# CODUL PENAL

## CODUL JUSTIȚIEI MILITARE

## CODUL JUSTIȚIEI MARINE

## CODUL SILVIC

ADNOTATE CU

JURISPRUDENTA MOTIVATA

A TRIBUNALELOR, CURȚILOR DE APEL ȘI A CASAȚIEI

PRECEDATE DE UN INDEX ALFABETIC

ȘI URMATE DE:

**CONVENȚIUNILE DE EXTRĂDARE**

ȘI DE

**DISPOSIȚIUNILE PENALE,**

**din legile și regulamentele uzuale**

DE

C. HAMANGIU și N. M. SOTIR
Prim-Frocnror Ia Trib. Ilfov. — Fost magistrat; Advocat.

EDITURA
LIBRĂRIEI LEON ALGALAY
BUCURESCi
i 3 0 3

## P R E F A Ț Ă

*Prezentăm publicului și în special acelora *" care se ocupă cu dreptul:* ***„Codul Penal",*** *urmat de* ***„Codul justiției militare",*** ***„Coduljustiției marine"*** *și* ***„Codul Silvic"*** *adnotate cu jurisprwdența complectă și motivată a Tribunalelor, Curților de Apel și a Curții de Casație, jurisprudență luată în mod exact și cu multă minuțiositate, din ziarele:* ***„2)reptul", „Curierul judiciar", „Țtevista de drept și sociologie"*** *și* ***„Jjuletinul Curții de Casație".*** *Importanța, jurisprudents nu pate fi pusă câtuși de puțin în discuție, într'însa fiind condensată întrega sciință juridică ce intră în mod obișnuit în desbaterea Tribunalelor nostre, formând ast-fel uu fel de doctrină uzuală. Nu ne-am mulțumit numai cu simplele soluțiunl ale diferitelor cestiuni de drept relative la interpretarea unui text de lege; în scopul de a da un adeverat comentat de jurisprupență al Codului penal, militar și silvic, noi am adnotat fie-care articol al acestor coduri, cu rezumatul motivelor care a călăuzit instanță de judecată, — Tribunal, Curte de Apel sau Ca-*

*sație, — spre a decide într'un sens sau într'altul, dând o anumită interpretare textului de lege respectiv. Din acest punct de vedere privită, lucrarea ce publicăm, merită o deosebită atențiune din partea mânuitorilor de Coduri adnotate. Ea va satisface nu numai pe aceia car caută soluția unei cestiuni de drept, ci şi pe aceia cari în afară de soluție, au necesitate de motivele cari au determinat resolvarea într'un anume sens a cestiuneî. Ea intereseză deci şi pe avocați şi pe magistrați în acelaş timp. Codul justiției militare, de asemenea adnotat cu jurisprudența motivată a Tribunale lor nostre, fiind în strânsă legătură cu Codul penal, va face ca presenta publicațiune să intereseze de o potrivă şi Tribunalele ordinare şi pe acele militare. La finitul seu am adâogat o prea importantă Cirmlară a Ministerului de Besboiu, extrasă din **„Jtfonitorul Castei",** care formată un adeverat comentar practic al Codului de justiție militară.*

*In fine, în scopul de a presenta un tot complect al' legislațiuneî penale, pe lângă Codul penal, ,Qodul justiției militare, al celei marine, şi Codul silvic, cu regulamentul seu, am adăugat la finitul acestora: **„Convenfiunile de extrădare"** încheiate de România cu cele-lalte State, precum şi **disposifiunfle penale** din tdte legile şi regulamentele uzuale aflate adî în vigore. Ast-fel fiind alcătuită, lucrarea ce publicăm are avantajul de a reuni într'un singur volum, întrega legislațiune penală în vigore, necesară Tribunalelor corecționale, Parchetelor civile şi militare precum şi tuturor agenților de poliție judiciară.*

*La începutul volumului am publicat un **index alfabetic general,** care înlesnesce mult consultarea Codului penal şi a celor-lalte coduri şi legi, iar la finitul volumului am anexat o **tablă de materii generală.***

*Tdte Codurile şi legile cuprinse în acest volum sunt publicate ast-fel cum sunt astădî în vigore, cu tdte modificările ce li* **s'a** *făcut până în present.*

**C. Hamangiu şi N. M. Sotir.**

***Bucuresci, 1903 Martie-***

## ABREVIAȚIUNI

Al. = aliniat.
Apr. = Aprilie.
Art.=Articol.
Aug.=August.
B.= Buletinul decisiunilor Curții de Casație și Justiție
Br. = Județului Brăila.
Boe. = Bueurescî.
C. — Curtea de apel din
C. *3 aă.==Curierul Judiciar.*
Cas. = Curtea de Casație.
Civ. = Codicele Civil.
Co.=> Codicele comercial.
Com. = Secția Comercială.
Cr. = Craiova.
Dec.s=Decembrie.
Dr. = Ziarul *Dreptul.*
Febr. = P'ebruarie.
Focş. = Focşani.
H. = Hotărâse, sentința.
IIf.= Județului Ilfov.
Ian. = Ianuarie.
lai. — Județului Ialomița.
Inst. jud. = instanță judecătorescă.
Inl.=Iulie.
Iun = Iunie.
Lg. = Legiuitor.
Mart = Martie.
Nobr = Noembrie.
Not. = Secția de Notariat
Oc. = Legea judecătorilor de pace.
Oct. = Octombrie.
p. = pagina.
I*. = Codicele Penal.
P. Fr. = Codicele penal frances
P. Pr. = Codicele penal prusian
Pr. = Codicele de procedură civilă!
Pr. P. = Codicele de procedură criminală
Rec. Dr. Soc. = Revista de drept şi sociologie.
Sept. = Septembrie.
Suc. = Județul Suceva.
Tec = Județul Tecuci.
Tr. = Tribunalul.
Un. =Scețiuniî unite.
ur. = urmâtoriI.|
Urm.= Legea de urmărire.

***Ast-fel: Cas. II,*** **8 Dec. 97; *Dr.* 87/98, p. 247; *B.* 98, *p.* 486, *se va citi:* Decisiunea Curții de Casație, Secția II, din 8 Decembrie 1897, publicată în ziarul *Dreptul* No. 87/98 la pagina 247 iar în *Buletinul decisiunilor Curței de Casație* din anul 1898 la pag. 486.**

•i at-fr——

## MODIFICĂRI

### introduse în Codul Penal.

•*„Codul Penal"* promulgat şi publicat la 30 Octombrie 1864 a intrat în vigore la 1 Main 1866.

Acest cod a fost modificat în mal multe rînduri şi anume:

*1)* Prin legea din 20 Februarie 1867, i s'r amendat articolele 7, 8, 9, 32, 38, 39, 43, 47,49, 60, .54. 55, 60, 77, 90, 97 107, 118, 119, 120, 121, 125, 126, 127, 128, 131, 134, 140, 141, 144, 145, 147, 149, 150, 151, 153, 154, 165, 156, 166, 168, 173, 181, 182, 183, 186, 187, 192, 193, 194, 197, 198, 200, 204, 205, 208, 210, 211, 212, 216, 238, 239, 240, 245, 246, 247, 249, 254, 258, 259, 263, 264, 271, 272, 276, 284, 287, 288, 290, 293, 294, 296, 299, 300, 308, 309, 310, 317, 318, 321, 324, 325, 343, 344, 348, 358, 360, 364, 367, 376, 382, 384, 385, 393, 394, 395,,396, 397 şi 399.

*2)* Prin legea din 21 Februarie 1882 s'a adăogat 2 aliniate la articolul 140.

*3)* Prin legea din 28 Maiu 1893 s'a amendat articolele 123-126.

*A)* Prin legea din 15 Februarie 1894 s'a modificat articolele 3, 4 şi 5.

*b)* Prin legea din 4 Maiu 1895 s'a modificat articolele 112, 117, 220, 262, 310, 311 şi 334.

Noi '1 publicăm ast-fel cum este astădi în vigore.

## TABLA DE MATERII

### CODULUI PENAL (*)



(*) A se vedea *„Indexul alfabetic"* ce urmează imediat după aceasta, precum şi *„Tabla generală de materii"*, de la finitul volumului.

## CARTEA III

### CONTRAVEHȚIUNÎ POLIȚIENESC! ŞI PEDEPSELE LOR.



II

INDEX

# ALFABETIC GENERAL

Pag.

Pag.

Pag.





?Wl

D

Pag.





Pag.



E

Pag.

Png.



M





Pag.

## R

TJ

# CODICELE PENAL

PROMULGAT LA 30 OCTOMBEE 18*34

## DISPOSIŢIUNI PRELIMINARY

**Art. 1.** — Infracţiunea ce se pedepsesce de lege cu pedepsele :

Munca silnică,

Reclusiunea,

Detenţiunea, şi

Degradaţiunea civică,

se numesce *crimă.*

Infracţiunea ce se pedepsesce de lege cu:

Inchisoreacorecţională,

Interdicţiuneaunoradin drepturile politice, civile **orî** de familie, şi amendă de la doue-decî si şase lei în sus se numesce *delict.*

Infracţiunea pe care legea o pedepsesce cu:

Inchisorea poliţienescă şi cu

Amendă se numesce *contravenUune. P. 7 si urm. 381, 399. Pr. P. 139.*

1. Lg. când a gradat pedepsele a avut în vedere gravitatea pedepselor iară a se uita la durata lor.—Cas. II, 26 Iun. 87; B. p. 616.

2. Natura pedepsei determină natura jurisdicţiuneî competentă pentru judecarea unul procespenal. Pi'inurmare când, după calificarea faptelor, legea prevede o pede'psă corecţională, camera de punere sub acusaţiune, trebue a trimite causa la Tr. iar nu la Curtea cu juraţi. — Cas. It, 28 Ian. 87; B. p. 85.

3. Competinţa jurisdicţiuneî în materie criminală sau corecţională, se reguleză, precum resuită din art. l, 7, 8 si 9 P. si art. 131, 135, 176, 226 şi 363 Pr. P. după natura infracţiune! în sine, iar nu după cum'se p6te modifica prin circumstanţe accesorii, provenind maî cu semă din starea morală a agentului cura sunt scuzele legale satl circumstanţele uşurătâre, care Sot face ca* pedepsa să tie reSusă, însă nu să schimbe moralitatea faptului în sine. — Cas. II, 8 Oct. 69; B. p. 249.

L Nicăirî Lg. nu a arătat în termeni positivî o regulă generală despre gradaţia pedepse-

lor, căci enumeratia de la art. 7, 8 şi y P. are de'obiect, după cum însuşi titlurile sub care se află acele articole o arată, a indica natura pedepselor, care adică sunt de natură corecţională şi care de natură poliţienescă, nu şi gradaţia pedepserol. Daca lâ art. 7,8*si!) nue vorba de gradaţie, ci numai dc natura pedepselor, este necesar ca gradatiunea să lie regulată după alte dispoziţiunî ale legeî care ar face evidentă voinţa Lg. în acesta privinţă. Lg. în % caşuri numai s'a exprimat despre modul cum trebue să fie gradatiunea pedepselor; la art. 60 şi la art. 364 P. când. pentru că există circumstanţe atenuante, cată a se face o scoborîre de la o pedepsa la alta cu o treptă sail doue maî jos. Deci în lipsă de dispoziţiunî generale pentru gradatiunea pedepselor, la alte cazuri, afară de cele prevezute la art. Ou şi 364 P. este evident că totă gradatiunea stabilită de art. 60 şi 364 trebue să tie urmărită în alte casurî de scoborîrea pedepselor. Apoi de nu s'ar lua de normă art. 60 şi 304 P. şi pentru gradatiunea prescrisa ae art. 38 P. "nu s'ar putea stabili pe nici o basă, pentru că la art. 7 şi 9 cum s'a zis, nu este vorba de gradaţiune ci de natura pedepselor. Atât după art. 60 cât şi după art. 364 P. scoborârea* do la reclusiune se face imediat la închisore corecţională, iar nu la detenţiune sau la degradaţiune civică, de unde resultă că în spiritul şi voinţa Lg. după pedepsa reclusiune!, pedepsa cu o treptă mai jos, nu este nici detenţiuneaj nici degradaţiunea civică ci pedepsa închisorii, şi, în adever, nici că putea fi almintrelea, pentru că detenţiunea şi degradaţiunea civică* iiind nial cu seamă reservate de lege pentru infracţiunile politice, ar ti fost straniu că scoborârea pentru crimele comune să aibă de efect a transforma pedepsele cuvenite lor în pedepse politice. Ast-fel fiind, este evident că dacă infracţiunea de drept comun când s'ar ti eseeutat merită pedepsa reclusiune), tentativa aceleaşi infracţiuni trebue, în basa art. 3H P. să fie pedepsită cu închisore corecţională, care după cum resultă din spiritul art. 60 şi 364 P. vine imediat în gradaţie cu o treptă maî jos de cât reelusnmoa. — Cas. II. s Oct. 69 : B. p. 249.

o. Lg. nostru, când a decis ca tentativa de o crimă să fie pedepsită nu cu aceiaşi pede'psă ca şi crima consumată, ci cu o pedepsa de o treptă maî jos, s'a preocupat de faptul în sine si a găsit că tentativa de o infracţiune penabilă nu pote să fie pusă pe aceiaş nivel în ordinul moral al criminalitate! cu infracţiunea consumată, mai cu seină că nici prejudiciul social şi privat nu este acelaşi în ambele cazuri, si de acea a edictat că tentativa dc crimă să tie pedepsita cu o pedepsa de o treptă mai' jos, iar tentativa de delict să tie pedepsită, numai în cazurile prevedute prin vre-o dispoziţiune specială a legeî. De aci rezultă că dacă tentativa uneî infracţiuni care, executată, ar fi meritat o pedepsa criminală, nu pute în basa art. 38 P. să fie pedepsită de cât cu o pedepsa corecţională; acea tentativă îu asemenea condiţiunl nu constitue o crimă, ci un delict de competinţa instanţelor corecţionale, ' căci pentru calificarea unei infracţiuni trebue observat, dacă faptul în sine merită, după lege o pedepsa, criminală sau corecţională. — Cas. II, 8 Oct. 69; B.* p. 249.

6. Din împrejurarea că din instrucţiune ar rezulta fapte de natură criminală, care ar 11 conexe cu acelea pentru care prevenitul a fost dat în judecată, >;i că tote împreună sunt de competinţa instanţelor criminale, prevenitul nu pote să ceră să fie dat în judecata juraţilor şi să se decline ast-fel competinţa Tr. corecţionale înaintea cărora a fost trimis pentru fapta anume caracterîsată corecţională. Cine-va nu pote fi judecat de cât pentru faptele pentru cari este dat în judecată şi a cărora natură determină competinţa, şi deşi Tr. pot declina competinţa *de oficio* pe motiv că s'ar desveli în contra prevenitului fapte maî grave, acesta nu pote declina competinţa. declarând»-se pasibil de fapte mal grave. — Cas. fd, 6 Mart. 78 ; B. p. 117.

7. Incendiul este considerat de lege ca crimă, de 6re-ce prin art. 364 P. se dă numai o facultate judecătorilor de a aplica o pededepsă maî usorâ fără a schimba de Joc natura acesteî crime.—Cas. II, 25 Maî 83; B. p. 580.

8. Când printr'o hotărîre definitivă faţă cu ministerul public un fapt a fost calificat ca delict. Tr. corecţional, sesisat a judeca din nou afacerea, în urma oposiţiunei condemnatuluî, nu pote să-sl decline competenţa pe motiv că faptul incriminat ar constitui o crima.—Cas.II, 5 Oct. 88;Dr. 63/88.p. R]0.

i». In gradatiunea pedepselor, după teoria legeî nostre penale pedepsa amende!, orî-care ar fi cuantumul eî, este cu un grad inferiors de cât aceia a închisorii. Asa dar, prin admiterea circumstanţelor atenuante, înlocuindu-se pedepsa închisorii cu aceea a amende!, maximum acestei amende este lăsat la facultatea judecătorului de fond. A fost în drept, prin urmare, Tr. ca să substitue pedepsa închisore!, prevezută de art. 238 al. 3, eu o amendă de looo lei prin admitere de circumstanţe atenuante.—Cas. II, 11 Aug. 89; B. p. 697.

10. Pentru ca un fapt pe care. legea penală îl pedepsesce ca delict, să potă ii calificat de delict politic, trebuesce să fie comis într'un scop politic si să aibă politica drept mobil. Cas. II, 29 Maî 87; B. p. 502,

11. Natura şi caracterul delictului politic, se determină atât din faptul material cât şi din împrejurările în carî s'au comis si din intenţiunea delicientului.—Cas. II. 2 Feb. 93; Dr. 25/93, p- 19F>. B. 93, p. 159.

12. Codul penal promulgat la 22 Oct. 1864, nu cunosce existenţa delictelor politice. El unesce în aceeaşi natură de pedepse pe culpabilii de delicte politice cu culpabilii de delicte ordinare, dându-le aceleaşi penalităţi si supuindu-î la aceiaş regim penitenciar. Nici Pr. P. promulgată la 2 Dec. 1H64, nu face nici o distiueţiune între delictele politice şi cele comune, supuindu-le pe tote aceleaşî jurisdicţiunî. Lg. mai târdiii, prin art. 105 din Constitutiunea de la l Iulie 1866, într'un scop de garanţie maî mare, stabilind, în principiu, că delictele politice relevezâ cu totul, din causa naturcî lor, de opiniunea publică, le-a sustras din judecata Tribunalelor corecţionale, deferindulp judecăţii juraţilor. Nici prin (Jonstituţiune", nici prin vre-o lege posterioră, nu se determină cari infracţiuni prevedute de Codul penal sunt delicte politice şi ca atari de competinţa Curte! cu juraţi. In legislativinea nostra, nu avem o definiţiune, ca să seim, sub cari condtţuuiî, am avea a califica în fapt, unele din delictele prevedute de Codul penal ,ca delicte politice. In lipsa uneî leg! care să definescă infracţiunile politice sau să mărginescă existenţa lor la anume caşuri determinate, cum s'a făcut în Francia prin legile din 8 Oct. 1830. 24 Maiii 1834, 16 Mart. 1847,

ISPOSITIUNl PRELIMINARII. ART. 1

28 Iul. 1848, etc. remâne a se şei dacă judecătorii, când sunt chemat! a judeca un delict ce se pretinde a fi politic, au dreptul, în starea actuala a legislaţiune! nostre, a cerceta care este criteriul cu ajutorul căruia se pot deosebi infracţiunile politice de cele comune." Nu există un criteriu obiectiv pentru toţi după care să se potă declara cutare infracţiune delict politic, căci ceea ce imprimă unuî delict caracterul de delict politic, în opoziţiune cu delictele ordinare, atârnă de la diferite circumstanţe şchimbăciose după omeni, după timp şi după loc, ceea ce face ca aceiaş fapt să fie sau nu considerat Ya delict politic atât în diferite epoce, cât şi într'o epocă dată. In asemenea împrejurări a da judecătorului, în lipsa uneî legi, dreptul de a aprecia de este sau nu cutare fapt delict politic, ar fi a 'î recunosce o facultate care ar trece peste atributele unuî judecător si care n'ar putea să fie considerată de cât ca arbitrară. Când chiar publiciştii nu se înţeleg şi discută forte aprig caracterele delictului politic, făcend fel de fel de distincţiuni şi subdistincţiunî, a dâ unu! judecător dreptul să creeze el elementele delictului politic, este a introduce anarchie în justiţie, fiecare judecător putendu-se inspira' de cutare sau cutare doctrină, una în oposiţiune cu cea-Paltă, este a-1 pune în posiţiune a decide că cutare delict âdî e delict politic, când erî a hotărât că nu e politic, căci natura delictului politic e vagă şi capriciOsă, el depinde dc circumstanţele de timp şi de loc de care 'e însoţit lucruri ce judecătorul trebue să le aibă în vedere când pui asupra luî grava sarcină de a determina cari sunt delictele politice, când legea nu-î indică nici o normă, fie cât de vagă, după care trebue să se conducă pentru a recun6sce delictele politice. O atare oscilaţiune inevitabilă cu un ast-fel' de sistem, nu ar arunca de cât discredit asupra judecătorilor. La o asemenea stare de lucruri, dăunatore justiţiei s'ar ajunge când s'ar susţine, după cum s'a susţinut că' *Lg. nostru, m sistemul fiii de legiuire penalii, ve'dend natura vagă si nedefinită a delictului politic, care prin căuşele care 'i dau nascere, prin circumst. ce înconjoră a sa perpetrare prin scopurile ce propun a le atinge cei ce le comit, îmbracă atâtea forme diverse, atâtea manifestat'unî varii, în cât scapă ort-căreî definiţiimî precise si sat ifsfă ctitore, a lăsat apretiereî suverane a judecătorului calificarea natureî sale, cu- conditione ca întru acesta să se inspire ae timpul, locui si ocasiunea în care delictul a luat nascere, si căror pasiuni fi frământări se daloresce a sa fiinţă.* Cu un atare sistem se impune magistratului — căci el este acela care va trebui să scruteze natura delictului pentru a sesiza Curtea cu juraţi când va găsi că delictul este politic — a se vâra în pasiunile şi frământările politice pentru a putea aprecia dacă delictul e politic sau nu. Aşa dar a lăsa pe judecător a determina el singur, in mod suveran, caracterele, elementele delictului politic, a-1 face cu alte cuvinte născocitorul, creatorul delictelor politice, este a-1 pune în posiţiune să facă nu operă de judecător, ci operă de Lg. ceea ce Lg. constituant nu credem să 'î fi trecut prin minte când a edictat dispoziţiunile art. 105. Pe de altă parte imoralitatea delictelor politice nu este aceasî, în genere, ca şi a delictelor ordinare; condamnaţi! politici nu sunt confundaţi de opmiunea publică eu cei-l'alţî condamnaţi; consciinta îi separă chiar când îi condamnă. Imoralitatea delictelor



politice nu este nici asa de clară, nici aşa de neschlmbăt6re ca aceea a delictelor comune: ea este neîncetat străbătută sau întunecată de vicisitudinile lucrurilor omenesc!; ea variază după timpuri, evenimente, drepturile si meritele guvernului. Aceiaş fapt pierde şi reia pe rând criminalitatea sa, după circumst. care '1 însoţesc şi timpurile în care el se produce. Delictele politice se separă dar de delictele nepolitice: de unde urmeză că ele trebue să fie separate de acestea şi în privinţa penalitate!. De aceea şi Lg. nostru, recunoscând aceste principii, prin art. 43 din legea asupra regimului închisorilor (1 Febr, 1874) declară că dispoziţiile acelei legi nu sunt aplicabile indivizilor condamnaţi pentru delicte recunoscute politice. Deci dacă ar fi adevărat că Lg. nostru a lăsat apreciere! suverane a judecătorului a determina care fapt e delict politic, cu condiţiune a se inspira de timpul, locul şi ocasiunea în care delictul a luat nascere şi căi'or pasiuni si frământări se datoresce a sa fiinţă, atunci judecătorul ar trebui ca, tot după atari inspiratiunl, să creeze şi pedepsa aplicabilă delictului' politic şi regimul penitenciar, căci pedepsele din Codul penal sunt aplicabile delictelor ordinare si organisate pentru atari delicte, întru cât el nu cunosce delictele politice, ş'apoî după doctrină, de la care trebue să se inspire judecătorul pentru a determina delictele politice, pedepsele delictelor ordinare nu pot fi aplicabile delictelor politice, dec! tot de la doctrină trebue să se inspire pentru a născoci pedepsele şi pentru a determina regimul penitenciar la care va trebui supus condamnatul politic, căci legea din 1 Febr. 1874 nu se aplică unor atari condamnaţi (art. *VA)* într'o lege care modifică jurisdicţiunile cum a făcut Constituţiunea prin art, 105, care creează o ordine excepţională de delicte — delictele politice — pentru a le da în competenţa unuî alt judecător de cât judecătorul delictelor în genere, prima condiţiune este claritatea şi precisiunea. Legea ar ti trebuit să stabilescă nisce reguli generale proprii a călăuzi pe judecător în acesta apreciaţiune de detaliu a delictelor politice; ar ti trebuit să-î dea mdicaţiunea precisă a semnului distinctiv după care va trebui să recunoscă delictul politic. Lg. nostru nu a determinat acostă limită în Constituţiune, nici nu se putea face acolo, unde se declară numai drepturile, urmând ca reglementarea lor să se facă prin legi posteriore, cari să desvolte principiile puse în Constituţiune. Dec! părţeî speciale a dreptului penal aparţine de a resolvi, pentru fie-care delict studiat în particular, cestiunea dacă el este politic sau nu, dacă el este sau nu susceptibil de a deveni politic si în ce caşuri pote deveni politic. Dacă Lg. într'un scop de o garanţie mal mare pentru delicuenţiî politici, i-a sustras de subjurisdicţiunea tribunalelor ordinare, deferindu-î judecate! juraţilor, apoi nu e raţional a se presupune că ceea-ce a dat cu o mână a voit să iea cu eea-lalta, lăsând ca arbitrariul judecătorului ordinar să decidă de sorta delicuenţilor politici si numai de suverana sa voinţă să depindă caracterisarea delictelor politice, trimiţând el — judecătorul ordinar—înaintea Curţeî cu juraţi numai acele delicte ce el, în mod suveran, va aprecia că sunt delicte politice. Nu acesta a putut fi sistemul Lg. constituant. Trebue neapărat ca limita să fie determinată ast-fel ca inculpatul să şcie

care este judecătorul ce i l'a dat legea, spre a şei cum să se apere; alt-fel, delicuentul politic este lăsat tot sub mana judecătorului ordinar, de sub care Constituţiunea a voit să-1 sustragă. In acesta gravă materie trebue ea nimic să nu fie lăsat arbitrariuluT. Negreşit că acesta limită este greii (le stabilit. Dar e mai bine ca ea să fie stabilită în mod imperfect de lege ile cât să fie determinată arbitraricesce de judecător, care nu are nici o normă stabilită de lege după care să se conducă pentru a găsi care delicte sunt politice. Oonstituţiunea românâ contine rfouf feluri de dispozitium : *a)* dispoziţiunî precise de drept constituţional în vederea orgânisăre'î Statului şi a Corpurilor menite de a-i servi drept organe ale putereî sale şi ca atari purtând în ele însile puterea de a înlocui pe deplin şi imediat dispoziţiunile constituţionale auteriore şi a le abroga formal sau virtual : *h)* dispoziţiunî avend de obiect nisce declaratiunî de drepturi ale cetăţeanului, şi ca atari nu pot avea deplin şi imediat efect în aplicaţiunea lor, când ele sunt contrarii sau incompatibile cu disposiţiunile legilor existente la data promulgare! Constituţiuneî de cât în caşul când Constituţiunea deodată cu declaraţiune'a unul nou principiu, prescrie ea însăşi sensul şi întinderea acelui' noii principiu, precum ?d modul şi condiţiunile aplicatiuneî luî, ceea-ce nu pote avea loc de cât atunci când Constituţiunea, îndeplinind ea însăţi misiunea unei legi ordinare prescrie un noii sistem legislativ complect, menit a'înlocui pe deplin sistemul deja existent pe basa vechiului principiu. Că acesta a fost şi cugetul Lg. constituant resultă din faptul că Constituţiunea în ultimnl al. al art.

131 cere ca legile existente în momentul promulgare! sale să se revisuiască spre a se pune în armonic cu Constituţiunea, ceea-ce nu se pote explica de cât prin consideraţiunea că în ideia Constituanţilor legile esistente atunci şi contrarii principiilor din 'Constituţiune nu sunt abrogate prin simplul fapt al proclamare! acelor principii constituţionale. A se admite regula că proclamarea unuî principiu în Constituţiune are de efect abrogarea imediată a unor legi bas ate pe un principiu contrar, ar fi, maî in tote caşurile, a lăsa instituţiunile sociale în incertitudine, a le desorganisa. Aşa dar prin faptul că art. ]05 din Constituţiune a declarat că delictele politice se vor judeca de juraţi de aci nu rezultă că sa abrogat de drept disposiţiunile contrari! din Codul şi Procedura penală cari nu cunosc delictele politice, şi pun pe aceiaş picior de egalitate tote delictele fără distincriune, atât în ceea-ce privesce pedepsa, durata eî, cât şi juridicţiunea de judecată nici că s'a creat, prin acest fapt, delictele politice. Dovadă că aşa este. e că Lg. la 1875 când' a revisuit Pr. P. prin legea din 17 Apr. 1*75, a adăugat un al. la art. 226 prin care se determină procedura de urmat pentru a sesiza Curtea cu juraţi cu cercetarea delictelor pedifice, nu a revisuit însă şi Codul penal pentru a determina delictele politice, caracterele, elementele lor constitutive, critierul după care se pote cunosce de judecător dacă cutare delict este sau nu politic; nu a desemnat nici pedepsa aplicabilă delictelor politice, nici' natura acelei pepepse, nici locul unde condamnatul politic îşi va face osânda; căci legea asupra regimului închisorilor (1 Febr. 1*74), pi'in art. 43, declară că



disposiţiunile eî nu sunt aplicabile indivizilor condamnaţi pentru delicte recunoscute politice şi că un regulament, conform prescripţiunilor art. 2u din Codul Penal va stabili regimul acestor închisori, un atare regulament nu există, nici se putea face pentru delictele politice, căci art. 20 la care se refera zisul art. 43 este privitor la detenţiune, care, conform art. 7 P". este o pedepsa aplicabilă numai crimelor, iar nu şi delictelor. Deci neavând nici închisore pentru delicuentii politici, de delicte politice, de urmărirea lor, de condamnarea delincuenţilor politici nu poţe fi vorba,"după cum nu pote fi vorba de legea constrângere! corporale, din causa lipse! de închisori, pentru debitorii re.î de plată. Aşa dar din cele ce preced, resultă că în asemenea circumstanţe Lg. e singur chemat a determina, într'un mod obiectiv şi obligatoriu, prin o lege, care anume sunt delicte politice, ce fel de pedepse le trebuesc aplicate şi care e regimul penitenciar îa care trebuesc supuşi condamnaţii pentru delicte politice, Iar până la promulgarea unei asemenea legi, disposiţiunea din art. 105 din Constituţiune nu este de cât un desideratum o simplă enunţare fără nici un efect obligatoriu, după cum este şi cu art. 22 din Constituţie' şi cu alte disposiţiunî constituţionale. Ast-fel fiind, în lipsa' unei legi, delictele politice neavend o existenţă legală în actuala stare de legislaţiune în care ne aflăm, de competenta Curţii cu juraţi nu pote fi vorba.—Tr. Ilf. Ti, 25 Mai 93; Dr. 47 93, p. 375.

Li. Judecătorul este singur în drept să apreciese dacă un delict supus judecatei sale trebue considerat ca un delict politic saă de drept comun. Când s'a ordonat conexarea a doue delicte, Tr. nu maî pote ca declinându-şi competenţa asupra unuia, ca constituind.un delict politic, să reţinăjudecataceluilalt delict de drept comun.—Tr. Ilf. IV, 17 Mart. 90,- Dr. 26/90, p. 206.

14. In legislaţiunea nostra penală prin esceptiune de cea franceză, unde delictele de presă şi cele politice, sunt distincte şi codificate separat după instanţele care le judecă, nu se distinge cătuşî de puţin car! delicte sunt ordinar , car! politice si carî de presă, de şi Constituţiunea prin art. 24 şi 105 vorbind despre delictele de presă, le dă în competinţa esclusivă a Curiilor cu juri. Aşa fiind, singurul mijloc care ecsistă spre a putea deosebi delictele ordinare de cele numite de presă, este a cerceta .care este causa care le-a dat nascere, împrejurările hotarStore cari le-au provocat, felul cum ele se manifestă şi mijlocele întrebuinţate spre' a le făptui. Tr. Cov.'II, 25 Nobr. 05; Dr. 19 96, p. 17 0.

15. Ori de câte orîcine-va comite un delict cu ocasia exerciţiului unuî drept politic, juriul este singur corapetinte a-1 judeca, iar nu instanţele ordinare de represiune. In materie electorală, orl-ce alegător are dreptul, a face să se observe libertatea absolută în alegeri, pentru ca dreptul de alegere să se exercite cu sinecritare fără turburai! din afară. In cas când, cu ocasia alegerilor, maî mulţi alegători denunţă pevre'un agent al guvernului pentru faptul că-î împedică de a exercita în libertate dreptul lor de alegători, denunţarea făcută de către acei alegători, chiar dacă ar fi neeexată şi ar da loc la o acţiune publică pentru delictul de calomnie, totuşi faptul fiind săverşit cu ocasia exerciţiului unul drept politic, cons'titue un delict politic. In specie, re-

curenții fiind dați judecatei pentru faptul că aii denunțat pe unul din funcționarii administrativi pentru ingerința lor în alegeri, faptul acesta fiind comis cu ocasia și în timpul când exercitau dreptul de alegători constituind un drept politic, Curtea apelativă nu avea competința de a judeca procesul. — Cas. II, o Iun. 81; B. p. 519.

16. Amestecul fără drept în alegeri constitue un rieliet politic care se judecă de jurați.— Cas. II, 14 Jâaî 85; B. p. 435.

17. Delictele comise, în sala de alegeri de la primărie, cu ocasiunea alegerii unuî senator, prin bătăi și violente, fiind delicte politice, se judecă de Curtea cu jurați.— Cas. II, 19 Dec. 88; B. p. 1086.

18. In lipsa uneî definițiunî legale, remâne a stabili criteriul delictului politic în sine. Dacă putem dice că un raport trebue să fie intre delict și ordinea politică ca delictul să fie politic, atunci vom conchide că acele crime și delicte cari ating în ori-care mod ordinea politică constituită sail consacrată în Stat în mod legal pot ti considerate ca delicte politice. Ceea ce constitue ordinea politică a Statului sunt relațiunile esterne și interne. In afară sunt: independența Statului si raporturile dintre Stat cu ceie-l'alte state, relațiunî carî pot fi atinse. înăuntru sunt: forma guvernului, puterile legislative, prerogativele constituționale ale miniștrilor si drepturile politice ale cetățenilor, asemenea relațiunî care pot fi atinse. Fie-care din aceste relațiunî pote să ni se înfățișeze sub diferite forme și în specii deosebite. Ast-fel prin drepturi politice ale cetățenilor putem înțelege drepturile de alegere și de a ti ales pentru și la Corpurile Legiuitore, consiliele județene și comunale, variile relațiunî cari putând fi atinse vor fi delicte politice deosebite. In specie, faptul a fost conceput si executat cu scop de a altera si a influența alegerile comunale prin intimidare si prin înspăimântare, făcând pe alegatori a se abține de la alegeri, sau a nu se propune candidați, sau a nu combate lista guvernamentală. Deși arestarea s'a operat imediat asupra unuia care nu era alegător, dar sciindu-se că acesta era cumnat al unuî adversar principal al listei guvernamentale, prin nelegala arestare operată s'a avut de scop a intimida și de a opri de la alegeri pe acel cumnat al arestatului și ast-fel a face ca lista guvernului să reușescă. Criminalitatea faptului consistă nu numai in arestarea in sine, ci în acesta arestare ca mijloc subordonat în scopul principal de a atinge efectiv drepturile politice ale cetățenilor. Din acest punct de vedere delictul imputat nu este un delict electoral și prescriptibil conform art. 133 al legeî electorale, ci, fiind faptul prevădut de art. 149 P. sau de alt art. din Codul Penal este un delict politic de competenta juriului. — Cas. 11,27 Febr. 90; Dr. 22/90, p. 171. B. 90, p. 239. Idem. Cas. II, 19 Iun. 90; B. p. HB2.

19. Dacă un membru al unuia din corpurile deliberante ale Statului, pentru opiniunile de dînsul emise, cu ocasiunea uneî operațiuni electorale și de natură politică, i se întâmplă o agresiune provenită tocmai din pasiunile ce agită sau însoțesc actul alegereî, acest fapt care. dacă s'ar ti petrecut în orl-ce alt timp, ar fi constituit un delict de drept comun, în situațiunea ce ne preocupă, se învestmântează cu caracterul propriu pasiuneî care i-a dat nascere, și nature! circumstanțelor care a însoțit a sa per-



petrare. Lg. nostru în sistemul sail de legiuire penală, vSdend natura vagă și nedefinită â delictului politic, care prin cău-șele care '! dau nascere, prin circumstanțele ce înconjoră a sa perpetrare, și prin scopurile ce șî propun â atinge ceî ce '1 comit, îmbracă atâtea forme diverse, atâtea manifestațiunî varii, în cât scapă ori-cărei definițiunî precise și satisfăcători, a lăsat apreciere! suverane a judecătorului, calificarea naturel sale, cu condițiune bine înțeles, ca întru aces'ta să se inspire de timpul, locul și ocasiunea în care delictul și-a luat nascere, și căror pasiuni ai frământări se datoresc a sa nintă. In specie, inculpații lăsându-se a fi târâți pe povârnișul agresiunilor delictose, contra unuî cetățen în plinul exercițiu al unuî drept politic, si lovindu-1 pentru opiniunile <le densul exprimate și contrari sentimentelor lor, în acesta pornire dânșii lucrau sub impulsiunea unul act politic care nu Ie convenea, sau a cărei existență vătăma interesele lor, și prin urmare a lor acțiune nu pote fi de cât de natură politică. — C. Cr. Cam. Acus. 8 Ian. 91; Dr. 24/91, p. 190.

20. Delictul de lovirî săvârșite cu ocasia alegerilor comunale, cu scop de a împedeca pe alegător! de a putea pătrunde în localul de alegere, constitue un delict politic, de competenta numai a Curte! cu jurați a '] judeca. — Cas. II, 22 Febr. 93; B. p. 205.

*21.* Caracterul și natura politică a unuî delict, se determină, maî cu semă după intențiunea, după scopul cu care delicuentul l'a comis. De aci urmeză că, pentru a se sei dacă un fapt delictups constitue un delict politic, nu trebue a se avea în vedere faptul material comis, dar a se căuta, fie din împrejurările ce aii înconjurat delictul, fie din manifestarea învederată a scopului ce delicventul urmărea, care a fost intențiunea delicuentuluî si a considera delictul ca politic ori de câte ori dreptul ce delicuentul a avut intențiunea să lovescă prin acel delict era un drept a cărui respectare o cerea interese de ordine publică. In specie, recurenții au fost dați judecatei în localul unde se făceau alegerile comunale la lași, au ultragiat prin cuvinte ofensătore și gesturi amenințătore pe magistratul ce presida biuroul electoral, când acesta după cererea maî multor alegători, a pus în vederea recurenților să fie liniștiți și să se retragă pentru a nu provoca scandal. Din împrejurările de fapt în care acest delict a fost comis, reese învederat că scopul urmărit de recurenți ultragiând pe magistratul ce prezida biuroul electoral, nu era un scop politic, adică un scop cu tendințe pote de a influenta pe alegetori spre a vota cum doreau densiî, reclamanți!, ci scopul lor a fost de a-șl resbuna contra magistratului, care în îndeplinirea datoriei sale, îi chemase la ordine. Așa fiind, delictul comis de recurenți nu presintă caracterul și natura unui delict politic, prin urmare era de competența instanțelor corecționale a-l judeca, iar nu dea Curțeî eu jurați.—Cas. II, 23 Ian. 95; Pr. 11/95, p. 94. B. 95, p. 67.

*22.* Spre a califica un fapt delict politic nu trebue. a avea în vedere dacă interesul sau scopul ce l'a avut inculpatul, atinge ordinea publică într'un mod ore-care, asemenea nu trebue a avea în vedere care pote să fi fost intențiunea inculpatului în momentul săvârșire! faptului delitiuos. Admițând ca criteria interesul și intenția, sau numai intenția, multe fapte delictuose prevfi-

zute de Codul penal ordinar, ar putea fi calificate delicte politice. Din contră, ceea-ce trebue să determine a califica un fapt delictuos ca delict politic, este, înainte de tote, însuşi caracterul politic al faptului; de aceea, dacă prin aceiaş fapt se atinge ordinea polică şi dacă el constitue şi o violare a unei disposiţiunî a dreptului' penal comun, asemenea fapt încă nu pote fi calificat delict politic propriu zis, fiind că criminalitatea nu este determinată numai de caracterul politic al faptului. Procedând după acest mod pentru calificarea delictelor politice, nu avem criterii numai subiective, precum e interesul sau scopul politic ce pote să se ti urmărit direct saă indirect, mai mult sau maî puţin depărtat, sau precum ar fi' intenţia inculpatului, ci avem un criteriu obiectiv, şi ast-fel vom zice că este delict politic numai şi dacă se atinge ordinea politică. In specie, apreciind faptul nu putem zice că este delict politic, pentru că lipseşte acel criteriu, caracterul politic, care să determine criminalitatea faptului imputat. In specie, dacă într'adevăr primarul pregătea, precum eî ar fi vroit, listele pentru alegerea delegaţilor, nu se pote zice că prin faptul brutal, neertat, săvârşit contra funcţionarului public în exerciţiul funcţiune!, însoţit de o cerere nelegitimă în orl-care cas ar putea califica faptul săvârşit de delict politic, fiind că, ca să atingă acest fapt ordinea politică interioră, ar trebui măcar să putem afirma că ar fi vorba de înşelăciune, de fraude şi de mijloce de constrângere întrebuinţate în alegerile generale districtuale sau comunale prin carî s'ar atinge drepturile politice ale cetăţenilor prin nimicirea or! mărginirea libertate! votului, sau s'ar altera sinceritatea alegerilor, şi prin urmare a vicia constituirea corpurilor legiuitore şi a consihelor judeţane sau comunale, ceea-ce în specie nu e. Dacă s'ar dice că faptul imputat luî L. ar fi delict politic pentru că inculpatul ar fi voit prin faptul brutal sau. prin ameninţare a impedica înşelăciuni şi' fraude electorale din partea' funcţionarului pacient, la acesta avem a obiecta că faptul în cât privesce natura luî, trebue să fie apreciat în persona celui care l'a săvârşit, şi aşa cum e faptul el nu e de cât un fapt prevăzut de Codul penal ordinar. Alt-fel, orl-ce violentă, orî-ce ameninţare, orî-ce ofensă, calomnie sau injurie prevăzută de Codul penal, întru cât s'ar afirma că ar fi săvârşite într'un scop politic, ar fi delicte politice, ceea-ce e contrar principiilor, de 6re-ce natura intrinsecă a faptului însuşi imputat trebue să determine calificarea nu însă intenţiunea inculpatului şi scopul pentru care s'a săvîrsit acel fapt. Cas. II, 23 Oct. '95 ; Dr. 75/95 p. 618. B. 95, p. 1258.

23. Lg. când- a ridicat Tribunalelor ordinare căderea de a judeca afacerile politice, a făcut acesta într'un spirit înalt de înţelepciune si atât în favorea preveniţilor, în spiritul cărora nu trebue să fie nici *o* îndoială despre imparţialitatea judecătorilor carî au să judece, îndoială care, pe drept sau pe nedrept, nu se pote stârpi m privinţa unor judecători numiţi de guvern şi carî, mal mult sau maî puţin,' depind de acel guvern, maî cu semă într'o ţară unde inamovibilitatea magistratureî nu există, cât şi.pentru a proteje prestigiul' acele! magistraturi care ar fi grav atinsă de asemenea bănuelî şi insinuări, nefacend-o să descinză în arena politică şi în a-



faceri de natură a pasiona spiritele. In nici una din legislaţiunele moderne nu se enumera formal carî delicte sunt politice şi carî nu. Dacă, în câte-valegî speciale se califică cutare saii cutare fapt de politic, acesta calificare nu este restrictivă şi remâne un numer imens de fapte care în forma lor eXterioră întrunesc caracterul comun de politică şi de delict ordinar, însă devin politice numai în împrejurările în cari au avut loc d. e. fapte de brutalităţi şi de violenţă, carî de n'ar fi politice, totuşi s'ar'reprima de Tribunalele"ordinarecadelicte de drept comun, precum a fost răscola sătenilor din primăvara anului 1888, Comuna din Paris şi altele, pe carî nimeni nu s'a'gândit a le califica de crime politice. Dacă Lg. n'a prevăzut anume delictele politice, acesta a făcut'o rutenţionat, spre a lăsa judecătoruîuî un drept maî larg de apreciare, după ce va fi examinat tote circumstanţele care au împins la comiterea lor. Caracferul politic al procesului de faţă (Devastarea redacţiilor) resultă din împrejurările următure: *a)* faptul imputat este identic cu unul din punctele de acusare a guvernului trecut, acusare pendentă adî înainaintea corpurilor legiuitore ; *l>)* nici guvernul de atunci, nici guvernul care l'a urmat n'a găsit cu cale a deschide acţiun a publică; *c)* din fotă polemica ce s'a făcut împrejurul acesteî afaceri, de presa de tote nuanţele, reese până Ia evidenţă pasiunea politică: *d)* causa, atribuită delictului este indignarea fie factice, fie spontanea, causată de criticele aduse guvernului de atunci de presa oposiţionistă ; *e)* calitatea a mal multor inculpaţi, adică un şef de poliţie şi alţi agenţi poliţieneşti", inculpaţi că din fonduriie seerete au voit a face popularitate primului ministru de atunci, care credeau eî că ar fi pe cale de a şi-o perde şi au încercat, prin violenţă, să închiză gura jurnaliştilor din opoziţiune nimicind' ast - fel principiul libertate! presei; *f)* din faptul că nici" acuzarea nu impută inculpaţilor vre-un mobil din acelea cari ar împinge pe cine-va să comită un delict de drept comun, cum ar fi cupiditatea, dorinţa de a se îmbogăţi,invidia,resbunareapersohală sau altele ca acestea; *g)* calitatea victimelor, adică o categorie de jurnalişti, ce! din opoziţie numai, carî criticau faptele guvernului trecut. De ar exista, în spiritul judecătorului, cea maî mica îndoială asupra adevărate! naturi a delictului totuşi trebuesc aplicate regulele generale de drept penal, adică de a se acorda preveniţilor beneficiul acelei îndoel! şi de a li se aplica interpretaţiunea cea maî favorabilă, care, în caşul de faţă, este de a-i trimite înaintea semenilor sel, cetăţeni carî trăese în mijlocul perturbaţiunei politice, cari nefiind conduşi în judecata lor de cât de conscinţă, fără a lua în consideraţiune probele administrate, pot măsura, cu o cumpănă mal dreptă, gradul de culpabilitate şi deresponsabilitatea fie-căruia. Tr. Ilfov III, 26 Ian. 90 ; Dr. 23/90, p. 184.

•24. Spiritul ce a îndemnat pe Lg. constituant a edicta disposiţiunea art. 105 e că delictele politice aduc o prea mare perturbare societăţii, ca să nu fie deferite judecăţii cetăţeni-, lor, cari singuri, apreciatorî aî consecuenţelor nefaste ce ele pot aduce societate!, pot, necriticaţî de nimeni şi în afară de orî-ce bănuială, să fie pe atât de severi pe cât au simţit răul acelor desordini, aşa că, atât în interesul represiune! cât h al apărăreî, instanţele de

drept comun nu trebue să reţină în judecata lor delictele politice. In specie (devastarea redacţiunilor) nu se tăgăduesce de nimeni că mobilul delictului a fost politic. La obieeţiunea ce se face că deşi mobilul delictului e politic, obiectul delictuluî însă nu e politic, fiind-că personele atacate, presa în fine, nu e o putere publică, căci numai atunci delictul ar fi politic când mobilul şi obiectul delictului amândouă ar fi politice; răspundem că: dacă e adevărat că în doctrină autorii îşi dau silinţe pentru a diferenţia delictele politice de delictele ordinare, distingând între mobil si obiectul delictului, în generalitatea caşurilor autorii finesc prin a decide că delictul e politic de câte ori în fapt se dovedesce că mobilul politic e în aşa strânsă legătură cu obiectul delictului, cum e în specia nostra, în cât nu se pote despărţi unul de altul si că în acest cas pornirea politică a inculpaţilor se confundă cu obiectul delictului, făcând în totul o acţiune politică, care scapă de sub controlul si judecata Tr. ordinare. Afară de acesta, ari. 106 Const, e general şi nu circumscrie nici într'un fel delictul politic. Ar fi subtil şi ar fi a nu ne conforma cu spiritul si vederea largă a Constituţiunel, dacă, stabilind diferenţe, separatism! şi distincţiunf doctrinale între mobilului delictului şi obiectul său, am ajunge a dice că faptul ce c deferit judecăţii astă-di e un delict ordinar iar nu un delict politic. In specie chiar, nu e exact a se dice că obiectul delictului nu e politie, fiind că obiectul delictului a fost devastarea localurilor presei şi maltratarea redactorilor de presă, cu un cuvânt, obiectul delictului a fost o suferinţă nedreptă ce inculpaţii au exercitat şi au făcut să o simtă nisce representanţî al presei, persone eminamente politice, cari luptau pe calea presei pentru ideile lor, în oposiţiune cu tendinţa şi ideile inculpaţilor. Presa e considerată de Constituţiune ca o putere care trebue lăsată liberă si respectată pentru ideile sale. Orî-ce delict de presă e de competenţa Curţii cu juraţi, acesta pentru ca puterea executivă sau judecătoresca ordinară să nu fie măcar bănuită a exercita vre-o influenţă care ar pune vre-o limită sau restricţiune judecatei şi manifestaţiunel ideilor sale. Aşa dar presa apare ca un corp politic cu garanţii oferite de pactul constituant al ţăreî, prin urmare dacă în câsul de faţă, la pornirea politică a inculpaţilor, adăogăm că obiectul delictului s'a purtat asupra unei puteri politice, care se numesce presa, atunci e evident că atât mobilul acestui delict cât şi obiectul său a fost politic, şi deci nu aparţine Curţel de apel a judeca'acesta afacere ci Curţel cu juraţi. In tine, dacă se pote dice, în sens strict, că presa nu e o putere publică, nu e mal )uţin adevărat că densa are o egătură de înrâurire directă şi esclusivă asupra puterilor publice, pe cari le critică, le controlară, sau le susţine, atât de mult în cât se confundă în caracterul seu cu aceste puteri publice, aşa ca în prevederea art. lor, Const, de sigur că intră şi delictul al cărui mobil a fost politica, iar obiectul atacarea presei. — C. Buc. III, 13 Mart. yo ; Dr. 26/90,p.202.

25. A se pretinde că, în determinarea caracterului infracţiunilor, nu trebue a se ţine seamă de împrejurările în cari delictul s'a comis, nici de scopul urmărit de către delicuent, când din aceste ar resultă dovada intenţiuniî ce dânsul a avut la comiterea luî, este a se perde din vedere că gravitatea unuî delict, şi dar caracterul şi natura luî din punctul de'vedere al dreptului penal, nu se determină numai după faptul material comis, dar maî cu seamă după intenţiunea cu care delicuentul l'a comis. Acesta se dovedesce, între altele, prin dispoşiţiile art. 248, 225, 226, 234 ultimul al. şi 232 în virtutea cărora acelaş fapt material, omuciderea, pote, după cum delicuentul na avut sau a avut intenţiunea de a omorî şi după cum acesta intenţiune a avuCo în momentul numai sau înainte chiar de comiterea faptului, constitue sau o amucidere prin imprudenţă, saă un omor, saîi un asasinat, şi pedepsa are să fie sau închisore corecţională, s^ă munca silnică pe totă viaţa, după cum faptul ar intra î'ntr'unui sau altul din aceste caşuri. Acesta se învedereză mal cu seamă şi din dispoşiţiile art. 78 după care ceî-ce, în mod necontestat şi dovedit, 'şî-ar fi propus ca scop a surpa forma guvernului prin miilocele arătate în acel articol şi n'ar fi apucat a face alte acte de execuţiune de cât a ridica baricade şi a da pusei şi pistole, fără intenţiunea d'a omorî sau d'a răni, ci ca semnal de raliare, şi fără să fi omorît sau să fi rănit pe cine-va, au să fie consideraţi nu că aii comis simpla contravenţiune prevăzută de art. 385.' al. 4 şi 2 şi prin urmare să fie pedepsiţi cu amendă de la 5 până la 10 lei, prevăzută de acel articol, pentru că au impedecat adică circulaţia stradelor sail au călcat ordinul guvernului care opresce a da pusei şi pistole, dar, din causa scopului dovedit ce-şl propusese, sau din causa intenţiunel lor, au să fie consideraţi ca autorii aî crimei prevăzute de citatul art. 78 şi pedepsiţi cu reclusiune, cu tote că singurile fapte materiale comise de dânşii eraă. facerea de baricade şi darea de pusei şi pistole. De aci urmeză că, pentru a se sci dacă un fapt delictuos constitue un delict politic, nu trebue a se căuta, he din împrejurările ce au înconjurat delictul fie din manifestarea învederată a scopului ce delicuentul urmărea, care a fost intenţiunea delictului şi a considera delictul ca politic, ori de câte-orl dreptul ce delicuentul a avut intenţiunea să lovescă prin delict era un drept a cărui respectare o cere interese de ordine politică. In specie, Curtea de apel stabilind, din împrejurările în care delictul a fost comis, că acel delict a avut drept scop impedicarea alegătorilor d'a ee consfătui asupra persanelor ce trebuiau să aleagă în consiliul judeţian, constată în fapt că delicuenţil au avut intenţiunea să lovescă libertatea unei întruniri provocată în sus arătatul scop. Consiliul judeţian este, în virtutea art. 1 din' legea sa organică, representant al interesului judeţului. Din atribuţiunile ce-I sunt date prin art. 49 şi următorii din acea lege, resultă că acest consiliu este depositar a unei părţi a autorităţeî publice, şi că dar modul cum aceste atribuţiunî, sunt îndeplinite de dânsul, precum şi alegerea personelor ce au să-1 compună, sunt cestiuni de interes public. — Cas. II, 3 Oct. 90; B. p. 1166. Idem: Cas. II, 15 Mal 91; Dr. 49/91, p. 390.

B. 91, p. 658.

26. Art. 31 din Constituţiune declarând că *tdte puterile Statului emană de la naţiune,* recunosce principiul suveranităţii poporului, adecă supremaţia voinţei generale asupra ori-eărel voinţe particulare. Deşi acest articol prevede că ace'ste puteri naţiunea *nu le pote exercita de cât prin delegaţiune,* totuşi art.

24 garautând tuturor *libertatea de a comunica si 'publica -ideile, lor prin uruin, prin scris şi prin jire-să* şi art. 26 recunoscând Românilor dreptul de a se întruni j9CM.tr?i *a tniln- tot f\hil dc chestiuni* este învederat că dreptul de discuţiune asupra mersului si regulareiafacerilor publice, nu este restrîns numai in puterile constituite, dar că cetăienii au dreptul de a le discut a prin presă si prin iutruniri publice şi prin urmare a-şî manifesta opmiunea lor nu numai prin delegaţii lor dar încă prin mijlocele arătate în sus citatele art. *2<t* şi 2fi. Scopul acestor libertăţi este ca prin diseuţiunilc publice la care ar da nascere acele măsuri, să se potă forma şi cunosce voinţa generală, voinţă de care trebue să se ţină samă şi în vederea interesului ordine! sociale si în vederea cerinţelor constituţiuneî. Ast-fel tiind şi libertatea presei ca şi libertatea întrunirilor nu sunt recunoscute de Constituţiune ca un drept de interes privat pentru cetăţeni dar ca factori esenţiali nature! unui guvernanient reprezentativ şi prin urmare orice fapt delictuos exercitat contra presei şi care ar avea drept causă opiniunile emise de dînsa constitue o violaţiune nu a unul drept de ordine/privată dara unui drept a cărui respectare este cerută în interesul organisăreî politice a Statului si dar de ordine politică. Cas. Li, 3 Sept. uo; Dr. 57 90, p. 457. B. 90, p. 1015. Idem: Cas. II, 3 Oct. *iw;* li. p. 1166.

27. Lg. roman prin art. 24 şi 105 din Constituţiune printr'o solicitudine particulară şi spre a garanta mai mult libertatea presei, a dat în competinţa Curţilor cu juri judecarea diferitelor delicte ce redactorii şi giranţii ziarelor pot comite în acesta calitate, pentru fapte relative la ziarul lor. A-î sustrage de ia jurisdicţiunea dată lor prin Constituţiune, însemnează a-I priva de garanţiile esceptionale date lor prin legea nostra fundamentală. Pe eât timp în legislaţiunea nostra penală sunt delicte cari constau în refusul îndeplinire! unor fapte, unor obligaţiunî, ar *ii* arbitrar a susţine că presa nu se p61e face culpabilă de un delict de refus ilegal de serviciu datorit. Nu se pote susţine câtuşi de puţin că inserarea unui răspuns într'un ziar periodic ar ii prescripţiunea unui act, în îndeplinirea saă nemdepluiirea căruia n'ar fi de loc apreciare, de culpabilitate, alta de cât comportă omisiunea unei simple înregistrări, delictul consistând numai dintr'o abatere de la o măsură reglementară, căci aceste abateri şi aceste prescript]uni privitore la presă, sunt strâns legate de interesele ziarului, fie ele interese de principiu şi de demnitate, — când răspunsul ar fi contraria ideilor susţinute de ziar sau dăunător prestigiului său moral, — tie ele interese pur materiale, când d. e. răspunsurile ce i s'ar da unul ziar conform, art. 193 I.\ ar fi escesiv de lungi, aşa că ar coprinde întregul spaţiu al ziarului; cu un euvf'nt', îndată ce refusul unui serviciu impus de lege constitue un delict după legea penală si fiind constant că nu există delict fără imputabilitate şi fără culpabilitate: cine dice culpabilitate zice aprecierc, examinare de fapte si împrejurări. Ast-fel fiind, Lg. n'a putut sustrage aprecierea faptelor, în speţa care ne ocupă, de la jurisdicţiunea ordinară care in materie de delicte de presă este aceea ajuraţilor. Pe lângă acestea, faptul în cestiune este relativ la limitele în cari se pote exercita libertatea presei, de 6re-ce ar putea fi caşuri în cari ins.-rărea unuî comunicat ar ti pe nedrept vătămătore intereselor morale sau materiale ale unul /iar, caşuri pe cari arc să le aprecieze judecătorul legal al delictului, fie acel delict comiterea unui fapt ilegal, tie refusul unul serviciu impus de Lg. sub sancţiune de pedepsa, prin urmare, juriul singur pote ii competinte a se pronunţa după Constituţiune în asemenea materie şi sancţiunea de 20 lei pe fie-care di de întârdiere prescrisă de art. 393 al. 3 P. este o adevărată pedepsa de ore-ce este prescrisă de Codul penal şi, ce c maî mult, acesta amendă se pote transforina chiar în închisore conform art. 28 P. chiar dacă s'ar dice că delictul prevedut de art. 193 P. aflându-se sub rubrica capitolului al IY-lea: *liesistenţa nesupunerea si alte necuviinţe în a>n-Ira autorităţilor publice* ar urma să se judece de Tr. corecţionale, nici acesta nu pote fi admisibil, de 6re-ce în aceiaş rubrică se găsesc diferite alte delicte, precum sunt acele prevedute de art. îsl şi 182 cari sunt date fără. discutiune in competinţa Curţilor cu juri ori de câte ori ele sunt comise prin presă. — Tr. Oov. Ii-, 25 Nobr. 95; Dr. 19/90, p. 176.



L'S. In regulă generală delictele de presă ca şi cele politice şi crimile se judecă de Curtea cu juraţi. Insă pentru atari fapte comise în Dobrogiu, legea de organisare judecătorescă a acestei provincii prin art. 5:i, derogând de la principiul constituţional menţionat, a creat 0 constituţie jud'eeătorescă, deosebită cu puterea de a le judeca, a înfiinţat adică Tr. de apel din Tulcea. Mai târziu 1egea pentru modificarea circonsci'ipţiunei Curte! de Focşani şi suprimarea Tr. de apel din Tulcea, prin art. 2 desfiinţând acest Tr. a investit pe Curtea de Galaţi cu tote atribuţiunile lui, i-a dat drept de a se constitui în Curte criminală şi La conferit puterea de a judeca tote crimele şi delictele de competinţa juraţilor comise pe teritoriul provinciei sus citate. Menţionata lege nu conferă un asemenea drept de jurisdicţie şi celor-l'alte Curţi de apel/Prin urmare Curtea de laşi neputându-se constitui în Curte criminală, nu are competinţa de a se pronunţa asupra crimelor si delictelor de presă comise în Dobrogia. — C. Iaşi II, 17 Sept. 96; Dr. 17/97, p.'131,

2i). Libertatea întrunirilor, când ele au de obiect discuţiunea Gestiunilor de interes public, ca şi libertatea, presei, nu sunt recunoscute de Constituţiune ca un drept de interes privat al cetăţenilor, dar ca factori esenţiali nascerel unuî guvernământ reprezentativ, şi orl-ce fapt delictuos comis cu intenţiunea de a atinge libertatea unor asemenea întruniri, precum şi orî-ce delict comis cu ocasiunea exerciţiului unor drepturi publice şi politice şi pentru exercitarea acestor drepturi, constitue o violaţiune a unui drept, nu de ordine privată, ci a unui drept a cărui respectare este cerută de interese de ordine politică şi, decîo asemenea violaţiune constitue un delict politic. — Cas. II, 2 Febr, 93; B. p. 149.

30. Numai căuşele criminale şi delictele politice şi de presă sunt date judecatei Curţilor cu juraţi. In specie delictul imputat recurentului a fost o calomnie adusă d-lor B. şi *R.* în o petiţie adresată, parchetului înaltei Curţi de Casaţie. Aşa fiind, instanţele corecţionale cu competinţa aii judecat causa care nu era nici politică nici de presă. — Cas. II. io Mart. 81; B. p. 264.

31. Curtea consideră faptul calomniei contra unul aspirant

de a ti ales deputat sau senator, săvârşit mai multe dile înainte de alegeri, şi care a avut ca urmare nereuşirea şi nealegerea aspirantului, ca un delict electoral şi prin urmare de competinţa numai ajuriului. Dacă, după Constituţiei delictele politice au a ii judecate de juriu, trebue să fie vorba de delictele politice adevărate, de acele fapte cari, afară de cele prevădute în legea electorală, Bind prevedute de Codul penal ating ordinea publică a Statului în afară sau înlăuntru. Sub acest punct de vedere pntemînţelege că actele de fraudă si mijloecle de constrângere întrebuinţate în alegerile generale, precumprevede art. 120, 121, 122, 126, 127, 128, 129, legea electorală, să tie considerate ca delicte electorale şi judecate de juriu. Sunt delicte politice acelea prevedute anume prin Codul penal, precum prin art. 93 si următori. Un fapt pote ti delict politic, când prin el se ating drepturile politice a cetăţenuluî sau se constrânge sau se dcstiinţeză libertatea votului şi se altereză în general sinceritatea alegere!. Dar calomnia săvârşită contra cuî-va care aspiră a'ti ales, nu pote ii considerat ca delict electoral pentru că nici un articol din legea electorală nu-1 vizeză şi delict politic nu e, pentru că prin nereuşirea unuî aspirant de a fi ales sau prin influenţarea, unor alegători, impresionaţi de calomnii răspândite în ajunul alegerilor contra aspirantului a nu-1 alege, nu se atinge ordinea politică interioră, afară dor când s'ar putea, declara; că subtinerea Tşi menţinerea ordinel de lucrufî în StJat, ar atârna de la alegerea acelui individ calomniat, ceea ce cu greu s'ar putea spune, în general, pentru orî-care aspirant, ori-care ar fi vaza, însemnătatea şi influenţa politică ce acel aspirant a putut avea saă are în Stat. Ast-fel ca să fie un delict politic trebue ca faptul săvârşit să fi avut de scop direct ţi imediat atingerea ordine! politice în năuntru, nu însă să fi avut numai indirect şi depărtat prin consecinţă forte depărtată, o influenţă' într'un mod ore-care asupra mersului lucrurilor în Stat. Ast-fel săvârşirea de fapte ordinare sub influenţe varii şi aşa dise politice sau în vederea unuî scop aşa dis politic, precum fie-care îşi pote închipui, ar trebui să fiedeclarate ca delicte politice şi judecate de juriu, ceea ce ar ti contrar lucrului în sine şi noţiune! delictului politic, de vreme ee ele sunt fapte ordinare care au a fi judecate după dreptul comun. — Cas. Vac. 1 Aug. 94; Dr. fiO/94, p. 481. B. 94, p. 786!

32. In lipsa unei legi, care să definescă infracţiunile politice sau să mărginescă existenţa lor Ia anume caşuri determinate, (cum procedeză legea francesă), ne incumbă să cercetăm care e criteriul cu ajutorul căruia se pot deosebi infracţiunile politice de cele comune. Infracţiunile comune pe cari le reprobă consciinţa universală a omenire!, sunt pedepsite la tote popdrele, în deosebire de infracţiunile politice car! depind de moravurile sociale si au un caracter excepţional şi anormal. Ideia infracţiune!' politice trebue restrânsă şi limitată la obiectul eî, adică la ordinea politică şi avem dar să considerăm ca infracţiuni politice, nu tote infracţiunile la comiterea cărora a existat un motiv politic, ci numai acele carî se comit maî tot-d'a-una pentru motive politice si ating în aceiaş timp exclusiv ordinea politică a Statului sau drepturile police ale cetăţenilor. Unele infracţiuni penale au un caracter esclusiv politic, precum crima de înaltă trădare, altele un caracter esclusiv nepolitic,precum: omorul incendiul, furtul, altele, în fine, un caracter mixt, precum: injuriile, la comiterea cărora a putut să existe şi să nu existe un motiv politic. Resultă din cele de mal sus, că ofensele comise în public în contra persone! Regelui nu sunt delicte politice, densele constituind în aceiaş timp o violaţiune a dreptului comun si a dreptului politie, putând adică să existe şi să nu existe, Ia comiterea lor, motive politice. Art. 7 al lege! asupra streinilor din 7 Apr. 1881, hotărăşte că nu se consideră ca delict politic atentatul în contra Şefului unul Stat strein, când acest atentat constitue faptul de omucidere, de asasinat sau de otrăvire, de unde urmeză că şi atentatul de acest fel, comis în contra persone! Regelui, nu se pote considera ca crimă politică, şi dar, dacă un atentat aşa de grav, nu constitue de cât o crimă de drept comun, nu putem raţional ' considera simplele ofense contra Regelui ca delicte politice. — Cas. IT, 1 Dec. 87; B. p. 1011.

33. In contravenţiunile la legea monopolului tutunurilor, ca la tote contravenţiunile, faptul singur ee constitue infracţiunea la lege se pedepsesce fără a se examina intenţia dolosă care se consideră implicit chiar în fapt. - Cas. IT, 20 Ian. 78; B. p. 39.

34. Circumstanţele atenuate sunt lăsate la facultatea juriului în materie criminală şi a judecătorului corecţional în materie corecţională' propriu zisă si nu se pote prin analogie acorda acesta facultate judecătorului în materie de contravenţiune, în care legea, pedepsind'faptul, iar nu intenţiunea, n'a crezut de cuviinţă d'a acorda judecătorului dreptul să scadă pedepsa prin declararea de circumstanţe atenuante. — Cas. II, 15 Iun. *77; B. p. 285. Idem: Cas. II. 5 Iun. 89; Dr. 48,89, p. 380; B. 89, p. 635.

35. Tăerea de lemne din pădurile statului, fiind calificată contravenţiune prin lege, acţiunea intentată delieucnţilor se prescrie prin trecere de un an înplinit, calculat din diua de când s'a comis faptul, chiar dacă va fi urmat, în acest interval, vre-o cercetare sau lucrare, dacă n'a mijlocit o sentinţa de condamnare.—Cas. TI, 12 Sept. 79; B. p. 688.



**2.** — Nici o infracţiune nu se va pedepsi, dacă pedepsele nu vor fi hotărâte înaintea săvârşireî sale.

Infracţiunile săvârşite în timpul legiuireî celeî vechi se vor pedepsi după acea legiuire; iar când pedepsele prevezute prin legea de faţă, vor fi maî uşore, se va aplica pedepsa cea maî uşoră.

Infracţiunile săvârşite sub codicele vechili, dar neprevezute de codicele actual, nu se maî pedepsesc. *Const. 16; Civ. 1;* P. *Ft. 4.*

1. Este aplicabilă legea nouă dacă pedepsa prevăzută prin ea este maî uşoră de cât acea din vechea lege sub imperiul căreia s'a comis delictul, — Cas. II, 13 Dec. 89; B- p. 1073.

2. Când faptul pentru care un om a fost dat judecatei, calificat crimă în momentul în care s'a perpetrat, a fost transformat în delict corecţional înainte de a se fi judecat, instanţa competinte de a judeca

este instanța corecțională, iar nu cea criminală. — Cas. II, 15 Maî 74 ; B. p. isi.

*ii.* Tr. aplicând faptului săvîrsit prescripțiunea de trei anî, ca unul fapt care, fiind crimă după legea veche, a devenit delict după cea nouă, si dînd acestei prescripțiunl, drept punct de plecare. epoca săvârşire! faptuluî, a făcut o dreptă âplicațiune a principiului din art. 2- Dacă s'ar fi luat ca punct de plecare a prescripțiuneî de trei ani, data promulgare! noue! legi, s'ar fi contravenit acestui principiu, pentru că nu s'ar fi ținut socotelă aeusatulul de timpul petrecut de la săvârşirea, faptului, până la promulgarea nouei legi, timp care, în specie, e mai lung de y anî.— Cas. II, 9 Oct. 74; B. p. 321.

4. Faptul de bancrută, prin legea modificătore din anul 1878, s'a corecționafisat. Deşi după acesta le'ge tote delictele se prescriu prin cinci ani, însă faptul perpetrat sub imperiul legeî din 1864, care prevede prescripțiunea de. trei anî pentru delicte, după principiul general recunoscut în materie criminală, urmând a se aplica inculpatului, dispositiunile lege! ce-l sunt maî favorabile, Curtea n'a violat nici uu text de lege. aplicând prescripțiunea de trei anî, prevăzut în irodul de procedură modiheat. din anul 1864, iar nu aceia ile. 5 an! prevăzută în noul codice de procedură din 1875.—Cas. 11, 20 Apr. 81; B. p. 334.

5. Excepțiunea retroactivitate! legeî în materie penală, este aplicabilă când legea existentă, prescrie o pedepsa maî dulce de cât aceia prevăzută în legea antevioră sub imperiul căreia s'a perpetrat faptul. Prin urmare, dacă un delict ar cădea după legea vechie în imperiul căreia a fost perpetrat, sub o pedepsa infamantă, iar după legea existentă în momentul judecare! luî sub o pedepsa corecțională, neapărat urmeză a se aplica pedepsa legeî celei noul, chiar cand ar avea o durată mal lungă de cât pedepsa infamantă,' căci aci trebue a considera natura pedepsei iar nu durata eî. — Cas. II, 4 Dec. 74; B. p. 404.

6. R fără interes dacă s'a aplicat legea nouă când se constată că pedepsa pronunțată nu e maî grea de cât cea prescrisă de legea veche. — Cas. II. 26 Sept. 76; B. p. 550.

7. Ori de câte-orl e vorba de juridicțiunea care e chemată a 'judeca o afacere, se aplică legea nouă.—Cas. li, 22 Aug. &4; B. p. 650.

S. De câte orî intervine o lege nouă, care prevede o pedepsa corecțională pentru o infracțiune care se pedepsea după fegea în timpul căreia ea s'a săvârşit cu o pedepsă criminală, infracțiunea încetează de a fi justitiâbilă de jurați.—Cas. II, 31 Mal 82: B. p. o2i.

9. Legile de competința se pun în aplicare îndată după promulgarea lor, de unde urmeză că Curtea cu jurați cată să, 'şi decline competința. dacă crima pentru care acusatul a fost trimis înaintea, el s'a eoreclionalisat până ce procesul să compare îiia,iiilc-i. Decisiunile Camerei de punere sub aeusațiunc sunt numai indicative, iar nu si atributive de jurisdictiune, şi ca atare, nu se pnte dice că, odată ce decisiunea aceste Camere a rămas definitivă. Curtea cu jurați, sesizată de o asemenea deeis'iune, nu 'şî mai pote declina competința. — Cas. II, 6 Sept. 93; B. p.'781.

10. In materie penală competința se, reguleză după legea în Vigore în momentul judecatei delictului, iar nu după aceea în care s'a comis faptul.— Cas. II, 20 Sept. 95; B. p. 1150.

11. Principiul neretroactiviiațel legilor este supus excepliiinel când e vorba dc jurisdicțiunea competentă şi de procedură, cum resultă' din art. 742 Pr. şi art. 602 al. 2 Pr. P. In adevăr, fondul dreptului nu pote fi regulat de cât după legea ce domnea pe timpul când faptul la care dreptul este aplicabil au luat. nascere, căci almintrelea de ar urma să se reguleze în legea nouă, s'ar aduce o vătămare drepturilor câştigate. Nu este tot-deauna, ast-fel, când e vorba de jurisdicțiunea competința si forma de procedură, căci nimeni nu pote, cu drept cuvânt pretinde că la comiterea faptelor ce au dat nascere la drepturile sau obligațiunile sale, a avut în vedere specialmente jurisdicțiunea şi forma de a proceda în timpul perpetrăril lor, şi de aceia legile noul privitore la jurisdictiune sau la procedură sunt aplicabile la afacerile cari sunt încă pendinte, căci schimbarea jurisdictiune! saii'a formelor de procedură, nu aduce nici o vătămare vre-unuî drept câştigat afară numai de caşul câiid jurisdicțiunea ar ti efectivamente sesizată de afacere. Cas. Vac. 5 Iul. 74 ; B. p. 243.



12. Principiul neretroactivitățeî legilor e un principiu general, care are a fi aplicat nu numai în materie de drept privat ci şi în materie de jurisdictiune. Aşa dar, dacă o lege deferă judecarea, unor cause altei jurisdicții existente, acestă jurisdicție nu e competinte a judeca de cât căuşele carî se ivesc în urma acestei legi, nu însă si căuşele în curs de judecată sî pendinte la, altă jurisdicție încă existentă, cause cari trebue să se judece de jurisdicțiunea chemată şi în curs de a le judeca. Aceste reguli sunt implicit recunoscute prin art. S4 din legea Curțeî de Casație, si art. 739 si 743 din Pr. Ast-fei fiind, delictele electorale, în curs de a fi judecate de curtea cu jurați, nu înceteză de a fi judecate tot de juriu în urma legeî din 4 Mai 95. Dacă juriul şi-ar declina competința ar viola principiul neretroactivitățel legilor. — Cas. II, 25 Nobi'. 96; B. p. 1587.

13. Mijlocul de casare întemeiat pe lipsa de competința a instanțelor corecționale, de a judeca un fapt de 'falş în acte publice, devine fără interes a se mal cerceta, odată ce, în urma acele! judecăți, a intervenit legea, din 28 Mai 93, care a modificat art. 123-126 şi a corecționalisat tote falsurile, fie în acte publice, fie îiî acte l)rivate, trimițendu-le în judecata instanțelor corecționale căci, chiar dacă s'ar casa pentru acest motiv, decisia atacată cu recurs, afacerea ar urma să se trimită tot în judecata unei curți corecționale. — Cas. II, 9 Iun. 93; B." p. 629.

14. Competința nu se pote deduce de cât dintr'un text formal. Nici după art. -22 vechiu, nici dupa art. 71, din legea judecătoriilor de pace, faptul prevăzut prin art. 243 Codul penal nu e de competința judelui de pace. fiind că nu se referă la acest articol. Dacă pentru aplicarea art. 243 trebue a recurge la art. 238, acesta nu pote fi un motiv pentru a întinde competenta judecătorilor de pace.—Cas. Vac. l Aug. 96 ; B. p. 1149.

15. Delictele silvice, comise sub legea veche, se judecă după noul C. S. când pedepsa prescrisă de acesta este mai uşoră de cât cea prevedută de legea sub care s"a comis. — Cas. II, 9 Mai 83; B. p. 545.

**3*.** Dispozițiunile acestui codice se aplică la infrac-

**j Art. 3, 4 si 5 aii fost modificate prin legea din 15 Febr. 94, al carat text l'am dat aci.*

țiunile comise pe pământul României sau pe o navă română. *P. Pr. § S.*

1. Legea locului unde s'a comis infracțiunea este aplicabilă pentru determinarea atât a pedepsei cuvenite delicuentuluî cât si a autoritătel competinte a-1 judeca. Ast'-fel, un delict de presă comis la Galați trebue judecat de Curtea cu jurați, chiar dacă afacerea din causa domiciliului, ar ti fost şi de competența jurisdicției din Dobrogea, pentru care'judecă Curtea de apel din Galați. — Cas. II, 27 Sept. sy; Dr. 64 89, J). 517. B. 89, p. 796.

*t.* De si este exact că, după art. 53 din legea organisăreî judecătoresc! a Dobrogel, se dă în competința Curțeî de apel din Galați de ajudeca ca Curte criminală, în prima şi ultima instanță, tote crimele' si delictele de competința Curte! cu jurat!, cu observațiunea msă a Vegulelor de l*r. P", totuşi Lg. prin acest art. când a 'determinat coinpetința ⊲. din Galați ca curte criminală, a avut în vedere crimele şi delictele carî se comit in Dobrogea, iar nici de cum delictele si crimele comise în județele de dîucoce de Dunăre, cari sunt lăsate în competința Curților cu jurați, conform art. ibr» din Constituțiune. In specie, din decisiunea C. din Galați si din acte se vede că tote crimele şi delictele fuseseră comise în județele de dincoee de Dunăre, pe' când în Dobrogea nu se vede a se fi făcut culpabili de cât cel mult pentru un început de asociațiune cu intențiuni criminale.'Ast-fel fiind, când un individ comite maî multe fapte cu caracter criminal, atunci competința revine Curte! cu jurați. Art. 3 P. declarând dispozițiunile acestui codice aplicabil'e la infracțiunile comise pe pământu1 Românieі, urmeză de aci că legea locului unde delictul a fost comis este aplicabilă pentru a determina atât pedepsa cuvenită delicventului cat şi autoritatea competentă a-1 judeca. Art. 22 din Pr. P. după care şi inst. jud. a locuințe! inculpatului este competentă a judeca delictul comis de acesta, nu statueză de cât în caşul când, din punctul de vedere al organisăreî lor, aceiaş! instanță este şi acea a locului unde delictul s*a comis şi a locuințe! inculpatulAÎ, şi dar. când aceste instanțe diferă în organisarea lor. acest art. înceteză de a fi aplicabil. — Cas. II, 9 Iul. 91 ; B. p- 853.

*ii.* Deşi, în regulă generală, streini! aflători în România, în materie criminală si de poliție sunt supuşi juridiscțleî şi legilor țereî, în virtutea principiului suveranitate!, totuşi acestă regulă îşi are esceptiunea în principiul exteritorialitățel, consacrat prin dreptul internațional şi privitor la trimişi! diplomatic!alputerilorstreine. După acest principia, în regulă generală, agenții diplomatie! strein! si suita lor se bucură de imunitatea de a fi sustras! de la jurisdicțiunea terci unde residâ, în acesta calitate, pent i'u infracțiunile la, legile penale si de poliție spre a fi supuşîjuriscUcțtunel tribunalului țereî lor. Impiegații cancelariilor aî sus menționaților trimişi streini, ca nişte agenți indispensabili pentru îndeplinirea misiune! cu care sunt investițitrimişiîdiplomatici, sunt coprihşl necesarmente între personele suite! acestora şi prin urmare se bucură şi eî de dreptul exteritorialității.— Cas. II, 11 Iun. 76; B. p." 346.

4. In doctrină e admis că în caşul când calificarea originară a infacțiunei pentru care s'a obținut'extrădarea, a fost moditicată prin împrejurarea admitere! unei circumstanțe ateii uante, sau a unorcircumstanțe agravante, inst. jud. ale Statului ce ceruse extrădarea, reman în drept a judeca individul urmărit. Principiul interdicțiuneî de a urmări pe un prevenit pentru un alt fapt de cât acela cave a motivat extrădarea, trebue a ceda chiar şi în caşul când doue fapte ce se impută unul individ, sunt resultatul aceleiaşi acțiuni indivizibile, căci, dice F*. Helie: *crima si delictul se confundă m-tr'aceiaş fapt* şi pentru acest fapt considerat în totă criminalitatea sa, e.xtraditiunea a fost încuviințată. Căderea judecatei trebue dară a se determina după fapt, iar nu după calificarea infracțiune!, care a provocat extrădarea.Chiarprin art. 7 din tractatul de extrădare între România şi Marea Britanic, s'a stipulat că individul care va fi fost predat, nu va putea ti urmărit, pentru vre-o crimă sau altă faptă de cât aceea care motivase extrădarea, deci dar când faptul urmărit este acelaşi, independent de calificarea sa ulterioră nu se pote dice că extrădarea e inoperentă. hi caşul când prin calificarea, modificată a faptului originar, se vizeză de judecată o infracțiune anume prevedută în tractatul de extrădare, căderea, jurisdicției Statului retpierent deviue şi inaî puțin contestabilă. C. Buc. IIT, 18 'Oct. 95; Dr. 76/95, p. 627.



**4.** — Verî care român va puteaţi urmărit şijudecat, chiar în lipsă, pentru eriniile sevîrşite, fie ca autor, fie ca complice, în afară deteritoriul Românieî.

De asemenea el va putea fi urmărit şi judecat pentru faptele sevîrşite, fie ca autor, fie ca complice, în afară de teritoriul României, şi calificate dejicte după acest codice, dacă acele fapte sunt pedepsite după legislațiunea țereî unde au fost sevîrşite, afară de delictele prevedute sipedepsite de art. 180. 181, 298, 243. 247, 249, 258, 299, § I, 321, 352, 353, 355, 356 din Codul penal.

In cas de deosebire între pedepsele prevedute de legislațiuneațăreîunde s'a comis crima sau delictul şi acele prevedute de acest codice, se va aplica pedepsa cea maî u-ş6ră.

Nici o urmărire nu se va putea face pentru crimele sau delictele sevîrşite de români, în afară de teritoriul României, dacă inculpatulvadovedi că pentru acele fapte a fost judecat într'un mod definitiv în străinătate, şi, în cas de condamnare, că a executat pedepsa sau că a fost grațiat.

Nicî o urmărire nu se va putea face pentru delictele sevîrşite de români în afară de teritoriul României, de cât după întorcerea voluntară a românului în țară, sau după obținerea extradațiuneî

lui. Acţiunea publică nu se va putea prescri, însă, de cât prin un îndoit termen de cel pevezut de art. **595** din procedura criminală. *P. Pr. ţ> 4; Pr. P. Fr.* **7.**

**5.** — Dispoziţiunile din articolul precedent sunt aplicabile străinilor domiciliaţi în România dacă nu simt supuşi unei ţerl cu care Romania are tratat de extradiţiune şi dacă extradiţia lor nu a fost cerută de ţara lor.

Verl-care străin care, în afară de teritoriul României, va ii săvîrşit, fie ca autor, fie ca complice, veri o crimă în contra siguranţei Statului, sau veri o crimă de contrafacere a sigiliului Statului, a moneteî naţionale, având curs în România, a hârtiilor de credit saii titlurilor Statului român, a biletelor de bancă autorisate de lege, va putea fi urmărit, judecat şi pedepsit în România, dacă va fi prins pe teritoriul român, sau dacă guvernul va obţine extrădarea lui.

Competinţa instanţei represive,în casurilede mai sus. precum şi în cele prevedute de art. 4, se va determina, pentru urmărirea şi judecarea culpabilului, după locul de reşedinţă a inculpatului; saii după locul unde inculpatul a fost prins.

Cu tote acestea, după cererea ministerului public sau a părţilor, curtea de casaţie va putea strămuta cercetarea afacere! d'înaintea instanţei judecătorescl celei mai apropiate de locul unde crima s'a comis. *P. Pr. § 4; Pr. P. Fr. 5, (i.*

**6.** Dispoziţiunile acestei legî se aplică şi la militari afară de caşurile speciale prevezute de legea penală militară. */' Pr. § r,.*

**I. Inculparea unuî militar do un delict de drept comun dă loc la două cestiuni din care una e o pură cestiune de drept penal, aceia de a sci care e legea penală ce trebue să i se aplice, iar cea l'altă, cu totul dinstinctă de cea percedentă. e jurisdicţiunea de care trebue să lie judecat militarul. In privinţa celei dintîî ari. ti P. nu lasă cea maî mică îndoială de vreme ce arest art. declară că legea represivă aplicabilă militarului, pentru delicte de drept comun, e Codul penal comun. Din acesta însă nu se pote induce câtuşi de puţin conclusiunea că militarul ar ti supus şi jurisdicţiuneî comune. Gestiunea jurisdicţiuneî fiind o cestiune cu totul distinctă de aceia a legii de represiune aplicabilă. Gestiunea jurisdicţiuneî la care militarul e supus pentru delictele de drept comun,neresolvată de P. şi de Pr. P. comună, se află expres tranşată în f'avdrea juridîcţiuneî militare de art. 4 din legea asupra justiţiei militare, lege, care declară că acestă. justiţie excepţională are asupra militarilor jurisdictiune atât pentru faptele relative la serviciu, şi disciplină, cât şi pentru faptele săvârşite de dânşii în societate. Acest principiu resultă şi din cbiar art. 36 Ut. C. No. i din legea Curţii de Casaţiune, care declarând neadmisibil recursul militarului, contra decisiunilor tribunalelor militare, a avut în vedere principiul că militarul în orî-ce caz şi pentru ori ce fapt, e justiţiabil de Tr. militare, căci este evident că dacă acesta n'ar fi fost adevăratul principiu, citatul text n'ar fi putut închide militarului calea casaţiunel pe motiv de incompetenţa tribunalelor militare a judeca pe militar pentru delicte de drept comun.—Cas. II, 14 Mart. 69; B. p. 97.**

**2. Recrutul care a comis furt prin efracţiune până a nu primi ordinul de chemare în armată se judecă de instanţele judecătoresc! ordinare.—Cas. Vac. 11 Aug. 87: B. p. 648.**

**3. Bătaia comisă de militari afară din îndatoririle relative la funcţiunea lor asupra unuî dorobanţ care nu se găsea în serviciul* activ, se judecă de instanţele represive ordinare. Cas. Lt, 9 Nobr. 83; B. p. 1096.**

**i. Ofiţerii în activitate sunt justiţiabil! de Tr. Militare, nu de cele ordinare, pentru delictele de lovirî săvârşite în persona unuî civil. —Cas. II, 8 Mart. 96; B. p. 589.**

**5. Atentatele la pudore în contra uneî femei, de şi săverşite de către un militar în exerciţiul funcţiune! sale, totuşi ele trebuesc judecate de Tr. ordinare întru cât prin C. J. M. se determină anume competinţa Tr. militare. — Cas. IT, 17 Mâi, 85; B. p. 446.**

**6. După al. 2 art. 52 C. J. M. cel din armata teritorială nu suntjustiţiabilî de Consiliul de**



**resboiu de cât pentru delictele prevădute de Titlul II, Cartea TV. C* J. M. Delictul ruperei de sigilii, pedepsit de art. 200 P. nu este prevădut la Titlul II, Cartea IV.—Cas. II, 8 Iun. 82; Dr. 70/81-82 p. 565.**

**7. Toţi preveniţii fără deosebire, sunt justiţiabilî de consiliele de resbel când sunt tot! militari saii asimilaţi cu militarii, chiar când unul sau maî mulţi dintre ei n'ar fi justiţiabilî de aceste consilii din causa posiţiuneî lor în momentul comitere! crimei sau al delictului, cum d. e. dacă unul din eî făcea parte din armata teritorială. — Cas. II, io Sept. 82; B. p. 900.**

**8. Călăraşul cu schimb, făcând parte din armata teritorială, este justiţiabil de Tr. ordinare pentru delictele de furt, chiar dacă le-ar fi comis, fiind în activitate, în serviciu.— Cas. Vac. 23 Iul. 8>; B. p. 599.**

**9. Delictul de furt, comis de dorobanţii făcând parte din armata teritorială, se judecă de Tr. civile.—Cas. TI, 27 Ian. 88; B. p. 7fl.**

**IU. Faptul de furt al călăraşilor aflaţi în serviciul subprefecturei, este de competinţa. instanţelor ordinare de a-1 judeca, iar nu al consiliului de resbel.—Cas. Vac. 5 Iul. 88; B. p. 650.**

**11. Când un soldat în trupa cu schimbul comite, în timpul când se află liber la domiciliul său, un delict, afară din cele prevedute la titlul II, cartea IV C.'J. M. nu este justiţiabil de Tr. militare ci de cele ordinare civile.In acest cas complicele său militar este justiţiabil tot de Tr. civile. — Cas '.II, 24 Mart. 89; B. p. 374.**

**12. Caporalii si soldaţii dorobanţi cu schimbul sunt justiţiabilî de Tr. ordinare civile pentru delictele de lovirî şi maltratări săverşite în timpul pe când nu se aflaii în activi-**

tate.— Cas. II, 21 Iun. H»; Ti. p. 658.

13. Soldaţii' din trupa cu .schimbul sunt justiţiabilî de Tr. militare m.maî pentru delictele cuprinse la titlul II, cartea IV . .1. M. Când, dar, faptul nu intră în acele casurî, este de competinţa instanţelor ordinare. — Cas. II, 7 Maî 90; B. p. 695.

14. Delictul de omor fără voe comis de un soldat din armata teritorială este de competinţa Tr. civile.-Cas. II, li Aug. 90 ; B. p. 944.

Io. Călăraşii cu schimbul din armata teritorială sunt justiţiabilî de Tr. ordinare civile, pentru faptul de loviri săvârşite în persona unuî nemilitar, chiar dacă călăraşii se găseau în serviciu activ! — Cas. II, S Iu]. 92 ; B. p. 695.

16. Soldatul din armata teritorială este justiţiabil de Tr. militare pentru delictul de furt de bani aî Statului, comis în timpul pe când se află în serviciul activ (precum e cazul când se află de gardă), tic că el era sau nu compfabil de aceî bani. — Cas. IT, 12 Oct. 92; B. p. 911.

17. Militarul în eoncodiii nu e justiţiabil de Ti*, militare pentru delictul de ultraj al unul şef de gară, acest fapt neiuirând în caşurile prevăzute de tit. 11, cartea IV. C. J. M. — (las. 11. 4 Aug. 92 ; B. p. 709.

18. Asemănat art. 53 C. .1. M. militarii, când sunt în congediu sau permisiune, sunt justiţiabilî de Tr. militare numai pentru crimele şi delictele prevăzute prin titlul II, cartea IV, din menţionatul cod. Aşa dar, crima dc tâlhărie săvârşită de un soldat, pe când dânsul era în congediu pentru causă de bolă, neintrând între faptele prevăzute de citata carte, titlul II, dânsul este justiţiabil de Tr. civile. — Cas. II, 18 Oct. 94: B. p. 998.

19. Sub-locotenentul aflat în posiţie de disponibilitate şi căruia i se impută un fapt'care nu cade sub previziunile titlului II, Cartea TV C. J. M. e justiţiabil de Tr. ordinare.— "Cas. 'II, 25 Febr. 87; B. p. 173.

20. Delictul de bătae comis de şeful garnisoneî este justiţiabil de instanţele represive ordinare când nu se constată că a fost comis în îndeplinirea datoriilor sale. — Cas. II, 17 Tun. 83 ; B. p. 698.

21. Şeful de garnisona, care bate şi aresteză în mod ilegal pe o persona e justiţiabil de Tr. ordinare dacă - ceste infracţiuni nu le-a comis în exerciţiul funcţiei sale. — Cas. II, 15* Tul. 85 ; B. p. 566.

22. Şefii de garnisona din comunele rurale nefiind instituiţi printr'o lege şi numirea lor neemanând de lâ o autoritate superiors, militară, nu sunt justiţiabilî de Tr. militare. Cons. Rev. 12 Aug. 85; Dr. 2'85-86 p. 13.

23. Delictul de lovire, săvârşit de un sef de garnizonă, în timpul când densul nu se află în exerciţiul funcţiune! sale, constitue un delict comun, care urme'ză a fi judecat de Tr. civile. — Cas.' II, 16 Oct. 89; B. p.

24. Delictul de lovire sâvîrşit de şeful unei garuisone din eoniuîiă rurală intră în compeiinţa tribunalelor ordinare d'a ti judecat., de ove-ce, după art. 52, al. 7 C. J. M. şeliî de garnisona sunt, justibilî de Ti', militare numai când nu execută ordinile saii disposiţiunile atingătore de îndatorirea lor. — Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. soi.

2o. In urma modificare! adusă C. J. M. prin legea din 27 Martie 1894 şi asemănat art. 52. al. 8 din acesta lege moditicătore, şefii de garnisona în comunele rurale sunt justiţiabilî de Tr. ordinare civile pentru delictul de lovire prevădut de art. 238 P. săvărşit în persona unuî



rezervist. — Cas. IT, 18 Dec. 95; B. p. 1491.

26. Şefii de garnisona sunt justiţiabilî de Tr. ordinare pentru delictele de lovirî sau rănirî prevădute de art. 238. — Cas. II, 23* Ian. 96; B. p. 125.

27. Miliţieni! fac parte din armata teritorială şi deci sunt justiţiabilî de Tr. ordinare când, ca în speţă, fiind trimes! a prinde un bănuit hoţ de vite, îl bat după ce l'au' prins. — Cas. II, 2 Mai 84; B. p. 437.

28. Miliţianul acusat că, în calitate de şef de garnisona, a luat mită de la miliţieni şi reservist!, este justiabil de Tr. ordinare, de dre-ce acest delict nu e prevădut în titl. IT, Cartea IV C. J. M. - Cas. II, 19 Apr. 88 ; B. p. 420.

29. Gardistul care comite un. delict corecţional, în timp de X>ace, se judecă de Tr. civile. — Cas. II, 25 Mai 82; B. p. 611.

•ii). Faptul de bătae ce se impută unuî jandarm, în exerciţiul funcţiune! sale, de a constata contravenţiuu! administrative, este justiabil de Tr. civile. — Cas. II, 22 Iun. 79; B. p. 574.

31. Jandarmii, ca orl-ce militari, sunt justiţiabilî în principiu, de Tr. militare pentru delictele comise dc denşiî. Prin derogaţiune la acest principia, ofiţerii'de jandarmi nu sunt justiţiabilî de Tr. militare pentru delictele comise în exerciţiul funcţiune! lor relative la poliţia judecătorâscă şi la constatarea de contravenţiuni în materie administrativă. Aşa dar competinţa tribunalelor civile fiind o competinţa excepţională, ea nu pote h' aplicată de cât la caşurile ce legea anume prevede. A menţine ordinea pe stradă nu este o atribuţiune a poliţiei judecătoresc!, ci o mesură de poliţie preventivă. Aşa dar, delictele comise de un jandarm, în acesta din urmă calitate, neintrând în disposiţiunile excepţionale ale art. 56* C. J. M. judecata lor urmeză a se face de către autorităţile competinte a judeca delictele comise de militari şi prin urmare de Tr. militare.— Cas. II, 21 Nobr. 88; B. p. 1004. Idem: — Cas. II, 9 Dec. 88; B. p. 1070.

32. Ofiţeri! de jandarmerie pedestră 'nu înceteză de a fi consideraţi ca în activitate prin faptul că "a primit o funcţiune civilă, întru cât, maî cu semă, este constatat în fapt că comanda în realitate batalionul de jandarmi pedeştri. Dânşii ca atare, sunt justiţiabilî consilielor de resbel, afară de crimele şi delictele ce comit în exerciţiul funcţiune! lor relative la poliţia judecătorescă şi la constatarea contravenţiilor în materie administrativă. — Cas. II, 25 Apr. 89 ; B, p. 4S7.

33. In regulă generală, jandarmii, ca orl-ce militari, sunt justiţiabilî de Tr. militare pentru delictele ce comit. Prin derogaţiune la acest, principiu eî nu sunt justiţiabilî de Tr. militare pentru crime şi delicte comise în exerciţiul funcţiune! lor relative la poliţia, judecătorescă şi la constatarea de contravenţiuni în materie administrativă. Din chiar termenii art. 55 C. J. M. reese că el sunt justiţiabilî de Tr. ordinare numai când constată delicte şi contravenţiuni deja săvârşite, iar nu si când sunt chemaţi a lua măsuri preventive, şi a împedeca comiterea unor asemenea infracţiuni la legea penală sati la legile administrative.— Cas. I, 16 Apr. 93 ; Dr. 38/93, p. 300. B. 93, p. 406.

34. Delictul comis de un soldat în complicitate cu un civil este de competinţa instanţelor civile ordinare de'a-1 judeca. — Cas. II. 2 Maî 79; B. p. 436.

35. Or! de câte ori un militar, comite o crimă sau un delict în complicitate cu un ci-

vil, Tr. civile ordinare sunt compotinte a-ljudeca.—Cas. II, ll Maî 80; B. p. 151.

36. Dacă urmărirea unuî delict atinge indivizi carî nu sunt justiţiabilî de Tr. militare, fie ca complici, fie ca tăiuuitorî, totî preveniţii iară osebire vor fi judecat! de Tr. ordinare.— Oâs. II, ia Mart. 85; B. p. 215.

37. Orî-ce delict săvârşit de un militar în complicitate cn un civil se judecă de Tr. civile. Aşa dar, faptul de abus de putere şi de maltratări săvârşite de un caporal reservist, şef de garnisona, în complicitate cu alţi miliţieni, nu în timpul când aceştia sunt chemaţi pentru instrucţie, este de competenta tribunalelor civile iar nu militare, căci acei miliţieni sunt consideraţi ca militari, conform art. 29 din legea asupra organisăreî comandamentelor, numai în timpul când sunt chemaţi, în zilele de Duminecă, pentru instrucţie, sau când sunt concentraţi prin decret regal, - Gas. II, li Mart. 92; Bi p. 267.

3S. Militarul care are complici civili într'un delict sau crimă ce i se impută, este justiţiabil de Tr. civile.—Gas. IT, *vi* Iul. «9 ; B. p. r.s5. tdem : Gas. II, 7 Sept. 92; B. p. HOI.

39. Orî-ce crimă sau delict comisă de un militar în activitate, în complicitate cu alţi civili streini, se judecă de Tf. militare, fără nicî o distincţiune între străinii domiciliaţi în ţară şi carî se bucură de orl-cari drepturi civile si între streini domiciliaţi în străinătate si car! aii numaî o trecere prin tară ; cu alte cuvinte, toţi cari nu au dobândit împământenirea M deci tisul drepturilor cetăţenesc! politice în ţară, adică, toţi car! nu sunt români sau naturalisaţi români, sunt consideraţi ca străini— Cas. II, 21 Iun. 93: B. p. 639.

40. Art. 73 C. J. M. prevede 6 casurî în care toţi preveniţii fără deosebire, se judecă de consiliul de resbel, afară numai dacă faptele imputate sunt crime sau delicte, prevăzute de Cartea IV, titlu II, a acestui Codice, în care cas se va face disjuncţiune, judeeându-se militarii (îe Consiliul de răsboiu, iar cel-l'alţ! de Tr. ordinare. Faptul care se impută recurentului era complicitatea la furtul de efecte militare de ale Statului, săvârşit de administratorul clasa II în calitate de comptabil, şi ca atare acel fapt intră în previsiunile Cap. VII din titlu II, Cartea IV. In asemenea împrejurări. Tr. militare eraii dat6re să se conforme al. VI de sub art. 73 O. J. M. şi să judece numaî pe comptabilul, să trimită pe recurentul înaintea Tribunalelor ordinare, iar nu sâ-1 judece cum a făcut'o. Ultima dispoşiţiune. a art. 73 adăogată în 1894, nu pote fi interpretată conform al. 2 al aceluiaş articol şi a susţine că recurentul fiind strein, ar fi pentru faptele din Cartea IV, titlul II, Cap. VII, justiţiabil, împreună cu contabilul de Cons, de răsboiu, fiind-că prin adăogirea al. 6 nu s'a mal făcut deosebirea de la al. 2 între pământeni si streini; ci toţi preveniţii fără deosebire de naţionalitate, îndată ce nu sunt militar!, se judecă separat de Tr. ordinare, destul numai ca faptul imputat să intre în previsiunile Cartel IV titlul II al C. J. M. cum este in specie. Fiind vorba în caşul de faţă de incompetenţa Tr. militare, urmeză să se caseze fără trimitere. — Cas. IT, 29 Apr. 96; Dr. 50/96, p. 429. B. 96, p. 770.

41. Prin vorba *străin* din art. 73 C. J. M. înţelegându-se numai aceia cari'sunt supuşi la o protecţiune străină, remâne constant că ace! car! nu sunt în atare categorie sunt justiţiabill de Tr. ordinare. — Cas. Vac. 31 Tul. 85; B. p. 572.



42. Militarii şi asimilaţii militari nu pot,' în nici un cas avea recurs în casaţiune contra hotăririlor consiliului de revisiune care-1 condamnă pentru faptele săvârşite în momentul când erau militari.— Cas. II, 14 Mart. 86; B. p. 234. Idem: Cas. II, 9 Sept, 92; B. p. 807.

43. Rezerviştii nu devin justiţiabilî de jurisdicţia militară din diua fixată, prin decretul regal", pentru manevre, fiind că, deşi numai şeful suprem al armatei are dreptul a aprecia dacă şi când trebue să fie concentraţi rezerviştii, totuşi convocarea şi detaliele de convocare a rezerviştilor în general şi a fie-căruî rezervist în parte nu se fac de cât de depositele de recrutare în modul prevădut prin art. 224 al. 2 C. J. M. tn executarea decretului regal depositele de recrutare înştiinţeză pe rezervişti după împrejurări, după distanţă şi după timp cu mult urai înainte de concentrare că au a se prezintă la depositele de recrutare, de unde rezerviştii se îndrepteză apoi acolo unde are a se concentra corpul de armată sau unde trebuinţa cere , ast -fel epoca de când aii a începe manevrele, indicată prin decretul regal şi epoca de presentare la depositele de recrutare nu coincide, ast-fel ca dacă reservistul chemat a se înfăţişa mai înainte de termenul indicat prin decretul regal, ar săvărşi fapte contra disciplinei militare, în în caz când rezervistul ar fi justiţiabil numai de la epoca de convocare prin decretul regal, nu ar putea să fie judecate, ceea-ce e contrar intereselor puterel armate. Asemenea nu se pote zice că din ziua primire! ordinului individual de rezervişti sau afişăreî prin comune, rezerviştii ar începe a fi supuşi jurisdicţiei militare pentru că din acea zi nu încep drepturile şi obligariile militare pentru'ei, pentru ca să fie justiţiabilî de justiţia militară. In tot acest interval până la venirea la locul destinat rezervistul chemat e supus numaî justiţiei comune civile. Acele drepturi şi îndatoriri militare încep îiisă din ziua în care rezerviştii nu a se presinta la depositul de recrutare, acesta reiese şi din al. 2 al art, 224 C. J. M. care anume declară că faptul de nevenire la destinaţia lor constitue un delict pedepsit de jusiţia militară. Din ziua în care rezervistul are a se prezintă la depositul de recrutare, elese din condiţiele dreptului comun, se supune unei disciplinl excepţionale şi încep drepturile şi obligaţiele militare şi urmeză prin urmare să lie supus justiţiei militare şi de aceea şi faptele imputate rezerviştilor săvârşite de eî la centrul de recrutare contra superiorilor militari prevăzute de codul militar, în diua pentru care au fost regulat chemaţi, aii a fi judecaţi de justiţia militară. Cu acest mod se conciliază interesele bine înţelese ale putere! armate şi" condiţiile de existentă ale 'cetăte'nuluî. — Gas. II," i Febr. s8 ; B. p. 151.

44. După art. ni, combinat cu art. 31 din legea posiţie! ofiţerilor, medicul militar ca şi orice ofiţer, este trecut în posiţie de reservă prin demisionare sau retragere din armată numai prin decret îegal. Faţă cu aceste texte clare, nu rămâne cea mai mică îndoială că Lg. în interesul une! bune discipline şi ordine publică pentru organîsaţiunea armatei, n'a lăsat la exclusiva alegere a ofiţerilor şi medicilor militari ca să se retragă din serviciul activ al armatei la un moment dat după bunul plac al lor. Dacă, în

adevăr, dânşii aii dreptul de a .se retrage sau a demisiona din armată, acest drept e însă subordonat condițiuneî de a fi admisă retragerea'sau demisiunea printr'un decret al capului Statului şi numai (lupa acesta, eî pot li considerați ca ne maî făcând parte din 'serviciul activ-ai armatei. Lg. din 1882, pentru forganisarea serviciului sanitar al armatei, prin dispozițiile sale tranzitorii (lela art. is, n'a înțeles câtuşi de puțin să acorde medicilor'militari aflaţî în serviciul armatei în momentul promulgare! legeî, veri un drept de retragere sau demisionare necondiționalâ, ci în vedere de a constitui pentru viitor corpul medical al armatei pe nisce base maî solide, a pus îndatorire tutulor medicilor, farmaciştilor şi veterinarilor militar! carî nîi posedau titluri academice, ca în termen de patru anî să facă a-sî obține acele titluri, sub pellepsa de a ti ştersi din cadrele armatei. Din contra, din disposițiunca finală a. acestui art. care obligă pe medicii cari vor obține acele titluri să servescă armatei patru anî de ia obținerea lor, resultă evident că' Lg. a supus dreptul de demisiune condițiuneî îndeplinire! serviciului săli de medic în acel timp de patru anî. De altinintcrl acesta condițiune nu pote fi privită ca neechitabilâ , falâ cu sacrificiele băneseî ce Statul face cu întreținerea şi spesele ce întrebuințeză cu asemenea, medici pană la obținerea titlurilor lor academice şi cu datoria ce şi dânşii au, ca ori şi ce alți cetățeni, de a contribui la serviciul' armatei. Inspecie D-rul F.n'adoveditcă demisia ce dînsul a dat a fost primită, ast-fel fiind dânsul cu drept cuvânt a fost considerat de consiliul de revisie ca militar. — Cas. II, is Dec. 89; B. p. 1079.

45. Un militar odată liberat din serviciu şi trecut în rezervă, ne mal 'având drept la nicî o alocațiune el nu pote li justițiabil de Tr. militare pentru faptele ce ar comite ca atare. Conform art. 52 al. 4 C. -T. M. reserviştiî sunt justițiabilî de Tr. militare, numai când vor fi întruniți pentru reviste sau exercițiî'potrivit legel armatei. — Cons, de revis. 16 Sept. 90; Dr. 66/91, p. 480.

46. Dacă este constant că personele prevedute în art. 53 al. 3, C. J. M. sunt justițiabile, în principiu, de Tr. ordinare şi că numai prin derogatiune si în cazurile prevădute de acel articol, ei sunt justițiabilî de Tr. Militare, urmeză învederat că pentru tote acele fapte pentru cari legea nu '! asimileză cu militarii, eî trebue să fie priviți ca civili şi deci aii drept a ataca înaintea acestei Curți, în virtutea, art. 36 al. c. Nr.' 1 din legea sa organică, hotărârile date. de Tr. militare pentru incompetență, or! de câte urî aceste Tribunale şi-ar fi însuşit căderea de a judeca fapte ce acea lege nu le-a dat dreptul de a le judeca. Dacă art. 74 din C. .7. M. din 24 Mai lHHi, declară în orl-ce cas recursul inadmisibil pentru cei prevădut! în art. 51, 52 şi 53 din acea, lege, acesta nu 'este adevărat, de cât pentru persońele prevădute ni acea lege. Dacă printrV» lege posteriorâ, precum este acea de la 24 Martie 1894, s'a introdus o disposițiune, — ce nu există în legea, anteriorâ, — şi în care s'a coprins printr'un al. la art. 5:; si ofițeri! de reservă si gradele interiore din congediul nelimitat si reservă, însă pentru unele delicte numaî, este inadmisibil a se deduce ca Lg. din 1894, care n'a voit să asimileze pe acestepersone, în privința competințeî, de cât pentru delicte anume determinate, să fi voit



a le asimila în aşa mod cu militarii, în cât să le ridice dreptul de recurs în easațiune, contra H. Tr. militare, chiar când aceste Tr. şi-ar fi însuşit căderea a judeca fapte ce acest aliniat nu le-a dat d eptul a judeca. - Cas. II. 9 Occt. 96; Dr. 67/96,' p. 573. B. 96, p. 1412.

47. Din disposițiunile art. 53 al. 3 C. J. M. ree'se că ofițerii de reservă si gradele interiore din concediu nelimitat şi reservă, când nu sunt sub arme sunt, în principiu general, justițiabilî de Tr. ordinare, pentru tote delictele comise de dânşii, fie în contra particularilor, fie chiar în contra superiorilor lor. Prin derogatiune la acest principiu, al. 3 de sub art. 53 dă în competența Tribunalelor militare delictele prevăzute la art. 211, 216, 217 din C. J. M. dar acesta numaî atunci când aceste delicte ar fi fost comise din causa sau cu ocasiuneaserviciuluimilitar.Acesta derogatiune nu-şî are rațiunea în voința legiuitorului d'a* menține pe aceste persone, şi atunci chiar când nu mai simt sub arme, într'un raport cu superiorii lor de subordonanță saii autoritate. Acesta rezultă din chiar disposițiunile art. 216 şi 217 din C. J. M. căci pe când lovirile date si insultele aduse de un militar superiorului său sunt pedepsite chiar atunci când ele n aii avut drept causă serviciul militar, din contra, aceste loviri şi aceste insulte nu sunt pedepsite în personele arătate în citatul art. 53. al. 3 de Tr. militare, de cât numai atunci când ele ati avut drept causă serviciul militar, şi dacă lovirile şi insultele făcute superiorului au avut o altă causă, ele se judecă de Tr. ordinare. Lg. când a dat în judecata Tribunalelor militare lovirile şi insultele aduse superiorului de către personele prevădute în acest alineat n'a ple- cat de cât de la idea animosităţeî la care pute da naştere autoritatea ce a fost exercitată de superior pe timpul când au fost sub arme, şi a voit a-1 apăra printr'o justiție maî repede, si pe care a crezut'o maî exemplară, în contra insultelor saii ofenselor ce li s'ar aduce prin unul din modurile arătate in acest articol, d'aci însă nu se pote deduce că competența Tribunalelor militare trebue menținută şi atunci când injuliiie saii ofensele sunt comise în condițiuni si prin mljloce de natură a face ca ele să ia în dreptul comun, caracterul şi calificarea unul alt delict, c'ăcî ar fi a întinde competența unuî Tr. excepțional şi la judecarea altor delicte de cât acelea ce legea i-adat, ceea ce este inadmisibil în drept. Este constant în fapt că cuvintele pretinse injunose n'au fost adresate personal căpitanilor B. şi O. ci rostite într'o conferința ținută la Clubul muncitorilor', că recurentul de astă-zî, în acea conferință articula contra numiților căpitani, fapte precise şi de o natură ast-fel că de ai- ii fost adevărate, supunea pe aceştia şi la pedepsa prevăzută de art. 222 C. J. M şi la ura şi dispreţul publicului. Aceste cuvinte, in asemenea împrejurări rostite, ar fi constituit în virtutea art. 294 combinat cu art. 299 P. nu delictul de insultă, ci acela de calomnie. Din momentul ce este constant că faptul comis de recurentul ar fi putut constitui, delictul de calomnie, este învederat că Tr. militare, cărora legea nu le deferă de cât într'un mod excepțional judecarea delictului de insultă, nu puteau fi. competinte a judeca şi delictul de calomnie, un asemenea delict nu putea fi dar judecat de cât de Tr. ordinare şi acesta în urma uneî acțiuni intentate de

personele ce se pretindeau calomniate. Expresiunile întrebuinţata pentru calificarea unor asemenea fapte de către cel ce le impută, chiar când ar fi ofensătore, n'ar putea constitui un delict separat şi indepedent de existenţa sau' neexistenta delictului de, calomnie, faptele imputate şi calificarea lor nu forma de cât un singur tot, si dar inst. chemată k se pronunţa asupra delictului celui mai grav, adică acela de calomnie, este competentă a examina raportul ce există între calificarea faptului şi existenta luî. De almintrelea'delictul de calomnie neexistând de cât atunci numai când faptele imputate sunt nedovedite, ar fi un ce neînţeles, ca deşi s'ar recunosce eâ aceste fapte n'au şi fost in realitate comise şi că dar cel ce le-a imputat nu putea fi considerat că a comis delictul de calomnie, totuşi dânsul să fie condamnat pentru că a apreciat şi calificat aceste fapte cu cuvinte insultâtore. Dacă îutr uii asemenea, caz ceva este de natură a atinge prestigiul şi demnitatea acelui cărui se impută asemenea fapte, şi dar să constitue o injurie pentru dânsul, nu sunt cuvintele cu carî ele au fost calificate de imputător, ci comiterea lor. Aprecierea cea mal injuriosă, pentru cel ce le-a comis, Lg. chiar a făcut'o, judecând aceste fapte ca meritând a fi pedepsite, sau de natură a provoca ura şi dispreţul public. Afară de' acestea," voinţa legiuitorului ca cel achitat pentru delicte de calomnie să nu potă fi condamnat pentru delictul de insultă, din causa califiărel sau aprecierel ee a făcut acestor tapte, resultă învederat din termenii generali şi imperativi din P. care edictează că atunci când *fapta imputată asupra cul-va, se va dovedi adevărata, imputăiornt va fi aparat de orl-ce pedepsa* si dar si de pedepsa ce s'ar pretinde din causa calificare! acestor fapte. Din momentul ce este constant că delictul ce se putea imputa recurentului era delictul de calomnie şi că un asemenea delict nu putea fi judecât, fiind dată posiţiuuea sa de cât de Tr. ordinare, resultă învederat că acest delict a fost judecat, de Tr. militare fără competinţa,—Cas. II, 9 Oct. 96; Dr. 67/96," p. 573. B. 96, p. 1412.

48. Militarii desertorî, pentru crimele sau delictele ce comit în timpul când sunt declaraţi desertorî si sterii din control, sunt justiţiabilî de Tr. civile — Cas. II,' 28 Ian. 76; B. p. 45. Idem: Cas. II, 28 Ian. 76; B. p. 47.

4«. Delictul comis de un soldat dezertor, neşters încă din controleln armatei este justiţiabil de Tr. militare. —' Cas. i 1, 19 Dec. 88; B. p. 1088.

50. Prin art. 52 *C.* J. M. actual, ne maî adăugându-se şi cuvântul *present,* remâne bine înţeles ca ceî neşterşi din controlele armatei,' de' şi desertorî, sunt consideraţi ca fâcînd parte din armata activă, adică ca si cei presinţ.1, şi în aşa caz sunt justiţiabilî" de Tr." militare. — Cas. IL 5 Fehr. 89 : B._p. 224.

ol. Consiliul de resbel este conipetinte să judece delictele şi crimele săvârşite de un miJitar în activitate. Militarul în activitate se consideră ca atare până în momentul emitere! ordinului de liberare şi stergereî sale din controle.— Cas. II, 7 Mart. 89; B. p. ;S34.

52. Crimele şi delictele vârşite de un soldat, după ce dânsul a fost şters din conti'6lele armatei, sunt de competinţa tribunalelor ordinare.— Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 799.

53. După art. 52, 53, C. J. M. şi 525 Pr. P. militarul desertor, neputând fi considerat în



activitate de serviciu, este justiţiabil de instanţele de drept comun pentru delictele de drept comun comise de dânsul în urma deşertare!. — Cas. II, 17 Mart. 93; B. p. 290.

54. După dispositiunile legeî posiţie! ofiţerilor, 'reforma se pronunţă printr'un decret regal, în urma raportului ministerului de rezboiu făcut pe temeiul verdictului consiliului de reformă constituit conform aceleî legi (art. 19 legea posiţiel ofiţerilor). Consiliile de reformă suiît consilii militare cu însărcinarea de a da avisul lor în ore-care caşuri pentru trecerea înposiţia de reformă între alţii şi a ofiţerului de reservă, ca me^urădc disciplină pentru motivele prevezute de art. 18 allege! posiţieî, ast-fel pentru purtarea rea din obişnuinţă pentru greşeli grave contra onoreî (conform art. 16 şi 18 al legeî posiţie!).In Franţ'a decisia prin care' un ofiţer e reformat e un act de administraţie contra căruia se pote recurge la consiliul de stat pentru csces de putere şi violarea formelor substanţiale. Prin art. 68 C. J. M. din*1881 se recunoştea dreptul a recurge contra aviselor consiliilor de anchetă la consiliul de revizie. Dacă recursul la consiliul de revisie a fost suprimat cu ocasia revisuireî la 1894, sau dacă recursul contra unei decisiunl a consiliului de reformă se pote îndrepta la consiliul de revizie, acesta pe temeiul şi din causa dispoşiţiilor art. 70 § 1 C. J. M. în câre se face menţiune şi de consiliul de anchetă, acesta nu e acum în discuţie de 6re-ce nu este difertă Casaţiuneî o decisiune a consiliului de revisie prin care acesta ai' fi avut a se pronunţa asupra recursului făcut contra decisiuneî consiliului de reformă de către recurenţi. Nu se pote recunoşte dreptul de recurs la Casaţiune pe temeiul art. 36 al. c. din legea Curţeî de Casaţiune pentru că consiliile de anchetă saii de reformă nu sunt tribunale militare precum le prevede C. J. M. ci comisii militare spre a da avisurl, şi dacă aceste avisurî se dau prin observarea unor forme si dacă ele se intitulează verdicte sau decişii totuşi nu sunt decişii ale unul tribunal militar în sensul art. 36 al. c. Chiar dacă s'ar susţine că si consiliile de reformă sunt tribunale militare în sensul art. 36 al. c, legea Curţeî de Casaţiune,—totuşi pentru admiterea recursului în Casaţiune recursul trebue să fie îndreptat de un civil, iar nu de un ofiţer în reservă, care fie că e convocat sau nu, e supus jurisdicţiei consiliilor de reformă de o potrivă conform art. 16 al legeî posiţieî ofiţerilor. De altmintrelea, e fără utilitate a cerceta dacă consiliul de reformă era necompetent în cât privesce persona saii obiectul, tiind-că numaî consiliul de revisie la care s'ar îndrepta recursul, fiind acesta cu putinţă ar avea a cerceta dacă consiliul de reformă a fost sau nu competent. Dacă am putea presupune că un consiliu de reformă fără competenţă, fără îndeplinire de forme esenţiale, procede şi în mod esclusiv reformeză pe un ofiţer sub motivul că onorea militară ar fi atinsă, dacă s'ar presupune ca consideraţii străine de exigenţele adevărate ale disciplinei sau ale onoreî militare, aii militat când s'a dat verdictul pentru reformarea unuî ofiţer în reservă şi dacă pentru asemenea caşuri am crede că trebue a se da mijlocul pentru a putea cere anularea verdictului de către Curtea de Casaţiune, în cas când o n'ar fi recursul posibil, conform C. J. M. din 1881 art. 68 la consiliul de

revisie, totuşi în actuala stare a legilor nu se pote crea un drept de recurs la Curtea de Casaţiune, acesta Curte neavând dreptul şi competinţa de a anula ori-ce act administrativ nul saii abusiv, precum e decisia consiliului de reforma, cerinţa a cărei realisare ar fi în sine neapărată pentru ocrotirea ori-căror drepturi, contra ori-cărei atingeri abusive. Ast fel fiind sub tote aceste raporturi recursul în sine este neadmisibil.—Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 81/98, p. 681. Idem: Cas. II, 30 Sept. 98 (nepublicată).

55. Asemănat art. 56 C. J. M. când un individ este urmărit în aceiaş timp, pentru o crimă sau un delict de competinţa consilielor de rezbel şi pentru o altă crimă sau delict de competenţa tribunalelor ordinare, el cată a fi tradus mai întâii! înaintea tribunalului competent de a judeca fapta supusă pedepsei celei maî grave, şi pe urmă tramis, dacă va cere' trebuinţa, şi pentru cea l'altă faptă, înaintea celuilalt Tr. competent. — Cas. II, 17 Mart. 93; ii. p. 290. Idem: Cas. II, 30 Maî 95; B. p. 846.

56. Justiţiabilî de Tr. militare sunt numaî acei militari cari se află în închisorile militare, nu însă şi acei cari, de şi condamnaţi de autorităţile militare, se găsesc în inchisorT civile, în specie, acusaţiî eomiţând faptul ce li se impută într'un penitenciar civil, Tr. civile ordinare sunt competente a-î judeca. — Cas. II, 27 Apr. 82; Dr. 68/81-82 p. 548.

57. Cadrele armatei teritoriale fiind permanente, ofiţerii ce compun aceste cadre sunt justiţiabilî de Tr. militare; circumstanţa că un atare ofiţer a comis delictul de mărturie mincin6să înaintea unuî Tr. ordinar, fără ca să se ii făcut vr'o denunţare de mărturie mincinosă în sensul art. 355 Pr. P. nu atrage competenţa Tr. ordinare d'a judeca acest delict. — Cas. II, 19 Maî 92; B. p. 503.

5S. Guarzii câmpeni, fie chiar aî particularilor, sunt consideraţi ca funcţionari însărcinaţi cu' un serviciu public, când ah prestat jurământul la intrarea în funcţiune, ast-fel că faptul de a lovi pe un asemenea guard câmpean, în exerciţiul funcţiune! sale, constitue* delictul' de ultragiu, de competinţa Tribunalului. —- Cas. II, 26 N/obr. 96: B. p. 1591.

59. Deşi jandarmeria înfiinţată prin legea din 1893, Sept. 1, are o orfanisare militară, însăjandarmii, pentru delictele ce comit, nu sunt justiţiabilî după C. J. M. după cum acesta reiese din art. 52 din C. J. M. modificat la 27 Mart. 94, în urma legeî jandarmeriei, si unde nu s'a trecut şi jandarmii între ceî justiţiabilî dc Tr. militare. Numaî, 'şi cel mult, pentru fapte de contravenţie la disciplină ei sunt justiţiabilî după regulelc militare. — Cas. II, 4 Mart. 96; B. p. 534.

60. O dată anulată o H. condemnătore contra unui militar, consiliul de răsbel înaintea căruia se trimite afacerea spre judecare, este competent a o judeca, de si militarul fusese şters din coîitrolcle armeteî în virtutea hotărâre!anulate. Acel militar, înaintea consiliului de răsboiu, se găsesce în posiţiunea în care se găsea până la pronunţarea hotărâre! condemnatore "anulate. — Cas. II, 14 Tun. 89; B. p. 645.

61. O hotărâre pronunţată în contumacie de Tr. militare condamnând pe un militar la pedepse carî atrag după sine ştergerea sa din controlele armatei, este desfiinţată cu desăvârşire prin constituirea sa în stare de prisonier, aşa că prin acesta el a redevedit 'militar şi justiţiabil de aceleaşi Tr. pentru faptele comise de dânsul în calitate de militar. Prin urmare hotărârile pronunţate în urmă si faţă cu el de acele Tr. nu pot li atacate cu recurs. — Cas. II, 24 Sept. 91; B. p. 1035.



62. Legea monopolului e o lege specială, şi după acesta lege, tote infracţiunile se judecă în apel de către Tr. civile, fără a se face veri o deosebire între civili si militari. O lege specială nu pote fi abrogată printr'o lege generală, de cât atunci când acesta se prevede în mod expres. Asa dar militarii sunt justiţiabilî de Tr. ordinare pentru contravenţiile comise la legea monopolului.— Cas. TT, 19 Aug. 80 ;B. p. 250.

63. Delictele silvice comise de militari în activitate sau de asimilaţii lor, sunt de competinţa Tr. civile. — Cas. II, 2 Mart. 88 - Dr. 39/88 p. 308; B. 88 p. 247 Idem: Cas. II, 10 Nobr. 92 B. p. 1028.

61. Sentinţa pronunţată de un Tr. civil' asupra faptului imputat unor militari şi rămasă definitivă, constitue lucru judecat pentru eî, şi ast-fel dînşiî nu maî pot fi judecaţi pentru acelaşi fapt de un aît Tr. fie civil fie militar, fără a se viola autoritatea lucrului judecat şi principiul *non bis in idem.* — Gas. II, 9 Oct. 96; Dr. 70/96, p. 597. B. 96, p. 1408.

## CARTEA I

# DESPRE PEDEPSE ŞI EFECTELE LOR

## TITLUL I

### DESPRE NATURA PEDEPSELOR

7. Pedepsele pentru crime simt:

1) Munca silnicit pe totă viaţa;

2) Munca silnică pe timp mărginit, de la cinci pînă la done-zecî anî;

3) Beclusiunea într'o casă de muncă de la cincî până la zece anî;

4) Detenţiunea de la trei anî până la zece anî;

5) Degradaţiunea civică de la trei până la zece anî. P. *10—23.*

1. Lg. făcând nomeclatura pedepselor prevede, în materie corecţională, şi amenda fără a determina un maxim. Aşa dar inst. de fond e în drept prin aplicarea art. 60 a preschimba inchisorea în amendă—în specie: 15 zile închisore în 200 lei amendă,—fără ca prin acesta să agraveze pedepsa.—Cas. II, 22 Tul. 80; B. p. 217.

2. Gradatiunea pedepselor e o cestiune'de apreciere, care aparţine exclusiv instanţelor de fond, aşa că un motiv fundat pe împrejurarea că pedepsa a fost prea aspră, sau prea uşor aplicată de judecători, nu pote da loc la un motiv de casare, întru cât judecătorii nu au trecut maximum şi minimum prevăzut de Lg. pentru un atare fapt. — Cas. II, 25 Nobr. 91; B. p. 1296.

3. Se face o justă aplicaţiune a pedepsei când Curtea cu juraţi pronunţă pedepsa închisore! corecţionale, pe termen

de 5 ani, în persona unul minor, având etatea de la 15 pină 20 anî, pentru o crimă pedepsită cu reclusiunea. — Cas. II, 19 Maî 93; B. p. fila.

4. In sistemul codului penal pedepsa detențiune! tiind prescrisă numai pentru crimele politice, ea nu pote ti pronunțată în crimele ordinare. Aşa dar, când pedepsa autorului principal, într'o crimă de drept comun, este aceea a reclusiune!, complicii, a căror pedepsa e cu un grad maî jos, nu pot ti condamnați la detențiune, ci la închisore corecțională.—Cas.II 15 Febr. 95; B." p. 218.

5. Curtea cu jurați care aplică pedepsa reclusiune! pe un termin de 12 ani, care trece pestemaximum prescris delege, violezăart. 7.—Cas.II. 27 Iul.76, B. p. 413.

fi. Amenda ce se pronunță de legile fiscale, precum: de legea licențelor, de legea vămilor etc. este, în sensul dreptului penal, pedepsa, dar tot o dată ea e si o reparație civilă pentru fisc. Acest caracter mixt al amende! are de consecință că amenda fiscală nu e susceptibilă de reducere şi că încasarea eî pote fi urmărită chiar şi contra succesorilor culpabilului. De almintrelea, la amenda pronunțată de legile fiscale, are a se aplica regulile în privința amendelor din Codul penal,' căci e pedepsa propriu zisă. Dacă legile fiscale arată că Tr. civile vor judeca infracțiele la acele legi fiscale, acestanu alterează caracterul penal al amende! ce se pronunță fiind-ca un fapt, o infracție penală, conform principiilor din art. 7 P. este delict saii contravenție prin pedepsele ce se pronunță, indiferent, de almintrelea de jurisdicția care e chemată a pronunța.'Amenda pronunțată după legile fiscale , fiind'penalitate, nu se pote zice, că infrația ast-fel pedepsită ar fi contravenție, din causă că expresia de *contravenție,* s'ar întrebuința de Lg. în primele disposițiî a legilor fiscale, de ore ce expresia *contravenție* în acele legi însemnă în general infracție contra legeî. Amenda se pote pronunța în materie criminală, în materie corecțională, în materie de contravenție polițienescă. In deosebi, amenda pronunțată contra infracției or la legile fiscale ca să fie pedepsa pentru contravenție polițienescă, ar trebui să fie de la'5 lei până.la25 lei, conform art. 9 P. La obiecțiunea că infracțiele la legile fiscale ar trebui' să he considerate ca contravenții, iar nu ca delicte, fiind-că la acele contravenții nu se cere intenția pentru' existența lor, se respunde că legea penală are, înainte de tote, penalitatea în vedere spre a da infracțieî caracterul de delict sau contravenție. Obiecția ar fi atunci adevărată, când n'ar fi şi delicte prin omisie. independent de intenție.—Cas. II, 25 Maî 94: B. p. 620.

8. Pedepsele pentru delicte sunt:

1) Inchisorea de la cinci spre-zece dile până la cinci anî;

2) Tnterdicțiunea de la şase luni până la sase ani a unora din drepturile politice, civileorîde familie;

3) Amenda de la douezecî si sase leî în sus. P. *24—28.*

1. Art. 144 prevede perderea dreptuluî la pensiune şi a dreptului de a ocupa funcțiuni publice pentru un timp ilimitat. Acesta este o penalitate *sui generis* care nu intră în numărul interdicțiunilor coprinse în art. 8 § 2 şi pentru care Lg. a stabilit un timp mărginit. Cas. II, 7 Nobr. 75; B. p." 314.

2. Grațiarea se referă numaî la ertarea sau reducerea pedepselor corporale, iar nu şi la pedepsele accesorii sau alt'e efecte ale executării hotăririlor judecătoresc!, căci asemenea efecte nu pot să dispară de cât prin declararea reabilitare! condamnaților, reabilitare care nu este prevădută de Lg. român. Prin urmare, persona condamnată la o pedepsa corporală şi la perderea dreptului de pensiune nu-'şî redobândesce prin grațiarea sa, dreptul la pensie. — Cas. II, 26 Mai 92; B. p. 525.

*ii.* Se socotesc delicte corecționale, tote infracțiunile car! .atrag după sine pedepsa închisorii de la 15 dile până la 5 anî. Ast-fel, faptul copiilor de .a aplica lovituri părinților lor, pedepsindu-se de art. 243 din P. cu maximum închisorel corecționale de 5 anî, constitue un delict corecțional.—Cas. II, 12 Ian. 94; B. p. 44.

4. După dreptul comun cir•cumstanțe atenuante se acordă în orl-ce fel de delicte. Faptul de a importa fraudulos chibrituri în țara, este calificat ca delict, întru cât pedepsa prescrisă de lege este de la 5 dile până la trei luni, şi ca atare se acordă circumstanțe atenuante. — Cas. II, 19 Nobr. 86 ; B. p. 905.

5). Pedepselepentrucontravențiuni sunt:

1) Inchisorea de la o di până la cincî-spre-dece dile;

2) Amendă de la cinci leî până la doue-decî si cinci leî. P. *29, 3o*

1. Legea nostra penală, în gradarea pedepselor, pune pedepsa amende! după aceia a închisorel: de unde resultă, că în sistemul admis de Lg. amenda, orî-care a r h cuantumul ei, este o pedepsa cu un grad maî jos de cât aceia a închisorel. Acesta idee se maî confirmă si prin ultimul al. al art. 60 din P. cari autoriză pe judecători, în cas când ar recunosce în favorea prevenitului circumstanțe usurătore, se substituie închisorel amenda. Acesta teorie a legeî nostre penale. în gradarea pedepselor, departe de a h contrazisă, e confirmată prin disposițiunea art. 28 al. 2 şi 3 din P. care dând facultatea judecătorului de a înlocui, în cas de insolvabilitate a prevenitului, amenda prin închisore, dispune ca orî-care ar fi cuantumul amendiî prevădută într'o decisiune judeeătore'scă, ea nu va putea fi înlocuită prin o închisore maî mare de un an. In specie Curtea de apel, după apelul prevenitului, înlocuind pedepsa închisorel de o luna şi loo le! amendă, pronunțată de Tr. prin pedepsa unică a unei amend! de 1000 leî, n'a făcut nicî o agravare de pedepsa. — Cas. II, 5 Mal 87; B. p. 460.

2. In materie polițienescă pede'psă amende! nepiitend fi maî mare de 25 lei, judecătorul în apel nu este în drept ca, înlocuind inchisorea pronunțată de prima inst. prin amenda, să pronunțe o amendă superioră cifrei de 25 leî. Cas. II, 6 Iun. 90 Dr. 50/90, p. 401. B. 90, p. 836.

## TITLUL II

### DESPRE APLICAREA ŞI EXECUTAREA PEDEPSELOR

#### § 1. — Munca silnica

**10.** Munca silnică se va face, sau în minele Statului, sau în stabilimente penitenciare.

Acei condamnați la a-

semenea pedepsa vor fi supuşi la un regim aspru.

Până la înfiinţarea sistemululpenitenciar, osândiţiî la asemenea pedepsa, se vor întrebuinţa la lucrările cele maî aspre în întrul minelor, sau şi afară din mine, pentru lucrările de utilitate publică.

Eî vor fi puşî în fere. Acel carî lucreză la mine, noptea, se vor scote afară şi se vor închide în temniţă, avend şi fere de piciore. *P. 31; P. F. 15.*

**11.** Femeile condamnate la muncă silnică se vor închide în deosebite stabilimente, tot-d'a-una separate de bărbaţi, si supuse la muncă, potrivit cu versta si sexul lor.

Ele vor fi asemenea supuse la un regim aspru *P. 31; P. Fr. 16.*

**12.** Osândiţi! sau osânditele la munca silnică pe viaţă, se vor ţinea osebiţi de ceî osândiţi la munca silnică pe timp mărginit, şi se vor deosebi prin costumul lor. *L. Inch. 11.*

**18.** In timpul pedepsei lor, aceî osândiţi la munca silnică vor fi incapabili d'a 'şl administra starea şi a dispune de dânsa prin acte între vii.

Eî vor fi puşî sub curatelă, după formele admise pentru numirea curatorilor, şi nu li se va putea da, în timpul duratei pedepsei lor, nicî **o** parte din starea sau venitul lor.

Averea osânditulul 'I se va da înapoi după încetarea osândei, şi curatorele 'î va da socotelă despre administrarea avere! sale.

Osânda la munca silnică atrage după sine degradaţiunea civică pe timpul osândei. *P. 22; Civ. 425, 426; P. Fr. 29, 30, 31; P. Pr. § 11.*

**14.** Osânda la munca silnică pe viaţă, saii pe timp mărginit, nu se va putea pronunţa în contra acelora carî, la pronunţarea sentinţei definitive, vor fi împlinit al 60-lea an, şi în locul acelei pedepse se vor osândi la reclusiune pe acelaşi timp pe care ar fi trebuit a se osîndi la munca silnică. *P. Fr. 70—72.*

**Este nefundat motivul de casaţiune, întemeiat pe etatea, de 60 anî care-l scutea de a ii condamnat la ocna pe viaţa, când din interogaţiunile sale se vede diferite arătări în privinţa etăţii şi o asemenea propunere nicî a făcut nici a probat înaintea Curtiî cu juraţi.— Cas. II, 16 Oct. 79; B. p. 747.**

### § 2. Reclusiunea

**15.** Osânditul la reclusiune se va închide într'o casă de muncă, destinată pentru acesta.



Va fi întrebuinţat la lucrări determinate prin regulamentele acelei case de reclusiune.

Folosul ce va resultă din productul muncel sale, se va împărţi între Stat şi osândit; iară din partea ce se cuvine osânditului, jumetate i se va da în cursul osândei, iară «ea l'altă jumetate se va pune de o parte, spre a forma, pentru osândit, un capital de reservă, care i se va da la liberarea lui, conform dispoziţiunilor reglementare ce se vor face întru acesta.

Eî vor fi pusî în fere. *7, 31, 34; P. Fr. 21.*

**16.** Se va aplica osâudiţilor la reclusiune dispoziţiunile art. IB.

In timpul osândei însă se va putea da osânditului o mică parte din veniturile sale, care se va ti determinat prin hotărirea judecătoresc», ca siVî serve numai drept ajutor la a sa vieţuire, de va merita prin a sa conduită. *L. Inch. 16.*

**17.** Regimul special al caselor de reclusiune, va fi, în principiu, basat pe munca obligatorie.

**18.** Până la înfiinţarea caselor speciale de reclusiune, un regulament de administraţiune publică va determina locurile unde se vor ţinea provisoriu osândiţiî la ac6stă pedepsa.

**19.** Femeile osândite la reclusiune se vor închide într'o casă separată.

### § ii. Detenţiunea

**20.** Osândiţi! la acesta pedepsa se vor închide într'una din monastirile ce se vor determina anume prin regulamente de administraţiune publică.

EI vor fi liberi a comunica atât cu personele din întru, cât şi cu orî-ce alte persone din afară, în timpul şi conform regulamentelor de poliţie, întărite printr'un decret domnesc.

Asemenea osândiţi! la detenţiune nu vor purta costumul de închisore, şi 'şl vor putea procura, prin propriele lor mijloce, ori ce îndulcire în locuinţă si nutriment compatibile cu regimul închisorel.

Eî nu vor fi supuşi la nicî un fel de muncă. *P. 7.*

**21.** Femeiele osândite la detenţiune se vor închide într'o monaştire, separate de bărbaţi. *P. 26,29.*

### § 4. — Degradaţiunea civică.

**22.** Degradaţiunea civică consistă :

1) In destituirea şi excluderea condamnaţilor de la orl-ce funcţiune şi oficiu public.

2) In perderea dreptului de vot, alegere si eligibilitate, şi, în genere, de tote drepturile civile şi politice şi de dreptul de a purta verî-o decoraţiune, saii veri un alt semn ori titlu distinctiv de onore.

3) In necapacitatea de a ti numit jurat saii expert, de a ti întrebuinţat ca martur în acte şi de a depune mărturie în judecată, de cât pentru a da nisce simple aretărl.

**4)** In necapacitatea de a face parte din vcrJ-un consiliu de familie, de a li tutor, curator, subrogat tutor saii consiliar judecătoresc, de cât numai al copiilorseî,.si atunci,după chibzuirea familiei.

5) In perderea dreptului de a purta arme, de aservi în armata română, de a ţine scolă, saii de a fi impiegat in veri' unul din stabilimentele de instrucţiune ca profesor, institutor, învețător, repetitor sau privighitor. /'. 7; *Civ. H84; P. Fr. iii.*

**1. Cei care aii fost condamnaţi la pedepse infamante nu pot ii primiţi să depună în judecată ; arătarea lor. nu pote ii luată de cât ca simplă informaţiune.—Cas II,** 20 **Apr.** 84; **B. p.** 370.

'2. *Vn* **martor, care a fost condemnat pentru crimă, chiar la o pedeapsă corecţională, numai este capabil să fie ascultat sul> jurăment. — Cas. II,** 31 **Mai** S5;, **B. p.** 467.

**:î. Pedepsa muncei' silnice pe timp mărginit atrage degradaţiunea care consistă, intre altele, în necapacitatea de a depune mărturie.— Cas. II,** 31 **Mai** 94 ; **B. p.** 635.

**23.** Degradaţiunea civică, când va fi pronunţată ca pedepsa principală, va putea fi însoţită şi de o închisore corecţională, a căreia durată, fixată prin hotărârea de condamnaţiune, nu va putea, (rece peste douî anî.

Când culpabilul va ti strein, sau un Român care 'şî-a perdut dreptul seu de naţionalitate, pedepsa închisorel va trebui neapărat a fi pronunţată.

**1. Părinţii nu pot să lie respunzători pentru delictele comise de copii lor, iar pretenţiunile civile pot ii exercitate pe cale civilă. - Cas. II,** 5 **Febr. sfi ; B.** ]i. 132.

**In materie de delicte silvice, simpla introducere a vitelor în pădurile Statului se pedepsesce independent de ori-ce stricăciuni causate pădurei. Aşa dar, cu drept cuvint, Tr. condamnă pe delicvenţi numaî ia amendă, fără să acorde Statului despăgubiri civile, când acesta nu constată că i s'a cauzat vre-o pagubă prin introducerea vitelor în pădurile sale.-- Cas. IT,** 25 **Oct.** 93; **B. p.** 923.



**24.** Osânditul la închisore va fi închis într'o casă de corecţiune.

Kl va. fi întrebuinţat la lucru, pe cât se va putea, potrivit, cu a sa meserie si după a sa alegere.

Folosul ce va produce lucrul fie-căruî arestat, se va întrebuinţa, parte penıru cheltuelile casei de închisore, parte spre a-î procura ore-eare îndulcire, şi parte spre a forma, pentru densul, un capital ile reservă, care să i se dea, la a sa liberare, conform regulamentelor speciale. *P. 8, 9; P. Fr. 40.*

**25.** Regimul închisorel corecţionale va fi maî blând'de cât al celor-l'alte închisori; se va putea însă agrava pentru cei cu rele purtări, conform regulamentelor disciplinare, carî vor putea prescrie chiar punerea în fiare, numaî pentru causă de securitate sau de disciplină.

**26.** Pe cât putinţa va sta, se. vor deosebi osândiţi! după categoria infracţiune! lor.

Femeile vor fi separate de bărbaţi, şi se vor întrebuinţa la lucruri potrivit sexului lor. *P. 21, 29.*

**§ 6. Interdicţiunea corecţională**

**27.** La întâmplările prevedute de lege, judecătoriile vor putea pronunţa interdicţiunea unuî saii mai multor din drepturile arătate la art. 22. *P. 8.*

***§ ~t.* Amende**

**28.** Amenda se pronunţă, saii singură, sau însoţită de altă pedepsa.

La cas de nesolvabilitate a condamnatului, amenda se va înlocui cu închisore.

Durata închisorel se va determina de judecătorie, socotindu-se drept cinci lei amendă o zi închisore; durata însă a înhisoreî nu va putea fi, în asemenea cas. maî mare de un an. *P. 899.*

**1. O di de închisore corecţională se socotesce drept** 10 **leî amendă. — Cas. Tf,** 27 **Ian.** 36; **B. p,** 74.

**2. Dc şi Lg. la** 1874 **prin art.** 399 **P. a re'dus cifra amende] la jumetate, când e vorba însă de contravenţiuni ne spune prin aceiaş articol, în partea sa finală, 'că. amenzile se socotesc în lei noul, fără nici o reducţiune. Pr. P. fiind în strânsă legătură cu Codul şi ea nereferindu-se, în ce privesce pedepsele şi regulcle de urmat, de cât la Cod, era inutil ca Lg. să vină şi să. maî repete şi în Fr. P. pe cât timp o spusese în Cod, că amendile în contra-**

venţiî se menţin în lei nouî. — Tr, Tutova, 13 Nobr. H6; Dr. 8/85-86, p. 03.

•i. Ou drept cuvînt Tr. calculeză în transformarea amendilor în închisore a condamnaţilor insolvabili drept cinci lei nouî o di de închisore, acesta resultânddin dispoznţiunile art. 399, al. 2, din legea modincătdre a codului penal din ]7 Eebr. 1X74, care prescrie că tote amendilc prevedute în disul cod se vor socoti pe leî nouî, reducându-se însă cifra din textul legeî la jumătate. — Cas. TI, 5 Mai 89 ; B. p. 552.

4. Lg. nefixând nicî o limită a dat judecătorului o facultate suverană de a aprecia şi fixa cuantumul amende!, echivalent cu pedepsa închisorii, când schimbă acesta pede'psă în amendă, ţinând compt de diferitele cifeumstărî ale faptului şi ale caracterului personclor, ast-fel că acesta schimbare de pedepsa să nu facă să disparâ una din însuşirile pedepsei care este aceea de a influenţa asupra condamnatul uî prin represiune. Acesta iixare a. unieiidel <•(• *jursonarum roiteiitiuuc ti feruni <jnulitate,* făcui ă *a posteriori,* satisface, după împrejurări, maî bine principiul care repausă pe interpretarea iot-d'a-una favorabilă a lefilor penale, de cât orî-ce altă soluiiune şi faţă cu refula, contestabilă în dreptul nostru, că amendele nu pot să He arbitrarii, adică lăsate absolut la aprecierea magistraţilor, s'ar putea concede, cel mult, că judecătorii sunt datori să fixeze, amenda în ipoteza care no preocupă, în iimitele de la minimum la maximumul pedepselor corecţionale, insă în cât se atinge de acesta de pe urmă normă, la noi nu se găsesoo un monument, de legislaţiune, analog ordonanţei fraucese din ioi>9 (art. 32 tit. 27), care să opresc;! a se lăsa amendele absolut la înţelepciunea M la prudenţajudecătoriior. Fixarea uneî limite *a priori* în sens că amenda nu pote să excedeze minimul pedepsei corecţionale adică leî 26 pe motiv că'în sistemul art. 60 P. facultatea înlocuire! închisorel prin amendă ar sta în strânsă legătură cu reducerea amende!, automată de acest până la, minimul de lei 26, ar face maî dinainte imposibilă o estimare a amende! după condiţiunea persanelor. Sistemul globireî proporţional cu averea contravenienţilor nu c străin legislaţiunc! nostre (art. 174 Civ.) Deosebirea făcută de legislaţiunile nostroa anteriore, în privinţa aplicare! pedepselor, între' clasele de sus si clasele de jos n'a peril încă din moravurile ţereî. Ordinea socială care repauză astă-dî mal cu seinii pe acesta deosebire care domnesee si în afară de domeniul legeî penale, nu va face loc unei si ari de lucruri mai safisfăectdre de cât prin instituirea unei asociaţiunî durabile şi solid organisate, care să intervic puternic şi cu o mesură egală intre proprietari şi ţeranî, între stăpâni şi slugi etc. In cas de dubii! dacă e nevoe de o interpretare, a legeî prin aprecierea resultatelor, precum e în caşul nostru treime să recurgem la regulele deduse din cultura nostra juridică şi nu la nisce sorbinle streini, carî n"aii avui nici o influentă asupra desvolt. areidre|)tului uostru. Apreciind resultatelc ce urda diferitele inetrpretărî trebue să determinăm sensul legeî preferind resultatul e.el maî favorabil, după. starea cuiturei în care ne aflăm, care singur poate satisface interesele legitime ale indivizilor şi ale societăţeî. In specie Curtea de apel, condamnând pe recurent la amendă de le! ludo departe de a viola art. oo si 23^ P. din contra a făcut o bună aplicaţiune. — Cas. II, 5 Sept. 79; B. p. 077.

; I f / ·, /'



5. In sistemul legislaţiunel nostre penale pedepsa amende!, ori care ar fi cuantumul eî, este cu un grad inferior pedepsei închisorii. Cum art. 60, ultimul al. nu prevede de cât minimul amende! la care judecătorul pote să o scobore când admite circumstanţe atenuante acesta învedereză că maximul este lăsat la facultatea luî. De aci urmeză că substituirea pedepsei închisore! de 2 luni, ce se dedese delicuentuluî pentru faptul prevedut de art. 247 pnntr'o amendă de 1000 de leî, în urma oposiţiuneî şi a admitere! circumstanţelor atenuante, este conformă cu prescripţiunile art. 60 fără a se putea, zice că i s'a îngreunat positiunca.—Cas. II, 20 Mart. 95; B. p. 481.

<>. Dacă între delicuenf şi Stat a existat o convenţiune prin care i se acorda dreptul de a lua uscături din pădurile sale în anumite zile, faptul că dânsul a adunat asemenea uscături şi în alte zile de cât cele fixate prin acel contract, nu constitue o contravenţiune la legea, silvică. — Cas. Vac. 4 Iul. 94; B. p. 767.

7. In materie, de delict silvic, când se constată că delicuentul nu este solvabil de a plăti amenda la care a fost condamnat, Tr. chemat a o înlocui prin închisore nu pote da, asemănat art. 40 din O. S. mal puţin de 5 zile şi mai mult de 3 luni, ori cât ar ti amenda de mică saii mare. In acest cas, nu sunt aplicabile regulele prevedute de P. Aşa dar, este 1egalmente înlocuită amenda de 10 lei prin închisore de 5 zile.—Cas. II, 5 Dec. 95: B. p. 1459.

K. In materie de delicte silvice, simpla introducere a vitelor în pădurile Statului se pedepsesc* indepedent de orî ce stricăciuni causate pădureţ. Aşa dar, cu drept cuvânt Tr. condamnă pe delicuenţl numai la amendă, fără să acorde Statului despăgubiri civile, când acesta nu constată că i s'a causal vre-o pagubă prin introducerea vitelor în pădurile, sale.— Cas. II, 25 Oct. 93; B. p. 923.

*J. După art. 16 legea licenţei beuturilor spirtose, amendile sunt exigibile în termen tie trei dile de la data somaţiei făcută condamnatului, şi numaî după expirarea acestui termen, casierul general este în drept, constantând refusul de neplata amenzii, conform art. 16 din regulament, a cere la tribunal transformarea amenziî în închisore. - (las. II, 3 Maî 76 ; B. p. 219.

10. In materie de contravenţiune la legea licenţelor, transformarea amenzei, în închisore, nefiind de cat o penalitate pentru nesupunere la. plată, casierul general nu are de făcut altă constatare pentru ca să obţină acea transformare, de cât aceia, că de la somaţiune au trecut ?, dile M nu s'â plătit amenda. Tr. care respinge cererea casierului pe temeiul, câ nu se constată şi starea de ncsolvabilitate a condamnatului violeză legea licenţelor. — Cas. II. 3 Maî 76; B. p- 221.

11. Tr. care respinge cererea casierului, de a preschimba anienda în închisore, pe temeiîi că nu s'a constatat starea de ncsolvabilitate a condamnatului violeză legea licenţelor.— Cas. II, 18 Maî 76; B. p. 250.

12. In materie de contrabandă, amenda având un caracter penal, deşi legea, monopolului nu prevede prescripţiune, ea urmeză a se regula dipă dispoşiţiunile dreptului penal.— Cas." II, 27 Aug. 7i»; B. p. 638.

1:1. Amendele, în contravenţiunile la legea regiei monopolului tutunurilor, pot ti trans-

formate în închisore, în virtutea art. 89 din zisa lege, în cas de insolvabilitate a condamnatului. — Cas. II, 31 Maî 89; B. p. 575. Idem: Cas. II, 5 Iun. 89 ; B. p. 63G.

14. După art. 89 din legea monopolului tutunurilor, înlocuirea amende! prin închisore, în cas de insolvabilitate, conform, art. 28 P. are a ii pronunţată de Tr. prin aceiaşi sentinţă prin care se decide asupra apelului. Asemenea Tr. e m drept de a aprecia insolvabilitatea. In deosebi el pote, din actele din dosar, să constate insolvabilitatea, şi, prin consecinţă, să useze de disposiţiunile art. M9 din legea monopolului tutunurilor, fără ca prin acesta să violeze citatul text de lege.— Cas. II, 7 Oct. 9<i; B. p. 1391.

§ 8. Inchisorea poliţienescă

**29.** Acei osândiţi la închisore poliţienesc;! se vor închide în vre-una din casele de arest, ce vor li întocmite întrlidius pentru acesta.

Nn vor putea ti întrebuinţaţi la lucru, fără voia lor, nicî în închisore, nicî afară din închisore.

Regimul va, fi forte blind, si, la nicî un cas, nu se va putea agrava prin punerea, ferelor.

Femeile vor ti separate de bărbaţi. *:*>. /.'>,,:>/, 2V>, 382; hj. Ar.* /V. -/'/.

Părinţii nu pot să he respunzătorl pentru delictele comise de copil lor, iar pretenţiunile civile pot ii exercitate pe cale civilă. — Cas. II, 5 Febr. so ; B. p. 132.

§ 9. Amendă poliţienescă

**30.** Amenda se pronunţă sau singură, sau însoţită cu închisore poliţienescă.

La cas de nesolvabilitate a condamnatului, amenda se va înlocui cu închisore, a căreia durată se va determina de judecătorie, socotindu-se drept dece lei amendă, o di de închisore.

**31.** Condamnaţii la munca silnică, reclusiune, închisore corecţională, precum si închisore poliţienescă, vor ti liberi a comunica cu părinţii, copiii, soţul, precum si cu cele-l'aite rude de mai aprope ; acesta însă numaî conformându-se întru tot condiţiunilor prescrise de regulamentele speciale ale lîe-căreî închisori. *fj. Inch. 33, 40 ; lig. Ar. Pr. 44, 7r>.*

**32.** Durata pedepselor se va socoti din diua când sentinţa sau decisia condamna^tore va fi remasă definitivă.

Dacă individul se află în detenţiune preventivă, durata pedepsei se va socoti, dacă condamnatul nu va fi făcut apel sau recurs, din diua sentinţei saii a hotărâreî, fără a se împedica acesta de apelul saii recursul ministeruh - public, si orî-care ar fi r. -



sulfatul acestui apel sau recurs.

Asemenea se va urma si în caşul când pedepsa se va reduce de instanţă maî înaltă, după apelul sari recursul condamnatului. *P. Fr. 23, 24.*

1. începerea executare! uneî pedepse de închisore nefiind întreruptă în fapt, nicî prin fugire din arest a condamnatului, nicî prin încetarea executare! după ordinul verî-uneî autorităţi publice, urmeză să continue până la expirarea pedepse!, caleulându-se durata de la începutul executare!, căcî nu există nicî un text de lege care să permită autorităţilor competinte a nu tinea în socoteîă condamnatului tot timpul cât densul a fost deţinut pentru executarea unei asemenea pedepse. In caşul când condamnatul se află arestat şi se mulţumeşte cu pedepsa pronunţată de prima inst. saii că i se'mal reduce acea pedepsa după apelul seu, trebue a i se calcul a începerea executare! pedepsei, de la data hotărîreî primei inst. ceea-ce însemneză că trebue a i se ţine în senili condamnatului tot timpul deţinere! luî, în vederea executare! pedepsei de închisore deja pronunţată, atunci când formalităţile de executare precum şi continuarea deţinere! în arest n'au fost oprite prin vro-un fapt nedrept din partea condamnatului. — Cas. II, afiNobr. 91; Dr. S3. PI, p. 11112 B. 91. p. 1304.

2. Durata pedepselor, în ipotesa când condamnatul deţinut în prevenţiune şl-a retras apelul se socotesce de la data retragere! apelului, iar nu de la pronunţarea sentinţei Tribunalului.' — Cas. IT, 23 Mai 89 ; Dr. 54 89, p. 431. B. 89. p. 5KG.

*X.* Durata pedepselor se socotesce, în caşul când condamnatul nu a făcut apel sau recurs, din diua pronunţare! sentinţei condamnătore, iar în caşul'când a făcut apel, durata pedepselor se socotesce de atunci de când s'arespins apelul. Apelul fiind devolutiv şi suspensiv de executare până la judecarea luî, nu se pote socoti durata pedepse! de cât de atunci de când a urmat o hotărîre de respingerea luî. Deşi, în specie, condamnaţii şî-au retras apelul făcut, \iar întru cât prin însăşi facerea apelului esecutarea fiind suspendată de drept şi acesta retragere nu se pote considera de cât ca o respingere a acelui apel, în consecvenţă de la acea dată cată a se socoti durata pedepsei. Legea numai în doue caşuri socotesce durata x'edepseî de la data sentinţei condamnătore : *1)* când condamnatul n'a făcut apel; 2) când inst. superioră reduce condamnaţiunea.— Cas. TI, 29 Mart. 89: Dr. 38/89 p. 29*. B. 89, p. 395.

4. Lg. prin art. 32 P. reguleză epoca de când trebue a curge penalitatea atât când condamnatul a fost lăsat liber, cât şi în caşul când se află sub un mandat de arestare. Lg. nu arată din ce di trebue a se socoti pedepsa când condamnatul aflat în detenţiune preventivă, îsi retrage apelul, saii se desistă de Ia apelul făcut. Relativ la recurs, în lipsă de o dispositiune precisă, jurisprudents a admis: că de *ii* decisiunea de condamnare nu rfmâne definitivă de cât în diua în cave recurentul se desistă. totuşi, pentru că termenul de recurs este prea scurt şi, prin urmare, neîndestulător spre a se cerceta de către condamnat maî de aprope sorta ce ar putea avea recursul, s'a decis că atuncl când recurentul, convingendu-so că s'a înşelat, se de-

sista, recursul să se socotesc» ca neavenit şi pedepsa să curgă de la data decisiuneT atacată în casațiune. Aceleaşi motive făsindu-se şi în caşul când eondamnatul de la prima inst. îşi retrage apelul tăcut, pedepsa. s'a calculat maî în tot-d'a-una de la data sentinței, iar nu din diua când Curtea a luat act de retragerea apelului. In primele momente alo condamnațiuneî, condamnatul, credent!, pote, că pedepsa pronunțată e ori nedreptă sau exagerată, a putut să declare apelul ; însă maî târdiu, după o matură retiecsiune, dobândesce încredințarea că osânda nu se va putea nici măcar reduce şi îşi retrage apelul; de nu i s'a]' ţine in semă timpul petrecut în închisore, de la pronunțarea sentinței până la retragerea apelului, ar fi a-I mări pedepsa. fără să existe vre-o sentință judecătorescă care să consacre acesta prelungire, in adever, hotărârea, prim Mor judecători este aceea cure se execută, întru cât. Curtea n'a intrat, cătuşi de jmţin, în examinarea ei. şi cu tote'acestea în sistemul contrar, pedepsa va începe a curge nu dc la data sentinței ee o pronunță, ci de la o epocă de multe ori forte depărtată, când e aprope a expira Uruieriul osândei- Acest resuJlal inie nu pote fi sancționat. Simpla ordre a condamnatului comisă cu facerea apelului, act inspirat pote de un sfătuitor inexperimentat, în momente, rri'tice, când temerea de osânda pronunțata i-a zdruncinat moralul, nu pote avea urmări aşa de desastruose, în cât să-i conducă aprope la o îndoită pedepsa dată ide primii judecători. Aşa dar prin desistare apelul socotindu-se ca inexistent, pedepsa trebue să curgă de la data pronunțare! sentinței iar nu de la o altă epocă, niaf mult sau mai puțin depărtată şi arbitrară. — C. Buc. II, s Febr. 89; Dr. 38/89 p. 296.

5. In urma unuî recurs ce se face se suspendă executarea decisiuneî, şi ast-fel s'ar putea susține că numaî de la retragerea recursului decisiunea are putere şi se pote executa. Insă acest mod de a vedea îngreuiază situațiunea individului, din causa unul recurs făcut pote fără suficientă chibzuință, şi în grabă, numai ea să-1 facă", de ore ce termenul de recurs e scurt. Dacă, în urmă, înțelege că nu trebue să facă recurs şi si-1 retrage, recursul făcut n'a avut nici o urmare şi n'ar putea să aibă o urmare în câtprivesce calcularea pedepsei. în cât pedepsa trebue să se calculeze de la epoca decisiuneî Curțeî de Apel, care în urma apeluluî deținutului a redus jiedepsa. Acesta se confirmă, şi prin lucrările nregătitore cu ocasiunea modificărilor aduse Ia 1832 art. 24 1\ Fr. Ast-fel pedepsa recurentului are a fi calculată de la data seminței reformată în urma apelul ui recurentului, şi fără întrerupere. Urmând a casa decisiunea Curțel tie apel, ea. va trebui să fie fără trimitere, hind că alf-fel trimițend şi aşteptând rezultatul până când Curtea de trimitere s'ar pronunța, recurentul ar urina- a. li deținut si s'ar agrava situat iutii a prin o detențiune prelungita.--Cas. IT, 7 Dec. 95; Dr. 2.90, p. lo; B. 95, p. UG5.

Iî. Pedepsele se ealculeză de la- (iată când ele remân definitive şi executorii. Ast-fel dacă nisee inculpați au fost condamnați de o Curte cu jurî la <> ani reclusiune şi ducă casându-se 11. după recursul lor, ah fost trimeşi înaintea altei Curți cu jurați care le-a dat numaî 3 ani, pedepsa va începe să curgă de la data când acesta a, 2 *ii.* va remane definitivă. Cas. Vac *b* Aug. 93: Dr. 7 1.03, p. :.71. B. 93, p. 096.



7. Dacă în sentința prin care Tr. transformă, conform nrt. R9 <lin legea monopolului tutunurilor, pedepsa amendeî în închisore, nu s'a făcut mențiune <ă, în calculul termenului închisorel, să se ţină. semă si de timpul cât condamnatul a fost in prevențiune, acesta nu pote da loc la casarea sentinței, ci la o contestatiune ce delicventul pote să facă, în cas când acea sentință s'ar executa altfel de cum prescrie legea, care contestație urmeză a fi îndreptată instanței care a pronunțat zisa sentință. — ('.as. II, 5 Mart. 96; B. p. 547.

**33.** Când durata pedepselor este hotărâtă pe dile, luni sau anî, diua se socotesce de 24 ore, luna de 30 dile si anul de 865 dile.

Ziua din care se începe pedepsa şi ziua în care încetează, se vor ține în semă os'ânditului ca zile depline. *P. Pr. 15 ; Pr. 729.*

**34.** Tote hotărârile ce vor pronunța pedepsa la muncă silnică pe toată viața, saii pe timp mărginit, la reclusiune, la detențiune, la degradațiune civică, se vor publica în extract, se vor afişe în oraşul unde se va fi pronunțat hotărârea, în comuna locului unde s'a comis crima, la locul unde se va executa pedepsa şi la locul domiciliului condamnatului. *P. Pr. 36 ; Civ. 87,*

**35.** Pedepsa pecuniară, adică amenda, nu va putea fi executată asupra moştenire! condamnatului, de cât în caşul când hotărârea de condamnațiune va fi devenit nerevocabilă înaintea morte! sale. *P. Pr. § 20.*

Pedepsa pecuniară, adică amenda, nu pote fi executată asupra moştenitorilor condamnatului, de cât în caşul când hotărârea de condamnațiune va n devenit nerevocabilă înaintea mortii sale.—Cas. TT, l(i Apr.82; B. p". 493.

**36.** Condamnatul, afară de restituțiune, când va avea loc, va putea ii asemenea osândit şi la alte desdauuări către partea civilă, dacă acesta o va cere.

In acest cas, suma desdaunăreî se va determina dejudecător, dacă nu este determinată chiar de lege.

Judecătorii însă nu vor putea, chiar prin consimțirea zisei părți, să încuviințeze întrebuințarea desdaunăre! sau a restituțiune!, pentru orî-care alt sfârşit, chiar când ar fi vorba de vre-o operă de utilitate publică. *Pr. P. 3.*

1. Instanțele represive, aii competința de a condamna la desdaunărî către partea vătămată orî de câte-ori acesta va pretinde şi va proba, că nisce asemeneadespâgubirî sunt consecința delictului imputat prevenitului. — Cas. II. 7 Sept. 71; B. p. -207.

2. Instanţele corecţionale nu sunt competinte a se pronunţa de cât asupra daunelor civile resultând, pentru parte, din delictul ce se urmărcsco. In specie, delictul ce sc urmăresce era violarea de domiciliu. Partea civilă cerea ca daune interese preţul varului luat de recurentul de astă-dî. Gestiunea proprietăţii acestui vai' fiind discutată între părţi instanţele corecţionale n'aîi judecat'o ci au lăsat'o a se judeca de instanţele ordinare. Ast-fel fiind Curtea nu putee să acorde ca daune interese, pentru violare de domiciliu, de cât paguba ce a resuitat pentru parte direct din delict, cerere ce nu s'a făcut de partea civilă, dar nu să dea ea despăgubire civilă preţul varului a cărui proprietate nu se hotărâse de judecată. Cas. II, 13, Dec. 82 ; H. p. 1212.

îl. Cel ce voesce a iigura înnaintea instanţeioi' represive ca parte litigaată, trebue să declare că se constitue in parte, civilă, sau că face o cerere de daune interese, şi că vătămarea a cărei rcparaţiune pretinde, a fost personalmente suferită de densul, şi că ea este resultatu] şi consecuenţa directă a uneîinfracţiunîpedepsită de lefea penală. Aşadar, Curtea, cu Irept cuvent, n'a primit pe recurenţi a iigura ca părţi înaintea instanţei corecţionale, reservându-le dreptul pe cale civilă, de vreme ce constată, că unul dintr'înşiî, care pretinde că a fost bătut, nu s'a constituit în parte civilă, nicî a cerut despăgubiri, iar cel-l'alt care era constituit în parte civilă, pretindea daune-mterese, nu pentru o pagubă cp i s'ar h produs direct prin delict, ci pentru un câscig ce ar ti putut efectua, de nu s'ar fi comis delict, şi ast-fel pretenţiunea sa era imaginară, iar nici cum resuitatul sau consecinţa directă a delictului. — Cas. II, 9 Ian. 74; B. p. 4.

1. Pentru esercitarea acţiune! civile nu este necesitate' de o pagubă directă şi actuală, ci de un interes direct şi un drept actual deşi paguba pote să nu tie actuală. In specie, Curtea cu juraţi constată că muma mortului se află în lipsă şi că fiul seu, în cursul vieţel 'sale executa în mod benevol obligaţiunea de alimente ce 'I impunea legea, de care e privată prin mortea fiului seu, şi astfel densa are un interes direct şi un drept actual pentru a se constitui în parte civilă. — Cas. II, H Maî 82; B. p. 593.

5. De 6re-ce resultă din disposiţiunile art. :«î l\ şi art. 159 si 389 din Pr. P. că partea lezată pote cere înaintea instanţelor represive, nu numai reparaţiunea daunelor causate dc fapta pedepsită de legea penală, ci încă şi restituţiune de lucruri luate, 'este evident că prin acţiunea privată, care se prescrie în acelaşi timp cu acţiunea publică, nu se pote înţelege de cât acţiunea zisă privată, adică numai aceia, care este i'ondatâ excluşivamente pe o infracţiune penală, iar nici de. cum şi acţiunile în restituţiune, în repet iţiune sau chiar în despăgubire,' derivând din un drept; preexistent infracţiune! şi independent de reparaţiunea la care a putut da naştere infracţiunea, de şi nişte asemenea acţiuni pot ti aduse înaintea instanţelor represive cu ocasiunea exercitării acţiune! publice.—Cas. II, 17 Mart* 70; B. p. 80.

6. Din combinaţiunea art. 19 C. B. cu tarifele de carî, în acest art. se face menţiune, resultă că în cas de delict silvic, despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar. Din momentul ce legea însăşi determină cuantumul despăgubirilor, prin acesta chiar a ridicat judecătorului orl-ce drept de apreciare în acesta privinţă, şi dar dînsul nu pote reduce cuantumul acele! despăgubiri, căci ar li a substitui voinţa sa voinţei Lg. ceea-ce nu-î este permis. (Ircumstanţele atenuante recunoscute în favorea unul delicvent, nu dă judecătorului de cât dreptul d'a'reduce pedepsa, dar ele nu au nici o înrăurire asupra despăgubiri. Jud. este dator să le fixeze, abstracţiune f'ăcendu-se de aceste circumstanţe, după aprecierea ce densul fa.ee a prejudiţiului causat, când o asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, şi din contra, este dator a le încuviinţa, ast-fel cum legea le-a hotarît, când legea, ca în materia de faţă, a" fixat cuantumul lor. — 'Cas. II, 30 Ian. 91; B. p. 109.

7. Partea civilă nu pote cere ca suma ce i se va acorda ca despăgubire să se dea de judecată uneî opere de utilitate publică. — Cas. IT. 12 Mart. 91 ; B. p. 319.



**37.** Judecătorii vor putea ordona sase confisce.

1) Lucrurile produse prin crimă, delict saii contravenţiune;

*2)* Lucrurile carî au servit, saii carî au fost destinate spre a comite veri o infracţiune, dacă aceste lucruri vor fi ale autorului infracţiuneî, sau ale verî-unuî complice;

8) Scrierile, imaginile saii figurile carî ar presenta elementele uneî acţiuni condamnabile; pentru acesta se va ordona, în acelaşi timp, si distrucţiunea tutor exemplarelor ce se vor fi găsit precum şi a planchetelor. formatelor saii tiparelor carî vor fi destinate spre a le reproduce.

Confiscarea saii distrneţiunea vor fi parţiale, la cas când numaî unele pasage, saii unele părţi din plaiiehete, formaturi saii tiparurî vor ii contrarii legeî;

4) Tote lucrurile făcute saumenţinute în contra regulamentelor poliţienescî.

Acestea, la cas de a fi vătămătore sănătăţeî publice, se vor distruge în total sail în parte. *P.Pr.19.*

1. Confiscaţiunea, fiind de drept strict, d'însa nu se pote aplica de cât în caşurile anume prevedute de lege. — Cas. TT, 23 Febr. 70 ; B. p. 57.

2. Art. 37, dând judecătorilor facultatea de a confisca anumite obiecte esclude dreptul condamnaţilor, la vre-o parte din preţul' vănzăreî obiectelor confiscate.—Cas. II, 25 Nobr. 80: B. p. 407.

:!. In materie de contravenţiuni la legi de monopol, ca şi în verî-care materii de asemenea natură confiscaţiunea este o dispoziţie particulară, iar nu penală. Aşa dar, Tr. corecţional, care â fost sesizat cu acţiunea publică, e competinte â se pronunţa, fără a se împedeca de mortea inculpatului. —Cas. II, 21 Mart. 75; B. p. 53.

4. Tn materie de contravenţiune la le^ea asupra comerţului ambulant, judecătoriî sunt In drept a ordona confiscarea mărfurilor carî au făcut obiectul comerţului ilicit, de şi legea specială nu prevede ex-

pres o asemenea pedepsa. — Tr. Dâmb. 1 Nobr. HH; Dr. 74/89, p. 598.

## TITLUL 11r

### DESPKE TENTATIVA

**38.** Tentativa de crimă, adică, orî-ce început de execuţiune a crimei, dese va ti curmat din împrejurări cu totul neatîrnate de voinţa autorului ei, ne va pedepsi cu o pedepsa de o treptă maî jos de cât aceia ce s'ar ti cuvenit, de s'ar fie xecutat crima.

Crima săvârşită, dară neisbutită, se va pedepsi cu minimum pedepsei ce s'ar fi cuvenit de s'ar li executat crima.

Când pedepsa va ti aceia a reclusiunef, tentativa se va pedepsi cu închisore corecţională dc la douî anî până la cinci ani.

Când pedepsa va fi munca silnică pe totă viaţii, crima săvârşită, dară neisbutită, se va pedepsi cu maximum munceî silnice petimp mărginit. P.6'7,2(lH.

1. Circumstanţele constitutive ale tentativei de crimă sunt elementele legale şi necesare ale acelei crime, \şi trebunsc puse juraţilor împreună cu cestiunea crimei, fără a ii nevoe de a face din ele obiectul unor cestiuni distincte şi separate. Ast-fel, Preşedintele, punend la un loc cestiunea tentativei cu acea a crimei, ce s'a înceacat a se săveesi, n'a contravenit disposiţiunil'or din lege relative la punerea cestiunilor. — Cas. II, 2 Oct. 68; B. p. 1(18.

t. Caracterul csanţial al tentativei care o face pasibilă de o penalitate este că executinnea crimei să e fie curmat'din împregiurărî cu totul neatârnate de voinţa autorului eî. Prin urmare acesta trebue să formede, obiectul uneî cestiuni separate pusă juraţilor pentru ca să se cunoscă împrejurările din care s'a curmat crima. — Cas. II, 6 Maî 72; B. p. 137.

3. L^. a voit a pedepsi singurul început de execuţiune a uneî crime sau delict, 'atunci numaî, când s'ar (i curmat din împrejurări neatârnaie de voinţa autorului, iar nu şi atunci câud s'ar ti curmat prin voinţa proprie a autorului. De aci rezultă că acest element caracteristic al tentativei legale: *curmarea din împrejurări neatârnaie de voinţa autorului* trebue să facă obiectul cestiuneî juraţilor, căci în lipsa constatării acestui element constitutiv, s'ar putea presuma că executarea crimei s'a suspendat din voinţa proprie a autorului, în care cas singurul început nu se pedepsesce de legea nostra nenală. - (.'as. II, 12 Mal 72; H- p. 144.

1. Când e vorba de o crimă săverşită dar neizbutită, circumstanţa că ea n'a reuşit din causă independentă de voinţa autorului fiind constitutivă iar nu agravantă a acelei crime, trebue să facă obiectul unei singure cestiuni pusă juraţilor. — Cas. II, io Nobr. 84; B. p. 958.

o. Cestiunea. *acusatul este culpabil că a comis omucidere cu voinţă, fapt săvârşit dar neisbntit,* e pusă conform legeî, de 6re-ce voinţa fiind un element constitutiv al crimei de omucidere, cu drept cuvent s'a lăsat în eestiunea pusă juraţilor. Cesliunea tentativei nu este o cirrunistanţă îngreuuătore, penIru casă se adauge separat după cestiunea principală. Ea este, din contră, o circuinstanià uşurăt6re, de punerea căreia nu se pote plânge recurentul, de 6re-ce punerea el a fost în favorea iar nu în dotavorea sa. Tentativa se pote eomite la tote crimele, ast-fel eă este indispensabil să se pună în ceştiunea tentativeî >\ elementele constitutive ale crimei, pentru care s'a comis numai tentativa. — Cas. IT, 9 Iul. 91; B. p. sui.

<>. Tn crima de omucidere cu voinţă, crima săvârşită dar neisbutită, tentativa* care consistă în neisbutirea crimei este un element constitutiv al el, iar nu o circumstanţă agravantă care să dea loc la punerea uneî cestiuni separate.— Cas. 11, 21 Febr. 94; B. p. 180.

7. Se fare o greşită aplicaţiune a legeî, când Curtea aplică la tentativa de omor, pedepsa ce s'ar fi cuvenit culpabilului de crima de omor, săvârşită dar neizbutită. — Cas. II, 28 Apr. 81; B. p. 358.

S. Comite o tentativă de crimă, acela care prin violenţe şi rele. tratamente, încercă sărăpescă bani cu cuget de a şi-I însuşi pe nedrept, dar care nu reuşesce din cause independente de voinţa sa. — Cas. II, 18 Maî 70; B. *p. 248.

!b Constitue o tentativă de crimă, faptul mal multor individ! de a. se duce să tâlhărescă pe' cinc-va, unde în cele din 'urmă, au sărit peste gardul gradinei, rupend şi o ulucă, din care causă, făcendu-se sgomot, inculpaţii fug, împrejurare care 'î-a oprit a comite crima proiectată. — Cas. II, 9 Dec. 06; B. p. 762.

10. întrebuinţarea de violenţă fiind săvârşită pe când inculpatul nu perpetrase încă furtul, acesta nu pote constitui de cât o tentativă de tâlhărie, răpirea efectivă a lucrului strein fiind un element constitutiv al tâlhăriei săvârşite. -Cas. II, 18 Nobr. 87; B. p.'aai).

1J. Pentru tâlhăria consumată se cere o violenţă şi un furt consumat, violenţa se pote exercita sau înainte 'sau spre a comite furtul, sau fiind surprins în flagrant delict de furt spre a reţine lucrul furat saii spre a scăpa. In tote împrejurările însă, pentru existenţa tâlhăriei se cere nu numai ca violenţa să fie exercitată, ci si furtul să fie săvârşit. Dacă furtul nu s'a săvârşit, sau dacă n'a fost surprins în flagrant delict de furt, dacă s'aîi exercitat numaî violenţe, fără să existe si furtul cu tote criteriile furtului consumat, ci numaî posibilitatea de a fi voit a săvârşi delictul de furt, în acest cas," nu avem tâlhăria consumată, ci numaî o tentativă de tâlhărie. Dacă pedepsa pentru furtul consumat şi pentru tentativa de furt este aceiaşi, acestă egalitate a pedepsei, pentru amendoue caşurile, nu ne piîte indritui a susţine că tâlhăria, în sensul art. 317, ar fi tot-d'auna privită ca consumată, chiar dacă furtul ar fi numai tentat, fiind-că nu după pedepsa pentru furt are a fi stabilit dacă tâlhăria este consumată sau numaî în stare de tentativă. In specie, nu pote fi vorba de crimă de tâlhărie săvârşită dar neizbutită, ci numaî de o tentativă de tâlhărie, căci crima de tâlhărie, nu e consumată, fiind că fără ca să existe răpirea însăşi a unuî lucru, s'aîi exercitat numaî violenţe. A susţine contrariul ar fi a considera numai violenţele exercitate ca constituind'crima consumată de tâlhărie, de vreme ce violenţele, in sine, fără delictul do furt, se pedepsesc ca simplu delict. Tentativa de tâl-

hărie se pedepseşte eu inchisorea corecţionalii, con Conn art. 38 şi este ast-fel <le competenţa juridicţiunilor coreei iuna le de a o judeca. Prin urinare, când Curtea, de apel a, considerat faptul săvârşit do intimaţi ca o crimă săvârşită dar neizbutită, ea nu şi-ailat seină de criteriile cerute de art. 317 şi 38 pentru ca să iio crimă de tâlhărie consumată sau numai' încercată.— Cas. 71, 2» Sepl. 98. Dr. 7<l 9S, p. 638.

îîî). Tentativa, de vre-un delict, adică orî-ce început de execuţiune a delictului, care se va ii curmat din împrejurări cu totul neatârnate de voinţa autorului, precum si delictul neisbutit, se vor pedepsi numaî la întâmplările prevăzute prin verî-o dispoşiţiune specială a legeî. *P. Pr. §* >V.

1. Conform art. 39 P. tontativa de delict se pedepsesce numaî în caşurile anume prevedute prin o dispoşiţiune specială a legeî. Art. 310 prevede pedepsa numai pentru furtul cu efracţiune săvârşit, iar despre tentativă nu face nici o menţiune. Ast-fel fiind textele art. 39 şi 310, nu putem conchide de cât că tentativa furtului cu efracţiune este fără nicî o penalitate în legea nostra. Nu este fundată părerea celor ce susţin că Lg. prevedend o pedepsa, prin art. 308, atât pentru furtul îndeplinit cât si pentru cercare de iurt, a înţeles a cuprinde, în acest articol, si tentativele celor-alte varietăţi de furturî, carî nu sunt de' cât nisce furturi însoţite de o circumstanţă agravantă, cum este si furtul cu efracţiune. in adever, cele patru aliniate ale art. 309 dc şi lrateză fie-care despre câte o specie de furt cu circumstanţe agravante, totuşi la fle-care din ele a prevezut în mod expres şi tentativa. De şi s'ar părea nelogic a se pedepsi, tentativa, unul furt simplu şi a se scuti de orî-ce pedepsa, tentativa furtului cu efracţiune, fapt mai grav, şi s'ar părea la prima vedere, 'mai logic, ca printr'o argumentaţiune *a fortiori,* să se deducă o pedepsa şi pentru tentativa furtului cu efracţiune, totuşi în penal nu se pote* deduce prin analogie şi nicî prin argumentaţiuni *a fort/ori* vre-o pede'psă tară vre-o anume disposiţiune de lege. La-cunele legilor penale, fiind de drept stilet, nu pot fi împlinite prin interpretai iune. Tr. Iaşi T, 9 iun. 83; Dr". 54/82-83 p. 412*

*2.* Intru cât ari. 3u-s vizeză furturile simple, nu se pote deduce că. conţine principiul penalitate! tentativei în materie de furt, mai cu semă căLg. pedepsesce tentativa de furt în primele patru aliniate ale art. :>09, pe când în al cincilea pedepsesce numai faptul consumat.. Lg. român traducând art. corespundofore din Codul penal francos, a voit să pedepsescâ. în unele caşuri atât faptul consumat cât şi tentativa iar în altele numaî faptul consumat. Intru cât nu este un text de lege positiv care să indrituiască pe judecător a pedepsi tentativa de furt, în caşurile prevedute de art. 310, nu se pote întinde disposiţiunea art. 308 prin interpretare. A decide alt-fel, ar fi a admite că judecătorul pote trece peste limitele atribuţiunilor sale, instituindu-se ca legiuitor, creând penalităţi prin interpretare, pe când' este sciut că interpretarea în materie penală nu se pote întinde prin analogie si inducţiunî, nu pote fi nu-1 restrictivă, nici estensivă, nefiind dat .judecătorului a aprecia limitele voinţei legiuitorului, nici a se arăta mai pre-\edetor de cât legea. Acesta interpretare trebue să fie pur M simplu declarativă. Judecătorul trebue să aplice riguros legea şi să-i declare sensul şi numai'Lg. pote aprecia actele care turbură ordinea socială şi pote prescrie măsuri de represiune. — Tr. Tutova, 23 Ian. 84: Dr. 17/83-84, p. 135.

:t. Faptul că o persoană, pentru a înlesni o contrabandă vamală, a scris declaraţiunea de import în care a trecut un minier de colete maî mic de cât era în realitate, din care a şi ridicat parte dintr'ansele, iar pe când voia a ridica şi restul a fost prins în flagrant delict, constitue un delict consumat, iar nu numaî o tentativă a delictului sau un delict neisbutit.—Cas. II, 27 Iun. 94; B. p, 743.

1. înşelăciunea, în termeni generali, precum e stabilită prin art. 332, nu se pedepsesce de cât ca delict consumat, nu însă ca încercare, căci art 333, care declară pedepsa, nu o declară şi pentru delictul încercat, precum se declară anume prin art. 242 Codul penal al Prusiei, Dacă ar fi a ne mărgini la art. 334 am pedepsi şi încercarea însă acest articol, care corespunde vechiului art. 405 Codul penal francos ast-fel precum e conceput şi fără a se fi adoptat de Lg. nostru si modificarea la acel art. 405 introdusă în Francia prin o lege din 1863, tocmai pentru a se putea condamna şi unele încercări de înşelăciune, cari de altmintrelea n'ar fi putut fi condamnate conform vechiului art. 405, presupune pentru ca să se potă dice că s'au remis banii, ceea ce în specie n'a fost. — Cas. II, 22 Dec. 87; Dr. 3'38, p. 20. B. 87, p. 1040.



5. După art, 334 tentativa, de înşelăciune se pedepsesce numai atunci când delicuentul, întrebuinţând mijlocele enumerate de acest art. reuşesce să convingă pe persona ce voiesce a înşela că trebue să 'I dea o sumă ore-care do bani, valori saii obiecte, şi singurul fapt ce lipsesce pentru ca delictul să fie consumat, este ca delicuentul să fi luat banii, valorile saii obiectele. — Cas. II. 7 Sept. 92; B. p. 790.

## TITLUL IV

### DESPRE (0X< URSIL MAI MULTOR IMUACŢH'VÎ Ş4 DESPRE RKCIDIVA

**40.** Când inculpatul se va. ti dat în judecată pentru maî multe crime saii delicte, se va aplica numaî osânda cea maî grea, dacă acele crime sau delicte vor ti de deosebite naturi si supuse la osebite pedepse; iară de vor ti de aceiaşi natură şi supuse la aceleaşi pedepse, judecata va hotărî maximum pedepsei.

1. După art. 40, cumul de delicte se socotesce atuncea când inculpatul este dat în judecată pentru că a comis maî multe infracţiuni pedepsite de legea penală, care însă nu se raportă, la aceiaş fapt (moral). Fle-care din caşurile prevedute de codul comercial în privinţa bancrutei simple se raportă ia aceiaş fapt care constitue infracţiunea prevedută şi pedepsită'de art. 345 P. cu"pedepsa corecţională. Prin urmare, dacă unui comerciant falit se im-

pută că a coiitravGn.it la maî multe din caşurile preve\iute de Codul comercial, aceste contravenţiuni raportaudu-se la aceiaş fapt, bancruta simplă, nu pote ti considerată ca delicte separate, ci ca unul şi acelaşi delict manifestat prin mal multe împrejurări. Aşa dar Curtea, trăgend din faptul reţinere! registrelor în regulă, precum si din nepresintarea necurentuîuî înaintea sindicilor, conclusiunea că ar fi comis mai multe delicte, si că ast-fel ar ti conc.irs de delicte ţi condamnându-1 conform art. 40 P. a făcut o greşită apicaţie a menţionatului articol — Cas. II, fiu Nobr. 73; B. p. 264.

*2.* Numai atunci pote ii cineva condamnat la o pedepsa cu un grad maî mare de cât aceia ce hotăreşte legea pentru crime ce a săvârşit, când se constată că osândit fiind, printr'o hotărire nerevocabilă, la o pedepsa criminală, a săvârsit a doua crimă după împlinirea pedepsei hotărito pentru cea dintâiu crimă. Dacă însă a doua crimă s'a săvârşit pe când suferea pedepsa hotăntă pentru cea dintâiu crimă, sau fugind din ocnă saii casa de închisore, atunci nu este cas a, se aplica o pedepsa cu un grad mal mare ci conform art. 44 a se absorbi pedepsa de a doua în cea dintâiu, sau a se aplica maximul pedepsei pentru cea din urmă faptă, după distincţiunile arătate în citatul art. 44.— Cas. IT. 2 Mart. 76 ; B. p. 117.

!î. Este cumul de delicte iar nu un singur delict succesiv când s'au săvârşit maî multe fapte de înşelăciune, în paguba a diferite persone. — Cas. II, 27 Iun. 89 ; li. ]). 664.

*4* 4. Pentru ca doue fapte încriminate să constitue dou6 delicte, şi dar să fie loc la aplicaţiuneaprincipiului cumulului de delicte, se cere nu numaî ca fie-care din aceste fapte sa constitue prin el însuşi un delict, care să intre în prevederile dispoziţiunilor unuî art. din legea penală, dar încă ca fiecare din aceste fapte să constitue un delict separat si distinct de cel-alt. Prin urmare, nu pote fi loc la aplicaţiunea principiului cumulului, orî de câte orî aceste fapte n'au. făcut de cât a contribui la consumarea unuia şi aceluiaşi delict sub forma definitivăm care el este dedus în judecata instanţelor represive. Fie-care din aceste fapte pot fi privite ca o circumstanţă agravantă a delictulul când legea le consideră ast-fel, sau ca un element de apreciaţiune pentru judecător în determinarea cuantumului pedepsei, dar nu pot fi scindate * pentru a fi caîifîeate ca delicte distincte. In specie, faptul definitiv consumat şi care a fost dedus în judecată, era falsificarea unuî contract de închiriere sub forma autentică. Faptul de a fi plăsmuit maî întâia conventiunea dintre părţi şi apoi d'â o fi trecut în registrul de autentificarea contrafăcend semnătura primarului nu puteu fi privite ca constituind doue delicte destinde şi a se pune doue cestiuni separate, de orece săvârşirea ambelor acestor fapte au contribuit la consumarea delictului de falş a unuî act, autentic. Ceia ce este şi mai mult, în specie, este că âaceste doue fapte sunt într'o ast-fel de legătură între dânsele, că dacă ambele n'ar fi fost consumate delictul nu se putea prezintă sub formă de fals a unui act autentic, căcî dacă conventiunea dintre părţi n'ar ti fost plăsmuită şi numaî autentificarea, delictul nu putea consista de cât în transformarea, făcendu-se uh falş, a unei conventiunî sub semnătură privată într'o convenţiune autentică, şi atunci cestiunea prejudiciului trebuia să intre ca element con-



-lifutiv al delictului. - Cas. II, ; Febr. 93; B. p. 167.

o. Când prevenitul este declarat culpabil, atât pentru falsificarea maî multor acte publice, comise la diferite epoce, eât şi pentru delapidare de bani publici independent de acele falsificări, este loc a i se aplica art. 40 existând cumul de delicte în acest cas. — Cas. II, 19 Oct. 94; B. p. 1001.

' (î. Acel care a comis doue lapte de aceiaşi natură nu pote li condamnat de cât la o singură pedepsa, care este maximum pedepsei prevădut de lege pentru faptul de acesta natură. Recurentul, fiind condamnat prin prima decisiune la trei anî închisore pentru tâlhări! si prin a doua deciziune la opt anî reclusiune tot pentru tâlhării, este condamnat la doue pedepse denatura diferită, ceea ce este contrar prescripţiunilor art. 40. .Regularea pedepselor este de ordine publică, şi încredinţată autorităţilor judecătoresc! care sunt datore a aplica, în acesta privinţă, tote regulele prescrise de legea penală, chiar când cel interesaţi nule invocă. ' Legea prescriind Curţilor cu juraţi de a nu condamna po aceiaş acusat la doue pedepse diferite, pentru doue fapte de aceiaş natură, a doua curte cu juraţi nu putea să condamne pe recurent la o nouă pedepsa, fără a contopi pedepsele amândouă. Dacă Curtea cu juraţi nu a fost pusă în posiţiune de a face acesta contopire în momentul când a pronunţat a doua pedepsa, pentru că nu i s'a adus la cunoştinţă existenţa primei pedepse, ea era datore să o facă în urmă, îndată ce i s'a pus în vedere existenţa acestor doue" pedepse, prin cererea de faţă făcută de condamnat. Acestă Curte nu putea respinge cererea condamnatului pentru motiv că n'a făcut'o în momentul când s'a pronunţat a doua pedepsa, fiind că circumstanţa că s'a făcut în contra recurentului, doue urmăriri în loc de una singură şi că parchetul nu a adus la cunoscinţa Curţeî existenţa primei decisiunî nu pote să-1 vateme pe dânsul.— Cas. II, 13 Febr. 89; B. p. 213.

7, Art. 40 presupune, ca un inculpat avend a fi judecat simultaneu pentru diferite crime saii delicte săverşite, nu i se va puteaînflige de cât pedepsa cea maî grea, sau maximum pedepsei, după distingerile acelui articol. Aceiaş principiu se va aplica când din o causă orecare instrucţiunea nu s'ar fi făcut în privirea tuturor crimelor sau delictelor săverşite, şi după o condamnaţiune definitivă s'ar da în judecată condamnatul şi pentru cele-l'alte delicte pentru care nu fusese judecat. Circumstanţa că urmăririle nu s'ar fi făcut simultanei! înaintea condamiiaţiunel, ţi condamnaţiunea nu s'ar fi pronunţat în vederea tuturor faptelor săverşite, nu pote să schimbe posiţiunea condamnatului nicî să 'I causeze vre-un prejudiciu, căcî neurmărirea, precum si nejudecarea simultanee pentru tote faptele, pote să se impute de multe orî numai formelor complicate şi îngreuetore ale justiţiei. Afară de acesta , raţiunea pe care se razimă principiul stabilit de art. 40 P. şi 388 Pr. P. e că, prin inf^igerea pedepsei celei mai grele saii a maximului pedepsei, cerinţele justiţiei sunt satisfăcute, de vreme ce prin infligerea tuturor pedepselor pronunţate de legea penală pentru diferitele fapte săverşite, acesta ar constitui o penalitate prea severă, deci nejustă, ţi pote chiar neexecutabilă, din causa mulţime! faptelor. Aceiaş raţiune există, fie că simultaneii ar fi fost acusatul judecat sau numaî succesiv, presupunendu-se numaî că faptele sunt

săverşite înaintea primei condamnaţiunî. Kecu.noseenA că si în cas,"când urmăririle şi coridamnaţiunile sunt succesive, pentru'diferitele crime sau delicte săverşite înaintea primei condamnaţtuni, tot pedepsa cea iuaî grea, sau maximum pedepsei, are a se aplica şi a se executa, este însă învederat că, in urma primei eondamnaţiunt definitive, judecătorii avend a se pronunţa asupra altor crime saii delicte săverşite de acelaşi condamnat. înaintea condauinaţiuneî sale, vor avea a stabili dacă judecătorii carî au pronunţat prima condamnaţiune n'au pronunţat pedepsa în vederea tuturor crimelor saii delictelor săverşite, şi în cas când nu ar fi avut în vedere acelea, vor avea a examina dacă pedepsa pronunţată, nu e cea maî grea sau maximum pedepsei în sensul art. *io* şi art. :t88 Pr. P. Dacă cu ocasiunea primei condamnaţiunî se va li pronunţat pedepsa cea mai grea saii maximum pedepsei, judecătorii cari sunt chemaţi a se pronunţa în urmă, nu vor avea alt-cevâ de făcut, de cât a constata crima sau delictul, fără a mai pronunţa şi o nouă pedepsa; iar dacă pedepsa cea mai grea sau maximum pedepsei, nu va h fost pronunţat, judecătorii din urmă vor avea a adăoga la pedepsa pionuniată maî d'inainte, ast-fel eâ limita stabilită de art. io să nu fie întrecută, căci faptele recunoscute primilor judecători rari ar fi pronunţat o pedepsa, nu pot să re.mână nepedepsite din causa nesciinţoj şi a împărţire! urmăriri). Aşa fiind, de aci rezultă, întru cât privesce aplicarea, urmăiorele regule: *m* dacă prin prima II. sc va 1i pronunţat o pedepsa de un grad inferior, prin natura eî, aceleia ce este stabilită de P. pentru al doilea fapt se va înflige numai pedepsa a doua. căci acesta e cea maî grea şi absurbe pe cea-l'altă. Aşa dar un individ condamnat la inchisorea corecţională, de este urmărit pentru un furt cu efracţiune sâvîrşit înaintea acelei condamnaţiunî, acestuia nu i se va putea înflige de cât reclusiunea pronunţată pentru furtul cu efracţiune, căcî r*eclusiunea e pedepsa cea maî grea. Asemenea dacă un individ ar fi fost condamnat la reclusiune, şi în urmă e urmărit pentru un." fapt pedepsit cu munca silnică, se va aplica, numaî munca silnică ca pedepsa cea mai grea; *b)* dacă pedepsa stabilită de legea penală, pentru al doilea saii no» 1 fapt săvârşit înaintea condamnării, e cu un grad inferior,, acelei pronunţate prin prima condamnaţiune, prima condamnaţiune va avea numaî a se executa, pentru că s'a aplicat pedepsa cea maî grea; *c;* dacă pedepsa pronunţată prin prima condamnaţiune, e de un grad egal cu pedepsa stabilită de P. pentru al doilea fapt săvârşit înaintea condamnaturnei, ;i pentru care condamnatul e urmărit, judecătorii vor avea a cerceta dacă s'a aplicat maximum pedepsei sau nu. Observarea principiului stabilit de art. io. în materie de cumul de eviine şi deliete, precum şi a. regulelor indicate mal sus," ce decurg de la acel principiu, e absolută nu numai atunci când judecătorul ar fi chemat a se pronunţa din noii asupra unor fapte săverşite înaintea primei condamnaţiunî. ci si atunci când ar ti vorba a se' executa diferite hotărârî saii decisiunî remase definitive, cărî ar li pronunţat penalităţi pentru fapte sâveivite înaintea primei condamnaţiunî şi fără ca să h avut în vedere diferitele condamnaţiunî anteridre, în cât ast-fel nu s'ar ti aplicat pedepsa conform art. 40 căcî dacă



sunt sonsideraţiunî de justiţie, cari aii determinat pe legiuitori a dispune a nu se aplica de cât pedepsa cea mai grea sau maximum pedepsei, aceleaşi consideraţiunî. cu necesitate şi într'nn mod mai logic, reclama să mi se execute cumulativ diferitele pedepse cari se vor ti pronunţat, tie din nebăgare de semă, sau din nesciinţa justiţiei, he că acusatul însuşi n'ar fi deseeptat justiţia asupra circumstanţei cumulului. A nu admite acesta, ar tî a înflige cnî-va diferite penalităţi earî sunt absorbite, ceea ce'Lg. a voit să împedice. Aşa fiind, condamnatul are dreptul a reclama contra executare! uneî penalităţi pronunţată de o sentinţă, sa îi o decisiune definitivă, prin a'cărei esecutare s'a violat nrinoipiul art. 4o P. Acesta rec'amaţiune o va face jurisdicţiuneî care a pronunţat"penalitatea ee este a se, executa. Acesta jurisdictiune, singura competentă a cerceta din nou, dacă pedepsa contră căreî executări se reclama e absorbită de o altă pedepsa pronunţată prin o altă decisiune şi dacă s'ar viola principiul art. 40 prin executare, şi va avea a ordona a nu se executa pedepsa. când acesta ar fi în adever absorbită de o altă pedepsa anterior pronunţată. Competinţa acestei jurisdictionî resultă din circumstanţă, că cestiunea în privinţă absorbire! pedepsei contra executărel căreia sc reclamă, uefiind resolvată, ea nu pote fi resolvată de cât tot de densa, precum >*i* în general orî-ce incident se ive.see cu ocasinnea executărel unei pedepse, are a se vesolva de jurisdicţiunea a căreî 11. a dat nascere, cu ocasiunea executărel, la acel incident. Ast-fel partea condamnată are dreptul de a reclama contra executărel unei penalităţi, nu numai când penalitatea s'ar execuţii u|| (id de cum ordonă deciNliuiuM rum a pronunţat'o. ci si itlniiH, când prin executare H'HC vlolti art. 40. — Cas. 11, 14 Iun. *ti* \ P>. p. 12.

S. Art. 40 statuează în ipo fesa unui inculpat dat judecii ţel pentru că a comis mat muJlo crime sau delicte, crime sau delicte comîsetute anterior oricărei condemnaţiuni şi determina pedepsa ce inst. iudecătorescă, chemată a judeca aceste diferite crime sau delicte, trebue să aplice, în cas când culpabilitatea, acusatului ar fi stabilită înainta sa. In specie, nu era vorbă de crime sau delicte comise înainte tie condemnaţiune, căcî din decisiunile date se constată că unele din faptele pentru carî a fost osândit au fost comise în urma evadării sale din inchisorea în care îşi făcea pedepsa. In aceste circumstanţe do fapt art. 40 nu-si pote avea aplicaţiunea.— Casi II, 28 Sept. SH; Dr. (54/88; p. 51<l. Fi. 88. p. *Wl*\

9. Nu se violeză regula de drept *von bis iu idem* când a urmat în contra aceleiaşi persone doue judecăţi cari au avut de obiect fapte deosebite, de natură deosebită, cu sancţiune deosebită şi supuse la jurisdicţion! deosebite. Ast-fel, dacă o persona a fost condamnată, pentru nesupunere la ordiniie autorităţii comunale de a dărâma- nisce case ale sale, carî ameninţau ruină, a fost cu drept cuvent 'judecat şi condamnat în deosebi pentru delictul de răniri fără voe, provenit din causa cădere! acelor case, în conformitate eu proseripţumile art. 249.— Cas. fi, li Sept. 89; 11. p. 7713.

J0. Când un prevenit este dat judecăţii pentru mai multe infracţiuni dacă aceste infracţiuni sunt de deosebite naturi şi supuse la osebite pedepse, atunci trebue să se aplice numai

pedepsa cea maî grea conte-topindu-se ast-fel infracţiunile ce sunt pedepsite cu pedepse maî uşore în infracţiunea ce se pedepsesce cu pedepsa cea maî grea, iar dacă acele maî multe infracţiuni sunt de aceiaşi natură şi supuse la aceiaşi pedepsa, atunci se va aplica maximul pedepsei, contopindu-se şi în acest cas tote infracţiunile într'una cu obligaţiunea însă, pentru judecători, d'a hotăra maximul pedepsei. In specie din cele (i infracţiuni comise de recurent numaî una cade sub previsiunea art. 319 după care pedepsa este munca silnică pe timp mărginit iară cele alte 5 infracţiuni cad sub art. 318 care pedepsesce cu reclusiunea de la *b* anî în sus. Munca silnică pe timpul mărginit fiind, în basa art. 7, 10, 14 şi 25 după natura pedepselor, maî grea de cât reclusiunea este evident că urmeză să se aplice recurentului numai pedepsa muncii silnice pe timp mărginit, prevedută de art. 319, pedepsa reclusiuncl, pentru cele alte infracţiuni, absorb indu-se de pedepsa muncei silnice pe timp mărginit. Durata muncei silnice pe timp mărginit fiind, după art. 7 de la 5 până la 20 anî, este evident că la cas când legea nu determină speeialmente maximul pedepsei judecăterul^are facultatea de a aplica chiar maximul de 20 anî. — Cas. II, 30 Sept. (59; B. p. 239.

JI. Curtea de apei care găsind că recurentul nu pote fi inculpat de delictul de abus de încredere, ci numaî de delictul de mituire, a confirmat cu tote acestea sentinţa Tr, în privinţa aplicaţiuneî pedepsei (11 lunî), nu â violat nici o lege. In adever, după art. 40. în cas când este cumul de delicte de deosebite naturi şi supuse la osebite pedepse* pedepsa cea maî grea absorbind pe cea maî uşoră, numai cea d'intâiii este aplicabilă, ast-fel că delictul ce se pedepsesce cu pedepsa maî uşoră, este expirat prin executarea pedepsei celei maî grele, si el nu are nicî o influenţă legală asupra aplicaţiuneî pedepsei celei mai grele, ci. pote să aibă. numaî o influenţă morală în cugetul judecătorului pentru urcarea sau scoborîrea scărei dintre maximul şi minimul pedepsei prescrise'de lege. Aşa dar, Curtea de apel, înlăturând, imputabilitatca delictului de abus de încredere, care n'a putut să aibă de cât o influenţă morală în cugetul judecătorilor de la Tr. asupra aplicaţiuneî între maximul şi minimul pedepsei, prevedută', pentru mituire de art. 146, n'a violat nicî o lege confirmând sentinţa Tr. de ure-ce pedepsa aplicată de Tr, este mult maî mică de cât maximul prevedut de citatul art. no. — Cas. 'li. i Febr. 71 : B. i». 50.

12. Când juriul a recunoscut culpabil pe acusat că a comis 2 crime de aceiaşi natură şi anume o crimă de omor şi alta de omor cu pândire, de şi pentru crima de omor cu pândire a admis scuza propusă şi anume provocaţiunea, trebuia a aplica pedepsa cea mai grea. Pedepsa cea mai grea fiind aceia prevedută pentru omorul săvârşit fără precugetare şi pândire, Curtea faţă cu circumstanţele atenuante admise condamnendu-1 la maximul pedepsei corecţionale, a făcut o bună aplicaţie a legeî. Cas. II, 5 Mart. 79 ; B. p. 255.

13. Recurentul s'a declarat culpabil, prin verdictul juraţilor că a comis atentat cu violenţă la pudorea fiicei sale vitrege şi că a comis o omucidere cu voinţă asupra aceleiaşi fiice vitrege." Primul fapt este un delict ce se pedepsesce cu maximum închisorel, după art. 204, secundul fapt este o crima prevedută şi pedepsită de art. 234. Magistraţii Curţii cu juraţi au condamnat pe recu-lent'la munca silnică pe viaţă, in baza art. 264, 234, 225 şi 401 Art. 234, aplicat de Curte, pedepsesce cu munca silnică pe viaţă, când omorul se săverse.sce maî înainte, sau de o dată, saii în urma altei crime. Recurentul nu a comis omorul în urma uneî alte crime, ci în urma unuî alt delict, prevedut de art. 204 si în atare cas nu se aplică prima ei ultima parte a art. 234. Magistraţii Curţii cu juraţi, neobservend cum că atentâtul la pudore, imputat recurentului, nu este o crimă, ci un delict, a aplicat reii prima parte a art. 234, dând recurentului o pedepsa maî mare de cât aceia pronunţată de lege.— Cas. II, 16 Oct. 79; B. p. 747.

11. Când cine-va e condamnat pentru delicte ce se pedepsesce în mod diferit de doue deosebite inst. jud. urmeză ca pedepsa cea maî mică să fie contopită. în pedepsa cea mai grea. Aşa condamnaţiunea la un an închisore pentru furt prin efracţiune absorbe condamnaţia l'a 7 lunî pentru delictul din art. 309. —Cas. II, o Mart. 85; B. p. 203.

15. In cas de cumul de crime de aceiaşi natură, inst. jud. va aplica maximul pedepsei prevedută de lege. Prin urmare, se violeză art. 40 când o curte cu juraţi pedepsesce de doue orî "pe un acusat pentru fapte de aceiaşi natură şi când ambele pedepse adunate trec peste maximul hotărât de lege. In asemenea împrejurare, dacă cele doue condamnări sunt definitive şi una dintr'ânsele prevede maximul pedepsei, cea-Faltă hotărâre se caseză fără trimitere. — Cas. II, 4 Febr. 86; Dr. 22/85-86 p. 165. B. 86, p. 127.

16. Cel dovedit culpabil că a comis 2 contravenţiuni de aceiasî natură se supune la



maximum pedepsei. — Cas. II, 18 Mal 87 ; B. p. 480.

17. Se violeză. art. 40 când inst. de fond contopesce într'o singură penalitate de un an 2 condamnări pentru delicte intrând în previsiunile art. 130 şi pedepsite cu 3 până la 5 ani, (le 6re-ce în asemenea împrejurare se aplică maximul pe-Ylepseî. — Cas. II, 19 Febr. 86; Dr. 34/85-86 p. 262. B. 86, p. 153.

18. Minimum pedepsei reclusiunel se aplică celor recunoscuţi culpabili de mal multe tâlhării, când se constată câ în favorea lor există circumstanţe uşurătdre. — Cas. II, 9 Dec. 87 ; B*. p. 1035.

19. Faptul de furt de bol prin spargere, pentru care inculpatul a fost condamnat, intrând în previsiunile art. :tlo, pedepsa era de 3—5 anî închisore, iar acela pentru care maî e condamnat, era supus la pedepsa de la trei luni până la douî anî închisore (art. 309 P). Prin urmare, fiind vorba de niscj delicte ce se pedepsesc cu nisce pedepse diferite, trebue să se aplice inculpatului pedepsa cea mai mare. Ast-fel fiind, pedepsa cea mal mică urmeză a h contopită în pedepsa cea maî mare.— C.Buc. TIT, 25 Mar. KS:Dr.60/88, p. 487.

20. Când prevenitul a fost declarat culpabil pentru comiterea mai multor furturi, unele prin întrebuinţară de chei mincinose si altele prin efracţiune, în acest cas, după dispositiunile art. 310, combina *t* cu 40, pedepsa fiind aceia a maximului închisorel corecţionale, judecătorul face o rea aplicare a pedepsei, dacă prin acordarea circumstanţelor atenuante, dă pedepsa închisorel corecţionale pe termen maî mic de un'an.—Cas. 11,1 Nobr. 94; B. p. 1109.

21. Dacă prevenitul a fost declarat culpabil de mai multe delicte de fals în acte publice,

prevăzute de art. 124 din P. oare prescrie inchisorea (le la 3 înă la 5 anî, şi, în aceiaş timp, e maî multe delicte de abus de încredere, cari sunt pedepsite cu o pedepsii mult maî uşoră, judecătorul este ţinut a aplica numai pedepsa cea maî grea de la 3 pină la 5 anî. Dacă admite circumstanţe atenuante, are dreptul, să dea incbisore corecţională pe timp maî puţin de un an, căcî, în specie, netiind vorba de maximum închisorel corecţionale, nu pote ti aplicabil al. 5 al art. fiu,—Cas. II, 9 Ian. 96; B. p. 67.

22. Pedepsele pronunţate pentru maî multe fapte de aceiaş natură, se execută cumulativ', fără a se contopi, atunci când aceste pedepse împreună, nu întrec maximul prevăzut pentru acele infracţiuni.—C. Iaşi, II, 11 Maî 96; Dr. fi6'96, p. 489.

2îî. Orî-ce II. judecătore'scă definitivă, trebue să se execute în tocmai si în totul conform dispositivuhiî eî. Acest dispositivnuse pute schimba de cât în timpul în care ordinea, legală *A* instanţelor de fund nu este epuisatâ, fie de calre aceiaş autoritate, dacă e sesisată din noii prin oposiţie, fie de o judecată superioră, dacă s'a închis tote căile prin care legea, permite rediscutarea fundului dinaintea primei instanţe. Prin urmare, îndată ce o II. jud. a remas definiţivă şi are putere executorie, ea nu mai pute li modificată. Ast-fel, dacă contra unuî individ există 2 hotăî'îrî deosebite definiţive, ambele trebue să-şi aibă cursul, şi nu se put contopi, căci a le contopi suprimându-se una din ambele pedepse, saii infligandu-se o nouă pedepsa în locul celor 2. ar fi a schimba dispositivul în urma definitivităţei. ceea-ce ar constitui nimicirea inviolabilităţel verdictelor judeciarc şi violentarea autoritate! lucrului judecai. Lg. nostru consfinţeşte aceste consideraţiunî de principiu, căcî prevede numai în timpul cercetare! fondului pedepsirea infracţiunilor complexe sau cumulative imputate aceluiaşi individ şi nu vorbeşte nimic de o alterare saii de o contopire a osândeî. după ce procesul şi-a luat sfârşitul prin o sentinţă definitivă^ şi pentru a legitima asemenea ingerinţă ulteridră şi arbitrară în verdictele judeciare definitive evident că trebue permisiunea expresă şi formală a legiuitorului. Dacă astfel contopirea, pedepselor pronunţate prin doue TI. judecătoresc! definitive este inadmisibilă în principiu, situatiunea nu devine mal favorabila pentru reclamant când, precum în specie, numaî una din aceste hotărîri a căpătat puterea executorie, pe când cea raită este încă atacabilă în fond şi dur susceptibilă de modificare. — Jur. Dâmb. 2 Ian. 97; Dr. 8/97 p. 59.

24. Este de principiu că pedepsa cea mai grea absorbe pedepsele maî uşore, şi ace'stă gravitate se ia după cum pedepsa a fost pronunţată prin botărîrile eondeinnaî.oriî şi reduşi', în urma admitere! circumstanţelor atenuante, iar nu după cea prevăzută de lege,—<!«s. II, 7 Nobr. 90; B. p. 1321.

25. Acusatul care atunci când se judecă pentru o crimă se aHă deja condamnat definitiv pentru un delict nu este în stare de recidivă. De asemenea nu i se pote aplica nicî art. 40 căci la epoca judecare! crimei delictul e deja judecat şi Curtea cu juraţi nu mal pote trage nici o urmare în greutatea acusatuluîde ore-cenu este competinte a reveni spre a judeca din nou un fapt definitiv judecat. Aşa dar Curtea violeză art. 40 când aplică maximul pedepsei, ca obligator şi exclusiv de orî-ce apreciere, într'un cas unde pedepsa eralăsatăla apreeiere sa.—Cas. II, 12 Sept. 67; lî. p. 795.



2fi. Cerinţa legeî este că diversele crime sau delicte să fie întrunite într'o singură urmărire, aşa că instanţele de fond care mi pot să pronunţe de cât o singură pedepsa, să o potă măsura după totatulconduiteîprevenituluî. Aşa dar principiul non cumulului pedepselor după care aplicarea pedepsei ajunge pentru pedepsirea tutulor crimelor sau delictelor de care agentul este în acelaşi timp prevenit este legat eu'principiul prorogare! competinte! resultând din conexitate (art. 222 si 332 Pr. I*). Disposiţiunea art. 222 Pr. P. nu e limitativă şi se pote aplica şi în afară de termini! acestui articol în caşuri analoge. Dacă este adevărat că nu trebue să se îngreueze posiţiunea prevenitului prin urmăriri înadis înmulţite, nu trebue de altă parte ca trunchiarea urmărire! să întunece adevărul, sustrăgend justiţiei o parte a moralitate! agentuluî. — Cas. II, 25 Maî 84; B. p. 490.

27. In caşul când un individ este dat judecatei pentru comiterea mai multor delicte, interesul bunei admiuistraţiunl a justiţiei cere a se judeca de odată tote acele delicte de către aceiaşi inst. evitându-se astfel pe de o parte înmulţirea şi prelungirea judecăţilor, iar pe de altă parte punend pe judecători în posiţiune a stabili întrr'ga responsabilitate a inculpatului ţi a aplica pedepsa proporţional cu gradul culpabilitate*!. Numaî pentru interesul apărare! inculpatului, sau pentru acela al susţinere! acţiune! publice, se pote admite disjunctionarea judecatei tuturor delictelor imputate aceluiaşi individ (art. 333 Pr. P). Tu specie, recurentul fiind dat judecatei la secţia TV a Tribunalului Iaşi pentru sustragerea de obiecte' din depositul primărie! comunei Bucurescî, din judejul Iasî, iar la secţia I a aceluiaşi 'Tr. maî fiind iarăşi dat judecatei pentru luare d'e ban! în numele unor funcţionari publici, cu drept cuvânt s'au ordonat jinacţiunea, ambelor procese, pentru a se judeca deodată de către secţia T, care era cea dinţaţii sesizată, juncţiune la care a consimţit si recurentul, aşa în cât densul numai pote pretinde că i s'a violat dreptul de apărare. — Cas. I. 25 Oct. 93: B. }). 919.

2s. Contopirea pedepselor date aceluias prevenit prin două deosebite hotărîri cată să se facă de instanţa, care a pronunţat cea din'urmă hotărîre. atunci când prima- H. a fost pusă deja în executare, acesta cu tote că pedepsa dată prin H. pusă în executare este maî mare de cât în cea de a doua. In acest cas, dacă ambele acele •instanţe, şi-aii declinat competinţa de a se pronunţa asupra cererei de contopire ce li se adreseză de către prevenitul condamnat şi botărîrile lor au rămas definitive. Curtea de casaţie e chemată a pronunţa un regulament de competinţa când ele, sunt: de oparte un Tr. iar de altă parte o curte de apel.— Cas. TI. 15 Mart. 96; B. p. «38.

29. Când cine-va este dat în judecată pentru maî multe delicte, instanţa care trebue se-1 judece e aceea care are competenţa cea maî mare, Ast-fel dacă s'a comis bătae. şi ultragiu Tribunalul e competent a judeca în prima inst. ţi Curtea în apel. Chiar dacă Curtea achită pentru faptul de ultragiu, nu pote trimete afacerea înaintea judelui de pace ci trebue s'o reţie şi s'o videze. — Cas, II. 25 Nobr. «3; B. p. iun.

:t0. Când Tr. este sesisat de doue delicte dintre care unul privitor la violarea domiciliu-

luî, care este de competința exclusivă a -sa, nu ma! p61e să'şi decline competința de a judeca pe eel-Talt privitei' la bătae. — Cas. IT, 27 Apr. 84; B. p. :180.

iii. Trihunaiul este competent a judeca în prima, instanţă delictele de bătae simplă şi de furt a unor obiecte de. o" valore maî mare de iun leî. Şi chiar dacă constată că nu e probat furtul trebue să reţină faptul de bătae iar nu să 'si decline competenţa. — Cas. 11, Jo Ian. 88; B. p. 73.

- 32. Cestiunea dacă mat multe fapte delictudse imputate unui acusat constituesc maî multe crime saii delicte distinetc unul de altul, saii dacă acesta continuitate de fapte, săvârşite într'un anume scop determinat, constituesc una şi aceiaşi crimă saii delict, este o ceştimie de fapt, de atributul suveran al instanţelor de fond, si nu pote ti propusă pentru [irima oră înaint ea (!urţeî de casaţie. Cas. II. ai Xobr. 96; 0. ])'.

33. Dacă verdictul de culpabilitate pronunţai contra unui acusat este nul, in ce privesce numai una din crimele ce i se imputa, acesta nu autrene/,â nulitatea lui şi în ce privesce e.ele-Palte crime pentru care s'a declarat culpabil, când îu privinţa acestora, verdictul a fost dat cu observaţiunea lege!. — Cas. TI, n 'Sept. 94; B. p. 87*.

34. Dacă maî multe falşiirî au fost săvârşite cu posiliilitate de prejmîiciu pentru diferite persone şi în diferite timpuri, falsurile nu se pot căliţica ca un singur delict succesiv ci numai ca diferite delicte instantanee supuse la cumul de pedepse. — Cas. II, 4 Febr. 97; B. p. 211.

**41.** Orî-care, osândit fiind printr'o liotărîre nerevocabilă la o pedepsa criminală, dacă, după împlinirea pedepsei, va fi comis o a doua crimă, se va condamna la o pedepsă cu un grad maî mare de cât aceia ce hotărasce legea pentru crima ce a săvârşit. *P. 7, I\ Fr. 56.*

1. Lg. enunţând ca condiţie osândirea la 'pedepsa criminală, de aci resultă că pentru a se putea aplica art. 41, nu e destul să se ii comis o crimă, ci trebue să ti fost şi osândit la pedepsa criminală." Dacă dar cine-va a fost urmărit pentru o crimă, d. e. pentru o tâlhărie, însă în urma declarare! de circumstanţe uşurâtore, pedepsa trebuind a se reduce conform art. fio, s'a osândit la o pedepsa corecţională, nu maî sunt condiţiile art. 41 căci nu e pedepsa criminală.— Cas. II, ui Mai 7s: B. p. 187.

2. După art. 41 P. nu se pedepsesce ca recidivist criminal la o pedepsa cu un grad maî mare de cât acra cuvenită unui individ acusat pentru comiterea uneia saii maî multor crime, de cât atunci când densul va li fost maî înainte condamnat definitiv la altă pedepsa criminală, pentru comiterea uneia sau mai multor crime, si pe care pedepsa ar ti expiat'o deja, iar nu să fi fost condamnat numaî la o pedepsa corecţională iie chiar pentru comiterea uneia sau maî multe crime, prin admitere de circumstanţe atenuante. Acesta interpretare a art. 41 resultă mai întâiu cial-din textul lui, prin care nu se dice ca în art. 42. ca acusatul să fi suferit mai înainte o condamnaţiune pentru crimă, care condamnaţiune note prin urmare să fi fost şi corecţională, prin admitere de circumst. atenuanţe, ci să fi suferit acusatul o pedepsa criminală. Apoi maî resultă o asemenea interpretare şi din raţiunea ce a putut să aiba Lg. pentru a ridica pedepsa Ia un grad mal mare pentru acusatul care suferind deja o grea pedepsa. criminală maî comite în urmă una saii mal multe crime, căci asemenea acusat dă probe de multă reutate în caracterul seu şi astfel merită o simţitore agravare de pedepsa, pe când suferinţa numai a unei pedepse corecţionale nu face probă decisivă' de o mare răutate de caracter la condamnatul care, după expira rea numai acelei pedepse corecţionale, maî comite una sau maî multe crime. — Cas. TI, y Mart. 92: Dr. 20 92, X>. 2o:i. B. 32, p. y^s.

3. Iu principiu Curtea cu juraţi pote condamna pe un individ la o pedepsa maî grea ca recidivist, cu tote că prin decisiunea camerei de punere sub acusaţiune. nu s'ar fi făcut menţiune de recidiviiăţî, fără să se potă dice, că ar ti fost condamnat pentru alte fapte de de cât pentru acelea pentru care. ar h fost pus îu acusare, căcî reeidivitatea nu trebue constatată de camera de punere sub acusare, ci ea este o circumstanţă de care are a ţine semă numai judecătorul care aplică pedepsa. Asemenea nu are a se pune juraţilor verî-o eesfiune în privinţa recidivitâteî, căcî reeidivitatea nu resultă, din desbaterî ci dintr'o sentinţă judecătorescă nerevocabilâ." Aşa dar, însăşi Curtea care are a aplica pedepsa, în privinţa unuî acusat declarat culpabil prin verdictul juraţilor, are să aplice o pedepsa mai grea, în sensul art. 4), dacă resultă, dintr'o sentinţă nerevocabilă, că acusatul' a maî fost osândit la o pedepsa criminală, si dacă e constatat că el a comis a doua crimă pentru care a fost acusat după ce a împlinit pedepsa pronunţată prin acea sentinţă nerevocabilă. — Cas. II, Is Dec. 73; B. p. 304.

4. Starea de recidivă a unui acusat, oste un element de agravarea pedepsei independent de fapt ul acusaţiuneî. Recidiva trebue constatată si apreciata numaî de magistraţi! Curţeî cu juraţi nu şi de juraţi, cărora legea le da dreptul a se pronunţa numai asupra faptelor ce fac obiectul acusaţiuneî. In specie, aplicându-se art. 41, fără ca magistraţii Curţii juraţilor să motiveze' şi fără să arate elementele lor'de convincţiune decisiunea lor urmeză a fi casată. - Cas. TI, it Tun. 71; B. p. 109,

:>. Magistraţii Curţeî cu juraţi trebue să motiveze în fapt recidiva, adică să constate pentru care infracţiune anume, în ce epocă şi prin care decisiune acusatul a' maî fost condamnat. Simpla afirmare că c recidivist nu e suficientă. — Cas. II. 23 Ian. 73; B. p. 4.

(i. Curtea cu juraţi trebue să constate existenţa 'condiţiilor neapărate pentru recidivă. Cînd dar ea se mărgineşte a declara că resultă din o depeşă a directorului unui penitenciar, că acusatul a maî fost condamnat la 10 anî închis6re, fără să aibă în vedere însăsî hotărîrea condemnătore pentru a putea cerceta natura pedepsei, violeză legea.—Cas. II, 18 Dec. 73; B. p. 304.

7. Cestiunea dacă acusatul tradus înaintea Curţeî cu juraţi este saii nu recidivist fiind o cestiune dc drept, nu se pote ca în privinţa el să se pună o cestiune juraţilor, ci aparţine numai Curţii dreptul de a cerceta şi decide, dacă există saii nu recidivă.—Cas. IT,*18 Dec. 9o; B. p. 1489.

S. In materie de delicte militare, nu se aplică nicî o dată

**recidiva, ca avend aplicare numai la delictele ordinare. — Cons, de revis. (i Mart. s7, Dr. 37/80-87: p- aur».**

**42.** Acela care, fiind osândit mai 'nainte pentru crimă, după îndeplinirea pedepsei va săvârşi veri un delict care va merita pedepsii corecţională, se va osândi la maximul pedepsei" prescrisă de legi pentru acel delict, si acea pedepsa pote a se şi îndoi, când osânda prescrisă pentru delictul săvârşit ar ii chiar acel maximum. *V. 166; P. Fr. 57.*

**43.** Acei carî vor ri fost osândiţi pentru pricine corecţionale la închisore maî mult de şese lunî, la întâmplare de recidivă de delict, se vor supune la maximum pedepsei' prescrisă de lege pentru acel delict, şi acea pedepsa pote a se îndoi, când osânda prescrisă,pentru delictul săvârşit va fi chiar acel maximum.

In materie de crimă, delict de presă saii politic, delicuentul nu se va considera ca recidivist, de cât dacă prima osândă va ti fost asemenea pentru delict de presă saii politic. *P. 166; P. Fr. 58.*

**I. Pentru a fi cine-va osândit ca recidivist trebue să se constate în sentinţa osânditore existenţa primei sentinţe definitive care osândise pe acusat pentru un delict anterior. — Cas. II, 5 Oct. 68 : B. p. 109.**

**2. In materie de delicte silvice, fie-care delicuent, trebue sa. respunde în parte de fapta sa în raport cu cantitatea lemnelor tăiate de densul, ast-fel că, când penalitatea sa separată nu întrece, pentru nici unul din delicuenţî, suma de 300 lei, apelul în contra hotărîreî tribunalului de ocol este neadmisibil.—Cas.II, J5 Oct. 85: B. p. 775.**

***ii.* In materie de delict silvic se consideră ca recidivist delicventul contra căruia, după trecere de trei lunî, se va încheia un nou proces-verbal dc delict, fără a se distinge dacă densul a fost saii nu condamnat pentru primul fapt. — Cas. II. 19 Dec. 94 ; B. p. 1297.**

**44.** Acela care, fugind din munca ocnei, sau dintr'o casă de închisore criminală sau corecţională, saii în timpul cât sufere mia din aceste pedepse, v.i comite o a doua crimă saii delict, se va pedepsi dupii, chipul următor :

1) Dacă pedepsa ce legea hotărasce pentru a doua faptă este maî grea de cât cea d'intâiu, atunci se va aplica maximul pedepsei hotărîtă de lege pentru cea din urmă faptă.

2) Dacă pedepsa faptei a doua este maî uş6ră de cât cea d'intâiu, atunci inculpatul 'şl va împlini pedepsa cea d'intâiu fără alt adaos.

Insă când, scăzându-se



timpui ce maî remâne până la împlinirea pedepsei' întâiul, din timpul ce legea hotărasce pentru pedepsa a doua, va românea un prisos de timp atunci condamnatul, după ce va esi din cea d'intâiu închisore, va împlini si acest rest în cea de a doua închisore. *P. 178, 1U5.*

**1. Art. 44 prevede pedepsele carî trebuesc aplicate acelora cari cad în recidivă de crimă sau delict pe timpul pe când suferea pedepsa primei coridemuaţiunî. Pentru caşul când pedepsa a doua este maî gravă de cât cea d'ânteiu, acest articol prevede absorbţiunea pedepselor şi ordonă aplicarea maximului pedepsei hotărîtă de lege pentru cea din urmă faptă. Pentru caşul când pedepsa faptei a doua este maî uşoră de cât cea d'ânteî, art. 44 prevede ca condamnatul să-şî indeplinescă pedepsa cea' d'ânteiu, care este mal grea fără alt adaos. In ultimul aliniat al acestui articol se prevede caşul când pedepsa este egală pentru ambele fapte, însă de diferite lungimi, şi cea din urmă pedepsa mai 1ungă de cât cea d'ânteiu şi legea, în acest cas, ordonă ca condamnatul să sufere pedepsa pe timpul cât prisoseşce după ce se va scădea din timpul secundei condamnaţiunî timpul cât a făcut din prima condamnaţiune, hypotesă în care, se aflâ/recurentul de astă-dî, care fiind condamnat pentru secunda faptă la 7 anî de reclusiune si nefăcend din prima condamnare de 6 ani de cât 2 ani, are a maî suferi 5 ani de reclusiune. — Cas. TI, 26 Aug. 75 ; B. p. 200.**

**2. Se face o justă aplicaţiune a legeî. când Curtea condamnând pe un acusat la 20 de anî de muncă silnică, a prevedut că în acesta osândă intră şi alţi 7 ani la care mal este condamnat numitul prin altă decisiune. — Cas. II, 22 Oct. 7ti; B. p. 589.**

***H.* Numaî atunci pute fi cine-va condamnat la o pedepsa cu un un grad mai mare de cât aceia pe care o hotărasce legea pentru crima ce a săvârşit o, când se constată că osândit fiind prin o hotărîre nerevocabilă, la o pedepsa criminală, a săvârşit a doua crimă după implinirea pedepsei hotătite pentru cea dintâiii crimă. Dacă, a doua crimă s'a săvârşit ţie când suferea pedepsa hotărîtă pentru cea d întâiu crimă, sau fugind din ocnă sau casa de închisore, atunci nu este cas de a se aplica o pedepsa cu un grad mai mare ci conform art. 44 a se absorbi pedepsa de a doua în cea d'întâi, saii a se aplica maximul pedepsel pentru cea din urmă faptă după distincţiunile arătate în citatul articol. — Cas.II. 2 Mart. 76; B. p. 117.**

**4. Când un acusat comite maî multe fapte reprimate de legea penală, pedepsele cele mai mici se contopesc în pedepsa cea mai mare, care singură este aplicată, dacă cele-Taltc fapte sau petrecut înaintea judecatei urmate asupra faptului mai grav. Ast-fel, dacă un acusat este osândit prin 2 II. definitive la închisore şi la reclusiune, inst. jud. care k pronunţat condamnarea cea maî mare, e în drept a contopi inchisorea în reclusiune. De asemenea Casaţia este în drept a anula decisiunile uneî Curţi de apel care nu face aplicaţiunea acestor reguli, refusând contopirea pedepselor prevezute de lege.— Cas. II, 18 Nobr. 88; Dr. 4/89. p. 27. B. 88, p. 99S.**

ij. Când asupra uneî executai'] de osândă în materie penală, ministerul public întâmpină reclamă din partea condamnatului, că s'ar supune la doue pedepse aplicate prin doue diferite hotărîri, competința sa înecteză M judecătorul trebue să pronunțe contopirea osândeî în cea maî grea. — Cas. (T, 2> Nobr. 80; B. p. 869.

**45.** Nu se socotesce în stare de recidivă acela care, osândit fiind pentru un delict, a săvârşit la urmă o crimă.

4<>. Agravarea pedepsei de recidivă nu se va pronunța, dacă aii trecut zece anî din momentul de când condamnatul 'şî-a terminat pedepsa eeleî 'din urmă crime sau delict. /'. *Pr. 60.*

TITLIL V

DENI'KK eOMPLIUTATi;

**47.** Sunt agenți provacatorî aceia carî, prin daruri, promisiuni, amenințări, abus de autoritate sau de putere, uneltiri culpabile, vor ti provocat, la o infracțiune sau vor li dat instrucțiuni spre a, o comite.

Sunt asemenea agenți provocatori aceia carî, prin verî-unul din mijlocele enumerate în art. 294, vor li provocat direct la comiterea uneî crime sau unuî delict prevezut de Codicele Penale.

Aceşti agenți se pedepsesc în tocmai ca autorul-

Aceia carî, prin verî-unul din mijlocele indicate în citatul art. **294**, vor provoca direct la comiterea uneî crime sau delict, prevezut prin Codicele Penale, fără ca acea provocațiune să fi produs verî-un efect, se vor pedepsi cu închisore de la trei lunî până la douî ani şi cu amendă de la 250 pană Ia 2500 leî.

Pentru delictele de presă sunt respunzătorî: autorul, când este cunoscut sau când se dovedesce; iară în Jipsa luî, girantul editorul. ***Coast. 24;*** *P. Fr.* ***•">!», HO;*** *P. Hehf. 60.*

I. Agent provocator este şi acela care a provocat o infracțiune prin abus de autoritate, saii de putere. — Cas. II, 14 Febr. 90 ; Dr. is.'oo, p. j:-§H. li. oo, p. 21*.

-. Kste agent provocator prin eseelință si coautor acel care povăluesce [ie o femeie să părăse'seă domiciliul conjugal, să ture maî multe obiecte de valore, in comun acord, prin spargere, şi primesce pe soție la domiciliul seu. Cas. II, 22 Maî 87 ; B. p. 490.

*ii.* Nu e necesar a se cerceta dacă instrucțiunile aii fost urmate de promisiuni, daruri, etc. căcî cuventul *instrucțiuni* constitue prin el însuşi delictul de provoeațiune, fără să maî tie trebuință de a se maî adăogi şi cele-lalte cuvinte coprinse în art. 47. Faptele din menționatul articol nu aii trebuință să existe tote în mod cumulâ-



iiv pentru a constitui culpabilitate. — Cas. II, 6 Mart. 78 ; li. p. 117.

4. Art. 47, care slabilesce eonii ițiunile cerute pentru caagen-Iui care provocă la comiterea uneî infracțiuni să tie pedepsit, eonsideră ca agent provocator ? i pe acela care va ti dat numai instrucțiuni pentru comiterea uneî infracțiuni. Din modul de redacțiune \'\ din termenii întrebuințați de art. 47 resultă, in mod'cert, că nu este trebuință ca instrucțiunile sau iuformațiunile date să fie însoțite de daruri, promisiuni', anienințări, abus de autoritate saii de putere, şi uneltiri culpabile pentru ca autorul lor să de considerat ca agent, provocator si pedepsit, ca atare. — Cas. II, 18 Ian. 93; B. p. 61.

5. Faptul că mai mulți locuitori dintr'o comună, în urma uneî comune înțelegeri, au adus cu forța la localul primăriei pe notar, primar şi consilieri, şi le-au impus să rupă dre-cari acte din arebiva primăriei, în scop de a nu se pune în aplicare uisce taxe votate de consiliul comunal, constitue delictul de rebeliune prevezut de art. 170, iar uu acela de provocaiiuue la săvârşirea delictului'prevezut şi pedepsit, de art. 367, căci, în acest cas, ca să existe provoeațiune la comiterea acestui delict, trebue ca prin daruri, promisiuni sau amenințări, provocatorul să fi determinat pe agent, ca. de buriă-voe să distrugă actele. — Cas. II, 2 Aug. »4 ; B. p. 796.

ti. Art, 47 al. 2 P. care prescrie că agentul provocator se pedepsesce întocmai ca autorul material al delictului, trebue să fie interpretat în sensul că pedepsa agentului provocator să nu tie de un grad maî ridicat de cât acea cu care legeapedepsesce delictul. In ceia ee privesce durata pedepsei, inst. de fond este suverană a da o pedepsa. de o durată maî lungă sau maî scurtă, în limitele maximului prevezut pentru faptul comis, după cum împrejurările atenuante sau agravante ce-l înconjorămilitez a în favorea sau defavorea delicuentuluî. Aşa. dar Curtea a putut să dea recurentului o pedepsa de o durată, mal lungă de cât autorilor materiali ai faptului.—Cas. II, 14 Febr. 9o; Dr. 18 90. p. 138. B. 90, p. 2)8.

7. Kste motivată decisiunea care constată că inculpatul, ca trimes al Ministrului, a provocat la comiterea torturelor, în care cas aplicarea art. 47 e. justificată. —Cas. [f, 13 Mai 6o; îl. p. 165.

S. Curtea, de fond este suverană în aprecierea, faptelor, din care se deduce cooperare», unui individ ca agent, provocator, fără să tie datore a întrebuința termenii eoprimi în lege. — Cas. ir, 27 "Mai 83 ; B. p. 5Ho.

îb Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze faptele M probele ce resultă din depunerile martorilor. Ast-fel Hind odată ce curtea de apel constată că există elementele de provoeațiune prin abus de autoritate decisiunea sa în acesta privință scapă de controlul curțel de Casațiune. — Cas. II, 23 Mal 90; B". p. 727.

HI. Din art. 47 rezultă neapărat, că inst. de fond este datore să arate anume prin II. sa faptele şi elementele cavi constituesc delictul şi să se pronunțe asupra fie-căruî element constitutiv al unui asemenea delict, asemenna trebue să constate anume existența uneia din împrejurările prevezute de art. 47 care e cerută pentru declararea cul-va ca agent provocator.— Cas. II, 3 Sept. 96: B. p. 1267.

II. In regulă generală, fiecare respunde înaintea legii penale, numai pentru faptele sale proprii afară numai dacă

tere unei infracţiuni, (art. 47) Lg. pentru unele delicte, (art. 99 şi 159) comise de funcţionarii inferiori în exerciţiul funcţiuneî lor, presumă abusul de autoritate şi de putere a superiorilor. In aceste delicte Lg. tace responsabili înaintea legeî penale pe superiori fără a se mai dovedi abusul de autoritate si de putere, destul numaî să'se probeze, că funcţionarii inferiori au săvârşit acele delicte după ordinea superiorilor în pricini ce privesc la atribuţiunile acestora şi pentru care 'funcţionarii inferiori sunt datori să le dea supunere în ordinea erachieî. Presumpţiunea legeî merge, până a considera ca~ o constrângere morală ordinul superiorilor şi de aceia apără de orî-ce responsabilitate penală pe funcţionarul inferior. Pedepsa, în asemenea cas, se aplica numai superiorilor. Nu este tot ast-fel m caşul când între autorul infracţiuni si între provocatorul eî nil pote exista obligaţiunea unei supuneri pasive. In acest cas, trebue să lie dovedit că provocaţiunea la comiterea delictului s'a comis prin daruri oiî prin ameninţări, sau prin abus de putere, orî autoritate, sari prin uneltiri viclene, saii dându-i instrucţiuni spre comitere, pentru ca provocatorul să. tie pedepsit întocmai ca un autor. In specie, Tr. a judecat greşit când, fără să constate că stăpânul a întrebuinţat vre unul din mijlocele prevezute de art. 47, a condamnat pe stăpîn, ca autor al contravenţii prevezute de art. 393 al. 2 fiind că servitorii săi au tăiat lemne din o pădure a Statului. — Cas. II, îs Mart. 74; B. p. nu.

12. Răspunderea sau nerespunderea agenţilor inferiori pentru executarea unul ordin ilegal dat de superiorul lor, nu modifică întru nimic, respunderea agentului superior, care a dat acel ordin. Chiar de s'ar presupune că agenţii inferiori aî politii, sunt respunzătorî pentru faptele comise de dânşii acesta nu ridică răspunderea penală a agentului superior, pentru ordinul ilegal ce dânsul a dat si s'a executat. — Cas. II, 5 Nobr. HO; B. p. 386.

18. Când inst. de fond constată că furtul săvârşit de servitori a fost din ordinul stăpânului lor, că lucrul furat a fost adus în curtea stăpânului lor. si că acesta a tăgăduit la început, cu drept cuvânt consideră pe stăpân ca agent provocator al delictului de furt, întru cât art. 47 nu cere ca iustrucţiile date să he însoţite de daruri promisiuni sau ameninţărî. — Cas. II, 6 Oct. 97; Dr. 67/97, p. 557.

14. 'Provocarea constituind un delict a parte, agentul provocator este considerat şi pedepsit ca si autorii crimei. Ast-fel fiind, nu trebue pusă, in privinţa agentului provocator, o cestiune separată, asupra circumstanţelor agravante, în care s'a comis crima aşa cum se pune pentru autorii principali. Ast-fel Preşedintele Curţii cu juraţi, punând cestiunea *parii acusatul a luat, parte va agent livmuirutar dând instrucţiuni pentru eonii/crea crime),* nu se pote dice că a pus o cestiune complexă. — Cas. II, 4 Sept. 81 ; B. p. 680.

Io. In caşul când agentul provocator şi făptuitorul fiind implicaţi în'aceleaşi desbaterl şi circumstanţa agravantă (în specie precugetarea) e afirmată în privirea făptuitorului, nu maî e nevoe că acea circumstanţă să fie reprodusă în întrebările relative la agentul provocator pentru a'l face şi pe acesta responsabil de acea circumstanţă întru cât n'ar fi personală făptuitorului. Nu e tot aşa, în cas de răspuns negativ, la întrebarea care conţine circumstanţa îngreuiătdre, ni privinţa făptaşului. In caşul d'ânteiu, 'prin răspunsul afirmativ la cestiunea de provoeaţiune se stabilesce cu certitudine logică, conlucrarea la crimă cu tote circumstanţele ei deja stabilite, pe când' în -•asul de al doilea, circumstanţa agravantă nefiind încă stabilită, existenţa saii neexistenţa eî, în privinţa agentului provocator, nu pote resultă din simplul răspuns afirmativ, la cestiunea de provoeaţiune, neHind exact a se dice că orî şi ce provoeaţiune, în orî şi ce împrejurări implică şi precugetare. — Cas. II. 20 Aug. 85, B. p. 618.

H>. In cestiunile puse juraţilor, în privinţa agentului provocator, este destul să se preciseze că provocaţiunea s'a săvârşit prin daruri şi promisiuni, fără să fie nevoe a se enumera şi obiectele promise sau dăruite, orî cuvintele rostite de provocator. — Cas. II, -s Oct. 91; B. p. 1139.

17. Nu constitue o cestiune complexă, împrejurarea că într'una şi aceiaşi cestiune pusă în privinţa agentului provocat, juraţii au fost întrebaţi dacă. prin daruri şi promisiunî densul a înduplecat pe agentul principal ca să comită cutare crimă, acesta fiind un element constitutiv al însuşi delictului. — Cas. II, 22 Apr. 96 ; B. p. 763.

ÎS. In materie de contravenţiuni, Lg. neprevădend vre-o penalitatepentrucomplici,mijlocul întemeiat pe respingerea mărfurilor care avea de scop a dovedi complicitatea, este fără interes.—Cas. II, 4 Dec. 81 ; B. p. 952.



**48.** Complicele se va pedepsi cu un grad maî jos de cât autorul principal, însă după natura crimei privită ca comisă de el, iară nu după natura saii agravarea ce pote lua crima saii delictul. în raport cu autorul principal, din circumstanţe personale ale acestuia, sau din circumstanţe survenite în cursul execuţiuneî crimei sau delictului, fără ştirea complicelui. P. *Belg*V>9.*

1. Dacă prin art. 48 se fixez» pepepsa complicelui, definiţiunea complicitate! nu este coprinsă de cât în art. 50. Prin urmare cestiunile puse comisiunei juraţilor trebue să reproducă elementele constitutive ale complicitate!.—Cas. II, 14 Febr. 78 ; B. p." 73.

2. In materie de complicitate nu e destul ca juraţii să declare că cine-va a cooperat ca complice, ci eî trebue să constate anume felul saii circumstanţa complicităţeî. Ast-fel complicitatea din art. 50 trebue să formeze anume obiectul unei cestiuni. In lipsă de o asemenea cestiune nu se pote aplica de cât o pedepsa cu un grad mal uşoră de cât a autorului principal. — Cas, II, 18 Maî 76; B. p. 262,

3. Când un acusat comite maî multe fapte reprimate de legea penală, pedepsele cele mal mici, se contopesc în cea maî mare, care singură este aplicată, dacă cele-Paltc fapte s au petrecut înaintea judecatei urmate asupra faptului mal grav. Curtea de Casaţiune este în drept a anula decisiunile uneî Curţî de apel care nu fac, aplicaţiunea acestor reguli, retuşând' contopirea pedepselor prevăzute de lege. — Cas. II, 18 Nobr. 88; B. p. 998.

4. Când e vorba de complicitate la părintucidere, trebue

JI se pune juraţilor o cestiune în privinţa faptelor (ie complicitate aşa precum sunt prevezute de' art. 49 şi 50, *A* apoi trebue să se pună încă o cestiune, dacă acele fapte de complicitate la părintucidere au fost comise cu precugetare conform art. 232 şi 51, care are de efect a agrava pedepsa complicelui, şi care ca circumstanţă agravantă,, trebue să formeze obiectul uneî cestiî speciale.—(las. II, 18 Nobr. 88; B'. p. 990.

5. Se'face o justă aplicaţiune a pedepsei, când Curtea cu juraţi pronunţă inchisorea pe timp de trei anî, pentru crima prevezută de a,rt. 241, combinat cu art. 50. al. 2 şi 48. — Cas. II, 19 Maî 93; B. p\ 519.

«. După art. 269, pedepsa complicelui în cas de adulter, este aceiaş ca aceia a culpabilului principal.—Cas. II, 15 Ian. 86; IL p. 51.

7. In materie de contravenţiuni, legiuitorul neprevedând vre-o penalitate, mijlocul întemeiat pe respingerea martorilor ceruţi pentru a dovedi complicitatea, este tara. interes. — Cas. FI, 4 Dec. si ; B. p. 952.

**40.** Când pedepsa autorului principal, va li reclusiunea, pedepsa complicelui va fi inchisorea corecţională de ia douî anî până la cinci anî.

Când pedepsa autoriilui principal va fi inchisorea corecţională, pedepsa complicelui va fi minimum aceste̊î pedepse. *P. Pr. $. sr>.*

Când e vorba, de complicitate, întâiu trebue a se pune juraţilor o cestiune în privinţa fa]) te Lor celor maî simple de complicitate, aşa precum sunt prevezute prin art. 49 P. şi apoi trebue să se pue încă "o cestiune în privinţa acelor fapte de complicitate prevezute prin art. 51 şi cari aii de efect a agrava pedepsa. complicelui şi care, ca orî-care circumstanţe agravante, trebue să formeze obiectul unei cestiî speciale.—Cas. Vac. 8 Aug. 86; B, p. 616.

**50.** Vor ti pedepsiţi ca complici al uneî fapte calificate crimă saii delict:

1) Aceia carî vor fi procurat arme, instrumente saii ori-ce alte mijloce care au servit la comiterea faptei, sciind că o să servescă la această comitere ;

*2)* Aceî carî, cu hună seiinţâ, vor ti ajutat, saii vor li asistat pe autorul sau pe autorii acţiune! în faptele carî aiî pregătit'o,. sail au înlesnit'o, saii în acelea carî au săvîrşit'o,, fără prejudiţiul pedepselor carî sunt prevedute pentru autori de comploturi saii de provoeaţiune in contra siguranţei interiore saii exteriore a statului', chiar în caşul când crima, ce aveau în vedere conspiratorii sau provocatorii nu se va ti executat ;

3) Aceia carî vor fi contribuit,' în cunoscinţă de causă, la vânzarea sari numai la distribuirea orî expunerea unei scrieri, unui imprimat, unuî desemn saii uneî gravure, carî nu vor areta lămurit numele şi domiciliul adeverat al autorului, girantului, editorului, când scrierea, imprimatul, desenului saii gravura conţin crimă saii delict.

Personele ele maî sus vor fi scutite dc orî-ce pedepsa:

1) Dacă vor areta pe iideveratul individ de la vare ţin scrierea, imprimatul, desemnul saii gravura ;

2) Dacă vor areta pe adeveraţiî autori, giranţi -şi editori. *Consf. 24; P. h: 60;* P. *Bely. 66.*

1. Complicii sunt aceia care procur ajutorul lor la perpetare a unei crime de către autorul principal. Complicitatea nu pote e^ista de cât numaî atunci, când existenţa crimei este constatată. Prin urmare chiar în ca.sul când autorele principal este necunoscut sau absinte, urmeză că mai întâiu să se facă declaraţiunea perpetăril delictului îu diferitele sale cireumstări, şi apoi aceea a complicităţii, care nu este alt de cât ajutorul dat pentru comiterea delictului.— Cas. II, 6 Mal 72; B. p. 137.

*2.* In înţelesul art. 50 şi 51 sunt consideraţi ca complici numai aceia cari, cu bună sciinţă, vor ii ajutat sau asistat pe autorii acţiune! în faptele cari au pregătit'o sau aii înlesnit'o. Aşa dar, în delictul de mituire săvârşit de un funcţionar, este nulă şi casabilă II." care condamnă pe cine-va ca complice, numai pe simplul cuvent că dînsul a asistat pe acel funcţionar la facerea actului, fâră'să se stabilescă şi elementul bunei sciinţe din 'parte-î despre primirea de către acesta a sumelor de bani pentru săvârşirea zisului act.—Cas. II, 9 Mal 94: B. p. 578.

*H.* Când e vorba de complicitate la părintucidere trebue a se pune juraţilor o cestiune în privinţa faptelor de complicitate, aşa precum sunt prevezute de ârt. 49 ţi 50 M una dacă acele fapte de' complicitate la părintucidere au fost comise cu precugetare, căci conform art. 232 şi 61, precugetarea are de efect a agrava pedepsa complicelui şi ca circumstanţa agravantă'trebue să formeze objcctul uneî cestiuni speciale.—Cas. II, 18 Nobi-. 88; B. p. 996.

I. Lg. în art. 258 M urm. P. înspirându-se în parte de dispoşiţiele codului penal al Belgiei şi al Prusiei, nu conţine nicî o disposiţie în privinţa martorilor precum găsim m'i? 172 *C* P. al Prusiei, care declară anume că secondanţii, precum martorii care aii asistat la duci, medicii ţi chirurgii nu sunt, supuşi uneî pedepse. In lipsa untî asemenea dispoziţii m P. român, martorii care asist la un duel, nu pot fi în principiu declaraţi nesupml uneî pedepse ca complici, când el ar ti asistat în condiţiunile de adevăraţi complici conform art. 47 seq. P. pentru că duelul se pedepseşte de P. după distingirile stabilite de art. 258 şi urm. I*. si prin urmare martorii asistenţi vor putea fi urmăriţi, însă pentru acesta sc cer» ca ei să fi provocat, să ti aţâţat pe luptători sau să fi asist'at în condiţiunile stabilite de art. 50 P. Dealmintrelea e cu neputinţă a urmări pe martorii cari asistă la un duel. pentru că faptul martorilor care asistă în diferitele fase ale

duelului, în sine, departe de a ii un fapt oprit de Lg. penal, e un fapt util, căci numai graţie martorilor se pot întrebuinţa mijloce pentru a împăca sau pentru a îndemna la împăcare, pentru că prin martori we pote obţine ca lupta să fie lealâ şi onestă şi pentru ca eondiţiunil'e stabilite sau consacrate prin us să fie observate si acesta utilitate a martorilor o recunoşte chiar şi Lg. prin art. 260 Pi— Cas. II, 15 **Febr.** 94; Dr. **24/94,** p. 185. B. 94, p. 162.

**5.** A se vedea adnotatiile art. 258.

**6.** Când în materie de complicitate la delictul de escrocherie, instanţa de fond constată în fapt că prevenitul dat judecatei' ca complice a avut cunoscmţă şi a participat la tote uneltirile viclene întrebuinţate de autorul principal, pentru a înşela pe victimele sale, şi că dânsul a ajutat şi asistat cu Dună sciinţă j>e acesta, in pregătirea şi săvârşirea escrocheriei sale", şi din. tote acestea deduce că cooperaţiunea complicelui a fost ast-fel în cât fără ea delictul nu s'str ti comis, nu depăşesce pin acesta puterea cî de apreciare asupra faptelor şi elementelor constitutive ale unui delict.-Cas. **II,** *•27* Mai 91; B. p. 670.

**7.** Există complicitatea la delictul de escrocherie alunei când judecătorul fondului constată in persona autorului principal tute elementele acestui delict, iar în persona complicelui că dînsul, cu bună sciinţă, a ajutat pe numitul autor in faptele cari au înlesnit delictul de înşelăciune şi că cooperaţiunea lui a fost ast-fel în cât fară ea autorul n'ar fi putut comite acest delict.— Cas. II, 21 Iun. **93 ;** B. p. 642.

S. Spre a ti aplicată pedepsa de complice treime ca în verdictul juraţilor să se constate elementele' constitutive ale complтcităţeî enumerate de art. 50. Din acest articol resultă, că decă cooperaţiunea nu consistă, in chiar faptele pregătitore sail inlesnitore comiterii crimei, ci numai în procurarea de instrumente sau mijloce, atunci trebue, spre a putea fi aplicată, pedepsa de complicitate, să fie constatat că, acele instrumente ori mijloce au servit la comiterea crimei sau delictului, căci procuraţiunea acestor instrumente cu scop de pregătirea crimei sau delictului, decan'au servit la comiterea chiar a infracţiune!, nu pote fi considerată ca o complicitate.—Cas. II, Jt) Kobr. 71; B. p. **:349.**

**9.** Aserţiunea că recurentul n'ar fi putut ii declarat culpabil, căci unde nu sunt autori nu sunt nici complici, nici tăinuitoii, nu e adevărată, căci tăinuirea nu constitue o complicitate la furt, ci ea este un delict ***sit/ f/eneris,*** afară de caşul prevâdut de articolul 56. In fine. nu e adevărată aserţiunea recurentului că dacă autorul principal nu s'a putut descoperica să fie supus pedepsei, nieî complicele, constatat ca atare, n'ar putea să fîe condamnat, căci descoperirea sau nedescoperirea, pedepsirea sau nepedepsirea autorului principal, nu pote avea nici o influenţă asupra complicelui, de aceia se pote ca eine-va să tie condamnai numai în calitate de complice, fără ca autorul să ti fost condamnat, căci complicitatea în sine se pedepsesce de asemenea numai în unele caşuri uiaî uşor de cât faptul principal. -Cas. II, 27 Oct. 75: B. p. 2*9.

**10.** împrejurarea, că presupusul autor principal al falsului a fost achitat de. juriu, nu pote beneficia recurentului care s'a recunoscut de complice în acest fapt, de **6re**-ce din respunsul juraţilor nu resultă că faptul n'a existat. - Cas. II, ***2b*** Mai 79: B. p. -jr>y.



**11.** Este cassabilă decisiunea <'urţcî cu Juraţi când preşedintele, în cestiunile puse, relative la complici, nu pune şi pe acea dacă complicele a a- .(iitat cu bună sciinţă pe autorii acţiune!, în faptele pe care le aii săvârşit. —Cas. II, 4 Oct. U7; B. p. 866.

***12.*** Nepunerea cestiuneî e un cas de nulitate când punerea ci a fost reclamată de acusat şi Curtea a omis d'a se pronunţa asupra cerere! lui.— Cas.'ll, 16 Dec. 6K; B. p. 2U5.

**51.** Complicele se va pedepsi întocmai ca şi auumil principal, când cooperaţiunea luî a fost astfel în cât fără ea delictul nu s'ar fi comis.

Cooperaţiunea complicelui trebue să fie ast-fel în cât fără dansa delictul să nu se ii putut comite în modul şi circumstanţele în care s'a comis. -Cas. II. •îşi Maî 87; B. p. r>02.

**52.** Acei **cari,** cunoscând culpabila purtare a facătorilorlde rele în uneltire de tâlhării sau de silnicii în contra siguran**ţei** Statului, a linişte! obstescî, a personelor sau a proprietăţilor, sunt deprinşi a le da maî tot-d'auna găzduire, loc de scăpare orî de întâlnire, se vor pedepsi ca complici ai acelor făcători de rele. *80, 216. P. Fr. OL*

**1.** Lg. consideră ca coinplicîaî făcătorilor de rele pe toţi aceia cari cunoscând culpabila lor purtare, uneltind tâlhării sau silnicii în contra siguranţe! Statului, a liuiscei publice, a personelor sau a proprietarilor, sunt deprinşi a le da maî totd'a-una găsduire, loc de scăpare sau de înlesnire. Prin urmare art. 52 este bine aplicat în cas de furt prin spargere. Cas.— **n, 12** Sep. **66; B.** p. 536.

*'2.* Faptul depunere! banilor, după începerea urmărire!, nu face să dispară intenţiunea culpabilă în comiterea'delictului de tăinuire a unor sume provenite din un abus de încredere. — Cas. II, 24 Iun. »(i: B. p. 1097.

5*5. Acei' cari, cu bună sciinţă, vor fi ascuns în tot sau în parte, lucrurile sau banii ce provin din furt, sari din săvârşirea verî-căreî alte crime sau delict, sunt tăinuitorî, iară nu complici.

Tănuitorii sunt acei cari cu sciinţă, vor cumpăra, vor primi în schimb saii dar, vor lua ca să negutătorescă, să desfiinţeze orî să prefacă, orî vor primi, drept plată sau zălog, lucruri sau bani proveniţi din veri-o crimă sau delict.

Rudele de sus şi de jos, bărbatul şi muierea, fraţii şi surorile, nu se socotesc tăinuitorî. *P. Fr. 02.*

**1.** Elementele constitutive ale tăinuire! consistă în buna sciinţă a provenienţii lucrărilor tăinuite din un delict sau din o crimă, şi al doilea în un fapt care are'de scop însuşirea în folosul tăinuitorutu! a lucrului sau dispariţiunea sau ascunderea.—Cas. II, 4 Mart. 4f>; ***li.*** p. 211.

2. Elementele constitutive ale delictului de tăinuire consistă în buna sciinţă a provenienţa lucrurilor tăinuite dintr'un delict sati dintr'o crimă, şi al doilea într'un fapt care are de scop însuşirea în folosul tăinuitoruluî a lucrului, disparityiunoa saii ascunderea luî. - Cas. II, IR Febr. 87; B. p. 168.

Elementul constitutiv al doiierului de tăinuire e buna sciinţă că lucrurile sau banii primiţi sunt rezultatul uneî crime sau delict. — Tr. Tulc. •21 Aug. 91; Dr. 5(V91, p. 449.

-L Elementele constitutive aie delictului de tăinuire, cum că ])revenitul a cumpărat lucrurile cit sciinţă şi că sunt provenite din furt, au putut ti stabilite de către instanţa de fond din circumstanţele raodicităţei preţului cu care le-a cumpărat, a vîrstcî :i posiţiuneî acelui care le vindea şi, în fine, din tăgăduirea prevenitului la început despre acesta.—('as. II. 8 (let. ni: B. p. l

5. Singurul (dement constitutiv al delictului de tăinuire, este cunoştinţa că lucrul era de furat. Mu este necesar, prin urmare, a se şti dacă tăinuitorul a profitat sau nu de obiectele tăinuite. ('as. II, 25 Iun. 7:c B. p. 141.

(î. Stabilirea cunoştinţei asupra provenienţei furtive a peilor, în momentul cumpărare'! lor, e un element esenţial pentru aplicarea art. 53.—Cas. II, 5 Febr. si;: B. p. 133.

7. Art. 53 cere ca clement, esenţial al delictului de tăinuire buna ştiinţă a delicuentuluî cum că 1ucrurile tăinuite provin din o crimă sau delict. Acest element trebue constatat de instanţele de fond şi constatarea lor e suverană.—Cas. II, 15 Febr. 88; B. p. 162. Idem : Cas. II. 30 Nobr. 92 ; B. p. 1065.

S. Când Curtea constată, prin decisiunea sa, că delicuentul a avut. cunoştinţă că obiectele, primite şi ascunse de dânsul, eraii de furat, constată în mod suficient clementele delictului de tănuire. — Cas. II, 24 Mai 89 ; B. p. 5fin,

îb Tn materie de complicitate la o bancrută fraudulosă, se cere ca element existenţa bunei ştiinţe cu care să fi lucrat complicele ; neconstatarea acestui element în decisiunea condemnarorie. atrage nulitatea şi casarea ei.—Cas. LI. is Mart. 92: B. p. 270.

10. Dna din condiţiunile constitutive ale tăinuireî este şi aceea ca cel ce tănuieşte să ti cunoscut că lucrul tăinuit provine din săvârşirea vre-unei crime sau delict. Aşa dar, simpla constatare făcută de judecătorul de fond, cum că autorul unuî furt s'a dus în gazdă la pretinsul tăinuitor şi i-a remis caii proveniţi din acel f irt, precum şi nLte'bilete de vite spre a le vinde într'alte părţi, nefiind -'e natură a stabili elementele delictului de tăinuire, H. sa este casabilâ. — Cas. TI, 9 Nobr. 93; B. p. 1030.

11. Tăinuitoril sunt nu numaî acei cari cu buna ştiinţă vor cumpăra obiecte provenite din vre-o crimă sau delict, dar si ace) carî aii luat. asemenea lucruri, cu scop de a le vinde.—('as. ! I, 24 Aug. 70 : B. p. 474.

12. Este suficient motivată decisiunea care constată că din instrucţiunea si desbaterile urmate în causă, judecătorii şi-au făcut convicţiunea in fapt că delicuentul \\ ştiut că lucrul cumpărat, era furat şi că este culpabil de delictul de tăinuire.—Cas. II, 14 Febr- so: B. p. 220.

ÎS. Constitue delictul de tăinuire faptul că cine-va a cumpărat lucruri cu bună ştiinţă că ele provin: fie dintr'un furt. fie din comiterea orf-căruî aii delict sau crime. Prin urmare, împrejurările că faptul din. cave provenea, acele lucruri, imputat autorului principal, constitnia un abus de încredere, iar nu un delict de fiul, cum *a* fost calificat când dânsul a lost condamnat, şi că lucrurile au fost restituite păgubaşului, nu fac să disparâ nici delictul de abus de încredere, nicî acela de tăinuire. — Cas. II, 23 Febr. 94; B. p. 192.

14. In delictul de tăinuire nu este nevoe ca maî întâiu să fie urmărit, judecat si pedepsit autorul principal al furtului obiectelortăinuite şi numaidupă. acesta să se potă'exercita acţiunea publică contra tăinuitoruluî, este destul ca faptul de tăinuire să fie constatat în tdte elementele sale, pentru ca culpabilul în acest delic să fie urmărit si condamnat, independent de acţiunea privitore pe autorul furtului.— Cas. II, 20 Apr. 90 ; B. p. 538.

.15. In materie penală privilegiile sunt personale si din oombinaţiunea. art. 5s şi 54, resultă că tăinuirea este un delict *x/W generis,* care pote fi imputat celor ce-1 comit, independent de autorul principal.- - Tr. Tulc. 21 Aug. 91 ; Dr. 56 91. p. 44y.

lt>. Tăinuitorul pote fi urmărit şi pedepsit, chiar dacă aceia, cari au comis furtul saii delictul din carî proveneau obiectele tăinuite, n'au fost descoperiţi >i pedejisiţî. — Cas. 11, 24 Mai'95 ; B. p.'822.

17. Art, 1003 Civ. stabilesce, că un delict sau un quasi-delict, fiind imputabil mai multor persone, acestea sunt ţinute solidar pentru despăgubire. De aci resultă un principiu general, aplicabil şi în materie penală, după care' tote personele cari aii cooperat la comîtereaunuî fapt penal, într' un mod direct saii indirect, ca provocator ca autor sau ca complice, răspund într'un mod solidar, de prejudiţiul causatprin săvârşirea acelui fapt penal. Asa hind rămâne a sci daca prin tăinuire, persona inculpată se pote considera că a cooperat direct sau indirect la comiterea, unui fapt penal, pentru ca să potă fi declarată răspundătore în mod solidar pentru tot prejudiţiul causat. In acesta privinţă tăinuirea în diferitele caşuri specificate de art. 53 constitue un fapt penal, independent, un delict *sui generis,* pentru care şi codul penal prin art. 54. şi 55 stabilesce o pedepsa anume. De aci resultă că tăinuitorii, nu se consideră a h cooperat la săvârşirea, faptului penal, nici direct nici indirect, căcîei nu sunt coatorî nicî complici, ceia ce se probeză mal mult chiar şi prin dispositiuneaart. 52. Ast-fel hind, tăinuitorul nu pote fi declarat răspundător solidar pentru tot prejudiţiul causat printr'un fapt penal'săvârşit de alţii, ci el răspunde numai pentru prejudiciul ce s'a causat prin propriul fapt al său de tăinuire. — Cas. 11, 9 Febr. 74 ; B. p. 69.

18. Ari. 1003 Civ. nu face nici o distincţiune în privinţa diferitelor grade de culpabilitate a mal multor persone conlucratore ia pagubă resultând din delict. In materie de delicte şi crime solidaritatea este presupusă de drept >i judecătorii cată să o pronunţe ex oficlo dacă n'a fost propusă de partea civilă.—Cas. TI, 25 Iun. 73: B. p. 141.

iy. Tăinuitoril sunt răspunzători solidari cu autorul principal de despăgubirile civile către reclamant, când este dovedit că între dânşii şi autor a fost o legătură atât de intimă în cât constitue o unitate de delict.— Cas. II, 3 Iun. 92; B: p. 617.

20. Când se constată că pagubele causate părţii civile din furtul ce a suferit a provenit din faptele combinate ale au-

DESPRE COMPLICITATE. ART. 53

torului principal cu ale tăinuitoruluî, acesta răspunde în mod solidar cu cel d'ântâî de tote pagubele suferite de reclamant, consistând atât din valorealucrurilor furate cât şi din oii ce alte daune causate până la judecareaprocesuluî.— Cas. II, 28 Tun. 93; B. p. 662.

21. De şi art. 53 consideră pe cel ce cubună ştiinţă va ti ascuns, cumpărat, etc. obiecte sau bani proveniţi din furt, sau orî-care altă crimă sau delict de tăinuitor, iar nu complice, si art. 54 1 pedepseşte nu ca complice, ci ca autor, al unul delict special prevăzut, şi de si s'ar putea zice că nefiind copărtaş al unuia şi acelaşi fapt, solidaritatea în privinţa despăgubirilor civile nu s'ar putea pronunţa, însă atât faptul furare! obiectelor, cât şi acela că au fost ascunse au ocazionat părţii civile un prejudiţiii şi în virtutea art. 1003 Civ. când faptul este imputabil mai multor persone, acele persone sunt ţinute solidar peniru despăgubiri. Apoi art. 142 l'r. dă dreptul judecătorului între altele să pronunţe solidaritatea când părţile sunt condamnate pentru cauză de fraudă. Faptul de a fura şi ascunde obiecte de furat e un fapt fraudulos. Prin urmare bine au judecat instanţele de fond condamnând solidar, atât. pe fur cât şi pe tăinuitor, la plata de despăgubiri civile. — Cas. II, 27 Sept. 94 ; B. p. 914.

22. Tăinuitorul declarat responsabil solidar pentru reparaţiunile civile împreună cu cei cari aii comis delictul din care a provenit lucrurile tăinuite nu e in drept a formula un motiv de casare în privinţa solidaritate!. Acest drept ÎI pot avea numai făptuitorii delictului. — Cas. 11, 23 Ian. 90; B. p. 120.

2iJ. Dacă acei care sunt complici la un furt în sensul art. 48—52 P. sunt asemenea nedemni a ii alegător!, de aci nu rezultă că şi tăinuitoril de furt ar trebui să fie escluşi ca nedemn!, căcî tăinuirea de furt nu este considerată ca o complicitate la furt, conform art. 48 până la 52 P. ci constitue un delict sui generis, iar nu complicitate, precum anume declară art. 53 al. I. P. pentru care delict art. 54 P. stabileşte pedepsa. Aţa fiind, tăinuitoril de furt nefiind complici la furt ci fiind consideraţi ca unii carî au comis un delict sui generis pedepsit în mod special, şi delictul tăinuirel de furt nefiind menţionat nicî în art. 20 legea, electorală, nicî în art. 25 legea, comunală este învederat că tăinuitorî de furt nu pot fi excluşi ca nedemni de a fi alegători, căcî necapacităţile trebue să fie anume declarate printr'o anume dispoziţie, ceea-ce nu este pentru tăinuitorî.—Cas. IT, 31 Mart. 80 ; B. p. 275.

24. Furturile simple pânăla valorea de o sută lei, fiind de competinţa judecătorilor de ocole de a le'judeca, tot eî sunt datori să judece şi pe tăinuitoril unor asemenea sume. — Cas. IT, 20 N·obr. 84; B. p, 961.

25. Deţi este adevărat că în apel se pdte schimba calificarea, faptelor imputate prevenitului, nu se pot discuta însă de cât faptele pentru caii dânsul a fost judecat la prima instanţa; căci nimeni nu pote fi lipsit de beneficiul a doue grade de jurisdictiune. Ast-fel, prevenitul, inculpat şi condamnat de prima instanţă numai pentru delictul de furt, cată a fi achitat de judecătorul apelului de acest fapt, dacă stabilesce că nu i se pdte imputa, remănend ca ministerul public să-1 urmărescă pentru acela de tăinuire, care constitue un delict deosebit de acela din care provin obiecte tăinuite, dacă prin desbateii s'a descoperit imputabilitatca inculpatului în această privinţă. — Cas. II, 28 Nobr. 95; *Bl* p. 1400.

**54.** Tăinuitoril se vor pedepsi cu închisore corecţională până la douî anî.

Tăinuitoril nu sunt eoprim.î între cel declaraţi nedemni de a fi alegători, ci'pot figura în listele electorale. — Cas. II, 5 Apr. 85 ; B. p. 308.

**55.** Tăinuitoril de lucruri molipsitore se vor pedepsi cu douî anî închisore corecţională. *P. 377, 278.*

**5t>.** Acei carî, maî înainte saii în timpul săvârşire! crimei saii a delictului, ar ii avut înţelegere ca să ascundă lucrurile ce vor proveni din infracţiune, se vor pedepsi ca complici.

## TITLUL VI

### DESPRE CAISELE CARÎ APEHĂ DE PEDEPSA, SAU MICŞOREZI PEDEPSA

**57.** Nu se socotesce nici crimă nicî delict faptul săvârşit în stare de smintire şi în orî-care altă stare'de perderea usuiuî raţiuneî sale prin canse independent! de voinţa sa. *Fr. 04; J\ Pr. £ 40.*

1. Legitima apărare fiind de natură a desfiinţa culpabilitatea prevenitului, se atacă dreptul de apărare când judecătorul fondului respinge ascultarea martorilor propuşi spre a se dovedi acesta, şi ca atare decisiunea sa este casabilă.— Cas. II, 20 Dec. 93: B. p. 1155.

2. Art. 57 conţine o causă de scusă legală pe care de câte ori apărarea o invocă judecătorul de fond, trebue să sepronunţe asupra el, alt-fel comite o omisiune esenţială.— Cas. II, s Febr. 74; B. p. 65.

*H.* Mijlocul întemeiat pe faptul că prevenitul se găsea m legitimă apărare, cată să he produs judecătorului de fond în mod clar şi precis ; de unde urmeză că. dacă într'un delict de lovireimputat prevenitului, acesta s'a mărginit a declara că reclamantul voind să'l lovescă, densul s'a apărat şi pote atunci să'l fi lovit, din acesta nereeşind că dansul a propus, instanţei de fond, cum că a fost în legitimă apărare, nu constitue o omisiune esenţială din partea eî, dacă n'a discutat că densul se afla sau nu în stare de legitmă apărare.— Cas. II, 24 Oct. 94 ; B. p. 1001).

4. In cestiunea : *acusatul e culpabil,* sunt coprinseatât caracterul moral al faptului, cât sî intenţiunea agentului; faptele justificate precum: smintirea, perderea usuiuî raţiune!, legitima apărare, fiind conţinute în cestiunea culpabilităţeî,_ nu trebuesc supuse prin cestiuni speciale juraţilor.Intre circumstanţele' avend de efect a atenua culpabilitatea, singurile pe care judecătorul e dator să le pue juraţilor, sunt scusele legale. In specie turburarea propusă de acusat netiind o scuză legală, judecătorul nu putea să o puc juraţilor prin o cestiune specială.—'Cas. II. n Febr. 77; B. p. 71.

5. După art. *MV2* şi 363 Pr. P. Preşedintele curţeî cu jurat! trebue să pue 'cestiunea suplimentară în afară de circumstanţele coprinse în actul de acusaţiune, dacă din deşiiateii resultă. una sau maî multe circumstanţe îngreuna-

torc, şi acusatul a propus o scusă clin cele admise de lege. In specie, preşedintele nu avea a pune o cestiune suplimentară asupra legitime! apărări întru cât puneraa uneî cestiuni în acest sens nici nu se constată că s'a cerut de acusat. In afară de acesta consideraţie punerea unei cestiuni în privinţa legitimei apărări e necesarie, căci punerea eestiuneî *dacă cutare este culpabil'*, însemneză şi are de scop ascidacă acusatul a avut consciinţa şi voinţa d'a comite crima. Dacă acusatul se află. întruna din acele împrejurări cari înlătură sau alterează acea consciinţa sau acea voinţă, dacă acusatul se află în stare de nebunie sau de beţie sau de legitimă apărare este învederat că juraţii vor fi luminaţi prin apărare prin desbater'ile urmate asupra faptelor ţi împrejurărilor comitere! crimei, precum si prin espunerea Pre.;idintelul "juraţilor asupra însemnătate! cestiune!: *estecul-p tbil.* Dacă juraţii vor ti convinşi că împrejurarea în care s'a. aflat acusatul, în momentul comitere! crimei, a fost denatura al înlătura voinţa şi consciinţa vor respunde în mod negativ, iar dacă juraţii voi" li convinşi că acuzatul nu s'a afiat într'o împrejurare care a înlăturat sau alterat voinţa saii consciinţa vor respunde îti mod afirmativ. Ast-fel în cestiunea. *ezte culpabil* imputabilitatea crimei e cujirinsâ în întregime şi prin urmare punerea unei cestiuni separată în privinţa legitimei apărări, nu pote ii cerută. — Cas II, '30 Aug. S3; B. p. 770. Idem pentru smintire : Gas. IT, 3 Mal S9; B.p. 543.

(>. Iii specie fiind vorba de o legitimă apărare, cas în care nu există nici crimă, nicî delict, Curtea era în drept a nu pune o cestiune separată în privinţa legitimei apărări, juriul re'spunzând prin un verdiet de neculpabilitate, dacă ar fi găsit că recurentul era în adever în cas de legitimă apărare. — Cas. II, 25 Nobr. 87: B. p. 953.

7. Prin scuze se înţelege numaî faptele cari au de efect reducerea pedepsei, conform art. 254, nu şi acele carî după art. 57 nimicesc culpabilitatea ţi nu lasă să maî existe delict. Demenţa ridicând după art. 57 orî şi ce culpabilitate şi făcând prin urmare a nu maî exista delictul, juraţii, prin respunsul afirmativ sătt negativ, respund cu necesitate şi ia acesta cestiune, aşa dar nu e nevoe a li se face o cestiune separată.— Cas. II, ifi Febr. 88; B. p. i9s. Idem pentru legitimă apărare: Cas. II, 29 Febr. 88; B. p. mo.

8. Legitima apărare nu pote forma obiectul unei cestiuni separate, ea fiind o causă care intiuenţeză şi alterezâ voinţa. Ea deci pdte fi considerată că este prevăzută în cestiunea principală de culpabilitate.— Cas. II, 24 Sept. 9fi; B. p. 1292.

9. Beţia, nefiind prevăzută de lege ca o scuză legală, nu trebue să facă obiectul unei cestiuni.—Cas. II, li Nobr. 80: B. p. 397. Idem : Cas. II, 3 Nobr. si; B. p. 807.

10. Legea asupra responsabililăţeî ministeriale din 2JJai 1879, declarînd penalmente respunzător pe ministru care violeză un text expres al unei legi existente, fără ca pentru acesta să ceră anume, ca condiţiune constitutivă a delictului,' doi sau rea credinţă din parte-î, a voit, cu drept cuvent, să pedVpsescă faptul funcţionarului pus pe cea maî inaltă treptă a ierarchiei guvernamentale, şi administrative a Statului, care. nesocotind o lege clară, neprimitiore de vre-o îndoială raţională, din incapacitate, incurie, neglijenţă sau dispreţ manifest al legalitate], turbură el, cel însărcinat mai' presus de toţi cu executarea legilor, ordinea juridică stabilită, isbind ast-felîn ceea-ce e chemat tocmai să întărescă în inima tuturor cetăţenilor : sentimentul legalitate!' fără de care Statui e lipsit de una din bazele sale morale cele maî solide. Responsabilitatea juridică creată de lege pentru ministru prin acest text, nu trece peste marginile uneî stricte justiţii, dacă, precum acesta reese clar din chiar tăcerea legei în astă privinţă, ea a înţeles să reserve, ministrului pus în acusaţiune, dreptul d'a propune şi proba, spre apărarea sa în faţa judecatei, căuşele de justificare admise de dreptul penal ordinar în materie de crime si delicte, cât şi de dreptul constituţional al tuturor statelor si carî sunt: pe deoparte, necesitatea, adică o neputinţă neprovenită din vre-o greşală a -.a şi pe care ministrul nu o putea înlătura cu mijldeele de care dispunea, iar pe de alta, M independent de orl-ce necesitate în sensul teoriei dreptului comun, raţiunea de Stat adică un interes'public important şi superior dispoziţiunei lege! violată.— Cas. Un. 7* Dec. 88; li. p. 1055.



58. Tsu este nicî crimă nicî delict când fapta va li săvârşită din cauză de legitimă aperare.

Aperarea este ligîtimă rând este necesarie spre a. respinge un atac material, actual şi injust, în contra personeî sale sau a altuia.

Se socotesce ca legitimă aperare şi caşul când agentul sub imperiul turluirăreî, temereî saii teroreî, a trecut peste marginile aperăreî. *P. 256; Civ. 956; C. J. M. 222. P. Fr. 328, 329; P. Pr. £ 41.*

1.Exprcsiunilenecuviinciose adresate acuzatului nu-1 pun în stare de legitimă apărare de 6re-ce nu constltuesc un atac material actual si injust. — Cas. 11,26 Nobr. 76; B. p. 641.

*H.* Dacă fie-care particular, pentru o injustiţie dubiosă şi care în urmă s'ar putea repara lesne pe o cale regulată, cu alte cuvinte, atunci când dânsul nu s'ar afla într'o stare de legitimă apărare vădită, ar h în drept ca să nesocotescă şi să destiinţeze actele autoritate!, atunci am ajunge la sistemul absolut ce ar conduce directamente a autoriza pe fiecare a se constitui, în tote caşurile, judecătorul actelor emanate de la autoritatea publică ţi acesta ar fi contrar ordinel publice, ar conduce la anarchie, ar fi periculos ţi prin urmare neadmisibil, eu atât mai mult că nu c fundat pe nicî un text de lege.—Tr. Br. 19 Ian. 84; Dr. 22/83-84 p. 174.

3. Legitimă apărare fiind jde natură a desfiinţa culpabilitatea prevenitului 'se atacă dreptul de apărare când judecătorul fondului respinge ascultarea martorilor propuşi spre a se dovedi acesta, şi ca atare decisiunea sa este casabilă.— Cas. IT, 20 Maî 93; B. p. 1155.

4. Legitima apărare ridicând ori si ce culpabilitate, şi făcând prin urmare a nu maîecsista delictul, juraţii prin răspunsul lor afirmativ saii negativ, răspund cu necesitate şi la acesta cestiune, ast-fel că nu e nevoe de altă cestiune. — Cas. TI, 29 Febr. ss;B. p. 190.

5. Legitima apărare nefiind o scusă legală, ci o circumstanţă care apară pe autorul crimei", nu e nevoe să se pue o cc-

triune separată asupra ei. — Cas. II, 28 Mal 90: B. p. 736.

6. Prin scuză se înţelege numai circumstanţele cari au de efect reducerea' pedepsei conform, art. 254 nu şi acela carî, după art. 58, face să dispară culpabilitatea şi nu lasă să mal existe delictul! Legitima apărare, ridicând ori şi ce culpabilitate şi făcând, prin urmare, a nu mai exista delictul, juraţii prin răspunsul lor afirmativ saii negativ la cestiunea principală asupra culpabilitate!, respund virtual si asupra'legitimei apărări. Lg. român, de ţi nu s'a mărginit, ca cel trances, a arăta legitima apărare ca un fapt justifiacativ, ci prin art. 58 'î-a dat şi definiţiunea, din acesta împrejurare însă nu se pote trage consecinţă că legitima apărare, ca cestiune de drept, trebue neapărat pusă juraţilor distinct de cestiunea principală, căcî dupe sistemul legeî nostre penale, însăşi cestiunea principală: *Acusatul e culpabil...* coprinde o cestiune de drept, acea a responsanilităţiî aeusatului, responsabilitate pe care legitima apărare are tocmai de efect a o face să dispară şi ca atare dar, ea e virtual c'oprinsă în cestiunea de drept a culpabilitate!.—Gas II. 3 Febr. 93; B. p.' 163. Idem: Cas II, 20 Febr. 95; B. p. 227.

7. Leg. definind şi caracterisând prin art. 58 faptul justificativ al legitimei apărări a manifestat virtualmente prin acesta chiar voinţa că un acusat să nu fie declarat neculpabil sub cuvânt de legitimă apărare, decât sub condiţiunea că împrejurările ce el ar'avea în favoarea sa, se constitue legitima apărare recunoscută de lege ca atare. Acesta dorinţă nu pote fi" ajunsă dacă preşedintele Curţi cu juraţi, în cas când acusatul invocă escepţiunea legitimei apărări, n'ar formula-o juraţilor sub formă de îutrebare, şi i-ar Iasă suverani apreciatoiî ai acestui fapt justificativ caracterisat de lege. Acesta dorinţă pote în cete mal multe cazuri ar fi ajunsă, dacă Preşedintele apreciind împrejurările invocate de acusat spre apărarea sa, si găsindule că constituesc legitima apărare definită de lege, ar pune o întrebare specială, care ar avea de obiect d'a formula acesta escepţie, şi pune pe juraţi în necesitate" d'a se pronunţa asupra esistenţel sau neesistenţei unor împrejurări care după lege singure pot face ca un agent să fie privit ca fiind în cas de legitimă apărare. Din obligaţiunea Preşedintelui d'a face din escepţiunea legitimei apărare obiectul uneî speciale întrebări, resultă obligaţiunea sa d'a nu pune în întrebarea către juraţi, de cât împrejurările invocate de acusat spre apărarea sa, iar nu altele, şi acestea atunci când apreciindu-le ar găsi că ele constituesc legitima apărare. In specie, Preşedintele, puind pe juraţi în a doua cestiune, în necesitate d'a declara, dacă acusatul a lovit pe pacient voind să apere pc soacră-sa, a comis pe de o parte o manifestă erore de fapt prejudiţiabilă apărare!, de vreme ce e constant că acusatul a invocat în favorea sa împrejurarea apărare! mumei sale, iar nu a socreî sale de lovirile pacientului, iar pe de altă acesta întrebare nici nu conţine elementul esenţial al legitimei apărăii, si care constă în atacul la care, după acusat, se aflâ espusă persona ce el pretinde că a voit să apere comiţând crima.—Cas. II, 19 Mai 69;' B. p. 172.

8. Legitima apărare nefiind caracterisată anume prin legea nostra penală, constitue o cestiuni separată ce trebue a se pune juriului, de 6re-ce legitima apărare intră în domeniul



•muzelor legale admise de Tege pentru uşurare de pede'psă_a ;iensatuluî. In acest scop, Lg. prin art. 363 Pr. P. a impus Preşedinţilor Curţilor cu juraţi îndatorirea de a pune juraţilor cestiuni separate în cas când din desbaterl ar resultă vre-o scuză. — Cas. II, 9 Iun. 76 ; lî. p. 332.

i». Legitima apărare nefiind o scuză, ci un act justificativ, n'ar trebui să facă obiectul rinei cestiuni separate, dacă legea definind legitima apărare şi arătând, în mod limitativ, elementele eî constitutive, n'ar fi făcut din ea o cestiune de drept. Ast-fel fiind urmeză neapărat, când se invocă legitima apărare, a se pune juraţilor o cestiune distinctă în privinţa eî, căcî într'alt-fel juraţii, cărora legea defindе de a se raporta în îndeplinirea misiune! lor la dispoziţiunele lege! penale, ar putea recundşte că există legitimă apărare, acolo chiar, unde, după termenii precis! aî legeî, nu e cas de a se aplica beneficiile acestui fapt justificativ.— Cas. II, 12 Ian. 79 ; B. p. 69.

10. Chiar dacă s'ar pretinde că prin Cuvântul *scuseî* din art. 363 Pr. P. se înţelege nu numaî faptele acelea, care când sunt constatate şi prevăzute de lege au de efect după art. 254 P. d'a reduce numai pedepsa, dar încă şi acele fapte care, fiind săvârşite din causă de legitimă apărare, nu constituesc nicî crimă nicî delict, tot în specie nu se constată, că acusatul a propus ca să se pue juraţilor o cestiune, că el a fost' nevoit a săvârşi omorul ce i se impută spre a respinge un atac material, actual şi injust în contra personeî * sale sau a alteia, şi preşedintele nu e dator sub "pedepsa de nulitate să pue juraţilor o cestiune asupra unei scuze legale de cât dacă acuzatul a cerut. — Cas. II, 8 tul. 80; B. p. 212.

11. Legitima apărare fiind una din căuşele prevăzute de codul penal de natură a apăra de pedepsa pe inculpat, judecătorul e ţinut să se pronunţe asupra lor. Aşa dar, când un inculpat dat judecatei pentru delictul de lovire invocă acest mijloc de apărare, iar judecătorul în loc să examineze împrejurările în cari s'a perpetrat faptul şi dacă inculpatul era sau nu în legitimă aparare se mărgineşte în a declara numai că legitima apărare, nu-î pote servi la nimic de ore-ce pacientul a fost rănit, mod de argumentare care nu stabileşte existenţa sau neexistenţa "elementelor constitutive ale legitimei apărări, comite prin acesta o omisiune esenţială de natură a face ca decisiunea ce a pronunţat să fie casabilă.—Cas. II, 20 Oct. 93; B. p. 917.

12. Când nu se constata, din procesul-verbal de şedinţă, eă recurentul ar fi făcut verî-o propunere, d'inaintea Curţeî de fond, în privinţa cestiuîiel de legitima apărare, când Preşedintele a dat lectură, în faţa acusatuluî, cestiunilor ce le punea juraţilor, fără ca dânsul sau apărătorul seti să fi făcut veri-o cerere de a se pune şi cestiunea de legitimă apărare, în asemenea cas, Presidentul e liber de a pune saii nu o asemenea întrebare, după cum crede că dânsa resultă sau nu din desbaterl, însă nepunerea uneicestiuni, în acesta privinţă, nu pote face un motiv de casare, de cât atunci numai când a fost propusă de apărare şi nefăcută de Preşedinte.— Cas. II. 25 Apr. 89 ; B\ p. 489.

18. Mijlocul întemeiat pe faptul că prevenitul se găsea în legitima apărare, cată să fie propus judecătorului de fond în mod clar şi precis. De unde urmeză că dacă într'un delict de lovire, imputat prevenitului,

acesta declară că *s'a apărat .şi pate atunci să fi lorit,* din acesta nu reese că dânsul a propus instanţei de fond cum că a fost în legitimă apărare. Decî nu comite o omisiune esenţială instanţa judeeăturescă. care n'a discutat dacă dînsul se alia sau nu în stare de legitimă apărare. - Cas. II, 24 Oct. 91; B. p. luOH.

14. Adiuiţându-se beţia ca o circumstanţă ce putea influenţa ııı determinarea culpabilităţii relative şi individuale a autorului' unui fapt, judecătorii de fond fiind suverani în apreeiarea gradului acestei culpapabilităţi, lăsânduli-se pentru acesta latitudinea întrе minimum si maximum pedepsei liol'ărîte pentru fie care fapt şi facultatea declarare! circunicuuistanţelor atenuante, decisiunea lor, în acesta privinţă (•se de sub controlul Casaţiei.— Cas. 11,11 Nobr. so; B. p. :S97.

15. Judecătorii fondului sunt suverani să aprecieze, după probele ce I i se produc, dacă ııı materie do crime M delicte, agentul a fost sau nu in cas de legitimă apărare fără. ea acesta apreeiaţie să cadă sub controlul Curţeî de Casaţie, de oreeе ea se deduce numaî din cestiuni de fapt .-• Cas. 11.11 luu9ii; 11. p. s:-j9.

1(>. Spre a putea h" cine-va condamnat la despăgubire pentru un fapt al săii care a putut produce altuia prejudiciu, trebue ea. acel fapt sa constitue o greselă din partea sa. (art. 998 < lv.) De aci resultă, că dacă cine-va usczâ de un drept recunoscut de lege, nu e responsabil dn resultatele prejudiţiabile altora, când el nu depăsesce îu usul şeii marginele arătate de lege. Aşa dar de vreme ce apărarea este recunoscută de lege, când ea este circumscrisă iu marginele prescrise, M infracţiunea comisă în stan de legitimă apărare, nu este pedepsită este evident că dacă cine-va e în cas de legitimă apărare, nu pote li responsabil.nunumal în faţa legei penale dară nici în faţa legeî ci vile, căci fapta nu ! pote ti imputabilă nicî chiar câgrcşelă, de ore ce useza de un drept acordat de lege, afară numai când s'ar dovedi că a escedat marginele unei legitime apărări căci în asemenea cas escesul 'î se pote imputa ca o greşelă ţi prin urmare el pote fi crvilimente responsabil pentru prejudiţiu resultat din acest esces.—Cas. II, 21 Nobr. 73; B. p. 258.

**59.** Nicî o criuut saii delict nu pote ti scuzat, nicî pedepsa nu se va putea micşora, de" cât în rasurile şi în circumstanţele acelea în cari legea declară fapta scuzabilă, sau permite de a aplica o pedeapsă mai puţin riguroşii. *P. 05. 92^ 99, 114, . 110, 159, 174,197, 250, 257, 274. 270, 281, 282, 307, 329, 304; Pr. P. 303. C. J. M. 120, 195, 222, 1\ Fr. 05.*

1. Părinţii nu pot h' responsabili de faptele fiilor lor. In ceea ce priveşte pretenţiunile civile, de şi admisibile în drept, totuşi fiiind de natură civilă, ele nu se pot tranşa pe calea instanţei coreeţiouele întru cit faptul penal nu există. — Cas. II, 5 Febr. HO; B. p. 132.

2. Ordinul superiorului către inferior nu scutesce pe acest din urmă de răspundere. — Cas. II. 13 Mal 69 ; B. p. 165.

:!. Prin nicî un text de lege nu se ocrotesc servitor! care, din ordinul stăpânului, comit ta])te oprite de lege.— Cas. II, 29. Ian. 82 ; B. p. lin».



I. De si este constant că infuI(iuţii s'aii introdus în păduM;I Statului si aii tăiat lemne, ni^ă uneşte mai puţin adevărul, că eî aii mers în pădure şi ;m tăiat lemne din ordinul vechilului moşiei, la care ordin '•i. ca servitori pus! la disposiţia vechilului, nu puteau resista : [•rin urmare faptul tăieri! lemnelor neputându-se imputa lor, cu drept cuvânt şi fără a viola. \ eri un text de lege îî a achitat de penalitate. • Cas. II, 9 Iul. 84; li. p. 597.

5. Faptul că acusatul invocă un *alibi* nu constitue o scusă legală în adevăratul înţeles al cuvântului, spre a. putea face iibiectul unei cestiuni separate, 1 i ea un simplu clement de neculpabilitate, intră în cestiunea generala *este. culpabil sav uu a-*'•^(/«/."-Cas. TT, 5 Dec. 66 : B. p. 759. Idem: Cas. II, 11 Iul. 09; li. p. J97.

li. Preşedintele nu e dator a. pune juraţilor o cestiune separată pentru constatarea faplului că persona omorâtă era un bandit. Legea nu scuzeză un asemenea omor. Cas. IT, 2ti Ian. 78; B. p. 14.

7. Orî-cine este responsabil pentru infracţiune la legea penală, dacă nu se găseşte într un cas care justifică faptul seu, precum este starea de smintire orî de legitimă apărare. Infracţiunile' ce s'ar comite în urina uneî provoca-!iunî nu sunt justificabile, ci numaî scusabile, imputabilitalea faJitului uu dispare, ci numai pedepsa se miesoreză. CaMirile de jv.stitic are s au do -.rusă nu sunt lăsate în atributul judecătorului, ci sunt anume declarate de lege. Rănirile şi loviturile sunt scusabile, când au fost provocate, nu prin orî-ce mod, ci numai prin lovituri sau violenţe mar! urmate asupra unei persone. Caşurile de scusă, cum este provocaţiunea. nu instanţele de instrucţiune (judele de instrucţiune^ ori camera de acusaţiune) sunt în drept a le examina ci numaî judecătorii de represiune, car! sunt singuri competinţî ale aprecia, şi în urmă. a reduce pedepsa. 'instanţele de instrucţiune, numaî atunci pot declara că nu este cas de urmărire, când nu vor găsi destule indicii de culpabilitate, orî nu vor găsi urme de vre-o infracţiune pedepsită de legea penală. — Cas. II, 6 Febr. 70: B. p. 49.

<>0. Afară de cauzele de scuze anume prevezute de lege,maî sunt şi alte cause de micşorarea pedepsei, lăsate cu totul la apreciarea juriului saii a judecătorului' corecţional, carî se numesc ***circumstanţe atenuante.***

(vând juriul va declara că există în favorea acuzatului recunoscut culpabil circumstanţe atenuante, pedepsele ce pronunţă legea în contra unor asemenea acusaţi se vor moditica după cum urmeză :

Dacă pedepsa ce pronunţă legea este munca silnică pe viaţă, Curtea va aplica pedepsa muncei silnice pe timp mărginit sau reclusiunea.

Dacă pedepsa este aceea a muncei silnice pe timp mărginit, Curtea va aplica pedepsa reclusiuneî saii maximum închisorel.

Dacă pedepsa va ti aceia a reclusiunei, detențiuneî, degradațiuneî civice, sau maximum închis6reî corecționale, Curtea sau Tribunalul va aplica închisorea corecțională , fără a o putea reduce la mal puțin de un an.

Curtea va putea încă aplica şi o amendă de la 250 până la 750 leî.

In cas când legea pronunță maximum unei pedepse criminale, Curtea va aplica minimum aceliasî pedepse, sau chiar pedepsa ce vine cu un grad maî jos.

Dacă legea pronunță pedepsa încliisoreî sail aceia a amende!, şi dacă Tribunalele corecționale vor constata circumstanțe atenuante, ele sunt autolysate, chiar în cas de recidivă, a reduce pedepsii încliisoreî până la minimum de 15 zile, şi chiar maî jos ; precum asemenea şi pedepsa amende! până la minimum de leî 26, şi chiar mal jos.

Tribunalele pot să substitue,în asemenea cas,închisorii amenda, fără însă să se potă cobori, în nici un cas, maî jos de simplă poliție. *P. Fr. 468.*

1. Juriul are competința a admite circumstanțe atenuante în favoarea acuzaților numai pentru faptele criminale supuse judecatei lor şi de care aii fost recunoscuți culpabili, de câte ori însă este vorba de un delict, acesta competința încetează şi numai judecătorii corecționali sunt în drept a admite circumstanțe atenuante. In specie, recurentul tiind acusat pentru doue fapte, adică o crimă si un delict, iar juriul (leclarându-1 culpabil numai în al doilea fapt ce i se impută—deliciu—ei nu puteau să pronunțe circumstanțe atenuante, ci numai judecătorii corecționali cari erau chemați de lege cu aplicarea pedepsei. Aceşti magistrați, în suveranitatea lor. nedeclarând circumstanțe atenuante în favorea acusatulu! nu erau ținuți a motiva hotărârea lor în" acest punct. — Cas. II, 28 Aug. 78 ; B. p. 295.

•*2.* Circumstanțele atenuante lăsate de Lg. în'apreciarea judecătorului, tiind de natură a influența asupra gradului tie culpabilitate a autorului unui fapt şi a determina culpabilitatea' sa concretă, relativă şi individuală, culpabiltate ce în realitatea lucrului este singura ce se judecă înaintea instanțelor judecătoreşti, este logic şi rational ca judecătorul care are a" se pronunța asupra culpabilității, să fie în drept a se pronunța şi asupra existenței acelor circumstanțe. Juriul, în specie, judecând culpabilitatea acusatului, el dar era în drept a se pronunța şi asupra existenței circumstanțelor atenuante. Nimic în textul legel nu autorisă a se crede că Lg. a voit a deroga la acest principiu. Dacă art. 365 Pr. P. vorbeşte de juriul în materie criminală este că în regulă generală, juriul nu se pronunță de cât în materie criminală asupra culpabilității autorului unui fapt. Dacă art. 60 P. vorbeşte în privința circumstanțelor atenuante,' de juriul sau <le judecătorul corecțional, este tocmai pentru că în' unele cazuri juriul, iar în altele judecătorul corecțional este în drept a se pronunța asupra acestel culpabilități'. Nimic din lucrările pregătit'ore ale Lg. nostru, nu dovedeşte intențiunea sa în acesta privință şi'orî cât de clare s'ar considera asupra acestui punct lucrările pregătitore ale articolului originar, din care art. nostru 865 a fost tradus, nu pote dovedi intr'un mod manifest idea şi a Lg. nostru de a voi să deroge de la un principiu pe care rațiunea îl impune. Dacă s'ar admite că juriul nu este în drept a declara în materie corecțională, în cas când el, într'un mod excepțional, judecă în asemenea materie, circumstanțe atenuante şi că declarațiunea sa nu este'obligatorie pentru judecătorul chemat a aplica legea, s'ar ajunge pentru a ti logici, la acesta circumstanță irațională că cu tote că in materie'de delicte politice şi de presă, singuri judecători ai faptului, după art. 105 din Constituțiune, sunt jurații, că aceşti' jurați nu vor ti în drept a se pronunța asupra culpabilitate! considerată într'un mod'concret, şi că alți judecători pe care Constituțiunea însă a voit să-I excludă' de la judecarea faptului în aceste cazuri, aii a judeca o parte din acesta culpabilitate şi a judeca acea parte individuală şi relativă, care dacă nu pote trage cu sine achitarea acuzatului, face adese ori a micşora culpabilitatea lui.—Cas. *Iî,* loFebr. 81; B. p. 143. Idem : Cas. II, SO Oct. 85; B. p. 792.

8. Circumstanțele uşurâtore, lăsate de Lg. la'aprec'iarea judecătorului fiind de natură a influența asupra gradului de culpabilitate a autorului unui fapt şi a determina culpabilitatea sa concretă, relativă si individuală, culpabilitate ce iu realitatea lucrului este singura ce se judecă înaintea inst. judecătoreşti, este învederat' ca judecătorul care are a se pronunța asupra culpabilitate! să fie în drept a se pronunța si asupra existenței acelor 'circumstanțe. Aşa 'dar Curtea, acordând circumstanțe atenuante basate pe dispozi'țiunile art. 60 P. fără ca să țină socotelă de verdictul juraților prin care nu se recunosc în favoarea acuzatului asemenea circumstanțe, violeză şi interpretă greşit dispozițiunile art. 60 P. şi art. 105 din Constituțiune.— Cas. II, 22 Oct. 86 ; Dr. 84 85-86: p. 671;_B. 86; p. 828.

I. Când faptul pentru care acusatul a fost declarat culpabil de juriu nu constitue de cât un delict pedepsit cu închisore corecțională, şi juriul n'a recunoscut circumstanțe uşurâtore, nu pot ii admise de către magistrații Curții. Cas. TI, 16 Ian. 91. B. p. 76. '

o. Se violeză art. 225 combinat cu art. 234 al. ultim şi 60 când magistrații Curții cti jurați aplică culpabililor de un fapt de omor care se pedepseşte cu munca silnică pe timp mărginit, numai 4 ani de reclusiune pe temeiul circumstanțelor uşurâtore în loc de 5 ani, minimum reclusiunei. — Cas. II, 24 Ian. 78; B. p. 48.

6. Este facultativ pentru judecătorii fondului a aplica reclusiunea său maximum încliisoreî, acelor acusațl care sunt declarați culpabili 'de o crimă pedepsită de lege cu munca silnică pe timp mărginit, dar cărora îi s'a acordat circumstanțe uşurâtore. — Cas. II, 18 Apr. 79; B. p. 345.

7. Pedepsa ce trebue aplicată complicelui care a participat la crima prevăzută de art. tillft, 226, 232 m cas când i se »d mite şi circumstanțe atenuanți', urmeză să fie, asemănat «îUe

lor articole, combinate cu art. 50. al. 2, 48 şi 60 reclusiunea. sau maximum'închisorc! corecţionale. Prin urmare, când Curtea cu juraţi pronunţa într'un atare cas, pedepsa încliisoreî numai pe termen de *2* ani, violeză citatele texte de lege, si pronunţa o hotărâre casabilă.— Cas. II," 4 Maî «a; B. p. 478.

8. Pedepsa la muncă silnică pe timp mărginit, şi anume la 20 ani pronunţată de Curte în urma verdictului care acordă circumstanţe uşurâtore pentru crima de omor ce s'ar li pedepsit cu munca silnică pe totă viaţa, este legală, întru cât este'cu un grad mai jos de cât munca silnică pe totă viaţa. — Cas. IT, 25 Nobr. 96; B. p. 1585.

it. Minimum pedepsei reclusiunei se aplică celor recunoscuţi culpabili de maî multe tâlhării când se constată că în favorea lor există circumstanţe usiirăt6re.—Cas. TI, 9 Bec. 87? B'. p. 1035.

10. Pedepsa prevăzută de art. -225 si 234, ultimul al. combinate CAI art. 38 al. 2, tiind aceia a munceî silnice pe timp mărginit, prin admiterea circumstanţelor atenuante pote fi coborâtă" la reclusiune sau la maximul încliisoreî care este de 5 ani. Când dar Curtea de juraţi pronunţă într'un atare cas o pedepsa numai de douî ani, face o greşită aplicaţiune a citatelor texte de Jege, şi în acest cas, casându-se decisiuuea sa, procesul urmeză să se trimită din nou înaintea altei Curţi care, fără concursul juraţilor, are să se ocupe numai de' aplicaţiunea pedepsei conform verdictului dat.—Cas. TT, 18 Apr. 90; B. p. 529.

31. Curtea cu juraţi face o justă aplicaţiunea art. 234 ultimul al. combinat cu art. 60 când dă pedepsa reclusiunei pe timp de 7 ani. — Cas. II, 27 Apr. 90; B. p. 573.

12. Când prevenitul a fost declarat culpabil pentru corniterea maî multor furturi, unele X>rin întrebuinţare de chei mincinose şi altele prin efracţiunl, în acest cas, după disposiţiunile art. 310 combinat cu 40, pedepsa fiind acea a maxfmului închisorei corecţionale, judecătorul face o rea aplicare a pedepsei dacă prin acordarea circumstanţelor atenuante ar da pedepsa 'încliisoreî corecţionale pe termen maî mic de un an.—Cas. II, 1 Nobr. 94: B. p. 1109.

*Ui.* Când în urma verdictului juraţilor, acusatul a fost recunoscut culpabil de faptul că a. comis tâlhărie prin întrebuinţare de răniri ce au causat o-incapacitate de lucru, fapt ce, după art. 319 al. 2, se pedepseşte cu munca silnică pe timp mărginit, Curtea a făcut o-dreaptă aplicaţiune a pedepseî, condamnându-1 la 5 ani reclusiune dacă juriul i-a acordat circumstanţe atenuante,. căci, în acest cas.'pedepsa nu. se pote reduce, conform art. 60 al. 2, de cât la reclusiune sau la maximul încliisoreî corecţionale.—Cas. II, 1 Mart. 95; B. p. 341.

1i. Când faptul ast-fel cum se declară de juraţi cade sub previsiunile art. 264 şi 265 combinat cu art. 60, Curtea nu pote reduce pedepsa închisorii coreetională la maî puţin de un an.—Cas. II, 28 Ian. 80; B. p. 53.

Io. Prin acordarea circumstanţelor atenuante nu se pote da prevenitului o pedepsa maî mică de un an, dacă pedepsa prescrisă de lege este acea a maximului inchisoreî corecţionale. Ast-fel, când este constatat că prevenitul mai fusese deja condamnat printr'o sentinţă remasă definitivă, şi care s'a'executat, la o pedepsa maî mult de 6 lunî tot pentru furt prin efracţiune, fapt identic ca cel pentru care este dat în



urină judecatei, în care cas, aM-mănat art." 310, combinat cu .ni. 43 P. pedepsa pentru cel «Ic al doilea fapt ar fi maximum inchisoreî corecţionale, judecătorul fondului violează iu't. 60 al. 4, când pronunţă închisorea numai pe timp de 7 lunî, cu tote că a admis circumstanţe atenuante în favorea sa. — Cas. II, 26 Apr. 94; li. p. 478.

1(i. Judecătorul fondului face o justă aplicare a pedepsei când, admiţând circumstanţe atenuante, dă numai pedepsa închisoare! între minimul şi maximul prevăzut de lege peiîtru delictul de care prevenitul a fost dat judecatei, scutindul de amenda ce mâi prevedea legea pentru acel delict.—Cas. II, 1 Aug. 94; B. p. 789.

17. Lg. referindu-se la aplicarea pedepsei, stabileşte minimumul pedepsei peste care inst. jiul. nu se pot scoborî, şi maximul pe care nu-1 pot depăşi, iar gradaţiunea între minimum şi maximum este lăsată la."aprecierea Curţeî de fond. in speţă s'a aplicat bine art. 239 şi 60 când s'a condamnat .acusatul la 6 lunî închisore corecţională.—Cas. TI, 18 Maî 88: B. p. 518.

18. Admiterea circumstanţelor atenuante nu obligă necesarmente pe judecător, în delictele corecţionale, să reducă pedepsa maî jos de minimum acordat prin disposiţiunea aplicabilă acelor delicte; ast-fel c*ând pedepsa aplicabilă este de la 6 lunî până la 2 anî, judecătorul pote da, chiar cu admiterea circumstanţelor atenuante, înshisorea pe termen <le un an.—Cas. II, 26 Mart. 90; B. |>. 394.

lit. In materie poliţienescă pedepsa amende! neputând fi mai mare de cât de 25 leî judecătorul în apel nu este în drept ca, înlocuind închisorea pronunţată de prima instanţă prin amendă, să pronunţe o a^mendă superioră cifrei de 25 lei.—Cas. II, 6 Iun. 90; B. p. 836.

20. Lg. nefixând nicî o- limită, a dat judecătorului o facultate suverană de a aprecia şi fixa cuantumul amende!, echivalent cu pedepsa inchisoreî când schimbă acesta pedepsa în amendă, ţinând compt de diferitele circumstărî ale faptului şi ale caracterului personelor," ast-fel că acesta'schimbare de pedepsa să nu facă să disparâ una din însuşirile pedepse! care este acea de a influenţa asupra condamnatului prin represiune. Acestă fixare a amende! *ex personam™ cond-iiione et rerum qualitate,* făcută *a posteriori,* satisface după împrejurări maî bine principiul care repausă pe interpretarea tot-d'auna favorabilă a legilor penale de cât orî-ce altă soluţiune şi faţă cu regula, contestabilă în dreptul nostru! că amendele nu pot să fie arbitrarii, adică lăsate absolut la apreciereamagistraţilor, s'ar utea concede cel mult că juecătoriî sunt dator! să fixeze amenda, în ipoteza care ne preocupă, în limitele de la minimum la maximul pedepselor corecţionale. In cât se atinge de acesta de pe uniiă normă, la no! nu se găseşte un monument de legislaţiune, analog ordonanţe! franceze diii 1669 (art. 32 tit. 27), care'se oprescă a se lăsa amendele absolut la înţelepciunea şi la prudenţa judecătorilor. Fixarea uneî limite *a priori* în sens ca amenda să nu potă exceda minimul pedepse! corecţionale, adică 26 leî, pe motiv că în sistemul art. 60 facultatea, înlocuire! inchisoreî prin amendă ar sta în strânsă legătură cu reducerea amende!, autorisată de acest articol pâiiă la minimul de le! 26, ar face maî dinainte imposibilă o estimare a amende! după condiţiunea per-

sonelor contrarii! regulel: *mithis est agendum punt pauper Urns quam cum divitibus cum agitur de poeana pecuniaria.* Sistemul globireî proporţional cu averea contravenţiel'or nu este strein legislaţiune! noastre (art. 174 Civ.) rJeosebirea făcută de legislaţiunile nostre anterioare în privinţa aplicare! pedepselor între clasele de sus şi clasele de jos n'a perit încă din moravurile ţăreî. Ordinea socială care repauză astă-z! mai cu semă pe acesta deosebire care domneşte şi în afară de domeniul lege! penale, nu va face loc unei stări de lucruri mai satisfăcătore de cât prin instituirea uneî administraţiunî durabile şi solid organisate, care să întervie puternic şi cu o măsură egală între proprietari şi teranî, intre stăpâni şi slugi etc. tn caz de dubiu dacă e nevoie de o interpretare a legeî prin apreciarearesultatelor,precum e în cazul nostru, treoue să recurgem la regulele deduse din cultura nostra juridică şi nu la nişte sorginte streine, cari n'au avut nici o influenţii asupra desvoltărel dreptului nostru. Apreciind resultatele ce ar da diferitele interpretări trebue să determinăm sensul legel preferind resultatul cel maî favorabil după starea culture! în care ne aflăm, care singur pote satisface interesele legitime ale indivizilor şi a societate!. In specie, Curtea de apel condamnând pe recurent la amendă de leî 4000, departe de a viola art. 60 şi 238, din contră, a făcut o bună aplieatiune.— Cas. TI, 5 Sept. 79; B." p. 077.

21. Lg. prin art. 7 făcând nomenclatura pedepselor si prevăzând în materie corecţională şi amenda fără a determina maximul acelei amenzi, judecătorii fondului sunt în drept a preschimba 15 zile închisore în 200 lei amendă, prin aplicarea art. 60, fără ca prin acesta să agraveze pepepsa.—Cas. Il. 22 Iul. 80; B. p. 217.

22. Legea nostra penală în gradarea pedepselor pune pedepsa amende! după aceia a închisoreî, de unde resultă, că în sistemul admis de Lg. amenda, orî-care ar fi cuantumul el, este o pedepsa cu un grad maî jos de cât aceia a înehisoreî. Acesta idee se maî confirmă şi prin ultimul al. al art. 60 din P. care autoriseză pe judecători, în cas când ar recunoşte în favorea prevenitului circumstanţe uşurătore, să substitue închisorel amenda. Acesta teorie a legeî nostre penale, în gradarea pedepselor, departe de a fi contrazisă, e confirmată prin dispoziţiunea art. 28 al, 2 şi 3 dm P'. car© dând facultate judecătorului de a înlocui, în cas de insolvabilitate a prevenitului, amenda prin închisore, dispune ca orî care ar fi cuantumul amenziî prevăzută într'o decisiune judecătorescă, ea nu va putea fi înlocuită prin o închisore maî mare de un an.In specie Curtea după apelul prevenitului, înlocuind pedepsa închisoreî de o lună si îoo leî amendă, pronunţată de Tr. prin pedepsa unică a unei amenzi de 1000 leî, n'a făcut nicî o agravare de pedepsa.—Cas. II, 5 Maî 87; R. p. 460.

2a. Lg. penal reducând pedepsa, când se admit circumstanţe atenuante, cu un grad maî jos, a avut în vedere gravitatea pedepsei iar nn durata eî. Aşa dar când cine-va a fost declarat culpabil că a comis o> crimă de omor neisbutită şi i s'a acordat circumstanţe uşurătore, pdte fi condamnat lâ 7 anî reclusiune fără a se putea zice că pedepsa aplicată e mar mare de cât 5 anî de muncă silnică, la care trebuia pedepsit daca nu i se acorda circumstanţe uşurătore. — Cas. TI, 26 Iiin. H7; B. p. 616.



21. Legea nostra penală în gradarea pedepselor pune pedepsa amendel după acea a închisorii, de unde resultă că, uri care ar fi cuantumul eî, este o pedepsa cu un grad maî jos de cât acea a închisorii. Art. 60 nu prevede de cât minimum amendel, de unde resultă că maximum este lăsat la facultatea judecătorului de fond. Acestă teorie a legeî nostre penale în gradarea pedepselor se confirmă şi prin disposiţiunea art. 28 al.' 2 şi 3 care da judecătorului facultatea de a înlocui, în cas de insolvabilitate a prevenitului, amenda prin închisore, dispunând că, orî care ar fi cuantumul amendel ea nu va putea li înlocuită prin o închisore maî mare de un an. In specie, Curtea înlocuind pedepsa închisoreî prevăzută de art. 150 P. cu amenda de 2000 leî s'a conformat cu art. 60. — Cas. II, 11 Nobr. 88; Dr. 74/88 p. 597. ÎL 88, p. 976.

25. In gradatiunea pedepselor, după teoria legeî nostre penale, pedepsa amende!, orî care ar fi cuantumul eî, este cu un grad inferidră de cât aceia a închisorii. Aşa dar, prin admiterea circumstanţelor atenuante, înlocuindu-se pedepsa închisorii cu acea a amendel, maximum acesteî amende este lăsat la facultatea judecătorului de fond. A fost în drept, prin urmare, Tr. ca să substitue pedepsa închisorel prevăzută de art. 238 al. 3 cu o amendă de 1000 lei prin admitere de circumstanţe atenuante.— Cas. II, ii Aug. 89; B. p. 697.

26. Când judecătorul fondului, prin admitere de circumstanţe atenuante în favoreaprevenituluî în materie de delicte corecţionale, substitue închisoreaprin amendă, dânsul pote fixa cuantumul acesteî amende de la 26 leî în sus până la suma ce va crede necesară pentru reprimarea justă a delictelor, Asa dar, în delictul de vânzare de beuturl falsificate, prevăzut şi pedepsit de art. 247, judecătorul a fost în drept ca, înlocuind inchisorea prin amendă, prin admiterea circumstanţelor atenuante, să dea o amendă de 1000 de leî, deşi a trecut peste suma amendel ce maî prevede citatul articol, căcî acea amendă n'ar fi putut să fie maî mare de cât în caşul când s'ar fi aplicat prevenitului şi pedepsa închisorel prevăzută în acel articol, iar nu şi atunci când s'a substituit acesta închisore, numaî prin amendă.— Cas. II. 22 Iun. 94; B. p. 733.

27. In sistemul legislaţiunel nostre penale pedepsa amendel este cu un grad inferior de cât cea a închisorii, ori care ar fi cuantumul eî, şi, cum art. 60, ultimul aliniat, nu prevede de cât minimumul amendel la care judecătorul pote să o scobore când admite circumstanţe atenuante, ceea-ce învedereză ca maximul este lăsat la facultatea luî, de aci urmeză că substituirea pedepsei închisoreî de 2 luni, ce se dedese delicuentuluî pentru faptul prevăzut de art. 247 printr'o amendă de 1000 de leî, în urma oposiţiuneî sale şi a admitere! circumstanţelor atenuante, este conformă cu prescripţiunile art. 60 fără a se putea zice că i s'a îngreunat posiţiunea.—Cas. II, 20 Martie 95; B. p. 481.

2S. Efectul circumstanţelor atenuante în materie corecţională este, nu numaî de a micşora durata pedepsei, ci si d'a schimba natura, reducand-o chiar şi până la o pedepsa de simplă poliţie de câte ori judecătorul fondului ar aprecia, că nuanţele culpabilitate! individuale, ar face ca faptul să iasă din măsură normală a pedepsei prescrisă de lege. — Cas. II, 2 Mai 70; B. p. 127.

29. Asupra Gestiunilor uşurătore, nu urmeză să se pună nicî o întrebare juraţilor. — Cas. II, 27 Apr. 84; B. p. 377.

30. Preşedintele Curţeî nu este dator de a pune o cestiune deosebită şi m privinţa circumstanţelor 'uşurătore. ci datoria lui consistă numai de a deştepta verbal pe juraţi că eî sunt in drept de găsesc de cuviinţă , să acorde circumstanţe uşurătoare. — Cas. II. 6 Nobr. 86; .B. p. 891.

31. Lg. prin art. 60 ocupându-se special de circumstanţele uşurătore, vorbeşte de jiiriu ca si de judecătorul corecţional, şi acesta tocmai pentru că şi unul şi altul sunt datorî să ie aplice de câte-orî li se presintă ocasiunea şi se recunosc a-şi avea existenta lor. Bacă prin art. 365 Pr.'P. se pune îndatorire Preşedintelui, în materie criminală,'ca să prevină pe juraţi asupra circumstanţelor uşurătoare, prin ace'sta nu s'a înţeles că Preşedintele pulea. să nu puie "acestă cestiune la cas când ar ii prevăzând că pedepsa uu pote să lie criminală, nici râ juraţii trebuia sa se abţină de a pronunţa circumstanţe uşurătore acolo unde ar ti crezul că pedepsa va ti corecţională. Asemenea nu s'a înţeles că, iu asemenea cas, judecătorul dreptului, adică magistraţii Curţii cu juraţi, ar putea să nu Ţie compt de pronunţarea juriului în ceea-ce priveşte circumstanţele uşurătore declarate de juriu , singurii judecători ai faptului, mal ales când acesta împrejurare vine în interesul inculpatului. Curtea cu juraţi având plenitudinea jurisdicţiuneî şi putând pronunţa în fapt asupra tutulor căuşelor ce i s'ar supune, fie ele recunoscute corecţionale saii de simplă poliţie după desbaterî şi după verdictul juraţilor, magistraţii Curţii cu juraţi, nu pot îu aplicarea pedepsei să aplice alt fel legea de cât după cum resultă că trebue aplicată ca să fie conformă cu verdictul. Dacă judecătorul corecţional având îndoita calitate de judecător al faptului si al dreptului în aceiaş timp, când găseşte el însuşi că există circumstanţe uşurătore în favorea delicuentuluî recunoscut culpabil, este dator să le aplice, cu atât mai mult magistraţii Curţii cu juraţi sunt datori a aplica pedepsa in sensul verdictului şi cu admiterea circumstanţelor uşurătore. Circumstanţele uşurătore fiind de natură a influenţa asupra gradaţiuneî pedepsei, este logic şi raţional ca judecătorul care aplică pedepsa să ţină compt de admiterea circumstanţelor uşurătore declarate de judecătorul fondului. Din nici o disposiţiune din lege si din Pr. [\ nil resultă că. magistratul Curţii c.; juraţi pote să înlăturează circumstanţele uşurătore, atunci când după. dedaraţiunea juriului este a se aplica pedepsa corecţională. A admite că juriul trebue să se abţină a declara circumstanţe uşurătore când. pedepsa ee s'ar putea aplica dună verdictul lor e corecţională, e a. admite că el sunt şi judecătni'ii dreptului, ceea-ce n'a fost iu intenţiunea legiuitorului, care cu scop de a nu se amesteca eî în cestiunea dreptului, a însărcinat special pe magistraţi cu pronunţarea pedepsei. Ă admtie că magistraţii Curţii cu juraţi pot să ţină. în seamă, în aplicarea pedepsei, circumstanţele uşurătore pronunţate de juraţi si carî aduc o reducere în culpabilitatea agentului, este a admite că juriul în judecata faptelor, în caşul când pedepsa aplicabilă ar deveni corecţională, n'ar avea deplinătatea jurisdicţiuneî în declaratiunea gradului culpabilitate! si



că o parte din acesta jurisdicţiune ar trece la magistraţii Curţii cu juraţi carî pronunţă pedepsa numai asupra faptului cum este declarat de juraţi, ceea-ce este inadmisibil. Art. ou din legea, penală n'are nici o dispoziţiune din care să rezulte teoria contrarie, ci din contra, litera şi sensul acestui articol confirmă teoria de mal sus prin disposiţiunea sa finală, prin care cu mărginirea că nu se pote coborî maî jos de simplă poliţie. Tribunalul corecţional, lâ cas de circumstanţe uşurătore recunoscute, pote să cobore penalitatea, şi până la amenda şi ceea-ce pot tribunalele corecţionale cari judecă în fapt şi în drept, nu pote să fie negat pentru magistraţii Curţii cu juraţi cari aplică pedepsa şt sunt datorî a o aplica conform cu verdictul juraţilor. Prin urmare reu magistraţii Curţii cu juraţi şi cu rea interpretare de lege a înlăturat în aplieatiunea pedepsei disposiţiunea verdictului juraţilor în privinţa circumstanţelor uşurătore si 'reft a aplicat pedepsa iară"a tine semă de ele.— Cas. Un. 10 Sept. 81; B. p. 683. Idem: Cas. II. 26 Sept. 88; Dr. 63/88. p. 509. B. 88 p. 810.

32. Judecătorii pot acorda circumstanţe atenuante în delictele silvice.-Cas.II, 22 Nobr. 89; B. p. 991.

33. După art. 46 O. S. în caşurile neprevăzute de acea lege se aplică disposiţiile dreptului comun. Pe cât timp în codul silvic nu se vorbeşte nimic despre circumstanţele atenuante, apoi conform principiului admis prin textul de lege menţionat mal sus trebue să ne referim la dreptul comun. După dreptul comun circumstanţele atenuante se acordă în orî-ce fel de delict. Faptul de a tăia lemne din pădureaStatului este calificat de lege ca delict şi ca atare se pot acorda circumstanţe atenuante. — Cas. II. 15 Mart. 83; Dr. 35.82-83 p. 287, B. 83, p. 356. Idem: Cas. II. 11 lan. 84; B. p. 43. Idem: Cas. II, 9 Ian. 85; B. p. 46.

34. După principiilegenerale, despăgubirile civile se lasă Li suverana apreciare a instanţelor de fond. Intru cât Codul silvic nu face nicî o derogare la aceste principii, de ore-ce prin tariful anexat la acea lege se fixeza numai amenda cuvenită Statului, nu însă şi despăgubirile civile şi în lipsă de un text special, nu'se poţe deduce prin interpretare acesta derogare la dreptul comun. — Cas. II, 27 Iun. 84; B. p. 585. Idem: Cas. II, 1 Dec. 87; B. p. 1016. Idem: Cas. 11/l Mart. 89: B. p. 321. Idem: Cas. II, 9 lan. Uo: B. p. 69.

35. Atât. în privinţa circumstanţelor atenuante ce pot să existe în favorea delicuentuluî, cât si asupra responsibilităţel civile ce naşte dintr'un delict, instanţele "de fond aii deplină suveranitate în apreciaţiunea lor. Codicele Silvic n'aduce nici o derogare la acest principifi, ci din coutră prin art. 46 îl declară aplicabil si în materie de delicte silvice". — Cas. II, 27 Iun. 90; B. p. 885.

30. Despăgubirile civile resultând dintr'un delict silvic nu pot fi reduse prin admiterea circumstanţelor atenuante, ci numai pedepsa. — Cas. II, 12 Aug. 89; B- p. 702.

37. Din combinaţiunea art. 19 C. S. ca tarifele 'de carî în acest art. sc face menţiune, resultă că, în cas de delict silvic, despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar. Din momentul ce legea însăşi determină cuantumul despăgubire], prin acesta chiar a ridicat judecătorului orî-ce drept de apreciare în acesta privinţă, si dar dânsul nu note reduce cuantumul acelei despăgubiri, căci

ar fi a substitui voinţa sa voinţei legiuitorului, cea-ce nu-î este permis.—Cas. TT, 5 Febr. 91; B. p. 228.

38. Circumstanţele atenuante recunoscute în favorea unui delicuent, nu dau judecătorului de cât dreptul a reduce pedepsa, dar ele nu au nici o înrâurire asupra despăgubirilor civile. Aceste despăgubiri judecătorul este dator să le fixeze, abstracţiune făcându-se de aceste circumstanţe, după apreciarea ce dânsul face a prejudiţiulut causat, când o asemeneâ apreciare este lăsată la facultatea sa, şi din contra este dator a-le încuviinţa ast-fel cum legea le-a hotărît, când dânsa, ca în materie silvică, a fixat cuantumul lor.— Cas. TI, r> Febr. 91: B. p. 229.

39. Tr. nu au dreptul de a reduce despăgubirile civile în materie de delicte silvice, chiar admiţând circumstanţe atenuante, de 6re-ce aceste despăgubiri sunt anume fixate de C. S. prin art. 19 si tariful anexat la el. — Cas. tr, 4 Mart. 91; B.p. 837. Idem: Cas. 11,4 Tun. 97; B. p. 904.

40. In materie de delicte silvice, despăgubirea civilă fiind fixată chiar prin lege, judecătorul n'are drept de apreciare asupra cuantumului el chiar în cas când admite circumstanţe atenuante, cari nu pot influenţa de cât asupra amende!. Cu tote acestea, când între suma acordată de Tr. şi cea cuvenită Statului este o diferenţă prea minimă, precum ar fi despre câte-va centime, recursul Statului cată a se respinge ca fără interes. — Cas. TT, 13 Mart. 91; B. p. 357.

41. Din oombinaţiunea art. 19 C. S. cu tarifele de care se face menţiune în acest articol, resulta ca în cas de delict silvic, despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar. Din momentul ce legea însăşî determină cuantumul despăgubire! prin acesta a ridicat jndecătolui orî-ce drept de apreciare în acesta privinţă şi dar dânsul nu pote reduce'cuantumul acelei despăgubiri, căci ar fi a substitui voinţa sa, voinţei legiuitorului, ceea-ce nu-î este permis. Circumstanţele atenuante, prevăzute de' art. 60 P. şi recunoscute în favorea unu! delicuent, nu dă judecătorului de cât dreptul d'a reduce pedepsa, dar ele nu au nici o mrîurire asupra despăgubirilor civile. Aceste despăgubiri judecătorul este dator să le ncseze, abstracţiune făcându-se de aceste circumstanţe, după apreciarea ce dânsul face a prejudiciului causat, când o asemenea apreciare este lăsată la facultatea sa, şi din contra este dator a le încuviinţa ast-fel cum legea le-a hotărît, când legea, ca în materia de faţă, a fixat cuantumul lor.™Cas." 11, 30 Ian. 91; Dr. 17/91, p. 130. B. 91, p. )09. Idem: Cas. TI, 4 Aug. 93 ; B. p. 690

42. Infracţiunea ce se pedepseşte de Lg'. cu închisore poliţienescă şi cu amendă maî mică de 26 lei, se numeşte contravenţiune. Aşa dar, 'contravenţiunile la legea monopolului tutunurilor cari se pedepsesc cu o amendă maî mică de 26 lei fiind nu delicte corecţionale, ci simple contravenţiunî Tr. nu pot să admită circumstanţele atenuante. — Cas. IT, 31 'Maî 89; B. p. 577.

43. ContravenţiuniTe la legea regiei monopolului tutunurilor sunt delicte dacă amenda de care sunt pedepsite trece de 26 lei. Prin urmare, Tr. pot admite, în asemenea caşuri, circumstanţe atenuante.—Cas. II, 5 Iun. 89; B. p. 636.

44. După dreptul comun circumstanţe atenuante se acordă în orî-ce fel de delicte. Faptul de a importa fraudulos chibrituri în ţară, este calificat ca



delict, întru cât pedepsa prescrisă de lege este de la 5 zile până la trei lunî, şi ca atare se pote acorda circumstanţe atenuante.—Cas. 11,19 Nobr. 86; li. p. 905.

45. Tr. pote să aplice circumstanţe atenuante în materie de contravenţiunl la legea monopolului chitriturilor, întru cât legea nu prohibă acestă. — Cas. II, 9 Dec. 87; B. p. 1032.

46. După art. 18 din legea monopolului chibriturilor în nici într'un cas amenda nu pote fi maî mică de 100 lei. Faţă cu disposiţiunile clare ale acelui text de* lege, chiar admiţându-se circumstanţe uşurătore tot nu pote Tr. să reducă amenda la mal puţin de 100 lei. — Cas. II, 17 "Mart. 89; B. p. 355.

47. In materie de contravenţiune la legea monopolului tutunurilor, neprevăzandu-se în deosebi despăgubirile civile, amenda prevăzută de lege ţine locul şi acelor despăgubirl.'lntru cât, prin acesta lege specială, nu se prevede dreptul judecătorilor de fond de a reduce amenda, circumstanţele atenuante, prevăzute de art. 60 P. nu pot fi aplicate, de ore ce cuantumul amendeî este anume fixat prin lege, şi prin urmare jud. fondului este ţinut să le încuviinţeze, ast-fel cum legea le-a hotărît. — Cas. II, i9~Nobr. 96; B. p. 1577. Idem: Cas. II. 4 Dec. 96; B. p. 1659.

48. Circumstanţele atenuante sunt lăsate la facultatea juriului în materie criminală,• şi a judecătorului corecţional în materie corecţională propriii zisă şi nu se pote prin analogie acorda acesta facultate judecătorului în materie de contravenţiune, în care legea pedepsind faptul iar nu intenţiunea, n'a crezut de cuviinţă d'a acordă judecătorului dreptul să scadă pedepsa prin declararea de circumstanţe atenuante. — Cas. II, 15 Iun. 77; B. p. 285. Idem: Cas. II, 8 Mal 79; B.p.438. Idem: cas. II, 5 Iun.89; Dr. 48'89 p. 380; B. 89, p. 635. Idem: Cas. II, 25 Nobr. 98. Dr. 20/98; p. 162.

49. In materie de contravenţii nu se pot acorda circumstanţe uşurătore chiar atuncî când contravenientul se află în cas de recidivă, căci recidiva nu'schimbă natura faptului incriminat, având de efect numai o agravare a pedepsei.— Cas. II, 15 Febr. 93; Dr. 26/93. p. 201. B. 93, p. 194.

50. In materie de contravenţiunl poliţieneşti, judecătorul fondului nu pote admite circumstanţe atenuante. Partea civilă însă nu e admisibilă a face recurs în casaţie pentru admiterea unor asemenea circumstanţe atenuante.—Cas. Ii, n Dec. 95; B. p. 1471.

51. Odată ce Curtea de apel a declarat prin decisiunea sa că există circumstanţe atenuante în favoarea prevenitului recunoscut culpabil, ea numai pote să agraveze pedepsa aplicată de Tr. verl-care ar fi diferenţa în calificerea legală a faptului, afară numai dacă s'a făcut apel şi de procuror.— Cas. II, 2 Maî'70; B. p. 127.

52. Circumstanţele uşurătore aii de scop a uşura pedepsa acusatului faţă cu gravitatea faptului pentru care este recunoscut culpabil, dar nu şi-a. şterge orî-ce efect al circumstanţelor îngreunătore car! ar resuîta din alte fapte ca recidiva şi cumulul de delicte, şi care nu intră în competinţa juriului, ci sunt de exclusiva competinţa ajudecătorului chemat a aplica legea. — Cas. II, 23 Ian. 73; B. p. 4.

53. Când Tr. admiţând circumstanţe uşurătore," condamnă pe cine-va la pedepsa corecţională pe un timp determinat* Curtea, admiţând asemenea circumstanţe atenuante, nu

e obligată prin acesta chiar a reduce termenul închisorii de 6re-ce Tr. ţinuse sema de ele şi Curtea n'a făcui de cât a confirma părerea Tr. E imposibil, în aceiaşi causă, a se admite de două orî circumstanţe atenuante.—Cas. 11,7 Dec. 73; B. p. 290.

54. Este lipsit de interes mijlocul de casare tras din faptul că juraţii Curţel de trămitere n'aii admis prin verdictul lor circumstanţele atenuante recunoscute de prima comisiune a juraţilor a cărei decisiune s'a casat, când Curtea a scoborât pedepsa. ea şi la prima judecată, — Cas. IT, 29 Nobr. 89; B. p. 996.

55. Iii urma apelului făcut de ministerul public, instanţa «le apel este în drept să înlăture circumstanţele atenuante admise de prima instanţă şi să pronunţe o pede'psă maî grea contra prevenitului. — Cas. TI, j2 Nobr. 91 ; R. p. 1279.

**(îl.** Infracţiunea, comisă de un copil maî mic de opt anî deplini nu se pedepsesce.

Cestiunea minoritate! celui căzut în faptă criminală nu are alt efect de cât de a transforma pedeapsa corporală in simplă închisore corecţională reducându-î durata, iar nici de cum a preschimba însăşi natura faptului din crimă in simplu delict. Lg. electoral enumerând delictele anume cari fac nedemnă pe o persónă de a fi alegător, a prevăzut pe cei condemnaţî pentru crime etc. iar nu pe cei condemnaţî la o pede'psă criminală. De aci resultă învederat că voinţa sa a fost de a nu face nicî o distillcţiune, remăind nedemni, fără' excepţiune, toţi aceî carî aii comis o crimă sâii delictele anume prevăzute, indiferent de etatea lor.—Cas. Un. 29 Mart. 84; Dr. 39/83-84, p. 308. B. 84, p. 321.

**62.** Crimele sau delictele comise de un minor, ce are versta de la opt anî deplini până la cincisprezece anî deplini, nu se vor pedepsi, dacă se va decide de judecată că acusatul a lucrat fără pricepere; dară, după împrejurări, se va încredinţa părinţilor săî, spre a avea o îngrijire maî de aprope, sau se va pune într'o monăstire, ce într'adins se va determina pentru corecţiunea unor asemenea copii, unde se va ţine într'un timp de anî determinaţi, prin hotărîrea judecatei, fără însă ca aceşti anî să potă covârşi versta de **20** anî a culpabilului. */'. 218; Pr. F. H(>4 ; C. J. M. 12(1, V.)2; L. Inch. 24-27; P. In; 00.*

1. Declaraţiunea prevenitului cum că el a fost în etate de atâţia anî la comiterea delictului, presupune că acea sumă dc anî era împlinită.—Cas. II. 24 Febr. 93 ; B. p. 210.

*2.* De câte-orî din instrucţiune, sau chiar din desbaterl resultă că unul din acusaţl are maî puţin de 16 ani, Preşedintele Curţeî este dator, siib pedepsa dc nulitate, a pune juraţilor cestiunea, dacă acusatul a lucrat cu pricepere.—Cas. II. 22 Aug. 79 ; B. p. 634.

3. Art. 363 Pr. P. prescrie nulitatea procedure! când Preşedintele n'a pus juraţilor cestiunea scuzei numai în caşul când ea a fost propusă la audienţă. După art. 364 Pr. P. Preşedintele este asemenea obligat a pune juraţilor cestiunea scuseî resultâiid din împrejurarea că delicuentul a lucrat fără pricepere. Acesta cestiune este obligat preşedintele a o pune juraţilor si din oficiu când nu este propusă de parte, de 6re-ce după art. 02 şi 63, minorii maî mici de i> anî rămân nepedepsiţi când aii lucrat fără pricepere. Nu se pote admite că cestiunea minoritate! să he judecată numai de comisiunea magistraţilor curţeî cu juraţi, ast-fel cum o cerea acusatul care n'a propus acesta scuză, de cât după ce se încinseseră desbuterile si după ce comisiunea juraţilor pronunţase deja verdictul seii.--Cas. II.' 15 Sept. 87: P>. p. 724.

4. Prevenitul nu pote invoca pentru prima oră în casaţiune starea sa de minoritate, dacă acesta n'a fost propusă la instanţa de fond, singura competentă şi în stare să verifice exactitatea faptului'.— Cas. IT, 24 Febr. 93 ; B. p. 210.

5. După art. 46 Codul Silvic, în caşurile neprevăzute de acel cod, se aplică disposiţiunile dreptului comun. Aşa hind, pe cât timp nu se vorbeşte nimic în Codul Silvic despre delicuenţil mai mici de 15 ani deplini, trebue să ne referim la dreptul comun. Prin urmare, art. 62 P. care se ocupă nu numaî de crime, ci şi de delictele comise de minorii ce nu aii 15 anî deplini, se aplică şi în materie de delict silvic, întru cât Codul Silvic califică ca delict faptul de a tăia sau fura lemne din pădurea Statului.—Cas. II, 14 Dec. 92 ; B. p. 1149.



**<>3.** Când se va decide că acusatul a lucrat cu pricepere, saii de va ti în etate de la cincî-spre-zece anî deplini până la douedecî anî deplini, pedepsele se vor pronunţa după chipul următor:

Dacă asa infracţiune va merita pedepsa de muncă silnică pe vieţă saii pe timp mărginit, se va condamna de la trei până la cincî-spre-decc anî la închisore.

In cele-alte caşuri, judecătorul este autorisat a aplica pedepsa închisoreî pe un timp egal cel puţin cu a treia parte, saii cel mult cu jumetatea timpului pentru care ar ti putut ti condamnat la una din pedepsele privitore la acele casurî. *P. Fr. 07.*

1. Art. 63 stabileşte majoritatea în materie penală la 20 ani împliniţi.-—Cas. ÎT, 28 Sep. 93 : B. p. 822.

*2.* Când se constată că un minor maî mic de 15 anî a comis o infracţiune cu pricepere trebue să se aplice art. 63 iar nu art. 62.—Cas. Vac. 4 Aug. 88: B. p. 665.

3. Acusatul, chiar în materie criminală, a căruî etate nu trece de 20 anî împliniţi, nu pote fi condamnat la nicî un alt-fel de pede'psă privativă de libertate, dc cât numaî la Inchisorea corecţională. Durata acestei pedepse variază după pedepsa prescrisă pentru aceiaşi infracţiune comisă de un major. Pedepsa închisoreî pote fi micşorată, dacă se acordă acusatului circumstanţe uşurătore.—Cas. IT, 20 Maî 70; B.'p. 134.

4. Curtea cu juraţi aplicând unei minore de 20 anî, fără a

li precisat că este de 20 ani deplini, pedepsa principală fără beneficiul acordat de art. 63 a violat acest articol şi a pronunţat o decisiune câsabilă.— Cas.' IJ, 20 Tun. 07; Ii. p. 594.

5. Când în actele de instrucţiune şi în decisiunca camerei de punere sub aeusaţiune, un individ e considerat ca major, Preşedintele Curţii cu juraţi nu e dator să p'ue cestiunea dacă acusatul e major, de cât daca acusatul o cere prin conclusiunî exprese înaintea pronunţare! verdictului. -Cas. II, § Feb. 09; B. p. 48.

(î. De şi inculpatul n/ar putea să invoce beneficiul art. 6S în cât priveşte aplicarea pedepsei, pentru că se constată că are peste 20 ani, totuşi, când se constată etatea trebiie să se întrebe juriul : *dacă la epoca comiterii faptului imputai inculpatul avea 20 de ani împliniţi.* Etatea modifică criminalitatea, constitue un element principal a) faptului ce i se impută, si SOluţiunea eî intră în atrilmtul juriului. — Cas. II, 29 ian. 74; B. p.

7. De câte nrî din instrucţiune sau chiar din desbaterî resultă că unul din acusaţ! arc mai puţin de 16 ani, Preşedintele Curte! este dator, sub pedepsa de nulitate, a pune juraţilor cestiunea dacă acusatul a lucrat cu pricepere.—Cas. II, 22 Aug. 79 ; B. p. 6154.

S. Cestiunea, dacă acusatul minor fiind a lucrat cu pricepere, când a comis delictul de bătae, nu se cere să se motiveze în hotărîre. întru cât se constată că el era de 18 ani si pedepsa maximului inchisoreî i s'a redus la un an.—-Cas. II. 4 Nobr. 88 ; B. p. 965,

9. Preşedintele Curte! cu juraţi care îutrcabă pe juraţi pnntr'o singură cestiune atât asupra faptului principal, cât şi asupra minoritate! acusatului, pune o chestiune complexă si violeză art. 363 Pr. P. — Cas. II, 27 Febr. 79; B. p. 154.

10. Nu e suficient cuvântul •*major* din cestiunea relativă la culpabilitate, ci trcbue o cestiune separată asupra minoritate! la care juraţii trebue să r&spundă. căci nu "se pote susţine că fiind respunsul juraţilor afirmativ, asupra primei cestiunî. ei au respuns implicit şi la cestiunea minoritate! căci, din momentul când Curtea a pus o cestiune separată asupra minoritate!, dânsa trebuia să suprime calificativul de major din cestiunea relativă la culpabilitate. Dacă, de ordinar, cestiunea ast-fel redactată, de şi incorectă, nu dă loc la casare pe cât timp asupra verste! nu există îndoială, nu este tot aşa când ea a făcut obiectul dezbaterilor şi a provocat o cestiune separată la care însă juraţii n'aii respuns.— Cas. II. 2 Dec. 8(i; B. p. 955.

11. Din principiile dominante alo materiei instrucţiune! afacerilor înaintea juraţilor şi in special din art. 366 Pr. P*. resultă că acesta instrucţiune e eminamente orală, şi că prin urmare în ceea-ce priveşte or! ce cestiune de fapt pusă în discuţiune înaintea juraţilor, juraţii urmeză să se pronunţe după intima lor convingere, abstracţiune făcându-se de ori ce acte, lie private, fie autentice, car! ar servi drept probă, în constatarea acelor fapte.— Cas. II, 4 Febr. 69; B. p. 42.

*1*2.* Dacă juraţiî, singuri competent! a se pronunţa asupra minoritate! unui condamnat, aii respuns categoric că acusatul avea 20 ani împliniţi în momentul comiterel crimei, Preşedintele Curţeî nu-1 pote considera ca minor. — Cas. II. 15 Febr. 85 ; B. p. H 3.

13. Minoritatea nu se pote invoca pentru prima oră în Casaţie. — Cas. II, 19 Nobr. 84 ; B. p. 959.



14. Când coautori! majori au tost condamnaţi pentru o crimă la 5 an! de reclusiune, atunci minorul care a lucrat cu pricepere nu pote ii condamnat la mal mult de 2 ", anî închisore. - Cas. II, 4 Dec. 67: li. p. 1025.

15. Dacă acusatul e declarat culpabil de tâlhărie, crimă prevăzută de art. 31H, pedepsa ce urmeză a i se aplica e recluziunea. Dacă i se acordă circumstanţe uşurătore, pedepsa urmeză â se scădea şi a se condamna la 5 anî închisore corecţională şi dacă prin etatea sa 'acusatul cade sun previsiile art. 63, nu i se pote da o pedepsa mal mare de 2 ⅟., anî închisore. — Cas. II, 4 Febr. HO: B. p. 78.

16. Se face o justă aplicaţiune a pedepsei când Curtea cu juraţi pronunţă pedepsa închisoreî corecţională, pe termen de 5 anî. în persona unu! minor având etatea de la 15—20 ani pentru o crimă pedepsită cu reclusiimea.—Cas. If, 19 Maî 93: B. p. 519.

**64.** In tote caşurile prevedute în articolul precedent, pedepsa încliisoreî se va executa, saii într'un stabiliment anume destinat pentru acesta, sau într'o parte separată a casei de închisore corecţională.

Când judecătorul pronunţă o pedepsa în persona unuî minor, nu e ţinui să arate, prin hotărârea sa, locul unde acesta pedepsa cată a fi executată, căcî executarea pedepselor nu aparţine putere! judecătoreşti. Cas.'II, 24 Febr. 93; B. p. 210.

**65.** Cei maî micî în vîrstă de doue-decî anî deplinî, cari nu vor avea complici de faţă maî mari de acesta verstă, şi cari vor ii acusaţî de crime, se vor judeca de către judecătoriile corecţionale, iară nu de curtea juraţilor.

Judecătoriile corecţionale însă se vor conforma articolelor 62, 63 si 64. *P. Fr.* tftf.

1. Art. 65 preserie că ceî maî mici în vârstă de 20 anî împliniţi, se vor judeca, pentru crime săvârşite de dânşii, de Tr. corecţionale numai în caşul când nu Vor avea complici de faţă mal mari de acesta vârstă. Prin urmare, în caşul când vor avea complici maî mari' de acesta vârstă, se vor judeca de Curţile cu juraţi. -Cas. II, HI Maî'93; Ti. p. 519.

•*1.* Legea n'a voit să expue la solemnitatea judecatei juraţilor pe minori! de 20 ani, de câte ori nu sunt implicaţi în aceiaşi acusaţie ca complici indivizi majori, justiţiabill de Curtea cu juraţi, căcî în asemenea cas şi dacă majorii sunt presinţî . iar nu contumacî , sunt, în interesul administraţiuneî justiţiei si pentru ea procedura să nu" he divisată, traduşi înaintea Curţii cu juraţi, care are o jm-isdicţiune mâi întinsă. In specie, recurentul era justiţiabil de judecătoriile corecţionale, de 6re-ce avea etatea de 19 anî si n'avea de faţă nici un complice major ,' care era justiţiabil de Curtea cu juraţi, pentru ca aeesta să atragă înaintea ei şi pe recurentul minore, căcî celui l'alt prevenit, care era major, se impută, prin chiar ordonanţa de trimitere a judelui de instrucţiune, faptul de tăinuire, pedepsit de art. 54 cu pedepsa corecţională. — Cas. II, 14 Dec. 73 ; B. p. 300.

:i. Minorul care are complici în etate majoră, fiind trimis de camera de punere sub aousaîiune a se jurleea de Curtea cu juraţi pentru crimă, este justiţiabil tot. de Curtea cu .juraţi, chiar când complicele major ar ti i'osl achitat. Declinându-se competinţa, într'un asemenea cas, se viole/.ă autoritatea lucrului judecat, resultând din decisiunea de trimitere a camerei depunere sub aeusaţiune. care în urma judecatei procesului şi a casărei decisiuneî celei d'intâî Curţi cu juraţi nu mai este susceptibilă de reformare. — Cas. R, l» Aug. 70; B. |). *17H.*

-J. Curţile cu juraţi sunt învestite cu plenitudinea de juridicţiune în materie penala, şi prin urmare pot cerceta şi judeca, când sunt învestite' prin deeisiunile de trimitere, tdte faptele pedepsite, de legea penală, orî-care le-ar ti calificaţiunea lor. In specie, recurentul, trimis prin decisiunea camerei de acusaţiune înaintea Curţeî cu juraţi, invocând beneficiul minorităţeî, nu putea obţine, dovedindV), de cât o micşorare de pedepsa, iar nici cum o declinare de competinţa din partea Curţii. Beneficiul minorităţei recunoscându-i-se de magistraţi şi ţiindu-se în semă la aplicarea pedepsei, recurentul nu c în drept şi n'are interes a cere casarea decisiuneî. - Cas. n. 1 » b r. 77 ; B. p. s>.

# CARTKA II

## DKSI'ltK CRIMK Şl IMCLICTE L\ SPECIE SI DESPRE IMlOia'SELE LOR.

### TITLUL I

### C1HJIK I»K ÎNALTA TRAKAKU

### CAPITOLUI, 1

### Crime în contra siguranţei exteriore a Statului

<>fi. Veri-ce Român va li purtat arme în contraţereî, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viaţă. /'. *Fi: 75.*

(>7. Veri-ce Român va ti uneltit machinaţiunî sati se va ti pus în înţelegere cu guverne streine, saii cu agenţii lor. spre a provoca resbel în contra patriot salo, spre a înlesni şi a aduce ocupaţiune străină, spre a resturna, cu orî-ce mijloc, guvernul ţereî, se va pedepsi cu munca silnică pe totă vieţă.

Dacă însă resbelul, ocupaţiunea saii răsturnarea nu se va fi urmat, se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Fr. 76.*

(>S. Asemenea vor ti pedepsiţi cu munca silnică pe vieţă, aceia cari, în timpul unui resbel în contra tereî:



J) Vor fi predat cu trădare inimicului oraşe, porniri", locuri întărite, saii orî-ce aite posturi de apărare ;

2) Vor fi predat, tot cu trădare, case publice, arsenalurî, magasil sau deliosite de arme, muniţiunî saii alte objecte de resbel, saii orî-cc fel de bastimente ale ţăreî:

3) Vor fi procurat inamicului" adjutore de soldaţi, omeni, boi", provisiunl de hrană, arme saii muniţiuni de resbel, saii vor fi îndemnat pe soldaţii armatei române a trece la inamic ;

**4)** Vor ti comunicat inamicului planurile de operaţiuni militare, sati planurile locurilor saii posturilor întărite;

**5)** Vor fi servit inamicului de spioni saii călăuze, saii vor fi adjutat şi ascuns pe spionii inamicului;

(!) Vor fi aţiţat revoltă in trupele de apărare ale tăreî. *('. J. M. 1U8—201; P. Fr. 77.*

**(ii).** Dacă corespondenţa cu supuşii unei puteri streine, n'a avut de object una din crimele enunciate în articolele precedente, dar a avut cu tote astea resnltatuî de a da inamicului instrucţiuni vătămatore situaţiuneî militare saii politice a României, acel carî aii. întreţinut aceste **corespondinţe**, vor fi pedepsiţi cu detenţiunea, fără a fi scutiţi de pedepse maî grele, în cas când aceste instrucţiuni ar fi urmarea unei împreune înţelegeri ce ar constitui im fapt de spionagiii. *P. Fr. 78.*

70. Va n supus muncei silnice pe viaţă, orl-ce funcţionar public, orî-ce agent al guvernului, sau orî-ce altă persona, care, însărcinată saii încunostiinţată oficial, sau din causa situaţiunel în care se află, de secretul uneî negociaţiunî saii uneî expediţiunî va trăda acel secret agenţilor uneî puteri streine sau inamicului. *P. Fr. 80.*

71. Va fi asemenea supus muncei silnice pe viată, orî-ce funcţionar public, orî-ce agent, care, însărcinat, din causa funcţiuneî sale. cu păstrarea planurilor de fortificaţiune, de arsenalurî, porturi saii rade, ar da aceste planuri, saii unul din planuri inamicului sau agenţilor inamicului; pedepsa va fi detenţiunea, când planurile se vor da agenţilor uneî puteri streine neutre saii aliate. *P. Fr. 81.*

***7i.*** Orî-ce altă, persoнă care reuşind prin con-

rupție, fraude saii violență a sustrage zisele planuri, le ar da inamicului, sau agenților unei puteri streine, vor ri pedepsiți cu munca silnică pe timp mărginit.

Dacă zisele planuri' se găsesc, fără să se fi întrebuințat mijlocele aretate. în mâinile personeî ce le-a dat, pedepsa va fi reclusiunea. *P. Pr. 82.*

73. Se va pedepsi cu cu reclusiunea, acela care, cu bună știință, sfărâmă, falsifică saii ascunde documente, sau acte cari stabilesc niște drepturi ale Statului român în raport cu un guvern strein. *P. Pr. 71.*

74. Orî-cine, prin acțiuni ostili, neaprobate de guvern, va expune Statul la o declarațiune de resbel, va fi pedepsit cu detențiunea; și dacă dintr'acesta resb'elul s'a și făcut, pedepsa va fi reclusiunea. *P.* ***h'r.*** *84.*

**Prin decisiunea Curțol de apel din Galați, supusă 'recursului, se declară că recurenții originari din Macedonia, așezați în Constanța, au format o soeietate, cu scop de a forma prin cotisațiî un fond, spre a veni în ajutorul familiilor serace din Macedonia, ca rosculându-se Bulgarii din Macedonia contra guvernului otoman si în urma apelului Comitetului central dm Sofia, acea societate formată de recurenți, se transformă într'un comitet de ajutore a Bulgarilor macedoneni, adunând'bani, recrutând omeni, pentru alimentarea mișcare! insurecționale, și că în două rânduri societatea reușește a trimite Comitetului din Solia 55 indivizi. Curtea opinează că acele acte îndreptate contra unul Stat amic, erau de natură a compromite relațiunile diplomatice ale Statului român cu Imperiul otoman saii a expune pe Români la măsuri de represalii din partea Statului otoman, că acele acte n'ar li permise și că ele ar constitui un delic, conform art. 75 P. Actele imputate de Curte recurenților, așa precum le constată și le declară, dacă ar putea sa fie considerate că sunt de natură a provoca un conflict cu guvernul otoman, sau de a expune Stalul român unei declarații de resboiu din partea. Statului otoman, acesta ar putea forma obiectul diseuțiunoî conform art. 74 P. Insă art. 7', T\ ce aplică Curtea nu pote ti confundat cu art. 74 1\ cerințele necesare pentru aplicarea acestor articole fiind în totul deosebite. De vreme ce dupi art. 74 *V.* actele materiale, ostile, neaprobate de guvernul român, îndreptate contra unul alt Stat și cari au expus Statul român la o declarație de resboiu, ar putea li urmărite conform art. 74 P. din contra, art. 75 n'are în vedere de cât actele materiale de violență, de depredare, ce ar putea săvârși cetățenii români saii indivizii din România , contra indivizilor altul Stat, sau la hotare, sau pe hotarul acelui Stat, și caii ar expune pe Români la represalii din partea acelui Stat. Aplicând în speță art. 75 Curtea nu-și dă seama de criteriile distinctive între art. 74 și 75 In condițiunile arătate Cui-tea aplică un articol care este absolut neaplicabil, fără să constate săvârșirea de acte de violență din partea recurenților contraindividilor Statului otoman, saii la notare, saii ne teritoriul Statului otoman, de natură să provoce represalii conIra cetățenilor Români, art. 75 P. nu pote ti aplicat. De almintrelea nu tote intențiunile simpatice sau aspiratiunilepen-1 i-u consângenii, dmtr'o provincie a Statului cu care Statul român întreține relații amicale, nici adunarea de fonduri, fie pentru scopuri de bine-facere sau culturale, fie pentru a înrola și trimite la un comitet constituit în Sofia, eventuali luptători, pentru alimentarea și susținerea unei insurecții, într'o provincie a statului otoman, nu sunt acte caii pot fi pedepsite după art. 75, fiind că nu există acte de violență contra individilor Statului otoman. Ast-fel tiind, condițiunile pentru aplicarea art. 75 neexistând sentința urmeză a fi casată. — Cas. ÎI, 21 Febr. 96;**

**Dr. 21/96, p. 189. B. 96, p. 364. Idem: Cas. II, 4 Mart. 96, Dr. 31/96, p. 272.**

75. Orî-cine, prin acte neaprobate de guvern, va expune pe Români la represalii, se va pedepsi cu detenținnea. *P. Pr. 85.*

CAPITALUL II

## Crime și delicte în contra siguranței interiore a Statului

### SECȚIUNEA 1

**Despre atentate și comploturi în contra personeî Domnitorului și a familiei sale**

76. Orî-ce atentat în contra vieței Domnului



sau în contra personeî sale, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața. /'. *87, 88 ; Const. 92; P. Pr. 86.*

***77.*** Orî-ce ofensă comisă în public, contra personeî Domnitorului sau a Domneî, saii a fiilor Lor, chiar prin vre-unul din mijlocele aretate în art. 294, se va pedepsi cu închisore de ia un an până la douî anî, și cu amendă de la o mie până la cincî mii let.

Asemenea,orî-ce ofensă comisă, în public, sau prin vre-unul din mijlocele enumerate tot în art. 294, contra personeî vre-unuî alt membru al familiei Domnitorului, se va pedepsi cu închisore de la trei lunî până la 18 lunî și cu amendă de la 250 până la 1500 leî.

Prin familia Domnitorului se înțelege rudele ascendente și descendente și coleteralî până la al treilea grad, precum și afinii de aceiași categorie.

Se va pedepsi cu închisore de la §6se luni până la douî anî și cu amendă de la o mie până la cincî mii leî, acela care, prin aceleași mijloce, va ataca autoritatea constituțională a Domnitorului sau. inviolabilitatea per-

s6neî sale, sau drepturile constituționale ale dinastiei luî, precum și acela ce va imputa Domnitorului actele guvernului seu, pentru care numaî miniștrii sunt responsabili. *P. Fr. 86.*

1. Două sunt elementele delictului prevedut de art. 77: existența unei ofense \i publicitatea acestei ofense. Cuvântul *ofensă* pe care legea l'a lăsat vagșinedefinit, rezultă atât din spiritid cât ți din redacțiunea art. 77 P.' că coprinde atacurile pe care Codul Penal le-a calificat de ultraj, difamațiune :i injurie, când ele sunt adresate altor persone. Ast-fel fiind, orl-ce ireverență sau orî ce expresiune care e contrarie Majestățeî Tronului, sau care e de natură a lovi în persona Majestățel Sale, tinzând a-I slăbi autoritatea morală si înalta consideraiiune, constitue o ofensă. In specie, inculpatul prin articolul publicat prin *'Murul Lupta,* discutând atitudinea politică a MajestățeT Sale fată cu drepturile și prerogativele ce-I dă Constituțiunea, a întrebuințat la adresa Majestățeî Sale expresiunile de : *Omul periculos, egoist si neiubitor de ttră, sufletul blestemat al regimului, cutană nemțească, xdau prusian, etc.* Injuria, care nu conține în sine imputarea unul vițiu determinat, este acea care se produce prin o expresiune ultragiantă, printr'untermen de dispreț, etc. Judecătorii faptului sunt ținuți în calificarea unei expresiiinl de injurie, a avea în vedere circumstanțele de fapt, starea personelor și vizarea acestor expresiunl. Intențiunea este necesară pentru constituirea delictului de injurie, dar acesta intențiune este presumată de drept când expresiunile sunt prin sine injuriose, trebuind a avea în vedere nu numai sensul propriu și natural al expresiunilor dar sensul ce usul le dă. Expresiunile sus enunțate sunt, atât prin sensul lor natural, cât și prin sensul pe care le dă usul, injuriose și contrarie Majestățeî Tronului și ast-fel fiind ele constituesc o'ofensă adusă personeî Majestățeî Sale. Inculpatul n'a probat și nici justificat câtuși de puțin, cum că expresiunile întrebuințate de dânsul nu sunt injuriose și prin urinare ofensătore pentru persona Majestățeî Sale, ci din contră s'a mărginit a arăta impresiunile de moment sub influența cărora a scris și publicat acest articol. Acesta ofensă a fost făcută în public prin unul din mijlocele prevedute de art. 294 P.fiind dată piiblicitățel prin diarul *Lupta.* Ast-fel fiind faptul imputat inculpatului întrunesce în totul elementele delictului prev&dut de art. 77.—Tr. Ilf. II, 27 Apr! 87; Dr. 42/86-87, p. 335.

2. Delictul de ofensă comis în public în contra personeî UegeluT există, orî-care ar fi mijlocele prin care el a fost comis, în speță, prin șueraturl, căci art. 77, înerimineză orîce ofensă comisă în public în contra personeî Domnitorului cliiar prin vre-unul din mijlocele arătate la art. 294.—Cas! II, 1 Dec. 87; B. d. ion.

.'î. Infracțiunile comune, pe cari le reprobă consciința universală a omenire! sunt pedepsite la tote poporele, în deosebire de infracțiunile politice carî depind de moravurile sociale și au un caracter excepționalei anormal. Ideea infracțiune! politice trebue restrânsă si limitată la obiectul ci, adică la ordinea politică și avem dar să considerăm ca infracțiuni politice, nu tote infracțiunile la comiterea cărora a existat un motiv politic, ci numaî a-



<ele cari se comit mal tot-d'a-una pentru motive politice și ating în același timp exclusiv ordinea politică a Statului sau drepturile politice ale cetățenilor. Uncie infracțiuni penale aii un caracter exclusiv politic, precum crima de înalta trădare, altele un caracter exclusiv nepolitic, precum omorul incediul, furtul, altele în fine un caracter mixt, precum : injuriile, la comiterea cărora a 'putut să existe și nu existe un motiv politic. Din cele de maî .sus expuse resultă că ofensele comise în public contra personeî Regelui nu sunt delicte politice, dânsele constituind în aceiaș timp o violațiune a dreptului comun și a dreptului politic, putând adică să existe și să nu existe la comiterea lor, motive politice. Art. 7 al legeî asupra străinilor din 7 Aprilie 1881, hotărăște că nu se consideră ca delict politic atentatul în contra Șefului unui stat străin, când acest atentat constitue faptul de omucidere, dc asasinat saii de otrăvire, de unde urmeză ca și atentatul de acest fel comis in contra persdnei Regelui nu trebue considerat ca crimă politică, și dar dacă un atentat așa de grav, nu constitue de cât o crimă de drept comun, nu putem rațional să considerăm simplele ofense în contra Regelui ca delicte politice. Așa dar ofensele comise în public contra Regelui neconstituind delicte politice urmează a se judeca de Tr. ordinare.—Cas. II, 1 Decemb. 87; B. p. ion.

4. Din discuțiunîle urmate în Camerile legiuitore cu ocasiunea revisuirel art. 24 din vechia Constituțiune, în ceea-ce privește judecarea ofenselor aduse personeî Maiestățel Sale. din spiritul acelui articol combinat cu dispositiile art. 77 P. resultă că Lg. n'a făcut nici o deosebire în privința competenței Tribunalelor între persona privată a Maietățel Sale și Șeful suprem al Statului. Ast-fel fiind, ofensa adusă atât personeî private cât și personeî publice a Maiestățel' Sale este de competenta Tribunalelor ordinare.—Tr. 'Ilf. II, 27 Apr. 87 : Dr. 42/86-87 p. 335.

78. Atentatul ce ar avea de scop de a surpa, prin mijloce resvrătitore și rădicare de popor, forma guvernului, saii de a ațâța pe locuitori de a se scula în contra autoritătel Domnului se va pedepsi cu reclusiunea. */*. Fr. 87.*

7i>. Complotul ce ar avea de scop veri-una din crimele menționate la art. 76 și 78, dacă a fost urinat de un act săvârșit sau început spre a pregăti executarea acelor crime, se va pedepsi cu detențiunea ; iară dacă complotul n'a fost urmat de nicî un act săvârșit saii început spre a prepara executarea verî-uneia din acele crime, pedepsa va ti aceia a închisoreî.

Complotul este atunci când, prin sfătuire, se va fi luat întrega liotărîre și se va fi făcut punerea la cale între doue saii maî multe persone spre a ajunge la săvârșirea verî-uneia din acele doue crime prevedute la art. 7(î și 78. P. *Fr. 89.*

**50.** Când un individ va. lua singur hotărârea de a comite crima prevedută la art. 76 şi 78, şi va comite sau va începe a face el singur şi fără ajutorul nimănui, veri-un alt act prin care pregătesce executarea crimei, se va pedepsi cu detenţiunea. *P. Fi; !)().*

SECŢIUNEA II

**Ciiuu' şi delicte în contra liniştei Statului prin resfoel civil, |nin ilegala întrebuinţare a forţei armate, prin devastaţiimî şi jefuiri publice.**

**51.** Atentatul, care va avea de scop a **aţiţa** resbel civil, înarmând sau ridicând pe locuitori a se înarma unii în contra altora, orî a săvârşi omoruri şi jefuiri, mtr'unul saiî maî multe oraşe saii sate, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viaţa.

Complotul uneltit spre acest sfârşit se va pedepsi cu pedepsele hotărâte la art. 79, conform deosebirilor ce se fac intr'acel articol. *P. Fr. 91.*

**82.** Se vor pedepsi cu munca silnică pe totă viaţa, acei cari, fără ordine sau autorisare din partea autorităţel legale, vor fi ridicat, saiî vor fi făcut a se ridica, trupe armate, şi le vor fi dat saiî le vor fi înlesnit dare de arme orî muniţiunl; asemenea se vor pedepsi şi acei cari vor fi angajat saii înrolat, sau vor ti făcut a se angaja saiî înrola soldaţi. *P. Ft; 92.*

**53.** Se vor pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.

*a)* Acel cari, fară cădere saiî fără causă ertată de lege, vor fi luat comanda unul corp de oştire, unui post, unuî port, sau unuî oraş, a unul saiî mal multor bastimente de resbel, a unei cetăţi saîi loc întărit.

***b)*** Acel cari, în contra ordinului guvernului, vor maî ţinea verî-o comandă militară;

<) Coinandiriî cari vor ţinea adunată oştirea lor in contra ordinilor ce li se vor (i dat de a o libera saiî a. o desfiinţa. *P. Fi; 93.*

**54.** Orî-ce persona, care, putî'iid dispune de forţa publică, va fi cerut, saiî va fi ordonat mişcarea acestel forţe, saiî întrebuinţarea ei in contra unei înrolări saii ridicări de omeni pentru oştirea întocmită de lege, se va pedepsi cu reclusiunea.

Dacă asemenea ordin va fi avut efect, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe viaţă. */'. Fi; 94.*



**85.** Orî-ce persónă va li incendiat saiî distrus, prin explosiunea unei mine, edificiurî, magasine, arsenalurî, corăbiîsaiî alte proprietăţi ale Statului, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Fi; 95.*

S(>. Se va pedepsi cu munca silnică pe viaţă, acela care, orî ca să răpescă bani publici, ori ca să jefuiască oraşe sau sate, magasine, arsenalurî de ale Statului, case publice, forttereţe, posturi, porturi, corăbii saiî bastimente ale Statului, ori în fine ca să atace saii ca să resiste în contra putere! publice care se va afla în gona săvârşitorilor unor asemenea crime, se va fi pus în capul unor cete armate, saiî va fi exercitat într'însele verîo funcţiune orî comandă ore-care.

Se vor supune la munca silnică pe viaţa şi acel cari vor fi directat, vor fi ridicat, saiî vor fi făcut a se ridica acele cete, saiî cari le vor fi dat, orî le vor fi înlesnit, cu bună sciinţă şi voinţă, arme, muuiţiimî şi unelte de crime, saîi cari le vor fi trimis mijloce de vieţuire, saiî cari, în orî-ce alt chip, vor fi avut înţelegere culpabilă cu directorii saiî comandanţii acelor cete. *P. 168, 244, H54 ; P. Fr. 96.*

S7. Daca verî-una sau maî multe din crimele menţionate în articolele 76, 78, 81 se vor fi săvârşit sau încercat d'a se săvârşi de către verî-o ceată," se vor pedepsi cu munca silnică pe totă viaţa, fără osebire, toţi aceia cari vor face parte din acea ceată şi se vor fi prins la locul resvrătitorel întâlniri.

Acela care, fără a se prinde la locul resvrătitorel întâlniri, va fi avut în ceată verî-o comandă, se va pedepsi iarăşi cu munca silnică pe totă viaţa. *P. Fr. 97.*

**88.** Afară de caşul în care reuniunea sediţiosă ar fi avut de obiect saîi de resultat una saii maî multe din crimele enunciate în art. 76, 78 şi 81, individiî ce fac parte din bandele de cari s'a vorbit maî sus, fără să exerciteze într'însele verî-o comandă sau funcţiune, şi cari s'ar prinde pe loc, se vor pedepsi cu reclusiunea. *Fr. 98.*

**80.** Acei cari, cunoscând scopul şi caracterul nu-

mitelor cete, şi tară a ti siluiţi, le vor' ii găzduit, ori le vor fi dat loc de ascundere saii de întâlnire, se vor pedepsi cu reclusiunea.

**90.** lntrunindu-se adunări saii cete turbiirătore linişte! obşteşti, dacă. după trei somaţiimî ce îi se vor face de 'către autorităţile competinte, nu se vor risipi şi va mijloci lucrarea putere! armate, câţi vor fi complici la densele şi se vor prinde acolo pe' loc, se vor pedepsi cu închisore de la şase lunî până la douî anî; iară căpeteniile lor se vor pedepsi cu douî anî închisore.

Insă aceî din complici sau din căpetenii carî vor fi cu arme, se vor pedepsi cu reclusiunea. *P. Fr. loo.*

**91.** Se socotesc arme orî-ce unelte sau machine, saii instrumente înţepătore, tăetore saii sd'robitore, precum : puşcă, pistol, lance, suliţă, cosă. topor, bardă, cuţit, ciomag şi alte asemenea.

Cuţitele de busunar, forfecele şi bustouele nu vor fi considerate ca arme, de cât atunci când se vor fi întrebuinţat a lovi, a răni saii a omorî. *P. mo. 318; P. Fr. 101.*

**92.** Vor fi apăraţi de pedepsele pronunţate în contra autorilor de comploturi saii de alte crime în contra siguranţei interiore saii exterior'e a Statului, aceî culpabili cari. înaintea săvârşire! saii a tentativei acestor comploturi saii crime si mal înainte de orl-ce urmărire, vor fi dat, eî cei d'înteiii, guvernului saii autorităţilor administrative, orî poliţiei judiciare, cunoştinţă despre aceste comploturi sau crime, şi despre autorii şi complicii lor, saii cari, chiar după ce s'aii început urmăririle saii descoperirea culpabililor, vor fi înlesnit arestarea acelor autori sail complici. *P. Fr. 108.*

## TITLUL II

### CRIME ŞI I)KIJ<TK IX COXTKA COXKTITlIŢU'XEI

### CAPITOLUL I

### ('rime şi delicte în contra exerciţiului drepturilor politice

**93.** Atentatul, al căruî scop este de a risipi cu violenţă Adunarea Legiuitore ce se aflâ în exerciţiul legal al mandatului eî, de a o sili să ia, saii să nu ia o hotărâre, de a isgoni cu violenţă pe unul sau pe maî mulţi din membrii sei, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Pr. 82.*



**94.** Acela care, prin violenţa, va împedica pe un membru al Corpului Legiuitor de a merge la Adunare saii de a vota, se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Pr: 8:1.*

**95.** Când se împedica, prin atrupament, violenţă saii ameninţări, unul saii maî mulţi cetăţeni de a'şî exercita drepturile lor civice, fie-care din culpabil! va fi pedepsit cu închisore de şese lunî cel puţin, şi cu interdicţiunea dreptului de a vota şi de a fi eligibil în timp de cinci ani cel puţin şi de dece ani cel mult. */'. Fr. lui); P. Pi: 84.*

**9(î.** Dacă acesta crimă s'a comis în urmarea unui plan concertat ca să fie executat, fie în totă ţara. fie într'unul saii mai multe judeţe, fie într'una sau mal multe plăşî, pedepsa va fi detenţiunea. *P. Fr. 110.*

**97.** Se va pedepsi cu Închisore de la un au până la doi ani:

1° Acela care, fiind însărcinat a aduna biletele de votare, a adăogit sail a micşorat, cu rea credinţă, minierul lor legitim ;

'2° Acela care falsifică sau schimbă un bilet de votare, sau înscrie pe biletele personelor carî nu sciu carte, alte nume de cât acelea carî i s'aii dictat;

3° Acela care, fiind însărcinat cu ţinerea procesului-verbal al uneî operaţiuni electorale, a Înscris într'însul alte nume de cât acelea cari i s'aii dictat;

4° Orl-ce persona, funcţionar public saii nu, care fiind însărcinat de lege cu săvârşirea uneî lucrări în formarea listelor electorale, sau în operaţiunile electorale, ar refusa, fără motiv justificat, de a îndeplini sarcina ce'i impune legea.

In tote aceste caşuri, judecătorul va pronunţa si interdicţiunea pe timp mărginit. *P. Fr. 111.*

1. O data constant că recurentul a fost condamnat prin o sentinţă definitivă pentru delictul de abuz de încredere, şi o dată ce Ieşea comunală decide că nu pot ii alegetori comunali cei osândiţi judecătoresce pentru faptul de abuz (le încredere, recurentul nu mai putea lua parte la alegerile comunale fără să nu devie pasibil de penalitatea prevedută pentru asemenea contravenţiuni. Aşa dar Tr. condamnându-1 pentru un atare fapt, nu numai n'a comis exces de putere, dar din contră, s'a con-

format cu legea. — ('as. II, 7 Sept. 84; B. p. 727.

*2.* Când în procesul-verbal al unei operaţiuni electorale se trec alte nuine de cât cele dictate de resultatul votului, se comite un delict care e prevedllt de art. 1)7 iar nu de art. 123 care prevede falşul săverşit de funcţionarii publici cu ocasia constatărilor ce sunt chemaţi a face în săverşirea transacţiilor relative la interese private.—Cas. TI, 23 Aug. 76; B. p. 470.

**08.** Orî-cine va cumpera saîi va vinde un vot într'o alegere, se va pedepsi cu închisore de la trei lunî până la un an, şi va putea îi osândit şi la interdicţiunea pe timp mărginit. *P. Fr. IPS.*

CAPITOLUL II

## Atentate în contra libertate!

**00.** Când veri un funcţionar public, un agent saîi un însărcinat al guvernului, va fi ordonat saîi va fi făcut veri-un act arbitrarii!, prin care să se atace libertatea individuală a unuia sau mal multor cetăţeni, saii Constituţiunea ţăreî, se va pedepsi cu Închisorea de la şese lunî până la doi si cu ani interdicţiunea pe timp mărginit.

Cu tote acestea, când se va dovedi că el a, săvârşit asemenea faptă după ordinea superiorilor seî, în pricine ce privesc la atribuţiunile acestora, şi pentru cari el era dator să le dea supunere în ordinea ierarchieî, va îi apărat de pedepsa, care, în asemenea cas, se va aplica numai superiorilor ce vor fi dat asemenea ordine. *P. 159 ; P. Fr. 114.*

1. Lg. pentru unele delicte (art. si» si 159) comise de funcţionarii inferiori în exerciţiul funcţiune! lor, presumă abu'sul de autoritate şi de putere a superiorilor, în cât tace responsabili înaintea legei penale pe aceştia, fără a se maî dovedi acel abus de autoritate şi de putere, destul numai să s'e probeze, că funcţionari! inferiori au săverşit acele delicte după ordinea' superiorilor în pricini ce privesc la atribuţiunile acestora şi pentru care funcţionarii inferiori sunt datori să le dea supunere. Presunipţiunea lege! merge până a considera ca o constrângere morală ordinul superiorilor şi de aceia apără de oii-ce responsabilitate penală pe funcţionarul inferior, pedepsa. în asemenea cas avend a se aplica numai superiorilor. — Cas. II, Îs Mart. 74; B. p. lis.

'2. Răspunderea saii nerăspumlerca agenţilor inferiori pentru executarea unul ordin ilegal dat de superiorul lor, nu modifică întru nimic răspunderea agentului superior, care a dat acel ordin. Chiar dacă sar presupune că agenţii inferiori al poliţiei sunt re'spundetorj pentru' faptele comise de denşiî, acesta nu ridică răspunderea penală a agentului superior, pentru ordinul ilegal densul a dat şi care s'a executat. — Cas. II, 5 Nobr. 80 ; li. p. 386.

:i. Procurorul care, fără a fi chemat de Preşedintele biroului electoral, intră în sala de alegeri însoţit de armată şi răspândeşte alegetoril, violeză un drept politic, consistând în libera expresiune a votului garantat de Constituţie. Acest fapt cade sub prevederile art. mi, iar nu ale art. 147, care are de obiect pedepsirea atentatelor la drepturile private ale cetăţenilor din partea funcţionarilor. — Cas. II, 12 Iun. 71 ; B. p. 105.



**100.** Despăgubirea pentru pagubele cercate în urmarea faptelor pomenite în art. 99, se va hotărî conform cu personele, cu împrejurările şi cu vătămarea ce va ti suferit siluitul, fără însă a putea fi, nici o-dată şi pentru orî-cine măcar, acea despăgubire mal puţin de 9 lei şi 25 banî pe di, pentru lie-care persona şi pentru tie-care di de arestare ilegală si arbitrarie. *Pr. P.'3, aii; P. Fr. 117.*

**101.** Dacă fapta arbitrară saiî atentătore drepturilor cetăţeneşti, se va fi săvârşit prin plăsmuită subscriere a verl-unuî ministru saiî altui funcţionar public, plastografi, precum şi ceî-ce, cu bună ştiinţă, se vor ii servit cu acea plastografie, se vor pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. P'5 ; P. Fr. 11H.*

**102.** Funcţionarii publici, însărcinaţi cu poliţia administrativă saiî judecătoroscă, carî aiî retuşat, saii cari aii negrijit de a da ascultare unei reclamaţi unî legale ţintind a constată detenţiunile nelegale şi arbitrarii, fie în închisorile destinate pentru paza deţinuţilor, fie chiar în orî ce alt loc. şi carî nu vor justifica că aii denunţat acesta autoritate! superiore, se vor pedepsi cu degradaţiunea civică, şi vor fi răspunzători de pagubeşi interese, care se vor regula după cum se arată în art. 100. *P. Fr. 119.*

**103.** Directorii, superiorii saîi custoziî închisorilor, sau a ori cărei alte case de arest, care vor fi primit un arestat, fără mandat saiî act judecătoresc saîi fără ordinea provisorie a autorităţilor competinte, aceia care '1 vor ţinea închis, saiî vor retuşa de a'l înfăţişa ofiţerului de poliţie, saii aceluia ce aduce ordinile sale, fără a justifica "tâopunerea lui provine din ordinea procurorului, saiî judecătorului, aceia carî vor refnsa de a înfăţişa registrele lor onceruhu de

poliție, se vor pedepsi ca culpabili de închidere arbitrarie cu închidere de la o lună până la un an şi cu amendă de la 50 până la 150 leî. *Pr. P. rm>; P. - Fr. 120.*

**104.** Se vor pedepsi cu degradațiunea civică ori-ce, ofițer al poliției judecătoreşti, orî-ce procuror, substitut saii judecător, care va îi provocat, dat, saii subsemnat o sentință, o ordonanță saii un mandat de urmărire personală, saii de acusațiune a verî-unuî ministru, sau a vre-unu! membru al Statului, al Adunare! Legislative, saii al Consiliului de Stat, saii al Curțci dc **Corupturi,** sau al (iurte) de Casațiune tară autorisațiunile şi formele pressrise de legi, sau cure. afară de delict flagrant, vor fi dat saii subsemnai fără acele autorisațiuni şi formalități, mandatul de a prinde sau de a aresta pe verî-unul saii maimulți miniştri, sau pe umil sau mai mulți membri ai Senatului, aî Adunare! Legislative, aî Curțeî de Casațiune, aî Consiliului de Stat, saii aî Curțeî de Compturî. *Count. :~>2; /'. Fr. 121.*

**105.** Asemenea se vor pedepsi cu degradațiunea civică, procurorii, substiții, judecătorii saii ofițerii publici, cari vor fi arestat sau vor fi făcut a se aresta un individ in alte localități de cât cele determinate prin legi sau regulamente, sau cari vor fi trămis înaintea judecatei Curțel juraților pe un cetățian, fără **de** a fi pus maî înainte în acusațiune conform legeî. *P. 272. Pr. P. 804, 589;* ***P.*** *Fr. 122.*

**1(K>.** Orl-ce concertare de mesurî contrarii legilor, făcută saii prin adunare de individ! saii de corpuri depositare de veri o parte a autoritătel publice, saii prin deputațitine, ori corespondințe intre dânşii, va fi pedepsită cu închisore de done luni cel puțin, si de şese luni cel mult. contra ori cariiI culpabil, care va putea incă să lie condamnat la. inferdicțiune pe timp mărginit. *P. I''r. 123.*

107. Dacă, prin unul din inijldcele exprimate mai sus, s'aii concertat mesurî contra executărel legilor sau contra ordinilor guvernulul. pedepsa va fi douî anî de incbisore.

Dacă acesta concertare s'a făcut intre autoritățile civile şi corpurile militare sau şetiî lor, aceia carî vor fi autori saii provocatori vor fi pedepsiți ;-u detențiune, ce! l'alțî iilpabilî vor fi pedepsiți cu douî anî închisoare. */'. Fr. 124.*



CAPITOLUL III

### Pentru călcarea de atribnțianî din partea autorităților administrative şi judecătoreşti.

**108.** Se vor pedepsi cu degradațiunea civică:

1) Judecătorii, procurorii şi substituții lor, ofițeriî de poliție cari se vor fi amestecat in exercițiul drepturilor putereî legiuitore, saii prin reglemente care coprind disposițiunî legiuitore, saii poprind, or! suspendând executarea uneî saii maî multor legi, saii deliberând asupra punctului de a şti dacă legile trebue a fi publicate sau executate.

2) Judecătorii, procurorii şi substituții lor, ofițerii poliției judecătoreşti cari vor fi trecut peste competința lor, poprind executarea ordinelor emanate de la administratului, sau după ce aii permis, sau aii ordonat de a se chienia în judecată administratorii pentru fapte relative la exercițiul funcțiune! lor, vor stărui în executarea actelor lor, de si de către autoritățile competinte li s'a notificat anularea acelor acte, sau existența unul conflict. *P. Fr. 127.*

**109.** Se vor pedepsi cu amendă de la 50, până la 750 leî, judecătorii cari, peste atribuțiunile lor, se vor fi amestecat în materii date de lege autoritate! administrative.

Cu aceeaşi pedepsa se vor pedepsi şi membrii ministerului public, carî vor fi luat couclusiunî sau vor fi cerut a se face asemenea procedări. *P.Fr.128.*

**110.** Prefecții, sub-prefecțiî şi alți funcționari administrativi, cari se voiți amestecat îu exercițiul drepturilor putereî legiuitore, după cum se prevede la art. 108 § **1°,** saîi carî vor fi dat ordine ilegale a se opri executareadecisiunilor Judecătorielor saii Curților, se vor pedepsi cu degradațiune civică. *Fr. 130.*

**111.** Aceiaş! funcționari administrativi se vor pedepsi cu amendă de la 50 până 750 lei, când, peste atribuțiile lor, se vor amesteca în materii date de legî autoritate! judecătoreşti, si când, după reclamațiunea uneia sau amândorora părților interesate, vor fi decis o afacere

înainte ca autoritatea superiors să se ti pronunțat asupra cașului. /*. *Fr. ihl.*

# TITI/UL III

## CRIME SI DKIJCTE IN CONTRA INTERESELOR PUBLICE

## CAPITOLUL I

## Despre plăsmuiri saii falsificări.

### SECȚIUNEA I
### Plăsmuiri de monedă

**112.*)** Se va pedepsi cu maximul închisorii, fără admiterea circumstanțelor atenuante, cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amendă de la cincî sute leî în sus, orî-cine va contraface orî va falsifica monetele de metal, carî au curs în Romania.

Dacă monetele contrafăcute saîi **falsificate** sunt de o valore care trece peste doue miî leî, se va putea, îndoi maximul închisori». *P. Fr. 132.*

1. Prin art. 112 P. se pedepsesce faptul contrafacere! saii al falsificarel monedelor de aur saii de argint. Prin art. 11:1 se pedepsesce acela care participă la contrafacere sau introduce în țară, saii pune în circulațiune monede de aur sau argint ce au curs în România, ca și plăsinuitorul. Din aceste articole resultă, pe de o parte, contrafacerea saii falsificarea de monede, pe de alta parte participarea la contrafacere. Introducerea sau punerea în circulație sunt în sine acte tot atât de distinse ca consumarea unuî fapt și complicitatea prin ajutorul dat autorului faptului. Fie-care din aceste acte constitue crime deosebite; de aceea dar și pentru declararea cuî-va de culpabil că a săvgrșit unul din acele acte are a se pune anume câte o cestiune. Ast-fel dacă cestiunile se pun în mod separat, se pote ca juriul să recunoscă că acusatul nu a contrafăcut monede și în urmă să-l declare culpabilVle a ti participat la contrafacere sau de a fi introdus saiî de a ti pus în circulație monede contrafăcute, fără ca aceste declarări să se contrazică, tocmai fiind-că un fapt nu implicaîn sine și fie cel-Talt. — Cas. )T, io Febr. 76; B. p. 72.

2. In crima țn-evezută și pedepsită de art. 112 se cere, ca element constitutiv al eî, numai contrafacerea sau falsificarea monetelor ce au curs în România, iar nu și ca falsificatorul să fi pus în circulație acele monete.—Cas. II, *2* Maî 95; Ti. p. 769.

!î. Pentru ca cine-va să fie pedepsit pentru că a pus în circulaliune monetă falșă, trebue să iie constatat că acea inonetă falșă pusă în circulațiune, avea curs tu România, și dar acest fapt, care constitue unul din elementele crimei urmărite, trebuia să figureze în cestiunea pusă de Președinte.— Cas. II, ar, Apr. 7U; B. p. 347.

**) Acest articol a fost modificat ast-fel prin legea din 4 JSlal 1805.*

113. Acela care va participa la contrafacerea uneî asemenea monete, orî o va introduce în țară, sau o va pune în circulațiune, se va pedepsi ca plăsmuitorul de monetă falsificată. i\ *Fr. 1H4.*



1. Prin art. 113 se pedepsesce eu pedepsa prescrisă de art. 112 participarea la contra-farorea, de monetă, introducerea iu tavă sau punerea în circulațiune de monetă falsificată. Din acesta disposițiune, nu putem dice că resultă că simplul fapt a introducere! în țară saîi a punere! în circulațiune de monetă cu sciință că ar fi falșă, ar li pedepsită ca si faptul'contrafacere!, căci nu's'ar putea înțelege cum faptul punere! în* circulațiune de monetă falsă ar fi pedepsit atât de grav,'când punerea în circulațiune de monetă după ce se va cunosce că este falșă se pedepsesce cu amendă. Așa dar Lg. nu pote să fi voit a pedepsi numai introducerea in țară saîi punerea în circulație de monetă, despre care scie că o falșă, ci el a presupus în cașul ârt. 113 și o complicitate din partea aceluia care a introdus, saîi care a pus în circulațiune monetă falsă, adică o cunoscință de contra-facerea monetei. Cii alte cuvinte se mai cere, după art. 113, ca să fi avut si cunoscință, că moneta era lalșă în momentul când a primit'o. Dacă dar cine-ya a introdus sau a pus în circulație monetă falșă, fără să fi avut sciință despre falsitatea eî, în momentul când a primiCo, acesta este un fapt care n'ar putea fi pedepsit nici după art. 114. Precum în cașul participare! la contra facere este evidentă și neapărată cunoscință despre crima contra facere!, asemenea acesta cunoscință trebue să se ceră, după art. 113, când e vorba și de introducere saii de punerea în circulațiune, căci ca și participarea propriu zisă introducerea și punerea în circulație constitue fapte de complicitate a contra-facerel prevfidută de art. 112 și de aceea Lg. le-a coprins în acelaşi articol. Ast-fel, ca cine-va să lie pedepsit conform art. 113 combinat cu art. 112 pentru că a pus in circulațiune monetă falsă, trebue să fie constatat, că el a avut cunoscință despre falsificarea monede! în momentul când a primit'o. — Cas. II. 15 Febr. 74; B. p. 77.

'2. Cestiunile aii a 11 puse ast-fel în cât ele să coprindă elementele constitutive ale crime! de care este acusat cineva. Spre a declara pe un acusat culpabil de unul din faptele prevădute prin art. 113, trebue ca cestiunea să coprinză atât elementele constitutive ale fa])tului principal, adică a contrafacere! sau a falsificare!, precum si aceea ce caracteriza complicitatea, adică sciință că monetele erau falșe d. e.: *acusatul este culpabil că a introdus /u țară moneta de aur sau de argint, contra-făcută, saîi falsificată, din acelea ce au curs tu lioînăuia. sciind că sunt falșe.* Așa dar dacă juriul ar ti fost întrebat, dacă cutare este culpabil că a introdus în țară sau a pus în circulație menete sciind că sunt false, acesta nu e suficient, căci în acesta cestiune nu sunt cuprinse circumstanțele esențialmente constitutive pentru criminalitatea faptului introducere! saîi a punere! în circulație, dacă monetele erau contrafăcute saîi falsificate și dacă erau din acelea ce au curs în România. In specie jurații n'au fost întrebați dacă monetele erau contră-făcute sau falsificate șt dacă eraîi din acelea ce aii curs în România, și ast-fel Curtea cu jurat! nu' putea să aplice art. 113 P. — Cas. II, 10 Febr. 76 ; B. p. 72.

3. Cestiunea pusă juraților: *dacă este culpabil că a pus în circtdathtue monete falșe avend cur.s legat hi tară cu bună sciință că sunt falșe,* răspunde la condițiunile

cerute de art. 113. — Cas. II, 22 Nobr. 82; B. p. i m.

4. Tote elementele care constitue faptul principal fiind strâns legate, trebue să tie puse într'o singură cestiune. In specie recurentul fiiud dat în judecată pentru că a pus în circulație numele falșe de câte 2 și 5 lei avend curs în țară, tote aceste elemente fiind 'constitutive ale sus menționatei crime nu puteți ti despărțite, ci trebuia a face obiectul uneî singure cestiuni. De și nu se prevede dacă monetele erau de argint sa.tî de aramă, acesta enunciare era inutilă pe cât timp se dice monede de 2 și 5 lei avend curs în România și este presumpția că jurații aii avut cunosetnța că acele monete erați de argint fiind că monete de aramă de 2 și de f> leî nu există la noî în țară. Ast-fel Hind, cestiunea' a"fost bine pusă.-- Cas. II. M lan. K;I ; li. ],. «1.

.1. Ibieâ eesliiinoa pusă dc Președinte juraților, c relativă la un alt. fapt pentru care arti--satul nu fusese dat judecatei și întru cât, se consta!â din procesul-vrrba.l al audienței cit advocatul acusatnliil n rădicai, contestație iuaititea. ('u iței contra punerii cesfiunei subsidiare do către Președinte, acesta nu putea să se pronunțe singur asupra acestei eoniost at il, ci Curtea, era, datore să deei'dii, dacă acesta eostiime resultă, saii nu din desbaterl. - Cas. [(, ii Iul. 87 ; *li.* p. I.2K.

**114.** Cine, **socotiiul** de bună și **adeveratu** o **1110-**netă talsilicată, ee'î **va** li căzut în mână, o va, pune în circulațiune, nu se va pedepsi, iară, după ce o va cunosce că este falșă si nu va, înceta a o întrebuința, se va osândi să plătescă drept amendă îndoit suma ce va fi pus în circulațiune. *P. Pr. 135; P. Pr. 123.*

1. Art. 144 nu se pote aplica, de cât atunci când un individ a primit o monetă, falșă credem! că e bună și în urmă. descoperind falsitatea, a voit s'o întrebuințeze și el la rândul seu punend'o în circulație. — Cas. II, *ii* Nobr. SJ ; Ti. p. 1117.

CVI ce primesce de bună voe o modetă si după ce aflâ că e falsă o pune cu fote aceste în circulațiune, comite în adever o fraudă evidentă, un adeverat, furt, căci prieinuesee o daună celui care pritnesce acea, miinetă, avend o perfectă cuiioscinlâ despre ri-nl ce-1 euusezâ. Lei^ea însă ține socoldlă dc sil nați unea sa specială, îl coinpătimosce, vede in el mai mull un nenorocit de cât un criminal, ca,re caută sil arunce asupra altuia per/.iinia a cărui victimă a, fost. Areslâ escepțiune constitue uu fapt ilo scuză legală. Aparține deci numai acusatuluî lie a propune acest fapt, de scuză, și proba trebue să fie în sarcina, sa. Acusațiunea nu e ținută să probeze ca prevenitul a primit drept bune monetele ce a emis : i-e suficient, afară numai dacă acesta circumstanță nu reiese în mod evidedent din fapte, să stabilescă circumstanțele elementare ale crimei de punere în circulațiune de monete falșe , prevedută, de art. 113. De âci urmeză, că nici judele-instructor, nicî camera (le punere sub acusațiune, nu este competent de a examina, acesta excepțiune, ci numai jurații; faptul'acesta, constituind o simplii scusă, cercetarea, sa intră in problema culpabilitate!, a cărei soluțiunî este reservatâ jurisdicțiunilor de judecată, iar nu instanțelor de urmărire. At a dar judecătorul dc instrucțiune nu este competent să examineze el acest fapt de scuzași că sesiseze Tr. corecțional cu judecarea faptului prevedut de art. 114, care nu constitue de cât un fapt de scuză, la crima prevedută de art. 113, și dar cine e competinte să judece crima prevedută de art. 113, va examina și cestiunea acesta a scuzei; jurații dar, iar nu Tr. corecțional, sunt competent! de a statua în specie. — Tr'. Ilf. II, 17 Iun. 113; Dr. 48/93, p. 382.

**115.** Care se va dovedi răzând, tăind sau subțiind moneta, prin orî-ce meșteșug, se va pedepsi cu amendă de la 100 până la 2500 1eîși cu închisore de la trei luni până la doul anî.

**11(5.** Vor fi aperați de osândele hotărâte pentru plăsmuitoriî despre carî se vorbesce în articolele 112 si 113, aceî culpabili, cari, înaintea săvârșire! sail a punerii în lucrare a acelor crime, și înainte de a se începe ori ce urmărire, vor fi descoperit autorităților competinte acele crime, precum și pe autorii sau pe complicii lor.

Asemenea vor fi aperați de pedepse, și aceî culpabili, caii, chiar după începerea urmăririlor, vor fi înlesnit arestarea autorilor saii a complicilor lor. *P. 59. 122; P. Fr. 138.*



SECȚIUNEA II.

Plăsmuiri de sigilii ale Statului saii ale altor autorități, de bileturi de bancă, de efecte publice și altele

**117** *). Se va pedepsi cu maximul închisorii, fără admiterea circumstanțelor atenuante, cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amendă de la cincisute leî în sus:

1) Orî-cine va fi falsificat sigiliul Statului sau care, cu bună sciință, va fi întrebuințat un asemenea sigiliu falsificat;

2) Orî-cine va fi falsificat sau alterat efecte emise de tesaurul public cu timbrul șeii, sau bilete de bancă autorisate de legi, saii care, cu bună sciință, va fi întrebuințat aceste efecte saii bilete falsificate sau alterate, sau le va fi introdus în țară.

Dacă efectele sau biletele falsificate sau alterate sunt de o valore care trece peste doue mii lei, se va put6 îndoi maximul închisorii. *P. Fr. 139.*

**118.** Se vor pedepsi cu închisore de la trei până la 5 ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit:

Acel caii vor fi falsificat sau alterat orî-ce timbru național, sau orî-ce

**) Acest articol a fost modificat ast-fel pi'in legea din 4 Maiit 1895.*

marcă publică, destinată pentru probe la materii de argint sau aur.

Asemenea se vor pedepsi şi aceia carî, cu sciinţă, se vor fi servit cu hârtiî sau efecte purtând timbrurî mincinose, sini cu mărci, orî timbrurî faşificate sau alterate. *P. Pr. 140.*

119. Se vor pedepsi cu închisorea de *'6* anî şi cu interdicţiunea pe timp mărginit, orî-cine, fără a avea drept, va lua şi va întrebuinţa adeveratul sigiliu al Statului, sau timbrurile ori mărcile prevedute la art. 118, făcând cu dânsele o întrebuinţare vătămSt6re drepturilor şi intereselor Statului. *P. Fr. 141.*

120. Se vapcdepsi cu închis6re de 3 anî şi cu interdicţiunea pe timp mărginit:

*a)* Aceia carî vor li falsificat mărcile destinate spre a fi puse,în numelo guvernului, asupra produselor sau mărfurilor, saii cari vor fi întrebuinţat, cu sciinţă,asemenea falşe mărci;

*b)* Aceia carî vor ii falsificat sigiliul, timbrul sau marca uneî autorităţi orecare, saîi a unul stabiliment particular, de bancă sau de comerciii, saii carî cu sciinţă le vor fi întrebuinţat.' *P. Fr. 142.*

1. Art. 120 pedepsesce pe acela ce va falsifica marca unei autorităţi, adică instrumentul, cu care funcţionarii publici, în numele guvernului, pun peceţi pe producte saii mărfuri, sau pe acela care, cu sciinţă, va fi făcut întrebuinţare de' o asemenea marca falsificată. — Cas. II, 12 Mart. 70'; B. p. 82.

2. Art. 120 prevede falsificarea sigiliului, timbrului sau mărcii unei autorităţi, înţelegendu-se prin acesta peceţile ce funcţionarii' pun pe actele ce libereză, în virtutea funcţiune! lor, ca un simbol al autorităţii lor. In specie, prevenitul fiind culpabil că a falsificat un bilet de vîndarc de vite, cu sigiliul comunei, nu se pote dice că a comis faldul prev&dut de art. 120, de ore-ce asemenea bilete se daţi ca nisce foi de drum pentru vite, delict prev6dut de art. 132. — Cas. II, 2» Nobr. 69; B. p. 308.

*ii.* întrebuinţarea unor mărci poştale deja întrebuinţate, şi şterse prin procedeurî cnimice, intră în previsiunilc art. 120 numai atunci când delicuentul scia că mărcile craft falsificare saii deja întrebuinţate.- Cas.II, I:I Mart. !M ; 15. p." M6.

4. După art. 8) din legea telegrafo-postală din 22 Mart. 1HH0, acei ce se vor servi spre francare, de timbre poştale, carî aii maî fost întrebuinţate, saîi carî vor contraface timbre poştale saîi mandate poştale, vor ti pedepsit! ca autori de falsificare publică conform Codului penal. Lg. se referă la dispoşiţiunile dreptului penal comun.'El nu vizează anume articolele Codului penal cari urmeză a se aplica la infracţiunile deosebite pe carî le prevede art. 89 din legea telegrafo-postală. Adeveratul sens, al acestui articol, urmeză a se fixa prin interpretaţiune. Dacă în Franţa s'ar fi putut nasce nedomirire asupra înţelesului cuvintelor *sigiliu, timhrti saii marcă* din art. '142, căruî corespunde ad littâram art. 120 P. fiind-că în timpul publicare! textului de lege francos mărcile sau timbrele poştale nu eraîi încă cunoscute, la noî asemenea nedomirire nir pote exista, mărcile sau timbrele poştale fiind deja de mult usitate când s'a publicat Codul nostru penal. De altmintrelea si în Francia doctrina a subsumat sub denumirile art. 142 (120 P. român) şi timbrele sau mărcile ' poştale' (Faustin-Helie, II p. 319, ediţiunea 4°). Decisiunea Casaţie! francese din 4 Oct. 1849, nu infirmă acestă interpretaţiune a doctrinei, căeî, în specie, nu era vorba de întrebuinţarea unei mărci poştale deja întrebuinţate sau contrafăcute, ci de însemnări făcute de un agent postai pe plicul uneî scrisori, înseinnări care aveau de scop a indica câtimea portului de perceput; era dar vorba de un adeverat înscris emanat de la un funcţionar public, lucrând în exerciţiulc atribuţiunilor sale. Nici litera, nicî spiritul art. 120 nu se opun la subsumarea sub dispoşiţiunile • lu! a infracţiune! prevădute de art. 89 din legea telegrafo-postală, întru cât ea consistă în întrebuinţare de timbre sau mărci contrafăcute. — Cas. II, 13 Ian. 88;

Dr. 3/88 p. 60. B. 88, p. 67.

121. Se va pedepsi cu închisore până la douî ani acela care, fără drept, va lua şi va întrebuinţa adeveratele sigilii, timbru saii mărci prevăzute la art. 118 făcând cu dânsele o întrebuinţare vătămătore drepturilor şi intereselor Statului, orî a uneî autorităţi publice, orî chiar a unuî stabiliment particular, de. bancă saiî de come-rciiî. *P. • Fr. 143.*

• 122. Dispoşiţiunile art. 116 se aplică si la crimele prevăzute prin art. 117.



### SECŢIUNEA III *)

Despre falsificare de înscrisuri publice saii autentice şi de comerciu sun bimcă.

123. Se va pedepsi cu închisorea de la 3—5 anî cu interdicţiune pe timp mărginit şi cu amendă de la 50 leî în sus, orî-ce funcţionar sau ofiţer public care, în exerciţiul funcţiune! sale, va fi comis o plăsmuire,,fie prin semnături falşe, fie prin alteraţiune de acte, de scriituri sau de semnături, fie prin arătare de alte persone de cât cele adeverate, fie prin scriituri făcute sau intercalate pe registre sau alte acte publice după confecţiunea saiî încheiarea actelor.

Dacă prejudiciul resultând din , una din plăsmuirile maî sus indicate trece de 2000 leî, se va putea îndoi maximul inchisoreî. *P. Fr. 145.*

*) *Ari. 128—126 nu fost modificate, ast-fel cum le-am dat ari, pnin legea din 28 Mai 189.1.*

1. Elementele cerute de art. 123 sunt: *a)*, calitatea de funcţionar public; *h)* alterarea în âctu public; *c)* prin care s'a cauzat prejudiţii; *d)* intenţia frauduloşă. — Cas. II, *8* Iun. 74; B. p. 216.

2..Elementele,delictului prevfidut de art. 123 sunt o alteraţiune materială a adevărului, comisă de un funcţionar în exerciţiul functiunel* sale, prin arătare de alte persone de cât cele adevărate într'o scriptură publică, prejudiciu si intenţiune frauduloşă. Aceste tlouă din urmă elemente existând chiar când se atinge şi este intenţiune de a se atinge, un interes general şi public.— Tr. Dolj, 7 Nobr. 95; Dr. 3/96, p. 19.

3. In materie de fals legea nu cere un prejudiciu real, ci posibilitatea unuî prejudicia este suficientă. — Cas. II, 10 Nobr. 80; B. p. 393.

4. E loc la pronunţarea achitare! prevenitului, iar nu la absolvirea lui, ori de câte orî se constată că faptul ce i se impută nu are flintă, sau că dânsul nu p6te fi răspundetor de el. Absoluţiunea are loc numai atunci când se recun6sce că faptul imputabil prevenitului, şi a cărui fiinţă este constatată,' nu cade sub previsiunile nici unul text de lege. Aşa dar, cu drept cuvânt judecătorul fondului a pronunţat achitarea, iar nu absolvirea, în delictul de falş, când a constatat că lipsesce unul din elementele acestui delict, si anume prejudiciul sau posibilitatea de prejudicia, căci, în acest caz, delictul imputat nu avea flintă.— Cas. II, 9 Iun. 93; B. p. 629.

5. La comiterea delictului de falş, pentru ca să existe din partea agentului intenţiunea f'raudul6să şi prin urmare culpabilitatea penală, se cere să fie constatat că agentul a comis alterarea adevărului cu ajutorul inteligenţei şi voinţei sale, cu alte cuvinte'că ştia'că faptul ce-1 comite este sau pote să prejudicieze pe cine-va şi eu tote acestea a voit să-1 comită, fiind împins de a face acesta de un mobil ore-care» căci e de principiu că delictul residă mai mult în intenţiune conform adagiuluî. *Fraus nou exeventu duntaxat, sed ex consilia quoque desideratur.* — Tr. Prah. 23 Iun. 97; Dr. 64/97, p. 527.

6. Art. 123 nu cere imperios ca scriptura în actul public să fie făcută chiar de funcţionarul câre comite alterarea adevărului, cel puţin când e vorba de arătare de alte persone şi dacă scriptura în acte publice trebue să existe în acest cas, acesta se deduce din intitulatul secţiunel III, sub care se află suscitatul articol. De altminteri chiar Casaţiunea franceză a judecat că "există falş, dacă agentul, declarând fapte falşe, obţinuse atestaţiunea acestor lapte printr'un terţiu,, cu tote că n'ar fi iscălit chiar el declaraţiunea sa.—Tr. Dolj II, 7 Nobr." 95; Dr. 3/96, p. 19.

7. Când falşul a fost făcut într'un act de hotărnicie al inginerului, nu se pote susţine că el a fost făcut într'un act public pentru ca procesul să nu ne de competinţa Curţii de a-1 judeca, de 6re-ce inginerii nu intră în rândul funcţionarilor sau ofiţerilor publici, anume arătaţi prin lege-Cas.II, 13 Apr. 76;' B. p. 148.

8. Cade sub previziunile art. 123 faptul săvârşit de un comisar, care, însărcinat cu arestarea unei persone, înfăţişeză o altă persoră directorului închisorii iscălind ca purtător al mandatului în registrul de încarcerare, care este un act public—Tr. Dolj II, 7 Nobr. 95; Dr. 3/96, p. 19.

9. Notarul unei comune este un funcţionar public, în înţelesul art. 123.—Cas.II, 4 Dec. 95; Dr. 3/96, p. 18.



10. După art. 123, modificat prin legea de la 28 Mal 1893, orl-ce funcţionar sati ofiţer public care, în exerciţiul' funcţiunel sale, va fi comis o plăsmuire fie prin semnături falşe, fie prin alteratiune de acte, de scriituri, sau de semnături, fie prin arătare de alte persone ae cât cele adevărate, etc. se vor pedepsi cu închis6re corecţională de la 3 până la 5 ani. Fiind concurs de delicte de aceiaş natură, după art. 40, pedepsa are a fi maximul pedepsei prevedută pentru acele delicte, adicâ inchisorea de 5 ani. Prin art. 60 se lasă la facultatea judecătorului de a reduce pedepsa când găsesce în favorea inculpatului circumstanţe atenuante. Insă, după al. 4* al art. 60, când pedepsa cuvenită unul acusat este maximum închisoreî corecţionale, inst. de fond nu va putea reduce pedepsa la mal puţin de un an. Acesta este adevărat în tote caşurile fără deosebire, şi în caşul când inchisorea este maximul în urma aplicare! art. 40. In specie, Curtea, prin decisia depusă recursului, recunoscând pe culpabil că, în calitate de funcţionar public a comis mai multe falsuri în acte publice, şi, condamnându-1 la mal puţin de un an închisore corecţională, pe când pedepsa prevedută de art. aplicat, era maximul închisorel corecţionale, a violat art. 60 combinat cu 123 şi 40 şi dar decisia sa are a ti casată. — Cas. Vac. 31 Iul. 96; B. p. 1145.

11. De câte orî este vorba de un fals în acte publice comis de către un funcţionar public în eserciţiul functiunel sale, respunsul' afirmativ al juriului coprinde în tot-d'a-una într'un chip nedubitabil şi declaraţiunea că falşul de care acuzatul se găseşte' culpabil a causat sau a putut cauza prejudiciu, şi ast-fel nu este necesar a se ţiune o cestiune separată relativă la prejudicia. — Cas. II, 27 Febr. 76; B. p. 90.

12. In materie de fals, faptul luăreî valorilor în virtutea actului falsificat, constituind prejudiciul, care este chiar un element al crimei, nu se p6te pune o cestiune separată asupra luî, ci urmeză să se pună juraţilor în cestiunea principală! — Cas. II, 24 Apr. 90; B. p. B52.

13. Funcţionarul saii oficerul public, care a comis un fals, nu este pasibil de pedepsa prevădută de art. 123 de cât numai pe cât l'a comis în eserciţiul functiunel sale. Din acestă condiţiune, formalmente stabilită de lege, urmeză că falşul comis de un funcţionar puDlic chiar în acte publice, nu intră în termenii acestui articol, dacă aceste acte nu constitue un act al functiunel sale, şi că se socotesc comise afară din funcţiunea sa ori de câte ori juriul n'a declarat positivamente acesta circumstanţă. Preşedintele Curţii juraţilor, punând cestiunea: *acusatul este culpabil că în- calitate de funcţionar public a comis o falsificare în acte publice,* n'a pus pe juratî în posiţiune de a declara, dacă falsificarea a fost comisă în unul din modurile indicate de art. 123, nefiind destul ca juraţii să declare nu maî că actul este fals. Cestiunea dacă actul falsificat este un act public saii privat, este o cestiune de drept, streină de competinţa juriului fiind-că nu pote fi resolvată de cât numaî după principiile juridice, despre care juraţii pot să n'aibă cunoscinţă, neintrând în atribuţiunile'juraţilor de a aplica verî-odată legile. Ast-fel eî, trebue să declare, când e vorba de un falş în scriere publică, că scrierea falsificată emanfl

de Ia cutare funcţionar, sail că este atribuită acestui funcţionar, că ea constitue un act âl funcţiune! sale. — Cas. II, 23 Nobr! 71; B. \\. 353.

14. Acusatul care a fost judecat şi achitat pentru delapidare de bani publici, p6te 'fi urmărit şi condamnat în urmă pentru falş, fără ca prin acesta să so potă dice că s"a violat autoritatealucruluijudecat.—7 Cas. II, 2H Febr. 70; B. p; 63.

15. Mijlocul de casare întemeiat ]>e lipsa de competinţa a instanţelor corecţionale de a judeca* un fapt de fals în acte publice devine fără interes a se maî cerceta, odată ce, în urma acelei judecăţi, a intervenit legea din 28 Maî 93, care a modificat art. 123—126 şi a corecţionalisat tote falsurile, fie în' acte publice, fie în acte private, trimiţendu-le în judecata instanţelor corecţionale; căci, chiar dacă s'ar casa pentru acest motiv decisiunea atacată cu recurs, afacerea ar urma să se trimită tot în judecata uneî Curţi corecţionale. Cas. [|, »» Iun. 93;'B. p. 62».

**124.** Se va pedepsi asemenea cu închisore de 3—5 ani', cu interdicţiune pe timp mărginit si cu amendă de hi 50 lei în sus, orî ce funcţionar sau oliţer public care, alcătuind (redactând) acte st:risc privitore la funcţiunea 1 uî, va li, cu viclenie, denaturat substanţa sau circumstanţele lor, iie scriind convenţiunî, altele de cât cele ce 'i s'au însemnat sau dictat de părţi, fie constatând ca adeverate fapte mincinose, saîi ca mărturisite fapte nemărturisite.

Dacă prejudiciul resultând din actul falsificat trece de **2000** leî, se **va** putea îndoi maximul închisoreî. *P. Fr. 146.*

1. Elementele cerute de art. 124 sunt: *a)* calitate de funcţionar; *f>)* arătarea de neadevăr în act public; *c)* causarea, sau posibilitatea de eausare a unuî prejudiţiîi; *d)* intenţia fraudulosă. — Cas. II, s Iun. 74; B. p. 215.

2. Elementele constitutive ale infracţiune! prevedută şi pedepsită de art. 124 şi 125'sunt: *a)* intenţiunea fraudulosă, *b)* alterarea' adevărului, *c)* prejudiciu sau posibilitate de prejudiciu, *d)* actul falsificat să fie public şi autentic. — Cas. II, 30 Maî 75; B. p. 119.

3. Unul din elementele constitutive ale crimei de falsificare de înscrisuri publice saîi autentice, este intenţiunea fraudulosă. — Cas. TI, '20 Oct. 81; B. p. 792.

4. Pentru ca alterarea adevărului să tie pedepsită nu este îndestul ca ea să iie făcută în prejudiciul cuiva, citrebue încă cu să fiă săvârşită cu fraudă, cu viclenia. Acest din urmă. element este chiar expresainente cerut de art. 124 pentru l'aJsiiicarea intelectuală. Prin răspunsul juraţilor că acusatul este culpabil nu se indestuleză. cerinţa legeî. în acesta materie, legea voind să atragă atenţia juraţilor in special asupra intenţi'uneî ce a predominat pe autorul pretinsului, fals la co, uiiterea luî. După acelaşi articol de lege, pentru ca un funcţionar sau ofiţer public să fie supus la pedepsa prevedută de zisul articol trebue să fie constatat că actul falsificat de dânsul este alcătuit în cercul atribuţiunilor funcţiunii sale. Dacă, când este vorba de falsul material comis de. un funcţionar public, Lg. prin art. 123, s'a mulţumit cu constatarea că acel funcţionar când a comis falsul material era în exerciţiul funcţiune! sale, pentru falsul intelectual a cerut ca alterarea adevărului, falsificarea, să fie făcută la un act privitor la atribuţiunile funcţiune! sale, adică un act care nu pote produce legal efect de cat numai fiind că emană de la acel funcţionar în a sa calitate.—Cas. II, 3 Febr. «2; B. p. 193.

o. In delictul de fals în acte publice, Lg. nu cere neapărat ca element constitutiv existenţa unuî prejudiciu material, fiind suficient să existe numai posibilitate de prejudiciu.—Cas. II, 19 Oct. 94; B'. p. 1001. Idem: Cas. II, 23 Ian. 95; B. p. 73.

6. Posibilitatea de prejudiciu, trebue căutată în momentul confecţionare! actului; împrejurările şi circumstanţele carî vin după' confecţionarea actului, nu pot să creeze în urmă, într'un act, un fals care n'a existat în timpul confecţionare! luî, nicî nu pot să stingă în urmă un fals care a existat de la început.—Cas. II, u Dec. 94; B. p. 1235.

*î.* Falsul în acte publice este imputabil unuî funcţionar numai atunci când actul falsificat e pi'ivitor la atribuţiunile funcţiune! sale, adică un act care nu pote produce efecte legale de cât numai fiiiid-că emană de la acel funcţionar în calitatea sa. — Tr. R.-Sărat 4 Sept. 96; Dr. **56/96** p. 490.

S. Termenul de opoziţie în materie civilă fiind de opt zile libere de la primirea hotărâre! în persona sau la domiciliu şi numai când partea va lipsi de la domiciliu şi sentinţa va fi din acelea carî n'au drept de apel, fiind de 1"? zile, este casabila decisiunea Curţeî de apel care achită pe agentul însărcinat cu predarea hotărîrei motivând acnitarea pe lipsa de prejudiţiîi sau de posibilitate de prejudiţiîi, din cauză că ce! judecaţi în'lipsă şi a c&ror semnătură a fost falsificată în dovada de comunicare, aveau termenul de 15 zile a iace opoziţie şi că din erore tribunalul îe-ar fi rrspins opoziţia ca tardivă făcută după opt'zile, însă înainte de 15 zile. — Cas. II, 27 Mal 97; B. p. 792.

9. Actul este public întru cât e făcut de funcţionarul competent cu formalităţile cerute. Un asemenea act, daca e infectat de un viciu pentru care actul ar fi nul, nu înceteză a fi public, întru cât acel viciu de formă e independent de voinţa agentului şi întru cât actul' ave tote caracterele unui act public.—Cas. II, 8 Aug. 78; B. p. 281.

10. După art. 124 pentru ca un funcţionar sau ofiţer public să fie supus la pedepsa prevădută în el, trebue să fie constatat că actul falsificat, este alcătuit în cercul atribuţiunilor funcţiune! sale. Dacă* când este vorba de falşul material comis de un funcţionar public, Lg. prin art. 123 P. s'a mulţumit cu constatarea că acel funcţionar când a comis falşul material era în esercitiul funcţiune! sale, pentru falşul intelectual însă, a cerut ca, alterarea adevărului, falsificarea, să fie făcută la un âct privitor la atribuţiunile funcţiune! sale, adică un act care nu pote produce legal efect de cat numai fiind-că emană de la acel funcţionar în a sa calitate.—Cas. II, 17 Febr. 82; B. p. 220.

11. In falşul de acte publice, prevădut şi pedepsit de art. 124, prejudiciul consistă nu în însuşirea ilicită a sumelor pentru carî prevenitul s'a servit de acest talş, ca ast-fel, prin restituirea sumelor însutite,

infracţiunea falşului să potă înceta,' ci în însăşi alterarea scriptelor publice.' — Cas. II, 30 Mal 94; B. p. 631.

12. Primarul care falsifică un proces-verbal, prin care se constată vendarea unor producte urmărite de Stat, nu comite falşul prevedut şi pedepsit de art'. 124 şi 125. In adevăr, pentru ca un act să fie considerat autentic în sensul strict allege! care să dea nascere la un prejudiţiu trebue să fie făcut de un funcţionar public competinte în exerciţiul funcţiune! sale. Chiar dacă actul falsificat a fost făcut de către ' un funcţionar public, dar care nu avea' calitatea de a'l face, nu p6te avea caracterul unuî act autentic. După legea de urmărire, agenţi! fiscului sunt singuri comp'etintl a urmări încasarea veniturilor Statului, a asista la vendarea lucrurilor sequestrate, a' subscri actele de licitaţie şi a libera datorului chitanţe *â-souche* pentru sumele încasate din vendarea acelor obiecte. In faţa acesteî legi primarii neaven'd competinţa a constata operaţiunea vândărilor de asemenea natură, orî-ce act încheiat de denşiî este nul şi nu pote avea puterea unui act autentic care să fie oposabile uneî terţe persone. Chiar dacă s'ar 'admite că primarii ar avea acesta calitate, totuşi actele încheiate de denşiî pentru constatarea vândăriî nu pot da nascere verî-unul prejudiciu, de 6re-ce după legea comptabilitatei generale, debitorul nu p6te fi descărcat de cât în puterea unei chitanţe r> *souche* liberată de agentul fiscului. — Cas. II, 30 Mal 75; B. p. 119.

13. Plăsmuirea unor fol de drum pentru vite, săvârşită de primarul comunei, constitue crima de falş în acte publice, prevădută de art. 124.—Cas. II, 1 Febr. 9:j; B. p. H:Î.

14. Faptul că un agent perceptor a denaturat cu viclenie substanţa maî multor mătcî (cotore)'din registrul de percepţie, trecând într'ensele sume de Dani maî mici de cât cele percepute, cu carî mod şi-a însuşit diferenţa în propriul său folos, constitue crima prevădută şi pedepsită de art. 124, iar nu o simplă sustragere de banîpublici.—Cas. II, 2 Mart. 92; B. p. 255.

15. Intre elementele constitutive ale delictului de fals este nu numai prejudiciu, ci şi posibilitatea de prejudiciu. De aci resultă că comite delictul prevădut de art. 124, perceptorul care a luat de la contribuabili sume mai mari de cât cele arătate prin matca din registre, şi şi-a însuşit diferinţa dintre 'sumele arătate şi cele ce percepuse în realitate, chiar dacă a restituit aceste sume atunci când controlorul fiscal a aflat manoperile luî. In adevăr faptul în momentul perpetuării lui întruneşte tote elementele delictului de fals în acte publice. — Cas. II, 19 Oct. 94 ; B. p. looi,

16. Ajutorul de perceptor care percepînd contribuţiile la maî multe persone, trece în recipisele liberate adevăratele sume, iar în matca din registru sume mai mici şi schimbă si numele personelor, comite falsul prevădut de art. 124. — Cas. II, 12 Ajpr. 85 ; B. p. 325.

17. Ajutorii de perceptori sunt consideraţi ca funcţionar! publici în sensul art. 124, aşa că falsurile săvârşite de dânşii în actele ce sunt de atribuţiunile lor, constituesc delictele prevădute de citatul articol. — Cas. II, 10 Ian. 96 ; B. p. 77.

18. Comite falş în acte publice portărelul care primesce taxe de la părţi pentru a face acte de procedură privitore la funcţiunea sa, nu trece nici în chitanţă nici în tulpină toţi banii primiţi, orî dacă îl trece în chitanţă' nu-i trece în tulpină. In adevăr în acest fapt sunt întrunite tote elementele falşului: alterarea adevărului, posibilitatea de prejudiciu si intenţia frauduloSă şi cade SUD previsiile art. 124 de ore-ce portăreii sunt obligaţi a ţine un registru, visat de' Preşedintele respectiv, în care trebue să trecă în dublu felul operaţii, numele părţii şi suma primită. — Cas. II, 9 Iun. 76 ; B. p. 334.

19. Faptul că notarul uneî primării a participat prin subscrierea sala aprobarea dată de primărie unui certificat liberat în condiţiunile art. 40 din legea de recrutare, pentru scutirea unuî tînăr de la recrutare, constatând în certificat, cu cunoscinţă şi viclenie, fapte mincinose 'drept adevărate, şi eausînd ast-fel prejudiţiu societate! prin scutirea de' armată a acelui tînăr, pe baza disuluî certificat, constitue crima de fals în acte publice, prevădut si pedepsit de art. 124. — Cas. ti, 5 Aug. 92 ; B, p. 713.

20. Procesele-verbale încheiate de controlorii de pe lângă sucursalele caselor de credit agricol, prin carî se constata că locuitorii împrumutaţi la acele case n'au avut lucrurile amanetate, pot face credinţă în justiţie, până la proba contrarie, în delictul de fals imputat primarului şi notarului cari au încredinţat', cu ocasiunea alcătuire! acelor acte de împrumut, cum că acei locuitor! aveau disele lucruri. — Cas. II, 26 Sept. 95 ; B. p. 1156.

21. In faptul de fals, prevădut si pedepsit de art. 124, cestiunea de a se sci dacă autorul avea sau nu calitatea de funcţionar când l'a comis, nu presintă nici un interes în causă, întru cât pedepsa este aceiaş, atât în zisul articol, care vizeză pe funcţionarii publici, cât şi în art. 125 care are în vedere falsul comis de t6te cele l'alte persane. Este destul numaî ca judecătorul fondului să se preocupe dacă prevenitul a comis faptul de fals cel se impută. Prin urmare, nu pote constitui o causă de nulitate, împrejurarea că judecătorul n'a admis cererea prevenitului de a se amâna cercetarea procesului ca să dovedescă cum că el nu săvârşise jurământul pentru funcţiunea ce i se încredinţase şi ca atare nu avea calitatea d'e funcţionar când a săvârşit falsul.—Cas.II, 30Mai94:B.'p. 631.

22. Când prevenitul este declarat culpabil atât pentru falsificarea mai multor acte publice comise la diferite epoce cât şi .pentru delapidare de bani publici, indepedcnt de*acele falsificări, este loc a i"se aplica art. 40, de 6re-ce în acest cas există cumul de delicte.—Cas. II, 19 Octomb. 94; B. p. 1001.

125. Se vor pedepsi tot cu inchisorea de la 3—5 anî, cu interdicţiunea pe timp mărginit şi cu amenda de la 50 lei în sus, orî ce alte persone carî vor fi falsificat verî-un act autentic şi public sau înscrisuri de comerciu sau de bancă, fie prin contrafacerea saii alterarea scriereî sau subsemnătureî, fie prin plăsmuirea de convenţiunî, disposiţiunî, obligaţiuni sau liberaţiunî, sau prin inserţiunea lor posteriory, fie prin adăogirea sau alterarea de clause, declaraţiunî, sati fapte ce aceste

acte aveau de obiect de a conţine şi a constata.

**Cu** aceiaşi pedepsa se vor pedepsi şi acei carî vor fi falsificat sau alterat bilete de bancă autorisate de legi în State străine, sau carî cu ştiinţă vor fi întrebuinţat aceste bilete falsificate, sau le vor fi introdus în coprinsul ţereî.

Dacă prejudiciul resultând din una din falsificările indieate în acest articol, sau din întrebuinţare cu ştiinţă, orî introducerea in ţară a biletelor de bancă străine falsificate, trece de 2000 leî, se va putea îndoi maximul încliisoreî.

In t6te caşurile prevedute de aceste trei articole, tot asemenea se va putea îndoi maximul închis6reî dacă actul falsificat face credinţă până la inscripţia în fals. /•*. *Fr. 147.*

1. Art. 125 pedepsesce nu numai contra-facerea unul act, dar ori şi ce fapte care conţin în sine comiterea unuî fals prin contra facerea sau alterarea scriere! saîi a semnătureî. — Cas. II, 9 Aug. 67 ; B. p. 717.

2. Pentru falşul prevedut de art. 125, când adică cine-va falsifică un act autentic şi public, sau înscrisul'] de comerţ saîi de bancă, intenţiunea de a vătăma, frauda, rcsultă din chiar modul comitere! luî şi enumerat de citatul art. şi de aceia legea n'a cerut ca frauda să fie specialmente constatată, (precum se cere de art. 124 pentru falşul intelectual comis de un funcţionar.public, alcătuind acte privitore la atribuţiunea funcţiune! sale), mulţumindu-se cii constatarea ce juraţii ar face-o prin declaraţia de culpabilitate, care implică necesarmente, ideia complexă si a intentiune! frauduIose.—Cas. II, 17 Febr. 82; B. p. 222. ,

3. Pentru existenţa delictului de falş în acte publice, se cere să existe intenţiune frauduIosă din partea agentului, şi acest element exenţial al acestui delict trebue constatat de către inst. jud. Ast-fel este casabilă decisiunea care declară pe un prevenit culpabil de fals în acte publice, fără ca intenţiunea frauduIosă să fie constatată anume de Curte. — Cas. II, 4 Iun. 96; B. p, 1071.

4. Pentru constatarea intenţiune! frauduIose nu este trebuinţă, de termen! sacramentali, ea pote să se indice de judecătorii fondului şi prin alte expresii. — Cas. II, 28 Mal 97; B. p. 800.

5. Pentru ca să existe falş în acte publice, nu se cere numai de cât un prejudiciu material, ci şi un prejudiciu moral, prejudiciul adus ordine! si legilor ' existente. — Cas. II, 10 Iun. 97 ; B. p. 912.

0. Una din condiţiunile esenţiale ale existenţei falşului criminal fiind posibilitatea prejudiciului, urmeză neapărat că numai un act, care pote să facă, probă în contra autorului său, adică pote să-î aducă o vătămare se pote considera ca întrunind caracterele falşului. Aşa fiind, un act iscălit cu punere de deget, care după lege nu are nici o putere doveditt6re, nu pote să devină elementul unuî falş criminal, dacă plăsmuitorul nu vatăniă de alînintert de fapt pe pretinsul datornic, obţinend în contră-î o condemnare judiciară. Presupunerea de maî sus că un act iscălit cu punere de deget nu pote să fie prejudiţiabil nu mal pote fără îndoială, a avea loc, dacă actul iscălit cu punere de deget produce de fapt o vătămare reală, dacă adică intervine, ca în specie o Hot. judecătore'scă care, în loc să-1 înlăture ca neavend nici o putere doveditore, din contră îl validezâ, îl dă o sancţiune formală, îl recunosce ca valabil şi producător de efecte juridice. — Cas. II, 6 Iun. 90; Dr. 49/90, p. 391. B. 90, p. 837.

7. Din comparaţiunea art. 124 şi i2o P. reese cii evidenţă că prin act public sau autentic în sensul art. 125 avem a înţelege înscrisurile de cari vorbesce art. 124. Acesta reese şi din comparaţiunea art. 126 si 127 P. Fr. in care cuvintele de *ecrits* şi *actes* sunt întrebuinţate în acelaş înţeles. OrI-care âr fi caracterul juridic ce s'ar atribui timbrului saîi mareei poştale, acesta marcă nu pote fi subsumată între scripte. Din împrejurarea că art. 89 din legea telegrafo-poştală vorbesce de falsificarea timbrelor şi a mandatelor poştale, supunând amendouă aceste falsuri la pedepsele prevădute de codul penal pentru falsurile publice, nu se pote trage un argument valabil pentru aplicarea în specie a art. 125, căci art. 89 din legea telegrafo-poştală nu are de scop de a indica anume pedepsa, ci numai de a stabili responsabilitatea conform dreptului comun la care se referă pentru ambele aceste specii de falsuri. Juxtapoziţiunea lor în acel text de lege'nu însemneză dar că Lg. a voit să lovescă pe falsificatorul de timbre cu aceiaş pedepsa ca pe falsificatorul de mandate poştale/dar de şi este neîndoelnic'că falşul de'mandate poştale cade sub disposiţiunile ârt. 125, de aicî nu resultă că acest articol trebue aplicat şi aceluia care a făcut timbre poştale sau s'a servit cu timbre deja întrebuinţate.— Cas. II, 13 lan. 88; Dr. 8/88 p. 60. B. 88, p. 67.

8. Este principiu constant, că orî de câte ori piesa falsificată pote cu ajutorul acestei falsificaţiunl a deveni un titlu şi a crea drepturi şi obligaţiuni, constitue un fals. In caşul de faţă plăsmuirea avend de obiect nisce adrese, emanând de la o autoritate publică, şi acele adrese fiind esenţiale, ca să se potă dobândi de îa casa de depuneri liberarea banilor şi a efectelor, ca atare faptul în cestiune constitue un fals în acte publice. —Cas. II, 23 Mal 83 ; B. p. 570.

1*. Faptul că un perceptor, primind o sumă de bani, a liberat recepisă trecend în suşă o cifră maî mică, şi oprind in profitul seu diferenţa, constitue crima de falş în acte publice. — Cas. II,' 2 Sept. 92; B. p. 788.

10. Falş în acte publice se socoţesce' nu numai când se preschimbă într'un mod mincinos declaraţiunile sau faptele unor acte existente, dar şi când se fabricheză asemenea acte ca emanând de la persoNele în drept a le face. — Cas. II, 22 Nobr. 76 ; B. p. 632.

ÎL Prin cuvintele *bilete de bancă* întrebuinţate de art. 125 se înţelege nu numai efectele unei bănci particulare autorisate de guvern, dar şi biletele de bancă ale statului care le-a emis. Prin urinare, rublele de hârtie rusescl fiind emise în virtutea legeî de Bancă imperială din Rusia, falsificarealor se pedepsesce.—Cas. II, 28Apr. 82; Dr. 50 81-82 p. 403. B. 82, p. 509.

12. După art. 125 al. 2 elementul esenţial al crimei este

ca biletele de banca streine ce se falsifică sau se pun în circulaţiune în România cu sciinţă'că sunt false, să fie emise în'virtutea unei legi a Statului în care sunt emise acele bilete. In acest articol nu se face distincţiune între biletele de bancă ale 'Statului şi între biletele unei societăţi' private, destul ca aceste bilete să fie emise în basa unei legi, fie că ele sunt ale Statului, fie că ele sunt ale unei societăţi particulare. — Jur. Dor. 2 Mart. 83 ; Dor. 28/82-83 p. 230.

18. Casele de credit agricol sunt nisce autorităţi publice cari depind de Sta't, aşa că falsificarea actelor acestor case constitue un fals în acte publice. — Cas. II, 23 Mal 95 ; B. p. 820.

14. Când falsul a fost făcut într'un act de hotărnicie al inginerului, nu se pate susţine că el a fost făcut într'un act public, de ore-ce inginerii nu intră în rîndul funcţionarilor sau oficerilor publici, anume arătaţi prin lege. — Cas. II, 13 Apr. 76; B. p. 148.

15. Faptul de a nu protesta din partea aceluia care este condus înaintea directorului unul penitenciar şi închis în locul altuia, nu constitue delictul prevedut în art. 125 P. El pote fi însă pedepsit, ca unul ce a ajutat la perpetarea delictului.'— Tr. Dolj, 7 Nobr. 96 ; Dr. 3/96, p. 19.

16. Faptul că o persona, care făcea comerţ de cumpărare şi vindere de producte, a falsificat contractele încheiate în acesta privinţă cu alţi comercianţi, constitue crima de fals în acte de comerţ. — Cas. II, 21 Dec. 92 ; B. p. 1164.

17. Acela care, în scop de a face pe o casă de comerţ ca să-î acorde un credit pentru marfa ce comandase, a fabricat o poliţă, falsificând subsemnaturile trăgătorului şi acceptantului sub nume fictive şi punând'o în circulaţiune printr'un gir la ordinul acelei case căreia i-a şi trimis'o, comite falsul prevedut şi pedepsit de art. 125. Şi 'cu tote că acest act n'a produs nici an prejudiciu pentru că zisa casă de comerţ a observat falsitatea poliţiei, falsul însă încă există, de 6re-ce Lg. consideră actul ca atare şi atunci când prejudiciul nu este causat, dar este posibil, precum este în specie unde acea casă putea fi prejudiciată în lipsă de o atenţiune maî mare.—Cas. II, 16 Maî 94; B. p. 590.

18. Chiar dacă s'ar admite ca constatat căfalsificareasemnăturel luî K. nu s'ar fi urmat în ţară, ci în străinătate totuşi remâind constant că recurentul cu bună stinţă s'a servit cu acea procură falşă, Tr. române erau competinte a judeca afacerea. De şi procura cu care s'a servit recurentul era legalisată de autoritatea comercială din Rusciuc, însă acusaţiunea a fost îndreptată în contra'I pentru falsificarea numaî a semnăturei lui K. pusă pe acea procură, fapt care constitue un fals în scripturi private. Prin urmare si din acest punct de vedere Curtea apelativă a fost competinţa a judeca afacerea.— Cas. II, 28 Iun. 76; B. p. 364.

**126.** Se va pedepsi cu închisore de la **1—5** anî şi cu amendă de la **50** leî în sus acela care, cu bună ştiinţă, seva servi cu plăsmuitele înscrisuri despre carî se vorbeşte în cele trei articole precedente. *P. Fr. 148.*

Faptul că cine-va s'a servit cu bună ştiinţă de nisce bilete falsificate de' un funcţionar competinte, pentru a putea obţine admiterea unor vite la tăiare, fără observarea prescripţiunilor legilor sanitare, constitue delictul corecţional prevedut de art. 126 de competinţa T/r. de judeţ, iar nu o simplă' contravenţi'une sanitară. Şi într'un atare delict existenţa prejudiciului sati a posibilitate! lui este evidentă, ca fiind causat în contra unei legeî asupra salubritătiel. — Cas. II, 6 Sept. 95; B. p. 1128.



3 2.—Despre falsificare în scrieri private.

**127.** Se va pedepsi cu închisore de la douî anî în sus, orî-ce pers6nă va fi făcut verî-o plăsmuire, orî-ce fel, la înscrisuri particulare, prin unul din modurile exprese prin art. **125,** precum şi cel ce cu bună ştiinţă se va servi cu asemenea înscrisuri plăsmuite. P. *Fr. 150.*

1. Se violeză legea, când Curtea aplică pedepsa pentru delictul falsului, fără să constate intenţiunea dolâsă, care este elementul constitutiv al seu. — Cas. II, 6 Febr. 81; B. p. 138.

2. Cestiunea dacă prevenitul a fost de bună sau rea credinţă servindu-se cu un act falş, adică dacă a avut sau nu cunoscinţă despre falsitatea actului, constitue o cestiune de fapt lăsată la atributul suveran al instanţelor de fond.— Cas. Vac, 5 Iul'. 95; B. p. 1020.

3. Nu se pote tăgădui existenţa prejudiciului ca element constitutiv al delictului de falş, când acest delict, săversit în actele stăreî civile cu intenţiunea de a se înlesni căsătoria uneî fete care nu avea încă 15 ani deplini, causeză un prejudiciu social, întru cât art. 127 Civ. dicend că nu este ertat bărbatului înainte de 18 anî şi femeeî inainte de 15, sase căsătorescă, înţelege că aceşti ani trebue să'fie impliniţi. — Cas. II, 23 Sept. 97 ; Dr. 62/97, p. 511.

4. Inst. represive nu sunt obligate să interpeleze pe acusatul de falsificare dacă are în intenţiune să se serve cu actul falsificat, asemenea formalitate se cere când procesul se cerceteză pe cale civilă. — Cas. II, 17 Dec. 82; B. p. 1228.

5. Falşul în scripturi private nu pote fi pedepsit pe cât numai când s'a comis prin vr'unul din modurile determinate de art. 126. Determinarea acestor moduri este esenţială, limitativă, ast-fel că legea afară dintr'ânsele nu prevede alt cas de falş. Curtea apelativă aplicând penalitatea prescrisă de art. 127, fără să constate prin care din modurile determinate de art. 126, s'a comis falşul, a violat legea.—Cas. II, 1 Oct. 69; B. p. 245.

6. Art. 127 pedepsesce nu numai pe acela care se servesce de un înscris plăsmuit, dar şi pe acela care a făcut Blăsniuirea. — Cas. II, 6 Iun.90 ; Dr. 49/90, p. 391. B. 90, p. 837.

7. Pentru aplicarea art. 127, nu se cere sciinţă de carte. O persona pdte falsifica un înscris, sau singură, sau prin alt-cine-va. — Cas. II, 3 Aug. 94 ; B. p. 809.

8. Cei condamnaţi pentru delictul de fals în 'acte private, delict prevedut de art. 127, sunt nedemni de a figura în listele electorale, fără ca împrejurarea că prin decisiunea de condamnare nu li s'a ridicat drepturile politice să aibă de efect conservarea acestor drepturi. — Cas. II, 2 Apr. 96 ; B. p. 707.

128. Plăsmuitor de înscrisuri este şi acela care, în privire de a trage un folos pentru sine sau pentru altul, saii de a aduce vătemare altuia, umple o hârtie pe care se află subscrierea uneî persone, în contra voinței acesteia, şi 0 întrebuințeză ca un titlu.

Orî-cine va comite infracțiunea prevedută la art. **128,** se va pedepsi cu închisore de la şese lunî până la douî anî şi cu ameiidă de la **50** până la **1500** leî, dacă hârtia i se va fi încredințat, de însuşî sub-scriitorul; iar dacă nu 1 se va fi încredințat se va pedepsi cu închisore de la douî anî în sus. *P. Fr. 407.*

**§ S. - Despre falsiflciiioa de pasporturl, 'fol dr dram sjoertlnciile**

**129.** Se va pedepsi cu închisdrea de la trei lunî până la douî anî, verî-cine va plăsmui pasporturl, saii va drege, orî va preface un pasport adeverat, saii va adăogi într'însul verî un cuvent, saiî cifră, sau literă, precum şi cel ce, cu bună sciință, se va servi cu asemenea pasport. *P. Fr. 153.*

**Art. 129 nu se pote aplica când e vorba de falsificarea unuî pasport liberat într'o țară streină, fiind că pedepsirea falsificare! unor asemenea acte nu e prevedută prin art. 129 P. Insă atunci când cine-va se folosesce în România de un pasport liberat în țară streină sciind că e fals, precum e în cazul de față; art. 129 P. trebue să se aplice fiind-câ dacă proveniența pasportuluî e indiferentă, ' reul si prejudiciul se causeză prin întrebuințarea în România, chiar dacă pasportul falsificat e strein. Nu s'ar putea dice că precum însăşi fasincarea unuî pasport strein nu s'ar putea urmări în România conform art. 129 P. asemenea si întrebuințarea, fiind că cerințele de apîicare sunt altele într'un cas şi într'altul. Aplicând în acest mod art. 129 P. nu se violeză principiul teritorialitate! legilor penale. — Cas. II, 7 Febr. 84; B. p, 181.**

**130.** Cine va lua pentru sine un pasport pe nume închipuit, sau va fi mijlocit ca martur spre a se libera un pasport pe nume strein, se va pedepsi cu închisore de la trei lunî până la un an. *P. Fr. 154.*

131. Funcționarul public care, cunoscând acea schimbare de nume, va fi dat pasport pe nume închipuit, se va pedepsi cu douî anî închisoare. *P. Fr. 155.*

**132.** Orî-cine va fabrica saiî va falsifica o foie de drum pentru sine sau pentru vitele sale său se va servi de asemenea foie de drum, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la un an. *P. Fr. 156.*



**Condamnațiunea pronunțată pentru delictul prevSdut' de art. KS2 P. nu constitue o causâ de nedemnitate la dreptul de alegător.—Cas. II, 80 Mart. 92; B. p. 302.**

**133.** Asemenea, seva pedepsi cu închis6re de la **o** lună până la şese lunî, orî-ce personă va face să 1 se dea de funcționarii publici o foie de drum sub nume închipuit. *P. Fr. 157.*

**134.** Hotelierii, hangii şi cârciumarii carî, cu sciință, vor înscrie în registrele lor, sub nume mincinose saiî închipuite, ţ>e persone ce vor găsdui la dSnşiî, se vor pedepsi cu închisore de la **15** dile până la o lună. *P. Fr. 154.*

**135.** Acela care fabrică, pentru dînsul saiî pentru altul, un certificat falş de b61ă, sub numele unuî medic, unuî chirurg sau uneî alte persone care exercitezăarta de a tămădui, saii care falsifică un asemenea certificat adeverat, şi se servesce cu dânsul spre a înşela pe autorități sau pe societățile de asigurare, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la un an. *P. Fr. 159. P. Pr. 256.*

**136.** Funcționarul care va fi liberat o asemenea foie, sciind că numele pe care o dă este închipuit, se va pedepsi cu închisore de la trei lunî până la douî anî.

**137.** Medicii, chirurgii, saiî alte persone, exercitând arta de a tămădui, carî dau, cu sciință, asupra stăreî sănetățeî uneî persone, certificate contra adeveruluî, spre a servi la autorități sau la societăți de asigurare, se vor pedepsi cu închisore de la o lună până la un an.

Iară dacă vor fi primit şi daruri saiî făgăduelî de daruri, se vor pedepsi cu închisore de la trei lunî până la un an si jumetate. *P. Fr. 160. P. Pr. 257.*

**Este suficient ca semnătura dintr'o chitanță să fie contrafăcută, pentru ca să existe elementul constitutiv al delictului de falsificare. — Cas. II, 17 Dec. 82; B. p. 1228.**

**138.** Acela care, spre a înşela pe o autoritate sau pe o societate de asigurare, în privința sănătății sale, sau a uneî alte persone, se va servi cu un certificat din cele coprinse la art. 135, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la un an. *P. Pr. 258.*

**Militarii, când sunt în exercițiul ocupațiuneî lor, trebue a fi considerați ca nisce cetățeni însărcinați cu un serviciu public, şi prin urmare, cuvintele insultătore, rostite la adresa lor, în acel timp, constituesc**

delictul de ultraj.—O. Iaşi Ii, 20 Nobr. 85; Dr.' 5/85-86, p. 38.

**139.** Orî-care va plăsmui, sub numele vre-unui funcţionar public, vre-un atestat pentru sine ori pentru altul, ile bună purtare, de neavere, ori de alte împrejurări, menite spre a recomanda pe cel aretat într'ensul la milostivirea guvernului, saii la a particularilor, spre a dobândi funcţiuni, credit orî ajutor, se va pedepsi cu închisore de la doue până la şese lunî.

Asemenea se va pedepsi şi verî-cine va preface, pe numele şeii, saii pe numele altuia, vre-un atestat adeverat.

Tot asemenea,se va, **pedepsi** şi cel ce cu bună ştiinţă, se va, servi cu acest fel de atestat plăsmuit, *l'r. P. 456-469; P. Fr. ÎMI.*

CAPITOLUL II

## Crime şi delicte comise de funcţionarii publici în «xerciţiul functiunel lor.

### SECŢIUNEA I

Sustraeţiiim comiNe de depozitarii publici.

**140.** *) Orî-ce perceptor, orî-ce funcţionar însărcinat cu percepţiune, orî-ce depositar sau comptabil public, care va fi deturnat sau sustras bani publici sau privaţi, sau efecte ţinend loc de bani, saii acte, titluri şi alte lucrări mişcătore, carî se vor afla în manele luî, în puterea însărcinare! sale, se va pedepsi cu maximum închisorel şi cu interdicţiunea pe timp mărginit, dacă lucrurile deturnate saii sustrase vor fi de o valore de la 1200 leî în sus.

Dacă valorile sustrase sati deturnate sunt maî jos de 1200 leî, pedepsa va ti inchisorea de la un an până la douî.

In ambele aceste casurî condamnatul va perde dreptul la, pensiune şi se va, declara incapabil de a ocupa ori-ce funcţiune publică pe totă viaţă.

Orî-ce judecător, administrator, funcţionar saii oliţer public, care va fi stricat, desfiinţat, sustras saii deturnat actele şi titlurile al căror era depositar, saii care 'î se încredinţase saii comunicase, în virtutea functiunel sale, se va pedepsi cu maximum închisoreî şi cu interdicţiunea pe timp mărginit, se va declara incapabil de a ocupa funcţiune publică pe totă viaţa, perdând şi dreptul la pensiune.

**) Ultimele 2 aliniate ale acestui articol aii fost adaogate prin leyea din SI Febr. 1882. '*



Orî-ce agenţi saii însărcinaţi, orî aî guvernului, o rî al depositanlor publici, carî vor fi culpabili de aceleaşi sustracţinnlj vor fisupnşî la aceiaşi pedepsa.

Acela care fără autorisarea guvernului publică saii cu voinţă divulgă actele sau documentele diplomatice cunoscute, comunicate sau încredinţate luî în calitate de funcţionar public sau anume însărcinat, se va pedepsi cu inchisorea de la trei lunî până la 2 anî, saii cu amendă de la 1000 la 10000 leî şi cu incapacitatea de a maî ocupa funcţiuni publice, pe timp mărginit.

Cu aceiaşi pedepsa se va pedepsi şi acela care va comite acelaşi fapt, după ce a încetat d'in funcţiunea sati misiunea cu care a fost însărcinat. *Pr. ]'. 491; P. Fr. 169, 171, 17H.*

1. Spre a cădea sub previziunile art. 140, nu e destul ca funcţionarul care a făcut deturnarea saii sustragerea să fie depozitar, ci trebue încă ca obiectele deturnate sari sustrase să tie depuse la densul in puterea însărcinărei sale.—('as. II, 6 Iul. 76; B. p. p. 398.

2. Nu este destul să se constate lipsa uneî sume de bani publici, pentru ca coiuptabilul sau împlinitorul lor să rie pasibil de penalitatea prescrisă de art. 140, mai trebue constatat că acea sumă de bani găsită lipsă a fost împlinită de el si a deturnat'o cu intenţiune frauduloSă.—Cas. II, 27 lan. 78; B. p. 52.

3. Pentru ca delictul de sustragere dc bani publici să existe, se cere ca prevenitul să lie depositar de bani publici, şi ca sustragerea să tie frauduloSă. — C. Gal. I, 31 Oct. 90; Dr ti 91, p. 44.

4. Ca să existe delapidare de bani publici, se cere ca agentul sa tie depositar public, însărcinat de guvern saii de un depositar public, ca deturnarea sau sustragerea să se apliee la bani sau efecte aflate în depositul seu, şi ca să existe, din partea agentului, intenţiune frauduloSă. — Tr. Pălciu, 2 Oct. 91; Dr. 66/91, p. 530.

o. De si este adevărat că intenţiunea frauduloSă este unul din elementele esenţiale ale delictului prevedut de' art. 140, nu este îusă aueverat că, insolvabilitatea autorului faptului ar constitui si densa un element deosebit şi esenţial, şi pe care dar inst. jud. să rie datore ivi dovedi pentru a putea aplica sus-disul articol. Insolvabilitatea autorului pote fi un indiciu a intenţiuneî sale frauduloSe. dar nu este singura dovadă a uneî asemenea intentiunî. Tăgăduirea, din partea cehii ce a delapidat banii, că densul ar ti autorul acelei delapidai'!, câini o asemenea tăgăduire se găsesce neîntemeiată de către inst. jud. precum şi punerea lui în întârdiere de a restitui banii prin o acţiune penală intentată în contra sa, sunt suficiente pentru a stabili intenţiunea sa frauduloSă. — Cas. i i, 16 Oct. 9(1; B. p. 1188.

(î. In materie de susîracţiunî, Lg. nu cere ca acel care a comis delictul de sustracţiune să tie însuşi depositarul lucrului sustras şi nici a se cerceta dacă, priii faptul sustragere!, s'a dat loc la prejudiciu, care nu este un element con-

stitutiv al delictului de sustracţiune precum este în alte materii.—Cas. II, 22 Aug. 79; B. p. 636.

7. Nu este analogie între delapidare de bani publici şi abusul de încredere căci acesta privesce pe particulari care îşi aleg personele în carî au încredere, pe când Statul, în vedere ca sa nu sufere multiplele servicii publice, este nevoit să prime'scă în serviciu multe persane despre a căror condiţiune de capaciatte şi mal cu semă de moralitate nu se pote încredinţa. Dacă abusul de încredere îsl are basa în contractele dreptului civil, delapidarea de bani publici este de un ordin superior, interesând ordinea publică şi creditul Statului; prin urmare, dacă pentru existenţa abusuluî de încredere se cere de doctrină şi jurisprudents somaţiune, punere în întârdiere şi se ia în consideraţiune ' solvabilitatea inculpatului, în delapidări nu p6te fi tot ast-fel, căcî creditul Statului ar perde forte mult când fondurile destinate a acoperi imediat datoriile Statului ar fi sustrase de către depositaril publici ncrespundetorl penalmente şi Statul ar n nevoit să se îndestuleze numai în urma proceselor şi urmăririlor ce arfl nevoit să facă delapidatorilor. Statul avend dilnic datorii de îndeplinit si deci servicii de plătit, banii publici sunt în tot momentul exigibili. Afară de ace"sta art. 140 P. nu dice că este sustrastiune sau deturnare numai când inculpatul va ti fost somat, sau ca inculpatul să tie insolvabil, căci în tot-d'a-una cel surprinşi asupra faptulnî de delapidare, ea şi de furt sau abus de încredere", pot dice că nu ati efectuat sustractiunea cu intenţiunea de a produce o daună sf de a pune obiectul sustras "la loc, însa o atare alegaţiune nu pote fi controlată de judecată ; ceea ce e sigur, este că inculpatul nu trebue să se atingă de lucrul strein, în specie, de banii publici, pe care-î mânuesce.—Tr. Fălcfu, 2 Oct. 91; Dr. 66/91, p. 530.

8. Nu mal e nevoe de punere în întârziere când sa dat o ordonanţă de urmărire în care se dispune înapoierea lucrurilor găsite la inculpaţi.—Cas. II, B Oct. 76; B. p. 574'.

9. Un inculpat se consideră ca pus în întârziere a restitui banii ce i-s'auîncredinţat, când a aflat din interogatoriul ce i s'a făcut, de comisarul delegat al procurorului, de pâra ce s'a făcut contra sa. — Cas. II, 14 Mal 84 ; B. p. 462.

10. împrejurarea că banii deturnaţi s'ad depus în urmă în timpul când era dat judecatei, nu putea avea de efect suspendarea actiunel publice. — Cas. II, 19 Slaî 82; B. p. 607.

11. Când Curtea de apel constată într'un delict de delapidare, că prevenitul a văi'sat sumele sustrase numai după ce s'a dovedit faptul şi el a fost trimis înaintea judecatei, prin acesta stabilesce existenţa culpaînlităteî si intenţiunea fraudulosă a'sa.—Cas.II', 16Mart.90: B. I». 371.

12. In delictul de delap' de bani publici, depunere melor delapidate, pote apăra, de responsabilitatejpenală, pe delicuent, numai cand ea s'a efectuat înainte de începerea oricărei urmăriri, iar nu şi atunci când acesta s'a făcut treptattreptat, ba încă parte din sume le-a depus după ce a fost condamnat de Tribunal.—Cas. II, 16 Mal 95; B. p. 809.

13. Faptul că Statul s'a despăgubit de sumele, delapidate de către un auxiliar al perceptorului, de la perceptorul titular, nu esclude esistenţa prejudiciului, de ore-ce persona prejudiciată este însuşi perceptorul care a plătit suma delapidată cu din averea sa.—Cas. II, 27 Nobr. 96; B. p. 1600.



14. Banii primiţi de un casier de la o persona ore-care în contul dărilor acesteia către Stat, chiar dacă nu sunt trecuţi la încasări, sunt consideraţi ca publici. — Cas. II, 17 Iun." 77 ; B. p. 287.

15. Apreciarea faptelor din care resultă delictul de sustragere, fiind de esclusiva competinţă a judecătorilor fondului, scapă de censura casaţiei.— Cas. II, 22 Aug. 79; B. p. 636.

16. Prin art. 13 legea comptabilităţei generale a Statului, orî-ce agent însărcinat cu mânuirea banilor publici, este privit ca comptabil, chiar prin faptul primireî acelor fonduri, constatate prin a sa chitanţă sau recipisă. De aci reese că nu numai funcţionarul numit definitiv într'o' funcţiune de mânuitor de bani publici, ci orî-ce persoană însărcinată provisoriu cu mânuirea unor asemenea bani, este î'ăspundetore de acesta manipulaţiune," şi acesta reese şi maî mult diiî coprinderea art. 19 din sus citata lese, care prescrie că orî-ce primitor, casier, depositar sau alt însărcinat cu mânuirea banilor publici, nu va putea fi descărcat de deficitul constatat asupraî, de cât în condiţiunile prevedute de acel articol. Aşa dar S. deşi nu fusese numit în funcţiunea de sub-casier, însă cum dânsul de fapt a manipulat bani publici, încasând şi făcend vărsăminte, acesta manipulaţiune '1 făcea rfespundător de orî-ce deficit constatat asupră-î şi pasibil de a fi urmărit cu legea de urmărire. — Cas. I, 13 Mart. 96; C. Jud. 18/96 p. 137 ; B. 96, p. 528.

17. Penalitatea, prescrisă de art. 140, nu se aplică absolut numai deturnătonlor de bani publici, cari aveu calitatea de funcţionari însărcinaţi cu perceperea ori de depositar! sau comptabill, ci şi orî-cărui agent saii însărcinat orî al guvernului orî al depositarului public. — Cas. II, 2 Iul. 82 ; B. p. 778.

18. Sunt culpabili de delictu] de delapidare de bani publici nu numai funcţionari! însărcinaţi cu perceperea, ci şi auxiliariîlor. — Cas. II, 27 Nbbr. 96 ; B. p. 1600.

19. Lg. pedepsesce pedep'bsitarii publici, caii au deturnat bani şi obiecte, care se vor fi aflat îh mâinele lor, în puterea însărcinărel ce le este anume dată prin lege. Procurorii n'au însărcinarea a primi şi conserva banii sau alte obiecte de cât în caşul de flagrant delict când proced în virtutea art. 34 Pr. P. cas în care sunt autorisaţî a pune mâna pe arme sau orî-ce alt lucru care ar părea ca product al faptului şi pentru descoperirea crimei sau delictului. In specie, bani! fiind înaintaţi parchetului de agenţii poliţie! judecătorescldeşi e constatată în fapt deturnarea lor de către procuror, totuşi el neavend capacitatea de depositar public nu putea fi aplicabil art. 140. — Cas. II, 3 Nobr. 76; B. p. 617.

20. Comisarii de poliţie, funcţionând ca auxiliari ai ministerului public, sunt asimilaţi cu ver-ce depositar de bani publici, în privinţa banilor luaţi de densil de la un fur.—=Cas. If, 1 Mart. 77; B. p. 130.

21. Controlorii fiscali, nefiind mânuitori de bani publici, nu sunt justiţiabill de Curtea de Corupturi,'ci de inst.jud. ordinare. Şi acesta necompetinţă pote fi ridicată de controlor înaintea Curţi! de Casaţie chiar cu ocasiunea recursului ce face contra decisiunel pronunţată de Curtea de Compturî asupra revisuirel unei decisiunl neatacată de densul şi remasă definitivă, dacă prin acesta din urmă decisiune, dată asupra revisuireî, se pronunţă o nouă

condemnare în persona sa. — Cas. II, 13 Febr. 96; B. p. 324.

22. Sunt respunzătorî către risc, pentru sumele sustrase sau delapidate de, perceptori, nu numaî casierii generali, ci şi controlorii în circumscripţia cărora s'aii comis acele sustrageri saii delapidări, şi nu pot să scape controlorii de asemenea responsabilitate,de cât dacă probeză că aii făcut, la timpul cuvenit, veriricăăile legale asupra gestiune! acelor perceptori. Ast-fel controlorul condamnat de Curtea de Compturîpentru delapidările comise de un perceptor, şi care cere la aceiaş Curte, pe calea revisuireî, revocareaunei asemenea condamnaţiunî, trebue să probeze, prin acte, carî să nu ii fost produse la prima judecare, că şi-a îndeplinit datoria de a verifica gestiunea perceptorului.— Cas. II, is Maî 96 ; B. p. 898.

28. După art. 140 se pedepsesce cu inchisorea, cu perderea dreptului la pensiune si se declară incapabil de a ocupa funcţiuni publice pe totă vieţa, orî-ce perceptor, orl-ce funcţionar însărcinat cu percepţiuiiea. ori-ce depositar sati comptabil public, care va fi deturnat sati sustras hani publici, cari se vor afla în mamele lui, în puterea însărcinare! sale. In specie, Curtea de apel constată în fapt, prin decisiunea supusa recursului, că recurentul in calitate de secretar-comptabil al serviciului hidraulic, îndeplinia funcţiunea de casier al serviciului," ţinend cheile de la casa, efectuând plăţi, luând acte justificative, ţmend eomptabilitatea casei, funcţiune exercitată în mod regulat de densul de îndelung timp, şi acesta în basa unei însărcinări emanată de la şeful serviciului şirecunoscută de Ministerul lucrărilor publice. Prin urmare banii sustras! se aflaţi încredinţaţi luî în puterea funcţiune! şi însărcinăreî sale. Chiar dacă acesta însărcinare nu ar fi fost dată de lege, însă întru cât de fapt densul avea acesta însărcinare şi întru cât art. 140 nu face nicî o distincţiune între însărcinarea de fapt, cu drept cuvânt Curtea de apel a făcut" aplicaţiunea art. 140. Dealmintrelea'din disposiţiunile art. 23 din legea comptabilitateî generale a Statului, resultă că ori-ce persona alta de cât comptabilul, care, cu sau fără autorisaţie legală, se va fi amestecat în mânuirea banilor, publici este prin acestfapt, constituit comptabil, şi că gestiunile de fapt sunt supuse aceloraşi jurisdicţiunî şi trag după sine aceiaşi răspundere ca şi gestiunile legale. - Cas. '11, 29 Maî 95: B. p. 841.

24. Este depositar de bani publici Primarul care, în basa disposiţiunilor generale pentru administrarea bunurilor Statului în Dobrogea, are calitate de a arenda acele bunuri, şi a primi garanţiele necesare la licitarea lor. — C. Gal. I. 31 Oct. 90; Dr. 6/91, p. 44.

25. Delictul prevedut de art. 107 din legea comunală, este o infracţiune specială, pedepsită numnl'cu pedepsa prevedută de art. 140 Codul Penal. Elementele constitutive ale acestui delici, trebuesc căutate în texti art. J07 din legea comunală, im nu în art. 140 Codul Penal.După art. 107 legea comunală, este de ajuns ca Primarul să fi dispus de fondurile comunale altfel de cât se prevede în bugetul respectiv, pentru ca el să cadă sub lovitura pedepsei prevedută de art. 140. In specie, Primarul, fără a se conforma legeî comunale, a dispus a se cheltui fondul de 300 leî pentru reparaţiunea oboarelor comunale, .fcste adevărat că după dispoziţiuniie art. HI din legea comunală, Primarul pote, sub răspunderea sa, să deschidă un •credit pentru o cheltuealâ urgentă, a căreî întârziere ar aduce pagubă Comunei, cu îndatorire de a cere, în urmă, aprobarea consiliului comunal şi a autoritătel superiore, dar nu se constată că cneltuela făcută cu repararea şi construirea acelor obore avea vre-un caracter urgent, maî ales că prefectura, ca autoritate de control, refuzase deja aprobarea eî. De altmintrelea, recunoscând că un Primar nu ar puteaţi pedepsit de cât în cazurile prevedute de art. 140 Codul Penal, ca mânuitor de bani public!, art. 107 din legea comunală nu ar avea nicî •o aplieatiune, sciut fiind că Primarul nu este un depositar sau mânuitor de bani publict. — €. Gal. 1,15 Oct. 98; Dr. 8/99, p.Gl.

26. Dirigenţii telegrafo-postalî sunt în drept să delege altuia perceperea în locu-le. a taxelor şi banilor ce se depj.n la oficiul lor. — Cas. II, 22 Nobr. 89 ; B. p. 989.

27. Elevul telegrafist care fiind însărcinat de şeful seu, a primi si expedia telegrame, încasând taxele, după ce a primit maî multe telegrame, le-a expediat şi dându-le un numer care fusese pus pe alte telegrame, a rupt pe cele d'ântâiu, iar banii şi i-a apropiat, comite delictul de delapidare.—Cas. II, 6 Iun. 88 ; B. p. 610.

28. Un agent postai prin aceia «că-şî însuşesce coprinsul unuî grop, saii că nu este în stare a da însuşi gropul ce i-se cere în cât privesce suma declarată de trimiţător, are a se considera că a comis delictul de delapidare conform articolului 140. Intr'adever există pentru a putea subsuma faptul sub dispoziţiile art. 140 tote elementele .art. 140: există şi elementul prejudiciului, care în acest caz este tocmai că nu se pote restitui însuşi gropul, ast-fel precum a fost predat, şi acest prejudicia nu înceteză prin aceia că în urmă agentul postai ar despăgubi pe partea reclamantă căreî s'ar cuveni gropul sau i-ar plăti, ca în specie ceea ce fusese declarat ca fiind în grop ; fiind-căprejudiciulcausatprin însuşirea gropului subsistă cu totă 'despăgubirea materială a pacientului şi nu se înlătură urmele delictului săvârşit. Ordinea publică fiind lesată, este şi după repararea materială, pentru care partea vătămată a putut avea o acţiune civilă, căcî acţiunea publică nu se stinge prin neexerciţiul sau imposibilitatea exerciţiului acţiune! civile. De punere în întârziere ar putea fi vorba la un comptabil care gireză bani publici, un agent postai nu are însă a gera, el are a respunde de gropurile aşa precum i-s'aii dat, şi de o deosebită punere în întârziere nu maî e trebuinţă. — Cas. II, 23 Sept. 85 ; B. p. 69«.

29. Funcţionarii vamali, în genere, putend fi întrebuinţaţi la orl-ce fel de serviciu, "fie chiar şi la percepere de bani, sustraeţiunele, de orî-ce fel de taxe vamale, comise de către denşiî, sunt calificate ca delapidare de bani publici, intrând sub previziunile legeî penale.— Cas. II, 3 Mal 83; B. p. 539.

30. Când e constatat că recurentul în calitate de magaziner comptabil era depositar al tutunului ce-î era încredinţat, că în acea funcţiune era numit de însăşi regia'monopolulu! tutunurilor şi că el si-a însuşit din tutunul încredinţat, învederat că nu se putea subsuma faptul săvârşit sub art. 140, calificându-1 ca delapidare fiind-că aplicarea acestui articol nu presupune că e vorba de lucruri ce s'ar fi încredinţat spre păstrare; faptul săvârşit nu e de cât un abus de încredere, căcî orî-cine îşi însuşesce din lucrurile încredinţate, fie funcţionar, fie particular, comite tin abus de în-

credere. — Cas. II, 4 Oct. 85; B. p. 759.

-n 31. Se face o justă aplicaţiune a art. 140 P. în privinţa delapidatorilor de bani de la stabilimentele de utilitate publică, de ore-ce ele sunt asimilate cu acelea ale Statului. — Cas. TI, 20 Iun. 82; B. p. 742.

32. Când inculpatul mărturisesce că esistă deficit, inst. represive sunt competinte a judeca delictul delapidare! de bani publici, fără să fie ţinute a aştepta până ce Curtea de Compturî se va pronunţa, de 6re-ce acesta inst. e chemată a constata cuamtumul sumei iar nu existenţa deficitului care e constatat din mărturisirea inculpatului. — Cas. II, 31 Ian. 77; B. p. 32.

33. Sentinţele'Tribunalelor civile n'aîi nici o autoritate asupra acţiune! publice, nicî o putere de lucru judecat în privinţa acestei acţiuni, pentru că chiar când aii <le obiect aceleaşi fapte, aceste fapte nu sunt privite de ambele acţiuni sub acelaş raport, pentru că nu e identitate între părţi, in fine pentru că acţiunile civile si publice nu se sprijin pe aceleaşi probe. Singura escepţiune, la acestăregulă, e caşul când cestiunea judecată la civil e projudiţiabilă acţiune! publice. Acesta fiiind regula, decisiunea Curtel de Compturî, prin care s"ar ii declarat recurentul achitat către Stat de suma pentru care e urmărit, nu putea impedeca pe Curtea de apel <Pa judeca şi osîndi. — Cas. II, 17 Iun. 77; B. p. 287.

34. Pot fi condamnaţi să perda dreptul de pensie atât funcţionarii care n'aîi de cât un drept eventual cât şi acei care sunt deja pensionai-!, de ore-ce legea nu distinge. Cas. II, 31 Ian. 77; B. P. 32.

35. Art. 256 C. J. M. nu face de cât să schimbe pedepsa delictului prevăzut de art. 140 şi 141 P. iar nu să creeze un noii delict, saîi mal explicit delic-. tul de delapidare de bani pu- r j | blicî. prevăzut de art. 140 şi T T l 141 P. când este comis de un militar se pedepseşte maî grav de cât când este comis de uri*"^ civil, elementele şinumireafaptuluî în sine remăind aceleaşi. După art. 21 din legea pensiunilor militare din 9 Iunie 1889, dreptul de a dobândi sau de a se bucura de pensiune, se perde nu numai în caşurile prevăzute de legea [penală, dar şi atunci când militarul se afla în vreuna din imprejurările carî fac a se ridica eserciţiul drepturilor politice. După art. 19 din legea electorală, sunt nedemn! de a fi alegători acei carî au fost condamnaţi pentru vreunul din delictele prevăzute de art. citate în zisa disposiţiune. Intre aceste delicte se coprinde şi delictele prevăzutede art. *J3H până Ia art. 146, prin urmare si acele prevezute de art. 140 şi 141 P. Aşa dar, cel condamnat pentru delictul de delapidare de bani publici, prin chiar efectul aceste! condamnaţiuni, se aflâ în una din împrejurările cari fac a se ridica exerciţiul drepturilor politice, si prin urmare, cată să i so aplice disposiţiunile art. ъI al legel pensiunilor militare din 9 Iunie 1889, în virtutea ttăruia el a perdut dreptul la pensiune. — C. Buc. 1, 4 Mart 98:. Dr. 31 98, p. 273. C. Jud. 28, 98, ]l. 221.

36. Sunt nedemui a figura printre alegătorii comunali, ce! condamnaţi pentru delictul de delapidare", chiar când acesta condamnaţiune este anteriora punere! în aplicare a lege! electorale comunală din anul 1880. - Cas. II, 7 Apr. 93: B. p. 380.

37. Din complexul tutuior disposiţiunilor legeî organic© . asupra ' comptabilităţeî generale a Statului, resultă că delapidările şi deturnările făcute de orî-ce mânuitor de ban! publi c!, cată să fie constatate prin procese-verbale, prin acte, prin scripte de percepere, iar nu şi prin martori, şi, în orî-ce cas, chiar când proba testimonială ar fi admisă, nu o dovadă scrisă şi semnată prin punere de deget de maî mulţi locuitori pote face probă în justiţie, întru cât mărturisirile acelor locuitori n'aîi fost luate cu paza formelor cerute de lege pentru administrarea probei testimoniale. Aşa dar, este casabilă decisiunea Curţei de Compturî care se întemeiază pe o asemenea dovadă, spre a constata că un mânuitor de bani publici a primit o sumăiîre-care de bani, ce densul o tăgăduesce, şi-l condamnă la restituirea eî. — Cas. II, 17 Oct. 94; B. p. 994.



### SECŢIUXEA II

### Despre nedrepte luări săverşite de funcţionari! public!

141. Orî-care din funcţionarii publici, orî-care clin oficeriî publici sau însărcinaţii lor, orî-care perceptori de drepturi, taxe, contribuţiunî, bani, venituri publice sau comunale, precum şi orîcarî însărcinaţi din partea perceptorilor, vor fi ordonat să se percepă, vor fi cerut sau vor fi primit ceea ce nu aveau drept a lua, sau maî mult de cât ceea ce se cuvenea să ia ca drepturi de taxe, contribuţiunî, bani sau venituri, sau ca simbrie, orî apuntamente, se vor pedepsi: funcţionarii şi oficeriî publici, cu închisore de la douî până la trei anî; **6ră** însărcinaţii lor, cu **închis6re** de la şese lunî până la douî anî şi cu interdicţiunea pe timp mărginit.

Culpabilii se vor osândi încă şi la o amendă de o a patra parte, cel mult, şi de o a **12** parte, cel puţin, din suma restituţiunilor şi a daunelor-interese ce vor fi datori a plăti, perdend şi dreptul la pensiune. *Pr. P. 404; P. Fr. F/4.*

1. De câte or! este a se aplica disposiţiunile art. 141, pentru perceperi ilegale, nu este destul să se constate că inculpatul a perceput taxe, ci trebue să se constate încă că acesta percepere e făcută cu intenţiune frauduloşă, adică cu cunoscinţă că taxa ce percepe este ilegală, de 6re-ce intenţia este unul din elementele constitutive ale oii-cărul delict. — Cas. II, 27 Maî 81; B. p. 442.

2. Când Curtea constată că recurentul n'a perceput taxele ilegale din erore, şi că restituirea lor n'a făcut'o de cât după denunţarea faptului, prin acestea implicit, constată intenţiunea frauduloşă. — Cas. II, 23 Iun. 81; B. p. 548.

3. Antreprenorii de accisuii sau ace! car! iau în arendă un venit comunal, sunt asimilaţi cu funcţionarii publici, de orece el sunt substituit! în tote drepturile funcţionarilor comunali, carî, după'lege, trebuia să percepă taxele dacă n'ar fi fost arendat venitul Comunei. — Cas. II, 30 Mart. 81; B. p. 282.

4. Art. 141 se aplica la funcționari publici, la ofițerii publici sau însărcinații lor, la perceptorii de drepturi, taxe, contribuții și altele precum și la însărcinații perceptorului. Comuna pote incasa veniturile sale sati in regie, saii prin modul dărel în întreprindere a venitului: în cașul dintâiu agenții însărcinați cu încasarea venitului sunt funcționarii direcți al Comunei, în cașul de al 2-lea arendașul venitului orașului substituindu-seîn drepturile și autoritatea Comunei, el trebue a ii privit, în perceperea taxei, ca și un funcționai' public comunal', pentru care și acesta 'când ea o taxă mâi mare de cât se cuvenea, trebue să fie supus dispoșiției art. 141. O dată acesta teorie admisă și însărcinații arendașului dacă caii taxe mai mari de cât se cuvine, trebue asemenea să fie pedepsiți conform art. 141, pentru că acest articol prevede anume și pe însărcinați, căci fie arendașul de-a dreptul,fieomul lui însărcinat saii orânduit, aceste expresii fiind sinonime, unul și altul exercită dreptul de percepere sub autoritatea .și în urmă delegărel Comunei, si pentru acesta și unul si altul, au un caracterpublic. K alt-fel, și art. 141 nu s'ar putea aplica, claca acela care ar fi perceput taxe mai mult de cât se cuvenea, n'ar fi nici funcționar public, nicî arendaș, nici însărcinat a uneia sau a alteia, dacă cu un cuvânt, s'ar fi perceput de către unul care n'are un caracterpublic, în care caz, o asemenea persona, nu va putea fi urmărită pentru faptul prevăzut de art. 141 ci pentru înșelăciune.—Cas. II, 6 Oct. Bl; B. p. 777.

5. Antrepenoriî de taxe comunale, fiind asimilați cu funcționarii publici, cu drept cuveni Curtea face aplicațiunea art. 141 în privința antrepenoruluî comunei care a împlinit taxe maî marî de la vînzarea vitelor. — Cas. II, 23 Sept. 86 ; B. p. 735.

6. Art. 141 pedepsesce nu numaî pe perceptorii de taxe ilegale, dar si pe însărcinații lor. Recurentul fiind un însă'rcinatalantreprenoruluitaxelor luate în antrepriză de la Comună faptul său de perceperea taxelor, pe obiectele libere de taxe, intră tocmai înprevisiunile citatului art. 141, maî ales că Curtea de fond constatată că mălaiul și făina erau scutite de taxe priii lege si contractul de antrepriză. Prin nici un text de lege nu se ocrotește servitorii carî din ordinul stăpânului comit fapte pe carî le cunosc că sunt oprite de lege. In specie, din Decisiunea supusă recursului, se constată că recurentul a perceput taxe pe producte apărate de acea taxă, sciind că acele producte, mălaiu și făină, eraii scutite de taxă,' de dre-ce autoritatea locală în mai multe rânduri a oprit pe recurent a mal percepe acele taxe și cu tote acestea, (Unsul a continuat faptul. Astfel art. 141 nici în acesta privință nefiind violat, mijloeele invocate, remîn nefondate. — Cas. II, 2» Ian. 82: B. p. 106.

*1.* Portăreii sunt nisce oficerî publici învestiți cu un caracter public. Eî sunt pasibili de pedepsa prevedută de art. 141 pentru perceperi ilegale orî de , câte orî cer si primesc taxe mal mari de cât acelea ce sunt date prin lege. — Cas. Vac. 12 Iul. 82; Dr. 68/81-82, p. 549. B. 82, p. 784.

SECȚIUNEA III

Despre infracțiunile privitore la amestecarea funcționarilor publici în afaceri salt comerciurî itecompatibUe cu a lor ciialitate

**142.** Orî-ce funcționar, oficer public sau agent al guvernului, care, saii fățiș, sau prin acte simulate, sau prin interposițiune de persone, va ii luat saii primit vre un interes ore- •care în acte, adjudecațiunî, întreprinderi saii regii, cu a căror administrare sau priveghiere totală, sau parțială, este sau a fost însărcinat în timpul săverșireî faptei, se va pedepsi cu inchisorea **de** la șese lunî până la douî anî, și cu amendă •care nu va' trece a patra parte nicî va fi mai mică **de** a **12**-a parte din restituțiunile și desdaunările •œ va trebui a plăti.

Către acestea se va declara necapabil, pentru tot-d'a-una, a inaî ocupa funcțiuni publice.

Aceleași pedepse se aplică și orî-căruî funcționar sau agent al guvernului, care va fi luat vrejii interes în vre-o pricină, întru care el va fi fost însărcinat de a ordonancia o plată sau lichidare de bani. *Pr. P, 493; P. Fr. 175.*



1. Este culpabil de delictul de abus de încredere orl-ce funcționar, ofițer public, sau agent al guvernului, care, fățiș .saii prin acte simulate, sâii prin interposițiune de persone, va fi luat sau' primit veri-un interes ore-eare în acte, adjudecațiunî, întreprinderi sau regii, cu a căror administrare saii privigbere, totală sau parțială, este sau a fost însărcinat în timpul săverșireî faptei. — Cas. II, 1 Mart. 97 : B. p. 370.

*2. Lg.* n'a voit a pedepsi faptul material al participare}' unuî funcționar în întreprinderi cu a căror administrare saii privighiare era însărcinat, ci cupiditatea funcționarului care ar lesa interesele guvernului, abusând de puterea funcțiunel sale. Acesta interpretare reese și maî mult din împrejurarea că amenda fiind proporțională cu restituțiunile și desdaunările ce culpabilul va trebui a plăti, indică în spiritul legiuitorului condițiunea existenței unui prejudiție spre a constitui faptul pedepsibil,— C. Buc. IȚI, 18 Mart. «2; Dr. 50.«1-82, p. 405.

*ii.* Reaua credință și prejudițiul sunt elementele constitutive ale delictului prevedut de art. 142. Curtea de fond este suverană aprețiatore în ceea ce privesae constatarea neesistențeî acestor elemente. — Cas. II, 10 Sept. 82 ; Dr. 76.'81-82, p. 613. B. 82, p. 898.

4. Delictulprevedutde art. *142* constă în abusul funcțiune!, presupunendo calitate specială în autorul seu si de aceea nu admite complicitate din parte;» acelor carî nu întrunesc aceste eondințiunî.—Tr. Ial. 2 Dec. 81; Dr. 50/81-82, p. 406.

5. Agenții Regiei fiind considerați ca agenți aî contribuțiunilor indirecte si prin urinare ca funcționari publici sunt pasibil! de penalitatea prevedută de art. 142 când speculeză asupra culturel de tutnn ce aveau însărcinarea a supraveghea. — Tr. Ial. 2 Dec. 81 ; Dr. 50/82-82 p. 406.

**143.** Orî-ce comandant de divisiunî militare, de județe saii de orașe, ori-

ce prefect şi sub-prefect, care, în întinderea ocolului unde are dreptul a'şî exercita autoritatea sa, va face, făţiş, saiî prin acte simulate, sau prin interposiţiune de persone, comerciu de grâu, vinuri', saiî alte producte, afară din acele carî ar proveni din proprietăţile sale, se va pedepsi cu amendă de Ia 250 până Ia 5000 leî. *Pr. P. 493; P. Fr. 176.*

### SECŢIUNEA IV

### Despre mitnirea funcţionarilor publici

**144.** Orî-ce funcţionar de ramul administrativ sau judecătoresc, orî-ce agent saîi însărcinat al uneî administratului publice, care va ii primit saii va fi pretins daruri sau presenturi, sau oare va fi acceptat promisiuni de asemenea lucruri spre a face saîi a nu face un act privitor la funcţiunea sa, fie şi drept, dară pentru care n'ar fi determinată de lege o plată, se va pedepsi cu închisore de la douî până la trei anî si cu amenda îndoită a valoreî lucrurilor primite sau făgăduite, fără ca acesta amendă să potă fi maî mică de cât 100 leî; eră banii saiî darurile, orî valorea lor, se vor lua pe sema ospiciilor sau caselor de bine-facere ale localitate! unde s'a comis mituirea.

Eî nu vor maî putea ocupa funcţiune publica-şi vor perde si dreptul la pensiune.

Cu aceeaşi pedepsa, se va pedepsi'şi orî-ce arbitru sau expert numit, sau de către un tribunal, sau de părţi, care va fi acceptat promisiuni, sau primit daruri, sau presente, pentru a da o decisiune saii a emite o opiniune favorabilă uneia din părţi. *Pr. P. 491; P. Fr. ml*

1. Din termenii chiar aî art. 144 reese că actul, comis de funcţionar orî agent saîi împuternicit, şi pentru care a primit daruri, trebue să ti intrat în atribuţiunile sale legale, să li fost, cu un cuvent, un act do competenţa sa, căci un act strein do căderile sale, si care n'ar fi lost în drept să-i facă» în virtutea titlului seu. nu este un act al funcţiune! sale şi deci nu intră în disposiţiunile art. 144. — Cas. Vac. 12 Iul, 89;. Dr. 57 89, p. 457. B. 89, p. 679.

*2.* Elementul constitutiv al delictului de mituire, prev&dut de art. 144, este ca banii saii darurile să fi fost primite, spre-a face sau spre a nu face un act privitor la funcţiunea sa, să fi fost, cu alte cuvinte, un act de competenţa funcţionarului saîi agentului, căci un act străin de atribuţiunile sale legal* si care n'ar fi fost în drept sâ-1 facă, în virtutea titlului şeii, nu este un act al funcţiune! sale şi ca atare nu este pedepsit de art. 144, de ore-ce lipsesce unul din elementele principale ale acestui delict.— Cons, de revis. 16 Sept. 90, Dr. 60/91, p. 480.

3. Pentru ca să existe delictul de mituire, în sensul art. 144, se cere, între altele, condiţiunea ca faptul pentru care' se ia mită să intre în atribuţiunile funcţiune! celui ce face actul. Aşa dar, când se constată, în fapt, că actele pentru caii o persona a primit o remuneraţiune nu intrau în atribuţiunile funcţiune! sale, acesta nu constitue delictul de mituire.— Cas. II, 9 Dec. 92; B: p. 1137.

4. In delictul de mituire, dacă judecătorul fondului constată in fapt, prin decisiunea sa, cum sâ prevenitul în calitatea funcţiune! sale (în specie aceea de Primar) a pretins şi primit daruri pentru a face acte privitore la funcţiunea sa, acte pentru carî, după lege, densul nu are drept la nici o plată, prin acesta constată că faptul, săvârşit de prevenit, întrunesce tote elementele zisului delict.— Cas. II, 1 Mart. 95; B. p. 345.

5. Elementele delictului de mituire sunt ca, un funcţionar administrativ, saîi judecătoresc, sau un agent ori însărcinat al une! administratului publice, să ti pretins saii primit bani, daruri oii promisiuni, spre a face saîi a nu face un act privitor la funcţiunea sa, dar pentru care n'ar ti determinată de lege vre-o plată. Iar elementele art. 146 sunt ca cine-va în numele seu, sau în numele unui funcţionar public, să ce'ră, să ia, sau să facă să i-se promită, daruri, cu scopul de a interveni spre a se face un act din acele privitore la atribuţiunile acelui funcţionar. — Tr." Tec. 31 Ian. 94; Dr. 38 94, p. 309.

*6.* Cel ce primeşte o sumă spre a da o permisiune care intră în atribuţiunile sale de funcţionar public, se face pasibil de penalitatea prevăzută în art. 144, iar aceluia, care nu are nici un amestec oficial, si intervine ca simplu particular, i se aplică disposiţiunile art. 146. Urmeză a fi achitat cel ce remiţend, in asemenea împrejurări," baniî, nu are iniţiativă proprie ci ascultă numai de ordinul patronului saîi.— Tr. Cov. 18 Sept. 95; Dr. 65/95, p. 537.

7. Constitue o mituire faptul unul funcţionar de ramul administrativ de a primi un dar pentru a face un act privitor la funcţiunea sa, chiar dacă acesta s'a făcut sub forma deghisată a unui împrumut şi s'a dat pentru acesta chitanţă. — C. Buc. II, 9 Dec. 95: Dr.'10,96.

S. Cel ce primeşte o sumă prin mijlocirea altei persone, spre a acorda o permisiune de atribuţiunea funcţiune! publice ce ocupă, e pasibil de penalitatea prevăzută în art. 144. — C. Gal. II, 13 Ian. 96; Dr. 18/96,. p. 141.

it. Dacă funcţionarul prin propria şi libera'sa voinţă, a refusat saii a înapoiat darurile- sau promisiunile făcute, fără ca după acesta să urineze vre-un act de execuţiune, care să dovedescă intenţiunea de a face saîi nu actul privitor la funcţiunea sa, un asemenea act ini pote fi considerat de cât ca un proiect şi nu pote atrage după sine nici o penalitate.— Cas. IT, 4 Oct. 76; B. p. 571.

10. După disposiţiunile art. 144 trei elemente trebue să concure pentru a da naştere delictului de mituire: «) ca inculpatul să aibă calitatea de funcţionar de ramul administrativ saîi judecătoresc saîi de agent sau însărcinat al uneî administraţiunî publice, *b)* ca să fi pretins sau primit daruri saii presenturi, *c.)* că aceste daruri sau promisiuni să fi avut

de obiect de a face sau de a nu face un act privitor la funcţiunea sa, chiar drept, dar Sentru care n'ar fi determinat Se lege o plată. Legea de la 1864 pentru înapoiarea administrare! averilor Eforiei spitalelor civile din Bucurescî, prevede că Efori! se vor numi de către Domnitor dupăpresentarea Ministerului de interne, că bugetul Eforie!, după prezentarea Eforilor, se va aproba, în fie-care an, de către Corpurile Legiuitore, că comptabilitatea Eforiei se va ţine conform legilor financiare ale Statului şi că ea atârnă de Ministerul <le Interne în aceleşî atribute şi margini ca şi Epitropia spitalelor civile 'a Si'. Spiridon din Iaşi. Regulamentul pentru administraţiunea aşezămintelor Eforiei spitalelor civile din Bucurescî, din anul 1868, prevede că dânsa îs! va administra averea eî sub priveghiarea Ministerului de Interne si că funcţionarii ei se numesc ea la •cele-l'alto administraţiunl publice. Din tdte acestea, resultă că Eforia spitalelor civile, de si un aşezământ de utilitate publică format cu averi particulare, constitue cu iote aceste •o administraţiune publică, şi că ast-fel funcţionarii eî nefiind •depositarii nici unei porţiuni •din autoritatea publică şi ne•eoucurând în nici un mod la, gestiunea lucrului public, nu pot fi de cât nisce insărcinrţi aî aceste! administraţiunl. însărcinaţi! uneî administration! publice," ca să comită delictul de mituire, trebue ca darurile saă promisiunile să le ti pretins saii luat spre a face sail a nu face un act privitor la atribuţiunile legale ale funcţiunellor, la un act care intră în -competenta lor, *ex officio two.* — Tr. ilf. I, 20 Febr. 89; Dr. 18/89, p. 142.

11. Din totă economia legiunilor privitore la Eforie, resultă că Eforia nu pote face nicî o mişcare fără aprobarea Ministerului şi că nu i-s'a conferit de cât o iuică porţiune din puterea guvernului. Şi cum s'ar putea susţine că Eforia este o administraţiune privată, pe cât timp este de notorietate publică că aşezămintele private, precum Eforia spitalelor Brâncovenescî, Nifon şi altele se administreză fără să aibă guvernul cea maî mică ingerinţă directă si fără măcar ca gestiunea lor să trecă prin Curtea de Compturî cum trece aceea a Eforiei spitalelor civile? Legea din 1841 numesce pretutindeni aceste spitale ale Eforiei, *spitalele Statului,* denumire care denotă deja caracterul instituţiunel, caracter care reese şi diii circumstanţa că pentru o instituţiune privată nu s'ar fi numit' un director prin lege. In tine dacă diferitele legislaturi nu au considerat pe Eforii carî primesc numai diurnă ca nisce agenţi salariaţi direct şi sub ordinele imediate ale putereî centrale, ast-fel ca să fie isbiţî dc incompatibilitatea art. 27 al legeî electorale, totuşi nu se pote zice că funcţionarii unuî aşezăment public dependent de Ministerul de interne, numiţîîn virtuiea unei legi prin decret domnesc, prevedut! într'un buget votat de Cameră sunt nisce simpli amploiaţi particulari şi că nu intră în termenii absoluţi aî art. 144: *Ort-ce agent naif însărcinat ai uneî, adntiirist. publice.* Din cele maî sus espuse nu maî remâne cea maî mică îndoială că Eforia spitalelor este un aşezământ public, depindend imediat de Ministerul de interne, iar impiegaţii ei sunt funcţionari publici. — C. Buc. II, 31 Maî 89; Dr. 47/89. p. 372.

12. De şi este adeverat ca Eforii spitalelor civile, precum şi ceil'alţî impiegaţi aî acestei Eforii nu sunt funcţionari de ramul administrativ sau judecătoresc, căcî nu exercită în numele Statului nicî o porţiune a autorităţeî publice, eî sunt agenţi sau'însărcinaţi, aî uneî administraţiunl pubiice, căcî căutarea bolnavilor fiind recunoscută ca obligaţiune a Statului, personele însărcinate cu administraţiunea averei afectată la acest scop, sunt agenţi sau prepuşi aî uneî administraţiunl publice. împrejurarea că aceste spitale ar fi fost create şi întreţinute cu averi lăsate de particulari, fără ca Statul să fie silit a contribui cu bani publici la întreţinerea lor, nu schimbă, precum s'a pretins, întru nimic acest caracter, de 6re-ce nu numaî că nu s'a dovedit sau pretins măcar, că testatorii sau donatorii acestor averi, să fi voit a da un caracter de aşezăminte private de bine-faceri, dar încă resultă din legea din 1361, pentm înapoiarea administrare! averei Eforieî spitalelor civile din Bucurescî şi din Regulamentul din anul 1868 pentru administr. aşezămintelor spitalelor civile din Bucurescî, că administrarea acesteî averi a fost privită de Lg. ca o administraţiune publică. — Cas. Vac, 12 Iul, 89; V. 57/89, p. 457. B. 89, p. 679.



*Vi.* Primarul care primesce mită, cu ocasia punerei de peceţî asupra averei unor minori, comite un delict în îndeplinirea funcţiuneî sale, de ore-ce conform art. 658 Pr. Primarii, în comunele rurale, în cas de morte, si, în special, când e vorba a se lua mesurî urgente, pentru asigurarea averei minorilor, au competinţa a aplica sigilii. — Ces. II, 27 Iul. 76; B.'p. 418.

11. Constitue delictul de mituire, prevezut si podepsit de art. 144, faptul ca Primarul unuî comune a luat bani de la săteni pentru a le împărţi pământuri, conform încheereî consiliului comunal, saii în urma, delegaţiuneî ce-I dedese Ministerul.—Cas. II, y Mai 94; B. p. 578.

15. Ministrul care primesce o sumă de bani mită, pentru a da o comandă uneî case comerciale, se pedepsesce conform legeî ordinare. — Cas. Un. 7 Dec. 88; B. p. 1055.

16. Pentru ca să esiste de lictul de mituire se cere ca mituirea să ti fost luată pentru un fapt care intră în atribuţiunile funcţiuneî inculpatului. Recurentul recunosce că a primit 25 lei de la reclamant, pentru facerea uneî petiţiuni de liberarea unuî certificat, pentru instalarea reclamantului în comuna Fortomanu, fapt care nu intră în atribuţiunile sale de notar, şi îu consecinţă nu întrunesce elementele esenţiale ale delictului de mituire. — Cas. II, 26 Iun. 87; B. p. 612.

17. După art. 144 fiind pedepsiţi pentru delictul de mituire nu numaî funcţionarii de ramul administrativ saujudecătoresc, ci şi ori-ce agent sau însărcinat alunei administraţiunl publice, urmeză de aci ca cel care a fost însărcinat ca agent sanitar, în timpul epidemiei de cholera, de către medicul primar al judeţului, în calitate de representânt al consiliului sanitar, se consideră ca un însărcinat al admînistraţiuneî publice cu un serviciu anume determinat, şi ca atare este pasibil de delictul de mituire, prevăzut de citatul articol, dacă a luat mită pentru anu-şî îndeplini însărcinarea cu care fusese delegat.— Cas. II, 12 Iun. 95; B, p. 948.

ÎS. întreprinzătorul pentru îngrijirea apelor publice, care n'are obligaţia a face reparaţii de apeducte la particulari, nu cade sub previsiunile art. 144, dacă pretinde o sumă de bani, de la un particular, pentru a-î face un serviciu pentru care nu era însărcinat şi plătit de

autoritate. — Cas. II, 20 Ian. 78; B. p. 41.

19. Faptul administratorului uneî Societăţi d'a ii primit o Temisă, pentru afacerile încheiate de societate, nu cade sub aplicaţia art. 144, care vizeză pe funcţionarii uneî administraţiunî' publice. Tr. Ilf. I, 14. Ian. 93; Or. 1893, p. 139.

20. Constatarea făcută de instanţa de fond cum că autorizarea unuî intreposit a fost dată în schimbul uueî sume de bani, face să resulte implicit că acel care a dat o asemenea autorisare se găsea funcţionar •în momentul când a primit banii. Calificarea acestui fapt de mituire este o cestiune de apreciere suverană a instanţei •de fond care nu cade sub ce^*/sura Curtel de Casaţiune. — Cas. II. 4'Nobr. 96; Dr. 77*96, p. 653. B. 96, p. 1544. \ '

21. In delictele de mituire. :. mituitorul nu se pote constitui partea civilă, căcî după art. 144, obiectul mituire! se ia pe s6ma stabilimentelor de binefaceri.— Cas. IT, I6ruu. M9; ti p. 653.

22. Lucrurile primite saîi valorea lor nu se pot cere îndărăt de către cel co cu bună .ştiinţă le-a procurat pentru a se consuma delictul de mituire. — C. Gal. II, 13 Ian. 96 Dr. 18/96 p. 141.

23. Art. 144 prevede perderea dreptului la pensiune si a dreptului de a ocupa funcţiuni publice pentru un timp ilimitat. Acesta este o penalitate *m •generis* care nu intra în minierul interdicţiunilor coprinse în art. 8 Ş 2 şi* pentru care Lg. a stabilit un timp mărginit. — Cas. II, 7 Nobr. 75; B. p. 314.

34. Perderea dreptului de a ocupa o funcţiune publică, cum *si* perderea dreptului de pensiune, este o consecinţă necesară a condamnaţiunel pentru delictul de mituire şi are ioc chiar atunci când s'a omis a se trece în hotărâre. — % Tr. Ilf. III, 31 Ian. 90; Dr. 3590, p. 280.

25. Legile ce prescriu penalităţi şi incapacităţi nu pot ti interpretate şi aplicate prin analogie, ci într'un mod restrictiv luându-se drept basă în interpretarea şi aplicarea lor textul lege! în litera sa. Acesta fiind principiul, delictul de mituire . comis, de un funcţionar public, ca şi alte delicte tot atât de imorale precum: mărturie mincinosă, bancrută fraudulosă. şi altele, nefiind anume prevezute de legea electorală ca un cas de nedemnitate de a fi algător, persona josândită, pentru un asemenea 'delict, urmeză a exercita drep'"*ul» de alegător până când o noua lege, recunoscând gradul de imoralitate al agentului unuî asemenea delict, si punendu-1 -«ti puţin pe aceiaşi linie cu furtul şi abusul de încredere va ridica, într'un mod espres, celor condamnaţi pentru un asemenea fapt, dreptul suveran de a participa la formarea Corpurilor Leguitore. — Cas. IT, 26 Mal 81; B. p. 437.

20. Prescripţiunea stabilită prin legile penale nu se aplică acţiunilor civile, cari, în afară de* faptul delictos, îşi trage principiul dintr'un contract preesistent delictului. Ast-fel o acţiunea ce are de obiect cererea făcută de o comună contra unul fost casier al eî, de a fi obligat să-î restitue sumele încasate şi delapidate de densul, cas în care densa îşî exercită acţiunea conform legilor financiare şi si-o întemeiază pe contractul de drept public ce era între comună şi şi casier încă de la intrarea s'a în funcţiune, adică pe o causa preesistentă delictului iar nu pe însuşi acest delict. In acest cas acţiunea nu pote fi supusă de cat prescripţiuneî regulată de dreptul civil. — Cas. II, 2 Oct. 95; B. p. 1205.



**145. Dacă mituirea s'a urmat asupra unuî judecător sau jurat, pronunţând în materii criminale în favorea sau în contra acusatului, pedeapsa va fi maximum încliisoreî şi perderea drepturilor de .a maî fi admis în serviciu pe totă viata; el va perde si dreptul la pensiune.**

**Daca mituirea s'a urma* asupra unuî jurat pronunţând în materie de espropriaţiune, pedepsa va ti închisorea de la im an până la douî anî, perderea dreptului de a mai li admis în servicii! pe totă viaţa şi a dreptului de pensiune. *P. Fr. l a i.***

**140. Orî-care particular, •care, în numele seu, sau în numele verî-unuî funcţionar public, administrativ sau judecătoresc, cu scirea sau fără scirea acestuia, într'un chip direct sau indirect, va cere, va lua, sau va face să i se promită daruri sau alte folose nelegitime, spre a interveni, spre a se face sau a nu se face verî-un act din cele privitore la atribuţiunile acelui funcţionar, se va pedepsi cu închisore de la şese lunî până la douî anî, şi cu amendă, valorea îndoită a lucrurilor luate saii promise, fără ca acesta amendă să fia maî mică de 100 leî.**

**Lucrurile primite, saîi valorea lor, se vor lua în folosul ospiciilor sau caselor de bine-facere ale localitate! unde s'a comis faptul.**

**Iară dacă mijlocitorul va fi funcţionar, va perde dreptul oVa maî ocupa funcţiuni, şi nu va putea primi pensiune.**

1. Elementele constitutive ale delictului prevedut de art. 14b .-.unt: a; calitatea'de funcţionar public a aceluia în numele căruia se cere, se ia, sau se face a se promite daruri, *h)* faptul de a cere, de a lua saîi a iace să i-se promită asemenea daruri, *c)* scopul de a interveni spre a se face saîi a nu se face un act din cele privitore la atribuţiunile acelui funcţionar. — Tr." Br. 7 Iun. 82; Dr." 71/81-82, p. 574.

2. Intenţiunea culpabilă e un element esenţial pentru aplicaţiunea art. 146.—C. Gal. II, 13'Ian. 96; Dr. 18 96, p. 141.

3. Pentru esistenţa delictului, prevSdut de art' 146, nu e necesară intenţiunea fraudulosă, căci legea'prevMend numai o simplă cerere fără efect sau o simplă promisiune, este evident că a exclus orf-ce idee de intentiune fraudulosă.—Tr. Br. 7 Iun' 82; Dr. 71,81-81, p.574.

4. Constatarea elementelor unul delict este o cestiune de fapt de atributul instanţelor de fond. — Cas. II, 12 Iun'. 96; B. p. 1078.

5. Lucrurile primite, saii valorea lor, nu se pot cere îndă-

răt de către cel ce le-a procurat pentru a comite delictul de mituire, căci ele se atribue, după stăruința celui în drept, unuî stabiliment de bine-facere al Comunei unde s'a comis delictul. -- Tr. Cov. 18 Sept. 95 ; Dr, «5/95, p. 537.

0. Eaptul tie a cere bani în numele unor funcționari publici bine specificați, constitue delictul pedepsit He art. 146. Tot acest articol este aplicabil când s'a primit banii în numele unor asemenea funcționari, chiar dacă funcționarul nu a avut cunoscință' despre acesta. — Tr. Cov. 1,18 Sept. 95 ; Dr. 65:95, p. 537.

7. Ol ce a cerut şi a primit '» suină ore-eare, cu scirea unui funcționar public, pentru ca acesta să facă un act relativ Ia atribuțiunile funcțiuneî sale, se face pasibil de delictul prevedut şi pedepsit în art. 146. — (!. Gal." Ii, i:t Ian. UR ; Dr. IH/H« ; p. 141.

s. Simpla infervenire făcută cu cererea saii primirea de bani în numele unu'î funcționar publie anume desemnat,, pentru ca acesta să facă un act. prîvitorla atribuțiunile t'unrțiuneî sale, cade sub aplicarea art. M(f fără ca să fie cerută stabilirea seiințe! funcționarului despre acesta cerere* saii primire. — C. Gal. II, I:J Ian. 9fl; Dr. iH/'mt, p. 141.

*9.* Unul din elementele esențiale pentru existența delictului prevedut de art. 146, este ca actul pentru săvârşirea căruia agentul primesce bani saii promisiuni în numele unui funcționar să fie privitor la atribuțiunile zisului funcționar. Eşirea unuî decret de grațiare, în favorul unuî condemnat, nu intră câtuşi de puțin în atribuțiunile unuî şef de divisiunela, ministeruljustiției.—C. Buc. T, :s Dec. 82; Dr. r>3.-81-82, p. 431.

1(1. Notarul care primesce mită spre a face acte sciind că calitatea sa de notar va influența la Primar, de a le subscrie şi elibera, este supus, pe lângă pedepsa prescrisă delege,, şi laperderea dreptului defuncțiune si pensiune. — Cas. II. 23 Aug. 83; B. p. 771.

11. Calitatea de funcționar public a medicului care asistă consiliul de revishme al recrutare! resultă din art. 31 din legea recrutare!, din care se vede că dânsul este un membru al consiliului, numit de puterea esecutivă, cu atribuțiuni speciale şi destul de importante.. Consiliul de revisiune, până în momentrul când îşi termină operațiunele pentru carî a fost format, are tote caracterele uneî autorități publice si astfel, medicul care este un membru indispensabil al aceste î autorități, este un funcționar public, cu atribuțiuni bine determinate, iar nu un simpluespert. Ceea ce confirmă si maî mult calitatea de funcționar public a, medicului recrutor este art. 8S din legea recrutare!, care pronunță pedepsa închisoreî contra medicului care primeşte daruri sau promisiuni pentru a li favorabili tinerilor, pedepsa care n'ar ii avut rațiunea de a ii, dacă medicul era un siupiu espert particular, fără rol M fără importanță în consiliul de recrutare. — Tr. Br. 7 Iun. 82; Dr. 71/81-82 p. 574..

12. Art. 146 prevede faptul când un particular, în numele seu, ar cere sati ar lua daruri sau alte folose nelegitime, spre a interveni pe lângă un funcționar administrativ sau judecătoresc a face sau a nu face vre-un act privitor la atribuțiunile sale, fără a zice nimic despre intervenirea pe lângă însărcinații uneî administrațiunl publice, cum prevede art. 144. Or Eforii spitalelor civile din Bucurescî nu sunt de cât nişte însărcinați ai uneî administrațiunl publice sî *poema'ia reslriitgenda -sunt.* — Tr. 1lf. I. 2d Febr. 89 ; Dr. 18/89 ; p. 142,



### SECȚIUNEA V.

### Abus de putere

#### § 1.—Abus de putere în contra particularilor.

147. Orî-ce funcționar administrativ saii judecătoresc va abusa de puterea ce-î dă calitatea sa, spre a sili pe nedrept pe o persona a face saii suferi un act, sau a se abține de densul, se va pedepsi cu incbisore de la o lună până la douî anî, si se va putea încă declara necapabil de a ocupa funcțiuni publice de la un an la treî. *P. 99; P. Pr. 315.*

1. Pentru ca să existe abus de putere se cere ca agentul să he funcționar administrativ sati judecătoresc, ca siluirea imputată să fie comisă în exercițiul saii cu ocasiunea exercițiului funcțiuneî sale şi ca acesta constrângere să fi' fost exercitată fără motivlegitim.— Tr. Tec. 31 Oct. 90; Dr. 33/91, p. 2G2.

2. Spre a exista abusul de putere, pe lângă intențiunea fraudulosă, maî trebue ca şi funcționarul prin calitatea sa să potă impune cui-va a face sau nu un act, sau a suferi ceva etc.— Tr. Ilf. II, 26 Apr. 85; Dr. 45/84-85 p. 357.

*•I.* Unul din elementele constitutive ale delictului de abus de putere, prevedut de art. 147, consistă în aceea că funcționarul administrativ sau judecătoresc să silescă pe neprept o persona de a face un act sau să se abțină de la densul. Un perceptor este în drept a sechestraavereacontribuabililor pentru plata impositelor intârdiate şi, deci, nu i se pote imputa acesta ca un act arbitrar sail nedrept şi Curtea care îl condamnă, în asemenea cas, pentru delictul de abus de putere, comite un exces de putere. — Cas. II, 13 Apr. 93; B. p. 399.

1. Delictul de abus de putere, urmând a însuşi ca element esențial şi intențiunea fraudulosă", instanța de fond este ținută ca, în cas de condamnațiune, să constate existența eî. Aşa dar, în liptsă de o asemenea constatare, respingerea probei cu martori, ce se invocă de înşuşi prevenitul, spre a dovedi că'densul n'a avut acesta intențiune, şi condemnațiunea sa la pedepsa arătată în art. 147 constitue un adevărat exces de putere care atrage casarea hotărîreî. — Cas. II, 6 Mart. 91 ; B. p. 342.

5. Delictul de abus de putere există şi atunci când depositarul potereî publice, prin violențe exercitate asupra unei persone intermediare, silesce pe o persona a suferi un act dăunător. — Cas. II, 7 Apr. 93 ; B. p. 374.

<. Procurorul care, fără a. fi chemat de preşedintele biuroului electoral, intră în sala de alegere însoțit de armată şi răspândesce alegătorii, violeză un drept politic, consistând în libera expresiune a votului garantat de Constituție. Acest fapt cade sub prevederile art. 99 iar nu ale art. 147 care are de obiect pedepsirea atentatelor la drepturile private ale cetățenilor din partea funcționarilor. - Cas. II, 12 Iun*. 71 ; B. 105.

7. Codul penal la art. 393, al 7 şi 13 si art. 395 prevede contravențiuni la disposițiunile re-

gulamentelor municipale relative la taxa pâine! şi le pedepsesce c'o amenda de leî 15—25 şi cu închisore până la cincî (Iile, fie separat, fie cumulativ. La întâmplare de recidivă, din partea contravenitorilor, culpabili! se vor supune tot-d'a-una la închisore de cinci dile. Din aceste texte de lege, formale şi categorice, resultă învederat că brutarii cari vor vinde pâinea cu un preţ maî mare de cât cel hotărît si publicat, comit o contravenţiune poliţienescă şi se expun numai la pedesele mai sus arătate. Măsura ordonată de oponenţi ca pedepsa, de a se vinde jimbla şi pâinea reclamantului brutar, în mod forţat, contra voinţei luî şi pe un preţ mai mic aceluia cu care o vindea dânsul, este ilegală, pentru că autoritatea municipală nu p6te crea arbitraricesce pedepse în acesta materie, nu pote adaogă sau scădea la pedepsele legei penale, pentru că art. 12 din citatul regulament supune pe contravenitori numai la pedepsele poliţienesc! prevSdute de Codul penal, mărginind misiunea Primarului în a constata asemenea contravenţiunî la regulamentele municipale relative la taxa pâineî sau jimblei. Lg. orîdecâte-oria voit a aplica, pe lângă citatele pedepse, şi alte măsuri ca pedepse, a spus»» expres, după cum este în caşurile prev&dute de art. 384, 3H6, 391 şi 394. Mc! în temeiul art. H9 al. *a* din lepea comunală din 1874 oponenţii nu pute'u aplica acesta pedepsa reclamantului, căcî Primarul, după acest text de lege, n'are altă îndatorire de cât a publica din nou legile şi regulamentele generale si a pune în vederea cetăţenilor ca să le observe; apoi îri acest aliniat, este vorba nu de executarea regulamentelor locale, cum este în specie, ci a celor generale făcute de puterea administrativă centrală; în fine, în cas de infracţiune a regulamentului municipal, singura măsurăpenală şi coercitivă este cea prevedută de art. 12: constatarea cbntravenţiuneî si aplicarea pedepselor poliţienesc!. A se admite contrariul este a se şterge din Codul Penal asemenea contravenţiunî si penalităţile prevedute, prin raptul că autorităţile administrative şi municipale, îndată ce ar simţi că un brutar voeşte să urce preţul pâineî, i-ar vinde-o în mod forţat şi ast-fel l'arimpedica de a' ma! comite contravenţiunî la regulamentul municipal, sciut fiind că caracterul comun al uneî contravenţiunî este faptul material al nesupunere! la prescripţiunile lege! adică să se fi săvârşit faptul care constitue o contraveiiţiune iar nu să se manifeste numai rea voinţă sau intenţiune de a-1 comite. Este abus de putere în sensul lege!, ori de câte orî un funcţionar public nu se aflâ în liraitile putere! ce is'a încredinţat de lege, sau pentru că nu-î cunosce prescripţiunile. sau pentru că trece peste dânsele. — Tr. Vâlc. 25 Tan. 84; Dr. 23.83-84 p. 182.

S. Faptul ca Primarul uneî comune a forţat iie comercianţi veniţi la un bâlciu, a plăti o taxă ore-care în folosul antreprenorului bălciuluî, fără ca acea taxă să fi fost aprobată printr'o lege, cum cere art. no din Constituţiune, constitue delictul de abus de putere prevăzut si pedepsit de art. 147.—Cas. If, 4 Nobr, 92; B. p. 1022.

9. După art. 64 din legea comunală din 1887 numai Primarul este însărcinat cu administraţiunea comunei, şi, în cas când' delegă parte din puterile sale aiutorelor şi chiar la alţi consilier! comunali, delegaţiunea trebue să fie aprobată'de consiliul comunal pentru a putea conferi delegatului' calitatea de funcţionar. Aşadar.



faptul că un consilier comunal, care nu avea o atare delegaţiune, întâlnind în comună pe o persona venzînd gaz, a dus'o la primărie ca s'o controleze, >i întâmpinând opunere din parte-!, a maltratat o, cade sub previsiunile art. 238 el neputând fi considerat de cât ca un simplu particular. — Cas. II, •6 Sept. 94; B. p. 885.

10. Perceptorul dând ordin de urmărire agenţilor săî pentru imposite datorite nu devine pasibil de penalitatea prevăzută de art. 147, dacă aceştia au executat urmărirea fără aîndeplini formalităţile prevăzute delege. — Cas. IÎ, 2 Nobr. 87; Dr. 78/86-87 p. 622. B. 87, p. 915.

11. Bătaia urmată de un subprefect nu pote fi considerată că s'a urmat de către un membru al poliţie! judecătoresc!, în îndeplinirea funcţiune! sale, dacă faptul s'a urmat în altă circoniscripţiune, de cât aceia a sa. — Cas.'II, 23 Mart. 84; B, p. 300.

12. Faptul de loviri simple, săvârşit de un ajutor de şef de garnisonă, constitue delictul prevăzut de art. 238, iar nu •delictul de abus de putere. — €as. II, 14 Dec. 92; B. p. 1146.

13. Delictul de lovire săvâr-.şit de un funcţionar în persona altul funcţionar cade sub previsiunile art. 238 şi este de competinţa judecătorului de pace, când nici de calitatea sau autoritatea de funcţionari publici nu s'a abusat, nici în puterea acelei calităţi s'a comis delictul. — Cas. II, 27 Febr. 96; B. P. 454.

148. Orî-ce funcţionar, care, în exerciţiul, sau cu ocasiunea funcţiuneî sale, va maltrata prin ofense orale, pe o persona, se va pedepsi cu închisore până la şese lunL.-

Acel funcţionar se va putea încă declara necapabil de a ocupa funcţiuni publice de la un an până la treî. ***P.*** *Fr.* ***186 ;*** *P. Pr. 316.*

1. Sub-comisaril de pe lângă prefectura poliţiei Capitalei, fiind nisce agenţi al siguranţei publice şi âî poliţiei judiciare, prin urmare, funcţionar! însărcinaţi cu un serviciu public, urmeză de acî că maltratările săvârşite de dânşii contra cuî-va constitue delictul de abus de putere prevăzută de art. 148, de competinţa Tribunalelor de judeţ de a-1 judeca, iar nu simplul delict de lovire, de competenţa judecătorului depaee.—Cas. fi, 17 Mart. 95; B p. 477.

2. Faptul de loviri simple săvârşite, de un sergent de oraş pe când nu se găsea în calitatea şi exerciţiul funcţiuneî sale, nu constitue delictul de abus de putere prevăzut de art. 148 ci acela prevăzut de art. 238. — Cas II, 28 Mai 91; B. p. 685.

3. Lovirile săvârşite de un perceptor, pe când se găsea în exerciţiul funcţiuneî sale, constitue delictul de abus de putere. — Cas. II, 12 Febr. 90; B. p. 212.

1. Loviturile săvârşite de un perceptor, în exerciţiul funcţiuneî sale constitue delictul de abus de putere prevezut şi pedepsit de art. 148 care intră în competinţa Tribunalului coî'ecţional a'l judeca. — Cas. II, 27 Âpr. 90; B. p. 566.

149. Orî-ce funcţionar, care, afară din caşurile şi formele prevedute de iege, va aresta sau va ordona a se aresta o per-

sonă, saii va prelungi într'un mod ilegal ținerea eî la **închis6re,** se va pedepsi cu închisore de la treî lunî până la douî anî, si se va putea încă declara de incapabil, de la un an până la treî, de a ocupa funcțiuni publice.

Dacă arestarea ilegală a ținut maî mult de treî dile, minimum pedepsei va ii de patru lunî, şi se va declara incapabil de a maî ocupa funcțiuni publice, de la un an la treî anî.

Dacă arestarea ilegală va ține maî mult de o lună, osânda va ii de douî anî **închis6re.**

In aceste din urmă done casurî, funcționarul va perde si dreptul Ja pensiune. *P. 99, Jo;t, I0f>;('oust. ÎS; Pr. P. H9,* WV, ;'>.S/, ."i.S'7; *P. Pr. îi 17.*

1. Art. 149 L\ pedepseşte arestarea sati prelungirea închisorel când e ilegală. — C. ('r. 11, 27 Febr. 96; Dr. 25/96, p. 22r,.

*2.* Numaî în caşul unul delict flagrant un Primar, ca ofițer al poliției judecătoresc!', are dreptul a aresta pe un inculpat precum rezultă din art. 39 combinat cu 47 Pr. P. Art. 40 Pr. P. defiineşte şi arata caşurile în cari e deîict flagrant; însă chiar dacă faptul se produce cu circumstanțele indicate prin lege trebue încă ca faptul să fi de natură pedepsit cu o pedepsa criminală precum acesta resultă din art. 31 şi 39 Pr. P. In caşul de față nu era un flagrant delict pentru ca faptul nu se produce în condițiile art. 40 Pr. P. fiind că nu era de cât o bănuială de tin simplu furt, care nu se pedepsesce de cât cu închisore corecțională. Aşa fiind arestarea din partea recurentului, ca ofițer al poliției judecătoresc! nefiind făcută conform prevederilor legeî şi nefiind el autorisat a o face, ea e o arestare ilegală. — Cas, II, 2 Nobr. S3; B. p. 1087.

•*i.* Primarul, ca ofițer al poliției judiciare, are dreptul a aresta pe un individ numai în cas de flagrant delict şi când faptul comis e de natură criminală. Ori-ce privațiune a libertățeî, în afară de acest cas, constitue o arestare ilegală. Cas. II, 14 Dec. 93; Dr. 5/94, p. 34. B. 93. p. 1144.

1. In lipsa uneî definițiunî legale, remâne a stabili criteriul delictului politic în sine. Dacă putem zice că un raport trebue să fie între delict şi ordinea publică ca delictul să fie politic, atunci vom conchide că acele crime şi delicte carî ating în orî-care mod ordinea politică, constituită saii consacrată in Stat, în mod legal, pot II considerate ea delicte politice, (îeea ce constitue ordinea politică a Statului sunt relațiunî esterne şi interne. In afară sunt independența Statului si raporturile dintre Stat cu celelalte State, relațiunîcarî pot fi atinse. înăuntru sunt forma guvernului, puterile legislative, prerogativele constituționale ale miniştrilor si drepturile politice ale cetățenilor, asemenea relațiunî iarăşi pot fi atinse. Fie care din aceste relațiunî, pote să ni se înfățişeze sub diferite forme şi ca'specii deosebite. Ast-fel prin drepturi politice ale cetățenilor putem înțelege drepturile de alegere şi de a fi ales pentru şi la corpurile legiuitore, județene şi comunale, variile relațiunî carî putend fi atinse vor fi delicte politice deosebite. In specie, faptul a fost conceput şi executat cu scop de a altera şi a influența alegerilecomunaleprinintimidare şi prin înspăiinantare, făcend pe alegători a se abține de la alegeri, sau a nu se propune candidați, sau a nu combate lista guvernamentală. De-şî arestarea s'a operat imediat asupra unuia care nu era alegător, dar seiindu-se că acesta era cumnat al unuî adversar principal al listei guvernamentale, prin nelegala arestare operată a fost scopul de a intimida şi de a opri de la alegeri peacel cumnat al arestatului şi ast-fel a face ca lista guvernamentală să reuşe'scă. Criminalitatea faptului consistă nu numaî în arestarea în sine, ci în acesta arestare ca mijloc subordonat în scopul principal de a atinge efectiv drepturile politice ale cetățenilor. Din acest punct de vedere delictul imputat nu este un delict electoral, şi prescriptibil conform art. 133 al legeî electorale, ci, fiind faptul prevăzut de art. 140 sail de alt articol din Codul penal este un delict politic de competența juriului. — Cas, II, 27*eb. 90; Dr. 22,90, p. 171. B. 90, p. 239. Idem. Cas. II, 19 Iun. 90: B. p. 862.

5. A. se vedea adnotațiile art. 1.

150. Orî-ce funcționar, care, In instrucțiunea căuşelor corecționale, orî criminale, va fi întrebuințat sau va fi ordonat a se întrebuința casne, spre a sili pe bănuiți a face mărturisiri sau declarații, se va pedepsi cu douî anî închisore, fără a se apăra prin acesta de alte pedepse mal mari, pentru lovituri sau rănirî prevedute de lege. *P. Pr. $19.*



1. Pentru explicarea art. 150 urmeză a se stabili; *a)* că la epoca săvîrşireî delictului ce se impută, inculpații însuşiau calitatea de funcționari ; *b)* că îndeplinea acte privitore Ia instrucțiunea unei cause criminale,' *c)* că aft întrebuințat saii ari ordonat a se întrebuința casne, pentru a obține mărturisiri şi declarațiurii din partea unor persone bănuite a ti autorii unei infracțiuni. — C. Buc. III, 21 Scpt.8N; Dr.62 8H, p. 502.

*2.* CuventuluDm-Hf* nu trebuesce a i .se da numaî înțelesul mijlocelor închisitoriale ce eraii intrate in moravurile judiciare ale societăților barbare, ci şi acela al orî şi căreî coercițiunî fizice de natură a oprima libertatea de cugetare sau de voință a aceluia asupra căruia dânsele sunt esecutate. Lg. din 1864 inspirat de idei mal umanitare de cât acelea ale predecesorilor seî, voind a face un pas mai mult pe calea progresului legislativ, a considerat ordinea publică turburată prin faptul că un funcționar, cnemat tocmai pentru â garanta libertatea şi persona cetățenului, depăşesce limitele atribuțiunilor sale şi puterei ce i s'a încredințat şi comite în exercițiul funcțiuneî sale escese şi cruzimi în contra cărora protestă atât legile morale cât şi drepta întocmire a orî-căreî societăți civilisate.—C. Buc. III, 21 Sept. 88; Dr. 62/88, p. 502.

*ii.* Este bine aplicat art. 150 când se constată că loviturile care au fost aplicate pacientului, i-a causat fractura a trei

coste. — Cas. U, 31 Oct. K;J ; B. p. 895.

4. Hijlocele caro mi tiud la apărarea aeusaţilor, ei la inculparea altora, de a fi comis torture şi intimidări, asupra pretinşilor complici cată a fi respinse ca (ară interes. — Cas. II, -n Api-. x1; li. p. 348.

**151. Ori-ce funcţionar administrativ sau judecătoresc, ori-ce oticer de justiţie sau de poliţie, ori-ce comandant sau agent a] forţei publice, care se va introduce, în a sa calitate, în domiciliul unui cetăţen,în contra voinţei acestuia, afară din caşurile prevedute de lege, şi fără formalităţile ce ea prescrie, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la trei luni, şi cu o amendă de la SJti până la 500 lei, avendu-se insă în vedere aplicarea ţţ 2 de la art.** 91).

**Ori-ce particular, care, prin ameninţări sau mijloce silnice, se va ti introdus în domiciliul unui cetăţen, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la trei luni, .şi' cu amendă de la 2t! până la 250 lei.** *('oust, tr, ; l'. **Fr.** 184.*

I. Violare de domiciliu nu pote să existe de cât numai atunci când inculpatul se introduce în contra voinţei manifeste a aceluia în domiciliu căruia s'a introdus, întrebuinţând violenţa. O introducere in domiciliul cui-va, făcută în în mod necuviincios de altmintrelea, nu pote constitui delictul de violare de domiciliu.— Cas. ti, 4 Mai 94; B. p. 675.

*2.* Pentiu ca un particular să devină pasibil de pedepsa prevedută pentru delictul de violare de domiciliu, este suficient ea să se ii introdus în domiciliul unui cetăţen prin ameninţări. — Cas. 'Ii, io Ian. 95 : B. p. 44.

:î. Când Tr. este sesisat de done delicte dintre care unul privitor la violarea domiciliului, care este de competinţa, esclusivă a sa nu mai pote să-şi decline competinţa a judeca pe cel-alt privitor la. bătae. — Cas. JI, -27 Apr. 84 ; B. p. 380.

**152. Ori-ce judecător sau autoritate judecătoreseă, ori-ce administrator sau autoritate administrativă, care, sub pretext de tăcere sau de nedesluşire a legel, va denega dreptatea ce este dator părţilor ce-î vor fi cerut'o, şi care va fi stăruit in denegarea sa, chiar in urmă de prevestirile sau ordinile ce va fi primit de la superiorii seî conipetiiiţi, se va putea urmări şi pedepsi cu amendă de la 50 până la 500 lei. si se va declara necapabil de a ocupa funcţiunl publice de la un an până ia trei ani. *Leg.*** *Can. m ; Pi: SOS; P. Ft: 185.*

( I f I

**153. Ori-ce funcţionar, care va executa o pedepsă, ce nu a fost pronunţată de judecată, saii care o execută peste mesura prevedută de judecată, se va pedepsi cu înclisorea până la doui ani.** *P. Pi: S20.*

Comite delictul prevezut în art. 153 Comisarul care înearcerează o persona în contra căreia ştie că nu există mandat de arestare, chiar când acesta persona primeşte de bună voe a executa pedepsa. El comite delictul prevfezut în art. 154, neconducând la închisore pe adevărata persona vizată în mandat. -- Tr. Dolj, II, 7 Nolir. 95; Dr. 3 96, p. 19.

**154. Orî-ce funcţionar, însărcinat cu urmărirea crimelor sau cu executarea pedepselor, care, cu scop de a sustrage pe un individ de la o pedepsă legală, nu va urmări crima sau delictul, saii care nu execută pedepsa pronunţată, ori execută o pedepsă mai mică de cât cea pronunţată de judecată, se va pedepsi cu închisorea până la douî ani, saii cu amendă de Ia 50 până la 1500 lei, şi se va declara incapabil, de la un an pâna la trei ani, de a ocupa funcţiuni publice** *P. Pr. .tăi.'*

Lg. piin art. 154 înţelege a pedepsi pe funcţionarii însărcinaţi cu urmărirea crimelor şi a delictelor, sau care nu execută pedepsa pronunţată, ori execută o pedepsă maî mică de cât cea pronunţată, de judecată iară să se prevâză şi contravenţhmile. Infracţiunile la legea Monopolului Tutunului fiind nisce simple contravenţiunî, iar nu delicte propriu zise," care se pedepsesc după legea ordinară penală, sarcina urmărire] şi descoperire! unor asemenea contravenţiunî, nu pote fi .impusă funcţionarilor însărcinaţi special numai cu urmărirea crimelor şi a delictelor. — Cas. II, 19 Aug". 81; B. p. 591.



**155. Ori-ce funcţionar, care, de la sine, în contra legel, fără competinţa şi fără a mijloci o hotărâre a autoritate! competinte, va deposeda pe un particular, se va pedepsi cu închisorea până la douî ani, şi se va declara incapabil de a ocupa funcţiuni publice de la un an până la trei ani.**

Pentru a exista delict de abus de putere, trebue să se constate; ***a)*** că funcţionarul care Ta comis, nu a avut competinţa, ***b)*** că chiar dacă s'ar recunosce că acel funcţionar avea competenţa, totuşi deposedarea a avut loc, fără să existe hotărârea- judecătorescă. — Cas. II, -li Oct. 79; B. p. 751.

**156. Ori-ce supresiunî, orî-ce deschidere de scrisori încredinţate la poştă, făcută saiî înlesnită de verl-un funcţionar sau agent al guvernului, ori al administraţiunei poştelor, se va pedepsi cu închisorea până la doui ani şi cu amendă de la 26 până la 250 lei.**

Culpabilul se va declara necapabil de a ocupa funcţiuni publice de la un an până la douî anî. *Const. 25.*

1. Scrisorile depuse la poştă devin proprietatea destinatarului. Factorul postai care ea de la poştă o seris6re si o încredinţeză spre deschidere altei persone de cât destinatarului, comite delictul prevăzut de art. 156. — Tr. Fălciu, 20 Oct. 95; Dr. 78/95, p. 048.

'2. Secretul scrisorilor şi depeşilor telegrafice e garantat prin Constituţiune. care dispune în art. 25 că o lege specială va determina responsabilitatea agenţilor guvernului pentru violarea acestui secret. Prin legea din 27 Iulie 1871 modificară prin acea acum în vigore din 22 Martie 18S0, Lg. reservend Statului monopolul telegrafo-postal, pune îndatorire personalului telegrafo-postal de orî-ce grad, a păstra secretul telegramelor şi corespondenţe! poştale sub' penalitatea prescrisă de art. HI M H2 din acesta lege şi a art. inii I'. Prin acesta lege specială declarându-serespunzători de violarea secretului corespondenţelor numai funcţionarii telegrafo-postal prin acesta se csclude ideia uneî atare responsabilităţi din partea tuturor celor-ralţî funcţionari din orî-ce alt serviciu public şi cari nu pot fi priviţi de cât ca nişte simpli particulari faţă cu âdministraţiunea telegrafo - poştală şi cufuncţionariî şi agenţii s6I, sînpurî care jură'cî *nu r'or împărtăşi nimănui coprinderea corespondenţelor* (art. 23 al lege! pentru organisarea corpului telegrafo-postal din 17 Aprilie 1880). Legea telegrafo-postală enumera în art. 83-89 contravenţiunile săvârşite de particulari -şi pedepsite ca atare, şi prin interpretare nu se pote crea penalitate. Dacă în art. 150 P. se vorhesce de funcţionari! sau agenţii guvernului în concurenţă cu funcţionarii administrâţiuneî poştelor, acesta vine de acolo că Statul pe lângă serviciile cele face prin funcţionarii seî, este nevoit a concede dreptul seu de monopol diferitelor societăţi de transport pe uscat si pe apă. (d. e.: Companiile drumului de fier, Companiile de navigaţiune fluvială sau maritimă, drumurile de fier particulare, etc.) aşa că trebuia să garanteze, p'e de o parte serviciul regulat, iar pe de altă parte să garanteze inviolabilitatea secretului corespondenţelor şi din partea funcţionarilor şi âgenţilor acestor administraţiunî "particulare. Tocmai faptul că în Codicele penal german şi în cel italian s'aiî prevedut anume pedepse pentru particularii care comit indiscreţiuni, este o dovadă că după legea franceză şi prin urinare şi (lupă codicele penal român particularii nu se pedepsesc. Chiar art. 54 din codicele imperiului german din 1H72, pedepseşte ori-ee împiegat poştal, care deschide corespondenţele saii ajută pe alt cine-va a comite asemenea fapt, nu însă pe ori-ee funcţionar. De aci se vede erorea lui (iaiTaud când susţine că ori-ce funcţionar de orî-ce categorie şi de orî-ce tre'ptă pote cădea sub previsiunile art. 156. Acesta nu pote avea loc de cât. dacă se dovedesce culpabilitatea de complice a funcţionarului saii simplului particular cu un funcţionar sau impiegat al poştei. In specie, chiar dacă inculpatul ar fi violat secretul telegrame! adresată prefectului, întru cât nu a făcut acesta în calitate de funcţionar telegrafo-postal nici a" fost întovărăşit la acesta de un funcţionar telegrafo-poştal întru

i
I
f
i



atâta fapta sa nu cade sub previunile codului penal şi urmeză să fie absolvit. — Tr". Fălciu, 16 Iun. 97 ; C. dud. 26 97 p, 205.

3. Art. 156 este pus sub rubrica *«bus de pidere contra particularilor* de unde se deduce că numai violarea secretului corespondenţe! particulare se pedepseşte nuşiviolarea corespondenţeîoficiale destinate afipulică. Scrisorile şi telegramele adresate persoanelor oficiale sunt protegiate de art. 156, numai când nu sunt îmbrăcate cu caracterul oficialitate!, când sunt adresate pe numele funcţionarului sau cel mult când portă menţiunea *personal, confidenţial* pentru că numai în asemenea cas. conţinutul corespodenţel este menit a fi ştiut numai de persona oficială căreia se adresează. In specie, telegrama, care pretinde că s'a deschis de inculpat, nu numai că nu conţinea ceva ce numaî prefectul trebuia să ştie, dar era destinată să se copieze în maî multe exemplare şi să se afigă la cafenele şi magasinele unde obişnuit să adună multă lume. In orî-ce delict se caută intenţiunea culpabilă de o parte, iar <le altă parte prejudiciul; nic! unul, nici cel-Palt element nu reese de nicăerî în caşul de faţă. de ore-ce se stabilesce că inculpatul uitându-se în zare a vedut că telegrama conţinea un'buletin despre mersul bole! A. S. R. Principele Ferdinand şi nu se dovedeşte că inculpatul ar fi făcut acesta cu intenţiunea de a afla vre-un secret politic sau particular al prefectului, aşa că indiscreţiunea luî a fost călăuzită numai de curiositatea de a sti mal curând în ce stare se află bolă Principelui moştenitor. Prin urmare faptul inculpatului nu pote fi considerat ca penal. Afară de acestea art. 156 pedepseşte pe acela care va suprima sau va deschide corespondenţa încredinţată la poştă ; în specia de faţă pe de o parte telegrama fusese dată la destinaţie de si nu se eliberase recipisa de primire, pentru că fusese încredinţată, ca de obiceiu, sergentului care staţiona la porta casei de locuinţă a Prefectului, iar chitanţa â fost semnată de către inculpat iarăşi după obiceiul ce se stabilise de a se iscăli de orî-ce agent a forţe! publice cu ştiinţă de carte. Legea telegra'fo-postală nu prescrie în ce formă anume să se facă predările talegramelor şi scrisorilor, mulţumindu-se cu impunerea respundereî de înmânare în persona factorului poştal (art 74 din regulamentul de aplicare alegeltelegrafopo.ştal difi 29 Iulie isso) ; iar pe do altă parte, telegrama a fost numai boţită şi în atare stare presentată la oficiul telegrafic, iar nu deschisă nic! desfiinţată sau suprimată după cum cere art. 156 spre a se putea imputa violarea secretului corespondenţei. Aşa fiind din acest punct de' vedere faptul inculpatului nu cade sub prevederile art. 156. — Tr. Fălciu, 16 Iun. 97; C.-lud. 26 97. p. 205.

1. Acel ce îndemnă şi provocă, prin daruri, pe un funcţionar poştal să comită delictul prevăzut de art. 156 este agent, provocator iar nu complice. Tr. Fălciu, 20 Oct. 95; Dr. 78 95. p. 648.

157. Orî-ce funcţionar superior, care, prin amăgire, va face pe subordinaţiî săî de a comite o crimă saii un delict în exerciţiul funcţiuneî lor, saîi care, cunoscend asemenea crime sau delicte din partea subordinaţilor săî, le tolereză, se va pe-

depsi cu pedepsa aplicabilă acelor crime sau acelor delicte, *Pr. P. 491; P. Pr. 330.*

**Directorul ('aspide Depuneri care amăgeşte pe casierul acesteî Case şi '1 face să-î dea hani din ai Casei de Depuneri, comite delictul prevăzut de art. 157 de 6re-ee Casierul este subordinul Directorului. — Cas. TI 31 Tan. 77. B. p. 32.**

**$ '2. — Alms de autoritate ÎH contra lucrului public**

**158.** Orl-ce funcţionar public, orî-ce agent sati însărcinat al guvernului, de orî-ce grad sau stare, care va cere sau va ordona, va face a se cere sau a se ordona mişcarea saii întrebuinţarea 'forţei publice, în contra execuţinneî uneî legî, în contra percepţiuneî uneî contribuţiunî legale, saii în contra execuţiune! unei ordonanţe, sau mandat al justiţiei, saii în contra oricărui alt ordin al autorităţel legitime, se va pedepsi cu reclusiunea; eră dacă o asemenea cerere sau ordine a isbutit a se şi pune în lucrare şi a produce efect, pedepsa va li maximul reclushvneî. */'. Fr. 188.*

**159.** Pedepsa hotărâtă în articolul de mal sus nu va înceta de a se aplica la funcţionarul, agentul saii însărcinatul ce va fi săvârşit asemenea infracţiune din ordinul maî marilor seî, afară numaî dacă acst ordin se va fi dat de către aceî maî marî, în caşuri de a lor competinţa şi pentru care acel funcţionar sau agent era dator să arate supunere de ierarcliie.

Atunci, se vor supune la pedepsa hotărâtă în acel articol acel maî marî carî vor fi fost cei d'ânteiu a da asemenea ordine. *P. Fr. 190.*

**Răspunderea sau neräspimderea agenţilor inferiori pentru esecutarea' unuî ordin ilegal dat de superiorul lor, nu modifica întru nimic, răspunderea agentului superior, care a dat acel ordin. Chiar de s'ar presupune că agenţii inferiori aî piuiţii, sunt răspundătorî pentru laptele comise de dânşii, acesta nu ridică răspunderea penală a agentului superior, pentru ordinul ilegal ce dînsul a dat şi s'a esecutat.—Cas. 11, « Nobr. so; B. p. 386.**

100. Dacă, în urma acelor ordine sau cereri, vor nasce alte crime, supuse la pedepse maî marî, de cât cele exprese la art. 158, aceste pedepse maî marî se vor aplica funcţionarilor, agenţilor sau însărcinaţilor culpabili de asemenea ordine sau cereri. *P. Fr. 191.*



**SECŢIUNEA li**

**I>espre ore-care, delicte privitore la ţinerea actelor statului civil**

**161.** Ofiţerii statului civil, carî nu vor fi înscris actele civile, saii carî le vor fi înscris pe foî libere, eră nu în registrele destinate spre acest sfârşit, se vor pedepsi cu Inchisorea de la o lună până la treî şi cu o amendă de la 26 până la 100 leî. *Cin. 21, 27, 36, 38 ; P. Fr. 192.*

**102.** Ofiţerul statului civil, care nu se va ti asigurat mai întâiu despre fiinţa consimţământului tatălui, mumei sau altor persone, cerut de lege pentru validitatea căsătoriei, se va pedepsi cu închisore de la doue până la şese lunî, şi cu amendă de la 50 până la 750 lei. *Cir. :>9, 62; Pr. 140; P. Fr. 193.*

**SECŢIUNEA 7**

**Kxerciţiul autorităţeî publice anticipate saii prelungite in contra legeî**

103. Funcţionarul public care ta intra în lucrarea funcţiuneî sale până a nu depune jurământul cerut, se va pedepsi cu o amendă egală cu onorariul pe o jumetate lună, neputând nicî-odată ocupa ticea* funcţiune fără a depune jurământul cerut. *Const. 87, 126 ; P. Fr. 196.*

**104.** Funcţionarul care, fiind suspens saii destituit, nu va înceta din lucrarea funcţiuneî sale, precum şi funcţionarul ales pe un timp, care va fi exercitat funcţiunile sale după ce a fost înlocuit cu altul, se va pedepsi cu Inchisorea de la doue luni până la un an, păzindu-se tot într'un timp, si disposiţiunile art. 83.'/'. *Fr. 197.*

**Nu comite delictul prevăzut dc ari. 1114 un funcţionar comunal când nu se supune decisiuneî comishmeî interimare care 1-a suspendat din funcţiune, întru cât comisiunea interimară nu are căderea de a suspenda sail distitui de cât cel multîncasde abatere gravă. — Tr. Buzeu, 10 Ian. 90 ; Dr. 22 90, p. 173.**

**Disposiţiuuî particulare**

105. Afară din întâmplările îu cari legea hotărasce pedepsele pentru crimele orî delictele săvârşite de către funcţionarii publici, acel funcţionari, carî vor fi participat la alte crime saii delicte, a căror priveghiare sau înfrânare era pusă asupră-le, se vor pedepsi după cum urmeză:

***De*** va fi vre-un delict, se vor supune la naximul

pedepsei hotărâtă de lege pentru acel delict.

De va fi o crimă, se va osîndi la maximul pedepsei dictate de lege pentru acea crimă, afară de caşul când crima va atrage după sine aplicarea munceî silnice pe timp mărginit, în care cas pedepsa i-se va aplica fără nici o agravaţiune. *P. Fr. 198.*

1. In caşurile în earf delictele sau crimele se comit de înşuşi funcţionarii însărcinaţi cu p'rivighiârea sau înfrânarea acelor fapte, este evident ca pericolul social este mult maî mare de cât atunci când asemenea fapte se comit de către alte categorii de persone, căcî, pe de o parte comiterea delictelor sau crimelor, de către acei funcţionari, se pot îndeplini cu mai multă uşurinţă, din causa lipsei de supraveghijire, iar pe de altă parte si descoperirea lor este mal dificilă, din causa abţinerel de la orl-ce investigatiun! şi urmăriri consc.iinciose, din partea chiar a autorilor acelor fapte, precum si paralisarea urmărirel de către alţi funcţionari competing. Asemenea'pericol social este aprope egal, atât în caşul când funcţionarii comit el singuri delictele saii crimele, cât şi în acela când coopere'ză la comiterea lor cu alte persone particulare. In ambele caşuri comiterea faptelor şi paralisarea descoperirel este'mai uşoră de cât atunci când delictele sau crimele se comit numai de persone particulare. Prin art. 165 prevedendu-se, pentru funcţionarii cari au participat la comiterea delictelor sau crimelor, a căror priveghiare sau înfrînare. este pusă asupra lor, o pedepsa maî aspră de cât pentru persone particulare carî comit asemenea fapte, urmeză că, în vederea consideraţiunilor mal sus expuse, acesta pedepsa trebue să se aplice atât acelor funcţionari carî comit singuri delicte sau crimele, cât şi acelora carî le comit împreună cu persone particulare, si ast-fel expresiunea de *participat,* întrebuinţată în citatul articol, nu pote avea alt înţeles de cât aceea a expresiun'eî de *comis.* — Cas. II, 15 Mart. 96; B. p. 640.

2. Circumstanţa agravantă prevgdută de art. io5 nu e aplicată de cât în cazul când funcţionarul a participat la comiterea unei crime sail a unul delict a căror privighere saiî înfrânare era pusă asupră-î, iar nu şiîji cazul când singur el, fără participaţiunea altuia, a comis infracţiunea. Acesta reese invedera't din textul menţionatului articol, care e redactat în termeni clari si nu presintă nimic obscur sau echivoc. Atât interpretatiunea gramaticală cât şi cea logică, aplicată în specie, conduc la aceiaş soluţiune, întru cât ideea de pârticipaţiune nu se pote concepe de cât numai in cazul când două sau maî multe persone coopereză la acea acţiune si întru cât sensul care reese din termenii legei, şi care arată intenţiunea Lg. este acela de a pedepsi cu maximum pedepsei conivenţa funcţionarului cu delicuentiî, conivenţă ce formeză un adevărat pericol social, de dre-ce, în asemenea caz, funcţionarul se servesce de funcţiunile sale * pentru a facilita _execuţiunea crimelor, punend autoritatea sa în serviciul făcătorilor de rele pe care trebue să-i privigheze. Este un principiu absolut că legea penală nu pote fi aplicată nicî-odată la faptele cari nu intră în termenii sel. — C. Tasî, II, *s* Febr. 96 ; Dr. 25 96, p. 224.



8. Art. 165 are în vedere numai calitatea de funcţionar a delicuentuluî, fără să ceră ca delictul să se fi comis în exerciţiul funcţiuneî sale, destul numai ca funcţiunea să-1 oblige la priveghiarea şi înfrânarea unor asemenea delicte.—Cas.II, 25 Iun. 90; B. p. 865.

4. Delictul de rănire săvârşit de nn Primar cade sub previsiunile art. 165, fără a fi nevoe de a se mai constata, dacă densul se găsea saii nu în exerciţiul funcţiune! când Ta săvârşit, căci citatul articol are în vedere numai calitatea de funcţionar a delicuentuluî. — Cas. II, 11 Mai 94; B. p. 586.

5. In delictul de lovire, calitatea de funcţionar administrativ a agentului, constitue numai o circumstanţă agravantă, care are drept resultat creşterea pedepsei fără însă a schimba natura delictului. Prin urmare, cercetarea unor asemenea delicte este de competenta judecătorului de ocol. — Cas". II, 17 Oct. 89; Dr. 68 89. p. 548 B. 89, p. 883.

fi. Delictul de lovire simplă, prevezut de art. 238, remâne tot în competenţa judecătorului de ocol de a fi judecat, chiar dacă, din causa calitate! de funcţionar a agentului care Pa săvârşit, ar intra în previsiunile art. 165, căcî, prin aplicarea acestui articol, el nu-şî schimbă natura.—Cas. IU 24 Apr. 92; B. p. 411.

7. Furtul simplu complicat cu circumstanţa agravantă că a fost comis de un agent care era fuucţionar public, este de competenţa Tr. a-1 judeca, iar nu de a judelui de ocol. — Cas. II, 13'Iun. 84; B. .p. 567.

S. Cazul prevăzut de art. 165, dupe care funcţionarul public, care ar comite' un delict din acelea a căror priveghere sau înframare era în sarcina luî, se pedepseşte cu maxinum pedepsei hotărâtă de lege pentru acest delict, nefiind prevăzut printre delictele enumerate de art. 71 din legea judecătorilor de ocole, şi date în competenţa acelor judecătorii, este de competenta Tribunalului a-1 judeca. — Cas. II, 20 Maî 97 ; B. p. 780.

0. In delictul de loviri simple, stingerea acţiune! publice prin împăcarea părţilor pote avea loc numai în cas când bătaia a avut loc între particular!, iar nu şi atunci când ea a fost comisă de un funcţionar public şi este pedepsită de art. 165.—Cas. II. 24 Apr. 95; B. p. 665.

## CAPITOLUL HI

## Despre turbnrarilo aduse ordine! publice de către feţele bisericesc!

**1(H>.** Orî-ce preot, de orîce cult, care va celebra o cununie maî înaintea îndeplinire! actelor şi formelor cerute de Ieşea civilă, se va pedepsi, pentru prima oră, cu amendă de la 50 până la 500 leî; eră în cas de recidivă, se va pedepsi cu închisore până la două anî. CV/;. *49, 60; P. Fr. 199.*

1. Art. 166 se aplică preotului catolic care a celebrat căsătoria între două streini în ţară, fără a se ii îndeplinit mal întâiu celebraţiunea dinaintea ofiţeruluî de stare civilă, căci este indiferent dacă personele a căror căsătorie le-a celebrat, erau de naţionalitate streină, de ore-ce formele legei, relative la căsătoriile civile, tiind de ordine publică, îndeplinirea lor se impune fie-cărel persone,

de orî-ce naţionalitate, şi legea penală fiind*teritoriala, pedepsesce pe toţî aceî cari contravin el.—C.'lasI II, 22 Tun. 95; Dr. 76/95, p. 629.

2. Orî-ce preot, de orî-ce cult ar fi, nu pote proceda la celebrarea cununiei înaintea îndeplinire! actelor şi formelor cerute de legea civilă. Acesta dispoziţiune e concepută în mod general*, prin urmare ea trebue să se aplice si la preoţii de ritul catolic, când ar procede la consacrarea cununiei, fără să se fi împlinit actele şi formele cerute, adică fără să se fi constatat celebrarea de către ofiţerul stăreî civile. In deosebi, preoţii de ritul catolic, fie că ar fi cetăţeni români, fie că n'ar fij de o potrivă au a fi punibill, conform art. 166, când ar contraveni, pentru că dispoziţiunile de poliţie si de un caracter penal incontestabil, au a se aplica la toţi deopotrivă, fără distincţiune* dacă sunt cetăţeni sau nu; de asemenea n'avem a cerceta, pentru aplicarea acestei dispoziţiunf, dacă persone1e, a căror cununie s'a celebrat, sunt cetăţeni români sau sunt supus! protecţiuneî Austro-Ungariei, căci aplicarea dispoziţiunilor penale nu atârnă de'la asemenea constatări sau cercetări; în privinţa acesta, în Statul român, este de interes şi de ordine publică ca să se cunoscă celebrările civile şi sase efectueze, şi art. 166 este o sancţiune generală. Dacă se zice că streinul, în cât privesce căsătoria, pote să urmeze statutului personal, acesta este adevărat în cât privesce capacitatea şi totul ce resultă din acesta capacitate, dar acestaînceteză chiar când, în materie de drept privat internaţional, se opune o dispoziţiune'de ordine publică. Statutul personal şi regulele de drept privat internaţional nu înlătură şi nu pot înlătura dispoziţiunile de justiţie şi de un caracter penai, cari au a se aplica la toţî şi în tote împrejurările, întru'cât e vorba de un delict comis pe teritoriul român şi pedepsit de legile române, precum este în speţă, de faptele prevedute de art* 166. Nu trebue a confunda regulele şi principiele dreptului privat internaţional când e vorba de aplicarea de dispoziţiunî de drept penal, carî au, şi trebue să aibă, aplicare generală, şi a nu aplica art. 166 de ore ce căsătoriţii ar fi streini, este a amesteca regulile dintr'o materie într'o materie unde aplicarea lor nu pote avea nicî o raţiune fără a comite confusnine. — Cas. II, 13 Sept. 95;

Dr. 76/95, p. 626. B. 95, p. 1140.

3. Art. 166 pedepsesce, fără a face vre-o deosebire între români şi streini, pe preoţii de orî-ce cult, cari ar celebra o cununie înainte de îndeplinirea actelor si formelor cerute do legea civilă. — Tr. Ilf. I, r, Mart. 96; Dr. 71/96. p. 608.

4. După art. 166, se pedepseşte ori-ce preot, de orî-ce cult, care va celebra o căsătorie mal înaintea îndeplinire! actelor si formelor cerute de legea civilă, fără însă ca Lg. prin acest art. să facă vre-o distincţiune dacă asemenea căsătorii au fost celebrate de preoţi supuşi români sau streini. Statutul personal, ce se invocă de apărare, nu pote fi aplicabil în speţă, căcî aci nefiind vorba de capacitatea'pers6nelor pentru a contracta căsătoria, ci de formalităţile ce trebuesc să se îndeplinescă pentru celebrarea uneî căsătorii în România, trebue să aplicăm regula *locus regit actum.* Prin legile nostre, căsătoria este considetată ca o instituţiune de ordine publică, şi dispoziţiunile legilor privitore la ordinea publică şi bunele moravuri sunt impuse tuturor acelora carî se găsesc pe teritoriul român, fără deosebire de naţionalitate. De şi căsătoria între supuşii ruşi este valabilă. în ţara lor, când este celebrată numaî înaintea preotului, acesta provine din causă că în Rusia preotul este şi ofiţer de stare civilă, pe când în România, preoţii, atât pământeni cât şi streini, neavend acesta calitate, întocmirea actelor stăreî civile, conform art. 22 din Constituţiune, este numai de atribuţiiinea autorităţel civile, şi trebue să precedă, în tot'd'auna, benedicţiunea religiosă. Nu se pote susţine că prin acesta obligaţiune s'ar aduce vre-o atingere libertate! de conştiinţă a streinilor, căcî nimic nu împedica pe steinî în România ca, după celebrarea căsătoriei, să'şl celebreze căsătoria religiosă oricum ar voi şi înaintea orî-căruî preot, de orî-ce cult. Astfel fiind, celebrarea căsătoriei fiind de ordine publică, preotul fie strein saii pământen. este cu desăvârşire oprit de a celebra o căsătorie, mai înainte de îndeplinirea formalităţilor cerute de Civ. si prin urmare inculpatul, celebrând maimulte căsătorii de lipoveni, fără să se fi asigurat maî întâiu, dacă aceştia au îndeplinit formalităţile cerute de Civ. s'a făcut pasibil de penalitatea prescrisă de art. 166. — C. Gal. I, 15 Ian. 98; Dr. 15/98, p. 133.

5. Unul din elementele constitutive ale delictului prevezut de art. 166, e ca tote căsătoriele celebrate de fpreoţî, maî înainte de îndeplinirea formelor prescrise de lege civilă, să ti fost săvârşite între supuşi români, iar nicî cum şi între supuşi de o naţionalitate streină. Deşi articolul sus citat nu face nicîo'distincţiune în acesta privinţă, însă ea reese din motivele legislative carî au presidat la confecţionarea aceste! legi, de ore ce Lg. român, voind a asigura starea civilă a supuşilor seî, a edicat o asemenea pedepsa, pentru ca celebrarea religiosă a cununiilor, fără îndeplinirea prealabilă a formelor civile, să nu aducă personele inculte în erorea de a crede că benedicţiunea religiosă este suficentă* pentru validitatea căsătoriei. O asemenea precauţiune Lg. n'a putut'o lua negreşit de cât pentru supuşii luî, cărora le putea impune şi formele civile ale căsătoriei, iar nicî cum şi pentru supuşi! strein!, ale căror forme de căsătorie sunt regulate după legea ţării lor. De de. altă parte, dupa art. 11 Civ. streini! se bucură în România de aceleşî drepturi ca şi Românii. Dacă art. 153 Civ. lasă a se înţelege că Români! se pot căsători în streinătate cu formele prescrise de legea nostra, apoi, în virtutea principiului de maî sus, cată a se admite că şi streinii se pot căsători în România cu îndeplinirea formelor cerute de legea lor naţională cu atât maî mult că regula *Locus regit actum* este facultativă pentru părţi iar nu obligătore.—Cas. II, ilFebr. 85; Dr. 25 84-85, p. 195: B. 85, p. 133.

6. In fapt se constată că inculpatul în calitatea sa de preot catolic a celebrat doue căsătorii fără îndeplinirea formalităţilor prevezute de Codul civil, însă personele, între carî s'au contractat acele căsătorii, sunt de religiune catolică si supuşi Austro-Ungarî. Lg. nostru secularisând căsătoria, a voit să asigure liniştea ,şi ordinea în familiele supuşilor Români, în care scop a pus capăt scandalurilor ce le făcea biserica orientală cu maxima *Deslegările Dumnezeesei* ce nu se dedea de cât pentru bani. Pentru Lg. nostru, căsătoria nu este

un contract religios, ca şi pentru Lg. Frances, ca şi pentru Lg.Belgian. Pentru Lg. Austro-Ungar şi pentru acel Rus, căsătoria este un contract religios, cum era altă dată şi la noi Românii. Formele căsătoriei, aparținând statutului personal, urmeză că Românul se va căsători potrivit cu legile țăreî sale, Austriacul se va căsătorii asemenea x^otrivit cu legile țăreî sale, asemenea şi Rusul etc. cu alte cuvinte, potrivit cu legile, cu statutul seu personal. Lg. nostru, secularisând căsătoria, nu s'a gândit de cât la căsătoriele familielor românescl, la familiile supuşilor Români. Aceste căsătorii il interesau pe dânsul, pentru aceste căsătorii el era dator să curme un trecut scandalos, căci când un Stat face legi, le face pentru bunul traiu şi buna ordine a supuşilor sel, şi nu pentru supuşii statelor streine. De şi se dice că art. 166 este de ordine publică, că el este conceput în nişte termeni generali şi imperativi unde interpretului nu-i este permis distincțiune, datorialuî fiind de a aplica legea, aşa cum e făcută, fără să aibă pretențiunea de a-î căuta spiritul, când acel pretins spirit calcă litera positivă a legei, cu tote aceste însă, acesta ordine publică este relativă în specia de față, aşa precum tot relativă este ordinea publică şi în alte delicte, cum d. e. în delictul de simplă maltratare, în delictul de adulter, în delictul de furt şi abus de încredere comis de' fiii în paguba părinților seî. In tote aceste delicte ca titlu de *exempli */rația,* ordinea publică este interesată relativ, nu în mod absolut cum ar ii d. e. în o crimă de omor, etc. Intru cât dar ordinea publică din Statul Român, a mare! familii românesc! este atinsă, pusă în pericol de grea cumpănă, prin faptul efectuare! unor căsătorii săvârşite cu taină între nişte supus! străini, carî astăzi se ană in România pentru a o părăsi mâine pentru tot-d'auna *Y* De şi se dice că ar fi injust ca art. 166 să se aplice supuşilor Români şi să nu se aplice supuşilor străini, că ar fi un non sens ca stăinii să calce, fără impunitate, legea nostra, cu tote acestea, acesta injusteță este numai aparentă. Art. 166 se aplică supuşilor Români, căci el este sancțiunea statutului personal Român relativ la căsătorii, nu se pote aplica supuşilor străini de orece nu este" sancțiunea Statutui lor personal, şi'al aplica străinilor ar însemna a-l aplica prin analogie, a crea cu alte cuvinte, prin interpretări, penalități. De şi se dice că art. io<> P. este conceput în termen! generali şi imperativi, unde judecătorul nu are de făcut nici o distincțiune, cu tote acestea textul articolului nu are sensul ce voeşte a i se da, el dice: *Ori-ce preot de orî-ce cult,* etc. textul nu se pote aplica de cât acelor preoți, supuşi sau nesupus! al Statului Riomân, cari ar ft celebrat o căsătorie a unor supuşi Români, căcî se pot găsi supuşi Român!, de religiune catolică, sau de religiune protestantă, sau de orî-care altă religiune, afară de cea ortodoxă, carî să se ducă la preotul religiunei lor, pentru a lua, benedicțiunea religiosă, fără a se fi conformat statutului lor personal (statutului Român) de a se fi dus maî întâiu la ofițerul stăreî civile. In asemenea cas, statutul personal Român ar fi călcat şi călcarea acesta îşi găseşte sancțiunea în art. 166 P. când zice *Orî-ce preot cult etc.* dacă ar fi lipsit expresiunea *de orî-oe cult* din art. 166 s'ar fi putut înțelege pe orice nreot ortodox întru cât religiunea majoritate! populațiuneî Statuia! Român este religiunea ortodoxa, şi s'ar ii putut susține că Lg. nu s'a gândit de cât la țireoțil ortodocşi de a-i pedepsi, ca unii ce singuri, ia noi Românii, aii întins 0 eorupțiune fără limite în materie de statut civil. Se susține că formele după carî urmeză a. se celebra căsătoria aparțin Statultuulreal şi ca acestui statut, statutul personal trebue că cedeze. In adever statutul personal trebue să cedeze celui real, când insă ele nu se află în bună înțelegere. Regula *locus renit <^'t">"* trebue interpretat ă în interesul părților, ca una ce este născuta din necesitățile practice, şi ca atare este facultativă pentru ele. Aşa după art. 152 Civ. Românul se pote căsători în străinătate după formele din acea țară, fără însă, nota bene să contravină disposițiuiiilor cuprinse iu capitolul precedent {vezi textul art. 152) căci acele disposițiuni aparțin statutului personal Român, care conform al. 2 art. 2 Civ. urmăresce pe Român si în străinătate, saii de nu, se pote căsătorii, înaintea agentului diplomatic sau înaintea consulului Român, conform art. 38 din legea de la 1873 pentru organisarea Ministerului de externe, conform legilor Române. Cum vedem supusul Român se pote căsători în Austria valabil numai



1 a preot, tiind-că preotul este în Austria, ofițer de stare civilă şi căsătoria luî ar fi valabilă in România întru cât el nu va ti contravenit disposițiunilor din capitolul precedent, după cum se rosteşte în partea finală citatul art. 152 Civ. român. Aci vine principiul reciprocitate! internaționale după unii, a analogie! după alții, in puterea căruia va trebui să admitem că şi supusul austriac se va putea căsători în România sau înaintea ofițerului de stare civilă română "(Primărie) saii înaintea ofițerului statutului şeii personal, adică înaintea jireotuluî şeii (fără a se duce pe la ofițerul stăreî civile române) ne putendu-sc duce la agentul diplomatic sau la consulul şeii, întru eat aceştia uu au competința de a pronunța căsătoria supuşilor lor, conform legilor austriace, acesta competința tiind lăsată autoritate! sjiirituale M acesă căsătorie va ii valabilă in Austria, întru cât nu se vor ii violat legile statutului personal austriac relativ la căsătorie, căci după cum statutul personal Român unuăresce pe Român în Aiistriad. e. aşa şi statutul personal austriac urniărescepe supusul austriac, în streinătaie (în România). Opiniunoa contrară, inspirată de autoritatea lui Laurent, care portă <> urii neîmpăcată preoților catolici, refusă a le reeunoşte calitatea de ofițeri ai stării civile, in România pentru supuşi! Âustro-Ungari, ca şi cnnî acestă calitate a lor atârnă de la voința Statului Român, si nu de fa legea austriacă, se dice, calitatea preoților catolici de ofițeri a! stăreî civile, încetezâ la frontiera țerei nostre. Care e textul? Ce interes are legea română să le ia aceste atribuțiuni. car! pentru Austria sunt de un ordin spiritual; după cum era altă dată şi la noi Românii *Y* 0 r d ine a p îib 1 i c ă în Rom âni ii, prin exercițiul acestei atribuțiuni spirituale, mie atinsă întru nimica. Apoi trebue să fio eonsecuenți, dacă preotul catol lie intrând'pe frontieră, în România, perde calitatea de ofițer al stăreî civile din causa legei nostre, în interesul ordinelnostre, publice, atunci şi consulinoştri, cari conform art. 32 din legea din 1873 pentru organisarea 31inisterului de Externe, de şi ati calitatea de ofițeri al stăreî civile, trebue să pierdă acestă calitate în Austria, în interesul ordine! publice din

Austria. Chestiune de reciprocitate internaționala după unii. de analogie, după alții. Să nu se invoce principiul' esteritorialității în favorea consulatelor, caci dreptul ginților nu recun6şte consulilor de'câtorecari avantage, ore cari onoruri, nu le recundşte însă marele principifi Hcționar al esteriorității. IMln interpretarea contrară se sdruneină marele principia al reciprocitățeî internaționale, al analogiei după cum se susține de alții, ne perturbeză în adever ordinea publică în dou£ State, se pote da nascere la retorsiuni, cari pot provoca germenele uneî neînțelegeri seriose între State. La obiecțiunea ce s'ar ridica că consulii noştri sunt oiițeri de stare civila în Austria, în basa ratiticărei din partea guvernului austriac, a legeî din 1871! pentru organizarea Ministerului de Externe, pe când pentru preoții catolici, nu există o asemenea ratificare din partea Statului nostru si ca atare eî nu pot ti ofițeri de stare civilă în Româniapentru supuşii Austi'o-tlngarl, răspunsul este uşor de dat, întru cât ratiticurea în dreptul ginților, pole H sau expresă saii tacită, că nu există nici un text în legislațiunea nostra care să tăgăduiască, preoților catolici, exercițiul atribuțiunilor conferite de legile aust'riace; că în dreptul ginților, pe lângă dreptul scris, mai există încă şi un drept ne-scris sati dreptul consuetudinal, care reguleză raporturile dintre State. Preotul catolic va putea, prin urmare, celebra căsătoria, ca taină, ca contract religios, în România. Nicî un text din legea nosiră nu-1 opreşte, Ausriacul nu se va duce la Primărie, căci pentru el căsătoria e un contract religios, o taină, nu un contract civil. A-1 obliga să se ducă la Primărie, ar însemna a-I impune un statut strein, a-î schimba statutul şeii personal fără nicî o utilitate pentru noi Românii şi acesta schimbare ar aduce o adevărată perturbare în dreptul internațional privat. Inculpatul urmeză a ii achitat şi din alt punct de vedere, adică din punctul de vedere al bunei credințe. Art. 166 cere ca element rea-credință, adică cu ştiință că legile țăreî opresc celebrarea căsătoriei, să fi celebrat căsătoria religios. în disprețul legeî civile, care cere ca sase facă întării căsătoria civilă şi pe urmă cea religiosă. In adever să admitem că s'a celebrat o căsătorie in dispreţul art. 160 din erore, părțile carî s'au presentat înaintea preotului sunt de aceiaş sex, căsătoria neputend exista de cât între doue sexe diferite, urmeză că căsătoria n'a fost nici o dată, preotul, deşi a citit rugăciunile religiose, a fost înşelat, căsătoria n'a existat şi deci art. 166 nu i se pote âplica. Din acest exemplu fraprant se dovedeşte că erdrea este o causă de' înlăturare a penalitățel prevezute de art. 166. Inculpatul ne maî pote spune că jurisprudența nostra l-a putut înşela. In adever, Casația s'a pronunțat în faVurea ideeî ce o apărăm. Dacă ne-ar fi permis să zicem că Casația, pentru care avem tot respectul, nu a interpretat bine legea în acest punct, cum am putea pretinde inculpatului ca el să o interprete şi încă mai bine de cât cea mai înaltă inst. jud. din țară ? Să nu se zică că necunoscința legilor nu pote fi invocată ca scuză de către ineulpat, căci, în specie, nu e vorba de necunoştința legeî, ci de interpretarea ei, de aflarea sensului dubios al ei, care face ca însăşi instanțele judecătoresc! dfn Romaniia să nu tie unanime iu ce priveşte interpretarea şi -â varieze în acesta privință.— Tr. Dor. ;( Nobr. 95: Dr. si; 95,



167. Ori-ce preot sau obraz bisericesc, de orî-«ue cult, care, îu adunare publică, în exercițiul funcțiuneî sale, va pronunța un discurs cuprinzând vre-o critică saii censură contra guvernului, în contra Adunare! Legiuitore, în contra uneî legi, a unuî decret domnesc, sau orî-căruî act al .autorităţel publice, se va pedepsi cu inchisorea de la treî lunî până la douî unî. *P. Pr. 201.*

**168-** Daca un asemenea discurs coprinde o provocațiuna directă la nesupunere către legi sau •către alte acte ale autorităţel publice, saii dacă tinde a ridica saii a arma o parte din cetățeni în contra altora, preotul sau obrazul bisericesc, care '1 va ti pronunțat, se va pedepsi cu inchisorea până la un an, dacă provocarea n'a fost urmată de uicî un efect.

Iară dacă a dat nascere la nesupunere, se va pedepsi cu douî anî închisore.

Daca acesta nesupunere a ajuns până a se transforma îu seditiune saii în revoltă, care va da loc, în contra unuia sau maî multora dintre culpabili, la aplicare de pedepse maî aspre, atunci preotul sau persona bisericescă se va pedepsi cu aceeaşi pedepsa. *P. 214; p. Fr. 202, 203.*

**169.** Aceleaşi pedepse, arătate in art. 168 se vor aplica, în aceiaşi gradațiune, preoților saii obrazelor bisericesc!, când aceleaşi delicte s'aii comis prin scrieri date sub formă de instrucțiuni pastorale. *P. Pr. 204.*

## CAPITOLUL IV

## Resintența, nesupunere şi alte necuviințe în contra autoritate! publice.

### SECȚIUNEA I

### Rebeliuni

**170.** Orî-ce atac, orî-ce resistență cu violență prin fapt, în contra vre-umu funcționar administrativ orî judecătoresc, de orîce treptă şi calitate, care ar fi în lucrarea execuțiuneî legilor, ordinelor sau ordonanțelor autoritate! publice, a ordinelor, a mandatelor sau a hotărârilorjudecătoresc!, se$ numesce *rebeliune*, **şi se ,** pedepsesce, după împre- , giurărî, ca crimă, sau ca

delict. (*'. J. M. -JIU; P. Fr. 207.*

Faptul că maî mulţi locuitori dintr'o comună, în urma nneî comune înţelegeri,, au adus cu forţa la localul Primăriei pe notar, primar şi consilerî, ai le-a impus să rupă ore-carî acte din archiva Primăriei. în scop de a nu se pune în aplicare nisce taxe votate de consiliul comuna], constitue delictul de rebeliune prevedut de art. 170, iar nu acela de provoeaţiune la săvârşirea delictului prevedut şi pedepsit de art. 3(>7; căci, în acest cas, ca să existe provoeaţiune la comiterea acestui delict, trebue ca prin daruri, promisiuni saii ameninţări, provocatorul să ti determinat pe agent, ca de bună-voe să distrugă actele.—Gas. II, 2 Aug. <%, B. p. 79ii.

**171.** Dacă rebeliunea **S'H** urmat de maî mult de 20 persone armate, culpabilii' se vor pedepsi cu reclusiunea; eră de nu voi- ii fost **armaţi,** se vor pedepsi cu minimul reclusiunel. *P. 90 ; P. Fr. 210.*

**17:i.** Dacă rebeliunea s'a urmat de un nimiCr de maî mult de trei individe până la 20 inclusiv, pedepsa va fi minimul reclnsiuneî, de vor ti fost armaţi; eră de nu vor ti fost armaţi, pedâpsa va ti închisiîrea de la treî lunî la douî anî. *P. 91 ; P. Fr. 211.*

**173.** Dacă rebeliunea nu s'a urmat de cât de una până la trei persone armate, se va pedepsi cu inchisorea de la treî lunî până la douî anî; eră dacă rebeliunea s'a urmat fără arme, pedepsa va ti înehisorea de la 15 dile până la sese luni. *P. Ol; }'. Fr. '212.*

**174.** La cas de rebeliune urmată de o cetă saii atrupament, nu se va aplica nicî o pedepsa rebelilor ce se vor afla fără vre-o însărcinare saii întrebuinţare în cetă şi cari se vor ti retras l'a cel d'entâiiî avertisment al autoritate! publice, sau chiar în urma acelui avertisment, de se vor li **prins** fără arme afară din locul rcbeliunef şi fără nouî resistente din parle-le.

I nsă vor li supuşi la pedepsa pentru crimele saii delictele particulare ce lie-care va ti săversit persoual. *]'. 90; P. Fr. 218.*

175. Orî-ce adunare de persone pentru o crimă sau delict se va socoti ca o adunnare înarmată, când maî mult de treî din acele persone vor purta arme de fată. *P. 91; P. Fr. 214.*

**176.** Cel ce vor avea asupră'le arme ascunse, şi carî vor li făcut parte d'intr'o cetă sau adunare care nu se va socoti marinată, se vor supune fiecare la o pedepsa întocmai ca când ar fi făcut parte dintr'o cetă ori adunare înarmată. *P. 90,91; P. Fr. 215.*



**177.** Cei ce vor fi săvârşit crime ori delicte in timpul si cu ocasiunea **rebeliune*,'** vor fi supuşi la pedepsile hotărâte pentru fie-care dintr'acele **«.•rime.** dacă acele pedepse vor fi maî marî de cât cele cuvenite pentru rebeliune. *P. Fr.* ***210.***

**178.** Arestanţiî aceia carî, fiind preveniţi, acusaţî saii condamnaţi pentru alte crime sau delicte, se vor condamna pentru faptul de rebeliune cu violenţă, saii **ameninţare** in contra autoritate! sau putereî publice, vor lua osânda pentru rebeliune îndată după împlinirea sorocului pedepsei pentru -cele-alte crime saii delicte.

Dacă arestanţiî se **vor** achita saii absolvi pentru crimele ori delictele pentru care aii fost închişi, pedepsa hotărâtă pentru rebeliune o vor lua îndată după darea hotărâre! definitive pentru apărarea lor de acele crime saii delicte. *P. 44,195 ; P. Fr. 220.*

175*. Streinul, care. după ce a fost gonit din ţară. reintră fără autorisarea specială a guvernulu, se va pedepsi cu inchisorea de la treî lunî la douî anî. *P. 330 ; Legea asupra streinilor : 1—5;* ***P,*** *Pr. 115.*

1. Nici textul legeî, din 7 Aprilie 1881, asupra străinilor, nici motivele de siguranţă publică, prin natura lomrgentă, carî au determinat pe legiuitor să dea putereî executive dreptul de expulsiune faţă cu streinii, nu pot justitica ideea că exercitarea acestui drept, să fie supusă uneî prealabile cercetări judecătoresc! asupra punctului d'a s'e sci, dacă persona pe care guvernul crede de trebuinţă a o expulsa din din lera, e'streină sail română. ('as.'lT, 11 lan. XB: B. p. r>r.

'2. Hotărârile de expulsare ale consiliului de miniştri, nu sunt supuse controlului instanţelor judecătoresc!. Tribunalele şi Curţile judecă numai infracţiunea prevedută şi pedepsită de art. 6 din legea asupra streinilor, fără a putea critica hotărârea de expulsare a consiliului de miniştri. Prin urmare, cestiunea dacă *F.* este sau nu strein nu este de competenţa Curţei. — O. laşi, Vac. 12 Aug. 87 ; Dr. 04•'8(1-87,'p. 510.

:j. Statul este împuternicit, în interesul siguranţei interiore şi exteriore, a expulsa pe streini. Apreţiarea motivelor pentru acesta mesură este lăsată cu totul la apreţiarea guvernului. Instanţele judecătoresc!, conform principiului împărţire! puterilor din Stat, nu pot să' intervină â controla motivele ce au determinat puterea executivă a uza de împuternicirea dată prin legea din 1881. Insă aplicarea pedepsei îiind de esclusiva putere a instanţelor judecătoresc!, eleurroe/iă â vedea dacă faptul a cărei reprimare

se cere întrunesce < elementele unuî delict represabil. Pentru a cădea sub sancţiunea art. "> al legei din 7 Aprilie 1881, se cere ca streinul espulsat să li reintrat pe teritoriul României. Apoi urmeză a se sci dacă espulzatul este strein. Conform Codului civil şi Constituţiune!, locuitoriiteritoriuluiromân, se împart în români şi streini. Nici o lege nu determină o stare intermediară între aceştia. Prin urmare, evreul ce nu dovedesce că a dobândit naturalisarea, conformlefilor anteriore sau Constituţiuneîrevisuite. nu este de cât strein. In ceea-ce privesee obiecţiunea că F. ar fi născut din părinţi născuţi în România, că ar fi tras la sorţi, că părinţii sfii n'ar fi fost supuşi vre-unel protecţiuni streine, dovadă că ei ar fi cumpărat imobile urbane, de unde ar resulta că sunt evrei pămenteni, prevedutî prin conventiunea din 1868 şi legile comunele din 1864 şi 1874 şi prin urmare nu surit streini, răspundem : Streinul născut din părinţi năsouţi în România, dacă nu s'a conformat legei civile, pentru a beneficia de naturalisare, el a renias strein. Constitutiunea revisuită nu dâ dreptul ue români aceste) categorii de streini, iie sau un supuşi vre-unel protecţiuni, de cât îndeplinind certe formalităţi, 'I scutesce numai de stagiu. Tragerea la sorţi nu confere calitatea de român, căci orî-cine, ce nu aparţine unei naţionalităţi streine, este dator, în schimbul protecţiunei ce-I acordă ţara, a lua parte la recrutaţie. Legile comunale din 1864 şi "iS74 abrogate, cum şi convenţiunea din 1868, în faţa Constituţiune! revisuite, care nu recunosee de cât români şi streini , nu pot fi Invocate. Strginul, cu tot dreptul de a cumpera imobile urbane, fără protecţiune streină şi aşedat în ţară, nu pote ii considerat de cât ca un strein domiciliat în ţară, iară nu ca pămenten, stare nederminată, adică mal puţin de cât strein, neprevedut de"nic! o lege. Legea din 7 Aprilie 1881 conferă dreptul guvernului a espulsa nu numai pe streinul reşedinţe dară şi pe cel domiciliat în România.—C. Gal. II, 2 Nobr. 87; Dr. 8,'8«. p. 62.

4. După legea din 1881 este de atributul esclusiv al administraţiuneî de a pronunţa, expulsarea streinilor carî compromit siguranţa interioră sau exterioră a ţerel, fără ca dispoziţiunile el, în acesta privinţă,, să potă li atacate d înaintea instanţelor judecătoresc!, totuşi acesta nu însemneză că. legalitatea acestor disposiţiunî. car! sunt nisce adeverate regulamente administrative, să nu potă fi contestată pe cale incidentală d'înaintea justiţiei, când acesta este chemată â se pronunţa asupra consecuenţelor civile sau penale ce se deduc din acest fapt al expulsârei în un proces civil saîi penal de care ea este sesisată. In asemenea cas, tribunalele civile sau penale sunt singure chemate a aprecia legalitatea faptului din care se deduc consecinţele supuse, judecate! lor. A admite contrariul ar îi a ridica orî-ce garanţie justiţiahililor, substituind în realitate putere! judecătoresc! în materie penală sau civilă puterea administrativă. In specie, Curtea de apel, pentru a stabili existenţa delictului prevedut şi pedepsit de art. o din legea de la 7 Aprilie 1881, urma maî înainte de tote să constate dacă el, ca strein, putea să cază sub aplicarea acelei legei. Retuşând a cerceta mijlocele de aparare ale recurentului trase din lipsa de calitate de strein., ori cât de puţin fondate ar fi fost acele mijloce. în specie. Curtea a nesocotit îndatoririle ce'î incumba ca instanţă judecătoresc* în un proces-penal, si a interpretat r6u dispoşiţiunile art. 5 din legea de la 7 Aprilie 1881.—Cas. II. 9 Sept. 87; Dr. 64'86-87, p. 508; B. 87, p. 713.

o. Legea din 7 Aprilie 1S81, nu face nici o deosebire între diferitele categorii de streini ce ar putea locui pe pămentul României. Prin ea dându-se dreptul guvernului d'a expulsa din ţeră pe orî-ce strein, iie numai resident, fie chiar şi domiciliat în ţeră în sensul legal al cuvântului, a voit să învestescă pe guvern cu acesta putere faţă cu orî-ce persona care nu însusesce calitatea de cetăţian român şi care prin purtarea sa ar compromite, siguranţa interioră saîi exterioră, a Statului, ar turbura liniscea publică, sau ar lua parte la lucrări avend de obiect resturnarea ordineî publice sau sociale. — Cas. ii. u lan. 88; B. p. r.ii.



### SECŢIUNEA II

### Vltraiiift şi violent» în contra forţei publice, în contra autoritate! publice şi tlcpositarilor lor.

180. Se va pedepsi cu amendă de la 150 leî până la done mii cincî sute leî, saîi cu închisore de la o lună până la douî anî:

1° Acela care, cu sciinţă şi în contra proibiţiunei autoritate!, ridică, vinde saîi respândesee, în orî-ce chip, în locuri saiî întruniri publice, stegurî saiî alte semnalurî de natură a propaga rebeliunea sau a turbura pacea publică.

2° Aceîcarî, în locuri sau întruniri publice, portă semne exteriore de întruniri, carî au fost poprite în interesul ordineî şi al siguranţei publice de către autorităţile judeţului.

**3°** Aceî carî, cu rea cugetare, scot, strică sau sfărâmă stegurile sau alte semne ale autoritate! publice. ***F. Pi: 93.***

Este casabilă decisiunea consiliului de resbel când pronunţă destituirea pentru caşurile de furt simplu, care se pedepsesc numai cu închisore.—Cons, de revis. 18 Sept. 91; Dr. 76/9], ]). 609.

**181**. Aceî carî, prin vre-unul din mijlocele enumerate la art. 294, vor provoca direct la nesupunere către legi, orî către autorităţile constituite, la dispreţ către religiunea domnitore saîi către cele-'alte religiunî, la ură sau dispreţ contra guvernului;

Aceî carî, prin aceleaşi mijloce, vor lăuda fapte calificate de crime sau delicte de codicele penale, sauvordeschidesub-scripţiunî, prin verî-ce mediî, pentru a se plăti amendele celor condamnaţi; precum şi aceia carî vor reproduce un discurs, o scriere, un imprimat, o gravură, un desemn saîi o emblemă

condamnată de justiţie, se vor pedepsi cu închisore de la o luna până la un an, şi cu amendă de la 250 până la 2500 lei.

**182.** Cel ce, prin cuvinte sau scrieri înjurătore, va atinire onorea unuî sau maî muitor fu**11**cţionarî adniiiiistrativi sau judecătoresc*, sau unui jurat, în lucrarea sail cu ocasiunea exercițiuluî funcțiuneî lor. **si'** va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la şese lunî; iară dacă ultragiul se va ti urmat în sala şeiiinţelor uneî curţî sau unuî tribunal, osânda va **1i** închisorea de la done lunî până la un an.

IIUraniul făcut prin gesturi ofensătore, saiî prin ameninţărî, în contra, unui asemenea funcţionar public saii jurat, in exercitiul, sau cu ocasiunea funcţiuneî sale, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la trei luni; iară de se va ii urmat uitraliul în sala şedinţelor unei curţi sau tribunal, se va pedepsi eu închisore de la o lună până la sese lunî. *Pr. P. 177, r>l(i; I\ Fr. ML*

\. Trei sunt elementele delictului de ultraj la adresa unui funcţionar public, adică : ca cuvintele sau scrierile adresate să tie injuriose, ca acele cuvinte saii scrieri să fie adresate unui funcţionar care în momentul când i se adresează să aibă calitatea de funcţionar, şi al treilea ca faptul pentru care i se adresează cuvintele să tie relativ la atribuţiunile sale. In ceea ce privesee esanimarea termenilor întrebuinţaţi, iie prin graiii, iie prin scris," la adresa funcţionarului, dacă sunt saîi nu injurioşî, atingând onorea sau consideraţiunile de cari trebue să se bucure orî-ce funcţionar în societate, diminuând prestigiul ce i se datoreză în exerciţiul funcţiuneî sale, acestea sunt lăsate la apreciarea judecătorului de fond sesisat cu judecarea causel, pentru că chiar dacă cuvintele în sinen'ar conţine imputarea unuî viţiu determinat, totuşi adesea ori o expresiune care în unele circumstanţe pote n'ar fi injuriosă, adesea ori însă, fie din circumstanţele de fapt, tie din causa stăreî sociale a personelor, fie din vizarea acelei expresiunî pote să constitue o expresiune injuriosă în sensul art. 182; pe lângă acesta. în ceea ce privesee delictul de ultraj, nu se cere imperios *n* se stabili că cuvintele injuriose aii fost exprimate cu intenţiune delictuusă, de ore-ce, pentru constituirea acestui delict, intenţiunea este presumată de drept orî de câte ori expresiunile sunt prin sine injuriose., urinând a se avea în vedere atât sensul propriii şi natural al espresiunilor cât. si sensul ce le dă usul. — Tr. Tel. 17 lan. 90: Dr. 17 90, p. 135.

2. Elementul principal al delictului prevedut de art. 1S2. este că cuvintele sau scrierile injuriose să tie adresate în presents saîi direct magistratului saii, dacă delictul s'a urmat printr'unintermediar, cumeste în speţă Ministrul justiţiei, trebue a se constata că agentul a luat acesta cale cu intenţiunea de a face să parvie ia audul saii cunoscinţă magistratuluî cuvintele ofensătore, avend certitudinea că acestă cale îi va asigura îndeplinirea voinţei sale de a pune în vedere magistratului, sau orî-cărul alt funcţionar, expresiunile ultragiante. — C. Gr. I, 13 Oct. 93; Dr. 74/93, p. GO0.

8. Injuriile şi ultragiele aduse unul magistrat se pedepsesc nu numai când ele au fost proferate în şedinţă, în timpul exerciţiului funcţiuneî, dar chiar şi afară din şedinţă, dacă ultragiul s'a făcut pentru un fapt săverşit de judecător cu ocasiunea exerciţiului funcţiuneî sale.— Gas. l'l. 26 Iun. 81 ; Dr. 24 S1-S2 p. 195: B. 81, p. 554.

4. A zice unuî magistrat, care se află în exerciţiul funcţiuneî sale, că ameţesce capul judecătorilor şi că'st face viaţa prin cafenele," este'a-1 uitragia atingendu-i onorea sa, prin cuvinte ofensătore. - Gas. II, •22 Iun. sa; Dr. 72 81-82 p. 583.

5. Din contextul art. 182 nu rezultă că se cere ca ultragiul. făcut prin cuvinte sau scrieri înjurătore, în contra unuî funcţionar administrativ saîi judecătoresc, în lucrarea sau cu ocasiunea exerciţiului funcţiuneî sale, să fi fost adresat "directamente luî, ci este destul ca ultragiul, prin care se atinge onorea funcţionarului, să ii fost făcut cu intenţiune ca să parvie negreşit la cunoscinţă acestui funcţionar tie si prin mod indirect." — Gas. IÎ. 20 Aug. 82; Dr. 64'81-82 p. 513; B. 82," p. 843.

0. Scrierea, adresată unuî funcţionar public, cuocasiunea funcţiuneî sale, constituesce delictul de ultraj, numai când este injuriosă si atinge onorea aceluia la care se adresează. Guvintele necuviinciose, cari însă nu ating onorea magistratului injuriat, nu însuşesc caracterul delictului de ultraj.—C. Buc. TI, 7 Nobr. S3; Dr! 19 83-84, p. 14S.



~*t.* Faptul de a trece într'o petiţie, adresată Ministrului de justiţie, cuvinte injuriose, ce ating ânorea unuî magistrat, constitue delictul de ultragiu, prevedut şi pedepsit de art. li^2, iar' nu delictul prevedut de art. 302, întru cât acest articol are în vedere expresiunile injuriose adresate de părţi cu ocasiunea unui proces printr'o pledorie orală saîi scrisă la adresa magistraţilor carî judecă. — Gas. II". 18 Mart. 97: B. p. 486.

8. Curtea de Gasaţiune este în drept a esamina calificarea dată faptelor şi consecinţele ce o Curte de fond trage dintrânsele. Ast-fel într'un delict de ultraj înalta Curte, găsind că cuvintele întrebuinţate ating onorea si consideraţiunea funcţionarului, contra "căruî se adrese'ză, easeză pentru exces de putere decisiunea aebitătore a Curtei de fond. — Gas. II, 18 Ian! 84; Dr. 19:83-84, p. 147: B. 84, p. 54.

9. Expresiunile carî constitue delictul de ultragiu, netiind anume determinate de lege, sunt lăsate la suveranitatea instanţelor de fond. — Cas. Ii. H Apr. 85; B. p. 310.

10. Cestiunea dacă delictul de ultragiu a fost comis contra unuî funcţionar public, în exerciţiul funcţiuneî sale, fiind o cestiune de fapt, scapă de controlul Curţeî de Gasaţiune.— Gas. II, 21 "Iun. 85; B." p. 555.

11. Constatarea elementelor constitutive ale unuî delict, a faptelor carî i-aîi dat nascere, precum şi a dovezilor ce se aduc contra saii pentru un prevenit, sunt lăsate cu totul la apreciaţiunea instanţelor de fond. Ast-fel decisiunea judecătorului de fond, care constată că cuvintele întrebuinţate la adresa unuî funcţionar public, printr'o petiţiune dată uneî autorităţi publice, nu erau ofensătore si nu constituiau delictul

de ultraj, scapă de controlul Curţel de Casaţiune.—Cas. 11, 4 Mart. 91; B. p. 335.

12. In delictul de ultragiu, cestiunea dacă ameninţările şi expresiunile întrebuinţate erau de natură ultragiantă, constitue o cestiune de fapt lăsată cu totul în atributul suveran al judecătorului de fond, fără ca decisiunea sa, în acesta privinţă, să cadă sub censura Curţeî de Casaţie.—Oas. II, 15 Nobr. !»4 ; H. p.' 1133.

**183.** Ultragiul făcut prin cuvinte, gesturi saii ameninţări în contra orî-căruî funcţionar public, precum şi în contra orî-căruî cetăţean însărcinat cu un serviciu public sau municipal, saii agent însărcinat cu forţa publică, în exerciţiul sau cu ocasiunea funcţiuneî sale, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la doue luni saii cu amendă de 1H 211 până la 100. ***('. J. M.*** **v/.v,** *217; 1\ Fr. 224.*

1. Insulta comisa deuu funcţionar asupra unul alt funcţionai' constitue un ultraj, inimi un abus de, putere. I'rin urmare, într'o asemenea sperie, Tr. are să aplice delincuentiilui pedepsa prescrisă de art. IH:I iar nu cea prevăzută dc ari. 148. — Tr. Br. 3» Aug. sr,; Dr. 70/84 85 p. 559.

2. Cuvintele injuriose adresate unuî membru dintr'un consiliu permanent, de către un coleg al s6ii, se pat considera, după împrejurări, că constituesc o simplă contravenţhme iar nu un delict de ultraj. Aparţine suveranitate! inst. defond 'a aprecia circumstanţele după cari se cara eterisează natura infracţiunelor. — Cas. 11, 31 Ian. 83; Dr. 22 '82-83, p. 175; B. 83, p. 113.

'A. Profesorii sunt nisce funcţionari publici şi prin urmare insultele ce li-s'e aduc cu ocasiunea eserciţiului funcţiuneî lor, constituesc delictul de ultraj. — Tr. Ilf. II, 11 Iun. 84; Dr. S2 83-84. p. 504. Idem: Cas.II, 21 Iun. 85; B. p. 555.

4. Numai infracţiunele disciplinare, adică neînţelegerile ivite între studenţi .şi profesori, cu ocasiunea cursurilor profesorale, sunt de competenţa consilielor profesorale; ori'ce insulte proferate. în public de studenţi şi afară de relaţiunile de student la profesor, constituesc delicte de dreptul comun, pasibile de juridicţiunea Tribunalelor corecţionale. — Tr. Tlf. II, n Iun. 84'; Dr. 62 83-84, p. 504.

:>. In cestiuni de injurii aduse funcţionarilor publici, şi portărei sunt funcţionari publici, acţiunea publica nu este subordonată împăciuire! părţilor. — Cas. II, 4 Mart. 85; B.'p. 198.

(i. Agentul Hsca.l, numit cu autorisHţiunea ministerului de finanţe, rsl e considerat ca agent public; prin urmare, lovirile să vârşil e in persona lui, pe. când sc găsea in exerciţiul funcţiuneî, constitue delictul de ultragiu. Cas. II, 17 Iun. 91; H. p. 810.

7. După disposiţiunea art. 183 se socoteşte ca delict de ultragiii. expresiunile necuviincose. gesturile şi ameninţările adresate în contra orî-căruî funcţionar public, precum şi în contra orî-căruî cetăţean însărcinat cu un serviciu public sati municipal, în exerciţiul sail cu OCHsiunea funcţionarei sale. Copiştii, se numesc, în virtutea legeî de organisare judecătorescă, prin decisiune ministerială ; la intrarea lor în funcţiune depun jurământul legal, şi primesc lefa din budgetul



Statului: caracter ce-I face să intre în categoria funcţionarilor publici. De nu i am considera ca funcţionari publici, întru cât serviciul ce-1 îndeplinescel, este un serviciu public orgauisat de legea organisăreî judecătoresc!, Procedura Civilă şi diferite regulamente, ultragiul adus lor tot cade sub prevederile art. 183, întru cât prin acest articol se protege ai simplii cetăţeni însărcinaţi cu un serviciu' public, contra atacurilor ce li se. aduc pe când îndeplinesc acel serviciu.—Tr. Ilf. II, 20 Nobr. 93; Dr. 10/94, p. 77.

S. Când prin procesul-verbal de constatarea delictului de ultraj, nu se arată expresiunile injuriose sail ameninţările întrebuinţate, nici Curtea, prin decisiunea sa, nu arată că şi-a format convicţiunea despre natura injurios»'a acelor expresiune),'de cât toi din procesul verbal, se violeză şi se interpretă reu art. 183. '— Cas. II, 15 Ian. 86; B. p. 55.

184. Orî-cine va lovi, chiar fără armă şi chiar fără a resultă rănire, pe orî-ce funcţionar administrativ sau judecătoresc, în exerciţiul funcţiuneî sale, sau cu ocasiunea acestuî exerciţiu, se va pedepsi cu închisore de la un an până la douî anî.

Iară dacă lovirea se va fi urmat în sala şedinţelor a uneî Curţi saii a unuî Tribuna], culpabilul se va osândi încă şi cu interdicţiunea pe timp mărginit. *Pr. P. 177, :>m ; P. Fr. 228.*

1. Faptul de lovire săverşlt în persona Primarului unei comune, pe. când acesta se găsea în exerciţiul funcţiuneî sale, cade sub previsiunile art. 184 si Primarul unei comune rurale se găseşte în exerciţiul funcţiuneî sale, când este chemat,' de agenţii fiscali de urmărire, ca să' ridice obiectele sechestrate ale unuî debitor al Statului spre a le transporta la locul hotărât pentru vendare, densul fiind obligat la acesta de art. 13 din legea de urmărire.—Cas. II, 6 Mart. 96; B. p. 6(15.

2. Insulta adresată unuî consilier comunal, chiar în localul Primăriei, nu constitue delictul de ultragiu, prevedut de art. 184, dacă se constată că, în momentul perpetrăre! faptului, densul se. găsea acolo numai din întâmplare, iar nu convocat a lua parte la lucrările comunei. In acest cas el. consilierul, neputând ii considerat de cât ca un simplu particular, fapta sa constitue o simplă contravenţiune de competinţa judelui de pace de a o judeca. — Cas. II, o Sept. 94; B. p. S84.

3. Faptul de lovire, săvârşit în persona unuî miliţian însărcinat cu paza ordine! într'un bâlciîi, în timpul sau cu ocasiunea exerciţiului serviciului şeii. constitue delictul de ultragiu.—Cas. 4 Mart. 96; B. p. 534.

4. Spre a califica un fapt delict politic nu trebue a avea în vedere dacă interesul sau scopul ce l'a avut inculpatul, atinge ordinea publică într'un mod lîre-care; asemenea nu trebue a avea în vedere care pote să fi fost intenţiunea inculpatului în momentul săvârşire! faptului delictuos. Admiţând ca criteriu interesul si intenţia sau numai interesul, saii nuni ai intenţia, multe fapte delictuose prevedute de Codul penal ordinar, ar putea fi calificate delicte politice. Din

contră, ceea ce trebue să determine a califica un fapt delictuos ca delict politic, este, înainte de tote, însuşi caracterul politic al faptului. De aceea dacă prin acelaş fapt se atinge ordinea politică, şi dacă el constitue şi o violare a uneî dispoziţiunî a dreptului penal comun, asemenea fapt încă nu pote fi calificat delict politic nropriu dis, tiind că criminalitatea nu este determinată numai de caracterul politic al faptului. Procedând după acest mod pentru calificarea delictelor politice, nu avem criterii numai subiective, precum e interesul saii scopul politie ce pote să se ti urmărit direct sau indirect, maî mult sati mai puţin depărtat, sau precum ar fi intenţia inculpatului, ci avem un criteriu obiectiv, si ast-fel vom dice că este delict politic* numai şi dacă se atinge ordinea politică. In specie, apreciind faptul, nu putem dice că este delict politic, pentru cii lipsesce acel criteriu, caracterul politic, care să determine criminalii a te» faptului imputat. In specie, ducă înl r'adever primarul pregătea, precum el ar fi vroit, listele pentru alegerea delegaţilor, nu se pole dice că prin faptul brutul ncertat, săverşit contra funcţionarului public în exorei ţiu l funcţiuneî, însoţit de o cerere nelegitimă în ort-eare cas nr putea califica faptul săvârşii de delict politic, uhid-că, spre a atinge acest fapt, ordinea politică interioră, ar trebui măcar să putem afirma că ai fi vorba de înşelăciune. de fraude şi de mijloce de constrângere, întrebuinţate în alegerile generale districtuale saii comunale, prin carî s'ar atinge drepturile politice ale cetăţenilor, prin nimicirea ori mărginirea libertate! votului, saîi s'ar altera sinceritatea alegerilor, si prin urmare a vicia constituirea Corpurilor Jegiuitore şi a consilielor judeţene saiî comunale, ceea ce în specie nu e. Dacă s'ar dice că faptul imputat ar fi delict politic, pentru că inculpatul ar fi voit, prin faptul brutal sau prin ameninţare, aîmpedica înşelăciuni si fraude electorale din partea funcţionarului pacient, la acesta avem a obiecta că faptul în cât privesee natura luî, trebue să fie apreciat în persona celui care însuşi l'a săvârşit, şi aşa cum e faptul, el nu e de cât un fapt prevedut de Codulpenal. Alt-tel orîce violenţă, orî-ce ameninţare, orî-ce ofensă, calomnie sau injurie, prevedută de Codulpenal, întru cât s'ar afirma că ai fi săvârşite într'un scop politic ar ti delicte politice, ceea ce e contrar principiilor, de ore-ce natura intrinsecă a faptului însuşi imputat, trebue să determine calificarea, nu însă intenţiunea inculpatului şi scopul pentru care s'a săvârşii acel fapt. — <'as. II, (let. ⅓r>; Dr. 75 95, p. uis. H. nr., p. Б»*;

1N.l. Afarurile preve- (Jute la art. 1S4. de vor li tăcute in contra unuî impiegat sau oh'cer ministerial, contra unui agent al forţei publice, saîi iu contra unuî jurat, ort alt cetăţen însărcinat cu un serviciu public în timpul exerciţiului serviciului lor, saii cu ocasiunea acestuî exerciţiu, se vor pedepsi cu închisorea de la o lună până Ia un an. *P. Fr. 23U.*

1. Este un delict din cele prevedute de art. 1*5, faptul ile lovire săvârşit în persona

r



unui cetăţean însărcinat cu un serviciu public şi în timpul executărei serviciului saiî cu ocasiunea acelui serviciu. — Cas. II. n Sept. M9; B. p. 775.

**J.* Faptul că cine-va aatacat pe un sergent de oraş, sărind asupră-î şi muşcându-T mâinile cu gura. pe când acel sergent însoţea la locuinţa sa pc verificatorul mesurilo'r şi pe comisar cari voiaii să-1 eonrisee nisce mesurt false din stabilimentul ce avea, constitue delictul prevedut şi pedepsit de art. 185 P. fără să se potă susţine nici că atacurile nu s'ar fi comis în timpul serviciului, fiind stabilit că sergentul a fost atacat cu ocasiunea îndeplinire] misiunel cu cure a lost însărcinat de şeful unui serviciu public, si uin că sergentul de ornş, nu ar intra. în categoria persanelor protegiate de art. 185, de orc-ee densul însoţia pe verificate]' în calitate de rejjresentant al forţei publice şi cu menirea de â-1 asista si a-î da mână de ajutor în cas de trebuinţă. — Gas. II, 3 Main 94 : B. p. 564.

**1S<.** Dacă atacurile urmate în contra funcţionarilor şi agenţilor preveduţî la art. 184 şi 185 aii fost pricinuitoare de vărsare de sânge, de răniri sau bole, pedepsa va ii închisorea de la trei până ia cincî anî şi interdicţiunea pe timp mărginit; iară dacă din acesta seva fi urmat şi morte, în termen de 40 dile, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 231.*

Atacurile săvârşite în persona membrilor co'misiunei interimare a uneî Comune, po când ilensii erau ocupaţi cu mutarea archive! Primăriei *in* alt loc, constitue un delict de drept comun de competinţa instanţelor corecţionale a-l judeca'. — Cas. Ii, 24 Oct. w; B. p. lOofi.

187. Chiar când nisce asemeni atacuri nu vor fi causat versare (le sânge, răniri sau bole, culpabilii] se va pedepsi cu închisore de la trei până la cinci ani', şi cu interdicţiunea pe timp mărginit, dacă lovirea s'a săvârşit cu precugetare saii prin pândire. /'. *Fr. 232.*

I'reni editare ac stabilită, când se constata că cel culpabil <lc ultragiu şi violenţă asupra personeî deposit arului autoritate) publice, a declarat, intrând in cabinetul Ministrului ultragiat, că vine pentru ultima oră, şi când solicitarea uneî funcţiuni se face în ast-fel de mod, în cât a trebuit să indispună pe Ministru, dovedind intenţiunea de a sfârşi cu violente. — Tr. Ilf. I, 5. Ian. !>s: Dr. 3/95, p. 78.

**188.** De s'a urmat lovirea orî rănirea, cu cuget de a omorî, asupra vre-unuia din funcţionarii citaţi la art. **184** şi **185,** in timp când aceştia se aflau în lucrare sau cu ocasiunea funcţiuneî lor. culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe totă viaţa. *P. 226; P. Fr. 2H3.*

**185).** Pedepsele prevedute la art. **181, 182, 184,**

180, 187 şi 188, se vor aplica şi acelor cari vor insulta sau vor ataca pe un membru al Corpurilor Legiuitore. în localul adunare!, saii în curtea eî. pentru opinimiile emise de densul iu senul Adunare'!.

SECŢIUNEA. UI

Kefus tic serviciu datorit leaulmiiitc

1ÎM). Orî-ce comandant sau oficer de oştire, precum şi ori-ce funcţionar ce are forţa publică, care, după legala cerere ce i se va face de către o autoritate civilă, nu va voi a întrebuinţa puterea ce are sub ordinile sale, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la done luni. îndatorindu-se a plăti şi pagubele ce vor ti resultat din acest delict. *I'r. P. 21. !19i>; P. Fr. 2X4.*

191. Acela care, cu voinţă, se va pune in sta re de a nu fi propriu pentru serviciulmilitar, principontir! sau alte inutilaţiuni făcute de sine saii prin altul, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la treî.

Aceiaşi pedepsă se va aplica şi aceluia care va pune pe un individ, după cererea lui, în stare de a nu ti propriii serviciului militar. *P. Pr. lin.*

15)2. Martori! şi juraţii, în materie penală, cari, sub un pretext neadeverat, nu vor veni la. chemarea ce li se va face, se vor putea osândi, pe lângă amendele ce se vor pronunţa pentru nevenirea lor, şi la o închisore de la 15 dile până la doue luni. *Pr! P. 77, 7fi, tj$, 155, Iod, 287, -m, P. Fr. • !::<:.*

193. Se consideră ca un serviciu datorit legalmente, şi se va pedepsi cu o amente de 10 leî pentru fie-care di de întârdire:

1) Girantul, saii, în lipsa lui, editorul unei scrieri periodice care nu va publica respunsul ori-cârel |)er,s(')iie citate direct sau indirect iu acea, publicaţiune, cel mai târdiu, in primul uumercare va apei'ea după 60 ore din ora iii care acel respuns va fi fost depus la redacţiune saii administraţiune.

Dacă respunsul conţine un numer de litere mai mare de cât de doue or! numeral literilor din articolul provocator, autorul va trebui să plătescă excedentul, deodată cu depunerea, după preţul însemnat în publicaţiunea pentru anunciurl.



Depunerea respunsulnî se probeză prin chitanţă sauprinproces-verbal dresat de un portărel.

2) Girantul, sau, in lipsă de girant, editorul verlcăreî foi periodice, care nu va publica în capul celui d'ânteiiî numer sentinţa prin care o persona va ii fost condamnată pentru un delict de presă comis prin acea publicaţiune.

3) Girantul,saii, in lipsă de girant, editorul vericărei fol periodice, care nu va publica în capul primului numer comunicatele, oficial! destinate a îndrepta faptele eronate produse de acea publicaţiune.

Prin editor se înţelege tipograful saiî litograful, când nu se află alt editor cunoscut.

1. Retuşul din partea girantului sau editorului de a insera respunsul unei persone vizate înziar nu constituesce un delict de presă, ci este un simplu delict de competenta Tribunalelor ordinare.— Tr.'llf. II, 15 Nob. 82 ; Dr. 5,82-83, p. 42.

-. Lg. român, prin art. 24 şi 105 din Constituţiune, printr'o solicitudine particulară şi spre a garanta mai mult libertatea presei, a dat în competinţa Curţilor cu juri judecarea diferitelor delicte ce redactorii şi giranţii ziarelor pot comite în acesta calitate, pentru fapte relative la ziarul lor. A-î sustrage de la jurisdicţiunea dată lor prin Constituţiune, insemneză a'î priva de garanţiele excepţionale date lor prin legea nostra fundamentală. Pe cât timp, în legislaţiuiiea nostra penală, sunt delicte cari constau în refusul îndeplinire! unor fapte, unor obligaţiuni, ar ii arbitrar a susţine că presa nu se pote face culpabilă de un delict de refus ilegal de serviciu datorit. Nu se pote susţine câtuşi de puţin că inserarea unui respuns, într'im ziar periodic, ar ti prescripţiunea unui act, în îndeplinirea saii neîndeplinirea. căruia n'ar li loc de apreciare, de culpabilitate, alta de cât comportă omisiunea unei simple înregistrări, delictul constând numai dintr'u abatere de la o mesură reglementară, căci aceste abateri şi aceste prescripţiuni. privito'ro la presă, sunt strâns legate de interesele ziarului, iie ele interese de principia şi de demnitate. — când respunsul ar ti contrariu ideilor susţinute de ziar sau dăunător prestigiului seu moral,— lie ele interese pur materiale, când de ex. respunsurile ce i s'ar da unui ziar, conform, art. 193 P. ar ii escesiv de lungi, aşa că ar coprinde întregul spaţiu al ziarului; cu un cuveni, îndată ce refusul unei serviciu, impus de lege, constitue un delict după legea penală .şi tlind constant că nu există' delict fără imputabilitate şi fără culpabilitate. Cine dice culpabilitatea dice apreciere, examinare de fapte şi împrejurări. Ast-fel fiind, Lg. n'a putut sustrage aprecierea faptelor, în speţa care ne ocupă, de la jurisdicţiunea ordinară, care, în materie de delicte de presă, este acea a juraţilor. Pe lângă acestea, faptul în cestiune este relativ la limitele în cari se pote exercita libertatea presei, de 6re-ce ar putea fi caşuri în cari in-

serarea unui comunicat ar îi pe nedrept vătămătore intereselor morale sau materiale ale unui ziar. casurî pe cari are să le aprecieze judecătorul legal al delictului', lie acel delict comiterea unul fapt ilegal, tic retuşul unul serviciu impus de sub sancţiune de pedepsa. Prin urmare, juriul singur pote ti competinte a se pronunţa, după Constituţiune, in asemenea, materie şi sancţiunea de -jo lei pe tie-care zt de întârziere prescrisă de art. 193 al. :i este o adeverată pedepsa de ure-ce este prescrisă de Codul penal şi, ce este maî mult, acesta amendă se pote transforma chiar in închisore conform art. *2H.* Chiar dacă s'ar zice că delictul prevedut de art. !»H I*. atiându-se sub rubrica capitolului al IV-lea: *.h'esislenta, nesupunerea si alte necuviinţe in contra autori taţilor publice,* ar urma să se judece de Tr. corecţionale, nteî acesta nu pote fi admisibil, de dre-ee, sul) aeeiaşi rubrică, sc găsesc diferite alte delieie precum sunI acele prevedute. de art. IHI şi 1*2, carî suni date, fără disciîţiune. în competinţa Curl ilor eu juri, ori de câtc-orî ele sunt comise prin presă'..—Tr. Cov. II, 25 Nobr. 95; Dr. UHHI, p. I7«i.

SIXŢII'NEA IV.

**Ifrespre scăpare» iirestauţllor *l dcKpre iiseiniilerea crhiihmlilor.**

**194.** Se va pedepsi cu inchisore de la 15 zile până la douî anî, acela care, cu voinţă, înlesnesce sau încercă a înlesni scăparea, sail face a se scăpa un arestant care se află pus într'o închisore sau rub paza forţei armate, a funcţionarului ori agentului însărcinat de a'l conduce orî de a'l prive-

Când un arestant va scăpa, păzitorul saiî conducătorul, care va fi causa voluntară a acesteî scăpări, se va pedepsi cu închisore de la treî lunî până la douî anî.

Dacă va ii numai negligenţă, pedepsa va ti inchisorea de la 15 dile până la un an. *P. Pr. 9-1.*

\. Din disposiţiunile art. Hi4 resultă că, în cas de va scăpa un arestant, păzitorul sati conducătorul, care va ti causa voluntară a acestei scăpări', se va pedepsi cu închisore de la trei lunî până. la douî ani. Prin art. lut al. y se pedepseşte păzitorul sau conducătonil uimi arestant care a t'osl, causă voluntară a. scăpării acestuia. Prin cuvintele păzitor sau conducăi or iiu se pote înţelege altă persdnă de cât acea care e. chemată de lege sau regulament a, face ca o persona, in contra căreia există luată o mcsură privativa a libertăţel sale. deiinitivă sau temporarîe, să nu potă a se sustrage acestei detenţiunî legale. Sensul restrictiv, al acestui text de lege, trebue a se deduce atât din principiul general, că în materie penală nu se pote argumenta prin analogie, cât şi din terme nil întrebuinţaţi de Lg. Codului penal, atât prin articolul de lege sus menţionat cât si prin cel de cari se' servă în art. 19i> din aceiaşi secţiune. Afară de de cei însărcinaţi propriii zis cu paza sau conducerea unuî arestat, ori si ce prepus sau funcţionar public care are exerciţiul vre-uneî supravegheri, indepedent de pedepsele disciplinare, la care pote ti expus penalmente, nu pote ti încriminat de cât numai dacă printr'un act positiv a înlesnit saii încercat scăparea vre-unuî arestat. — C. Buc. 111, 6 Febr. 95: Dr, 2«<'9o, p. 214.



Art. 194 prevede şi pedepsesce doue diferite cauze: *aj* când o terţie persona, care nu este însărcinată cu paza arestantului, cu voinţă, înlesnesce, sau chiar încercă numaî, a înlesni scăparea unui arestat, care se ană pus sub paza forţei armate etc., *bj* când păzitorul sau conducătorul este aeela chiar care a contribuit la scăparea arestatului. In acest din urmă caz, fiind vorba de un delict comis de un individ, care are sarcina legală de a păzi sau a conduce pe un arestat, Lg. în vederea gravitatei faptului, şi pentru a face mai rare scăpările, pedepsesce pe păzitor cu o pedepsa în adever mai mică. când n'a existat din partea sa rea voinţă, dar chiar când scăparea arestatului a avut loc din neglijenţa sa. — Cas. II, *'61* Iul. 79 ; *B.* p. 599.

:î. Art. 194 pedepsesce, cu închisore corecţională, pe acela care, cu voinţa, înlesnesce, sau incercă a înlesni, scăparea sau a face a se scăpa un arestant, care se află pus într'o închisore, saii SILO paza forţei armate a funcţionarului orî a agentuluî însărcinat de a'l conduce şi de a"l priveghia. Din termenii generali, în care este conceput şi redactat acest articol, resultă învederat caprin arestant legea'a voit să, înţelega orî-ce individ pus sub pază. fără ca, acel ce este dator să-1 păzeseă, să aibă a cerceta pentru care motiv este arestat, fie că acel individ ar fi arestat pentru un delict comis pe teritoriul ţereî şi care ar atrage după sine o pedepsa prevedută de legile române, fie că ar ti arestat şi ţinut sub pază după cererea de extrădare a vreunui alt Stat, pentru vre-un delict sau crimă pe teritoriul acelui Stat, cum este caşul în speţă. — Cas. II, 5 Dec. 94 ; Dr.'lO 95, p. 82. *B.* 94, p. 1267.

-t. Din examinarea disposiţiunilor art. 194. reese că primul element esenţial pentru existenţa acestui delict, este ca persona căreia, i se înlesnesce scăparea să fie *nu arestat pus într'o închisore. sau sub paza forţei anuale, a. funcţionarului, ori a agent,} Uui însărcinat de a-l privif/bia, ori u-l conduce.* Deşi acest articol se indică a fi tradus din Codicele penal prusian, însă articolele subsectionte 19fi şi 197, din aceiaşi secţiune, simt traduse din (Iodul penal frances şi titlul secţiuneî respective: *l'cspre scit părea, «restanţilor si ascunderea criminalilor* este tradus după titlul eorespundetor din Codul penal frances: *Evasion, de detenus, reeeleineul de criminels* iar cuventul *arestat,* din art. nostru 194, este traducerea cuventuluî *detenu.* In Franţa prin cuventul *detenu* , se înţelege, într'un mod general, toţî aceî închişi într'o închisore, precum preveniţii sail aeiisaţil, orî condamnaţii pentru vre-un fapt penal. In sistemul legislaţiunef nostre arestarea pote avea loc numai în următorele casurî: *a)* arestarea criminală provisorie a făptuitorului. în cas de flagrant delict de crimă (art. 39 şi 44. Pr. P.). *b)* depunerea provisorie la popreală a prevenitului în cursul instrucţiune!, printr'un mandat de depunere sau arestare (art. 58, 91, 102, io,;, 189. 243 Pr. P.), *o* arestarea criminală după punerea în acusaţiune prin ordonanţa camerei de'acusare (art. 227, 228 Pr. P.), şi *d)* arestarea care are loc, în basa uneî judecăţi condemnătore definitive. In aceste patru

**caşuri, prevenitul este privat de libertate şi într'o stare de arestare. Prin urmare numai în aceste caşuri, tiind vorba de un arestat, în sensul juridic, numai atunci vom putea aplica dispoziţiunile art. ia+ în caşurile prevSdute prin el. In caşul când cine-va, fiind inculpat pentru vre-un delict penal, este chemat înaintea judelui instructor, printr'un mandat de aducere spre a fi interogat, un asemenea mandat, nu dă dreptul de a aresta, dar numai acela de a conduce, chiar prin forţa, în cas de refus, înaintea magistratului, pe inculpatul vizat printr'un asemenea mandat şi a-l păzi să nu fugă până la presentarea sa. Deşi Lg. prin art. 95 Pr. P. permite judecătorului, în cas de mandat de aducere, să ia interogatoriu şi după 24 ore de la presentare, acest termen însănu ise acordă de cât în vedere că judecătorul nu p6te sci maî dinainte când mandatul va fi executat, şi pote fi ocupat cu alte afaceri maf urgente, *dur* legea nu-î atribut- acesta facultate, de a amâna interogatoriul, când nu are nici un motiv de a nu procede de îndată. Apoi presupunend că interogatoriul n'a putut M luat de cât după 24 ore, acel aflat sub mandatul de aducere nu pote fi deţinut în vre-o închisore, ceea* ce ar constitui o deţinere nelegală. In specie N fiind adus din Brăila, fară opunere, în basa unuî mandat de aducere al judelui instructor, şi însoţit de un agent al poliţiei, dispărend de sub acesl mandat, mai înainte de a se prezenta judelui instructor, nu se pote aplica inculpatului dispoziţiunile art. 194 că ar ti înlesnit fuga, nici agentului că prin neglijenţa sa a scăpat, de ore-ce faptul nu întrunesce elementele delictului din acest articol. — Tr. Tec. 25 Nobr. 90; Dr. 4;97, p. 27.**

lî*5. Arestaţii carî, prin atrupamente sau însoţire, vor fi scăpat dintr'o închisore. prin întrebuinţare de violenţă sau de resistenţă în contra custodilor (păzitorilor), sau aceî carî vor fi silit pe aceştia ca să facă niscaî-va acte, sau să-î poprescă de a le face. precum asemenea şi aceî carî vor fi participat la o asemenea nesupunere, se vor pedepsi cu închisore de la şese lunî până la douî ani.

Aceî carî se vor fi încercat a face veri-una din infracţiunile prevedute în acest articol, fără însă a isbuti, se vor pedepsi totd'auna cu minimul închisore! prevedut mai sus.

Pedepsa, prevedută maî sus se va. pronunţa contra arestanţilor, peste pedepsa pentru care erau condamnaţi, şi se va executa după împlinirea aceşteî pedepse, sau după pronunţarea sentinţei definitive de achitare sau de absoluţiune, fără prejudiciul de alte pedepse maî grele ce li s'ar cuveni, pentru alte crime saiî delicte, ce vor fi comis prin violenţele întrebuinţate de denşiî cu ocasiunea scăpăreî lor. *P. 178 ;• P. Pr. <Hi.*



**Elementele constitutive ale delictului prevedut şi penat de art. 195 sunt: «) ca arestaţii să ti fost în atrupamente saiî însoţire, *t>)* să ii scăpat dintr'o închisore *c)* să se li întrebuinţat violente asupra eustozilor. - Tr. Goii, 2 Oct. sii: Dr. «» s», p. r,5si.**

190. Dacii scăparea, prin spargere orî cu mijloce silnice, s'a înlesnit prin dare de arme, paşnicul şi condueetornl, carî se vor fi împărtăşit la acesta, se vor pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit; iară cei l'alţi cu reclusiunea. */'. /•'/•. 243.*

1!>7. Aceia cari vor 1i ascuns, orî vor ii mijlocit a se ascunde persone pe carî le cunosceu de săvârşitore de crime, se vor pedepsi cu închisore de la o lună la un an.

Iară dacă ascunderea, sau mijlocirea de ascundere, se va fi făcut pentru în parte-şî folos, pedepsa va fi de douî anî închisore. Vor ti însă apăraţî de osânda coprinsă într'acest articol, rudele de sus şi de jos, soţul sau soţia, şi chiar de vor fi despărţiţi, fraţii şi surorile culpabililor celor ascunşi, şi afinii până la aceeaşi spiţă. */'. Fr. 248.*

**SECTIL'NKA V**

**Despre »|»irircren sigiliilor şi luarea actelor sau lucrurilor albite în depositc publice**

IMS. Când sigiliile, puse din ordinul uneî dregătorii administrative saii judecătorescî, se vor sparge din neîngrijirea custodilor, atunci aceştî custodî se vor pedepsi' cu închisore de la 15 dile până la patru lunî. *P. Fr. 24<i.*

1!>>. Dacă spargerea sigiliilor se va face la cliârtii si lucruri ale uneî persiîne, care. saii va ii sub pîră de crimă supusă la pedepsa miniceî silnice, sau se va ti osândit la acestă pedepsa, neîngrijitoru! custode se va osândi la închisore de la trei luni până la un an. *P. Fr. 2î>0.*

200*). Acela care, într'adins, va sparge sigiliele puse pe hârtii saiî pe lucruri, despre care se vorbesce în articolul precedent, orî va fi complice la spargerea peceţilor, se va pedepsi cu 2 ani închisore; iar de va fi însuşi custodele, pedepsa va fi maximul închisorii.

Cu aceaşî pedepsa de 2 anî închisore se va pe-

***) Arest articol a fost modificat «*l-fel prin ler/ea din 4 Mai 19.9.,.**

depsi debitorul urmărit, care cu sciință va fi desființat, sati va fi pus la o parte, saii va Ii sustras, sau va ti cercat să desființeze, ori să pună la o parte, orî să sustragă, tie prin spargere de sigilii, fie tară spargere de sigilii, lucrurile sale sechestrate, când sunt date in paza altuia.

Dispozițiunile art. 307 din Codul penal nu se vor aplica in cașul acesta. *P. HH0. Pr. 418. P. Pr. 251.*

**201.** Pentru orî-ce alt-fel de spargere de sigilii, culpabilii se vor pedepsi cu închisore de la o lună până la un au, şi, de va ii însuşi custodele, pedepsa va fi închisorea de la şese luni până la un an si jumetate. */'. h'r. 252.*

**202.** Orî-ce furi savorşil prin spargere de sigilii se va pedepsi ca şi furtul saversit cu spargere. */'. /'V. 25H.*

**203.** La întâmplare de sustracțiune, ascundere şi desființare de înscrisuri, de lucrări saii de procedură criminală, saii de alte hârtii, registre, acte si lucruri puse în archivâ, în cancelarii, orî în alte deposite publice, saii date în păstrarea unuî funcționar public, pedepsele vor fi, pentru grefieri, portărei, archivarî, registratori, saîi alți depositarî. carî nu aii avut cuviinciosa îngrijire, închisorea de la o lună până la un an, şi o amendă de la 150 până la 500. *V. Fr. 254.*

1. Este pedepsibil, <lupă prescripțiunile art. 203, depositarul obiectelor şi actelor enumerate în art. 203 numai dacă sustracțiunea , ascunderea şi desființarea acelor obiecte s'a întâmplat din causă că dînsul n'a avut cuviinciusă îngrijire pentru paza şi păstrarea lor. După disposable art. 85 din legea comunală, notarul este numai capul cancelariei, iar după art. 76 dintr'aceiaşî lege privegherea şi păstrarea actelor şi obiectelor depuse in archivâ Comunei, sunt puse numai în sarcina Primarului. Aşa dar Primarul, iar nu notarul iniră în categoria provisiunilui-ari. 2n:t din Codul penal. Cas. 11,2 Dec. m ; Dr. Kl> IU. p. II. 111, p. 1:111.

*_', O data conslatatii sustragere!! unul IH-1, nu e necesar a si* slnliili vri'-im raport juridic falii i'u dcpositarul dosarului din i-iirc s'a sustras acel act, râd recurentul iiind dat judecatei, ca autor al sustragere!, hnpiTturarea că archivarul , conservatorul acelui act, nu a fost şi el dat judecatei odată cu recurentul, nuîmpedecăeursul justiției criminale şi nici nu pote aveâvre-o influență asuprit aplicare! pedepsei, de 6re-cn art. 203 prevede un delict separat imputabil nutnaî funcționarilor negligent!.— Cas. If, si Febr. 79: B. p. î:)l.

:î. Faptul ce se impută recurentului că în calitate de registrator al judecătorului de ocol, a sustras un inel de aur ce i se încredințase de ajutorul acelei judecători! pentru a-l înainta Tribunalului ca corp de delict, acest fapt, în condițiunile în carî s'a petrecut, constitue o sustracțiune. — Cas. II, 19 Nobr. 84 ;'B. p. 959.

*4.* Cei condamnați pentru sustragere de acte publice sunt incapabil! de a ii alegători. — Cas. II, 28 Mart. 87; li. p. 276.

5. Incapacitățiî? sunt de drept strict şi nu pot ti întinse prin interpretațiune de la un cas la altul. Art.' 204 gâsindu-se în rubrica despre sustracțiune a lucrurilor aflate în deposite publice, iarnuîn rubrica despre ubusul de încredere, care începe cu art. ;i22—;t:ii, ori-care ar fi analogia elementelor ce constituesc acesle doue delicte totuşi Lg. a făcui o distincțiune .specială între abusul de încredere propriu dis si suslracțiuuea lucrurilor aliate iu deposite publice, nu numai prin faptul că le-a editat în diferite secțiuni sau rubrice, dar în acelaş timp prescriind pedepse diferite şi făcend pe agent responsabil nu numai în cas de intențiune fraudulosă, dar şi în cas de simplă neglijență din parte-!. Aliniatul 3 de sub art. 32?, departe de a asimila sustracliunile lucrurilor din depositele publice, cu abusul de încredere, din contra işî manifestă intențiunea, în mod espres, că ele reman calilicate şi pedepsite conform art. 203, 204 şi 205. Legea constituțiunei corpului avocaților, declarând incapabil de a ii înscris între avocați pe cel ce a fost condemnat pentru abus de încredere, acesta incapacitate nu pute ii aplicată prin analogie şi la sustractiunile prevedute de art. 203. — C. Buc. III, 17 Febr. 87; Dr. 33 86-87, p. 263.

**204.** Cel ce va fi culpabil de sustracțiunî, ascunderi sau desființări de hârtii, ori lucruri menționate în articolul precedent, se va pedepsi cu douî anî închisore; iară dacă culpabilul va fi însuşi dcpositarul, pedepsa va'fi maximum încliisoreî. *P. H2H; P. Fr. 255.*

Pretinsa confusiune ce se vede în articolile 203 şi 204 nu există, căcî Lg. prin'ele statuează în privința a trei ipotese distincte: în art. 203 Lg. prevede care este pedepsa ce cată să se aplice funcționarilor publici, cari, din causa neglijenței lor, ati lăsat să se sustragă sau să se desființeze înscrise, registre şi alte hârtii, puse în deposite publice sail date în păstrarea lor,şi dispune că pedepsa, unor asemenea funcționari, va li de la o lună panii la un an închisore şi o amendă de la 30U—1000 lei. Aliniatul 1 al art. 204 fixeză pedepsa ce se cuvine însuşi personeî ce a sustras asemenea acte, fie el particular, fie funcționar public, iară ultimul aliniat al menționatului articol dispune că' la cas când culpabilul va li însuşi depositarul pedepsa să iie maximul inchisoreî. — C. Buc. II. 20 Nob. 8L; Dr. 19/81-82 p. 157^

**205.** Dacă spargerea sigiliilor, sustragerea, ascunderea sau desființarea chârtiilor,s'a săvârşit, prin violență în contra vre-uneî persone, pedepsa va fi, pentru orî-ce persona, maximum încliisoreî, fără prejudiciu însă de alte pedepse şi maî grele, la care a putut da loc natura violențelor sau a crimelor ce se vor fi săversit. *P. Fr. 25<>.*

**l>es»re degradarea liiouuiiictitc-I(»r publice**

206. Veri-cine va fi distrus, derămat, ciuntit saii degradat, in totul sau în parte, monumente, statul şi alte lucruri, carî servesc spre folosul ori podoba publică, şi sunt făcute de către autoritatea publică, sari cu voia el, se va pedepsi cu inchisorea de la o lună până la un an şi cu amendă de la 50 până la 250 lei. *P. Fr. 2.-,}.*

**SF.CŢIUXEA. VII**

**I'siirpnn' de titlun saii linicţiimî inil.Iiee**

207. Orî-care, fără cădere, se va amesteca in funcţiuni administra live, judecctoresei, ori ostăşesc!, ori' municipali, sau va face acte ale uneî ilintr'aceste funcţiuni, se **VII** pedepsi cu închisore de la şese lunî până la douî anî, fără prejudiţiul pedepsei de plăsmuire, dacă actul portă caracterul acestei crime. ***P,*** *123;* ***P.*** *Fr. -m.*

1. Secretarul Primăriei no având cădere să se amestece în atribuţiuni muneipalc, se pedepseşte, conform art. 2(17, cânii, în lipsa oficeruluî stârci civile, usnrpă atribuţiunile acestuia şi celebreză, în locul seu, căsătoriile civile.—Cas. IT, :il Ini. l'7: P>. p. 99S).

'2. Pepepsa prescrisă de art. 3o legea Burselor, contra acelora carî iară drept se amestecă în atribuţiunile mijlocitorilor de schimti, nu se aplică şi acelora cai'i pe nedrept işî însuşesc calitatea de mijlocitori de mărfuri, de 6re-ce legea nu prevede o asemenea penalitate pentru aceşti din urmă. — Cas. II, * Oct- »»; Or. 71 MW. p. r,7-2. B. 89, p. SI17.

208. Orî-cine va purta în public vre-un costum, o uniformă, un semn distinctiv de autoritate, saii o decoraţiune care nu i se cuvine, sau pentru care nu are autorisare, se va pedepsi ca închisore de la o lună până la şese. *Coiin. 12; /'. Pr.* ***2~<!>.*** *'*

('oca. ce Lg. a cerut pont iu a putea li lor la aplicaţiuno.i pedepsei al'l. :l'is oslo hllon-liiuioii, din ii.iiloa autorului a-oelut l'npt, do a t'iico pe public sa rrea/.a oa este m drept a purta o unil'iinua sau insemne' 00 n'a l'ost. M I M nu mai este în drept, a puna, căci acesta pute ooiist.il ui. din parre-i, ca un ul-Iragiu adus autoritate! publice si ea n tendinţă de a-i compromite şi însemnele şi de a-î iisurpa şi puterea. — Cas. II, 1 j Xi.hr.' se; Ii. p. :itis.

**SEI'ŢI L'N'EA VIII.**

**Impeileoărî la liberul exerciţiu al uneî reliiiiimiî**

205). Orî-cine, care, prin fapte saii ameninţări, va sili sau va popri, pe una saii maî multe persone de a-şî exercita cultul religiuneî lor, de a asista la exerciţiul acestui cult, sati de a celebra serbătorile lor, se va pedepsi cu amendă de la 50 leî până la 500 leî. *P. Fr.* ***2(10.***



210. Aceia carî vor împedica, vor întârdia, saii vor curma îndeplinirea datoriilor uneî religiuni, prin turburărî orî desordine făcute în biserică, saii în alt loc hotărât spre acest sfîrşit, se vor pedepsi cu închisore de la 15 dile până la o lună, şi cu amendă de la 2(> până la 100 leî. */'.* ***Fr. 2t> 1.***

211. Acel care va lovi pe preotul uneî religiuni, pe când este în lucrarea funcţiunilor sale, se va ]>edepsi cu închisore de la un an până la douî.

Acela care, prin gesturi saii cuvinte, va ultragia pe ministrul unuî cult, pe când se află în exerciţiul funcţiuneî sale, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile la treî lunî, şi cu amendă de la 26 până la 50 leî. *P. Fr.* ***2<>2,*** *âo:i.*

212. Dispoziţiunile acesteî secţiuni se aplică numaî asupra turburărilor, ultragiilor, loviturilor, sau altor desordinî a căror natură orî împregiurărî, nu vor da ocasiune de a se aplica pedepse maî grele după alte disposiţiunî ale acestui codice. */'. Fr. 2(U.*

**CAPITOLUL V**

## Despre asociarea făcătorilor de rele, şi despre vagabond!.

**s i; C Ţ I U N E X 1**

**Jlesjire asoriarea făcătorilor de rele**

213. Orî-ce asociare de făcetorî-de-rele, spre vătămarea personelor, sati a, proprietăţilor, este crimă în contra linişte! publice. */'. /?'/, :-i.>4;****P'.*** *Fr.****2t;r>.***

1. După art. 21il, J14 şi 2]f>, asociaţiunile (le făeetorî de rele ca să se pedepsescă trebue ca maî mulţi individî să se constitue într'o bandă organizată cu un scop bine determinat, avend un set care sâ-I conducă pentru săvârşire de tâlhării sati alte criine, (tar nu numai pentru săverşire de delicte, şi cu atât mai puţin pentru săvârşirea unuî delict izolat, căcî nu se [iote concepe că delictele ce s'ar comite în urma uneî astfel de asociaţiunî să se pedepsescă cu pedepse criminale. Lg. când a pedepsit asociaţiunile de făcători de rele, carî în lealitate nu sunt de cât nisce acte preparatorii, a avut în vedere să pedepsescă asociaţiunile acelea carî au de scop de a comite crime carî, în adever, pun în pericol existenţa societate!, dar nu şi asociaţiunile, acelea, carî au' de scop' de a comite nisce delicte usore.—Cas. Vac. 1 Aug. 95; B. p. 102B.

-. Legea califică de crimă orî-ce asociaţiune, care ar avea de seo]i vătămarea personeî sau

**a proprietăței', tie că acesta văvăraare ar proveni numai' din delicte, fie dm crime. — (las. Vac. 1 Aug.' 95; B. p. lour..**

214. Acesta crimă există prin singurul fapt al organisăreV cetelor, orî al corespondenței între densele cu că])eteniile lor, orî al învoireî privitore la darea de socotelă, sau la împărțirea lucrurilor provenite din delicte. *J'. Fr. 266.*

**215.** Când acesta crimă nu va fi însoțită, nici urmată de o altă crimă, autorii, directorii, asociații și căpeteniile, saiî sub căpeteniile acestor cete, se vor pedepsi cu reclusiune. *P. F. 26).*

**Art. 215 pedepsesce asociațiunile făcătorilor de rele, ca un delict particular și abstracțiune f'ăcendu-se, dacă o crimă â resuitat șart nu din acesl si asociațiune. Pentru a ii pedepsită este destul ca un act pregătitor s'o manifeste șt acest act este organisarea cetelor. Semnele caracteristice ale acestei organisațiunî sunt lăsal e în suverana apreciare a juraților. — Cas. tr, 27 Nobr. x»; B. p. 407.**

**216.** Se vor pedepsi cu douî anî închisore orî-ce alte persone. carî vor ti fost însărcinate cu verî-un serviciu într'aceste cete, precum și aceia carî, cu bună sciință, sau voință. **TOI*** fi dat cetelor arme. munițiunî și instrumente pentru crime, locuință, scăpare, sau loc de întâlnire. *P. F. 268.*

SECȚri'KKA II

*Vcntrii Yatrahomlî*

217, Vagabondiî, adică omenii fără căpătâiu, sunt aceî carî n'aiî, nici domiciliu statornic, nici mijloc de hrană, nici exercitează obicinuit verî-o profesiune sau meșteșug. *Cir. 87; P. Fr. 270.*

**Pentru a fi cine-va vagabond trebue ca să nu aibă, nici un domiciliu stabil, nici mijloc de hrană și nici să exerciteze vre-o meserie într'un mod obicinuit. — Tr. Suc. 12 Nob. 9n; Dr. 77 no, p. «19.**

218. Nimeni' nu se pote declara, vagabond, de cât uumaî prin sentință judecătorescă.

Nimeni' nu pote fi declarat de vagabond de cât de la etatea de Hi anî împliniți în sus.

**După art. 218 se declară cine-va vagabond numai prin sentință judecătorescă, iar art. 219 si 221 prescriu adunarea într'o mănăstire sau în alt loc determinat, spre a inveța o meserie, timpul ședereî avînd a li de la (i—12 luni; dar, înainte de a fi trimes, se lasă individului, declarat vagabond, termenul de o lună spre a-sî găsi un mijloc regulat de existență. Codul penal român nu consideră vagabondajini propriu dis ea un delict, precum este în codul penal frances, saiî în codul penal prusac, și de aceia, autoritatea judecătorescă, n'are de cât să declare pe individul vagabond, fără însă a-1 condamna .•i la o pedepsa, în sensul pedepselor codului penal. Autoritatea judecătorescă n'are a pronunța prin decizie, măsurile prescrise de art. 219 și 221 fiind-că acestea sunt măsuri de prevenție și de educațiune, a căror impunere și observare are a fi lăsată autorităței administrative de siguranță. însăși deținerea în stabiliment, prescrisă de art. 219, nu este o pedepsa corecțională, în sensul pedepselor codului penal, ca .să fie pronunțată prin sentință Judecătorescă', ci tot un mijloc pentru asigurarea educației individului; dar spre a evita arbitrariul administrativ s'a fixai termenul deținere! de la ft—12 lunî, pentru' ca ast-fel să nu se perpetueze starea de deținere. Prin tote acestea se confirmă- că vagabondagiul nu e un delict, ca să aibă a fi pedepsit prin o pedepsa, în sensul pedepselor Codului penal, ci numai o stare care pote să fie primejdiosă, cu vremea, societate!, și pentru aceia se prescriu numai mesurî cari sunt lăsate apoi autoritate! administrative, care e independentă în România de autoritatea judecătorescă, întru cât chiar administrarea penitenciarelor nu e încredințată judecătorilor sau Ministrului de justiție. Dacă Codul penal prevede Vagabondagiul, acesta nu implică că, în cas de declarare a individului ca vagabond, ar trebui pronunțată *și* pedepsa. căcî acesta este adeverat pentru tote infracțiile propriu dise, pentru care, în caz de constatare și de condamnare, are a fi pronunțată și o pedepsa nu însă și pentru Vagabondagiul pe ' care Codul penal nu l'a privit ea un delict. — Cas. II, *21* Oct. 9$: Dr. 7/99, p. 52.**



**219.** Aceî declarați de vagabond!, se vor aduna într'o monastire, sau un alt loc anume determinat printr'un regulament de administrațiune publică, și se vor supune a învăța o meserie cu care să se potă hrăni, saiî vor fi obligați a lucra în meseria ce cunosc.

Timpul ședereî lor în un asemenea loc va li de la șese lunî până la un an.

**De și prin art. 219 se prescrie că cel declarați vagabonzi să fie condamnați la detențiune într'un loc anume, spre a înveța un meșteșug, însă acest articol, nu a vizat de cât pe ceî născu/î în țară, caii nu aii nici un fel de instruire și nici o meserie care să le asigure mijloce de existență, iar nu și pe cei născuți înțerî strSme/pentru caii administrațiunea acelor țări nu a putut să le dea nici o cultură, și cari se streeoră în o altă țară, fără a putea aduce acolo veri un serviciu si cari urmeză a fi expulsatî.— Cas. I, 26 Ian. 94; Dr. 16,94, p. 122. B. 94, p. 71. Idem: Cas. II. 2 Maî 94; B. p. 557.**

220. Aceî declarați de vagabond! de naționalitate streină, se vor putea si izgoni din tară. A *Fr. 272/'*

**1. Lipsă de pașaport nu pote motiva expulsarea din țară, pe calea judecătorescă, a unor străini, căcî, prin sentință judi-**

ciarănu se pot expulsa de cât vagabonzii, de unde urmeză că, îndată ce se constată că un asemenea individ, care a reuşit a se furişa în ţară pe ascuns si fără legitimaţiune, caută a-şî câştiga existenţa îu mod cinstit şi regulat,'îu cât nu întrunesce elementele delictuluî de vagabondaj în înţelesul Codului penal, Tr. n'au asupra luî nicî o putere, şi iniţiativa, în privinţa expulsărei eventuale, este de domeniul exclusiv al autorităţilor administrative supreme. — Tr. Suc. 12 Nobr. 90; I>r. 77:90, p. (.19.

*2.* După art. 2(i9 şi urm. P. IV. vagabondagiul este un delict şi se pedepsesce cu închisore corecţională de la ?> la (î lunî, vagabonziî streini putend ti izgoniţi din ţară, din ordinul guvernului, sub sancţiuneaprevezută de art. « din'legea din 3 Decembrie 1849 în cas de contravenire. La noi, Lg. prin art. 217 si urm P. a suprimat atât pedepsa corecţională, cât si calificarea de delict a vagabondagiuluî, dispunem! următorele : Că, nimeni nu se pote declara vagabond de cât numai prin sentinţă judecătorească. Că, acel declaraţi de vagabond! se vor aduna într'o monastire, sau în alt loc anume destinat pentru dânşiî, spre a învăţa o meserie. Că, 'timpul şedere] lor în un asemenea loc, va ii de la i; luni până la un an. Că acel declaraţi de vagabond!, de naţionalitate streină, se vor putea şi isgoni din ţară. Că, maî înainte de a interna individul declarat (le vagabond, i se va pune un soroc de cel mult o lună, spre a-slgăsi un mijloc regulat de existenţă, in care cas va ti scutit de merge în casa destinată vagabondUor. Că, în tine, dacă comuna unde este născut vagabondul, sau vre-o persona cunoscută şi solvabilă, îl va reclama, sub ofertă de garanţie, el se va trimite în comuna unde s'a cerut saii în acea arătată de garant. Din deosebirile de mai sus între ambele legislaţiunî şi din natura şi caracterele ce le presintă disposiţiunile prevedute de art. 219, 220, 221 şi 222 P. rezultă evident că, la noi, simplul fapt al vagabondagiuluî, este o infracţiune sui generis iar disposiţiunile legeî, relative la vagabonzi, nu sunt de cât nisce 'mesurî particulare de poliţie, destinate a înfrâna şi îndrepta modul de traiu al vagabondilor, caritocmai din acesta causă pot deveni forte lesne periculoşi societate!. In acesta materie, legea nu prevede intervenţiunea Tribunalului de cât pentru a pronunţa starea de vagabondagiu. In special, pentru isgonirea unuî vagabond strein din ţară, acesta mesură nefiind calificată pedepsa, nicî enumerată între pedepse de art. 7, 8 si 9 P. ea nu pote fi pronunţată printr'o sentinţă judecătorească; isgonirea liin'd evident o mesură care interesează liniscea publică în stat. întru cât atinge dreptul streinilor de a sta în iară, guvernul, iar nu instanţele judecătoresc!, iirineză să o aprecieze, sa n pronunţe şi să o execute când \a crede de cuviinţă în interesul general al ţărei. Acest drept îl are incontestabil guvernul în Franţa şi cu atât maî mult urmezăsă-laibălanoî unde vagabondagiul nu este considerat de lege ca delict. Este adeverat că art. 220 P. nu dice că isgonirea din ţară se va tace din ordinul guvernului, cum acesta o spune clar art. corespunzător francez 272, însă din acesta deosebire de redacţiune nu rezultă că Lg. nostru a înţeles a da acest drept putereî j'udecătorescî, de ore ce art. 218 i-a dat acesteia numaî dreptul de a constata şi declara starea de vagabond, iar nu de a aplica si cele-l'alte mesurî de politic



prevedute prin art. de maî jos, 219, 220, 221 şi 222. Afară de acesta dreptul guvernului de a isgoni pe un strein declarat vadabond reiese si dintr'un text positiv de lege. In adevăr, după, art. 179 P. care. este luat din legea de maî sus din Franţa, dacă streinul odată isgonit din ţară, reintra fără autorisarea specială a guvernului, comite un delict si se pedepsesce ca atare cu închisore corecţională de la 3 lunî la 2 anî: prin urmare, acest articol nu este de cât sancţiunea disposiţiune! din art. 22o de la vagabond!, fiind că nică-erî în altă parte, fie în P. fie în altă lege (cel puţin până în issi), nu se vorbesce de isgonirea streinilor din ţară.Or, din aceea că guvernul are dreptul, după art. 179, a autoriza întorcerea în ţară a unuî strein isgonit hi baza, art. 22i». resultă că şi isgonirea în sine trebue să fie ordonată tot, de guvern, iar nu de instanţele judecătoresci: altfel ar ti inexplicabil dreptul guvernului de a putea autoriza întorcerea unuî strein în ţară. când o sentinţă judecătorească ar fi hotărât isgonirea luî va vagabond, iar dreptul justiţiei de a pronunţa ea isgonirea ai' fi ilusoriu, ai"putea da nascere la conflicte chiar, între puterea judecătorească şi cea executivă, fiind-că deşi o sentinţă ar ordona izgonirea, guvernul ar putea să nu o execute saii să autorize pe strein a se întoree în ţară, paralizând ast-fel efectele' uneî hotărârî şi violând eu modul acesta autoritatea lucrului judecat. Independent de tote acestea,dacă, în sistemul Codiceluî penal, s'ar mai putea în cât-va discuta cine are dreptul de a ordona isgonireaunui streinvagabond, nicî o discuţiune şi nicî o îndoială nu maî pote avea loc de la aplicarea legeî din 7 Apr. is«i asupra streinilor; căci acestă lege, în interesul siguranţe! Statului, a dat numai guvernului dreptul ca, prin decisiune nemotivată, să ordone expulsarea din ţară a orî-căruî strein, care prin purtarea sa, ar turbura liniscea publică, în care categorie intră evident şi streinul, care, din causa traiului seu în ţară, a fost declarat în stare de vagabond printr'o sentinţă judecătorească.—C. Gal. I, 4 Nobr. 97 ; Dr, 78 97, p. «52.

3. De şi art. 220 prescrie că ce! declaraţi vagabond! de naţionalitate streină, se vor putea si izgoni din ţară, însă acest art. nu arată şi autoritatea care liote pronunţa izgonirea. După art. 179, streinul izgonit din ţară nu p6te reintru fără autorisarea specială a guvernului. Din apropierea acestor 2 articole recse că guvernul, avend într'un mod formal dreptul a autorisa întorcerea în ţară a umil strein, izgonit în baza art. 2io, tot dânsul are a pronunţa şi isgonirea din ţară, căci în'sistemul contrar ar fi inexplicabil dreptul guvernului de a putea autoriza întorcerea unu! strein în ţară, când o sentinţă judecătorească ar fi hotărât izgonirea luî ca vagabond, iar dreptul justiţiei de a pronunţa ea izgonirea, ar fi ilusoriu. Dreptul guvernului de a pronunţa izgonirea din ţară a unuî strein e prevedut expres si prin legea din 7 Apr. 81, care dă acest drept numai guvernului. Prin urmare, izgonirea din ţară a unuî strein, nefiind dată expres în atribuţiunea autorităţilor judecătoresci prin art. 220,' acest drept remâne şi aparţine exclusiv putereî administrative, după cum şi legea din IS81 îl prevede; de altmintrelea, singura putere executivă este în posiţiune de a putea aprecia interesele generale ale Statului, pentru dîsposarea şi executarea expulsa-

rilor, fără a se provoca conflicte internaţionale.—Cas. II, 17 Dec. 97, Dr. 10.98, p. 89.

**221.** înainte de a se trămite un individ declarat de vagabond în unul din locurile prevedute prin art. **219,** i se va pune un soroc de cel mult o lună, în care el va putea să-şî găsescă un mijloc regulat de existenţă, în care cas va fi scutit de a merge în casa destinată vagabonzilor,

**222.** Dacă comuna unde este născut vagabondul, sau verî-o persónă cunoscută şi solvabilă, va reclama pe vagabond, sub ofertă de garanţie, individul, ast-fel reclamat, se va trămite în comuna care Ta cerut, saiî în aceia pe care garantul a aretat'o. *P. Fr/273.*

De şi din eoprinderea art. 222 P. ar'părea că, în ceea ce privesee liberarea pe cauţiune, nu se face nicî o distincţ'iuno între vagabonzii născuţi în ţară .şi între vagabonzii veniţi din ţările streine, însă îutru-cât acest articol este luat din art. 273 P. Fr. unde se spune cii vagabonzii născuţi în 'Pruncia vor putea fi reclamaţi pe garanţie fie de comuna unde sunt născuţi, ne de o persană cunoscută şi solvabilă, este învederat că şi Lg. nostru, călăuzit de acelaş interes cerut de siguranţa interioră a Statului,"şi de'linişţea publică, a înţeles' a face o distincţiune între vagabonzii născuţi în ţară şi între ceî veniţi din afară, în ceea ce privesee reclamarea lor pe garanţie. Aceasta reese lămurit din faptul că Lg. român a privit mult mai reu pe vagabonzii veniţi din afară, de cât pe ceî născuţi în ţară căcî prin art. 220 P. dispune că cel de naţionalitate streină declaraţi vagabonzî se vor putea şi isgont din ţară. Or, cum expulsarea din ţară aparţine putere! executive nu instanţelor judecătoresc!, acestea avend numai dreptul de a constata şi declara starea de vagabondaj, a se admite că vagavonziî de naţionalitate streină pot fi liberaţi pe cauţiune, ar fi a da loc, în multe caşuri, la contradicţiunî flagrante dacă nu şi la conflicte, între puterea executivă şi puterea judecătorească, câiid un Tr.' liberând pe cauţiune pe un vagabond strein puterea executivă Tar goni din ţară. Că Lg. român a căutat t'ot-d'auna să facă o distincţiune între vagabonzii locali si cel streini, tiind maî favorabil pentru cei născuţi în ţară şi căutând tot-d'auna să ia garanţiile cele maî mari contra streinilor, si aceasta atât în interesul siguranţei interiore şi exteriorc a Statului român, cât si pentru a nu se turbura linişţea publică, reese si maî lămurit din faptul că prin legea asupra streinilor din 7 Apr. 1KWl, guvernul pote, pe cale administrativă, şi fără măcar să intervină vre-o H. judecătorească, să expulseze din ţară pe orî ce strein. Aşa dar adeveratul înţeles al art. 222 e că numai vagabonzii născuţi în ţară pot fi liberaţi pe cauţiune. — Cas. II. 19 Oct. 92: Dr. 69/92, p. 546. 15. 92, p. 923, Idem : Cas. II, 12 Ian. 9:!; B. p. 50.

**228.** Vagabondul care se va prinde îmbrăcat cu port schimbat, sau purtând arme, de si nu le **va** fi întrebuinţat, sau avend asupră-î pile, cârlige sau alte unelte îndemânatice, orî spre săvârşire de furtişaguri, saîi de alte delicte, orî spre a'î înlesni mijlocele de a intra prin case, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la un an. ***P.** Fr, 277.*

**224.** Pedepsele hotărîte într'acest codice pentru ceî ce vor avea pasporturl saii răvaşe de drum falşe, se vor urca la maximul pentru vagabond!', când **asemeneapasporturi** orî răvaşe de drum se vor găsi la **densii. /'.** *129, P. Fr.* vw.



## TITLUL IV

### CRIME ŞI IftELICTE IX i'OXTRA PARTICULARILOR

### CAPITOLUL I

### Crime si delicte în contra personelor

#### SECŢIUNEA I.

Pentru omor si alte crime H»UÎ, ameninţări de omor în contra personelor

§ L—Omor, asasinat (ucidere)* păriiitiicidere, pruncuciilere, otrăvire.

**225.** Omuciderea săvârşită cu voinţă se nuniesce *omor. P. 58, 284, 248.260, 255, 266, 363, 870, 371, 874, 375, 376. F. Fr. 295.*

*1.* Iu expresiunea *daca esCc culpabil* se conţine tote elementele cari constituesc culpabilitatea, căci acesta expresiune coprinde în sine : *a)* daca cutare personă este autorul faptului specificat prin întrebarea pusă juraţilor, *b>* dacă acea personă a. avut intenţiune culpabilă. Responsadilitatea penală este suficient constatată şi stabiliţii pentru tote infracţiele penale de competinţa Curiei cu juraţi prin întrebarea *cutare, este cul-i>nf>d?* Dacă pentru unele crime se cere, pentru stabilirea intenţie), pe lângă expresiunea *cuipuliit.* a se adăugi expresiile *rtt roiiitu* spre a putea imputa iu|>înl comis, acesta este numai la omucidere, intru cât onmridereu e de done soiuri, fiind omucidere cu voinţă si fără voinţă, precum resultă'din antitesa art. 248 şi 22:.. In afară de ficesta. pentru a restabili responsabilitatea penală, nu e trebuinţă a maî adăuga pe lângă *c*te culpabil?* şi alte expresii, saîi a pune o deosebită cestiune. in deosebi, pentru delictul de calomnie săvârşit prjn presă nu e trebuinţă deax>une. în cestiune şi sciinţă inculpatului asupra faptelor publicate, fiind că sciinţă privind elementul moral, este coprinsa în întrebarea *este culpabil?* fiind că. sciinţă, în mod deosebit, nu se cere pentru cele-l'alte infracţii diferite spre judecarea juraţilor, şi pentru a cere anume şi sciinţă, ar trebui să fie prescrisă de art. 294 ca un element deosebit, ceea ce nu este. — Cas. II, 8 Main 96; B. p. 857.

*2.* Cuventul *ciulă* pus de Preşedinte în cestiunea făcută juraţilor fiind numai o calificaţiune a faptului de omor, s'a putut pune într'o singură cestiune, asupra căruia juraţii

s'au pronunţat aliriuativ, fără ca printr'aee'sta să se constitue o complexitate. — Cas. [f 12 Iul. 78; B. p. 27».

8. In crima de omucidere cu voinţă, voinţa de a ucide a agentului constituind unul din elementele acestei crime, trebue ca ea să fie coprinsă în cestiunea pusă juraţilor. A>a dar, atunci când cestiunea nu conţine de cât întrebarea : *Ducii WOMIIIII în di/io tic...... a corni* oworo/* ea este o cestiune greşită şi acesta atrage nulitatea decisiuneî Curţel cu juraţi. — Cas. II, 14 Febr. 95: B. p! 217.

4. Tn crima de omucidere cu voinţă, crimă săvârşită dar neizbutită, tentativa 'care consistă în neizbutirea crimei este un element constitutiv al ei, iar nu o circumstanţă agravanta, care să dea loc la punerea uneî cestiuni separate.— Cas. II, 21 Febr. 94; B. p. îse.

22<î. Omorul comis cu precugetare saii cu pândire, se numesce *eimt.inirtl. P. Fr. 296.*

1. Cestiunea dacii crima a fost comisă cu precugetare. constituind o cestiune agravantă, cu drept euvent este pusă juraţilor soparat de cestiunea principală. - Cas. II. 4 Iun. 91 ; B. p. 7K2.

2. Circumstanţa agravantă a pândire), la comiterea unei omuciderî cu voinţă, nu se pdte înţelege şi nu p6te să existe fără premeditare: prin urmare, juraţii răspundem! afirmativ la cestiunea pândirel şi negativ la aceea a premeditării, pronunţă un verdict contradictor. — Cas. n, :] Main H»; B. p. 540.

227. Precugetarea este atunci când maî 'naiiitea faptei s'a făcut hotărîre de a se porni asupra vieţeî uneî persone anume, oii asupra celuia ce se va găsi, sau se va nemeri, şi chiar când liotărîrea ar atârna de verî-o împrejurare orî conditiune. *P. Fr. 297.*

22S. Pândirea este a aştepta pe cine-va, orecâre timp, îiitr'unul orî maî multe locuri, saii ea să'l omore, saii ca să exercite asupra luî acte de violenţă. *P. Fr. 298.*

22!). Părintuciderea este omorul săverşit asupra părinţilor legitimi, naturali saii adoptivi, saii asupra orî-căruî alt ascendinte (rudă de sus) legitim. /'. *225, •>•{•>,:>:,-j. / •'. Fr. 299.*

230. Pruncuciderea se nuinesce omorul copilului săii născut dc curând. *P. 2:.':',, 2:12. /'. Fr. 300.*

231. Otrăvirea este omorul uneî persone prin intrebuinţare de substanţe cari pot causa morte, mâl curând saii mal târditî, orî şi în ce mod ar ti fost întrebuinţate sau date acele substanţe. *P. 22», 232, :168. P. Fr. HOL*

1. Nu sunt viciate chestiunile puse juraţilor prin divisiunea şi descompunerea circumstanţelor constitutive a uneî infracţiuni, atunci cânii una diu chestiunile distincte, ce s'au pus juraţilor, conţine ea însuşi elementele uneî infracţiuni pedepsită de legea penală si cea-l'altă cestiune pote constitui elementul unet circumstanţe agravante, cum este. în specie, cu divisiunea şi descompunerea circumstanţelor constitutive a crimei de otrăvire, penată de art. 2:tl, printr'o chestiune ce conţine elementele omucidere! cu voinţă, infracţiune pedepsită de art. 2:14 şi prin alta, dacă s'a întrebuinţat substanţe carl pot causa mortea maî curând sail mal târziu, care constitue uu element agravant al omucidere! voluntară.—Cas. 11, 14 Maiu *vi;* B. p. 595.

2. In crima de omor eu voinţă prin mijlocul ollăvirci. prevedută de art. 2:11, otrăvirea constituind un element al crimei de omor, iar nu o circumstanţă agravantă, Preşedintele curţel cu drept euvent a pus'oîn cestiunea principală, iar nu într'o cestiune separată.—Cas. II. 11 Sept. tu : B. p. uns.



232. Tot culpabilul de omor cu precugetare, de părintucidere, pruncucidere şi de otrăvire, se va pedepsi cu munca silnică pe viaţă.

Pruncuciderea, când se va săverşi asupra unuî copil nelegitim de către muma sa, se va pedepsi cu reclusiunea. *P. 34,226, 227, 229-231, 244. P. Fr. 302.*

Când e vorba de complicitate la părintucidere, trebue a se pune juraţilor o cestiune în privinţa faptelor de complicitate aşa precum sunt prevedute de art. 49 şi w, şi apoi trebue să se pună încă o cestiune, dacă acele fapte de complicitate la părintucidere au fost comise cu precugetare, conform art. 232 şi 51, care are de efect a agrava pedepsa complicelui şi care ca circumstanţă agravantă, trebue să formeze 6-biectulune! cestiuni speciale. — Cas. II. IK Nobr. «8; B. p.9911.

233. Se vor pedepsi ca nişte ucigaşi cu precugetare, toţi aceî făcetorî-derele carî vor întrebuinţa casne oii chinuri spre săvârşirea crimelor lor. *P. 232] 244, 266, 273. V. Fr. .103.*

23+. Omorul se va pedepsi cu munca silnică pe totă viaţa, când se va ti săverşit mai 'nainte, saii de o'dată. saii în urma altei crime.

Omorul se va pedepsi asemenea cu munca silnică pe totă viaţa, când va ti avut de scop, orî a prepara, orî a înlesni, oii a executa un delict, saii de a adjuta dosirea, orî a asigura nepedepsirea autorilor sau a complicilor acelui delict.

In tote cele-alte casurî, culpabilul de omor se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 304.*

1. Recurentul, atât prin decisiunea Camerei de punere sub acusaţiune cât şi prin verdictul juraţilor, s'a recunoscut culpabil, că voind a omorî pe fiul seu, a tras cu puşca asupra lui şi a omorît pe nepotul seu, prin

urmare este culpabil de o tentativă de omor cvi voință, urmată de o crimă de omor săvârşit. In atare caz art. 284 este' bine aplicat de Curte, de ore-ce prin el se zice că omorul se pedepsesce cu muncă silnica pe totă viața, când se va ti săvârşit mai înainte, sau deodată, sau în urma. uneî crime, si, în specie, omorul nepotului este săvârşit în urma unei alte crime, tentativa de omor a ţiului seu. -- Cas. IT, (i Nobr. 79 : B. p. sr,i.

'2. In cas de omucidere cu voință şi de tentativă de asasinat legea prescriind munca silnică pe viață, Curtea nu pote aplica acesta pedepsa, dacă din verdictul juraților nu rezultă circumstanța agravantă prevS - dută, de al. 2 al art. 234.—Cas. II. » Nobr. 83 ; B. p. 1094.

:{. Se face o greşită aplicațiune a legeî, când Curtea aplică la tentativa de omor, pedepsa ce s'ar H cuvenit culpabilului de crima de omor, săvârşită ilar neizbutită. ("as. 11, 2s Apr. HI ; B, n. :ir»H.

4. Recurentul s'a declarat culpabil prin verdictul juraților că a comis atentat cu violență, la pudorea Micei sale vitrege, si că it comis o omucidere cu voință asupra aceliaşi liice vitrege. Primul i'apt esle un delict ce se pedepsesc» eu maximum încliisoreî, după, art. 2(i4, secundul fapt este o crimă prevedută şi pedepsită, de art. 234. Magistrații Curții eu jurați au condamnat pe recurent la munca silnică pe viață, in basa. art.. 2(i4, 234, 225 şi io. Art. 234, aplicat de ('urle, pedepsesce cu munca silnică pe viață, când omorul se săvârşeşte maî înainte, saiî deodală, saiî in urma uneî alte crime. Recurentul nu a comis omorul in urma uneî alte crime, ci în urma unuî alt delict, prevedut de art. 2(l4 şi în atare cas nu se aplică prima ci ultima parte a art. 234. Magistrații Curții cu jurații neobservând cum că atentâtul la pudore, imputat recurentului, nu este o crimă, ci un delict, a aplicat reu prima parte a art. 234 dând recurentului o pedepsa maî mare de cât aceia pronunțată delege.— Cas. II, 16 Oct. 79; B. p. 747.

o. Omorul se pedepsesce cu. munca silnică pe viață numai atunci, când va ti avut de scop orî a prepara, orî a înlesni, ori a esecuta un delict, iar în tote cele-l'alte cazuri se pedepsesce cu munca silnică pe timp mărginit ; prin urmare delictul care a urmat sau precedat omorul, tiind o circumstanță agravantă urmeză să facă obiectul unet chestiuni distincte. —- Cas. II,. 11 Iul. 83 ; B. p. 731.

0. Circumstanța că o crimă săvârşită dar nereuşită , din causa independentă <le voința autorului, tiind constitutivă iar nu agravantă, face obiectul unei singure cestiunî la jurați. - Cas. II, Ui Nobr. s| ; B.*p. »r,7.

!ț *2. Amenințări

2W>. Acela, care va *ii* amenințat, prin înscris anonim saiî subscris, de a asasina, de a otrăvi, **ori** de a face asupra verîuneî persone orî-ce alt. atentat, supus la muncă silnică pe totă viața saiî pe timp mărginit, se va pedepsi cu reclusiunea, dacă amenințarea, se va fi făcut cu cerere de a depune o sumă de bani la un loc hotărât, saii de a împlini orî-ce alte condițiunî. *P. 244, 273, 366. P.' Ft: 305.*



L Trei sunt elementele delictului de amenințare, *a)* amenințarea să fie făcută în scris, *b)* amenințarea să aibă de scop un atentat contra personelor, atentat pedepsit de legea penală cu munca silnică pe totă viața sau pe timp mărginit, *c)* amenințarea să ne însoțită de o cerere de bani sau deînpeplinirea ore-căreî condition!.— Tr. Dolj II, 5 Iun. 95; Dr. 56/95, p. 471.

2. Delictul de amenințare este un delict grav, pentru că primejduesce nu numai liniştea acelui amenințat, care trăesce cu frica să nu devină odată victima crimei sau delictului de care este amenințat, dar încă pentru că turbură linişte a şi altor indivizi, cari se îngrijesc, cu drept cuvînt, de o aceiaşi sortă. Pentru acest cuvînt legea este atât de aspră în represiune, de şi de alt-fcl amenințarea nu constitue de cât o resoluțiune, manifestată în adevfer, dar totuşi neavend de cât caracterul unuî act preparator, şi ştiut e că Lg. penal în principiu, pedepsesce numai faptul săvârşit sau încercarea (tentativa) iar nu intențiunea (exceptând carurile prev&dute de art. 78 si 7<»: atentatul si complotul).—'Tr. Dolj II, 5 Iun. 95; Dr. 56/95, p. 471.

8. Din combinațiunea art. 235 şi 237 reese că amenințarea prin graiu de a asasina, otrăvi, etc. nu constitue delictul prevedut de art. 237 de cât dacă, o asemenea amenințare, a fost însoțită de o cerere de a depune o sumă de bani într'un loc hotărît, sau de a împlini, persona amenințată, vre-o condițiune a căreî executare să depindă neapărat de dînsa. Aşa dar, amenințarea făcută de* un părinte în persona aceluia care bătuse pe copilul seu, cum că îl va omorî dacă copilul nu se va însănătoşi,fiind însoțitădeo condițiune a căreî realisare sau nerealisare nu atârnă de voința personeî amenințate, nu intrunesce elementele delictului de amenințare nici constitue un fapt care să cadă sub previsiunile Codului penal.—Cas. II, 9 Iun. 95; B. p. 943.

I. Delictul de amenințare nu se pote stinge prin împăcarea părților şi prevenitul nu pote invoca, în apărarea sa, declaratiunea reclamantului pentru a uovedi că-i lipseşte elementul principal: voință, reul cuget. — Tr. Dolj. n; 5 Iun. 95; Dr. 56/95, p. 471.

**236.** Dacă amenințarea în scris nu va li însoțită de nici o cerere saiî condițiune, osânda va fi închisorea de la un an la douî şi amenda de la 50 pânâ la 2500 leî. *P. 366. P. Fr. 306.*

**237.** Dacăamenințarea, însoțită de cerere sau de verî-o condițiune, s'a făcut prin gram, culpabilul se va osândi la închisore de la trei lunî până la un an, şi la o amendă de la 50 până la 250 leî. *P. 244, 366. P. Fr. 307.*

1. Nu constiue delictul de amenințare, dacă amenințarea n'a fost însoțită de verî-6 cerere saîi condițiune. — Cas. II, 2 Febr. 93 ; B.'p. 158.

2. Legea penală nu înflige nici o pedepsa amenințărilor verbale cari nu sunt însoțite de o cerere saîi condițiune, căcî legislatorul a crezut că, asemenea amenințări, fiind lipsite de orî-ce interes, ele nu pot fi de cât resultatul uneî mişcări subite produse prin mânie şi care se pote îndată risipi prin

reflexlune.— Cas. II, 16 Iun. 94; B. p. 730.

SECŢIUNEA II

Răniri, loviri şi alto crime si delicte COIIIINC ni voinţă

**238.** Faptul de a lovi sau răni, cu voinţă, o persanii, sati a-î causa orî-ce alte lesiuni corporale, se pedepsesce, după împrejurări, ca crimă, ca delict, saii ca contravenţiune.

Rănirile si lovirile care n'au causat nicî o bolă, nicî verî-o incapacitate de lucru, şi carî s'au urmat din certe prin cârciumi, bâlciuri, oborurî şi târguri, se pedepsesc ca contravenţiuni.

Cele-alte rănirî şi lovirî simple se pedepsesc cu închisore de la 15 dile până la un an.

Iară dacă aii fost cu precugetare sail **CU** pândire, pedepsa va li inelii**s6re** de la douG lunî până la un an şi jumătate, şi amendă până la 1000 lei. *P. 243, 244, 249, 250; Or. 71; P. Pr. 187 ; P. Fr. 311.*

1. Prin cuvintele: *bâlriuri, târguri, cârciumi şi oboruri,* se înţelege orî-ce adunare mare do Ămenî, în locuri anume, destinate, unde se fac cumperărf şi vîndărî a tot felul de lucruri. Aşa dar în rîndul acestora se'prenumeră şi pieţile publice, destinate anume prin regulamentele comunale, unde fiecare cetăten dilnic trebue a se duce spre aşî cumpăra articolele necesariipentru hrană, cari sunt expuse acolo spre vînzare. — Cas. II, 12 Nobr. 76 ; B. p. 625.

2. Lg. pentru raţiuni utilitare, a trimis la judecătorul de ocol, ca Tribunal de prima instanţă corecţională, judecarea delictului prevedut de art. 238 şi acordând părţilor dreptul de â putea stinge' acţiunea publică prin împăciuire, consecventă a articolului din legea judecătărielor de ocole, care obligă pe judecător a împăca pe părţi, n'a înţeles prin acesta, a substitui pe partea vătămată în atribuţiunile şi prerogativele Ministerîuluî' public ţi a deroga ast-fel de la tote regulele şi principieie dreptului penal.' In adever, a susţine acesta este a afirma că Ministeriul public, instruind o afacere, orî cât de gravă ar ii ea, care ar cădea însă sub aplicarea acestui articol, nu ar putea să sesisezo el instanţa represivă, ci numaî pârlea vătămată. în acest cas, ace'stu, ar avea în mână. ambele ueliunî : civilă şi penală, putând renunţa la una şi menţine pe cead'alta, în tine partea 'vătămată ar putea face şi apel asupra pedepsei, în cas .'le achitare sau condemnare, fără ca aceste drepturi să-î tie acordate de vre-un text de lege. Acesta este inadmisibil si în contradictiune 11agrată cutote principiele şi textele de lege admise de dreptul nostru penal. Singura derogare fiind stingerea acţiuneî publice prin împăciuirea părţilor, pentru ca acesta să-şî producă efectele, trebue să tie expresă şi făcută înaintea judecătorului, fie verbal, fie în scris. In adever, acesta constituind o restrictiune însemnată la legile penale şi din un delict, născendu-se doue acţiuni, acţiunea publică, a procurorului şi cea civilă, a părţeî vătămate,* Lg, n'a înţeles că



atunci când partea vătămată declară, în un act de procedură ore-care, că nu are nicî o pretenţiune civilă, dar că lasă delictul de lovire pe sema justiţiei, că nu cere despăgubire, fără ca să declare espres, înaintea instanţei, că s'a împăcat şi că prin urmare înţelege a se stinge şi acţiunea publică, prin o deciaraţiune de felul acesta nu se înţelege că acţiunea publică să'fie închisă şi cursul represiune! penale să fie distrus.—Tr.Ilf. II, i> Febr. sr,; Dr. 23/84-85, p. 183.

3. Tr. constatând că un delict de lovire ce i s'a deferit a'l judeca constitue uu delict de lovirî simple, provedut de art. 238, a fost în drept cu, în faţa declaraţiuneî părţilor că s'au împăcat, să deci are acţiunea stinsă, conform legeî judecătoriilor dc ocole.—Cas, II, 15 Ian. 92 ; li. p. 74.

4. In materia delictelor de simple lovirî cari, după legea judecătoriilor de ocole, pot fi stinse prin împăcarea părţilor, când judecătorul de ocol a constatat, printr'un jurnal de şedinţă, declaraţiunea părţilor că s'au împăcat şi a declarat acţiunea stinsă, acea împăcare e suficient stabilită, fără să fi fost nevoe de pronunţarea uneî hotărîri regulate. într'un asemenea cas, densul nu maî pote redeschide acţiunea şi pronunţa în urmă verî-o condamnaţiune în persona inculpaţilor.' Asa fiind Tr. sesisat ca instanţă ele apel, de către inculpaţii condamnaţi într'un atare mod, cu drept euvent a reformat H. condemnatorie si a dispus închiderea dosarului. — Cas. II, 6 Nobr. 91 ; B. p. 1267.

6. Acţiunea publică, în delictul de lovirî şi rănirî simple, delict de competinţa judecătoriilor de ocole a'l' judeca, se pote stinge prin împăcarea părţilor, însă declaraţiunea de împăcare trebue să fie formală si nu se pote stinge acţiunea publică prin faptul nepresentăreî părţilor la judecată, întru cât prin acest fapt nu se p6te sci care ar fi intenţiunea părţilor.— Cas. II, 22 Apr. 97; B. p. 585.

fi. Lovirile săvârşite în persona cuî-va intră sub previsiunile art. 238 şi este de competinţa jud. de pace. Şi împrejurarea că pacientul a zăcut un timp ore-care în urma acelor lovituri, nu face ca delictul să cadă sub art. 239 când se constată că zăcerea a provenit, nu din causa gravitatei loviturilor, ci din causa stăreî de beţie în care se găsea pacientul iii momentul în care a fost lovit. — Cas. IT, i Apr. 9fi; B. p. 697.

7. Faptul de a maltrata pe cine-va, fără scop de a-î răpi bani, constitue delictul de lovire simplă şi este de competinţa judecătoriilor de ocol a-l judeca.— Cas. [I, 24 Mart. 97; B. p. 497.

S. Tr. este competent să judece în prima şi ultima instanţă o contravenţiune, când părţile nu-I declină competinţa. — Cas. II, 2 Febr. 87; B. p. 147.

9. DacăTr. sesisat ca instanţă de apel, spre a se pronunţa daca judecătorul de ocol, bine sau reii si-a declinat competinţa de a judeca un delict de lovire, pe motiv că acest delict intră m previsiunile art. 23», iar nu 238, găsesce că numitul judecător era în adevăr necompetent a judeca afacerea, Tr. cu drept cuvînt, se mărginesce a se pronunţa numai asupra cestiunel de competenţă, fără să evoce fondul şi să judece delictul ca Tr. de* primă instanţă, întru cât nu era sesisat în acest sens de afacerea.—Cas. II, 7 Iun, 93; B. p. 616.

10. In delictul debătaie gravă prevedut de art. 239 când există constatarea medicală cum că pacientul a suferit bătae gravă ce i-a produs o incapacitate de lucru timporară, chiar dacă pa-

cientul declară în. instanţă că nu i s'a causat nici o incapacitate de lucru, si că faptul, neintrând în previsiunile art. 239 ci în previsiunile art. 238, acţiunea publică trebue declarată stinsă, intru cât s'a împăcat cu inculpatul, totuşi Judecata trebue să înlăture acesta declaraţiune şi să reţină afacerea, să judece Se inculpat şi să-I aplice art. 239 Dacă existenţa faptului se dovedesce.—Tr* 111'. I, 23 Nobr. 95; C. Jud. 1/96, p. 3.

11. Când judecătorul de ocol şi-a declinat cnmpetinţa de a judeca delictul de loviri*, săvârşit de un picher al căilor ferate, pe motiv că dînsul, după art. 35 din legea pentru exploatarea căilor ferate, fiind agent al poliţiei judiciare, este justiţiabil de Curtea de apel, Tr. de judeţ, sesisat prin facere de apeî din partea Ministerului public, constatând că faptul n'a fost săvârşit în exerciţiul funcţiune!, judecă afacerea ca instanţă de apel, cu t6tă declinarea de competinţa ce i se cerca, şi când nntiiririle, pronunţate de aceste *innt.* judecătoresc!, au remaN definitive, Casaţia este în drept să pronunţe un regulament do competinţa şi să trimită afacerea înaintea judecătorului poliţienesc.—Câs. II, 12 Oct. 92; B* p. 914.

12. Controlorulfiscalnoavend cădere să încaseze eontribuţiunî, faptul că un controlor a bătut pe un contribuabil, pentru refuz de a plăti confribuţiunile, este de competinţa judecătoriilor de ocole a-1 judeca, întru cât controlorul nu a comis delictul ca funcţionar, ci ca simplu particular.-- Can, II, 31 Iul. 97 ; B. p. 1002.

18. Delictul de loviri, săvârşite cu ocasia alegerilor comunale, cu scop de a împedica pe alegători de a putea pătrunde în localul de alegere, constitue un delict politic, de competinţa numaî a Curţeî cu juraţi de a-1 judeca. — Cas. II, 22 Febr. 93; B. p. 205.

**239.** Dacă lovirile sau rănirile au causat o vătămare însemnată sănetăţeî sau unuî membru al corpului victimei, ori dacă au dat nascere verî-uneî necapacităţi de lucru, culpabilul se va pedepsi cu închisore de la treî lunî până la douî anî, şi amendă până la 1000 leî.

Iară dacă se va ti urmat cu precugetare sau cu pândire, minimum pedepsei va ti de sese lunî. P. *Pr. 192; P. Fr. 309.*

1. Loviturile ce cauzează pacientului o incapacitate temporară de a lucra, intră în previsiunile art, 23» şi în competenţa Tribunnluluî'corecţional. — Cas. II, 21 Mart. 97; I*1 p. 498.

2. Dacfl, după părerea medicului, liivîtui'ilo au fost aşa de grave în cât pacientul are nevoe de o căutare de 10-15 dile, delictul intră în previsiunile art. 23», căcî loviturile care produc lesiunî, care nu se pot vindeca de cât după o îngrijire atât de îndelungată, produc o vătămare însemnată a sănătate!. — Cas. II, 14 Dec. 92 ; B. p. 1147.

Lovirile săverşite în persana cuî-va şi carî i-au causat o incapacitate de lucru, constitue delictul prevădut de art. 239, de competinţa*Tr. de judeţ de a-1 judeca.* Şi prin incapacitate de lucru, în sensul zisului articol, cată a se înţelege nu numai punerea pacientului în stare de a nu mai putea munci din causa lesiunilor primite, dar şi abţinerea sa de la ori-ce lucru ce-l putea face pentru a-şl înlesni vindecarea.—Cas.II, 17 Apr. 96; B. p. 759.



4. Delictul de loviri şi răniri săvârşit în persona cul-'va cade sub previsiunile art. 239 şi este de competinţa Tr. de judeţ de a-1 judeca, dacă acele lovirî sau răniri au dat nascere la o incapacitate de lucru, cu tote că acesta incapacitate s'a prelungit din causa slabei eonstituţiunî a pacientului.—Cas. II, 8 Mart. 96; B. p. 692.

5. Medicul numai este competinte să se pronunţe asupra gravităţii loviturilor,* dacă ele sunt de natură a produce o incapacitate la lucru.—Cas. II, 18 Nobr. 83; B. p. 1112.

6. Orl-ce medic pute constata lesiunî şi libera certificate. Legea nu prescrie nicăcrî că acesta n'ar pute-o face de cât cei care ocupă funcţiuni publice. — Cas. II, 19 Iun*. 91; B. p. 815.

7. Gravitatea lesiunilor şi incapacitatea de lucru, cerută pentru delictul prevedut de art. 239, sunt cestiuni de fapt a căror constatare si apreciare sunt lăsate în deplina suveranitate a judecătorului de fond, fără ca să cadă sub censura Curţeî de Casaţiune. — Cas. II, 19 Iun. 91; B,' p. 815. Idem: Cas. II, 7 Iun. 93; B. p. 616. Idem: Cas. II, 6 Mart. 95; B. p. 383.

8. Decisiunea instanţei de fond care se întemeiazăpe un certificat medical, numai în ce privesce constatarea gravitatei lesiunilor, suferite de pacient dintr'un delict de lovituri, fără ascultarea medicului prin prestare de jurământ, constitue o decisiune de fapt care este lăsată la suverana apreciere a instanţei de fond şi nu p6te da loc*la un mijloc de casare, atunci maî cu semă când prevenitul n'a cerut, înaintea instanţei de fond, ca medicul să tie chemat a afirma prin jurământ cele constatate prin certificat. — Cas. II, 21 Mai 91; B. p. 689.

9. Acţiunea publică pentru delictul de loviri şi răniri grave din cari s'a causat pacientului o incapacitate de lucru, delict prevedut de art. 239, nu pote fi stinsă prin împăcarea părţilor. — Cas. II, 10 Oct. 95; B. p. 1232.

10. Lg. referindu-se la aplicarea pedepsei, stabilesce minimul pedepsei peste care inst. jud. nu se pot scoborî, şi maximul pe care nu-1 pot depăşi, iar gradatiunea între minimum şi maximum este lăsată la aprecierea Curţel de fond. In speţă s'a aplicat bine art. 239 si (Hi când s'a condamnat acusatul la ti luni închisore corecţională. — Cas. IF, 18 Maî 88; B. p. 518.

11. Când faptele pentru care inculpaţii au fost trimişi înaintea juraţilor, pot constitui fie-care câte un delict special pedepsit de legea penală, d. e. sechestrare şi maltratare,în privinţa cărora'j uraţii respund negativ la unul şi afirmativ la celalt, Curtea face o justă aplieatiune a art. 239. — Cas. II, 24 Oct. 83; B. p. 991.

12. Când printr'o hotărîre definitiva, faţă cu Ministerul public, un fapt a fost calificat ca delic, Tr. corecţional, sesisat a judeca din nou afacerea, în urma oposiţiunel celui condemnat, nu pote să-şl decline competenţa pe motiv că faptul incriminat ar constitui o crimă. — Cas. II, 5 Oct. 88; Dr. 63/88, p. 510.

18. Dacă, pe când se făcea alegerî, un alegător a fost lovit, din care causă a fost bolnav mal multe dile, un asemenea fapt nu pote fi considerat ca un delict ordinar, dacă, din causa împrejurărilor în care s'a săvârşit, se constată că a avut de scop sau a influenţa votul sau a împedica pe alegător a

vota. Delictul fiind electoral, după art. 128 din legea electorală, e de competenta juriului.—Cas.II, 18Maî92; B. p. 501.

14. In lipsa uneî instrucţiuni, care să stabilescă în ce împrejurări s'a comis faptul, urmeză ca competinţa să se reguleze după cererea pacientului. — Cas. IT, 6 Iun. 95; B. p. 930.

**240.** Daca, In urmarea loviturilor sau rănirilor voluntare, pătimaşul a remas slutit sau în incapacitate pe totă viaţa de a lucra, sau mut, sau orb, sau surd, sau a perdut facultatea de a procrea, sau a rămas smintit de minte, orî nebun, sau imbecil, culpabilul se va pedepsi cu închisore de la două până la cincî anî, şi amendă până la 2o00 leL

Aceiaşi pedepsa **MO** va aplica şi când perst'ma bătută, tiind o femeie însărcinată, din causa bătăii, a lepădat. *P. Pr.* 192.

I. După art. 257 al. :t omuciderea, rănirile şi lovirile făcute de o femeie sunt seusahile «iacă, au fost provocate imediat prin o siluire exercitată asupra persanei sale. Dispoziţiunile art. 325 P. Fr. pe carî Lg. nostru le-a reprodus în articolul citat maî sus, vizeză, în special, crima de castraţiune. Art. :u<i I'. Kr. care prevede crima de castraţiune în parte nu este adoptat în Codul român, şi totuşi ridicarea prin răniri saîi loviri a facultate! de a procrea este considerată ca crimă prin art. 240. Din t6te acestea resultă nu că castraţiunea nu ar fi prevedută în lege, ci că ea e înglobată, de Lg. nostru, în categoria generală a omuciderilor, rănirilor si loviturilor cu voinţa. — Cas. II, 6 Nobr. 72; B."p. 305.

2. împrejurarea că o castraţiune s'a săvârşit cu voia pacientei, nu apără pe acusat de pedepsa, de ore-ce faptele imorale, ca contrarii naturel şi oprite de lege, nu pot face obiectul conventmnilor dintre părţi. — Cas. II,' G Nobr. 72; B, p.*305-

**241.** Dacă rănirile sau lovirile voluntarii aii causat mortea, culpabilul se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Fr. 309.*

1. Faptul de lovire care a causat avortul şi mortea pacientei e prevedut si pedepsit de art. 241.— Cas. II, 1i Dec. 87; B. p. 1041.

2. Lovirile saîi rănirile, cari aii causat m6rtea pacientului, cud sub previsiunile art. 241, chiar atunci când viclinia a Hueoinbut, nu numai din causa rănilor primite, ci şi din complicaţiuniln ivite din causă căii fost lipsit la timp de îngrijirile medicale. — Cas. 11, 17 Nobr. 92; B. p. 1040.

!i. Faptul principal al lovire! cu voinţă si circumstanţa îngreunătore", dacă acesta lovire a causat mortea trebue să formeze fie-care o cestiune separată. — Cas. II, 8 Febr. 87 ; B. p. 67.

I. Se face o justă aplicaţiune a pedepsei când Curtea cu juraţi pronunţă pedepsa încliisoreî corecţionale, pe termen de 5 anî, în persona unuî minor, avend etatea de la 15—20 ani, pentru o crimăpedepsită cu reclusiunea. — Cas. II, 19 Maî 93; B. p. 519.

5. Este casabilă decisiunea magistraţilor Curţel cu juraţi, când condamnă pe prevenitul găsit culpabil de crima de lovituri ce au pricinuit mortea, şi căruia i s'a acordat şi circumstanţe uşurătore, la pedepsa muncel silnice. — Cas. II, 1 Aug. 97; B. p. 1007.



242. Dacă rănirile sau lovirile s'au făcut cu precugetare saîi cu pândire, de s'a urmat morte, pedepsa va fi munca silnică pe timp mărginit, iară dacă nu s'a urmat morte, ci una din lesiunile prevedute prin art. 240, se va pedepsi cu minimum reclusiunei. *P. **227, 228, 238, 248, 244, 2h0.** P. **Fr. 310.***

1. Pândirea e o manifestare a premeditare!, — Cas. II, 17 Febr. 87: B. p. 164.

2. Art. 242 pedepsesce loviturile şi rănirile din carî s'a urmat mortea, fără să ce'ră ca autorul să fi avut intenţia de a omora, căci atunci ar ii devenit culpabil de omucidere.— Cas. II, 17 Febr. 87; B. p. 164.

3. In crima de loviri si răniri din carî a resultat mortea. săvârşite cu precugetare sau pândire^ cată să se pue juriului cestiunl, separate de faptul principal, asupra circumstanţei agravante a precugetăreî s'au pândireî, şi distincte una de alta, căci' ele formeză doue cause agravante deosebite. — Cas. II, 17 Nobr. 92 ; B. p. 1045.

243. In caşurile prevedute la art. 238, 239, 240, 241, dacă culpabilul a comis fapta în contra părinţilor săi legitimi, naturali sau adoptivi, sau în contră altor ascendenţi legitimi, i se va aplica maximum pedepsei prevedută la fie-care articol, afară de caşul art. 240, unde pedepsa se va îndoiri. *P. 238-242, 244. P. Fr. 312.*

1. înrudirile prin afinitate nu intră în acclaş grad cu acelea enumerate "în art. 243, aşa că bătaia urmată de ginere contra socrului său, intră în previsiunile art. 238, deferite judecătorului de ocol.—Cas. II, 27 Maî 85; B. p. 460. Idem: Cas. Ii, 2B Ian. 94; B. p. 67.

2. Art. 243 trimite la art. 238 pentru judecarea delictului şi pentru lixarea pedepsei de âplicat, ordonând mimat judecătorului să pronunţe maximum pedepsei' prevezut pentru fiecare cas. De vreme ce pedepsa este tot cea din art. 238 mărginită numai în maximum, este evident că judecătorul care este chemat de acel articol a pronunţa pedepsa în cas ordinar, o va pronunţa şi atunci când este chemat' a'da maximum, acest maximum fiind tot în limitele competinţeî atribuită dânsului, si legea'nedispunend altmintrelea pentru acest caz. Dacă s'ar admite că, în tote cazurile în cari art. 243 este aplicabil, faptul este de competinţa Tribunalului, ar trebui să se'declare Tribunalul competent pentru a judeca şi lovirile simple petrecute în bâlciuri sau cârciumi îndată ce ar fî între copil şi părinte, ceeace este inadmisibil, acest fapt putând constitui o simpla eontravenţiune. Textul din legea judecatorielor de ocole, care dă atribuţiune judecătorului de pace, de a judeca numai delictele prev&dute de art. 238, nu se opune la acesta interpretaţic, de vreme ce în caşul de faţă, de şi faptul este vizat şi

de art. 243, însă este pedepsit tot de art. 238. — Cas. II, 26 Mal 89; B. p. 670.

*a.* Calitatea de părinte a pacientului nu constitue de cât o circumstanţă agravantă a delictului de lovire, atrăgend după sine aplicarea maximului pedepsei prevedută de art. 238 fără a scliimba câtu-şl de puţin fie natura delictului, iie maximul pedepsei pe care, judecătorul de ocol, este în drept a o pronunţa, ca judecător corecţional, adică închisore a până la un an şi jumetate şi amenda până la 2000 lei. Ast-fel fiind, delictul îşi conservă caracterul seti primitiv, intrând în competenta judecătorului de ocol a-l judeca în prima instanţă.— C. Or. II, 4 Oct. 90; Dr. 64/90, p. 516.

4. După dispoziţiunile art. 71 dinlegeajudecătoriilor de pace, acestea sunt Tribunale corecţionale, şi judecă în prima instanţă delictele prevedute de avt. 238 P. iar art. 18H' Pr. P. prevede că contravenţiunile şi prin analogie, şi delictele date m competinţa judecătorielor de pace, se vor'judeca de Tribunal în prima instanţă, dacă vre-o parte n'a cerut trimiterea procesului la judele de pace. De şi inculpatul a fost dat în judecată pentru deliciul nrovedut de art. 243, însă calitatea de părinte a pacientului, ne constituind de cât o circumstanţă agravantă a delictului de loviri, care atrage după sine maximul pedepsei prevedută de art. 238, fără a schimba'câtuşi de puţin natura delictului, urmeză că delictul îşi conservă caracterul seu primitiv şi, ca atare, intră în competinţa judelui de pace în prima instanţă. Inculpatul, nedeclinând competinţa Tribunaluluide a-1judeca, Sentinţa dată de acesta este dată în ultima instanţă şi apelul defatăinadmisibil.— C. Buc. II, 17 Febr. 97 ; C. Jud. 19/97 p. 147.

5. Se socotesc delicte corecţionale, tote infractiunele cari atrag după sine pedepsa închisorii de la 15 dile până la 5 anî. Ast-fel, faptul copiilor de a aplica lovituri părinţilor lor, pedepsindu-se de art. 243 cu maximum închisorel corecţionale de r. anî, constitue un delict corecţional. — Cas. II, 12 Ian. 94;' B. p. 44.

6. Competinţa nu se pote deduce de cât dintr'un text formal. Nicî după art. 22 vechiii, nicî după art. 71, din legea judecătoriilor de pace, faptul prevădut prin art. 243 Codul penal nu'e de competinţa judelui de pace, fiind-că nu se referă la acest articol. Dacă pentru aplicarea art. 243 trebue a recurge la art. 238, acesta nu pote fi un motiv pentru a întinde competenta judecătorilor de pace. — Cas'. Vac. 1 Aug. 96; B. p. 1149.

7. Sunt considerate ca delicte corecţionale tote câte atrag dupe sine pedepsa închis6rel do la 15 dile nană la cinci ani. Delictul prevedut de art. 243. pedepsindu-se cu maximum pedepsei, este considerat ca delict corecţional. In regulă delictele eoreeţion le se judecă de Tribunal, iar contravenţiunile de judele de pace, şi numai prin excepţiune la acesta regulă, s'aii deferit judecătoriilor de pace o parte din aceste delicte, excepţiune care nu pote fi întinsă peste limita în care este circumscrisă de legiuitor. Intru cât art. 71 din legea judecătoriilor de pace, determină, în mod precis, delictele cari, prin excepţiune, pot fi judecate de acesta 'instanţă fără, să indice în acest articol şi delictul prevedut de art. 243, este evident că competinţa judecătoriei de pace nu pote fi întinsă si la alte casurî neprevedute de acele articole. Prin urmare, delictul prevedut de art. 243 intră în competinţa Tribunalului de a-l judeca. — Cas. II, 19 Mai 97 ; B . p. 763.



**241.** Daca crimele şi delictele, prevedute prin acesta secţiune şi prin secţiunea precedentă, s'au săvârşit de vre-o adunare turburătore, cu rebeliune sau cu jefuire, acele crime sau delicte sunt imputa bile căpeteniilor, uneltitorilorşi iiivitatorilor acelor adunări, rebeliuni sau jefuiri, carî se vor pedepsi ca culpabili de acele crime orî delicte, şi se vor osândi la aceleaşi pedepse ca şi aceî carî le vor fi săvârşit în persona. *P. 86, 170, 232-243, 245-247; P. Fr. SIS.*

**245.** Orî-cine va causa altuia o bolă sau o incapacitate de lucru, dând cu voinţă şi cu orî-ce chip substanţe carî, fără **a** fi de natură a causa mortea, sunt vătemătore sănetăţeî, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la douî ani, şi cu amendă de la 50 până la 2500 lei.

Dacă delictul s'a comis în contra părinţilor, astfel precum sunt specificaţi la art. 243, pedepsa va fi de la douî până la treî anî închisore. *P. 243; P. Fr. 317.*

**246.** Orî-care, prin lucruri de mâncare, beuturl, doctorii violente, sau prin orî-ce alt mijloc, va face, cu sciinţă, pe femeia însărcinată să lepede, orî cu voia eî sau nu, se va pedepsi cu minimum reclusiune!.

Femeia care, de sineşî, va fi făcut verî-un mijloc ca să lepede, sati va fi primit să întrebuinţeze mijlocele de lepădare ce i se vor fi arătat spre acest sfârşit, se va pedepsi cu închisore de la ş<5se lunî până la douî anî, de va îi resultat lepădarea pruncului.

Medicii, chirurgii, oficeriî de sănetate, spiţerii şi moşele cari vor areta, sati vor da, sau înlesni aceste mijloce, se vor pedepsi cu reclusiunea, daca lepădarea va avea loc.

Dacă din lepădare se va fi causat mortea mumei, pedepsa sa va aplica cu un grad mal sus. *P. Fr. 317.*

**247.** Verî-cine va vinde beuturl prefăcute şi amestecate cu materii vătemătore sănetăţeî, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la doue luni, şi cu amendă de la 26 până la 250 lei; iară prefăcutele beuturl, ce se vor dovedi a fi ale vendetorilor, se vor confisca.

Amenda se va pronunţa

în favorea doveditorului. P *331, 389; P. Fr.318.*

.1. Elementele delictului prevezut de art. 247 sunt: *a)* ca prevenitul să ii vendut băuturi; *b)* ca b6uturilo să fie prefăcute şi amestecato cu substanţe vătămătore; *c)* ca el să scie 'că băuturile conţin asemenea substanţe. Atunci, dar, când judecătorul fondului stabilesce, prin decisiunea sa, că la prevenit în pivniţă s'au găsit vinuri prefăcute cu substanţe vătămătore sănătăţeî, că densul a avut cunoscinţă că sunt prefăcute şi că cunoscea calitatea mărfurilor ce vindea, de ore-ce el însuşi prefăcuse vinul, tote acestea demonstra învederat constatarea existenţei tuturor elementelor zisului delict, şi, în special, acela al cunoscinţeî prevenitului, cum că substanţele introduse în'beuturî eraţi, în adevăr, vătămătore sănătăţeî.—Cas. II, 28 Iun. 94 ; B. p. 753.

2. Când judecătorul fondului constată în fapt că un comerciant debăuturîspirt6se. a cumpărat si ţinut în magasinul său beuturi prefăcute şi amestecate cu materii vătămătore, şi că a vendut din aceste băuturi, cu drept cuvent îl declară culpabil de delictul prevedut si pedepsit de art. 247.—Cas. îl, 13 Sept. 94; B. p. 892.

3. Este un principiu constant în dreptul penal, că nu pote să existe crimă sati delict fără intenţiune fraudulosă saîi culpa agentului. Art. 247 nu face esceptiune la acesră regulă generală. Nu este suficient faptul vândăreî unor beuturi vătămătore sănătăţeî, ci trebue a se constata sciinţă ce trebuias'o aibăvândătorul,cum că, în adevăr, acele uăuturî conţin asemenea substanţe. — Cas. II, io Ian. 86, Dr. 15/85-86, p. 117. B. 86, p. 40.

4. Pentru ca să existe delict, nu este suficient faptul vândăreî de beuturi vătămătore sănătăţeî, ci trebue a se constata de instanţa de fond, sciinţă vândătoruluî că în adevăr acele băuturi conţin substanţe vătămătore sănătăţeî. — Cas. II, I Iun. 94; Dr." 52/94, p. 418. B. 94, p. 707.

o. După dispoziţiunile art. 247 numai alteraţiunile făcute fraudulos şi cu scop de a înşela pe cumpărători intră în previsiunile lui. Prin urmare, acolo unde nue fraudă, sau intenţiune fraudulosă, nu există delict. In specie, băutura nu era vătămătore, dar din causa capsulei de plumb ce avea sticla care conţinea lichidul ce se punea în vândare, putea să se altereze si să' devină vătămătore sănătăţeî; prin urmare, faptul, care 'se p6te imputa inculpatului nu este de cât o contravenţiune la rogulamentele comunale, cari interzic a se vinde asemenea băuturi în sticle purtând capsule de plumb. — Cas. II, 16 Dec. 91; Dr. 5/92, p.35, B. 91. p. 1359.

6. Lg. servindu-se de expresiunile *beuturi prefăcute si amestecate,* apoi, fie că un individ fabrică băuturile, alcoolice adăogând substanţe noi vătămat-6re sănătăţeî, fie' că nu estrage dinbă-ituril*e fabricate substanţele vătămătore sănătăţeî, se face pasibil de penalitate. — Cas. II, 26 Nobr. 82; B. p. 1121.

7. In delictul prevedut de art. 247, odată ce este constatat că substanţele puse, în băuturile puse în vândare, sunt vătămătore sănătăţeî, acesta este suficient spre a 'demonstra intenţiunea fraudulosă a făptuitorului. — Cas. II, 16 Febr. 94; B. p. 169.

8. Expunerea chiar spre vendare a uneî băuturi de către un debitant într'un local deschis în tot-d'auna publicului, constitue în sine o vendare în sensul art. 247, de ore-c'e prin



espunerea spre vendare a făcut tot ceea ce depindea de densul ca vendător şi clienţii se pot present'a în orî-ce moment spre a cumpăra din acea băutură pe care o avea în prăvălia sa tocmai în acest scop ; în acest sens larg trebue înţeles si aplicat cuventul *va vinde* din art. 247, de ore-ce Lg. în interesul sănătăţeî publicului, a avut de scop, prin acest articol, nu numai de a reprima dar şi de a preveni fraudele în comerţul de băuturI spirtudse, atingând mai cu seină pe acei carî avend profesiunea de cârciumari, ar debita publicului asemeneabăuturlconţinend substanţe vătămătore sănătăţeî. Sănătatea publică nu ar fi destul de garantată dacă art. 247 nu s'ar putea aplica de. cât în caşul când vendarea ar li fost executată, fiind că pericolul există tot aşa de bine în acest caz ca şi în cazul când băutura este destinată spre vendare publicului, care, în cele mai multe cazuri, nefăcend nici o reclamaţiune, aplicaţiunea legei si urmărirea Ministerulnî public ar fi devenit rară şi dificilă. Ceea ce Lg. a voit a pedepsi maî mult nu este atât faptul că un debitant a vendut, ci voinţa sa de a vinde publicului asemenea băuturi, sciind bine că are să vateme sănătatea, şi acesta voinţă culpabilă există deopotrivă ui ambele caşuri, aşa în cât, după textul şi spiritul art. 247, ar fi o pura subtilitate de a susţine că a vinde efectiv, o băutură sau a o avea spre vendare în aceiaşi

fprăvălie, nu ar fi unul şi aceaş lucru, din partea unui debitant, spre a-l face egalmente responsabil din punctul de vedere penal. — C. Gal. I, 21 Iun. 94; Dr. 77/94, p. 621.

9. După coprinderea art. 247, nu se cere ca amestecarea substanţelor vătămătore să fie numai opera inculpatului. — C. Buc. I. 6 Mal 94; Dr. 46/94, p. 369.

10. Că inculpatul a amestecat el însuşi substanţe în vin, saîi că Far fi cumpărat în acestă stare, acesta puţin importă pentru răspunderea penală, de 6re-ce art. 247 întrebuinţând termenii *beuturi prefăcute si amestecate,* din acesta resultă că nici o distincţiune nu face legea între acele'2 operaţiunî, căcî este destul, pentru comiterea delictului,ca băutura să fie în sine amestecată cu o substanţă vătămătore sănătăţeî şi acela care o vinde să aibă, bine înţeles cunoscinţă că conţine asemenea substanţe. — C. Ual. I, 21 Iun. 94; î)r. 77/94, p. o21,

11. Art. 247 pedepsesce pe toţi aceia cart au vendut băuturi prefăcute şi amestecate cu materii vătămătore sănătăţeî, fără a face veri o distincţiune, dacă ceî carî aii vendut asemenea beuturi,le-au cumpărat prefăcute gata, sau le-au prefăcut eî înşi-le.—Cas. II, 22 Sept. 94 ; B. p.* 906.

12. Faptul de a vinde beuturi falsificate se pedepsesce conform' art. 247, independent de pretenţiunile civile ale persónelor carî s'ar crede vătămate prin acest delict, de orece Lg. prin acest articol, a voit a pepepsi nu atât faptul că un debitant a vendut vin falsificat, cât voinţa de a vinde publicului asemenea beuturi, ştiind bine că are să vatăme sănătatea.—C. Gal. 1,21 Iun. 94; Dr. 77 94, p. 621.

13. Prin art. 391, al. 2, ordonându-se ca băuturile prefăcute ce se confiscă să fie vărsate, urmeză, prin *a fortiori,* că şi confiscarea prevădută de art. 247, pentru băuturile prefăcute şi amestecate cu substanţe vătămătore sănătăţeî, este ordonată tot pentru scopul ca acele beuturi să fie versate, spre a se face ast-fel imposibilă con-

sumarea. lor de către public. In vederea acestui" spirit al legeî, nu se pote pretinde ca, în caşurile când inculpaţii reuşesc de substrage b6uturile prefăcute de la executarea confiscare!, dânşii să fie condamnaţi de a plăti valorea lor, căcî prin asemenea hotărâri, nu s'ar face o aplieatiune a legeî, ci s'ar adăogi o pedepsa pe care legea nu o prevede, ceea ce nu este permis ,judecătoruluî.—Cas. II, 22 Ian. 94; B. p. 733.

14. Este neadmisibil recursul în Casaţiune, făcut de Ministerul public de pe lângă Curtea de apel, în contra uneî H. pronunţată de acesta Curte, pe motiv că în delictul de vendare de beuturl fahificate, a pronunţat amenda îh proiitul fiscului, iar nu în acela al doveditorului, cum prevede acest articol, căcî pe de o parte în ceea ce privesce interesul doveditorului delictului, pentru ca amenda să se pronunţe în folosul seti, numaî densul are dreptul a face un asemenea recurs, iar de altă parte, în ceea ce privesce interesul legeî numai Procurorul general de pe lângă Casaţie are dreptul, în virtutea arr". 144 Pr. 1'. de a cere casarea hotărârilor date cu rea aplicare alege!.—Cas. 11, 22 Iun. 94; B. p. 733.

15. Judecătorul fondului uzeză de o facultate care nu constitue o micşorare, denegare sau violare a dreptului de apărare, când, în delictul de vendare de beuturl prefăcute şi amestecate cu materii vătămătore sănătăţel, respunde la cererea făcută de prevenit, în mod cu totul subsidiar, de a se face o nouă analiză de un chimist special, spre a se dovedi că nu conţine materii vătămătore sănătăţii, că, o asemenea analisă nouă, nu e necesară, de 6re-ce cea existentă este destul de lămurită şi convingâtore. — Cas. II, 5 Apr. 94; B.p. 458.Idem: Cas. II, 23Maî94; B. p. 610.

16. In delictul de vânzare de beuturl vătămătore sănătăţel, când judecătorul fondului constată că, examinând experţizele anteriure şi vinul debitat de prevenit, şi-a format în ajuns convicţiunea că vinul vândut era amestecat cu substanţe vătămătore sănătăţel, şi ca densul scia despre acesta, este în drept ca să respingă cererea dc a se face o nouă expertiză, acesta constituind o cestiune de fapt lăsată în atributul seu suveran. — Cas. II, 13 Sept. 94; B. p. 892.

17. In delictul de vânzare de beuturl vătămătore sănătăţel, cestiunea dacă expertisa deja făcută a constatat saii nu că acele beuturl conţin sau nu substanţe vătămătore, este o cestiune de fapt, lăsată cu totul la aprecierea suverană a judecătorului de fond. Aşa dar, când dânsul constată că acele beuturl conţin asemenea substanţe, este' în drept să respingă cererea prevenitului de a se ordona o none expertisa.— Cas. II, M Nobr. 94; B. p. 1127.

ÎS. In delictul prevezut şi pedepsit de art. 247, constatarea tăcută în decisiunea condemnatorie, cum că agenţii sanitari au luat probe din vinul ce delicuentul debita în cârciuma sa, constatat amestecat cu materii vătămătore sănătăţel, este suficientă spre a determina aplicarea citatului articol, fără să maî fie trebuinţă si de constatarea cum ca densul ar fi fost surprins vânzând din vinul amestecat. — Cas. II, 5, Apr. 94; B. p. 458.

19. Este admisibilă proba testimonială spre a se dovedi că vândătorul de vinuri falsificate, nu avea cunoştinţă de falsificarea lor. — C. Buc. II, 20 Maiu 94; Dr. 46/94, p. 370.

20. Când judecătorul fondului, prin admitere de circumstanţe atenuante, în favorea prevenitului, în materie de delicte corecţionale, substitue inchisorea prin amendă, dânsul pote fixa cuantumul acestei amende de la 26 lei în sus până la suma ce va crede necesară pentru reprimarea justă a delictelor. Aşa dar, in delictul de vendare de beuturl falsificate, prevăzut şi pedepsit de art. 247, judecătorul a fost în drept ca, înlocuind inchisorea prin amendă, prin admiterea circumstanţelor atenuante, să dea o amendă de 1000 de lei, deşi a trecut peste suma amendei ce mal prevede citatul articol, căci acea amendă n'ar fi putut să fie maî mare numai în caşul când s'ar fi aplicat prevenitului şi pedepsa închisoreî, prevedută în acel articol, iar nu şi atunci când s'a înlocuit această incbisore numaî prin amendă. -- Cas. II, 22 Iun. 94; B. p. 733.

21. In sistemul legislaţiuneî nostre penale pedeapsa amendel este cu un g^rad inferior de cât cea a închisorii, ori-care ar fi cuantumul eî, şi, cum art. 60 ultimul aliniat,'nu prevede de cât minimul amendel la care judecătorul pote să o scobore, când admite circumstanţe atenuante, ceea ce *în*vedereză că maximul este lăsat la facultatea lui, de aci urmeză că substituirea pedepsei închisorel de 2 luni, ce se dedese delicuentuluî pentru faptul prevezut de art. 247, printr'o amendă de looo de leî, în urma oposiţiunel sale, şi a admitere! circumstanţelor atenuante, este conformă cu prescripţiunile art. 60 fără a se putea zice că i s'a îngreunat posiţiunea. — Cas. II, 20 Mart. 95; B. p. 481.



SECŢIUNEA !11

Omucidere, rănirî şl lovirî fără voie. Oiiue ţi delicte scusabile, şi caşurile în cari nu pot fi seusate. Omucidere, răniri şi loviri cari imsunt nicî crime nici delicte.

§ 1. — Omucidere, răniri *si* loviri fără voie.

**248.** Orî-care din nedibăcie, din nesocotinţă, din nebăgare de semă, din neîngrijire sau din nepăzirea regulamentelor, va săversi omor fără voie, orî va ri fost causa nevohmtarie de a se săversi omorul, se va pedepsi cu închisore de la treî lunî până la un an şi jumetate, si cu amentia de 26 până la 500 leî. *P. Fr. 319.*

1. Pentru ca o infracţiune să cada sub privisiunile art. 248 şi 249 trebue să existe condiţiile ce determină art. 248 adică: *a)* sau o nedibăcie, *b)* sau o nesocotinţă, (V sau nebăgare de semă, *d)* sau neîngrijire, *e)* sau nepăzire a regulamentelor, prin care s'ar ti causat sati omor, conform art. 248, sau rănire, orî lovire, conform art. 249. Fie nedibăcie, nesocotinţă etc. se cere un fapt direct prin care s'a causat omorul, rănirea sau lovirea, un fapt care pote fi sau nedibăcie, sau nesocotinţă, sau nebăgare de semă etc. după distingerile legeî, şi care de şi nu e săvârşit cu intenţie, însă fiind că a causat un reiî, Codul penal îl consideră ca delict. Almintrelea

fără să existe unul din Steele fapte nu pote fi vorba de delict penal. In specie, Curtea de apel nu crede necesar a constata săvârşirea unuia din acele fapte constitutive stabilite din art. 248, întru cât, după opinia Curţii, inculpaţii neluând măsurile * necesarii pentru securitate, faptul s'a causat prin neglijenţa lor, ast-fel Curtea admite, pe lângă cele cinci cause a art. 248, încă o none causă a neluăriî măsurilor trebuinciose. Acesta causă nefiind prevedută de art. 248, faptul săvârşit nu e penal în sensul art. 248 şi 249, ci se pote numai dice că dacă, prin neluarea măsurilor, s'a causat un reu apreciabil, în acest caz, e un delic civil şi conform art. 998 Civ. partea interesată are drept la *despăgubire civilă.*— Cas.II, 25 Aug. 78; B. p. 292.

2. Legea pedepseşte omorul involuntar nu numai când este provenit dintr'o causă directă, imputată cul-va, ci şi acela provenit dintr'o causă indirectă, şi constatarea unei asemenea cause, este o cestiune de fapt ce nu se p6to censura de Curtea de Casatiune. — Cas. II, 30 Sept. 9б; 'B. p. 1298.

3. Legea organică a Ministerului afacerilor străine, obligă pe Căpitanii de porturi a executa regulamentele do naviguţiune S7-I însărcineză pedînşii a face'poliţia pentru menţinerea bunei ordine într'un port român. Prin urmare, în cas de accident, prin ruperea unuî pod din causa a^lomeraţiuneî prea mare a publicului, şi a înfrângere! dispoziţiunilor reglementare, agenţii'comerciali al Societate! austriace de navigatiune' pe Dunăre neavend cădere, după legi şi regulamente, a menţine ordinea în port, nu pot fi responsabili de delictul prevădut da art. 248, dacă în sarcina lor nu se constată neglijenţă, imprudenţă sau nepăzire de regulament.— C. Gal. II, 16 Oct. 96; Dr. 75/96, p. 638.

4. Muşcarea unui copil de câine, constitue un delict de simplă politie . — Cas. II, 2{ Apr. 84; B. p. 382.

"\ 219. Daca din una din ,-căuşele precedente vor fi resultat numai răniri orî lovituri, închisorea va fi de la 15 dile până la doue lunî, şi amendă de la 26 până la 250 leî. *Oc. 71, 72 ; P. Fr. 320.*

Nu se violeză regula *non bis in idem* când a urmat contra aceleaşî persone două judecăţi care au avut de obiect fapte deosebite, de natură deosebită cu sancţiune deosebită, şi supuse la jurisdicţiuni deosebite. Ast-fel o persoană care a fost condamnată pentru nesupunere la ordinele autoritate! comunale d'a dărâma nisce* case ale sale, care ameninţau ruină, a putut fi din nou' judecată şi condamnata pentru delictul de răniri fără voe provenit din causa cădere! acelor case. — Cas. II, 11 Sept. 89 : B. p. 776.

§ 2. — Crime şi delicte scusalille, si casnrî eând nu pot fi scusate.

2*50. Omorul, rănirile şi loviturile sunt scusate, daca au fost provocate prin loviri sau violenţe mari urmate asupra uneî persone. *P. 22o, 238, ur. 261, 254 ; Pr. P. 363, ur. 390; P. Fr. 321.*

1. Prin scuze legale se înţelege orî ce împrejurare de natură a micşora pedepsa. — Cas. II, 2 Dec. 86 ; B. p. 955.



2. Orî-cine este responsabil pentru o infracţiune la legea penală, dacă nu se găsesce într'un cas care justifică faptul saîi, precum este starea de smintire orî de legitima apărare. Infracţiunile ce s'ar comitem urma uneî provocaţiunî, nu sunt justificabile, ci numai scusabile. Imputabilitatea faptului nu dispare, ci numai pedepsa se micşoreză. Caşurile de justificare sau de scusă nu sunt lăsate în atributul judecătorului, ci sunt anume declarate de lege. Rănirile şi loviturile, numai atunci sunt scusabile, când au fost provocate, nu prin orî-ce mod, ci restrictiv numai prin lovituri saîi violenţe mari urmate asupra uneî persone. Caşurile descrise, cum este provocaţiunea, nu instanţele de instrucţiune (judele de instrucţiune, orî camera de acusaţiune) sunt în drept a le esamina, ci numai judecători de represiune, carî sunt singuri competinţî a le aprecia, si în urmă a reduce pedepsa. Instanţele de instrucţiune, numai atunci pot declara că nu este cas de urmărire, când nu vor găsi destule indicii de culpabilitate, orî nu vor găsi urme de vre-o infracţiune pedepsită de legea penală. — Cas. II, 6 Febr. 70 ; B. p. 49.

3. Atunci când nu se afirmă de. cât că ucigaşul venea asupra recurentului înjurând şi cu intenţia de a scote un par din gard ca să-1 lovescă, Curtea era în drept a nega caracterul de scusă legală si a refuza punerea uneî cestiunî, fiind că venirea asupra cuî-va chiar înjurând şi închipuirea că vine cu intenţia de a lua un par dintr'un gard spre a lovi, nu sunt violenţe niaii, căci închipuirile cuî-va, în modul arătat maî sus, nu pot fi o violenţă, orî-ce închipuire alt-fel putend fi invocată ca o scusă legală. Provocarea ca să fie o scusă legală, conform art. 250, a uciderel cu voinţă, trebue ca să fie loviri şi violenţe mari exercitate asupra personeî care a ucis. Injuriile orale, ameninţările verbale, când nu sunt acompaniate de loviri sau nu sunt exercitate avend arme în mână nu sunt o provocatîe. — Cas. II, 15 Oct. 85 ; B. p. 772.

4. Provocarea intrând în domeniul scuzelor legale, se violeză legea când Preşedintele Curţii cu juraţi, neţinend compt de o asemenea propunere a acusaţilor, nu pune juraţilor o cestiune separată pentru acesta. - Cas. II, 14 Nobr. 77 ; B. p. 405. Idem : Cas. II, 4 Nobr. 85; B. p. 835.

6. Când acusatul propune o scusă din cele admise de lege, Preşedintele este dator, sub pedepsa de nulitate, a pune o cestiune separată asupra eî deliberărel juraţilor. Ast-fel fiind când Curtea refusă de a pune o cestiune asupra provocaţiunel, care e considerată şi admisă de lege ca o scusă legală, decisiunea sa violeză art. 363 Pr. P. si este casabilă. — Cas. Vac. 5'Aug. 88; B.p. 667. Idem : Cas. Vac. 9 Aug. 90: B.p. 932. Idem: Cas.II, 9Iul. 91; B. p. 847.

6. Când acusatul propune o scuză legală, Preşedintele este dator să pună o'cestiune separată asupra eî. Ast-fel omorul, rănirile şi loviturile, fiind scuzate dacă au. fost provocate prin loviri saîi violenţe mari. Preşedintele este dator să pună o cestiune separată asupra provocaţiunei, când ea este propusă de acusat.—Cas. II, 2 Febr. 90: B. p. 191. Idem : Cas. IT, 2 Febr. 93 ; B. p. 153.

7. Preşedintele Curţei cu juraţi nu pote pune juraţilor, afară de cestiunile resultând din actul de acusaţiune, după propunerea acusatului, alte cestiunî de cât acelea ce resultă dintr'o scusă legală. Aşa

dar, cu drept euvent a fost respinsă, într o crimă de omor cu voinţă, cererea acusatului de a se pune cestiunea în sens că mortea a provenit din lovituri date nu cu voinţă de a omora, acesta neconstit'uind o scuză legală, ci o modificaţiune a faptului care servea de bază a acusaţiuneî.—Cas. II, y-i Apr. 90; B. p'. h!,v.

251. Crimele şi delictele menţionate în cel din urmă articol, sunt asemenea scusabile, daca se voiri comis respingând diua escaladarea sau efracţiunea îngrădirilor, a zidurilor orî a intrărilor uneî case locuite saii a unuî apartament locuit, orî a dependinţelor acestora.

Daca faptul s'a urmat noptea, acest cas este regulat dc articolul 257. /'. 254, 809, 810, 312, a i:t. J'. Fr. 322.

252. Paricidul nu este nicî o dată scusaliil. /'. 229. P. Fi: H2H.

**253.** Omorul săvârşit **de** către bărbat asuprit **fe**meie! sale, saii **de.** către acesta asupra barbutului' **săii,** nu este **scusaliil,** dacă viaţa soţului şuii n soţiei care a comis omorul nu a fost pusă in pericol chiar în momentul când s'a comis omorul. In cas însă de adulteriu, omorul comis de către soţ asupra soţiei sale sau asupra complicelui, sau de către soţie asupra soţului său, saii asupra complicei, în momentul surprindere! în flagrant delict în casa conjugală, este scusabil. *P. 59, 225, 269, 270; Pr. P. 40, 868. P. Fr. 324.*

254. Când fapta scuseî va fi dovedită, la cas de verî-o crimă care trage după sine pedepsa muncei silnice pe totă viaţa, sau pe timp mărginit, sau reclusiunea, pedepsa se va reduce la închisdre de la şese lunî până la douî ani.

Iară la cas de orî-ce alte crime, pedepsa va fi inchisorea de la treî luni până la un an.

La cas de un delict, pedepsa se va. reduce la închisore de la 15 dile pâini la. sase lunî. *P. 59; Pr. /'. 363, 390 ; P. Fr. 326*

II. -- Oiiiiiciilere, rănirî şi loviri cari nu sunt calificate II ţeî crime nicî delicte.

255. Nu se socotesce nicî crimă nicî delict, când omuciderea, rănirile şi loviturele erau ordonate de lege şi comandate de autoritatea legitimă. *P. 57 ; P. Fr. 327.*

25G. Nu este nicî crimă nicî delict când cel ce a săvârşit omuciderea, rănirile şi loviturile a fost silit la acesta prin necesitatea actuală a uneî legitime apărări, conform art. 58. *P. Ft: 328.*



257. Sunt coprinse in caşurile de necesitate actuală de legitimă apărare şi următorele trei casurî:

1" Dacă omuciderea, rănirile saii loviturile s'ati săvârşit respingând noptea escaladarea sau efracţiunea îngrădirilor, zidurilor saii intrărilor uneî case locuite saii a unuî apartament locuit, saii a dependinţelor acestora;

2° Dacă fapta s'a săvârşit apărându-se cine-va în contra autorilor de furtişaguri saii de jefuire, executate cu violenţă;

3° Dacă omuciderea, rănirile saii lovirile comise de o femeie vor fi fost provocate imediat de o siluire exercitată asupra personeî sale. *P. 251, 309, 310, 312, 313, 354. P. Fr. 329.*

SECŢIUNEA VI.

Despre duel.

258. Acela care, într'un duel servindu-sa cu arme, nu a ocasionat nici omor nici răniri, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la şese luni, şi cu amendă de la 100 până la 500 lei. *P. Pr. 168. P. Belg. 426.*

1. Prin distincţiunile radicale ce le face de la crimele şi delictele comune, Lg. din delictul de duel, a voit a face un delict aparte, sm *generis,* distinct fiind prin natura si caracterul seu de delictele comune. Dacă dar e stabilit că, delictul de duel, avend un caracter cu totul distinct de delictele ordinare, este un delict *generis,* apoi naşte întrebarea : se. pote fără. distincţiune a i se aplica principiele şi regulele stabilite de Codul penal ea şi în crimele şi delictele comune V Cu alte cuvinte, în specia ce ne preocupă, asistenţa martorilor într un duel p6te fi calificată ca complicitate, aşa cum o prevede definiţiimea dată complicitate! de art. Roi' Faţă de acesta'definiţiune a complicitate!, siliţi suntem a ne întreba care sunt atribuţiunile martorilor într'un duel, ast-fel cum prevede legea duelului', căcî şi duelul îşi are legile luî, stabilite de vreme şi us si carî aii devenit tot atât de puternice ca şi legile scrise. E cunoscut că martorii într'un duel, afară de menirea principală de a reconcilia pe părţi, şi dacă nu parvin, o are pe aceea de a procura armele duelului şi de a supraveghea regulele' şi condiţiunile, de a asista, ajuta şi â modera lupta pentru' ca uuelul să'şi potă avea garanţia lealitate! împedicându-1 a deveni un'asasinat. Dacă menirea martorilor într'un duel este a procura armele, a asista, a ajuta, a modera lupta, apoi nu se vede lămurit că e o a doua definiţiune a complicitate! ast-fel cum ne-o dă art. 50 şi că în consecinţă trebue atribuită Lg. Codului penal, când după ce mal întâiu aii definit complicitatea în art. 50 în urmă cand vine a codifica legea asupra duelului eu definiţiunea complicitate! încă pros'pătă, în memoria sa, se exprimă prin art. 260 *dacă luptătorii se vor*

*bate la duel, fără ser/mdanţii saii martori scrii dacă regalele hotărîte de martori, orî secondanţi nu se vor fi observat etc. cu!pal>i!ul se va pedepsi cu pedepsele crimelor ordinare.* Prin urmare singur Lg. spune combatanţilor a ti asistaţi de martori sau secondant!, si martorilor a păzi reguleîe (Uleiului, deci singur art. 200 îi învită la complicitate. Apoi sau trebue să atribuim Lg. o neglijenţă ne ertată. ceea ce nu se justifică, sau trebue să zicem, că el, nici un moment, nu a considerat martorii într'un duel ca complici al delictului. Că Lg. când a codificat materia duelului, nu a avut în intenţiune de a califica asistenţa martorilor ca complicitate, reese şt din modul cum se exprimă în articolele ce formeză titlu *Desgre Duel* aşa, în art. 259 şi 260 el zice: *se vor pedepsi luptătorii* si nu întrebuinţeză cuventui. generic de autor saîi autori pe cari'l întrebuinţe'ză când e vorba de crimele şi delictele ordinare, si de ce face acesta? De sigur pentru a arăta că duelul este un delict aparte si pentru că nu p6te exista complicitate în asemenea delict. Dacă Lg. în materie de duel, tace asupra pedepsei ce se cuvine martorilor, acesta nu pote H un argument că prin tăcere i-ail calificat de complici, şi ca atare caută a li se aplica regulile complicitate! crimelor ordinare, pentru că delictul de duel, fiind un delict cu totul a parte, tote consecinţele ce reese din perpetrarea'hil vor trebui să ne supuse la reguli aparte si orî de câte or! asemenea reguli nu au fost tranşate de Lg. acţiunea justiţiei'trebue a se opri, pentru că n'are dreptul de a urmări de cât crimele şi delictele şi singurile fapte care sunt crime sad delicte, sunt acelea pe care legea le-a calificat ca atare. Cunoscut e că Lg. când a redactat art. 260, s'a inspirat de legiuirea Prusiana relativă la duel, legiuire în care se vede că martorii nu sunt pedepsiţi *(% 173>* şi dacă şi Lg. român n'a dis, este că a găsit de prisos, faţă de sfaturtle ce singur le-a dat combatanţilor şi martorilor; căcî se vede cum în alte delicte speciale, unde a găsit că pote fi loc la complicitate, a edicat anume pedepsa complicilor, (art. 216, 269 etc.). Ast-fel, din argumentele expuse, reese că martorii în materie de duel, în princip, nu pot fi calificaţi ca complici şi ca atari pedepsiţi. Pote avea loc pedepsa martorilor în materie de duel, atunci când, cum se exprimă Lg. Belgian prin legea din 8 Ian. 1851 *vor provoca sau aţâţa lupta* adică atunci' când şi conform art. 47 român care încă se găseşte sub titlul general *desjfre complicitate* vor fi agenţi provocatori, căcî, în asemenea caz, rolul martorilor se schimbă si cu densul natura si caracterul delictului, devenind o crimă comună si căruia i se jude aplica principiele i>:eneriile în materie de complicitate. — Tr. Bot. II. Sept. 93; Dr. 21 94, p. 187.

*i.* fn ceea ce privesee pe martori saîi secondanţi ai luptătorilor, rolul lor, în specie, a fost, de a regula condiţiunile duelului, recunoscut inevitabil, de a asista pe luptători pe teren, şi de a regula ca tote regulile admise şi fixate de comun acord să ne strict observate, pentru ca lupta să nu înceteze de a fi legală şi leală. Ast-fel mărginit rolul secondanţilor nu se pote considera ca o complicitate, căci acela e complice care înlesnesce comiterea unei infracţiuni, orî, departe de a înlesni comiterea unuî fapt pe care legea penală îl consideră ca delictuos, secondanţii n'au prestat concursul lor, in specie, de cât în scop de a atenua consecinţele penale a acestui fapt. Conform principiului general, caracterul penal al unuî fapt rezultă din intenţiunea culpabilă a făptaşului/ principiul este acelas pentru complici şi pentru autorul principal. Asistenţa martorilor într un duel, nu provine din intenţiunea lor culpabilă de a înlesni duelul, ci din contră, din intenţiunea lăudabilă dea-1 împedica, sau, în cas când el este inevitabil, a-l îngrădi cu regulile anume determinate, a căror importanţă şi utilitate e recunoscută şi consacrată de însuşi legiuitorul. — C. Iaşii, 17 Dec. 93; Dr. 24 94, p. 186.



ÎL Delictul de duel, de şi prin natura şi modul de perpetrare, face parte din delictele ce se comit contra personelor, şi ca consecinţă imediată ar trebui să fie şi' el prevedut printre delictele ordinare de lovituri' şi răniri de carî legea penală se ocupă în anume capitol şi titlu şi unde, prin urmare, forţamente ar putea intra şi acest delict, totuşi se ocupă "de delictul de faţă într'un capitol deosebit sub' titlu *Itespre duel,* coprindend numai 4 articole, din complexul cărora reese că Lg. s'a ocupat în special de acest fapt, prevedend anume în ce constă duelul, în ce condiţiune şi ce anume delict pote resulta 'din el, şi ce pedepsa se pote aplica; ori, prin acest sistem, de a procede se învedere'ză voinţa întregă a legiuitorului ca acest delict, cu tote asemănările unul delict comun ordinar de lovituri, răniri, etc. să fie privit ca un delict special de o altă natură, cu un caracter deosebit, ţinendu-se în semă moravurile sociale, resultând din analisa făcută acestui fenomen sau incident social, pe care a căutat să-1 umanizeze, prevedend anume condiţiuni de existenţă, când se comite, de unde şi penalitatea edictată. De aci resulta că tote regulile şi condiţiunile acestui delict trebuesc căutate în singurul titlu din Codul penal în care se prevede delictul de duel, unde se va vedea pe care şi pe cine din agenţii, cari concură la comiterea delictului, i-a făcut punibili legea. In susţinerea ideieî că Lg. a considerat duelul ca un delict special, mai există şi argumentul de text resultând din disposiţiunile art. 260, ceea ce dovedesce cu suficienţă că, în delictul de duel, se cere anume condiţiunî primite şi cerute delege, că deşi se pedepsesce, însă pedepsa, chiar dacă duelul are consecinţe mortale, nu 'şl schimbă caracterul; penalitatea se agraveză dar calificaţiunea delictului remâne aceiaş şi numai în cazul prevăzut de' art. 260, decide alt-fel. Lg. a voit a face din duel un delict special şi pentru care învederat este că în nici un chip nu i se pote aplica regulele comune delictelor ordinare prevăzute în Codul penal. In delictul de duel, singurile reguli, elemente şi penalităţi, cui şi căror se vor aplica, sunt cele ce se prevede m acest titlu. Chiar modul cum se exprimă legea când edicteză pedepsa, arătând eă ea se pote ridica până la 4 anî de închisore corecţională, denotă indubitabil dorinţa legiuitorului de a consideră duelul ca un delict special, căci după art. 8 § l, maximul inchisoreî corecţionale este numai de douî ani. Aşa dar evident este că numai în mod excepţional maximul pedepse! se ridică la 4 anî. Cu tote că modificându-se Codul penal în 1874, multe din crime sau corecţionalisat şi unor delicte pedepsa s'a agravat trecând peste maximul pedepsei corecţionale" totuşi, în delictul de duel; s'a-

agravat numai minimum pedepsei de la 6 zile la 15 zile, maxima rămânând aceiaşi, cestiunea de principiu remâne, căcî intru nimic modificările aduse în Codul penal nu aii atins regulele speciale maî sus expuse. 'In materie penală se impune şi este de strictă rigore a se examina dacă Codul penal a prevezut vre-un delict imputabil martorilor, secundanţilor la un duel, fie si cu consecinţe mortale pentru combatanţi, căcî nu pote exista pedepsa, fără ca legea să prevadă si delictul. Din examinarea şi cercetarea articolelor în carî* se prevede delictul de duel, reese că Lg. prevede anume existenţa martorilor, orî secundanţilor,' cerând ca combatanţii sa tie asistaţi de eî şi, ce este maî mult, raportându-se la onorabilitatea lor, de a atesta lealitatea luptei sau păzirea regulelor hotărîte de el, (căcî cine dacă nu denşiî ar putea să afirme acesta ?) cum este în caşul prevezut de art. 260, totuşi, pentru anume consideraţiuni do înaltă prevedere, nu voeste şi nu declară responsabili pe martorii asistenţi la comiterea delictului. Nu "se pote presupune legiuitorului omisiune, inadvertenţă sau credinţa eă era superfluu a se mal edicta o pedepsft martorilor, când în Codul penal acest fapt, imputabil dacă p6te să fie, îşi găseşte aplicaţiunea în totul* prin regulele prevezute la complicitate, ceea ce guvernă întreg Codul penal căcî duelul este un delict cu totul special. Este imposibil şi lipsit de orl-ce fundament, â se susţine eă în ideia legiuitorului â fost a pedepsi cniar pe martorii cărora le dă un rol. Fără a forţa spiritul acesteî legi, însuşi Lg. prin art. 260, ne dă elemente necesarii de a judeca, arătându-ne principiele "de cari este condus, pronunţându-se categoric cu o voinţă definitivă, că în caşul prevezut de acele articole *culpabilul been pedepsi după dispoziţiunile generale cuprinse în acesta lege asupra omorului saii alte răni corporale.* Independent de considerantele de maî sus, pentru a se demonstra şi declara ca fără raţiune şi lipsită de orl-ce fun- (lament ideia de a se susţine ca admisibilă complicitatea martorilor în delictul de duel, mai există şi argumentul susţinut si basat pe "originea prescript tiunilor ce se găsesc In Codul penal la secţia IV sub titlul *Iiespre Duel.* pe modul cum s'a confecţionat articolele ce coprinde'acesta secţiune, pe legislaţiunile care au fost reproduse,* pe. dispoziţiunile legeî privitore la acesta materie în proectul codului Penal modificat, înainte de a se promulga Codul penal în vigore, şi maî. ales pe lucrările preparatore ale comisiuneî centrale a consiliului de Stat. Codul penal în vigore. are o secţiune şi un titlu aparte *I>e*pre fmef* coprindf-nd 4 articole, în care cel din urmă atribue câreljurisdicţiunî să dea judecarea delictului, iar în primele treî articole se prevede in ce constă acest delict, precum si tote ipotesele, chiar cu consecinţe mortale. Prin art. 2tî0 se cere ca duelanţiî să fie tot-d'auna asistaţi de martori, si se indică căror duelanţî li se agraveza- posiţiunea schimbând calificarea infracţiel comise. La confecţionarea acestor articole Lg. român s'a inspirat, în parte, atât din legiuireabelgiană cât şi din cea prusiana, ambele din anul 1851. Din comparaţiunea acestor legiuiri, resultă, în mod evident, căLg. român, suprimând multe dispoziţiunî, iar pe multe din ele condensându-le într'un singur articol de lege, şi-a format un sistem propriu*cu anume prescripţiunl penale, prevedend tote caşurile posibile. Comparând legea belgiană cu cea prusiana, observăm eă în legiuirea belgiană martorii, secundanţii în tote caşurile arătate sunt punibilî (vedî ari. 432 P. belgian). Cu tote că complicitatea, ca principiu general în materie penală, este stabilită prin art. P6 şi 67 P. belgian, s'a găsit că era insuficient, în materie de un delict -special, cum este duelul, şi de aceia nu s'a referit la 'acel principiil al complicitate!. Legiuirea prusiana, deşi indică în ce cas se pedepsesc martorii şi carî din cele trei' feluri de martori, adică *purtătorii de cartelul provocafiune'i* declară nepunibilî şi scutiţi de pedepsii pe martorii asistenţi în duel. şi ce este maî mult, ci nu sunt obligaţi nici a denunla duelul <art. 172 I*. prusian), dispoziţiunî reproduse şi in codul german din 1x71 art. 2i>». Acestă. declaraţiune expresă a legiuitorului prusian îşi are raţiunea de a fi, fiind o consecinţă logică a rolului deosebit pe care îl da legea martorilor asistent! in duel, un rol de onore, de a stabili regulele hotărâtore de luptă de la cari abătendu-se combatanţii, vor putea fi consideraţi ca'omorîtorî. Proba şi afirmarea acestui fapt nu o pote face de cât eî, de aci se pote vedea acţiunea înaltă şi consecvenţa Lg. de a scuti de pedepsa pe acei cărora li se dă o misiune şi la onorabilitatea cărora are eă se raporteze pentru satisfacerea unuî comandament legal, (vedî art. 171 din P. prusian, român 260). Lg. belgian nu are o asemenea dispoziţiune. Prin urmare fie-care din aceşti Lg. are un sistem diferit de a concepe şi legifera. Pentru a învedera cele maî sus expuse, să arătăm ce conţine legiuirea penală română votată de Adunarea Deputaţilor în acesta materie, ceea-ce nu s'a produs în cursul desbaterilor cu tote că nu acesta este în vigore, căci densa a fost cu totul modificată, de Comitetul legislativ din 1864, căruia i s'a trimis în revizuire acea legiuire prin decretul domnesc din 11 Iul. 1864 şi ale cărei modificări şi suprimări au fost aprobate. Din lucrările preparatorii ale Comisiuneî legislative din Consiliul de Stat se constată că proectul Codului penal, în materie de duel, conţinea maî multe dispoziţiunî, din carî unele aii fost suprimate cu totul, altele s'au condensat într'un singur articol si ce este mai semnificativ, sc vede că există şi un art. 2*1 prin eajv martorii craii pedepsit I şi se pote crede ca este indiferent a sc şti în ci anume cas. suficient iiiud ase cunnsee că in proectul modificat martorii 111 duel sc pedepseau, iar penalitatea aplicabilă lor era anume prevedută prin art. 2*i i-i numaî pentru faptul ce se referă la delictul de duel anume conţinut în materia duelului din" proectul Codului penal menţionat, (.'omisiunea legislativă, prin raportorul seu, venind a vorbi de martorii duelului, expune, în mod cât se pote de explicit, tote principiile, după care a înţeles a reglementa un asemenea delict. Raportul procedând de acesta manieră, caută a justifica orî-ce schimbare sau nouă redactare 1 i raţiunea pentru ce trebue a se admite modul seu de cugetare, ast-fel că vorbind de suprimarea art. 281, în care se prevedea punibilitatea martorilor in duel, mărturiseşte câ nu a putut găsi nici un motiv pentru a pedepsi pe martorî, precum pe medici şi chirurgi cari asistă la un duel, fiind-că presenta acestor persone este o siguranţă pentru observarea regulelor prescrise de duel, fără carî duelul

devine un omor ordinar. Acestă importantă ţi semnificativă declaraţiune' coprinsă în expunerea de motive din arătatul raport, constitue o adevărată operă de legislator. Examinând şi analisând în 16tă competinţa acest incident social, deşi'crud şi fioros în modul de â se produce, cu consecinţe destul de grave faţă de carî societatea îi cere represiunea faptului, însă căutând a pedepsi numai pe aceî carî sunt singuri agenţi delicvenţi, Lg. însuşi a căutat să regulamenteze duelul umanizândprocedeurile de luptă. Societatea nu a vedut, în rolul ce ari martorii în duel, verî-un fapt de natură delictuosă, şi de aceea nu numaî că nu a prevădut vre-o pedepsa pentru eî, ci din contra a suprimat cu intenţiune pedepsa ce o prevedea ârt. 281 din proectul Codului penal. Acesta este singura şi adevărata explicatiune documentată, de raţiunile si motivele ce a avut Lg.'ocupându-se si prevădend, într'o secţiune şi titlu separat, acest delict, cu totul special, atât prin natura sa, cât şi prin modul cum este reguJamentat. In tine din cele maî sus expuse, s'a demonstrat că Lg. român consideră acest delict ca un delict special anume derinit şi condiţionat, arătând imputabilitatea delicuenţilor, în ce privesee pe martori nu prevede nimic, deşi ca o măsură de prevederedă acestora un rol aşa de important, făcendu-1 chiar judecătorii luptei. Chiar, când declară că acest delict se consideră ca un delict ordinar, pedepsit după gravitatea faptului comun unor delicte cu anume calificaţiune,totuşi intenţia sa este clar vădită, căcî întrebuinţeză cuvîntul de *culpabil* iar nu *culpabili,* cu t6te că de aci nu s'ar putea susţine că de ore-ce întregul fapt de duel, schimbându-şî calificaţiunea, ar atrage după sine şi'pe martori culpabili. In cazul nostru nici nu pote să fie vorba de acesta căcî pentru autorul principal se cere aplicaţiunea art. 259. Ce speţă de complicitate ar ti faptul martorilor într'un duel în care însuşi Lg. le dă un rol de îndeplinit? Ce dubiu ar fi posibil să se nască în spiritul de judecare ? In specie, nu pote să fie cestiunea de a interpreta o lege penală pentru a se deduce că şi martorilor în duel trebue să li se aplice o penalitate comună delictelor ordinare, prin similitudine şi comparaţiune, când s'a demonstrat că în legislaţiunea română, în materie de duel, raţiunile şi motivele ce se dau. de legiuitor învedereză că el a voit să facă un sistem deosebit propriu, anume reglementat şi că nu era necesar să declare expres nepunibilitatea martorilor. — Tr. Ilf. III, 21 Febr. 98; Dr. 23 98, li. 201.

4. Duelul e un delict special, un delict *"< t/eneris,* şi ca atare nu i se pote aplica partea din rartea I Codul penal, care tratează în mod general despre complicitate, şi care îşî are aplicaţiunea in tote crimele şi delictele pe cari Codul le prevede. Acesta e atât de adevărat în cât legiuirile streine, carî pedepsesc pe martori, au grija de a o spune; ast-fel în Codul prusian, se pedepsesc carteltrager purtătorul de provoeaţiune si nu se pedepsesc martorii, şi" chiar carteltrăger nu se pedepsesce când se dovedesce că el a făcut tot cei-a stat prin putinţă pentru a împăca pe provocanţi, de asemenea Codul belgian pedepsesce pe martori, dar e o disposiţiune specială şi anume în acest sens, şi acesta e o dovadă si mal mare că eî nu sunt consideraţi ca complici, alt-fel nu s'ar explica disposiţiunea legei. Acest fapt e privit ca delict nu pentru că martorii în sine aîi vre-o vină în duel, dar pentru a-1 stârpi saîi a-1 face cât se pote de rar. Lg. român luând numaî art. 246 din Codul belgian, din care a făcut, cu orecari modificări, art. 258 român, şi neadoptând disposiţiunea relativă la pedepsirea martorilor, este evident că regulile privitore la martori nu se pot explica în Codul nostru după regulile din Codul belgian, şi deci martorii, pentru faptul că au servit în acesta calitate la duel, nu pot fi urmăriţi. O dovadă că martorii, în ochii legiuitorului, nu sunt delicuenţi este că însuşi 'i prevede pentru regularitatea duelului, agravând pedepsa pentru luptători dacă s'au bătut în duel fără martori, si dacă din acea luptă a resultat mortea (art. 2t;u). Ca disposiţiunile din Codul belgian, relative ia martori, aîi fost înlăturate la noi, resultă si din circumstanţa că consiliul de Stat, căruia Vodâ-Cuza, după *2* Mai 1804, i-a trimis proiectul Codului penal, votat deja de Camera anterioră, şi care era o reproducere, mai mult saîi maî puţin fidelă, a Codului belgian, pentru a-1 revisui şi a-1 pune in armonie cu noua'stare de lucruri, suprimă, din acelproiect, tot ce era relativ la pedepsirea martorilor, arătând, în raportul comisiunei consiliului de Stat, că s'au lăsat la o parte acele articole pentru că martorii nu pot fi pedepsiţi pentru acest fapt. Deci conclusiunea ce se trage, din tote aceste împrejurări, este că Lg. român nu a voit a pedepsi pe martori în duel, şi era natural să fie ast-fel, căci eî sunt carî, în majoritatea caşurilor, impacă pe provocat cti provocator, şi când nu o pote face, eî sunt carî fixeză de maî înainte condiţiele lupteî, şi tot eî carî, instituiţi ca o garanţie de Lg. veghiază ca totul să se petrecă conform condiţiunilor stabilite, avend a judeca până pe teren diferitele incidente ale luptei. Dealmjntrelea, între martorii la un duel şi complicii la un delict nu există nici o asemănare, căcî ceea ce se urmăresce într'un duel de combatanţi şi de martori este reparaţiunea onoreî ofensate, scop nobil şi desinteresat; din contra, ţinta complicelui, în delictele ordinare, este satisfacţiunea unei uri sau resbunărî sau tragerea unul profit dintr'o faptă nepermisă de lege. — C. Buc. II, 24 Iun. 98; Dr. 55 98, p. 470.

5. Atunci când rolul martorilor se reduce numai la determinarea condiţiunilor duelului şi la apreciarea căuşelor cari i'-au dat loc, ei nu pot fi pedepsiţi întru cât nu se dovedeşte din partc-le rea credinţă, condiţiune indispensabilă* pentru existenţa complicitate!. Prin urmare, numai atunci când s'ar stabili că martorii sunt aceî carî aîi împins pe combatanţi a săvârşi duelul când decî ar fi eşit din rolul lor, ar putea fi consideraţi ca instigatori, ca agenţi provocatori, şi, în acest cas, nu în delictul de duel, ci în crima de omor, dacă, ca în caşul de faţă, din acest fel de duel, a resultat mortea. — C. Buc. II, 24 Iun. 98; Dr. 55 98, p. 470.

6. Tote pretinsele neregularitaţi petrecute în duel, asa că s'ar fi ales, pentru a se da lupta, o sală de scrimă, care nu e destul de spaţiosă pentru a permite tote evoluţiunile la carî ar voi să se dea combatanţii; că s'ar fi tras la sorţi directorul lupteî şi nu s'a desemnat, cum se face de obiceiu, cel maî în vârstă dintre martori; că unul din combatanţi cunoştea sala de mai înainte, prin faptul că ar fi tras de patru ori întrensa, şi altele de asemenea natură,

chiar tie ar fi constante, pot fi considerate cel mult ca incorectitudini de resortul Codului asupra duelului, iar uu ca infracţiuni la Codul penal. Chiar aceste critici nu se fundezi pe vre-o regulă universalmente admisă, fiind că nu trebue privit ca obligator pentru tdte ţerile aceia ce cutare autor din Franţa a dat ca regulă raţională şi demnă de urmat, căci este posibil ca Românul sau Germanul s\> ignoreze, s'au să o considere ca inaplicabilă. Prin urmare, este nelogic a zice, despre martorul care n'a observat'o, că de vreme ce n'a admis'o, nu numaî că a călcat regulele duelului, dar a căzut din rolul (ie martor în acela de complice, pentru că martorul, în Român ia. cel mult, e obligat să se conforme usurilor duelului aşa cum se practică aici. — C. Buc. II, 24 Iun. 98; Dr. 55/98, p. 470!

**25Î).** Când dintr'un duel ar fi resultat morte ssni rănirî, pedepsii luptătorilor va ti inchisorea, de In 15 dile până la patru am. *P Pr. 108.*

2(50. Dacă luptătorii se vor bate la duel fără secundanţi orî marturî, sau dacă regulile hotărâte de marturî, orî secundanţi, nu se vor ti observat, si dacă din acest duel a resultat mortea sau rănirea unuia, culpabilul se va pedepsi după dispoziţiunile generale coprinse în acesta lege asupra omorului sau alte rănirî corporali. *P. Pr. 170, 171.*

**261.** Când un militar se va bate în duel cu un individ, care nu este militar, se va supune la juridicii unea ordinară atribunalclor civile. *('. J. M. 72.*

### SECŢIL'XEA V

### Atentate îu contra hunelor moravuri

**262*}.** Orî-cine va comite un ultragiu public în contra pudoreî, se va pedepsi cu închisore de la treî lunî până la un an, si cu amendă de la 26 până la 100 leî.

Cu aceeaşi pedepsa se va pedepsi orî-cine va comite sau va ajuta să se comită un ultragiu \\\contra moralei publice saii religiose, sau în contra hunelor mont\ urî, prin unul din mijlocele enumerate la art. 2î*5 din acest Codice. */'. **Fr. HHO.***

I. l'ltragiu sc săvârşeşte printr'un fapt material care, prin licenţa şi publicitatea sa, a ocasiouat un scandal public, pentru moralitatea şi pudorea acelor carî aii fost sau au putut ii martorii acelui fapt. Distribuirea scrierilor încriminate ne având aceiaş caracter, nu pote fi considerată ast-fel, căcî faptul simplu de a vinde, fie chiar în pieţe publice, cărţi în carî se pot găsi, numai dacă sunt deschise, foiletate şi observate, unele pasagiî sau expresiunî obscene, nu este de

*) *Aliniatul al doilea al acestui articol a fost aâaoţial prin legea din X Maiu lH9r>,*



matură a atinge pudorea cumpărătorului, ceea ce Lg. înţelege a pedepsi, prin art. 262 •ci pote, cel mult, escita la desfrânare pe unii din lectori, ceea ce, cu tote că e imoral, in nicî un cas, nu pote constitui ultragiul public la pudore, prevăzut şi pedepsit de Lg. prin art. 262. Doctrina şi jurisprudenţa francesă dau aceiaşi interpretare art. 330 P. Fr. reprodus în tocmai de art. 262. Lg. nostru suprimând cu desăvârşire dispoşiţiunile coprinse în ârt. 287-289 P. Fr. carî tocmai pedepsesc anume cânturile, scrierile, imaginele etc. contrarii bunelor moravuri şi reproduse într'o lei^e specială .asupra piesei din Mai 1819, *:t* voit, fie din causă că regimul presei a fost, încă de la lst>4, mult maî puţin sever Ia noi de cât în Franţa, tie din alte puncte de vedere imposibile tie apreciat. în lipsa unor desbaterl asupra Codului nostru penal, a lăsa asemenea fapte nepedepsite. Judecătorul nu pdte da articolului 2r>2 o extensiune pe care nu o comportă aprecciarea juridică a faptului de ultragiu public la pudore, căci ar fi a crea o pedepsa nehotărâtă de lege, contrar vechiului principiu *nulla poena sine lege.* Singura dispoşiţiune ce se găseşte în Codul penal român, relativ la distribuirea orî expunerea uneî scrieri în art. 50 al. 3, fără a se referi anume precum o face art. 287 frances, la scrierile contrarii bunelor moravuri, se referă la acele scrieri carî conţin în ele vre-o crimă sau delict.—C. Jur. Iaşi, 4 Iun. 93; Dr. 83 93, p. 668.

2. Vendarea de scrisori imorale fie şi bâeţilor din şcolă, nu este un ultraj contra pudoreî publice. Acest fapt în starea actuală a legislatiunel nostre nu este pedepsit. — Cas. II, 20 (Sep. 93; Dr. 83 93, p. 668. B. 93, p. 790.

iî. Asemănat art. 262, ast-fel cum a fost modificat prin legea din 11 Maî 1895, cei carî comit un ultragiu contra bunelor moravuri, sau contra moralei publice, prin unul din mijloceie enumerate la art. 294, cum de exemplu prin scrieri sau imprimate, se pedepsesc.— Cas. TI, 11 Iun. 97; B. p. 925.

**203.** Orî-ce atentat în contra pudoreî îndeplinit saiî cercat *far a riale nlă* asupra personeî unuî copil, de sex bărbătesc saii femeesc. de verstă maî mic de 14 anî, se va pedepsi cu închisore de la douî până la treî anî. *Fr. .•;.;/.*

I. Elementele constitutive ale delictului de atentat contra pudore! fără violenţă sunt: *a)* etatca copilului să fie mal mică de u anî; *i>i* actul material al atentatorului, adică un act exterior. '•' actul imoral, adică faptul să fie comis cu ideea de obscenitate şi cu intenţiunea culpabilă. Ast-fel, dacă unul din aceste elemente ar lipsi, atunci delictul de atentat la pudore, cercat sau comis fără violenţa, nu există. In speţă, din tote actele instrucţiune!, resultă un fapt constant că inculpatul era considerat de toţi ca viitor soţ al fetei şi nu se introdusese în familia aceste î fete de cât în scop de a o lua de soţie, ast-fel că fote actele şi acţiunele sale le făcea în public, fără a avea intenţiune de a corupe şi a produce desfrânarea acestei fete, ceea ce ar ii avut loc numai atunci când s'ar fi dovedit că se introdusese în acesta familie numai în scopul de a seduce pp fată producându-I ast-fel corupţiunea şi desfrânarea

eî. O dată ce se constată că în faptul inculpatului nu există actul imoral, adică ideea aceea de obscenitate şi cu intenţiune culpabilă, cum se pote zice atuncî că dânsul a comis vre-un delict. Dacă am admite contrariul şi am zice că inculpatul a comis acest delict, atunci am esclude cel maî principal element al seu, adică intenţiunea culpabilă şi care singură'a determinat pe Lg. de a pedepsi acest fapt, căcî Lg. nostru a introdus art. 263 după cel trances Cart. 331), unde prin Codul penal din 1810 nu se pedepseau asemenea fapte de cât când erau comise prin violenţă materială asupra unuî copil, dar observându-se că în societate sunt agenţi carî, profitând de inexperienţa şi slăbiciunea de spirit a copiilor de etate mică, le luau consimţământul în asemenea acte de carî dânşii nu puteu să-şî dea seina şi corupându-î, îî seducea, ast-fel că dânşii, prin aceste fapte exersau' un fel de violenţă morală asupra acestor copii, în urmă, Lg. trances, simţind acesta lacună, a complectat'o prin introducerea art. 331 la noî 263. Ast-fel dar, prin introducerea art. 331 fiances şi 263 la noî, Lg. nu a înţeles a pedepsi de cât acel agenţî carî în comiterea acestor fapte aii intenţiunea culpabilă de a produce' desfrânarea si corupţia victimei. Ast-fel elementul principal lipsind în faptul imputat inculpatului,densul catăa fi achitat. — C. Cr. II, 4 Nobr. 95 ; Dr. 77 95, p. 634.

2. Art. 263 cerând, ca element constitutiv al delictului de atentat la pudore, ca victima atentatului să fie maî mică de 14 anî, neconstatarea acestui element, în hotărâre, constitue o lipsă de motivare, care atrage casarea. — Cas. IT, 28 Iun. flf; P». p. 824.

:'(. In materie de delict de atentat la pudore, constatarea etăţeî victimei constitue o cestiune de fapt, lăsată de lege la suverana apreciere a instanţelor de fond, care scapă de censura Curte! de Casatiune.— Cas. II, 3 Febr. 93; B.'p. 164.

4. Atentatul la pudore îndeplinit saîi încercat, este, conform art. 263, un delict, dacă s'a comis fără violenţă. Aşa precum sunt redactate art. 263 şi 264, circumstanţa dacă faptul s'a săvârşit fără violenţă saîi cu violenţă este un element constitutiv," iar nu o simplă circumstanţă agravantă, de urc-ce nu numai pedepsa se măresce în lăuntrul gradaţiuneî legei penale, ci chiar natura delictului este alta. Aşa fiind, în privinţa violenţei n'are a se pune o cestiune deosebită. — Cas. II, 10 Oct. 96 ; B. p. 1427.

o. Curtea cu juraţi este în drept a condemna la despăgubiri, chiar când se dă un verdict de neculpabilitato de către juraţi, dacă prin decisiunea lor, nu se eontrazice verdictul juriului. Asi-lVl acuzatul, dat in judeeatii criminală pentru atentat la pudore, pote fi condemnat de Curte la daune, pent.ru ca juraţii aveîî să se pronunţe numaî dacă există atentat" cu violenţă, circumstanţă constitutivă a crimei, ceea* ce nu este indispensabil pentru apreciarea despăgubirilor. — C. Jur. Ilf, 21 Dec 84 ; Dr. 29/84-85 ; p. 229.

**2<>4.** Orî-cine va comite un atentat în contra pudoreî, îndeplinit saiî cercat *cu violenţă, in* contra unuî individ de sex bărbătesc sau femeesc, se va pedepsi cu maximum închisoreî.

Dacă crima s'a cornis în contra personeî unuî copil maî mic de 15 anî împliniţi', culpabilul se va pedepsi cu maximum reclusiunei. *P. 265, 267. P. Fr. 3H2.*

1. Faptul de atentat la pudore nu este considerat de Lg;. nostru ca crimă de cât numaî atunci când este cercat saîi îndeplinit cu violenţă şi asupra unul copil maî inie de 15 anî. In tote cele-lalte caşuri, chiar asupra unuî copil mai mic de 14 ani, dar fără violenţă, acest fapt nu constitue de cât un simplu delict, ceea ce resultă în mod expres din art. 263 si 264. Asa dar elementul esenţial al crimei de atentat la pu'ddrea unul copil maî mic de cât 15 anî este violenţa.—C. dur. Ilf. 21 Dec. W4; Dr- 29 84-85 p. 229.

*2.* Atentatele la pudore eu violenţă, pedepsindu-se ca crimă sau'ca delict, după cum pacienta este maî mică saîi maî mare de 15 ani, Camera de punere sub acusaţiune trebue să stabilescă, prin mijlocele permise de lege, etatea părţii vătămate.—Cas. II, 12 Nobr. 84 ; B. p. 944.

:î. Se violeză legea când Preşedintele, în materie de atentat contra pudore!, nu pune juraţilor şi cestiunea agravantă asupra e'tăţiî mal mică de 14 anî a pacientei, — Cas. II, 18 Nobr. 80; B. p. 403.

4. Violenţa, fiind un element esenţial al crimei prevedută şi pedepsită de art. 264, nu trebue să facă obiectul uneî cestiunî separate.—Cas. II, 23 Febr. 81 ; B.p. 164.Idem: Cas, 11,9Nob.87; B. p. 925.

5. Cestiunile puse juraţilor trebuesc a fi aşa formulate în cât elementele esenţiale ale crimei, precum le determină disposiţiunile Codului penal, să fie coprinse în cestiunea pusă* Ast-fel, în crima de atentat la pudore punerea în cestiune numai a cuvântului *atentat* iar nu *atentat în contra pndoret* atrage nulitatea verdictului si a decisiunei. — Cas. II, 3 Dec. 96 -. B. p. 1658.

6. Recurentul s'a declarat culpabil, prin verdictul juraţilor, că a comis atentat cu violenţă la pudorea fiicei sale vitrige, şi că a comis o omucidere cu voinţă asupra aceleaşi fiice vitrege." Primul fapt este un delict ce se pedepsesce cu maximum inchisoreî, după art. 264, secundul fapt este o crimă prevedută si pedepsită de art. 234. Magistraţii Curţii cu juraţi aiî condamnat pe recurent -la munca silnică pe viaţă, în basa art. 264, 234, 225 şi 40. AH. 234, apileat de Curte, pedepsesce cu munca silnică pe viaţă, când omorul se săverşesce mal înainte, sau deodată, sau în urma unei alte crime. Recurentul nu a comis omorul în urma unei alte crime, ci în urma unuî alt delict, prevădut de art. 264 şi, în atare, cas nu se aplică prima ci ultima parte a art. 234. Magistraţii Curţii cu juraţi neobservând cum că atentatul la pudore, imputat inculpatului, nu este o crimă, ci un delict, a aplicat reu, prima parte a art. 234 dând recurentului o pedepsa mal mare de cât acea pronunţată de lege. — Cas. II, 16 Oct."79 ; B. p. 74 7.

**265.** Dacă culpabilii sunt ascendenţii personeî asupra căreia s'a comis siluirea, sau dacă sunt dintr'aceî carî aiî o autoritate asupră-î, dacă sunt institutorii sail servitorii seî sau ai personelor maî sus însemnate, dacă aceşti culpabili sunt funcţionari

aî unui cult. saii preoți ori călugări, saii dacă culpabilul, orî-care ar fi. a fost ajutat in crima sa de către una saii mai multe persone, pedepsa va fi, pentru caşul prevedut de art. 26H .şi 264, maximum reclusiuneî.

Când siluirea se va fi comis de către personele menționate în acest articol asupra unuî copil, de sex bărbătesc sau femeesc, în verstă maî mic de 15 anî. pedepsa va fi maximum muncei silnice pe timp mărginit. P. *Fr.* 333.

*1.* **Spre a se aplica pedepsa din art. 2≈> cată a se constata ca culpabilul este sau ascendente al persone! asupra căreia s'a «omis siluirea, sau cil este din aceia care aii o autoritate asupră-î. — ('as. H. 28 Iul. 70; B. p. 4211.**

**2. Prin art. •Jur, l.jj. prevede o circumstanță agravanta contra autorilor unul atentat la bunele moravuri, car) sun! ascendenți saii cart, prin diferitele texte de leffe, sunt considerați că au avut vre-o autoritate asupra victimei. Jurații neputănd fi întrebați de cat asupra faptelor cart fac obiectul acusațiune!, Preşedintele Curțel nu le putea pune ebestiunea de cât asupra relațiunilor de fapt care exista între autorul unuî atentat şi victima sa şi carî pot tace ca' culpabilul să fie coprins în categoria acelora carî au o autoritate asupra uneî persone. Cestiunea autorităţeî, fiind pură de drept, aparţine Curţel a decide, după circumstanțele de fapt declarate de către juriu. In specie, jurații respunzend afirmativ asupra cestiimeî dacă recurentul era tutor şi cumnat. Curtea era în drept a se pronunța, iară nu jurații, dacă aceste calități implică în sine vre-o autoritate. Deşi calitatea de cumnat era superflua prin acesta verdictul nu se viciează. de 6rc-ee faptul că era tutor era de ajuns pentru a se aplica art. 265. — Cas. II, 31 Oct. 84 ; Dr. 82 s:)-S4. p. (i«s. B. 84, p. 87a.**

**2<>fi.** Dacă din crimele prevedute la art. 263, 264 şi 265 va resultă mortea, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe viată. P. Pr. *Iii.*

**2(57.** Orî-cine va fi atentat la bunele moravuri, ațîțând. favorisând saii înlesnind obicinuit desfrânarea saii corupțiunea tinerilor de ambe-sexe mat mici de iloue-decî si unii unt. se va pedepsi cu inchisorea de la şese luni până la douî anî şi ru amendă de la 50 până la 1500 leî.

Dacă îndemnătoriî, ajutoriî saii înlesnitoriî desfrânăreî, aii fost tatăl saii mama. epitroph saii alte persone însărcinate cu privegliiarea lor, pedepsa va fi inchisorea de la un an până la douî ani, şi amenda de la 50 până la 500 lei. *P. Fr.* 334.

**1. Elementele art. 2fi7 sunt:** ***etatea mat mirii de -'i noi, înlesnirea cornjitinuei, obiceiul.*** **Nu se**



**pote esplica alt-fel cuventul *obicinnit* din art. 267 de cât câ nu este suficient ca agentul să fi facilitat un act de prostituțiune, ci trebue ca el să se fi dedat obicinuit la acest comerț. Legea voind ast-fel ca meseria, ca profesiunea infamă, să fie bine stabilită, acest trafic de corupțiune ce constitue delictul. Art. 267 pedepsesce, într'un mod general, pe toți acei cari trafica corupțiuneajuneţeî, care-î excită la desfrânărî sau corupțiune, facilitându-le mijlocele pentru a se deda la prostituțiune, trebue însă ca frecventa şi repetițiunea faptelor să aibă un caracter de o deprindere criminală. Acest obiceiii pote să resulte, fie. din fapte de corupțiune. repețitela diferite epoce, în privința aceleaşi persdne, fie din aceleaşi fapte succesive practicate în privința, unor persone diferite, ast-fel'că pluralitatea victimelor nu este o condițiune esențială a obiceiului, ci maî multe i'apte reiterate sunt suficiente pentru a-1 constitui. Aceea ce-1 constitue este frecventarea şi continuitatea actelor *şi* nu numărul personelor cari sunt obiectul acestor acte, este exercițiul acestei meserii sau acțiuni neîncetat sau succesiv cu scop de a escita sau facilita corupțiunea. Circumstanța obiceiului este deci un element esențial al acestui delict. Primul aliniat al art. 267 cere, pentru aplicațiunea pedepsei ce institue, ca* prevenitul să fi excitat, favorisat saii înlesnit obicinuit desfrânarea saii corupțiunea, circumstanța obiceiului este deci un element esențial al acestuî delict. Al doilea aliniat al acestui articol se referă la cel dintâiu şi prin urmare nu jvrevede şi nu reprimă de cat circumstanța agravantă a acelui delict, resultând din autoritatea care aparține părinților, mumei şi altor persone însărcinate cu supravegherea minorilor. Delictul clar nu are ființă de cât prin concursul acestor 2 circumstanțe : *u>* trebue ca desfrânarea sau corupțiunea să nu fi fost escitată în scop de a satisface propria sa pasiune şi *h)* ca să fie obiceiul acestor acte de escitațiune, adică reiterațiunea lor, fie că acesta reiterațiune s'a manifestat asupra unei singure persone sau asupra maî multora. O altă cestiune este aceea dacă art. 267 se aplică la aceia cari dau la prostituțiune, junele copile carî mal înainte erau prostituate^ precum se afirmă că a fost în specie. Legea nu face nici o distincțiune ; ea pedepsesce pe toți aceia care îs) fac o meserii' dc a escita la desfrânărî pe junii minori mal mici do 21 anî, puțin importă dacă aceşti, minori erau mal dinainte desfrânați. Morala nu distinge între aceia care Ic întreţin în aceste sentimente. Aceşti din urmă nu sunt câte o dată cel mal culpabili. Unii ca şi alții trebue să sufere aceiaş pedepsa. Proxeneții nu vor ii'scusabilî dacă junele copile pe carî le dedau prostituțiune! au fost înscrise la Primărie (după legea francesă la poliție). Livretele şi inscriptiuneâ tinerelor publice pe registrul Primăriei nu constitue o autorisatiune de a se deda la prostituțiune. Acesta măsură, luată în interesul public, nu are alt scop de cât a le supune la privighiarea autorităților şi vizitelor medicale prescrise de regulamente. Primăria dar trebue necesarmente a supune fetele minore, măsurilor de supraveghiare comune tuturor fetelor publice şi este cu neputință de a se vedea, în aceste măsurî, o autorisatiune care să p6tă deveni o scusă a delictului. — C. Iaşii, 23 Mart. 84; Dr. 45/83-84 p. 358.**

2. In delictul de atentat la bunele moravuri, constatarea cum că delicuentul a favorisat în mod obicinuit corupţiunea şi că victimile erau în' etate minare, constituind nisce cestiunî de fapt, sunt lăsate la suverana apreciare a instanţelor de fond, care scapă de ce'nsura Curtel de Casatiune. — Cas. II, 3 Febr. 93; B. p. 166.

**268.** Ceî căduţî în delictul menţionat în cel din urmă articol, se vor maî condamna şi la interdicţiunea dreptului de a fi tutori, curatori şi părtaşi la consiliile de familie, d'e la un an până la douî anî, pentru individiî cărora se aplică ântâiul paragraf al acelui articol; de la douî anî până la patru, pentru ceî de carî se. vorbesce în paragraful al doilea al aceluiaşi articol.

Dacă delictul s'a comis •de către tată saii mumă, culpabilul va ti încă lipsit de drepturile ce i se acordă de codicele civile asupra pers6nel copilului, în virtutea putere! sale părintesc!. *Cir. 325-341. /'. Fr. 335.*

Dreptul ce dă legea tutorului se referă numai la administraţiunea bunurilor minorilor si nu se pote confunda cu atributul putere! părinteşti, care, fiind inerinte calităţii de părinte, se exercită asupra personeî copiilor şi nu se pote pierde de cât în unicul cas al art. 268 şi atunci numai asupra copilului care a fost obiectul delictului, iar nu si asupra celor-lalţî, dacă delicventul ar mai' avea si altî copil. — C. Gal. II, 13 Ian, 96; Dr. 15 96, p. 115.

**269.** Acel culpabil de adulterin (pre-curvie) precum şi complicele seu, se vor pedepsi cu închisorea de la una lună până la şese lunî. *C'u\ 211.*

Deşi este exact în drept că consumarea actului fisic constitue elementul esenţial al delictului de adulter, cu tote acestea faptele din cari se pote deduce consumarea acestui act sunt lăsate la suverana apreciare ajudecătorului de fond,— Cas. II, 2 Mart. 83: B. p. 341. Idem: Cas II, 12 Oct. 93; B. p. 896.

**270.** Acţiunea de adulterin nu se va putea intenta dacă soţul inocent nu va cere-o formal.

Soţul inocent pote cere şi dobândi orî când, în cursul procesului, stingerea acţiune! publice, precum şi, după darea sentinţe! definitive, încetarea pedepsei, dacă va consimţi a remânea în căsătorie. In caşul acesta din urmă, complicele osândit nu pote fi apărat de penalitate. *Pr. P. !-(>.*

1. Adulteriul femeeî nu pote fi denunţat de cât de soţul care are dreptul chiar a retrage efectele condemnaţiunei pronunţată de către 'Tr. De aci resultă că legea derogând, în



acest punct, la principiul care a presidat la instituţiunea Ministerului public în materie penală, şi luând în consideraţiune atât interesul general al societate), cât şi interesul privat al 'familiei', a învestit esclusiv pe soţ cu dreptul de a denunţa si 'urmări adulterul femeeî' sale. Ast-fel acţiunea de adulter aparţinând es'clusiv soţului, Ministerul public, in acesta materie, nu este de cât parte alăturată, şi deci, nu pote pune în mişcare acţiunea publică, fie la Tr. iie in apel, fără consimţământul soţului inocent. In 'specie recurenta fiind achitată de Tr. soţul seu nu a făcut apel în contra sentinţei achitătc'irc şi Curteu a fost" sesisată numai «lupii apelul Procurorului general, apel de care s'a desislat in ziua iufăţişărcl. Ast-fel, Curtea, fără să' tie sesisată de apelul soţului, singur in drept a urmări acţiunea Tribunalului, şi condamnând pe recurenta, a comis exces de putere.—Cas. II, *i>* Ian. 80 ; B. p. 36.

2. Acţiunea publică pentru adulter nu se exercită de soţul inocent, ci numai de Ministerul public, după cererea formală a soţului inocent. Prin urmare, este neadmisibil apelul soţului inocent contra sentinţei achitătore, când el are în vedere numaî acţiunea publică.—Cas. II, 20 Mal'92; B. p. 507.

3. Exerciţiul acţiune) publice îl are numâî Ministerul public ; numai el o pote pune m mişcare şi numaî prin el acţiunea pote fi admisă înaintea inst. ae apel. Desi Lg. a admis, pentru delictul de adulter, doue derogaţiunî la dreptul comun, derogaţiunile fiind de drept strict nu pot fi întinse peste textullegeî. Aceste derogaţiunî la dreptul comun, întemeiate pe interesul căsătoriei, consistă numai : *a}* în a nu permite Ministerului public să pună în mişcare acţiunea publică fără cererea soţului; *h>* în a da drept soţului să cerâ orî când stingerea acţiune! publice contra soţiei sale si complicelui seft. Din aceste derogaţiunî nu resultă, şi nu pote resulta, că atuncî când Ministerul public nu a făcut apel contra sentinţei de achitare, singurul apel al soţului să aducă înaintea instanţelor de apel acţiunea publică, căci asupra acestui punct nu găsim in lege nici o derogaţiune la dreptul comun. In lipsa de apel din partea Ministeriulul public, acţiunea publică este şi remâne stinsă. Prin urmare", soţul nu maî potd figura în apel d'e cât ca parte civilii şi nu pote cere alt-ceva ile cât daune interese pentru prejudiciul ce va proba că i s'a causat.—(!. Hue. t, 2K Kelir. tt; Dr. »«;»*, p. 203.

4. Vezâud eseeptiune presentată ca un tine iie neprimirc întemeiat pe motivul că numaî soţul inocent pote pune în mişcare acţiunea publică de adulter; că partea civilă de astă-zi n'ar ti inocentă după cum cere art. 270 de ore-ce din instrucţiunea urmată s'ar dovedi că şi ea este culpabilă de acelaş delict, existând chiar o acţiune principală contra eî. Vedand că, într'adever, art. 270 prescrie că acţiunea de adulter nu se va putea intenta dacă soţul inocent nu o va cere formal, şi mal departe, tot acest articol dispune că soţul inocent pote cere şi dobândi ort-când în cursul procesului stingerea acţiunel publice, etc; că totă argumentatiunea în sensul excepţiuneî ridicată este dedusă din cuvintele *soţ Inocent* întrebuinţate de Lg.' Acesta interpretare nu pote ii admisă, de ore-ce delictul de adulter atingând de aprope ordinea socială a a familiei şi a bunelor moravuri domestice, nu se pote în-

ehipui un singur moment că Lg. să ii statornicit impunitatea unui soţ sub singurul cuvânt că ceî-l'al soţ ar ii şi el vinovat ele aceiaş fapt imoral; în orî-ce cas, acesta împrejurare ar constitui, cel mult, o circumstanţă atenuantă pentru apreciarea responsabilităţei penale, iar nici o dată vina de adulter a unuia din soţi n'ar putea conduce la disculparea celuî-lalt soţ. Teoria susţinută de avocatul inculpaţilor putea să existe cel mult sub vechia nostra legislaţiune (Codul Caragea şi pravila luî Matheiu V. V.) şi sub dreptul roman unde, până la legea Julia de adulteriis, adulterul era un delict privat, dar o asemenea interpretare nu pote sa aibă loc faţă cu ideile moderne asupra sistemului represiv şi cu tote instituţiunile şi moravurile din timpurile nostre. Dacă s'ar admite contrariul, am ajunge la conclusiunea că Lg. ar învoi ambilor soţi a călca credinţa conjugală, căcî, în acesta ipotesă, n'ar înflige nici o pedepsa, resultat monstruos şi necompatibil eu însăşî ideia fundamentală a căsătoriei. Cum, într'adever, o femee ar putea CH găsi o justifieaţiivnemgreşala bărbatului sfeu ?... Cum ar putea ea pretinde că desfrânarea Iul a legitimat adulterul el? Care ar maî fi prestigiul legeî când justiţia ar constata doue delicte'în loc de unul şi s'ar mulţumi numaî de a le înregistra, fără a pedepsi pe nimeni?... Lg. care în timpurile vechi era aşa de clar şi de precis când apăra pe femeia de pedepsa adulterului, dacă bărbatul avea o ţiitore, n'ar ti fost astă-zî aşa' de laconic şi de obscur şi'n'ar fi întrebuinţat o expresiune atât de vagă', simplul cuvânt *inocent,* daca într'adever ar fi înţeles a conserva ceva din tradrţiunile vechi; cu atât maî mult, cu cât acesta expresiune nu se vede nicî în Codicele Caragea nicî în pravila luî Matheiu Voevod pentru ca să putem fi autorisaţî, până la un punct ore-care, a crede că într'adever cu intenţiune s'a întrebuinţat cuventul" de inocent. Apoi/afară de acesta, dacă e vorba de tradiţiunl, pentru ce Lg. s'ar fi gândit tocmai la Codicele Caragea şi la Codul penal din 1850, ăl căruî sistem vrea tocmai să părăsescă, şi nu la Codul penal din Moldova (§ 229) care nu face nicî o deosebire între bărbat şi femeia şi care de asemenea' nu conţine nimic despre nedemnitate. In fine expresiunile *sot inocent,* întrebuinţate de Lg. din 1864, servesc numaî ca o desemnare pentru a arăta pe soţul lesat, în oposiţiune cu soţul culpabil, care' a călcat credinţa conjugală. — Tr. Jasl 1J, 21 Febr. 83 ; Dr. 28/82-83, p." 231.

5. După art. 194 Civ. soţii îşi datoresc unul altuia credinţă. Acesta obligaţiune reciprocă este sancţionată de art. 270 1*. Legisfaţiunea română, spre deosebire de cea franceză, nefăcând nicî o disiincţiune absolut între adulterul bărbatului saii al femeeî, Lg. pentru a înăbuşi scandalul^ a îngrădit exerciţiul acţiune! in adulter cu certe condiţiunî,. caii sunt particulare aceste: acţiuni, zicând că ea nu pote fi pornită, de cât numaî de către unul din soţî şi anume de cel inocent. Prin cuvintele *soi inocent* nu trebue şi nu se pote înţelege *soţul reclamant,* căcî a crede ast-fel, ar fi a răsturna principiul de reciprocitate a credinţei conjugele consacrat prin art. 194 Civ. a căruî sancţiune este art. 270 P. Şi după art. 211 Civ. ambii soţi putend cere despărţenia pentru motiv de adulter, ideea de reciprocitate perfectă a. credinţei conjugale, dominând întrega acesta materie, nu s'ar putea admite că soţul, care el însuşi este în culpă", care a sperjurat credinţa ce datora celui-l'alt soţ, să vină să reclame pentru tovarăşul şeii o pedepsa pe care şi el o merită. De şi, în opinia contrară, se argum'enteză că o greşală a unul soţ ar asigura pe cel'alt soţ de impunitate, asemenea argumentări echivalează cu o critică a sistemului admis de Lg. iar misiunea justiţiei fiind de a aplica numaî legea, iar nu de a o critica şi maî puţin încă de a o corija, inconvenientele de fapt, expuse în părerea contrarie, cată a ti lăsate la o parte, faţă cu un argument de text, ca acela din articolul 270, care de două ori repetă cuventul de *soţ inocent,* când nicăiri Lg. nu ne dă a înţelege că *inocent* însemne/ă reclamant. Jn specie, din însuşi mărturisirea reclamantei, resultă că dânsa trăesce în concubina,) cu un altul cu care are si un copil, că deci nu este un *soţ inocent.* Ast-fel fiind urmeză ase admite finele de neprimire opus care fiind pererntoriu, urmeză a se respinge reclamatiunea. — Tr.Dor. 3Uct.95;Dr.23 96,p.208.

6. Prin cuvintele *soţul inocent,* Lg. a înţeles, şi nu putea să înţelegă de cât pe soţul reclamant, pe acela dintre soţi care a cerut formal urmărirea soţului vinovat, căci a admite că atunci când soţul urmăritor s'a făcut el însuşi culpabil de adulter, acţiunea publică, deschisă după cererea sa, ar fi stinsă, ar fi să nesocotim că pedepsa adulterului nu este consfinţită de lege numai în favorea soţului, dar încă pentru a garanta căsătoria, ar fi să zicem că adulterul dacă este reciproc se pote continua nepedepsit sub scutul legeî, şi să stabilim ast-fel o compensaţiune a delictelor. — Cas. II, 26 Ian. 99; Dr. 14/99, p. 109.



7. Dacă, posterior intentare!' acţiune!, a intervenit, după cererea unuia dintre soţi, o H. de divorţ, acesta nu împedica întru nimic cursul acţiune! publice, nicî un text de lege neconsacrând, ca o causă de stingere a acţiune! pentru adulter, divorţul între soţî. In specie, acţiunea de adulter fiind intentată, după cererea soţului inocent, maî înainte de a h intervenit o H. judecătoreseă, care să pronunţe divorţul, instanţele represive, regulat sesizate de Ministeriul public, au fost în drept a judeca şi condamna pe preveniţi. — "Cas. II, 18 Apr. 77; B. p! 208.

S. Lg. lăsând în mâna soţului inocent, stingerea acţiune! publice, deja pusă în mişcare de densul, n'o face de cat in vedere de a menţine căsătoria şi de aceea zice *duci) ra consimţi a rcmrinea în cusiilorie.* Acesta condiţiune, în specie n'a putut să-ş! aibă locul, soţul inocent fiind mort, după ce Tăcuse a se începe urmărirea, şi fără ca nicî o retragere a acţiune! din parte-î să fie făcută. In asemenea împrejurări acţiunea publică remâne deschisă.— Cas. II, 27 Aug. 80; B. p. 262.

ÎL Acţiunea publică pentru urmărirea crimelor şi delictelor aparţine esclusiv Ministerului public şi dacă Lg. pentru consideration! speciale : motive protectore a menţinere! familiilor, a temereî de turburare a focarului domestic, a subordonat punerea în mişcare a acţiune! publice pentru delictul de adulter, cerere! formale a soţului inocent, acesta acţiune odată intentată, dânsa îs! ia calea ordinară, se urmăresce conform dreptului comun, afară de caşurile şi împrejurările când legea a" stabilit alt-fel. Despărţenia ca si mortea soţului inocent, intervenită după pronunţarea sentinţei condemnature a soţului culpabil, nu

p6te avea de efect a opri esecutarea pedepsei, sub motiv că soţia nu mal p6te face să renască legăturile căsătoriei, de asemenea despărţenia ca şi mortea soţului inocent, intervenită înaintea pronunţare! sentinţei de condemnare, nu note opri ca acţiunea de adulter să-şî urmeze cursul s6u, deşi soţul inocent nu mal are căderea a face să înceteze acţiunea publică. — O. Buc. I,'26 Mal 84; Dr. 74/83-84 p. 598.

10. Desfacerea căsătoriei nu pote şterge faptul petrecut pe când căsătoria era încă existentă, nici dreptul bărbatului de a exercita drepturile ce-l dă legea pentru acel fapt comis pe când avea încă calitatea de bărbat. — C. Buci, 28 Febr. 92; Dr. 26/92, p. 203.

11. Acţiunea de adulter nu se pote intenta de cât după o cerere formală a soţului inocent. Soţul nevinovat'interesat e considerat ca arbitru în acostă privinţă. Dacă legea nostra pedepsesce violarea credinţei conjugale în interesul social şi pentru a garanta sftnţenia căsătoriei considerată câ o condiţie de ordine în familie şi în societate, nu mal puţin acesta o face şi în favdrea soţului nevinovat .ofensat în atecţia şi în onorea sa. Pentru a evita scandalul ce se produco prin urmărirea unei acţiuni publice pentru adulter, şi'chiar în interesul familiei'şi a copiilor eşiţi din căsătorie, soţul inocent pote cere ori când în cursul procedure!, stingerea acţiune! publice. O condiţie pentru acesta retractare nu este ca căsătoria să subsiste şi ca soţul nevinovat să rămâie în căsătorie, precum se deduce din expresiile *soiul inocent* şi din ultimele cuvinte ale frase! întâia a aliniatului 2 din art. 270. Spre a răspunde la obiecţiile ce se fac avem a ţine se*mă că printr'un divorţ se desface legătură conjugală şi încetează prin urmare drepturile şi îndatoririle reciproce ale soţilor, însă acesta nu pote avea influenţă asupra aeţiunel publice, care începută se urmăresce fără concursul acelui soţ care s'a plâns. Soţul inocent, în sensul aliniatului.2, este, fărădeosibire, acela din soţi faţă cu care cel-l'alt soţ a violat credinţa conjugală, în cât în locul acestei parafrase legiuitorul întrebuinţează, spre scurtime, expresiile *soţul nevinovat* cari însă nu pote oferi un argument căpentru retractarea acţiune! s'ar cere ca în momentul retractare! încă să existe căsătoria şi soţul nevinovat să fie în căsătorie.'Pe de altă parte rămânerea în căsătorie ce se enunţă în partea din urmă a aliniatului l-iii este o condiţie numaî pentru a face să înceteze efectele condaninatore ale sentinţei nentru adulter. Acesta obligaţie, de a relua fosta soţie, nu o are bărbatul renunţând la plângerea sa, nici după art. 339 P. Fr. nici după jurisprudents francesă, Lg. regulând în acelaşi aliniat dreptul soţului nevinovat de a retracta plângerea şi dreptul, calificat in teorie, de'graţiare în privinţa încetarei efectelor condemnâtore, s'a inspirat de legea francezâ şi n'a organisat exerciţiul acestor drepturi, alt-fel ca* în legea franceză, de cât numaî ceea-ce era în legea francesă admis numaî pentru bărbat s'a admis de o potrivă pentru ambii soţi. In fine, acea cerinţă, *daco va consimţi a rămânea în căsătorie* din art. 270 al. 2 este şi gramaticalmente o condiţie numaî pentru exerciţiul dreptului de graţiare nu şi a dreptului de retractare a acţiune!, căcî altfel ele ar fi. trebuit să urmeze îndată după soţul inocent. Dacă s'ar cere pentru retractarea acţiune!, ca condiţie pentru acela care o retractează, ca să rămână în căsătorie, acesta ar însemna



a perpetua scandalul în mod neînţeles în detrimentul chiar al familiei şi al copiilor însăşi eşiţi din căsătorie. Aşa fiind şi' sub raportul interpretatei literale şi gramaticale cât şi maî cu semă din punctul de vedere al interpretare! logice şi raţionale, precum şi îninteresulmoralităţel publice şi a posiţiuneî sociale al copiilor eşiţi din căsătorie trebuie să se r'ecunoscă că soţul nevinovat chiar dacă s'a despărţit ca in speţă, este în drept a retracta acţiunea pentru adulter.—Cas. II, 27 Ian. 97; Dr.42/97, p.331, C.Jud.9/97, p.70. B. 97, p. 108. Idem: Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 78/98, p. 661.

12. Dacă în art. 270 Lg. a dispus că, după darea sentinţei definitive, complicele condeinnat nu pote fi apărat de penalitate, chiar când soţul lesat ar consimţi a remâne în'căsătorie, acesta disposiţiune nu sc aplică de cât la caşul când sentinţa e definitivă şi în privinţa complicelui, iar nu numaî în privinţa soţiei culpabile. Dreptul pe care îl exercită soţul, în acestă specie, este un 'drept de graţiare, care, după natura lucrului, remâne limitat la soţia sa şi nu pote schimba efectele lucruluijudecat în privinţa personeî complicelui. De câte ori însă nu există încă lucru judecat în privinţa lui, reconciliarea soţilor are caracterul de a stinge chiar adulterul, stabilind o presumpţiune legală că n'a existat nici când, tocmai acesta presumpţiune a putut fi causa pentru care soţul inculpat n'amaiusat de dreptul sSu, devenit inutil. Raţiunile, de înaltă ordine socială, carî se opun la continuarea unul proces scandalos, atunci când soţul continuă convieţuirea cu soţia sa, există şi în caşul când acest proces nu s'ar mai continua de cât în privinţa personeî coni-

£iceluî. — Cas. II, 12 Dec. 83; £r. 20/83-84, p. 155. B. 83. p. 1230.

13. De îndată ce a intervenit o hotărâre definitivă, fie faţă cu tote părţile din proces, fie numaî faţă cu una din ele, căci legea nu face nici o distincţiune, scandalul este pe deplin şi în mod public produs şi adulteriul judecătoresc constatat, şi dar, în acest cas, dreptul soţului inocent de a împedica executarea pedepsei nu mal constitue o desistare de la acţiune, ci numaî o ertare de care nu pote profita şi complicele soţului. Nu este nici o raţiune ca acesta ertare personală soţului şi permisă numai în interesul menţinere! căsătoriei să se întindă şi asupra altor persone streine de căsătorie. Ar fi cu totul anormal cu procesul să ia sfârşit printr'o condemnaţiuno definitivă fulă cu autorul principal, po când faţă cu complicele, care în realitate nu este de cât un coautor, acţiunea să se declare stinsă, şi acesta pentru motive ce nu-î sunt de loc personale; de altă parte este netăgăduit că dacă condamnaţiunea ar fi rămas definitivă de o dată pentru ambele părţi, pardonarea soţului nu ar fi putut avea nici'o influenţă asupra complicelui său, acesta urmând să-şl execute pedepsa, de ore-ce "paragraful ultim al citatului art. 270 nu mai lasă nici o îndoială în acestă privinţă. Aşa dar a stabili o regulă contrară pentru caşul când judecata complicelui s'a prelungit până după condamnarea definitivă a soţului şi ertarea luî, ar fi a stabili o distincţiune pe care legea nu o face şi pe care raţiunea nu o justifică.—C. Cr. Il/so Oct.90; Dr. 6/91, p. 43.

14. In materie de adulter, acţiunea civilă încetează prin împăcarea soţilor. — Cas. II, 3 Sept. 84 ; B.' p. 721.

15. Din art. 270 resultă ca soţul inocent pote cere ori-

când, în timpul procesului de adulter, stingerea acțiuneî publice, prin urmare, soțul inocent, care este în drept a intenta acțiunea publică, este şi în drept a renunța la acesta acțiune. Ace'stă renunțare pote să'fiesau formală, expresă sau tacită. F'ste tacită când se stabileşte prin fapte şi împrejurări,' că o reconciliare s'a săvârşit între soţî. Nu este dar, adeverat că a considera reconeiiiarea ca un mijloc tacit de renunțare ar însemna denegarea dreptului de a intenta acțiunea de adulter, tiind-că dreptul însuşi acordat cui-va, într o privință ore-care, nu este denegat ' printr'aceea că acela care are acel drept renunță.— Cas. II, 2 Apr. 97; B. p.'559.

16. Cererea, făcută de inculpat, d'a i se admite proba cu martori spre a dovedi că după comiterea adulterului, şi a cunoştinței ce a avut bărbatul de acest adulter, bărbatul s'a împăcat cu soția sa, acesta cerere, dacă era dovedită, era de natură a atrage achitarea prevenitului. Curtea de apel stabilesce că, în principiu, o asemene cerere nu este fondată, dacă bărbatul nu declară în mod expres că iartă pe nevasta sa. Acesta interpretați nun adaogă legei o condițiune rare nu este cerută de dânsa, Lg. privind împăcăciunea urmată între soţî în urma adulterului ca b ertare implicită. — Cas. II, 1 Apr. 89 ; Dr. 4 i Ktv,

p. 323. B. 89, p. 441.

17. Cererea de despărțenie se stinge prin împăcarea soților urmată după primirea cerereî de despărțenie. Acesta regulă statornicită de art. 2nd Civ. trebue aplicată cu maî mult cuvânt încă şi în caşul acțiuneî de adulter', căcî, pe lângă aceia că are de efect a veni în sprijinul menținere! căsătoriei, dorință neîndoios* a Lg. apoi o asemenea regulă tinde încă a preveni scandalul procesului de ; dulter atât de compromițător pentru moravuri. După intentarea acțiuneî de adulter constatându-s'e împăcarea intervenita între soţî, dânsa frebuesce interpretată în sensul că soțul inocent voesce a stinge acțiunea de adulter şi prin conscevență un asemenea eveniment trebuesee a fi considerat ca un fine de neprimire contra continuare! acțiuneî, Ministerul public ne maî avend, în acest cas, căderea legală a opri împăcarea intervenita intre soţi. O asemenea împăcare avend de efect a forma un fine de neprimire contra acțiuneî de adulter, pote fi expresă sau tacită. — C. Buc. I, 26 Maî 84 ; Dr. 74 83-84, p. 598.

271. Se va pedepsi cu maximum inchisoreî, persona aceea, care, tiind căsătorită, se căsătoresee din noii, maî înaintea desfacere! căsătorieî celei precedente, dacă acea căsăt<>rie va, fi fost vala-l.ila.

Asemenea se va pedepsi şi acela care, neriind căsătorit, se **căsutoresce** din noii cu o persona căsătorită şi pe care o scia că era căsătorită.

Acesta pedepsa se va aplica şi preotului saîi olicerului statului civil, care, cunoscând că o persona este căsătorită, îşi dă concursul ministeriuluî seu la o nouă căsătorie a aceleiaşi persone. *Cir. 130, 171. P. Fr. 139, P. Fr. 340.*



1. Când inst. de fond constată că prima căsătorie nu era legalmente desfăcută recunosee implicitvaliditatea el.—Cas.II, 6 Iul. 76 ; B. p. 396.

*2.* Pentru ca sa existe delict de bigamie, pe lângă existența uneî căsătorii anteriore şi faptul de a contracta o altă căsătorie, se mal cere şi intențiunea fraudulosă din partea agenților. Din constatarea că delicuenții au avut cunoscință despre căsătoria precedentă nu se pote deduce şi intențiunea fraudulosă, căci se pote ca denşiî să fi avut o noțiune greşită asupra împrejurărilor carî au înconjurat faptul, cum a fost credința că prin trecerea sa de la catolicism la ortodoxism s'ar li putut desface prima căsătorie şi că tocmai acea noțiune greşită să H fost causa căre i-a determinat a se căsători comițend ast-fel delictul cu bună credință, ceea ce şi acusați! au invocat la instanța de fond. Aşa dar Curtea, nearătând anume de unde resultă intențiunea fraudulosă, decisia sa'nu este motivată şi de aceea are a fi casată.—Cas. II, 25 Iun. 96 ; B. p. 1105.

8. Pentru ca sa existe delictul de bigamie, ca şi în orî-ce alt delict, se cere intențiune delictuosă, care consistă în voința de a înfrânge legea, care pedepsesce pe acela care, fiind căsătorit se căsătoresce din nou maî 'nainte de desfacerea primei căsătorii. Nimeni nu pote invoca ignoranța legei, pentru a scăpa de respuuderea ce o are înfrângând legea şi comițând ast-fel un delict. In specie, Curtea constată în fapt că intimata scia, la contractarea celeî de a doua căsătorii, că fusese căsătorită maî înainte civilmente. Ast-fel starea eî de cultură şi credința eî despre căsătorie în acesta stare nu î pute folosi întru nimic, pentru a se scuti de pedepsa delictului ce a comis, şi Curtea motivând şi înteme'indu-se pe aceste considerațiunî pentru a constata că lipsesce elementul esențal, intențiunea, violeză art. 271 întru cât sciință intimatei despre existența primei căsătorii e constatată,—Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 69 98, p. 583.

SECȚIUNEA VI

Arestațiuiiî neleifale, sechestratului de persfme şi alte atentați' la liberi ateu individuală

272. Se va pedepsi cu douî anî de închisore, orîcine, fără ordinul autorităței competinte, şi afară de caşurile unde legea, ordonă sau permite anume arestarea uneî persone, va fi arestat, va ri deținut saiî va ti sechestrat pe o persona pentru un motiv ore-care şi fără scop de a comite un delict special.

Se va pedepsi cu aceeaşi pedepsa şi acela care va fi dat locuință spre a se executa arestuirea, închiderea saiî sechestrarea personeî. *Const. 13. Pr. P. 587, 589, w. P. Fr. 341.*

Deținerea în biserică a unuî copil adus la botez, contra voinţe! femei care l'a adus în biserică şi neliberarea copilului de cât în urma intervenției Primarului, constitue delictul de sequestrare ilegală. — Cas. II, 30 JVIal 79 ; B. p. 461.

273. Culpabilul de infracțiunea prevedută în

articolul precedent se va pedepsi cu reclusiunea.

**1)** Dacă din faptul chiar al arestare! victimei, saii al tratamentului la care a fost supusă în timpul sechestrare! sale, a resultat o lesiune corporală gravă, sau dacă va ti fost supusă la vre-o tortură ;

**2)** Dacă sechestrarea a ţinut mal mult de o lună;

**3)** Dacă crima s'a comis asupra unuî ascendente legitim sau natura);

4î Dacă arestarea sau sechestrarea s'a executat cu port schimbat, cu nume mincinos, sau cu vre-un ordin ori mandat plăsmuit al autoritate! publice; şi

**5)** IJacă individul arestat sau sechestrai, a fost ameninţat cu mortea. ***P.*** *Fr. *4!l, 841. P. Fr.* ***211.***

**274.** Pedepsa se va scădea la închisore de la o lună la un an, dacă cel culpabili de delictele menţionate la art. **272,** până a nu se porni pâră asupră-le, vor fi liberat pe persona arestată, închisă saii sechestrată înaintea împlinire! dilei celei de al decelea, socotite din diua arestare!, a închisorel saii a sechestrare!. ***P.*** *Fr.* ***343.***

**SECŢIUNEA VII**

**Crime şi delicte privitore la poprirea sail distrugerea dovedim statului civil al unuî copil, saii la compromiterea existenţei sale; răpire de minori; infracţiuni contra lefilor asupra înmormântărilor**

**§ 1.—Crime şi delicte în contra unuî copil.**

**275.** Culpabili! de răpire, de tăinuire, de supresiunea unuî copil, de substituţiunea unul copil în locul altuia, sau aceia cari vor face să tracă un copil ca născut dintr'o femeie care însă nu l'a născut, se vor pedepsi cu reclusiunea.

Acesta pedepsa se va aplica şi acelor carî, fiind însărcinaţi cu ţinerea unui copil, nu-1 vor Înfăţişa persanelor carî au dreptul de a-1 reclama. ***Civ.*** ***300,*** *nr. P. Fr.* ***345.***

**270.** Veri-ce persoană care, asistând la o nascere de copil, nu va fi făcut declaraţiunea prescrisă de Codicele Civile, în timpul cerut de acea lege, se va pedepsi cu închisore de la **15** dile la sese luni, si cu amendă de la **26** la **150** lei.

Asemenea se va pedepsi şi orî-care persona, care, găsind un prunc, de curend născut, nu-1 va da



celor însărcinaţi cu a luî luare sau căpătuire.

Nu va fi supus la pedepsa, acela care, găsind verl-un copil, va voi să se însărcineze cu crescerea luî; va fi însă dator să dea asemenea înscris la institutul orfanilor, sau la municipalitatea locală. ***Civ. 41, 44, P. Fr.346, 347.***

**277.** Cel care vor lepăda, în verî-un loc singuratic, un copil maî mic de şepte ani deplini, precum si cel ce vor ordona a se lepăda copilul, dacă însă ordinul se va ti îndeplinit, se vor pedepsi, numai pentru acest fapt, cu închisorea de la şese luni până la doi ani, şi cu amendă de la **26** lei până la **150** de lei. Iară de se va fi lepădat copilul de către părinţii, tutorii saii îngrijitorii săi, orî din ordinul lor, atunci pedepsa va fi închisorea de la un an în sus, şi amenda de la **26** la **250** lei. ***P.*** *Pr.* ***349, 350.***

**Prin art. 277, 278 şi 279, Lg. a înţeles nu de a protege, starea civilă a unuî copil maî mic de 7 anî, căcî distrugerea stăreî sale civile face obiectul art. 275 şi 276 P. dar de a resprima delictele cari pun în pericol viaţa sa. Acesta resultă din titlul secţiune! "VII, tinde se vede că Lg. se ocupă întâiu, adică în art. 275 şi 276, de crimele şi delictele privitore la poprirea'sati distrugerea dovedireî stăreî civile a unuî copil şi al douilea, adică în cele treî articole din urmă, de compromiterea existenţei sale. De aci decurg următorele doue consecinţe : *o)* necesitatea privaţiune! copilului de orî-ce asistenţă, pentru ca autorul lepădare! să tie pedepsit, căci dacă nu a fost privat de ajutor, nu se p6te zice că i s'a compromis existenţa conform art. 277 şi 279 *b)* inutilitatea de a se cere ca element al acestor delicte intenţiunea culpabilă de a suprima starea civilă a copilului, care intenţiune este indispensabilă pentru existenţa crimei Srevăzută de art. 275. Totuşi Sacâ. acesta intenţiune există, atunci când copilul e lepădat, cum lepădarea constitue o supresiune autorul va n comis în aceiaş tinil) şi crima (le supresiune de stât civil şi unul din delictele prevezute de art. 277 şi 279, după cum copilul va ti fost lepădat într'un loc singuratec saii nesinguratec. Dacă din cele ce preced reese că nu este lepădare, atunci când autorul părăsireî copilului s'a asigurat că el a fost luat de vre-o personě, nu e maî puţin adeverat că cel ce face o atare afirmaţiune trebue s'o probeze, de ore-'ce faptului că un copil a fost găsit singur într'o stradă unde a fost depus de o persoană cu voinţa de a-1 părăsi, cum s'a întâmplat în specie, trebue a se ataşa presumţiunea, până la dovada contrarie, că autorul depunere! l'a privat de orî-ce asistenţă.—Tr. Dolj, II, 8 Apr. 94; Dr. 56/94, p. 452.**

**278.** De se va fi schilodit ori se va fi betejit copilul din causa lepădare!, fapta se va privi ca o rănire săvârşită cu voinţa celui ce'l-â lepădat; iară de se va întempla mor-

tea copilului, fapta se va piivi ca omor. In cel d'intâiu cas, culpabilul se va supune la pedepsa hotărîtă pentru rănire cu voință, şi în cel de al douilea, la cea hotărîtă pentru omor. *P. Fr. 351.*

**279.** Aceî carî vor lepăda, în loc care nu e singuratic, un copil maî mic de şepte anî deplini, se vor pedepsi cu închisore de la o lună până la şese luni, şi cu amendă de la 26 până la 50 leî.

Iară de se va lepăda copilul de către părinții săi, de către tutorii orî îngrijitorii săi, pedepsa va fi închisorea de la doue lunî până la un an, si amendă de la 2G până l'a 100 lei. *P. Fr. 352, 358.*

§ i - ltăpirr iii' minori.

**280.** Verî-care, prin viclenie saii violență, va răpi sau va face ase răpi minori, saii va înduplec:), orî va ascunde sau va strămuta, sau va face a se strămuta din locul unde erați aşedațl]de către acei sub a căror autoritate saii direcțiune erau supus! orî încredințați, se va pedepsi cu închisorea de la un an până la douî ani. *(-ir. 342, P. Fr. 354.*

**1. După art. 280 este pedepsit orî-cine pentru delictul de răpire de minori, destul numaî ca răpirea, ascunderea sau strămutarea minorului din locul unde este aşezat de către acela sub a cărui'autoritate orî direcție este supus orî încredințat, să tie săverşită prin viclenie orî violență.'Aşa dar, când judecătorul fondului stabilesce, prin decisiunea sa, că răpirea a avut loc prin violentă, acest element al delictuluî este deplin stabilit.—Cas. II, 30 Nobr. 93; B. p. 10S2.**

**2. In delictul de răpire de minori, proba cum că părinții, sub autoritatea şi direcțiunea cărora era supusă fata răpită, aveți eunoscință că acesta întreținea relațiunî ilicite şi eă'şî părăsea domiciliul pentru deîicuent. face ca delictul să dispară. De aci urmeză că dacă judecătorul fondului respinge ascultarea unor, martori invocați de p;evenit, pentru a stabili ace'sta sau refusâ de a le pune chestiuni în acest sens, comite prin acesta un exces de putere şi violeză dreptul de upărai'e, ceea ce dă loc la nulitatea şi casarea decisiuneî ce pronunță. -Cas. 11, 12 Sept. 95: li. p. I i:(5.**

281. Acela care, prin vicleşug sau prin violență, va răpi pe o fată mal mică de 10 anî, se va pedepsi cu maximum închisoreî.

Iară dacă fata a consimțit la acea răpire, orî de bună voie a mers după răpitorul el, fără insă a cunosce şi părinții sau tutorii eî, răpitorul se va pedepsi cu închisorea de la treî lunî până la douî ani. *P. Fr. 355, 856.*

**Atuncî când este vorba de a interpreta o lege, de a căuta voința Lg. cel d'ânteiu lucru ce trebue să facem este să esaminăm textul ce avem de aplicat pentru că acest text e chiar formularea voinței Lg. şi numai când textul e îndoelnic trebue să recurgem la alte texte din a căror comhinațiune să putem deduce spiritul şi voința Lg. Art. 281 P. este clar căcî el ne spune, în mod formal, că răpitorul se pedepsesce de câte orî el a răpit o fată *uuu nucă* de 16 anî. A admite că acest text de lege e aplicabil numai când fata răpită şi care a consimțit ar avea cei mult 15 anî şi acesta pentru ca Lg. traducând art. 281 exact din textul corespundetor francez, a omis cu intențiune cuventul *re'volus* şi omițend acest euvent, atunci când l'a menținut în alte texte d. e. în art. 264 P. ar ti înțeles să pedepsescă numai pe acela care a răpit o fată ce nu intrase încă încă în al 16 an, admițend dicera acest mod de interpretare, ar ti să dăm textului cu totul un alt înțeles de cât acela care resultă formal şi clar din modul cum este redactat, ar fi să facem pe Lg. să spună cu totul alt-ceva de cât cea ce a spus în realitate. — Tr. Tut. 21 Dec. 95; Dr. 22 96, p. 202.**



**282.** Dacă răpitorul se va fi căsătorit cu fata răpită, el nu va putea fi urmărit de cât după plângerea personelor acelora, cari după Codicele Civile au dreptul de a cere nulitatea unei asemenea căsătorii, şi nicî va putea fi condamnat de cât după ce se va fi pronunțat nulitatea căsătoriei. *Cit: 162, 164, ar. 307. P. Fr. 357.*

**283.** Acela care prin amăgire saii prin violență, răpesc o persona maî mică de 16 anî spre a o întrebuința ca să cerşetorescă, sau a o deprinde la desfrânare orî la alte sfârşituri spre a împărtăşi folos, se va pedepsi cu reclusiune. *P. Pr. 205.*

**§ î. - Călcarea legiuirilor asupra îumormentărilor**

284. Cel cari, fără autorisarea prealabilă a ofițerului public competinte, la Întâmplările când se cere asemenea autorisare, vor îngropa veri-un mort, se vor pedepsi cu închisore de la 15 dile până la o lună, fără a fi apărați cu acesta de osânda cuvenită pentru crime sati delicte ce aii însoțit acest delict.

La asemenea pedepsa se vor supune şi cei carî vor călca, oii in ce chip, legiuirile şi regulamentele relative la îmmormentările grăbite. *Cir. 63, in: P. Fr. 358.*

**285.** Orî-care va ascunde cadavrul uneî persone oinorîte, orî morte, în urmare de loviri saii răniri, se va pedepsi cu închisorea de la şese lunî până la douî anî, fără a fi apărat ou acesta de alte pedepse maî marî, de va fi participat la acea crimă.

Iară dacă ascunderea se va fi făcut cu în parte-şî folos, atunci se va pedepsi cu închisorea de la un an la douî anî. *P. Fr. 359.*

**286.** Se va pedepsi cu închisorea de la trei lunî până la un an, şi cu amendă de la 26 până la 150 leî, veri-cine violeză mormintele sau comite alte acte de profanaţiune asupra lor, fără a n apărat de alte pedepse, pentru crimele sau delictele carî se vor ti comis cu ocasiunea acesteî violări. *P. Fr. 360.*

### SECŢIUNEA VIII

### Mărturii mineinose, cnlomnil, injurii, revelaţiimeu secretelor

#### § 1. — Mărturie înlruhnoNÎl

**287.** Veri-care va da mărturie mincinosă în materie criminală, saiiîn contra acusatuiuî, sau în a sa favore, se va pedepsi cu maximum încliisoreî şi cu interdicţiunea pe timp mărginit.

Dacă însă acusatul, din causa uneî asemenea mărturii, se va fi osândit la munca silnică pe timp mărginit, pedepsa va fi reclusiunea de la şese până la 10 anî; iară dacă osânda acusatului a fost munca silnică pe totă viaţa, martorul mincinos se va osândi la munca silnică pe timp mărginit. *Pr. P. 355, 446. P. Fr. 361.*

1. Pentru existenţa delictului de mărturie mincinosă nu este necesar ca prejudiciul să se ii întâmplat, este destul ca să ii fost posibil, ca deelaraţiunea mincinosă să fi putut avea vre-un efect asupra judecatei. Acesta rezultă chiar din textul art. 288 care nu cere alt-ceva de cât ca mărturisirea mincinosă să fie făcută contra sau în fav6rea inculpatului şi buna ştiinţă, din partea martorului mincinos, că spune un neadevăr, în scop de a îngreuia sau uşura pozitiunea inculpatului.'—Tr. Dor. 6 Apr. 93. O. Jud. 7 94, p. 55.

2. TTn element esenţial al mărturiei mincinose, e ca judecata să fi pus bază pe acea mărturie şi să fi scos din ea elementele active ale hotărireî. In specie însă, (Hirtea dinaintea căreia s'ar n făcut mărturie mincinosă, declară în decisiune că nu pote procede la arestarea martorului după cum ceruse Procurorulgeneral, pentru că Curtea avea destule elemente de convingere din depunerile altor martori. Aşa dar, Curtea singură recunoşte că nu s'a bazat pe depunerea luî C. Afară de acesta, inculpatul şi-a retractat depunerea, a revenit asupra mărturiei, când a văzut că e greşită, după ce i s'a atras atenţiunea de către D. Preşedinte al Curţeî. Aşa dar inculpatul n'a persistat în depunerea ce se pretinde că ar fi falsă şi ca atare nu pote fi pasibil d'e delictul ce i se impută.—Tr. Dor. 7 Nobr. 96 ; Dr. 26 97, p. 203.

3. Dacă este adeverat că variaţiunile unuî martor, în depos'iţiunea sa, nu exclude în tot-d'auna buna credinţă, totuşi există delictul de mărturie mincinosă în sensul art. 287 şi 288, atunci când martorul nu arată nici un motiv serios şi plauzibil care să explice acele variaţiunî, şi când se constată în fapt că * acele schimbări, sunt făcute în scop de a veni în favorea inculpatului.—Cas. II, 26 Ian. 93 ; B. p. 79.

4. Un delict de mărturie mincinosă, comis în instanţă înaintea Tribunalului, pote* fi judecat imediat, fără a maî fi necesitate ca inculpatul să fie citat, de ore-ce delictul fiind flagrant şi comis în faţa justiţiei, orî-ce probe pe carî inculpatul ar căuta să le aducă maî târziu în apărarea sa, n'ar avea alt rezultat de cât de a tăgădui exactitatea depunerel consemnată în procesul - verbal al Preşedintelui asistat de grefier. — Vr. Dor. 6 Apr. 93. C. Jud. 7/94, p. 55.

5. Chestiunea este dacă acest Tr. este sau nu competent de a judeca pe C. dat în judecată pentru faptul că ar fi făcut o mărturie mincinosă dinaintea Curţeî de apel din Iaşî. Curtea n'a procedat în momentul când a constat delictul, în urma cerere! d-luî Procuror general, la judecareainculpatuluiconform art. 177 Pr. P. Aşa fiind, delictul imputat inculpatului şi comis în împrejurările cunoscute, nu se pote spune că s'a şters, ci remâne un delict de drept comun, care urmeză a se judeca după regulile procedure! ordinare. In adever Curtea astăzî nu mal este competentă de a judeca pe C. pentru mărturie mincinosă, comisă înaintea sa, căci Curtea n'a purces la ascultarea prevenitului a martorilor si sa ridicat de pe loc. Aşa fiind, acest text avend un caracter excepţional cu derogare la dreptul'comun, trebue aplicat cu cea maî mare scrupulositate. Remâne dar bine



stabilit că Curtea nu maî pote judeca pe numitul inculpat. Intrăm dar în regulele dreptului comun în ce privesee competinţa. Art. 22 Pr. P. dă însă drept, în ce privesee urmărirea, atât procurorului loculuî unde s'a comis delictul, cât şi acelui unde inculpatul îşi are reşedinţa saii se va piitea afla. Inculpatul însă a fost găsit în Doronoiu şi deci acest Tr. este competent a-1 judeca. Altmintrelea s'ar ajunge la o soluţiune forte curiosă. Curtea ne' maî fiind competentă de a-1 judeca, pentru că acest delict de instanţa s'a trecut şi martori! carî' au asistat la depunerea mincinosă nu mai aîî impresiunea depunerel, pe de altă parte Tr, declinându-sl competinţa, ar urma ca inculpatul să fie apărat de orî-ce penalitate. Situaţiunea luî e dar incomparabil mal bună în acest caz, de cât în orî-care altul. Nu credem ca Lg. atât de sever în acesta materie, unde proba testimonială are atâta forţă în cât e proba de drept comun, să fi putut admite o soluţiune atât de indulgentă, pentru un martor, al căruî curaj a mers până a falsifica adevărul dinaintea Curţeî. Dar, afară de acesta, nici inculpatul nu se pote plânge, fiind-că, intrând în dreptul comun, el are garanţia celor două grade de jurisdicţiune, garanţie ce :-ar lipsi în'cas când Tr. si-ar declina competinţa, iar Curtea ar primi să-1 judece. După părerea nostra art. 177 Pr. P. se aplică numai la aşanumitele delicte de instanţă, cum e bună-oră caşul art. 182 şi 184 P. numaî în asemenea cazuri se pot explica disposiţiunile art. 177 Pr. P. In adevăr, ce sens ar avea disposiţiunea după care trebue să se asculte pe martori, când ar fi vorba da caşul pe care Tr. are a-1 judeca în specie ? In şedinţă nu staţi

de cât martorii ascultaţi. Dacă mărturia mincinosă o' comite primul martor, care martori se vor asculta? cei din sală? Dar aceştia de sigur nu au nici o cunbscinţă de faptul despre care a depus martorul si ascultarea lor n'ar ti de nici un folos. Iată de ce credem că art. 177 Pr. P. se raportă la caşurile amintite, *exempt/ gratia,* maî -sus. Acolo s'ar înţelege şi explica utilitatea ascultâreî"martorilor. Şedinţele fiind publice, un ultragiu, o lovire bunioră pot fi vezute, auzite şi deeî utilitatea ascultăreî martorilor apare. La aceste casurî s'a raportat Lg. când a făcut art 177 Pr. P. El nu s'a putut gândi la caşurile în care acest articol nu s'ar putea aplica, şi e de principiu că Lg. e cuminte, că n'a emis dispoziţiunî fără aplieatiune practică. Nici argumentul'ce se scote din art. im; Pr. P. nu-I întemeiat. In adever, acest articol reglementează numaî ceea-ce trebue să facă Tr. când se aduce o imputare ore-care vre-unuî martor, cum ar ti razul când i-ar spune că e rudă, că a fost cumpărat, că a mal «lepus în alt-fel altă dată, că e duşmănie la mijloc etc. Tr. în asemenea caz, nu va judec» pe martor ca inculpat, ci va aprecia valorea depunere! sale. Ace'sta vrea să spue art. i*H l'r. P. sinii alt-ceva. De altmintrelea, Pr. P. are texte speciale pentru reglementarea deliotelur comise în instanţă (urt. 177, r>ir. urm. Pr. P.). Aşa Hind acest text trebue scos din causă. Din cele expuse s'a lămurit pe deplin că specia acesta a pus'o Le:, alături de acea preve/.ută de art. 517 Pr. P. Iată motivul pentru care cr Jem că. delictul de mărturie mincinosă, comis de inculpat, dinaintea Curţel apelative din Iaşi, e un delict de drept comun .şi care urmeză a ti judecat după regulele Procedurei ordinare. — Tr. Dor. 7 Nobr. 96; Dr. 2G'97, p. 203.

**288.** Orî-care va da mărturie mincinosă, în pricine corecţionale, orî în contra acusatuluî, orî în favorea luî, se va pedepsi cu doî anî închisore. *P. Fr. 302.*

2M9. Orî-care va da mărturie mincinosă în pricine poliţienesc!, se va pedepsi cu închisore de ]a o lună până la sese lunî. *P. Fr. 362.*

**290.** Cel ce va da mărturii mincinose în pricine civile, se va pedepsi cu închisere până la doî anî. *P. Fr. 363.*

**291.** Martorul mincinos care va ti primit orî-ce fel de mită, ori resplătire înfiinţata saii promisă, se va pedepsi cit reclusiunea, de va li petru pricine corecţionale sau civile, iar de va li pentru pricine poliţienescî cu închisore de la un an până la doi. Către acestea, ceea-ce va îi primit martorul mincinos se va lua pe **seina** ospiciilor. *P. Fr. 364.*

**292.** Ceî ce, prin orî-ce mijloc, vor amăgi pe martori spre a da mărturie mincinosă, se vor pedepsi întocmai ca martorii mincinoşi, după disposiţiunile celor din urmă cinci articole. *P. Fr. 365.*



**293.** Când, în pricine civile, prigonitorele părţi vor propune una alteia a face jurământ, sau când jurământul se va propune de către judecetor uneia din părţi, şi partea, primind propunerea, va săverşi jurament mincinos, săverşitorul unuî asemenea jurământ se va pedepsi cu închisore până la douî anî, amendă până la 250 leî, şi interdicţiunea pe timp mărginit. *Civ. 1208-1213,1219. P. Fr. 366.*

1. fntre elementele constitutive a delictului de sperjur prevedut şi pedepsit de art. 2it:i sunt: *ai* intenţiunea fraudulosă adică că persona, careaprestat jurămîntul, avea cunoştinţa de faptul pentru care i s'a deferit jurămîntul şi cu tote aceste l'a săvîrşit cu intenţiune de a aduce prejudiciu celui care l'a deferit, *b)* trebue să se constate că faptul, asupra căruia i-s'a deferit jurămăntul, era personal a luî. — Cas. II, io Iun. 81; B. p. 534.

*H.* Jurămîntul decisoriu ca mijloc de probaţiune pote ii deferit şi înaintea judecătoriilor comunale, întru cât legea nu detinde acesta. Prin urmare, se face pasibil de pedepsa prescrisă de art. 293 acela care se dovedesce că a prestat un jurământ fals înaintea acesteiinstante. — 'Tr. Tut. 15 Maî 85; Dr. 48 84-85. p. 382.

3. Delictul de sperjur există orî de câte-orî partea n'a câştigat de cât în virtutea jurământului prestat şi care s'a dovedit de mincinos. — Cas. II, 2 Ian. 89; P>. p. 65.

4. De si în principiu orî-ce persona care a suferit o daună pote cere înaintea justiţiei reparaţiunea el şi a se constitui parte civilă în instanţa corecţională care urmăresce infracţiunea la legea penală, dar acest principiu este supus necesarmente la exeepţiunile determinate de lege. I na din aceste excepţiunl se prevede de art. 1213 Civ. care declară că, în caşul când o parte a jurat, cea-laltă numai este primită a proba falsitatea jurământului, de unde resultă că acela care a fost lesat prin un jurământ fals nu se pote constitui parte civilă în instanţa corecţională care urmăresce acest delict. Nu se pote în adev6r reveni contra transacţiunel operate prin deferirea şi prestarea jurămîntului, oferindu-se de a proba falsitatea luî. Nu pote avea nict facultatea, pentru a distruge efectele aceste! transacţiunî, să intervină ca partea civilă pentru a obţine daune-tnterese m instanţe angagiată de Ministerul public, căcî şi prin acesta ar reveni asupra transacţiunel ce a oferit, expunendu-se la şansa unul falş jurământ. Ar fi a reveni asupra transacţiunel, când s'ar reclama, sub numele de daune interese, o valore pecuniară egală cu obligaţiunea asupra căreia a fost deferit jurământul. Nu se pote ftee indirect ceea-ce legea dermde de a face direct, interesele părţilor civile sunt tranşate prin trânsacţiune. In ceea-ce privesce pe Ministerul public cestiuneadacăpartea civilă este sau nu primită a stabili că jurământul este falş, îî este cu totul streină. Interesul societăţeî cere ca delictul de sperjur să nu rfemână nepedepsit, şi cu tote că partea civilă nu pote lucra, de cât în interesul seu privat, şi ale cărei interese le-a regulat irevocabil Codul Civil pedepsa însă datorită delictului, trebue a fi provocată de Ministerul public,

representantul societătel. — Tr. Ial. 26 Apr. 85; Dr. 46/84-85. p. 368.

5. In materie penală, proba testimonială nu este supusă la restrieţiunile prevăzute în art. 1191 şi urm. Civ. de ore-ce acţiunea penală, după art. 2 Pr". P. are de obiect o pedepsa şi este independentă de acţiunea Civilă. De aci resultă că în penal falsitatea jurământului pote li probată cu martori. — Cas. Vac. 17 Iul. 74; B. p. 248.

0. Jurământul, săvârşit de una din părţi, asupra unor fapte civile, nu pote avea caracterul unui jurământ fals, şi nu se pote urmări pe cale criminală, de cât în cas când s'ar produce o probă scrisă, sau cel puţin un început de probă ser'isă, asupra faptului negat de partea care a jurat. Deşi faptele criminale pot ti probate şi prin deposiţiunî de martori, nu se pote însă urma tot ast-fel şi în privinţa faptelor civile' a căror existenţă, după legea civilă, nu pote' ii constatată de cât prin producerea unui act scris. In privinţa acestor fapte, legea determinând modul cum ele art a fi probate, chiar şi sub imperiul legei de procedură criminală, trebue a li observate de judecătorii criminali, de ore-ce faptele pedepsite de legea penală, fiind o consecinţă a faptelor civile, proba celor dintaiu e subordonată celor din urmă. De câte ori este vorba de o cerere pentru plata unei datorii, a cărei existenţă nu pote fi probată de cât conform art. 1191 Civ. debitorele nu p6te, sub singura alegaţiune că a plătit datoria, să pornescă o cerere înaintea instanţelor criminale, ci trebue să producă o probă scrisă sau un început de probă scrisă, din care să resulte plata datoriei. — Cas. II, 18 Feb. 77; B. p. 82.

7. De şi faptele corecţionale pot fi probate prin deposiţiunî de martori şi prin orî-ce alt mijloc de convincţiune, strein de probele carî ar rezulta din actele scrise, însă nu este tot ast-fel şi pentru faptele civile autorisate de legea civilă şi a căror probaţiune-este supusă de către ea la producţiunea vre-unuî act scris care să le constate. In privinţa acestor fapte, legea care determină modul probaţiuneî ce pote fi admis, Li întinde imperiul seu şi asupra procedure! penale, ea trebue a fi respectată şi observată de judecătorii corecţionali, chiar în caşul când faptul autorisat de legea civilă s'ar lega prin raporturi intime şi absolute cu faptul pedepsit ae legea penală. Proba faptului penal nu pote fi stabilită de cât prin aceea a faptului civil şi a cărui consecvenţă trebue' a fi. Acest principiu se aplică si chiar Ministerului public. "Proba falsitate! unuî jurământ prestat în civil, în scopul de a respinge o plată contestată, nu va putea resulta de cât din realitatea acestei plăţi antoriore, fapt puramente civil, a cărui probaţiune e limitată la caşurile specificate prin art. 1191 Civ. Ast-fel fiind, proba testimonială, a acestui jurământ fals, nu pote fi admisă în penal de cât când va fi cestiunea de o sumă sau de o valdre inferidră sumez de 150 leî, saii dacă există un început de dovadă scrisă.—Tr. Ial. 26. Apr. 85; Dr. 46 84-85, p. 368.

S. Mijlocele de probaţiune se determină după natura faptului, iar nu după jurisdicţiunea înaintea căreia se face acea probă. Legea refusând proba cu martori pentru dovedirea unul fapt, acesta probă e inadmisibilă, chiar dacă ar fi cerută înaintea instanţelor corecţionale. Proba cu martori ne fiind admisibilă pentru a dovedi necunoscinţă de cele conţinute într'un înscris emanat de la parte, este dovedit că partea care a jurat peste cele conţinute în scris, a săvârşit un jurământ mincinos. — Cas. II, 19 Nobr. 90; Dr. 77/90, p. 615. B. 90, p. 1343.



* *§ H.* — Calomnii, injurii, revelaţiunî de secrete

**294.** Este culpabil de calomnie, acela care, prin cuvinte rostite în public, prin strigări, prin vre-un act autentic sau public, prin scrieri, prin imprimate, prin desemne, prin gravure, prin embleme vendute saîi expuse spre verdare, distribuite sau afipte în public, va prepune asupra unuî individ fapte carî, de ar fi adeverate, ar supune pe prepusul la pedepse, sau măcar la ura sau dispreţul cetăţenilor.

Calomniaîn contra funcţionarilor publici, sau contra corpurilor depositare, sau agenţi ai autoritate! publice, sau contra oricărui alt corp constituit, va fi urmărită şi pedepsită întocmai ca şi calomnia contra paiiiicularilor, cu distincţiunea stabilită maî la vale. *P. 299, 300. P. Fr. 367.*

1. Se face o greşită aplicaţiune a legil penale când Curtea condamnă pe un individ în virtutea art. 294 fără să constate elementele constitutive ale delictului. — Cas. II, 5 Mart. 76; B. p. 125.

2. Pentru esistenţa delictului de calomnie se cer' 2 elemente *a)* o denunţare făcută verbal sau în scris conţinând fapte neexacte şi cari, de ar fi adevărate, ar' espune pe denunţat la pedepse sau cel puţin la ura şi dispreţul cetăţenilor; *b)* ca acea denunţare să fie făcută cu rea intenţiune. Prin urmare, este pasibil de art. 294 acela care într'un club, spune la maî mulţi că o persona ore-care a fost' condemnată la închisore fără însă a putea dovedi acesta. — C. Focş. I, 4 Iun. 84; Dr. 71/83-84. p. 575.

*H.* Klementele delictului de calomnie, prevădutde art. 2^4 P. sunt: *a) o* denunţare făcută contra unei persone în scris, saii nisce cuvinte rostite în public, prin care va imputa acelei persone fapte, cari de-arfi adevărate, Par expune la pedepsa, sau măcar la ura şi dispreţul cetăţenilor; *b)* intenţiunea culgabilă. — Cas. II, 24 Aug. 84; S. p. 657.

4. Un fapt, ca să constitue o calomnie trebue să întrunescă, pe lângă intenţiune şi publicitatea si inexactitatea faptelor. — fr. Ilf. II, 26 Apr. 85; Dr. 45 84-85, p. 357.

5. Din spiritul art. 294 resultă că elementul principal pentru esistenţa delictului de calomnie e *publicitatea* adică agentul să facă cunoscut mai multor persone faptele neadevărate pe care le propune asupra unuî individ, căci numai ast-fel va putea aduce asupra lui ura saîi dispreţul cetăţenilor. A seri unui singur om, fie acela chjar Guvernatorul Băncel Naţionale, nu este a da o publicitate faptelor neexacte. Acest fapt nu pote intra nici în prevederile art. 298 de ore-ce acest articol cere ca denunţarea calomniosă să fie făcută înaintea unei auto-

rităţî publice, saii a unuî ofiţer de poliţie judecătoreseă, şi Banca Naţională nu are nicî una din aceste calităţi, ea este numaî o instituţiune publică iar nu o autoritate constituită, care se potă tran*a diferendele dintre cetăţeni. Faptul de a adresa o scrisore uneî persone pusă în capul uneî societăţi financiare de cel maî înalt ordin, şi prin care să se arate fapte necorecte si neoneste asupra unor individ! carî nu le-a comis, constitue în adever un fapt care, deşi neprevcdut de Codul penal, totuşi nimeni nu pote dice că nu este reprobat de morală, prin urmare inculpatul trebue absolvit. — Tr. Putna, 10 Ian. 94; Dr. 56 94, p. 453.

(î. Codul penal consideră ca o calomnie orl-ce imputare a unuî fapt care atinge onorea saii consideraţiunea personeî căreia se impută faptul, dar numai în caşul când cuvintele sunt proferate în public. Legea cere acesta circumstanţă pentru calomnie, căcî numai ea denotă intenţiunea de a vătăma, fără care nu pote fi un delict; de unde resultă că cuvintele rostite într'un loc public trebue a ajunge la auzul maî multor persone, căci legea nu consideră ca un calomniator pe acela care le-a confiat, deşi într'un loc public, însă numai cercului intim în care se afla, fără să fi putut fi audite de alt-cineva. Ast-fel fiind spiritul legeî care, nedeterminând caracterele publicitate!, a lăsat judecătorilor sarcina de a precia faptele din care să potă resultă, urmeză că un restaurant nu pote fi considerat ca loc public în spiritul legeî, de cât numaî când se aflau în adev6r omeni în acest loc, când s'a comis delictul. — Tr. Ial. 18 Sept. 85 ; Dr. 72/84-85, p. 575.

7. Prin cuventul *presă* se înţelege verl-cefel de imprimate, fie ziare, fie broşuri, fie placarde sau foi volante, destul să fie aduse la cunoscinţa obşte! cu ajutorul tiparului. — Cas. II, 20 Ian. 93 ; B. p. 73. Idem: Cas. II, 17 Apr. 96; B. p. 761.

S. Cuvinte generice ca *hoţ, pungaş* de şi rostite în public, la adresa uneî persone, nu constituesc delictul de calomnie, de dre-ce nu articuleză imputări pentru vre-o faptă determinată, ci numaî o injurie prevedută şi pedepsită de art. 299.— Cas. II,'28 Ian. 85 ; Dr. 23/84-85, p. 181. B. 85, p. 63.

0. Imputarea adusă în public unei persone pentru un anume fapt care,de ar fi adeverat, ar supune-o la o pede'psă corecţională, constitue o adeverată calomnie în sensul art. 294, iar nu numaî o simplă injurie. — Cas. II, 30 Apr. 9<J ; B. p. 574.

10. Faptul atribuit uneî persone că ar fi primit o sumă de banî ca să o dea unuî funcţionar public, în scop ca acesta să nu apere interesele statului, ce intra în atribuţiunile sale a le apăra, pentru'care nu se administreză nicî o probă, constitue delictul de calomnie prevezut de art. 294.—Tr. Dolj. II, 15 Nobr. 94; Dr. Hn.'94, p. 685.

11. Defăimările făcute prin hârtii oficiale, atribuind fapte, care de s'ar dovedi adeverate, ar atrage dispreţul cetăţenilor, constitue delictul de calomn-ie. — Cas. II, 12 Febr. 85; B. p. 137.

12. Calomnie nu pote exista din partea unuî funţionar care face un act relativ la' atribuţiunile functiunel sale.—Tr. Ilf.ll, 26 Apr. 85; Dr. 45/84-85, p. 35H.

13. H. care stabilesce că faptul pentru care delicuentul s'a declarat culpabil prin verdictul juraţilor, constitue un delict de calomnie, se pronunţă, în mod implicit, că acel fapt nu constitue o injurie şi ast-fel e suficient motivată.—Cas. II, 14 Febr. 90; B. p. 219.

V



14. Delictul de calomnie, săvârşit prin cuvinte rostite în public, nu se pote schimba într'un delict de presă de competinţa Curţeî cu juraţi, când inculpatul, înaintea Tribunalului corecţional, tăgăduesce paternitatea articolelor apărute în ziare, cari reproduc aceleaşi imputări. — Tr. Dolj II, 15 Nobr. 94; Dr. 85/94, p.'685.

15. Prin art. 24 din Constituţiune, prevedendu-se că autorul este respundetor de scrierile sale, iar în lipsa autorului este respundetor pentru scrieri gerantul, se înţelege că este răspunzător autorul real,iar nu orice altăpersonâ care s'ar declara ca autor, prin urmare, în caşurile de urmărire penală, partea civilă, ca si Ministerul public, aft dreptul* de a produce probe pentru descoperirea adevăratului autor al scriere! incriminate, deşi ar exista altă personă care şi-ar apropia acea scriere ca opera sa, căcî aplicându-se lrgea în alt mod, ar fi să se dea loc la represiuni ilusoriî pentru delicte grave ce s'ar comite prin scrieri publice, ceea ce n'a putut să intre în spiritul legeî. In specie, atât judele de instrucţiune cât şi Camera de punere' sub acusaţiune retuşând proba cu martori, invocată de recurent, spre a stabili că autorul articolului calomnios publicat .este M. iar nu C. care şi-Fa apropiat ca opera sa, aii violat citatul art. 24 din Constituţiune. — Cas. IT, 16 Sept. 98, Dr. 60/98., p. 513.

16. In delictul de calomnie, elementele din carî judecătorul fondului îşi formeză convingerea că faptul imputat e de natură a atrage ura şi dispreţul cetăţenilor, constitue o cestiune de fapt lăsată cu totul la apreciaţiunea sa suverană. — Cas. II," l Mart. 94; B. p. 2«9.

17. In delictul de calomnie prin presă, urmeză ca cestiunea pusă juraţilor săcoprindă pe lângă elementele materiale sau exteriore arătate în art. 294, şi întrebarea asupra elementelor morale sau interne ale acestuî delict, adică asupra sciinţei agentului cum că faptele imputate nu erau adevărate şi că densul a avut intenţiunea de a aduce vătămare pacientului. Aşa dar, când prin chestiunea pusă juraţilor, aceştia n'aii fost întrebaţi, osebit' de faptul material, şi" asupra relei credinţe şi a intenţiune! culpabile a delicuentuluî, cestiunea este pusă în mod greşit si acesta atrage nulitatea clecisiunel pronunţate. — Cas. II, 15 Febr. 95; B". p. 211.

ÎS. Când în delictul de calomnie prin presă, cestiunea pusă juraţilor coprindca, afară ile cele-râlte clemente, şi întrebarea dacă prevenitul a comis faptul cu rea credinţă, aeesta implică cu certitudine elementul bunel sale sciinţe cum că cele imputate nu erau adeverate,—Cas. II, 30 Apr. 96; B. p. 775.

li). In expresiunea: *dacă este culpabil* se conţine t6te elementele cari constituesc culpabilitatea, căci acesta expresiune coprinde în sine: *a)* (iacă cutare personă este autorul faptului specificat prin întrebarea pusă piraţilor >i *b)* dacă acea personă a avut intenţiunea sau voinţa culpabilă. Acesta intenţiune* resultă pentru juraţi din desbaterî aşa că sunt în stare să se pronunţe în deplină cunoscinţa asupra culpabilitate! acusatului. Responsabilitatea penală este suficient constatată şi stabilită pentru tote infracţiele penale de competenţa Curţeî cu juraţi prin întrebarea: *cutare este culpabilul?* Dacă pentruunele crime se cere, pentru stabilirea intenţiunel, pe lângă expresiunea *culpabil* a'se adăogi expresiunile *cu voinţă* spre a putea imputa faptul comis, acesta este numai la omu-

cidere, întru cât omuciderea e de două soiuri, fiind omucidere cu voinţă şi fără voinţă, precum resultă din antitesa'art. 248 şi 225. In afară de acesta pentru a restabili responsabilitatea penală nu e trebuinţă a maî adăoga pe lângă *este'culpabil* şi alte expresiunî, sau a pune o deosebită cestiune. In deosebi pentru delictul de calomnie săvârşit prin presă, nu e trebuinţă d'e a pune în cestiune şi sciinţă inculpatului asupra' faptelor publicate, fiind-că scimţa privind elementul moral, este coprinsă în întrebarea: *este culpabil?* fiind-eă sciinţă în mod deosebit, nu se cere pentru cele-Falte infracţiî deferite spre judecare juraţilor şi pentru a cere anume şi sciiiîţa, ar trebui să tie prescrisă de art. 294 ca un element deosebit, ceea ce nu este.— Cas. II, 8 Mal 96; Dr. 46/96. p. 398. B. 96, p. 857. Idem: Cas. II, 26 Mart. 97; B. p. 501.

20. Cestiunile puse juraţilor urmeză să fie formulate în aşa mod, în cât juriul să fie pus în posiţiune a cunosce şi a delibera asupra ne-căruia din elementele ce constitue delictul prevădut de lege. Ast-fel. în materie de delict de presă, cestiunea pusă juraţilor în sensul: *dacă delicventul este culpabil că prin diariil. . . . din dina.... sub rubrica.... a prepus (nupru reclamantului fapte cari, dacă ar fi adevărate ar expune pe acesta la pedepse sau la ura şi dispreţul cetăţenilor,* este bine pusă întru cat se vizează articolul incriminat care conţine anume faptele ce se imputâ reclamantului, şi acest articol tiind pus în vederea juraţilor, aceştia aîi fost puşi în posiţiune a cunosce şi delibera asupra fie-căruia din elementele ce constitue delictul. — Cas. II, 24 Febr. 97; B. p. 257.

21. In regulă generală delictele de presă ca şi cele politice şi crimele se judecă de Curtea cu juraţi. Insă pentru atari fapte comise în Dobrogia, legea de organisare judecătorescă a acestei provincii prin art. 53, derogând de la principiul constituţional menţionat, a creat o constituţie judecătorescă deosebită cu putere de a le judeca, a înfiinţat adică Tr. de apel din Tul'eea. Mai târziu, legea pentru modificarea circonscripţiuneî Curţeî de Focşani şi suprimarea Tr. de apel' din'Tulcea, prin art. > al. ultim, desfiinţând acest Tribunal, a învestit pe Curtea de Galaţi cu tute atribuţiunile luî. i-a dat drept de a se constitui în Curte criminală şi i-a conferit puterea de a judeca tote crimele şi delictele de competinţa juraţilor comise pe teritoriul provinciei sus citate. Menţionata lege nu conferă un asemenea drept de jurisdicţie si celeî-l'alte Curţi de apel. Prin urmare Curtea de Iaşi neputendu-se constitui în Curte criminală, nu are competinţa de a se pronunţa asupra crime^ lor şi delictelor de presă comise în Dobrogia.—C. Iaşi II, 17 Sept. 9»; Dr. 17 97, p. 131.

22. Delictele de presă pot fi deferite Curţeî cu juraţi sau prin ordonanţa judecătorului de instrucţie, orî de a dreptul de către partea vătămată. — Cas. II, 17 Apr. 96; B. p. 761.

28, In materie de calomnie adusă prin presă acţiunea publică nu se pote pune în mişcare, şi instanţele de represiune nu pot pronunţa pedepsa contra calomniatorului de cât în urma cererii şi stăruinţei aceluia care se pretinde calomniat. Aşadar dacă reclamantul se desistă acţiunea publică trebue închisă.—Cas. II, 14 Maî so : B. p. 164.

24. Acţiunea în calomnie fiind personală nu se pote exercita de cât de către partea lesată, singură în măsură de a



aprecia dacă denunţarea formată contra sa constitue orî nu o calomnie. Prin urmare, dacă reclamantul îşi retrage plângerea ce a făcut, Ministerul public nu este în drept a-şi însuşi acţiunea şi a cere urmărirea calomniatorului. — Tr. Dâmb. 14 Nob. 88; Dr. 81/88, p. 654.

25. Acţiunea în calomnie fiind personală, se pote exercita numaî de către partea lesată, singură în măsură de a aprecia dacă denunţarea formată contra sa constitue ori nu o calomnie, prin urmare, dacă reclamantul îşi retrage plângerea, acţiunea publică este -stinsă. — Tr. Musc. 6 Oct. 89; Dr. 25/90, p. 197.

26. In principiu acţiunea puDlică odată deschisă nu pote fi retrasă de către partea reclamantă, sau declarată stinsă, de cât în caşurile anume determinate de lege. Este constant, în specie, că legea nu prevede că acţiunea publică trebue să fie declarată stinsă, prin retragerea plângere! formulată de către partea vătămată, dar nu este mal puţin adevărat, că prin retragerea acestei plângeri, două din elementele constitutive ale delictului: intenţiunea calomniosă a agentului, .şi denaturarea adevărului, în faptele imputate, sunt înlăturate de ore-ce partea ce se pre»tinde vătămată recunosce implicit temeinicia imputărilor aduse. In asemenea circumstanţe, Curtea în zadar ar căuta dovada delictului de calomnie, în elementele de probaţiune produse înainte de retragerea plângere!, căcî soluţiunea procesului s'ar găsi prejudecată în favorea delicuentuluî, prin însăşi atitudinea şi declaraţiuneapărţeî lezate. Aţa fiind", ar fi inutil' a intra în examinarea fondului procesului, când (/ *priori* Curtea şi-a format convicţiunea că faptul imputat nu constitue o calomnie pentru partea reclamantă. Odată recunoscut că faptul incriminat nu intrunesce elementele constitutive ale delictului de calomnie şi nici nu cade sub previsiunile vre-unuî text de lege penală, cu drept cuvent inculpatul cere stingerea acţiuneî publice. Acţiunea publică deschisă avend de obiect reprimarea unui fapt delictuos şi pedepsireaautoruluiacestuidelict, ea trebue să fie declarată stinsă, când se constată în fapt că delictul urmărit nu a avut nici o existenţă legală, ţi că prin urmare nu e loc la o represiune. Nu se pote susţine, că Curtea declarând stinsa acţiunea publică, prin acesta ar recunosce dreptul părţel reclamante de a transige cu inculpatul asupra acţiuneî publice, de ore-ce Curtea declarând stinsă acţiunea publică se întemeiază pe neexistenţa unuî fapt delictuos, iar nu pe tranSacţiunea părţilor, asupra unui fapt ce ar fi fost în adevăr comis de delicuent, şi care cădea sub previsiunile vre-unul text

SenaL—C. Gal. II, 10 Iun. 95: T. 69 95, p. 571.

27. Afară de ore-care escepţiunî cum sunt: delicte de adulter, de răpiri de minori, ţi altele unde acţiunea publică nu pote fi pusă în mişcare de cât după cererea şi stăruinţa parte! vătămate, tote cele-l'âlte delicte interesând ordinea publică, Ministerul public are drept a porni acţiune şi a chema la răspundere pe delieuenţî. Delictul de calomnie neintrând în escepţiunile sus enunţate, nu se pote privi alt-fel; chiar dacă nu există cerere din partea calomniatului Ministerul public are dreptul a porni acţiunea contra calomniatorilor. — Cas, II, 5 Iun. 81; B. p. 519.

2S. In delictele de calomnie, ce se găsesc în esaminarea instanţelor corecţionale, declaraţiunile părţilor de împăcare nu

V



atrag după sine stingerea acţiune! publice, de ore-ce acesta acţiune se esercită de Ministerul public şi se susţine în interesul societate!; părţile pot transigeîn asemenea cas numaî asupra daunelor. — C. Buc. I, 1 Mart. 89 ; Dr. 28/89, p. 220.

29. Acţiunea în calomnie de şi personală, fiind însă dedusă înaintea instanţei corecţionale, nu se pote stinge prin' declaratiunea părţilor că s'au împăcat.—C. Buc. III, 18 Dec. 89; Dr. 25/90, p. 197.

30. Nici un text de lege nu dă dreptul reclamantului, în materie de calomnie,. a închide cursul acţiuneî publice. — Cas.II, 4 Oct. 95; Dr. 69/95, p. 570. B. 95, *jo.* 1219.

SI. Odată ce acţiunea publică pentru calomnie a fost deschisă, după cererea părţi! vătămate, simpla presumpţiune de renunţare din partea reclamantului,'dedusă din faptul nepresentăreî sale în instanţă, nu pote închide acţiunea publică, întru cât nici un text de lege nu acordă reclamantului, în materie do calomnie, un asemenea drept. — Cas. II, 21 Apr. 97; B. p. 577.

32. După instituţiunile nostre sociale, bărbatul fiind considerat cap al familiei, urmuză că orî-ce ultragiu adus unuî membru al familiei de sub autoritatea sa morală (cum e ultragiul adus femeie! sale), se restrânge direct şi imediat asupra luî, şi, în interesul ordineî sociale, densul este chemat să alerge la tote mijlocele ce le va crede nimerite pentru a repara onorea familiei ultragiate. Aşa dar, bărbatul este în tot dreptul să pună în mişcare şi să urmărescl în numele seu personal acţiunea în calomnie pentru ultragiul adus soţiei sale.—Cas. II, 1 Mart. 94; B.'p. 269.

**295,** Se socotesce mincinosă orî-ce imputare pentru care nu se înfăţişeză legiuita dovadă. Prin urmare, imputătorul nu potefi primit a cere, spre a sa aperare, de a se dovedi imputarea sa de către alţii, nici va putea să se apere dicend că înscrisurile, piesele sau faptele dovedftore ale crimei orî delictului imputatului sunt cunoscute, sau că imputarea, pentru care imputătorul se află tras în judecată, s'a copiat orî s'a scos din scrieri streine sau din alte scrieri tipărite. *P. Fr. 368.*

Prevenitul pentru delictul de calomnie prin presă este admis, după distincţiunile făcute de art. 295 să se apere, probând adevărul faptelor imputate. După art. 296, dovadă legitimă în materie de calomnie prin presă, pentru constatarea veracităţeî faptelor imputate, nu se pote socoti de cat aceia care resultă dintr'o hotărâre judecătorescă saii din orî ce alt act autentic, saîi din un înscris cu scrierea saucu subscrierea imputatului. De aci resultă că modurile de probaţiune în acesta materie sunt limitate şi orî-ce dovadă care n'ar fi coprinsă între cele prevădute de art. 296 nu pote fi primită nici chiar înaintea Curţii cu juraţi, căcî dându-s'e Curţii cu'juraţi judecarea unor asemenea delicte nu s'a" schimbat natura lor şi probele declarate neadmisibile de lege rămân neadmisibile, independent de jurisdicţiunea care are a se pronunţa asupra lor. — Cas. II, 12 3ept. 94; Dr. 65/94, p. 527. B. 94, p. 887.



**296,** Când fapta imputată asupra cuiva se va dovedi adeverată, imputătorul va fi apărat de orî-ce pedepsa.

Se va socoti ca dovadă legiuită numaî aceea ce va resultă dintr'o hotărâre de judecată, s'au din orî-ce alt act autentic, sau •din vre-un înscris cu scrierea şi cu subscrierea imputatului.

Când imputarea va avea de obiect faptele unuî funcţionar public, relative la atribuţiunile sale, atunci faptele imputate se pot proba după regula comună.

Când, pentru faptele imputate unuî funcţionar sau unuî particular, se vor fi început urmăriri de către Ministerul public, sau când există un denunţător, urmărirea calomniei se va suspenda, dacă va cere imputătorul, până la resolvarea procesului relativ la faptele imputate. *P. Fr. 370.*

1. Afară de dovezile ce rezultă dintr'o hotărâre judecătorescă, dintr'un act autentic sad dintr'un înscris cu scrierea şi subscrierea inculpatului şi mal presus de tote aceste dovedi, este proba resultând din însăşi Inărturisirea imputatului a faptului ce i se impută ; acestă mărturisire pote rezulta dintr'o scriere tipărită pe care imputatul ar recunosce că emană de la dânsul şi că este opera sa proprie.—Cas. II, 15 Ian. 90; Dr. 8/90, p. 58. B. 90, p. 92.

2. Împrejurarea dacă faptul atribuit e licit saiî ilicit este indiferent întru cât adevărul acelui fapt e constant şi acest adevăr este de ajuns pentru a esclude orî-ce idee de calomnie. — Cas. II, 27 Ian. 84; B. p. 79.

3. Deşi este adevărat că procesele verbale încheiate de substitutul Tribunalului nu pot fi combătute de cât prin înscriere în fals, acesta are loc numai în cât privesee faptele ce densul a fost chemat să constate, iar nu si în ce privesee un alt delict a căruia constatare n'a avut de scop a o face. Aşa dar, pentru acest din urmă' fapt, pote fi combătut prin martori un atare proces verbal. — Cas. II, 4 Aug. 95; Dr. 5K/95, p. 486; M. 95, p. 1049.

4. In delictul de calomnie săvârşit în persona unui funcţionar, nepronunţarea judecătorului de fond asupra cerere! făcută de prevenit de a se aduce nisce dosare spre a dovedi că imputările ce adusese reclamantului, nu erau calomniose, constitue o omisiune esenţială care dă loc la casarea (lecisiunei sale. — Cas. II, 20 Sept. 94 ; B. p. 903.

*o.* Avocatul Spitalului Sfântu Spiridon, nu pote fi considerat ca funcţionar public de ore-ce spitalul'de şi e un aşezământ de utilitate' publică însă este privat, fiind o persoană juridică şi funcţionarii acestui aşezământ nu sunt funcţionari publici, denumirea acesta fiind proprie numai pentru funcţionarii Statului, Judeţelor şi Comunelor.—Cas. II, 15 Apr. 96 ; Dr. 16/96, p. 397. B. 96, p. 749.

(5. Religiunea de Stat a fost proclamată de puterea nostra constituantă ca un principiu de drept public determinandu-se chiar forma sa confesională aceea adică a religiune!

ortodoxe a resăritului. Acesta practică a religiuneî creştine ortodoxe de către Statul român se manifestă între altele cu ocasiunea solemnităţilor religiose cari preced sau însoţesc un eveniment politic saii serbătore naţională şi cari sunt de natură a afirma caracterul Statului si a întări asezămentul seu moral; din clădirea şi întreţinerea edificielor publice consacrate cultului religios; prin împrejurarea pedepsire! faptelor carî împedica sau turbură liberul eserciţiu al acestui cult; din prestarea jurământului ce se impune funcţionarilor saii maitorilor si în fine, din numirea sau confirmarea de către Stat a miniştrilor cultului însărcinaţi cu un serciciu public religios, precum hi a retribuire! lor iarăşi de către Stat sau Comună. Deşi atribuţiunile şi căderile preotului ce e chemat a esercita ministerul sacerdotal e de o ordine spirituală, totuşi din împrejurările espuse trebue a-l considera ca un funcţionar public. In consecinţă dai" faptele imputate unor atari persone pot n probate după regulele de drept comun.—C. Buc. III, r> Sept.»<>; Dr. 62 90, p. 4»K.

T.Imputareafăcutăprin presă unuî fost Mitropolit eti ar ti participat la un asasinai, noavend de obiect faptele unui funcţionar public relative la atribuţiunile funcţiune! sale. trebue'să fie dovedită conform art. 295 şi 296 adică prin hotărârijudecătoresc! sau înscrisuri emanate de la persona vizată şi subscrisă de dânsa. <> hotărâre a Sf. Sinod nu pote constitui o probă legală când e vorba de o crimă de drept comun, întru cât în asemenea cas numaî o decisiune a Casaţiei dată pe temeiul art. 16 din legea sinodală ar constitui dovada legiuită.—Cam. Acus. Buc. 3 Dec. 96; Dr. 81/96. p. 6Sfi.

s. In cas când, pentru faptele imputate unei persone, se vor ti început urmăriri sau ar exista un denunţător, urmărirea calomniei se suspendă, dacă va cere imputătorul, până la resolvarea procesului relativ la faptele imputate. Din aceste prescripţiunl ale legeî resultă că, spre a ti loc de a se suspenda judecarea acţiunel în calomnie,' trebue, pe lângă alte condiţiunî, una din următorele două: *a)* Să existe un denunţător caro să fi sesisat cu urmărirea faptelorimputate, pe cei îndrituiţi cu urmărirea crimelor ^i a delictelor; *h)* Să existe deja urmărire de către Ministerul public contra autorilor faptelor imputate. Regula suspendare! acţiune! în calomnie este o esccpţiune la principiele legeî asupra judecărei acţiunilor în calomnie după care nu se admite nicî suspendarea judecatei nicî posibilitatea probaţiuncî imputărilor prin alte mijloce de cât cele limitativ prescrise de lege; de unde rezultă că dacă legea a admis în multe casurî suspendaicaacţiuncî în calomnie, prin acesta n'a putut voi să dea calomniatorului putinţa ca, constituindu-se el însuşi denunţător al faptelor imputate, să obţie, prin singurul seu fapt. suspendarea acţiunel în calomnie, în caşul când acţiunea contra calomniaţilor pentru faptele imputate de calomniator s'ar afla prescrisă. In specie, nu s'a dovedit, înaintea instanţelor de fond, că ar exista vre-un denunţător, altul de cât recurentul, iar pe de altă parte faptele care fac obiectul imputărilor declarate calomniose s'a petrecut, de maî bine de 18 anî. Aşa fiind cu drept euvent. s'a respins cererea de suspendare.—Cas. II, 10 Mart. 81; B. p. 264.

11. Suspensiuneaurmărirel calomniei nu se pote ordona de cât în caşul prevezut de art. 296. - Cas. II. 4 Mal 84; Dr. 54 83-84, p. 429.

10. Pentru ca să aibă loc suspendarea acţiunel în calomnie trebue să existe o urmărire începută de Ministerul public în contra calomniatului, sau o denunţare în scop de a se porni o urmărire.—Cas. IT. 16 Iul. 82; B. p. 792.

11. După art. 296. suspendarea unei acţiuni îndreptată în contra calomniatorului nu pote ti admisă de cât atunci numaî când. pentru faptele imputate unu? funcţionar saii unui particular, se va fi început urmăriri de către Ministerul public, sau când există denunţătorul şi cere suspendarea. Aşa dar, când după denunţarea"adusă în persona unuî judecător, s'a ordonat o cercetare de către Minister şi nu s'a găsit temeinică, nu maî polc H vorba, de suspendarea acţiunei de calomnie până la resolvarea procesului relativ la faptele imputate, întru cât nu se prezintă conform art. 296 o legiuită dovadă. — Cas. II, 28 iun. 94: B. p. 751.

\1. Deşi prin Constituţiune s'a deferit juraţilor judecarea delictelor de calomnie adusă prin presă., prin acesta nu s'a schimbat întru nimic nici natura faptului de calomnie, nicî modul de probare adus de legea penală în privinţa imputărilor socotite calomniose. Proba testimonială fiind oprită în ceea ce privesce constatarea faptelor imputate unui particular şi permisă numaî în caşul când imputarea are de obiect faptele unuî funcţionar public relative la atribuţiunile sale, ceea ce nu eraîn specie, magistraţii Curţii cu juraţi cu drept euvent ati. retuşat ascultarea martorilor propuşi.—Cas. II, 16 Febr. 77; B. p. 78.

DL Numaî căuşele criminale şi delictele politice şi de presă sunt date judecate! Curţilor cu juraţi. In specie, delictul irafuitat recurentului a fost o calomnie adusă D-lor B. şi R. într'o petiţie adresată parchetului înaltei Curţi de Casaţie. Aşa fiind instanţele corecţionale cu competinţa au judecat causa, care nu era nicî politică nicî de presă.—Cas. II, io Mart. 81: B. p. 264.



**297.** Acela care nu va sprijini propunerea sa cu dovadă legiuită, se va pedepsi ca calomniator, după cum urmeză:

Dacă fapta imputată va îi de natură a se pedepsi cu muncn silnică pe totă viaţa, saii pe timp mărginit, culpabilul se va pedepsi cu închisorea de la un an si jumetate până la douî, şi cu amendă de la 50 până la 1250 leî.

1n tote cele-l'alte casurî, osinda va fi închisorea de la o lună până la şese, şi amenda de la 26 până la o mia leî. *P. Fr. 371.*

1. Ca să existe delictul de denunţare calomniosă se cere ca cele denunţate contra une! persone să reunescă doue condiţumi esenţiale: falsitatea faptelor imputate si reaua credinţă a denunţătorului, adică intenţiunea sa d'a vătăma. Aşa dar, când instanţa de fond nu constată, în decisiunea sa condemnatorie, existenţa acestor elemente, pronunţă 6 hotărire casabilă.—Cas. IlJ 23 Nobr. 92; B. p. 1047.

-I. Prin art. 299 nu se pedepsesce orl-ce injurii sau expresii ocăritore, chiar când ar fi. co-

mise prin mijlocele enumerate la art. 294 ci numaî acelea prin carî s'ar aduce asupra cuî-va imputare pentru un nărav saîi viţiu arătat anume; căcî injuriele sau expresiunile fără asemenea imputare, chiar comise prin mijlâcele enumărate la citatul art. 294, sunt pedepsite de art. 300 cu pedepsa poliţienescă, iară injuriile şi expresiile ocăritore carî prin mijlâcele indicate la art. 294 s'ar imputa cuî-va fapte mincinose carî însă, de ar fi fost adevărate, ar supune pe imputatul (presupusul) la pedepse sau la ura or dispreţul cetăţenilor, este penat de ârt. 297, iar denunţările mincinose sunt pedepsite de art. 298. — Cas. II, 20 Aug. 82; Dr. 64'81-82, p. 513. B. 82, p. 843.

**298.** Acela care, cunoscând că acusaţiunea sa este mincinosă, face înaintea uneî autorităţi publice, sau înaintea oficeruluî de poliţie judecătorescă, o înscrisă denunciaţiune calomniatore, prin care să acuse o persdnă că ar fi comis o faptă supusă pedepsei, sau că ar fi călcat datoriile sale de funcţionar public, se va pedepsi cu închis6re de la o lună până la un an.

Se va putea încă condamna şi la interdicţiunea pe timp mărginit. *P. Pr. 133.*

1. Elementele constitutive ale denunţare! calomniose consistă în aceea că faptele ce se impută funcţionarului, să fie de natură a atrage în contra acestuia o pedepsa saîi să constitue o abatere de la funcţiunile sale. — Cas. II, 11 Feb'r. 87; Dr. 23.86-87, p. 179. B. 87, p. 161.

'2. Pentru ca să existe delictul de denunţare calomniosă, nu este suficent ca să existe numaî caracterele materiale ale delictului, adică o denunţare în formă regulată dată uneî autorităţi ore-care, ci trebue să existe şi elementele moralitate! sale, că adică să fie recunoscută calomniosă şi ca să potă li considerată calomniosă trebue să reunescă două condiţiunl esenţiale adică: falsitatea faptelor imputate şi reua credinţă a denunţătorului. Nu este dar suficient, pentru a exista o denunţare calomniosă,casă fie dovedită numai falsitatea faptelor denunţate, ci trebue să existe şi intenţiunea de a vătăma din partea denunţătorului. In materie de denunţare intenţiunea criminală nu consistă îiumaî în voinţa de a aduce un prejudiciu personeî denunţate, de ore ce acesta voinţă este tot deuna legitimă când denunţătorul crede de bună credinţă că faptul denunţat există, legea însăşi îi face o datorie de a denunţa; trebue prin urmare ca voinţa de a aduce o vătămare prin denunţare să fie făcută cu sciinţă că faptul denunţatestefals. Tot delictul şi imoralitatea sa este în existenţa acestei intenţiunî de a vătăma ce a trebuit să aniraeze pe denunţători. In specie denunţarea fiind făcută sub forma unei plângeri, de 6re-ce apelanţii de azi sunt însăşi aceia cari au suferit din delict şi s'au constituit parte civilă,' acesta calitate presumă buna lor credinţă şi nu pote fi distrusă de cat dacă se recunosce că au lucrat cu rea credinţă. După cum se stabileşte că s'au petrecut faptele denunţate apelanţii au avut motive resonabile de a denunţa, ori care ar fi calificarea ce li s'a dat si modul de a lucra ast-fel n'are caracterul unei denunţări calomniose. De s'ar admite* chiar că denunţarea a fost temerară şi indiscretă, totuşi acesta nu dovedesce că apelanţii aii fost de rea credinţă, căci nu e suficient ca să nu fie dovedite faptele denunţate ci trebue ca denunţătorul'să fi fost împins prin un spirit de răutate sau răsbunare si acesta nu •e dovedit.—C. Iaşi II, 7 Dec. 82; Dr. 24/81-82 p. 193.

*ii.* Denunţarea prin care se acuză o persoană, cu intenţiune de a vătăma, că a călcat datoriile sale de funcţionar public, e prevădută şi pedepsită de art. 298.'— Cas. II, 25 Mal 84; B. p. 490.

I. Denunţarea prin care se acusă cu intenţiune un funcţionar public că-şl calcă datoriile funcţiuneî sale este prevădută şi pedepsită de art. 2Î»H. Constatarea elementelor acestui delict, făcută de instanţa de fond, nu cade sub controlul Curţeî de Casatiune. — Cas. II. 4 Mâî 84; Dr. 54 83-84, p. 429.

5. Articularea în persona unuî funcţionar public a unor fapte de acelea carî dacă ar fi adevărate l'ar supune nu numai la simple reprimande sau avertismente, ci la destituirea şi chiar la darea sa în judecată, constitue delictul de denunţare calomniosă.—Cas. II, 29Ian. 91; B. p. 105.

6. Pe lângă elementele generale ale calomniei, adică intenţiunea fraudulosă şi inexactitatea faptelor, se mai cere, pentru ca delictul de denunţare calomniosă să existe, ca denunţarea să fie spontanee, să nu fi fost provocată. — Tr. Ilf. II, 26 Apr. 85; Dr. 45/84-85, p. 358.

7. Denunţarea, pentru a constitui delictul de calomnie, trebue să fie făcută într'un mod spontanei! şi să pornescă din libera voinţă a denunţătorului. Aşa dar, simplele răspunsuri date în urma chemare! si interogatorului făcut cuî-va la parchet, nu pot constituio denunţare calomniosă, ele nepornind din propria lui mişcare sau libera sa voinţă, ci fiind provocate de Ministerul public. — Cas. II, 23 Nobr. 94; B. p. 1165.

S. Lipsa semnăţureî în josul uneî denunţări scrise, nu scutesce pe denunţător de pedepsa prescrisă de lege, dacă denunţarea se dovedesce calomniosă şi autorul său se cunosce saii se dovedesce.—Cas. yac. 5 Iul. 85; B. p. 564.

9. Este culpabil ca coautor al delictului prevedut şi pedepsit de art. 298 şi acela care a scris şi a alcătuit'denunţarea calomniosă pentru alte persone cari aii subscris'o prin punere de deget, când densul a conlucrat la acesta cu bună sciinţă că acusaţiunea este mincinosă. - Cas. II, 8 Mart. 96; B. p. 591.

10. Cestiunea dacă o denunţare a fost adresată uneî autorităţi publice sau unuî particular şi prin urmare, dacă întrunesce condiţiunea de publicitate cerută de art. 298, pentru a constitui delictul de calomnie, este o cestiune de fapt de atributul suveran al instanţelor de fond, care scapă de controlul Curţeî de Casatiune. Ast-fel este' decisiunea judecătorului de fond care declară că o denunţare nu a fost adresată unei persone în calitatea sa de guvernator al .Băncei Naţionale, ci personal ca om privat. — Cas. II, 23 Nobr. 94; B. p. 1165.

11. Odată ce inst. de fond constată de neadevărate imputările aduse unuî funcţionar public, ea este în drept a aplica pedepsa stabilită de art. 298 şi nu este nevoe să se suspende cercetarea calomniei dacă prevenitul nu cere să dovedescă exactitatea imputărilor după regula comună. — Cas. II, 4 Mai 84: Dr. 54 83-84. p. 429.

*12.* Calomniatorul nu pote cere să se judece maî întâiu calomniatul de faptele ce i-a imputat şi numai dacă se va dovedi că ele n'au fost adeverate să se dea curs acţiunel în calomnie pornite în contra sa, când, cu ocasiunea acesteî acţiuni a fost admis a dovedi prin t6te mijlocele că imputările sale erau adeverate, şi a fost condamnat numaî pentru Că nu le-a putut proba.—Cas. II, 17 Apr. 89; ÎL p. 457.

13. Acţiunea publică se intenta sau în urma uneî plângeri, sau din propria iniţiativă a Ministerului public. In specie, fiind vorba de denunţări calomniose, făcute contra unuî funcţionar public, Ministerul public era ţinut, pentru prestigiul autorităţel, ca din oficiu să urmârescă pe autorul acelor denunţări calomniose, iară a mai aştepta ca funcţionarul calomniat să-I adreseze vre-o plângere.—Cas. II, 29 Ian. 91 ; B. p. 105.

**29Î).** Injuriile sau expresiunile ocărîtore, comise prin mijlocele enumerate în art. 294, prin carî nu s'ar aduce asupra cui-va imputare pentru vre-o faptă determinată, ci pentru uu nărav sau viţiu aretat **a**nume, se vor pedepsi cu amendă de la **o** sută până la o mie leî. sau cu închisore de la 15 dile până la treî lunî.

Dacă **asemeni** injurii saiî expresiunî ocărîtore **vor** fi adresate contra membrilor clerului, vre-unuia din corpurile legiuitore, consiliului miniştrilor saiî **vre**-unuî ministru, vre-un eî curţi, tribunal, administraţiunl locale (în care cas injuria sau expresiunea ocarîtore se consideră făcută în persona iîe-căruî membru al corpului), sau în contra orî-căruî depositar al putereî publice, se vor pedepsi cu închisore de la o lună până la un an, si cu amendă de 150 leî până la 1500 leî.

Cu aceeaşi pedepsa se vor pedepsi injuriile de orî-ce natură, săverşite prin mijlocele enumerate la art. 294, prin carî s'ar atinge demnitatea unuî suveran strein, avend agenţî acreditaţi ***în*** România, saiî chiar persona agenţilor diplomatici, dacă asemenea injurii şi o**f**ense contra suveranului României, şi contra agenţilor eî se **pedepsesc** în terile streine, saiî în virtute de convenţiunî, saii în virtutea legilor acelor State. ***P.*** *77, 182, 183,189, 211. Oc. 71.* ***P.*** *Fr. 375.*

J. Pentru ca injurile şi e?ipresiunile ocărîtore, adresate uneî persone, să fie considerate ca insulte grave, se cere ca să existe elementul esenţial al publicitate!', adică ca aceie insulte sau expresiunî ocărîtore să fie adresate în locuri publice sau adunări publice. — Cas. II,. îl Nobr. 86; B. p. 899.

*2.* In delictele de injurii prevezute de art. 299, probaţiunea veracitate! faptelor imputate nu apără pe autor de pedepsa prescrisă ae lege, precum este în caşul de calomnie, unde Lg. admite acesta. Ast-fel fiind, din momentul ce se stabileşte că injuria există, cererea prevenitului d'a se amâna judecata, pentru ca să potă dovedi celealte fapte imputate, cu drept euvent este respinsă.—Cas. II, *Hi Ian.* 90 ; B. p. 126.

3. Dacă prin cuvintele, rostite în public în contra cui-va nu se impută reclamantului un fapt determinat, care, de ar fi adeverat, l-ar supune la pedepse, sau măcar la ura orî disprețul concetăţenilor sel, faptul nu constitue o calomnie, ci o simplă injurie de competenţa judecătorului de ocol. — Cas. II, 17 Dec. 90: B. p. 1466.

4. Prevenitul pentru un delict de injurie al căruî element constitutiv este simpla expresiune ocărâtore, neînsoţită ile imputarea vre-un uf fapt anume determinat, nu pote fi admis să se apere probând adeverul faptelor imputate, după distineţiunile art. 295, căci legea avoir să opriască şi să pedepsească chiar întrebuinţarea expresiunilor ocărâtore, independent de orl-ce altă consideratiune. — Cas. II, 16 Ian. 91 ; B.' p. 77.

o. Cuvintele rostite în public de către un funcţionar public, prin care se aduce imputare cui-va pentru un nărav sau viciu arătat anume, constitue un delict pedepsit de lege. — Cas. II, u lan. 85; B. p. 54.

6. Plin art. 299 nu se pedepsesc orî ce injurii sau expresiunî ocărîtore, chiar când ar fi comise prin mijl6cele enumerate la art. 294, ci numaî acelea prin care s'ar aduce asupra cuî-va imputare pentru un nărav sau viţiii. arătat anume: căcî injurile sau expresiunile fără asemenea imputare, chiar comise prin mijlocele enumerate la citatul art. 294, sunt pedepsite de art. 300 cu pedepsă poliţienescă, iar injurile şi expresiunile ocărîtore prin care, prin mijlocele indicate la art. 294 s'ar imputa cuî-va faptele mincinose, care însă de ar fi fost adevărate ar supune e imputatul, la pedepse sati. a ura ori disprețul cetățenilor este penat de art. 297, iar denunţările mincinose sunt pedepsite de art. 298. — Cas. II, 20 AUg. 82 ; B. p. 840.

Expresiunile injuriose aduse îu public în contra unul membru al Baroului, intră în previsiunile art. 299.—Cas. II, 2 Nobr. 83 ; B. p. 1090.

8. Este nemotivată decisiunea care se mărginesce a declara că din constatări"resultă. cuvinte insultătore, de ore-ce asemenea cnimidaţiuni vage, nu satisface prescnpîinniJe legel. — Cas. II, 30 N^dir. 87; B. |». 954.

I). Odată ce prin verdictul comisiunel juraţilor se precisează unul din faptele de injurie ce delicuentul a comis, este de ajuns ca cel ce l'a comis să'şî iea pedepsa cuvenită dirpă lege. — Cas. II, 31 Ian. 90 ; B. p. 126.

**300.** Orî-ce alte injurii orale sail expresiunî ocărîtore, fie chiar în public rostite, se vor pedepsi cu simple pedepse poliţienescî. ***P.*** *Fr. 376.*

1. Este casabilă hotărirea dată de Tribunal în apel când condamnă pe contravenient pentru eontravenţiunea poliţiene'scă de injurie'simplă, prevedută de art. 300 şi 396, la o amendă care depăşesce suma de 25 leî, amenda în acest cas, neputend fi mai mare de cât acesta cifră.—Cas. II, 14 Maî 91; B. p. 653.

*2.* In materie penală, competinţa instanţelor judecătoresc!

se determină, în principiu, după natura faptului incriminat, iar nu după cuantumul despăgubirilor civile ce partea lesată p6te cere. Aşadar, faptul de injurii, prevădut de art. 300, constituind o simplă contravenţiune poliţienescă, intră în competinţa judecătoriilor de ocole, ori-care ar fi cuantunul despăgubirilor civile pretinse de reclamant. — Cas. II, 30 Sept. 92 ; B. p. 846.

8. După legea judecătoriilor de ocole acţiunea publică se stinge prin 'împăcarea părţilor m caşurile prevedute ele art. 238 si 299 al. l. Con'traven-ţiunile de insultă prevSdute de art. 300 fiind de o gravitate mult mal mică de cât delictele prevădute prin sus citatele texte de lege, ordinea socială este mal puţin atinsă şi prin urmare părţile interesate sunt în drept a stinge acţiunea, după principiul că cine pote maî mult, pote mal puţin.—Cas. II, 13 Mart. 87; B. p.' 240.

4. Articolul 76 din legea asupra Judecătoriilor de pace care prevede stingerea prin împăcarea părţilor a acţiunilor publice resultând din art. 238, 249, 299 şi 300 Codul penal nu pote fi aplicat de cât la caşurile acelea în care împăcarea este posibilă şi admisibilă, conform regulelor de competinţa, adică dinaintea acelor instanţe cari, cerceteză şi judecă faptul constitutiv al 'delictului saiî contravenţiuneî, iar nu dinaintea acelei instanţe a cărei misiune înaltă este numaî asigurarea respectului legei. Acesta resultă din regulele care administreză competinţa instanţelor judecătorescl,' cât şi d"in legea specială asupra judecătoriilor de ocole, care vorbesce de stingerea acţiuneî prin împăcarea părţilor imediat după dispoşiţiunile relative la apel, fără a dispune nimic în cea ce privesee recursul, lăsând prin urmare intact rolul acestei instanţe. A susţine că împăcarea părţilor să aibă loc şi cu ocasiunea recursului şi chiar înainte de cercetarea motivelor şi casarea hotărâre! atacate, însemneză a face lege care să intervertescă un sistem întreg al legiuitorului. — Tr. Bot. 11 Mart. 99; Dr. 48 99, p. 389.

**301.** Nu se va socoti injurie, dojenirea ce va face un stăpân servitorilor săî, sau un părinte copiilor săî, sau un maestru orî învetător ucenicilor săî. *P. Pr. 154.*

**302.** In privinţa imputărilor şi injuriilor carî s'ar coprinde în scrierile relative la apărarea părţilor, sau în pledoariile lor, judecătorii, întru a căror cercetare se va afla acea pricină, vor putea, judecând contestaţiunea, sau să hotărască a se suprima injuriile sau scrierile injuriose, sau să mustre pe autorii injuriilor, sau să suspende pe advocaţi, când sunt autorii acestor scrieri saii pledoarii injuriose, din exerciţiul profesiune! lor.

Acesta suspendare nu va putea ţine maî mult de trei lunî; eră la cas de recidivă, va ţinea de la şese lunî până la un an.'Z. *air. 15. P. Fr. 377.*

1. Imputările şi injuriile care se coprind în scrierile privitore Ia apărarea părţilor nu dau loc la o acţiune publică, ele se reprimă în general de judecătorii în a căror cercetare se află procesul, carî sunt autorisaţî, judecând procesul, să hotărască a se suprima scrierile injuriose, sau să mustre pe autorii lor, sau să-î suspende din exerciţiul profesiune! lor, dacă ei sunt avocaţi. Numai atunci când constată că acele scrieri injuriose aii caracterul unor calomnii grave, el urmeză să suspende provizor procesul şi să trimită pe făptuitori la instanţele competinte, pentru judecarea delictului. In specie, fiind vorba de nişte simple enunţări nerespectose pentru Tribunalul Iaşi, ce se constată că au fost scrise de recurent în memoriele date Curţeî din Iaşi în susţinerea apeluiuî seu, apbî acesta" Curte era singură chemată a le reprima conform art. 302 judecând procesul ce se află în cercetarea sa, şi deci aceste enunţări nu puteţi "forma obiectul uneî acţiuni corecţionale şi din oficiu din partea Iviinisterul public a Tribunalului Iaşî. — Cas. II, 9 Oct. 95; Dr. 71/95, p. 689. B. 95, p. 1227.

2. Consiliul de disciplină al corpului de avocaţi nu este competent să judece'pe un avocat pentru injuriele adresate unuî Tribunal căci asemenea infracţiuni ail a se cerceta de însăşi autoritatea căreia sunt adresate.—C. b'ooş.II, 29 Mart.86; Dr. 39/85-86 p. 305.

V



**303.** Dacă injuriile, saîi scrierile injuriose de cari se vorbesce în articolul precedent, vor avea caracterul uneî calomnii grave, în cât judecătorii, întru a căror cercetare se va afla pricina prigonitorilor, să nu potă judeca acest delict, atunci el vor suspenda provisoriu procesul şi'î vor trămite pentru judecarea delictului la judecătoriile competinte. *Pr. P. 516. P. Fr. 377.*

**304.** Dacă ceî ce se arată cu asemeneaînscrisurî imputătore şi injuriose nu vor sci nicî să citescă, nici să scrie, atunci delictul va cădea asupra alcătuitorului înscrisului.

Alcătuitorii înscrisurilor imputăt6re, saii injuriâse, aii a fi pedepsiţi atunci numai când se constată, că acela care s'a presentat cu asemenea înscrisuri nu scie nici să citescă, nici să scrie, aşa că c presupus că n'a cunoscut cele coprinse în acele înscrisuri.—Cas. II, 27 Nobr. 79 ; B. p. 865.

**305.** Doctorii, chirurgii, spiţerii, moşele şi orî-ce alte persone, cari urmând a fi, după natura profesiuneî lor, cunoscetore şi păstrătore a secretelor ce li se încredinteză, le vor da pe faţă, ai'ară din întâmplările când legea cere o asemenea destăinuire, se vor pedepsi cu închisore de **la** o lună până **la** şese lunî, şi cu amendă de la 50 până la două sute cincî-decî leî. *P. Fr. 37S.*

CAPITOLUL II

## Crime şi delicte contra proprietăţilor

### SECŢIUNEA 1

#### Furturi

**300.** Acela care va lua printr' ascuns un lucru mişcător al altuia, cu cuget de a şi-1 însuşi pe nedrept, săversesce un furt. *P. Pr. 215.*

1. Pentru existenţa unuî delict de furt agentul urmeză să-1 fi perpetrat în anumite condiţiunî legale. Aceste condiţiunî consistă în aceea că: *a)* un lucru mişcător să se fi sustras pe sub-ascuns; *bj* lucrul sustras să aparţină altuia; *d)* ca agentul să aibă cugetul de a-şî însuşi pe nedrept lucrul sustras.—C. Buc. III, 8 Febr, 93: Dr. 17/93, p. 131.

2. Legiuitorul român, pentru perpetrarea delictului de furt, a credut necesar a dispune că nu e suflcientcaosustracţiune să aibă de efect a priva pe un proprietar de un obiect mişcător al săii, dar să existe din parte-î cugetul de a-şl însuşi pe nedrept, *animnm htcri f'uciendi;* dar legislaţiunea nostra, maî riguroşă decât cea franceză, si în acord cu legea romană şi cea belgiană, preocupată mal mult de causa impulsivă saîi determinantă a agentului, de cât de faptul înşine, reclamă ca să esiste din parte-î cuget de însuşire pe nedrept a lucrului sustras. — C. Buc. III, 8 Febr. 93; Dr. 17 93, p. l;n.

3. Prin luarea printr'ascuns a unuî lucru mişcător, trebuesce a se înţelege orî-ce fapt care are de'efect a face să tre'că un atare lucru din posesiunea destinatarului său legitim în acela al autorului sustracţiunel, fără sciinţă şi în contra voinţei celui d'intâiu.—C. Buc. Ill, 8 Febr. 93: Dr. 17 93, p. 131.

I. Pentru existenţa delictului de furt se cere patru elemente : sustracţiuneaprintr'ascuns,lucrul mişcător al altuia, intenţiunea fraudu!6să şi însuşirea pe nedrept, iară de care' cel maî deplin fapt consumat nu atrage responsabilitatea penală. In specie, inculpata şi-a reluat scrisorile confidenţiale ce scrisese tânărului N. convinsă că era încă proprietatea sa, menţinând resoluţiunea acţiune! sale că fiind ameninţată prin scrisore de N. că va face scandalpublicându-le, criticaşi gravă situaţiune pentru posiţiunea sa de soţie şi mamă. Asupra acestor epistole inculpata susţine pretindendcă erau propietatea sa, convinsă că-şl lua lucrurile sale din momentul ce era forţată să rupă legăturile amorose şi prin ele era ameninţată si torturată a fl compromisă în' public. Prima cestiune ce se ridică conducând la resolvarea cause!, este o cestiune prejudiciabilă, pe care judecătorul este chemata o statua, constatând cui aparţinea acele scrisori şi cine să He declarat propietar'ullor, fără de care delictul dispare imediat când s'ar dovedi fondată pretenţiunea inculpatei asupra lucrurilor furate. In general o scrisore aparţine celui cui este adresată, destinatarului, din momentul ce cel care a scris'o s'a desfăcut de dânsa, remiţând'o sau depunend'o spre a ajunge la destinaţiune, deşi în diferite cazuri s'au decis, de instanţele judecătorescl streine, că în cas de sustracţiune de la destinatar a unor 'scrisori să se restitue personeî care le-a scris, cu tote acestea principiul general e-



nunciat înceteză de a se aplica când epistola scrisă posedă un caracter intim şi confidenţial, proprietatea ceîuî ce a scris'o devineîn manile destinatarului un simplu deposit de care nu pote face nici un us fără consimţiinântul celui care a scris'o, putând orî şi când să-î fie reclamat depbsitu, iar când ar face vre-un us de densa publicând, lipsind la buna sa credinţă, violeză secretul confiat în scrisore şi i-se pote cere şi daune-interese. Confidenţile de inimă, obiectul furtului, ce conţinea în epistolele din casetă sustrase înceteză de a mai ii propietatea tânărului din momentul ce acesta printr'o scrisore, îhsciinţeză si ameninţă pe inculpat că-1 va publica scrisorile ce-I scrisese, dacă nu va ceda constlielor sale d'a-şf părăsi soţul; ast-fel din acel moment de unde era numai un simplu depositar al secretului, călcând buna credinţă, nasce drepturi pentru inculpată de a-şl redobândi epistolele confiate şi a cere restituirea lor prin judecată, dacă ar mai avea interes, când s'ar ii dat publicitate!. Ast-fel fiind proprietatea acelor scrisori revine inculpatei recunoscendu-se tânărului care le poseda numai un titlu de depositar cu obligaţiune a le restitui la cererea inculpatei. Deci sustracţiunea lucrului comisă de inculpată, în nici un cas nu se pote considera ca constituind un furt căci obiectul furat este recunoscut a fi al sSu *rem suam răpii* intenţiunea fraudulosă e cu mult mal necesară în delictul de furt, căcî nu se pote presupune furt fără intenţiunea de a fura; acesta intenţiune nu reese din modul şi coridiţiunea în care s'a comis sustracţiunea. — Tr. Ilf. III, 21 Sept. 92 ; Dr. 67/92, p. 534.

o. Dreptul destinatarului asupra unei scrisori ce i-a fost adresată, nu ia nascere de cât prin faptul tradiţiunel. Intre autorul uneî scrisori şi destinatar se pote conveni ca acesta tradiţiune nu dă drept destinatarului d'a face cu acesta scrisore întrebuinţarea ce ori ce proprietar este'în drept a face cu lucrul său şi că dar printr'ensa nu s'a transmis acestuia un drept de propietate asupra acestor scrisori. O scrisore confidenţială, fiind în intenţiunea şi acelui ce a scris'o si acelui ce a primit'o, d'a rămânea secretă, urmeză nepărat că sus zisa condiţiune trebue să fie privită ca virtual stipulată de cel ce a adresat scrisorea, şi de asemenea că destinatarul el n'a primit'o de cât sub angajamentul tacitdinpartea sa d'a nu fi privit ca propietar al acestei scrisori, ci ca un simplu depositar al unul secret al scriitorului ei ; pe lângă acesta, sus zisul raport între autorul uneî scrisori confidenţiale si destinatarul el, se impune printr'un sentiment, de toţî împărtăşit, şi care ne face să'vedem un abus de încredere din partea destinatarului, care ar pretinde a face cu o asemenna scrisore întrebuinţarea ce un propietar este în drept a face cu lucrul său »Vst-fel, când recurenta de astăzi a luat pe sub ascuns scrisorile ce densa adresase amantălul său,—scrisori, al căror caracter confidenţial dealminterl nu se pote contesta — n'a luat un lucru mobil, asupra căruia acesta putea fi privit, în raport cu recurenta, ca proprietar al acelui lucru.— Cas, II, 5 Maî 93 ; Dr. 45/93.

p. 356. B. 93 p. 487.

6. Trebuesce a se cerceta prealabil, în lipsa unor texte legale şi a unor precedente judecătoresc! române, de ce normă a fost călăuzită doctrina şi jurisprudenţa streină, şi în special cea francesă, în resolvarea cestiune! de a se sci dacă

propietatea unei scrisori, şi în special a unei scrisori eonii-lienţiale, aparţine autorului ce o trimite sau pers6nel căreia *ii* este destinată. De ne-am raporta la dreptul roman. am găsi consacrat principiul că destinatarul se consideră ca propietar al uneî scrisori ce î-se trimite şi ca un corolariu necesar al acestui principiu, sustracţiunea scrisoreî ca un furt. Doctrina representată prin autorităţi impunătore sunt de acord a recunosce că o scrisore misivă devine propietatea destinatarului, în virtutea transmisiune!, *anîmo donandi,* ce i-a făcut autorul sen, şi a principiului consacrat de art. 1909 Civ. şi ca destinatarul nu e un simplu depositar cum s'a pretins, căcî dânsul nu e ţinut a restitui. Tot ce se pote dice, când e vorba de o scrisore confidenţială, e că acesta transmisiune de propietate nu a fost făcută de cât sub condiţiunea de a respecta şi de a nu destăinui nimenul confidenţa ce densa conţine, căci dreptul destinatarului e subordonat condiţiuneî de discreţiune ce natura unei asemenea scrisori îl impune, că destinatarul care a primito scris6re, posedând asupra-! un. drept esclusiv şî constituind un mobil căreia legea acordă protecţiunea sa, sustracţiunea sau furtul el cade sub aplicaţiunea articolelor Ciulului penal relative la delictele contra proprietate!. Dacă am părăsi domeniul sciinţific pentru a consulta practica şi usul relaţiunilor sociale, de asemenea nu se pote admite că acela ce a trimis o scrisore unei persone, fie dânsa cât de confidenţială, înţelege a reţine V T P - un drept de proprietate asupra eî, de ore ce nu se pote tăgădui că prin faptul trimitere! scrisore!, expeditorul şi-a manifestat în destul intenţiunea de a voi să se desbrace de stăpânirea eî pentru a o face să trecă în aceia a destinatarului. Dacă într'adever în unele împrejurări, autorul uneî scrisori nu are alt scop de cât a face cunoscut destinatarului, sentimente sati afecţiuni ce i-au fost inspirate, prin acesta însă nu se pdte susţine că natura actului petrecut s'a schimbat şi că dintr'un pur act de dar, o scrisore a luat caracterul unuî deposit; dacă în asemenea ocurenţă destinatarul se califică de depositar, e graţie facultate! imaginative şi ca o figură metaforică, pentru a exprima secretul destăinuire! intime al aceluia ce i-le încredinţeză, *o* datorie de discreţiune ce i-se impune, acesta însă nu exclude idea uneî voinţe energice manifestată din partea expeditorului de a transmite destinatarului instrumentul sau actul ce coprinde consemnarea gândului şi cugetărilor sale. Acesta e chiar înţelesul şi regula ce a voit a consacra Curtea Caen, când decide că secretul este un deposit încredinţat primitorului si că prin natura sa chiar, or ce scrisore confidenţială coprinde condiţiunea tacită că acest act de încredere uП va eşi din domeniul intimi) aţei. Jurisprudenţafrancesâ e aprope unanimă a proclama principiul că destinatarul uneî scrisori confidenţiale sau propietarul *uit/wo donandi,* exerciţiul dreptului seu fiind însă subordonat condiţiuneî nedivulgărei secretului, sau că propietatea scrisoreî confidenţiale, propietate *siti generis,* de ore ce n'a fost obiectul prevederilor speciale ale legeî, trebuesc a îi cârmuite după intenţiunea comună a părţilor, adică după intenţiunea autorului, primită prin âdesiunea espresă saîitacită- a deţinătorului, cu un euvent că 'o scrisore confidenţială nu devine propietatea pur şi simplu a aceluia căruî se trimite, ci remâne propietatea indivisă a destinatarului şi a aceluia, care scriind'o, a încredinţat acestui din urmă secretul cugetului seu, sub condiţiunea tacită că nu-1 va divulga. Ori care din aceste două sisteme s'ar admite, densele eselud virtual ideia unei propietăţî esclusiv reţinute de autorul scrisoreî confidenţiale. Pe de altă parte regula care cere, ca element al delictului, ca lucrul sustras sa aparţină altuia, nedistingend dacă acesta propietate e totală sau parţială, e indestulpentru perpetrarea delictului de furt, ca o porţiune a acestui lucru să aparţină'unuî altreilea pentru ca agentul, din acesta împrejurare să nu potă escipa lipsa elementului proprietate! altuia. — (', Buc. UT, « Febr. 93 ; Dr. 1 7 p .



7. Săvârşesee delictul de furt acela care va lua printr'aseuns un lucru mişcător al altuia, cu cuget de a ş'i-l însuşi pe nedrept, şi presenta unuî servitor al păgubaşului îa luarea lucrului nu exclude clandestinitatea faptului. — Cas. IT, 4 Dec. 96 ; B. p. 1601.

S. Când cine-va îşi însuşeşte o sumă pe care o dăduse ca arvună pentru o cumpărare, săverşesce un furt, fiind-că suma dată ca arvună nu mal era proprietatea sa, a cumpărătorului, ci devenise proprietatea vmdătoruluî. De alt-fel între elementele constitutive ale delictului de furt intră şi posibilitatea numai a unuî prejudiciu, decî furtul esistă şi'se pedepsesce chiar dacă în*realitate prejudiciu n'a existat.— Cas. II, 14 Mal 91 ; B. p. 652.

i). In acţiunea unei apropriеri pe nedrept există ca doi, pentru stabilirea faptului de turt, numai atunci când are de scop câştigul, acest semn caracteristic, iar nu numaî intenţiunea de a vetăma victimei sale prin daunele ce i-ar face necesarmente degajat de orice idee de câştig.' Judecătorul trebue să se pronunţe asupra fiinţei sau nefiinţei aceşteî intenţiunîde câştig, "fără distincţiune dacă câştigul produce sieşi sau altuia.— Tr. Uf. III, 21 Sept. 92; Dr. 67-92, p. 534.

10. Faptul unor servitori de a lua boul din curtea unei persone cu cuget de a şi-1 însuşi pe nedrept, chiar îndemnat! fiind la acesta de stăpânul lor, nu este o simplă samavolnicie, ci un furt caracterisat, chiar adeverat de-ar fi că partea vătămată datora o sumă de ban! aceluia din ordinul căruia s'a luat boul.— Cas. II, 6 Oct. 97; Dr. 67/97, p. 557.

11. Sunt nedemn! de a fl alegători cel condamnaţi pentru furt. Cas. 11, *w* Mart. HŢ ; li. p. 278.

**807.** Tainicele luări, urmate, orî de către bărbat spre paguba femeie! sale, orî de către femeie spre paguba bărbatului seu, orî de către un veduv sau veduvă despre lucrul soţului celui reposat, orî de către copii saiî alte rude de jos, spre paguba tatălui sail a mamei sau altor rude de sus, orî de către tată saii mamă sau alte rude de sus spre paguba copiilor lor sau alte rude de jos, orî de către afini de aceiaşi linie, orî de către fraţi şi surori între denşiî, nu se pot socoti furturî, ci sunt supuse numaî la despăgubirea civilă. ***P. Fr.*** *380;* ***P. Pr.*** *228, 229.*

Este agent provocator prin escelinţăşi coautor acel caro povăţuesce pe o femee să părăsescă domiciliul conjugal, să fure maî multe obiecte de valbre în comun acord prin spargere şi priinesce pe soţie la domiciliul şeii.— Cas. TI, 22 Maî 87: B. p. 490.

**308.** Furtul, precum şi cercarea de furt, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la douî anî, si, câte odată, cu **a**menciă de la 26 până la 500 leî.

Judecătoriile vor putea însă pedepsi pe culpabil şi cu interdicţiunea pe timp mărginit. *P. 1, a, 22, 24, 2H, HOfS; Oc. 71 : P. Pr. 21<i*

1. Furtul (le peste din un eleşteu deschis este prevedut si pedepsit dc avt. aos. Cas. 1i, r. Mart. 85; B. p. 2no.

*2.* ('aptul tie a lua în mod clandestin şi a-şi insuşi pe nedrept maî multe timbre de pi scrisorile particularilor, dintr'o cutie de scrisori a poştei, intr.î în prevederile art. :io'o si :ION. Cas. II, 27 Aug. sr. ; I).' |i. «27.

**309.** Se va pedepsi cu închisore de la trei luni până la douî anî şi cu amendă de la **50** până la 500 leî:

**1.** Acela care va (i furat saii va ti cercat sa fure, de pe câmpuri, cal orî dobitoce de povară, de tras sau de călărie, precum şi alte vite **mari** orî mici, saiî unelte de agricultură, orî venalul aflat în parcuri închise, saiî peştî din coteţe ori alte locuri închise, stupî de albine, postavuri, pânze saiî alte ţesături, cari se întind în locuri determinate spre a se usca saiî a se albi;

2. Acela care va fi furat sau va fi cercat să fure lemne tăiate saiî nu din pădure, saiî lemne din magasil destinate pentru lemnărie, saiî lemne de pe la herestrae, ori lemne plutitore sau din câmpuri, îivedî orî grădini, fen, bucate, fructe saii alte folositore producte, secerate, cosite saiî nu;

3. Acela care, fiind servitor cu simbrie, va ti comis un i'uvt saii va fi cercat a'l comite de la stăpânul sail, saii chiar de la. persone streine, cari se a Mali in casa stăpânului său, saiî in casa unde el va fi mers cu stăpânul săil; saiî acela care fiind lucrător, calfă saiî ucenic, va fi săverşit furtul in casa, atelierul sau magasinul stăpânului său, sau în locuinţa, atelierul orî magasia unde lucreză obicînuit;

4. Birtaşul, hangiul, cârciumarul, otelierul. căruţaşul, luntraşul saii verîuiiul din omenii lor, cave va fi furat orî va fi cercat să fure tote orî parte din lucrurile încredinţate lor în acesta a lor calitate; precum asemenea şi călătorii cari vor fi furat saii vafl cercat să fure lucruri din birtul, hanul, cârciuma, saii otelul unde aiî fost primiţi.

Cu aceeaşi pedeapsă se va pedepsi:'

5. Furtul săverşit într'o casă locuită şi în timpul nopţeî, sau de către doue .saii maî multe persone, saiî numaî cu una din aceste doue împrejurări.

In tote aceste casurî maî sus aretate, culpabilii se vor putea osândi, afară de pedepsa principală, şi la interdicţiune pe timp mărginit. *P. 27; P. Pr. 21).*



1. Furtul de fructe de pe câmp rade sub previsiunile art. 103 din legea poliţiei rurale şi este de competenţa judecătoriilor de pace.—Cas'. II. 12 Aug. 80 : B. p. 701.

-. Furtul de cânepă, comis în timpul nopţeî de mal multe persone, nu e un furt din cele care intră în previsiunile art. 308. ci din acelea carî Trebue să se pedepsescă după art. 309. — Cas, II, 25 Aug. 91: B. p. 1298.

:t. Furtul unul obiect de agricultură nu cade sub aplicaţiunea art. 309 de cât numaî dacă obiectul a fost furat dupe câmp. — Cas. II. 24 Aug. 84 : Dr. 73/83-84, p. 68», B. 84, p. 056.

I. Furtul de animale, prevedut de art. 309, al. 1, îşi are aplicaţiunea numaî atunci când acele animale erau pe câmp întrebuinţate în agricultură saiî aflate pe locuri de păşunat. Astfel, furtul uneî curcî care nu însuşesce aceste condiţiunî nu cade sub previsiunile art. 308 şi este de competenţa judecătorului de ocol. — Cas. II, 26 Sept. 89; B, p. 792.

5. Tăerea de lemne din o pădure streină, nu constitue o simplă contravenţiune, prevedută şi pedepsită de art. 396 ci un furt, dacă lemnele tăiate sunt ridicate pe ascuns de prevenit. — Tr. Fălciu, 30 Oct. 91 : Dr. 8/92, p. 61.

<. Lg. prin art. 309, al. 1, a considerat faptul de furt de pânze întinse pe câmp ca un delict mal grav de cât furtul simplu prevedut de art. 308, de oi-e-ce a voit' sa protegă mai mnit sustragerea de obiecte de prin locurile indicate în al. 1. ari. 309. in specie, sustragerea unei cămăşi după gard nu pote ti considerată ca un furt de pânze în sensul art. 309, ci un furt simplu, de ore ce cămaşa era întinsă chiar în curte, unde reclamanta putea să observe foite bine, nu însă într'un loc determinat precum enunţă al. 1, art. 309. Cerinţele art. 309 nu există când e vorba de un gard de lângă casă, şi prin urmare, nu se pote agrava un fapt prin o aplicare a unuî text neaplicabil.—Cas. II, 16 Apr. 90; B. p. 754.

7. Furtul caliiicat, prevedut şi pedepsit tie art. 309, al." 1, este de competinţa Tribunalului corecţional a/l judeca, de 6re-ce nu este prevedut printre delictele pe carî art. 71 din legea judecătoriilor de ocole le dă în competinţa acelor judecătorii — Cas. II, 2 Iul. 97 ? B. p. 99o.

8. Cestiunea prejudiciară a proprietate! în materie de delict silvic devine inutilă, dacă instanţa de fond constată că delictul s'a comis pe un loc aflat în posesiunea Statului.— Cas. II, 3 Tan. 89 : B. p. 74.

9. Dacă Tribunalul constată, din deposițiile martorilor audiați și din proeesul-verbal încheat de agentul silvic local, că dreptul de proprietate al terenului pe care s'au tăiat arborii este pus în discuțiune, cu drept cuvânt suspendă acțiunea publică până când se va statornici, pe cale civilă, dreptul de proprietate al acelui teren. — Cas. II. 15 Hart. 89; B. p. 350.

**310.** Se va pedepsi cu închisore de la treî până la cinci anî și cu interdicțiunea pe 'timp mărginit acela care va săvârși sati va încerca să săvârșească *) veri un furt în cașurile următore:

1. Când furtul se va fi urmat într'un locaș consacrat vre unuî cult, asupra obiectelor consacrate cultului;

2. Când furtul s'a comis, prin efracțiune saiî escaladare, într'o casă locuită saii servind spre locuință, saii în dependințele eî, saiî într'o curte închisă ;

3. Dacă, spre a comite furtul, culpabilul a întrebuințat chei mincinose spre a intra într'o casă, apartament, odae saii bastiment, sau într'o curte închisă, saiî spre a deschide ușile, mobilele, casele de fer, dulapurile, lăzile și orî-ce alte lucruri destinate spre păstrarea banilor, a sculelor saiî a altor obiecte care se află în întru;

4. Dacă culpabilul, prin tăere a legăturilor, prin ruperea sigiliilor, prin deschiderea coperișelor, saiî prin întrebuințare de cheî mincinose, a furat, pe drumuri publice saii pe strade orî piețe publice, într'o diligentă sau în curtea orî casa poștei, în drumul de fier sau'în vre-o stațiune, în vapor saii în alte vase de pe rîurile navigabile, vre unul din lucrurile călătorilor, sau din cele destinate spre a se transporta ;

5. I )acă culpabilul a furat vre un lucru din cele ce avea asupra-I sau purta cu sine un nebun sau smintit, orî un copil maî mic de 12 anî ;

6. Dacă furtul s'a comis, în timpul unul incendiu saii uneî inundațiuni, asupra obiectelor ce se aflau încă expuse pericolului, ori depuse într'un loc de siguranță.

Se va pedepsi cu reclusiune, acela care va săvârși un furt în cașurile următore:

1. Dacă furul sau unul dintre furi, sau unul dintre aceia care aii participat la furt, purta asupra-şî arme de fațăsaiipe ascuns;

2. Dacă furtul s'a comis de către doi sau maî mulți complici asociați pentru săvârșirea de tâlharii saiî furturî. *P. 91,202; P. Pr. 218.*

*) *Cuvintele «.s'aii va încerca să săvârșească» aii fost intercalate prin legea din 4 Mai 1895.*



1. Efracțiunea constitue o circumstanță agravantă a furtului, când furtul s'a comis nu numai într'o casă nelocuită în acel moment, dar destinată locuinței. — Cas. TI, 7 Sept. 92 ; Dr. 58/02, p. 458 ; B. 92, p. 8041

2. Faptul de a fura vin dintr'un butoi dând cep, iară a se sparge vre-o ușă sau încuotore. constitue un furt simplu iar nu un furt cu efracțiune. întru cât vinul ce s'a furat dintr'ensul s'a scos în mod obicinuit și nu s'a spart nici o ușă saii încuotore spre a se comite acest furt, și întru cât Tribunalul constată în fapt că butoiul avea un orificiu în partea luî superioră.— Cas. II, 21 Iun. 83; Dr. 63 82-83 p. 520 ; B, 83, p. 705.

:î. Furtul prin efracțiune. fiind caraeterisat prin o spargere înainte mergătore care constitue prima și indispensabila manifestare reală a voinței criminale, conține o distrugere care, fiind mijlocul de esecutare, nu se pedepsesce când furtul e săvârșit, dar care se presintă ca delict independent, dacă manifestarea intențiuneî n'a mers maî departe, în cât ori-ce tentativă de furt cu efracțiune conține delictul de distrugere prevedut și pedepsit de art. 352. Ast-fel, și fiind dată dificultatea de a preciza, nu numaî în teorie, dar și în fața unor împrejurări concrete, noțiunea de tentativă de furt, este natura] că legiuitorul n'a mai crezut necesar de a prevedea pentru furt cu efracțiune pedepsirea și a tentativei, de urc-ce o lovise deja prin art. 352 ca distrugere. — Tr. Cov. 26 Ian. 94 ; Dr. 11 94, p. 83.

4. Furturile de paseri domestice și alte animale mai mici, precum și tentativele de asemenea furturi, comise în curți, în cîmp, în cotețe sau aiurea fie noptea, fie diua, fără întrebuințarea niijloeelor agravante prevedute de art. 310 din Codul penal, sunt de competința judecătoriilor de ocole ale judeca, când valorea obiectelor nu trece peste una sută leî. — Cas. II, 17 Febr. 97; B. p. 245.

5. Conform art. 39 tentativa de delict se pedepsesce numai în cașurile anume preverlute prin o disposițiune specială a legeî. Art. 3io prevede pedepsa numaî pentru furtul cu efracțiune săvârșit, iar despre tentativă nu face nici o mențiune. Ast-fel liind textele art. *39 și 3]n nu putem conchide de eâl că tentativa furtului cu efracțiune este fără nicî o penalitate în legea nostra. Nu este fundată părerea celor ce susțin că Lg. prevedem! o pedepsa, prin art. 308, atât pentru furtul îndeplinit cât și pentru cercarea de furt. a înțeles a coprinde, în acest articol, și tentativele celor-l'alte varietăți de furturî, cari nu sunt de cât nisce furturî însoțite de o circumstanță agravantă, cum este și furtul cu efracțiune. In adever art. 309 prin cele patru aliniate de și trateză fie-care despre câte o specie de furt cu circumstanțe agravante, totuși la fie-care din ele a prevedut în mod expres și tentativa. De și s'ar părea nelogic a se pedepsi tentativa unuî furt simplu și a se scuti de orî-ce pedepsa tentativa furtului cu efracțiune, fapt maî grav și s'ar părea la prima vedere maî logic, ca printr'o argumentațiune *a fortiori* să se deducă o pedepsa și pentru tentativa furtului cu efracțiune, totuși în

penal nu se pute deduce prin analogie şi nici prin argumentaţiunî *a fortiori* vre-o pedepsa Iară vre-o anume dispoziţiune de lege. Lacunele legilor penale, fiind de drept strict, nu pot fi împlinite prin interpretaţiune. — Tr. Iaşi T. y Iun. 83; Dr. 54/82-83 p. 412.

B. Intru cât art. 30S vizeză furturile simple, nu se pote deduce că conţine principiul penalitate! tentative! în materie de furt, mal cu seină că legiuitorul pedepsesce tentativa de furt în primele patru aliniate ale articolului 309, pe când în al cincilea pedepsesce numaî faptul consumat. Legiuitorul român, traducând articolele eorespunzătore din codul penal francez, a voit să pedepsescă în unele caşuri atât faptul consumat cât şi tentativa, iar în altele numai faptul consumat, întrucât nu este untext de lege positiv care să îndrituiască pe judecător a pedepsi tentativa de furt în caşurile prevedute de art. 310, nu se pote întinde dispoziţiunea art. 308, prin interpretare. A decide alt-fel, ar ti a admite că judecătorul pute trece peste limitele atribuţiunilor sale, instituindu-se ca legiuitor, creând penalităţi prin interpretare, pe când este ştiut că interpretarea în materie penală nu se pote întinde prin analogie şi înducţiunî, nupote fi nieî restrictivă, nici estensivă, ne fiind dat judecătorului a aprecia limitele voinţei legiuitorului, nici a se arăta mai prevădător decât legea. Acesta interpretare trebue să tie pur şi simplu declarativă. Judecătorul trebue să aplice riguros legea şi să-i declare sensul şi numai Lg. pote aprecia actele care turbură ordinea socială şi pote prescrie măsuri de represiune. — Tr. Tut. 23 Ian. 84; Dr, 17/83-84, p. 135.

7. Legiuitorul pedepsind furtul ca o vătămare adusă proprietate!, a gradat pedepsa autorului după diferite circumstanţe agravante în care faptul s'a comis. Intre aceste circumstanţe prevedute de legiuitor este şi aceia în care autorul a săvârşit faptul dimpreună cu alţi complici asociaţi pentru a comite tâlhării saiî furturi, de unde resultă că şi acesta constitue o circumstanţă agravantă asupra căreia juraţii trebuesc întrebaţi printr'o cestiune separată. Deşi legiuitorul a pedepsit cu o pedepsa criminală furtul comis de maî multe persone asociate pentru tâlhării sau furturi, de unde s'ar putea deduce că acesta circumstanţă ar fi un element constitutiv al crimei, şi care prin urmare ar trebui să fie pusă în cestiunea principală, totuşi acesta împrejurare nu este decisivă de ore-ce agravarea pedepsei nu pote preschimba într'un element constitutiv al delictului, ceea-ce în natura lucrurilor şi în ochii legiuitorului nu constitue de cât o circumstanţă agravantă a acelui delict, şi acesta cu atât mal mult, cu cât şi delictul de lovire se pedepsesce cu o pedepsa criminalii, când lovirile aii causat mfirtea, şi cu tote aeesl ea, circumstanţa că lovirile aii causat mortea nu înceteză de a fi o împrejurare îngreunătore, în privinţa cărei Preşedintele este dator de a pune o cestiune separată. De altă parte tot prin aceiaşi cestiune asupra faptului principal, juraţii au fost întrebaţi şi asupra efracţiuneî şi asupra întrebuinţărel de chei mincinose cu care furtul s'a comis. Cestiunile puse ast-fel devin complexe, întru cât ele ridică juraţilor putinţa de a se pronunţa într'un mod separat, atât asupra faptului principal cât şi asupra circumstanţelor agravante ce-l înconjoră.—Cas. II, 22 Apr. 87; B. p. 385.

S. Furturile comise de doi saii maî mulţi complic! asociaţi pentru săvârşire de furturi, suntpedepsite cu reclusiune şi ca atari constituesc crime. — Cas. II, 13 Sept. S3; B. p. 848.



**311.** Agravarea pedepsei furtului, comis saii încercat*) într'o casă locuită prin efracţiune sau escaladare, se aplică si chiar atunci, când locuitorii casî nu se aflau în întru în momentul furtului. *P. Pr. 220.*

**312.** Sunt asemănate cu casele locuite:

1. Vasele de apă, si orî-ce alte clădire miscătore, de vor ii locuite;

2. Edificiile destinate unuî cult;

3. Edificiile publice destinate pentru exerciţiul uneî profesiuni' sau pentru conservaţiuneade lucruri;

4. Împrejmuirea care face parte dintr'o casă locuită sau dintr'un edificiu asemuit cu o casă locuită (No. 2 şi 3), precum şi alte clăâirî saii îngrădiri se vor fi aflând în întrul împrejmuire!.

Se socotesce împrejmuit sau îngrădit orî-ce loc închis, unde nu pote cineva pătrunde de cât prin mijloculcheilor,sauîntrebuinţând efracţiune sau escaladare. *P. Pr. 221.*

**) Cuvintele '/.saii încercat» s'aii adogat prin legea din 4 Mai 1895.*

**313.** Escaladarea se numesce orî-ce intrare în case, clădiri orî împrejmuiri, săvârşită prin suire peste ziduri, porţi, învelitorî, uluce sau alte îngrădiri închise, precum asemenea şi orî-ce intrare pe ferestre, priu coşuri, (hornuri), prin ferestrue de pivniţă, sau prin orî-ce găuri pe sub pământ carî nu sunt destinate pentru a servi de intrare. *P. Pr. 222.*

**314.** Efracţiune (spargere.), se numesce:

1. Orî-ce siluire, rupere, spargere, derâmare a zidurilor, a ulucelor sau altor îngrădiri închise, a învelişurilor, a porţilor, a pardoselelor, a ferestrelor, a încuietorelor, a lacătelor, saiî a orî-căror altor unelte saiî instrumente destinate a opri intrarea, prin siluirea căror agentul 'şî deschide o trecere care nu exista maî 'nainte, sau care era închisă, orî lărgesce, pentru ca să potă intra, o gaură ce se afla înfiinţa, saiî face o deschidere precare prin mijlocul căreia el să se potă introduce în întru spre a comite furt, sau chiar fără a se introduce în întru. *P. Pr. 223. P. Fr. 393.*

2. Când agentul, în interiorul casei sau clădi-

reî orî îngrădire! aflându-se, a deschis prin verîunul din mijlocele arătate mal sus, uşile, îngrădirile sau încuetorile din întru, dulapurile, lădile, coi'rele, sau orî-ce alte mobile saii locuri închise, destinate pentru păstrarea banilor, sculelor saii altor objecte. *J'. Pr. 223. P. Fr. 396.*

In rândul acestor efracţiunl interiore se socotesce şi ridicarea de case de baiiî, cutii, bale înfăşurate cu pânză şi legate cu frânghii saii funii, şi de orî-ce alte mobile mişcătore încuiate, care coprind lucruri de orî-ce fel, de şi nu se vor fi deschis, rupt saii spart acolo pe loc. *P. Fr. 396.*

**315.** Chel mincinose se înţeleg orî-ce cârlige, chel diverse, prefăcute saii semuite, şi orl-ce fel de **11-**neltă care să nu ti fost hotărâtă de către proprietar, chiriaş sau birtas a deschide sâii închide brosce, lacăte, şi orî-ce încuetore va fi descuiat cu densele culpabilul. *P. Pr.224 ; P. Fr. 398.*

**316.** Cel ce cu sciinţă de rea întrebuinţare va preface sau va preschimba, chel mincinose, se va osândi la închisore de la o lună şi jumetate până la un an. *P. Fr. 399.*

SECŢIUSEA II

Tâlhării

**317.** Acela care, prin întrebuinţare de violenţă în contra personelor, saîi prin ameninţări de a omorâ sau de a răni îndată, va răpi lucrul altuia cu cuget de a şi'l însuşi pe nedrept, săverşesce o tâlhărie.

Se socotesce asemenea că comite o tâlhărie şi acela care, surprins fiind în flagrant delict de furt, întrebuinţeză violenţa asupra uneî persone, sau ameninţă că va omora sau va răni îndată, spre a putea să scape, sau să ţină lucrul furat.

Tâlhăria se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Pr. 230.*

**1. Inul din elementele constitutive a crimei de tâlhărie, o ca răpirea obiectelor şi a banilor de către acusaţî să se ti urmat cu cuget de a şi ie însuşi pe nedrept. — Cas. II. 27 Iul. 7(i; B. p. tir,.**

**2. întrebuinţarea de violenţă fiind săvârşită pe când inculpatul nu perpetuase încă furtul, acesta nu pote constitui de cât o tentativă de tâlhărie, răpire» efectivă a lucrului strein fiind un element constitutiv al tâlhăriei săvârşite. - Cas. II, 18 Nobr. 87 ; B. p. 939.**

**:!. împrejurarea că juriul a respuns negativ asupra cestiunel, dacă tâlhăria s'a săvârşit pe drum public, nu înlătură faptul de tâlhărie prevedut şi penat de lege, de ore ce 'drumul public este o cir-**



**cumstanţă îngreunătore iar nu constitutivă a crimei de tâlhărie. — Cas. II, 13 Oct. 80; B. p. 355.**

***4.* Când comisiunea juraţilor declară, prin verdictul eî, culpabil pe acusat pentru faptul că prin violenţă a răpit victimei bani cu cuget de a şi-I însuşi pe nedrept şi că densul a fost însoţit şi de alte persone la comiterea crimei, Curtea cu juraţi face o justă aplieatiune a pedepsei dând reclusiunea pe timp de 10 ani. — Cas. II, « Sept. 91; B. p. 1003.**

**o. Legea nostra (art. 317) în deosebire de cea franceză (art. 385), consideră furtul cu violenţă, nu ca furt, ci ca tâlhărie, şi tentativa de furt cu violenţă, ea tentativă de tâlhărie. Tentativa de tâlhărie dacă nu mijlocesc împrejurări agravante, se pedepsesce cu închisore corecţională. -Cas. II, 30 Sept. 87 ; B. p. 738.**

**(i. Pentru tâlhăria consumată se cere o violenţă si un furt consumat, violenţa se pote exercita sati înainte saii spre a comite furtul, saii fiind surprins în flagrant delict de furt spre a reţine lucrul furat sau spre a scăpa, dar în tdte împreiurăriie, pentru existenţa tâlhăriei se cere nu numai violenţa ca să fie exercitată, ci şi furtul să fie săvârşit. Dacă furtul nu s'a săvârşit, saiî dacă n'a fost surprins in flagrant delict de furt, dacă s'au exercitat numai violenţe, fără să existe şi furtul ou tote criteriile furtului consumat, ci numai posibilitatea de a ii voit a săvârşi delictul de furt. în acest cas nu avem tâlhăria consumată, ci numaî o tentativa de tâlhărie. Dacă pedepsa pentru furtul consumat şi pentru tentativa de furt este aceiaşi, acesta egalitate a pedepseîpentru amendoue caşurile nu ne pote indritui a susţine că tâlhăria, în sensul art. 317, ai' fi tot-d'a-una privită ca consumată, chiar dacă furtul ar fi numaî tentat, fiind-că nu după pedepsa pentru furt are a fi stabilit dacă tâlhăria este consumată saiî numai în stare de tentativă. In specie, nu pote fi vorba de crimă de tâlhărie săvârşită dar neizbutită, ci numaî de o tentativă de tâlhărie, căci crima de tâlhărie nu e consumată, fiind-că fără să existe răpirea însăşi a unuî lucru, s'au exercitat numai violenţe. A susţine contrariul ar fi a considera numai violenţele exercitate ca constituind crima consumată de tâlhărie, de vreme ce violenţele, în sine, fără delietul de furt, se pedepsesc ca simplu delict. Tentativa de tâlhărie se pedepseşte cu închisorea corecţională, conform art. 38 şi este ast-fel de competenţa juridicţiunilor corecţionale de a o judeca. Prin urinare când Curtea a considerat faptul săvârşit de intimaţi ca o crimă săvârşită dar neizbutită, ea nu şi-a dat semă de criteriile cerute de art. 317 şi 38 pentru ca să fie crimă de tâlhărie consumată sau numaî încercată. — Cas. II, 28 Sept. 98: Dr. 76,98, p. 638.**

**7. Faptul principal: răpirea pe ascuns cu cuget de a însuşi pe nedrept obiecte ale altuia, şi circumstanţa îngreunătore: întrebuinţarea de bătăi, rele tratamente, trebue să formeze obiectul a 2 cestiuni separate.— Cas. II, 11 Feb. 77; B. p. 73.**

**8. Violenţa fiind un element constitutiv al crimei de tâlhărie, este suficient să fie coprinsă în-cestiunea principală nefiind trebuinţă a se maî repeţi în cestiunea relativă la circumstanţele agravante. — Cas. II, 28 Oct. 81 .• B. p. 805.**

**9. Se violeză legea, când Preşedintele Curţii cu juraţi într'o cestiune de tâlhărie n'a adăogat la finele primei cestiuni cuvintele *cu cuget de a şi le în-***

*şaşi pe nedrept* care este un element constitutiv al crimei de tâlhărie. — Cas. II, 1» Nob. 82 ; B. p. 1113.

iu. Constitue o cestiune complexă, care dă loc la nulitatea verdictului, cestiunea pusă juraţilor în crima de tentativă la tâlhărie, atât asupra faptului principal cât şi asupra circumstanţelor agravante *dacă acusatul ţmrla arme şi dacă era iutiicărăşit de alţii* căci asupra acestor circumstanţe urmeză a se pune pentru fie-care în parte câte o cestiune separată. — Cas. 11,6 Sept. 94; B. p. 878.

11. Preşedintele Curţeî cu juraţi este ţinut apune cestiunile ast-fel cum ele resultă din resumatul actului de acusaţiune. Ast-fel, când din actul de acusaţiune se constată că acusatul *surprins fiind in flagrant delict de furt*, a întrebuinţat violenţă asupra pacientului, cestiunea trebue pusă juraţilor, aşa ca să resulte flagrantul delict, însă se note pune fără s se trece cuvintele *flagrant delict* şi este bine pusă când se găsesce în cestiune enunciarea *snrpris ţiiud pe când voia să sustrugii prin uscuns hunt.* - Cas. II, ir. Ian.97; B. p. 82.

**318.** Se va pedepsi cu reclusiunea de la şase ani în sus, tâlhăria săvârşită în imprej urările următore:

1. Dacă tâlharul, sati unul din tâlhari, saii unul complicii lor, avea asupră'şî arme de faţă [saii pe ascuns;

2. Dacă tâlhăria s'a săvârşit de către doue saii maî' multe persone;

3. Dacă tâlhăria s'a săvârşit pe drumuri publice saiî'pieţe publice;

4. Dacă tâlhăria s'a săver.sit prin bătăi sau rele tratamente, fără însă să fi causat răniri. *P. Pr: 3X2.*

1. Preşedintele Curţeî e dator să întrebe pe juraţi întâiu asupra faptului principal dacă acusaţil sunt culpabili, că prin întrebuinţare de violenţe saii prin ameninţare de a omora saî sau a răni, a răpit bani şi obiecte cu cuget de-aşi însuşi pe nedrept (ceea-ce se numesce tâlhărie) şi apoi printr'o cestiune deosebită, dacă în executarea acesteî crime aii întrebuinţat bătăi.— Cas. II, 27 Iul. 76; B. p. 415.

•*2.* Faptul tâlhăriei şi circumstanţele îngreunătore dacă tâlhăria s'a făcut de maî multe, persone şi dacă tâlharii aveau arme asupra lor trebue să formeze fie-care obiectul uneî cestiuni separate. — Cas. II, 19 Ian. 77 ; B. p. 23.

:t. Recurentul fiind trimis în judecata Curţeî cu juraţi pentru că a comis î'aput de tâlhărie, ce i se impută prin bătae. rele tratamente şi însoţit de un alt individ, Preşedintele Culţii cu juraţi trebuia să întrebe pe juraţi mai întâi asupra l'a|ituluî principal al tâlhăriei şi al doilea asupra circumstanţelor îngreunătore carî sunt prevedute la al. 2 şi 4 de sub art. 318 P. şi anume dacă tâlhăria, s'a urmat prin bătae şi rele tratamente, şi dacă s'a comis în asociaţiune cu alţi. — Cas. II, 19 Ian. 79; B. p. 73.

4. De şi în cestiunea principală s'a coprins şi circumstanţa îngreunătore a bătăii, prevedută de aliniatul 4 al art. 318, totuşi complexitatea acestei cestiuni nu pote atrage nulitatea verdictului, de 6re-ce la cestiunea următore pusă asupra celei de a doua circumstanţe îngreunătore prevedută de al. 2 de sub aceiaş art. 318 şi anume dacă faptul s'a comis de către doue sau maî multe persone juriul a respuns afirmativ. Ast-fel faptul fiind constatat că s'a comis de recurenţi cu una din circumstanţele ingreunâtoare cuprinse în' art. 318 nu există interes practic de a se casa decisiunea.—Cas. II. 25 Aug. 76 ; p. 482.



315). Se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit:

1. Ori care va fi comis tâlhăriaîntrebuinţând casne, răniri sau schilodiri asupra personeî;

2. Acela care a comis tâlhărie întrebuinţând bătăi, violenţe, ameninţări saiî rele tratamente, 'din cari s'a pricinuit victimei vre-o bolă a minţeî saii o necapacitate la' lucru, saiî perderea audului orî a limbei, saii a facultate! de a procrea. *P. Pr: 233.*

320. Se va pedepsi cu munca silnică pe totă viaţa, orî care săver.şesce vre-o tâlhărie, prin întrebuinţare de violenţe, ameninţări, rele tratamente, bătăi, casne, schilodiri saii alte lesiunî corporale din carî s'a pricinuit mortea pacientului. *P. Pi: 233.*

SECŢirXEA in.

Strămutare saii desfiinţare de liotare

**321.** Se va pedepsi cu închisore până la doi ani. saii cu amendă de la 50 până la 500 leî, acela care, cu cuget de a'şi iusuşi pămentul posedat de altul, si într'un modnelegal, va strămuta saiî va face a se strămuta semnele de hotare dintre proprietăţi. ***P. Fi: 389.***

Se tace pasibil de penalitatea prescrisă de lege, cel care strămută semnele de hotare, numaî atunci când se constată intenţiunea autorului de a'şî însuşi chiar proprietatea.. — Cas. II, 28 Mart. 88; H. p. 299.

SECŢI [N'EA IV.

Despre alms ile încredere

322. ()rî-cai'e va specula asupra trebuinţelor, slăbiciunilor saiî patimilor unuî minor ca să-l facă să subscrie, spre a sa pagubă, obligaţiuni, chitanţe saiî vre-un înscris de răfuirepentru împrumutare de bani, ori de înscrisuri comerciale, saiî de orî-ce alte înscrisuri îndatoritore, sub orî care formă se vă fi făcut asemenea tocmelă, se va pedepsi cu închisorea de la doue lunî până la douî anî, şi cu amendă care nu va putea trece peste a patra parte a sumei orî a preţului lucrului ce va urma a se întorce înapoi vătematuluî, nicî să fie maî mică de 26 lei. ***P. Fr. 406.***

1. Pentru a i se da unui fapt necorect calincaţiunea legală de abus de încredere şi a se aplica agentului pedepsele prevedute de art. 322 trebue ca faptul să întrunescă condiţiunile cerute de art. 323 şi adică punerea la o parte saîi risipa a banilor, obligaţiunilor, mărfurilor etc. ce l-aii fost remise saîi puse la disposiţiune sub titlu de închiriare, deposit, mandat saîi pentru un lucru cu plată sad fără plată, cu îndatorire de a le întorce înapoi de a le înfăţişa saii întrebuinţa într'un chip" hotărât— Tr. Ilf. I; 14 Ian. 93 ; Dr. 18/93, p. 139.

2. Este nemotivată decisiunea Curţii când nu rezultă din nici un considerant,intenţiunea frauduloşă, care este elementul esenţial al delictului de abus de încredere.—Cas. II. 12 Sept. 86; B. p. 335.

îî. Afară de alte eonsideraţiunil, delictul înşelăciunei şi al mituire! se deosebesc prin elementul producere! erorei.-— Cas. II, 8 Aug. 91; B. p. 871.

4. Unul din elementele art. 322 este întrebuinţarea de manopere doiosive do natură a face să se nască pentru victimă o amăgire, făeend să treeă de adevărate fapte mincinose şi şi vice-versa. — Tr. 111'. 1, 12 Dec, 98 : Dr. IN/»U, p. Ms.

5. Pentru a ti abus do. încredere, pe lângă cele-1'alte elemente, trebue ca inculpatul să ti fost pus in intârziare. Chemarea la instrucţiune pote il considerată ca o punere in întârziere însă nu într'un mod absolut, ci numai când acela căruia i-a fost dată păstrarea obiectelornu probeză că, până la chemare, a restituit obiectele ce i s'au încredinţat sau a satisfăcut pe încredinţător ast-fel în cât restituirea nu mai avea nici un interes a se face. — Cas. II, 29 Mai 90, Dr. 45 90, p. 357. B. 90, p. 741.

6. Delictul de abus de încredere nu pote exista de cât dovedindu-se o sustragere saîi o risipă din partea delicuentuluî cu intenţiunea doldsă de a'şî apropia lucrurile sustrase. In specie, din însăşi modul cum Curtea expune faptele şi argumenteză nu resultă că acele fapte ar întruni elementele delictului de abus de încredere, de Ore-ce nu se constată de Curte că recurentul ar fi risipit sau ar fi pus la o parte porumbul în cestiune. Dacă Curtea relevă că recurentul cu de la sine putere, fără nici un titlu, ar fi voit a-şî asigura un drept de gagiu, până ce debitorii Tar fi plătit, şi dacă maî relevă Curtea ceea ce recurentul ar fi trebuit să facă, tote acestea sunt indiferente pentru delictul de abus de încredere şi nu constitue acest delict, şf ele, precum şi faptele însăşi, denotă numai că, faţă cu recalcitrenţa recurentului de a continua a reţine şi de a nu voi a împărţi dijma, păgubaşii puteai! recurge la acţiunea civilă contra recurentului şi a cere daune, si ast-fel Curtea, neconstai.and existenţa unuia din elementele cerute de lege penti'u ahusul de încredere prin aceasta a violat legea.—Cas, II. It; Oct. 90 : B. p. 1430.

7. Când instanţa de fond constată în fapt că de şi prevenitul a reţinut o sumă de bani pe care n'a restituit-o mandantului său, însă din nimic nu resultă intenţiunea sa de a frustra pe mandante de aceşti bani, ci din contră constată buna sa credinţă şi consideră afacerea ca afacere civilă, cu drept cuvent declară că faptul nu întrunesce elementele delictului de abus de încredere.—Cas. II. 12 Febr. 91; B. p. 247.

S. Constitue delictul de abus de încredere faptul că un subprefect, primind nisce hârtie cu destinaţiunea de a o distribui la comune si încasând banii de la acele comune, în loc de a-î trimite fabrice! care a procurat hârtia, şi 'i-a însuşit, pe seama sa. — Cas. II. 14 Nobr. 90 ; B. p. 1336.

9. Când prevenitul, într'un abuz de încredere, invocă un mijloc puternic de apărare că obiectele amanetate la creditul aşricol n'aîi fost instreinate de dansul, ci a fost deposedat de ele, Curtea nu pote trece peste acest mijloc fără să se pronunţe asupra luî. — Cas. II, 30 Maî 89 ; B. p. 574.

10. Este casabilă hotărîrea care, în delictul prevedut de art. 322, mărginindu-se a aplica cifra amendeî arătată în citatul articol fără să ţină seamă şi de art. 399 acelaş codice, pronunţă o amendă mai mare.—Cas. II, 3 Aug. 91 ; B. p. 807.

11. In delictul de abus do încredere, delict prevezut do art. 322, judecătorul nu pote pronunţa o amendă maî mare de cât minimul de 26 lei fixat de citatul articol dacă nu determină cuantumul restituţiunilor şi daunelor - interese causate, acesta sub pedeapsă de nulitate şi casarea întregeî sale decisiunî.—Cas. II, 9 Apr. 96; B. p. 741.

12. Legiuitorul în dorinţa sa de a ocroti cât maî mult pe ceî declaraţi prin lege incapabili a decretat pe lângă amilabilitatea actelor făcute în timpul incapacităţel lor, şi o sancţiune mal energică prin dispoziţiunile art. 322, pedepsind corecţional pe aceî ce prin fraudă abuzează de nevoile, pasiunile şi nexperienţele minorilor. Pentru existenţa delictului prevăzut de art. 322, pe lângă luarea angajamentului înscris de victimă" angajament smuls prin abusarea de slăbiciune, porniri şi trebuinţe, se maî cere formal ca victima sa fie minoră ; orî în specie fiind vorba de abusarea nevoilor unor persoane majore, dar puse sub consiliul judiciar, cestiunea de resolvat în drept şi in primul rând e a se şti dacă această categorie de incapabili întră în prevederile art. 322. Starea de punere sub consiliu judiciar a uneî persone majore, de si aduce acesteia o însemnată ştirbire a exerciţiului drepturilor sale—şi pus pentru actele ce-î sunt proibite a le face singur, în o sîtuaţiune întru cît-va analogă interzisului, — totuşi există o importantă deosebire între aceste condiţiunî juridice, anume că consiliul judiciar, spre deosebire de curatela interzisului, e numit numai pentru bunuri, conservându-şi cel pus sub consiliul judiciar dreptul a-şl guverna pers6na sa după cum o înţelege Pe de altă parte, legiuitorul prin art. 322 codul penal pedepsind pe acela ce abuzează de slăbiciunile, şi patimele *minorilor,* prin cuventul *minor* e drept că a înţeles pe toţi aceî ce din cauza verstei sau a slăbiciune! spiritului, sunt trataţi prin legea comună de minori, între care intră si interzisul, pentru că pentru minori şi interzişi fiind aceleaşi măsuri de protecţiune, necesarmente resultă să fie aceleaşi măsuri de protecţiune. Dacă la această similitudine de fapt se impune o similitudine de sîtuaţiune juridică, punând pe aceiaşi treptă pe interzişi cu minorii, cu tote astea măsura luată prin disposiţiunile art. 322 nu pote fi admisă şi la alte caşuri neprevădute formal de lege cum e pentru personele puse sub consiliu judiciar, căci. de şi aceştia, după codul civil," sunt incapabili pentru anumite acte, incapacitatea lor însă nu mai e pusă pe acelaş picior de egalitate cu a minorului. Aşa fiind, în lipsă de text formal, e refuzată pe cale penală protejarea personelor puse sub consiliu judiciar contra acelora ce abuseză de slăbiciunea spiri-

tuluî lor, întru cât în penal totul este de strictă interpretare şi argumentul analogiei fără 6utere.—Tr. Uf. 1, 12 Dec. 98 : Dr. 18/99, p. 14*.

18. In delictul de abus de încredere prima condiţiune ce se cere pentru existenţa delictului este stabilirea depositulul pe care inculpatul se pretinde că l'a violat. Atât în doctrină cât ai în jurisprudenţă e stabilit că în contractele civile a căror violaţiune intră în aplicaţiunea art. 322 proba nu se pote administra de cât în conformitate cu dispoşiţiunile Codului Civil pentru motivul că nu pute ti permis a se constata un contract civil pe cale indirectă [pe cale penală] intr'alt mod de cât permite Codul Civil, care singur regulamentează probaşi efectele acestor contracte. In specie, înainte de a se constata cu martori şi conform Pr. P. violaţiunea depositului. cată a se constata şi acesta în conformitate cu art. 1597 Civ. existenţa depositului. — Tr. Ilf. I, 1 Mart. Kfl; Dr. ;u/85-H(», p. 241.

14. Chiar dacă există un început de dovadă scrisă, proba testimonială tot n'ar putea ti admisă pentru dovedirea depositului, de 6re-ce (iodul C m l în art. 1597, diferind dc Codul Civil francez, în acesta privinţă, prescrie în mod formal că depositul nu se pote constata de cât prin înscris, ceea ce eludează cu desăvârşire proba cu martori, fie că ar ti în causă o sumă mai mică de 150 leî, fie că ar exista un început de-tiovadă scris fi, acesta întocmai ca şi când ar fi vorba de un contract de locaţiune sau de transacţiune. — Tr. Uf. I. l Mart. 80 ; Dr. ;u sr,-tifi, p. 241.

**323.** Orî-care va pune la o parte, sau va risipi spre paguba proprietarilor, a posesorilor orî a deţinetorilor. obligaţiuni, bani, mărfuri, bileturî, chitanţe saiî orî - ce alte acte copridend vre-o obligaţiune sau aperare, şi care i-se vor ti dat sub titlu de închiriare, de deposit, de mandat, sau pentru vre-un lucru cu plată orî tară plată, cu îndatorire de a-1 întorce înapoi, sau de a-1 înfăţişa orî de a-1 întrebuinţa într'un chip hotărît, se va pedepsi după cuprinderea articolului 322.

Dacă abusul de încredere prevedut prin paragraful de maî sus se va săvîrşi de vre-o slugă, om cu simbrie, ucenic, calfă, grămătic, lucrător ajutor, spre paguba, stăpânului săii, pedepsa va 1i închisorea de la şese lunî până la douî anî.

Tote acestea fără prejudiţiul acelor ce s'au dis la articolele 203, 204'şi 205 pentru punerea la o parte sau ridicarea banilor, a obligaţiunilor, orî a altor acte orî lucruri alîate în deposite publice. *Co. 2b0. P. Fr. 408.*

1. Pentru a exista delictul de abus de încredere, este neapărat trebuincios a se constata elementul esenţial al *n*cestuî delict, şi anume intenţiunea fraudulosă. adică intenţiunea. pentru delicvent de a pune la o parte în propriul s&ti



folos, parte sau totul din obiectele, valorile sau banii ce i-s'ar fi încredinţat, cu condiţiune ca acele obiecte, valori, sau bani să nu i se fi cuvenit.— Cas. II, 2 Iun. *m ;* B. p. 60S:

*2.* Delictul de abus de încredere nu pote exista de cât dovedindu-se o sustragere din partea delicuentuluî cu intenţiune dolosă de a-şî apropia valorile deturnate. Prin urmare abusul de încredere resultând din faptul uneî deturnări comisă de un funcţionar, sau de un simplu mandatar, nu se socotesce consumat decât în urma refusuluî de plată saii imposibilitate! materiale de a restitui banii încredinţaţi. Punctul de plecare pentru acest delict are a se calcula de la. cererea sau punerea în întârziere a funcţionarului sail mandatarului. (bis. II, 8 Dec. n:i : B. p. 1127.

:i. Pentru aplicarea art. 323 se cere ca prin element t punerea la o parte sau risipirea de bani în mod fraudulos. E învederat că ar fi zadarnic a cerceta întru cât şi dacă art. 323' e aplicabil, dacă elementele constitutive ale acestui articol există, fără ca maî înainte să fie cert, a căror sume se cere restituirea. In acesta privinţă, chiar dacă e vorba de un funcţionar căruia i-se încredinţeză bani nu numaî spre conservare ci şi spre întrebuinţare, nu s'ar putea zice că funcţionarul ar trebui să restitue în orî-care moment banii încredinţaţi fără o luare de socotelă în regulă prin căre să se constate, dacă sumele încredinţate s'aii întrebuinţat într'un mod hotărît saii nu şi care sunt aceste sume. Pe lângă acesta, intenţia frauduloșă trebuind să fie constatată, se întrebă prin ce fapte ea se constată? In acesta privinţă nu s'ar putea zice că există intenţie fraudulesă, când acela căruia se încredinţeză bani, conform art. 323, i-ar fi întrebuinţat dacă. cerendu-se restituirea lor, e în stare a-î restitui. Asemenea simplul fapt al nerestituireî banilor încredinţaţi în momentul când i-s'a cerut nu pote fi un fapt destul de precis peutru ca să reiasă intenţia fraudulosă. când nicî nu se negă primirea, nicî nu se refuză restituirea lor, în acesta materie n'am putea considera ca fapte precise din care să reiasă intenţia frauduloşă, de cât saii faptul negare! primire! banilor încredinţaţi, saiî faptul imposibilitate! d'a rostitul banii încredinţaţi în urma unei puneri în întârziere. In cât privesce pe funcţionarii publici, dacă am voi a fi riguroşi, încă ar trebui să distingem funcţionarii cari au numai a conserva banii de acel funcţionari, cari pot întrebuinţa hanii la orc-cari scopuri hotărîte; pentru aceşti funcţionari nu am putea susţine că din simplul fapt al nerestituireî ar resultă intenţia frauduloşă, căcî şi aceşti funcţionari carî au a da socotelă şi a justifica întrebuinţarea sumelor, nu pot fi expuşi urmărire! penale, fiind că nu aii restituit banii încredinţaţi; din contră şi eî trebue să fi fofet puşi în întâziere prin o constatare din care să rezulte dacă se justifică întrebuinţarea sumelor încredinţate, sau daca sunt sume a căror justificare nu se constată. In specie Curtea de apel întemeindu - se , pentru constatarea intenţiei frauduloșe, pe simplul' fapt al nerestituireî banilor ce inculpatul ar datori în urma soeotelelor ce i-s'ar lu , a violat regulele stabilite maî sus. — Cas. II, 19 Sept. 78; B. p. 33fl.

4. Dacă doctrina şi jurisprudenţă cer, pentru.a pedepsi pe cel căruî i-se impută un abus de încredere, ea el să fie pus în întârziere de a restitui o-

biectul încredinţat, acesta o fac nu că doră punerea în întârziere ar constitui un elementindispensabil pentru existenţa delictului de abus de încredere, căci nicăirî legea nu cere acesta, ci pentru că prin acest procedeu se pote descoperi dacă inculpatul, cu intenţiune frauduloşă, care este un element constitutiv al delictului a sustras obiectele încredietate luî; acest procedeu însă, nu este unicul pentru a revela intenţiunea frauduloşă Şi inst. de judecată o pot deduce şi din circumstanţele în care s'a perpetrat faptul. — Tr. 111'. I, 14 Nobr. 91; Dr. 12/92, p. 98.

5. Pentru a stabili delictul de abus de încredere, se cere dovedirea prejudiciului.—Cas. II, 8 Dec. 92; B. p. 1127.

6. In delictul de abus de încredere, se cere, pe lângă altele, şi existenţa unui prejudiciu.' Aşa dar, când judecătorul fondului nu constată prin decisiunea sa condamnatorie, pentru un atare delict, acest element, H. sa este casabilă.— Cas. II, 13 Dec. 93; B. p. H4o.

*4.* Prejudiciul e unul din elementele constitutive ale delictului de abus de meredere. — C. Iaşi, II, 20 Ian. 96; Dr. 64/96, p. 553.

8. Instanţa de fond este suverană în apreciare, dacă din concursul faptelor resultă sau nu intenţiunea frauduloşă. Art. 323 neconţinend o definiţiune sacramentală, constatarea intenţiuneî fraudul6se pote resultă şi din complexul constatărilor făcute de judecătorul fondului, fără a ii nevoie ca v acel judecător să o exprime în anume cuvinte. — Cas. II, 14 Maî 84; B. p. 462.

9. Constatarea elementului intenţiune! frauduloşe, în delictul' de abus de încredere, pote să resulte şi din complexul constatărilor făcute de judecătorii fondului, fără a ti nevoe ca dânşii să exprime acesta prin anume cuvinte. Astfel, când instanţa de fond constată în fapt, că* prevenitul, în calitate de comisionar, a ;primit de la comitet o mare cantitate de marfă pentru a o vinde, si densul a pus la o parte, în paguba numitului, atât din marfa primită cât şi din banii prinşi din vendare, din acesta reiese şi existenţa intenţiuneî frauduloşe.—Cas. II, 3i Mal 93; B. p. 531.

10. Ori-ce contract de comision implică în sine şi un mandat. Aşa dar, faptul' că comisionarul a contravenit şi şi-a însuşit sumele încasate pentru mărfurile cu a căror vendare sau conservare a fost însărcinat, constitue delictul de abus de încredere.—Cas. II, 5 Dec. 95; B. p. 1457.

11. Constitue delictul de abus de încredere faptul că un mandatar a pus la o parte, în mod fraudulos şi în paguba mandanteluî, bani saîi alte obiecte ce densul a primit în acea calitate. — Cas. II, 10 Iun. 92: B. ⊳. 1(41.

12. Comite delictul de abus de încredere, acela care deturuează în propriul seu folos şi în paguba proprietarilor bani sau alte valori ce i-s'au încredinţat sub titlu de mandat pentru a-î întrebuinţa într'un chip hotărît. — Cas. II, 24 Nobr. 92; B. p. 1052.

1:*. Arendaşul care întrebuinţeză lemnele date de Stat la altă trebuinţă de cât cea prescrisă în contractul de arendare, comite un abus de încredere. — Cas. II, 15 Febr, so: B. p. 84.

14. într'un delict de abus de încredere, când instanţa de fond constată în fapt că delicuentul se găsesce în stare de insolvabilitate ca să garanteze pe păgubaş de prejudiciul ce i-au causat, prin acesta stabilesce intenţiunea frauduloşă a delicuentuluî. — Cas. II, 10 Iul. 90; B'. p. 897.



15. Constitue un adevărat abus de încredere, faptul că Primarul uneî Comune, care a emis un mandat, pentru plata salariului unuî funcţionar a incasat tot densul banii şi şi'i-a apropiat în propriul seu folos, în paguba acelui funcţionar, precum şi faptul că densul, tot ca Primar, a încasat de la un locuitor prestaţiunea şoselei fără a-î da recipisă şi însuşindu-şî banii a fost nevoit locuitorul să muncescă zilele de şosea pe carî le plătise deja; cacî în ambele aceste caşuri, densul, ca Primar, a lucrat în virtutea unuî mandat ce avea de la lege. Deşi, densul a restituit sumele de bani deturnate, acâstaînsă făcend'o tocmai după ce s'a vedut condamnat de Tribunal, instanţa de fond, a fost în drept sa deducă intenţiunea sa de a-şî însuşi acel bani în paguba celor ce* erau în drept a-Iprimi.—Cas. II, 12 Febr. 91; B. p. 245.

16. Faptul că cine-va a deturnat în folosul seu sumele de ban! ce a primit de la nisce locuitori, pentru a-î plăti la creditul agricol de împrumuturile făcute, constitue delictul de abus de încredere. — Cas. II, 20 Febr. 95; B. p. 231.

17. In delictul de abus de încredere, împrejurarea depunere! banilor după un timp îndelungat nu face să dispară intenţiunea culpabilă a delicuentuluî; şi acesta -constituind o cestiune de fapt, care intră în suverana apreciaţiune a instanţelor de fond, scapă de controlul Curţeî de Casatiune. — Cas. II, 9 Mai 90; B. p. 709.

18. In delictul de abus de încredere, când valorea pretinsă achitată escede suma de 150 lei vechi, proba testimonială e inadmisibilă, ea nu se pote face de cât printr'un act scris, căci alt-fel s'ar viola disposiţiunile legale relative la probe. — Tr. Br. 2 Oct. 86; Dr. 1/88, p. 8.

19. După art. 141 şi 176 Pr. P. combinate cu art. 69 din legea judecătoriilor de pace, regula generală este că delictele corecţionale se judecă de Tribunalele de judeţ, iar contravenţiunile de judecătoriile de ocol. Numai prin excepţie la acesta regulă sunt deferite judecătoriilor de ocol delictele prevădute de art. 71 din legea judecătoriilor de "pace. Este de principiu că orî-ce excepţiune la regula generală nu pote fi întinsă peste limita în care ea este circumscrisă de legiuitor. Intru cât citatul art. 71 conţine o dispoziţiune limitativă şi determină în mod clar şi precis delictele, cari, prin excepţiune, pot fi judecate de judecători! de ocol, fără să indice între articolele ce anume specifică si delictul prevădut de art. 323 din Codul penal, apoi e evident că competinţa lor nu pote fi întinsă când e vorba de judecata delictelor corecţionale la alte cazuri neprevedute de disul articol. Ast-fel fiind, valorea litigiului e indiferentă, destul numaî că art. 323 din Codul penal nu intră în prevederile art. 71, relativ la competinţa penală a judecătoriilor de ocol, şi, prin urmare, Tribunalul e' competent a judeca afacerea.—Cas. II, 22 Apr. 97; B. p. 586.

20. Personele cari emit poliţe de asigurare de la societăţi străine ne autorizate în ţară, sunt presupuse ca agenţi direcţi ai acestor societăţi, iar nu ca comisionari de avarii şi prin urmare pasibili de art. 250 Codul Comercial, combinat eu art. 323 Codul penal. — Tr. Br. 19 Maî 97; Dr. 80/97, p. 669.

21. Elementele cerute de art. 250 Codul comercial, pentru ca delictul să existe, sunt acelea ca să se fi făcut opera-

ţiunî pe sema societăţilor streine,carînuvorfi îndeplinit condiţiunile prescrise de secţiunea în care se află acest articol. Acesta secţiune se ocupă numai de societăţile streine autorizate de a funcţiona în ţară, arătând obligaţiunile la cari sunt supuse pentru a putea funcţiona. Intenţiunea legiuitorului, edictând acest articol, a fost că acele societăţi carî s'ar stabili în mod regulat în ţară, avend reşedinţă saii agemţiî, să se supue în totul disposiţiunilor prevedute de acea secţiune spre a nu prejudicia fie pe Stat pentru taxa timbrului, fie pe particularii carî ar lucra cu acele societăţi de bună credinţă, în mod public şi obicinuit, ca la cas de a avea pretenţiunî contra acelor societăţi să aibă de unde a fi despăgubiţi, fiind obligate aeele societăţi a avea o garanţie depusă în ţară, si avend reşedinţă în ţară, să Pytă fi justiţiab'ile înaintea Tribunalelor ţărel. In specie, inculpaţii lucrând pentru nisce societăţi neautorisate în ţară, şi numai în mod accidental, faptul lor nu p6te intra în prevederile art. 250 Codul comercial. — C. Gal. II, 14 Nobr. «7; Dr. 80/97, p. 66s.

324. Advocatul care, prin daruri, oferte .saiî promisiuni, se va îndupleca a se înţelege cu partea adversă şi va vetăma, prin fapte'positive, sau prin omisiuni dol6se, causa clientului său, va fi pedepsit prin închis6re până la douî anî, prin suspensiunea din exerciţiul profesiune! de advocat, prin interdicţiune de la funcţiunile publice până la 15 anî, şi prin amendă de la 150 până la 1500 leî. *L. Adv. 15.*

Nu există delictul de abus de încredere, prevedut de art. 324, dacă nu se constată că advocatul s'a înţeles cu adversarul spre a vătăma interesele clientului seu, în urma unor daruri, oferte saii promisiuni ce i-s'a făcut.—Cas. II, 4 Mart. 92: B. p. 262.

325. Când advocatul va vătăma, cu viclenie, prin fapte positive sau prin omisiunî, causa unuî acusat saii a unuî prevenit, se va pedepsi precum urmeză :

In cas de crimă, prin interdicţiune de la profesiunea de advocat şi de la verî-ce funcţiune publică, şi prin reclusiune.

In cas de delict, prin interdicţiune de la profesiunea de advocat şi de la orî-care altă funcţiune la care pedeapsă se va putea adăogi şi închisorea până la douî anî.

In cas de contravenţiune, prin interdicţiune de la profesiunea de advocat şi de la orî-care altă funcţiune publică, nu pe maî puţin de şese lunî, şi prin amendă până la o' sută cincîdecî lei.

326. Cel ce, după ce va produce un document înscris sau memoriu la o judecătorie pentru vre-o prigonire, îl va sustrage în orî-ce mod, se va pedepsi cu o amendă de la **20** la **150** leî.

Acesta pedepsa se va hotărî de acelaşi tribunal în a căruî cercetare se atlă prigonirea. *P. Fr. 409.*



327. Cel ce găsind pe drumuri orî pe uliţă lucruri ce nu sunt ale sale, şi întrebându-se despre ele, le va tăgădui, se socoteşte că a comis un abus de încredere, şi se va pedepsi cu închisorea de la **15** dile până la treî lunî. *P. Pr. 226.*

32S. Cel ce va găsi într'o curte, grădină, în grajduri orî în altă încăpere, bani ori lucruri ce nu sunt ale sale, şi nu le va areta stăpânului locului, ori chiriaşului, se va pedepsi cu pedepsa prevedută la articolul precedent.

329. Disgosiţiunile art. **307,** se vor aplica şi la caşul de abus de încredere urmat între persönele acolo aretate.

1. După art. 329 combinat cp art. 307, faptele de abuz de încredere săvârşite de către tată spre paguba copiilor luî nu se socotesc delicte, supuse fiind numai la despăgubiri civile. Legea nu face nicî o distincţiuneîntre abuzul de încredere comis de un părinte faţă de copilul seu major, şi între abusul de încredere comis de un părinte, ca tutor legal, faţă cu copilul sfiu minor. Cas' II. 13. Sept. 94; Dr. 73/94. p. 586. B. 94 ; p. 895.

2. Ori ce vătămare a averei copiilor sau a rudelor de jos de către tată sau mamă sau alte rude de sus prin furt sau abuz dc încredere nu se pedepsesce conform art. 307 şî 329. Dacă d-neî S. se imputa faptul ca a risipit din averea minorului încredinţată spre administrare cu obligaţie de restituire la majoritate, şi acest fapt l'a săvârşit în calitate de mamă şi tutore, în detrimentul minorului, acest fapt ca abuz de încredere, nu p6te fi urmărit conform art. 329, nu însă şi conform art. 330. Faptul prevădut de art. 330 nu este un abuz de încredere. Acostă disposiţie este luată întocmai din § 2I (î (Iodul penal prusac. Faptul prevădut dc acest paragraf, după dreptul prusac, nu e considerat ca abuz de încredere (Untersehlagung) care asemenca nu se pedepsesce conform § 228 aî codului penal prusiac, ci ca infidelitate (TJnireue) prin care avem a înţelege ori ce vătămare causată averei pupilului, de către tatăl sau de către mama sa tutore, cu rea credinţă. Dacă dar tutorul gire'ză interesele minorului cu scop de a-şî însuşi folose, dacă tutorul nu îndeplinesce îndatoririle ce-î incumbă în virtutea legeî, şi daca, în genere, prin gestiunea luî se vătăma interesele şi compiecsul averei încredinţate direcţiune! sau adminstraţiuneî lui, in tote aceste casurî, este infidelitate, si chiar tatăl sau mama, întru cat sunt tutori, pot fi urmăriţi conform art. 330.Pentru aplicarea art. 330 nu se pote zice ca fiind în secţiunea 4-a care tratează despre abuz de încredere criteriile art. 330 ar trebui să fie acelaşi cu ale abuzului când nu numai am văzut că disposiţiunea e o reproducere fidelă a paragrafului 246 codul penal

prusac, ci când însăşi dispoziţia art. 330 arată elemente care diferă cu totul de acele indicate pentru abuzul de încredere prin art. 323. — Cas. II, îalUai 98; C. Juil. 2i/!>8, p. 166.

**330.** Se vor pedepsi cu închisorea de la o lună până la un an:

**1.** Tutorii, curatorii, executorii testamentari, acel însărcinaţi cu paza lucrurilor sechestrate, administratorii de fondaţiuni carî, cu rea credinţă, lucredă în vătămarea personelor sau lucrurilor încredinţate direcţiune! saii administraţiuneî lor;

**2.** Samsarii, agenţi de schimb, expeditorii, comisionarii şi alte persone exercitând o profesiune cu care sunt anume însărcinaţi de autoritatea publică, dacă în afacerile cari le sunt încredinţate aduc, cu rea credinţă, vătemare acelora carî le-aii încredinţat afacerile. *P. Pr. 246.'*

1. Ca să existe delictul de abuz de încredere, prevezut şi pedepsit de art. 3.30, se cere ca tutorele cu rea credinţă şi în vătămare aintereselor pupil ului să fi refusat predarea socotelelor la timp. Aşa dar, când judecătorul fondului constată că nu există din partea unuî asemenea tutore nici rea credinţă, nici rea administraţiune care să ii causat prejudicii în averea minorului, face o justă aplicaţiune a citatului art. pronunţând achitarea. — Cas. vac. S Iu). 93; B. p^-606.

2. Elementul constitutiv al delictului prevăzut şi pedepsit de art. 330, relativ la gestiunea tutorilor, este reaua credinţă. Ast-fel, este casabilă hotărîrea care condamnă pe un tutore ce. nu s'a presentat pentru a justifica întrebuinţarea sumelor de bani provenite'din averea minorilor, cînd nu constată reaua credinţă a tutorului. — Cas. JI, 22 Ian. 97; B. p. 96.

3. Nu constitue un abuz de încredere faptul proprietarului care, lăsat custode asupra lucrurilor sale urmărite şi sequestrate, le sustrage înlocuindu-le cu altele de calitate interiore. Lg. a voit a pedepsi reaua credinţă în administraţiunî de averî străine şi dispoziţiile din lege relative la delictul'de abuz de încredere cer ca element esenţial pentru esistenţa acestui delict, elementul sustracţiuneî lucrului altuia, ceea ce *in* specie nu există de ore-ce autorul sustragerel nu încetase a ii proprietar şi detentor al obiectelor sechestrate. - O. laşi I, o Apr. 94; Dr. 60/94, p. 482.

4. Kaptul că un debitor căruia i s'a sechestrat şi i s'a lăsatîn păstrare mai multe lucruri, a înlocuit obiectele sechestrate cu altele de o calitate inferioră constitue delictul de abuz de încredere prevezut şi pedepsit de art. 330.—Cas. II, 13 Iun. 94 : B. p. 727.

**331.** Cărăuşii, vâslaşii sau omenii lor, carî, prin amestecare de materii vătemătore, vor fi preschimbat calitatea vinurilor, sau orî-ce alt-fel de beuturi, orî de mărfuri al căror transport li-s'a fost încredinţat, se vor pedepsi cu închisorea de la doue luni la douî anî; iară dacă preschimbarea nu se va fi făcut prin amestecare de materii vătemătore, osânda va fi închisorea de la **0** lună până la şese lunî. saiî amendă de la 26 până la 250 leî. ***P. Fr.*** *387.*



### SECŢIUNEA V

### înşelăciune sau escrocherie

**332.** Acela care, în vedere de a împărtăşi folos, face să nască o amăgire în paguba avereî altuia, sau făcend să trecă de adeverate fapte mincinose, .sau prefăcend în mincinose fapte adeverate, ori Miprimându-le de tot, este culpabil de înşelăciune. ***P. Pr.*** *241.*

I. Elementele escrocheriei sunt: întrebuinţarea de mijloce fraudulose, faptul de a face să 1 se remită, sau de a încerca să facă a i se remite valorea obţinută prin ajutorul acestor mijloce fraudulose, deturnarea sau risipirea acestor valori. Manoperî fraudulose sunt mijloce întrebuinţate pentru a surprinde confienţa terţiilor. Acestă expresiune de manopere presupune o ore care combinaţiune de fapte, o machinaţiune preparată cu o niăestrie maî mare sau maî mică, o prefăcătorie urzită cu o artăjnaî ni uit sau maî puţin dibace. In specie, -ştiind că Directorul Eforiei are puterea de a face ca o moşie să-î fie rearendată inculpatul 'ia dat 15000 leî pentru acest lucru care s'a şi realisat, căci a obţinvit rearendarea de la Eforie, fără ca Directorul să întrebuinţeze vre-o artă, dibăcie sau machinaţiune pentru a obţine suma cerută. A-fară de acesta admiţând chiar că Directorul a întrebuinţat mijloce fraudulose, dacă, prin demersurile şi îngrijirile Directorului, s'a realisat evenimentul, nu e o escrocherie, cacî în acest cas suma remisă nu este de cât preţul serviciilor sale. — C. Or. l", 19 Dec. 90 : Dr. 41/91, p. 3-23.

2. Pentru a exista delictul de escrocherie se cere următorelc trei condiţiunî : amăgire, manopere fraudulose şi pagubă adusă avereî altuia. — Cas. II. 28 Sept. 92: Dr. 72/92, p. 57^ B. 92 p. *33.

:î. Elementele delictului de înşelăciune prevăzut de art. 332 sunt trei: *a)* ca agentul să aibă în vedere a împărtăşi un folos, *b),* ca agentul să facă a se nasco o amăgii'e în paguba avereî altuia, şi <) să facă s:î treacă de adevărate fVpte mincinose sau să prefacă în mincinose fapte adevărate, orî să le suprime de tot. — C. Gal. I. 12 Iun. 91 : Dr. 55'91, p. 440. Idem. C. Buc. III, 13 Oct. 93 : Dr. 70/93, p, 559.

I. Elementele constitutive ale delictului de înşelăciune sunt: *o* intenţiunea agentului d'a împărtăşi folos : *%i* întrebuinţarea de manopere fraudulose : *c)* nascerea unei pagube în averea altuia. Manopera fraudulosă pote sc consiste într'o simplă reticenţă, precum ascunderea adevăratului preţ al achisiţiuneî unui imobil. — Cas. II, 19 Nobr. 93 ; B. p. 105*;.

5. Ceea ce caracterisează delictul de înşelăciune sunt: intenţia fie a împărtăşi folos, nascerea unei amăgiri în spiritul altuia şi causarea unei pagube avereî altuia. Delictul de înşelăciune nu pote fi considerat consumat de cât dacă există câte-şi trele condiţiunî. In deosebi nu e suficient posibilitatea de'prejudiciu, ci tre-

hue ca prejudiciul să tic chiar real şi efectiv, trebue ca averea amăgituluî într'adever să se micşoreze într'o privinţă sau alta, în totul sau în parte* precum era intenţionat. Dacă există o serie de fapte săvârşite cu scop ca să provoce o micşoarare a avercî altuia şi dacă acestă micşoraren'a început, delictul nu este a se considera consumat ci numai încercat. Codul penal nu pedepsesce, în genere, prin art. 332 şi 333, de cât înşelăciunea consumată, iar încercarea de înşelăciune nu se pedepsesce de cât într'o specie de înşelăciune prevăzută de art. 334. Legiuitorul nostru adoptând noţiunea înşelăciune! coprinsă în § 241 codul penal n'a adoptat şi disposiţia din § 242 după care se pedepsesce nu numai consumarea ci şi încercarea ; astfel nu pote fi vorba a se imputa cuiva o în-' şelăciune conform art. 332 şi 333 dacă delictul nu e consumat, linia de demarcaţie între consumare şi între încercare consistă tocmai în faptul causareî prejudiciului, ducă nici un început de causaie de prejudiciu amăgituluî nu există, nici delictul nu e consumat şi prin urmare faptul se sustrage orl-căre! pedepse. Cas. II, 5 Febr. 97; Dr. 20/97, p. ir.J ;

O. JuC. 8/97, p. 60; B. 97 p. 213-

ti. Se face o justă aplicaţiune a art. 332 şi 333 când Curtea de fond constată în fapt elementele constitui ve ale dilictul ui de escroherie. — Cas. II, 20 Ian. 82; ti. p. 87.

7. Constatarea elementelor unul delict este ceştiune de fapt şi decisiunea judecătorului de fond în acesta privinţă este suverană. In specia Curtea de apel deducend din complexul tutulor faptelor constate că ele constituesc delictul de înşelăciune şi aplicând disposiţiunile art. 332, prin acesta a făcut o jusâ aplicaţiune a lege! în raport cu faptul. — Cas. II, 4 Nobr. 96; Dr. 77/96, p. 653 ; B. 96, p. 1544.

8. Faptul amăgire! nu se pote concepe fără resultatul necesar al pagube! avere! altuia ; acest fenomen psihologic, amăgirea e conexă şi în strânsă legătură de causă la efect, cu paguba ce se causeză altuia. Amăgirea, ca disposiţiune a spiritului nostru se pote manifesta atât prin acţiuni positive, cât şi prin omisiuni ce pot avea drept causă împlinirea unei datori! impusă nu numai de lege, ci şi chiar de regulele morale! şi probitate!. — C. Buc. III, 13 Oct. 93; Dr. 70/93, p. 559.

î). Dacă amăgirea este cerută ca un element constitutiv al delictului de escrocherie, de nicăirl însă nu rezultă că amăgirea trebue neapărat să se exercite asupra aeeleaşlpersone ^care a suferit şi paguba. Tocmai interpretarea contrarie se dă paragrafului 241 din Codul penal al Prusiei, după care este elaborat articolul nostru 332 si ceea ce este mal mult, chiar Lg. nostru şi-a manifestat intent imica în acostă privinţă, căci prin art. 173 dm legea vamală el califică de escrocherie faptul dc amăgire exercitat asupra agenţilor vamal! şi făcut in paguba fiscului, dc unde resultă că victima amăgire! pote fi alta de cât partea vătămată.—Cas. II, 28 Sept. 92 ; Dr. 72,92, p. 571. B. 92, p. 833.

10. Există delict de înşelăciune, chiar atunci când agentul nu s'a folosit efectivameni e de înşelăciunea comisă de densul, destul numai ca folosul să fi fost posibil, şi ca faptele şi mijlocele întrebuinţate de el, să fi avut de scop acest folos, orl-care ar fi fost rezultatul.— Cas. II, 19 Ian. 93 ; B. p. 71.

J1. Prin *cuget de a impurtfifi folos* trebue a se înţelege orî ce fapt al agentului din care ar rezulta o adăogire a patrimoniului seu, o dorinţă nelegiuită de a se înavuţi fără însă a avea drept mobil paguba avere! altuia ci numai conştiinţa că paguba va fi resultatul acţiune! sale.—C Buc. III. 13 Oct.'93; Dr. 70/93, p. 559.



12. Nu e escroherie dacă nu s'a întrebuinţat manopere fraudulose pentru a induce în er6re. — Cas. II, 26 Sept. 78; B. p. 339.

l:t. Pentru a se aplica art. 332 nu e suficient a se constata că există prejudiciu şi că s'au întrebuinţat manopere fraudulose ci trebue a se vedea si dacă acele manopere aii fost de natură a induce înerore. — Cas. II, 28 Hart. 80; B. p. 121.

14. întrebuinţarea de manopere fraudulose pentru a produce amăgire în paguba avere! cui-va, constitue un element esenţial al înşelătoriei, fără de care delictul nu există.—Cas. II, 13 Dec. 89 ; Dr. 3/90, p. 20 ; B. 89, p. 1072.

15. La delictul prevezut de art. 332 manopera nu trebue să se distingă prin un rafinament deosebit, ajunge şi o minciună grosolană care aduee o vătămare în dauna avere! altuia. — C. Gal. I, 12 Iun. 91; Dr. 55/91, p. 440.

10. Nu se pote considera ca manoperă frauduloSă, exageraţiunea raportului presentat de persona însărcinată de societate a cumpăra imobile petrolifere în numele el, când aceste exageraţiunl se referă la întinderea şi importanţa agricolă a terenului, iar nu la valorea lor petroliferă, pe care societatea a avut'o in vedere. --- Tr. Ilf. I, 14 Ian. 93; Dr. 18/93, p. 139.

17. Faptul administratorului unei societăţi de a fi primit un comision sau o remisă, pentru afacerile încheiate de societate, fără autorizaţiunea acesteia, nu pote fi calificat de escrocherie când nu se constată manopere fraudulose.— Tr. Ilf. I, 14 Ian. 93 ; nr. 18/93, p. 139.

18. Nu există excrocherie, când nu se constată ruanoperile fraudulose. — Tr. Cov. 18 Sept. 95; Dr. 65/95, p. 537. Idem : C. Gal. II, 13 Ian. 96 ; Dr. 18/96, p. 141.

19. înşelăciunea, în termeni generali, precum e stabilită prin art. 332, nu se pedepsesce de cât ca delict consumat, nu însă ca încercare, căci art. 333, care declară pedepsa, nu o declară şi pentru delictul încercat, precum se declară anume prin art. 242 Codul penal al Prusiei. Dacă ar fi a ne mărgini la art. 334 am pedepsi şi încercarea, însă acest articol, care corespunde vechiului art. 405 Cod penal frances, ast-fel precum e conceput şi fără a se li adoptat de Lg. nostru şi modificarea la acel art. 405 introdusă în Francia prin o lege din 1863, tocmai pentru a se putea condemna şi unele încercări de înşelăciune, cari de almintrelea n'ar fi putut fi condemnate conform vechiului art. 405, presupune, pentru ca să se potă dice că e încercare, că s'au remis banii, ceea ce în specie n'a fost.—Cas. II, 22 Dec. 87 ; Dr. 3/88, p. 20.

B. 87, p. 1046.

20. Codul penal sub rubrica *înşelăciune sau escrocherie* prevede diferite delicte pedepsite sub acesta denumire, delicte ce nu trebue confundate, căci fiecare îşi are elementele sale constitutive ce-l deosebesc de cele-l'alte. Intre înşelăciunea preveduţă şi pedepsită de art. 332 şi 333, şi aceea de care trateză art. 334, există deosebirea care desparte un delict simplu de un delict califiat, căci pe când art. 332 declară culpabil de înşelăciune pe acela care în vedere d'a împărtăşi folos, face să nască o amăi ire în paguba avere! altuia sau făcend să trecă de adevă-

rate fapte mincinose, saii prefăcend în mincinose fapte adeverate ori suprimându-le de tot, art. 334 caracterisând o înşelăciune mult mai gravă, face să depindă existenţa acestui delict de întrebuinţarea unor mijloce dolosive anume specificate şi a căror îrtrebuinţare nu e cerută, pentru ca un prevenit să potă fi declarat culpabil şi pedepsit pentru înşelăciunea simplă prev&dută de art. 332.—Cas. II, 20 Mart. 91, Dr. 26/91, p. 202. B. 91, p. 362.

21. Dispoziţiunile art. 332 conţine o difiniţiune a delictului de înşelăciune atât de generală în cât orî-ce formă de înşelăciune este prevăzută prin acesta dispoziţiune ; ast-fel nu era necesitate* de o altă dispoziţiune care să ne definescă şi să arate ore-care moduri de înşelăciune şi dacă totuşi Lg. pe lângă art. 332, a maî adăogat şi art. 334, nu se pote explica de cât prin motivul de a califica ore-carî moduri de înşelăciune maî grave prin o pedepsa mai grea ; între art. 332 şi 334 este o identitate în privinţa elementului producere! er6reî şi a prejudiciului, dar este deosebire în cât privesce modalităţile de producere a erore! în persoana înşelatului din partea înşelătorului. Analisarea împrejurărilor psiehieo prin care erorea se produce, în persona înşelatului, este inutilă în cât privesce aplicarea art.332; în acesta privinţă e destul dacă judecătorul de fapt declară că prin afirmarea cutărul fapt, neadeverat în sine, din partea înşelătorului, s'a produs erore în persona înşelătorului, pentru ca să zicem că există o condiţiune de aplicare a art. 332. De aceea einutil acercetadacă inculpatul a afirmat existenţa unul fapt neadeverat spre a intimida, cunoscendu-se posiţiuneapreponderanta ce avea, sau spre a produce erore, când judecătorul de fapt declară că s'a produs erorea. Chiardacă darul se dă în urma er6rei produse de către înşelător, există înşelăciune în sensul art. 332. — Cas. II, 8 Aug. 91; B. p. 871.

*22.* Faptul ca o persona, pentru a înlesni o contrabandă vamală, a scris declaraţiunea de import în care a trecut un numer de colecte maî mic de cât era în realitate, din care a şi ridicat parte dintr'ensele, iar pe când voia a ridica şi restul a fost prins în flagrant delict, constitue un delict consumat, iar nu numaî o tentativă a delictului saii un delict neizbutit. — Cas. II, 24 Iun. 94; B. p. 743.

*2$.* Constitue o escrocherie faptul că un comptabil alunul stabiliment public a emis bonuri de pensiuni şi milă în numer dublu şi triplu pe aceeaşi lună, pentru aceeaşi persona şi pentru persone car! nu existau, şi tot dânsul subscriind numele acelor persone fără însemnarea lor, amăgea prin aceste manopere frauduldse pe casier, făcandu-l să creză că aceste bonuri sunt. exacte, si-I achită sumele arătate în ele. — Cas. II, 27 Iun. 89; B. p. 664.

24. Constitue delictul de înşelăciune, iar nn de abuz de încredere, faptul că o persona. prin mijloce viclene întrebuinţate faţă ca altul, a înşelat pe acesta luându-î diferite acte cu carî s'a servit spre a ridica nisce efecte de valore depuse la o bancă, — Cas. II, 19 lan. 93 ; B. p. 71.

*2b.* Mandatarul uneî societăţi, care în calitate de membru al unul consiliul de administraţie, în loc de a comunica colegilor seî adevăratul preţ cu care societatea putea intra în stăpânirea unuî imobil, ascunde acest preţ suprimând faptele ce un mandatar conştiincios al intereselor altuia nu ar ti făcut, comite prin acesta o amăgire în



dauna societăţeî. — C. Buc. III, 13 Oct. 93; Dr. 70/93 p. 559.

26. Faptul că primarul uneî comune rurale împreună cu comunistul pădurel Statului a pretins de la locuitorii, cu ocasiunea rescumperăreî viilor de embatic şi pe când inginerul, însărcinat cu mesuratorea viilor începuse lucrarea, ca să dea fie-care câte o sumă ore-care de bani sub pretext de a plăti omeni ca să ducă lanţul, pe când în realitate banii i-au încasat în profitul lor personal, şi sub ameninţarea cum că cel cari nu vor contribui vorperde viile, cee ce nu era adeverat, constitue delictul de înşelăciune prevezut şi pedepsit de art. 332.— Cas. II, 31 Ian. 95; B. p. 87.

*2*i.* Constitue o înşelăciune, faptul dea face să trecă drept fapt adeverat, un lucru mincinos, creând un antreposit fictiv în afară de condiţiunile de organisare a acestor antreposite revăzute de legea maximului in 1 Iunie 1893 şi a regulamentului de punere în aplicare a acestei legi. — C. Buc. II, y Dec. 95 ; Dr. 10/96, p. 74.

28. Faptul că un comerciant prin manoperile ce a întrebuinţat, a atras în prăvălia sa pe un individ, care printr'o anume scrisore a cui-va era recomandat altui comerciant că să-'î vîndă nisce mărfuri, făcendu-1 să crează că el este acela către care era recomandat şi vindendu-1 densul mărfurile, constitue delictul de înşelăciune prevezut de art. 332. In acest cas, elementul prejudiciului exisiă nu numai în persona cumperătorului, dar şi a comerciantului către care era recomandat a-î' vinde mărfurile. — Cas. II, 4› Dec. 95 ; B. p. 1468.

29. Nu constitue nicî delictul de înşelăciune din art. 332 nicî cel de escrocherie din art. 334, faptul unui inculpat care găsmdu-se în posesia unor înscrisurî de datorie emanate de la o persona pe care acesta le plătise şi în posesia unor poliţe emise* în scop de a fi negociate fără să le fi negociat, şi care inculpat de şi ştia că nu e creditor acţionează în judecatăpe subscriitorul acelor titluri de creanţe, voind să trecă înaintea justiţiei de adevărate faptele mincinose că înscrisurile nu erau achitate şi că poliţele ar constata un împrumut şi amăgind justiţia să obţină o hătărâre de condamnare. Nu constitue delictul de înselăciuneprevedut de art. 332 căci lipsesce unul din elementele constitutive ale acestui delict : ***paguba reală.*** Nu constitue delictul de escrocherie din art. 334 întru cât nu s'a stabilit că remiterea acelor acte s'a făcut în urma unor uneltiri culpabile. — O. Buc. III, 12 Mai 97;

C. Jud. 15/97, p. 198.

ÎÎ0. Faptul unuî pescar de a vinde pesce lipsă la dramuri, fără a se stabili că s'a servit cu mesurî mincinose sau cu alte mesurî de cât cele autorisate de guvern, nu constituesce nici delictul de înşelăciune, neesistând din pa'rte-î manopere fraudulose, nicî contravenţiunea poliţienescă stabilită de art. 393'§ 7 Cod penal, nefiiind pescarii preveduţi de acest articol. — Cas. II, 21 Sept. 83; Dr. 70/82-8B. p. 576; B. 83, p. 856.

Pescarii, nefiind anume preveduţî în art. 393, trebuesc a fi pedepsiţi conform art. 332.— Cas. li, 9 'iul. 84 ; B. p. 598. Idem: Cas. II, io Nob. 87 ; B. p. 92S.

.'12. Vîndarea de marfă cu lipsă de grame pentru ca să cadă sub aplicaţia art. 393, urmeză că delicuentul să exercite una din profesiunile indicate anume în acel articol. Alt-fel delicuentul făcend să se nască o amăgire în paguba averei altuia, sau făcend să trecă de a-

devorate fapte mincinâse, faptul seu cade sub prevederile art. 332.— Cas. li, 5 Mart. 86; Ii. p. 214.

33. Lg. dând faptul prevădut de art. 141, al. 6 Pr. P. în judecata judecătoriilor de pace, ca o contravenţiune, n'a înţeles să considere asemenea fapte ca fapte de înşelăciune. — Cas. II, 7 Mart. 95; B. p. 404.

34. Când contravenţiunea vamală sau la plata accizelor comunale a fost săvârşită de către contravenient în conivenţă cu agenţii vamali saîi aî accizelor, în acest caz faptul nu maî pote fi considerat ca o simplă contravenţiune vamală şi nu maî pote fi vorba de aplicarea disposiţiunilor vamale, căci aci declaraţiunile sunt falsificate atât de cei ce introduce o marfă în fraudă, cât şi de agentul vamal care înlesnesce acele operaţiuni în dauna Statului sau Comunei, şi mobilul delicuenţilor este ca să împărtăşescă amândoi folos, făcând să trecă de adeverate fapte mincinose în dauna Statului sad a Comunei, adică declarând să s'a introdus în Comună mai puţină marfă de cât era în realitate şi percepend, prin urmare, maî puţini bani de cât se cuvenea. Prin urmare faptul comis în aceste condiţiunî constitue delictul de escrocherie prevedut şi pedepsit de art. 332 P. de ore-ce întrunesce tote elementele prescrise de acest articol. — Cas. II, 14 Febr. 94; B. p. 15G.

35. înşelăciunea sau escrocheria, prin mijlocul căreia s'a comis o contrabandă vamală, pote să resuite nu numai din actele indicate în art. 173 din legea vamală ci şi din orî-ce alte acte carî, conţinend indicaţiunî mincinose, au surprins buna credinţă a agenţilor vamali, căci art. 173 sus citat e numaî indicativ, şi, independent de disposiţiunile ce el conţine, elementele delictului de înşelăciune sau escrocherie pot şi trebue a fi cercetate şi constatate conform art. 332 şi 333. — Cas. II, 20 Dec. 95; B. p. 141)6,

3(i. Faptul că un agent fiscal a primit, în acesta calitate, o sumă de bani de la un contribuabil ca plată de contribuaţiunî, fără să facă verî-o operaţiune de descărcare, în acesta privinţă, în registrele percepţiei, a putut forma convingerea judecătorului de fond cum că aceî bani au fost luaţi de prevenit cu rea intenţiune, în folosul seu şi în paguba contribuabilului şi să declare că el constitue delictul de abuz de încredere, fără ca decisiunea sa să potă fi censurată de Curtea de Casatiune. — Cas. II, 3 Oct, 95 ; B. p. 1216.

37. In delictul de escrocherie este admisibilă proba cu martori, spre a se stabili că încheierea unor contracte, fie ele de o valorc mal mare de 150 leî, a fost resultatul unor manopere fraudulose întrebuinţate de delicuent. —Cas. II, 17 Iun. 92 ; H. p. 658.

88. Delictul de înşelăciune prevezut de art. 332 şi pedepsit de art. 333 nu atrage pe lângă închis6re şi pedepsa accesorie a interdicţiunei. Prin urmare este nulă, în cât privesee acesta parte a condamnaţiuneî la interdicţiune, hotărirea care o pronunţă. —- Cas. II, 10 Dec. 90; B. p." 1447.

39. Sunt nedemni de a fi alegători ceî condamnaţi pentru escrocherie.—Cas.11,28 Mart.87; B. p. 280. Idem: Cas. II, 25 Apr. 97; B. p. 609.

**333.** înşelăciunea, de nu va fi anume pedepsită de lege cu o pedepsa specială, se va pedepsi în deobste cu închisorea de la



o lună până la un an, şi cu amendă de ia 26 până la 1000 leî. *P. Pr. 242.*

Este casabilă hotărîrea care condamnă pe un prevenit pentru delictul de escroherie, fără a constata dacă faptele imputate acelui prevenit îndeplinesc elementele delictului de înşelăciune, si, între altele, manoperile fraudulose întrebuinţate de prevenit în comiterea delictului. — Cas. II. 2 Oct. 96 ; B. p. 1376.

**334.** *) Cel ce va întrebuinţa sau nume, saîi calităţi mincinose, sau uneltiri viclene, ca să înduplece pe omeni a crede veri-o întreprindere mincinoşii, verî-o putere sau verî-un credit închipuit, orî ca să facă a se nasce speranţa saîi temerea verî-uneî isbutirî, verî-uneî nenorociri sail a verî-uneî întâmplări chimerice, şi printr'acesta va amăgi pe cine-va să-î dea banî, mobile saîi obligaţiuni, disposiţiunî, bileturî, promisiuni, chitanţe sau înscrisuri liberătore, şi, prin verî-unuî dintr'aceie mijloce, va lua sau va cerca să ia, cu viclenie, totă sau parte din averea altuia, se va pedepsi cu închisore de la şese luni pană la douî anî, şi cu amendă de la 26 până la 1000 leî, fără a se apăra cu acesta de alte maî mari pedepse ce i s'ar cuveni, de va cădea în crimă de plăsmuire.

Culpabilul va putea fi încă osândit şi la interdicţiune pe timp mărginit.

Cu aceeaşi pedepsa se va pedepsi cel ce prin ameninţare verbală sau în scris de a face revelaţiuni sauimputaţiunî difamatoriî va fi stors sau va fi cercat să storcă, fie bani, fie efecte de va!6re, fie iscălitură saîi remitere de acte saii scrisuri **6re**carî, carî ar conţinea sau ar opera o obligaţiune, o liberatiune sau o disposiţiune. >. *27,112, 123, 237 ; P. Fr. 405.*

**) Ultimul- aliniat al acestui articol a fost a'iootjat prin leqea din 4 Maî 18H5.*

1. Pentru a exista delictul de escrocherie se cere o calitate mincinosă şi primire de bani.— Cas. II, 1 Nobr. 82; B.p. 1085.

*-2.* Tote elementele constitutive ale înşelăciuneî există de vreme ce se constată, pe lângă intenţia frauduloşă,manoperele fraudulose şi prejudiciul sau posibilitatea de prejudiciu. — Cas. II, 15 Ian. 86 ; B. p. 53.

3. Condiţiunile constitutive ale delictului de şantaj sunt: ameninţare scrisă orî verbală de a face revelaţiuni orî denunţări defăimătore în scop de cupiditate ilegitimă. — C. Iaşi II, 17 Mart. 99 ; Dr. 35/99, p. 282.

4. Faptul de şantaj se pedepsecee, fie că chie-va va fi stors, orî numai va fi cercat să storcă bani de la un altul. — C. Iaşi II, 17 Mart. 99 ; Dr. 35/99, p. 282.

5. Constatarea faptelor şi aprecierea lor, în tot complec-

tul, care au fost întrebuințate în scopul producereî uneî cre-credințe eronate într'o persona, e lăsată la suveranitatea instanțelor de fond. — Cas. II, 21 Oct. 83; B. p. 985.

6. In delictul de escrocherie, judecătorul fondului este ținut să constată existența manoperilor frauduloase întrebuințate de delicuent. Simpla enunțare, în hotărîrea condemnatorie ce pronunță, cum că delicuentul a întrebuințat asemenea manopere, fără să arete anume faptele constitutive ale acelor manopere, pentru a se putea sci dacă ele au caracterul de criminalitate, cerut de art. 334, nu este suficientă ca hotărîrea să se considere ca motivată şi aceasta atrage nulitatea şi casarea eî, — Cas. II. 2 Mart. 94; B. p. 279.

7. In delictul de escrocherie judecătorul fondului este ținut, intre altele, să constate şi elementul întrebuințare! <W către prevenit a mijlocelor cari aii făcut să nască amăgirea în spiritul celui înşelat. Neconstatarea acestui element face cahotărîreacondamnătore pronunțată sătie nulă şi casabilă. Cas. II, 11 Dec. 95; B. p. 1171.

8. Pentru existențadelietuIuI de înşelăciune se cero întrebuințarea de mijloce dolosive spre a face pe victimă a crede în ceva nereal saunerealisabil. Instanța de fond trebue să constate existența mijlocelor dolosive, şi acesta constatare este o cestiune de fapt, de atributul suveran al instanțelor de fond. — Cas. Vac. 2 Iul. 96 ; B. p. 1122.

9. Când într'un delict de escrocherie în care sunt dați Judecatei maî n.ulți coautori, instanța de fond arată prin hotărîrea sa tote faptele carî constitue elementele, acestui delict în privința unuî din acel autori, Iwf, pentru cel'alt constată participarea sa la tote acele fapte şi împărtăşirea sa la folosul ce ele i-au adus, acesta dovedesce în destul existența elementelor zisului delict şi în privința acestui coautor. — Cas. II, 12 Iun. 89 ; B. p. 643.

10. Când cine-va luându-şî calitatea de advocat ce n'o are primesce bani de la un particular promițându-î a-I câştiga un proces comite delictul de escrocherie.—Cas. II, 18Ian. 80; B. p. 45.

11. Acela care se presintă la Tribunal în locul adevăratului proprietar ți cere şi obține legalisarea şi transcrierea unuî act de vândare a unor bunuri ce nu-î aparține, comite delictul prevedut de art. 334 de orece prin întrebuințare de nume şi calități mincinose a indus în erore pe magistrat şi l'a făcut să creadă adevărată întreprinderea luî. O dată constată înşelăciunea nu mal e nevoe de înscriere în falş contra actului fiind-că un act tie vîndarc făcut prin înşelăciune n'are nicî o tărie. — Cas. II, 21 Mart. 80; B. p. 123.

I'J. ('ând inculpații pretind a ti fost. îndreptățiți la o despăgubire ore-care, față de cel amenințat prin scrisorile lor, buna credința ca element al delictului, nu pote avea de substrat numaî şi numai propria apreciare a dclicuenților, căci în atare cas n'ar mal fi posibilă o condemnare, cel chemați a respunde de şantaj, ne-avănd a invoca de cât fapte cu totul imaginare, ori cu totul lipsite de un caracter prejudiciabil, aşa că Lg. departe de a fi reuşit să înfrâneze comiterea unui aşa de periculos şi odios delict, ar încoraj a tocmai desăvârşirea lui. — C. Iaşi II, 17 Mart. 99 ;

Dr. 35/99, p. 282.

13. Delictul înşelăciune! nu dispare prin faptul că delicuentul a dat un contra înscris prin care declară tote actele de simulate, întru cât s'a constatat intențiunea şi că delictul a fost consumat. — Cas. II, 15 Ian. 86; B. p. 52.

14. După art. 334 tentativa de înşelăciune se pedepsesce numai atunci când delicuentul, întrebuințând mijlocele enumerate de acest articol, reuşesce să convingă, pe persona ce voesce a înşela, că trebue să-î dea o sumă ore-care de bani, valori sau obiecte, şi că singurul fapt ce lipsesce pentru ca delictul să fie consumat, este acela ca delicuentul să fi luat banii, valorile saîi obiectele.— Cas. II, 7 Sept. 92 ; B. p. 790.



**335.** Verî-cine va călca regulamentele de administrațiune publică privitore la productele, industria şi Ja manufacturile românescî, carî se exportă în streinetate şi carî aiî de scop a garanta buna cualitate, dimensiunile şi natura fabricațiuneî,se va pedepsi cu amendă de la 50 până la 1000 leî. *P. Fr. 413.*

**336.** Cel ce va înşela pe cumperător asupra probei lucrurilor de aur sau argint, asupra cualitățeî uneî pietremincin6se, vîndută de bună, sau asupra felului orî-căreîmărfî,precum şi acela care, prin întrebuințare de mincinose dramuri saîi mesurî, va înşela asupra cătimeî lucrurilor vîndute, se va pedepsi cu închisorea de la o lună până la şase, şi cu amendă c-are nu va putea fl nicî maî mare de a patra parte a despăgubire! cuvenită înşelatului, nici maî mică de 26 leî.

Lucrurile acele cu probă mincinosă, sau prețul lor, de se vor afla încă în mâinele vîndetoruluî, se vor lua în folosul stabilimentelor publice de binefacere ale loculuí unde s'a urmat delictul, iară dramurile şi mesurile mincinose se vor sfărâma. *P. Fr. 423.*

1. Faptul că cine-va, prin întrebuințare de măsuri mincinose, înşelă asupra câtime! lucrurilor vîndute, constitue delictul prevădut şi pedepsit de art. 336.—Cas. II. 16 Mart. 92; B. p. 269.

*2.* Criteriul distinctiv, pentru aplicarea art. 393 al. 5 şi al art. 336 este că dacă un comerciant s'a descoperit că are mesurî mincinose se consideră că a comis o contravenție ; din contră când "se, constată că el s'a si servit de ele, înşelând ast-fel pe consumatori, faptul se consideră delict, conform art. 336. Pe temeiul acestui criter, totul atârnă a sci dacăindividiî inculpați au vîndut sau nu cu măsuri mincinose şi aii înşelat. In specie, se constată că inculpații, plecând cu căruța cu zarzavaturi de la Filipescî, au vîndut pe tot drumul până la Breaza, unde aii fost descoperiți că n'aveaii de cât mesurî mincinose cu carî măsurau. Ast-fel este constant că eî măsurase şi măsurau numaî cu mesurile mincinose ce aveau. In asemenea condiții, nu se pote dice că eî n'ati înşelat întrebuințând măsurile mincinose, fiind-că eî nu măsurase de cât cu măsurile min-

«inose ce aveau. Dacă aceşti precupeţi au fost aşa de cinstiţi ca la vîndare* să li măsurat mai mult ue cât vindeau, sau să fi ţinut seină că masurile sunt mincinose, să fi deşteptat despre acesta pe consumator, tote acestea vor putea inculpaţii a le invoca pentru a se disculpa înaintea Tribunalului la judecarea lor, însă aşa cum stau şi pe cât lucrurile sunt constatate, faptul ce se impută inculpaţilor este delictul prevedut de art. 336, prin urmare este de compentmţa Tribunalului corecţional. — Cas. II, 31 Ian. 96; B. p. 158.

3. Lg. prin art. 336, pedepsesce pe acei cari prin întrebuinţări de mincinose mesurî au înşelat asupra cătimeî lucrurilor vîndute, chiar dacă ar române necunoscută persona înşelată, destul numaî daoă se constată că vîndătorul întrebuinţa, cu intenţiune do a înşela, la vîn<larea mărfurilor sale, musurî mincinose, în prejudiciul cumpărătorilor. — Cas. II, 2 Mart. 82; B. p. 33».

4. Simpla găsire în prăvălia unuî comerciant, a unor mesurî mincinose, fără să iie constatat că comerciantul a înşelat pe cine-va vendfindu-1 cu ele, constitue contravenţiunea poliţienească, prevedutăde art, 393, al. 5 şi 6, de competinţa judecătorului de ocol, iar nu delictul de înşelăciune arătat iu art. 336 şf 337. — Cas. 11, 34 Oct. 90; B. p. 1196.

5. Faptul că un comerciant ţine în prăvălia sa cumpene saîi mesurî mincinose, constitue contravenţiunea prev&dută de art. 393, al.*5, din codul penal iar cu delictul de înşelăciune prev&dut de art. 336 din acel cod, întru cât, pentru ca ae existe acest delict, trebue să se constate că inculpatul s'a servit de acele mfesurî mincinose şi a amăgit pe verî-o persońă. — Gas. II, 22 Apr. 97 ; B. p. 588.

6. Instanţele de fond fiind suverane apreciatore a elementelor carî constitue un delict, sunt în drept să respingă, când judecă un delict de înşelăciune prin întrebuinţare de mesurî şi dramuri mincinose, cererea prevenitului de a se amâna procesul spre a aduce acele m&surl ca să se vadă că purta pe ele însemnată măsura conţinutului lor. — Cas. II, 27 Mart. 91; B. p. 372.

7. Plata preţului lucrurilor cumpărate prin întrebuinţare de mSsurî mincinose cu carî vândeLorul a fost înşelat asupra cătimeî lor, efectuată după consumarea delictului, nu stinge acţiunea publică. — Cas. II, 16 Mart. 92; B. p. 269.

S. In materie de înşelăciune, prevedută şi pedepsită de art. 336, prinderea autorului în flagrant delict, pe când primea marfa mSsurată cu masuri mincinose, constitue un delict consumat, iar nu o simplă tentativă. Cas. Ii, 16 Mart. 92 ; li. p. 269.

**337.** Dacă vendetorul şi cumpărătorul s'au servit, în târguiala lor, cu alte dramuri, sau cu alte mesurî, iară nu cu cele hotărâte de guvern, cumpărătorul nu va avea dreptul a se porni m contra vîndetoruluî care îl va fi înşelat cu dramuri sau cu mesurî poprite, fără prejudiciul acţiuneî publice pentru pedepsirea arat a fraudei (înşelăciuhei), cât şi chiar a 'întrebuinţare! greutăţilor şi mesurilor mincinose.

Pedepsa, în cas de înşelăciune, este prescrisă



ia articolul precedent, iară **ped6psa** pentru simplă întrebuinţare de mesurî şi greutăţi mincinose, este prevedută de Cartea III a acestui Codice, privitore la pedepsele de simplă poliţie. *P. Fr. 424.*

**338.** Se va pedepsi cu închisorea de la o lună până la un an, acela care strică, sfărâmă, rupe sau desfiinţeză, în paguba altuia, titluri sau acte carî nu erau ale luî, sau carî erau ale luî numaî în parte. *P. Pr. 24-i.*

**33î>.** Orî-ce ediţiune de scrieri, de compuneri musicale, de desemnurî, de pictură, saîi de orî-ce altă producţiune, carî se va h tipărit saiî gravat, cu orî ce mijloc, fără voia autorului, se socotesce contrafacere, şi verî-ce contrafacere este delict. *P. Fr. 425.*

1. Ca delictul prescris do art. 339 să fie imputat cuî-va trebue să fie în cestiune, *a)* O reproducere complectă sau parţială a uneî opere literare, scientiticesau artistice, *b)* Caprintr'ânsa să se aducă un prejudiciu moral saii bănesc, *c)* Ca acesta reproducere să fie făcută cufraudă. — Tr.Ilf.I, nlan96; C. Jud. 10/96, p. 78.

2. Ca să existe contrafacere trebue ca proprietatea literară, a operei ce se pretinde că s'a contrafăcut, să fie pe deplin lichidată. înainte de a se sci cui aparţine o operă nu se pate deschide acţiune publică. - Tr. Ilf. I, ii Ian. 96 ; C. Jud. 10/96, p. 79.

3. Editorii librari din Iaşî, în scop de a putea vinde o carte de cetire veche ce o aveau în librăria lor, editată de ei sub denumire de *Carte de cetire* a lui Puiu, prelucrată de Arbore, Creangă şi Beldiceanu şi care în urma revocare! autorisaţiuneî dată de Ministerul Instrucţiune! Publice, pentru usul şcolelor primare, reroasese nevândută, 'şî-au apropiat pe la începutul verei 1898 titlul uneî alte cărţi de cetire, ce puţin timp maî' 'nainte publicase prin tipografia editore «Dacia» din Iaşi, institutorii Manolescu, Zaharia şi Munteanu, sub denumirea de *Cartea premiantului şi a şcolarului hi. vacantă,* carte aprobată şi recomandată de Ministeriu ca o carte de premiu pentru şcolele primare, şi ast-fel transformând vechea copertă a cartel de cetire a luî Puiu într'o copertă asemănătore cu coperta *Cărţii premiantului şi a şcolarului în vacanţă* înlocuind titlul vechiîi *Cartea de cetire* prin titlul nou *Cartea şcolarului premiat,* înlocuind numele autorilor prin formula *o asociaţie de profesori şi institutori* şi prevalîndu - se de o aprobare ministerială obţinută prin mijloce pe care Ministrul însuşi, prin circulara Nr. 36181 din 23 Iunie 1898, le califică de fraudulose şi revocată pentru acest motiv, pune vechea carte a luî Puiu, ast-fel transformată şi reînoită, în vîndare cu preţ de 1 leii, pe când preţul cărţeî premiantului şi a şcolarului în vacanţă era de 2 lei. Acesta apropiare sau usurpare a unui titlu conceput şi adoptat de alţi autori, constitue o contrafacere prevfedută şi pedepsită de art. 339 'codul penal, căci delictul de contrafacere consistînd în reproducerea fraudulosă a orî-căreî producţiunî streine, coprinde

nu numai reproducerea conţinutului unei scrieri, dar şi reproducerea titlului, al numelui, prin care un autor îşi recomandă opera sa publicului şi 0 distinge de alte opere de aceiaşl natură, atunci maî cu samă când, precum e în specie, opera constă nu atât într'o scriere, originală pe cât în adunarea, în alegerea mal multor bucăţi din diferite scrieri, alegere făcută într'un anumit scop, şi când titlul cu totul special al cărţii conţine tocmai expresiunea, manifestarea scopului urmărit de autori a ideel, a concepţiunel, pe care au avut-o şi care este producţiunea lor, deci proprietatea lor. Pentru ca delictul de contrafacere să fie săvîrşit, nu e nevoe ca reproducerea să fie absolut identică. E contrafacere şi atuncî când, precum e în specie, păzindu-se o deosebire mai mult aparentă, s'a reprodus ceea ce e esenţial din producţiunea streină, în aşa chip în cât confusiunea între ambele seriei! să fie posibilă şi cu intenţiunea de a produce acea confiisiune. Posibilitatea unei confusiunl precum şi reaua credinţă a inculpaţilor în specie, reese în destul din tote împrejurările cause! şi în spocial din momentul pe care et

ı1-aii ales pentru a transforma şi a pune în vîndare cartea veche a lui Puiu, atunci când cu puţin timp mai 'nainte se publicase *Cartea premiantului şi a scolarutut în vacanţa,* din mijlocele întrebuinţate de el pentru a obţinea aprobarea ministerială, din chipul cum aii transformat coperta cărţii lor, adoptând un format analog cu cu formatul cărţii publicate de reclamanţi, — punînd în evidenţă cuvîntul de premiant şi reproducînd ast-fel ceea ce era esenţial în titlul cărţii publicate tot atunci de institutorii reclamanţi, ceea ce exprima scopul ce-1 urmăreau aceştia trecînd sub tăcere numele autorilor cărţii şi înlocuindu-le prin formula vaga: *o asociatiune de profesori şi institutori.* In fine confusiunea s'a produs în public între cartea publicată de inculpaţi şi acea publicată de reclamanţi, precum resultă cu evidenţă din depunerile martorilor ascultaţi în cauză. Urmărirea contrafacere! nu e supusă de legiuitorul român formalităţii prealabile a depositului operei contrafăcute. De altmintrelea, în specie, prin cererea şi obţinerea aprobare! ministeriale, reclamanţii 'şi-au afirmat, în mod mal energic de cât prin un simplu deposit, dreptul lor de autor! şi şi-au manifestat voinţa faţă cu totă lumea de a pune dreptul lor sub scutul legilor şi sub protecţiunea autorităţilor chemate de a le aplica. — C. Iaşi II, Nr. 15-2 din 20 Febr. 99 (nepublicată.)

**340.** Vîndarea de scrieri contrai acute, introducerea în România de scrieri carî, după ce s'au tipărit aicea, sevorfi contrafăcut în streinătate, este delict tot de acel fel. *P. Fr.426.*

**341.** Pedepsa contra-făcătoruluî sau a întroducetoruluî va fi amenda de la 50 până ia 1000 leî; iară pentru vîndetor, amendă de 26 până la 250 leî.

Confiscaţiunea ediţiuneî contra-facute se va hotăra, atât în privinţa contra-făcetoruluî, cât şi în contra introducătoruluî şi a vîndetoruluî.



Asemenea se vor confisca şî tablele şi tiparul cu carî se *va,* fi făcut contrafăcuta e.ditiune. *P. Fr. 427.*

**342.** Orî-ce director, orî-ce întreprindetor de teatre, orî-ce asociaţiune de artişti, carî va represinta, pe teatru, scrieri teatrale, fără voia autorului, se va pedepsi cu amenda de la 2ti până la 25o leî. şi cu confiscaţiunea banilor ce se vor fi strâns la acea representaţiune.

La întâmplările prevedute prin cele din urmă patru articole, productul **coirtiscaţiunilor** se va da proprietarului, spre a luî despăgubire. P. *Fr. -128, 42!).*

MOŢIUNEA VI

Biinerute

**343.** Aceia carî, în cazurile prevednîe de legea comercială se vor declara culpabili de bancruta frauduloşă, se vor pedepsi cu maximum închisorii' şi cu interdicţiunea pe timp mărginit, *''o. *80. 8H2 ;* P. *Fr. Ui2.*

1. Deşi Tribunalele corecţionale, sesizate de infracţiunea de bancrută, trebue să constate falimentul, chiar când Tribunalul de comerţ l'a declarat, căci este un element a] delictului, totuşi din momentul ce .n»tanţa competentă, sesizată de cererea dc a se declara un comerciant în stare de faliment, se pronunţă şi hotăresce că nu există încetare de plăţi în sensul legeî. ca prin urmare comerciantul nu este falit, Tribunalele de represiune, înaintea cărora comerciantul este urmărit pentru bancrută, nu mai sunt competente a intra în esamenul faptelor pentru caii a avut loc cererea de faliment, căcî s'ar da loc la hotărîri contrarii, şi am ajunge să avem bancruţări fără a avea faliţi şi încă ce e maî mult, să fie declaraţi bancrutai"! comercianţi pentru carî Tribunalele comerciale s'au pronunţat că nu sunt în stare de fainent .şi, in sensul legeî nu pote exista bancrută fără un faliment. Dacă discutiunea pote avea loc atunci când falimentul n'a fost denunţat şi Tribunalul comercial nu l'a declarat, susţinendu-se că, în acest cas, acţiunea de bancrută pote ti urmărită, fără ca faptul încetare! plăţilor să potă forma o cestiune prejudicială, care să suspende acţiunea pentru ca Tribunalele comerciale să-lstahilescă, nu este însă tot aşa când Tribunalele comerciale s'aii pronunţat şi au constatat că nu există încetare de plăţi. \II acest cas instanţa comppteutĕ, examinând faptele, vedend starea afacerilor comerciantului, şî-a dat hotărîrea sa şi a constatat că nu exista faliment, aşa că în acest caz nu se maî pote ale^e că acţiunea publică s'ar subordona capriciului sau intereselor creditorilor, după. cum se susţine îh caşul când prevenţiunea de bancrută are loc fără ca Tribunalul comercial să fi fost sesizat, de declararea în faliment. — Tr. Vasl. 20 Maî ST ;

Dr. 12,88. p. 9-1.

1\ Bancruta este o consecvenţă a falimentului. Acolo unde faliment nu există, nicî

bancrută nu pute exista, starea de faliment este o condițiune *sine qua nou a,* delictului de bancrută; faptele ce legea pedepsesce ca atari nu au un caracter delictos de cât fiind că emană de la un neguțător și că acel neguțător se află în stare de faliment. Pentru acest sfârşit Tribunalele de comerţ sunt obligate a comunica Ministerului' public tote declaratiunile de faliment, pentru ca, de va fi caşul, acţiunea publică să se potă exercita. A se admite că instanţele de represiune ar putea condemna pe un individ, ca bancrutai-, pe când instanţele comerciale ar declara că dânsul nu este falit, ar fi a se da loc la o contrarietate de decisiunî, prejudiciabile prestigiului justiţiei si chiar ordineî publice.—Cas. II, 20 Apr. 87: Dr. 42-86-87, p. 334; B. 87, p. 378.

;î. Bancruta simplă nu pote li calificată de instanţa penală, înainte ca instanţa comercială să fi constatat starea de încetare a plăţilor. Tr. Sife>. 9 Mart. 93 ;' Dr. 51 »:t, p. 413.

4. După principiile Codului de comerţ, urmărirea penală pentru bancrută simplă este subordonată declarând îu faliment, şi, încetând starea de faliment, urmeză a înceţii şi acţiunea publică. Dacă prin art. 707, 709 Codul comercial se permite Ministerului public a urmări înainte de declarare în faliment şi a continua procedura penală independent de procedura falimentului, acesta nu este după cum rezultă din art. 808 acel cod. de cât in caşurile când sunt temeri de a se fi comis o bancrută frauduloşă. Apelantul plătind integral tote creanţele admise la faliment şi maî înainte de a tace concordat, Tribunalul a ordonat ştergerea numelui său. din tabloul falţilor conform art. 829 Codul comercial. Acesta ştergere din tablou netiind alt-cev;t. de cât revocarea sentinţei declarative de faliment şi încetarea stăreî de faliment, prin acesta chiar s'a stins de drept şi urmărirea penală, pentru bancrută simplă. Acesta resultă şi din combinaţiunea art. 832 şi 874 al. ). Codul comercial. In adevăr, dacă în caşul când a fost concordat şi Trib. a revocat sentinţa declarativă de faliment acţiunea publică pentru bancruta simplă se stinge prin plata complectă a cotelor concordatare, cu atât mai mull cuvent aceiaş regula urinează a se aplica în caşul când falitul, mai înainte de orî-ce concordat, a plătit integral tote creanţele admise la faliment şi Tribunalul prin ştergerea numelui din tabloul* falţilor, a revocat sentinţa declarativă de faliment.—C. Gal. II, 19 Iun. 93: Dr. 58/93, p. 46s.

**344.** Acei carî, fără deosebire. se vor declara complici de bancrută frauduloşă, se vor pedepsi cu aceiaşi pedepsa ca .şi bancruta ri fraudulos!. Co. *880, 88,2,* MV». *88 f,* «SW, *888 ; /'. Fr. Ml,*

In privinţa complicitate! Iu bancrută elementele nu por ii deduse de cât din art. -J44 Codul penal combinat cu art. 50 al 2. acelaş Cod nu însfi din Codul de comerţ, fiind-câ atât textul art. 344 revisuit cât şi discuţiunile urmate în Camera legiuitore eu ocasiunea revîsuirei Codului penal dovedesc că legiuitorul Codului penal revisuit nu a maî voit a restrânge elementele complicităţei la bancruta frauduloşă la faptele cuprinse în Codul de comerţ, ci a voit a se aprecia complicitatea după regulele generale cuprinse în art, 5> Codul penal Cas. II, î Iun. S2; Dr. 69'81-82, p 556. B. 82, p. 713.



**345.** Aceî carî, în caşurile prevădute de codicele comerciale, se vor declara culpabili de bancrutăsimplă, se vor pedepsi cu închisorea de la **1** lună până la 2 anî. *Co. 875-879, 881; F. Fr. 402.*

1. In materie de bancrută simplă, este destul ca judecătorul fondului să constate că comerciantul n'a ţinut în mod regulat registrele prescrise de lege, sau cel puţin registrul jurnal, încheiat şi vizat conform art. 27 din Codul de comerţ, ca densul să lie declarat culpabil de acesi delict.—Cas. 11, ]ti Nobr. 92 : B. p. i034.

2. Se socotesce ca bancruta simplă nu numaî comerciantul care nu are sau nu ţine în regulă registrele ce legea îl obligă a avea, dar şi acela care, avend şi ţinend în regulă aceste registre, nu le-a presintat însă Tribunalului sau judelui de ocol la finele anului spre a le încheia şi viza,- -Cas. IC 2 Febr 93: B. p. 156.

H. Din termenii imperativi ai art. 869 (Jodp] de Comerciu resuita că simj11a constatare a faptului că comerciantul care a încetat plăţile şi s'a declarat falit, n'a ţinut registrele sale regulat, este suficientă pentru a-î face. culpabil de bancruta simplă. — Cas. fi, 8 Iun. 93 ; B. p. 626.

4. Sunt culpabili de delictul de bancrută simplă comercianţi carî n'au ţinut în mod regulat registrele prevăzute de lege, sau cel puţin registrul-jurnal, încheiat şi vizat conform art. 27 din Codul comercial, fără a fi nevoie a se constata şi intenţia fraudlusă din partea acelor comercianţi. — Cas. II. 29 Mai 96 ; B. p. 869.

5. Este suficient motivată hotărîrea care condamnă pe un comerciant falit, ca bancrutai-simplu, pentru exagerate cheltuell, când constată şi stabilesce că sumele cheltuite pentru întreţinerea sa şi a familiei sale pe an se găsesc prea mari în raport cu starea şi condiţiunea sa economică.—Cas. II, 8 Iun. 93 : B. p. 626.

Pentru ca cumpărătorul mărfurilor unuî comerciant căzut în urmă în faliment să potă fi culpabil de pedepsa prevedută la art. 878, al. 1 Codul comercial, se cere, ca-element indispensabil, ca densul să ti cumpărat acele lucruri pe un preţ mic şi cu bună sciinţă că vîntlătorui le vinde atât de eftin pentru a realisa maî iute suma de bani în scop de a păgubi pe creditorii săi. Prin urmare, refusarea din partea judecătorului de fond de a admite proba prin experţi ce se propunea de un asemenea cumpărător, prin care dânsul voia a stabili ca preţul plătit nu era un preţ vil, constitue o violare a dreptului de apărare ceea CP dă loc la casare, — Cas. II, 3 Nob. 92; B. p. 1020.

7. Prin faptul că instanţă de fond constată plata unor creditori în dauna mesei creditorilor, prejudiţiul este stabilit implicit.—Cas. TI, 14 Febr. «4 : B. p. 196.

8. Cui]»abilitatea prevenitului pentru delictul de bancrută frauduloşă este bine stabilită, de instanţa de fond, când decisiunea sa se întemeiază pe faptul că judecătorul de instrucţiune a găsit o parte din marfă ascunsă de densul, care nu era nici trecută în bilanţul seu, nici declarată sindicului.—Cas. II, 3 Iun. 91 ; B. p. 773.

9. In materie de bancruta simplă, împrejurarea că judecătorul fondului s'a referit şi

la raportul sindicului spre a stabili culpabilitatea delicuentuluî, fără ca el să fi fost ascultat sub prestare de jurământ nu atrage nulitatea hofcărîrei, când se constată că acesta hotărâre sebasează şi pe cele-l'alte dovedi şi acte ale instrucţiune! urmate înaintea Tribunalului şi a Curţii de apel. — Cas. II, ii; Nobr/92; B. p. 1034.

10. Asemănat art. 874 Codul de comerciu, urmărirea penală pentru delictul de bancrută în persona falitului pote fi suspensă numaî atunci când sentința declarativă de faliment a fost revocată. Prin urmare,dacă Tribunalul care a omologat concordatul,acordând falitului tratamentul special prevedut de art. 852 din acelaş cod, a ordonat numai ştergerea numelui seu din tabloul faliților, fără ca să fi admis revocarea sentinţei declarative de faliment şi în privinţa urmăriret penale, in acest cas nu e loc a se declara de stinsă saîi suspendată acţiunea penală în privința delictului de bancrută simplă imputată delicuentuluî. - Cas. II, 24 Ian. 94 ; B. p. 6it.

11. Art. 852 şi «71 Codul de Comerciu prescriu că: dară,prin sentința de omologare a concordatului, se prevede că sentința declarativă de faliment este revocată, şi dacă falitul îndeplinesce în totul obligațiunile ce şi-aluat prin concordat, acțiunea publică, pentru deliciul de bancrută simplă, sc stinge. Deşi prin susmenționatele texte de lege nu se dice că acțiunea publică se stinge pentru delictul de bancrută simplă, şi în caşul când falitul îşi plătesce integral tote datoriile ^ale, însă, întru cât art. 829 din Codul de Comerciu prevede că dacă falitul probează că a plătit integral tote creanțele admise la faliment, el va putea obține o reabilitare complectă, resultă de aci, în mod neîndoios, că, în asomenea caz^ şi acţiunea publică pentru bancrută simplă este stinsă, căcî ar fi un non sens ca falitul reabilitat, şters de pe tabloul faliților, să potă fi cu tote astea urmărit ca bancrutar pentru bancrută simplă. A se interpreta alt-fel art. 852, 874 şi 829 din Codul de Comerciu este a decide că legiuitorul avedut cu ochi mai buni pe falitul care se mulțumesce a-şl îndeplini obligațiunile 1uate prin concordat adică, de a achita cota eoncordatară de cât pe falitul care se reabilitează plătind integral tote creanțele admise la faliment, ceea-ce nu este admisibil. — Cas. II, 7 Dec. 9: : B. p. 1272.

1:5. Deşi art. :145 Codul p^nal a fost abrogat prin art. 874 din noul Cod de comerț, aplicarea însă greşită a aceştnî art. într'o hotărâre care condamnă pe un comerciant cădut în stare de faliment, pentru delictul de bancrută simplă, nu pote ti invocată de prevenit. >i nu pote da ioc la casare, întru cât pedeapsa ce el prescrie este mai mică de cât acea preve*.lni ăde citatul art. 874. — Ca-s. If. 2 Kebi'. !•:'.; B. p. K>0.

**:M6.** Tot sindicul cave ,va li culpabil de viei end. si rea întrebuințare în împlinirea datonelor sale de administrare se va pedepsi cu închisorea de la 2 lunî la 2 ani şi cu amendă de la 100 până la 1000 leî. *Co. 885; Co. Fr. 596.*

-34-7. Se va pedepsi cu închisorea de la 1 lună până la 1 an, şi cu amendă care nu va putea trece peste suma de leî 100O.



creditorul care va fi făcut orî cu falitul, orî cu veri care altă persónă, învoiri spre al şeii în parte folos, ca să dea votul seu spre paguba meseî creditorilor, sau care va li săvârşit vre-uă în parte tocmelă fraudulosă în sarcina activului falituluî.Sorocul închisorii se va putea urca până la 2 anî, dacă creditorul este sindic al falitului. *Co. 887, 888; Co. Fr. 597.*

**348**. Mijlocitorii de schimb şi samsarii, dacă se vor declara bancrutari simpli, se vor pedepsi cu 2 anî închisore.

Dacă se vor declara bancrutari fraudulos!, se vor pedepsi cu maximum închisorii şi cu interdicțiunea pe timp mărginit. *Co. 878, 881, 882; P. Fr. 404.*

SECŢIUNEA VII

**Jocuri la noroc, lotăriî, turburarî şi fraude întrcbuhițate la licitaţiunî publice.**

**34!).** Aceî carî far meserie din jocuri de noroc, se vor pedepsi cu amenda de la leî 50 pană la 2000.

**350.** Aceî carî vor ţinea casă de jocurî la noroc, primind obştesce pe jucători, saiî după recomandațiune, precum şi aceî carî, fără autorisaţiunea legeî, vor fi deschis o locărie publică, se vor pedepsi cu închisorea până la şese lunî, şi cu amendă de'la 50 până la 2000 lei. Către acestea, se vor lua pe seama stabilimentelor publice de bine-facere toți banii saiî biletele de bancă sau alte valori, orî lucrurile care vortiespuse la jocuri sail la loțăriî, precum si tote uneltele ce vor fi servit la acesta. *L. Lot. 1-6; V. Fr. 410.*

1..Elementeleconstitutive ale delictului prevSilut şi pedepsit de art, :ir:<j sunt de exclusiva competență a curțeî de fond, de ore-ce' apreciarea faptelor care constitue acele elemente sunt lăsate aprecierei judecătorului fondului. — Cas. IT, 4 Sept. 34-: B. p. 726.

*2. Ca să existe delictul prevedut şi pedepsit de art. :>50. pentru ceî ce țin case de jocuri la noroc, se cere, ca element esenţial, ca prevenitul să fi primit obştesce pe jucători, sau după recomandaţiune. Aşa dar, faptul că s'a găsit într'o seră, în stabilimentul de câ rciumă al cuî-va, maî mulți individi jucând cărți, pe bani, nu face pe proprietarul eî culpabil de citatul delict.—Cas.TI, l *i* Tun. ; 13. p. 6:i 6,

:J. Faptul că un cârciumar a țmut|câreiunia sa deschisă peste orele reglementare constitue o simplă contravențiune poliţienească bi regulamentul stabilimentelor publice, de competența judecătoriilor de ocole de a fi judecat, — Cas. TI, 14 Iun. 9;i; B. p. 6:î6.

4. Jocul de cărțî numit *preferanță* nu constitue un adeverat joc la noroc în sensul şi spiritul art. :î5(>. — Tr. fî-orj, 16 Oct. sy ; Dr. 72 «9. p. :w2.'

5. Ca să potă ti cine-va pasibil de penalitatea prevădută de legea lotăriilor trebuesce ca delicuentul sa se ti adresat unuî public maî numeros şi în condiţiunî ast-fel ca dânsul să fie atras de speranţa unuî câştig. Cas. II, 24 Iun. "s7 ; B. p. "eoe.

6. Art. 350 prohibă loteriile publice, ca imorale şi contrarii ordine! publice, alimentând pasiunea jocului şi provocând, prin perspectiva unuî câştig datorit norocului, desgustul de muncă, lenevia, viţiul, disipaţiunea, cari altera organismul economic şi forţele vitale ale localitate'!.-Tr. îlf. 1,13 Bec. 90; Dr. 5/91, p. 35.

7. Caracterul distinctiv al loteriei prohibite, ceea ce o face să se deosebescă de orî ce operaţiune este, nu perderea misei, â capitalului, ci speranţa unuî câştig depinzând de sorţ. Din momentul ce, într'o operaţiune, există speranţă de un câştig datorit norocului, acea 6peraţiune constitue o loterie, puţin importă dacă misa pusă va fi peruută în urma tragere! la sorţi saii va fi rambursată peste un timp mai mult sau maî puţin îndelungat. A susţine că legea din 1883 distinge şi pedepsesce numai acele loterii în carî capitalul se pierde în urma tragere! la sorţi şi că permite acele speculaţiunî în cari capitalul se restitue, chiar dacă ele prezintă perspectiva unui câştig datorit norocolui, ar ti a introduce, contrar principiului elementar de interpretare, o distincţiune în lege, acolo, unde ea nu distinge, căcî termenii ei sunt absoluţi, şi a nu ţine eompt de partea finală a art. 2 unde Lg. generalisând, determină elementul constitutiv al loteriei; ori a decide astfel ar fi a nu interpreta legea ei a o reface, ceea ce intră numaî în atribuţiunile putereî legislative. Atât valorile cu loturi, adică acelea în caii sume considerabile sunt acordate linei obligaţiuni desemnate de sorţi, cât şi valorile cu prime adică acelea în carî, în momentul rambursare! ce se efectuedă nrin tragere la sorţ!, se atrioue un beneficiu fie cărei obligaţiuni eşite, oferă publicului speranţa unuî câştig datorit norocului, principala atracţiune a celor ce pun capitatul lor în asemenea valori. Ast-fel fiind, el intră în categoria operaţiunilor socotite de lege ca loterii şi ca atari sunt interdise,. Nu numai textul legeî'din 1883 comandă imperios acesta interpretare, dar încă ea găsesce un sprijin puternic în lucrările preparatorii, în desbaterile urmate în Senat cu ocasiunea votăreî el, şi care o confirmă pe deplin. în adevăr, D. B. Boerescu, critică definiţiunea dată loteriilor prin. art. 2, ca fiind prea vagă şi atât de largă în cât pote sălovescă beneficii legitime: «Când, zicea D-sa, capitalul nu se pierde si când pe lângă interesul sau dobânda ce ia, mai are şi un alt beneficiu sub formă de primă, atunci nu este loterie. Legea acesta prin art. 2 merge prea departe.» D. Voinov combate pe D, Boerescu că face reii când susţine că n'ar fi loterie acele întreprinderi cari presint folose saii prime asupra unuî capital care nu se pierde, «Am debursat, dice D-sa, un capital pe care tot-deauna îl aveam şi jucăm, asupra folosului care ar putea să-1 aducă acel capital prin prime, el bine şi acesta tot loterie este, dar este o combinaţ.iune subtilă». In urmăl). Boerescu presentând un amendament şi propunând a se socoti loterii numai ^vendările, cari expunând capitalul a fi. pierdut şi fără a se da un interes capitalului, ar oferi publicului numaî nişte prime sau beneficii datorite norocului



acest amendament cade şi art. 2 se vote'da ast-fel cum era conceput în proiectul de lege Din aceste desbaterl resultă că, cu ocasiunea votăreî legeî s a recunoscut că art. 2, ast-fel cum este redactat, vida şi operaţiunile în cari de şi capitalul nu se perde însă presintă speranţa unuî câştig datorit norocului : propuneiidu-se amendamentul tocmai în scop de a le sustrage din previsiunile legeî, şi el respingându-se. Lg. şi-a manifestat, prin acesta, dorinţa sa de a le considera şi pe ele ca loterii şi a le proibi ; afară de acestea, art. 2 din legea francesă din 21 Maiu 1836 asupra loteriilor, în expunerea de motive ce însoţea acesta lege şi în care se pote vedea care este spiritul ei, se zice eă : «puţin importă ca speculaţiunile să fie principale sau accesorii obicinuite saii isolate, sub formă de vendare mobiliară sau imobiliară sau dc subscripţiune ca ele să prezinte un amestec aparent de operaţiuni comerciale şi de şanse aleatorii, ori de. câte ort ele aleg norocul ca instrument, ele intră tote în proibiţinuile legeî şi în definiţiunea art. 24;. Atât doctrina "cât şi jurisprudents franceză, admit că ort ce împrumut oferit publicului cu prime sati loturi pentru a face să nască speranţa unul câştig datorit norocului, cade sub aplicaţiunea art. 2 din lege. Să nu se obiecteze că în Francia Creditul funciar şi oraşul Paris, emiţend valabil obligaţiuni cu loturi, acesta dovedesce că legea din 1836 nu este aplicabilă la acest fel de valori şi deci nici legea nostra din 1883 nu le proibă ; o asemenea obiecţiune ar fi cu totul nefondată, căci dacă Creditul funciar şi unele oraşe francese au putut face împrumuturi cu dobânda de 4 şi 3 la °/, însoţite de prime şi de loturi, este numaî fiind-că legi speciale le-a autorisat anume în scop de a le împedica să cadă sub represiunea art, 2; în adevăr Lg. dacă avea datoria a pune freu pasiune! jocurilor de noroc, n'ar ti fost prudent, de a le proiba într'un mod absolut, privând administraţiunea publică de dreptul de a le autorisa, după împrejurări, când ea putea să se găsescă în faţa unor necesităţi imperiose, avend un caracter de interes public, fie local,fiegeneral.Asemeneadacă valorile Belgiane cu prime şi loturi emise de provicii, comune stabilimente publice, societăţi anonime şi cotate la Bursa de Bruxelles au fost admise la cotele oficiale ale burselor din Francia, este numaî fiind-că o eonvenţiune diplomatică, tractatul din 1 Maiu 1801, încheiat între Francia şi Belgia autorisă acesta negociaţiune stipulându-se reciprocitatea în art. 36. Acesta este atât de a adeverat în cât noul tractat de comerţ intervenit între aceste două puteri în 31 Oct. i«Hl,nereproducend art. 36 din tractatul din 61, Tr. franceze decid că negociaţiunea în Francia a obligaţiunilor cu loturi ale oraşului Bruxelles, constitue delictul prevedut de art. 2 din legea din 1836 asupra loteriilor. Asemenea oraşul Bucurescî n'a putut contracta un împrumut cu loturi posterior legei din 1883 de cât in virtutea uneî autorisaţiunî acordate de corpurile Legiuitore. Constituţiunea stabilind separaţiunea puterilor şi repartizând în două ramuri exerciţiul putereî legislative aci urmeză că o lege nu pote fi aprobată de cât printr'o lege, iar nu printr'un us contrar sau să cadă în desuetudine prin neus; legea din 1883 asupra loteriilor nefiind abrogată de nicî o lege, chiar dacă s'ar admite că nu a fost încă aplicată, totuşi eu există în

totă vigorea eî şi disposiţiunile ei sunt reputate cunoscute tutulor conform adagiului : Nemo jus ignorare censetur. Ori cât de rigurosăar fi o leire orî câtă perturbaţiune s'ar susţine că aplicaţiunea eî ar produce în societate ; legea este lege şi ca atare trebue să fie respectată şi aplicată : nu judecătorului aparţine misiunea dea căuta să atenueze rigorile eî când este vorba a interpreta o disposiţiune legală ee pare prea aspră.—Tr. Uf. 1, 13 Dec. 90 : Dv. 5/91, p. 35.

S. Vîndarea în România a losurilor cu prime ale societate! <• Crucea albă olandeză» constitue o contravenţiune la art. 4 din legea pentru oprirea loteriilor, căcî de şi sunt garantate de Statul Olandez pentru valorea lor nominală, oferă însă şanse de câştig datorite numai norocului.—Cas, 11, 22 Oct. 91 ; li. p. 1165.

9. Din spiritul şi scopul dispositionilor legeî dtn 21 lan. S3 pentru oprirea loteriilor, resultă că simplul fapt, neautorisat de guvernul român, de a oferi publicului şi a efectua orî-ce operaţiuni de vîndei'i de obiecte saii titluri care'î daii speranţe de câştig datorit imroculut, constitue delictul de contravenire la acesta le^e, chiar când agentul ai" fi l'osi de bună credinţă la efect narea operaţiune!, fie prin ignoranţa legeî fie printr'o interpretare eronată a eî.™ Cas. tl, 26 !\iab>2; Dr. 5:1.92. p. 423. B. 92, p. 520.

**351. Oeî** carî, în **adju**dicaţiunile **proprietate*,** usufructuluî saîi închriereî lucrurilor mişcătore, orî a verî-uneî întreprinderi, sau a orî-căreî aprovisionărî, vor împedeca sau turbura libera concurenţă la licitaţi**unî** sau ia sumisiuni prin oferte, întrebuinţând violenţă sau ameninţări, orî înaintea sau în timpul licitaţiunilor, ori sumisiunilor se vor pedepsi cu închisore de la 15 dile până la şese lunî, si cu amendă de la 50 pâiiă la 1.250 leî.

Aceî ce, formând asociaţiuni cu scop de a specula asupra licitaţiunilor publice, vor depărta pe concurenţi prin daruri, promisiuni sau alte mijloce, spre a face să se scadă, preţurile objectelor puse în licitaţiune, se vor pedepsi, cu închisore de la o lună până la un an. *L. înstrăinarea bun. statului: •'>'>; /'. Fr. 112.*

SI:CŢIUNI:A VIM:

DCKI noţiuni, degradaţiuni, şl alte pagube.

**352.** Acel care, cu rea voinţă şi fără drept, distruge sau degrada lucrurile altuia, mişcătore saii nemiscătore, se va pedepsi cu închisore până la se se luni. *Oc. 71. L. Pol. Rar. lOîî, IO.); P. Pr. 281.*

1. Elementele delictului de distrugere sunt patru: *a)* distrugerea unuî lucru mobil sau imobil. *b>* lucrul să fie al altuia c) distrugerea să fie făcută cu rea voinţă, şi *d>* fără drept.—Tr. Br. 19 lan. «4; Dr. 22 ^i-st, p. 171.

2. Faptul de a distruge pe nedrept lucrul altuia fără intenţiune fraudulosă constitue o simplă contravenţiune.—Cas. *ii.* 15 Oct. 84: D'r. «J •'83-84. p. 660. B. 84, p. S49.

ii. Faptul de a sparge gemurile de la locuinţa cui-va, fără intenţiune de a comite veri-un furt, ci numai din spirit de resbunare, constitue delictul de distrugere, prevedut şi pedepsit de art. 352, şi de competinţa judecătoriilor de pace a-1 judeca. — Cas. II, 9 Dec. 96; B. p. 1665.

4. Constitue delictul prevedut şi pedepsit de art. 352 distrugerea făcută de cine-va, fără drept şi cu rea voinţă, la lucrurile altuia, fără a se distinge dacă proprietatea pe care erau clădirile distruse era do domen public. - Cas. II, 13 Mart. 90; 3. p. 630.

5. In delictul do distrugere, prevădut do art. 352. constatarea judecătorului de fond, cum că prevenitul cu rea voinţă şi fără drept a aruncat şi distrus lucrurile reclamantului, constitue o constatare a existenţei legale a delictului. în tote elementele iui, care este de atributul şeii suveran şi scapă de censura Curţeî de'Casatie. — Cas. "II, 21 Nobr. 94 ; B. p*. 1153.

ti. Faptul de a ucide, cu rea voinţă şi fără drept, vitele altuia, constitue delictul de distrugere prevedut şi pedepsit ile art. 352. iar nu simplul delict rural prevedut de art. 103 al. 10 din legea poliţiei rurale, care se aplică numaî acelor individ! carî, cu intenţiune dea. aduce o vătămare proprietarului loculuí, ucid pe loc strein propria lor vită. iar nu pe a altora.— Cas. II. 21 Nobr. 94: B. p. 1156.

7. Faptul de distrugerea uneî îngrădiri de la primăria unei comune rurale, nu constitue o simplă abatere prevedută de legea poliţiei rurale, d'e competinţa judecătoriei comunale ci delictul prevedut ile art. 352 de competinţa Tribunalului corecţional ordinar. - Cas. II, l Iun. 94 ; B. p. 710.



**353.** Orî-care, cu voinţă va dărima orî-va surpa, prin ori-ce mijloce, în tot sau în parte, zidiri, poduri, zagaze, şosele saii alte clădiri, sciindu-le că sunt străine, se va pedepsi cu închisorea de ia. 15 dile până la un an, orî cu amendă care nu va trece peste a patra parte din despăgubirea cuvenită. *(≺ 7); P. Pr. 28H; P. Fr. Pi7.*

**354.** Orî-ce jefuire, stricăciune saiî destrucţiune de producturî, mărfuri, efecte, saîi alte lucruri mobile ce vor ti ale altuia, de se va li săverşit de mai mulţi omeni împreunaţi în cetă şi cu voinţă, se va pedepsi cu recîusiun ea. *P. Pr.284;P.Fr. 410.*

In crima pre vezutajde art. 354, cestiunea constituireî în ceată nu este o cestiune agravantă, ca să se pue juraţilor asupra eî o cestiune separată, ci un element constitutiv al faptului încriminat, care trebue să figureze în cestiunea principală. — Cas. II, îs JVIai 94 : B. p. tiuu.

**355.** Acel care, va desfiinţa orî-ce semn saîi orî ce lucrare care servea de hotar între proprietăţi, se va pedepsi cu închisorea până la şese lunî, orî cu

amendă de la, 20 până la 500 leî. P. *V. *450.*

1. Legea penală nu cere ca semnele de hotare să iie recunoscute şi fixate judecătoresce satirecunoscute şi stabilite prin învoirea proprietarilor, ci faptul simplu al desfiinţare! sau strămutare! materiale a unuî hotar, dintre doue proprietăţi deosebite, făcut cu intenţiunea de a vătăma, este suficient pentru a constitui delictul. Acere ca condiţiune pentru aplicarea art. 355 ca hotarul să ti fost judecătoresce recunoscut; sau recunoscut si stabilit prin învoire* proprietarilor, este a adăogi un element neprevedut de articolul respectiv, ceea-ce ce nu se pote. De altmintrelea Lg. român formulând art. 355 P. a ţinut seamă de incertitudinea, constituire!, regularei şi delimitare! proprietăţei, sciind că existând semne de hotare între proprietăţi, fără ca sa, fie fixate sau judecătoresce saii prin învoireapârţilorîntro epocă orecare,"ast-fel că violarea, chiar a acelorsemne precum exista are să provoce aplicarea art. 355 1*. Semnele de hotare care sunt înfiinţate de fapt, chiar numai de un singur proprietar şi există de un an sunt garantate prin acţiuni posesorii şi sunt legale. In genere tote semnele de hotare înfiinţate chiar de un singur proprietar de un an. saii hotarele care există de fapt, de timp mai îndelungat de un an sunt garantate prin a>5 P. contra violăreî. - - Cas. II, s Mart, 94 ; Dr. 31 9 1, p. 249. 15. 94, p. 317.

Desfiinţarea unor moşoroie făcute provisor de inginer, nu constitue delictul pentru desfiinţarea hotarelor între proprietăţi, când nu se constată reua voinţă şi prejudiţiul causat prin acest fapt. — Cas. II, in Dec. 85 ; R. p. 919.

Desfiinţarea unuî semn dintre doue proprietăţi, precum este un gard despărţitor, pentru a cărei limită există chiar proces între proprietari pentru turburare de posesiune, constitue delictul prescris de art. 355^ iar nu delictul rural prevedut de art, 103 al. 5 din legea poliţiei rurale, cu tote că acele proprietăţi erau situate într'o comunărurală.-Cas. II, 4Maî94; B. p. 576.

4. Faptul distrugere! unor uluci de la curtea unei proprietăţi situată la ţară, cade sub preve'siunile art. 103, aliniatul 7 din legea poliţiei rurale, şi ca atare este de competinţa judelui de ocol respectiv. — Cas. II, 13 Iun. 94; B. p. 72H.

5. Delict de distrugere de hotare nu există de cât atunci când, dacă hotarele distruse nu sunt recunoscute judecătoresce sau prin convenţiunea părţilor, cel puţin existenţa, lor să fie neindoiosă şi să potă fi invocate în acţiunea posesorie de posesorii locurilor separate prii! acele semne de hotare. Aşa dar, când semnele de hotare pretinse ca distruse de către delicuent eraţi numai nise semne stabilite după presump-11iunT de subprefectul piaşii. care nu avea nici o competinţa de a stabili ast-fel posesiunea în litigiu a părţilor litigiante. clementele disuluî delict nu există, şi în acest cas hotărirea instanţei de fond care pronunţă condamnarea este casabilă fără trâmitere. — Cas. II, 20 Mart. 95 ; B. p. 482.

(i. In Sensul art. 355 elementul esenţial al distrugere! este ea semnul distrus să fi servit ca hotar şi să aiba acest caracter. Aşa dar, simpla distrugere a unuî rădor, a uneî linii despărtitore de teren, ce putea fi 1ăsată accidental între doue bucăţi de pâment, fără ca acel redor să fi servit de hotar sa.i să aibă acest caracter, nu constitue delictul prevedut de diMil articol.—Cas. IL 30 Mai 95 ; Ii. p. 844.



**356.** Se vor pedepsi cu amendă care nu va putea fi maî mare de a patra parte a despăgubireî ce se va cuveni, proprietarul sau arendaşul, sail orî-ce altă persona, care, avend morî, herestrae, pive şi alte asemenea, va înălţa cu voinţă, apa prin dăgadurî maî sus de cumpena cuvenită, şi va causa înecăciune la drumuri sau la proprietăţile altora.

Iară meşterul care va fi lucrat înălţarea apei, cu voinţă, fără a păzi cuvenita cumpenă, se va supune la închisore de la o lună până la sese lunî. *P. Fr. 457.*

### SECŢIUNEA IX.

#### Crime şi delicte carî pun în pericol viaţa a mai multor persone.

**357.** Verî-cine cu voinţă, va pune foc ia zidirî corăbii, magasiî, fabrice, sau orî-ce alte clădiri, când sunt locuite saîi servesc spre locuinţă, şi, în general, la încăperi locuite, sau servind spre locuinţă, de vor fi sau nu ale aprindetoruluî, se va, pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.

La aceiaşi pedepsa se va supune cel ce va pune foc, cu voinţă, la clădiri ce servesc provisoriu pentru adunări de omeni, in timpul când aiî obiceiul de a se aduna acolo, fie ale sale aceste clădiri, fie ale altora.

Asemenea se va pedepsi si acela care va da foc la trăsurele de drum de fer, la mine, sau la alte locurî închise carî servesc (provisoriu) pentru adunări de omeni, în timpul când aceştia aii obiceiu de a se aduna acolo, tie ale sale aceste trăsuri, mine saii locurî închise, lie ale altuia *Pr. 285, P. Fr. 484.*

1. Ceea ce caractcrise'dâ crima de incendiu, în caşurile prevedute de art. 357 şi următorii şi în special în caşul art. 362, este ca inculpatuTpunend foc. la lucrul seu, să aibă voinţă de a cauda paguba lucrului strein care e aşedat în aşa chip în cât să potă a se întinde focuL cu alte cuvinte elementul indispensabil fără de care nu pote fi vorba de crimă este voinţa culpabilă. In specie, scopul urmărit fiind de a arde iarba spre a putea face arături, iar nici cum de a face r&u Statului, distrugându-i pădurea, faptul în sine ar putea da loc la o acţiune în daune, iar nici cum la o acţiune penală.— C. Buc. Vac. 22 Iul. 98: Dr. 54/98, p. 460.

'2. După art. 359, combinat cu art. 357, se pedepsesce orîcine pune foc cu voinţă la luczurile sale şi cu intenţiune de a prejudiţia,* şi legea înţelege prm prejudiciu nu numai când el a fost causat în realitate,

dar şi atunci când c posibilitate de prejudiciu. Aşa dar, faptul că cine-va, cu voinţă, a pus foc la o casă a sa care servea de locuinţă şi care, prin situatiunea sa aprope de o altă casă la care se putea comunica focul, putea produce un prejudiciu, întrunesee tdte elementele prevădute de art. 359. Cas. II, 16* Dec. 95: B. p. 1480.

8. In caşul de crimă de incendiu, pedeapsa variind, după circumstanţele în care se comite, trebue să se pună juraţilor doue chestiuni: una în care să se coprinză tote elementele constitutive ale crimei şi alta asupra circumstanţelor agravante, dacă casa era locuită sau servea spre locuinţă. — Cas. II, 17 Oct. ; B.'p. 982.

4. De vreme ce art. 358 prevede o pedepsa pentru incendiul uneî case nelocuită, şi art. 357 o pedepsa maî mare pentru incendiul uneî case locuite, circumstanţa că casa incendiată, era locuită, constitue i> circumstanţă agravantă şi trebue să facă obiectul unei întrebări deosebite puse juraţilor, fără care nu se pdte aplica pedepsa prevedută de art. .tr»r. Cas. II. 13 Nobr. si : 1l. p. H72.

o. Faptul cui-va de a pune cu voinţă foc la propria, sa casă sau la orî-ce alte clădiri ce-î aparţin nu constitue crima, prevedută de art. 357 al. i dc cât atunci, când casa saii edificiile erau locuite sau serveu spre locuinţă; de unde urmeză că circumstanţa cum că aceea casă sau clădire eraîi locuite sati serveu spre locuinţă constitue, atunci când incendiul n'a causataltuiavre-unprejudiciu, chiar un element constitutiv al crimei, iar nu o circumstanţă agravantă, şi ast-fel fiind, îu acest cas, nu e loc a se pune o cestiune separată asupra eî, ci urmeză aii reunită la cestiunea pusă asupra faptului principal.—Cas. II. f> Mart. 95 : P». p. 400.

i>. Tribunalele ordinare nu sunt competente a judeca crimele de incendiu, orî-care ar ti fost valorea paguhelor aduse. Gradarea pedepsei, stabilită de art. 304 Codul Penal nu schimbă natura incendiului din crimă în delict.—Tr. Tut. 31 lan. 83 : Dr. 22/82-83 p. 177.

**358.** Orî-care. cu voinţă, va pune foc ia ziduri, corăbii, fabrice, magasiî de obsce sau de cherestele, saiî la orî-ce alte clădiri când nu sunt locuite nicî servesc spre locuinţă, sau ia păduri orî la oueate nesecerate satî feneţe necosite, se va pedepsi cu reclusiune de la cinci până la şepte anî, dacă acele lucruri nu vor ti ale luî. *P. Fr. 434 ; P. Pr.* ,vw;.

**35S>.** Acela care, puind toc la unul din lucrurile menţionate în articolul de mai sus. fiind al seu, va causa, cu voinţă, orî-ce pagubă altuia, se va pedepsi cu închisore de la **sese** lunî până la douî **ani.** */'. Fr, 434.*

**3<»0.** Orî-care, cu voinţă **va** pune foc la lemne tăiate în pădure saiî la bucate secerate saiî la feneţe cosite, fie acele lemne grămădite saiî aşedate aprope unele de altele, precum şi bucate grămădite orî făcute stoguri, saiî finul strâns în copite, clăi orî şire, dacă aceste lucruri nu vor ti ale luî, se va pedepsi cu reclusiunea de la cinci până la septe anî. *P. Fr. 434.*

1. Art. 300 nu dice că atunci numaî se pedepsesce incendiul de bucate când sunt adunate într'un mod determinat, ci din contră din expresiunile *fiind acele lemne grămădite ori aşezate anele lângă altele, precum şi bucăţile grămădite, ori făcute îu stoguri, salt fiuul strâns în capiii, rlăt ori şire* resultă că orî-cum s'ar găsi aşezate acele bucate, incendiul lor se pedepsesce. Şi şi nicî nu s'ar înţelege o dispoşiţiune diferită. Paele nu se înţeleg de cât grămădite, fiind rezultatul seceratului şi treeratului. Dacă este adeverat că, in materie penală, nu se pot pronunţa pedepse prin interpretaţiunî, acesta se înţelege in acest sens. că judecătorul nu pote argumenta prin analogie sau deducţiune de la un cas prevedut de lege la. unul neprevăzut, însă nu în acest sens că judecătorul nu pote explica şi interpreta expresiunile articolelor ce este chemat a aplica, căci aplicaţiuneachiar cea maî simplă ce face de un articol la un cas determinat, este o adevărată interpretaţiune.—Cas. II, 13 Nobr. 81 : B. p. 872.

2. Faptul de punere de foc, prevedut de art. 360, intră în competinţaj curţeî cu juraţi, chiar când s'ar pretinde că paguba causată, ar ti maî mică de 000 lei, în care cas judecătorul ar putea scoborî pedepsa, conform art. 304, la o simplă închisore corecţională.—Cas. II, st Nobr. 92 ; B. p. 1027.



3ttl. Cel care, puind foc la unul din lucrurile menţionate în articolul de maî sus. fiind al seu, va causa cu voinţă, ori-ce pagubă altuia, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la douî anî. *P. Fr. 434.*

1. In delictul de punere de foc, prevădut şi pedepsit de art. 301. voinţa de a causa o pagubă altuia, constitue elementul esenţial. — Cas II. 15 Nobr. 94 ; B. p. 1137.

2. Punerea de foc săvârşită de cine-va la propriele salo lucruri, causând cu voinţa pagubă altuia, constitue delictul prevădut şi pedepsit de art. 361, iar nu crima arătată la art. 360. - Cas. II, 15 Nobr. 94; B. p. 1137.

tf. Preşedintele Curţeî cu juraţi puind într'o singură cestiune atât faptul principal do omor cu voinţă, precum şi circumstanţa îngreunătore că oniorul s'a săvârşit, în scop de a se sustrage de la pedepsa, pentru delictul de furt, a făcut, ca cestiunea să fie complexă.—Cas. II, 20 Nobr. 79 ; B. p. 803.

362. Cel care va ti comunicat focul la unul din lucrurile menţionate în articolele de maî sus, puind, cu voinţă, foc la orî-ce lucru al său, orî strein dară asediat cu chip în cât să potă a se întinde focul, se va pedepsi cu pedepsa hotărâtă pentru cei ce d'a dreptul vor ti pus foc la unul dintr'acele lucruri. *P. Fr. 434.*

5M53. La tote caşurile maî sus menţionate, dacă focul a causat morte la una sau maî multe persone, carî se aflau în locuriie aprinse când s'a

ivit focul, pedepsa va fi munca silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 434.*

**364.** In tote caşurile prevedute prin art. 857, 358, 359, 360, 361 şi 362, dacă paguba causată prin punerea focului nu va trece peste suma de 600 lei, judecătorul va putea coborî penalitatea precum urmeză: când pedepsa va ti munca silnică, va putea aplica reclusiunea; când pedepsa va fi reclusiunea, va putea aplica închisorea corecţională, neputSnd'o scădea la maî puţin de un an; când penalitatea va fi închisorea, o va putea scădea până la minimum de 15 dile.

**Incendiul osie considerat do lege ca crimă, de 6re-co prin art. se dă numai o facultate judecătorilor dc a aplica o pedepsii mai usdră fără. a schimba de lu loc natura acostot ('rime.—Cas. II, ✥ Maîs:}; B,p.5N0.**

3(55. Cei ce vor surpa orî dărâma, cu voinţă, prin mijlociii explosiuneî vre-unei mine sau erbăriî, zidării, corăbii magasine publice sau de cherestele, se vor supune la pedepsele hotărâte prin articolele de maî sus. potrivit cu osebirile ce se fac într' acele articole. *P. Pr. 435.*

**366.** Ameninţarea de a pune foc la vre-o locuinţă saîi Ia orî-ce altă proprietate se va pedepsi întocmai ca ameninţarea de omor, după osebirile prescrise prin art. 235, 236 şi 237. *P. Fr. 436.*

**307.** Orî-care, cu voinţă, va arde sau va desfiinţa, prin orî-ce mijloce, registrar!, copii saîi acte originale ale vre-uneî autorităţi publice, documente, bileturî, poliţe, etecte de comerciu sau de bancă, în cari se va coprinde sau din cari va resultă vre-o obligaţiune, disposiţiune saîi apărare, se va pedepsi precum urmeză :

Dacă lucrurile desfiinţate sunt acte ale vre-unel autorităţi publice, saii efecte de comerciu orî dc bancă, pedepsa va fi maximum încliisoreî, şi interdicţiunea pe timp mărginit, ;

Iară dacă lucrurile desliinţate vor ii orî-ce alt act sau înscris, culpabilul se va pedepsi cu închisore. de la un an până la doui ani, şi cu amendă de la 50 pană la 250 leî. *P. Fr. 439.*

**Faptul ştergere! semnăturoi de pc o cambie equivalează cu distrucţiunea titlului, de orece priveză pe creditor de uu titlu valabil.—Cas. II, îiOlun. 97: B. p. 967.**

**368.** Cel ce va otrăvi, cu voinţă, pescî în bălţi, heleştae orî havuzuri, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la douî ani', şi cu amendă de la 26 leî până la o sută leî. *P. Fr. 452.*



**369.** Acela care cu voinţă ocasionează o înecăciune, care aduce cu sine mortea vre-unel persone, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Pr. 290.*

**370.** Acela care pune în pericol transportul pe drumul de fer, sau stricând cu voinţă drumul orî mijlocele de transport, saii cele-alte dependinţi ale drumului sau ridicând, sau aşedend, punend ori aruncând objecte pe cale, saiî scoţând din loc rainrile, saîi punend in cale orî-ce alt obstacol, se va pedepsi cu reclusiunea.

Dacă actul a causat lesiuiiî corporale grave vreunei persone. pedepsa va fi munca silnică pe timp mărginit, eră dacă se va fi causat mortea vre-uneî persone, culpabil se va pedesi cu munca silnică pe totă viaţa. *P. Pr. 294.*

**371.** Acela care, printr'unul din actele prevedute la articolul de maî .sus, pune. fără voinţă, iu pericol transportul pe un drum de fer, se va pedepsi cu închisore până la un an cel mult; eră dacă actul a causat mortea vreuneî persone, se va pedepsi cu închisore de la doue luni până la doî anî.

Aceeaşi pedepsa se va aplica conductorilor de trenuri şi inspectorilor căilor saiî ai serviciilor de transport carî, prin neglijenţa datoriilor lor. pun transportul în pericol. *P. Pr. 295.*

**372.** Acela care, cu voinţă, comite acte de natură a împiedeca orî a stăvili serviciul unuî stabiliment telegrafic al Statului saii al uneî companii, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la douî ani. */'. Pr. 296.*

**373.** Actele de asemenea natură sunt mal cu deosebire: sccîterea, destrucţiunea saîi degradaţiunea firelor telegrafice, a stâlpilor telegrafici, a aparatelor sau a altor materialurî ale stabilimentelor telegrafice, atârnarea de obiecte străine pe firele conducetore ale telegrafului', falsificarea semnelor date de către telegraf împedecarea adusă, saii la reparaţiunea unui stabiliment telegrafic distrus ori degradat, saii la îndeplinirea serviciului impiegaţilor. *P. Pr. 296.*

**374.** Dacă împiedicare saii stăvilirea adusa, cu voință, la serviciul telegrafic, a ocasionat lesiunî corporale saii boia uneî persone, culpabilul va ii pedepsit cu reclusiunea; iară dacă se va ti urmat mortea unei persone, osânda va li munca silnică pe timp mărginit. *Pr.* •*J'Ji.*

**375.** Acela care, fără voință, va impedeca saii va stăvili serviciul unuî stabiliment telegrafic al Statului sau a) uneî companii, se va pedepsi cu închisore cel mult până Ja şrse hun"; eră dacă se va li urmat dintr'acesta mortea uneî persone. pedepsa \ii ti închisorea dc ia o lună până la un au.

Dacă faptul se va li urmat din partea impiegaților telegrafului prin neglijența datoriilor lor, pedepsa va li închisorea până la un an ; eră de se va fi urmat mortea nuci persone. închisorea va fi de Ia doue luni la douî ani. *P. Pr. 2!'S.*

**376.** Acela care. cu voință, va distruge saiî va degrada şosele, poduri, **a**peduce. stăvilare, ieşi, **zăgazuri,** iazuri saiî alte lucrări idraulice, ori de siguranță: acela care iinpedică .navigațiunea pe riurl, pe gârle saii pe canahirl navigabile, se va pedepsi cu închisorea până la şese lunî, sau cu amendă de la 2G până la o mie leî.

iară daca, din asemenea acte. se va compromite sânetatea saîi vieța vreuneî persone. pedepsa va ti închisore de la o lună până la douî anî, sau amendă de la 5l) până la '2500 lei.

Dacă actul a causat lesiunî corporale grave nneî persone. pedepsa va fi douî anî închisore; eră dacă va ti causat mortea vre-uneî persone. pedepsa va reclusiunea. *P. Pr. 301.*

Simp] sip de Ut Şoseua UUUi (il'UI'.. puldic. săvârşit, nu cu intenținne ile a dislni^e calea publi<a, cînMiTue contravenția la li'^oa poliției rurale, prevedută ile art. l<jj al. \-*i* din aceea lege. dc eouipotiuța judecătorilor dc pace de a o judeca, iar mi delii-tnl prevedut de art. :;7G On. •Iul penal. - ('as. 11, 8 Mart. si'.; 15. p. :>»:;. Idem: ('as. II, ;>Apr.»< . I'., p. 71S.

**377.** Acela care nn execută mcsurile luate de guvern, privitore la isolarea, la privigherea saii la oprirea de a importa, spre a înîimpina introducerea sau întinderea unei bole contagiose (molipsiture) se va pedepsi cu inchisorea până ia douî anî; iară dacă, din causa uneî asemenea infracțiuni, vreo persona se va fi molipsit, pedepsa va fi inchisorea de Ia doue lunî la douî anî. *P. Pr. 306.*



**378.** Acela care nu execută mesurile prescrise •le guvern, relative la isolarea, priveghierea saîi oprirea de a importa, spre a preîntâmpina introducerea sau întinderea epizootiei, se va pedepsi cu închisorea până la un an cel mult.

Iară clacă in urma unei asemenea infracțiuni se vor fi molipsit vite. pedepsa va fi închisorea de la o lună până la un an şi jumetate. *P. Pr. 307.*

**379.** Acela care, după ce a încheiat cu autoritatea publică contracturi pentru aprovisionarea armatei în timp de resbel, saîi pentru transporturi de objecte de hrană, destinate a preîntâmpina saii a face să înceteze vre-o. calamitate publică, *se* abține cu voință, de a execută contractul la timpul, sau la locul ficsat sau care nu esecută contractul conform cu tocmela/ se va pedepsi cu închisore de la şese luni până la douî anî. ,

1ară dacă neexecittarea; contractului" provine din negligență şi va ocasio'na, vre-o pagubă, culpabilulse va pedepsi cu închisore cel mult până la un an. *C. J. M. 256, P. Pr. 308.*

**380.** Aceste pedepse se vor aplica si subcontractanților, sau agenților ori împuterniciților de con-, **tracte**, cari, **cunoscând,',** scopul aprovisionărilor,au făcut, cu voință saii din negligență, a nu se îndeplini serviciul. *V. J. M. 256. P. Pr. 308.*

# CARTEA III

## CONTRAVENȚIUNÎ POLIȚIENESC! SI PEDEPSELE LOB

### CAPITOLUL I

### Pentru pedepse

**381.** Pedepsele polițienesc! sunt;

. **1.** închisorea :

2. Amenda ; ,

3. Confiscațluneade orecarî lucruri ce se vor fi prins *P. Fr. 464.*

1. In materie penală, natura pedepsei determină dacă fap-

a



tul este crimă, delict saii contravenţiune, şi prin urmare jurisdicţiunea competentă. Ast-fel contravenţiunile la legea sanitară, în ceea ce privesce călcarea legeî şi a regulamentelor fai'raaceutice, pedepsindu-se cu o amenda de la too până la 2000 lei, şi cu închiderea farmaciei, dep'âşeşte pedepsa dată pentru contravenţiunile poliţieneşti, şi deci nu sunt de competinţa judecătorilor de pace ale judeca, ci de comepetinţa tribunalelor corecţionale.—Jud Megidia 10 Nobr. 98; C. Jud. 8/99, p. «2. Idem: Tr. Const. 16 Dec. 98; C. Jud. 5/99, p. 37.

2. In contravenţiunile la legea monopolului tutunurilor, ca la tote contravenţiunile, faptul singur ce constitue infracţiunea la lege se pedepsce fără se examina intenţiunea dolosâ care se consideră implicat chiar în fapt. — Cas. II, 20 Ian. 78 : B. p. 89.

3. Tăerea de lemne din pădurile statului, fiind calificat contravenţiune prin lege, acţiunea intentată delicuenţilor se prescrie prin trecere de un an împlinit, calculat din diua de când s'a comis faptul, chiar dacă se va fi urmat, în acest interval, vre-o cercetare saii lucrare, fără însă să fi inijlocitsentintadecondamnare.— Cas. II, 12 Sept. 79 ; B. p. 6SH.

4. Circumstanţele atenuante sunt lăsate la facultatea juriului în materie criminală şi a judecătorului corecţional, în materie corecţională propriu zisă, şi nu se pote, prin analogie, acorda acesta facultate judecătorului în materie de contravenţiune, în care legea pedepsind faptul iar nu intenţiunea, n'a credut de cuviinţă d'a acorda judecătorului dreptul să scadă pedepsa prin declararea de circumstanţe atenuante. — Cas. II, 15 Iun. 77; B. p. 285. Idem : Cas. II, 8 Maî 79: B. p. 438. Idem: Cas. II, 5 Iun. 89 ; B. p. 635 . Idem : Cas . II, 25 Nobr. 98; Dr. 20/98 ; p. 162.

5. In materie de contravenţiuni poliţienesc], judecătorul fondului nu pote admite circumstanţe atenuante. Partea civilă însă nu e admisibilă a face recurs în casaţie pentru admiterea unor asemenea circumstanţe atenuante.—Cas. 11. 11 Dec. 95 ; B. p. 1471.

0. In materii de contravenţii nu se pot acorda circumstanţe uşurătore, chiar atunci când contravenientul se află în cas de recidivă, căci recidiva nu schimbă natura faptului incriminat, avend de efect numai o agravare a pedepsei.— Cas. II, 15 Febr. 93; Dr. 26/93, p. 201. B. *93,* p. 194.

**382. Pentru abaterile poliţienesc!,închisorea nu va putea fi mai puţină de o di, nicî maî mare de 15 dile, după osebirile ce se vor areta maî jos.**

**Dilele de închisore vor fi de 24 ore pe deplin, fiecare.** *P. 9. 29, 33, 381. P. Fr. 465.*

**383. Amenda, pentru abaterile poliţienescî, va fi de la cinci leî până la 25 leî, după deosebirile ce se vor areta maî jos. Amendele se vor lua în folosul comunei, unde s'a comis contraventiunea.** *P. 1, 9, 30, 391. P.' Fr. 466.*

Amendile pentru delicte se pronunţă în folosul Statului, iar cele pentru contravenţii în folosul Comunei unde s'â comis contraventiunea. Ast-fel este casabilă sentinţa tribunalului care condamnă pe delicuenti, în delicte silvice, la aniendâ în folosul comunei, iar nu în folosul Statului.—Cas. II, 27 Mai 97; B. p. 789.



**384. Judecătorul de plasă sau primarul va putea, în caşurile prescrise de legiuire, să hotărască confiscaţiunea, sau a lucrurilor prinse în fapte de abatere, sau a lucrurilor provenite din abateri, saii a lucrurilor orî a instrumentelor, carî au servit orî aveau a servi spre săvârşirea abatere!.** *P. 1, 9, 38Î, 386, 391, 395. P. Fr. 470.*

## CAPITOLUL II

### Coiitravenţiani şi pedepse

SECŢIUNEA t

întâia clasă

**385. Se vor pedepsi cu amendă de la cincî până la zece leî.**

**1. Ceî ce nu vor îngriji să ţină în bună stare, să dregă sau să măture coşurile (ogeacurile), sau orice alt loc unde se află foc.**

**2. Ceî ce vor călca ordinul guvernului ce popresce de a da pusei şi pistole prin oraşe şi târguri, sau focuri de artificie în ore-carî locuri;**

**3. Ceî ce nu vor îngriji să cureţe uliţele la locurile unde acesta îngrijire este dată pe sema locuitorilor;**

**4. Ceî ce vor împedica circulaţiunea stradelor, punând pe dânsele, fără neapărată trebuinţă, materialurî, sau orî-ce alte lucruri, carî împedica ori împuţineză libera trecere, precum şi cel ce nu vor îngriji a' lumina noptea cu felinare materialurile ce vor fi grămădite de denşiî, sau găurile ce vor fi săpat lângă strade şi pieţe publice;**

**5. Ceî ce nu se vor supune ordinului ce li se va da de către verî-o autoritate competinţa ca să dregă sau să dărîme zidiri în stare prostă;**

**6. Ceî ce vor arunca înaintea locuinţei lor lucruri care vor fi de natură a vătema, prin căderea sau putorea lor, sănătatea ;**

**7. Cei ce nu vor ucide omidile prin gradine sau pe locurî sădite de pe moşii, când se va pune o aseînine îndatorire de către autoritatea competinte şi se va publica în tot coprinsul eî;**

**8. Cel ce, cu nesocotinţă, vor arunca asupra cuî-va lucruri puturose;**

**9. Acel carî vor călca regulamentele făcute după lege, de către puterea**

administrativă sau de către autoritatea municipală;

10. Acei carî, afară din caşurile de furtişag, se vor prinde culegend' saii mâncând chiar pe loc fructe ale altuia;.

11. Acela care, fără drept, calcă şi vatemă, sau cu piciorul, sau cu vita, holdele altuia;

12. Acela care, în public, va maltrata dobitocele, sau. le va fsupuiie la poveri maî presus de puterea lor. P; *Pr. 340.* P. *Fr. 471.*

1. După art, ,55 (lin Reg. pentru alinieri se dă drept priînâ.-ruluî de a dărâma o clădire după îndeplinirea jfprmalităţilor cerute prin acest articol. In specie Tr. constată, în fapt, că tote aceste formalităţi au fost îndeplinite şi că recurentul s'a opus de a dără,ma,clădirea;. în atare cas se năsCea, pentru primărie, dreptul de a dătfăma casa atât în virtutea art. 55 Regulamentul pentru alinieri,, cât şi după art. 385 al. 5 P. caro prevede o pedepsa pentru proprietarii carî nu dărâmă;, zidurile în stare prostă şi al,al.,,9 acelaşi articol bare pedepseşte pe ăc^eia carivdi* călcaregulamentele făcute de autorifcafcea comunală.— Cas. II, *U* Nobr. 84: B. p. 953,

2. Intru câtnti.eiistăun plart do aliniere votat -de- consiliul comunal: un proiect de aliniere iru ..pote .fi., obligatoriu pen* ttu particulari şi neobservarea lui:nU'pOte constitui o mfrac-* ţiu:N*r-Tr,Prah,. I. 15 N.6br.S7; Dr; 62/88. p. 5,04. . .,

;î. După art. a din regulamentul pentrti' aliniere din-i878-j ori-ce aliniere nu se pote efec-' tua de cât numai în virtuteaunuî plan aprobat de consiliul comunal şi sancţionat de Rege.-' In specie era vorba de un buîevardproiectat, planul acestui bulevard nu .era sancţionat de' Rege de şi votat de consiliul comunal în conformitate cudis-. posiţiunile art. a din zisul regulament, acel plan nu putea; ii obligator pentru intimlta de. adi, aşa dar neobservarea lui nu putea constitui o contravenţiune în sensul şi spiritul legeî penale, aşa fiind intimata nu este culpabilă de faptul iiiipu-^ tat. — Cas. II, 8 lan. 88; B. p. 5o;

1. In materie de contraveni ţiunî la,regulamentul comunal privitor la clădirile care ameninţă cădere, valorea acelorclădiri, nu schimbă întru nimic natura contravenţiuneî. sau a competinte! instanţei, de a o judeca. — Cas. II, 23 Iun. 86 ; B. p. 565.

5. Constatarea stărei imobilelor care ameninţă, cădere, se face de administraţia comunală prin inginerii săi. — Cas. II, 23 Iun. 86 ; B. p. 565.

<î. Simpla contravenţiune de a clădi casă fără prealabilă autorisatiune din partea priinărieî, pu pote atrage după sine ca consecuenţă imediată, condamnaţiunea la dărâmarea elădirei, dacă nu Se constată că acea clădire este eşită -din linia de aliniere hotărîtă de primărje, că împedica saii împu^ ţineză circulaţîunea, că ameninţă ruina sau âîte-asemenea casurî, în cari, prin atari construcţiunî, s'ar atinge ordinea publică sau s'ar aduce Vătă^ mare salubrităteî publice. — Cas. II 27 ian. 93: B. p. 84.

7. Cel ce contravine disposiţiunilor regulamentului comunal, prin câre se prescrie eă toţi stânjenii de; Iernile; care. se espun spre yînzare, să aibă lungimea şi lăţimea de câte £ palme, sunt pasibili de penalitatea prescrisă de art. 3S5.— Cas. II, 18 Nobr. 8;: B. p^ m.

S. Procesul-verbal încheat de -inginerul unei primării şi prin „care se constată starea de insalubritate sau de ruină a unei eonstrucţiunî, este în sine probatoriu pentru contravenţia săvârşită contra regulamentului respectiv comunal, fiind - că funcţionarii tehnici au dreptul, după art. GO din legea comunală, ca şi agenţii poliţiei judiciare, a constata contravenţiile la regulamente şi ordonanţele consiliilor comunale. In urma trămiterei contravenientului înaintea instanţelor poliţieneşti pentru condamnarea iui, conform art. 385, al. 5 constatarea făcută de agenţii tehnici aî primăriei, n'are trebuinţă a se mai reface în mod contradictoriu, precum cere şi susţine recurentul, pentru că e făcută în mod valabil şi legal, şi justiţia poliţienească nu e în drept a nu pune temeiii pe o constatare făcută de orî-care agent ai poliţiei judiciare, ce ar resulta dintr'un proces-ver•bal încheat în regulă de agentul competent. .Respunderea pentru constatarea nesalubrităţei sau a stărei de ruină a uneî eonstrucţiunî trebue să privească pe primărie, şi admiterea păstreî coprinsă în motivul de casare ar însemna amestecul poliţiei în mod dăunător pentru interesele comunei. Comuna, constatînd nesalubritatea saii starea de ruină, poate, în urma constatare! şi a somaţie! adresată contravenientului, procede la înlăturarea răului sau a cauzei care ameninţă siguranţa publică, fără să fie trebuinţă de o sentinţă aprobatoare a autorităţel judecătoreşti. Alt-fel autoritatea comunală ar fi în multe casurî paralisată. -- Cas. II. 25 Iun. 97 : B. p. 955.

ı>. Deschiderea unei ferăriî în contra reglementelor comunale, fiind o infracţiune la legea penală, care are un caracter de continuitate, nu pote să se prescrie pe cât timp durează. Cas. II, 16 Dec. s«; B. p. 981.

10. Inst. corecţionale sunt competinte a judeca infracţiunile la> Reg. farmaceutic fără o acţiune prealabilă a consiliului medical superior. — Cas. II, 10 Jan. 78 ;. B. p. 21.

11. înmormântarea făcută la biserică, iar nu la cimitir, constitue contraventiunea prevăzută de art. l şi 2 din regulamentul pentru înmormântări din anul 18,64, combinate cu art. 385 al. 9 P. de competinţa judecătorilor de ocole d'a o judeca. — Cas. II. 8 Iun. 92 ; B.' p. 027.

12. Când un inculpat este dovedit făptuitor ai unei contravenţiuni poliţieneşti, judecătorul de ocol, sati tribunalul, pronunţînd pedeapsa, trebue săhotărească, prin aceiaşi hotărîre, asupra cererilor de restituţiune sau de daune-interese. Ast-fel este casabilă hotărîrea care constatînd existenţa contravenţiuneî prevăzută şi pedepsită de art. 385, al. 5, pedepseşte pe contravenient la amendă fără a-1 condamna la consecinţa inevitabilă a aceteî condamnaţiunî, adică si la dărîmarea imobilului ce ameninţă cădere şi a cărei dărâmare fusese cerută de administraţia comunală.— Cas. II, 5 Mai 97; B. p. 709.

*1H.* După dispoziţiile art. 159 Pr. P. când inculpatul este dovedit făptuitor al unei contravenţiuni poliţieneşti, judecătorul de ocol sau tribunalul pronunţă pedeapsa şi hotărăşte prin aceiaşi sentinţă asupra cererilor de restituţiune şi daune-interese. In specie, tribunalul, constatînd existenţa contravenţiune! prevăzută şi pedepsită de art. 385, al. 5 P. urma neapărat ca, pe lângă amendă, să menţină condam-

**naţiunea intimatei şi la dărîmarea imobilului în cestiune. Dărîmarea trebue considerată ca un accesoriii al pedepsei pronunţată pentru contravenţiune şi o sancţiune oare-care a acelei pedepse, nu insă o pedeapsă pe care ar putea-o pronunţa satinu. Ast-felfiind, când Tr. de şi constată existenţa contravenţiune! în sine, apără pe contravenienta de consecinţa inevitabilă a condamnaţiunel la amendă, aceea adică de a dărîma şi imobilul ce este constatat insalubru, violează dispoziţiunile art. 385, al. 5 P. şi 15» Pr. P. cum şi dispoziţiunile legei şi regulamentului comunal relative la asemenea construcţiunî. — Cas. II, 25 Iun. 97 ; B. p. 950.**

**386.** Se vor confisca încă şi obiectele de artificii în caşul prevedut de aliniatul al douilea al art. 385. *E. Fr. 472.*

**387.** Pedepsa încliisoreî de la o di până la doue dile, se va putea aplica pe lângă amendă, după circumstanţe, în contra celor căduţl în contravenţiunea prevedută înaliniatul 2 al art. 385. *P. Fr. 473.*

**388.** La întâmplare de recidivă din partea celor menţionaţi într'acâstă secţiune, osândiţi! se vor supune la închisore de trei dile. *Pr. P. 139. P. Fr. 474.*

**SECŢIUNEA II**

**A doua clasă**

**389.** Se vor pedepsi cu amenda de la dece până la cincî-spre-dece lei:

1. BirtaşiI, hangii şi ori-ce asemeni închiriatorî, cari nu vor îngriji să înscrie îndată într'un registru regulat, numele, pronumele, data intrărel şi eşirel a ori-cărei persone în casele lor, precum şi ceî ce nu vor înfăţişa asemenea registru, când li se va cere de dregetorii competinţî;

2. Cărăuşii, chirigii şi orî-ce conducetor de trăsuri sau de dobitoce de povară, cari nu vor sta tot-d'auna lângă cal sau dobitocele lor, nu vor ţinea o parte numai a stradelor sau a drumurilor ca să lase pe cea-l'altă liberă spre trecerea celor-Palte trăsuri ce vor umbla pe aceleaşi strade saii drumuri ;

3. Cel ce vor da drumul saiî vor lăsa să alerge caii, dobitocele de tras, de povară saii de călărie în întrul unuî loc locuit;

4. Cei ce, umblând cu trăsuri prin stradele oraşelor, sau nu-şl vor păzi rândul, ori vor alerga prea iute;

5. Birjarii şi ceî cu diligente publice carî nu vor avea numer la trăsura lor, orî cari vor lua plată mal mare de cât cea hotărîtă;

6. Cel ce vor aşeda pe



strade, pe drumuri, în pieţe sau bâlciuri, jocuri de lotărie sau orî-ce alt joc de noroc;

**7.** Cel ce vor vinde beuturi prefăcute, fără apărare de osânda hotărîtă la întâmplare când acele beuturi vor fi amestecate cu materii vătemătore sănetăţeî;

**8.** Cei ce vor lăsa să umble liberi nebunii sau furioşii carî vor fi sub paza lor, sau vor da drumul la dobitâce făcetore de reu, precum şi ceî ce vor aţâţa sau nu vor opri câinii lor când se pornesc asupra trecetorilor, şi chiar de n'ar fi resultat dintr'acesta verl-un rău saii veri-o pagubă;

9. Cel ce vor arunca petre sau alte lucruri tari ori gunoie pe casele, pe zidurile şi împrejmuirile altuia, sau în grădini orî împrejmuiri streine, precum şi cel ce, cu voinţă, vor arunca lucruri tari sau puturose asupra cuî-va;

10. Acel cari, fără drept, vor intra în gradinele altuia când sunt pe picior, sau în viile orî grădina altuia, când fructele sunt copte, sau aprope de cocere;

11. Ceî ce nu vor da ajutorul ce li se va cere la întâmplare de înecăciune, de aprindere, de tâlhării, jefuiri, flagrant delict, clamore publică sau alte asemeni nevoi;

12. Ceî ce vor pune spre vendare lucruri de mâncare stricate, clocite, sau vătemătore, ori pome crude. *P. 1, 9, 30, 381, 383, 38t>-388. P. Fr. 475.*

**1. Comite contravenţiunea prevedută şi pedepsită d'e art. 3S9, al. 7, cel care a pus în consumaţiune vin fabricat din stafide, iar nu vin natural făcut din struguri prospeţî, fără a declara consumatorilor că este prefăcut. — Cas. II, 22 Febr. 95; B. p. 234.**

**2. Asemănat art. 389 se pedepsesce cu amendă ceî ce vor lăsa să umble liberi nebunii sau furioşii carî vor fi sub paza lor, sau vor da drumul la dobitoce făcetore de reti, precum şi ceî ce vor aţîţa sau nu vor opri câinii lor, când se pornesc asupra trecătorilor, şi chiar de n'ar fi rezultat vre-un reu saii vre-o pagubă. Insă pentru a se putea, în asemenea cas, aplica pedepsa, trebue ca inst. jud. să constate în H. sa t6te elementele cerute de sus citatul art. căcî alt-fel dă o H. nemotivată şi decî casabilă. — Cas. II, 17 Dec. 96; B. p. 1687.**

**8. Numai aceî stăpâni se pedepsesc carî vor aţâţa sau nu vor opri câinii când se pornesc asupra trecătorilor. — Cas.Vac. 4 Iul. 88 ; Dr. 58 88 p. 469. B. 88, p. 644.**

**4. Sunt consideraţi ca contravenienţi aceî care vor călca regulamentele făcute după lege de către puterea administrativă sau autoritatea comunală. Aşa dar dacă nu se dovedeşte că ecsistă un regulament care să oblige pe comercianţi se schimbe forma cân-**

tarelor, cel ce. s'a servit ca un cântar esit din., us nu pote n pedepsit,'— Tr. Ilf. II,]9 Oct. 97: -€. Jud. 45'96, p. '.m.

o. Art. 3S9 al. 11 pedepsind ca contravenienţi pe ceî ce nu vor da ajutorul ce li se cere în caz de înecăciune. aprindere, tâlhărie, jefuire, flagrant delict, clamore publică sail alte asemenea nevoi, înţelege un ajutor material, indispensabil ,d'e a evita pentru moment una din nenorocirile enumerate maî sus. Legiuitorul, cu multă dreptate, a crezut că ajutorul ce •Par putea da* autorităţile să •nu potă ti destul de prompt, şi de aci a făcut o îndatorire pentru orî-cine de a interveni in cazuri de pericole iminente, a făcut cu alte cuvinte o restrieţimie libertăţii: individuale impusă de un simţământ de umanitate. Când însă calamitatea s'a săvârşit, când incendiul s'a stins, când individul s'a înecat, a fost prădat, când criminalul a dispărut, (comp. art. 40 Pr. I'.) când clamarea publică a încetat atunci articolul citat nu-şi maî are aplicaiiune;i. Nu maî pote 11 vorba de un ajuior material, brutal, pe cari orî-cine-îl pote da; atunci vine rolul autorităţilor constituita lie de a constata şi pedepsi pe culpabili, tie a carităţii publice spontanee şi în orî-ce caz libere de a veni în ajutorul -victimelor; în nici un ca/, însă nu se maî pote pedepsi inacţiunea, indiferenţa particularilor, or cât de' imorale ar fi. Ceea ce dovedeşte mai mult că nu pote fi vorba dc căt de un ajutor material în cazurile urgente indicate sau alte asemenea, este şi imprefurarea că Le;, nostru modificând al. ii din art. corespunzător francdz 475 a omis cuvântul de *services* care există în Codul francez şi care ar conveni la un aiutor intelectual, menţinem! numaî expresiunea *seconrs* care presupune un fapt material. Autopsia unuî cadavru spre a descoperi cauza morţii nu este un act material pe care Tar putea săvârşi orî-cine, ci este lucrarea unor persone cu cunoştinţî speciale: ast-fel că refuzul linul asemenea, concurs în specie a medicului nu pote cădea în prevederile articolului în cestiune. Fără cuvent s'a susţinut cum că al. 11 al art. 389'este sancţiunea art. 43 Pr. P. care dă drept procurorului în cas de morte violentă, să ceară asistenţa unul medic sau chirurg şi prin urmare e aplicabil, în specie. Art. 43 Pr. P. se referă la constatarea faptului odată comis şi această constatare orî câtă urgenţă ar reclama, nu are nimic de comun cu acele .circumstanţe eminamente urgente, enumerate de art. 389 al. i1 carî cer un &jutor imediat,instantaneu. Alt-ceva este a scăpa pe cine-va de la morte, a da ajutor victimei, apune mâna peeriminal,şi alt-ceva a cmistatafaptul, lucru ce se pot e face mai târziii, tară vre-o mare perdere pentru societate. De asemenea refusal medicului de a face autopsia nu intră nici în expresiunea, «sau alte asemenea nevoi» căcî şi acele presupuse nevoi, trebue să iie asemene cu cele-lalte. adică' să aibă caracterul de urgentă arătat mai sus. -- Tr. Vaslui. 4 Mal 94; Dr. 13/94. p. 352.

**390.** Se va putea, după împrejurări, pronunţa afară din amendă, şi închisorea până la trei dile cel mult. la caşurile prevedute de aliniat. 2, 3, 4, 7 si 9 ale art. 389. *P. 1, <J,* 2.**9,** *S0, 381-384. 380. P. Fr. 476.*



**301.** Se vor confisca:

**1.** Mesele, instrumentele şi gătirile de jocuri sau de lotăriî aşedate pe strade, pe drumuri şi prin locurî publice, precum si banii orî lucrurile de lotărie propuse jucătorilor;

**2.** Băuturile prefăcute ce se vor găsi a fi ale vendetorilor se vor versa;

3. Scrierile sau gravurele în contra bunelor moravuri se vor rupe şi se vor desfiinţa;

4. Lucrurile de mâncare stricate, clocite sau vătemătore, şi pomele crude, se vor lepăda. *P. 1, 9, 381. 384. P. Pr. 477.*

Prin art. 391 al. 2 ordonandu-se ca băuturile prefăcute ce *re confiscă să fie vărsate, urmeză, prin *a fortiori,* că şi confiscarea prevedută de art. 247, pentru beuturile prefăcute şi amestecate cu substanţe vătămătore sănătăţeî este ordonată tot pentru scopul ca acele beuturi să fie .versate, spre a se face ast-fel imposibilă consumarea lor de către public. In vederea acestui spirit al legei nu se pote pretinde ca, în caşurile când inculpaţii reuşesc jde a substrage băuturile prefăcute de la executarea confiscăreî, dînşii să fie condamnaţi de a plăti valorea lor. căcî prin asemenea hotărîrî nu s'ar face b aplicaţiune a legeî, ci s'ar adăogi o pedepsa pe care legea nu o prevede, ceea ce nu este permis judecătorului. — Cas. II, 22 Iun. 94; B. p. 733.

'**392.** La întâmplare de recidiva din partea celor •raenţionaţîîntr acesta secţiune, osânda va ii închisorea de cincî dile deplin; iară pentru ceî menţionaţi în paragraful 6 al art. 389, de vor cădea în recidivă, fapta lor se va socoti delict, şi se vor pedepsi cu închisorea -de la şese dile până la .o lună, orî cu amendă de la 26 până la 100 leî. *Pr. P. 139. P. Fr. 478.'*

### SECŢIUNEA III

#### A treia clasă

**393.** Se vor pedepsi cu amendă de leî 15 până la 25;

1. Ceî carî, afară de întâmplările prevedute la art. 352 până la art. 380 inclusiv, vor causa, cu voinţă,pagubă la proprietăţile mişcătore ale altuia;

2. Ceî ce vor causă morte sau răniri dobitocelor altuia prin lăsarea fără pază de nebuni sau furioşi, orî de dobitoce făcetore de reu, sau prin repediciunea orî reua conducere a trăsurilor, orî prin coverşitorea lor povară, sau a cailor, a,dobitocelor de tras, de povară saii călărie;

8. Ceî ce vor causa aceleaşî stricăciuni prin întrebuinţarea de arme cu nedibăcie. orî fără cuviin-

ciosâ pază, sau prin aruncarea de petre ori de alte lucruri tari;

4. Ceî ce vor causa aceleaşî stricăciuni sau pericole' prin învechirea, derăpănarea şi nedregerea sau neținerea în bună stare a caselor orî a clădirilor, sau prin astuparea stradelor, orî prin verî o spărtură sau, prin orîce altă lucrare făcută pe strade, piețe sau locuri publice, orî lângă densele, fără a fi luat despre acesta, nicî o mesură de pază, nicî să fi pus trebuinci6sele semne;

5. Ceî ce vor avea dramuri sau mesurî mincicinose în magasiile, în prăvăliile sail casele lor de negoț, saiî în târguri ori bâlciuri, fără a li apărațî cu acesta de osândele corecționale hotărâte pentru dânşii, când vor întrebuința asemenea mincin6se dramuri saiî mesurî;

6. Ceî ce vor întrebuința alte dramuri saiî mesure de cât acelea prevedute de legile în vig6re;

7. Brutarii, măcelarii şi lumânărariî, carI vor vinde pâne, carne sau lumânări cu preciii maî mare de cel hotărât şi publicat, orî cu lipsă de dramuri, ori de cualitate maî prostă de cât cea cuvenită şi hotărâtă ;

8. Aceî carî causeză saiî contribuesc a causa sgomot sau larmă n6ptea, turburând cu acesta liniscea locuitorilor;

9. Ceî ce vor deslipi saiî vor rupe, cu cuget reu, afişele lipite din ordinea autorităților;

10. Ceî ce vor strica, orî în ce chip, drumurile publice sau vor lua loc din lărgimea lor;

11. Ceî ce vor rupe orî strica instrumente de agricultură, surle, orî colibe ale paşnicilor ;

12. Nesupunerile şi necuviințele servitorilor către stăpâni;

13. Părăsirea serviciului fără o prealabilă încunosciințare către stăpâni, cel puțin cu treî dile înainte.

Se va putea, după împrejurări, pronunța pe lângă amendă, şi pedepsa închisoreî, până la cincî dile cel mult, în contra acelor ce ce vor afla în caşurile prevedute la aliniatele 2, 4, 5, 6, 7, 8, 12 şi 13 din acest articol. *P. Fr. 479, 490.*

1. Faptul unul servitor de a răni animale prinse pe proprietatea stăpânului şeii constituesce o simplă contravențiune,— Cas. II, 27 Ian. S3; Dr. 19/R2-83 p. 150. B. 83. p. 102.



2. Comite contraventiunea prevedută de art. 393 al. 2, cel care, prin lăsarea fără pază a câinilor seî reu făcători, causeză mortea saii rănirea dobitocelor altuia, chiar când acestea s'ar găsi în fânețele sale, dacă ele nu sunt porci, paseri domestice saii câini, singurul cas în care ar fi scutiți de pedepsa, în virtutea art. 89, 99 şi 103 din legea poliției rurale.— Cas. II, 3 Aug. 92;' B. p. 700.

'i. Infracțiunea prevedută de art. 393 al. 4 P. este si ea o înşelăciune care s'a taxat şi penat de Lg. ca simplă contravențiune numai pentru considerațiunî utilitare de neînsemnătatea obiectului asupra căruia ea se manifestezi; prin urmare trebue şi aci, ca pentru orîce înşelăciune, să existe înainte de tote o lucrare prin ascuns, manoperî fraudulose, clandestine, din partea inculpatului, surprinderea bunei credințe a pacientului, care ar ii convins că cantitatea vendută e identică cu acea cerută, că deci după explicațiunea dată de inculpat n'ar putea fi vorba de culpabilitate din partea sa. — Tr. Suc. 7 Mart. 91; Dr. 33/91, p. 263.

4. Faptul de a avea mesurî mincinose este considerat ca contravențiune, atunci când se găsesc asemenea mesurî mincinose. Faptul înceteză de a fi considerat ca contravențiune şi devine delict, în sensul art. 336 când se stabilesce că a înşelat pe cumpărător asupra cătimel lucrurilor vîndute. In specie, din chiar mărturisirea inculpatului, făcută înaintea .judelui de ocol, şi din împrejurarea că s'a găsit vîndând prin sat la omeni zarzavaturi servindu-se cu acea balanță falşă, rezultă că faptul este'un delict prevedut şi pedepsit de art. 336, şi prin urmare, de competința Tribunalelor corecționale. — Cas. II, 31 Ian. 96 ; B. p. 158.

5. Independent de orl-ce regulament municipal art. 393 § 7 P. se aplică măcelarilor cari vînd carne cu pret mal mare de cât cel hotărît de primar.— Cas. II, 25 Febr. 86; Dr. 31/85-86, p. 237. B. p. 86, p. 166.

6. Primarul este în drept a fixa prin regulamente prețul maxim al vîndăreî articolelor alimentare debitate în comună. O asemenea mesură, determinând condițiunile exercităreî unui comerț, nu constituesce 0 violare a 'dreptului de proprietate consacrat prin art. 19 din Constituțiune. Prin urmare cu drept euvent se pedepsesce ca contravenient mâcelarul care vinde carne peste prețul fixat de primar.—Cas. II, 25 Febr. 86; Dr. 31/85-86, p. 237. B. 86, p. 166.

394. Se vor confisca încă dramurile şi mesurile mincinose, precum şi dramurile şi mesurele osebite de cele prevedute de legile în vigore. *P. Fr. 481.*

395. La întâmplare de recidivă din partea celor însemnați într'acestă secțiune, culpabilii se vor supune tot-d'a-una la închisore de cincî dile. *Pr. P. 139. P. Fr. 482.*

### SECȚIUNEA IV

### A patra clasă

396. Se vor pedepsi cu maximum amendel de 25 leî, şi cu închisorea de la 1 până la 15 dile :

1. Aceia carî vor fi contravenit disposiunilor art. 238, al. 2;

2. Aceia carî vor fi co-

mis faptul prevedut în art. 300;

,• 3. Aceia carî vor tăia lemne sau arbori din o pădure saii de pre orî-ce altă proprietare streină, sau vor rădica cărbuni, precum şi aceia, carî, fără a ii autorisațî, vor rădica de pre drumurile publice, brazde, pământuri saii petriş, sau carî vor ti luat de pre locurile ce sunt proprietăți ale comunelor, pământuri saiî ale materialurî. *P. Fr. 479.*

**nispoziţiuni comune Li cele patru secţiuni dc mai sus**

**397.** Este recidivă la tote întâmplările prevedute de Cartea 111, când în contra celui abătut se va fi dat Uotărîre pentru vr'o altă abatere poliţienească, în curgere de 12 lunî socotite de la. darea acelei liotărîrî **până** la săvârşirea celeî din noii abateri, săvârşită în ocolul juridicțiuneî aceluiaşi tribunal.

In cas de recidivă din partea celor însemnaţi in art. 396, se va aplica maximum încliisoreî poliţienesc!. *P. 388, 392, 39',, 390. P. Fr. 483.*

**In principiu, ca să iie recidivă, trebue să existe o condamnaţiune anterioră şi irevocabilă şi noua contravenţiune să iie comisă în cele 12 lunî (lin ziua de când prima condauinaţiune a câştigat puterea lucrului judecat. Lg. prin art. 397. n'a voit a face o arogaţiune, în materie de contravenţie, la acest principiu, stabilit şi de art. 41, căci o asemenea derogaţiune ar fi deelarat-o expres şi formal,'ceea ce n'a făcut-o, şi dacă n'a mai repetat cuventul *irevocabil* şi în art. 397, este că pusese deja principiul în art. 41. In specie, Tribunalul stabilind că nu s'a putut constata dacă prima condamnare a intimatului a rămas definitivă, şi, înlăturând recidiva, n'a violat .întru nimic art. 397. — Cas. II, 2 Apr. 97 ; B. p. 558.**

**Dispoziţiunî generale**

*5î)8. Sunt şi remân abrog-ate tote legiuirile penale anteriore din România, afară de dispoziţiunile privitore la delictele de presă, ce se preved în legea de presă din anul 1862.

!!}•>. Nici una din pedepsele prescrise prin acest codice nu se va putea aplica fără liotărîrea dată de către autorităţile judecetorescî competlnţî.

Tote amendile prevedute în acest codice se vor socoti pe leî nouî. Cifra însă din textul le* gel va fi pretutindenea redusă la jumetate, fără ca, în materie de delict, să potă ti mai mică de 26 leî noul. *)

***) Acesta reducere I« JHinClote e foculo în present'/ ediţiune.**



Amendile pentru contravenţiunî se socotesc în leî nouî, fără nici o reducere.

**1. Deşi Lg. la 1874 prin art. 399 P. a redus cifra amenzeî la jumătate, când e vorba însă de contravenţiunî ne spune prin acelaş articol, în partea sa linală, că amenzile se socotesc în leî nuoî, fără nici o veducţiune. Pr. P. iiindmstrînsă legătură cu Codulpenal şi ea nereferindu-se, în ce privesee pedepsele şiregulele de urmat de cât Ia Cod, era inutil ca Lg. să vină şi să maî repete şi în Pr. P. pe cât timp o spusese în Cod, că amenzile în contravenţiunî se menţin în leî nouî. — Tr. Tutova, 13 Nobr. sr.: Dr. 8 s5-sn. p. U3.**

**2. Cu drept euvent Tr. calculeză în transformarea amenzilor în înebisore a condamnaţilor insolvabili drept cincî Ici nouî o zi de înebisore, acesta resultând din dispoziţiunile art. 399, al. 2 din legea modificătore a codului penal din 17 Febr. 1874, care prescrie că tote amenzile prevedute în zisul cod, se vor socoti pe leî nouî, reducendu-se însă cifra din textul legeî la jumătate. — Cas. II. 5 Maî 89; B. p. o-,2.**

**Dispoziţiunî transitoriî**

**400.** Acest codice va fi obligatoriu şi se va aplica după şese lunî de la data promulgare! luî.

# CONVENȚIUNILE DE EXTRĂDARE

DINTRE

ROMÂNIA SI DIVERSE STA

# (MENȚIUNEA DE EXTRĂDARE

DINTRE

## ROMÂNIA ŞI AUSTRO-UNGARIA.

Art. 1. Părțile contractante se obligă a'şî preda reciproc, cu singura excepțiune a naționalilor lor, pe individa urmăriți sau condemnațî de către autoritățile judiciare ale uneia din părțile contractante, pentru unul din faptele pedepsite de lege, menționate la art. 2 de mai jos, şi cari individ! se vor afla pe teritoriul celeî-l'alte părți.

Extrădarea nu se va face de cât în cas de urmărire sau de condemnare pentru un fapt pedepsit de lege, comis în afară de teritoriul Statului căruia extrădarea este cerută, şi care, după legislațiunea Statului care cere şi după aceea a Statului căruia i se cere extrădarea, pote atrage o pedepsa de un an de închisore sau o pedepsa mal gravă.

Când faptul pedepsit de lege, pentru care se cere extrădarea, a fost comis într'un al treilea Stat, extrădarea se va face dacă legislațiunea Statului care cere şi aceea a Statului căruia i se cere, autoriză urmărirea faptelor de acel fel, chiar când ele ati fost comise în străinătate şi nu ar fi caşul de a trimete pe criminal, conform legilor Statului căruia i se cere extrădarea, Înaintea tribunalelor acestui din urmă, nicî de a-1 preda

guvernului Slatuluî unde faptul pedepsit de lege a fost comis, conform tractatelor încheiate între acest Stat şi Statul căruia i se cere extrădarea.

2. Extrădarea va fi acordată pentru următorele fapte pedepsite de lege:

1. Omuciderea, asasinatul, paricidul, infanticidul, otrăvirea;

2. Ameninţările contra personelor sau contra proprietăţilor, dacă ameninţările au fost făcute cu ordin sau cu condiţiune;

3. Lovirile date sau rănirile făcute cu voinţă, când a resultat dintr'însele o bolă care s'ar părea incurabilă sati o incapacitate permanentă de a lucra personal, perderea sau privaţiunea de uzul absolut a^ unuî membru sail a unuî organ, o mutilare gravă sau mortea fără intenţiune de a o produce;

4. Avortul;

5. Administrarea culpabilă, chiar fără intenţiune, de a produce mortea, a otrăveî sau a altor substanţe, putend produce mortea saii altera grav sănătatea;

6. Răpirea, tăinuirea, suprimarea, substituirea sau supoziţiunea unuî copil;

7. Lepedarea sati părăsirea de copil;

8. Răpirea de minori;

9. Violul;

10. Atentatul la pudore comis asupra uneî persone, cu sau fără violenţă;

11. Atentatul la bunele moravuri prin escitare — spre a satisface pasiunile altuia — la desfrînare sau la coruperea minorilor de unul sau de cel-lalt sex; de asemenea atentatul la bunele moravuri, comis pentru a satisface propriele sale pasiuni, prin escitarea la desfrînare a minorilor de unul sau de cel-lalt sex, când



acela care se face culpabil de acest atentat este tatăl sati mama, tutorul sau institutorul, sau orî-ce altă persona însărcinată cu supravegherea personeî victima desfrîuluî ;

12. Atentatele contra libertăţii individuale şi inviolabilităţii domiciliului, comise de către particulari;

13. Bigamia;

14. Contrafacerea saii falsificarea de documente publice sau private, de depeşl telegrafice şi întrebuinţarea acestor documente; distrugerea, deteriorarea sau suprimarea unuî document, cu intenţiunea de a aduce pagubă uneî a treia persone; abus cu acte date cu nume deschis;

15. Fslşiflcarea de monetă, cuprindend contrafacerea şi alterarea monetel, emisiunea şi punerea în circulaţiune a monetei contrafăcute sati alterate; contrafacerea sati alterarea biletelor de bancă, a obligaţiunilor saîi a altor titluri şi valori emise de Stat sati cu autorisaţiunea Statului, de către corporaţiunî, societăţi sati particulari; emisiunea sau punerea în circulaţiune a acestor bilete de bancă, obligaţiuni sati alte titluri şi valori contrafăcute sau falsificate;

16. Contrafacerea sati falsificarea de sigilii, timbre, mărci de control şi mărci ale Statului sati destinate unuî serviciu public; întrebuinţarea unor asemenea sigilii, timbre, mărci de control şi mărci contrafăcute saii falsificate precum şi întrebuinţarea prejudiciabilă a adeveratelor sigilii, timbre, mărcî de control şi mărci ale Statului sati destinate unui serviciu public ;

17. Mărturia mincinosă înaintea justiţiei, declaraţiunea falşă din partea experţilor, sau interpreţilor, mituirea de marturl, experţi sau interpreţi. Denunţarea calomniosă;

18 Jurămîntul mincinos, ațîțarea la jurămint mincinos;

19. Deturnarea şi delapidarea din partea funcționarilor publici;

20. Coruperea funcționarilor publici, a judecătorilor şi a juraților;

21. Incendiul, întrebuințarea criminală a materiilor explosibile;

22. Furtul şi tâlhăria (furtul cu violență) ;

23. Estorsiunea;

24. Escrocheria, înşelăciunea şi frauda;

25. Sustragerile fraudulose, deturnările şi abusul de Încredere;

26. Bancruta frauduloşă şi fraudele îăptuite în faliment;

27. Actele prin cari se atenteză la siguranța circularii drumurilor de fier;

28. Distrugerea sau deteriorarea de drumuri de fler, de material de exploatare a drumurilor do fier, de maşini cu abur şi de telegrafe şi tolcfdne destinate utilității publice;

29. Faptele în stare do a produce o inundație, dacă resultă dintr'însele un pericol pentru viața personelor sau pentru proprietatea altuia;

30. Distrugerea sati deteriorarea de morminte, de monumente, de obiecte do artă, distrugerea saîi deteriorarea de cărți şi de registre publice, de documente sati de alte obiecte destinate utilității publice;

31. Distrugerea sau deteriorarea cu voință, prin orl-ce mijloc ar fi, în total sati în parte, de edificii, poduri, şosele sati alte eonstrucțiunî aparținând altuia;

32. Distrugerea sau deteriorarea de mărfuri sau de alte proprietăți mobiliare, amestecarea, în mărfuri, de materii putând provoca mortea sad altera sănătatea; deținerea unor asemenea materii în prăvălie sau întreliosite, spre a le debita saii împărți; debitul, vîndarea sau împărțirea unor asemenea materii, ascundend caracterul lor vătămător;



33. Distrugerea sau deteriorarea de instrumente agricole, distrugerea sau otrăvirea de vite sau de alte animale.

34. Faptele ce causeză naufragiul sati perderea vaselor, distrugerea sati deteriorarea vaselor sati a conținutului lor.

35. Tăinuirea obiectelor obținute prin furt, sustragere frauduloşă, deturnare, tâlhărie, (furt cu violență) sati estorsiune.

36. Asistența dată pentru suprimarea urmelor unuî fapt pedepsit de lege sau pentru evadarea unul criminal!

Extrădarea va fi acordată, de asemenea, în cazurile de tetantivă şi de complicitate, când ele sunt prevedute de legislațiunile Statului care cere şi a Statului căruia i se cere extrădarea.

3. Extrădarea nu se va acorda pentru delicte politice.

Extrădatul nu va putea, în nicî un caz, să fie urmărit sail pedepsit pentru nici un delict politic anterior extrădării, nicî pentru veri un fapt conex cu un asemenea delict.

Nu va fi considerat ca delict politic, nicî ca fapt conex cu un asemenea delict, atentatul contra personeî unuî şef de Stat sati contra membrilor familiei sale, când acest atentat va constitui faptul, fie de omor, fie de asasinat, fie de otrăvire sau de tentativă, sati de complicitate la unul din aceste fapte pedepsite de lege.

4. Cererea de extrădare va trebui tot-deauna să fie făcută pe cale diplomatică.

5. Estradarea va fi acordată pe basa, fie a hotărîril, fie a unuî act de punere sub acuzare, fie a unuî mandat de arestare saii de aducere, sau a orî-căruî act judiciar, având aceeaşi putere ca aceste mandate şi carî vor indica natura şi gravitatea faptului incriminat, precum şi denumirea luî şi textul legii penale în vigdre în ţara care cere extrădarea, aplicabil infracţiunii de care e vorba şi care conţine pedepsa ce trage dupg sine.

Când e vorba de delicte contra proprietăţii, se va indica tot-deauna cuantumul daunei reale saii al daunei pe care făcătorul de rele a voit s'o causeze.

Aceste acte vor fi expediate în original saii în copie legalisate de tribunal sau de orî-ce alta autoritate competentă din ţara care cere extrădarea; ele vor fi pe cât se va putea, însoţite de semnalmentele individului reclamat sau de alte date ce ar putea servi la verificarea identităţii sale. In caşul când ar fi vre-o îndoială asupra cestiuniî de a se şti dacă infracţiunea, obiect al urmăririi, intră în previsiunile prezentei convenţiunî, se vor cere explicaţiunî guvernului care a formulat cererea şi extrădarea nu va fi acordată de cât dacă explicaţiunile date vor fi de natură a înlătura acea îndoială. Se înţelege că, pentru a preveni eventualitatea uneî evadări, guveruul căruia i se cere extrădarea va ordona, îndată ce va fi primit documentele desemnate maî sus, arestarea acuzatului rezervându-şî însă decisiunea asupra cererii de extrădare. In caşul când se vor fi cerut explicaţiunî privitore la extrădare, individul arestat va putea fi liberat, dacă explicaţiunile nu au fost date guvernului căruia i s'a cerut extrădarea, în termen de o lună, cu începere din diua când cererea va fi ajuns în manile guvernului care a cerut extrădarea.

6. Arestarea provisorie se va face nu numaî pe baza



unuia din documentele menţionate în articolul 5, ci, în caz de urgenţă, pe baza orî-cărul avis transmis prin poştă saii prin telegraf, despre existenţa unuî mandat de arestare saii de aducere, cu condiţiunea, totuşi, ca acest avis să fie dat, pe cale diplomatică, Ministrului Afacerilor Străine al ţării căruia se cere extrădarea.

In caz de extremă urgenţă, arestarea provisorie se va face, de asemenea pe basa cererii uneî autorităţi a uneia din părţile contractante, adresată direct uneî autorităţi a celeî-l'alte părţi.

7. Străinul arestat în condiţiunile aliniatului al doilea al art. 6, va fi pus în libertate dacă în termen de opt (Iile de la data arestării, nu s'a comunicat vre-un avis despre existenţa unul mandat de arestare saii de aducere, emanat de la o autoritate judiciară. In tote caşurile punerea în libertate a individului arestat în condiţiunile art. 6 se va face dacă, în termen de o lună de la diua arestării, nu s'a comunicat, pe cale diplomatică, Guvernului căruia i s'a cerut extrădarea, unul din documentele menţionate la articolul 5.

8. Obiectele în posesiunea cărora inculpatul se găsesce în urma faptului pedepsit de lege, sail acelea găsite asupra luî, uneltele şi instrumentele ce aii servit la comiterea faptului culpabil, precum şi orî-ce alt obiect de convingere, vor fi, după apreciarea autoritate: competente, predate guvernului care a cerut extrădarea, chiar în caşul când extrădarea, după ce a fost acordată, nu ar putea fi efectuată din causa morţii sau a fugii culpabilului.

Acesta predare va cuprinde, de asemenea, tote obiectele de aceiaşi natură pe carî prevenitul le-ar fi ascuns sail depus în ţara care acordă extrădarea şi cari ar fi descoperite maî târdiii.

Sunt însă rezervate drepturile ce terţiile persone ar fi câştigat asupra obiectelor în cestiune, cari vor trebui să fie restituite fără cheltuială, celor în drept, după terminarea procesului.

Statul, căruia va fi fost cerută predarea acestor obiecte, pote să le reţină provisoriti, de va crede folositor, pentru vre-o instrucţiune penală.

9. Dacă individul reclamat este urmărit saii condamnat în Statul căruia i se cere extrădarea, pentru vre-o altă infracţiune de cât aceea care a motivat cererea de extrădare, extrădarea va putea fi amânată până când urmăririle vor fi terminate, şi, în caz de condamnare, până ce el îşi va fi săvârşit pedepsa sau va fi obţinut lidicarea eî.

Totuşi, dacă, după legile ţăreî care cere extrădarea, ar putea resultă. din causa acestui interval, prescripţiunea saii alte daune importante ale urmăririi, remiterea temporară va fi acordată, afară de consideraţiuni speciale cari s'ar opune la acesta, şi cu obligaţiunea de a înapoia pe extrădat, îndată ce urmărirea va fi fost terminată în disa ţară.

In caşul când individul reclamat ar fi împedecat prin extrădarea Jul do a îndeplini obligaţiunile contractate de el către particulari, extrădarea luî se va face, remânend ca aceşti din urmă să'şî urmărescă drepturile lor înaintea autoritătel competente,

10. Individul extrădat nu va putea fi nici urmărit, nici pedepsit în ţara căreia i s'a acordat extrădarea, nici extrădat unei a treia teri pentru un fapt ore-care pedepsit de lege, anterior extrădării şi neprevedut de convenţia de faţă, afară numai dacă, în unul sati cel-l'alt cas, nu ar fi avut libertatea de a părăsi din nou ţara sus disă timp de o lună după ce a fost judecat, şi, în caş de condemnare, după ce 'şî-ar fi săvîrşit pedepsa sau după ce ar fi fost graţiat, sau când nu s'ar maî fi reîntors acolo după acesta.



El nu va putea fi urmărit sati pedepsit nicî pentru un fapt anterior extrădării, pedepsit de lege şi prevedut de convenţiune, dar altul de cât acel care a motivat extrădarea, fără consimţimîntul guvernului care a predat pe extrădat, şi care va putea, dacă va crede cu cale, să ceră producerea unuia din documentele menţionate în art. o al convenţiuneî de faţă. Consimţimîntul acestui guvern va fi, de asemenea, cerut pentru a permite extrădarea inculpatului uneia a treia ţări.

Acest consimţimînt nu va fi totuşi necesar, când inculpatul va fi cerut de bună voe să fie judecat sau să-şî facă pedfipsa, saîi când nu va fi părăsit, în intervalul fixat mal sus, teritoriul ţeriî căreia a fost predat, saîi că se va fi reîntors acolo în urmă.

11. Extrădarea nu se va face:

1. Dacă individul, a cărui extrădare se cere, a fost deja condemnat sau urmărit şi scos din causă în ţara căreia se cere extrădarea pentru infracţiunea care a motivat cererea, aîară numai dacă, după legislaţiunea Statului căruia i se cere extrădarea, nu ar fi locul de a se reîncepe procedura penală;

2. Dacă, după legile Statului căruia i se cere extrădarea, prescripţiunea urmăririi sau a pedepsei este îndeplinită în privinţa faptelor imputate, înainte de a se fi făcut arestarea inculpatului saii citarea lui la interogator;

3. Dacă, după legislaţiunea Statului căruia i se cere extrădarea, infracţiunea care a motivst cererea nu pote fi urmărită de cât pe basa plângerii părţii vătămate, afară numai dacă nu sar dovedi că partea vătămată a cerut urmărirea.

De asemenea, extrădarea nu se va face cât timp individul reclamat este urmărit pentru aceiaşi infracțiune în țara căreia i se cere extrădarea.

12. Dacă individul, a cărui extrădare se cere de către una din părțile contractante, este reclamat, în acelaş timp, de unul sau de mai multe alte guverne, pentru alto infracțiuni, el va fi predat guvernului pe teritoriul căruia s'a comis infracțiunea cea maî gravă şi, în cas de gravitate egală, guvernului a cărui cerere a ajuns cea d'intâî în manile guvernului căruia i se cere extrădarea.

13. Dacă extrădarea unuî făcător de rele urmeză a se face între una din părțile contractante şi o a treia putere, transportul acestui individ pe teritoriul eî va fi acordat de cea-laltă parte, afară numaî dacă individul în cestiune nu iar aparține prin naționalitatea sa şi, bine înțeles, cu condițiune ca faptul ce a provocat extrădarea să fie cuprins în articolele 1 şi 2 ale convențiuniî de față şi să nu intre în previziunile articolelor 3 şi 11.

Pentru ca, în conformitate cu acest articol, transportul unul criminal să fie acordat, va fi de ajuns ca cererea să fie făcută pe cale diplomatică, cu producerea, în original sail în copie autentică, a unuia din actele de procedură menționate în art. 5.

Transitul se va face în privința escortei, cu concursul agenților țfiril care a autorisat transportul prin teritoriul seu.

Se va acorda de asemenea, în condițiunile enunțate maî sus, transportul — dus şi întors — prin teritoriul uneia din părțile contractante, a unuî făcetor de rele deținut într'o a treia țară şi pe care cea-laltă parte contractantă ar găsi cu cale să-1 confrunte cu un individ urmărit.



14. Dacă într'o causă penală, nepolitică, înfățişarea în persona a unui martur s'ar crede necesară saii ar fi de dorit, guvernul Statului pe teritoriul căruia se găsesce acest din urmă, îl va îndemna a se conforma citațiuniî ce-I va fi adresată, în acest scop, de către autoritățile celul-l'alt Stat.

Cheltuelile înfățişării în persona a unui martor vor privi tot-d'auna pe Statul care o cere, şi invitațiunea ce va fi trimisă, în acest scop, pe cale diplomatică, va indica suma ce va fi dată martorului ca cheltuelî de drum şi de şedere, precum şi suma ce Statul căruia i se cere, va putea avansa martorului asupra sumei integrale, iSmânend a fi despăgubit de Statul care cere înfățişarea.

Acest avans îî va fi făcut îndată ce el va fi declarat că voesce a se duce unde a fost citat.

Nici un martor, orî-care ar fi naționa'itarea sa şi care, citat fiind în țările uneia din părțile contractante, se va înfățişa de bună voe înaintea judecătorilor celeî-l'alte părți, nu va putea fi urmărit saîi deținut acolo pentru fapte sau condemnațiunî penale anteriore, nici sub pretext de complicitate la faptele formând obiectul procesului în care va figura ca martor.

15. Când, într'o causă penală, nepolitică, pendentă înaintea tribunalelor uneia din părțile contractante, se va crede necesară confruntarea inculpatului cu indivi-diî deținuți pe teritoriul celeî-l'alte părți, saii producerea de acte de convingere sau de acte judiciare, cererea va fi făcută pe cale diplomatică şi va fi satisfăcută, întru cât considerațiunl de ordine specială nu s'ar opune.

Deţinuţii şi actele vor fi, în tot cazul, restituiţi cât s'ar putea mal curând.

16. Când, într'o afacere penală, nepolitică, una din părţile contractante va crede necesară ascultarea de martori cari se găsesc pe teritoriul celel-l'alte părţi contractante, saîi orl-ce alt act de instrucţiune, se va trimete, în acest scop, pe cale diplomatică, o comisiune rogatorie, redactată în conformitate cu legile ţăriî care cere ascultarea şi i se va da curs observând legile ţării pe teritoriul căreia va trebui să se facă ascultarea martorilor sati actul de instrucţiune.

17. Dacă una din părţile contractante crede necesar ca un act al procedurii penale să fie comunicat unei persone care se găsesce pe teritoriul celel-l'alte părţi, acesta comunicare se va face pe cale diplomatică autorităţii competente a Statului căruia i se cere şi care va înapoia, pe aceiaşi cale, documentele constatând remiterea, sati va face cunoscut motivele ce se opun la acesta.

Cu t6te acestea, hotăririle condemnătore, date de tribunalele uneia din părţile contractante, contra unor supuşi aî celeî-lalte părţi, nu vor fi semnificate acestor supuşi.

Statul căruia i se cere nu-şî ia nici o răspundere din faptul notificării actelor judiciare.

18. Părţile contractante renunţă reciproc la orl-ce reclamaţiune ce ar avea de obiect plata cheltuelilor ocazionate, pe teritoriile respective, cu deţinerea şi transportul inculpatului sau a indivizilor predaţi provisor, spre a fi confruntaţi, cu predarea obiectelor indicate în articolele 8, 15 şi 10, cu ascultarea de martori saii alte acte de instrucţiune, sati cu comunicarea de acte judiciare şi de sentinţe.



Cheltuelile de transport şi de întreţinere, prin teritoriile intermediare, ale indivizilor a căror extrădare sau predare timporară va fi fost acordată, remân în sarcina guvernului care cere extrădarea.

Vor fi, de asemenea, în sarcina guvernului care cere extrădarea, cheltuelile de tranzit, prin teritoriul celeî-l'alte ţărî contractante, a unul individ a cărui extrădare sau predare timporară ar fi fost acordată guvernului, care o cere, de către o a treia putere.

Tot ast-fel, cheltuelile pentru predarea temporară, menţionată în art. 9, vor privi pe Statul care o cere.

Statul care cere va plăti, de asemenea, indemnităţile acordate experţilor a căror intervenţiune va fi fost găsită necesară într'o causă penală.

19. Părţile contractante se obligă a-şî comunica reciproc tote hotăririle pronunţate de tribunalele uneia din părţile contractante, contra supuşilor celel-l'alte, pentru fapte pedepsite de lege, cari ar fi atras după dînsele o condemnare maî mare de treî luni de închisore.

Acesta comunicare se va face prin trimeterea, pe cale diplomatică, al unul extract al hotărîril rămase definitivă. Statul, care va fi obţinut extrădarea unnî făcător de rele, va comunica resultatul definitiv al urmăririlor penale.

20. Actele menţionate în art. 5 vor fi însoţite în mod gratuit, de o traducţiune germană sail franceză, dacă nu sînt redactate în limba tribunalului, căruia i se cere extrădarea.

Comisiunile rogatorii în materie penală şi anexele lor, precum şi actele de comunicat în virtutea articolului 7 şi redactate într'o altă limbă de cât aceea a tribunalului căruia i se cere, vor fi Însoţite, pentru

Austria, de o traduețiune germană saii francesă, pentru Ungaria, de o traduețiune ungară saîi francesă, pentru România de o traduețiune română sail francesă ; aceste traducțiunî vor fi, de asemenea, trimise fără plată.

Răspunsurile la comisiunile rogatorii şi actele dresate cu ocazia executării comisiunilor rogatorii, precum şi actele de transmis în virtutea articolului 15 şi estractele ce trebuesc comunicate, conform articolului 19, nu vor fi însoțite de traducțiunî de cât după cererea Statului care le cere şi în schimbul plății cheltuelilor de traduețiune.

Vor fi scutite de legalisațiune actele expediate, în materie penală, de către autoritățile judiciare ale părților contractante. Aceste acte vor fi investite cu sigiliul autorității judiciare care le-a liberat.

21 Convențiunea de față va fi executorie treî luni după schimbul ratificărilor şi va remâne în vigore dece ani, cu începere din acea <Ji.

In caşul când nici una din părțile contractante nu va fi notificat, cu doue-spre-dece luni înainte de sfîrşitul diseî periode, intențiunea sa de a face să înceteze efectele convențiuniî, ea va remâne obligatorie până la expirarea unul an, începetor din diua când una sati alta din părțile contractante ar fi denunțat-o.

22. Convențiunea de față sa. va ratifica şi ratificările ei vor fi schimbate în BucurescI, cât s'ar putea maî în grabă,

Drept care, plenipotențiarii respectivi au semnat-o şi au pus pe dînsa sigiliul lor.

Făcută, în dublu original, la BucurescI, în 14/27 Iunie 1901.



## PROTOCOLFIÎTAL.

In momentul de a proceda la încheiare aconvențiuniî de extrădare, cu data de astădî, plenipotențiarii sub-semnați s'aii înțeles asupra declarațiunîî următdre:

1 In relațiunile dintre România şi regatele şi țerile representate în reichsratul austriac, termenul „omucidere", menționat în art. 2, No. 1, al convenției de față, nu se aplică de cât la omuciderea cu voință; pe când în relațiunile dintre România şi țerile Coronei ungare acest termen îmbrățişeză atât omuciderea cu voință cât şi omuciderea prin imprudență.

2. Dacă extrădarea unuî individ este cerută României pentru o crimă pedepsită cu mortea şi dacă nu este exclusă posibilitatea ca extrădatul să fie executat din causa acelei crime, Guvernul regal r'omân va fi liber de a nu acorda extrădarea.

Protocolul de față va avea aceiaşi putere şi aceiaşi durată ca şi convențiunea de extrădare, încheiată astădî.

Drept care, plenipotențiarii aii semnat protocolul de față şi aii pus pe dînsul sigiliul lor.

Făcut la BucurescI, în dublu original, la 14/27 Iunie 1901.

## CONVENȚIUNEA DE EXTR4DABE CU BELGIA.

Art. 1. Guvernele României şi Belgieî se obligă a'ş! preda reciproc individiî urmăriți, puşi în prevențiune sau în acuzațiune, sati condamnați ca autori sau complici pentru una din crimele saii delictele indicate maî jos la art. 2, şi comise pe teritoriul celeî-l'alte.

Cu tote acestea, când crima sati delictul ce dă loc la extradițiune se va fi comis afară din teritoriul părții care cere, se va putea da urmare cerereî, când legislațiunea țereî de la care se cere, autoriză urmărirea aceloraşi infracțiuni comise afară din teritoriul şeii.

2. Aceste crime şi delicte sunt:

1. Paricidul, infanticidul, asasinatul, otrăvirea, omorul;

2. Loviri date sau răniri făcute cu voință şi cu premeditare, sati cari vor fi causat o bolă, cu aparința nevindecabilă, o incapacitate permanentă de a lucra personal, perderea usagiului absolută al unul organ, o mutilare gravă saii mortea fără intențiune de a o da;

3. Bigamia, răpirea de minori, violul, avortarea, atentatul la pudore comis cu violență, atentatul la



pudore comis fără violență asupra personeî sati cu ajutorul personeî unuî copil de un sex saii de cel-lalt iu etate mal mic de 14 ani; atentatul la moravuri prin excitare, înlesnirea saii favorizarea obicinuită, pentru a satisface pasiunile altuia, a desfrânăril sau corupțiune! minorilor de un sex sati de cel-alt;

4. Răpirea, tăinuirea, supresiunea, substituțiunea sati susposițiunea unul copil; expunerea sati părăsirea unuî copil;

5. Incendiul;

6. Distrugerea de eonstrucțiunî, maşine cu vapori sau aparate telegrafice;

7. Distrugerea de documente sati alte hârtii publice;

8. Asociațiunea de făcetorl de rele, furtul, hoția, extorsiunea;

9. Amenințările de a atenta contra personelor sati proprietăților, supuse la pedepse criminale; oferte sati propunerile de a comite o crimă sati a participa la dînsa, sati acceptarea diselor oferte sati propuneri;

10. Atentatul la libertatea individuală şi la inviolabilitatea domiciliului, comis de particulari;

11. Falsificarea de monetă, coprindend contrafacerea şi alterațiunea monetel, emisiunea şi punerea în circulațiunea monetel contrafăcute sati alterate; contrafacerea sau falsificarea efectelor publice sati a biletelor de bancă, titlurilor publice sati private; emisiunea sati punerea în circulațiune a acestor efecte, bilete sau titluri contrafăcute sati falsificate; falsul în scripte sau în depeşile telegrafice şi întrebuințarea acestor depeşî, efecte, bilete sati titluri contrafăcute, fabricate sati falsificate; contrafacerea sau falşificațiunea sigiliilor, timbrelor, tiparelor de oțel (poincons) şi mărcilor; întrebuințarea sigiliilor, timbrelor, tiparelor de oțel (poin-

cons), cupdnelor de transport, timbrelor poştale şi mărcilor contrafăcute sau falsificate şi întrebuinţarea prejudiciabilă a adevăratelor sigilii, timbre, tiparurl de oţel, cupdne de transport, timbre poştale şi mărci;

12. Mărturia falşă şi declaraţiunile falşe ale experţilor sau interpreţilor, subornaţiunea martorilor, experţilor saii interpreţilor;

13. Jurămîntul falş ;

14. Concusiunea, deturnarea făcută de funcţionarii publici, corupţiunea funcţionarilor publici;

15. Bancruta fraudulosă şi fraudele comise la falimente ;

16. Excrocheriile, abusul de încredere şi amăgirea ;

17. Părăsirea de către căpitan, atară de caşurile prevădute de legile celor două ţări, a unuî vas sau bastiment de comerţ saii pescărie ;

18. Naufragiarea, perderea, distrugerea de către căpitan sau de către oficeriî şi omenii echipagiulul, deturnarea de către căpitan a unul vas saii a unuî bastiment de comerţ, sati de pescărie; aruncarea safi distrugerea fără trebuinţă a tot sail a parte din carie, alimentelor safi efectelor de bord; drumul falş, (darea uneî falşe direcţiuni în călătorie). împrumutarea fără necesitate pe corpul, provisiunea sau echipamentul vasului, sau punerea sub amanet, orî vîndarea mărfurilor sau victualiilor, sau trecerea în compt a unor avarii saii clieltuell presupuse : vîndarea vasului fără împuternicire specială, afară de caşul de inavigabilitate; descărcarea mărfurilor fără raport prealabil, afară de caşul unul pericol iminent; furtul comis pe bord, alteraţiunea alimentelor saii mărfurilor, comise pe bord prin amestecarea unor substanţe vătămătore; atacul sau resistenta cu violenţă şi cu faptul în contra căpitanului de către maî mult de a treia parte a echipagiulul ; refuzul de a asculta ordinele căpitanului saîi oficeruluî de bord pentru scăparea vasului sau a cariculul, cu lovituri şi răniri; complotul contra siguranţei, a libertăţii sail a autorităţii căpitanului; luarea vasului de către marinari saii pasageri prin fraudă sau cu violenţă în contra căpitanului;



14. Tăinuirea obiectelor dobândite prin mijlocirea uneia din crimele saii delictele prevedute de acesta convenţiune;

Extrădarea va putea asemenea să aibă loc şi pentru tentativa acestor crime sau delicte; când ea se pedepsesce după legislaţiunea celor două ţări contractante.

3. Când s'ar presenta unele caşuri ce ar intra în categoria faptelor prevăcjute de articolul precedent, şi în cari extradiţiunea individului reclamat ar părea contrarie, în ceea-ce privesee consecuenţele sale, principiilor de umanitate admise în legislaţiunea celor două State, fie-care din cele două guverne 'şî reservă dreptul de a nu consimţi la acesta extradiţiune; motivele refusuluî se vor aduce la cunoscinţă guvernului care reclamă.

4. Individul extrădat nu va putea să fie nici urmărit, nici pedepsit în ţara căreia i se va fi acordat extradiţiunea, nici extrădat unei a treia ţerî pentru o crimă şi un delict ore-care neprevedut în acesta convenţiune şi anterioră extradiţiunil, afară numai dacă nu va fi avut, într'un cas sau într'altul, libertatea de a părăsi din noii disa ţară în timp de o lună de dile după ce a fost judecat, şi, în cas de condamnare, după ce va fi fost graţiat.

Asemenea nu va putea să fie nici urmărit nici pedepsit pentru o crimă sau un delict prevedut de con-

vențiune, anterior extradițiunii, dar altul de cât acela care a motivat extradițiunea, fără. consimțimîntul guvernului care a predat pe extrădat şi care va putea, dacă va găsi de cuviință, să ceră producerea unuia din documentele menționate la articolul 10 al acestei convențiunî.

Consimțimîntul acestui guvern se va cere de asemenea pentru a permite extradițiunea inculpatului către o a treia țară. Totuşi acest consimțimînt nu va fi necesar, când inculpatul va fi cerut spontanea să fie judecat sau să'şî facă pedepsa, când nu va fi părăsit, în termenul mal sus fixat, teritoriul țării căreia a fost predat.

5. Dispozițiunile acestui tractat nu sunt de loc aplicabile asupra personelor ce s'au făcut culpabile de vreo crimă sau de vre-un delict politic, sati în legătură cu o asemenea crimă sau cu un asemenea delict. Persona care a fost extrădată pentru una din crimele sati delictele comune menționate la articolul 2 nu pote prin urmare, în nici un cas, să fie urmărită sati pedepsită în Statul căruia i s'a acordat extradițiunea, pentru o crimă sau un delict politic comis de dînsul înainte de extradițiune, nici pentru un fapt conex cu o asemenea crimă sau cu un asemenea delict politic, afară numai dacă va fi avut libertatea de a părăsi din nod țara în timp de o lună de dile dup? ce va fi fost judecat şi, în cas de condamnare, după ce-şî va fi făcut pedepsa sau după ce va fi fost grațiat.

Nu va fi privit ca delict politic nicî ca fapt conex cu un asemenea delict, atentatul contra personeî şefului unul stat strein saii contra aceleia a membrilor familiei sale, când acest atentat va constitui faptul, fie de omor, de asasinat saii de otrăvire.

6. Extradițiunea nu va putea avea loc dacă de la comiterea faptelor imputate, de la urmăriri sati de la condamnare, se va fi dobândit prescripțiunea acțiunii sau a pedepsei, conform legilor țării în care s'a refugiat prevenitul sau condamnatul.



7. In nici un cas şi pentru nicî un motiv înaltele părți contractante nu vor putea fi ținute a'şl preda pe naționalii lor, afară de urmăririle ce sunt a se exercita în contra-le în țările lor, conform cu legile în vigoare.

8. Dacă individul reclamat se urmăresce or se condamnă în țara unde s'a refugiat, pentru o crimă sati un delict comis în aceiaşi țară, extradițiunea sa se va putea amâna până când urmăririle se vor părăsi, sati până când individul va fi achitat sati absolvit, sati până când îşî va fi făcut pedepsa.

0. Extradițiunea se va acorda chiar atunci când condemnatul, acusatul sau prevenitul ar fi împedecat prin acest fapt a-şî împlini angajamentele contractate către particulari, carî vor putea tot-deauna să facă să valoreze drepturile lor pe lângă autoritățile judiciare competente.

10. Cererile de extradițiune se vor adresa pe cale diplomatică.

Extradițiunea se va acorda după producerea, fie a judecății sau a hotărîri! de condamnare, fie a ordonanței cameril de consiliu, sail a hotărîril cameriî de punere sub acusațiune, sati a actului de procedură criminală emanat de la judecătorul competent, care va decreta formula saii va opera de drept trimetorea provenitului sati a acusatulul înaintea jurisdicțiuniî represive.

Ea se va acorda de asemenea asupra înfățişăiiî mandatului de arestare sati a or-cărul alt act învestit cu aceiaşi putere, liberat de autoritatea străină compe-

tentă, cu condiţiune ca aceste acte să conţină arătarea precisă a faptului pentru care aii fost liberate.

Actele maî sus indicate se vor libera în original saîi în expediţiune autentică, în formele prescrise de legislaţiunea guvernului care reclamă extradiţiunea, şi vor fi însoţite de o copie a textului legii aplicabile şi pe cât va fi cu putinţă de semnalmentul individului reclamat, saii de orî-ce altă indicaţiune de natură a constata identitatea, şi în cas de necesitate, de o traducţiune în limba francesă. Extradiţiunea va avea loc după formele şi regulele prescrise de legislaţiunea guvernului de la care se cere.

11. In caz de urgenţă, străinul se va aresta provisor pentru unul din faptele enumerate în art. 2, după avisul dat pe cale diplomatică Ministerului afacerilor străine, şi indicând existenţa unuia din documentele menţionate la art. 10.

Arestarea va fi facultativă, când cererea va fi parvenit direct uneî autorităţi judiciare sati administrative a uneia din cele două state; însă acesta autoritate va trebui să procedeze fără întârdiere la tote interogatoriile şi investigaţiunile de natură a verifica identitatea saii dovedite faptului încriminat, şi, când se va prezenta vre-o dificultate, să dea compt Ministrului afacerilor străine de motivele cari l'ar fi obligat a amâna arestarea reclamată.

In tote cazurile, străinul se va pune în libertate dacă în termen de trei săptămâni după arestarea sa, el nu va primi comunicarea unuia din documentele de carî se vorbesce.

Arestarea se va face după formele şi regulele prescrise de legislaţiunea guvernului de la care se cere

12. Obiectele furate saii găsite în posesiunea individului a cărui extrădare se cere, instrumentele sati uneltele de carî s'ar fi servit pentru a comite crima sail delictul ce i se impută, ca şi tote piesele de convicţiune se vor preda Statului reclamant, când autoritatea competentă a Statului de la care se cere va fi ordonat remiterea lor, chiar în cazul când extradiţiunea după ce se va fi acordat, n'ar putea să aibă loc din causa morţii sail a fugii prevenitului.

Acăstă remitere va cuprinde de asemenea tote obiectele de aceiaş natură, pe carî le va fi ascuns sati depus în ţara unde se va fi refugiat, şi carî s'ar găsi aicî mal târdiii.

Sunt însă rezervate drepturile celor de al treilea asupra obiectelor menţionate, carî trebue să li se înapoeze, fără cheltuelî, îndată ce procesul criminal saii corecţional va fi terminat.

13. Cheltuelile de arestare, de întreţinere şi de transport ale individului a cărui extradiţiune se va fi acordat, precum şi acelea de consemnaţiune şi de transport al obiectelor cari trebuesc a se restitui, sau remite, conform articolului precedent, vor remâne în sarcina celor doue State, în limitele teritoriilor lor respective.

Cheltuelile de transport şi altele, făcute pe teritoriul Statelor intermediare, vor fi în sarcina Statului reclamant.

14. Este stipulat formal că extradiţiunea pe cale de tranzit, pe teritoriile respective ale Statelor contractante, a unuî individ, care nu ţine de ţara tranzitului, se va acorda asupra simplei produceri în original sau în expediţiune autentică, a unuia din actele de procedură menţionate, după caz, în art. 10 de maî sus; cu condiţinne ca faptul ce servă de bază a extradiţiunil

să fie cuprins în acesta convenţiune şi să nu intre în dispoşiţiunile articolelor 5 şi 6.

15. Când în urmărirea unor afaceri penale, nepolitice, unul din cele doue guverne va găsi de trebuinţă să asculte martori domiciliaţi în cel-l'alt Stat, saii să facă orî-ce alt act de instrucţiune judiciară, se va trimete pentru acest scop o comisiune rogatorie, însoţită în caz de necesitate, de o traducţiune în limba franceză, pe cale diplomatică, şi i se va da urmare, observendu-se legile ţării în care va trebui să aibă loc ascultarea martorilor saîi actul de instrucţiune.

Comisiunile rogatorii emanate de la autoritatea competentă străină, şi carî tind a face să se opereze fie o vizită domiciliară, fie confiscarea (saisie) corpului delictului saîi a pieselor de convicţiune, nu se vor putea executa decât pentru unul din faptele enumerate la art. 2 şi sub rezerva exprimată la paragraful din urmă al art. 12.

Guvernele respective renunţă la orî-ce reclamaţiune ce ar avea de obiect restituirea cheltuelilor ce rezultă din executarea comisiunil rogatorii, în cazul chiar când ar fi vorba de o expertiză, cu condiţiune însă ca acăstă expertiză să nu fi provocat mal mult de cât o vacaţiune.

16. In materie penală, nepolitică, când va trebui să se facă notificaţiunea unuî act de procedură saii a uneî judecăţi emanate de la autoritatea uneia din ţările contractante, către un individ ce se află în cea-l'altă ţară, piesa transmisă pe cale diplomatică se va semnifica personeî după cererea ministerului public al locului de reşedinţă, prin mijlocirea unui ofiţer competent, şi originalul, prin care se constată notificaţiunea, învestit cu viza, se va trimete pe aceiaşi cale guvernului care cere, fără nici o restituire de cheltuell.



17. Dacă într'o causă penală, nepolitică, este necesară compariţiunea personală a unul martor, guvernul ţării unde se află martorul îl va angaja să urmeze invitaţiuniî ce i se va face, şi în acest cas, i se vor acorda cheltuell de drum şi de şedere după tarifele şi regulamentele în vigore în ţara unde va trebui să se asculte.

Persanele cu reşedinţa în România sau în Belgia, chemete ca martori înaintea tribunalelor uneia din cele doue ţări, nu vor putea să fie urmărite nici deţinute pentru fapte sau condemnărî criminale anteriore, nici sub pretext de complicitate a faptelor, obiect al procesului, unde vor figura ca martori.

Când, într'o causă penală nepolitică, instruită în una din cele doue ţări, producerea de piese de convicţiune saii de documente judiciare, se va judeca utilă, cererea se va face pe calo diplomatică, şi i se va da urmare, — afară numai dacă se vor opune consideraţiunl particulare, — cu obligaţiune de a înapoia piesele.

Guvernele contractante renunţă la orî-ce reclamaţiune de spese ce vor resultă, în limitele teritoriilor lor respective, din trimeterea şi restituirea pieselor de convicţiune şi a documentelor.

18. Cele doue guverne se obligă a-şî comunica reciproc, asemenea fără restituire de cheltuell, decisiunile de condemnare pentru crime şi delicte de orî-ce fel, ce se vor fi pronunţat de tribunalele unuia din cele doue State contra supuşilor celul-lalt. Acesta comunicare se va face prin trimetere pe cale diplomatică a unul buletin sau extract în limba francesă către guvernul ţării de care ţine condemnatul, pentru a fi depus la grefa tribunalului competent.

Fie-care din cele doue guverne va da în aefistă pri-

vință instrucțiunile necesare autorităților respective.

19. Convențiunea de față s'a încheiat pentru cincî anî de dile cu începere din diua schimbării ratificațiunilor; ea va fi executorie în dece dile de la publicarea sa, şi va remâne în vigdre până la expirarea unuî an, cu începere din diua când unul din cele doue guverne va fi declarat că voesce să facă să înceteze efectele sale.

20. Convențiunea presentă se va ratifica, şi ratificările se vor schimba la Bruxel până în şese lunî, saîi maî curând dacă se va putea.

Drept care ceî doî plenipotențiari aii semnat-o în dublu original, şi aii pus pe dînsa sigiliile lor respective.

Făcut la Bruxel, la 15 August 1880.

## PROTOCOL

In momentul de a proceda la semnătură, s'au convenit asupra celor următdre:

Articolul 3 n'are altă întindere de cât a face ca extradițiunea pentru crimele carî atrag după sine pedepsa cu morte, să depindă de asigurarea prealabilă dată pe cale diplomatică că, în cas de condemnare, acesta pedepsa nu se va executa.

Presentul protocol va avea aceiaşi putere şi aceiaşi durată ca şi convențiunea de extradițiune din care face parte integrantă.

Făcut la Bruxel, la 15 August 1880.

## TRACTAT UE EXTRĂDARE ÎNTRE ROMÂNIA SÎ MAREA-BRITAME.

Art. 1. înaltele părți contractante se obligă a'şl preda reciproc individiî cari, urmăriți sau condamnați pentru o crimă sau un delict comis pe teritoriul uneia din Părți, ar fi dovediți pe teritoriul celeî-l'alte în circumstanțele şi sub condițiile prevgdute de tractatul de față.

2. Extrădarea se va acorda pentru crimele saîi delictele următdre :

1. Omor saii tentativă de omor, saii complot avend de scop acesta crimă;

2. Omucidere fără precugetare saii pândire;

3. Loviri şi răniri grave;

4. Contrafacere saîi alterare de monete ; punere în circulație a monetelor falşe sau alterate;

5. Fabricarea cu intenție a unul instrument, ustensil saii uneltă destinată la contrafacerea monetelor țării;

6. Falsuri în scripte, titluri, efecte saîi valori: alterarea saii punerea în circulare a tot ce este ast-fel falsificat or contrafăcut or alterat;

7. Sustragerea fraudulosă sau furtul;

8. Distrugerea sad degradarea orl-cărel proprietăți prin explosive sati alt-fel, când faptul este incriminat și pedepsit cu pedepse criminale sati corecționale;

9. Excrocherie de bani, valori sati alte efecte sub false pretexte;

10. Tăinuire fraudulosă de bani, valori sati alte obiecte provenind din excrocherie, furt sati deturnare;

11. Crime contra legilor asupra bancrutei;

*Vi.* Frauda (abus de încredere) unui administrator, bancher, agent, comisionar, curator saii director, or membru or funcționar al unei societăți ore-care, dacă faptul este pedepsit de regulele în vigore;

13. Mărturia mincinosă sati subornațiunea martorilor;

14. Violul;

15. Atentatul la pudore asupra personeî uneî fete mal mică de 14 anî, safi tentativa aceluiași fapt;

16. Atentatul la pudore cu violență;

17. Avort, administrare de substanțe sati întrebuințare de instrumente în intențiunea de a provoca avortul;

18. Răpire de minori;

19. Furtul de copil;

20. Abandonare, exposițiune sati sechestrare ilegală de copil;

21. Sechestrare sad detențiune ilegală (1);

(1) FROTOOOLIX EXPLICATIV AL § 21.

Pentru a evita orî-co neînțelegere ce ar putea resultă din redacția actuală a § 21 dc sub art. 2 al convențiuniî de extrădare, încheiată între România si Marea-Britanie, la 9 (21) Martie 181)3, sub-semnațiî plenipotențiari, autorisați în regulă pentru acesta de către guvernele lor respective, aii convenit asupra celor ce urmeză:

Faptul de a fi sechestrat saii deținut în mod ilegal una sau maî multe persone, nu va putea motiva cererea de extrădare de cât când el a fost savirșit de către particulari. O asemenea cerere nu va putea fi făcută cu privire la funcționarii publici carî s'ar ii făcut vinovați de faptul în chestiune în exercițiul funcțiunilor lor.

Protocolul de față se va considera ca aprobat și sancționat de către guvernele respective prin faptul însuși al schimbului ratificărilor convențiuniî la care se raportă, fără vre-o altă ratificare specială.

Kăeut în dublu exemplar la Bucurescî, în întâia (treî-sprc-deee.i) di a luî Martie, anul mântuirii una mie opt sute noue-decî și patru,



22. Efracțiunea sail escaladarea uneî locuințe și a dependențelor sale în scopul de a comite un delict;

23. Incendiu;

*VA.* Furt cu violență;

25. Orî-ce act comis cu intenție de a pune in pericol viața personelor aflate într'un tren de drum de fier;

26. Amenințări, scrise sau alt-fel, făcute în scop de e.vtorsiune;

27. Piraterie, considerată ca crimă după dreptul ginților;

28. înecarea, naufragiarea sau distrugerea unuî vas pe mare, sau tentativa sau complotul avend acesta crimă de scop;

29. Atacarea pe bordul, unul vas în largul măreî, în scop de omucidere sad pentru a făptui grave lesiunî corporale;

30. Revolta sau complotul de revoltă, a doue sau maî multe persone pe bordul unuî vas în largul mării, contra autorității căpitanului;

31. Negoțul cu sclavi;

Extrădarea va avea de asemenea loc pentru complicitate la una din crimele sus pomenite, numai dacă

complicitatea este pedepsită de legile celor doug Părți contractante.

3. Fie-care din cele doua guverne va avea plină şi întregă voe să refuse colui-l'alt extrădarea propriilor s6î supuşi.

4. Extrădarea nu se va acorda dacă individul reclamat a fost deja judecat, achitat sail pedepsit, sau se găsesce încă sub judecată într'unul din teritoriile celor douS înalte Părți contractante, pentru chiar crima din causa căreia se cere extrădarea.

Dacă persona reclamată se află în prevenție, sail dacă, fiind condamnat, îşi suferă pedepsa pe teritoriul uneia din cele doue părți contractante pentru o altă crimă, extrădarea se va amâna până la punerea acelei persone în libertate, fie că va fi fost achitat, fie că 'şî va fi terminat pedepsa, fie pentru orî-ce alt cuvînt.

5. Extrădarea nu va avea loc dacă, după perpetrarea crimei, sau după urmăriri, sau condamnare, prescripția urmăririlor sail a pedepsei este dubândită după legile terii căreia se adresâză cererea.

6. Criminalul fugar nu va fi extrădat dacă delictul pentru care extrădarea se cere este considerat ca un delict politic, saă dacă individul dovedesce că cererea de extrădare a fost făcută, în realitate, în scopul de a'l urmări safi de a'l pedepsi pentru un delict cu caracter politic.

7. Individul care va fi fost predat, nu va putea, în nici un caz în țara căreia s'a acordat extradiția, să fie ținut în arest saîi să fie urmărit pentru vre-o crimă sati fapte altele de cât acelea cari motivase extrădarea, afară numai dacă n'a fost întors, sau dacă va fi avut ocasiunea de a se reîntorce el însuşî în Statul care '1 extrădase.



Acesta stipuljațiune nu este aplicabila crimelor comise după extrădare.

8. Extrădarea se va cere prin organul agenților diplomatici respectivi aî celor două înalte Părți contractante.

Cererea de extrădare a unul prevenit va trebui să fie însoțită de un mandat de arestare emis de autoritatea competentă a Statului care cere, şi de dovedile carî, după legile locului unde prevenitul a fost dovedit, ar justifica arestarea lui, dacă actul pedepsit ar fi fost comis chiar acolo.

Dacă cererea de extrădare privesee pe o persону deja condemnată, ea trebue să fie însoțită de sentința de condemnare care a fost dată contra culpabilului, de tribunalul competent al Statului care cere.

O sentință dată în lipsă nu va fî considerată ca o condemnare; dar o persону ast-fel condemnată, va putea fi tratată ca o persону urmărită.

9. Dacă cererea de extrădare este făcută în conformitate cu stipulațiunile precedente, autoritățile competente ale Statului de la care se cere, vor procede la arestarea fugarului.

10. Dacă fugarul este arestat pe teritoriul britanic, el va fi îndată adus înaintea unul magistrat competent, care va trebui să'l asculte şi să procedă la examinarea preliminară a afacerii în acelaş chip, ca şi când arestarea ar fi avut loc pentru o crimă comisă pe teritoriul britanic.

Autoritățile Marel-Britaniî, când vor procede la examinarea hotărîtă prin stipulațiunile precedente, vor trebui să admită ca dovedi deplin valabile deposițiunile asermentate saii afirmările făcute în România, sau copiile acestor piese, precum şi mandatele de arestare şi sentințele date în acostă țară, precum şi certifica-

tele de condemnare saii piesele judiciare constatând faptul unei condemnărî, cu condițiune ca aceste documente să fi fost autentificate în modul următor:

1. Un mandat trebue să fie semnat de un judecător magistrat sau ofițer al poliției judiciare din România.

2. Deposițiunile sau afIrmațiunile, saii copiile acestora, trebue să fie semnate de un judecător, magistrat sau ofițer al poliției judiciare din România, constatând că aceste depuneri sau afirmări, sunt în original sau in copie certificată, după cazuri.

3. Un certificat de condemnare sati un document judiciar constatând faptul unei condemnărî, trebue să fie certificat de un judecător, magistrat saiî ofițer al poliției judiciare din România,

4 Aceste mandate, depuneri, afirmări, copil, certificate saii documente judiciare, trebue să fie autentificate, în fie-care caz, saiî prin jurământul unuî martor sau prin punerea sigiliului oficial al ministerului justiției, sati al afacerilor străine al României; totuş, piesele maî sus pomenite vor putea fi autentificate şi în orî-ce alt chip care ar fi recunoscut de legile locale în vigore în acea parte a teritoriului britanic, unde examinarea afacerii ar avea loc.

11. Din partea guvernului român extrădarea va avea ioc în România precum urmeză:

Ministrul, sati orî-ce alt agent diplomatic al M. S. Britanice în România, va trimite ministrului afacerilor străine, ca bază a fie-cărel cereri de extrădare, expedițiunea autentică şi în regulă legalisată, saii a unuî certificat de condemnare, sau a unul mandat de arestare, contra persanei inculpate saO acuzate, arătând limpede natura crimei saîi delictului din causa căruia fugarul este urmărit. Documentul judiciar, astfel produs, va fi însoțit de semnalmente şi alte informațiunî putend să servescă la constatarea identității individului reclamat.



Dacă s'ar întâmpla ca documentele produse de guvernul britanic pentru a constata identitatea, şi informațiunile culese de agenții poliției românesc! pentru aceiaş scop, să fie recunoscute neîndestulătore, se va avisa despre acesta indată ministrul sau agentul diplomatic al Majestățiî Sale Britanice în România; iar individul urmărit, dacă a fost arestat, va continua să fie deținut până ce guvernul britanic va putea produce noue elemente de dovedi spre a constata identitatea sau a da lumină asupra altor greutăți de examinare.

12. Extrădarea nu va avea loc de cât în caşul când dovedile produse vor fi fost găsite îndestulătore după legile Statului de la care se cere, fie pentru a îndreptăți darea în judecată a deținutului, în caşul când crima va fi fost comisă pe teritoriul disulu! Stat, fie pentru a constata identitatea deținutului cu individul condemnat de tribunalele Statului care cere, şi să dovedescă că crima de care a fost recunoscut culpabil ar fi putut să dea loc la extrădare din partea Statului de la care se cere, la epoca condemnărî! sale. Extrădarea fugarului nu va avea loc în teritoriile Majestățiî Sale Britanice, de cât după trecerea unul timp de cincl-spredece dile de la data întemnițării în scopul extrădări!.

13. Dacă individul reclamat de una din cele doue înalte părți contractante, în executarea tractatului de față, maî este reclamat de una sau maî multe alte puteri, pe motivul unor alte crime sati delicte comise pe teritoriile lor respective, extrădarea se va acorda Statului a cărui cerere portă o dată mal veche.

14. Fugarul va fi pus în libertate dacă nu se vor

putea produce dovedi îndestulătore pentru a motiva cererea de extrădare în timp de doue lunî din diua arestăriî saîi până la orî-ce alt termen maî depărtat ce va fi fost arătat de Statul de la care se cere saii de tribunalul competent al acelui Stat.

15. Obiectele găsite asupra individului reclamat în momentul arestării sale, dacă autoritatea competentă a Statului de la care se cere a ordonat remiterea lor, vor fi predate atunci când extrădarea va avea loc; acestă predare nu va cuprinde numaî obiectele furate, dar şi orî-ce alt ar putea servi ca piesă de convingere.

16. Tote cheltuelile ocasionate de o cerere de extrădare vor fi în sarcina Statului care cere.

17. Stipulaţiunile tractatului de faţă vor fi aplicabile coloniilor şi posesiunilor streine ale Majestăţii Sale Britanice pe cât se va putea după legile în vigore în aceste colonii şi posesiuni streine.

Cererea de extrădare a unuî criminal care s'a refugiat în vre-una din aceste colonii sau posesiuni străine se va putea adresa guvernatorului saîi autorităţii superiore a acestei colonii sau posesiune de către orî-ce personă aulorisată să funcţioneze în acesta colonie saii posesiune ca autoritate consulară a României.

Guvernatorul saîi autoritatea superioră mal sus menţionată va decide în privinţa unor asemenea cereri, conformându-se, pe cât se va putea, după legile acestor colonii saii posesiuni streine, cu stipulaţiunile tractatului de faţă. Va avea totuşi libertatea de a acorda extrădarea sati de a supune caşul guvernului şeii.

Se reservă totuşi Majestăţii Sale Britanice, conformându-se pe cât se va putea, după legile acestor colonii sail posesiuni streine, cu stipulaţiunile tractatului do faţă, de a face aranjamente speciale în coloniile



saii posesiunile streine pentru extrădarea criminalilor din România carî ar fi găsit refugiu în aceste colonii sail posesiuni streine.

Cererile privitore la extrădarea criminalilor fugiţi dintr'una din aceste colonii saii posesiuni străine ale Majestăţii Sale Britanice, vor fi tratate după dispoziţiunile articolelor precedente ale tractatului de faţă.

18. Convenţia de faţă va fi executorie după a decea di de la promulgarea sa, în formele prescrise de legile celor doue ţerl. Fie-care din înaltele părţi contractante va putea ori şi când să pună capet acestui tractat, avisând pe cea-l'altă despre intenţiunea sa cu şese luni înainte.

Convenţia de faţă se va ratifica şi ratificările se vor schimba la BucurescI cât se va putea mal curând.

Drept care, plenipotenţiarii respectivi aii semnat acesta convenţiune şi aîl pus pe dînsa sigiliile armelor lor.

Făcută în dublu original la BucurescI, în a noua (doue-decl şi unu) di a lui Martie, anul mântuirii una mie opt sute noue-decî şi trei.

## PROTOCOL

In momentul de a proceda la semnătura convenţiunil de extradiţie încheiată astădî, subsemnaţii, plenipotenţiari ai Majestăţii Sale Regelui României şi al Majestăţii Sale Reginei Regatului Unit al Marei-Britanii şi Irlandei, Imperătesă a Indiei, aii convenit asupra deolaraţiunil următore:

Guvernul român are absoluta libertate do a refusa

extrădarea orî-căreî persone acusată de o crimă pedepsită cu morte.

Protocolul de faţă va avea aceiaşi forţă şi acelaşi durată ca şi convenţiunea de extrădare semnată astădi.

Spre credinţa cărora plenipotenţiarii respectivi l'aii semnat şi l'au întărit cu sigiliile lor.

Făcut în dublu original, la Bucurescî, în 9 (21 Martie) 1893.

## CONVENŢIUNEA DE EXTRĂDARE CU ITALIA.

Art. 1. Guvernele României şi Italiei se obligă a-şi preda reciproc individii urmăriţi, puşî în prevenţiune sau în acusaţiune saii condamnaţi ca autori sau complici pentru una din crimele sau delictele indicate maî jos la art. 2, comise pe teritoriul unuia din cele doue State contractante şi carî se vor fi refugiat pe teritoriul celuî-l'alt.

Cu tote acestea, când crima sau delictul care dă loc la extradiţiune, se va ii comis afară din teritoriul Părţii care cere, se va putea da urmare cererii, când legislaţiunea ţcriî, căreia se cere extradiţiunea, autorisă urmărirea aceloraşi infracţiuni comise afară din teritoriul seu.

2. Aceste crime şi delicte sunt:

1. Paricidul, infanticidul, asasinatul, otrăvirea, omorul;

2. Lovirî date sau răniri făcute cu voinţă şi cu premeditaţiune, sau cari vor fi causat o bolă cu aparinţa nevindecabilă, o incapacitate permanentă de a lucra personal, perderea absolută a usagiuluî unuî organ, o mutilaţiune gravă, saii mortea fără intenţiune de a o da;

3. Bigamia, răpirea de minori, violul, avortarea; atentatul la pudore comis cu violență, atentatul la pudore comis fără violență asupra personeî sau cu ajutorul personeî unui copil de un sex sau de cel-l'alt, în etate mal mică de patru-spre-dece ani; atentatul la moravuri, prin excitarea, înlesnirea sau favorissrea obicinuită, pentru a satisface pasiunile altuia, a desfrânăril sail a corupțiunii minorilor de un sex saii de cel-l'alt;

4. Răpirea, tăinuirea, supresiunea, substituirea saii suposițiunea unul copil, expunerea saii părăsirea unuî copil ;

5. Incendiul;

6. Distrugerea de clădiri, maşine cu vapor saii aparate telegrafice;

7. Distrugerea de documente sau alte hârtii publice;

8. Asociațiunea de făcători de rele; furturile;

9. Amenințările de a atenta contra persanelor sau proprietăților, cari se pedepsesc în România cu munca silnică saii cu reclusiunea numaî, iar în Italia cu pedepsa de morte, munca silnică saîi cu reclusiunea;

10. Atentatul la libertatea individuală şi la inviolabilitatea domiciliului, comis de particulari;

11. Falsificarea de monetă, coprindend contrafacerea şi alterațiunea monetel, emisiunea şi punerea în circulațiune a monetel contrafăcute sau alterate, contrafacerea sau falsificarea efectelor publice saîi a biletelor de bancă, a titlurilor publice saîi private ; emisiunea saii punerea în circulațiune a acestor efecte, bilete saii titluri contrafăcute sau falsificate; falsurile în scripte sail în depeşile telegrafice, şi întrebuințarea acestor depeşî, efecte, bilete sau titluri contrafăcute, fabricate sau falsificate; contrafacerea saii falsificarea sigiliilor, timbrelor, tiparelor de oțel (poincons) saii mărcilor, cu



excepțiunea celor particulare sau ale neguțătorilor; întrebuințarea sigiliilor, timbrelor, tiparelor de oțel (poincons) şi mărcilor contrafăcute saă falsificate şi întrebuințarea prejudiciabilă a adevăratelor sigilii, timbre, tipare de oțel şi mărci;

12. Mărturia falşă şi declarațiunea falşă a experților saîi interpreților, subornațiunea martorilor, experților saii interpreților;

13. Jurămîntul falş;

14. Concusiunea, deturnarea comisă de funcționarii publici; corupțiunea funcționarilor publici;

15. Bancruta fraudulosă şi fraudele comise în faliment;

16. Excroclieria, abusul de încredere şi amăgirea;

17. Părăsirea de către căpitan, afară de caşurile prevedute de Codul maritim al celor doue țerî contractante, a unul vas saii bastiment de comerț saii de pescărie;

18. Naufragiarea, perderea, distrugerea de către căpitan saii de către oficeriî sau de către omenii echipagiulul, deturnarea de către căpitan al unul vas saîi bastiment de comerț saii de pescărie, aruncarea saii distrugerea fără necesitate a tot saii a parte din carie, din alimente şi din efectele de bord; drumul falş, (darea uneî falşe direcțiuni în călătorie) împrumutul fără necesitate pe corpul, provisiunea sau echipamentul vasului, saîi punerea sub amanet orî vîndarea mărfurilor saîi victualiilor, saii trecerea în compturî a unor avarii saii cheltuell fictive ; vîndarea vasului fără împuternicire specială, afară de caşul de inavigabilitate, descărcarea mărfurilor fără raport prealabil, afară de caşul unuî pericol iminent, furtul comis pe bord ; alterațiunea alimentelor sail a mărfurilor, comise pe bord prin amestecarea de substanțe vătămătore; atacul saii re-

sistența cu violență şi cu faptul în contra căpitanului, făcut do maî mult de a treia parte din echipagiO; refusul de a asculta ordinele căpitanului sau ale oficerilor din bord pentru scăparea vasului sau a cariculuî, cu lovituri şi răniri ; complotul în contra siguranței, a libertății sau a autorității căpitanului; luarea vasului de către marinari sau pasageri, prin fraudă sau violență contra căpitanului;

li). Tăinuirea obiectelor obținute prin una din crimele saii delictele prevedute prin acâstă convențiune.

Extradițiunea va putea asemenea să aibă loc şi pentru tentativa acestor crime sau delicte, când ea se pedepsesce de legislațiunea celor doue țări contractante.

3. Extradițiunea nu se va acorda nici odată pentru crime saii delicte politice. Individul care s'ar preda pentru o altă infracțiune la legile penale, nu se va putea urmări, sau condemua în nicî un cas, pentru o crimă sati un delict politic comis înainte de extradițiune, şi nicî pentru vre-un fapt conex cu o asemenea crimă saîi delict. Asemenea nu se va putea urmări sati condemna pentru nicî una din crimele sau delictele anteriore extradițiuniî, şi cari nu sunt prevedute în acesta convențiune sati carî nu au format obiectul cererii, afară numaî dacă, pedepsit fiind sati achitat pentru crima sau delictul care a dat loc la extradițiune, el ar fi neglijat a părăsi țara înainte de termenul de o lună de dile sau ar veni din nou acolo.

4. Extradițiunea nu va putea să aibă loc dacă, în urma faptelor imputate, a urmăririi sati a condemnărî!, se va fi dobândit prescripțiunea acțiunii saîi a pedepsei, conform legilor țăriî în care s'a refugiat prevenitul saii condemnatul.

5. In nicî un cas şi pentru nici un motiv, înaltele



Părți contractante nu vor putea fi ținute a'şî preda pe naționali! lor afară de urmăririle ce sunt a se face contră-le în țara lor, conform cu legile în vigore.

6. Când individul urmărit sail pus in prevențiune, saîi acuzat sau condemnat, nu va fi nici român, nici italian, sail când crima sati delictul s'a comis afară din teritoriul părților contractante, de un individ care nu aparține Statului de la care se cere extradițiunea, guvernul va putea să informeze despre acesta cerere, în cazul întâiu, pe guvernul de care ține individul reclamat, în cazul al doilea pe guvernul pe al căruî teritoriu s'a comis crima saîi delictul; şi când unul din aceste guverne va reclama, la rîndul săti, pe aceiaş individ, pentru a-1 da în judecata tribunalelor sale, guvernul către care se va fi adresat cererea de extradițiune, va putea, după alegerea sa, să'l predea unuia sad celuî-Falt guvern.

Când individul reclamat de una din părțile contractante, va fi reclamat îu aceiaş timp şi de unul sail mal multe alte guverne, el se va putea preda guvernului care cere extradițiunea, pentru crima sau delictul cel maî grav; iar în caz când tote crimele sau delictele ar fi de aceiaş gravitate, individul în chestiune va putea să fie predat guvernului, a căruî cerere va purta o dată maî veche.

7. Când individul reclamat este urmărit saii condemnat în țara unde s'a refugiat, pentru o crimă sail un delict comis chiar in acea țară, extradițiunea se va putea amăna până când urmăririle vor fi părăsite sau până cănd individul va fi achitat sail absolvit, safl îşi va fi făcut pedepsa.

8. Extradițiunea se va acorda chiar atunci când condemnatul, acuzatul sati prevenitul ar fi împedecat, prin

acest fapt, a-şl îndeplini angajamentele contractate către particulari, cari vor putea tot-deauna să facă să valoreze drepturile lor pe lângă autoritățile judiciare competente.

9. Cererile de extradițiune se vor adresa pe calea diplomatică, însă; cererile guvernului român prin intermediarul legațiunil Alteței Sale Regale Domnul Homâniel la Roma, iar cererile guvernului italian prin intermediarul legațiunil Majestății Sale Regele Italiei la BucurescI.

Extradițiunea se va acorda pe baza înfățişării, fie a judecății saii a hotăririî de condemnare, fie a ordonanței Camerii de Consiliu sail a hotăririî Cameril de punere sub acusațiune, saii a actului de procedură criminală emanat de Ia judecătorul competent, care va decreta formula saii va opera de drept trimeterea prevenitului sail a acuzatului înaintea jurisdicțiunil represive. .

Ea se va acorda do asemenea asupra înfățişării mandatului de arestare saii a orl-căruî alt act învestit cu aceiaş putere, liberat de autoritatea străină competentă, cu condițiune însă ca aceste acte să conțină arătarea precisă a faptului pentru care ati fost liberate.

Actele mal sus indicate se vor libera in original saii in copie autentică, în formele cerute de legislațiunea guvernului care reclamă extradițiunea, şi vor fi însoțite de o copie a textului legii aplicabile şi, pre cât va fi cu putință, de semnalmentul individului reclamat saii do orî-ce altă indicațiune de natură a constata identitatea sa.

Extradițiunea străinului se va face conform cu legislațiunea fie-căreia din cele două țerî, şi în România, după o instrucțiune sumară făcută de autoritatea ju-



(liciară. pentru a constata identitatea individului şi a se încredința dacă faptul de care este acuzat e prevedut de acostă convențiune.

10. In caz de urgență, străinul se va aresta provisor pontru unul din faptele arătate de art. 2, după avisul dat pe cale diplomatică Ministrului afacerilor străine, şi indicând existența unuia din documentele menționate de art. 9.

Arestarea va fi facultativă când cererea va fi parvenit direct uneî autorități judiciare sau administrative a unuia din cele doue State; însă acesta autoritate va trebui să procedeze fără întârdiere la orî-ce interogatorii şi investigațiunî de natură a verifica identitatea saii dovedile faptului incriminat şi când se va prezenta vre-o dificultate, să dea semâ Ministerului afacerilor străine despre motivele ce o ar fi silit a amâna arestarea reclamată.

In tote cazurile străinul se va pune în libertate, dacă în termen de o lună de la arestarea sa, el nu va primi comunicarea unuia din documentele de carî este vorba.

Arestarea se va face după formele şi după regulele prescrise de legislațiunea guvernului de la care se cere.

11. Obiectele furate saîi găsite în posesiunea individului a căruì extrădare se cere, instrumentele sau uneltele de cari s'ar fi servit pentru a comite crima saii delictul ce i se impută, ca şi tote piesele de convicțiune, se vor libera Statului reclamant, când autoritatea competentă a Statului de la care se cere, va fi ordonat remiterea, chiar in caz când extradițiunea, după ce a fost acordată, nu s'ar putea face din cauza morții saii a dosire! prevenitului.

Acesta remitere va coprinde asemenea tote obiectele de aceiaşi natură pe carî Ie va fi ascuns saii depus în

ţara unde se va fi refugiat, şi care s'ar găsi aci mai târdiii.

Sunt însă rezervate drepturile celor de al treilea asupra obiectelor menţionate, cari trebue să li se înapoeze fără cheltuelî, îndată ce procesul criminal sau cerecţional va fi terminat.

12. Cheltuelile de arestare, de întreţinere şi de transport ale individului, a căruî extradiţiune se va fi acordat, precum şi acelea de consemnaţiune şi de transport al obiectelor, carî trebue a se restitui sau remite conform articolului precedent, vor remâne în sarcina celor doue State în limitele teritoriilor lor respective.

Cheltuelile de transport şi altele, făcute pe teritoriul Statelor intermediare, vor fi în sarcina Statului reclamant.

In cas când transportul pe mare s'ar crede preferabil, individul de extrădat se va conduce la portul Statului de la care se cere, şi care va desemna pe agentul diplomatic sati consular acreditat de guvernul reclamant, cu ale căruî spese prevenitul va fi îmbarcat.

13. Este stipulat formal, că extradiţiunea pe cale de tranzit pe teritoriile respective ale Statelor contractante, a unuî individ care nu ţine de ţara tranzitului, se va acorda după simpla producere în original sati In copie autentică, a unuia din actele de procedură menţionate după caz, în art. 9 de mal sus, cu condiţiune însă ca faptul care servă de basă a extradiţiuneî, să fie coprins în acesta convenţiune, şi să nu intre în disposlţiuuile articolelor 3 şi 4.

14. Când, în urmărirea unei afaceri penale, nepolitice, unul din cele doue guverne ar găsi de trebuinţă să asculte martori domiciliaţi în cel-l'alt Stat, sati să facă orî-ce alt act de instrucţiune judiciară, se va trimete pentru acest scop o comisiune rogatorie pe calea diplomatică, şi i seva da urmare conform legilor ţeriî în care va trebui să se urmeze ascultarea martorilor sau actul de instrucţiune.



Comisiunile rogatorii emanate de la autoritatea competentă străină, şi care ar avea de scop a face să se opereze, fie o perchisiţiune domiciliară, fie confiscarea (saisie) corpului delictului sau a pieselor de convicţiune, nu se vor putea executa de cât pentru unul din faptele enumerate la art, 2 şi sub rezerva exprimată de paragraful din urmă a art. 11.

Guvernele respective renunţă la orî-ce reclamaţiune ce ar avea de obiect restituirea cheltuelilor făcute cu executarea comisiuniî rogatorii, chiar în cas când ar li vorba de o expertisa, cu condiţiune însă că acesta expertiză să nu fi provocat maî mult de cât o vacaţiune.

15. In materie penală, nepolitică, când notificarea unuî act de procedură sati a uneî judecăţi către un român sati către un italian se va părea necesară guvernului român şi reciproc, piesa transmisă pe calea diplomatică se va semnifica personeî după cererea ministerului public al locului de reşedinţă, prin mijlocirea unul ofiţer competent; iar originalul prin care se constată notificaţiunea, învestit cu viza, se va trimete pe aceiaşi cale guvernului care cere, fără nicl-o restituire de cheltuelî.

16. Dacă într'o causă penală, nepolitică, va fi necesară compariţiunea personală a unuî martor, guvernul ţării unde se află martorul, 11 va angaja să urmeze invitaţiuniî ce i se va face, şi în acest cas, i se vor acorda cheltuelî de drum şi de şedere, după tarifele şi regulamentele în vigore în ţara unde va trebui să se asculte. Personele cu reşedinţa în România sati în Italia,

chemate ca martori înaintea tribunalelor uneia din cele doue ţări, nu vor putea să fie urmărite nici deţinute pentru fapte saii condemnări criminale auteriore, nici sub pretext de complicitate în faptele ce formăză obiectul procesului, în care ele figureză ca martori.

Când, într'o causă penală, nepolitică, instruită în una din Cble doue ţerî, s'ar găsi de folos producerea de piese de convincţiune saii de documente judiciare, cererea se va face pe cale diplomatică, şi, dacă nu se vor opune consideraţiuni particulare; i se va da urmare, cu obligaţiunea de a se înapoia piesele.

Guvernele contractante renunţă la orî-ce reclamaţiune de spese provenite, în limitele teritoriilor lor respective din trimiterea şi restituirea pieselor de convincţiune şi a documentelor.

17. Cele doue guverne se obligă a'şî comunica reciproc, iarăşi fără restituire de cheltuell, decisiunile de condamnare pentru crime şi delicte de ori-ce fel, carî se vor fi pronunţat d« tribunalele unuia din cele doue State contra supuşilor celuî-l'alt.

Acesta comunicare se va face prin trimiterea, pe cale diplomatică, a judecatei pronunţate şi remasă definitivă, către guvernul terii de care ţine condemnatul, pentru a se depune la grefa tribunalului competent.

Fie-care din cele doug guverne va da în acesta privinţă instrucţiunile nocesare autorităţilor respective.

18. Convenţiunea de faţă nu va fi executorie de cât in dece dile de la publicarea sa în formele prescrise de legile celor două ţfirî.

Ea s'a încheiat pentru cinci anî de dile cu începere din diua schimbării ratificaţiunilor.

In cas când nici unul din cele doue guverne nu ar fi notificat cu şese lunî înainte da finele disului period, intenţiunea sa de a face să înceteze efactele eî, ea va remâne obligatorie încă pentru un an, şi aşa înainte din an în an.



19. Convenţiunea de faţă se va ratifica, şi ratificaţiunile se vor schimba în BucurescI, cât se va putea maî curând.

Drept care, cei douî plenipotenţiari respectivi ş'aii pus semnăturile şi sigiliile lor.

Făcută în dublu original la BucurescI, in o (17) August 1880.

## PROTOCOL.

In momentul]de a proceda la semnarea convenţiuniî de extrădare încheiaţii astă-dl, sub-semnaţil plenipotenţiari aî Alteţei Sale Regale Principelui României şi ai Majestăţii Sale Regelui Italiei au convenit asupra declaraţiunil următdre:

In cas de crime pedepsite cu pedepsa cu morte, extrădarea prevenitului saii condemnatuluî va depinde de asigurarea dată prealabil pe cale diplomatică că numita pedepsa nu va fi executată,

Protocolul de faţă va avea aceiaşi forţă şi aceiaşi durată ca şi convenţiunea de extradiţiune semnată astă-dî.

Drept care plenipotenţiarii respectivi l'au semnat şi întărit cu sigiliile lor.

Făcut în dublu exemplar la BucurescI Ia B/17 August una mie opt sute opt-decî.

## CONVENŢIUNE DE EXTRADIŢIUNE CU OLANDA.

Art. 1. Guvernul României şi Guvernul Ţărilor-de-jos se indatoresc a'şî preda reciproc, conform regulelor determinate prin articolele următore, afară de naţionalii lor, pe individil condemnaţî sau preveniţi pentru vre-unul din faptele enumerate mai jos, comise afară din teritoriul Statului căruia se cere extrădarea :

1. Atentatul In contra vieţel suveranului sau contra aceleia a membrilor familiei sale ;

2. Omor sati asasinat, omor sati asasinat comis asupra unui copil;

3. Ameninţări făcute în scris şi sub o condiţiune determinată ;

4. Avort efectuat de femeia însărcinată sati de alte persane;

5. Loviri cari aii ocasionat o gravă lesiune corporală safi mortea, loviri comise cu premeditare sati loviri grave;

6. Viol; atentat la pudore; faptul de a avea, în afară de căsătorie, relaţiunî ilicite cu o fată sail cu o femee de mai puţin de patru-spre-dece ani, sau o femee avend o verstă superioră acesteia, în cas când culpabilul scie



că este leşinată şi fără cunoştinţă; acte de imoralitate, când culpabilul scie că persona cu care le comite este leşinată sau fără cunoscinţă, sati când acesta persona n'a ajuns la versta de patru-spre-dece ani; excitarea unei persone, avend o verstă inferioră acesteia, de a comite sail a suferi acte de imoralitate sati de a avea, în afară de căsătorie, relaţiunî ilicite cu o a treia persona;

7. Excitarea minorilor la desfrânare (debauche) şi orl-ce act avend de scop de a favorisa desfrânarea minorilor;

8. Bigamia;

9. Răpire, tăinuire, suprimare, substituire sati supositiune (suposition) a unul copil;

10. Răpire de minori;

11. Contrafacere sail alteraţiune de monete sati de hârtie-monetă, întreprinsă cu scopul de a emite sau a face să se emită acesta monetă sati hârtie-monetă ca necontrafăcută şi nealterată, sail punere în circulaţiune de monete sau hârtie-monete contrafăcute sau alterate, când acesta are loc cu intenţiune;

12. Contrafacerea sau falsificarea de timbre şi de mărci ale Statului sau de mărci de lucrător cerute de lege;

13. Falş în scripte şi usul făcut cu intenţiune de scripte falşe sati falsificate; detenţiunea sail introducţiunea din străinătate a biletelor unei bănci de circulaţiune fundată in virtutea unor disposiţiunî legale, în scopul de a le pune în circulaţiune ca nefiind nici falşe, nici falsificate, când autorul scia, în momentul în care le-a primit, că ele eraţi falşe sail falsificate;

14. Mărturie mincinosă, subornaţiune de martori, jurămînt falş;

15. Corupţiune de funcţionari publici conclusiune, sustragere comisă de funcţionari saii de aceia carî sînt consideraţi ca atari;

16. Incendiu aprins cu intenţiune, chiar de proprietar, când dintr'însul pote să resulte un pericol comun pentru bunuri saii un pericol de morte pentru alţii; incendiu aprins în scopul de a'şî procura saii de a procura unei a treia persone un profit ilegal în dauna asigurătorului saii a purtătorului legal a unul contract de garanţie (contrat â la grosse).

17. Distrugerea ilegală, comisă cu intenţiuue, a unui edificii! aparţinând în total saii în parte unei alte persane, sau unul edificiu or a unei construcţiuni, chiar de către proprietar, când din acesta pote să resulte un pericol comun pentru bunuri saii un pericol de m6rte pentru altul;

18. Acte de violenţă comise în public, cu forţe reunite, în contra persanelor sail a bunurilor;

19. Faptul ilegal comis cu intenţiune de a face să se scufunde, de a face să se înomolescâ, de a distruge, de a face improprie pentru serviciu sail a deteriora o navă, când din acesta pote să resulte un pericol pentru alţii;

20. Revolta şi insubordonaţiunea căletorilor pe bordul uneî năvî contra căpitanului şi a omenilor ecbipagiuluî contra superiorilor lor;

21. Faptul comis cu intenţiune de a fi pus în pericol un convoiu pe un drum de fier ;

22. Furt;

23. Escrocherie;

24. Abus de semnătură pusă în alb;

25. Deturnare saii apropiare ilegală a unuî lucru aparţinend în totul sau în parte unei alte persone, şi



pe care detentornl îl posedă alt-fel de cât în urma unuî delict:

26. Bancruta fraudulosă;

Sunt cuprinse în calificaţiunile precedente tentativa şi complicitatea, când ele sînt pedepsite după legislaţiunea ţării căreia se cere extrădarea.

In nici un cas extrădarea nu va putea avea loc, de cât dacă faptul similar este de asemenea pedepsit după legislaţiunea terii căreia cererea a fost adresată şi dacă extrădarea pentru acel fapt nu e interdisă în acea ţară.

2. Extradiţiunea nu va avea loc:

1. Când faptul a fost comis într'o a treia ţară şi guvernul acestei teri cere extrădarea;

2. Când cererea va fi motivată de acelaş fapt, pentru care individnl reclamat a fost judecat în ţara căreia extrădarea se cere, şi pentru care a fost condemnat, absolvit saii achitat.

3. Dacă, după legile terii căreia extradiţiunea este cerută, prescripţiunea acţiuneî sail a pedepsei e dobîndită înaintea arestării individului reclamat, saii, dacă arestarea nu s'a sevîrşit încă înainte de a fi fost citat înaintea tribunalului spre a fi ascultat.

3. Extrădarea nu va avea loc pe cât limp individul reclamat este urmărit pentru acelaş fapt în ţara căreia se cere extrădarea.

4. Dacă individul reclamat este urmărit saii suferă o pedepsa pentru o altă infracţiune de cât aceea care a dat loc cererii de extrădare, extrădarea sa nu va putea fi acordată de cât după sfîrşirea urmăririi în ţara în care extrădarea e cerută, şi, în cas de condemnare, de cât după ce va fi sevîrşit pedăpsa safi după ce va fi fost graţiat. Cu tote acestea, dacă, după legile terii care cere extrădarea, prescripţiunea urmărirel ar putea

resultă în acest interval, ea va fi acordată, afară numaî dacă consideraţiunî speciale nu s'ar opune la acesta şi cu obligaţiunea de a înapoia pe extrădat îndată ce urmărirea se va termina în acea ţară.

5. Individul extrădat nu va putea fi nici urmărit, nicî pedepsit în ţara căreia extradiţiunea a fost acordată, pentru un fapt pedepsibil neprevedut prin prezenta convenţiune şi anterior extrădării sale, nicî extrădat unul al treilea stat fără consimţimîntul aceluia care a acordat extrădarea, afară numai dacă nu ar fi avut libertatea de a părăsi din noii ţara sus disă în timp de o lună după ce a fost judecat, şi, în caz de condemnare, după ce a săvârşit pedepsa sau după ce a fost graţiat.

El nu va putea de acemenea fi urmărit, nici pedepsit pentru un fapt pedepsibil prevedut prin convenţiune anterior extrădării, altul de cât acela care a motivat-o, fără consimţimîntul guvernului care a predat pe extrădat şi care va putea, de va găsi cu cale, a cere producţiunea unuia din documentele menţionate la art. 7 al presenteî convenţiunî. Totuşi acest consimţimînt nu va fi necesar când inculpatul va fi cerut în mod spontanei! a fi judecat sail a-şl severşi pedepsa sail când nu va fi părăsit, în termenul fixat maî sus, teritoriul ţării căreia a fost predat.

6. Dispoziţiunile tractatului de faţă nu sunt aplicabile delictelor politice. Persona care a fost extrădată pentru unul din faptele de drept comun, menţionate la art. 1, nu pote, prin urmare, în nici un caz, să fie urmărită şi pedepsită în statul căreia extrădarea i-a fost acordată, pentru un delict politic comis de dînsa înaintea extrădării, nicî pentru un fapt conex cu un asemenea delict politic, afară numaî dacă dînsa va fi avut



libertatea de a părăsi din noii ţera în timp de o lună după ce a fost judecată şi, în cas de condemnare, după ce 'şî-a săvârşit pedepsa sail după ce a fost graţiată.

7. Extrădarea se va cere pe cale diplomatică şi nu va fi acordată de cât când se va produce originalul sau o copie autentică, fie a unei sentinţe de condemnare, fie a uneî ordonanţe de punere sub acuzaţiune sati de trimetere înaintea justiţiei represive cu mandat de arestare, fie a unuî mandat de arestare, dat în formele prescrise de legislaţiunea Statului care face cererea şi indicând în de ajuns faptul despre care e vorba, pentru a pnne pe Statul căreia extrădarea este cerută în măsură de a judeca dacă el constitue, după legislaţiunea sa, un caz prevădut de prezenta convenţiune, precum şi dispoşiţiunea penală care'i-e aplicabilă.

8. Obiectele găsite în posesiunea individului reclamat se vor libera Statului reclamant, dacă autoritatea competentă a Statului de la care se reclamă a ordonat remiterea lor.

9. In aşteptarea cererii de extrădare pe cale diplomatică, arestarea provisorie a individului, a cărui extrădare pote avea loc conform disposiţiunilor prezentei convenţiunî, va putea fi cerută:

Din partea României de către judecătorul de instrucţiune, sati şi de către ofiţerii de poliţie judiciară;

Din partea Ţărilor-de-Jos de către or-ce ofiţer de justiţie sau judecător de instrucţie (judecător-comisar).

Arestarea provisorie e supusă formelor şi regulelor prescrise de legislaţiunea ţării căreia cererea e adresată.

10. Străinul arestat provisoriu, conform disposiţiunilor articolului precedent, va fi, afară numai dacă arestarea sa nu ar trebui menţinută pentru un alt motiv, pus în libertate, dacă, în interval de doue-decî dile de

la data mandatului de arestare provisorie, cererea de extrădare pe cale diplomatică, cu producţiunea documentelor prescrise de convenţiunea de faţă, nu a fost făcută.

11. Când, în urmărirea unei afaceri penale nepolitice unul din guverne va găsi necesară ascultarea martorilor ce s'ar găsi în cel-lalt Stat, o comisiune rogatorie va fi trimisă în acest scop pe cale diplomatică şi ea va fi executată, observându-se legile terii în care martorii sunt invitaţi a se prezenta.

In cas de urgenţă, însă, o comisiune rogatorie va putea fi adresată direct de autoritatea judiciară a unuia din State autorităţii judecătoresc! a celul-l'alt Stat.

Orî-ce comisiune rogatorie, avend de scop a cere ascultare de martori, va trebui să fie însoţită de o traduețiune francesă,

12. Dacă într'o causă penală nepolitică presentarea în personă a unuî martor în cea-l'altă ţară este necesară saii dorită, guvernul seu îl va invita a se conforma invitaţiunil ce i s'a făcut, şi, în cas de consimţiment, i se vor acorda cheltuell de drum şi de şedere, după tarifele şi regulamentele în vigore în ţara în care ascultarea va trebui să aibă loc, afară de caşul când guvernul rogator va socoti că trebue alocată o maî mare indemnitate martorului.

Nici un martor, or care ar fi naţionalitatea sa, care, fiind citat în una din ale doue ţări, se va înfăţişa de bună voe înaintea judecătorilor celel-Ialte teri, nu va putea fi urmărit saii deţinut acolo pentru fapte saii condemnări criminale anteriore, nici sub cuvînt de complicitate în faptele cari fac obiectul procesului în care el va figura ca martor.

13. Când în o causă penală nepolitică confruntarea



unor criminali deţinuţi în cel-lalt Stat, saii comunicarea unor piese de convicţiune sau a unor documente carî s'ar găsi în manile autorităţilor din cea-laltă ţară, s'ar crede folositore saii necesară, cererea lor se va face pe cale diplomatică şi acolo i se va da urmare, afară numaî dacă consideraţiunl speciale s'ar opune la acesta şi cu obligaţiuue de a înapoia pe criminali şi piesele.

14. Trecerea, prin teritoriul uneia din părţile contractante, a unui individ predat de o a treia putere celel-lalte părţi şi neaparţinend terii prin care trece, va fi acordată pe simpla presentare, în original saii în copie autentică, a unuia din actele de procedură menţionate la articolul 7 cu condiţiune ca faptul ce servesce de bază extrădării să fie cuprins în presenta convenţiune, să nu intre în previsiunile articolelor 2 şi 6, şi ca transportul să se facă, în ceea ce privesee escorta cu concursul funcţionarilor terii care a autorisat transitul pe teritoriul seu.

Cheltuelile de transit vor fi în sarcina ţării reclamante.

15. Guvernele respective renunţă de o parte şi de alta la orî-ce reclamaţiune pentru restituirea cheltuelilor de întreţinere, de transport şi altele, cari ar putea resultă, în limitele teritoriilor lor respective, din extrădarea preveniţilor, acusaţilor saii condamnaţilor, precum şi la acelea cari ar resultă din executarea comisiunilor rogatorii, din transportul şi înapoiarea criminalilor, de confruntat, şi din trimiterea şi restituirea pieselor de convincţiune sail a documentelor.

In cas când transportul pe mare ar fi găsit preferabil, individul de extrădat va fi condus la portul pe care '1 va arăta agentul diplomatic saii consular al

guvernului reclamant, pe cheltuiala căruia el va fi îmbarcat.

16, Convențiunea de față, care nu e aplicabilă coloniilor, nu va fi executorie de cât după doue-decî dile de la promulgarea sa în formele prescrise de legile celor doue țerî.

Din diua punerii eî în aplicare, convențiunea din 13 Septembrie 1881 va înceta de a fi în vigore şi va fi înlocuită prin convențiunea de față, care va continua a-şî produce efectele în timp de şese lunî din diua uneî declarațiunl contrarii din partea unuia din cele doue guverne.

Ea va fi ratificată şi ratificările vor fi schimbate cât de curând se va putea.

Drept care plenipotențiarii respectivi ati semnat presenta convențiune şi au învestit-o cu sigiliurile lor.

Făcut în dublă expedițiune la Bucurescî, în douedecî şi septe Septembrie (noue Octombrie), una mie opt sute none deci şi patru,

# CODICE

DE

# JUSTIȚIE MILITARĂ

Lege sancționată prin înaltul decret No. 1.256 din 14 Maiii 1S81, *Monitorul Oficial* No. 40.
cu modificările aduse prin legea sancționată cu Înaltul decret No. 1.304 din 25 Martie 1894, *Monitorul Oficial* No. 230.

# CODICE DE JUSTIȚIE MILITARĂ [1]

## CARTEA I

### DESPRE ORGANISAREA TRIBUNALELOR MILITARE

### DISPOSIȚIUNI PRELIMINARE.

*** Art. 1. Justiția militară se dă:**

**1) De consiliile de disciplină;**

**2) De consiliile de resboiu;**

**3) De consiliile de revisiune.**

**în cașurile prevestite de acest codice se statornicesc pretori pentru armata.**
*Fr. 1.*

1) Acest codice dat-Cză din 1873, a fost însă modificat în 1881 şî 1S94. El este tradus din Codul de justiție militară franceză din 1857. înaintea acestui cod în România era în vigoare decretul din 6 Iulie 1859 al luî Cuza,

D-l Ministru de răsboiu D. Sturdza, a întocmit o comisiune compusă din d-niî colonel Lăzărescu, preşedinte ; d-niî M. Julian procuror general, maior Belinsclii. comisar regal, căpitanii Stanciovicî şi Topolove"nu, licențiați în drept şi raportori militari pe lângă Consiliul de resboiii, maior Manolescu, advocat militar, căpitanii Homoriee"nu şi lancovescu din statul major şi O. Hamangiu, prirnprocuror. Lucrările acesteî comisiunî însă, nu sunt terminate până în present. Ele modifică în totul actuala organisare militară. Noî dăm textul legeî după ultima ediție oficială din. 1902, la sfîrşitul codului am adăogat instrucțiunile ministeriale, privitore la aplicarea C. J. M. care s.au publicat în Monitorul <5steî No. 9/82 şi care constituesc uncomentar al acestui cod.

****) Articolele cu acest semn au fost ast-fel modificate prin legea din 25 Martie 1894^ ^Monitorul Oficial" No. 29u.***

## TITLUL I

### DESPKE ((VXSILIILE DE KES-B01I ŞI DESl'Kfc CONSILIUL DE HEVISIINE PERMANENT.

### CAPITOLUL I

### Despre consiliile de resboiii permanente în circumscripţiunile teritoriale.

**2. La reşedinţa fle-cărel circumscripţiunl teritoriale de corp de armată sau divisie, se află un consiliu de rSsboiti permanent. Dacă trebuinţa serviciului va cere, se pote statornici şi alte consiliurl de resboiu permanente în cireumscripţiune prin un decret al Regelui, care liotărasce reşedinţa acestor consiliurl şi determină circumscripţiunea lor.** *Fr. 2.*

**3. Consiliul de resboiu permanent se compune din :**

**Un colonel saii locot.-colonel, preşedinte;**

**Duol maiori:**

**Duol căpitani.** *Fr. 3.*

**4. Pe lângă fie-care consiliu de resboiu se află: un comisar regal, un raportor şi un grefier.**

**Se pot numi unul saîi mal mulţi substituţi al comisarului regal şi al raportorului, şi unul saii mal multe ajutore de grefier** *Fr. 4.*

**5. Comisarii regali şi substituţii lor îndeplinesc pe lângă consiliile de resboiu functiunileministeruluî public.**

**Raportorii şi substituţii lor sunt însărcinaţi cu instrucţiunea.**

**Grefierii şi ajutdrele lor cu diferite scripturi, cu conservarea actelor şi cu redacţiunea sentinţelor.** *Fr. 5.*

**6. Preşedinţii şi judecătorii se numesc dintre oficeriî în activitate din circumscripţiune. EI pot fi înlocuiţi prin alţii Ia fie-care şese lunî şi chiar într'un termen mal mic, dacă încetează de a face parte din circumscripţiune.** *Fr. 6'.*

**7. Comisarii regali şi raportorii se numesc dintre oficeriî superiori saii căpitani, sub-intendanţl militari, saii adjuncţi clasa I în activitate.**

**Comisarii regali şi raportorii pot fi numiţi, în cas de concentrări saii mobilisări, şi dintre oficeriî superiori, căpitani, sub-intendanţi saii adjuncţi în retragere, dacă aceştia vor fi exercitat în timp de 6 luni asemenea funcţiuni pe când se aflau în activitate, sau dacă vor fi luat parte ca membrii în consiliul de rSsboiti permanent în timp de 6 lunî.**

**Substituţii se numesc**



**dintre oficeriî în activitate ilincircumscripţiunî.** *Fr. 7.*

**8. Preşedintele şi judecntorîl consiliilor de resliniii se numesc de geneiiiIii1 comandant al circumscripţiuneî.**

**Numirea se face de ministerul de resboiu când i<sle a se judeca un colonel saii general.** *Fr. 8.*

**'.). Comisarii regali şi iiiportoriî se numesc de miuistrul de resboiu dintre oliceriî în activitate, după II listă de presentaţie făcută de generalul comandant al circumscripţiunel unde se află aşedat consiliul de resboîii.**

**Substituţii se numesc dc generalul comandant ;il circumscripţiunel.**

**l'n regulament de administraţie publică determină condiţiunile şi formele numirel grefierilor şi a ajutorelor lor.** *Fr. 9.*

Termenii din art. 9 *raportorii 'V numesc* nu implică nici de cum ideea că trebue să. figureze pe o listă, prezentată de generalul comandant al circumscripţiunii maî mulţî ofiţeri printre carî Ministerul de resboiu sil faeă alegerea sa, căcî atunci în art. 9 ar ii trebuit să se coprindă termenii *raportorii sunt aleşi şi se numesc* şi în care cas recomandaţiunea generalului ar fi fost ceva ilusoriu, lăsând Miniteruluî alegerea, tocmai ceeace legea a voit a evita; art. 9 se raporta maî mult la numirea comisarilor regali şi a raportorilor carî sunt numiţi în permanenţă, iar nu şi când eî sunt numiţi special pentru o afacere. Prin admiterea sistemului de a se recomanda de generalul comandant al circumscriptum! maî mulţî ofiţeri, pentru a se numi unul singur ca raportor, s'ar impune obligaţiunea generalului de a presenta maî mulţî şi cbiar în caşul când el n'ar găsi saii n'ar recunâsce apt de cât unul singur. Cons, de revis, 29 Nobr. 85; Dr. 6/35-86, p. 43.

**10. Compunerea consiliului de resboiu determinată la art. 3 de mal sus, se menţine saii se modifică după gradul acusatului, conform tabloului următor:**

| Gradul acusatuluî | Gradul preşedintelui | Gradul judecătorilor |
|---|---|---|
| Sub-oficerl, caporali sau brigadieri orî soldat. Sub-locot. Locoten. Căpitan | Colonel sau locot.-colonel | 2 maiori şi 2 căpitani. |
| Maior | General de brigadă sail colonel. | 1 colonel, 1 locotenent-colOnel şi 2 maiori. |
| L.-colonel | General de bri- | 2 coloneii şi 2 locot -coloneii. |
| Colonel | General de divisie sau de brigadă. | 2 generali de brigadă şi 2 coloneii. |
| General de brigadă | General de divisie sati de brigadă. | 2 generali de divisie şi 2 de brigadă, sati 4 generali de brigadă. |
| General de divisie | General de divisie sati de brigadă. | 4 generali de divisie sau de brigadă. |

La cas de neaj ungere la circumscripţiune de oficerl cu gradul cerut pentru compunerea consiliului de răsboiu, generalul comandant al circumscripţiune! cere din altă circumscripţiune, spre a lua parte la consiliul de răsboiu, oficeriî de un grad egal cu acela al acusatuluî sau cu un grad imediat inferior, după ce s'a avut recurs la tote circumscripţiunile. *Fr. 10.*

11. Pentrujudecata unul general, ministerul de răsboiu compune consiliul astfel ca, afară de caşul de imposibilitate, preşedintele a-



c.ostul consiliu cel puţin să fie maî vechitl decât aciisatul. *Fr. 11.*

12. Pentru a judeca pe uu membru al intendentei militare, un medic, un farmacist, un oficer de administraţie, un veterinar, sau pe orî-care individ asimilat cu militarii, consiliul de răsboiu este compus, conform art. 10, după gradul la care este asimilat acusatul. *Fr. 13.*

13. Dacă sunt maî mulţî acusaţî de diferite ranguri sati gradurî, compunerea consiliului de resboiu se determină după gradul sau rangul cel mal înalt. *Fr.14.*

14. Dacă din causa gradului sati rangului acusatuluî, trebuinţa cere a i se înlocui unul sati maî mulţi membri al consiliului de resboiu, ceî-Falţî membri raportori şi greI ier! continuă de drept funcţiunile lor.

Raportorii însă nu pot continuata funcţiunile lor decât în următorele condiţiunî:

t) Dacă acusatul este oficer inferior, raportorul pote fi oficer inferior.

2) Dacă acusatul este oficer superior, şi raportorul p6te fi oficer superior.

3) Dacă acusatul este oficer general, şi raportorul va fi oficer general. *Fr. Io.*

Raportorii speciali, numiţi în interes de disciplină şi pentru a se asigura facerea instrucţiune!, de un oficer cel puţin egal în grad cu inculpatul, nu sunt obligaţi ca să lucreze cu asistenţa raportorilor ordinari. Disposiţiunea art, 15 § 2 C. J. M. constituesce o adevărată inadvertenţă a legiuitorului şi în tot caşul, acesta formalitate nu este prevedută sub pede'psă de nulitate şi nicî este substanţială. Cons, de revis. 89 Nobr. 85; Dr. 6/85-86, p. 42.

* 15. Funcţiunile de comisar regal şi de raportor se îndeplinesc de un oficer cu un grad sail rang cel puţin egal cu acela al acusatuluî.

Când un comisar regal sail raportor este numit special pentru instruirea şi judecarea uneî pricini, el este asistat, în tdte actele sale, de comisarul regal sau de raportorul permanent al consiliului de răsboiu, sau de unul din substituţii lor.

Comisarul regal permanent are dreptul a interveni în desbaterl, dar numaî in cestiuni de drept şi de procedură. *Fr. 16.*

16. Consiliile de rSsboiti când vor fi chemate a judeca prisonieri! de răsboiu vor fi compuse, ca şi pentru judecata militarilor români, după asimilaţiunile gradelor. *Fr. 17.*

17. Când în caşurile prevădute de lege va fi tre-

buință de a atrage înaintea ținui consiliu de resboiu, sau ca autori principali saii ca complici, pe un individ care nu este nici tnilitar nici asimilat cu militarii, consiliul remâne compus cum se prevede la art. 3, afară numaî dacă gradul saii rangul unuî acusat militar nu cere o altă compositiune. *Fr. 18. ; ..*

18. Generalul comandant al fie-căreia circumscripțiunl teritoriale întocmesce dupăpresentațiunea șefilor de corpuri, un tablou după gradul și vechimea oficerilor apți cari pot chemați a lua parte ca judecători în consiliul de resboiu.

Acest tablou s© modifică treptat după, mutațiile ce se fac.

Se depune o copie la grefa consiliului de r6sboiti. O instrucțiune ministerială va determinaaptitudinea și condițiile ce trebue să îndeplinescă ofîceriî chemați a lua parte ca judecători în consiliul de resboiu.

Oficeriî sunt chemați, unul după altul și după rîndul înscrierel, a lua parte la consiliul de rSsboiu, afară de vre-o împedicare admisă prin decisiunea generalului comandant al circumscripțiunel. *Fr, 19.*

1, Oficeriî politiei judiciare nefiînd auxiliarii comisarului regal, pot lua parte ca judecători în consiliul de resbel. Cons, de revis. 16 Sept. 90; Dr. 60/91 p. 480.

2. Tabloul prevedut de art. 18 C. J. M. se întocmesce de generalul comandant ul fie-cârei circumscriptum, care singur e competent a trece într'însul pe toți oficeriî, după vecbime și grad, carî îndeplinesc condițiunile de aptitudine pentru a putea luă parle ca membri în consiliul de resboiu;" luî îi îp^ cumbâ sarcina a aprecia asupra aptitudine! oncerilor carî pot lua parte ca judecători într'un cons, de resboiu. Pentru compunerea unuî consiliu de resboiu ad-hoc, oficeriî sunt cllemațî a lua parte unul după altul și după rândul înscrierii, afară de vre-o împedicare, care trebue să fie admisă prin decisiunea comandantului circnmscripțiuneî, după cum reiese din aliniatul din urmă al art. 18, generalul comandant al circumscripțiunel. este singur competent a judeca oportunitatea înlăturării unuî membru din consiliu, cu obligațiunea ca să existe o decisiune a sa motivată. Cons, de revis. 29 Nobr.85; Dr. 6/85-86 p. 43.

19. La cas de vre-o împedicare accidentală a președintelui sau a unul judecător, generalul comandant al circumscripțiunel înlocuesce provisoriu, după împrejurări, prin un oficer de acelaşi grad după ordinea tabloului înființat conform articolului precedent

La cas de vre-o împedicare a comisarului regal, n raportorului și a substituților lor, a grefierului saii II ajutdrelor sale generalul comandant al circumscripțiunel 'I va înlocui provisoriu. *Fr. 20.*



Art. 19 C. J. M. vizetă la înlocuirea președintelui și a judecătorilor din consiliul permanent de rSsboiu, iar nu și în i-.isul când consiliul se întocmesce din noii potrivit gradului acusatului. Cons. de revis. :) Nobr. 85; Dr. 6/85-86, p. 43.

20. Dacă nu se găsesc în circumscripțiune ofîcerî generali saii superiori în număr suficient pentru a complecta consiliul de rfisboiîi, ministerul de resboiu chemă, după rangul vechime!, oficerî general! saîi .superior! din circumscriptiunije teritoriale cele mal apropiate, luați în ordinea tabloului acele! circumscripta! nî. *Fr. 21.*

Dacă s'ar admite că ofițerii cliemați a constitui consiliul de resboiu n'ar putea figura pe labloîi de cât dacă eî ar fi recomandați de șefii corpurilor respective, din actssta ar resultă fâofițeriî superiori, comandanții de corpuri, nu ar putea figura în nicî un cas pe acel ta,-hlou, neputend fi recomandați de eî în.șiî și ast-fei, cu asemenea interpretare, consiliele de resboiu pentru judecarea ofițerilor superiori nu s'ar putea constitui nicî-oclată. De și după art. 10 din lega comandamenielor și art. 2 al. 2 dininstrucțiunile relative In, acesta lege, serviciele generale ale armatei -ub raportul administrativ dcind direct de Minist. de r&soiii, însă ofițerii cari fac parte din acele servicii, depind, din punctul de vedere at comandamentului, de comandantul circumscripțiuniî teritoriale în care se află, care ast-fei singur are cădere de a-î desemna să, figureze pe tablou. In urma tuturor acestora, când legea în art. 20 vorbesce de recomandațiunea șefilor de corpuri este evident că ea n'a avut și nu a putut avea în vedere de cât pe ofițerii subalterni din acele corpuri de trupă și n'a înțeles cu acesta să excludă din tablou pe șefii de corpuri și, pe ceilalți ofițeri făcând parte din serviciile generale a(C armatei, în privința cărora desemnarea comandantului circumscripțiuniî teritoriale ține loc de recomandațiune și îndeplinesce prescripțiunile sus-citatulul articol. Legea a fost în tot-deauna aplicată în modul acesta, de la promulgarea eî și până astădî, în facerea tablourilor și constituirea consilielor de resboiu. — Cons, de revisie: 22 Febr. ,84; Dr. 26 83—84 p. 205.

21. Nimeni nu pote face parte dintr'un consiliu de resboiu, sub orî-ce titlu, dacă nu va fi român sau naturalisat român și în vîrstâ de 26 anî împliniți. *Fr. 22.*

22. Rudele și aliații până la gradul de unchiii și nepot inclusiv nu pot fi membrii tot la acelaşi consiliu de rgsboiti, nici a îndeplini pe lângă acest consiliu funcțiunile de comisar regal, do raportori sau grefieri. *Fr. 23.*

* 23. Nimeni nu pote lua parte ca președinte sail ca

judecător, nicî a îndeplini funcţiunea de raportor într'o causă supusă consiliului de răsboiu:

\) Dacă este rudă sati aliat cu acusatul până la gradul de văr primar inclusiv;

2) Dacă a adus plângeri sati dacă a dat ordinul de a se face cercetare sau a depus ca martor;

3) Dacă, în curs de cinci ani ce a precedat darea în judecată, a figurat ca reclamant, parte civilă sati prevenit într'un proces criminal în contra acusatuluî.

Dacă a luat parte mai înainte la pricină ca membru al unuî tribunal militar, raportor sati comisar regal, sati dacă a subscris acte din dosar în calitate de şef de stat-major al comandamentului circumscripţiunel

Nu se coprind aci aceî cari s'aii mărginit a îndeplini o simplă formalitate ierarchică prin transmiterea actelor. *Fr. 24.*

1. Numaîrudeleşi aliaţii până la grad de ver primar cu acusatul nu pot lua parte la judecarea uneî afaceri dinaintea unuî Cons, de resboiu; rudenia cu alte pers6ne streine nu constitue un cas de recusare. Cons, de revis. 30 Apr. 88, Dr. 37/88, p. 294.

2. Nu pot lua parte la judecareaunuî proces, militariicarî, prin funcţiunea lor, sunt chemaţi a se pronunţa asupra afacerii înainte de judecată şi carî , au forniat şi subscris acte în acestâ privinţă. Cons, de revis. SO Apr. 88; Dr. 37/83, p. 294.

3. Omisiunea de a se trece într'un tablou ofiţerii după vechimea lor nu viţiează constituirea consilielor de resboiu, dacă în fapt este constant că aceî ofiţeri nu puteau lua parte la judecarea afacerilor. Cons, de revis. 22 Febr. 84; Dr. 26/83-84, p. 205.

24 La întâia întrunire a consiliului şi în tote celelalte casurî, înainte de a intra în funcţiune, judecătorii consiliului de răsboiu, substituţii, raportorii şi membrii ministerului public vor depune jurămînt: preşedintele înaintea consiliului şi ceî-1'alţî în mâinile preşedintelui după formula următore:

„Jur în numele luî Dumnezeu şi declar, pe onorea şi cunosciinta mea, credinţă Regelui şi Constituţiuneî ţărel mele;

„De a împlini cu sânţenie datoriile ce-mi impune funcţiunea mea;

„De a aplica legile şi a mă conforma legilor, întru tote şi pentru toţî, fără pasiune, fără ură, fără favore, fără consideraţiune de personă, lără nicî un interes direct sau indirect;

„Aşa să-mî ajute Dumnezeu." *Fr. 25.*

Formalitatea prestării jurămîntuluî de către comisarii special! nu este prevedută sub pedepsă de nulitate, şi prin urmare neîndeplinirea eî nu ali'ii^c anularea liotărîreî consiliului de resboiu. Cons. dereVis. "li Nobr. 85; Dr. 6/85-83, p. 42.



CAPITOLUL II.

## Despre consiliul de revisiune permanent.

25. Se înfiinţeză un consiliu de revisiune a cărui reşedinţă va fi înBucurescî. *Fr. 26.'*

26. Consiliul de revisiune se compune:

De 1 preşedinte, general sail colonel, de 4 judecători, adică:

2 colonel! sau locotenenţi coloneii.

2 maiorî.

Pe lângă consiliul de revisiune se află un comisar regal şi un grefier.

Funcţiunile comisarului regal se îndeplinesc de un oficer superior sau un subintendant militar.

Se pote numi substitut al comisarului regal şi un ajutor al grefierului, dacă trebuinţa serviciului va cere. *Fr. 27.*

27. Preşedintele şi judecătorii consiliului de revisiune se iau dintre ofiţerii în activitate al circumscripţiunil teritoriale locale şi sunt numiţi de ministru. Eî se pot înlocui la fie-care şese lunî, sati şi mal curînd dacăînceteză de a face parte din circumscripţiune.

Ministerul de răsboiu întocmesce un tablou pentru judecători potrivit cu art. 18 al acestui codice; art. 19 şi 20 sunt asemenea aplicabile şi la consiliul de revisiune.' *Fr. 28.*

28. Comisarul regal se ia dintre oficeril superiori sau dintre sub-intendanţîl militari ce sunt în activitate sail în reservă. EI se numesc de ministrul de răsboiu.

Substituţii se iatt dintre oficeril sau dintre membrii intendenţei militare carî sunt în activitate şi se numesc de ministru.

Condiţiunile şi formele numire! grefierilor şi a ajutorelor lor sunt hotărîte prin regulamentul de administraţie publică prevădut prin art. 9 al acestui codice. *Fr. 29.*

*29.* Dacă consiliul de resboiil, a cărui sentinţă este atacată, a fost presidat de un general, consiliul de revisiune trebue să fie asemenea presidat de un general.

Preşedintele ordinar rămâne atunci la şedinţa ca judecător şi cel mal noii în grad nu ia parte de loc lajudecatapricineî. *Fr.30.*

30. Nimeni nu pote face parte din consiliul de revisiune dacă nu va fi ro-

mân saii naturalisat român şi In etate 6& 30 de ani împliniţi,

Articolele 22, 23 şi 24 ale acestui codice se aplică şi la, membrii consiliului de revisiune. *Fr. 31.*

## TITLUL II

### DESPRE CONSILIILE DE RESBOlt Şt COTSILULE DE REVISIUNE IN ARMATELE ACTIVE, IN COMINELE, 1* JUDEŢELE ŞI IN riEŢELE IIE KESBOlf U S E IN STARE DE ASEDIU

### CAPITOLUL I.

### Despre consiliile de resboiu în armatele active.

31. Când mai multe divisiun! se unesc în armată saii în corp de armată pentru a opera în interiorul teri! sau afară, se stabilesce un consiliu de resboiu la cuartierul general al armatei, şi dacă va cere trebuinţa, şi Ia cuartierul general al corpului de armată şi la fie-care divisie.

Dacă o divisiune activă şauundetaşamentdetrupâ de forţa unul regiment cel puţin, trebue să opereze isolat, pot fi asemenea formate într'o divisiune încă un consiliu de resboiu, şi în detaşament unul saii doue consilii de rSsboiti.

Aceste consilii de resboiu se compun precum s'a arătat la articolele 3, 4, 7,10, 11, 12,14, 16 şi 16 ale acestui codice, şi sunt instituite de comandantul armatei, corpului de armată, divisiel saii dataşamentulul.

Pe lângă fie-care consiliu de rSsboiti, vorbit aci, comisarul regal îndeplinesce şi funcţiunea de raportor. *Fr. 33.*

32. Membrii consiliului de rfisboiii, precum şi grefierii se iau dintre oficerii şisub-oficerii întrebuinţaţi în armată, în corpul de armată, în divisiunile sau în detaşamentul pe lângă care aceste consilii sunt stabilite. *Fr. 34*

33. Membrii consiliului de resboiu, precum şi comisarii regali, raportorii, substituţii, grefierii şi ajutorele lor, se numesc şi se înlocuesc precum mai jos se arată:

La cuartierul general al armatei, de generalul comandant al armate] ;

La cuartierul general al corpului de armata, de generalulcomandant al acelui corp ;

In divisiune, de generalul comandant al divisiune!;

In detaşamentul de trupe de comandantul acelui detaşament.

Dacă nu se va găsi în divisiune, sau în armată, «aii în detaşamentul în care se formeză consiliul de resboiu, un numSr îndestulător de oficerl cu gradul cerut pentru a lor compunere ; membrii acestor consilii se vor lua din gradele imediat interiore, fără ca să pită fi maî mult de douîjudecătorlde un grad mal jos de cât acela al acusatului.

Dacă, cu totă disposiţia paragrafului precedent, va îi în divisiune, în corpurile de armată şi, detaşamente, lipsă de militar! cu gradul cerut pentru compunerea consiliilor de resboiu, car! sunt ataşate acolo, generalul va îngriji înlocuirea lor prin oficerl luaţi din armată.

La cas când generalul comandant nu va putea cu nici un chip compune consiliul de rSsboiti al cuartierulul general, se va procede de către ministerul de resboiu conform art. 20, sail va trămite pe oficerul inculpat în cercetarea unuia din consiliile din resboiu permanente în circumscripţiuniie teritoriale vecine. *Fr. 35.*



34. Dacă un general care a comandat o armată, saii un corp de armată, este dat în j udocată pentru vre-o faptăcomisăîn timpul când el a comandat acesta armată, nici unul din generalii cari aii fost sub ordinele sale în armată sau în corpul de armată, nu pote lua parte la consiliul de rSsboiu.

La cas de lipsă de generali pentru a compune consiliul de resboiu, incupatul se va trămite înaintea curţeî de casatiune, care, in secţiunî-unite, va procede şi va judeca conform dispoziţiilor acestui codice.

Funcţiunile de comisar regal se vor îndeplini de procurorul general al curţeî de casatiune. *Fr. 36.*

35. Articolele 5, 14, 21, 22, 23 şi 24 ale acestui codice se aplică şi la consiliile de resboiu în armată. *Fr. 37.*

### CAPITOLUL II

### Despre consiliile derevisie îu armatele active.

36. La cuartierul general al armatei se înfiinţeză un consiliu de revisiune; generalul comandant al unul corp de armată pote după trebuinţa serviciului, să mal înfiinţeze un consiliu de revisiune pentru una sau mal multe divisiunî, pentru unul sau mal multe detamente.

Membrii* consiliului de revisiune si comisarii re-

gali se iea dintre oficeril de armată., dtii corpurile de armată, din divisiune sau din detaşamentele pe lângă cari aceste consilii sunt ataşate. EI se numesc şi se înlocuesc de comandanții acestei armate, corpuri de armată, divisil saii detaşamente.

Comisarii regali sunt luați dintre oficeril superiori saii căpitani, saii dintre subintendanțil militari se sunt în activitate saii în reservă.

Articolele 22, 23, 26, 29 şi 30 ale acestui codice se aplică şi la consiliile de revisiune în armatele active. *Fr. 38—40.*

37. Dacă la cuartierul general, sau în ai'mată, saii în corpul de armată, sau în divisiune, sati în detaşamentul unde se formeză consiliul de revisiune, nu va fi un număr îndestul de oficerl cu gradul cerut, consiliul de revisiune se va compune de trei judecători cari vor putea fi luați, adică:

Preşedintele, dintre colonel! safi locot.-colonell;

Cel-lalțl judecători, dintre maiori.

Funcțiunile de comisar regal vor putea fi îndeplinite de un căpitan sau adjunct al intendenței militare în activitate sati în reservă.

In tote caşurile, preşedintele consiliului de revisiune trebue să fie cel puțin de un grad egal cu al acusatuluî. *Fr. 41.*

CAPITOLUL ill

Disposițiune comună celor doue capitole precedente.

38. Când se formezâ armate, corpuri de armate, divisiunl active sati detaşamente pentru a opera pe teritoriu sau afară în interiorul unei circumscripțiunl teritoriale, consiliile ordinare de răsboiti, cari se găsesc organisate în acea circumscripțiune, judecă tote căuşele de competința consiliilor de răsboiti în armată: iar consiliul de revisiune din Bucurescî judecă cele de competința consiliilor de revisiune în armată, până ce consiliile de resboiu şi consiliile de revisiune în armata activă se vor crea potrivit capitolelor f şi 11 din acest titlu. *Fr. 42.*

CAPITOLUL IV

Despre consiliile de răsboiu în comune, în județe şi în piețele de resboiu puse în stare de asediti sau învestit.

39. Când una safi mal multe comune, unul sau



mal multe județe se declară in stare de asediu, consiliul de răsboifi permanent al circumscripției teritoriale de care țin aceste comune sati aceste județe, pe lângă atribuțiile lor ordinare, judecă crimele sati delictele la carî le dă dreptul codicele de față şi legea asupra stării de asediu.

Reşedința acestor consilii pote fi strămutată prin decret regal în una din acele comune sati în unul din acele județe. *Fr. 43.*

40. In fie-care cetate sau tabără întărită declarată învestită, formarea unuia sati mal multora consilii de răsboiu se dă în ordinul de di al teritoriului pus în stare de asediu sati învestită

Funcțiunile acestor consilii înceteză îndată ce starea de asediu saii învestirea se va ridica, afară numaî de ceea-ce privesce judecarea crimelor şi delictelor a căror urmărire s'a început. *Fr. 44.*

41. Membrii consiliului de răsboiu stabilit în localitățile prevădute în articolul precedent, puse în stare de asediu sati învestite, se numesc şi se înlocuesc de şeful cel mal mare în grad, care, în lipsă de militari în activitate, pote să ia oficerl şi din disponibilitate, congediu, sail din reservă.

Dacă nu se va găsi în acea localitate, prevădută de articolul precedent, numărul îndestulător de oficerl şi de membrii aî intendenței militare cu gradul cerut pentru formarea consiliilor de răsboiu, lipsa se împlinesce cu gradele cele mal apropiate *Fr. 45.*

42. Articolele 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 21, 22, 23 şi 24 ale acestui codiee sunt aplicabile la consiliile de răsboiu, aşedate în localitățile puse în stare de asediu sail învestite. *Fr. 46.*

CAPITOLUL V.

Despre consiliile de revisie în comune, în județe şl în piețele de resboiu puse in stare de asediu sau învestite

43. Când una sau mal multe comune, unul sau mal multe județe sau declarat în stare de asediu, recursurile în contra sentințelor consiliilor de răsboiu se fac la consiliul de revisie al armatei.

Reşedința consiliului de revisie pote fi strămutată prin decret regal în una din acele comune sail în unul din acele județe. *Fr. 47.*

44. Când un oraş pus în stare de. asediu se află

prea depărta de locul unde residâ consiliul de revisie al armatei, se pdte înfiinţa un consiliu de revisie eventual, spre a revisui tâte recursurile ce se fac în contra hotărîrilor consiliilor de răsboiu pe timpul stăreî de asediu.

Membrii acestui consiliu de revisie se numesc şi se înlocuese de comandantul superior al locului conform, art. 41 al acestui codice.

La cas de a nu se putea compune consiliul de revisie cu numărul de membrii fixaţi de acesta lege, personalul acestui consiliu pote fi redus la trei membri, precum s'adis la art. 37. *Fr. 48.* ...

45. Articolele 26. 29, 30 şi 241) ale acestui codice se aplică, la consiliul de revisie care residă în localităţile puse in stare de asediti, *Fr. 49.*

### CAPITOLUL VI.

### Dispoziţiune comunii celor don'fi capitole precedente.

46. Dacă în pieţele de resboiu puse în stare de asediu se află deja înfiinţat consiliul de răsboifi safl consiliul de revisie, organisaţiunea se complectează dacă trebuinţa va cere, potrivit dispoziţiunilor precedentelor două capitole. *Fr. 50.*

1) De şi se menţiorie'ză în tote ediţiile oficiale art. 24, credem totuşi că legiuitorul a voit a vorbi de art. .04.

## TITLUL HI

### DESPRE PRETORI.

47. Când o armată se află pe pămînt străin, marii pretori şi pretorii, osebit de atribuţiile poliţiei carî le sunt atribuite de reglementele militare, exercită o jurisdictiune care este mărginită şi regulată de aceste codice *Fr. 51.*

48. Marele pretor exercită jurisdicţiunea sa prin el însuşi sau prin pretori pe tot teritoriul ocupat de armată, pe flancurile şi în spatele armatei.

Fie-care pretor exercită jurisdicţiunea sa în divisiunea sau detaşamentul din care face parte, precum şi asupra flancurilor şi spatelui acestei divisiunî sau acestui detaşament.

Marele pretor, precum şi pretorii, judecă singuri, ajutaţi de un grefier, pe care el singuri '1 aleg dintre sub-oficeril şi brigadierii gendarmeriel. *Fr. 52.*



# CARTEA II

## DESPRE COMPETINŢA TRIBUNALELOR MILITARE.

### DISPOSIŢIUNI GENERALE.

49. Tribunalele militare dau hotărîre numai asupra acţiunel publice, afară de caşurile prevădute prin art. 71 al acestui codice. Ele pot, cu tote acestea, ordona, în folosul proprietarilor, înapoiarea obiectelor luate (saisis) saft a pieselor de convincţiune, când nu este loc de a pronunţa confiscarea lor.

Militarul care, mal înainte de a se înrola în oştire, a comis vre-o infracţiune prevădută de codicele penal ordinar, este justiţiabil de tribunalele ordinare, şi autoritatea militară va fi datore a-1 preda autoritate! civile, când i se va facerechisiţiune. *Fr. 53.*

Consiliele de resboiu sunt competente a judeca pe asimilaţii cu militarii carî în momentul comiterii infracţiune! n'ar fi justiţiabilî de aceste consilii, când însă delictele s'au comis în complicitate cu militari. Cas. II, 10 Sept, 82; Dr. 09/81-82 p. 556; şi 75/81-82, p. 608. B. 82, p. 900.

50. Acţiunea civilă nu pote fi urmărită de cât înaintea tribunalelor civile; exerciţiul el rămâne suspens pe cât timp nu s'a dat o hotărîre definitivă, asupra acţiune! publice intentată maî înainte sau în timpul urmărirel acţiune! civile. *Fr. 54*

1. Dacă Pr. P., prin al. ultim de sub art, 11, în cas de hotărîre achitătore, închide pârţeî civile orî-ce drum de judecată înainteatribunalelor civile, prin art. 389 al aceleiaşi legiuiri, curtea juraţilor se vede îndrituită a hotărî asupra daunelor-interese pretinse de partea civilă sau de acusat, în câte trele casuiî de absoluţiune, de condemnare sau de achitare. Motivul care a îndemnat pe Lg. să stabilescă acesta deosebire între drepturiie decurgând pentru părţi din delictele deferite tribunalelor corecţionale şi celor de simplă poliţie de cele date competenţei curţilor cu juraţi, este justificat maî mult pe cause de prudenţă şi spre evitare de contradicţiune, care, după sistemul organisat de proc. în materie de delicte corecţionale şi de simplă poliţie, ar da nascere la hotărîri adesea opuse în resultatele lor, unele şi altele fiind chemate să statueze şi asupra fiinţei şi asupra responsabilităţii saii urmărilor unuia şi aceluiaşi fapt imputat aceleiaşi persone; ar fi fost cu de-

săvîrşire desordonat, în caşul când Lg. nu ar fi stins parii! vătămate orî-ce drepturi Ia pretenţiuni civile contra celor achitaţi pentru delictele corecţionale şi de simplă poliţie, a se vedea instanţa civilă dând liotărîrî contradicet6re celor penale, de 6re-ce şi unele şi altele fiind ţinute a-şî motiva dispositivele lor, sunt chemate a se conduce, în apreciarea faptelor şi în stabilirea mijlocelor de învinovăţire sau de disculpare, pe convicţiunea trasă din-tr'unul şi acelaş mănunchiu de probe orî sistem de dovedire. După cuprinsul celor stabilite prin titlul II din Pr. P., unde •se trate"ză despre căuşele carî trebuesc a fi supuse juraţilor, *şi* maî cu sema din contextul celor prevedute la art. 366 şi urm., art. 39î şi 390 acelaş cod, reese netăgăduit acesta regulă, după carî decisiunile, orî-carî ar fi ele, ale unor asemenea instanţe criminale nu sunt supuse îndatorire! pentru juraţi de a •enumera mijI6cele de convicţiune în verdictul ce daţi, nicî a urma vre-o norma precisăîn cumpănirea probelor, de aci decisiunea acestor curţi urmând *a,* fi dată nemotivată orî-carî ar fi căuşele carî maî în urmă reman a fi invocate de pacient in sprijinirea pretenţiunilor luî •civile, acesta nu va putea da jiascere la hotărîrî contradictorii, juraţii luând drept m8sură a îndatoririlor lor numaî intima lor convingere, pe cand singurii judecători aî daunelor în asemenea casurî, remân după lege obligaţi să indice şi să preciseze motivele carî au contrihuit la darea hotăririî lor; prin urmare acesta stare de fapte şi numaî acesta, a trebuit să îndemne pe Lg. coduluî de proc. penală să se depărteze, prin art. 389 al seu, în căuşele de competenţa juraţilor de regula statornicită prin al. ultim al art. 11 din zisa proc. şi să împuternicescă pe partea vătămată să facă a'sî valora despăgubirile civile, chiar şi în caşul când agresorul seu ar fi fost achitat în penal. Din cele stabilite la cartea IU din C. J. M., unde se trate"ză despre proc. înaintea Trib. militare, maî cu deosebire din dispoziţiunea limitativă făcută prin art. 134 privitore la enunţările ce trebue să coprîndă hotărîrile conyilielor ele resbel cu jurisdicţiunî esceptionale şi singure competente a se pronunţa, după cuprinderea art. 51 şi 52 din arătatul cod, asupra tuturor delictelor imputate unuî militar sub drapel, reese în chip neîndoios că, întocmaî ca şi curţile cu juraţî, aceste instanţe militare nu sunt chemate a'şî motiva hotărîrile lor, membrii consilielor de resboiu, după organisarea ce legea promulgată la 24 Maiu 1881 dă Trib. militare însuşind dou5 rolurî juridice distincte: pe deoparte în apreciarea faptelor eî îndeplinind misiunea de juraţi, pronunţând verdicte afirmative sau negative numaî după intimă convingere, iar pe de alta, odată verdictul pronunţat, aceiaşî membri transformându-se în judecătorî cu sarcină şi de a aplica legea şi de a motiva acesta aplicaţiune: prin urinare în casurî de asemenea natură, nicî că p6te fi vorba de stingerea dreptului ce, conform art. 3Sţ» din legea de Pr. P., are partea vătămată de a face ca pretenţiunile eî civile să fie valorate înaintea judecătorilor civili, chiar în hotărîrile de achitare ce instanţele de represiune militare ar pronunţa în favorea unuî învinovăţit militar, într'alt-fel ar fi absolut injust şi nicî că a putut intra acesta în intenţiunea legiuitorului, de a se închide uneî părţi lesate orî-ce cale de a-şî urmări satisfaeţiunea cuvenită pentru daunele ce a suferit; aceiaşî intenţiune a legiuîIovului, maî resultă din chiar tiispositivul art. 50 din C. J. M., «•arc dacă pe de o parte desliracă j,e instanţele militare de orî-ce competenţă în ceea-ce privesee acţiunea civilă, făcend-o urmări bilă numaî înaintea Trib. <-iv. ordinare, pe de altă parte, proclamă ca regulă de conducere, că exerciţiul acestei acţiuni civile numaî atunci remâne suspendat pe cât timp nu s'a dat o hotărîre definitivă asupra acţiuniî publice, intenlată maî înainte saii în timpul acelei acţiuni, prin urmare orî de câte orî inst. represive militare nu au putut fi sesizate, lie din causa abstenţiuniî pârlii vătămate, de a denunţa raptul, fie din aceea ă magistratului militar însărcinat cu urmărirea uneî asemenea acţiunî penale, spre a se pronunţa şi în privinţa delictului, pentru reprimarea căruia singură societatea şî-a reservat dreptul dc a se ridica, acesta nu pote în nicî un chip zădărnici dreptul la reparaţiunî civile, ce pacientul ar putea legitima înaintea judecătorilor luî firescî, când maî cu semă numaî în caşul când acţiunea publică s'ar găsi pornită ar fi fost temere ca nu hotărîrea de daune interese pronunţată maî înainte de trib. civile, să influenţeze şi să prejudicieze resultatul judecăţii instanţelor penale militare pe carî Lg. în interesul numaî al apărăreî, a credul de cuviinţă a le pune la adăpost de orî-ce prevenţiune.Tr. Râmnicul-Vaicea, 5 Febr. 85; Dr. 33/84-85 p. 2G3.

2. Lg. C-J. M. n'a dispus nicăirî. nicî n'a înţeles a face, ca acţiunea în daune-interese să atârne numaî de posibilitatea intentării şi a acţiuneî publice derivând din faptele constatate; ;tce"stă acţiune, după cum se seie, fiind lăsată de Lg. prudenţei şi esclusiveî aprcciărî a magistraţilor militari competenţî a o porni. Trib. Râmnicu-Vâlcea, 5 Febr. 85; Dr. S3/84-8S p. 264.



# TITLUL I

## COMPETISTA CONSILIILOR DE KESfiOltT.

## CAPITOLUL I

### Compttinţa consiliilor de resboiu permanente în circumscripţiile teritoriale, în timp de pac e.

**51. Orice individ care se găsesce în armată în puterea legeî recrutare!* sati în orî-ce alt mod de angajare, este jusiiţiabil de consiliile de resboiu permanente în circurnscripţiunile teritoriale în timp de pace, după modurile arătate în articolul următor:** *Fr. do.*

Militarii, asimilaţii lor şi toţ ceî-lalţî indivizi arătaţi în artol, 52 şi 53 nu pot face recurs în casaţie în nicî un cas, contra hotărîrilor consilielor fie resboiu şi revisuire. Cas. II 11 Febr. 98; B. p. 287.

***52. Sunt justiţiabil! de consiliile de resboiu din circumscripţiunile teritoriale, în timp de pace, pentru tote crimele şi delictele afară de excepţiunile arătate la titlul IV al aceşteî cărţi:**

**1) Oficeriî de tote gradele, membrii corpului intendenţei militare, oficeriî**

de administraţie, guartjiî de artilerie şi geniti.

Medicii, farmaciştiîşi veterinarii militari şi şefii de musică pe cât timp sunt în activitate.

Oficeriî de reservă când sunt chemaţi sub arme;

'M lit. 2) Sub-oficeril, caporalii, brigadierii, soldaţii, musicanţii şi orî-ce asimilat cu militarii prin decretele de organisaţiune şi trecuţi în controlele armatei ca în activitate sub arme;

*B)* Călăraşii şi dorobanţii cu schimbul pe cât timp se vor afla sub arme.

Se consideră că sunt sub arme din momentul în care sunt chemaţi în serviciu şi până în momentul trămitereî la domiciliu;

4) Militarii, recruţii, angajaţii de bună-voiăşi indivizii asimilaţi cu militarii, lăsaţi în spitalele ciAile sau militare, sau călătorind sub paza forţei publice, sati arestaţi în stabilimente, în închisori şi penitenciare militare;

5) Recruţii lăsaţi pe Ia casele lor şi militarii trecuţi în congediu nelimitat şi reservă, când vor fi chemaţi pentru concentrări sau exerciţii;

6) Miliţiile şi glotele, din momentul afişăreî prin comune a chemărilor sub arme până în momentul trămitereî la vetrele lor;

7) Funcţionariiimpiegaţi, sub orî-ce titlu," în statu-rile-majore, administraţiunile ş' serviciile cari depind de armată, pentru tote crimele, delictele şi contravenţiunile ce ar avea înclinare cu serviciul militar lor încredinţat;

8) Şefii de garnisona în comunele rurale, chiar dacă nu ar ii fost personal chemaţi sub arme, pentru crimele si delictele prevedute la art.' 211, 214, 216, 217 si 218 C. J. M. şi art. 144 din C. P. C; 1).

y) Prisonieriî de resboiu. *Fr. 56.*

1. Inculparea unuî militar de un delict de drept comun dă loc la doue cestiuni din care una e o pura cestiune de drept penal, aceia de a sci care e- legea penală ce trebue săi se aplice, iar cea-l'altă, cu totul dinstinctă de cea precedentă, e jurisdicţiunea de care trebue să fie judecat militarul. In privinţa celeî d'întâî art. (î P, nu lasS. cea maî mică îndoială de vreme ce acest art. declară că legea represivă aplicabilă militarului, pentru delicte de drept comun, e Codul penal comun. Din acesta însă uu se pote induce câtuşi de puţin conelusiuJiea că militarul ar fi supus şi jurisdicţiuneî comune, cestiunea jurisdicţiuneî fiind o cestiune cu totul distinctă de acela a legiî de represiune aplicabilă. Gestiunea jurisdicţiuneî la care militarul e supus pentru delictele de drept comun, neresolvată dc P. şi de Pr. P. comună, se u(lă expresă tranşată în favârea juridicţiuneî militare de art. 4 din legea asupra justiţiei militare, lege care declară că a<'t?stă justiţie excepţională are asupra militarilor jurisdictiune atât pentru faptele relative la serviciu şi disciplină, cât şi pentru faptele săvârşite de dînşii în societate. Acest, principiu resultă şi din chiar art. din legea Curţii de Casaţiune, care declarând neadmisibil recursul militarului, contra decisiunilor tribunalelor militare, a avut în vedere principiul c9 militarul în orî-ce caz şi pentru orîce fapt, e justiţiabil de Tr. militare, căcî este evident că dacă acesta n'ar fî fost adeveratul principiu, citatul text n'ar fi putut închide militarului calea casaţiuneî pe motiv de incompetenţa tribunalelor militare a judeca pe militar pentru delicte de drept comun.—Cas. II, 14 Mart. 69; B. p. 07.

2. Recrutul care a comis furt prin efracţiune până a nu primi ordinul de chemare în armată, se judecă de instanţele judecătoresc! ordinare.—Cas. Vac. II Aug. 87; B. p. 04S.

3. iîătaia comisă de militari afară din îndatoririle relative la funcţiunea lor asupra unuî dorobanţ care nu se găsea în serviciul activ, se judecă de instanţele represive ordinare. Cas. Ii, 9 Nobr. 83; B. p. 1096.

*4.* Ofiţerii în activitate sunt justiţiabilî de Tr. Militare, nu de cela ordinare, pentru delictele de lovirî săvârşite în persona unuî civil. — Cas. II. 8 Mart. 9G; B. p 589.

5. Atentatele la pudore în contra uneî femei, de şi săvârşite de către un militar în exerciţiul funcţiuneî sale, totuşi ele trebuesc judecate dp Tr. ordinare întru cât prin C, J. M. se determină anume competinţa Tr. militare. — Cas. II, 17 Maî, S5; B. p. 448.

6. După al. 2 art. 52 C. J. M. ceî din armata teritorială nu* sunt justiţiabilî de Consiliul de resboiu de cât pentru delictele prevedute de Titlul II, Cartea IV, C. J. M. Delictul rupere! de sigîliî, pedepsit de art. 200 P. nu este prevedut la Titlul II Cartea IV—Cas. II, 8 Iun. 82; Dr. 70/31-82 p. 565.

7. Toţî preveniţii fără deosebire, sunt justiţiabilî de consiliele de resbel când sunt toţî militari sau asimilaţi cu militarii, chiar când unul sau maî mulţi dintre eî n'ar fi justiţiabilî de aceste consilii din causa posiţiuniî loi în momentul comîtereî crimei sau al delictului cum d. e. dacă unul din eî făc;:a parte din armata teritorială. - Cas. II, 10 Sept. S2; B. p. 900.

8. Călăraşul cu schimb, făcând parte din armata teritorială, este justiţiabil de Tr. ordinare pentru delictele de lurt. chiar dacă le-ar fi comis, fiind în activitate, în serviciu.—Cas. Vac. 23 Iul. S6; B. p. 599.

9. Delictul de furt. comis de dorobanţii făcend parte din armata teritorială se judecă de Tr. civile.—Cas. II. *21* Ian. SS; B. p. 79.

10. Faptul de furt al călăraşilor afiaţî în serviciul subprefectureî, este de competinţa instanţelor ordinare de a-l judeca, iar nu al consiliului de resbel. — Cas. Vac. 5 Iul. 88; B. p. fir,o.

îl. Când uu soldat în trupa cu schimbul comite, în timpul când se afiă liberia domiciliul seu, un delict, afară din cele prevedute la titlul II, cartea IV C. J. M. nu este justiţiabil de Tr. militare ci de cele ordinare civile. In acest cas complicele seu militar este justiţiabil tot de Tr. civile.—Cas. II. 24 Mart. S9; B. p. 374.

12. Caporalii şi soldaţii do-

1) Citesce: Codul penal civil.

robanţî cu schimbul sunt justiţiabilî de Tr. ordinare civile pentru delictele de lovirî şi maltratări săvârşite în timpul pe când uu se aflau în activitate. — Cas. II, 21 Iun. 89; B. p. 658.

13. Soldaţi din trupa cu schimbul sunt justiţiabilî de Tr. militare numaî pentru delictele coprinse Ia titlul II, cartea IV, C. J. M. Când, dar, faptul nu intră în acele casurî. este de competinţa instanţelor ordinare. — Cas. II, 7 Maî 90; B. p. 695.

14. Delictul de omor fără voe, comis de un soldat din armata teritorială, este de competinţa Tr. civile.—Cas. 11,11 Aug. 90; B. p. 944.

15. Călăraşii cu schimbul din armata teritorială sunt justiţiabilî de Tr. ordinare civile, pentru faptul de lovirî săvârşite în persona unuî nemilitar chiar dacă călăraşii se găseau în serviciul activ. — Cas. II, 8 Iul. 02; B. p. 695.

16. Soldatuldin armata teritorială este justiţiabil de Tr. militare pentru delictul de furt de bani aî Statuluî, comis în timpul pe când se află în serviciul activ (precum e caşul cand se află de gardă"), fie că el era saii nu comptabil de aceî bani.—Cas. ÎI, 12 Oct. 92; B. p. 911.

17. Militarul în ccngediunue justiţiabil de Tr. militare pentru delictul de ultraj al unui şef de gară, acest fapt neintrând în caşurile prevedute de tit. II, cartea IV. C. J. M. — Cas. II, 4 Aug. 92; B. p. 709.

18. Sub-locotenentul aflat în posiţie de disponibilitate şi căruia i se impută un fapt care nu cade sub previsiunile titlululuî II, Cartea IV, C. J. M. e justiţiabil de Tr. ordinare. — Cas. II, 25 Febr. 87; B. p. 173.

19. Delictul de bătae comis de şeful garnis6neî este justiţiabil de instanţele represive ordinare când nu se constată căa fost comis în îndeplinerea datoriilor sale. — Cas. II, 17' Iun. 83; B. p. 698.

20. Şeful de garnizonă, care bate şi aresteză in mod ilegal pe o persónă e justiţiabil de Tr. ordinare dacă aceste infracţiuni nu Ie-a comis în exerciţiul funcţiei sale. — Cas. II, 15 Tul. 85; B. p 566.

21 Şefiî de garnisona din comunele rurale nefiind instituiţi printr'o lege şi numirea lor neemanând de la o autoritate superioră militară, nu sunt justiţiabilî de Tr. militare.—Cons. Rev.12 Aug.85; Dr.2/85-86 p.13.

22. Şefii de garnisona din comunele rurale numaî atunci sunt justiţiabilî de consiliile de resboiu când nu ar fi executat ordinele sau disposiţiile atlngătore de îndatorirea lor de şefi de garnis6nă. Ast-fel faptul de a lovi pe cine-va neintrând în atribuţiunile sale de şef de garnis6nă, va fi judecat de către instanţele represive ordinare — Cas. II. 13 Ian. 97; B. p. 61.

23. Delictul de lovire săvârşit de un şef de garnisona, în timpul când dînsul 'nu se află. în exerciţiul funcţiuneî sale,, constitue un delict comun care urm6ză a fi judecat de Tr. civile. — Cas. II, 16 Oct. 89 ; B. p. 882

24. Delictul de lovire săvîrşit de şeful uneî garnisone din comună rurală intră în competinţa tribunalelor ordinare d'a fi judecat, de 6re-ce, după art. 52, al 7 C. J. M. şefii de garnis6năsunt justibill de Tr. militare numaî când nu execută ordinile sau disposiţiunile atingatore de îndatorirea lor. — Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 801.

25. In urmamodificăreî adusă C. J. M. prin legea din 27 Martie 1894 şi asemenat art. 52. al. 8 din acesta lege modificătore, şefiî de garnisona în comunele rurale sunt justiţiabilî de Tr. ordinare civile pentru delictul de lovire prevedut de arţ. 238. P. săvîrşit în persona unuî rezervist.--Cas. II, 18 Dec. 95; B. p. 1491.

20. Şefiî de garnisona sunt justiţiabilî de Tr. ordinare pentru delictele de lovirî sau. răniri prevedute de art. 238. — Cas. II. 23 Ian. 96; B. p. 125.

27- Miliţienii fac parte din armata teritorială şi deci sunt justiţiabilî de Tr. ordinare, când, ca în speţă, fiind trimeşî a prinde un bănuit hoţ de vite, îl bat după ce l'au prins. — Cas. II. 2 Mal 84; B. p. 437.

28. Miliţianul acusat că, în calitate de şef de garnisână, a luat mită de la miliţieni şi reservist!, este justiţiabil de Tr. ordinare, de 6re-ce acest delict nu e prevedut în tUl. II, Cartea IV, C. J. M. - Caa. II, 19 Apr. 88; B. p. 420.

29. Gardistul care comite un delict corecţional, în timp de pace, se judecă de Tr. civil.— Cas. II, 25 Maî 82; B. p. 611.

30. Faptul de bătae ce se impută unuî jandarm, în exerciţiul funcţiuneî sale de a constata contravenţiuni administrative, este justiţiabil de Tr. civile. — Cas. II, 22 Iun. 79; B. p. 574.

31. Delictul comis de un soldat în complicitate cu un civil, e^te de competinţa instanţelor civile ordinare de a-l jndeca.— Cas. II, 2 Maî 79; B. p. 436.

32. Orî de câte ori un militar, comite o crimă saii un delict în complicitate cu un civil, Trib. civile ordinare sunt competinte a-l judeca.—Cas. II, 6 Maî 80; B. p. 151.

33. Dacă urmărirea unuî delict atinge individî carî nu sunt justiţiabilî de Tr. militare, fie ca complici, fie ca tăinuitorî, toţî preveniţii fără osebire vor fi judecaţi de Tr. ordinare. — Cas II, 12 Mart. S5 ; B. p. 215.

34. Orî-ce delict săvârşit de un militar în complicitate cu un civil se judecă de Trib. civile. *Aşa dar, faptul de abus de putere şi de maltratări săvârşite de un caporal rezervist şef de g"arnis6nă, în complicitate cu alţi miliţieni, nu în timpul când aceştia sunt chemaţi pentru instrucţie, este de competinţa tribunalelor civile iar nu militare, căcî aceî miliţieni sunt consideraţi ca militari, conform art. 29 din legea asupra organisăreî comandamentelor, numai în timpul când sunt chemaţi, în dilele de Duminecă, pentru instrucţie, saă când sunt concentraţi prin decret regal. — Cas. II, 11 Mart. 92; B. p. 267.

35. Militarul care are complici civili într'un delict sau crimă ce i se impută, este justiţiabil de Tr. civile.—Cas. II. 12 Iul. 89 ; B. p. 685. Idem : Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 801.

36. Orî-ce crimă sau delict comisă de un militar în activitate, în complicitate cu alţî civili streini, se judecă de Tr. militare, fără nici o distincţiune între străinii domiciliaţi în ţară şi carî se bucură de 6re-carî drepturi civile şi între streini domiciliaţi în străinătate şi carî au numaî o trecere prin ţara; cu alte cuvinte, toţî carî nu au dobândit împămîntenirea şi decî usul drepturilor cetăţenescl politice în ţară, adică, toţi carî nu sunt românî sau naturalisaţî românî, sunt consideraţi ca străini.—Cas. II, 21 îun. 93; B. p. 639.

37. Militarii şi asimilaţii militari, nu pot în nid un cas avea recurs în casaţiune contra hotărîrilor consiliului de revisiune care 'I condamnă pentru faptele săvârşite în momentul când erau militari. — Cas. II, 14 Mart. 86; B. p. 234. Idem: Cas. II, 9 Sept. 92; B. p. 807.

38. Un militar odată liberat din serviciu şi trecut în reservă, ne maî avend drept la

nicî o aloeaţiurie iru pote fi justiţiabil de TrVrriilitare pentru faptele ce ar comite ea atare. Cbnfbtfm art. 52 al 4 C. J. M. reservîştiî sunt justiţiabilî de Tr. militare, numai când vor fi întruniţi pentru reviste safl; exerciţii potrivit legeî armatei. — Cons, de revis. 16 Sept. 90; Dr. 66/91, p. 480.

39. Militarii desertorî, pentru crimele saii delictele ce comit în timpul când sunt declaraţi desertorî şi ştergî din control, sunt justiţiabilî de Tr. civile — Cas. II, 28 lan. 76; B. p. 45. Idem: Cas. II, 28 Ian. 76; B. p. 47.

40. Delictul comis de un soldat dezertor, neşters încă din controlele armâteî este justiţiabil de Tr. militare. — Cas. II, 19 Dec. 88; B. p. 1088.

41. Prin art. 52 C. J. M. actual, ne maî adăugându-se^ şi cuvîntul ***present,*** rSmâne bine înțeles că ceî neşters! din controlele armatei, de şi desertorî, sunt consideraţi ca făcând parte din armata activă, adică ca şi ceî presinţî, şi în aşa caz sunt justiţiabilî de Tr. mili: tare. - Cas. II, 5 Febr. 89- B. p. 224.

42. Consiliul de resbel este competinte să judece delictele şi crimele săvârşite de un militar in activitate Militarul în activitate se consideră ca atare până în momentul emitere! ordinuluî de liberare şi ştergereî sale din contr61e. — Cas. II, 7 -*A-Avt.* 89; B. p. 334.

43. Crimele şi delictele săvârşite de un soldat, după ce dînsul â, fost şters din controlele armatei, sunt de competinţa tribunalelor ordinare. - Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 799.

44. După art. 52, 53, O. J. M. şi 525 Pr, P. militarul deserTor, neputând fi considerat în activitate de serviciu, este justiţiabil de instanţele de drept comun pentru delictele de drept comun comise de dînsul, în urma deşertare!.— Cas. II, 17 Mart. 93; B. p. 290.

45. După dispoziţiunile legeî posiţieî ofiţerilor, refoTma se pronunţă printr'un decret regal, în urma raportului ministerului de resboiu făcut pe temeiul verdictului consiliului de reformă constituit conform aceleî legi (art. 19legea posiţieî ofiţerilor). Consiliile de reformă sunt consilii militare cu însărcinarea de a da avisul lor în ore-care casurî pentru trecerea în posiţiedereformă, între alţiî, şi a ofiţerului de reservă, ca mesură de disciplină,pentru motivele prevedute de art. ISal legeî posiţieî, ast-fel pentru purtarea rea din obişnuinţă pentru greşeli grave contra onoreî (conform art. 16 şi 18 al legeî posiţieî). In Franţa decisiaprin care un ofiţer e reformat e un act de administraţie contra căruia se pote recurge la consiliul de stat pentru esces de putere şi violarea formelor substanţiale. Prin art. 68 C. J. M. din 1881 se recunoscea dreptul a recurge contra aviselor consilielOr de anchetă la consiliul de revisie. Dacă recursul Ia consiliul de revisie a lost suprimat cu ocasia revisuiriî la 1894, sau dacă recursul contra uneî decisiunî a consiliului de reformă se p6te îndrepta la consiliul de revizie, acesta pe temeiul şi din causa dispoziţiilor art. 70 § 1 C. J. M. în care se face menţiune şi de consiliul de anchetă, acesta nu e acum în discuţie de ore-ce nu este deferită Casatiune! o decisiune a consiliului de revisie prin care acesta ar fl avut a se pronunţa asupra recursului făcut contra decisiuneî consiliului de reformă de către recurenţi. Nu se p6te recun6sce dreptul de recurs la Casatiune pe temeiul art. 36 al. c. din legea Curţeî de Casatiune pentru că consiliile de anchetă sau dc reformă



nu sunt tribunale militare precum le prevede Q, J, M. ci comisii militare spre a da aviHurî, şi dacă aceste avisuri se dauprinobservarea unor forme iji dacă ele se intitulează verdicte sau decişii totuşi nu sunt decişii ale unuî tribunal milL 1ar în sensul art. 36 al. c. <,'!iiar dacă s'ar susţine că şi consiliile de reformă sunt tribunale militare în sensul art.

al. c. legea curţii de Casa-: ţiune, totuşi pentru admiterea recursului în Casatiune recursul trebue să fie îndreptat de un civil, iar nu de un ofiţer în reservă, care fie că e convocat saii nu, e supus jurisdicţiei consiliilor de reformă de o potrivă confdrm art. 16 al legeî posiţieî ofiţerilor. De altmintrelea, e fără utilitate a cerceta dacă consiliul de reformă era necompetent în cât privesee persona ; sau obiectul liind-că numaî consiliul de revisie ia care s'ar îndrepta recursul, fiind acesta cu putinţă, ar avea a cerceta dacă consiliul de reformă a fost saii nu competent. Dacă am putea presupune că un consiliu de reformă fără competenţă, fără îndeplinire de forme esenţiale, procede şi în mod esclusiv reforme'zâ pe un ofiţer sub motivul că onorea militară ar fi atinsă, dacă s'ar presupune că consideraţii străine de exigenţele adeverate ale disciplinei sau ale onoreî militare, aii militat când s'a dat verdictul pentru reformarea unuî ofiţer în reservă şi dacă pentru asemenea casurî am crede că trebue a se da mijlocul pentru a putea cere anularea verdictului de către Curtea de Casatiune, în cas când n'ar fi recursul posibil, conform C. J.M. din_l881 art. 68 la consiliul de revisie, totuşiîn actuala stare a legilor nu se p6te crea un drept de recuri Ia Curtea de Casatiune, ace"stă Curte neaveod dreptul şi competinţa de a anula orî-ce act administrativ nul sau abusiv, precum e de> cisia consiliului de reformă, cerinţă a cărei realisare ar fi in sine neapărată pentru ocrotirea orî-căror drepturi, contra orl-căreî atingeri abusive. Ast-fel fiind sub tote aceste raporturi recursul în sine este ne-: admisibil.—Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 81/98, p. 681. Idem: Cas. II, 28 Sept. 98; B. p. 1134.

46. Justiţiabilî de Tr. militare sunt numaî aceî militari carî se află în închisorile militare, nu însă şi ceî carî, de şi condamnaţi do autorităţile militare, se găsesc în închisori civile, în speie, acusaţiî comiţend faptul ce li se impută într'un penitenciar civil, Tr. civile ordinare sunt competente a-î judeca. — Cas. II, 27 Apr, 82; Dr. (58/81-82, p. 548.

47. Cadrele armatei teritoriale fiind permanente, ofiţerii ce compun aceste cadre sunt justiţiabilî de Tr. militare; circumstanţa că un atare ofiţer a comis delictul de mărturie mincinâsă înaintea unuî Tr. ordinar, fără ca să se fi făcut vr'o denunţare de mărturie mincinosă în sensul art. 355 Pr. P. nu atrage competinţa Tr. ordinare d'fl judeca aeest delict. Cas. II, 19 Mai 92; ti. p. 503.

48. Deşi jandarmeria înfiinţată prin legea din 1893, Sept. 1, are o organisare militară, însă jandarmii, pentru delictele ce comit nu sunt justiţiabilî după C. J, M. după cum acesta reiese din art. 52 din C. J. M. modificatla27 Mart. 94, în urina legeî jandarmăriei, şi unde nu s'a trecut şi jandarmii între ceî justiţiabilî de Tr. militare. Numaî, şi cel mult, pentru fapte de contravenţie la disciplină, eî sunt justiţiabilî după rrguleie militare. — Cas. II, 4 Mart. 96; B. p. 534.

49. O dată anulată o H. condemnătore contra unul militar,

consiliul de resbel înaintea căruia se trimite afacerea spre judecare, este competent a o judeca, de *şi* militarul fusese şters din centralele armatei în virtutea hotftrîriî anulate. Acel militar, înaintea consiliului de rSsboiu, se găsesce în posițiunea în care se găsea până la pronunțarea hotărîreî condemnatore anulate. — Cas. II, 14 Iun. 89; B. p. 645.

50. O hotărîre pronunțată în contumacie de Tr. militare condamnând pe un militar la pedepse care atrag după sine ştergerea sa din controlele armatei este desființată cu desăvîrşire prin constituirea sa în stare de prisonier, aşa că prin acesta el a redevenit militar şi justițiabil de aceleaşi Tr. pentru faptele comise de dînsul în calitate de militar. Prin urmare hotărârile pronunțate în urmă şi față cu el de acele Tr. nu pot fi atacate cu recurs. — Cas. II, 24 Sept. 91; B. p. 1035.

51. Legea monopolului e o lege specială, şi după acostă lege, tote infracțiunile se judecă în apel de către Tr. civile, fără a se face veri o deosebiro între civili şi militari. O lege specială nu pate ii abrogată printr'o lege generală, de cât atunci când acesta se prevede în mod expres. Aşa dar militarii sunt justițiabilî de Tr. ordinare pentru contravențiile comise la legea monopolului.— Cas. II, 19 Aug. 80; B. p. 200.

52. Delictele silvice comise de militarî în activitate sau de asimilații lor. sunt de competința Tr. civile.— Cas. II, 2 Mart. 88; Dr. 39/88 p. 308; B. 88, p. 24'; Idem: Cas II, 10 Nobr. 92; B. p. 1028.

53. Sentința pronunțată de un Tr. civil asupra faptului imputat unor militari şi remasă definitivă, constitue lucru judecat pentru eî, şi ast-fel dînşiî nu mal pot fi judecați pentru acelaşi fapt de un alt Tr., fie civil fie militar, fără a se viola, autoritatea lucrului judecat şi principiul *non bis in idem.* — Cas. II, 9 Oct. 96; Dr. 70/96, p. 597. B. 96, p. 1408.

54. Spre a fi justițiabil de tribunalele militare, un militar chiar în reservă trebue să fi săvîrşit faptul de lovire în contra superioruluî. Calitatea de şefdegarnis6nă e numai o funcțiune iar nu un grad. —Cas. II; 7 Oct. 97; B. p. 1235.

55. Sunt justițiabilî de consiliul de resboiu intendanțîî, impiegații sub orî-ce titlu în staturile majore, administrațiunile Şi serviciile carî depind de armată, pentru tote infracțiune ce are înclinare cu serviciul militar lor încredințat. Prin impiegat într'un serviciu care depinde de armată legiuitorul a înțeles pe acela care este însărcinat sub orî-ce titlu cu un serviciu care depinde de armată. Ast-fel un maestru croitor de hatalion e justițiabil de consiliul de resboiu.— Cas. II, 5 Oct. 99; B. p. 1157.

56. Militarul care respândesce scirî irijuri6se contra superiorilor sSî, scirî pe carî aflându-le o altă persoană le publică prin diare, e pasibil de consiliul de resboiu nude curtea ctxjurî, căcî delictul de presă a fost comis de o altă persoană. — Cas. II; 20 Mart. 99; *B.* p. 454.

*** 53. Sunt asemenea justițiabilî de consiliile de resboiu, în circumscripţiile teritoriale, în timp de pace, dar numaî pentru crimele şi delictele prevedute la cartea IV, titlul II, militari} de:t6te gradele şi toți indivizii asimilați cu militarii;**

**1) Când sunt în disponibilitate sau în orî-ce fel**



**de congediu sau permisie;**

**2) Gradele inferiore cu schimbul, pe timpul când nu sunt sub arme;**

**3) Oficeriî de reservâ .şi gradele inferiore din congediu nelimitat şi reservă, când nu sunt sub arme, însă numai pentru crimele şi delictele prevedute la art. 211, 214, 216 şi 217 C. J. M,, comise din causa saii cu ocasiunea serviciului militar.** ***Fr. 57.***

1. Asemănat art. 53 C. J. M. militarii, când sunt în congediu sau permisiune, sunt justițiabilî de Tr. militare numaî pentru crimele şi delictele prevedute prin titiul II, cartea IV, din menționatul cod. Aşa dar, <rima de tâlhărie săvîrşită de un soldat, pe când dînsul era 7ii congediu pentru causă de boia, neintrând între faptele prevedute de citata carte, titlul II, dînsul este justițiabil de Tr. civile.—Cas. II. 18 Oct. 94: B. p. 998.

2. Dacă este constant că personele prevedute în art. 53 al. 3 C. J. M. sunt justițiabile, în principiu, de Tr. ordinare şi că numaî prin derogatiune şi în caşurile prevedute de acel articol, el sunt justițiabilî de Tr, militare, urmeză învederat că pentru t6te acele fapte pentru carî legea nu 'î asimileză cu militarii, el trebue să fie priviți ca civili şi deci au drept a ataca înaintea acesteî Curți, în virtutea art. 36 al. c. Nr. 1 din legea sa organică, botărîrile, date de Tr. militare pentru incompetență, orî de câte orî aceste Tribunale şi-ar fi însuşit căderea de a judeca fapte ce acea lege nu le-a dat dreptul de a le judeca. Dacă art. 74 din C. J. M. din 24 Maî 1881, declară în orî-ce cas recursul inadmisibil pentru ceî prevedutî în art. 51, 52 şi 53 din acea lege, acesta nu este adevărat de cât pentru persanele prevedute în aeea lege. Dacă printr'o lege posteri6ră, precum este aceea de la 24 Martie 1894, s'a introdus o dispoSițiune,— ce nu exista în legea anterioră, — şi în care s'a coprins printr'un al. la art. 53 şi ofițerii de reservă şi gradele inferi6re din congediul nelimitat şi reservă, însăpentru unebdelicte numai, este inadmisibil a se deduce ca Lg. din 1894, care n'a voit să asimileze pe aceste persone, în privința competința, de cât pentru delicte anume determinate, să fi voit a le asimila în aşa mod cu militarii, în cât să le ridice dreptul de recurs în casațiune, contra H. Tr. militare, chiar când aceste Tr. şi-ar fi însuşit căderea a judeca fapte ce acest aliniat nu le-a dat dreptul a judeca. — Cas. II. 9 Oct. 96; Dr. 67/96, p. 573. B. 96, p. 1412.

3. Din dispoziţiunile art. 53 al. 3 C. J. M. reese că ofițerii de reservă şi gradele inferiore din congediu nelimitat şi reservă, când nu sunt sub arme sunt, în principiu general, justițiabilî de Tr. ordinare, pentru t6te delictele comise de dînşiî, fie în contra particularilor, fie chiar în contra superiorilor lor. Prin derogatiune la acest principiu, al. 3 de sub art. 53 dâ în competența Tribunalelor militare delictele prevgdute la art. 211, 216, 217 din C. J. M. dar acesta nuinaîatuncî când aceste delicte ar fi fost comise din causa sau cu ocasiunea serviciului militar. Acesta derogatiune nu-şî are rațiunea în voința legiuitorului d'a menține pe aceste persone, şi atunci chiar când nu maî sunt sub arme, într'un raport cu superiorii lor de subordonanță sau autoritate. Acesta resultă din

chiar disposițiunile art. 2iG"și 217 din C. J. M., cad pe când lovirile date și insultele aduse de un militar superiorului seu sunt pedepsite chiar atunci când ele n'aîi avut drept causă serviciul militar, din contra, aceste loviri și aceste insulte nu sunt pedepsite în personele arătate în citatul art. 53 al. 3 de Tr. militare, de cât numaî atunci când ele aii avut drept causă serviciul militar, și dacă lovirile și insultele făcute superiorului au avut o altă causă, ele se judecă de Tr. ordinare. Lg. când a dat în judecata Tribunalelor militare lovirile și insultele aduse superiorului, de către personele prevedute în acest alineat, n'a plecat de cât de la ideia animosităței la care pote da naștere autoritatea ce a fost exercitată de superior pe timpul când aii fost sub arme, și a voit a-l apăra printr'o justiție maî repede, și pe care a credut-o maî exemplară, în contra insultelor saii ofenselor ce li s'ar aduce prin unul din modurile arătate în acest articol, d'aci însă nu se p6te deduce că competența Tribunalelor militare trebue menținută și atunci când injuriile sau ofensele sunt comise în condițiunî și prin mijloce de natură a face ca ele să ia în dreptul comun, caracterul și calificarea unuî alt delict, căcî ar fi a întinde competența unuî Tr. excepțional și la judecarea altor delicte de cât acelea ce legea i-a dat, ceea ce este inadmisibil în drept. Este constant în fapt că cuvintele pretinse injuriose n'au fost adresate personal căpitanilor B. și O. ci rostite într'o conferință ținută la Clubul muncitorilor, că recurentul de astăzi, în acea conferință articula contra numiților căpitanî, fapte precise și de o natură ast fel că de ar fi fost adeverate, supunea pe aceștia și Ia pedepsa prevedută de art. 222 C. J. M. și la ura și disprețul publicului. Aceste cuvinte, în asemenea împrejurări rostite, ar fi constituit în virtutea art. 294 combinat cu art. 299 P. r.u delictul de insultă, ci acela de calomnie. Din momentul ce este constant că faptul comis de recurentul ar fi putut constitui, delictul de colomnie, este învederat că Tr. militare, cărora legea nu le deferă de cât într'un mod excepțional judecarea deli ctuluî de insultă, nu puteau fi competinte a judeca și delictul de calomnie, un asemenea delict nu putea fi dar judecat de cât de Tr. ordinare și acesta în urma uneî acțiuni intentate de personele ce se pretindeau calomniate. Expresiunile întrebuințate pentru calificarea unor asemenea fapte de către cel ce le impută, chiar când ar fi ofensătore, n'ar putea constitui un delict separat și independent de existența sau necxistența delictului de calomnie, faptele imputate și calificarea lor nu pot forma de cât un singur tot, și dar inst. chemată a se pronunța asupra delictului celui maî grav, adică acela de [calomnie, este competentă a examina raportul ce există între calificarea faptului și existența luî. De altmintrelea delictul de calomnie ne existând de cât atuncî numaî când faptele imputate sunt nedovedite, ar fi un ce neînțeles, ca deși s'ar recunosce că aceste fapte n'au și fost în realitate comise și că dar cel ce le-a imputat nu putea fi considerat că a comis delictul de calomnie, totuși dînsul să fie condamnat pentru că a apreciat și calificat aceste fapte cu cuvinte insultăt6re. Dacă într'un asemenea cas ceva este de natură a atinge prestigiul și demnitatea acelui căruî se impută asemenea fapte, și dar să constitue o injurie pentru dînsul, nu suut cuvintele cu carî ele au fost fiililicate de imputător, ci comiterea lor. Aprecierea cea maî injuriosă, pentru cel ce le-a comis, Lg. chiar a făcut-o, judecând aceste fapte ca meritând n li pedepsite, sau de natură a iiinvoca ura și disprețul public Afară de acestea, voința legiuitorului ca cel achitat pentru delicte de calomnie să nu |nită fi condamnat pentru delictul de insultă, din causa calilifireî sau apreciere! ce a făcut, acestor fapte, resultă învederat din termenii generali •d imperativi din P. care ediclezâ că atuncî când *fapta imjiulată asupra cuî-va, se va dorrtit adevărată, imputătorul va fi n)>uraf de orî-ce pedepsa* și dar de pedepsa ce s'ar pretinde -Irn causa calificare! acestor l'.ipte. Din momentul ce este «•nustaiit că delictul ce se puicii imputa recurentului era delictul de calomnie și că un asemenea delict nu putea fi judecat, fiind dată posițiunea sa, dc cât de Tr. ordinare, resultă Învederat că acest delict a fost indecat de Tr. militare fără competința.—Cas. II, 9 Oct. OG; Dr. 67/B6, p. 573. B. 9(5. p. 1412.

4. Furtul comis de un soldat care este trecut în congediu nelimitat, este de competința tribunalelor ordinare. Cas. II, 1 Sept. 99; B. p. 1010.

5. Ofițerii de reservă, când nu sunt sub arme, sunt justițiabilî de consiliul de resboiu, în timp de pace, numaî pentru infracțiunile preverjute de art. -Ul. 214 și 210 C. J. M. Pentru >uî-ce alte infracțiuni sunt justițiabilî de Trib. ordinare. — i as. II; 12 Nobr. 17; B. p. 1368.



**54. Recruții, cel angajați de bună-voie, din momentul când au primit ordinul de plecare până la acela al adunării lor în detașament satt al Sntorcereî lor la corp; aceștia sunt justițiabilî consiliilor de rSsboiu numai pentru faptul de nesupunere, afară de cașurile prevSdute prin numerile 3 și 4 ale art. 52 de maî sus.** ***Fr. 58.***

Un recrut care comite o crîmă după ce a fost recrutat, dar înainte d'a primi ordinul de chemare nu este justițiabil de instanțele militare. Cas. II; 23 Sept. 98; B. p. 1123.

**55 Oficeriî de gendarmerie, sub-oficeriî și gendarmiî nu sunt justițiabilî consiliilor de rSsboiu pentru crime și delicte comise în exercițiul funcțiunii lor relative la poliția judecătorescă și la constatarea de contravențiune în materie administrativă.** ***Fr. 59.***

1. In regulă generală, jandarmii, ca orî-ce militari, sunt justițiabilî de Tr. militare, pentru delictele ce comit. Prin derogațiune la acest principiu eî nu sunt justițiabilî de Tr. militare pentru crime și delicte comise în exercițiul funcțiuneî lor relative la poliția judecătorescă și la constatarea de contravențiunî în materie administrativă. Din chiar termenii art. 55 C. J. M. reese că eî sunt justițiabilî de Tr. ordinare numaî când constată delicte și contravențiunî deja săvirșite, iar nu și când sunt chemați a lua mesurî preventive, și a împedica comiterea unor asemenea infracțiuni la legea penală saîi la legile administrative. Cas. I, 16 Apr. 93; Dr. 38/93, p. 300. B. 93, p. 406.

2. Jandarmii, ca orî-ce militari, sunt justițiabilî în principiu de Tr. militare pentru delicte comise de dînșiî. Prin derogatiune la acest principiu ofițeril de jandarmi nu sunt justițiabilî de Tr. militare pentru delictele comise în exercițiul funcțiuneî lor relative la poliția judecătoreseă și la constatarea de contravențiuni în materie administrativă. Așa dar competința tribunalelor civile fiind o compotințft excepționala, ea nu pote fi aplicată de cât la cașurile ce legea anume prevede. A menține ordinea pe stradă nu este o atribuțiiine a poliției judecătoresc!, ci o mesură de poliție preventivă, așa dar delictele comise de un jandarm în acostă din urmă calitate, neintrând în dispositiunile excepționale ale art. 56 C. J. M judecata lor urmeză a se face de către autoritățile competinte, în regulă generală, a judeca delictele comise de miiitarî, și prin urmare de Tr. militare. Cas. II; 21 Nobr. S8; B. p. 1004. Idem: Cas. II, 9 Dec. 88; B. p. 1070.

58 Când un individ, care este justițiabil înaintea consiliilor de resboiu, este urmărit tot într'un timp pentru o crimă sau un delict de competința consiliilor de resboiu și pentru o altă crimă sau delict de competința tribunalelor ordinare, el este maî întâiu tradus înaintea tribunalului competinte de a judeca fapta supusă pedepsei celei maî grave și pe urmă trămis, dacă va cere trebuința, și pentru Ceâ-laltâ faptă la tribunalul competinte. In cas do, j o îndoită condamnare, se • supune[numaî pedepsei celei mal grave. Dacă amân» ; doue crimele sau delictele i trag după sine aceeași per, j depsă, prevenitul se judecă maî întâiu pentru fapta ; supusă competinte! consilia ilor de resboiu *Fr. 60.*

1. Asemănat art. 56 C. J. M., când un individ este urmărit în aceiaș timp, pentru o crimă sau un delict de competința consilielor de resbel și pentru o altă crimă sau delict de competința trib. ordinare, el caută a fi tradus maî întâiu înaintea tribunalului competent de a judeca fapta supusă pedepsei celeî maî grave, și pe urmă trămis, dacă va cere trebuința, și pentru cea-laltă faptă, îaaintea celuî-lalttr. competent. Cas. Iii 17 Mart. 93; B. p. 290. Idem: Cas. II, 80 Maî 95; B. p. 810.

57. Prevenitul va fi tras înaintea consiliului de resboiu în a căruî circumscripțiune s'a comis crima sau delictul, sau înaintea aceluia în a căruia circumscripțiune a fost arestat, sau înaintea aceluia al garnisoneî corpului sau al detașamentului sefr. *Fr. 61.*

CAPITOLUL II

## Competința consiliilor de resboiu în armatele și divisiunile teritoriale în timp de resboiu.

58 Sunt justițiabilî de consiliul de răsboiu în armată pentru tote crimele *\ delictele:

1) Justițiabilil consiliilor ilo resboiu în circumscripțiunile teritoriale în timp ile pace;

2) Individiîîmpiegațl sub nrl-ce titlu în staturile-majc'ire, administrațiunile și sciviciui'ile cari depind de urmată;

3) Vivandierii și vivandierele, cantonierii și cantonierele, spălătoresele, comercianții, servitorii și alți individ! cari urmeză armata în virtutea permisiei date lor;

4) Gardele orășenescl și glotele, când sunt sub autoritatea militară;

In timp de pace tribunalele ordinare vor judeca, conform acestui codice, delictele comise de gardiști și crimele prevădute în acest codice;

5) Furnisoril armatei saii cel însărcinați cu aprovisionarea armatei, precum si representantil si impiegații lor. *Fr. 62 '*



59. Sunt justițiabilî de consliile de răsboiu, dacă armata este pe teritoriul inamic, toți individil preveniți sau ca autori sau ca '•omplîcî al vre-unel crime sau delict prevădute prin titlul II, cartea IV, a acestui codice. *Fr. 63.*

60. Sunt asemenea justițiabilî de consiliile de regboiu, când armata se găsesce pe teritoriul României în presenta inamicului, pentru crimele și delictele comise în coprirîsul acestei armato:

1) Străinii preveniți de crime și delicte prevădute prin articolul precedent;

2) Toți individil preveniți ca autori saii complici de crimele și delictele prevădute prin art. 197, 198, 199, 200,201, 242, 243,244, 245, 246 și 247 ale acestui codice. *Fr. 64.*

61. Sunt trași înaintea consiliilor de răsboiu ale divisiune! saîi ale detașamentului din care fac parte, militarii până la gradul de căpitan inclusiv și ce! asimilați rangurilor corespundătore. *Fr. 65.*

62 Sunt trași înaintea consiliului de răsboiu al cuartierulul general al corpului de armată:

1) Militarii atașați la cuartierul general până la gradul de colonel inclusiv și ce! asimilați cu militarii de ranguri corespuno'etore, atașați la acel cuartier general;

2) Maiorii, locot.-colonell, coloneii! și cel asimilați acestora cu rangul corespundător, atașați la divisiile ce compun corpurile de armată. *Fr. 66.*

Inculparea unul militar de un delict de dr'ep't comun dă loc la douS cestiuhT din care una e o pură peşţţune de drept penal, aceia, de a se sci care e legea penată ce trebue să i se aplice; ittr' cea-laltă cu totul distinctă de cea precedentă, e aceia d'a şe sci care e juridicţiunea de care trebue să fie judecat militarul. In privinţa cele! d'întâî art. 6 P. nu lasă cea maî mică îndoială de vreme ce acest art. declară că legea represivă aplicabilă militarului pentru delicte de drept comun, e Codul penal comun. Din ace"sta însă xiu se pote induce câtuşi de puţin conclusiunea că militarul ar fi supus şi juridicţiunel comune, cestiunea juridicţiuneî fiind o cestiune cu totul distinctă de aceia a legiî de represiune aplicabilă. Cestiunea jurisdicţiuneî la care militarul e supus pentru delict de drept comun neresolvată de P. şi de Pr. P. comună, se află expres tranşată în favorea juridicţiuneî militare de art. 4 din legea asupra justiţiei militare, lege, care declară că acestă justiţie excepţională are asupra militarilor jurisdictiune atât pentru faptele relative la serviciu şi . disciplină, cât şi pentru faptele săvîrşite de dînşiî în societate. Acest principiu resultă şi din chiar art. 36 lit. c. Nr. 1 din legeacurţil de casaţiune, care declarând neadmisibil recursul militarului, contra decisiunilor Tr. militare, a avut în vedere principiul că militarul în arî.ce cas şi pentru orî-ce fapt, e justiţiabil de Tr. militare, căcî este evident că dacă acesta n'ar fi fost adevăratul principiu, citatul text n'ar fi putut înohide militarului calea casaţiune! pe motiv de incompetenţa tribunalelor militare de ajudeca pe militar pentru delicte de drept comun. — Cas. II, 14 Mart. 69; B. p. 97.

**63** Sunt traşi înaintea; consiliului de răsboiu al cuartierulul general al armatei:

1) Militarii şi asimilaţii arătaţi în articolul precedent, când nu s'a întocmit consiliul de resboiu la ouartierul general al corpului de armată.

2) Militari! şi individil ataşaţi la cuartierul general al armatei;

3) Militarii şi individil asimilaţi cu militarii cari nu fac parte din nici una din divisiunile sau din nici un corp al armatei;

4) Oficeril generali şi individil cu ranguri Corespundătore acestora între» buinţaţl în armată.

Cu tote acestea, generalul comandant, dacă va găsi de cuviinţă, pote să-I pună la disposiţia ministerului de resboiu, şi la asemenea cas el sunt trimişi înaintea consiliului de resboiu al uneia din circumscripţiunile teritoriale cele mal apropiate *Fr. 67.*

**64.** Orl-ce individ justiţiabil consiliilor de resboiu ale armatei, care nu e nici militar, nici asimilat cu militarii, este trimes înaintea unui consiliu de răsboiu de armată cel mal învecinat de locul unde s'a comis crima sau delictul, sati de locul unde prevenitul s'a arestat. *Fr. 68.*

**65.** Regulile de competinţa statornicite pentru consiliile de răsboiu în armate sunţ observate în circumscripţiunile teritoriile cari sunt declarate în stare de răsboiu prin un decret al Regelui. *Fr. 69.*

CAPITOLUL III

## Competinţa consiliilor dc resboiu în comune, în judeţe şi in pieţele de resboiu puse în stare de asediu.

**66** Consiliile de răsboiu, în circumscripţiunea cărora se găsesc comunele, judeţele şi pieţele de resboiu, declarate în stare de asediu safi investite, judecă tote crimele şi delictele comise de justiţiabilî consiliilor de resboiu de armată, conform cu art. 59 şi 60 precedente, fără prejudiciul legeî speciale pentru starea de asediu. *Fr. 70.*

CAPITOLULI V

## Dispoşiţiune comună celor treî capitole precedente.

**67.** Hotăririle date de consiliul de răsboiu pot fi atacate prin recurs la consiliul de revisie.

Facultatea pentru condamnaţi de a face recurs în ravisie, în conformitate cu § 3, art. 92, pote fi timporar suspendată pentru armatele active în timp de răsboiu, prin decret al Regelui, după avisul consiliului de miniştri.

Comandantul superior al unei cetăţi sau lagăr întărit, care este asediat sau investit, va avea asemenea drept d'a ordona suspendarea dreptului de recurs în revisie.

In tote caşurile, când acăstă măsură se va lua, ea se va aduce la cunoscinţă trupelor prin ordin de di şi la cunoscinţa locuitorilor prin publicaţiune.

Ea nu va avea putere de cât asupra condamnaţilor pentru crime şi delicte comise în urma acelui ordin de di, şi condamnările la m6rte sau la orl-ce altă pedepsa infamantă nu vor fi executate de cât în urma unul ordin semnat de oficerul care a ordonat darea în judecată. *Fr. 71.*

• TITLUL II

COMPETINŢA CONSILIILOR DE REVISIUNE.

* **68.** Consiliile de revisiune se pronunţă asupra recursurilor făcute în contra hotărîrilor consiliilor de răsboiu ce depind de dinsele. *Fr. 72.*

1. După dispozițiunile legeî posițieî ofițerilor, reforma se pronunță printr'un decret regal, în urma raportului Ministrului de resboiu-,; făcut pe temeiul verdictului, consiliului de reformă constituit conform acelei legi'(art. 19 legea posițieî ofițerilor). Consiliile de reformă sunt consilii militare cu însărcinare de a da avisul lor în oare-cari casurî pentru trecerea în posiția de reformă, între alțiî şi a oficeruluî de reservă, ca mesură de disciplină pentru motivele prevedute de art. 18 al legeî posițieî, ast-fel pentru purtarea din obişnuință, pentru greşeli grave contra on6reî, (conform art. 16 şi 18 a legeî posițieî). In Franța decisia prin care un oficer este reformat, este un act de administrație contra căruia se p6te recurge la consiliul de stat pentru esces de putere şi pentru violarea formelor substanțiale. Prin art. 68 C. J. M., din 1881 se recunoseca dreptul de a recurge contra aviselor consiliilor de anchetă la consiliul de revisie. Dacă recursul la consiliul de revisie a fost suprimat cu ocasia revisuireî C. J. M. la 1894, sau dacă recursul contra uneî decisiunî a consiliulnî de reformă se p6te îndrepta la consiliul de revisie, acesta ne^temeiul şi din causa dispozițiilor art. 70, § 1, C. J. M., în care se face mențiune şi de consiliul de anchetă, acesta nu e acum în discuție de ore-ce nu este deferită Curțiî de Casatiune o decisiune a consiliului de revisie prin care acesta ar fi avut a se pronunța asupra recursului făcut contra decisiuniî consiliului de retormă de către recurenți. Nu se pote recunosce dreptul de recurs la Curtea de Casatiune pe temeiul art. 36, al. c. legea Curțeî de Casatiune pentru că consilile de anchetă sau de reformă nu sunt tribunale militare precum le prevede C. J. M., ci comisii militare spre a da avisurî, şi dacă aceste avisurî se dau prin observarea, unor forme, şi daeă ele se intitulează verdicte sau decisiî, totuşi nu sunt decisiî ale unuî tribunal militar în sensul art. 36, al. c. Chiar dacă s'ar susține că şi consiliile de reformă sunt tribunale militare în sensul art. 36, al. c. legea Curțiî de Casatiune, totuşi pentru admiterea recursului în Casatiune recursul trebue să fie îndreptat de un civil iar nu de un ofițer în reservă, precum e recurentul, care fie că e convocat sau nu, e supus juridicțieî consiliilor de reformă de o> potrivă conform art. 16 al lege! posițieî oficerilor. De altmintrelea, e fără utilitate a cerceta dacă consiliul de reformă era necompetent în cât privesee persona sau obiectul, fiind-că numaî consiliul de revisie la care s'ar îndrepta recursul, fiind acesta cu putință, ar avea a cerceta dacă consiliul de reformă a fost sau nu competenta Dacă am putea presupune că un consiliu de reformă fără competență, fără îndeplinirea de lorme esențiale, procede şi în mod exclusiv reformezi pe un oficer sub motive că onorea militară ar fi atinsă, dacă s'ar presupune ca considerații streine de exigențele adeverate ale disciplinei saii ale on6reî militare, aii militat când s'a dat verdictul de reformarea unuî oficer în reservă şi dacă pentru asemenea casurî am crede că trebue a se da mijlocul pentru a putea cere anularea verdictului de către Curtea de Casatiune, în cas când n'ar fi recursul posibil, conform C. J. M. din 1881, art. 68, la consiliul de revisie, totuşi în actuala stare a legilor nu se p6te creea un drept de recurs la Curtea de Casatiune, acesta Curte ne avend dreptul şi competința de a anula orî-ce act administrativ nul sau ăbusiv, precum e deeisia consiliului de reformă, cerință a căreî realisare ar fi în sine neapărată pentru ocrotirea orî-căror drepturi contra orîcărei atingeri abusive. Ast-fel Mind, sub tote aceste raporturi recurul în sine este admisibil. Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 81/98, p. 631. Idem: Cas. II, 28 Sept. 98: li. p. 1134.



2. Calitatea gradului la care este numit cine-va prin decret regal, este continuă, află-se el în cadrele active ale armatei sau în reservă sau în milițiî, ast-fel că consiliul de reformă e competent a judeca şi pe un ofițer în miliție, dacă mal pote conserva gradul de ofițer prin purtarea ce are. — Cas. II; 15 Febr. 99; B. p. 1318.

3. Toți prevenițiî fără deosebire, sunt justițiabilî de consiliele de resbel când sunt toți militari sau asimilați cu militarii, chiar când unul sau maî mulți dintre eî n'ar fi justițiabilî de aceste consilii din causa posițiuniî lor în momentul comiterii crimeî sau al delictului cum d. e. dacă unul din ci făcea parte din armata teritorială.—Cas. II, 10 Sept. 82; B. p. 900.

**69. Consiliile de revisiune nu intră în fondul pricinelor.** ***Fr. 78.***

*** 70. Consiliile de revisiune nu pot anula hotărîrile de cât în caşurile următore:**

***1)* Când consiliul de resboiu sau consiliile de anchetă n'au fost compuse conform dispozițiunilor acestuî codice sau legeî posițiuneî oficerilor;**

**2) Când regulile de competința au fost călcate;**

**3) Când pedepsa hotărîtă de lege nu s'a aplicat la faptele constatate de consiliul de resboiu, saii când o pedâpsă s'a pronunțat afară de caşurile prevădute de lege;**

**4) Când a fost violare sau omisiune de formele prescrise sub pedepsa de nulitate;**

**5) Când consiliul de rSsboiti a omis de a hotărî asupra unei cereri a acusatului, sau asupra uneî rechisițiunî a comisarului regal, țintitore a se servi de facultatea saii de un drept acordat de lege.** ***Fr. 74.***

1. Citirea cestiunilor puse consiliului de resbel se face în camera de deliberare, iar nu în şedință. Numaî în caşul când Preşedintele pune cestiunî subsidiare, el este obligat a le comunica părților în şedință pentru a face observațiunile lor.—: Cons, de revis 16 Sept. 91; Dr. 63/91, p. 504.

2. Caşurile de anulare prevedute de art. 70 şi 134 C. J. M. fiind limitative, nu se pote pronunța anularea uneî H. a Cons, de resboiu pentru faptul că judecătorii, înainte d'a se pronunța asupra culpabilitățeî acusatului, au comunicat cu titularul grefier care n'a putut să iea parte la şedință. Cons, de revisie, 18 Sept. 91; Dr. 7G'91. p. 609.

## TITLUL III

### COMPETINȚA PRETORILOR.

**71. Pretorii aujurisdictiunea;**

1) Asupra vivandierilor vivandierelor, cantonierilor, cantonierelor, spălătoreselor, «>merciantilor,servitorilor şi tuturor persoinelor ce urmeză armata în puterea învoirii dată;

2) Asupra vagabondilor şi a omenilorfără căpătâiu,

3) Asupra prisonierilor de resboiu carî nu sunt oficerî.

El judecă pe indivicjil sus arătaţi în întinderea circumscripţiuniî lor:

1) Despre infracţiunile prevădute prin art. 262 al acestui codice;

2) Despre orî-ce infracţiune a căreî pedepsa nu trece pcete 6 lunî închisore şi 200 lei amendă, sau una din aceste pedepse;

3) Despre cererile de daune-interese carî nu trec peste 100 lei, când ele provin din o infracţiune supusă competinţel lor.

Hotăririle pretorilor nu sunt supuse recursului. *Fr. 75.*

## TITLUL IV

### COMPETINŢA IX CAS DE COMPLICITATE

72. Când urmărirea uneî crime, unuî delict sau a unei contravenţiuni, atinge individ! neju ştiţi abili de tribunalele militare 1)

1) Aci s'a omis, din greşală, cuvintele şi *militari* d m textul francez.

sau alţi individ! justiţiabil! de aceste tribunale, toţî preveniţii fără osebire vor fi traşi înaintea tribunalelor ordinare, afară de caşurile excepte prin orî-ce altă dispoşiţiune expresă a legeî. *Fr. 76.*

1. Dacă urmărirea unuî delict atinge individî carî nu sunt justiţiabilî de Tr. militare, fie ca complici, fie ca tăinuitorî, toţî preveniţii fără osebire vor fi traşi dinaintea Tr. ordinare.— Cas. II, 12 Mart. 85; B. p. 215.

73. Toţi preveniţii, fără fără osebire, se trag înaintea consiliilorde resboiu:

1) Când sunt toţi militari sau asimilaţi cu militarii, chiar când unul sau maî mulţi dintre el nu ar fi justiţiabilî de aceste consilii, în privinţa posiţiunil lor, în minutul crimei safi al delictului;

2) Dacă sunt crime saîi delicte comise de justiţiabilî de consiliul de resboiu şi de străini;

3) Dacă se atinge de crime sati delicte comise în armată în ţară străină;

4) Dacă se atinge de crime saii delicte comise în armată pe teritoriul român în stare de răsboiu.

5) Dacă se atinge de crime sau delictele cari se pedepsesc după art. 379-din C. P. C. I).

1) Citesce: Codul penal comun.



(i) Dacă se atinge de crimele sau delictele prevedute de cartea IV, ti-11 it 1II, a acestui codice, se va face disjoncţiune, judocându-se militarii de consiliul de răsboiu, iar ceilalţi de tribunalele ordinare.

In acest cas instrucţia va fi făcută pentru fie-care ile autorităţile competinte respective. *Fr. 77.*

1. Caporalii şi soldaţii dorolianţi cu schimbul sunt justiţia-I.ili de Tr. ordinare civile pentru delictele de loviri şi mall ratări săvîrşite în timpul pe • •Arul nu se aflau în activitate.— las. II, 21 Iun. 89; B p. 658.

*2.* Faptul de bătae ce se im-|)iită unuî jandarm în exerciţiul funcţiunii sale de a confiata contravenţiuni administrative este justiţiabil de Tr. orii inare civile,—Cas. II, 22 Iun. 79; II. p. 574.

'6. Delictul comis de un soldat în complicitate cu un civil este de competinţa instanţelor civile ordinare de a-l judeca.— ('as. II, 2 Maî 79; B. p. 436.

4. Orî-do câte orî un militar, comite o crimă sau un delict iu complicitate cu un civil, Tr. civile ordinare sunt competinte ,i-l judeca. — Cas. II, 6 Maî 80; li. p. 151.

5. Prin vorba *străin* din art. 73 C. J. M., înţelegendu-se numai aceia carî sunt supuşi la <t protecţiune străină, remâne constant că acei carî nu sunt in atare categorie sunt justiliabilî de Tr. ordinare. — Cas. Vac. 31 Iul. 85 ; B. p. 572.

ti. Lg. întrebuirţtând cuvîntul de *strein* nu a înţeles, nicî nu putea înţelege, de cât pe aceia carî nu sunt românî, nicî prin nascere, nicî prin împămîntenire, nefâcend în acăstă privinţă nicî o deosebire, şi acolo unde legea nu distinge nu este permis judecătorului a face distincţiunîcăci ace"sta l'ar conduce să cadă în arbitrariu. In materie penală, disposiţiunile legeî sunt de drept strict. Cons, de revis. 15 Mart. 93; Dr. 61/93, p. 489.

7. Art. 7S C. J. M., prevede 6 casurî în care toţî preveniţii fără deosebire, se judecă de Consiliul de resbel, afară numaî dacă faptele imputate sunt crime sau delicte, prevedute de Cartea IV, titlu II, a acestui Codice, în care cas se va face disjuncţiune, judecându-se militarii de CoosiJiul de rSsboiu, iar ceî-l'alţî de Tr. ordinare. Faptul care se impută recurentului era complicitatea la furtul de efecte militare ale Statuluî, săvârşit de administratorul clasa 11, în calitate de comptabil, şi ca atare acel fapt intră în previsiunile Cap. VII, din titlu II, Cartea IV. In asemenea împrejurări, Tr. militare erau dat6re să se conforme al. 0 de sub art. 73, C. J. M., să judece numaî pe comptabil şi să trimită pe recurent înaintea Tribunalelor ordinare iar nu să-1 judece eum a făcut-o. Ultima disposiţiune a art. 73 adăogatăîn 1894, nu pote fi interpretată conformai. 2alaceluiaş articol, şi nu se p6te susţine că recurentul fiind strein, ar fi. pentru faptele din Cartea IV, titlu II, Cap. VII, justiţiabil, împreună cu comptabilul de Cons, de resboiu, fiind că prin adăogirea al. 6 nu s'a maî făcut deosebirea de la al. 2, între pămîntenî şi străini, ci toţî preveniţii fără deosebire de naţionalitate, îndată ce nu sunt militari, se judecă separat de Tr. ordinare, destul numaî ca faptul imputat să intre în previsiunile Cărţeî IV, titlu II, al C. J. M. cum este in specii'. Fiind vorba în caşul de faţă de

incompetenţa Tr. militare, urmeză ca casarea să fie făcută fărătrimetere.—Cas. 11,29 Aprilie 96; Dr. 50/96,p. 429, B. 96, p. 770.

8. In ceea ce privesee crimele sau delicteie prevedute de cartea IV, titlul al 11-lea din C. J. M. se va face disjoncţiune, judecându-se militarii de consiliul de resboiu, iar ceî-l'alţî, adică civilii, de tribunalele ordinare. Ast-tel militarii, inculpaţi pentru furt de efecte militare, se vor judeca de consiliile de resboiu, iar cumplicii lor civili se vor judeca de tribunalele ordinare. Cas. II, 30. Apr. 97; B. p. 630.

## TITLUL V.

### DESPRE RECURSURI LA CURTEA DE CASATIUNE

**74. Nicî într'un caz nu pot avea recurs în casatiune contra hotărârilor, consiliilor de rSsboiti şi consiliilor de revisiune:**

**1) Militarii, asimiliaţii cu militarii şi toţi ceî-l'alţî indivizi arâtaţî la art. 51 52 şî 53 precedente;**

**2) Indivizii supuşi după posiţiunea lor legilor şi regulamentelor militare;**

**3) Justiţiabiliî de consiliile de resboiu în caşurile prevSdute de art. 58, 59 şi 60 precedente;**

**4) Toţi individiî puşi într'un loc declaratîn stare de asediu sau investit.** ***Fr. 80.***

1. Militarii şi asimilaţii militari nu pot, în nici un cas avea recurs în casatiune contra hotărîrilor consiliului dc revisiune căre-î condamnă pentru fapte săvîrşite de dinşiî în momentul pe când erau militari. Cas. II, 14 Mart. 86; B.p. 234. Idem: Cas. II, 9 Sept. 92; B. p. 807.

2. După art. 18, combinat cu art. 31 din legea posiţieî ofiţerilor, medicul militar, ca şi ori ce ofiţer, este trecut în posiţie de reservă prin demisionare saiî retragere din armată numaî prin decret regal, faţă cu aceste texte clare, nu remâne cea maî mică îndoială că Lg., în interesul uneî bune discipline şi ordineî publice pentru organisaţiunea armatei, n'a lăsat la exclusiva alegere a ofiţerilor şi medicilor militari ca să se retragă din serviciul activ al armatei la un moment dat dnpă bnnul plac al lor. Dacă în adever, dinşiî au dreptul de a se retrage sau a demisiona din armată, acest drept este însă subordonat condiţiuneî de a fi admisă retragerea sau demisiunea printr'un decret al capului statului şi numaî după acesta, eî pot fi consideraţi ca ne maî făcend parte din serviciul activ al armatei. Lg. din anul 1882, pentru organisarea serviciului sanitar al armatei, prin disposiţiile sale tranzitorii de la art. 18, n'a înţeles câtuşi de puţin să acorde medicilor militari aflaţî în serviciul armatei în momentul promulgare! luî, vr'un drept de retragere sau demisionare ne condiţională, ci în vedere de a constitui pentru viitor corpul medical al armatei pe nisce base maî solide, a pus îndatorire tutulor medicilor, farmaciştilor şi veterinarilor militari carî nu posedau titluri academice, ca in termeni de patru anî să facă a-şî obţine acele titluri, sub pedepsa de a fi şterşî din cadrele armatei; din contră, din disposiţiunea finală a acestuî art. care obligă pe medicii carî vor obţine acele titlurî să ser*



venea armate! patru anî de la iihţinerea lor, resultă evident -ă Lg. a supus dreptul de demiMÎune condiţiuneî îndeplinire! «ervieiuluî seu de medic în acel limp de patru anî; de alminlei-î acostă condiţiune nu pote II privită ca neechitabilă, faţă cu sacrificiele bănescî ce stalul tace cu întreţinerea şi spesele ce întrebuinţeză cu asemenea medici până la obţinerea titlurilor lor academice şi eu datoria ce şi dînşiî au, ca urî şi ce alţi cetăţeni, de a conIribui la serviciul armatei. In specie d-rul F. n'a dovedit că demisia ce dînsul a dat a fost primită, ast-fel fiind dînsul cu drept cuvînt a fost considerat <le consiliul de revisie ca mili'ar. Cas. II, 18 Dec. 89; B. p. 1079.

3. O hotărîre pronunţată în contumacie de Tr. militare condamnând pe un militar la pedepse carî atrag după sine ştergerea sa din controlele armatei • ste desfiinţată cu desăvîrşire prin constituirea sa în stare de prisonier, aşa că prin acesta el a redevenit militar şî justiţiabil de aceleaşi tribunale, pentru faptul comis de dînsul în calitate de militar. Prin urmare, hotărîrile pronunţate în urmă şi faţă cu el de acele Tr. nu pot fi atacate, după art. 74 din C. J. M. cu recurs în Casaţie. - Cas. II, 24 Sept. 91; B. p. 1035.

4. Recursul la Casaţie în contra uneî decisiunî a consiliului de revisie, nu pote ti admis de cât pentru necompetinţaşi dacă recurentul nu e militar.—Cas. II, 15 Nobr. '39; B. p. 1318.

***75. Acusaţiî sau condamnaţii carî nu sunt coprinşî în articolul precedent, pot ataca hotărîrile consiliilor de resboiu şi consiliilor de revisie înaintea curţeî de casatiune, dar numaî pentru causă de necompetinţă**

**Recursul în casatiune nu se pote forma maî înainte de a se hotărî asupra recursului la consiliuluî de revisie.**

**Recursul în casatiune contra sentinţelor consiliilor de rSsboiti este absolut interdis în timp de resboiu pentru toţi condamnaţii, fără excepţiune, dacă recursul a fost suspendat după cum s'a specificat în art, 67, alin. 2.** ***Fr. 81.***

1, Nu este admisibil recursul în casatiune contra hotărîrilor consilielor de resbel şi de revisie, decât pentru causă de necompetinţă.—Cas. II, 22 Iun. 83; B. p, 707.

2. După art. 75 C. J. M. militarii în activitate nu pot avea recurs în casatiune în nici un cas, în contra hotărîrilor consilielor de resboiu şi consilielor de revisiune.—Cas. II, 14 Mart. 86; Dr. 31/85-86, p. 263. B. 86, p. 234.

*** 76. Disposiţiunile, art. 443, 444, 445,446,447 448 şi 539, alin. I, a codiceluî procedureî criminale, sunt aplicabile şi la hotărîrile consiliilor de resboiu. Nu se derogă disposiţiunile art. 525 din acelaşi codice.**

**Disposiţiunile art. 443, din codul procedureî criminale, precum si acele ale art. 36, lit. c, 'No. 2, şi art. 41 din legea curţii de**

casație, sunt aplicabile tribunalelor militare atuncî numai când este cașul de a se armări judecătorii de la caria emanat acea sentință sau decisiune. Eî se judecă în acest cas de consiliile de resboiu. *Fr. 82.*

*1.* Orî-ce crima saudelictcomisă de un militar în activitate în complicitate cu alțî civilî atreinî, se judeca de Tr. militare, fără nicî o distincțiune între străiniî domiciliațîîn țară și care se bucură de 6re-carî drepturi civile și între străinii domiciliații in străinătate și carî au numaî o trecere prin țară; cu alte cuvinte, toțî străinii, carî nu au dobândit împămîntenirea și, prin urmare, usul drepturilor cetățenesc!, politice, In țară, adică toțî străiniî carî nu sunt români sau naturalisațî românî sunt justițiabilî de tribunalele militare în cașul arătat maî sus. — Cas. II, 21 Iun. 93; B. p. 039.

2. Ministerul de justiție este în drept a provoca anularea hotăririlor judecătorescî definitive date în materie penală, fie pronunțate de Tr. civile, fie de cele 'militare. — Cas. II. 14 Iun. 89; B. p. 645.

# CARTEA III

## DESPRE PROCEDURA ÎNAINTEA TRIBUNALELOR MILITARE

### TITLUL I

PROCEDURA ÎNAINTEA CONSILIILOR DE RESBOIU

CAPITOLUL I

### Procedura înaintea consiliilor de resboiu în divisiunile teritoriale, în stare de pace.

SECȚIUNEA I

Despre poiiția judiciară și despic Instrucțiune.

77. Poliția judiciară militară urmăresce crimele sau delictele, adună dovezile şi dă pe autori în manile autorității însărcinată cu urmărirea lor înaintea consiliilor de resboiu. *Fr. 83*

78. Poliția judiciară militară se exercită, sub autoritatea generalului comandant al circumscripțiunei:

1) Prin adjutanții de piață:

2) Prin oficeril, sub-oficeril, comandanții de gendarmerie;

3) Prin șefii de posturi;

4) Prin guardil de artilerie și geniu;

5) Prin oficeril și asimilații șefi al magasinelor; armatei, administratori de stabilimente militare;



6) Prin raportori și substituții lor.

7) Și, numai în cas de llagrant delict, prin comisarii regali si substituții lor. *Fr. 84.*

79. Comandanții și subc.omandanțiî de piață, șefii do corpuri și de serviciurl, șefii de deposite și de detașamente, șeful serviciului de artilerie și geniu, membrii corpului intendenței militare, pot face în persona, sau chema pe oficeril poliției judiciare fie-care în ceea ce T privesce, ca să facă tote actele necesare spre a constata crimele sau delictele și a preda pe autori tribunalelor însărcinate de a-I pedepsi.

Șefii de corpuri și serviciurl pot delega autoritatea lor unul oficer de sub ordinele lor pentru constatarea delictelor și crimelor. *Fr. 85.*

80. Uficeril poliției judiciare primesc în acăstă calitate denunțările și plângerile cari le sunt adresate.

EI redigeză procesele-verbale necesare pentru a constata corpul delictului și starea lucrurilor.

EIprimesc declarațiunile personelor presinte sau acelor cari ar avea veri-o sciință de dat.

EI iaii armele, efectele hârtiile și lucrurile atât cele inculpătore cât și cele desculpătdre, și, în genere, tot ce pote servi spre descoperirea adevărului, conconformându-se art. 39,32 35, 36, 37, 38 și 62alecodicelul instrucțiunii criminale. *Fr. 86.*

81. In cașurile de flagrant delict, orl-ce oficer al poliției judiciare militare sau ordinare pote să ridice pe militarii sau indivldil justițiabilî de consiliile de răsboiu inculpați de veri-o crimă saiî delict.

El '1 aduce îndată înaintea autorității militare și face proces verbal despre arestare, însemnând în el numele, calitățile și semnalmentele lor. *Fr. 87.*

82 Afară de cas de flagrant delict, orl-ce militar sau individ justițiabil de consiliile de răsboiu, care este în activitate de serviciu, inculpat de veri-o crimă sau delict, nu pote fi arestat de cât numai în virtutea unul ordin al superiorilor săi. *Fr. 88.*

83. Când este chemată autoritatea militară, afară de cas de flagrant delict, a constata într'un stabiliment civil o crimă saii un delict de competința consiliilor de resboiu, sail a face a se aresta acolo veri

unul din justiţiabilii se% ea adresâză autorităţel civile sau judecătorescl competinte rechisiţiunile sale privitore sail spre a dobândi intrarea în acel stabiliment, sau spre a asigura arestarea inculpatului.

Autoritatea judecătorescă ordinară este datore a ae conforma acelor rechisiţiunl, şi, în cas de conflict, a se asigura de persona inculpatului. *Fr. 89.*

84. Asemenea şi autoritatea militară trebue să se conforme rechisiţiunilor autorităţilor civile când cere trebuinţa sau a constata o crimă sau un delict de competinţa tribunalelor ordinare într'un stabiliment militar, sau a aresta acolo un individ justiţiabil de aceste tribunale.

Autoritatea militară este datore a se conforma acestor rechisiţiunl şi, în cas de conflict, a se asigura de persona inculpatului. *Fr. 90.*

85. Oficeril poliţiei judiciare militare nu se pot introduce într'o casă particulară de cât asistaţi de un oficer al poliţiei judiciare ordinare. *Fr. 91.*

86. Fie-care Mie a procesului-verbal, făcut de un oficer al poliţiei judiciare militare, se subscrie de dînsul şi de personele cari au asistat. La cas de refus sau de neputinţă de a fi subscris din partea acestor persone, se va face menţiune despre acesta în procesul-verbal. *Fr. 92.*

87. In lipsă de verl-un oficer al poliţiei judiciare militare present la faţa locului, oficeril poliţiei judiciare ordinare urmăresc şi constată crimele şi delictele supuse juridicţiunii consiliului de resboiu. *Fr. 93.*

88. In cas de nesupunere plângerea se va face de către comandantul depositului de recrutaţie al judeţului din care face parte nesupusul.

Plângerea enunţă:

Epoca la care nesupusul ar fi trebuit să se înfăţişeze:

Se anexează la actul de plângere :

1) Copie de pe ordinul notificat lalocuinţa lui despre punerea lui în activitate ;

2) Copie de pe actele cari arată că nesupusul nu a venit la destinaţiunea ce i s'a fost însemnat;

3) Expunerea împrejurărilor cari au însoţit nesupunerea.

Dacă se atinge de un angajat voluntar, care nu s'a dus la corp, o copie de pe actul de angajare se anexeză pe lângă actul plângerel; *Fr, 94.*



89. La cas de deşertare plângerea se face de şeful corpului sau al detaşamentului din care face parte desertorul.

Se anexăză la acest act:

1) Un extras din registrul matricul al corpului;

2) O listă de armele şi obiectele cari s'ar fi luat de inculpat;

3) F6ia de pedepsa a inculpatului ;

4) Expunerea împrejurărilor cari aii însoţit deşertarea. *Fr. 95.*

90. Articoleleprecedente nu schimbă întru nimic legile, decretele şi regulamentele privitore la datoriile impuse gendarmerie!, şefilor de post şi celor-l'aţl militari în exerciţiul funcţiuneî lor sau în timpul serviciului *Fr. 96.*

91. Actele şi procesele-verbale făcute de oficeril poliţiei judiciare militare, se trimit de îndată, împreună cu documentele şi hotăririle, generalului comandant al circumscripţiunel.

Actele şi procesele-verbale emanate de la oficeril poliţiei judiciare ordinare se daii d'a-dreptul procurorului tribunalului, care le adresează îndată generalului comandant al circumscripţiunel. *Fr. 97.*

92. Dacă este vorba de un individ justiţiabil de tribunalele ordinare, generalul comandant ţrămite actele procurorului de pe lângă tribunalul reşedinţei circumscripţiunel militare şi dacă inculpatul este arestat, el îl pune la dispoşiţiunea acestnl magistat şi însciinţeză despre acesta pe ministrul de răsboiu, motivând necompetinta printr'un proces-verbal' *Fr. 98.*

93. Crimele şi delictele nu se pot urmări, sub pedepsa de nulitate, de cât după un ordin de a cerceta, dat de generalul comandant al circumscripţiunel sau de acela ce'Iţine locul, sau din oficiu, sau după raporturile, actele şi procesele-verbale făcute potrivit articolului precedent.

Ordinele de a cerceta se daţi de ministerul de resboiu, dacă inculpatul este colonel saii general. *Fr.99.*

1. Numaî generalul comandant al circumscripţiunel este suveran apreciator despre oportunitatea urmărireî ofiţerilor de sub comandamentul seu până la gradul de loeotenent-colonel inclusiv. — Cons, dc revisie, 29 Nobr. 85, Dr. 6/85-86 p. 42.

2. Crimele şi delictele nu se pot urmări, sub pedepsa de nulitate, de cât de ministrul de resboiu şi comandantul corpului de armată. Cons, de revis. 4 Apr. 88; Dr. 31/88, p. 214.

94. Pentru fie-oare pricină ordinul de a cerceta se adresâză comisarului regal de pe lângă consiliul de rgsboiu competinte, d'impreună cu raporturile, procesele-verbale, piesele, obiectele luate şi alte documente doveditore.

Comisarul regal transmite îndată tote piesele raportorului. *Fr. 100.*

95. Raportul procedeză la interogatorul prevenitului.

El 11 întrebă despre numele, pronumele, vîrsta, locul nasceriî, profesiunea, domiciliul şi despre împrejurările infracţiune!; el îl înfăţişeză tote piesele cari pot servi spre dovedire şi '1 interpelâză ca să declare dacă le recunâsce.

Când sunt mal mulţi preveniţi pentru aceeaşi infracţiune, fie-care dintre el este întrebat în deosebi, afară numai când cere trebuinţa de a fi confruntaţi.

Interogatorul terminat, se citesce prevenitului, pentru ca să declare dacă răspunsurile sale s'au scris întocmai precum le-a arătat, dacă ele conţin adevărul şi dacă stăruesc în ele; interogatorul se subscrie de prevenit şi se încheie prin subscrierea raportului şi a grefierului pe fie-care pagină, sub pedepsa de nulitate; dacă prevenitul refusă a subscrie, se face menţiune despre refusul s6u.

Asemenea se citesc prevenitului procesele-verbale ale cercetării. *Fr. 101.*

Legea cere, sub pedepsa de nulitate, semnătura raportorului şi a grefierului P·- fie-care pag-ină a procesuluî-verbal de interogarea acusatului; acelaş lucru însă nu se prevede pentru semnătura acusatului, care se cere numaî Ta finele procesuluî-verbal. — Cons, de revis. 29 Nobr. 85; Dr. 6/85- 86 p. 42.

96. Raportul citeză martorii prin mijlocirea agenţilor puterel publice şi 'I ascultă; hotărăsce comisiuni rogatorii şi face celelalte acte de instrucţiune cerute de pricină, conformându-se art. 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 79, 80 şi 82 al codiceluî instrucţiunel criminale.

Când martorii resideză afară din locul unde se face cercatarea, raportorele pote invita, prin comisiunl rogatorii, sau pe raportorele consiliului de resboiu, saii pe judecătorul de instrucţie sail pe judecătorul de ocol al locului unde aceşti martori resideză, spre a primi deposiţia lor

Raportorele însărcinat cu pricina pote asemenea adresa comisiunel rogatorii functionarilormaisus menţionaţi, când trebue să procedeze afară de locul unde ne face cercetarea, sau spre a se face cercetările prevedute în art. 80 al acestui codice, sati pentru orî-ce alt act de instrucţiune. *Fr.102.*



97. Orî-ce persona citată pentru a fi ascultată ca martor este datore să se înfăţişeze şi să se supună coprinderel citaţiunel.

Dacă nn se va înfăţişa, sau înfăţişându-se refusă de a depune, raportorul pote, fără alte formalităţi nici amânări, numai în urma conclusiunilor comisarului regal, să pronunţe o amendă care nu va trece peste 100 lei şi pote ordona ca persona citată să fie silităprin constrângerea corporală să vină a'şi da mărturirea.

Martorul osândit ast-fel la amendă pentru cea d'intâiîi nevenire, şi care la a doua citaţiune va aduce înaintea raportorelui legitime scuze, va putea fi apărat de amendă, ascultându-se conclusiunea comisarului regal. *Fr. 103.*

98. Dacă declaraţiunile s'au adunat de un magistrat sau de un oficer al poliţiei judiciare înaintea ordinului de cercetare, raportorele se pote scuti de a asculta saii de a face să se asculte martorii cari au mărturisit odată. *Fr. 104.*

99. Dacă prevenitul nu este arestat, raportorul pote da contra lui saii un mandat de înfăţişare, sau un mandat de aducere. Mandatul se adreseză de comisarul regal comandantului militar al locului, care 'i pune în lucrare

După interogatorul prevenitului, mandatul de înfăţişare, saii de aducere pote fi schimbat în mandat de depunere saii de arestare.

Mandatul de depunere se execută după ce se înfăţişexă directorului închisorei.

Mandatul de depunere dat de raportor conservă puterea sa numaî trei dile când este dat la reşedinţa circumscripţiunel, şi dece dile, cel mult, când depunerea s'a făcut în altă parte de cât reşedinţa.

După expirarea acestor termene, dacă nu este cas de a se pune inculpatul în libertate, se va schimba mandatul de depunere în un mandat de arestare, care se va da numai după ordinul general ului comandant A1 circumscripţiunel, după părerea raportorului şi conclusiunile comisarului regal. Liberarea de sub mandatul de arestare se va face tot pe calea indicată mal sus.

Comisarul regal dă socotelă generalului comandant al circumscripţiunel de mandatele de înfăţişare de aducere; de depunere sau de arestare, cari s'au dat de raportor. *Fr. 105.*

De şi în Pr. P. nu se spune formal eă termenele însemnate cu dile se înţeleg pe dile libere, totuşi legea specială iiind mută asupra acesteî cestiunî urmeză a se aplica legea generală. — C. Iaşî II, 6 Ian. 84; Dr. 50/83-84, p. 398.

100, Când din cercetare se va vedea că prevenitul are complici justiţiabilî de consiliile de răsboiu, raportorele, prin mijlocirea comisarului regal, referă generalului comandant al circumscripţiunel, şi se procede în privirea preveniţilor de complicitate potrivit cu art. 94.(1)

Dacă complicii saii unii din el nu sunt justiţiabilî de consiliile de resboiu comisarul regal dă îndată acesta în cunoscinţa generalului comandant al circumscripţiunel, care trămite pricina autorităţilor competinte. *Fr. 10(1.*

101. In cursul instrucţiune!, comisarul regal pote să ia cunoscinţa de actele de procedură şi să ceră a se face t<5te rechisiţiunile ce va găsi de cuviinţă. *Fr. 107.*

(1) Din greşala de tipar se trimete la art. 94 în loc de 93, ca şi în textul francez.

SECŢIUNEA II

Despre darea tn judecată şi despre convocarea consiliului de resboiu.

102. După săvîrşirea instrucţiune!, raportorul transmite piesele împreună cu raportul şi părerea sa comisarului regal, care îndată le adresăză împreună cu conclusiunile sale generalului comandant al circumscripţiunel, care se pronunţă asupra dăreî în judecată.

Dacă ordinul de cercetare a fost dat de ministerul de răsboiu, piesele se adresăză lui de generalul comandant al circumscripţiunel şi ministerul hotărasce d'a dreptul despre darea în judecată. *Fr. 108.*

103 Ordinul de dare în judecată, sau. după caşuri ordonanţa de neurmărire, se adreseză comisarului regal cu tote piesele procedure!.

Comisarul regal, dacă este cas de dare în judecată, notifică acest ordin acusatuluî cu treî dile cel puţin înainte de întrunire consiliului de răsboifi, făcendu-î cunoscut crima saii delictul pentru care este dat în judecată, textul legeî aplicabile şi numele martorilor ce-şî propune a chema.



El însciinţeză încă, sub podepsă de nulitate, că de nu 'şl va alege un apărător, i se va numi unul din oliciu de către preşedinte. *Fr. 109.*

1. Chiar în caşul când un martor propus de acusaţiune n'a fost regulat notificat acusatuluî, el totuşî pote fi ascultat sub prestare de jurăinînt, dacă apărarea n'a făcut nicî o c-biecţiune atunci când el a apărut înaintea consiliului. Oons. de revisie, 29 Nobr., 85, Dr. <i/85—86 p. 42.

2. In ascultarea martorilor, care tinde Ia descoperirea adevăruluî şi luminarea judecătorului consiliului, preşedintelui îi este lăsată totă latitudinea a cere martorilor tote lă.mu.ririle ce va crede de cuviinţă cu restricţiunea de a permite judecătorilor, ministerului public şi apăptereî de a pune întrebări martorului. — Cons, de revisie 29 Nobr, 85; Dr. 6/85-86 p. 42.

104. Acusatal 'şl pote lua de apărător pe orî-cine va voi dintre militarii în serviciul activ sau în retragere, sau dintre advocaţi. La cas când acusatul ar voi să iea de apărător do alt-cine-va, trebue învoirea preşedintelui. *Fr. 110.*

105. Militarii şi advocaţii civili, numiţi de oficiu apărătorl, nu pot refusa acest serviciu de cât pentru motive bine-cuvîntate; în acest cas dispensa se va acorda de preşedintele consiliului, care va numi altul.

Dacă refusul de apărare nu este justificabil, şi numitul din oficiu persistă a refusa, preşedintele consiliului p<5te să'l pedepsăscă cu un arest de trei dile până la o lună; iar în cas când numitul din oficiu ar fi mal mare în grad sati mal vechia de cât dînsul, preşedintele va cere pedepsirea luî conform celor ţlise mal sus.

Dacă numitul din oficiu ce a retuşat este un* advocat civil, preşedintele va cere a fi supus la o pedepsa disciplinară şi va putea chiar a 'I ridica facultatea de a mal pleda înaintea consiliului de resboiu pe termen mărginit care nu va trece de un an.

Advocaţii civil! se pot numi din oficiu apărători dacă vor fi înscrişi pe tabloul advocaţilor consiliului de răsboiu.

106. Generalul comandant al circumscripţiunel, adresând ordinul de dare în judecată, ordonă convocarea consiliuluî de resboiu şi fixăză diua şi ora întrunire!. El încunosciinţăză preşedintele şi pe comisarul regal, şi acesta din urmă face convocaţiunile necesare. *Fr. IU.*

107. Apărătorul acusatuluî pote comunica cu dînsul îndată ce se împli-

plinesc formalităţile prescrise de art. 103; p6te asemenea să iea lămuriri, sau să scotă copie, însă numai în cancelarie, cu ale sale cheltuell, după t6te sau parte din piesele de procedură, fără ca acesta să potă întârdia adunarea consiliului. *Fr. 112.*

SECŢIUNEA III

Despre cercetare ţi jndecotă.

108. Consiliul de resboiu se adună la diua şi ora fixată prin ordinul convocărel. Se depun pe masă exemplare de acest codice, de codicele instrucţiunel criminale şi de codice penale ordinar.

Şedinţele sunt publice, sup pedepsa de nulitate; cu tote acestea, dacă acestă publicitate se pare a fi periculâsă pentru ordinea publică sau pentru bunele moravuri, consiliul ordonă ca desbaterile să se facă în secret.

In tote caşurile sentinţa se citesce în public.

Consiliul p<5te opri publicarea desbaterilor; acesta oprire însă nu se pote aplica şi la sentinţă. *Fr.113.*

109. Preşedintele are poliţia audienţei. *Fr. 114.*

110. Publicul trebue să fie fără arme; el stă descoperit, în respect şi tăcere.

Când publicul dă semne de aprobare sail de desaprobare> preşedintele ordonă golirea sălel.

Dacă se împotrivesc la ordinele sale, preşedintele ordonă arestarea turburătorilor, şil închide pe un timp care nu pote trece peste 16 dile. Individil justiţiabilî de consiliile derăsboiu se închid în închisore militară şi cel-lalţi în casă de arest civil.

In procesul-verbal se menţionează ordinul preşedintelui şi, după arătarea acestui ordin, păzitorul Inchisoreî primesce pe turburători.

Dacă turburarea saii neliniştea are de scop de a aduce împedicare cursului justiţiei, turburătorii, orcarl ar fi, sunt declaraţi chiar in şedinţă de consiliu culpabili de rebeliune şi se pedepsesc cu închisore care nu pote trece peste doui ani.

Când publicul saîi martorii devin culpabili către consiliul de resboiu, saii către unul din membrii săî, prin loviri, insulte sau ameninţărl cu cuvinte sau gesturi, else osândesc chiar în şedinţă:

1) Dacă el sunt militari sau asimilaţi cu militarii, orî-carî ar fi gradul sau rangul lor, la pedepsele



pronunţate de aceste codice contra crimelor sau delictelor când s'au săvîrşit în contra superiorilor pe timpul serviciului;

2) Dacă nu sunt nici militari, nici asimilaţi cu militarii, la pedepsele arătate de codicele penale ordinare. *Fr. 115*

111. Dacă alte crime sau delicte, afară de cele prevedute prin articolul precedent, s'aii săvîrşit în localul şedinţelor, se procedează în chipul următor:

1) Dacă autorele crimei sau delictului este justiţiabil de tribunalele militare, el se judecă pe dată,

2) Dacă autorele crimei sau delictului nu este justiţiabil de tribunalele militare, preşedintele, după încheierea proeesului-verbal despre faptele şi arătările martorilor, trimete pe inculpat şi piesele înaintea autorităţel competinte. *Fr. 116.'*

112. Preşedintele ordonă a se aduce acusatul, care se înfăţişăză sub pază sigură, liber şi fără fiare, asistat de apărătorul şeii; îl întrăbă despre numele şi pronumele său, vîlsta, profesiunea, locuinţa şi locul nascerel; dacă acusatul refusă de a răspunde, se procede înainte *Fr. 117.*

113. Dacă acusatul refusă a se înfăţişa, se somează a se supune justiţiei, în numele legei, prin un agent al forţei publice, rînduit pentru acesta de preşedinte Acest agent încheie procesul-verbal despre somaţiune şi despre răspunsul acusatului.

Dacă acusatul nu se supune la somaţiune, preşedintele pote ordona ca să fie adus prin forţă înaintea consiliului; el p6te asemenea, după ce va citi în audienţă, procesul-verbal ce constată împotrivirea sa, să ordone a se judeca în lipsă. După fiecare audienţă, se citesce de grefierul consiliului acusatului *ce* n'a fost faţă procesul-verbal al desbaterilor şi i se dă copie de pe rechisiţiunile comisarului regal, precum şi de pe sentinţele date. carî sunt reputate contradictorii. *Fr. 118.*

114 Preşedintele pote scote din audienţă şi ordona reîntorcerea la închisore a ori-căruî acusat care, prin larmă sau prin orî-ce alt mijloc de turburărl, împedică liberul curs al justiţiei, şi se procedeză la desbaterl şi la judecata pricinel ca cum acusatul ar fi faţă. Acusatul pote fi osândit în acea şedinţă chiar, numai pentru acest fapt, la o închisore care nn

pote trece peste doui ani.

Dacă acusatul militar sau asimilat cu militarii devine culpabil prin fapte, insulte, amenințări, vorbe sau gesturi către consiliul saii unul dintre membrii sfii, se osândesce chiar în acea şedință la pedepsele pronunțate de acest codice contra aeestor crime sati delicte, când acestea s'aii făcut către superiori în timpul serviciului.

In caşul prevădut prin paragraful precedent, dacă acusatul nu este nici militar, nici asimilat cu militarii, el se osândesce la pedepsele hotărîte de codicele penale ordinare. *Fr. 119.*

115, La caşul prevedut de art. 110, 1H şi 114 ale acestui codice, îndată ce •s'a judecat pricina, grefierul citesce sentința acusatuluî, şi'l încunosciințeză de dreptul ce are de a face recurs la consiliul de revisiune în timp de 24 ore. încheie procesul-verbal tot sub pedepsa de nulitate. *Fr. 120.*

116. Preşedintele ordonă a se citi de grefier ordinul de convocare, raportul prescris de art 102 al aeestuî codice şi piesele ce i se pare că trebue supuse consiliului; dă în cunoscința acusatuluî crima saii delictul pentru care este urmărit; 11 încunosciințeză că legea 'I dă dreptul a spune tot ce i se pare folositor spre apărarea lui; face asemenea cunoscut apărătorului acusatuluî că nu pdte dice nimic în contra corisciințeî sale, în contra respectului datorit legilor şi că trebne să se exprime cu cuviință şi cu moderațiune. *Fr. 121.*

117. Nici o excepțiune asupra compunerel consiliului, nicî o recusațiune nu pote fi propusă în contra membrilor consiliului de răsboiu. Insă acăsta nu ridică acusatuluî dreptul de recurs la consiliul de revi • siune în caşurile prevădute la art. 70, No. 1, al acestui codicee. *Fr. 122.*

118. Dacă acusatul are cuvinte pentru incompetință, nu le pote propune consiliului de resboiu de cât înaintea ascultare! martorilor.

Acesta excepțiune se judecă îndată. Dacă ea este respinsă, consiliul trece în cercetarea pricine!, rămânend drept acusatuluî a face recurs îu contra sentinței asupra competinte! de odată cu recursul în contra sentinței dată asupra fondului piicinel.

Tot asemenea se va urma şi pentru sentința orl-căre! alte excepțiunl, sati incident ridicat în timpul desliaterilor.

.Sentințele asupra excepțiunilor, mijlocelor de incompetință şi incidentelor, se pronunță cu majoritate do voturi. *Fr. 123, 124.*



119. Preşedintele este investit cu o putere discreționară pentru direcțiunea desbaterilor şi descoperirea adevărului.

El pote, în cursul desbaterilor, să cheme şi chiar prin mandat de înfățişare sau de aducere orl-ce persónă care'l va părea trebuitdre a o asculta.

El pote să facă a i se aduce orl-ce piese carl i s'ar părea utile spre descoperirea adevărului.

Personele ast-fel chemate nu fac jurămînt, şi declarațiunile lor sunt privite uumal ca reînsemnemente. *Fr. 125.*

120. La cas când unul din martori nu se înțățişezâ, consiliul de resboiu pote să trecă la desbaterea pricinel şi se citesce dispozițiunea martorului absinte. *Fr. 126.*

121. Dacă din desbaterl depozițiunea unul martor pare fi neadevărată, preşedintele pdte, asupra rechisițiune! saii a comisarului regal, saiî a acusatuluî, sati chiar de oficiu, să aresteze îndată pe martor.

Dacă martorul este justițiabil de consiliile de răsboiu, preşedintele, sati unul din judecătorii numiți de dînsul, procedăză ia instrucțiune. Când ea e terminată, se trimete generalului comandant al circumscripțiunel.

Dacă martorul nu este justițiabil de consiliile de resboiu, preşedintele, după îneheiarea procesuluî-verbal, aresteză pe inculpat de este trebuință, şi-1 trimite împreună cu procesul-verbal înaintea procurorului locului unde se ține consiliul de răsboiii. *Fr. 127.*

122. Dispozițiunile art. 340, 341, 342, 343,344, 345, 346, 347, 348, 349, 350,351, 352. 353, 354, 357, 358, 377 şi 378 ale codicelul instrucțiune! criminale se observă înaintea consiliilor de răsboiu. *Fr. 128.*

Ministerul public înaintea Cons, de resboiu este în drept a pune cestiunî acusatuluî, şi de aceea omisiunea de a se trece în hotărîre cestiunea ridicată de apărare contra exercităreî acestui drept nu constitue un mijloc de nulitate contra llotărîrel ce s'a pronunțat. Cons, de revis. 5 Maiu 88; Dr. 8; p. 300.

123, Cercetarea şi desbaterea se urmăză tot-d'auna fără întrerupție, şi preşedintele nu le pote suspenda de cât în intervale trebuin-

close repausului judecătorului, martorilor şi acusaţilor.

Consiliul pronunţă, asupra suspensiunel desbaterilor prin majoritate de voturi.

Desbaterile pot fi încă suspense dacă un martor a cărui deposiţiune este neapărată nu s'a înfăţişat sau dacă s'ar ordona arestarea unul martor a cărui declaraţiune s'a dovedit neadevărată, sau când un fapt important rămâne a se lămuri.

Când suspendarea ţine inal mult de48 ore, desbaterile încep din nou. Fr. *129.*

124. Preşedintele procede la interogatoriul acusatului şi primesce deposiţiunile martorilor.

Comisarul regal este ascultat în rechisiţiunile sale şi desvoltă mijlocele cari sprijin acusaţia.

Apărătorul şi acusatul sunt ascultaţi în apărarea lor.

Comisarul regal replică dacă va găsi de cuviinţă; acusatul şi apărătorul însă au tot-d'auna cuvîntul cel din urmă.

Preşedintele întrăbă pe acusat dacă nu mal are ceva de adăogat spre apărarea sa şi declară apoi desbaterile închise. *Fr. 130.*

* 125. Preşedintele citesce în public întrebările pentru fie-care din acusaţl în ordinea următore:

1) Acusatul este culpabil de fapta ce i se impută?

2) Acesta faptă s'a comis în cutare sau cutare împrejurare agravantă?

3) Acesta faptă s'a comis în cutare saii cutare împrejurare care-1 scudă după lege ?

Dacă acusatul are mal puţin de 15 ani, preşedintele pune acesta întrebare :

Acusatul lucrat-a cu pricepere ?

Comisarul regal şi apărarea pot face tote observaţiunile lor.

Incidentele contenciose ridicatepentru punerea cestiunilor de către comisarul regal sau de către apărare, se decide de către consiliu. *Fr. 132,*

1. După începerea deliberaţiunilor este interdis membrilor unuî consiliu de resboiu de a maî comunica cu cine-va. Deliberaţiunea însă începe numaî după cetirea chestiunilor şi prin urmare fără a se viola legea se pote suspenda şedinţa, pentru repausul judecătorilor, în intervalul dintreînchiderea desbaterilor şi citirea cestiunilor, destul numaî că de la citirea cestiunilor şi până la termina" rea deliberaţiunilor consiliului să nu existe comunicarea membrilor cu exteriorul. Cons, de revisie, 22 Febr. 84; Dr.'26/33—84 p. 205.



2. Pentru a garanta independenţa judecătorului şi a-l pune In ndăpostul orî-căreî influenţe, nlla de cât aceea ce desbarerilc nil produs asupra lut, art. ŀJ> 0. J. M. prescrie că, după. Includerea desbaten'lor, judernloriî nu vor maî putea comunica cu nimeuî, nicî se vor putea despărţi înainte de a-şî dn botărîrea; acesta fiind motivul legeî, prescripţiunea oitalului text e substanţială şi atrage nulitatea orî-căreî sen(inţe dată cu violaţiunea eî; în specie, din decisiunea Consiliului de revisiune, înaintea căruia s'a invocat violaţiunea citatei disposiţiunî, resultă că Cons, de rSsboiti înainte de a-şî pronunţa sentinţa şi după lerminarea desbaterilor, declarate fnrmal închise de către preşedinte, în loc a deliber a Îndată, membrii seî s'au despărţit şi uniî dintr'înşiî aii mers dc aii prânzit şi numaî după 2 ore reîntorcendu-se şi-aii pronunţat sentinţa adî atacată; act'stă nulitate nu p6te fi privită ca acoperită prin faptul că după închiderea desbaterilor, eons, a maî intrat în şedinţă dând citire, prin organul preşedintelui, întrebărilor ce acesta, conform art. 126 C. J. M. urma să pună judecătorilor şi acordând cuvîntul părţilor pentru a-şî face observaţiunile lor asuprapunereîacestor cestiunî, căcî aceste întrebări, conform legeî, se pun, nu înainte ci după închiderea desbaterilor, în camera de deliberaţiune, iar desbaterile în specie aii fost legalinente şi regulat terminate în momentul ce acusaţiî aii respuns la întrebarea dacă maî iui ce-va de adăogat spre aperarea lor iar preşedintele a declarat acele desbaterî închise şi a ridicat şedinţa; din acest moment deliberaţiunea judecătorilor începe de drept şi prin urmare trebue să îneepă şi în fapt imediat, fără întierupere, nici comunleirfi, OM. It, 10 Febr. 89; Dr. 17/811, |i, «0. B. 89, p. 211.

3. Incumbă acusaţllnr nil do» vede'scă c& membriioonilllullt au comunicat cu cluu-va, d«*pr«» afacere în timpul suspendări"!. Cons, de revisie, 52 Febr. *Hi;* Dr. 26/83-84, p. 205.

* 126. Preşedintele ordonă a se retrage acusatul.

Judecătorii se trag tn comera de consiliu sau, dacă localul nu este îndestulător, preşedintele ordonă retragerea publicului, Judecătorii nu mai pot comunica cu nimeni, nici se pot despărţi înainte de a se da hotărîrea

Bl delibereză fără a fi faţă comisarul regal, şi grefierul.

EI aii în vedere piesele de procedură.

Preşedintele adună voturile, incepend de la gradul cel mal mic, şi-şi dă opiniunile in urmăi<¥. *131.*

1. Consiliul de resbel neputendu-se pronunţa asupra unor cestiunî de principii, sunt viciose cestiunile supuse consiliului de resbel, când nu se specifică anume faptele imputate şi elementele constitutive ale delictului ce se judecă. Cons, do revis. 10 Sept. 91; Dr. 63/91, p. 504.

2. C. J. M. stabilind numerul voturilor cu care trebue a se pronunţa culpabilitatea şi pedepsa, n'a avut în vedere nicî de cum a dispune că culpabilitatea şi pedepsa nu se pot pronunţa cu unanimitate. Dacă înaintea Curţii cu juraţi este

aplicat sistemul ca culpabilitatea, să se pronunţe cu majoritate prin analogie el nu este aplicabil şi înaintea consilielor de răsboiu, maî ales când nicî un articol precis de lege nu cere acesta. Cons, de revisie, 29 Nobr. fS; Dr. c/85-86 p. 42.

127. întrebările arătate în art. 125 nu pot fi resolvate în contra acusatuluî de cât cu majoritate. *Fr. 133.*

128. Dacă acusatul este declarat culpabil, consiliul de resboiu delibereză asupra aplicaţiuneî pedepsei.

In cas când legea autorisă admiterea circumstanţelor atenuante, preşedintele este dator a le supune consiliului.

Dacă consiliu! de resboiu recunosce că este verî-una în favorul acusatuluî, o declară.

Cestiunea trebue supusă votului consiliului, după cum s'a prescris la art 125.

Pedepsa se pronunţă cu majoritate de 3 contra 2.

Dacă nici o pedăpsâ nu unesce majoritatea de 3, se adoptă opiniunea cea mal favorabilă asupra aplicaţiuneî pedepsei. *Fr. 134.*

129. La cas de dovedire de mal multe crime sau delicte, se hotărascenumalpe depsa cea mal grea. *Fr 135.*

130. Hotărîrea se pronunţă în şedinţă publică. Preşedintele dă citire do motive şi de dispositiv. *

Dacă acusatul nu se recunosce culpabil, consiliul pronunţă achitarea lui şi preşedintele ordonă a-1 libera, dacă nu este oprit pentru verî-o altă causă.

Dacă consiliul de răsboiu declară că fapta comisă de acusat nu trage după sine aplicaţia verî-unel pedepse, el pronunţă absolvirea luî şi preşedintele ordonă a se libera după expirarea termenului fixat pentru recurs la consiliul de revisie. *Fr. 136.*

Preşedintele pronunţând hotărârea trebuia să dea citire numaî de motive şi de dispositiv, iar nicî de cum de tote formalităţile îndeplinite şi la carî se referă disposiţ. art. 134 C. J. M..-Cons, revis. 30 Apr. 88; Dr. 37/88, p. 294.

131. Orl-ce individ achitat sau absolvit nu mal pote fi urmărit sati acusat pentru aceiaşi faptă. *Fr. 137.*

132. Dacă condamnatul este decorat cu verî-un ordin sau medalie a ţereî sau străină, judecata declară, în caşurile prevedute de lege, că el nu mal are dreptul a purta acel ordin sau medalie. *Fr. 138.*

133 Judecata care pronunţă o pedepsa în contra acusatuluî, 'I osândesce la despăgubire de cheltuelî elitre Stat.

Ordonă" încă, în caşurile prevădute de legi, confiscarea obiectelor luate şi limpoiarea lor, sau în folosul Statului saiî în folosul proprietarilor, a tutuim- obiectelor luate saii produse în proces ca piese de convincţiune. *Fr. 139.*



134. In hotărîri se vorliesce despre îndeplinirea lutulor formalităţilor preiscrise de acesta secţiune.

Ea nu reproduce nici răspun şurile acusatuluî nici deposiţiunile martorilor ; coprinde încheierile date asupra mijlocelor de necompetinţâ, excepţiunilor şi asupra incidentelor.

Hotărîrea va cuprinde, sub pedepsa de nulitate :

*1)* Numele şi gradul judecătorilor ;

2) Numele, pronumele, vîrstă, profesiunea şi domiciliul acusatuluî;

3) Crima sau delictul pentru care acusatul s'a dat în judecata consiliului de răsboiu

4) Depunerea de jurămînt a martorilor ;

5) Rechisiţiunile comisarului regal;

6) întrebările puse, hotăririle si numărul voturilor;

7) Textul legeî aplicat;

8) Publicitatea şedinţelor saii hotărîrea care a ordonat şedinţele secrete;

9) Publicitatea citirii hotărîrel făcute de preşedinte

Hotărîrea scrisă de grefier se subscrie îndată de către preşedinte, de judecători şi grefier. *Fr. 140.*

1. Sentinţele consiliului de resboiu nu sunt nicî odată motivate prin considerante, de 6re-ce ele pronuuţându-se prin *da* şi *nu,* împlinesc calitatea de jurat până în momentul aplicăriî pedepseî; prin cuvîntul *motive* prevedut prin art. 130 se înţelege cestiunile sau întrebările ce aii fost supuse votuluî consiliului asupra culpabilitate!. — Cons, de revisie, 26 Nobr. 85; Dr. 6/85-80 p. 42.

2. Chiar în caşul când hotărîrea nu ar fi fost citită condamnatuluiîn întregul eî, totuşi acesta nu ar da loc la o anulare, de 6re-ce condemnatul, conform art. 154 şi urm. din C. .1. M. are tot timpul a-şî presenta motivele sale de recurs, şi ast-fel dreptul apărării sale nu pote să fie violat, fiindu-î pus la disposiţiunea sa atât hotărîrea cât şi celedalte piese de procedură. Cons, de revis. 30 Apr. 88; Dr. 37/88 p. 294.

135. Comisarul regal ordonă a se citi acusatuluî hotărîrea de către grefier în presenta sa şi a guardel adunate sub arme.

îndată după acesta citire, încunosciinţeză pe condamnat că legea 'I acordă 24 ore pentru ca să'şî exerciteze recursul înaintea consiliului de revisie.

Dacă a urmat condam-

boiu, dacă nu s'a făcut in aceste termene recurs nici la consiliul de revisie, nici în casațiune. El cere executarea hotărîrel. *ffr.- 149.*

144. Generalul comandant al circumscripțiunil, pote suspenda executarea hotărîrel, sub condițiunile de a informa îndată pe ministerul de resboiu. *Fr. 150.*

145. Hotărîrea consiliului de resboiu se execută după ordinele generalului comandant al circumscripțiunel şi prin îngrijirea comisarului regal, în presenta grefierului care încheia procesul-verbal.

Acest proces-verbal se anexeză la textul hotărîrel, pe marginea căreia se menționeză despre executare.

In cele trei cjile după executare, comisarul regal este dator a trămite o copie de pe hotărîre şefului corpului din care face parte condamnatul.

Dacă condamnatul este decorat cu un ordin sau medalie militară națională saii streină, se va trămite copie de pe hotărîre la autoritatea română competinte.

Orl-ce copie de hotărîre de osîndă menționeză despre executare. *Fr. 151.*

## CAPITOLUL II

### Procedura înaintea consiliilor de resboiu în arnrată, în divisiunile teritoriale aflate în stare de resboiu, şi în comunele, județele'şi piețele de resboiu îii stare de asediu.

146. Procedura statornicită pentru consiliile de răsboiu în circumscripțiunile teritoriale, în timp de pace, se urmăză în consiliile de răsboiu în armată, țn circum scripțiunile teritoriale aflate în stare de resboiu, în comunele, județele şi în piețele asediate sati investite, sub modificațiunile coprinse în articolil următori *Fr. 152.*

147. Când un oficer al poliției judiciare militare în caşurile prevedute de art. 83 şi 85. al acestui codice, urmeză a intra într'un stabiliment civil sati într'o locuință particulară şi nu se va găsi în acele locuri veri-o autoritate civilă însărcinată a-1 însoți, el pote să inergă înainte cu lucrarea, şi menționeză despre acesta în procesul-verbal. *Fr. 153.*

148. Ordinul de cercetare se dă:

De generalul comandant al armatei în privirea inculpaților justițiabilî consiliului de reboiii la cuarIIerul general al armatei;

De generalul comandant ui corpului de armată, în privința inculpaților justițiabilî consiliului de răsboifi al corpului de armată;

De generalul comandant ni divisiune!, în privința inculpaților consiliului de rrsboiu al divisiune!;

De comandantul detaşamentului trupelor, în privirea inculpaților justițiabilî consiliului de resboiu format în detaşament;

De generalul saii comandantul superior, în piețele asediate sad investite. *Fr. 154.*



149. Ordinul de darea în judecată şi de convocarea consiliului de răsboiu se dă de oficerul care a ordonat cercetarea. *Fr. 155.*

150 In armate, în circumscfipțiunile teritoriale în stare de răsboiu şi în piețele de răsboifi asediate sau investite, acusatul pote fi trimis d'a dreptul şi fără i n strucțiune prealabilă înaintea consiliului de resboiu.

Procedura este regulată după cum urmeză, de la ordinul de dare în judecată, fie sau nu făcută instrucțiunea prealabilă:

1) Citațiunea să se dea acusatuluî cel puțin în 24 ore înainte de adunarea consiliului; dînsa conține: notificarea ordinului de convocare; indică, conform art. 103, crima saii delictul pentru care este dat în judecată, textul legeî aplicabile şi numele martorilor pe cari comisarul-raportor îşi propune a-I asculta.

Comisarul-raportor hotăresce un apărător, din oficiu, înainte de citațiune.

Acusatul pote să-şî alegă un altul până la deschiderea decbaterilor. Citațiunea trebue să notifice acusatului numele apărătorului numit şi să-1 însciințeze că pote alege un altul.

2) Apărătorul pote lua cunoscința de afacere şi de tote documentele saii informațiunile culese. Din momentul când s'a dat citațiunea, el pole comunica cu acusatul;

3) Consiliul de resboiu se adună la diua hotărîtă şi procede la judecata acusatuluî, după formele prescrise la art. '108 şi următore ale acestui codice. Acusatul are dreptul, fără formalit.'iţl sati citațiunl prealabile, să facă a se ascultamartoril ce sar afla de față la audiență şi pe cari 'I-a încunosciințat comisarul-raportor înainte de deschiderea desbaterilor.

4) întrebările indicate la art. 125suntresolvate şi pe-

dăpsa se pronunţă eu majoritatea de 3 contra 2 voturi;

5) Condamnatul pote face recurs în revisiune în termenui şi după formele prevedute la art. 137 şi 153 şi următorele din acest codice, afară dacă recursurile nu vor fi suspendate după art. 67. *Fr. 156.*

151. Generalul superior are, în întinderea comande! sale, tote atribuţiunile acordate ministerului de resboiu în circumscriptiunile teritoriale de art. 93, 100, *10i* şi 144 ale acestui codice, afară de caşurile preveijutedeart. 202 şi 203.

Aceleaşi drepturi sunt acordate şi guvernorului şi comandantului superior în pieţele de resboiu asediate sati investite. *Fr. 157.*

152. Consiliile de resboiu în armată, în circumscripţiunile teritoriale în stare de răsboiu, în comunele şi districtele în stare de asediu şi în pieţele asediate saii investite, hotărăsc în şedinţă asupra tutulor crimelor şi delictelor comise la audienţă, chiar când culpabilul nu ar fi justiţiabil acestor consilii. Fr *158.*

## TITLUL II

### PROCEDURA COXSILIILOR DE REVISIE.

*153. După declaraţiunea recursului, comisarul regal care este pe lângă» consiliul de rSsboiu adresează, fără întârdiere comisarului regal pe lângă consiliul de revisiune, copie de pe hotărîre şi de pe actul de recurs.

El alătură piesele atingfetore de procedură şi cererea acusatului, de a făcut verl-una.

Dacă motivele recursului sunt presintate la grefa consiliului de revisie în diua fixată pentru judecarea recursului, consiliul pote amâna, după cererea comisarului regal, judecarea pentru 48 de ore. *Fr. 159.*

154. Comisarul regal pe lângă consiliul de revisie militar, trimite îndată piesele procedureî la grefa consiliului de revisiune, unde stau depuse în timp de 24 ore.

Apărătorul acusatului, pote să ia comunicaţiune de aceste acte, fără a le strămuta, şi de a presinta, înainte de a se pronunţa hotărîrea cererile memoriile şi piesele cari va găsi de cuviinţă.

Grefierul ţine un registru în care arată, cu data lor, tote câte s'au produs de comisarul regal şi de osîndit. *Fr. 160.*

155. După expirarea termenului de 24 ore, piesele



pricinel se trimit de preşedinte la unul din judecători ca să facă raportul. *ľ7\ 161.*

156. Consiliul de revisie no pronunţă în cele trei dile de la data depunerel pieselor. *Fr. 162*

157. La caşul verî-uneî incapacităţi prevedută de art. 30 al acestui codice, excepţiunea trebue să fie propusă înaintea deschiderii desbaterilor, şi se judecă de consiliul de revisie, a cărui hotărîre este i'urâ apel. *Fr. 163.*

158. Raportorul expune mijlocele de recurs El înfălişeză observaţiunile sale, lără însă a'şl da opiniunea.

Comisarul regal discută cu deamănuntul mijlocele presintate în petiţiune saii în audienţă, precum şi acele ce crede că trebue să le propună de oficiu, şi dă conclusiunile sale, asupra cărora apărătorul este primit a face observaţiunile sale. *Fr. 164.*

159. Judecătorii se retrag în camera de deliberare, dacă locul nu permite, ordonă retragerea publlcului, delibereză în lipsa comisarului regal şi a grefierului.

EI hotărăsc fără întrerupere şi cu majoritatea voturilor, asupra fie-căruia din mijlocele propuse.

Preşedintele adună voturile, începând de la gradul cel mal de jos; cu tote acestea, raportorul opineză cel d'întâiu

Hotărîrea este motivată. La cas de anulare, textul legei violate sau rău aplicate se arată în hotărîre.

Hotărîrea se citesce de preşedinte în audienţă publică.

Dispositivul se sub-semnăză de preşedinte şi de grefier. *Fr, 165.*

160. Dacă recursul se respinge, comisarul regal transmite atât hotărîrea consiliului de revisie cât şi tote cele-lalte piese comisarului regal al consiliului de rSsboiu care a dat hotărîrea şi însciinţeză despre acesta pe generalul comandant al circumscripţiunel. *Fr. 166.*

161. Dacă consiliul de revisie anuleză hotărîrea pentru necompetinţă, el pronunţă trămiterea procesului la juridicţiunea competinte; şi dacă o anuleză'pentru orî-care alt motiv, trămite pricina la consiliul de resboiu al circumscripţiunel caren'ajudecat-o, saii în lipsa unul al doilea consiliu de resboiu în circumscripţiune, la acela al uneia din circumscriptiunile vecine. *Fr. 167.*

162. Comisarul regal de pe lângă consiliul de revisie trămite comisarului regal al consiliului de resboiu, a cărui hotărîre a fost anulată, o copie de pe hotărîrea de anulare.

Acesta hotărîre se prescrie, prin îngrijirea comisarului regal, în registrul consiliului de rSsboiu; se menționez? pe marginea registrului despre hotărîrea anulată. *Fr. 168*

163. Comisarul regal de la consiliul de revisie trimete îndată piesele procesului, împreună cu o copie de pe hotărîrea de anulare comisarului regal de la consiliul de resboiu la care s'a trimes pricina.

Dacă hotărîrea s'a anulat pentru causă de necompetință a jurisdicțiunei militare, piesele se trimet procurorului tribunalului locului unde residă consiliul de revisiune.

Pentru rest se procedeză după art. 92 al acestui codice. *Fr. 169.*

164. Dacă anularea s'a pronunțat pentru neobservarea formelor, procedura se începe de la cel dintâiu act anulat.

Se procedeză la noul desbateri.

Cu tote acestea, dacă anularea nu s'a pronunțat decât pentru reua aplicare a pedepsei asupra faptelor; de cari acusatul s'a decla>-rat culpabil, declarațiunea culpabilității se menține; şi pricina nu se trimete înaintea noului consiliu de rSsboiu decât pentru aplicația pedepsei. *Fr. 170.*

i05. Dacă a doua hotărîre se anuleză, pricina trebue a se trămite înaintea unul consiliu de rSsboiu care n'a judecat-o; *Fr. 171.*

166. Dispoşițiunile art. 104, 105, 108, 109 şi 110 ale acestui codice, privitore la consiliul de rSsboiu sunt aplicabile şi la consiliul de revisie.

In caşurile prevSdute la art. I11 se procedeză ca la cel din urmă paragraf al acestui articol.

In tote caşurile, hotărîrile se dau cu majoritatea prevedută la art. 159. *Fr. 172.*

## TITLUL III.

### PROCEDURA ÎNAINTEA PRETORILOR.

167. Pretorii judecă pricinele trămise de autoritatea militară sau după plîngerea părței vătămate.

La cas de flagrant de^ lict saii în cas de urgență, ei pot proceda de oficiu. *Fr. 173.*



168. Prevenițíi se aduc twiinteapretorilor, cari judecă în public.

Partea reclamantă expune cererea sa

Martorii depun jurămîn-I ul.

Prevenițíi înfâțişeză apărarea lor ; hotărîrea se dă motivată, se subscrie do pretor şi de grefier, şi se execută fără a se scdte copie de pe dînsa. *Fr- 174.*

## TITLUL IV.

### DESPRE COKTCMACÎ ŞI JU- . DECAȚÎ *tS* LIPSĂ.

169. Când, după ordinul ile dare în judecată, acusatul de o faptă calificată ca crimănu s'a putut prinde saii, după ce s'a prins, a scăpat, preşedintele consiliului de rSbsoiu dă ordonanță, arătând crima pentru care acusatul este urmărit şi prescriind că este dator a se înfățişa în termen de 10 <iile.

Acesta ordonanță se publică în ordinul de di. *Fr. 175.*

170. După expirarea termenului de 10 (iile, socotit de la trecerea în ordinul de di a ordonanței preşedintelui, se procedSză, după ordinul generalului comandant al circumscripțiunel, la judecată prin eontumacl

Nicî un aperâtor nu se pdte înfățişa pentru acusatul contumaciil.

Raporturile şi procesele verbale, deposițiunea martorilor şi cele-lalte piese de instrucțiune, se citesc întregi în audiență

Hotărîrea se dă cu forma ordinară, trecută în ordinul de di şi afiptă Ia uşa localului unde residă consiliul de resboiu şi la primăria domiciliului osânditului.

Grefierul şi primarul încheia proces-verbal, fie • care în ceea ce îl privesee. *Fr. 176.*

171. Recursul la consiliul de revisie în contra hotărîrilor date în contumacie, este deschis numai comisarului regal. *Fr. 177.*

172. Articolele 476, 479, 480, 481, 482 şi 483 ale codicelul instrucțiune! criminale ordinare, se aplică la hotărîrile în contumacie date de consiliul de rSsboiu. *Fr, 178.*

După art. 172 C. J. M. dispoşițiunile art. 481 sunt aplicabile şi ia hotărîrile în contumacie date da consiliul de resbel, aşa că, asemănat acestui din urmă articol, dacă acusatul se dă prins, orî dacă se va aresta maî înainte de stingerea pedepsei prin preseripțiune, decisiunea dată în contumacie şi procedurile făcute în contra luî vor fi de sine nimicite şi se va procede în privința luî la o nouă judecată după formele ordinare. Cas. II, 30 Maiii 95; B. p. 84G.

173. Când e vorba de un fapt ealificat de legi ca delict şi acusatul nu • este faţă, se judeca în lipsă.

Hotărîrea dată in forma ordinară, se trece în ordinul de di al pieței, se afige la uşa localului unde residă consiliul de resboiu şi se face cunoscut acusatuluî, sau se lasă la domiciliu.

In cinci dile de la încunosciințarea făcută lui, şi încă doue dile pentru fie-care cinci miriametre, acusatul pote forma oposițiune.

Dacă a trecut acest termen fără a forma.oposițiune, hotărîrea se socotesce dată contradictoriu. *Fr. 179.*

## TITLUL V.

### DISPOSIȚIUNI GENERALE:

174. Recun6scerea identității unui individ osândit de consiliul de resboiu scăpat şi prins, aparţine şi se face de către consiliul de resboiu al circumscripțiunel unde se găsesce corpul din care face parte osânditul.

Dacă osânditul nu aparţine nici unul corp, recunoscerea se face de consiliul de resboiu al circumscripţiunel care a pronunțat osânda; şi, dacă consiliul a încetat funcțiunile sale, de consiliul de răstii boiu al circumscripţiunelJ pe al cărui teritoriu s'ar I prins osânditul. x i î

Consiliul statuteză asu- 7 pra recunoscerel în aud**] ență publică în fiinţa in- • dividului prins, după c«f a ascultat pe martorii chef> maţi atât de comisarul re** gal,' cât şi de individul prins, — tdte acestea subi pedepsa de nulitate.

Comisarul regal şi individul prins, au facultatea de a face recurs la consiliul de revisie în contra hotărîrel care statuează recunoscerel a indentităţel

Disposiţiunile § 1 şi 2 de mal sus se aplică la hotărîrea osândiţilor în contumacie, care se înfățişeză sau se prind. *Fr. 180,*

* 175 Dacă, după anularea unei hotărîri, o a doua hotărîre dată în contra aceluiaşi acusat, se anuleză tot pentru aceleaşi motive ca şi cea dîntâiti, pricina se trămite la un consiliu de resboiu al uneia din circumscripţiunile vecine.

Acest consiliu trebue să se conforme hotărîrel consiliulal de revisie asupra punctului de drept.

Cu tote acestea, dacă se atinge de aplicarea pedepr seî, el trebue să adopte interpretarea cea maî favorabilă acusatuluî. *Fr. 181.*



176. Când consiliul de i'eboiu sau de revisie în iînnată, în circumscripțiunile teritoriale aflate în Hlare de resboiu în comune In judeţe şi în piețele asediate sau', învestite, încelo/.ă funcțiunile lor, pricinile, a căror cercetare s'a început, se trămit la consiliul de resboiu al circumHcripţiunel teritoriale hotălito de ministerul de răsboifi. *Fr. 182*

177. Orî-ce chemări, cilaţiunî saii notificaţiunî, făcute martorilor, inculpaţilor sau acusaţilor, se fac, l'âiă cheltuială, de către gendarmerie sau de către ori-ce alţi agenţi ai puterii publice. *Fr. 183.*

178. Disposițiunile cap. IV, titlul VI, cartea II, a ciidicelui instiucțiunel criminale, relativ la prescrip(iune, sunt aplicabile la acţiunea publică ce resultă «lintr'o crimă sati delict de competinţa jurisdicţiunilor militare, precum şi la pedepsele ce resultă din holărîrile date de aceste con-.siliî.

Cu tdte acestea, prescripțiunile în contra acţiune! publice care resultă din nesupunere sati din deşertare, nu încep a curge de cât din diua de când nesupusul sau desertorul a ajuns vîrstă de 47 . ani.

La orî şi ce epocă, nesupusul saO desertorul s'ar aresta, este pus la disposiţiunea ministerului de răsboiu, spre a complecta timpul de serviciu cu care este dator Statului, dacă n'a împlinit vîrstă de 47 ani. *Fr. 181.*

1. Disposiţiunile privitore Ia preseripţiune sunt aplicabile şi înaintea juridicţiunilor militare, Prescripţiunea fiind o chestiune de drept public, ea pote fi invocată orî în ce stare a procesului, şi prin urmare p6te li propusă pentru prima oră înaintea Cons, de revisie, chiar dacă ea n'ar fi fost maî întâiu judecată la inst. de fond. Deş'i aliniatele de sub art. 70 C. J. M. statuetă că Cons. de revis. nuf pote anula hotăririle de cât în caşurile prevedute acolo, totuşi prescripţiunea fiind o cestiune de ordine publică, resultă în mod preeis că Lg. nu se maî putea ocupa de dînsa în aceste aliniate, maî ales că prin art. 178 C. J. M. L». şira făcut reservele sale. Cons, de revis. 4 Apr. SS; Dr. 31/83, p. 241.

2. Legea prin art. 693, la care vize"ză disposiţiunile art. 173 C. J. M., prevede că prescripţiunea este întreruptă când s'a făcut un act de urmărire sau ,de instrucţiune în intervalul de timp de când s'a comis faptul; legea nepreygdând carî sunt actele de urmărire şi de instrucţiune carî pot întrerupe prescripţiunea, a lăsat acesta facultate la apreciarea judecătorului; jurisprudeuţa şi doctrina au recunoscut că denunţarea şi plângerea constituesc un act de urmărire, când este însoţită de constituirea părţiî civile. Conform art. 49 şi. 50 C. J. M.,

Trib. militare daft hotarîr! numai asupra acţiuneî publice,' iar acţiunea civilă, nu pate fi urmărită de cât înaintea Tribunalelor civile. In materie penala militară, denunţarea sau plângerea nu p6te fi îndreptată, potrivit casuluî, de cât numaî ministrului de resboiu saii comandantului corpului de armată, carî sunt capî aî justiţiei îh limitele competenţei lor, fără. ca ceî vătămaţi să maî p6tă recurge pe altă cale în cas când aceştia ar refusa saii neglija de a da curs denunţare! saii plângere! lor, ceea ce pe cale penală comună nu se petrece tot ast-fel, de 6re-ce cel vătămat are maî multe căi deschise; din momentul ce legea a opr^ celui vfttămat dreptul de a sa constitui parte civilă, nu a în/3 ţeles prin acesta că denunţarw" sau plângerea îndreptată să flf* desbrăcată de caracterul unu act de ujmărire, valabil pen tru a întrerupe prescripţiunea Inacţiunea din partea .capulU justiţiei' militare la timpul Q-1 portun pentru a da curs uneYl denunţări sau plângeri nu p6t&| avea de efect de a lipsi pe cel j vătămat de drepturile ce-î a-, cordă legea şi ca atare terme- i nul întrerupere! prescripţiunea j începe a curge chiar de la e- 1 poca denunţare! sau plângere!. | Cons, de revis. *i* Apr. 88; Dr. I 31/88, p. 244.

# CARTEI IV

## DESPRE CRIME, DELICTE ŞI PEDEPSE

### TITLUL I.

#### DESPRE PEDEPSE ŞI EFECTELE LOR.

**170. Pedepsele cari pot fi aplicate de tribunalele militare, în materie de crimă, sunt:**

**M6rtea;**

**Munca silnică pe viaţă;**

**Munca silnică pe timp mărginit;**

**Reclusiunea;**

**Detenţiunea ;**

**Degradaţiunea militară.**

**180. Pedepsele în materie de delicte sunt:**

**Destituirea ;**

**închisorea;**

**Amenda. *Fr. 186.***

**181. Orî-ce individ osîn-| dit la pedăpsa de mortal de un consiliu de rSsboi&j se împuşcă. *Fr. 187.***

**182. Pedepsele la muncă! silnică, la reclusiune şi la detenţiuue, se aplică coniform dispoşiţiunilor codi-s celui penal ordinar. Ele ai» efectele hotarîte de aceî codice şi trag încă dupij sine degradaţiunea miliN tară. *Fr. 188, 189.***

**183 Orî-ce militar osîn-j dit la degradaţiune milM tară, sau ca pedepsa prins! cipală, saîi ca accesorie uneî alte pedepse, afară d morte, se conduce d'inai» tea trupei sub arme.**



**După citirea hotărîre!; comandantul pronunţă aoeste cuvinte cu glas tare: N. N. (numele şi pronumele osânditului), eşti nedemn de a purta armele, In numele Regelui, te degradăm.**

**Îndată după acesta i se iuti tote semnele militare şi decoraţiunile ce are oNânditul; şi, dacă este olicer, sabia lui se sfărâmă şi se aruncă jos înaintea Iul.**

**Degradaţiunea militară (rage după sine:**

**1) Luarea gradului şi a dreptului de a purta însemnele şi uniforma;**

**2) Incapacitatea absolută a servi în armată, sub <>il-ce titlu, şi cele-lalteincapacităţi pronunţate de codicele penal ordinar prin art. 22;**

**3) Luarea dreptului de a purta ori-ce decoraţiune şi perderea dreptului de pensie şi orî-ce altă resplătire pentru serviciile de maî înainte. *Fr. 190.***

**184. Degradaţiunea militară, pronunţată ca pedepsa principală, este totdeauna însoţită de o închisore al căruî termen, fixat prin sentinţă, nu pote trece peste doi ani. *Fr.191.***

**185. Destituirea trage după sine perderea gradului sail a rangului şi a dreptului de a purta însemnele de dinstincţiune şi uniformă.**

**Oficeruldistituit nu pote dobândi nici pensiune nici recompensă pentru serviciile sale anteriore. *Fr. 192.***

1. Interpretarea art. 185. C. J. M. în sensul că dreptul la pensie e perdut pentru un inculpat prin acea că e condamnat la destituire chiar dacă judecata nu s'a pronunţat asupra acestui punct, o asemenea interpretare ar conduce îa teoria că perderea dreptului la pensie ar ii un element constitutiv al destituire!, pe când în realitate destituirea constă *în* perderea gradului saii a rangului şi a dreptului de a purta semne de distincţiune şi uniformă, iar nu »i perderea pensiei care pote fi numaî o consecinţă a destituirel. In mod juridic art. 185 nu pote fi interpretat de cât în sensul că destituirea e o pedepsa principală, iar perderea dreptului îa pensie, o pedeapsă accesorie. Judecătorii când recunosc şi acord, ca în speţă, inculpatului, circumstanţe atenuante, potsă-i dispenseze de o pede"psă accesorie aceleia care-1 condamnă; aceştia o pot face sau în mod expres saii în mod tacit, nepronunţându-şe adică asupra pedepsei accesorii. Dacă judecătorii nu s'au pronunţat asuprapedepsei accesorii, remâne îndoială în privinţaintenţieî lor, ace'stă îndoială dar trebue interpretată în favdrea iar nu în contra condamnatului. Tr. Ilf. I, 17 Oct. 90; Dr. 42/94, p. 342..

2. Militarul destituit perde dreptul la pensiune chiar dacă hotărîrea de condamnare nu menţioneză expres perderea acestul drept. Cas. 1,14 hui. 93, Dr. 69/93, p. 551. B. 93, p. 567.

* 180 Munca publică este înlocuită cu închisore de la 6 luni lă 5 ani, în tdte caşurile unde ea este prevădută de acest codice! *Fr. 193:*

*187. Timpul închisorel este de 15 dile cel puţin şi de o ânl cel mult. *Fr. 194.*

* 188 Când legile penale pronunţă pedepsa de amendă, tribunalele militare pot înlocui acăstă pedepsă cu închisdre de la 15 dile până la 6 luni *Fr. 195.*

189. In caşurile prevădute de -art. 72 şi 73, tribunalul competinte aplică militarilor şi personelor asimilate cu militarii pedepsele pronunţate de legile militare şi celor-lalţl pedepsele aplioate de legile ordinare, afară numai dacă o dispositiune expresă a legeî ar ordona alt-fel.

Pedepsele pronunţate contra mililarilor se execută conform cu dispositiunile presentulul codice, prin stăruinţa autoritătel militare. *Fr, 196.*

190. In aceleaşi casurî, dacă individil cari nu şunt militari, nici asimilaţi cu militarii, şi a celor (l)culpabi.ll de ,o crimă său de un delict neprevădut de legile penale ordinare, sunt condamnaţi la pedepsele dic-1 tate de presentul codic«*| contra acestor crime saft'j delicte.

Cu tote acestea pedep«| sele se înlocuesc în pri-b-j vinţa lor ast-fel:

1) Degradarea militară4.| pronunţată ca pedeapsă principală, prin degrada-- rea civică;

2) Destituirea şi munca publică, printr'o închisdrev de 3 luni până la 3 anî. *Fr. 197.*

191. Dacă individil carî nu sunt militari, nicî asi-: milaţî cu militarii, sunt traşî în judecata consiliu-! luî de răsboiu, acest consiliu pdte să le aplice art. 60 al codicelul penal ordinar. *Fr. 198.*

192. Dispositiunile art, 62,63 şi 64 ale acestui (1 (codice penal ordinar, (2) pri-; vifore la individil mal tineri de 16 ani, se vor ob- . serva şi de consiliul de răsboiu.

In acest cas, dacă consiliul de răsboiu a constaf j tat că n'a lucrat cu pri«cpere, pedepsa de morte MI va înlocui cu reclusiunea; iar pedepsele de degradare militară, destituire şi de muncă publică se înlocuesc prin închisore, «Io la un an până la doi ll nî. într'o casă de corec- (iune.'Fr. *199.*

193. Pedepsele pronunţate de tribunalele mililare încep a curge precum urmeză:

Aceea a muncei silnice, a detenţiune! şi a reclusiune! din diua degradatiunel militare (1);

Cele-lalte pedepse se socotesc din diua când osînda a devenit irevocabilă; cu Uite acestea, dacă osîndi-' tul la închisore nu este inchis, pedepsa se socotesce din diua când se bagă în închisore. *Fr. 200.*

* 194. Orl-ce osîndă pronunţată în contra unul oficer de orî-ce tribunal, pentru unul din delictele prevădute la art. 127, 128,140, U4, 288, 289,290, 291, 292, 308,309,'310, 316,322, 323, 332, 333, 334, 335, 343 şi 344 ale codicelul penal comun, atrage după sine şi perderea gradului. *Fr. 201.*

195 Articolele 38,39,47; 48, 49, 50, 51, 52, 53; 54, 55, 56, 57, 68 şi 69 ale codicelul penal' ordinar, privitore la tentativade crima sau delict, la complicitate, la casurî de legitimă apărare şi scuză, sunt aplicabile înaintea tribunalelor militare afară die derogatiunile prevedute de acest codice. *Fr. 202.*

196. Funcţionarii, agenţii, amploiaţii militari şi alţii asimilaţi cu militări! sunt, pentru aplicarea pedepselor, consideraţi ca oficerl, sub-oficerl, brigadieri safi soldaţi, după gradul la care rangul lor corespunde. *Fr. 203.*

^ţl) Textul francez 'dice se *dectctră'în* loc de *si a celor'.*

(1) Cuvîntul *aeeshiie* introdu»,] din greşala de tipar. 1

• ţ3) Legiuitorul codicelul de ] justiţie militară uită că afară-j de *Codul penal* nu exista altul | în România şi-I boteză aci Co-' dul penal comun: Art. 52 al 8, *Ti* Ho. & ,şl 194;. aci Codul peţ j nai ordinar ca. în art. 108, 314,1 191, 195,'etcr

(1) Ca consecinţă a art. 1SG, s'au • scos cuvintele: ..aceea a muncei publice, din dina citire! hotărireT înaintea trupelor". ,Nota ediţiei oficiale).



## TITLUL II

### DESPRE CRIME ŞI DELICTE Şl PEDEPSA LOR.

### CAPITOLUL I

### Trădarea, spionarea şi ambosajnl (provoeaţiune la desertaţiune în partea inamicului)

197. Se pedepsesce cu morte şi degradaţiune militară orl-ce militar român, sau în serviciul Romăniei, care ridică armele în contra Romăniei.

- Se pedepsesce cu morte orl-ce prisonier de răsboiu eare, căleându-şî parola ce a dat, se prinde cu armele în mână. *Fr. 204.*

**198.** Se pedepsesce cu m6rte şi degradaţiune militară tot militarul:

1) Care trăda inamicului saii *în* interesul inamicului trupa care comandSză, sau locul care'I este Încredinţat, saii aprovisionările armatei, sau planurile pieţelor de rSsboiu ori ale arsenalelor maritime, aporturilor saii radelor, parola sati secretul unei operaţiuni, a unei expediţiunl, saii a unei negociaţiunl;

2) Oare întreţine înţelegeri cu inamicnl, cu scop de a favorisa întreprinderile sale;

3) Care participă la comploturi, cu scop de a sili pe comandantul unei cetăţi asediate a se preda sau a capitula;

4) Care provâcă la fugă sau împedică întrunirea oştirel în presenţa inamicului. *Fr. 205.*

**199.** Este considerat ca spion şi pedepsit cu mârte şi cu degradaţiunea militară:

1) Orî-ce militar care se introduce într'o piaţă de resboiu, într'un port saii stabiliment militai', In lucrări In tabere, bivuacuri saii cantonamente ale armatei, pentru ca să-şl procure documente sad rensignamente In interesul inamiculul;

2) Orî-ce militar care procură inamicului documente saii resignamente cari pot vătăma operaţiunile armatei saii compromite siguranţa pieţelor, a posturilor sau a altor stabilimente militare;

3) Orî-ce militar care, cu bună sciinţă, tăinuesce sau face sase tăinuiascăspionii saii inamicii trămişl spre a face descoperiri. *Fr. 206.*

**200.** Se pedepsesce cu morte ori-ce inamic care se introduce deghisat în unul din locurile arătate în articolul precedent. *Fr. 207.*

**201.** Se consideră ca amboşor şi se pedepsesce cu m6rte orî-ce individ dovedit că a provocat pe militari a trece la inamic sau în partea rebelilor armaţi, că le-a înlesnit cu bună cunoscinţă mijlocele, sau că a făcut înrolări pentru o putere care este în rSsboiii cu România. Dacă culpabilul este militar se mal pedepsesce şi cu degradaţiunea militară. *Fr. 208* ' .

CAPITOLUL II.

## Crime saii delicte în contra datoriei militare.

**202.** Se pedepsesce cu morte şi degradaţiune militară orî-ce guvernor sati comandant care, fiind dat în judecată după avisul unul consiliu de anchetă, se recunosce culpabil că a capitulat cu inamicul şi a predat piaţa care 'I era încredinţată, fără a ii întrebuinţat mal întâiti tote mijlocele de apărare de carî dispunea şi fără să fl făcut tot ce-I prescrie datoria şi onorea. *Fr. 209.*



**203.** Orî-ce general sati comandant al unei trupe armate care capitulează pe câmpul de bătae se pedepsesce:

1) Cu osânda de m6rte şi degradaţiune militară, dacă capitularea a avut de resultat să facă trupa de a-şl preda armele saîi dacă înainte de a trata prin graiii saii prin înscris, nu a făcut tot ce-I prescrie datoria şi onorea;

2) Cu destituţiunea în tote cele-lalte casurî. *Fr. 210.*

**204.** Orî-ce militar care, fiind de santinelă, sau în vedetă, părăsesce postul şeii fără să-'şl fi împlinit consemnul, se pedepsesce:

1) Cu pedepsa de morte, dacă era în presenţa inamicului saii a rebelilor armaţi;

2) Cu 2 până la 5 ani muncă publică (1) dacă, afără de caşul prevSdut la paragraful precedent, era pe un teritoriu în stare de rSsboiu sau In stare de asediu;

3) Cu închisore de la 2 lunî până la 1 an. în t<5te cele-l'alte caşuri. *Fr. 211.*

(1) VedI art. 186.

**205.** Orî-ce militar care părăsesce postul sSu se pedepsesce :

1) Cu pedepsa de morte dacă părăsirea s'a făcut în presenţa inamicului sau rebelilor armaţi;

2) Cu 1 până la 2 ani de închisdre dacă, afară de caşul prevSdut de paragraful precedent, părăsirea s'a făcut pe un teritoriu în stare de asediu :

3) Cu 2 până la 6 luni de închisore, în tote cele-lalte casurî.

Dacă inculpatul este şef de post, i se va aplica tot-d'auna maximul pedepsei. *Fr. 212.*

**206.** Orî-ce militar, care fiind santinelă saii vedetă, se găsesce adormit, se pedepsesce ;

1) Cu 1 până la 3 ani de muncă publică (1), dacă era în presenţa inamicului sau a rebelilor armaţi;

2) Cu 6 luni până la 1 an de închisore dacă, afară de caşul prevSdut prin paragraful precedent, era pe

1) VedI art. 186.

•un" tejitoriu'în»- stare de resboiu sau în stare de asediu; ' > •';'•"

3) Gii- 2iţ>ân& la 6 luni de închisore, în tote cele-lalte'casurî. Fr. *213.*

207. In timp de resboiu, Iri armate, precum şi în •comune, în judeţe şi în pieţele de resboiu asediate saîi investite, puse în stare de asediu, orî-ce militar care nu merge la postul seu, îh cas de alarmă, sau când se bate alarma, se pedepsesce cu 6 luni până la 2 anî de închisore; dacă este-oficer, pedepsa este destituirea. *Fr. 214.*

208. Orî-ce militar care, fără cuvinte de seuză legitimă, nu se duce la consiliul de resboiu, unde este chemat a participa, se pedepsesce ou închisore de la 2 până la 0 luni. In cas de refus, dacă culpabilul este oficer, pote fi pedepsit cu destituirea. *Fr. Hir>.*

209. Disposiţiunile art. 193, 194, 196 şi'l97 ale codului penal ordinar sunt aplicabile la militarii cari lasă să scape prisoniorti de resboiu safi de alto individe arestate, deţinute sau încredinţate In a lor pază, sau cari favorisă sau procură scăparea acestor individ!, sati ÎI tălnuesc ori fac a se tăinui. *Fr. 216.*

CAPITOLUL III

## Revoltă, insuboruinare şi rebeliune.

210. Sunt consideraţi ca în stare de revoltă şi pedepsiţi cu morte în timp de TSsooiu şi cu munca silnică pe vieţâ in timp de pace;

1) Militarii sub arme, cari, adunaţi în număr de •patru cel puţin şi înţeleşi între eî, refusă la cea d'întâiu somaţiune de a se supune ordinelor şefilor lor.

2) Militarii cari, în numer de patru ce! puţin, iad armele fără autdrisaţiune şi lucrăză în contra ordinelor şefilor lor;

3) Militarii cari, adunaţi 'în numer de opt cel puţin, fac violenţa servindu-se cu armele lor, şi refusă la ordinele superiorilor lor, a se împrăştia sau a se linişti ;

4) Militarii cari, adunaţi în numer de opt cel puţin, fac violenţă, fără a întrebuinţa armele, şi refusă la ordinele superiorilor lor, a se împrăştia, se pedepsesce cu munca publică de la 3 la 6 ani (1); iar dacă sunt oficerl, cu destituirea şi închisore de la 1 an la 2 ani.

(I) Vedî art. 186.



Insă, în tote caşurile prevedute de acest articol, pedepsa eu m6rte sau munca silnică pe vieţă nu se dă de cât instigatorilor sau şefilor rebelilor şi militarului celui mal înalt în; grad.

Cel-lalţl culpabili se pedepsesc de la 4 până la 6 ani munca publică (1) safi, dacă nu sunt oficerl, cu destituire şi închisore de la 1 an până la 2 ani. *Fr. 217.*

211. Şe pedepsesce cu mortea şi cu degradaţiunea militară, orî-ce militar care refusă a se supune când este ordonat, de a merge contra inamicului saii pentru orî-ce alt serviciu ordonat de şeful seu în presenţa inamicului saii a rebelilor armaţi.

Dacă, afară de caşul prevedut prin paragraful precedent, insubordonanţa s'a întîmplat pe un teritoriu în stare de resboiu sati de asediu, pedSpsa este de la 3 până la 6 ani de muncă publică (1) sau, dacă culpabilul este oficer, cu destituirea şi închisorea de la 1 an până la 2 ani.

In tote cele-lalte casurî pedepsa este închisorea de la 6 luni până la 2 ani, saîi, dacă culpabilul este oficer, cu destituirea.:

Orî-ce demisiune Colectivă sau concertată din partea oiicerilor şi asimilaţilor de ori-ce grad, va fi pedepsită, în timp de pace cu degradaţiunea militară;, iar în timp de resboiu se va considera ca refus de &; se supune unul serviciu ordonat şi se va pedepsi conform alin. 1 din acest articol. *Fr. 218.*

212. Ori-ce militar care violeză sau care calcă un consemn, se pedepsesce:

1) Cu pedSpsa detenţiunei, dacă consemnul a fost violat sati călcat în presenţa inamicului sau rebelilor armaţi;

2) Cu 3 până la 6 ani de muncă publică (I), sau dacă culpabilul este ofiţer cu destituirea şi închisorea de la 1 an până la 2 ani, când afară de caşul prevedut de paragraful precedent, faptul s'a săvîrşit pe un teritoriu în stare de resboiu sau de asediu;

3) Cu închisore de la 2 lunî până la 2 ani în tote cele-lalte casurî. *Fr. 219.*

213. Se pedepsesce cu morte în timp de resboiu şi cu munca silnică pe viaţă în timp de pace ori-ce militar culpabil de siluire cu arma în contra sentinelei sau a vedetei.

Dacă siluirea nu a fost

(1) Vedî art. 186.

cu arme şi s'a făcut de un militar însoţit de una sau mat mult© persone, pedepsa e de la 3 pană la 6 ani de muncă publică'1).

Dacă între culpabili se găsesce verl-un oficer, se pedepsesce cu destituire şi cu închisdre de la 1 an până la 2 ani.

Pedepsa se pdte reduce până la 1 lună de închisore dacă siluirea s'a făcut de un singur militar şi fără arme.

Se pedepsesce de la 15 dile până la 1 an închisore orl-ce militar care insultă o sentinelă prin cuvinte, gesturi sau ameninţări. *Fr. 220.*

214. Se pedepsesce cu morte în timp de răsboiu şi cu munca silnică pe viaţă în timp de pace şi cu degradaţiunea militară, orl-ce lovitură, comisă cu precugetare, pândire sati cursă, a unul militar către superiorul său. *Fr. 221.*

215. Se pedepsesce cu morte în timp de răsboiu şi cu munca silnică pe viaţă în timp de pace, orl-ce lovitură comisă sub arme de un militar in contra superiorului său. *Fr, 222.*

216. Loviturile date în timpul serviciului, saii cu ocasiunea serviciului, de un militar în contra superiorului său, se pedepsesce cu mdrte în timp de răsboiu şi în timp de pace cu munca silnică.

Dacă loviturile nu s'au urmat în timp de serviciu saii cu ocasiunea serviciului, culpabilul se pedepsesce cu destituirea şi închisorea de la 1 până la 2 ani dacă este oficer, şi de la 3 până la 6 ani de muncă publică (1) dacă este sub-oficer, caporal, brigadier saii soldat. *Fr. 223.*

217. Orl-ce militar care, în timp de serviciu saii cu ocasiunea serviciului, insultă sau ofensă pe superiorul săil prin cuvinte, gesturi, ameninţări şi orîce fel de scrieri, se pedepsesce cu destituirea sati închisc5rea dacă acest militar este oficer, şi de la 3 la 5 ani închisore dacă este sub-oficer, caporal, brigadier saii soldat.

Dacă insulta saii ofensa nu s'a întâmplat în timpul serviciului sati cu ocasiunea servieiulnl, pedepsa este închisorea până la 2 ani. *Fr. 224.*

218. Tot militarul, culpabil de rebeliune în contra potereî armate şi agenţilor autorităţel, se pedepsesce de la 2 până la 6

(1) VerJI art. 186.

(1) Vedî art. 186.



luul de închis6re, şi de la 6 luni până la 3 ani de aceeaşi pedepsa, dacă rebeliunea s'a urmat cu arme Dacă rebeliunea s'a făcut de mal mult de doi militari fără arme, culpabilul se pedepsesce cu închisdre de la 1 până la 2 ani, şi cu reclusiune dacă rebeliunea s'a săvîrşit cu arme.

Orl-ce rebeliune, făcută de militari armaţi in număr de cel puţin opt, se pedepsesce potrivit paragrafelor 3 şi 5 ale art. 210 al acestui codice.

Maximul pedepsei se aplică tot-d'auna instigatorilor sau şefilor de rebeliune şi militarului celui mai înalt în grad. *Fr. 225.*

## CAPITOLUL IV

### ABUS DE AUTORITATE.

219. Se pedepsesce cu morte orl-ce şef militar care, fără a fi provocat şi fără autorisatiune, dirige sau ordonă un atac cu mână armată contra trupelor sau supuşilor unei puteri aliate saii neutre.

Se pedepsesce cu destituirea orl-ce şef militar care, fără provocare, ordin sau autorisatiune, comite un act de ostilitate pe un teritoriu aliat sau neutru. *Fr. 226*

220. Se pedepsesce cu morte orl-ce şef militar care prelungesce ostilităţile după ce a primit Insciinţare oficială de pace, de suspendarea ostilităţel saii de armistiţiu. *Fr. 227.*

221. Se pedepsesce cu morte în timp de răsboiu şi cu muncă silnică pe viaţă în timp de pace, orl-ce militar care ia o comandă fără ordin saii motiv legiuit, saii care o păstrâză în contra ordinelor şefilor săi. *Fr. 228.*

222. Se pedepsesce cu închisdre de la 2 luni până la 2 ani, orl-ce militar care lovesce pe inferiorul s6u, afară de caşurile de legitimă apărare a sa proprie sati a altuia, saii în cas de raliere a fugarilor, sau de necesitatea de a opri jafurile sau devastarea. *Fr. 229.*

223. Se pedepsesce cu Închis6re de la 2 luni până la 2 ani orl-ce militar care, de la sine şi în puterea funcţiuneî sale, întrebuinţară cu plată saii fără plată omeni be sub comanda sa pentru lucrări personale sati ale altor persone.

## CAPITOLUL V

### NESUPUNEREA ŞI DEŞERTAREA

### SECŢIUNEA I

#### Nesupunerea.

224. Se consideră ca nesupus şi se pedepsesce cu

-închisore de ia lo dile până -Ia 1. an ori-ce June soldat chemat de legJej-orl-ce angajat de bună-voie care, afară de caşurile de forţă majoră, nu s'a dus la destinaţia sa în termen de 10 dile după diua fixată prin ordinul s6ii de drum.

Sunt asemenea consideraţi ca nesupuşi şi pedepsiţi cu aceeaşi pechŞpsă, 6-menit In congediu limitat sati nelimitat, reserviştil, miliţienii şi omenii din gldte, cart, fiind chemaţi sub arme prin ordin individual sau afişare nominală în comune, nu vor veni la destinaţia lor, afară de caşul de forţă majoră, până în 6 dile de la data fixată prin ordinul şeii afişat pentru presintare la corp.

Termenele mal sus menţionate sunt sporite până la o lună pentru toţi chemaţii aflaţi în străinătate.

In timp de răsboiu sau în cas de mobilisare pe calea publicaţlunilor sati afişelor de stradă, termenele sus dise sunt reduse la 6 dile pentru omenii de cari s'a vorbit la alin. 1 de sub acest articol, la 2 dile pentru ceî prevSduţî la alin. 2 şi la 15 dile pentru cel prevăduţl Ia alin. 3.

In timp de resboiu. pedepsa este 1 până la 2 ani îhehisâre şi afişarea numelui .nesupusului, în tot timpul cât-va ţine resboiul, "la tote primăriile plasei uude este domiciliat şi de unde nu se pote şterge de cât.în cas de achitare.

Oficeril de reservă şi miliţienii cari nu vor veni la diua. fixată prin ordinul de chemare, sati cel mult în cinci (Jile după acea dată înstimp de pace, sau de trei dile în timp de resboiu, se vor pedepsi cu 1 lună la 1 an închisore în timp de pace, şi cu 2 la 5 anî închisore şi destituire în timp de resboiu. *Fr 230.*

SECŢIUNEA II

Pe-sertnre în întru! ţereî.

225. Este considerat ca desertor în întrul ţ&reî:

1) Trei dile, după constatarea lipsei, orî-oesub-oficer, caporal, brigadier saii soldat care lipsesce de la corpul saii detaşamentul şeii fără voie.

Cu tote acestea, dacă soldatul nu a împlinit 3 luni de presenţă sub arme, nu pote fi considerat ca desertor de cât după o lipsă de 15 dile;

2) Orice sub-oficer, caporal, brigadier sati soldat care, căletorind singur de la un corp la altul, sati al cărui congediu a expirat



şi care, în timp de 16 dile după expirarea congediuluî ce i s'a fixat pentru a «a întârcere sau ajungere la corp, nu s'a înfăţişat;

3) Orî-ee sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat din trupa cu schimbul, care nu s'a presintat la serviciu în termen de doue dile <le la diua hotărîtă prin ordinul de chemair/e. *Fr.231.*

*226. Orl-ce sub-oficer, caporal, brigadier saii soldat, culpabil de deşertare în ţeră, în timp de pace, se pedepsesce cu 3 luni până la 2 anî închisore.

Dacă deşertarea a urmat în timp de resboiu sati de pe un teritoriu în stare de resboiu sau în stare de asediu, pedepsa va fi de la 2 până la 6 ani munca publică (1).

Pedâpsa nu va fi mal mică de 1 an de închisore, potrivit caşului, în împrejurările următore:

1) Dacă culpabilul aluat cu dînsul verl-una din armele sale sati verl-un obiect de mare echipament sau cal;

2) Dacă a deşertat fiind în serviciu, afară de caşurile prevedute de art. 204 şi 205 ale acestui codice;

3). Dacă a mal deşertat şi altă dată. Timpul petrecut în deşertare nu se va socoti in serviciul efectiv, *Fr. 232.*

1. Paragraful 3 de sub art. 226 recuriâsce ca circumstanţă agravantă faptul când soldatul a maî deşertat şi altă dată, iar nicî de cum caşul de recidivă, faptul de' a fi deşertat încă o dată este cil totul independent de starea de recidivă, eave nu pote avea loe de cât în caşurile anume prevedute delege. Cons, de revis. 6 Mart. 87; Dr. 87/8G—87 p. .295.

2. In materie de delicte militare. nu se aplică nicî o dată recidiva, ea avend aplicare numaî la delictele ordinare. Cons, de revis. o Mart. 87, Dr 37/36^87 p. 952.

227. Se pedepsesce de la 3 luni până la un an de închisore orl-ce oficer care lipsesce de la corpul s6u, saîi de la postul sâu, fără voie, mal mult de şese dile, sati care nu se înfâţişeză 15 dile după expirarea congediului sau permisiunel, fără prejudiciul disposiţiunilor legeî asupra posiţiunel oficerilor.

Orl-ce oficer care părăsesce corpul sau postul s8u pe un teritoriu în stare de resboiu sati de. asediu, este declarat de desertor după termenele hotărite de paragraful precedent şi pedepsit cu destituire şi detenţiune de la 3 până la 5 ani' *Fr. 233.*

228. In timp de resboiu termenele de absenţă fi-

(1) Vedî art. 186.

xate de art. 225 şi 227 precedente se reduc la jumătate. *Fr. 234.*

SECŢIUNEA III

Deşertare In străinătate.

229. Este declarat de deserter în străinătate, treî dile după constatarea lipsei, tot militarul care trece fără autorisaţiune hotarul ţSril, sau orî-care afară din ţară părăsesce corpul din care face parte. *Fr. 235.*

230. Ori-ce sub-ofîcer, caporal, brigadier sau soldat, culpabil de deşertare în străinătate, se pedepsesce cu 6 luni până la 2 ani de muncă publică (1) dacă deşertarea s'a întimplat în timp de pace.

Se pedepsesce cu 3 pană până la 6 ani, aceeaşi pedepsa (1), dacă deşertarea s'a făcut în timp de rSsboiu, saii pe un teritoriu în stare de rSsboiu asediat sau investit;

Pedepsa nu pate fi mal mică de 2 ani de muncă publică (1) în oaşul prevSdut de § 1 şi de 4 ani în caşul prevSdut de § 2 în împrejurărileurmătâre:

l)Dacă culpabilul a luat cu dînsul verl-una din armele sale, un obiect de mare echipament saii cal:/

2) Dacă a deşertat fiind-de serviciu, afară de caşurile prevSdute de art. 204 şi 205;

3) Dacă a mal deşertat încă odată. *Fr. 236.*

231. Ori-ce oficer, culpabil de deşertare în străinătate, se pedepsesce cu destituire şi cu închisore de la 1 până la 2 ani, dacă deşertarea s'a întîmplat în timp de pace şi cu detenţiune dacă deşertarea s'a întîmplat în timp de rSsboiu, sau pe un teritoriu asediat sau investit. *Fr. 237.*

SECŢIUNEA IV

Deşertarea la Inamic sau în faţa inamicului.

232. Se pedepsesce cu morte şi degradare militară ori-ce militar culpabil de deşertare la inamic. *Fr. 238.*

233. Se pedepsesce cu detenţiune orî-ce desertor în presenţa inamicului. *Fr. 239.*

SECŢIUNEA V

Disposition! comune secţiunilor precedente

234. Se consideră ca desertor cu complot orice deşertare făcută intre maî mulţi de douî militari. *Fr. 240.* '

(1) Vedî art. 180.



235. Se pedepsesce cu morte:

1) Culpabilul de deşertare cu complot în faţa inamicului:

2) Şeful complotului desertărel în ţeră saii în străinătate, în timp de pace, se pedepsesce cu 3 până la 6 ani de muncă publică (1) dacă e sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat, şi cu detenţiune dacă este oficer. In tote celelalte casurî, culpabilul de deşertare cu complot se pedepsesce cu maximul pedepsei arătat prin disposiţiunile secţiunilor precedente, potrivit cu natura şi împrejurările crimei saii delictului. *Fr 241.*

236. Ori-ce militar care provocă sau înlesnesce deşertarea, se pedepsesce cu pedepsa cuvenită desertorului, după deosebirile statornicite în acest capitol.

Ori-ce individ care nu este militar sati asimilat cu militarii, care, fără a fi ademenitor în interesul inamiculul sau al rebelilor, provocă sau favoriseză "deşertarea, se pedepsesce de tribunalele competinte cu 2 luni până la 2 ani de închisore.

Dacă un militar, recunoscut culpabil de deşertare, este condamnat, prin aceeaşi hotărîre, pentru un fapt ce atrage după sine o pedepsa mal gravă, acestă pedepsa nu pate fi redusă prin admitere de circumstanţe uşurătore. *Fr. 242, 243.*

ţi) Vedî art. 186.

CAPITOLUL VI

Yîndarea, deturnarea, punerea în gagiu şi tăinuirea obiectelor militare.

237. Se pedepsesce de la 3 luni până la 2 ani de închis6reorI-ce militar care vinde calul sau obiectele sale de armare, de echipament saii de îmbrăcăminte, muniţiunile sau ori-ce alte obiecte, încredinţate lui pentru serviciu.

Se pedepsesce cu aceeaşi pedSpsâ ori-ce militar care, cu sciinţă, cumpSră saii tăinuesce arătatele obiecte.

Pedepsa este de la 2 până la 6 lunî de închisore, dacă sunt obiecte de mic echipament *Fr. 244.*

238. Se pedepsesce cu 3 luni până la 2 ani de închisore ori-ce militar:

1) Care risipesce saii deturna armele, muniţiunile sau alte obiecte încredinţate lui pentru serviciu:

2) Acela care, achitat de fapta de deşertare, nu înfătiseză calul care 'l-ar

fi luat cu dînsul sau armele şi lucrur-ile. *Fr. 245.*

239. Se pedeţisesce cu 3 luni până la 1 an închisore ori-ce militar care zălogesce totul safi parte din obiectele sale de armare safi mare echipament şi de îmbrăcăminte, safi ori-ce alt obiect încredinţat lui pentru serviciu.

Pedepsa este deja 2până 6 luni închisore pentru obiectele de mie echipament. *Fr. 246.*

240. Ori-ce individ care cumperâ, tăinuesce saupri-mesce în zălog arme, muniţii, obiecte do îmbrăcăminte de mare sati mic echipament, safi ori-ce alt obiect militar, afară de oasurl prin cari regulamentele autoriăă punerea lor în vîndare, se pedepsesce de tribunalul competinte eu aceeaşi pedepsa ca autorul delictului. *Fr. 247.*

Faptul de a tăinui efecte militare, furate de un militar în activitate, constitue o crimă şi judecarea eî fiind de competenţa curţeî cu furaţi, causa trebue a se trimete camerei de punere sub acusare. Cas. II; 16 Dec. 97; B. j>, 1496.

CAPITOLUL Vil

Furtul.

*241. Furtul de arme de muniţiunl, de obiecte, de cal, de animale şi de furagifi care sunt ale Statu- ) lui, acela al banilor ordi-f nartflul, al Soldei şi alţi bani safi efecte cari sunt ale militarilor safi ale Statului, comis de militari cari sunt comptabill de acestea se pedepsesce cii munca silnică pe timp mărginit.

Dacă culpabilul nu este comptabil, pedepsa este reclusiunea

Dacă sunt circumstanţe atenuante, pedâpsa este reclusiunea safi Înehis6rea în caşul când acusatul este declarat comptabil, şi închisorea de la 6 luni la 2 ani când nu este comptabil.

In cas de osândă de'închisore, oficerul culpabil se pedepsesce pe lângă aCâsta cu destituirea.

Se pedepsesse cu reclusiunea şi, în cas de circumstanţe atenuante cu închisore de la 6 luni până la 2 anî, ori-ce militar care comite un furt în paguba cetătenuluî la care locuesce.' *Fr. 248.*

C. J. M. înţelege prin furt orî ce sustracţiune fraudulosă de banî, muniţmnî şi, în general, de orî-ce lucru ce aparţine militarilor saii statului, ne făcend nicî o distincţiune dacă faptul comis constitue un abus de încredere saii un furt propriu dis. Acesta interpretare reese chiar din termeniî generali întrebuinţaţi de Lg, dupăcarî nu este permis a face nicî o distincţiune între nisce intracţiuni apropiate prin natura, lor, cum sunt turtul şi abusul de încredere'. Conş. de revisie^ •fi Febr. 84; Dr. 26/88-84 p. 205.



242. Se pedepsesce cu reclusiunea orl-ce militar care jefuesce pe un rănit.

Culpabilul se pedepsesce cu morte, dacă pentru a jefui pe rănit 'l-ar răni din noii. *Fr. 249.*

CAPITOLUL VIII

Despre jafnrî, distrnoţiunl şi devastation! de ' edfflcie!

243. Se pedepsesce cu mortea în timp de resboifi şi cu munca silnică pe vieţă în timp de pace, şi cu degradaţiunea militară ori-ce jaf sau stricăciune de obiect de hrană, mărfuri safi efecte, comise de militari în bandă safi cu arme, safi cu putere v6-dită, safi cu spargere de porţi şi locuri închise, eu violenţă în contra persanelor.

Jefuirea comisă în bandă se pedepsesce cu reclusinea în t6te cele-lalte caşuri.

Cu tote acestea, dacă în caşurile prevgdute de § *A* se găsesce între culpabili unul safi mai mulţi instigatori, unul safi maî mulţi militari gradaţi, mortea în timp derSshoiu şi ffiunc& silnică pe vi<Vţă îii timp do pace se aplică număr in-^ stigatorîlor şi mititarrlei' celor mal înalţi în grad.

Cel-ralţi culpabili se pedepsesc cu munca silnică pe timp mărginit.

Dacă sunt circumstanţe atenuante, pedeapsa de morte se reduce la aceea a muncel silnice pe timp mărginit, pedăpsa muncel silnice pe timp mărginit la aceea a reclusiunei, şi pedepsa reclusiunei la aceea a Inchisoreî de la 1 până la 2 ani.

La cas de condamnaţiune la închisore, oficerul culpabil se pedepsesce; pe lângă acesta, şi cu destituirea, *Fr. 250.*

244. Se pedepsesce cu morte în timp de resboifi şi cu munca silnică pe viaţă în timp de pace, şi cu degradaţiunea militară, tot militarul care de bună voe pune foc prin ori-ce mijloc, safi dărîmă prin explosiunea unei mine, edificiurl, clădiri, lucrări militare, magasii navale, corăbii mari safi mici, bărci safi ori-ce vase cu cari se servă armata.

Dacă sunt circumstanţe atenuante, pedepsa este a muncel silnice pe timp mărginit. *Fr. 251.*

245. Se pedepsesce cu

mnncasilnică pe timp mărginit tot militarul care, de bunăvoe,dârîmâsau pradă prin alte mijloce de cât incendiu sau explozie de verî o mină, edificiurf, clădiri, lucrări militare, magasil navale, corăbii mari sau mici, barce sau orî-ce vase cu cari se servă armata.

Dacă sunt circumstanţe atenuante, pedâpsa este reclusiunea sau chiar inchisorea de la 1 până la 2 anî, şi osebit încă destituirea dacă culpabilul este oficer. *Fr. 252.*

246. Se pedepsesce cu mortea şidegradaţiune militară tot militarul care, cu scop culpabil, strică sau poruncesce stricarea în faţa inamicului a mijlocelor de apărare, tot sati parte din materialul de răsboifi, aprovisionările de arme, hrană, muniţiunî, efecte de campament, de echipament sail îmbrăcăminte

Pedepsa este detenţiunea, dacă crima nu s'a comis în fata inamicului. *Fr. 263.*

247. Se pedepsesce cu 2 până la 6 anî de muncă publică (1) orl-ce militar care, cu voinţă, strică saii dărimă armele, efectele de campament, de incasarmare, de echipament saii îmbrăcăminte cari sunt ale Statului, fie că aceste obiecte 'l-aii fost încredinţate pentru serviciu, fie ca ele serveau altor militari, sau care estropiează sati ucide un cal sati un dobitoc de ham ori de povară întrebuinţat în serviciul armatei.

Dacă culpabilul este oficer, pedepsa este destituirea sau detenţiunea de la 3 până la 5 ani.

Dacă sunt circumstanţe atenuante, pedepsa se reduce de la 2 luni până la 2 ani de închisore. *Fr. 254.*

248. Se pedepsesce cu reclusiune tot militarul care, cu voinţă, strică, rupe sau arde registre, minute sau acte originale ale autorităţel militare.

Dacă sunt circumstanţe atenuante, pedepsa este închisorea de la 1 până la 2 ani, şi destituirea dacă culpabilul este oficer *Fr. 255.*

249. Ori-ce militar, culpabil de omor asupra cetăţănulul la care este cuartiruit, asupra femeel sau a copiilor lui, se pedepsesce cu morte în timp de răsboifi şi muncă silnică pe viată în timp de pace. *Fr. 256.*

(1) Vedî art. 186.



CAPITOLUL IX

## Fals în materie de administraţiune militară.

250. Se pedepsesce cu munca silnică pe timp mărginit orl-ce administrator sau comptabil militar, care trece cu sciinţă în roluri, în stările de situaţie sau de revistă, un număr de omeni, de cal sau dile de presenţă peste efectivul real, care arată un număr mal mare de consumaţiuni, saii comite orl-ce alt fals în socotelile sale.

Dacă sunt circumstanţe atenuante, pedăpsa este reclusiunea sau închisorea de la 1 până la 2 ani.

La cas de osândă, ofieerul culpabil se pedepsesce, pe lângă acesta, şi cu destituirea. *Fr. 257.*

251. Se pedepsesce cu 1 până la 2 ani de închisore orî-ce militar, orl-ce administrator sau comptabil militar, care întrebuinţeză cu sciinţă în serviciul săti măsuri şi greutăţi mincinose. *Fr. 258.*

252. Se pedepsesce cu reclusiune orl-ce militar, orl-ce administrator sau comptabil militar, care contraface safi cârcă a contraface sigiliile, timbrele sau mărcile militare destinate a fi puse saii pe acte saii pe documente autentice privitore la serviciul militar, sau pe efecte, sati pe cari cu bună sciinţă le întrebuinţeză. Asemenea se pedepsesce şi acel militar ce contraface semnăturile *Fr, 269.*

253. Se pedepsesce cu degradaţiunea militară tot militarul, tot administratorul saii comptabilul militar care, procurându-şl adevăratele sigilii, timbre sati mărci marî cart ati destinaţiunile arătate la articolul precedent, face saii cârcă a face o aplieatiune fraudulosă sau o Întrebuinţare vătămătore drepturilor saii intereselor statului sari a militarilor. *Fr. 260.*

CAPITOLUL X

## Corupţiune, prevaricaţiune, necredinţă în serviciu şi în administraţiunea militară.

254. Se pedepsesce cu degradaţiunea militară ori-ce militar, administrator saii comptabil militar culpabil de una din crimele de corupţiune saii siluire prevedute de art. 142 şi 144 ale codicelul penal ordinar.

In cas când corupţia sati siluirea ar avea da obiect o faptă criminală care trage o pedepsa mal mare de

cât degradaţiunea militară, pedepsa cea, mal mare se aplică culpabilului.

Dacă sunt circumstanţe atenuante, culpabilul se pedepsesce cu 3 luni până la 2 ani de închisore

Cu t6t© acestea, dacă înceroarea de corupţie nu a avut nicî un efect, pedepsa este de la 3 până la 6 luni de închisore. *Fr. 261.*

255. Se pedepsesce de la 6 lunî până la 2 anî de închisore tot medicul militar care, în exerciţiul funcţiunilor sale şi pentru a favorisa pe cine-va, dă un certificat falş sau ascunde existenţa bolelor sau infirmităţilor, el pote fi pedepsit şi cu destituirea.

Dacă la acăsta a fost îndemnat de daruri saii de făgâduell, se pedepsesce cu degradaţiune militară.

Coruptoril. în acest cas au aceeaşi pedepsa. *Fr. 262.*

256. Se pedepsesce cu munca silnică pe timp mărginit orl-ce militar, ori-ce administrator sau comptabil militar care a devenit culpabil de crimele saii delictele prevedute prin art. 140 şi 141 ale codicelul penal ordinar, privitore la sustragerea comisă de deposltarll publici.

Dacă «unt circumstanţe atenuante, pedăpsa este aceea a reolusiunel sati închisorel de la 1 până la ," 2 ani, şi, în cel din urmă cas,.destituirea, dacă culpabilul este oficer.

Ori-ce militar, orî-ce administrator sau comptabil militar care, afară de caşurile prevedute prin articolul precedent, trafica în folosul seu fonduri sau bani de aî Statului sati al militarilor, se pedepsesce cu închisore de la 1 până la 2 anî şi cu destituirea.

Se pedepsesce cu reclusiunea ori-ce militar, orl-ce administrator saii comptabil militar care falsifică sail ordonă falsificarea substanţelor sati materiilor, obiectelor de hrană sau lichide încredinţate în paza sa sati puse sub privegherea sa, sau care, cu bună sciinţă, împarte sati ordonă a se împărţi disele substanţe, materii, obiecte de hrană sati lichide falsificate

Pedepsa reclusiune! se pronunţă asemenea în contra orî-căruî administrator sati comptabil militar care cu scop culpabil, împarte saii ordonă a se împărţi carnea dobitocelor lovite de bole contagiose sad materii, substanţe, obiecte de hrană sau lichide, corupte sati stricate.

Dacă sunt circumstanţe atenuante, pedepsa reclusiune! se reduce la închi•sore de la 1 până la 2 anî şi destituire dacă culpabilul este aficer.

Acela care, după ce a 'încheiat contracturi cu awtoritatea publică pentru aprovisionarea armatei în timp de resboiu, sati pentru transporturi, pentru obiecte de hrană destinate a preîntâmpina sau a face să înceteze calamitatea publică, se abţine, cu voinţă, de a executa contractul la timpul sau la locul fixat, sau care nu execută contractul conform cu tocmâla, se va pedepsi cu închisorea de la 6 luni până la 2 ani.

Iar dacă neexecutarea contractului provine din negligenţă şi va ocasiona vre-o pagubă, culpabilul se va pedepsi cu închisore cel mult până la un an; aceeaşi pedepsa se va aplica şi sub-contracciilor sau agenţilor, ori împuterniciţilor de contracte, care, cnnoscend scopul aprovisionărilor aii făcut cu voinţă orî negligenţă a nu se îndeplini serviciul. *Fr. 263 -265.*



### CAPITOLUL Xt

### Usurparea de uniforme, costume, inscmne, decoraţiuni şi medalii.

257. Se pedepsesce cu închisore de la 2 luni până la 2 ani tot militarul care portă în public decoraţiunl. medalii, însemne, uniforme saii costume române fără a avea dreptul.

Tot aceeaşi pedepsa se pronunţă contra orî-căruî militar care portă decoraţiunl, medalii sati însemne străine fără a avea mai întâiu autorisatiunea. *Fr. 266.*

## TITLUL III.

### DISPOSIŢIUNI GEXEBALE

258 Tribunalele militare aplică pedepsele prescrise de legile penale ordinare la tote crimele sau delictele neprevedute prin acest codice, şi, în acest cas dacă sunt circumstanţe atenuante, se aplică militarilor art. 60 al codicelul penal ordinar. *Fr. 267.*

250. In caşurile prevădute de art. 244, 245, 246, 247 şi 248 ale acestui codice, complicii, chiar nemilitariî, sunt pedepsiţi cu aceeaşi pedepsa ca autorii crime! sau delictului, remânând a se aplica, la caz ee trebuinţă, art. 190 al acestui codice. *Fr. 268.*

260. In armate, în circumscripţiunile teritoriale în stare de resboiu, în comune, în judeţe şi în pieţele de resboiu asediate sau învestise, orî-ce justi-

ţiabil de tribunalele militare, culpabil sati complice uneia din crimele prevedute la capitolul I, titlul II, al acestei cărţi, se pedepsesce cu pedepsa ce se arată acolo. *Fr. 269.*

261. Pedepsele pronunţate de lege privitore la recrutarea armatei sunt aplicabile şi la tentative de delicte prevedute de acea lege, orî-care va fi jurisdicţiunea chemată a judeca.

In caşul prevedut de aceeaşl lege, aceia cari au făcut daruri şi făgăduell se pedepsesc cu pedepsele arătate de disa lege în contra medicilor sau a oficerilor sanitari. *Fr. 270.*

262. Sunt de atribuţiunea militară şi se pedepsesc cu închisore, care nu p6te trece peste 2 luni:

1) Contravenţiunile de poliţie comise de militari;

2) Infracţiunile reglementelor disciplinare.

Cu tdte astea, autoritatea militară pote tot-d'auna, după gravitatea faptelor, să defere judecata contravenţiunilor poliţienesc! la consiliul de resboiu, care aplică pedepsa hotărîtă de acest articol. *Fr. 271.*

263. Dacă în caşul prevedut de articolul precedent, este o parte reclamantă, acţiunea despăgubirel se trimite la juris*, dicţiunea civilă. *Fr. 272.*

264. Nu sunt supuse juridicţiunel consiliilor de resboiu infracţiun;le comise de militari legilor asupra vămilor, contribuţiunilor indirecte, taxelor comunale, păduriior şi drumurilor celor mari. *Fr.273.*

1. Tâte infracţiunile comise de militari relativ la legile pădurilor (delicte silvice) vămilor, drumurilor celor mari etc. sunt justiţiabile inaintea Trib. ordinare. — Cas. II, 27 Aug. 85; Dr. 65/84—86 p. 519. B. 85, p. 625.

2. Delictele silvice comise de militari în activitate saiî de asimilaţii lor, sunt de competinţa Trib. civile. — Cas. II, 2 Mart. 88; Dr. 39/88. p. 308; B. p. 247; Idem: Cas. II, 10 Nobr. 92; B. p. 1028.

265. Regimul şi poliţia companiilor de disciplină, a stabilimentelor penitenciare, a atelierelor lucrărilor publice, a locurilor de detenţiune militară, se reguleză prin decret regal. *Fr. 274.*

266. Sunt abrogate, în ceea ce privesee armata, tote dispoşiţiunile anteriore legislative şi regulamentare privitore la organisaţiunea, la competinţa şi procedura tribunalelor militare, precum şi la penalitatea în materii de crime şi delicte militare. *Fr. 2 75.*

S17. Pedepsa de morte, coprinsă în acest codice pentru starea de rSsboiu, iiu este aplicată în timp do rSsboiu civil, nici în limp de asediu proclamat In timp de pace.

Ea este înlocuită prin numea silnică pe viaţă.

Propunerile de graţiare pentru condamnaţii de eonsiliul de rSsboiti nu se pot tace de cât prin canalul ministerului de rSsboiu şi acesta în tot timpul până la expirarea pedepsei la «are a fost condamnat. *Fr. 276.*

268. Tribunalele ordinare când vor judeca delictele comise de guardiştl civici, vor putea aplica circumstanţele atenuante prevedute de art. 60 din codul penal ordinar.

## DISPOSIŢIUNI TRANSiTORII

269. Când pedepsele determinate de acest codice sunt mal puţin rigurose de cât cele prescrise de legile anteriore, ele se vor aplica la crimele şi delictele comise în timpul legilor anteriore, dar încă nejudecate în momentul promulgării acestui codice. *Fr 277.*

270. AcSstă lege se va pune în lucrare îndată după promulgarea el.



## TITLUL ADIŢIONAL (1)

### CAPITOLUL I

### Despre consiliile de disciplină.

1. La reşedinţa fie-cărul regiment se află un consiliu de disciplină

2. Consiliul de disciplină se compune din ajutorul comandantului de regiment preşedinte;

Douî căpitani de regiment, membrii.

3. Pe lângă fie-care consiliu de disciplină se numesce un comisar special şi un grefier, luaţi din regiment.

4 Comisarul special îndeplinesce pe lângă consiliile de disciplină funcţiunile ministerului public.

Grefierul are sarcina diferitelor scripturi şi conservarea actelor.

5. Preşedintele şi judecătorul, comisarul special şi grefierul se numesc de către comandantnl de regiment.

Comisarul special se ia dintre locotenenţi şi grefierul dintre furierii sergenţi din regiment.

6. Preşedintele nu se

(1) Adăogat prin legea sancţionată cu înaltul decret No. 1304 din 25 Martie 1894, *Monitorul Oficial* No. 290 din 1894.

pote înlocui de cât numai când încetеză de- a mal face parte din regiment şi, în cas de absență motivată de comandantul regimentului, se înlocuesce cu cel mal vechiil oficer superior.

Judecătorii pot fi înlocuiți la fie-care şese luni şi chiar într'un termen mal scurt dacă încetеză de a face parte din regiment.

7. La cas de împedicare a judecătorilor de a lua parte la şedinţă, comandantul regimentului îl înlocuesce provisoriu printr'un oficer de acelaşi grad luat după rîndul vechimel.

La cas de vre-o împedecare a comisarului special sati a grefierului, comandantul regimentului îl înlocuesce provisoriu prin alții de acelaşi grad.

8. Nimeni nu pate face parte dintr'un consiliu de disciplinădacă a adus plângeri în causa ce are a se judeca sau dacă este rudă sad aliat până Ia gradul de ver primar cu acusatul.

9. La numirea consiliului, judecătorii, în şedinţă publică, vor depune jurămîntul prescris de art. 24.

Comisarul special şi grefierul depun acest jtirămînt înaintea comandantului de regiment la numirea lor în funcțiune.

CAPITOLUL 11.

## Competința consiliilor de disciplină

10 Sunt justițiabilî de consiliile de disciplină, şi. numaî pentru faptul de nesupunere la chemare şi' prima deşertare, tdte gradele inferiore, de tote categoriile enumerate la art. 52, 53 şi 54, în împrejurările determinate de aceste articole.

CAPITOLUL III

## Despre instrucțiune,

11. Plângerea se adresеză comandantului regimentului de către comandantul companiei din care delicuentul face parte şi este însoțită de foia sa matriculă şi de pedepse, precum şi de tote actele cari constat delictul comis

12 Consiliul de disciplină nu pote judeca de cât după un ordin dat de comandantul regimentului.

13. Pentru fie-care causă ordinul de dare în judecată se adresеză comisarului special cu plângerea şi tote actele ce le-aii însoțit. Acest ordin va coprinde diua şi ora convocare! consiliului.



14 Comisarul special notifică acest ordin acusatuluî, prin comandantul sfiti de companie, cu trei dile cel puțin înainte de întrunirea consiliului, făcendu-î cunoscut delictul pentru care esle dat judecatei, textul legel aplicabil şi numele martorilor ce'şî propune a chema.

II însciințеză încă că, de nu-şl va alege un apărător i se va numi unul din oliciti de către preşedinte.

15. Acusatnl 'şî pote lua de apărător pe orî-cine va voi dintre oficeril aflați în serviciul activ.

Când nu are apărător i se numesce de preşedinte unul dintre oficeril regimentului.

16. Apărătorul pote comunica cu acusatul îndată ce s'au îndeplinit formalitățile prevedute de articolul precedent şi acusatul pote propune martori cari se citеză de comisarul special.

CAPITOLUL IV

## Despre judecată.

17. Consiliul de disciplină se adună, în localul regimentului, în diua şi ora fixată prin ordinul de convocare,

18. Cercetarea şi judecarea pricina! .se execută după prescripțiunile prescrise în acest codice consiliilor de resboiu la cartea III, titlul 1, secțiunea III.

19. Hotăririle consiliilor de disciplină sunt definitive şi nu pot fi atacate prin recurs la consiliul de revisie decât numai pentru prescripțiune sau incompetență.

Acest recurs se formеză în termenul de 24 ore, socotit de la expirarea dileî când s'a citit hotărîrea.

20. Comisarul special ordonă a se citi acusatuluî hotărîrea de către grefier în presenta guardeî sub arme şi îl încunosciințеză că legea îi acordă dreptul de a face recurs la consiliul de revisie în termenul de 24 de ore, dar numai pentru caşurile prevedute la articolul precedent.

21. Comisarul special trămite hotărîrea comandantului de regiment, care ordonă executarea ei prin ordin de di pe regiment.

CAPITOLUL V

## Despre pedepse

22. Consiliul de disciplină pronunță numaî pedepsa de închisore până la 6 luni.

CAPITOLUL VI

**Dispoșițiunl generale.**

23. Omenii aparținând unităților mal mici de cât un regiment şi cari fac corp în parte, precum şi acel din diferite alte serviciurl, sunt justițiabilî de consiliul de disciplină ale regimentului ce se desemnă de comandantul divisiel, în urma plângere! ce i se va adresa.

Dispoșițiunile contrari! legei de față sunt şi remâne abrogate.

TABLA DE MATERII

A

# CODICELUI DE JUSTIȚIE MILITARĂ.

# INSTRUCŢII

## către D-niî Comandanţi aî divisiilor teritoriale, Comisarului regal de la Consiliul de revisie şi Comisarii regali şi raportorii de la Consiliile de resbel relative la noul Codice de Justiţie Militară. (1)

Noul codice de Justiţie militară, promulgat la 24 Maiu 1881, primind maî multe modificări, ar putea da loc în aplicare la omiteri de forma prin interpretări greşite, carî atrag după, ele anularea hotărîrilor şi o pernicioasă străgănire în marşa Justiţiei.

Administraţia de resbel în interesul legeî şi al unei regulate şi uniforme interpretări în aplicarea procedure!, vine a da prin instrucţlile de faţă explicările cuvenite pentru generalitatea caşurilor şi a pune în vederea celor în drept ca ele să fie observate înaintea tribunalelor militare.

Aceste explicări sunt împărţita după. motivele ce le au în vedere, în următ6rele părţî:

a) Compunerea consiliului de resbel;
b) Competinţa luî;
c) Constatarea şi urmărirea delictelor şi darea în judecată;
d) Cercetarea şi judecarea consiliilor de resbel;
e) Pronunţarea hotărîreî şi cestiunile puse judecătorilor.

### a) *Compunerea consiliului de resbel.*

Una din modificările cele maî însemnate introduse în noul codice de justiţie militară, este aceea a compunere! consiliului de resbel.

(l) *Acesta circulară a fost publicată în Monitorul astei No. 9/82.*

Compunerea luî este astadî numaî de 5 membri. Gradele inferiore nu iati parte, iar din gradele oficerescî subalterne numaî căpitanii sunt admişî la compunerea luî.

Prin aceste modificări! legiuitorul a căutat a asigura penalitatea infracţiunilor, care după cum se scie din experienţă, rămânea adesea ne pedepsite, achitându-se inculpaţii cu o minoritate dc treî membri din şepte, slăbind prin o aşa stare de lucruri eficacitatea justiţiei militare.

Prin noul mod de compunere a consiliului, de resbel, legiuitorul pune justiţia în mâna-experienţei şi a aptitudinel şi aşteptă dar o represiune maî dreptă şi constantă a infracţiunilor comise, întărind prin acesta morala şi respectul pentru legi.

Membrii consiliului de resbel trebuesc să fie luaţî dintre oficerii activi aî circumscripţiei,, până la gradul de căpitan inclusiv.

Legea nu prevede că s'ar putea compune consiliul şi din oficerî asimilaţi şi dar în materie de represiune, acolo unde legea nu dice nimic, noi nu putem adăogi ceva de la noî. Remâne dar bine stabilit că în nicî un cas oficerî asimilaţi sau carî nu sunt în activitate, nu pot face parte din Consiliu, şi orî de câte orî vr'un ofiţer asimilat ar face parte din Consiliu de atâtea orî decisiunea aceluî consiliu va fi ilegală şi va da loc la anulare (decisia consiliului de revisie No. 28, din 7 August 1875).

Compunerea consiliului de rSsboiu, prevedută la art. 3, se face după gradul acusatuluî şi conform cu tabloul prevedut la art. 10 din lege»

Fie-care consiliu de resboiu are pe lângă el un comisar regesc, un raportor, unul sau maî mutţî substituţi, un grefier cu unul saii maî multe ajutore (art. 4). In ce privesce calitatea acestui personal, el trebue să îndeplinescă condiţiile generale prevedute la art. 21, pentru întregul personal al parchetului, căcî neobservarea lor atrage după sine nulitatea sentinţelor.

Comisarii Regescî şi raportorii, se pot numi dintre oficeril asimilaţî, dar numaî aceî aî corpului de intendenţă.

Comisarii Regescî cu substituţii lor, forme'ză parchetul Justitiţieî militare, eî sunt procurorii însărcinaţi cu urmărirea şi descoperirea infracţiunilor şi susţinerea acusaţiune!, iar raportorii cu substituţii,lor sunt judecătorii de instrucţie însărcinaţi cu instruirea infracţiunilor comise.

Codul Justiţie! militare maî stabilesce, printr'un şir de dispoziţiunî, compunerea consiliului de resboiu, menite a garanta independenţa judecătorilor şi siguranţa acusatuluî în imparţialitatea judecateî. De unde resultă că judecătorii nu pot fi numiţi Hau aleşi după voie a lua parte la consiliu, ci numai după nisce forme anume stabilite de lege şi cari urme'ză să fie pădite cu Bcrupulositate, căci neobservarea lor atrage anularea sentinţelor.



Aceste forme de îndeplinit sunt următârele: art. 18 din lege cere ca şefii de corpuri să presinte generalului comandant un tablou de oficerî! corpului s§u ce sunt apţi a lua parte în consiliu. Şefiî de corpuri nu vor presinta de cât pe acel oficerl carî întrunind condiţiunile materiale: de grad, verstă şi naţionalitate, vor po-.seda pe lângă aceste şi condiţiunî morale şi aptitudini suficiente, prevădute în instrucţia ministerială No. 6.999, (Monitorul osteî, No. 19 die 1881), în cât alegerea judecătorilor să se facă din tot ce este maî bun şi maî luminat în armată, fiind-că numaî aşa s'ar atinge scopul legeî care cere presentarea şefului de corp pentru a stabili aptitudinea judecătorilor.

După tablourile presentate de şefii de corpuri, generalul comandant pote face o a doua alegere şi a întocmi în urmă tabloul definitiv pe grade şi vechime, de oficeril aleşi definitivi în circumscripţie, carî pot lua parte ca membri la consiliul de rgsboiii Ofieeriî ne trecuţi pe acest tablou, nu pot nici într'un cas participa la compunerea consiliilor de resbel.

Din spiritul legeî resultă dar că generalii comandanţi pot face o a doua alegere şi acesta pentru a garanta maî mult că judecătorii chemaţi vor fi tot ce e mal luminat şi maî bun între ofieeriî armatei şi este de dorit ca eî să useze de acest drept în interesul justiţiei şi a respectului datorit legeî.

Tabloul o dată format de generalul comandant, se depune în copie la grefa Consiliului de resbel, unde se afiş&aă în sala şedinţelor şi tot militarul interesat p6te şi are dreptul a lua cunoscinţa de el. Ofieeriî înscrişi sunt chemaţi după ordinea înscrierilor, a lua parte în Consiliu. Nu se p6te sări ordinea chemării, căcî aedsta ar fi o vădită călcare a art. 18. al. 4 din lege şi ar da loc la annlarea sentinţei. Când judecătorul al căruî rând a sosit, nu pote lua parte la consiliu, din diferite împrejurări, atunci generalul comandant este ţinut a constata caşul prin o decisie, tot-deauna alăturată la acta judecăţeî care ordonă şi chemarea judecătorului ce urme'ză pe tablou. In lipsa din actă a uneî asemenea deeîsiunî a generalului comandant, se presupune de drept că iegeaia ,fost călcată şi decisiunea consiliului de resboiu este supusă casărel'.'(we»d* jdeoistâiOfto. i62;;âr.i coasiliuiuî• • cte cevisie dift-

Tot printr'o decisie motivata a generalului comandant, se con-, stata lipsa de a complecta consiliul de resbel eu oficeriî circumscripţiei şi numirea admisa de lege ca membri în consiliu, a o-ficerilor din tabloul uneî alte circumscriptum teritoriale.

Pentru ca sarcina funcţiei de membru în consiliul de resbel să fie de o potriva repartisată asupra tuturor oficerilor apţi din circumscripţia respectivă, generalii comandanţi pot printr'o decisie,. rfelnoî la fie-care 6 lunî odată cu reînoîrea tablourilor, membri ce aft a compune consiliul de resbel, observând ca acest serviciu să cadă de o potrivă asupra oficerilor trecuţi pe tablou. Cred dar de prisos a adăoga că nereînoirea tablourilor de judecători^ nu p6te întru nimic influenţa marşa justiţiei.

## b) *Competinţa consiliului de resboiu.*

Competinţa consiliurilor de resboiu este prevedută în cartea. H-a capitolele I, II, III şi IV, a codului justiţiei militare, cu ino-; vaţiunile. introduse Ia legea veche, de unde so pote observa că gl6tele şi gardele orăşăneseî nu sunt justiţiabilî în timp de pace, de consiliul de resbel, iar în timp de rSsboiu numaî când vor.fi' chemaţi la serviciul activ. Miliţiile sunt numaî atunci justiţiabile de consiliul de răsboiu, fie pentru concentrări anuale sau în mobilisare după votul corpurilor legiuitâre, atunci când chemările şl afişările trebue să fie îndeplinite conform cu legea or-ganisărel putere! armate.

Atragem atenţiunea asupra faptului că cu tote disposiţiunile clare ale codului justiţiei militare, unele consiliurl de resbel au judecat şi condemnat miliţienii chemaţi la exerciţiul de Duminică pentru diferite infracţiuni, chiar aceea de nesubordonanţă,. către şefi, ineuşindu-şî ast-fel o competinţa pe care legea nu 1& acordă, aceste condamnări au fost anulate de consiliul de reviste care a declarat, conform cu legea, necompetinţa consiliurilor de răsboiu în acostă privinţă.

Armata teritorială este justiţiabilă de consiliul de resboiu nur mal când se aflâ în serviciu activ şi atuncî numaî pentru crimele şi delictele prevedute la titlu II, cartea IV a C. J. M.

Ast-fel dar, 6menil armatei teritoriale nu pot fi justiţiabilî înaintea consiliului de resbel, numai pentru faptul că au săvârşit ^fracţiunea în momentul când i-a chemat la serviciu, ci trebuesă fi intrat efectiv în serviciu şi comis infracţiunea.

S'au v&dut dmeni din armata teritorială condamnaţi pentru in-



mibordonanţă şi insultă sau lovire adusă şefilor din causa sfedîlor diferitelor grade pe la cârciumile din satul lor, aşa con-ilamnărî aii fost casate de consiliul de revisie- (vedî sentinţa cu No. 63 din 7 Decembrie 1881).

Pentru faptul însă de ne presentare la serviciu la diua fixată, omenii din armata teritorială sunt tot-d'auna justiţiabilî de consiliile de resboiu.

Noul codice prin art. 53, pune sub jurisdicţia militară în timp de pace pentru delictele prevedute la titlul II, cartea IV, pe toţi militarii şi asimilaţii militari, regule*ză şi juridicţia oficerilor în disponibilitate şi reservă prin § 1 şi 2 ale aceluiaş articol.

Aceste modificări introduse la competinţa consiliilor de resboiu asupra militarilor din diferite elemente de aperare, urme*ză să lie riguros observate, fiind resultatul experienţei şi a neajunsurilor ce presintă vechea legislaţie şi care s'a modificat după întinse discuţii de corpurile Iegiuitore.

## c) *Constatarea şi urmărirea delictelor si darea în judecată.*

Maî tote formele prevedute de lege pentru urmărirea infracţiunilor sunt de ordine publică, ele trebuesc îndeplinite întocmai şi fără abatere, căci alt-fel arbitrarul ar lua locul legei şi tote actele ar fi isbite de nulitate.

Prin formalităţile ce legea cere pentru a (putea) ajunge Ia constatarea infracţiunilor şi pedepsirea culpabililor, ea garante"ză libertatea, onorea şi persona preveniţilor, precum şi sacrul dr.ept de apărare.

O judecată săvîrşită dar în dispreţul şi cu călcarea formelor de procedură este un adeverat şi eclatant abus de putere contra eăruia tote căile de casare sunt deschise şi pote fi anulată chiar numaî în interesul legeî fără vre-un amestec din partea acusatului.

Se va observa dar ca în tote ordonanţele de urmărire formele dictate de lege să fie cu esactitate păzite, începând de la oficeriî poliţiei judiciare până la camera de punere sub acusaţiune. După codicele justiţiei militare, art. 78 şi următori, descoperirea *şi* constatarea infracţiunilor se face de către oficeriî poliţiei judiciare, acolo specificate.

EI sunt carî dresâză cel întâiu proces verbal, constatând infracţiunea, carî ascultă.şi transcriu declaraţiile personelor ce au vre-o cunoscinţă asupra faptelor, carî iaii întâile măsuri de ase

asigura de corpul delictului şi a pune mâna pe tot ce a servit ]a comiterea lui (art. 80 şi următorii).

Despre t6te cere efectuate de către un oficer al poliţiei judiciare el este dator de a încheia proces verbal pe care îl subscrie* pe fie-care pagină dimpreună cu persanele ce aii asistat la constatarea făcută; necunoscinţa de a scrie se menţioneză în proces-verbal (art. 86).

Aceste procese-verbale dimpreună cu tote actele lucrare! se trimet de îndată pe cale erarchică generalului comandant al circumscripţiunel.

Până aici nu avem de cât constatarea infracţiune!. O dată actele ajunse în mâna generalului comandant, din acel moment numai, p6te să începâ adevSrata urmărire a infracţiunilor constatate.

Legea, prin art. 93, dispune că crimele şi delictele nu se pot urmări, sub pedepsa de nulitate, de cât după un ordin de cercetare dat de generalul comandant al circumscripţiunel saii de către: acel ce-I ţine locul şi de către ministerul de resbel, în caşurile prevedute de lege.

Acest ordin se dă Comisarului Regesc şi el constitue adevSrata. urmărire a infracţiunilor.

După art. 93, generalul comandant are dreptul a pune în mişcare acţiunea publică şi a o opri; însă în caşul din urmănu trebue a usa de acesta facultate de cât pe considerante puternice şi când infracţiunile pot fi reprimate desciplinar.

Nedarea ordinului de a cerceta, se va constata printr'o decisiune a generalului comandant care se va trimite imediat ministerului de resbel.

Ordinul de urmărire dat odată, el nu maî pate fi retras şi acţiunea publică pusă în mişcare îşi va continua cursul legal până ajunge iarăşi la generalul comandant sau ministerul de resbel,. după casurî de competinţa, pentru a da ordinul de dare în judecată.

îndată ce Comisarul regal primesce ordinul de dare în judecată, fie că acest ordin ar fi însoţit de procese-verbale deja dresate de oficeriî poliţiei judiciare, fie că el ar veni din iniţiativa, ministerului sau a generalului comandant, se va procede imediat la instruirea şi urmărirea causei, conformându-se art. 94, 95 şi următori din lege.

In ceea-ce privesee nesupuşii şi desertorii, urmărirea începe în basa plângerilor prevedute la art. 88 şi 89 din Codul Justiţiet militare; nepădirea celor prescrise de aceste articole nu p6te da loc la urmărire.



Din dispoziţiunile clare ale legeî (art. 93 şi 94) sepâte observa că ordinul de a cerceta nu coprinde de cât infracţiunile actuale desemnate în ordin sau în actele alăturate; că prin urmare acest ordin nu imputernicesce pe raportor, dacă în cursul instrucţiune! ar descoperi noi infracţiuni de a intra şi în cercetarea acestora.

Pentru ac6sta trebue un noii ordin de a cerceta şi prin urmare tot ceea-ce raportorul va face fără a poseda acest nou ordin, este nul şi neavenit, iar judecata urmată supusă anularei.

Aşa spre exemplu, dacă contra unui oficer prevenit de delapidare de bani, s'a dat un ordin de a cerceta, şi în cursul acestei instrucţiuni, raportorul descopere şi falş în acte publice, el este obligat pentru ace'stă nouă infracţiune de a încheia un proces-verbal şi a cere rechisiţiunile comisarului Regesc, care va interveni pentru un nou ordin de cercetare şi asupra acestei infracţiuni. Căci este evident după litera şi spiritul legei, că nici o infracţiune nu se p6te urmări fără un ordin de a cerceta a generalului comandant sau ministerului de resbel.

Instrucţiunea începe prin interogatorul prevenitului (art. 95).

Acest interogator este o piesă f6rte. importantă a instrucţiune! şi dec! trebue ca formalităţile cerute de art. 95, să se execute întocmai. El trebue citit prevenitului şi să fie subscris de dînsul sau menţiune să se facă că nu vrea saii nu p6te scrie. Apoi să fie subscris pe fie-care pagină de raportor şi de grefier. Omiterea acestor formalităţi, dă loc la anularea decisiunei.

Aicea este locul a atrage atenţiunea asupra faptului că legea nu recunosce ca jude instructor de cât pe raportorul consiliului de resboiu şi că prin urmare nimeni altul nu este competinte de a face şi încheia actele de instrucţiune de cât dînsul sau un anume delegat al seu, care nu pote fi altul de cât unul din substituţi ce-I dă legea. Este dar cu totul nul şi ne avenit actul de instrucţie făcut de un substitut fără a exista o anume delegaţie a raportorului, care să-î permită a instrui.

In privinţa ace'stă avem deja şi o hotărîre a consiliului de revisie dată în următârele împrejurări: S'a ivit un cas la consiliul de revisie unde recursul era întemeiat pe aceia că instrucţia a fost făcută de căpitanul-raportor şi chiar raportul lucrat de el, dar subscris dc substitut, acest cas a dat loc la discuţii întinse şi consiliul de revisie de şi n'a casat sentinţa, totuşi a

recunoscut că- acesta constitue o neregularitate esenţială care viciază procedura.

De unde resultă că substituţii nu pot face nici o instrucţiune fără o anume delegare din partea raportorului.

0 inovaţie însemnată s'a introdus în codul justiţiei militare în ceea ce privesce libertatea individuala. Este cunoscut că după vechea legislaţie, instrucţia nu putea usa de cât de mandatul de depunere, care de şi pote necesar la începutul instrucţiei, avea incovenientul că acest mandat o dată dat, numai era nicî o cale de a-1 ridica şi nu avea nicî un termen, aşa că din acostă causă preveniţii sufereau lungi închisori preventive numaî pentru că în interesul instrucţiune! şi pentru descoperirea infracţiune! se dedea un asemenea mandat, adesea ori numai de o utilitate momentană.

Acesta stare de lucruri este cu totul modificată de noul codice (art. 99); mandatul de înfăţişare side aducere, pe care raportorul după împrejurări, p6te să le dea în cursul instrucţiei, pot fi schimbate în urma interogatorului luat prevenitului, în mandat de depunere. Acest mandat nu are însă putere de cât treî dile când este dat la reşedinţa circumscripţiei şi dece dile când depunerea s'a făcut în alte părţi de cât la reşedinţă. Cele 3 şi 10 dile sunt maximul de timp ce legea pune la disposiţia raportorului pentru instrucţia şi descoperirea i:jfracţiuneî, după care el trebue să se decidă sau a lăsa în libertate pe prevenit sail a cere de Ia generalul comandant, prin comisarul Regesc, un mandat de arestare contra Iul (art. 98 alin. V). Raportorul ne făcend nici una, nicî alta, arestarea se consideră ca ilegală.

Când raportorul din investignaţiile şi instrucţia făcută va fi de părere că este cas a se da mandat de arestare prevenitului, va încheia o ordonanţă în acest sens pe care o va comunica comisarului Regesc.

Acesta va da înscris conclusiunile sale asupra ordonanţei şi va înainta tot generalului comandant eerend ordinul pnntru darea mandatului de arestare. Numaî după dobândirea acestui ordin se va putea elibera mandatul de arestare. Evident că şi în ace"stă -materie, după cum am vedut tratând despre ordinul de a cerceta, generalul comandant al circumscripţiei are dreptul de a refusa ordinul de arestare şi în acest cas, expirând cele 3 sati 10 dile a mandatului de depunere, prevenitul este de drept liber şi orî-ce închisore suferită peste aceste termeue, va fi considerată de ilegală.



Legea merge şi mal departe în ceea-ce privesce puterea şi dreptul generalului comandant al circumscripţiei; Ea îl dă dreplul, ca chiar în caşul de a se fi dat deja un mandat de arestare generalul să potă libera pe prevenit de sub acest mandat (art. !i» alin. V), însă atunci este ţinut să ceră şi părerea raportorului şi conclusiunile Comisarului Regesc.

Pentru punerea în libertate a prevenitului aflat sub mandat de depunere, raportorul o p6te face luând conclusiunile comisarului Regesc. Dacă Comisarul Regesc ar fi de părere că nu este loc de a se pune in libertate prevenitul, el va alătura ordonanţa raportorului de punere în libertate, cerând generalului comandant al circumscripţiei a da ordinul de arestare. Generalului decide definitiv asupra caşului

## *Darea in judecată.*

îndată ce actele instrucţiei aii fost desăvârşite, raportorul întrunesce într'un raport t6te cele instruite, cardcterise'zâ infracţiunea, note*ză articolele de lege care-I sunt aplicabile şi alăturând tote actele ce au servit Ia instrucţie le transmite Comisarului Regesc. Acesta 'şl formulează conclusiunile sale şi transmite totul Generalului comandant, pentru a se cere ordinul de dare în judecată (art. 102). Pentru darea în judecată a oficerilor superiori prevSduţî la art. 93, al. 2. Generalul comandant al Circumscripţiei, transmite t6te actele Ministerului de Răsboiu, opinând asupra caşului.

Art. 102 din Codul Justiţiei Militare conferă un drept de apreciere f6rte întins generalului comandant, asupra căruia atrag în particular atenţiunea pentru a usa de el, avend în vedere gravele interese ce sunt în joc, atât In ceea-ce privesce persanele, cât şi ordinea publică.

Când generalul comandant recunâsce că nu este cas de a da în judecată, maî ales când asupra faptului supus aprecierii generalului atât raportorul cât şi comisarul Regesc, s'ar fi pronunţat afirmativ, decisiunea generalului va fl motivată şi se va face cunoscut Ministerului motivele carî 1-a determinat a nu da curs Justiţiei.

Comisarul Regesc este obligat, când înainte'ză actele instrucţiei, împreună cu ordonanţa raportorului către generalul comandant al circumscripţiei, pentru a cere ordinul de dare în judecată, să dea conclusiunile sale înscris, făcend un rechisitor care să ca-

racteriseze, infracţiunea şi să se pronunţe de este sau nu loc de trimetere în judecată, menţionând articolele din lege aplicabile.

In cas când raportorul, prin ordonanţa sa definitivă, ar conchide la neurm&rirea prevenitului, el va înainta de asemenea tote actele Comisarului Regesc, care va emite un rechisitor detailat de tote cele petrecute şi va conchide. Când comisarul Regeşcar fi în neunire cu conclusiunile raportorului, atuncî el va trimete t6te actele generalului comandant al circumscripţiei care va decide definitiv asupra caşului.

Generalul comandant al circumscripţiei este obligat după art. 106 al legeî ca» în ordinul de dare în judecată să dispue asemenea convocarea consiliului de resboiu şi să fixeze diua întrunireî luî. Acostă din urmă formalitate este privită ca esenţială şi ordinul de dare în judecată, care nu ar conţine convocarea consiliului şi nu ar fixa diua întrunireî luî, ar fi lovit de nulitate şi ar da loc la casarea decisiuneî consiliului de resboiu.

Asemenea dacă se întâmplă ca procesul să se amâne, atuncî comisarul regesc este obligai a cere generalului comandant un nou. ordin care să ordone o altă convocare şi să fixeze diua întrunireî consiliului, căci numaî din acea di, începe mandatul şi ealîtatea judecătorului.

îndată ce se va emite ordinul de dare în judecată, Comisarul Regesc este ţinut, conform art. 103 din lege, ca cu 3 dile cel puţin înaintea dijeî fixate pentru judecare, să notifice acusatului crima sau delictul pentru care este dat în judecată, textul legeî aplicabile şi lista martorilor ce îşi propune a chema.

Acusatul seva însciinţa asemenea, că de nu îşi va alege un apărător, i se va nurni unul din oficiu.

Pentru t6te aceste formalităţi îndeplinite, Comisarul Regesc este ţinut, a încheia un proces verbal care să le constate şi care se va subscrie de dînsul, de grefier şi de acusat. Hechisitorul definitiv precum şi lista martorilor se notifică prevenitului sub luare de chitanţă.

Tote aceste formalităţi tindend a asigura dreptul de apărare al acusatului, tot-d'aun'a când ele nu vor fi efectuate, acest drept va fi violat şi prin urmare şi decisiunea urmată cu violarea acestui drept va da loc la casare, iar formalităţile emise maî sus,, Q.;fi tot-d'auna considerate^ CA ne efectuate când^ |n do's^r.uV căus/ei"' nu va,e,xista probeje ,'c^'ele au fosV înde'piini^e/' Âcest'e probe^niu"ş.ei poV face dq cât ,pu proceâiii verbal'al (!iomisaruili|f'



Regesc încheiat după cum mai sus se arată şi cu chitanţele de primire a certificatelor legale, eliberate de acusat.

Din causa neîndeplinirel acestor formalităţi, mai multe decisiuni ale consiliilor de resboifi afi fost anulate până astă-dî Ş* de aceea veţi stărui cu tot dinadinsul ca Comisarii RegescI să fie forte atenţi la îndeplinirea lor precum şi la dresarea actelor care au de scop a dovedi că în adevăr ele au fost îndeplinite.

In privinţa apărătorilor înaintea consiliilor de rSsboiu, s'afi introdus mai multe inovaţiunl.

Art. 105 al legeî, pune pe advocaţii civili în acelaş rând cu apărătorii militari. Ei pot fi numiţi din oficiu ca şi aceştia şî sunt ţinuţi a justifica nepresentarea lor. In cas de ne venire justificată sau de refus de a apăra, preşedintele consiliului de rgsboifi pedepsesce pe apărătăril militari cu treî di* până la o lună închisore, iar dacă este advocat civil, preşedintele va c&re o pede*psă disciplinară baroului şi va putea chiar ridica advocatului dreptul de pledare înaintea consiliului de rSsboiu pe timp mărginit şi nu mal mare de un an.

Pentru ca însă un advocat civil să p6tă fl numit apărător din oficiu, el trebue să fie înscris pe tabloul advocaţilor consiliului de resboiu, veţi ordona dar Comisarilor Regescî a cere decanului de advocaţi din circumscripţia sa, să-î înainteze un tablofi de advocaţi ce pot fi numiţi ca apărători din oficia.

Pentru a nu ee aduce împedicare în marşa regulată a justiţiei şi pentru maî multă celeritate, veţi pune în vedere şefilor de corpuri şi serviciurl, a da ordine severe oficerilor numiţi apărători din oficiu a nu se absenta de la Consiliul de răsboifi şi cel de revisie, la diua fixată prin ordinul de încunosciinţare.

îndatorirea de apărător, dată din oficiu sau nu, primăză orţ^ce serviciu. Oficeriî numiţi apărători vor fi dispensaţi de ori-de serviciu în acea di.

Apărătorii pot comunica cu acusatuf îndată după îndeplinirea formalităţilor prevedute la art. 103 din lege, pot lua ori-ce lămuriri şi sc6te copil, după acte, însă cu propria lor cheltuială., '

E cunoscut cât de slabă se presintă adesea orî apărarea ^tin oficifi a gradelor inferiâre înaintea tribunalelor militarei foi cele maî dese caşuri oficeriî rânduiţî apărători din oficiu "iau'ac^tă sarcină drept o corvâdă şi se presint înaintea tribunalelor ttfilitare puţin pregătiţi a putea lumina justiţia asupra j nioiti^elOlr de apărare. .^iVn

Ace'stă stare de lucruri mă îndemnă a recomanda caparchetul

cu cât are înaintea pa o apărare maî puţin eficace, eu atât să fie maî scrupulos în păzirea formelor, iar consiliile în cercetarea faptelor şi pronunţareasentinţei. Tot de odată în dorinţa de a aduce o ameliorare, d-nii Comisari Regesc!, vor forma tablouri de oficerî până la 'gradul de majori inclusiv, după recomandaţiile ce vor primi de la şefiî respectivi, pentru a fi chemaţi de apărători din oficju.

Acostă disposiţie privesce numai pentru numirea apărătorilor din oficiu, rămâne liber orî-ce inculpat a-şî alege singur pe apărătorul care îl voesce.

Acusatul trebue să se presinte liber înaintea consiliului de răsboiu sub paza santinelei. Dacă el refusa de a se presenta, consiliul va ordona-aducerea luî prin forţă saii după ce va redacta formalităţile legale (art. 113), va trece la darea hotărîreî în lipsa acusatuluî» Aceste două căi sunt lăsate cu totul la alegerea consiliului şi el este suveran apreciator al împrejurărilor care le dă nascere.

Preşedintele, după ce a declarat şedinţa deschisă, introduce pe acusat şi constată identitatea luî, apoi ordonă a se ceti ordinul de convocare al consiliului, ordonanţa raportorului şi ori-ce act va crede necesar pentru a lumina consiliul.

Apoî procede la interogatorul acusatuluî şi la ascultarea marturilor dacă sunt.

Numaî înaintea ascultărel martorilor, acusatul sau apărarea p6te propune excepţiunile ce va crede necesarii în interesul apărare! sale. Excepţiunile propuse trebuesc judecate îndată şi consiliul de răsboiu este ţinut a se pronunţa asupra lor, motivând atât respingerea cât şi primirea exeepţîunilor, căcî respingerea sau primirea excepţiunilor nemotivate în corpul sentinţei nu pote fi admis. El se pronunţă tot ast-fel asupra tuturor incidentelor ce ar nasce în instanţă (art. 118 al legeî). Dacă motivarea sentinţei pentru respingerea sau admiterea verî-uneî excepţiunî nu încape în corpul sentinţei tipărite, se va trece în procesul verbal al şedinţei notificându-se acolo t6te eele urmate până la resolvarea excepţiuneî, arătându-se şi numărul voturilor cu care a fost primită sau respinsă excepţiunea, iar de urmare se va face menţiune în corpul sentinţei.

După resolvarea excepţiunilor propuse se intră în desbaterea fondului prin audiţiunea martorilor, dacă sunt, sau dacă nu, prin darea cuvîntuluî comisarului regesc, pentru susţinerea, acusaţiune!

Apărarea are apoî cuvîntul.



Consiliul de răsboiu nu pote refusa nicî odată replica Comisarului Regesc, când acesta o cere; apărarea însă şi acusatul au tot-deauna cuvîntul cel din urmă (art. 124).

După replică, consiliul are deplină suveranitate de a închide desbaterile, sau a maî da cuvîntul, observând însă, ca tot-deâuha apărarea şi acusatul să îl aibă ceî din urmă şi făcend menţiune despre acesta în corpul sentinţei.

Desbaterile odată începute, ele trebuesc urmate fără întrerupere până ia pronunţarea sentinţei (art. 123).

Când,, pentru chemarea unui martor sau alte caşuri legale ale procesului, suspendarea trece peste 48 ore, atunci desbaterile trebuesc să începă din nou, adică se procede ast-fel, ca şi când nimic nu s'ar fi făcut până atunci. Asemenea suspendare însă este o adevărată amânare a procesului, care din diferite cause nu se pdte judeca pentru diua defiptă.

Consiliul trebue să se pronunţe asupra suspendărel dezbaterilor prin majoritate de voturi (art. 123) şi a luă o încheiere motivată. Acăstă încheere este tot-deauha obligăt6re când urmăză a se suspenda desbaterile pentru caşurile prevădute la art. 123 alin. 3.

Când însă desbaterile se suspendă de preşedinte pentru câte-va minute trebuincioase repausului, numaî este novoe de o încheere motivată a consiliului. '

Unele consilii au înţeles acest articol în sensul câar avea drept a suspenda pronunţarea sentinţei după ce desbeterile au fost închise, conform aliniatului din urma âl art. 124.

Caşul acesta însă a dat loc la casarea decisiuneî, de 6re-ce judecătorii ati putut să'şî preschimbe impresiunea obţinută şi convincţiunea ce ş'au format viind în contact cu publicul. Acest cas a fost o flagrantă violare a art. 125, alin. 2, care ordonă ca după închiderea desbaterilor şi retragerea judecătorilor, aceştia numai pot comunica cu nimenea, nicî se pot despărţi înainte de a se da hotărîrea.

### *e) Pronunţarea hotărîrel şi cestiunile puse judecătorilor.*

Desbaterile odată închise conform art. 124, începe lucrarea judecătorilor în privinţa pronunţăreî şi dăreî hotărîreî definitive, care încheie judecata înaintea instrucţiei unde s'a început.

Legiuitorul a edictat mal multe regule ce sunt a se pădî la

pronunţarea hotărîrel, t6te având de scop pe de o parte a garanta expresiunea fidelă a convicţiuneî ce judecătorul ş-'a putut face din desbaterl, iar pe de alta a se face posibilă aplicarea pedepselor în conformitate cu gravitatea infracţiunilor comise.

Pentru caşul dintâiîi legea prin art. 125, alin. 2, opresce pe judecători de a comunica cu cine-va în timpul dărei hotărîreî sau de a suspenda pronunţarea eî. Orî când s'ar comite asemenea abatere, decisiunea consiliului de răsboiu va fi anulată. Pentru caşul al 2-lea legea, prin art. 126, pune îndatorire preşedintelui de a formula nisce întrebări, menite a constata felul infracţiune! şi gradul de culpabilitate, cărora le va da citire în şedinţă pentru a face asupra lor, atât apărarea cât şi Comisarul Regal, obiecţiunile ce vor crede de cuviinţă.

Aduhându-se voturile pe rînd asupra tuturor cestiunilor şi dacă acusatul se declară culpabil, atuncî, consiliul deliberăză asupra aplicăreî pedepsei. Culpabilitatea saii achitarea se pronunţă cu majoritate de voturi, adică; trei contra doi.

Deliberarea asupra aplicăreî pedepsei va fi precedată tot-dauna conform art. 128, de votul consiliului asupra circumstanţelor, atenuănte. Ori de câte ori legea autoriză circumstanţe atenuante, consiliul de resbel este ţinut a se pronunţa asupra lor.

Pentru acest finit, preşedintele va pune întrebarea: „există circumstanţe atenuante în favorea acusatuluî?".

Dacă majoritatea răspunde afirmativ, şi numai în acest cas sentinţa va face menţiune despre acăsta în următorul mod:

„Consiliul, în majoritate, declară că în favârea lui N. N. există circumstanţe atenuante." In cas negativ se va menţiona în procesul-verbal al şedinţei că cele prescrise de art. 128 au fost îndeplinite.

După acăsta, consiliul intră în desbatere asupra aplicăreî pedepsei. El se pronunţă cu majoritate de voturi. Când însă aplicarea pedepsei nu întrunesce majoritatea de trei, atuncî se va a-j dopta opiniunea cea maî favorabilă acusatuluî. Aşa spre exemplu, când doî judecători sunt pentru 11 lunî închisâre, doî alţi pentru 8 luni, iar unul pentru 6 luni, în acest cas nici una din acestfc pedepse neîntrunind majoritatea, se va adopta pedepsa cea mal favorabilă acusatuluî, adică: cea de 6 lunî.— Asemenea şi.Sn casut^când divergința va fi asupra însăşi nature! pedepsei ce este şă, se aplice. Dacă 2 judecători sunt pentru munca silnică, doî,.pentru reclusiune şi unul pentru maximul închisoreî c-orepţionale., se^va adopta acăstă din urmă pede'psă.



Când legea prevede că condamnatul nu maî are drept a purta modalii, decoraţiunî şi alte distincţiunî, consiliul de resbel, o-dată cu aplicarea pedepsei principale, trebue să declare perderea acestui drept, trecendu-se în corpul hotărîrel, (art. 132 Codul justiţiei militare).

Interpretarea ce credem a se da art. 185, este că prin perdirea semnelor de distincţiune; acel articol a înţeles decoraţîtinile şi medaliile, căcî sub cuvîntul de „şi uniforma" articolul prevede tote dinstincţiunile cele-Ialte şi objectele care constitue uniforma gradului sau rangului.

Apoî consiliul va intra în desbaterea despăgubirilor la care are dreptul Statul şi acesta numai când Comisarul Regesc a luat conclusiunl asupra lor, cerendu-le şi speeificându-le în instanţă. Ele se resolvă iarăşi cu majoritate de voturi, şi când nu se p6te forma o majoritate asupra ouantumuluî sumei de acordat Statului, drept despăgubire, atunci se va adopta opiniunea cea mal favorabilă, acusatuluî.

Orî cari ar fi pretenţiunile acusatuluî sau a părţel civile pentru daune şi despăgubiri, consiliul le va respinge tot-d'auna el ne având dreptul, după lege, a lichida asemenea pretenţii. Pentru despăgubirile civile, părţile au dreptul a se adresa la tribunalele ordinare (art. 133).

T<5te aceste lucruri sunt trecute cu de amănuntul în corpul hotărîreî care trebuesce redactată conform art. 134 al legeî. Ori-ce abatere de Ia acest articol atrage după sine. anularea hotărîreî. Ea se subscrie de preşedinte maî întâiu apoî de membrii consiliului şi în urmă de grefier. Consiliul va eşi apoî în complect în sala şedinţalor, faţă cu comisarul Regesc, acusatul şi apărarea, şi preşedintele va citi cu glas tare motivele şi dispositivul hotărîrel.

Pentru a activa darea sentinţelor, consiliul se servă cu sentinţe tipărite în care t6te caşurile care ar putea atrage anularea, sunt deja prevădute şi rămâne numaî a le complecta după natura şi împrejurările delictelor şi marşa procesului de grefier, iar incidentele ce se ivesc în cursul desbaterilor şi carî nu încap în corpul sentinţei, se vor trece într'un proces-verbal tot-d'auna alăturat la sentinţă.

Cestiunile (art. 126).

Una din materiile cele mal grele ale instrucţiune! criminale este punerea cestiunilor. Legea cu drept cuvînt dă o însemnătate capitală acesteî materiî şi ea pretinde în art. saii 134 că

cestiunile puse cu respunsUrile judecătorilor să fie trecute în corpul hotărîreî sub pedepsa de nulitate.

In principiu, legea fracţionează cestiunile în maî multe părţi a căror ţintă este a constata:

1. Faptul pentru care acusatul este supus judecatei.

2. Circumstanţele agravante cari au însoţit infracţiunea şi 'I mâresce pedepsa.

S. Priceperea acusatului când el are mal puţin de 16 ani.

*. Circumstanţele atenuante când legea le admite.

Prima cestiune dar se pune asupra faptului principal: Dacă, spre exemplu, crima sail delictul comis a fost: deşertare, furt, insubordonanţă etc. Fiind însă că legea nu pedepsesce cu'aceiaşi pedepsa tâte infracţiunile de furt, de deşertare, de insubordonanţă, dar din contră pentru aceleaşi fel de infracţiune are pedepse gradate de la cea mal mică până la cea mal mare, >de aeeeâ legiuitorul a fost nevoit a introduce şi Gestiunile pentru circumstanţele agravante. Acestea nu sunt dar da cât împrejurările cart măresc pedepsa uneî infracţiuni; exemplu: N. N. este acusat de deşertare în timp de pace, pentru că nu s'a presiiitat laxorp după 15' dile de la expirarea congediuluî, luând cu sine şi armele sale.

Asupra acestui cap de acusaţie, preşedintele va pune cestiunea ăsupră deşertării' simple, adică:

N. N. este culpabil de deşertare în timp de pace pentru că fiind în congediu de . . . valabil până' la . . . . nu s'a presentat la 'corpul sefl după 15 dile de la expirarea congediului?

' Apoi va pune cestiunea circumstanţelor agravante:

N. N. a luat cu sine deşertând armele sale?

Dacă consiliul respunde afirmativ la 1-a întrebare şi negativ la a 2-a întrebare, atunci aplicarea pedepsei se face conform alin. I, a art. 226, adică de la *3* luni până la 2 ani înehis6re, iar dacă consiliul răspunde afirmativ la ambele cestiunî, atunci aplicarea pedepsei se face conform alin. 3, art. 226, adică maximul pedepsei de 2 ani fără a i se putea da mai puţin.

După cum se pate observa din întrebările de mal sus, cestiunea principală, trebue să coprindă tote elementele iufracţiunel comise. Nu ar fi dar nici legal, nici corect, a se întreba numai dacă N. N. este culpabil de deşertare, trebue din contră a se specifica elementele desertăreî, după cum acusaţie le va presenţa şi susţinea. Ast-fel dar cestiunea principală pentru deşertare, se vâ modifica după previsiunile art. 225 şi 226, după cum urinezai



N. N- este culpabil de deşertare în timp de pace filnd-că a lipsit fără voe de la corp 6 dile după constatarea lipsei sale ? (I'entru soldaţi şi grade vechi).

N. N. este culpabil de deşertare în timp de pace fiind-că a lipsit fără voe de la corp o lună de dile după constatarea lipsei «ale, ne avend încă înplinite 3 lunî de presenţa sub arme (pentru recruţi).

In cestiunile de mai sus se eoprind în adever tote elementele cari constituesc deşertarea simplă în feluritele specii prevădute de lege şi care se pedepsesce de la 3 luni până la 2 ani închisore. Orî-ce circumstanţă ar veni să îngreune acesta pedepsa va li o circumstanţă agravantă (îngreunătore), care va cere punerea unei noi chestiuni. Ast-fel tote circumstanţele prevedute de art. 226, adică: timpul de resbel sau un teritoriu în stare de asediu, luare cu sine a armelor, efecte de mare echipament sau cal, timpul de serviciu, deşertare în recidivă. Dacă deşertarea a urmat în una din aceste împrejurării atunci pe lângă cestiunea principală se va pune şi cestiunile:

N. N. a luat ou sine deşertând armele sale?

N. N.Jost'a de serviciu, deşertând în afară de caşurile art. 204 si 205 a codului justiţiei militare?

N. N. a comis acest fapt în recidivă?

Dacă consiliul respunde afirmativ la ambele cestiunî, atuncî pedepsa să dă conform art. 22ti, ai 3, adică: ea nu pote fi maî mică de 2 anî închisore, saii munca publică.

Tot după acelaş sistem se vor pune cestiunile pentru constatarea desertăreî în străinătate.

Se va pune întâiu cestiunea cuprindend elementele desertăreî în streinătate şi apoi cestiunea circumstanţei agravante în care s'a efectuat deşertarea.

Se va observa cu atenţiune ca circumstanţele agravate precum şi scuzele legale să facă objectul unei alte cestiunî, deosebită de faptul principal pentru a nu da loc la o complecsitate de cestiunî asupra cărora judecătorul nu va putea respunde. Asemenea şi când fiind mai mulţî acusaţî se va pune o singură întrebare pentru toţi acusaţiî, căcî şi în asemenea cas judecătorul esta silit, vrend nevrend a achita saii a condamna pe toţi acusaţiî şi ast-fel s'ar forţa conşciinţa judecătorilor asupra verdictului ce au a da în mod contrariu spiritului legeî. Este dar absolut accesor ca pentru fie-care acusat să'şî pue o întrebare a parte.

Credem necesar a trage cu acesta ocasie atenţiunea asupra

deosebitelor infracţiuni, care după. experienţa de până acuma, s'a observat din recursele făcute la consiliul de revisie, că în cele mai multe caşuri, în cestiunile puse consiliului, nu se constată elementele constitutive ale infracţiunel, ast-fel:

1) Faptul pedepsit de art. 211, trebue să lie reprodus în chestiune, in cât să reiasă serviciul ce s'a ordonat şi gradul superiorului care ordonă. întrebarea va li ast-fel formată:

N. N. este culpabil că ordonându-i-se cutare lucru . . . de către şeful său cutare . . . . a refusat de a se supune?

Dacă consiliul răspunde afirmativ, pede'psă este cea prevedută. de art. 211, alin. ultim, adică: închisore de la şase luuî la 2 anî saă destituirea pentru oficerî.

Când insobordonanţa a avut loc în împrejurări agravante; atuncî se va pune cestiunea agravantă: .

Refusul de a se supune avut-a loc în presenta inamicului? saii a rebelilor armaţi ?

Refusul de a se supune avut-a loc pe un teritoriu în stare de resbel? saii de asediu?

in caşul întâiu, pedepsa este mortea cu degradarea militară, în caşul al II-lea estea cea prevedută de art. 211, alin. 2.

Atrag atenţiunea asupra faptului că s'a vădut condamnări declarate conform art. 211, pentru grade ce au refusat un servicii! particular şefilor respectivi, asemenea condamnări însă, es cu totul din spiritul legeî.

Nesupunerea la ordine cade sub prescripţiunile art. 211, când ordinul este dat pentru interesul serviciului militar, iar nu pentru interesul privat al şefului.

Consiliul de revisie a anulat asemenea hotărîri şi pentru viitor iu casurî de insubordonanţă, consiliile de resbel trebue să specifice prin cestiunile puse serviciul ce s'a ordonat şi graduî şefului care a ordonat acest serviciu, aşa ca consiliul de resbel să p6tă avea un control eficace asupra aplicăreî corecte a legeî.

2) Faptele pedepsite de art. 216 şi 217, trebue să fie bine precisate prin cestiunile puse consiliului, din care să reiasă gradul superiorului, căci numai o simplă însărcinare dată unui soldat a funcţiona ca caporal, nu constitue insubordonanţă faţă cu erarchia militară.

După lege superioritatea o constitue numai gradul.

Ast-fel loviturile date de un soldat unui alt soldat care are însărcinarea de caporal, nu constituesc lovituri date contra superiorului seu.



In acest sens a judecat consiliul de revisie şi este dar necesar ca cestiunea pusă consiliului de resbel să arate gradul superiorului. Prin urmare cestiunea va ii pusă ast-fel:

N. N. este culpabil că a lovit pe superiorul său? (Numele şi gradul).

Apoî de cere trebuinţa se va pune şi cestiunea agravantă.

Loviturile urmatu-s'a în timp de serviciu? (saii cu ocasiunea serviciului ?).

Asemenea se va urma pentru insultele prevădute de art. 217'.

3) Furturile prevădute de art. 241, trebuesc iarăşi bine specilieate prin cestiunea pusă consiliului de resbel pentru a se putea face o justă aplicare a pedepsei. Se va specifica dar în cestiunea principală dacă armele, muniţiunile, caii, animalele şi furagiul furat este de al. Statului, dacă banii sau efectele furate sunt de ale militarilor ori de ale Statului, în fine dacă militarul a comis furtul în dauna cetăţenului la care locuia. Pentro aceste diferite casurî, cestiunea principală va fi ast-fel redactată:

N. N. este culpabil că în diua de . . . . a luat pe sub ascuns arme, muniţii, cai, animale, furagiu, în prejudiciul Statului, cu cuget de a şi le însuşi pe nedrept?

N. N. este culpabil că în diua de . . . . a luat pe sub ascuns efecte, bani ai ordinarului (al soldei), în prejudiciul Statului (saii al militarilor), cu cuget de a şi le însuşi pe nedrept?

N. N. este culpabil că în diua de . . . . a luat pe sup ascuns în prejudioiul cetăţenului X unde locuia, obiecte saîi bani cu cuget de aşi le însuşi pe nedrept?

Uu respuns afirmativ la cele d'intâiu două întrebări, îndrituesce pe consiliu a aplica pedepsa de la alineat. 2, 3 şi 4 ale art. 241, iar pentru a 3-a la aplicarea pedepsei prevădută de la alin. 5 al aceluiaşi articol.

Legea în acest articol prevede un singur cas de agravare a pedepsei şi acesta este caşul când acusatul este comptabil de lucrările furate. In acest cas se va pune şi cestiunea agravantă:

N. N. fost'a comptabil de lucrările furate, în momentul când s'a comis furtul?

Un răspuns afirmativ la ambele întrebări, aplicarea pedepsei se iace eonform al. 1 şi 3 al art. 241.

Se recomandă de a nu se specifica într'o cestiune, nici odată suma de bani sau objecte sustrase, dar a se pune „o sumă de bani" safl „objecte", căcî în desbaterl ar putea resultă ca sumă să fie inferiorâ celei de care este acusat şi atuncî de şi faptul

de furt remâne constant, dar îndoiala asupra cuantumului, ar nevoi pe judecători a respunde negativ pe temeiil că acusatul n'ar fi culpabil de tată suma ce i se impută.

4). Faptul prevedut de art. 250, 252, şi 253, este una din infracţiunile care au dat loc la cele mal multe controverse în dreptul penal. O jurisprudenţă constantă- însă, în ace'stă materie, a stabilit că, pentru ca să existe un falş trebuesce neapărat întrunirea a trei elemente constitutive, şl anume: alterarea adevărului, prejudiciul şi intenţiunea viclenă.

Lipsind unul din aceste elemente constitutive a falşului, infracţiunea ca atare numaî există, n'are fiinţă.

- Este dar de tot interesul ca hotărîrile consiliilor de resbel să constate existenţa acestor elemente, fără de care infracţiunea nu p£te exista. De unde şi datoria ca cestiunea pusă să coprindă t6te elementele falşului.

Ast-fel dar, în mod generic întrebarea principală pusă consiliului, va fi formulată în modul următor:

*N.* N. este culpabil .că la,. . . .a trecut cu intenţiune viclenă în controle, în state de presenţa sau în stările de situaţie, în registre de comptabilitate, un număr de 6menî (saîi de cal saii de dile de presenţa), peste, efectivul real, alternând ast-fel adevărul şi aducând prejudicii statului (safl regimentului,).

N. N. este culpabil că a contra-făcut (sau Cercat să contra-facă) cu intenţie viclenă, sigiliu, semnătură, timbrele sau mărcile, etc., destinate a fi puse pe acte autentice privitore la serviciul militar (sau pe documente sau pe efecte, etc.), alterând ast-fel adevărul acelor acte şi aducând prejudiciu statului? (sau regimentului).

N. N. este culpabil de a-şî fi procurat cu intenţie viclenă adevărate sigilii (sau. timbre saii mărci), destinate a fi puse pe acte autentice, privitore la serviciul militar, făcând (sau cercând a face) cu ele o întrebuinţare fraudulosă drepturilor statului, alternând adevărul şi aducând prejudiciu statului (regimentului) sau militarilor.

• Din cele expuse până aci reese evident, însemnătatea cestiunilor puse, precum şi greutatea formăreî lor, după diferitele infracţiuni. După lege numaî preşedintele are dreptul a pune cestiunile şi e dator a le citi.în şedinţă, iar părţile pot să le discute, însă preşedintele numaî apreciază.

Pentru o mai mare înlesnire în punerea cestiunilor, comisarii Regescî, sunt însărcinaţi ca să le enunţe la recliisitorul lor definitiv.



Asemenenea şi apărarea va fi chemată de consiliul de resbel u-şî presenţa în urma apărare! cestiunile asupra infracţiune! pentru care acusatul este dat în judecată, preşedintele consiliului de resbel, avend înaintea sa atât cestiunile redactate de comisarul Regesc, cât şi cele redactate de apărare precum şi textul legeî, va formula maî cu înlesnire cestiunile ce sunt a se supune consiliului.

Acestea sunt instrucţiile pe care ministerul de resbel le crede acum de odată necesare a le pune în vederea celor chemaţi a aplica codul de justiţie militară, rămânând ca t/mpul şi experienţa să vie a le maî complecta.

CODICELE

DE

# JUSTIȚIE SPECIALA

PENTKU

## CORPUL MARINEI.

CODICELE

DE

# JUSTIȚIE SPECIALA

## CORPUL MARINEI

*Promulgat 'ft 'publicat iti Monitorul Oficial No. SIS, din 6 Ianuarie 1884.*

### TITLUL I.

OBGAÎfISARKA

1. Pentru pesonalul flotilei justiția se dă:

») Prin consillurile de resbel din circumscripția teritorială unde se află reședința comandantului flotilei:

2) Prin consiliurile de justiție pe bastimente. *Pr.* i.

2. Pentru cercetarea și judecarea crimelor și delictelor arătate la art. 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 (§ 1, 2 și 4) 35, 36, 37, 38, 39 și 40, procedura este cea stabilită de codul justiției militare cu adăogirile următore:

3. Consiliul de resbel, chemat a judeca crimele și delictele sus menționate se va compune de cel puțin douî ofițeri din flotilă; în acest numer se cuprinde și cel ce ar face parte din consiliul de resbel permanent conform art. 10 din codul justiției militare.

4 Pentru acest scop, pe lângă tabloul prevedut la art. 18 din codul justiției militare, se va forma la circumscripțiile teritoriale un tablou separat numai de ofițerii din flotilă cari pot fi membrii al consiliului de resbel și din care

se va completa numărul de doul membri prevădut la art. 3.

Se va urma în privința gradului membrilor conform prescripțiunilor art. 10 din codul justiției militare

5. O dată judecata terminată, ofițerii din flotilă chemați a lua parte ca membrii în virtutea art. 3, înceteză de a mal face parte din consiliu.

6. In cas de casare prin revisuire a sentinței date de consiliul de resbel prevedut la art. 3 şi trimeterea caşului înaintea unul alt consiliu de resbel, se va proceda şi aci conform art. 3, luând membrii necesari de pe tabloul prevădut la art. 4.

## Despre consiliurile de justiție pe bastimente.

7. Când un delictde competința consiliurilordejustiție a fost comis de un individ îmbarcat pe un bastiment militar, se formezS un consiliu de justiție pentru a judeca pe autorul acestui delict. *Fr. 68.*

8. Consiliul de justiție se compune din comandantul bastimentului sati ajutorul s6ft şi din doî membri luați dintre ofițerii flotilei.

Un ofițer de administrație saiî un asimilat orecare sau ori care altă persona din echipagiu îndeplinesce funcțiunea de grefier. *Fr. 69.* '

9. Membrii consiliului de justiție şi grefierul sunt luați din bastimentul prevenitului.

In cas de complicitate între mal mulți individl cari nu sunt îmbarcați pe acelaşi bastiment, membrii consiliului şi grefierul sunt luați de pe bastimentul prevenitului mal mare la grad sau mal vechiii.

Dacă pe bastimentulprevenitulul nu se găsesc destul ofițeri spre a compune consiliul de justiție, se pot lua oficerl de la alte bastimente *Fr. 70, 71.*

10 Nimeni nu pote face parte dintr'un consiliu de justiție dacă nu este Român sau naturalisat *Fr. 72.*

11. Art. 23 şi 24.(1) ale codului justițeî militare, relative la consiliurile de resbel, sunt aplicabile şi la consiliurile de justiție, cu excepțiune că acel care a dat ordine de informare pote fi membru în consiliul de justiție, când bastimentul s'ar afla isolat. *Fr. 73.*

(1) Din er6re se cite"zâ aci art 23 şi 24 din codioele justiției militare, în loc de art. 22, şi 23 cum dice şi art. frances. Nota Ghețu.



## < oinpelința consiliurilor de justiție.

12. Se judecă de consiliurile de justiție delictele comise pe un bastiment în mers în porturile de mare şi în țară streină şi cari nu atrag o pedSpsă mal mare de un an de înohisore şi de persanele ur-# înătore :

Cel îmbarcați sub ori ce titlu, caii n'au nici gradul, nici rangul de oficerl nici un ordin care 'l-ar pune pe bastiment în rîn-<lul oficerilor. *Fr. 102 al. 1.*

13. Când bastimentul pe care s'ar fi comis un delict de natura celui arătat la art. 12 se desarmeză înainte de adunarea consiliului, judecata se face de către consiliul de resbel din circumscripția teritorială unde se află comandantul flotilei.

In cas când prevenitul ar face parte din altă circumscripție de cât aceia unde se află comandantul flotilei, se va trimite la consiliul de resbel din eu> ctțHjsc-ripția i denundonfaca

*-Mi* ifl^ec&țiteponsaiuri-lojpțde'justijSe mBsiipt sufr-c«gpitiMte.,jde ateiiun ftelsdei

recurs când "bastimentul este în mers sau în porturi streine. *Fr. 102 al. 2.*

## Procedura înaintea consiliului de justiție.

15. Când s'a comis nn delict de competința consiliurilor de justiție, comandantul bastimentului transmite plângerea comandantului flotilei sau comandantului superior, dacă face parte dintr'o reuniune de bastimente. *Fr. 216.*

10. Dacă autoritatea căreia s'a transmis plângerea saii, în cas când bastimentul ar fi isolat, comandantul bastimentului găsesce că este necesar a i se da curs, numesce membri şi grefierul consiliului de justiție, hotărasce locul diua şi ora întrunirel lor.

Consiliul . se consideră chemat a judeea delictul prin faptul primirel plângere! şi actelor. *Fr. 217.*

17. Preşedintele consiliului de justiție trimete tote actele unuia din membri, spre a face raportul afacorui. i.:>«•-. J

. tRtujuartoruli aitezăianaroi toril, pentiruiidinăsjhotărîtăi^ *Fr,;218.\>* *Unt* ijişirttlu *b

18.1 ridată ce ŞHdțnța ieste i deschisă,^ i pre şsdmtalei ÎOD-

donă a se introduce incul-
patul.

Raportorul dâ citire plângerii şi actelor; el presintă observaţiunile sale farâ îngă a'şl manifesta opiniunea. Instrucţiunea este orală, martorii sunt introduşi separat şi destin după prestarea jurământului.

Preşedintele pune întrebări inculpatului. Dacă acesta declină competinţa, consiliul hotărască prin o decisions motivată.

Consiliul pote asemenea să 'şl declare din oficia incompetinţa şi triraete plângerea celui ce a dat ordinul de informare împreună cu procesul-verbal al şedinţei.

Inculpatul pdte cere să se pună martorilor întrebări ce ar crede folosit6re apărărei sale; el pdte să fie asistat de un apărător.

După ascultarea martorilor, inculpatul şi apărătorul presintă apărarea.

Preşedintele întrebă pe acusat dacă mal are ceva de adăogat pentru apărarea sa şi ordonă să se delibereze *Fr. 219.*

19. Dacă un asistent, un martor sati un inculpat, se face culpabil de lovire, de ultragiu sau de amenințărl, prin cuvinte sau gesturi către consiliu sau unul din membrii sel, este pasibil de pedepsele prevedute la art. 110 şi 114 codul justiţiei militare.

Preşedintele după dresarea procesului-verbal de fapte şi depunerea martorilor, trimite actele şi pe inculpat autoritate! care a numit consiliul, spre a se statua de un consilift de resbel dacă pedepsa ce ar merita inculpatul in^ Arece competinţa consiliului de justiţie.

Preşedintele procedeză asemenea conform paragrafului precedent când depunerea uuul martor pare falşe. *Fr. 220,*

*20* In caşul prevSdut la' art. 110 din codul justiţiei militare, se va proceda în modul următor:

1) Dacă delictul nu atrage o ped§psă mal mare de un an Închis6re, autorul delictului se judecă îndată.

2) Dacă s'a petrecut o ast-fel de crimă sau delict, preşedintele, după ce 'şl-a dresat procesul-verbal de fapte şi de arătările martorilor, trimite actele şi autorul crimei sati delictului autoritate! care a numit consiliul. *Fr. 221.*

21. Consiliul deliberezi cu uşile închise, fără presenţa grefierului. Preşedintele adună voturile începend cu gradul cel mai mic; *el'.'şl* dă părerea cel din urmă.

După deliberare, consiliul reintră în şedinţă unde în presenţa inculpatului, preşedintele comunică hotărîrea consiliului.

Daoă prevenitul este achitat sau absolvit preşedintele deelară că este apgrat de plângere şi ordonă să fie pus în libertate, dacă nu este acusat pentru alt motiv.

Dacă prevenitul s'a condamnat, preşedintele dă citire judecățBl cace trebue să specifice deltetul .şi circumstanţele, pedepsa pronunţată, numeru] voturilor şi textul legei aplicate.

Judecata se scrie în şedinţă, pe un registru special; el se subsemnează de preşedinte, de judecători şi de grefier. *Fr. 222.*

*22.* Tote hotărîrile consiliului sunt luate cu majoritate de voturi. *Fr. 223.*

23. Hotărîrile definitive ale consiliului de justiţie se execută în 24 ore de la pronunţare, după ordinele autorităţel care a numit consiliul şi prin îngrijirea comandantului bastimentului şi în presenţa grefierului, care menţionează acesta pe procesul-verbal. *Fr. 225, 1*



24: In «ele trei dile care urmeză executarea, un estract al judecatei se trimite comandantului corpului de armată unde se află comandantul flotilei prin cale ierarchică.

1) După propunerea comandantului flotilei, comandantul corpului de armată pote reduce pedepsa şi efectele el.

2) Se alătură asemenea un proces-verbal al şedinţei când hotărîrea pronunţă pedepsa Inchisoreî.

3) Aceste acte fac menţiune de executarea dispositiunilor art. 104,; 108, 109, 110 (§ 1 şi 3), 112, 113 (§ 1), 114 (§13) (1),119, 123, 128, (§ 2), 131 şi 133 din codul justiţiei militare. *Fr. 224, 225, '226.*

## TITLUL 11.

### DESPRE CRIME,' DELICTE ŞI PEDEPSE

25. Se pBdepsesce conform art 198 din codicele justiţiei militare în timp de resbel:

1) Cel care comunică inamicului modul de a comunica prin semnale;

2) Ori-ee individ Român sau în serviciul României

(l) § 13 nu există la act. .114 menţionat. Din erore de tipar s'a omis o virgulă, trebue citit dar § 1, 3.

care dă cu voinţă cortcursul seu spre a conduce sau pilota' uh bastiment inamic *Fr. 263.*

26. <JrI-ce oficer, comandant superior sau comandant al unul bastiment, culpabil de a fi pierdut un bastiment al Statului pus sub ordinele sale, saii de a fi ocasionat pierderea sau capturarea acelui bastiment, se pedepsesce:

1) Prin m6rte cu degradarea militară, dacă faptul s'a făcut cu voinţă;

2) Cu destituirea, dacă faptul a fost resultat al negligentel sati al incapacităţel. *Fr. 267.*

27. Se pedepsesce prin morte cu degradarea militară comandantul unul bastiment care, cu sciinţă şi voinţă în cas de pierdere a batistimentulul sSti nu-1 părăsesce cel din urmă. *Fr. 270.*

28. Se pedepsesce cu destituirea ori-ce comandant care, fără motive legitime, a refusat de a da ajutor unul bastiment român sati aliat în pericol şi care i-ar fi cerut ajutor. *Fr. 273.*

29 Se pedepsesce cu închisorea de la şese luni la un an, comandantul unul batisment care, în momentul esuagiulul (nămolirel), incendiului sati vasfrângerel, nu ia tote mesurile cuvenite pentru a scăpa bastimentul de pierderea toi-tală. *Fr. 214.*

30. Comandantul unul bastiment care, prin negligenţă sati incapacitate, se lasă a fi surprins de inamic, sau ocasionâză un incendiu, un abordagiusaii înomolire, sau o avarie gravă, se pedepsesce cu închisore de trei până la şese luni.

Când culpabilul este secund sati şef de euart, sati ori-ce individ îmbarcat, pentru faptul menţionat la paragraful precedent, se pedepsesce cu închisore de la doua luni la patru. *Fr. 215.*

31. Comandantul care nu-şl menţine postul sSti în timpul luptei, se pedepsesce cumdrte.*Fr. 276.*

32. Ofiţerul şef de cuart care dorme în timpul serviciului se pedepsesce:

1) Cu închisore de la şese luni la douî ani, dacă era în presenţa inamicului sau a rebelilor armaţi;

2) Cu închisore de la dou8 la şese luni dacă faptul s'a petrecut în timp de resbel, însă nu în presenţa inamicului şi în timp de pace când bastimentul este pe drum. *Fr. 282.*

33. Soldatul aşedat în funcţiune în arbori (catarge), la gruele ancorelor, la sondă, la stope sau in bărcile de rond, care 'şl părăsesce postul seti saii nu-şl îndeplinesce consemnul, se pedepsesce:

1) Cu mdrte, dacă se aflâ în presenţa inamicului sau a rebelilor armaţi;

2) Cu douî până la cinci ani muncă silnică, dacă părăsirea a avut loc în timp de resbel într'un esuagiu (înomolire), un abordagiu sau în timpul unel manevre de care ar atârna siguranţa bastimentului;

3) Cu înohisdre de la trei până la ş6se luni tn tdte cele-l'alte casurî.

Dacă s'ar găsi dormind se pedepsesce:

4) Cu munca silnică de la douî până la cincî ani în caşul întâiu;

5) Cu închisore de la trei până la şese luni în caşul paragrafelor 2 si 3. *Fr* 2 S3.



34. Ori-ce soldat, ori-ce individ îmbarcat, care 'şl părăsesce corvoda safi barca, se pedepsesce:

1) Cu închisore de la şese luni la un an, dacă faptul s'a petrecut în presenţa inimicului saii într'un incendiu, înomolire, abordagiu sati manevră, de care ar atârna siguranţa bastimentului;

2) Cu închisore de la trei până'lai şese luni în tote cele-l'alte casurî. *Fr: 285.*

35. Ori-ce individ îmbarcat pe un bastiment, culpabil de a fi îmbarcat sati permis să se îmbarce mărfuri, se pedepsesce cu închisore de la trei până la şase luni.

Dacă este pasager, cu închisore de la una la trei luni.

Dacă este ofiţer, cu închisore de la trei luni la un an.

In t<5te caşurile mărfurile sunt confiscatei. *Fr. 287.*

36. Se pedepsesce cu închisore de la doug luni la douî anî ori-ce individ înscris în contrdlele unul bastiment care, fără ordine, s'a servit cu o barcă a unul bastiment al Statului saii a unul bastiment de convoiti. *Fr. 288.*

37. Ori-ce individ îmbarcat, care, în timp de resbel şi fără autorisare, aprinde sati ţine aprinsă, o lumină în timpul nopţeî, se pedepsesce cu închisore de la şese luni la douî ani.

Dacă lumina s'a aprins în contra unul anume ordin sati dacă o lumină acoperită din ordine s'a descoperit pedăpsavafimunca silnică de la douî până la cinci ani *Fr. 34.0.*

**38.** Orî-ce individ culpabil de a fi introdus într'un bastiment, fărăautorisare, iarbă, sulf, spirt sau altă materie inflamabilă sau spirtâsă, se pedepsesce cu închisore de la o lună la un an. *Fr. 342.*

**39.** Orî-ce individ îmbarcat care distruge, aruncă în apă, sau prin ori-care mijloc face impropriu pentru un serviciu imediat armăreî, obieetele de armament, precum: pânze, bucăți de maşine, provisiî, munițiî de resbel sau alte obiecte de armament sau echipament, se pedepsesce:

1) Ou munca silnică pe timp mărginit, dacă faptul a avut loc în timp de resbel sau într'un incendiu, înomolire, abordagiti sau manevre de care ar atârna siguranța bastimentului;

2) Cu munca silnică de la treî până la cinci ani, dacă culpabilul este ofițer, şi cu degradarea militară în tote cele-l'alte casurî; dacă există circumstanțe uşurătOre, pedepsa se reduce pentru primul paragraf la reclusiune, şi pentru cel de al douilea la închisâre de la unul la douî anî, şi dacă culpabilul este ofițer şi cu destituirea. *Fr. 343.*

## Abus de autoritate.

**40.** Se pedepsesce cu închisore de la doue lunî la douî ani orl-ce militar îmbarcat care lovesce pe inferiorul sSu, afară de caşul de legitimă apărare a sa saii a altuia, de necesitatea unei manevre urgente de care atârnă siguranța bastimentului, sati de trebuința de a opri desordine grave. *Fr. 3Q8.*

# CODICELE SILVIC

Cu modificările făcute prin legea din 29 Maiii 1892, publicată în *Monitorul Oficial* No. 49, din 4 Iunie 1892 şi cele tăcute prin legea din 18 Martie 1896 publicată în *Monitorul Oficial* No. 287, din 22 Martie 1896.

# CODICELE SILVIC *>

## TITLUL I.

### MSPOSIŢIUKI GENERALE

**Art. 1.** Administraţia rlomeniilor şi pădurilor Statului are direcţiunea generală asupra pădurilor supuse regimului silvic; ea exercită controlul asupra personalului silvic şi este însărcinată cu executarea dispoziţiunilor legeî de faţă.

2. Dispoziţiunile art. 12 şi 13 din legea actuală a administraţiunel domeniilor şi pădurilor Statului, Telative la agenţii însărcinaţi cu administraţia şi paza pădurilor, la admisibilitatea şi numirea lor în funcţiune, sunt aplicabile pentru tote pădurile supuse regimului silvic.

Plata pădurarilor, însă, este în sarcina Statului, comunelor şi a stabilimentelor publice, după cum aparţin pădurile.

## TITLUL II.

### DESPRE REGIMUL SILVIC.

### SECŢIUNEA I.

#### Pădurile supuse regimului silvic.

3. Sunt supuse regimului silvic şi se vor administra conform legeî de faţă:

1) Pădurile ce aparţin domeniului Statului şi comunelor;

2) Pădurile stabilimentelor publice, ale comunităţilor şi bisericelor de mir;

3) Pădurile Statului şi ale celor-l'alte pers6ne juridice carî sunt în coproprietate cu particularii, şi

(*) Codicele Silvic este luat în parte din Codicele forestier irancez din 1827.

numaî pe cât timp se află în indivisiune *Fr. 1.*

1. Sunt supuse regimului silvic şi pădurile ce aparţin domeniului comunelor a căror pază este încredinţată agenţilor silvici. Iu deos, bî, plantaţiile de pădure din circumscripţia comunelor în Dobrogea sunt sub supravegherea agenţilor silvici fără amestec din partea comunelor, şi aceşti agenţi au dreptul a cere atât aplicarea legeî cât şi despăgubiri civile şi în numele comunelor.—Gas. II, 15 Iun. 99; B. p 836.

2. Starea de codevălmăşie între Stat şi o comună asupra uneî păduri nu exclude responsabilitatea agentului care a tăiat lemne din acea pădure, când dînsul nu dovedesce că pentru acea tăere a avut încuviinţarea prealabilă a autorităţeî competinte. — Cas. II, 9 Oct. 91 ; B. p. 1143.

îi. Pădurile particularilor, ce sunt în ijidivisiune cu pădurile Statului şi ale celor-l'alte persone juridice, sunt supuse regimului silvic pe cât timp durează indivisiunea. Aşa dar orîcine va tăia lemne din pădurile supuse regimului silvic,în afară de re^ulele stabiliteanume pentru exploatarea unor asemenea păduri, comite un delict silvic. Cas. II. 16 Apr. 93; B. p. 408.

4. Calitaiea de coproprietari cu Statul nu dă dreptul particularilor să tae lemne din pădurea ce stăpânesc în indivisiune cu Statul, în prejudiţiul coproprietarului lor; eî nu pot face o asemenea tăiere de cât cu încuviinţarea prealabilă a autorităţii compettnte. — Cas. II, 16 Apr. 98; B. p. 4C8.

5. Procesele-verbalc încheiate de agenţii silvici nu pot face probă de cât pentru faptul tăierel nu însă şi pentru a constata starea de eodevăluiaşic între stat şi delieuenţî. — Cas. II, 10 Mart. 99; B. p. 882.

6. Comite un delict silvic coproprietarul uneî păduri în indivisiune cu Statul când taie lemne, chiar pentru trebuinţele conacului. în afară de regulele stabilite anume pentru exploatarea pădurilor supuse regimului silvic. — Cas. H 18 Dec. 96; B. p. 1696.

7. Asemănat art. 54 din legea din 1881 şi SBdin legea din 1881, ambele asupra vîndărilor bunurilor Statulnî, tăierea delemno făcută de cumpărătorul uneî moşii de la stat diu pădurea situată pe dînsa, maî înainte de a fi achitat preţul integral, constitue un delict silvic; acesta chiar dacă în actul de vîndare nu s'ar li făcut menţiune de disposiţiunile cuprinse în citatele articole. — Cas. II 21 Dec. 34; B. p. 1309.

## SECŢIUNEA II.

### Amenagiarea pădurilor.

**4.** Pădurile supuse regimului silvic nu se vor exploata de cât după un amenagiament făcut de o comisiune specială şi aprobat prin decret regesc.

Comisiunea de amenagiare se compune din cel puţin trei agenţi silvici direcţi aî Statului, numiţi de administraţia domeniilor şi pădurilor Statului.

Mei o abatere şi nici o modificare nu se pote aduce la prescripţiunile amenagiamentului odată aprobat. *Fr. 15*

**5.** Amenagiamentele vor avea în tot-deauna în vedere conservarea pădurilor şi se vor face conform



sciinţeî, în vederea circumstanţelor economice locale.

Terenurile despădurite se vor repopula prin însămînţare artificială şi prin plantaţiuniînoel mal scurt timp.

**6.** *)• Ministerul agriculture!, industriei, coiuerciului şi domeniilor va procede la amenagrarea pădurilor supuse regimului silvic, în fie-care an, în limitele mijlocelor de cari dispune.

Pădurile cari nu ee vor putea amenagia la timp şi cari trebuesc puse în exploatare în vederea etăţe! masivelor şi a circumstanţelor economice locale, se vor exploata după studii sumare pentru anume porţiuni, făcute de către un singur silvicultor al statului, sau recunoscut de stat, admis de consiliul technic al pădurilor şi aprobate de minister.

Ministerul de agricultură, industrie, comerciu şi domenii va publica prin *Monitorul Oficial* un tablou do silvicultorii recunoscuţi de el pentru facerea amenagiamentelor pădurilor particulare.

Exploatarea în acest mod se va urma pentru

**) Modificat ast-fel prin legea din 18 Martie 1896.*

fie-care pădure până când timpul va permite să fie amenagiate în conformitate cu disposiţiunile art. 4.

## SECŢIUNEA III

### Defrişarea pădurilor.

**7.** Nici o pădure supusă regimului silvio, de ori-ce vîrstă şi esenţă, nu p6te fi defrişată de cât după un avis motivat în detaliu al administraţiei domeniilor statului, încuviinţat de consiliul de miniştri şi aprobat prin decret regesc.

## SECŢIUNEA IV

### Exploatarea pădurilor.

**8.** Vîndarea parchetelor de pădure puse în exploatare se face în marginele şi după formele prescrise de legile şi statutele speciale, relative la administrarea bnnurilor Statului, a comunelor şi stabilimentelor pubiice respective.

**9.** Nici într'un cas şi sub nicî un cuvînt nu se pot schimba, prin condiţiunile de adjudecare saii de vîndare, prescripţiunile amenagiamentulu! relative în modul de exploatare şi de conservare a pădure!

**10.** Administraţia domeniilor statului este datore a forma, la fie-care douî ani, un tablou statistic

despre starea pădurilor supuse regimului silvic.

Acest tablou va coprînde:

*a)* Numărul şi întinderea pădurilor amenagiate;

*b)* Pădurile puse in exploatare şl cătimea hectarelor ce se exploateză pe fie-care an;

*c)* Veniturile anuale din pădurile puse în exploatare;

*d)* Pădurile neamenagiate şi aoele ne puse în exploatare;

*c)* Județul, comuna şi moşia pe care se află fiecare pădure şi proprietarul căruia aparține

Acest tablou va fi însoțit de un raport, în care se vor expune dificultățile practice ce se întâmpină pentru amenagiarea şi exploatarea pădurilor, precum şi a măsurilor ce ar fi de luat în acest scop, potrivit cu interesele şi necesitățile locale.

Acest tablou se va comunica consiliului dă miniştri şi se va publica în *Monitorul Oficial.*

11 Sunt supuse regimului silvic, conform dispositiilor legeî de față, în ce privesce amenagiamentul, pădurile situate pe vîrfurile şi costele munților, pe dălurile regiunilor muntâse, precum şi pe acelea cari ar putea servi în acele regiuni muntdse ca apărare a căilor ferate şi a şoselelor.

12. Pădurile situate în localitățile enumerate în articolul precedent nu se pot defrişa; cu t<5te acestea, administrația domeniilor, în urma încheiărel consiliului de miniştri, aprobată prin decret regesc, va putea acorda defrişarea la podgorii dacă proprietarul se va angagia să planteze vil sau pomi.

întinderea părțel defrişate nu pote trece peste 25 hectare.

13. Este asemenea oprită defrişarea pădurilor cari se vor constata trebuinciose:

*a)* Pentru protegiarea zăgazurilor şi a malurilor, sau a pămînturilor în contra ruperilor şi mâncaturilor mari, şi a năpădirel nisipurilor;

*b)* Pentru menținerea cursului regulat al apelor şi conservarea isvârelor;

*c)* Pentru apărarea teritoriului în părțile de fruntarie şi a oraşelor ce se vor determina printr'un regulament de administrațiune publică, după avisul ministrului de resbel. *Fr. 220.*

14. Contravenitoril la dispoşițiunile art. 11, 12 şi 13 din presenta lege vor fi amendați, pentru fie-care hectar sau fracțiune de hectar exploatat fără a fiariienagiat saîi defrişat, cu amenda de 100 până la 600 lei de hectar, avend dreptul administrația domeniilor şi pădurilor statului a împăduri părțile defrişate, obligând pe delicuențl la plata cheltuelilor, putăndu-se a se aplica legea de urmărire. *Fr. 227.*

1. In materie de delicte silvice, legiuitorul nepreocupându-se de intențiunea agentului, ci numaî de faptul material al tăereî lemnelor, împrejurarea că delicuentul a tăiat lemnele pentru un folos obştesc —precum e constituirea unul podeț — nu autorisă achitarea sa de delictul silvic ce-a comis.-Cas. II, 9 Oct. 91; B p. 1143.

2. Comite un delict silvic acel care va tăia sau ridica fără drept lemne din pădurile statului. Acest delict se judecă de judecătoria de ocol dacă amenda e maî mică de 500 leî— Cas. II, 5 Iul. 900; B. p. 947.

8. Deşi sunt supuse regimului silvic pădurile Statului şi a color-laîte pers6ne juridice care sunt în coproprietate cu particularii şi numai pe cât timp se afiâîn indivisiune ÎB»ă singura restricțiune pentru asemenea păduri, est» că ele nu pot fi exploatate de cât după un amenagiament făcut conform art. 4. C. S., nici defrişate de cât dup& un avii dat conform art. 7 şi singura pedepfâ pentru contravențiune» acestor disposițiunî este că ei vor fi supuşi la amendă, pentru flecare hectar sau fracții de hectar, de 100—500 lei. Când delicuentul nu e dat în judecată pentru a fi exploatat sau defrişat o parte din o pădure ce o stăpânesce în indivisie cu Statul, pentru a i se putea aplica disposițiunile art. 3 al. 3 conbinat cu art 14 C. S., atunci art. 14 C. S. nu i p6te aplica.—Tr. Muscel, 7 Mal 99; Dr. 63/90, p. 508.



15. Consiliul technic prevădut la art. 30 din acăstă lege, va hotărî:

*a)* Pădurile cari trebue să fie supuse regimului silvic;

*b)* Pămînturile. lipsite de vegetațiune lemnosă, cari trebue să fie repopulate cu păduri

El va forma un tablou de t6te pădurile şi terenurile supuse regimului silvic şi '1 va înainta administrației domeniilor şi pădurilor Statului împreună cu constatările technice carî aii servit de basă la hotărîrea sa.

Acest tablou se va publica în *Monitorul oficial.*

1. Orî-ce tăiere de lemne făcută de proprietarul unei păduri supusă regimului silvic, fără ca ea să fi fost amenajată, constitue un delict lilvic. Şi e destul ca decisiune», prin care o pădure particulară s'a declarat supusă acestui regim să fie publicată în *Monitorul Oficial,* fără a se maî face proprietaruluioaltăcomunicare.— Cas. II, 21 Dee 94; B. p. «07.

2. Pădurile particularilor nu sunt considerate ca supuse regimului silvic de cât daci sunt în condițiunile prevedute de art. 11, 12 ei 13 C. S. şi daci tabloul format de administrațiunea domeniilor în privința pădurilor particularilor ce au a fi supuse regimului silvic, B'a

publicat prin *Monitorul Oficial* conform art. 16 C. S. şi a fost comunicat proprietarului respectiv interesat, cum prescrie, art. 11 al regulamentului legeî silvice. Aşaeste casabilă H. care declară . pădurea unuî particular supusă regimului silvic fără să conet«te că i s'a comunicat sus menţionatul tablou. Cas. II, 4 Nobr. 96; B. p. 1541.

**16. In termen de şese luni de la publicare, partea interesată va putea face contestaţiune către administraţia domeniilor Statului.**

**Administraţia domeniilor Statului, examinând motivele pe cari se fundăză contestaţiunea, va putea să verifice, printr'o nouă anchetă, starea locurilor pe comptul contestatorului.**

**Decisiunea eî, dată asupra contestaţiei, va fi supusă la aprobarea consiliului de miniştri.**

**17. Afară de pădurile enumărate la art. 11, cultura şi tăiarea pădurilor particularilor nu sunt supuse la nici o restrlcţiune.**

**Orî-care particular, însă este liber a cere supunerea pădurel sau pădurilor sale regimului silvic. Spre acest finit, el va adresa către administraţia domeniilor Slatuluî .o declaraţiune, subscrisă de dînsul şi legalisată de autoritatea competentă cu alăturare de planul şi hotărnicia pădure! şi cu arătare de numele moşiei, a judeţului şi a comunei în care se află.**

**Administraţia domeniilor Statului va ţine un'registru special pentru aceste declaraţiunl şi va elibera proprietarului un act de recundscere că pădurea sa este şi rămâne supusă regimului silvic.**

**Pădurile particularilor supuse regimului silvic se vor publica în *Monitorul Oficial,* spre sciinţă tutulor.**

**Plata pădurarilor este în sarcina proprietarilor.**

Faptul de a lua, fără drept, lemne din o pădure particulară supusă regimului siivic, constitue un delict silvic.—Cas. II, 9 Mart. 98; B. p, 487.

**18. Plantaţiunile şi semănăturile de păduri, ce se vor face pe munţi, delurl şi coste, pe zăgazuri, maluri, bărăgane şi nisipuri, vor fi apărate de orice imposit în curgere de 30 ani de la data începere! operaţiunilor de împădurire,** ***Fr. 226.***

## TITLUL III

### DESPRE URMĂRIRILE ŞI PENALITĂŢILE DELICTELOR COMISE I» PĂDURILE SUPUSE REGIMULUI SILVIC.

#### SECŢIUNEA I

Delictele silvice.

**19.** ***Acest articol*** **s'a** ***modificat prin legea din 28 Maiii 1892 ast-fel:***



**Art. 1. Orî-cine va tăia saîi va ridica fără drept lemne de mal puţin de 2 decimetri în circumferinţă, mesură socotită de la 1 metru 30 centimetri de la pămint, se va pedepsi cu amendă de 2 lei de sarcina de om saii chiar fiind o cantitate maî mică; de o lei pentru o încărcătură de vită, de sanie saii căruţă trasă de om; de 10 lei de vită înhămată, când ridicarea lemnelor se va face cu carul sau cu sania trasă de vite.**

**„Dacă lemnele ati mal mult de 2 decimetri în circumferinţă la Înălţimea do 1 metru 30 centimetri do la pumînt, amenda va li calculată conform tabelei anexată la presenta lege.**

**„In tote caşurile, amenda va fi calculată fără prejudiţiul:**

**1) A restituţiuneî lemnelor către proprietar, sati, în lipsa lor, a valoreî lemnelor, care va fi fixată la a treia parte a amendel după tarif;**

**„2 Despăgubirile civile, dacă va fi caşul.**

**„Dacă arborii ce s'ati tăiat nu se mal găsesc în finţă, atunci grosimea va fi măsurată pe tulpină; dacă şi tulpina nu se maî găsesce, atuncî amenda va fi calculată după grosimea arborelui, hotărîtă de tribunal după actele de constatarea delictului.**

1. Este suficient ca cine-va să tae lemne dintr'o pădure pe care scia că nu este a sa, pentru ca elementul constitutiv al delictului silvic, să subsiste intenţiunea fraudulosă, nefiind cerută între elementele constitutive ale acestui delict.—Cas. II, 9 Ian. *84;* B. p. 39.

2. La judecarea unui delict silvic constatarea bunei credinţe saii a intenţiunel nu e necesară. Dacă însă există îndoială asupra hotarelor pădurei în care s'a comit tăierea de lemne, constatarea bunel credinţe esclude imputarea delictului de tăere. In acest cas dacă pentru delict se pronunţă absolvirea., totuşi delicuentul p6te 11 condamnat la repararea prejudiciului causat. — Cas. II, 7 Sept. 93; B. p. 1080.

*3.* In materie de del cte silvice, simplul fapt al tăiereî lemnelor dintr'o pădure a Statului constitue delictul. Prin urinare împrejurarea că delicuentul a lucrat fără pricepere este indiferentă şi nu pote motiva achitarea luî.—Cas. II, 20 Ian. 84; Dr. 20/83-84, p. 156, B. p. 60.

4. Nu este delict silvic când dreptul de proprietate al pădureî este pus în discuţiune.—Cas. II, 4 Apr. 88; B. p. 367.

5. In materie de delict silvic instanţele corecţionale sunt ţinute a cerceta tote cestiunile de la care atârnă existenţa delictului, precum este şi cestiunea dreptului de proprietate, când el este contestat. Aşa dar este casabiiă hotărîrea prin care judecătorul fondului, într'un atare cas, îşi declină competinţa. — Cas. II, 10 lan. 90; B. p. 79.

6. Nu există delictul silvic prevedut de art. 19 C. S. de cât atuncî când agentul delictului a săvîrşitfaptul fără drept.

Aşa dar, când se constată că tăierile de lemne făcute în pă? dure de către locuitorii uneî comune se făceau do decimi de anî, ast-fel că dinşiî, săvârşind tăiarea, aveau deplină credinţă că'şî exercitau un drept cc'l aveau de la străbunii Jor, de ore-ce nicî odată n'au fost împedicaţî de a tăia lemne din acea pădure, în acest caa judecătorul fonduluî cu drept cuvînt a pronunţat achitarea. — Cas. II, 9 Apr. 96; B. p. 738.

7. După legea rurală din 3 864(1) sătenii având drept de a lua uscături din pădurile Statului, exercitarea acestui drept al lor nu p6te fi considerat ca delict silvic—Cas. II, 12 Ian. 88; B. p. 60.

8. Faptul că un arendaş al Statului a tăiat vîrfurile unor arbori roditori dintr'o livede arendată luî, nu întrunesce elementele constitutive ale delictuluî silvic prev6d-t de art. 19. Cas. II, 6 Iul. 92; B. p. 680.

9. Comit un delict silvic aceia cari avend un act de învoială a ridica din pădure lemnele uscate, taie şi arbori din acea pădure.—C. Cr. 1,4 Ian. 92; Dr. 20/92, p. 1 55.

10. Când se constată că delicvenţii aveau dreptul acordat de stat să ia uscături din pădure, singura împrejurare că s'a introdus în pădure în altă di de cât în cea hotărîtă nu constitue elementul delictului silvic—Cas. II, 20 Dec. 82; B. p. 1234.

11. Nu numai faptul tăierei de arbori din pădurile Statului, ci şi faptul de luare de lemne tăiate de orî-cine altul constitue un delict silvic şi dă drept Statului a cere despăgubiri civile. — Cas. II, 4 Iun. 82; Dr. 78/81-82, p- 583, B. p. 772.

12. Faptul de a lua dintr'o pădure crăci cădute din causa poleiului nu constitue un delict silvic. Asemenea crăci nu pot fi considerate nicî ca arbori căduţî din întîmplare, nicî pa lemne tăiate.—Cas. II, 9 Iun. 86; Dr. 56/86-S5, p. 439. B. p. 539.

13. Simpla scoterc sau tăiare de rădăcini, săvîrşită în pădurile supuse regimului silvic, nu constitue un delict silvic şi într'un asemenea cas proprietarul pădureî nu 'şî pote exercita cererea sa de despăgubire de cât pe calea civilă. — Cas. Vac. 3 Iul. 96; B. p. 1001.

14. Furtul de lemne tăiate sau cădute prin accidente, este delict silvic, de ore-ce buturugile sunt tot lemne. — Cas. II, 25 funie 85; B. p. 556.

15. Luarea de crăci din pădurile Statului, aăvîrşită de cine-va cu învoirea brigadierului respectiv, crăcî ce provineau din curăţirea arborilor, nu constitue delictul silvic, prevgdut şi pedepsit de art. 19, de 6re-

(l) Lege pentru regulnrca proprietate! rurale.

*Dreptul la pădure ce au sătenii de pe moşiile din Moldova după art. 44 al legei muntelui, (adică judeţele Putna, Bacău, Nemţii şi Suceva), şi cri de pa moşiile din Tara Jiomânrscă, In virtutea ari. 140 § 4 din legea de la 23 Aprilie 1#>7, li se păstreed neatins şi în viilor.*

*După cind-spre-dece ani, proprietarii vor fi în drept a cere liberarea pădurilor desub ace'stă servitute,prin bunaînvoială, saii prin hotărîre judecătorescă.*

*Acest drept il vor putea csercita şi comunele, aşedămintele publice şi Statul.*

Iată ce dice art. 140 § 4 din legea de la 23 Aprilie 1851:

*Pe acele moşii unde vor fi păduri proprietarul va da voe sătenilor să ia din uscături şi să tale din crânguri lemnele trebuincidse de foc.*

Legea muntelui nu am g&sit'o în .colecţiunile ce avem la îndemînă.



ce ace'stă nu s'a săvîrşit într'un mod ascuns.—Cas. II, 19 Sept. 94; B. p. 902.

16. Când instanţa de fond a constatat în fapt, constatare oare este de atributul seu suveran, că un arbore ridicat de delicuent din pădurea Statului era un arbore cădut şi devenit putregaiu, a fost în drept să declare că faptul s&u nu întrunea elementele unuî delict silvic. — Cas. II, 2 Apr. 91; li. p. 473.

17. Art. lî> C. S. prevede numaî caşul când lemnele au fost luate prin tăiarea lor din pădurile supuse regimului silvic. Aşa dar, dacă se constată că o asemenea tăiare n'a avut loc ţii că lemnele au fost adunate de delicuent din cele aduse de curentele apelor, furtul nu intră In prevederile citatului articol şi (tclicuentul cată a li a-i-.hitat. — Cas. Vac. 4 Iu!. 94 ; lî. p. 7C6.

18. Nu constitue delict silvic tăierea arborilor în grosime maî mică de douî decimetri, ci ruinai un quasi-delict care dă loc l;i simple despăgubiri civile.—Cas. II, 10 lan. 9«; B. p. 8o.

19. Constatarea circumferinţei arborilor tăiaţi, făcută de agentul silvic, e presupusă ca tăcutăpeînalţiineadel m. 30 de la pămînt, conform art. 19 C. cu tote că în procesul-verbal nu se arata aceasta, când agentul care a instrumentat se referă ia citatul articol.—Cas. 11, 22 Nobr. 94; B. p. 115S.

20. Pentru a se putea precisa amenda şi despăgubirile la care trebue să fie condamnat delicuentul, se cere ca procesul-verbal de constatare să arate anume circumferinţa lemnelor tăiate, precum şi când lemnele au circumferinţa maî mică de 2 decimetri, cantitatea luată tie cu carul tras de om, fie cu carul tras de vite. — Cas. II, 4 Mart. 98; B. p. 463.

21. Din tariful anexat la C. S,, şî după art. 1 din legea de Ia 28 Malu 1892, prin care s'a modificat art. 19 C. S. resultă că amenda se calculCză conform tabelei anexate, la acea lege, dacă lemnele au maî mult de 2 decimetri în circumferinţă la înălţimea de 1 m. 50 de la pămînt. Aşa dar, când din actele dresate de agenţii silvici nu se constata că arborii tăiaţî de inculpaţi au fost măsuraţi la înălţimea cerută de lege, judecătorul fonduluî, cu drept cuvînt pronunţă achitarea.—Cas. Vac. 5 Aug. 93; B. p. 694.

22. Slugile nu pot fi pasibil© de penalitate pentru delicte silvice când se constată că el au tăiat lemne din ordinul stăpânului lor.-Cas. II, 9 Iul. 84; B. p. 597.

23. Asemănat art. 1, al. I din legea din 4 Iun. 1892, modificătore art. 19 C S. Tribunalele au facultatea de a condamna pe delicuenţT la restituirea în natură a lemnelor tăiate în mod delictuos, iar în eas când nu s'ar maî putea face restituirea, la valorea lor, care se va fixa la o a treia parte a amendeî. — Cas. II, 31 Maia 65; B. p. 860.

24. ReMituiree lemnelor tăeto nu esclnde acordarea de despăgubiri civile statului. — Cas. II; 4 Oct. 99; B. p. 1149. Idem: Cas. 11,31 Maiu 900; B. p. 749 etc.

25. Oricine comite un delict silvic se pedepsesce cu amendă, valorea întreită a arborilor tăiaţî, independent de despăgubiri civile; pentru calculul amendeî, urmeză a se lua chiar sumele bănescî trecute în tariful anexat la C. S., fără a se maî întrei acele sume, ace'stă resultă din chiar rubrica acelui tarif, de ore-ce se arată prin el amenda de plătit, iar nu va-16rea simplă a arborilor tăiaţî; conform acestei reguli, orî de câte orî agenţii silvici calculCză după tarii prin procesele verbale de constatarea amende! ce

trebue sâ plăte"scă delicuenţiî, urmeză a se lua chiar acele sume fără a le maî întrei, şi judecătorii chemaţi a judeca delictele silvice nu pot să pronunţe ca pede'psă, în privinţa amendel de cât chiar acele sume. — Cas. II, 13 Mairi 87; Dr. 49/86-87, p. 388. B. p. 476.

26. In tabloul anexat la C. S. calculul amende! este făcut pe valorea întreită a arborilor tăiaţi din pădure. — Cas. II, 14 Nobr. 84; B. p. 952.

27. Pentru aplicarea amende! prevădută de art. 19 C. S. trebue a se lua chiar sumele trecute în tariful anexat la C S. fără a so maî întrei; iar despăgubirile civile cată să se calculeze la o a treia parte din preţurile fixate prin acel tarif.— Cas. II, 20 Maiu 91; B. p. 669.

28. Tr. nu pot reduce amendele prevedute în tariful anexat la C. S. când constată că delicventul a comis delictul. — Cas. II, 28 Mart. 89; B. p. 385.

29. Inst. de fond uze*ză de un drept al lor suveran de apreciare, când reduc pretenţiunile civile ale statului isvorite dintr'un delict silvic. — Cas. Vac. 11 Aug. 87; B. p 650.

30. Despăgubirile civile, provenind dintr'un delict silvic varieza după localitate, aşa că cuantumul lorjeste lăsat la aprecîarea judecătorului de fond, ne putând nicî odată întrece amenda, care este calculată pe val6rea întreită a arborilor lăeţî. - Cas. II, 11 Iun. 84 ; B. p. 558.

31. Judecătorii de fond sunt în drept sa aprecieze asupra cerereî de despăgubiri civile şi să lc acorde sau nu după cum vor crede de cuviinţa. — Cas. II, 10 Nobr. 99; B. p. 180».

32. lustanţele judecătorescî au facultatea a acorda sau nu despăgubiri civile pentru delictele silvice şi prin urmare pot aprecia cuantumul lor. — Cas. II, 28 Sept. 99; B. p. 1072. Idem Cas. II; 21 Iun. 900;B.p. 911,etc.

33. Despăgubirile civile sunt tarifate şi fac parte integrantă din legea silvică, numaî când este vorba de tăieri de arbori din pădurile statuluî, cas în care despăgubirile nu se pot reduce de judecători, iar nu şi atuncî când se introduc vite la păşune, cas în care jndecătoriî pot reduce cifra fixată de agentul silvic. — Cas. II; 9 Nobr. 99. B. p. 1297.

34. In materie de delicte silvice, despăgubirile civile fiind determinate de însuşi Lg. judecătorul n'are nicî un drept de apreciaţiune în privinţa lor, şi, ca atare, nu p6te nicî să lc scadă, nicî să le ridice cuantumul fixat priu lege. — Cas. II, 18 Nobr. 91; B. p. 1286. Idem: Cas. II, 17 Mart. 95; B. p. 479.

35. Circumstanţele atenuante recunoscute în favârea unuî delicuent, nu dă judecătorului de căt dreptul de a reduce pedepsa, dar ele nu au nicî o înrîurire asupra despăgubirilor civile, aceste despăgubiri judecătorul este dator să le ficseze, abstracţiune făcându-se de aceste circumstanţe, după apreciarea ce dînsul face, a prejudiţiuluî causat, când o asemenea apreciare este lăsată la facultatea sa, şi din contră este dator a le încuviinţa ast-fel cum legea le-a hotărît, când dînsa, ca în materie silvică a fixat cuantumul lor. — Cas. II, 6 Febr. 91; B. p. 229.

36. Din combinaţiunea art. 19 C. S. cu tarifele de cari se face menţiune în acest articol, resultă că în cas de delict silvic despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar. Legea determinând cuantumul despăgubirilor, a ridicat judecătorului orî-ce drept de apreciare în acestă privinţă, şi dînsul nu pate reduce cuantumul acelei despăgubiri, căcî ar fi a substitui voinţa sa voinţei legiuitorului, ceea-ce nu'î este permis. Circumstanţele atenuante recunoscute în favorea unuî delicuent nu dă judecătorului decât dreptul d'a reduce pedepsa, dar ele nu aiî nici o înrîurire asupra despăgubirilor civile. Aceste despăgubiri judecătorul este dator Mă le fixeze abstracţiune făeendu-se de aceste circumstanţe după aprecierea ce dînsul face :i prejudiţiuluî causat, când o asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, şi din contră, este dator a le încuviinţa, a.st-fel cum legea le-a hotărît, când dînsa. ca în materia de faţă, a fixat cuantumul lor.— Cas. II, 30 Ian. 91; Dr. 17/91, p. 130, B. p. I09.Idem:-Cas. II, 4 Aug. 93, B. p. 690.



37. Despăgubirile civile retiult&nd dintr'un delict silvic nu pot fi reduse prin admiterea circumstanţelor atenuante, ci numai pedepsa. — Cas. II, 12 Aug. 89; it. p. 702.

38. in materie dc delicte silvice despăgubirea civilă fiind fixată chiar prin lege, judecătorul n'are drept de apreciaţiune asupra cuantumului eî chiar în cas când admite circumstanţe atenuante, carî nu pot avea verî-o înrîurire decât asupra amendeî. — Cas. II. 4 Mart. 91; B.p. 337. Idem:-Cas. Vac. 7 Aug. 91; Dr. 78/,9i p. 622; II. p. 869. Idem: — Cas; Vac. 4 Aug. 93; B. p. 690.

39. In materie de delicte silvice, despăgubirea civilă fiind lisată chiar prin lege, judecătorul n'are drept de apreciare asupra cuantumului eî chiar în cas când admite circumstanţe atenuante, carî nu pot influenţa de cât asupra amendeî; cut6te acestea, când între suma acordată de Tr. şi cea cuvenită Statuluî este o diferenţă prea minimă, precum ar fi despre eâte-va centime, recursul Statuluî cată a se respinge ca Iară interes.—Cas. 11,13 Mart.91; B. p. 88.

40. In delictele silvice, în ceea-ce privesce pede'psă, se pot acorda circumstanţe atenuante.— Caa. *Ji,* 14 Febr. 900: B. p. 88.

Şi ace"sta chiar în cas de recidivă. — Cas. II, 25 Ian. 900; B. p. 220.

*** 2. Ministerul public va lua conclusiunî, îa numele ministerului demeniilor, în procese de delicte silvice şi pentru despăgubirile civile, prevedute în actele de constatare şi codul silvic, în lipsa advocatului public şi a agentului silvicultor, dacă conchidea la aplicarea pedepsei.**

**Tot ast-fel se va urma ŞL pentru administraţiunile prevedute de art. 2 şi 3 din codicele silvic**

**Ministerul public va putea să facă apel saii recurs, în termenul prev&Jut de procedura penală, pentru despăgubirile civile, în caşurile când acest drept resultă din actele de constatare şi din logea silvică.**

1. In materie de delicte silvice, când Statul n'a fost represintat în justiţie, nicî de advocatul seu, nicî do agentul silvicultor şi a fost presinte numaî ministerul public, nu se pote susţine că el (Statul) a fost represintat în sensul art. 2 din legea dela 4 Iun. 92, relativă la delictele silvice, dacă nu se constată că procurorul a luat conclusiunî în favârea

**) Prin legea din 28'Mai 1892 art. 19 C. S.a fost înlocuit prin S articole care le-am dat aci sub No. 1, 2 si 3.*

sa cerând aplicarea pedepBeî şi despăgubirile civile pretinse de Stat. Aşa dar, H. pronunţată ast-fel în lipsa Statuluî pote Ii atacată din parte-î pe calea oposiţiuneî. — Cas. II, 1 Mart. 94; B p. 273. Idem: Cas. II, 2 Mart. 94; B. p. 283.

2. Legea din *i* Iun. 1892, modificătore a codului silvic, relativ la dreptul Ministerului public de a susţine interesele Statului, nu'şî are aplicaţiunea în faptele judecateîn lipsa părţilor înainte de acea lege cari revin în urmă prin oposiţiune, înaintea Tribunalului.—Tr. llf. II, 1 Oct. 92; Dr. 65/i)2, p. 516.

**3.* Hotăririle tribunalelor şi curţilor de apel rămase definitive, prin cari se acordă despăgubiri civile, se vor comunica de grefă în extract ministerului domeniilor Statului şi stabilimentelor prevăzute de art. 2 şi 3 din codul silvic şi vor fi executate conform art. 45 din acel codice.**

**20. Ciopărţirea, cojirea şi ruperea arborilor sati a a crăcilor se va pedepsi cu aceiaşi pedepsa ca şi tăiarea.** *Fr. 196.*

Când lemnele tăiate n'aii o grosime mai mare de un decimetru, faptul nu e pedepsibil cu amendă.—Cas. II, 22 Nobr. 89; B. p. 993.

**21. Antreprenorul sati cumpărătorul care va tăia din parchetele date spre tăiare arbori de reservă, marcaţi de agentul silvic, se va pedepsi cu amendă valorea împătrită a arborilor tăiaţi.**

**Antreprenorul sau cumpărătorul care va coji arbori din piciore, chiar la acel ce ar avea drept să'l taiă, se va pedepsi cu amenda prevădută la articolul precedent.** *Fr 33, 34, 39.*

**22. Orî-cine va smulge plantaţiunile, fie dintr'o pădure sau de pe marginea unei şosele, fie dintr'o pepinieră, se va pedepsi cu o amendă de la 25 până la 200 lei.** ***Fr. 195.***

1. împrejurarea ca cine-va a tăiat nisce arborî pe care îi credea aî sol, ca uniî ce fusese plantaţi de dînsul şi socrul s6u, face ca actul să nu intre în previsiunile codului silvic—Cas. II. 5 Dec. 84; B. p. 1013

2. Delictul silvic imputat maî multor individî, prin deschiderea uneia şi aceleiaşi acţiuni, nu este de competinţa Tr. de judeţ de a fi judecat în prima instanţă, deşi amenda pentru toţî este maî mare de 300 leî, daca, din actele încheiate de agentul silvic, nuse constată că tăierea arborilor din pădurea supusă regimului silvic, s'a săvîrşit de toţi împreună şi de odată. In acest cas, fiind atâtea delicte câţî inculpaţi sunt şî amenda pentru fie-care fiind maî micăde3v0 Ici, numai judecătorul de pace este compet nte a le judeca în prim resort. — Cas. 11, 13 Febr. 96ţ B. p. 322.

**23. Orî-cine va introduce vite într'o pădure de etate maî mare de 10 anî se va**

**) A se vedea nota de lap. 515.*



**pedepsi cu amendă după cum urmeză:**

**1 leu pentru un porc; *2* leî pentru o oie; 3 leî pentru un cal, o vacă, viţel sau mânz, şi 5 leî pentru un bivol sau o capră.**

**Dacă pădurea va fi maî mică de 10 anî, amenda va fi îndoită.**

**Aceiaşi pedâpsâ se aplică arendaşilor şi antreprenorilor carî introduc vite în pădure în contra condiţiunilor statornicite prin contractele aijî în fiinţă.** ***Fr. 199.***

\. I'ontru ca să «ixiste delict Hilvic (rehuo ca vitele să fio introduse în pădurea statuluî, de persona căreia i se imputâ delictul. — Cas. II, IC Sept. 92; Dr. 64/92, p. 508. B. p. 821.

2. Pentru ase pui ea aplica art. 23 din C. S. trebue să se constate că vitele au fost introduce în pădurea statuluî de persona căruia i se imputa aoel delict, alt-fel proprietarul lor nu pote fi supus decât la despăgubiri civile. — Cas. 11, 14 Nobr. 83; B. p. 1105.

3. Lg. pedepsind cu amendă pe orî ciae va introduce vite într'o pădure supusă regimului silvic, înţelege a impune lapede"psă pe proprietarul vitelor introduse, independent daeă introducerea s'a făcut de proprietarul vitelor sau do omenii seî.—Cas, II, 16 Ian. 96; Dr. 29/96, p. 254. B. 9iî, p. 99.

4. Cel ce da ordine sa se introducă vitele sale în pădurile Statuluî se face pasibil de penalitatea prescrisă de lege, iar servitorii care au executat ordinul stăpânului r6mân apS-ratî.-Cas. II, 7 Iun.88; B. p. 615.

5. Proprietarul unor vite găsite într'o pădure, nu p6te fi achitat pe motiv că procesul-verbal de constatarea delictului nu stabilesce că dînsul le-a introdus în acea pădure.—Cas. II, 2 Mart. 94; «. p. 280.

6. Cu drept cuvîntTr. achită pe proprietarul unor vite car» s'au găsit în pădurea Statului atât de penalitate cât şi de despăgubiri civile, când nu se constată că au fost introduse de cine-va în pădure, nici au causat vre-un prejudiciu. — Cas. II, 14 Nobr. 83; B. p. 1108.

7. Faptul că s'au găsit introduse într'o pădure supusă regimului silvic, vitele unui proprietar, atrage după sine pedepsirea acestuia cu amenda prevedută de art. 23 din C. S., dacă nu pote dovedi rea voinţă din partea altora saîi un cas de forţă majoră.-—Tr. Dolj II, 5 Iun. 95; Dr. 59/9n, p. 495.

8. In materie dc delict silvic comis prin introducerea vitelor în pădurile supusa regimului silvic, nu este destul sase constate numaî faptul introducerii vitelor pentru ca proprietarul pădureî să fie în drept a cere despăgubiri, ci şi prejudiţiul causat, singurul care p6te autorisa repararea luî. In lipsă, dar, de o asemenea constatare, judecătorul fondului cu drept cuvînt pronunţă condamnarea delicuentuluî numaî IA amenda prevedută de art. 23 din C. S. şi-1 apgră de veri-ce despăgubiri civile. -Cas. Vac. 4 Aug. 95, B. p. 1050.

9. In materie de delicte silvice Lg. pedepsesce diferitele infracţiuni independent de intcnţiun.ea delicuentuluî şi asemănat ars. 23 din C. S, proprietarul unor vite este pedepsit cu amenda prevedută în el prin simplul fapt al găsireî lor într'o pădure supusă regimului silvic. Aşa dar, procesul-verbal dresat de agenţii silvici, carî constată găsirea vitelor cuî-va în pădure, nu pote fi combătut

conform art. 89 din citatul codice prin proba cu martori de cât numaî spre a se dovedi că vitele nu ar fi ale presupusului proprietar, saii că ele an scăpat în pădure prin forţă majoră, iar nicî de cum că proprietarul sau păzitorul pus de dînsul, n'ar fi introdus dîneii acele vite în pădure, căcî aceasta ar însemna lipsa de intenţiune, element ce nu e necesar în delictele silvice. — Cas. II, 5 Apr. 94; B. p. 455.

10. Simplul fapt al introducere! vitelor într'o pădure supusă regimului silvic se pedepsesce de legiuitor fără a se cere ca element al delictului voinţa d'a le introduce, şi numai forţa majora p6te apera pe un delicuent de pedepsa. — Cas. Vac. 30 Iul. 84; Dr. 6-2/83-84 p. 499; B. p. 613. Idem : Cas. II. 13 Ian. 87; B. p. 59. Idem: Cas. II, 9 Febr 87; Dr. 25/86-87, p. 197; B. p. 158. Idem: Cas. II, 4 Sept. 91; R. p. 999. Idem: Cas. II, 15 Iun. 99. B. p. 835.

11. Simplul fapt al gâsireî vitelor într'o pădure in care păşunea e oprită, se pedepsesce de legea silvica, independent de faptul dacă acele vito aQ fost introduce anii ele au intrat prin neglijenţa stăpânilor sau păzitorilor lor.—Cas. II; 22 Apr. 98; B. pag. 639. Idem : Cas. îl ; 29 Mart. 99; B. p. 453.

*12.* Deşi art. 23 din codul silvic pedepsesce simplul fapt al introducerii vitelor într'o pădure a Statului, fără chiar să existe intenţiune fraudu!6sa, totuşi nu pote fi delict dacă acea introducere a avut Ioc dintr'o causă de forţă majoră.—Cas. 11, 16 Febr. 98; B. p.' 294.

13. Legea pedepsesce chiar simplul fapt al găsire! unor vite într'o pădure, fără să fie nevoe de stricăciune, şi când pădurea este maî mică dc dece ani, pedCpsa este îndoită. — Cas. II, 11 Maiu 83; Dr. 63/82-83, p. 503.

14. Cu drept cuvînt Tr. apSrâv pe delicuenţî sând constată *o* forţă majoră, resultând din strechia care a dat în vitele intrate în pădurea Statului. — Cas. 11^ 9 Sept, 88; B. p. 784.

15- Ih materie dc delict silvic, prin introducerea de vite în pădurile supuse regimului silvic, judecătorul fonduluî e în drept să aprecieze şi să decidă că nu i s'a dovedit vre-un prejudiciu, şi să nu acorde despăgubirile civile cerute, cu t6tecă faptul introducere! vitelor, e deplin stabilit, căcî ace'stă pot» să facă culpabil pe dclicuentnumaî de amenda prevedută deart. 23 din C. S., în vr^-rne co despăgubiri civile nu se pot acorda de cât numaî atunci cândţ s'a causat o daună 6re-care.— Cas. II, 12 Dec. 94; B. p. 1282.

16. In materie de delicte silvice, săvîrşite prin introducer© de vite In pădurile Statului despăgubirile civile nefiind fixate prin lege, judecătorul fon» duluî are o putere suverană deapreciaţiune în privinţa lor şi prin urmare, este în drept a reduce cuantumul fixat şi cerut de agenţii silvici. — OaS. II, 23 Maiu 95; B. p 821.

17. Articolul 23 fixând numai amenda, iar nu şi despăgubirile civile, urme'ză că judecătorul fonduluî este suveran să aprecieze aceste despăgubiri şi să reducă din cuan'umul cerut* Cas. II, 12 Iun. 95; B. p. 950.

18. Amendile în delictele silvier sunt pedepse şi ca atarî sunt personale agentului delictului. Ast-fel, responsabilitatea arendaşilor, întru cât privesee penalitatea prevedută de art. 23 C. S. pentru introducere devite în pădurile Statului, nu se p6te înţelege de cât numai când faptul delictuos se impută arendaşului ca agent principal saii ca agent provocator.—Cas. II, 31 Iul. 97; B. p 1000.

19. In materie de delicte silvice, cu drept cuvînt, instanţa dc fond divide-pedepsa şi condamnă pe fie-care delicuent, după numerul animalelor introduse în pădure, iar nu după minierul deiicuenţîtor. — Cas. II, ⋞ Ian. 84; B. p. 173.

20 E casabilă hotărîrea instanţei de fond când în materie de contravenţiunî la condiţiunile generale de arendarea moşiilor Statului, prin introdu•cere de vite în pădurile Statului, substitue amende! legală, prevedută în codiecie Silvic pentru fie-care vită introdusă, o amendă după apreciarea sa. — €as. II; 3 Sept. 97, B. p. 1047.



**24. Este oprit de a face în pădure săpături pentru ÎI scote nisip, argil sau alte produse minerale, fără voia proprietarului.**

**Contravenitoriî se vor pedepsi cu amendă de 20 Jeî pentru o căruţă de materii minerale, de 5 leî pentru sarcina de o vită şi 2 îeî pentru sarcina de om. *Fr. IU.***

1. C. S. opresce pe orî-cine •a face în pădurî săpături pentru a scote nisipuri, argil sau .alte produse minerale. Prin cuvîntul argil se înţelege orî-ce fel de pămînt cum este, în specie, lutul luat de delicuenţî. - - €as. 11,4 Febr. 91; Dr. 18/91 p. 140, B. p. 219.

2. Faptul de cosire de fin din pădurile Statului nu constitue un delict silvic—Cas. 11, 6 Mart. SI; Ii. p. 341.

**25. Nu este îngăduit nimenuî a aprinde foc în pădure, nici în jurul eî la o distanţă de 100 metri, sub pedepsa de amendă de la 50 până la 200 leî, fără prejudiţiui pedepselor prevedute de codul penal şi de daune-interese în cas de incendia.**

**Este permis, însă, a se face foc în întrul pădurilor, în localităţile destinate pentru stână şî numai pentru trebuinţele ei. fiind respundetorl stăpânii stânelor pentru orî-ce daune s'ar causa pădurilor.**

**Cu aceiaşi amendă se vor pedepsi şi aceî cari vor depune în păduri materii expuse focului, precum: fân, pae, coceni, etc. *Fr.***

1. Textul legei stabilcsce o zonă de ocrotire dc 100 metri împrejurul pădurilor, fără a distinge cine e proprietarul acestui teren, dec! nicî judecătorul pote face o asemenea distincţiune. Maî mult, îndată ce s'ar admite o asemenea interpretare distinctivă art. 25 n'ar maî avea nicî un efesfc, zona aperătorene maî existând atuncî. Dec! trebue să luăm dispoziţiunea art. 25 ca o paralisare a dreptului absolut de proprietate în interesul bineluîobşte§c, pentru caro s'a introdus BÎstemul silvic, şî urmeză dec! ca oricine face foc în zona oprită fie strein, fie chiar proprietarul aceleî zone, este culpabil de delictul prevedut de art. 25. — Tr. Suc. 24 Febr. 92; Dr. 68/92, p. 542.

*2.* După art. 25 din Codul Silvic se pedepsesce cu amendă conform acelui codice, aprinderea de foc în marginea pădure! numaî în caşul când focul ar fi fost aprins Ia o depărtare

de cel mult 100 metri de pădure, când însă focul a fost aprins Ia o distanţă mal mare de 100 metri şi din causa acestui foc s'a incendiat pădurea atuncî acest fapt nu maî constitue un delict silvic de competinţa judelui de pace, ci crima de incendiu prevedută de art. 363 din Codul Penal.-Cas. II, 10 Nobr. 98; B. p. 1331.

3. Judecătorul fondului pate reduce până la 50 leî amenda delictului prevedut de acest articol, acesta cifră fiind minimul prev«dut. — Cas. II, 9 Ian. 90! B. p. 69.

**26. Se vor pedepsi cu amendă de Ia 100 până la 500 lei acel cari, fără autorisarea administraţiei domeniilor Statului vor stabili, în interiorul pădurii saii într'o distanţă de 100 metri, cuptore pentru fabricarea varului, fabrici de cărămidă sau olane, ferestrae cu vapori şi orl-ce alte industrii**

**Construcţiunile de acestă natură se vor desfiinţa după o ordonanţă a judecătorului de pace.** *Fr. 151.*

**27. Este oprit a scutura, a strînge sau a ridica ghinda, jirul, rînzâ sau alte fructe, seminţe sau producţiunî ale pădurilor.**

**Contravenienţii se vor pedepsi cu amendile prevedute la art. 24.** *Fr. 57.*

**28. Amendile se vor aplica fără prejudiţiul pretenţiunilor de despăgubire ale părţii vătămate.** *Fr 204.*

1. Pede'psă amendeî aplicată, acelora carî au comis un delict silvic nu prejudecă întru nimic daunele interese eausate părţii civile. — Cas. II, 16 Iul. 8 - B. p. 791.

2. In materie silvică., partea lesată are drept la despăgubiri,, când ele sunt constatate, chiar în cas de achitarea inculpatului.-Cos. II, 28 Iun.83; B. p. 710..

3. Cererile de despăgubiri civile sunt independente de amendî. — Cas, II, 18 Iul. 84 : B. p. 599.

4. Amenda la care se condamnă delicuenţiî recunoscuţi culpabili, se pronunţă fără prejudiciul părţilor civile, ast-fel cererile de despăgubiri civile fiind independente de pedepsa amendel, tribunalul respingând cererea avocatului statuluî de a fi condamnat delicuentul pe lângă amendă şi la despăgubirile pretinse sub simplul motiv că în amenda prescrisă de art. 19 ar intra şi despăbiriJe civile a violat şi reu interptat legea. Cas II, 22 iun. 82; Dr. 63/81-82-p 548.

5. In materie de delicte silvice, cererile de desgăgubirî civile sunt cu totul independente de amendile ce legea pronunţă. Aşa dar, Tr. care respinge asemenea cereri pe motiv că în delictul prevedut de art. 23 C S. despăgubirile civile intră în cifra amend*!, pronunţă o H. casabilă. —Cas. II, 3 Maiu 93: 13. p. 477.

6. In materie de delicte silvice, comise prin introducere de vite în pădurile Statului,, despăgubirile civile pentru daunele eausate nu sunt datorite de inculpaţi de cât atuncî când se probează existenţa lor, independent de faptul introducereî vitelor; aşa dar judecătorul fonpuluî este în drept să respingă cererea unor asemenea despăgubiri când Statul nu produce probe suficiente pentru stabilirea lor. — Cas. II, 15 Ian. 92 B. p. 76.

7. In materie de delicte silvice, amenda avend un caracter penal, ea se p:>rcepe de domeniele statuluî care represintă suveranitatea statuluî fără prejudiţiul pretenţîunilor de despăgubirile civile ale părţii vătămate. — Cas. II, 4 Iun. 82; Ii. p. 725.



**29. In cas de recidivă, delicuenţiî, pe lângă amendile prescrise de articolul de mal sus, vor maî li pedepsiţi cu închisore de la 3 dile până la 3 luni.**

**Este recidivă când după trecerea de trei lunî, s'a dresat asupra aceloraşi individe un nou proces-verbal de delicte;**

**Când tăiarea lemnelor se face cu ferăstrăul;**

**Când tăiarea are loc între apusul si răsăritul sorelul.** *Fr. 201.*

1. In materie de delict silvic se consideră ca recidivist delicuentul contra căruia, după trecere de treî luni, i se va încheia un nou proces verbal de delict, fără a se distinge dacă dînsul a fost sau nu condamnat pentru primul fapt. — Cas. II. 19 Dec. 94; B. p. I2H7.

2. Există recidivă când, după trecere de trei lunî. s'a dresat asupra aceluiaş individ un nou proees-verbal de delict silvic, şi prin expresiunile *după trecere de trei luni* trebue să se înţelegă în interval de treî lunî de la comiterea primului delict. — Cas. Vac. 31 Iul. 96j B. p. 1141.

**30 Pe lângă administraţia domeniilor şi pădurilor Statului va funcţiona un consiliu technic al pădurilor, compus din cincî membri numiţi de Rege. după presentaţia ministrului de finance. Aceşti membri sunt aleşi dintre persanele speciale cu sciinţă culture! pădurilor, precum şi în sciinţă agriculture!**

**Acest consiliu se va pronunţa asupra tuturor cestiunilor relative la pâdurilo particulare. Votul consiliului este consultativ**

**Acest consiliu se va maî pronunţa cu vot deliberativ asupra următorelor cestiuni:**

**1) Asupra amenagiamentelor făcute conform art. 4 din leaea de faţă;**

**2) Asupra tutulor cestiunilor technice relative la păduri în genere;**

**3) Asupra defrişărilor şi liberărilor de lemne;**

**4' Asupra tuturor cestiunilor relative la vinderi şi la licitaţiunl de păduri.**

**Decisiunile luate de consiliul technic în cestiunile de la alin. 2 şi 3 vor ft executorii, sub reservă aprobărel ministerului de finance şi conform dispoşiţiuniler legeî de faţă în acesta materie.**

SECŢIUNEA II.

**31 Paza pădurilor este încredinţată agenţilor silvici. Sunt agenţi silvici: inspectorii, sub-inspeetorii, guardil generali, brigadierii şi pădurarii carî att depus jurămîntul legiuit.**

1. Pădurarii sunt agenţi silvici care pot să urmâre"scă şi «ă constate delictele săvârşite în pădurile încredinţate privigherei lor. Froceeele-verbale încheiate de eî, când constată un flagrant delist, fac credinţă până la înscrierea în falş. — Cas. II, 11 Febr. 98; B. p. 286-

2. Procesele-verbale dresate de ofiţerii poliţiei silvice fac probă deplină până la înscrierea în falş, atuncî când agenţiî silvici atirmă că au vSut eî înşişî faptele materiale specificate într'însele. Prin urJnare, declaraţiunea unul pădurar, care este un agent silvic, făcută înaintea Primarului fiare constată ace"siă afirmare, -conform art. 37 C. S. cum că a prins pe delicuent în flagrant delict, nu pote fi cumbătută de eât prin înscrierea în falş. — Cas. II, 20 Febr. 9J; B. p. 232.

d. In materie de delicte silvice, perchisiţiunile nu se pot iace fără autorisaţiunea judelui de ocol, iar procesele verbale de constatare se pot combate prin martori, cândnu sunt dresate de agenţii prevSduţî de lege şi nu e cas de flagrant delict. — Cas. II, 25 Maiii 84; B. p. 494.

**32 Agenţii silvici de orî-ce categorie, la intrarea lor în funcţiune, vor depune jurămîntul înaintea tribunalului judeţului în care sunt chemaţi a funcţiona.**

**Formula jurămîntuluî este cea următore:**

**„Jur pe sfinta cruce şi înaintea lui Dumnedeu că voiu servi, în funcţiunea ce mi s'a încredinţat, cu zel, cu credinţă şi cu dreptate; că nu me voiu abate de la datoriile prescrise şi că voiii respecta cu sânţenie legile şi Constituţiunea patriei mele; jur credinţă Regelui şi Dinastiei Sale.**

**„Aşa să'ml ajute Dumnezeu".** *Fr. 5*

**33 Poliţia silvică se exercită în numele şi sub autoritatea administraţiei domeniilor şi pădurilor Statului-**

**1) De toţi agenţii silvici fără deosebire;**

**2) De toţi funcţionarii administrativi şi de oficeriî forţei publice.** *'Fr. 159. 1".*

1. Poliţia silvică se exercită de toţi agenţii silvicî fără distincţiune şi de ofiţeriî forţeî publice. — Cas. It, U Dec. 86; B. p 968.

2. Şeful unuî ocol silvic, desemnat pentru constatarea unuî delict silvic de către ministerul public, lucreză cu competinţa când constată acel delict. — Cas. II, 20 Iun. 94; B. p. 781.

3. Procesele-verbale dresate de ofiţeriî pol'ţieî silvice fac probă deplină până la înscrierea, în faiş, numaî când redactorii lor aii vedut eî însişî faptele materiale specificate într'însele. Prin urmare, t6te celel'alte procese-verbale nu sunt de cât nisce raporturî, consemnând arătările ce s'au tăcut redactorilor lor, a căror apreciere este lăsată la consciinţa judecătorului faptului, care p6te să găsescă că cele constatate nu fac o probă legală. — Cas. II, 1 Dec. 89; B. p. 1051.

4. Procesele-verbale dresate de ofiţeriî poliţiei silvice saii de ori-ce alt funcţionar administrativ saii ofiţer public, în materie de delicte silvice, iac probă deplină până la înscrierea în falş, numaî când redactorii lor aiî vedut eî înşişî şi au constatat pe dată faptele materiale specificate într'însele. De aci resultă că cele-l'alte constatări din procesele-verbale dresate în alt mod pot fi combătute prin proba contrarie şi forţa lor probantă este lăsată la aprecierea instanţelor de fond.—Cas. II, 4 Aug. 93; B. p. «87.



**34. Ori-ce funcţionar sau oficer public va lua cunoscinţă despre sSvirşirea verlunuî delict în pădurile supuse regimului silvic, va fi dator de a informa îndată pe primarul local saîi, în lipsa lui pe agentul silvic, şi a'l da tote sciinţele pentiu constatarea faptului şi descoperirea făptuitorului**

**35 Agenţii silvici urmăresc şi constată tote delictele sevîrşite în întinderea pădurilor date sub privegherea lor.** *Fr. 160.*

1. Agenţii silvicî nn sunt competenţi să urmăr^scă şi să constate de cat delictele silv ce comise în întinderea pădurilor date în privegherealor.—Cas.II, 10 Iun. 97; B. p. 910.

2. Delictul s lvic, fiind un delict special, el se constată de agenţiî silvicî, şi în condiţiunile prescrise de acea lege, fără ca procesul-verbal să potă fi anulat pentru motiv că n'a fost dresat după procedura penală.— Cas. II, 27 Iun. 84; B. p. 686.

**36. In tote caşurile de flagrant delict, agenţii silvici şi orî-care funcţionar administrativ saii oficer public sunt datoria constata pe dată delictul şi a încheia proces-verbal subsemnat de dinşiî şi de delicuent; în cas de refus din partea acestuia, se va face menţiune în procesul-verbal.**

**Lemnele tăiate, vitele, carele şi instrumentele carî ati servit la comiterea delictului se vor lua şi da în paza primarului comunei celei mal apropiate; în cas de trebuinţă, se va putea cere direct ajutorul forţei publice pentru prinderea făptuitorului şi pentru sechestrarea obiectului care face corp al delictului şi care a servit la comiterea lui.** *Fr. 161—164_*

1. Deşi art. 36 C. S. cere ca, pentru constatarea delictelor silvice în flagrant delict, trebue sâ se încheie procesul verbal pe dată, totuşi prin acel cuvînt nu se înţelege că agentul silvic este dator ca chiar atuncî, asupra faptului, să încheia un asemenea proces-verbal ci destul că a constatat flagrantul delict şl procesul verbal se

p.6te încheia şi a doua <J' & treia di şi întru cât lipsa de -dată a timpului când s'a comis delictul, nicăerî nu este prescrisă sub ped^psă de nulitate, r<5u Trib. a declarat nul procesul-verbal. -Cas. II, 24. Mart. 86; Dr. 40/85-86, p. M l. B. p. 247.

2 Cu drept cuvînt Tr. respinge un proces-verbal de constatarea unuî delict silvic în flagrant delict, când delicuenţiî nusuntsubscrişîîntr'însul.— Cas II, 6 Febr. 84; B. p. 175.

In constatarea delictelor silvice, se cere, sab ped^psă de nulitate, ca delicuenţiî să subscrie în procesul-verbal, sau să se arate motivul pentru care n'au subscris.—Cas. II, 9 Iun. 86; B. p. 541. Idem: Cas. II, 20 Februarie 90; B. p. 231. Idem: Cas. II, 16 Sept. 92; B. p. 820.

4. Procesele-verbale de constatarea unui flagrant delict silvic, nesubscris de delicuent $i în lipsă de o atestare din partea agentului silvic despre causa acesteî nesubscrierî, pdte fi combătut prin proba contrarie, -Cas.II, 22 Nobr. 89; B. p.99l.

5. Procesele-verbale dresate de agenţii sîlvicî prin cari constată prinderea în flagrant delict a delicuei'ţilor trebue să xîe semnate de delicuenţi, sau, să se facă menţiune că delicuenţiî n'au voit a subscri, acostă menţiune, ce trebue să facă funcţionarul este o parte integrantă <iin actul încheiat de dînsul şi lipsind, procesul verbal devine •defectuos şi nul. - Tr. Ial. 1 Iun. 88; Dr. 46/88, p. 368.

6. Neîndeplinireaformclor cerute de art. 36 O. S. de a se lua lemnele furate şi obiectele carî au servit la comiterea delictului, nu face ca procesul-verbal să fie nul.—Cas. 11,19 Sept. 90; B. p. 1062.

7. Când făptuitorii unuî delict silvic nu sunt prinşi asupra faptei, actul de constatare nu p6te face credinţă contra lor, clacă agentul silvic nu este asistat de vre-un agentadmiaistrativ. — Cas. It, 27 Nobr. 84} B p. 965. Idem: Cas. II, 3 Martie 89; B. p. 329.

8. Procesul-verbal dresat de primar după declaraţia guardului silvic care scia carte şi în urma unuî raport ce acesta i-a dresat, pote fi combătut prin proba contrarie, întru cât acel gard n'a îruheiat însuşî proces-verbal prin care se constată că a prins pe delicuentînflagrantdel'ctsilvic.— Cas. II, 26 Kcbr fll; B. p. 274,

9- Agenţii silvici au competinţa d'a constata delictele sil-, vice, singuri şi fără asistenţa primarului sau a sub-prefectuînî numaî în cas de flagrant delict. Aşa dar, cu drept cuvînt Tr. anul^ză un procesverbal dresat de aceî agenţi, în lipsa primarului sail a subprefectului, candel nu constată un flagrant delict. — Cas. II, 9 Iul. 91; B. p. 848.

10. După art. 36 C. S. procesele-verbale încheiate de agentul silvic, fac deplină credinţă până la înscrierea în fale, când constată un flagrant delict şi sunt încheiate îndată de către agentul care surprinde pe delicuenţî asupra faptului, pe când în caşul când agentul nu scie sa'scrie şi recurge la alt agent silvic sau agent judiciar spre a forma procesulverbal, dînsul servesec numai ca un simplu martor şi prin urmare procesul-verbal, încheiat în asemenea împrejurare nu mal pote aveacredinţăpână la înscrierea în fals (art. 37); se pote ca agentul la care se adresează spre a încheia procesul-verbal să consemne altc va decât ceea-ce i s'a declarat, fie din rea voinţă, fie că nu a înţeles bine pe agentul denunţător. Declaraţia făcută în procesul-verbal de constatarea delictului silvic valorând ca o simplă mărturisire, pe care trebue să o întărească prin jurământ înaintea Tribunalului, este admisibilă proba testimonială contrară propusă de apărare. — Tr. Fălciii, 26 Oct. 91; Dr. 81/91, p. 648.

11. Un proces-verbal care nu constată că delicuentul a fost prins tăind lemne din pădurile supuse regimului silvic, ci numai că s'a găsit Ia via luî nisce lemne pe care agentul silvic crede că ar fi tăiate din pădurea Statuluî, a putut fi combătut prin proba contrarie, lăsată la apreciarea judecătorului de fond.—Cas. Vac. 4 Iul. 94; B. p. 770.

12. Tăerea sau culegerea de uscături din pădurea statului nu p6te fi considerată ca delict silvic când se face în virtutea dreptului acordat de art. 9 din legea rurală şi a plăţel taxei fumurătiluL—Cas.II, 30Nobr. 99 B. p. 1S56.

13. Dcii°tul silvic se pdte proba şi prin martori. Violeză legea Tribunalul care respinge o asemenea probă când ea a fost cerută. — Cas. II, 28 Sept. 99; B. p. 1073.

**37. Dacă pădurarul nu scie carte, eî va afirma constatarea sa înaintea primarului, a judecătorului de ocol, sau orî-căriiî alt agent ai forţei publice, care va consemna într'un proces-verbal constatarea afirmată.** *Fr. 165.*

1. Cu drept cuvînt discută Tr. procesul-verbal de constatarea unuî delict silvic când delicuentul deşi prins în flagrant delict, însă pădurarul nesciind carte n'a afirmat constatarea sa înaintea primarului sau înaintea orî-căruî agent al forţei publice. — Cas. II, 17 Iun. 83; B. p. 701.

2. Procesul-verbalîncheiat de un primar, după declaraţia pădurarilor fără sciinţă de carte, dacă constată un flagrant delict nu se pote combate prin martori.—Cas. II, 30 Mart. 99; B. p. 457.



**38. Judecătorul de pace va da înapoi vitele şi carele sechestrate, după cererea proprietarului lor, dacă acesta va plăti cheltuelile de paza şi de întreţinere şi va da cauţiune solvabilă pentru plata amendei şi despăgubire! civile.**

**In cas contrariu, aceste obiecte se vor vinde şt preţul lor se va afecta la plata: 1) a amendeî; 2) a cheltuelilor de pază şi de întreţinere; 3) a despăgubirilor civile.**

**Lemnele tăiate se vor restitui proprietarului lor; instrumentele carî ati servit la comiterea delictului se vor confisca şi vinde în folosul fiscului.** *Fr. 168, 169.*

**39. Procesele-verbale de constatare, în casurî de flagrant delict, fac pmbă deplină până la înscrierea lor în fals.**

**Aceste procese-verbale se vor trămite, prin agenţii silvici înaintea tribunalului corecţional în circumscripţia căruia se află pădurea.**

**Cele-lalte procese-verbale carî nu se referă la**

**flagrantul delict, dresate de pădurarii saii agenţii silvici, se vor înainta de asemenea la acelaşi tribunal şi vor fi credute până la probe contrarii. Tribunalul va procede de urgentă la judecarea procesului.** *Fr. 171, 176, 178.*

1. Procesele-verbale de constatarea unul delict silvic, în casurî de flagrant delict, fac probă până la înscrierea în falş. — Cas. II, 15 Dec. 97 ; B. p. *USi.*

2. Procesele-verbale de flagrant delict, dresate de agenţii competent!, au putere probantă, până la înscrierea în falş. numaî în cât privescefaptele materiale constatate printr'în«ele *dc visu,* iar nicî de cum pentru acelea carî resultă din deosebitele arătărî ale acelor care, prinşî fiind asupra faptului, caută prin orî-ce mijloce să'şî uşureze porţiunea sub carî se găsesc căduţl. — Cas. Un. 2tiDec.84; Dr. 17/84-85, p. 13*. B. p. 1025.

3. Cu drept cuvînt se combate prin martor! procesele-verbale dresate în materie silvică, când printr'însele nu se stabilesee vre-o con tătare făcută ***devisu.***—Cas. II, 2 Maiu 83; B. p. 537.

**4.** Procesele-verbale pentru constatarea delictelor silvice, fac probă deplină până la înscrierea în falş numai în caşurile de flagrant delict, iar altfel se pot combate prin probe contrarii.-Cas. It, 20 Dec. 82; B. p. 1232.

5. Procesul-verbal prin car! se constată un flagrant delict silvic nu se pote combate prin proba contrarie până la înscrierea în falş, pe singurul cuvînt ca nu s'a trimis lemnele găsite, Ia delicuent, Ia primărie, de 6re-ce acesta măsurSnueate o condiţiune aexisfcenţeî delictului flagrant în materie silvică, ci numaî o măsură de curată administraţiune a avereî Statului. — Cas. II, 10 Iul. 89; B. p. 6.3.

6. Procesele-verbale care nu constată un flagrant' delict silvic, pot li combătute prin proba contrarie.—Cas. II, 14 Mart. 89; B. p. 345.

7. Procesele-verbale, care nu constată un flagrant-delict, nu fac credinţa de cât până la proba contrarie care p6te resultă chiar din simple presumţiunî. — Cas. II, 9 Iun. 99 ; B. p. 813.

8. Procesul verbal prin care se constată de agentul silvic inccndiarea pădureî, pote fi combătut prin probă cu martori, întru cât nu se constată printr'însul un flagrant delict.— Cas. II, 29 Ian. 96; Dr. 29/96, p. 253.

9. In materie de delict silvic, şi atunci când nu e vorba de un flagrant delict, instanţa de fond este în drept să useze de apreeiaţiunea sa suverană în privinţa probelor produse, şi ast-fel să declare că, în fapt, din procesul-verbal dresat de agentul silvic, nu resultă în de **ajun3** probe de culpabilitate contra pretinsului delicuent.-^-Cas. ii. 12 Apr. 91; B. p. 542.

10. Proba testimonială e admisibilă, chiar în cas de flagrant delict, nu însă pentru a-dovedi în contra celor constatate prin procesul-verbal, ci dacă delicuentul a tăiat lemne din pădurea statului cu ştirea şiautorisaţia îigentulu! silvic.— Cas. II. 16 Mart. **99;** B. p. 422.

11. In materie de delicte silvice, se pote admite proba testimonială, când prin ea tinde a se dovedi fapte cu totul altele de cât at'elea constatate prin procesul-verbal încheiat în flagrant delict. — Cas. II, 15 Nobr. 88; B. p. 985.



12. Se p6te proba cu martori împrejurări neprevedute în procesul-verbal, ca acelea privitore la dreptul de proprietate, măcar că procesul-verbal de -constatarea delictului silvic era de flagrant delict. — Cas. II, 4 Mart. 86 ; B. p. 205.

13. Este admisibilă proba cu martori în materie de flagrant -delict silvic, spre a se dovedi un alt fapt de cât cele constatate prin procesul-verbal de constatarea luî, precum este acela că arbori! au fost tăiaţi de pe proprietatea delicuentuluî iar nu din pădurile Statului.— Cas. II, 24 Iun. 91 ; B. p, 818.

**14.** E admisibilă proba testimonială pentru a dovedi nu în •contra faptului material a tăierii, constatat prin procesul-verbal dresat de agentul silvic, ci că inculpatul avea permisiunea statului d'a tăia lemne.— €as. II; 21 Nobr. 900; B. p. **1384.**

15. Faptul invocat de delicuent, cum că nu recunosce a fi avut în serviciul seu pe servitorii prevedut! în procesul-verbal de constatarea delictului şi ale căror mărturisiri au fost luate drept probă în contra sa, formând o chestiune afară din constatarea făcută prin procesul-verbal a flagrantului delict, se putea combate cu proba contrarie.—Cas. II. 20 Maiu 86; B. p. 457.

16. Proba testimonială e admisibilădacă delicuentul voesce a dovedi, că a tăiat lemne din pădurea sa, iar nu din o pădure a Statului şi Statul nu combate cu nimic acesta alegaţiune. — Cas. II, io Febr. 99; B. p. 192.

17. Când Tr. constată că nu e flagrant delict de 6re-ee faptul s'ar fi întâmplat la o dată anterioră cu 15 dile constatării lui, procesul-verbal se pote combate prin proba contrarie. — Cas. II, 17 Mart. 89; B. p. 354.

18. Când în procesul-verbal, care constată un delict silvic, se dice că delicuenţil aii fost prinşî în flagrant delict, fără însă ca din expunerea făcută în procesul-verbal a modului cum s'a petrecut faptul să se constate că delicuenţiî au fost prinşî tăind lemne, ci numai că s'ar fi găsit la dînşiî acasă lemne tăiate din pădurea Statului, în asemenea cas, nu pote fi vorbă de un flagrant delict şi proba contrarie e admisibilă Cas. II, 31 Maiu **99;** B. p. **742.**

19. Procesul-verbal care constată un flagrant delict face deplină credinţă contra tutulor delicuenţilor şi Tribunalul care pe basa altor probe condamnă pe un delicuent şi achită pe cel-l'alt, când din procesul-verbal se conttată că ambii au comis delictul, violeză legea. — Cas. II, **18** Mart. **99;** B. p. **"14.**

20. P«ocesele-verbale de constatarea unui delict silvic fac probă numaî când ele constată atât faptul cât şi că delicuenţiî sunt autorii luî, iar nu şi atuncî cand agentul silvic, numaî prin deducţiunl aruncă responsabilitatea în persona pre tinşilor delicuenţî, în acest cas judecătorul fonduluî, în lipsă de alte probe, e în drept să înlăture un asemenea proces-verbal şi să pronunţe achitarea. Cas. **11, 14** Ian. **92;** B p. **60.**

21. Tr. a putut, în suverana sa apreciere, să achite pe delicuent când procesul-verbal, dresat de ajutorul de primar, nu conţine de cât declaraţiunile guardului silvic constatând tăierea unuî arbor găt»it în pădurea Statului, acest proces-verbal neconstatând un delict flagrant şi nefăcend proba deplină de culpabbilitatea delicuentuluî.—Cas. II, **15** Mart. **89;** B. p. **348.**

22. In materie de delicte silvice, când Tr. admite proba testimonială din causă că prin precesut-verbal nu se constată un flagrant delict, trebue să admită şi probacontrarie ca sa nu violeze dreptul de apărare. —

Cas. II, 28 Maiu 85 ; B. p. 462.

23. In materie de delict silvic, când contravenienţii contestă Statului dreptul de proprietate, asupra pădure! unde delictul s'a comis, şi dînşil nu au putut dovedi în termenul ce li s'a acordat, dreptul lor de proprietate asupra acelei păduri, în asemenea cas dînşil trebue consideraţi şi pedepsiţi ca contravenient!, chiar dacă Statul n'ar Ii dovedit în urmă, in regulă, că are dreptul de proprietate asupra pădureî, căci există delict silvic şi atuncî când e constant că delicuenţî! nu sunt proprietari ai pădureî unde delictul s'a comis.—Cas. II, 2 Dec. 96; B p. 1651.

24. Nu există delict silvic, când delicuentul constată că a avut autorisare formală, din partea şefului ocolului silvic respectiv de a tăia lemnele din pădurile supuse regimului silvic. Aşa dar, faţă cu o asemenea probă produsă de delicuent nu se p6te susţine că Trib. a violat art. 39, când a pronunţat achitarea, fără să dea deplină credinţă procesuluî-verbal dresat de agenţii silvicî, *arî constată că a prins pe delicuent in flagrant delict tăind acele lemne. — Cas. II, 17 Oct. 94; B. p. 993.

!£5. Constatarea daunelor resultând dintr'un delict silvic, constitue o cestiune de fapt lăsată cu totul la aprecierea suverană a judecătorului de fond. Cns. II, ia Sept. 94; B. p. 897.

26. Pentru ca să fie admisibilă solidaritatea, în materie de delicte silvice, trebue ca infracţiunile să aibă o corelaţiune între dînsele, iar nu precum se constată în specie, că fie-care delicuent a comis delictul în mod separat.—Cas. Vac. 7 Iul. 86; B. p. 578.

**40. In cas de insolvabilitate, tribunalul corecţional va înlocui amenda prin închisore de la 5 giie până, la 3 lunî**

**Insolvabilitatea trebue să fie constatată de agentul de urmărire şi încredinţată de primarul comunei."** *Fr. 213.*

In materie de delict silvic, când se constată că delicuentul nu este solvabil de a plăti amenda la care a fost condamnat, Tr. chemata o înlocui prin închisore. nu pote da, asemenat art. 40 din C. S., mai puţin de 5 dile şi maî mult de 3 lunî, orî cât ar fi amenda de mică. sau mare. In acest cas, nu sunt aplicabile regulele prevedute de P. Aşa dar, esie legalmente înlocuită amenda de 10 leî prin încbisâre de 5 dile. — Cas. II, 5 Dec. 95; B. p. 1459.

**41. In caşurile în carî făptuitorii nu sunt prinşî asupra faptului, agenţi! silvicî, cu ajutorele forţeî publice, vor aduna tote dovezile şi vor încheia procese-verbale în asistenţa primarului, ori a sub-prefectuluî sau a ajutorelor lor.**

**Perchisiţiunile în case nu se pot face de cât cu autorisaţiunea specială a judecătorului de pace.** *Fr. 161.*

1. Procesul-verbal de constatarea unuî delict silvic trebue să fie subscris pe tote foile de agentul care l'a dresat şî de personele carî au asistat; alt-fel nu pote face deplină probă în justiţie. -- Cas. II, 15 Nobr. 89; B. p. 973.



2. Când făptuitori! nu sunt prinşî în fiagrant delict, agenţi! silvici, Cu ajutorul forţeî publice, au a încheia proces-verbal, iar perchisiţiunile nu se pot face de cât cu autorisaţiunea oficială a judecătorului de pace, şi perchisiţiunile făcute fără acesta autorisaţiune nu fac probă în justiţie. — Cas. II, 21 Apr. 97; B. p. 576.

**42 Agenţii silvicî aii dreptul de a expune şi susţine acţiunea şi a cere atât despăgubirile civile cât si aplicarea pedepsei.** *Fr, 174.*

1. In materie de delicte silvice Şefii de oc61e silvice au dreptul a face apeluri.— Cas. H, 16 Iun. 95; B. p. 964.

2. Agenţii silviciavSnd dreptul a pune în mişcare atât acţiunea civilt cât şi acţiunea publică, de aci urmeză că-un prevenit, achitat la prima instanţă, pote fi condemnat de Curte în cât privesee acţiunea publică, de şi nu există apel din partea Ministerului public. In asemenea cas, apelul Statului înlocuesce pe acel al procurorului, care, cu t6te că n'a făcut apel, trebue să ia parte Ia judecarea cause!. — C. laş! II, 10 Mart. 84; Dr. 51/83-84, p. 407.

**43. Tribunalul corecţional judecă fără drept de apel când delictul nu atrage după sine o amendă maî mare de 300 leî.**

1, Competinţa Tribunalului d'a se pronunţa în prima sau ultima instanţă într'un delict silvic se reguleză după suma ce se reclamă, iar nu după aeeia ce trebuia să se reclame.— Cas. II, 20 Febr. 90; B. p. 231. Idem: Cas. II, 4 Dee. 91; Dr. 79A>0, p. 634; B. p. 1434. Idem: Cas. II, 15 lan. 91; B. p. 68. Idem: Cas. 11, 30 Ian. 91; Dr, 17/91, p. 130. Idem: Cas. II, 6 Iul. 92; B. p. 633.

2. In materie silvică, Tribunalele judecăîn ultima instanţă, când osânda delicuenţilor nu trece peste suma de 300 leî. — Cas. II, 15 Ian. 88; B. p. 71.

3. Când amenda este maî mică de 300 lei pentru fie-care din delicuenţî în materie de delict silvic, Tr. de judeţ judecă în ultima instanţă. — Cas. II, 15 Dec. 89; B. p. 1076.

4. Cu drept cuvînt curtea de apel declară neadmisibil apelul făcut în materie de delict silvic, când amenda prevedută în tariful C. S. este bine hotărîtă de Tr. Ia o cifră mal mică de 800 leî, cu trtte că procesul-verbal al agentului silvic, printr'un calcul contrar legeî, ridică acea amendă Ia o valâre maî mare, — Cas. II, 18 Iun. 90; H. p. 855.

5. După art. 56 Pr. civ. în caşurile când competenţa judecătorului se reguleză după val6rea obiectului în contestaţiune acesta valâre sehotăresce după suma coprinsă în cerere i de intentarea acţiuneî, aşa că de la cuautumul pretenţiunilor părţii civile formulate în inst. atârnă competenţaTribunalului de a se pronunţa în prima saii ultima inst. In specie, partea civilă prin petiţiuuea de intentarea acţiuneî precidend pretenţiunile statuluî contra ambilor dclincuenţî, ca resultând din o singură faptă la suma de 329 leî şi 40 banî, prin acesta a desemnat competenţa Tr, în modul cel maî categoric; sentinţa sa nu pote li pronnnţată de cât în prima instanţă cu drept de apel. — Cas. Un. 12 Febr. 87; Dr. 41/66-87 p. 325; B. p. 163.

6. In materie de delict silvic, competinţa tribunalului de

a judeca în prima sau ultima instanţă se regul^ză nu după suma adjudecată de dînsul, ci după aceia cerută de părţî. Aşa, dar, dacă. în delictul silvic imputat maî multor indi, vidî, amenda la care dînşiî eraii supuşi prin actul de estimaţie, şi care a fost cerută înaintea tribunalului, a fost maî mare de 300 lei, H. tribunalului susceptibilă de apel şi Curtea nu p6te respinge apelul ca neadmisibii sub cuvînt că delictul imputat fie-cărul delicuent în parte nu atinge cifra de 300 leî a amendeî. — Cas. II, 15 Iun. 95; B. p. 962.

7. Competenţa, în ceea ce privesce dreptul de apel se determină după cererea părţeî, iar nu dxipă despăgubirea ce în realitate i s'ar cuveni. Astfel există dreptul de apel contra botărîrilor date în materie de delicte silvice, dacă cererea statuluî este superioră sumeî de 300 leî, cutate că suma cuvenită ar fi maî mică de câtacestă cifră. Cas II, 29 Ian. 85: Dr. 78/84-85 p. 621. B. p. 61.

8. Pedepsa fiind individuală şi pe cât timp pentru fie-care delicuent, delictul nu atrăgea după sine o amendă maî mare de 300 leî noî, deşi în total valorea amendeî trecea peste 300 leî Tr. corecţional judecă fără drept de apel. — Cas. II, 12 Martie 84; B. p. 284. Idem: Cas. II, 21 Apr. 86; B. p. 349. Idem; Cas. II, 9 Dec. 86; B. p. 970.

9. Judecarea unuî proces într'un singur grad de jurisdictiune este o excepţiune la dreptul comun, şi ca atare cată a fi interpretată restrictiv; dacă Lg. a dat drept Tr. corecţional să judece în ultima inst. când delictul nu atrage o amendă maî mare de BOo lei, ace"sta a făcut'o fiind-că afacerea e demicăimportanţă; când însă decimî şi sute de preveniţi ar comite împreună o devastare în pădure şi delictul ar atrage după sine o amendă de mii de> leî, deşi pentru fie-care delicuent amenda nu s'ar ridica la 310 leî, totuşi afacerea fiind de mare importanţă, trebue să nu fie lipsită de doue grade de jurisdictiune.—C. Iaşî 1,6 Sept. 91; Dr. 69/91, p. 551.

10. Art, 57 Pr. C. după care competinţa Tribunalului de a judeca în prima sau ultima instanţă se reguleză, nu după suma adjudecată de dînsul, ci după aceea cerută de părţî!, coprindend un principiu general se aplică şi în materie de delicte silvice; de unde urme'ză că, conform art. 43 din C. S. hotăririle Tribunalului sunt supuse apelului orî de câte orî cererea de despăgubiri treco peste suma de leî 300. Aşa da** dacă într'un delict silvic imputat maî multor delicuenţî cererea de despăgubiri făcută, de Stat a fost maî mare de 300* leî, Curtea e dat6re să declare apelul admisibil, fără să cerceteze dacă suma la care era condamnat de Tr. fie-care din delicuenţî, în parte, era mai mica dc îtco de leî, căci acesta. formc*ză obiectul discuţiunei în fond. — Cas. II, 18 Ian. 95; B. p. 63.

11. Când judecătorul fondului constată că delictul silvic imnutat mai multor persone a tost săvîrşit nu în aceeaş di, ci în diferite timpuri şi în deosebite locuri, lucrând fie-care în interesul seu propriu, fără să existe o convenţă între dînşiî, cu drept cuvînt declară că nu pot fi responsabili solidari ci fie-care personal, în proporţiune cu cantitatea lemnelor tăiate, şi că, prin urmare, H. tribunalului de prima instanţă nu este susceptibilă de apei, dacă amenda pentru fie-care din inculpaţi nu trece de 300 lei. — Cas.II, 17 Ian. 94; B. p. 47.

12. Când maî multe delicte silvice aii fost săvîrşitc în diferite timpuri şi de către maî



mulţi delicuenţî, fie-care pentru dînsul, responsabilitatea acestora nu pote fi solidară, ci cată •a fi luată în parte şi în raport cu cantitatea lemnelor tăiate de fie-care. De unde urme'ză că dacă amenda la care fie-care este condamnat nu întrece suma de 300 leî, H. dată de Tr. de judeţ nu maî este susceptibilă de apeL—Cas. II, 19 Sept. 95; B. p. 1146.

13. Coautorul unul delict silvic e ţinut solidar la plata despăgubirilor datorite.—C. Cr. I, 4 Ian. 02; Dr. 20/92, p. 155.

**44. Pentru proprietăţile Statuluî, administraţia domeniilor este autorisată a transige asupra despăgubirilor civile şi amenzilor înainte de a se da o hotărîre definitivă, şi numai asupra despăgubirilor civile în caşul când hătărîrea este remasă definitivă.**

**Transacţiunile pentru delicte de o valore mai mică de o mie leî sunt scutite de formele prescrise la art. *20* din legea administraţiei domeniilor Statuluî.** *Fr. 159, 2°.*

**45. Amenzile şi reparaţiunile civile se vor executa conform legeî de urmărire.** *Fr. 210.*

**46. In caşurile neprevăzute de legea de faţă se vor aplica dispoşiţiunile dreptului comun.** *Fr. 208.*

1. Prin art. 46 C. S. se dice că în caşurile neprevedute de acea lege se aplică disposiţiunile dreptului comun. După dreptul comun orî-ce parte judecată, în lipsă are.drept de o> posiţiune; şî în materie penală partea civilă urmâză a avea drept de a face oposiţiune contra hotărîrilor sale date în lipsă, de 6re-ce nicî un text de lege nu-î interdice aee'sta.—Cas. II, 9 Mart. 84; B. p. 283

2. Statul e în drept a face oposiţie contra H. pronunţate în lipsă în materie de delict silvic. Cas. II, 1G Ian 87, Dr 19/d6-87, p. 150. B. p. 64.

3. In materie de delicte silvice nu este admisfbilăcererea de revisuire.—Cas. 11,2 Mal 86; B. p. 435.

4. Judecătorii pot acorda circumstanţe atenuante în delictele silvice.—Cas. 11,22 Nobr.89; B. p. 991

5. După art. 46 C. S. în caşurile neprevGdute prin acea lege sc aplică disposiţiunile dreptului comun. Pe cat timp în Coduf Silvic nu se vorbesce nimic despre circnmotanţo ateimantc, apoî conform principiului admis prin textul de lege menţionat maî sus, trebue să ne referim la dreptul comun. După dreptul comun circumstanţele atenuante se acordă în orî-ce fel de delicte. Faptul de a tăia lemne din pădurea Statuluî este calificat de lege ca delict şi ca atare se p6te acorda circumstanţe atenuante. — Cas. 11, 15 Mart. 83 Dr. 35/82-83, p 287; B. p. 856. Idem: — Cas. II, 11 Ian. 84; B. p. 43 Idem: Cas II, 9 Ian. 85 B. p. 46.

6. După principiile generale despăgubirile civile se (asă la suverana apreciare a instanţelor de fond. Intru cât Codul Silvic nu face nicî o derogare la aceste principii, de 6re-ce prin tariful anexat la acea lege se fixe"ză numaî amenda cuvenită statuluî, nu însă şi despăgubirile civile, în lipsă de un text special, nu se pote deduce prin interpretare aee'sta derogare la dreptul comun. — Cas. II, 27

Iun. 84; V.. p. 585. Idem. Cas. II, 1 Dec. 87: B. p. 1016. Idem: Cas. II, 1 Mart. «9; B. p. 321. Idem: Cas. 11,3 Ian. 9"; B. p. 69.

7. Atât In privința circumstanțelor atenuante ce pot să existe înfav6rea delicuentului, cât şi asupra responsabilităţii civile ce iiasee dintr'un delict, instanțele de fond aii deplina suveranitate în apreciaţiunea lor, codicele silvic n'aduee nicî o derogare la acest principiu, ci, din contra, prin art. 46, 1 declară aplicabil şi în materie de delicte silvice. — Caa II, 27 Iun. 90; B. p. 885.

8. După art. 46 Codul Silvic în caşurile neprevSdute de aceî Cod, se aplica disposiţiunile dreptului comun. Aşa fiind, ce cât timp nu se vorbesce nimic îh Codul Silvic despre delicucnţil mal micT de 15 ani deplini, trebue să ne referim la dreptul comun. Prin urmare, art. 62 P. care se ocupă nu numai de crime ci şi d« delictele comise de minorii ce ia au 15 ani deplini, se aplică şi în i a - terie de delict silvic, întru cât Codul Silvic califică ca delict faptul de a tăia sau fura lemne din pădurea Statului.—Cas. II, 14 Dec. 92; B. p. 1.H9.



# TARIFELE (1)

*Pentru plata unuî arbore tăiat în delict, după grosimea şi esența sa, conform art. 19 din presența lege.*

| Arborii de prima clasă, carî sunt de esenţă steiarî, pini, brodi, molifţi, fagî.carpinî.ulmî, :rasinî, arţarî, jugaştri, nuci, sorbî, cireşi sălbatici şi alţi arbori fructiferi. | | | | | Arborii de a doua clasă, carî sunt de esenţă: anini, teî, mestecâiu, plute, plopi, salcie şi tote cele-lalte s]leciî necoprinse . în prima clasă. 1 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| [illegible] | [illegible] | | [illegible] | | [illegible] | [illegible] | | [illegible] | |
| Decirn. | Leî | B. | Leî | B | Deciin. | Leî | B. | Leî | lt. |
| 2 | 1 | 00 | a | uo | 2 | 0 | 50 | i | 00 |
| 3 | 1 | 10 | :i | 3o | 3 | o | 55 | i | 65 |
| 4 | 1 | 20 | | | 4 | 0 | 60 | 2 | 40 |
| 5 | 1 | 30 | 6'50 | | 5 | 0 | 65 | 3 | 25 |
| 6 | 1 | 40 | 8 | 40 | 6 | O,'70 | | 4 | 20 |
| 7 | ! | 50 | 10 | S0 | 7 | 0 | | 5 | 25 |
| 8 | 1 | 60 | 12 | 80 | 8 | 0 | 80 | 6 | 40 |
| 9 | 1 | 70 | 15 | 30 | 9 | 0 | 85 | 7 | US |
| 10 | 1 | 80 | 18 | 00 | 10 | 0 | 90 | 9 | 0 / |
| 11 | 1 | 9o | 20 | 90 | 11 | 0,95 | | 10 | 45 |
| 12 | 2 | 0(1 | 24 | 00 | 12 | 1 | 00 | 12 | 00 |
| 13 | 2 | 10 | 27 | 30 | 13 | 1 | 05 | 13 | 65 |
| 14 | 2 | 20 | 30 | 80 | 14 | 1 | 10 | 15 | 40 |
| 15 | 2 | 30 | 34 | r>0 | 15 | 1 | 15 | 17 | 25 |
| 16 | 2 | 40 | 38 | 40 | 16 | 1 | 20 | 19 | 20 |
| 17 | 2 | 60 | 42 | 90 | 17 | 1:25 | | 21 | 25 |
| 18 | 2 | 60 | 46 | 80 | 18 | 1 | 30 | 23 | 40 |
| 19 | 2 | 70 | 51 | 30 | 19 | 1 | 35 | 25 | 66 |
| 2o | 2 | 80 | 56 | 00 | 20 | 1 | 40 | 28 | n0 |
| 21 | 2 | 90 | 60 | 90 | 21 | 1 | 46 | 30 | 45 |
| 22 | 3 | 00 | 66 | 00 | 22 | 1 | 50 | 33 | 10 |
| 2S | 3 | 10 | 71 | 30 | 23 | 1 | 55 | 36 | 65 |
| 24 | 3 | 2 . | 76 | 80 | 24 | 1 | 60 | 38 | 40 |
| 25 | 3 | 30 | 82 | 50 | 25 | 1 | 65 | 41 | 25 |
| 26 | 3 | 40 | 88 | 40, | 26 | 1 | 70 | 44 | 20 |
| 27 | 8 | 50 | 94 | 50 | 27 | 1 | 75 | 47 | 25 |
| 28 | 3 | 60 | 10018 . | | 28 | 1 | 80 | 50 | 40 |
| 29 | 3 | 70 | 107 | 3o | 29 | 1 | 85 | 53 | 65 |
| 30 | 3 | 8o | 114 | "0 | 30 | 1 | 90 | 67 | 0" |
| 31 | 3 | 90 | 120 | 90 | 31 | 1 | 95 | 60 | 45 |
| 32 | 4 | 00 | 128 | 00[ | 32 | 2 | 00 | 64 | 00 |

(1) *Acest tarif a fost ast-fel modificai prin legea dia 28 Mai 1892.*

# REGULAMENT

PENTRU

## APLICAREA ART. 3, 7, 11, 12, 13 ŞI 17 DIN CODUL SILVIC RELATIV LA PĂDURILE SDPOSE REGIMULUI SILVIC

**Sancţionat prin înaltul decret No. 1266 din 16 Aprilie 1885.**

### SECŢIUNEA I

### Alegerea pădurilor de supus regimului silvic (art. 3, 7, 11, 12, 13 şi 17 codul silvic).

1. Sunt supuse regimului silvic, în ce privesce conservarea cultura şi exploatarea lor, şi se vor administra conform lege! silvice şi regulamentului cî de aplicaţie.

1. Tote pădurile, fără excepţiune, aparţinend Statuluî, comunelor, stabilimentelor publice, comunităţilor şi bisericilor de mir.

Din pădurile particulare:

*a)* Acele carî sunt în indivisiune cu Statul sau cu verî-una din persouele juridice notate maî'sus;

***b)*** Acele carî se supun acestui regim după cererea proprietarilor lor;

***c)*** Cele situate pe vîrfurile şi costele munţilor, pe deluriio regiunilor mnntâse (podgorii)» precum şi acele carî ar putea servi în acele regiunî muntose ca apărare a căilor ferate sau a şoselelor.

2« Sunt asemenea supuse regimului silvic, însă numaî în ce privesce prohibiţiunea de a sc defrişa, pădurile particulare carî SH vor constata trebuinciose:

*a)* Pentru protegiarea zăgazurilor şi a malurilor sau a pămînturîlor în contra ruperilor» mâncaturilor şi a năpădirei nisipurilor ;

*b)* Pentru menţinerea cursului regulat al apelor şi conservarea isvorelor ;

***c)*** Pentru apărarea teritoriului în părţile dc fruutarie şi a oraşelor, ce se vor determina

# REGULAMENT

PENTRU

## APLICAREA ART. 3, 7, 11, 12, 13 ŞI 17 DIN CODUL SILVIC

## RELATIV LA PĂDURILE SUPUSE REGIMULUI SILVIC

**Sancționat prin înaltul decret No. 1256 din 16 Aprilie 1885.**

### SECȚIUNEA I

### Alegerea pădurilor de supus regimului silvic (art. 3, 7, l i , 12, 13 şi 17 codul silvic).

**1. Sunt supuse regimului silvic, în ce privesce conservarea cultura şi exploatarea lor, şi se vor administra conform legeî silvice şi regulamentului eî de aplicație.**

**1. Tote pădurile, fără excepțiune, aparținând Statuluî, comunelor, stabilimentelor publice, comunităților şi bisericilor de mir.**

**Din pădurile particulare:**

*aj* **Acele carî sunt în indivisiune cu Statul sau cu verî-una din persouele juridice notate maî sus;**

*b)* **Acele carî se supun acestui regim după cererea proprietarilor lor;**

***c)*** **Cele situate pe vîrfurile şi costeie munților, pe dealurile regiunilor mnntose (podgorii)» precum, şi acele carî ar putea servi în acele regiuni muntâse ca apărare a căilor ferate sau a şoselelor.**

**2. Sunt asemenea supuse regimului silvic, însă numaî în ce privesce prohibițiunea de a se defrişa, pădurile particulare carî s« vor constata trebuinciose:**

*a)* **Pentru protegiarea zăgazurilor şî a malurilor sau a pămînturilor în contra ruperilor, mâncaturilor şi a napădirei nisipurilor ;**

*bj* **Pentru menținerea cursului regulat al apelor şi conservarea isvorelor ;**

***c)*** **Pentru apărarea teritoriului în părțile de fruutarie şi a oraşelor, ce se vor determina**

printr'un regulameut de administraţie publică, după avisul ministerului de resbel.

3. Comunele, stabilimentele, comunităţile şi bisericile dc mir, sunt dat6n- a înainta ministerului de domenii, în termen de treî lunî cel mult de la publicarea acestui regulament, un tablou de tote pădurile ce le aparţin:

In acest tablou se va arăta: judeţul, plasa şi comuna unde se găsesce pădurea, întinderea exactă sau cel puţin cu aproximaţie în lipsă de plan, felul *şi* vîrstă esenţelor ce populează pădurea, vecinătăţile padurei, dacă pădurea a fust sail este In exploatare, şi anume a eâtea parte s'a exploatat dmtr'însa şi cu ce preţ mediu pe hectar, ce agenţi silvici sunt însărcinaţi cu paza pădurilor şi cu conducerea lucrărilor de control, cultură şi exploatare, ce şc61ă şî ce titluri de studii au aceşti agenţi şi de când sunt în serviciu.

4- Personele juridice citate în articolul precedent, carî nu vor trămite în termenul de treî lunî tabloul arătat mai sus, sc vor considera ca contravenind «lisposiţiunilor codului silvic.

In acest cas, precum şi în caşul când tabloul trămis nu ar ii conform prescripţiunilor art. 3 de maî sus, ministerul domeniilor va avea dreptul să dreseze acest tablou prin agenţii seî, în comptul proprietarilor pădureî.

5. Agenţii silvici, şefiîdesubinspceţiî, în urma instrucţiunilor date lor de consiliul technic al pădurilor, sunt dat >rî a alege pădurile particulare carî după art. 11 şi 13 diu lege* silvică, urme'ză a fi supuse regimului silvic.

Eî vor înainta ministerului de domenii tablouri de t6te aceste păduri, împreună cu constatările technice cari le-au servit de basă la facerea acestor lucrări.

6 Pe temeiul sciinţelor date de.aceşti agenţi şi a altor cercetări locale ce s'ar găsi de cuviinţă a se maî face, consiliul technic al pădurilor, conf^m art. 15 din legea silvică, dresăză tabloul definitiv al pădurilor particulare carî, după apreciarea sa, urmeză să lie supuse regimului silvic.

7. Proprietarii carî cred că supunerea pădurilor lor la regimul silvic s'a făcut fără motive legale, sunt în drept să facă, în termen de şese luuî de la publicarea în *Monitor,* o contestaţiune adresată ministerului do domenii.

Aee'sta contestaţiune va fi însoţită de probe din care să se potă constata că pădurile coprinse în tablou sau parte dintr'însele nu.cad în categoria celor prevpdute dc art. 11 şi 13 din codul silvic.

8. Dacă motivele pe carî se base"ză contestaţiunea vor părea dc natură a putea fi luate în consideraţie, ministerul domeniilor va delega pe un agent silvic superior, sau chiar pe unul din membrii consiliului tecnic al pădurilor, pentru a face o nouă cercetare la faţa locului. Resultatul aceste î cercetări se va supune deliberare! consiliului technic al pădurilor, care îşi va da un avis motivat, arătând dacă menţine sau. reformeză în tot sau în parte prima sa decisiune.

9. Diua fixată pentru cercetarea prevedută în articolul precedent se va notifica, prin sub-prefectura respectivă, personelor carî au făcut contestaţiunea ; aceştia, în persona sau prin representanţiî lor, vor da agentului silvic însărcinat cu cercetarea locală tote desluşirile ce vor crede necesare în aperarea causeî lor.

Jjipsa contestatoruluî la diua notificată nu va impedica întru nimic pe agentul silvic de a'şî face lucrarea.



10. Anchetele locale, prevgdute de articolele precedente, urmând a se face pe coruptul contestatorului^ conform art. 16 din legea silvică, piaţa pentru aceste fticrarî va fi de 10 bani de hectar.

Pentru determinarea întindere! pădurilor se va avea în vedere plairţtrile acestora; iar când contentatorul declară că pădurea sa nu are plan, se va lua de ba«ă, în'astă privinţă, apreciarea agierrtuluî silvic superior însărcinat cu ancheta locală.

11. Decisiunile consiliului tecnic al pădurilor, în privinţa supunere? la regimul silvic a pădurilor particulare; nu vor fi considerate tia definitive Şi executoril de cât după ce vor fl api^^feâecfttrtertflriiflt^rul doin^hmbt* ţ\ de către consiliul de miniştri, conform aliniatului ultim de sub art. 16 din codul silvic.

Aceste decisiuni ge vor aduce la cunoscinţa părţilor atât prin *Monitorul oficiat,* cât şi în parte fie-căveia, prin intermediul prefecture! judeţului, când tot odată li se va pune în vedere şi mima ce trebue să răspundă ministerului pentru ancheta cerată de ele, precum şi modul cum să se achite de acăstăsumă.

12. Pădurile particulare hotărîte definitiv a fi supuse regimului silvic, dar carî, înainte de a fi publicate ca atare în *Monitorul oficial,* erau deja date în exploatare în baaa unuî contract cil dată certă, vor rămânea supuse regimului silvic, respectându-se însă contractul pe tot timpul termenului de exploatare stipulat prihtr'însul.

Pădurile date spre exploatare şi defrişare cu contracte în reivulă şi cu dată certă, înainte de ă fi supuse regimului silvic, se vor şterge din tabloul respectiv.

13. Contestaţiunîle relative le supunerea la regimul silvic, cari nu vor fi adresate ministerului în termenul prevădu de art. 16 din codul silvic, se vor considera ca nule şi neavenite.

## SECŢIUNEA II

## Despre amenagiarea pădurilor supuse regimului silvic.

### CAPITOLUL I

### DisposiţiunI generale

14. Amenagiarea tutulor pădurilor supuse regimului silvic se va faee de comisiunî întocmite In conformitatea articolului 4 din legea silvică.

Numărul acestor comisiunî se va spori în fie-care an potrivit trebuinţelor şi resurselor ce se vor prevedea pentru serviciul amenagiărilor.

15. Reşedinţa comisiunîlor de amenagiărî şi alte detalii neprevedute de acest regulament, relative la atribuţiunile şi răspunderea ce incumbă aceator comisiunî, se vor determina prin decisiuuî ministeriale, după avisul consiliului technic al pădurilor.

16. In fie-care an, în luna luî Februarie, consiliul technic al pădurilor va forma un tablou de tote pădurile carî trebuesc amenagiate în cursul acelui an şi va opina tot odată cum se pot spori ori complecta comisiunile de amenagiament în vederea resurselor budgetare ale acelui exeelţîu şi ăl lucrărilor de executat, regulând ast-fel ea amenagiamentele hotărîte a se face într'o campanie să'se p6tâ termina tote, bine şi la timp.

17. Campania de lucru pe faţa pămîntuluî pentru lucrările de amenagiărî începe la 1 Aprilie şi se termină la 31 Oc-

tombre; iar pentru lucrările de cabinet de la 1 Noembre până la i Martie anul următor.

18. In intervalul de timp de la 1 Martie până la 1 Aprilie, consiliul technic al pădurilor se va ocupa cu verificarea d« cabinet a lucrărilor de amenagiărî, putând chema în Capitală, spre a da deslușirile cuvenite asupra acestor lucrări, pe șefii comisiunilor de amenagiament respectivi.

19. Amenagiamentele se vor executa în ordine, după data înregistrare! cererilor făcute în astă privință.

## CAPITOLUL II

### Amcnagiarea pădurilor prevedute de art. 3 legea silvica.

20. Amenagiamentele acestor pădurî, pe tot locul unde natura terenului și a esențelor vor permite, se vor face, în ce privesee pe stat, în vederea producere! lemnului pentru lucru și industrie, reclamat de necesitățile generale ale ț&reî; iar pontru pădurile stabilimentelor publice, comunelor, comunităților, bisericilor dc mir și ale particularilor, în indivisiune cu aceste pers6ne juridice, se va tinde, pe cât posibil, a se obțino acelaș! resultat ca și pentru pădurile statului, țiuendu-se însă semă și de interesele proprietarilor, precum și de alte circumstanțe economice locale.

21. In amenagiament se va arăta:

*a)* Statistica sumară a elementelor de producțiune ale pădureî, cum: circumstanțe administrative, feuomene fisice și fapte economice maî importante;

*b)* Regimul saii modul de regenerare și metoda de exploatare la care se găsesce de cuviință a se supune pădurea în viitor;

*c)* Rotația sau numerul de anî pentru tăiarea întregeî păduri, sau numai a serie! ce s'ar găsi cu cale a se pune îu exploatare; •

*d)* Posibilitatea Bau cantitatea de material lemnos cc urmeză a se exploata în fie-care an;

*ej* Planul general de exploatare, indicând ordinea de regenerare a întregeî pădurî și regulamentul special de mersul și natura tăiărilor pentru întâia rotație, fie pădurea compusă din una sau maî multe serii;

*f)* Indicarea sumară a operațiunilor celor maî urgente de ameliorare, costul și motivele temeinice pentru justificarea propunerilor făcute în ace'stă, privință.

Un plan topografic permețral? pe care se va arăta parcelarii! sumar al masivelor și alte detalii, cum; văi, culmi, ape, drumuri, poeni, etc., va însoți fiecare proiect de amenagiament. Tot pe acest plan se vor maî f.roiecta mersul exploatare!, imitole definitive ale conturului, precum șl părțile proprii a> se defrișa sau împăduri.

22. Amenagiamentul se face pentru pădurea întregă sau numaî pentru o porțiune dintr'însa, care pote constitui o serie exploatabilă cerută de împrejurări a se pune în tăiare de preferință.

23. Stabilimentele publice, comunele, comunitățile și bisericile de mir, carî aii necesitate de a-șî amenagia pădurile eă le aparțin, sunt datore să face ministerului de domenii, în fiece an până la 31 Ianuarie cel maî târtjiu, o cerere în scris, în care vor arăta întinderea aproximativă (în lipsă de planj a pădureî ce doresc să li se amenageze, județul, plasa și comuna unde se găsesce acesta pădure.

24. Pe lângă cererea de amenagiare se va trimite și recepisa casei d« depuneri pentru consemnarea, pe comptul ministerului de domenii, a jutnetate din suma ce se cuvine să plătescă pentru facerea amenagiameittuluî.

25. Plata lucrărilor de amenajare se reguleză ast-fel: la pădurile de munte și podgorie, pentru plan și amenagiament câte 2 leî de hectar; la pădurile de câmp și altele, câte 1 leu și 50 bani de hectar, pe lângă care, în ambele casurî, părțile interesate vor maî procura comisiunilor de amenayiament și omenii de lucru necesari pentru operațiunile de pe fața păraîntuluî.

26. In cas însă când s'ar procura comisiunilor de amejiagiament planul topografic ol pădure!, făcut în conformitate on prescripțiunile art. 21 de mai sus, plata pentru restul lucrăreî de amenagiare va fi numaî de una a treia din prețul total maî sus notat.

27. In orî-ce cas, însă, acomptul pentru facerea lucrărilor de amenagiărî va trebui să fie în tot-d'auna egal cu jumătate din costul total al acestora, remânend a se restitui dîferința, de va fi loc, după ce se va constata cum s'a găsit planul presintat de părți.

## CAPITOLUL III

### Anienusiureii paunrilor particulare prevedute de art. 11 și 17 din legea silvică.

28. Lucrările de amenagiare pentru pădurile particulare supuse regimului silvic se vor face cu privire la buna conservare a acestor păduri, satisfăcând, pe cât posibil, și interesele proprietarilor acestor bunuri.

Aceste lucrări vor consista într'o schiță de plan făcută din ochî și o scurtă descriere asupra următorelor puncte mai principale:



1) Județul, plasa și comuna unde este situată pădurea;

2) Felul, virata și crescerea arborilor și felul pămîntuluî pe care se află pădurea;

3) DelurI, coste, văî și alte locurî pe cari, e situată pădurea;

4) întinderea aproximativă a pădureî și vecinătățile el;

5) Din ce parte săîncepă exploatarea și cum trebuesc continuate tăiaturile anuale;

6) In ce epocă a anulu! să se facă tăiarea și până când scâterea lemnelor din părțile tăiate în fie-care an p6te să fie permisă;

7) Cât timp minimum este de neapferată nevoie a nu se permite pășunaree în părțile exploatate sau în curs de exploatare;

3) In special, pentru părțile pădureî unde sunt surpăturî sau caste prea repedl, ce anume mesurî trebuesc observate pentru tăiarea și scoterea lemnelor de pe acele locurî, în scop de a micșora reulce există deja și de a preveni pe acel care s'ar putea nasce dintr'o exploatare și cultură viciosă;

*9)* Cum este maî bine a se rotunji marginele pădureî și ce măsuri trebuesc luate pentru ca aceste margini, o dată fiesate, să potă remânea stabilo pentru tot-d'auna;

10) Cari sunt crângurile, tufărișurile și mărăcineiurile de lie moșia unde se află pădurea ce s'a găsit cu cale a fi supusă regimului silvic, pentru a căror exploatare, cultură sau desființare proprietarul lor nu pote fi supus la nicî o restricțiune, maî ales în vederea desvoltăreî culturilor agricole și pastorale din localitate.

29. Amenagiamentul se va face pentru pădurea întregă sau numai pentru o parte dintr'însa, dacă ast-fel ar cere

proprietarul sail alteîmprejurări culturale.

30. Ministerul domeniilor, prin agenţii-. se! silvicî superiori, va procede de îndată la amenagiarea pădurilor particulare în ordinea în care aceste pădurî au fost înscrise spre a ti Bupuse regimului silvie Va da, însă, tot-d'auna preferinţă acelor pădurî pentru carî proprietarii lor ar fi cerut acesta lucrare.

31. Particularii, carî au necesitate urgentă de a'şî amenagia pădurile, vor face ministerului de domenii. în fie-care an de la 1 Noembre până la 31 Ianuarie cel maî tardivi, o cerere în scris, în care vor arăta întinderi a cu aproximaţie (în lipsă de plan) a pădureî sau a părţeî ce voesc să li se amenageze, judeţul, plasa şi comuna unde se găsesce, motivele anume pentru care cer amenagiarea.

32. Copie de pe lucrarea de amenagiament se va da părţeî interesate, care este datore,în termen de cel rnult o lună de la primire, să arate ministerului de domenii dacă acceptă de bună acostă lucrare; iar, în cas contrariu, pe ce anume consideraţiunî cere modificarea eî.

33. Amenagiamentul, d'imprfună cu observaţiunile proprietarului asupra acestei lucrări, se trămite în examinarea consiliului technic ul pădurilor care 'şî va da părerea dacă admite de bun acest amenagiament sau găsesce cu cale ca el să fie verificat în localitate de către unul saii maî mulţî din membrii acestui consilii!.

34. Dacă proprietarul s'a conformat întocmai prescripţiunilor art. 31 şi 32 de mal sus, ministerul domeniilor este dator ca, în termen de cel mult un an şi jumetate de la data înregistrării cerereî de amenagiare, să faeacunoscut în mod definitiv părţeî interesate sut> ce condiţii pote permite exploatarea şi cultura pădureî sale.

Iar dacă în acest termen ministerul domeniilor nu B'aconformat obligaţiune! de maî sus» particularul este în drept a'şî exploata şi cultiva pădurea, după cum 'I vor dicta interesele sale, fără însă a o putea defrişa.

35. Până se vor putea amenagia tote pădurile particulare supuse regimului silvic, proprietarii lor vor putea lua dintr'însele lemnul de foe şi de lucru de care au neapărată nevoie pentru trebuinţele lor casnice, fără a ti sîliţî să aştepte amenagiamentul preabil al acestor păduri.

Sunt însă cu totul oprite, fără un amenagiament prealabil, tăierile carî ar avea drept scop exploatarea pădureî pentru, speculă, sau carî ar putea conduce la distrugerea eî.

36 Aceî car! vor contraveni la acesta, prohibiţiune, precum şi acei carî vor călca prescripţiunile amenagiămentuluî, vor fi pasibili de pedepsele prevedute de art. 11 din codul silvic.

37. Pentru lucrările de amenagiărî, particulari! vor plăti ministerului de domenii câte *2b* bani de hectar.

Aceştă plata se va face la 10 dile după ce se va fi comunicat părţeî interesate condiţiunile ce trebue să observe în exploatarea şi cultura pădureî sale.

In cas de întârdiere, exploatarea pădureî va putea fi interdisă până la achitare şî, deosebit, ministerul domeniilor va urmări pe particular conform legeî.

38- Particularii, carî ar cere să aibă pentru pădurile lor planuri şi amenagiamento sistematice după modelul acelora carî se fac la pădurile Statului şi stabilimentelor publice, vor plăti aceste lucrări în conformitate ca dispoziţiunile art. -M, 25, 26 şi 27 din acest regulament.



## SCŢIUNEA III •

### CAPITOLUL IV

### i)espre defrişarea pădurilor Supuse regimului silvic.

30. In pădurile amenagiate mi se pot defrişa decât numaî părţile anume prevedute în amenagiamente. Defrişarea la cele-lalte pădurî neamenagiate :\u pote fi autovisată de cât în S asa unuî studiu local şi după ndeplinirea formalităţilor descrise maî la vale.

40. Propunerile s;iu cererile pentru orî-ce despăduriri tre l.uesc adresate ministerului de domenii în fie-care an până la •1 Ianuarie cel maî târdtfi, şi, -pre a li se putea da curs, ele nmie'ză să fie însoţite de memoriu descriptiv, în care seva •>răta:

*a)* Judeţul, plasa şi comuna •inde se găsesce pădurea, tufa rul sau crângul, sau mărăcinelui ce se cere a se defrişa.

*b)* Suprafaţa părţeî cerute a sc defrişa, arătându-se pe plan posiţia respectivă a diferitelor jjălcurî de pădure;

Natura, versta şi starea de vegetaţie a masivului pădure! şi numerul esenţelor pe hectar în termen de mijloc, clasate după natura şi dimensiunile esenţelor;

*d)* Natura şi situaţia solului pădureî, vecinătăţile imediate ale părţeî ce se cere a se defrişa şi depărtarea de alte pădurî (ie pe acea moşie sau pe alte moşii vecine, până Ia o depărtare de 2 kilometri împrejur;

*e)* Ce suprafaţă de pădure se maî află pe moşia unde se cere defrişarea în jurul acesteia la o depărtare minimum de *2* kilometri.

41. Aceste cereri fiind găsite în regulă, ministerul domeniilor le încredinţeză unuî agent silvic superior spre a le controla la faţa locului şi a arăta odată cu inapoerea lor, prin un raport detaliat, motivele pentru admiterea saii respingerea acestei cereri în total sau în parte.

42. Consiliul technic al pădurilor, basat pe arătările agentului silvic însărcinat cu cercetarea locală, va decide cele în drept, avend facultatea de a face orî-ce alte investignaţiunî în localitate, spre a se convinge maî bine de adever.

43. Dacă în termen de cel mult un an de Ia data cerereî de defrişare, ministerul domeniilor nu va fi comunicat hotărîrea sa părţilor interesate, acestea se vor putea considera ca autorisate, în mod tacit, să facă defrişările solicitate de ele în termen şi dupăregulele prevedute de acest regulament.

44. Propunerile sau cererile de defrişări, cari vor fi primite la ministerul domeniilor după *'il* Ianuarie, se vor trămite în cercetare la faţa locului de odată cu cele-lalte cereri de asemenea natură pentru campania anului următor, în care cas părţile nu vor avea drept de a se prevala la dispoziţiunea articolului precedent.

45. Cererile de defriser! adresate ministerului în termen dar carî nu ar fi însoţite de memoriul prevedut In art. 40 de mal sus, se vor considera ca nule şi neavenite şi se vor înapoia celor în drept spre a le complecta sati îndrepta şi *t* letrămite în urmă ministerului în termen.

46. Dacă pădurea ce se cere a se defrişa este situată la podgorie şi dacă s'ar constata că se pot fttce despăduriri, conform art. 12 din codul silvic,

cu condițiune de a se planta în locul pădure! vie sati pomî roditori, partea interesată nu va putfa obține autorisare de defrișare de cât dând ministerului de domenii o declarațiune formală, prin care se va obliga să facă acele plantări de vii sau pomi în termenul și în condițiunile fixate de consiliul technic al pădurilor.

47. La expirarea termenului fixat prin articolul de mal sue, ministeiul domeniilor va întocmi o comisiune care va merge în fața locului pentru a constata dacă lucrările s'au făcut conform angagiamentuluî luat de proprietar și, în cașul când acestea s'ar găsi incomplecta sau reu făcute, comisiunea va arăta mijlocele și timpul necesar pentru a se putea ajunge la un bun resultat.

48. Pe basa propunerilor comisiune! de anchetă, ministerul va putea acorda un nou și ultim termen pentru terminarea acelor lncrârî, sau va dispune executarea lor prin agențiî săi, conform art. 14 din legea silvică.

# DISPOSIȚIUNILE PENALE

DIN

# LEGILE USUALE

# DISPOSIȚIUNILE PENALE

DIN

## L E G I L E   U S U A L E

### CODICELE CIVIL

*Prom. şi publ. la i Dee. 1864. *)*

**Art. 36.** Orî-care abatere din articolele precedente din partea funcționarilor in ele arătate, va fl.urmărită înaintea tribunalului ile întâia instanță şi pedepsită cu o amendă, care nu va putea trece peste 100 lei. Civ. Fr. 50.

**37.** Verl-care, depositar al registrelor .menționate va fi supus acțiunel civile a părțeî vătămate pentru alterațiunile ce s'ar săvârşi în ele, rămânend însă acestuia, de va găsi de cuviință, dreptul de a se întorce cu urmărire asupra adevăraților făptuitori a sus diselor alterâțiunl. Civ. Fr. 51.)

**140.** Oficerul stărei civile care va fi celebrat Cununia fără să existe dovadă că s'a fâcats actul respectuos, când acesta este cerut de lege, va fi pedepsit cu închisore de la o lună până la 3, şi cu âmendă de la 100 până la 300 lei. Civ. Fr. 157.

**174.** Dacă căsătoria n'a fost precedată de cele douS publicațiunî prescrise de lege, sau dacă intervalul timpului prescris şi pentru publicațiunî şi celebrare nu s'a observat, procuratorul va provoca In contra oficerului stărei civile b amendă băn<5scă,

* T6te amenzile din codicele civil sunt stabilite pe leî vechi.

care nu va putea trece peste 300 lei, şi în contra părţilorcontractantesaiiîn contra acelora, sub puterea cărora ele au făcut acestăcontravenţiune o globire proporţională cu averea lor. Civ. Fr. 492.

175. La pedepsele pronunţate prin articolul precedinte, se vor supune personele înseninate în el, pentru orl-ce contravenţiune la regulile prescrise în art. 151, chiar de nu s'ar considera acele contravenţiuni îndestulătore pentru a se pronunţa nulitatea căsătoriei. Civ. Fr. 193.

1822. Grefierii sunt ţinuţi de a se conforma, în exerciţiul funcţiuneî lor, tuturor disposiţiunilor capitolului present, sub pedepsa de amendă de la 500 până la 3000 lei pentru întâia contravenţiune, şi de destituire pentru a doua contravenţiune, fără prejudiţiul daunelor-interese către părţi cari vor fi plătite înaintea amendel. Civ. Fr. 2202.

1823 Menţiunile de deposit, inscripţiunile şitranscripţiunile se vor lace, în registre, în şir, fără nici un loc alb, nici interlinii, sub pedepsi în contra grefierului de o amendă de la 1500 până la 5000 lei şi de daune interese către părţi, cari vor fi plătite înaintea amendel. Civ. Fr. 2203.

CODICELE DF. PROCEDIBĂ CIVILĂ

*Protn. ţi publ. la 11 Sept. 1885.*

Art. 90 L 14 Martie 1900. Dacă. una sau maî multe persane, orî-care ar fi, turbură linişţea şi fac desordine în orî-ce chip. presidentul este în drept a le face cuvenitele observaţii.

Dacă neliniştea continuă, presidentul va putea da afară din sala şedinţelor pe turburători. In cas de împotrivire din parte-le. eî vor fi arestaţi şi duşi îndată la casa de poprălă pentru 24 ore, unde vor fi primiţi după arătarea ordinului presidentuluî. In procesul-verbal al şedinţei se va face vorbirea de ordinul de arestare. Pr. Fr. 80.

188. Martorul citat, care nu vine înaintea judecatei, se va osândi la o amendă care nu va fi maî mare de 100 lei (1) şi se va

(1) Aceşti leî sunt noî pentru ca Codul de Procedura civila a fost modificat, în întregime, î" anul l'JOQ, şi s'au votat fle-carc articol in parte, chiar şi acelea care românеau neschimbate.



cita din noii. Pr. P. 77, 155, 329, 378. Pr. Gen. 195.

189. Dacă şi după acestă citare tot nu vine, se va osândi la o amendă care nu va trece peste 300 lei (1) şi se va putea da în contra lui un mandat de aducere. Pr. P. 90, 94, 99-101, 155, 378, Pr. Gen. 195.

207. L. 14 Martie 1900. Dacă martorul nu voesce, fără un just motiv, să jure sau mărturisi, se va condamna la cheltuelî de despăgubire către părţi, şi la o amendă caPe nu va putea trece peste trei sute lei. (2) Pr. Gen. 215.

216. L. 14 Martie 1900. Experţii vor fi citaţi a veni ia judecată ca şi martorii.

Nevenirea saii nevoinţa lor de a'şl da părerea, dă loc la aceleaşi pedepse ca si pentru martori.

Expertul numit va trebui să îndeplinâscă sarcina sa, neputănd fi scutit de cât de însăşi judecata care '1-a numit, şi pentru cause cu adevărat binecuvîntate.

Odată cu numirea experţilor, judecata va fixa plata cuvenită lor. Banii de plată se vor depune pe jumetate înainte de prestarea jurămîntului de către experţi la grefă, care îl va libera experţilor. Jumătatea cea-altă se va plăti după înaintarea raportului

Acâstă plată va rămânea definitiv în sarcina părţel care va perde pricina.

Expertul care va cere, saii primi, mal mult de cât i s'a fixat de judecată, se va pedepsi cu pedepsa prevădută în codul penal pentru judecătorul care ia mită. Pr. Gen. 229.

315. L. 14 Mart 1900. Dacă, după înfăţişare, urmărirea nu se găsesce întemeiată, partea ce a urmărit se va osândi la o amendă de ia 300 la 600 lei (1) şi la alte despăgubiri către urmărit. Civ. 998 Pr. Fr. 516.

405. L. 14 Mart. 1900. Partea care va cădea în contestaţia sa asupra executâreî. va fi supusă la despăgubiri ce va fi pricinuit prin împedicarea executâreî şi la plata unei amendl de la 25 până la 500 lei în casurî de vădită rea credinţă.

437. L. 14 Mart. 1900 Vîndarea se va vesti cu 3 cHle · · l puţin mal înainte, prin anunţuri lipite pe strade, la uşa judecătoriei, la porta primăriei sau Ia locul unde se va face vîndarea, precnm

şi Ia alte; locuri publice.

In oraşele unde sunt jurnale, amâstă vestire se va face şi prin jurnalo.

: Aceste «anunţuri se vor face prin grija agentului ce a făcut urmărirea, sub pedepsa, în cas de neurmare, de o amendă de la leî 50 la 2000 leî şi alte despăgubiri către părţile interesate. Pr. gen. 444. Pr. Fr. 617.

CODICELE COMERCIAL

*Prom. şi publ. la 10 Maiu* 1887.

19. Contractul de căsătorie între persone dintre carî una este comerciantă, va trebui să fie trimes în copie certificată, în; termen de o lună de la dala luî, de către oficerul stăreî civile care a celebrat căsătoria, la tribunalul în jurisdicţiunea căruia se găsesce stabilimentul comerciantului pentru a fi publicat conform articolului 10.

Oficerul stăreî civile care va omite a îndeplini îndatorirea impusă prin acest articol, va fi supus la o amendă de 25 până la 100 leî; iar dacă omisiunea a fost făcută cu rea credinţă, la destituire; în amîndoue caşurile fără prejudiţiul drepturiilor părţilor interesate. Com. 799, 797; Ital 16, 17.

20. Dacă soţul devine comerciant în urma căsătoriei sale, dînsul este dator să depună copie după contractul seu de căsătorie, în termen de o lună socotit din diua când 'şî-a început comerciul, sub pedepsa, în cas de faliment, de a fi considerat ca un bancrutar simplu. Corn. 19, 796, 877; 7 leg 18 Apr. 84; Ital. 18.

264. Se vor pedepsi cu pedepsele stabilite de codicele penal pentru escrocherie, acel cari simulând sati afirmând fals existenţa subsoripţiuriilor saii versămintelor într'o societate prin acţiuni, sau anunţând publicului, cu rea credin(ă, ca interesate în societate persone cari nu sunt, saii carî prin alte simulaţiunl au obţinut sau au încercat să obţină subscriptiuni saii versăminte. Com." 130—135 P. 332, 333 Ital. 246.

265. Se vor pedepsi cu o amendă până la cincî mii lei, afară de pedepsele maî grele prescrise de Codicele penal:

1. Fondatorii, administratorii, directorii, censoriî şi lichidatorii societăţilor, cari in relaţiunile sati comunicările de tot



felul făcute către adunnarea- generală, tn bilanţuri saii în situaţiunea acţiunilor, afi enunţat cu rea credinţa fapte rieadeverate asupra condiţiunilor societate!, sati cari cu sciinţă au ţinut aseunse, în totul sau în parte, fapte relative la aceleaşi eondiţiunl;

2. Administratorii şi directorii «ari. oft sciinţă, în lipsă de bilanţuri sau contrariu cu oeea-ce r»sultft dihtrtasele sau prin in'jlocire d«î bilanţuri fraudulos stabilite,: afl distribuit asociaţilor, acţioirarilor sati comanditarilor interese sati dividende neluate din beneficiile reale;

3. Administratorii şi directorii cari aii emis acţiuni maî jos de cât valorea lor nominală, au eumpSratv acţiuni ale societăţii contrariu disposlţhinilor art. '146, sau au înaintat bani pe acţiuni ale societate!, s'aii emis obligaţiuni prin călcarea disposiţiunilor' ptimeî părţi ale articolului 174;

4. Administratorii şi directorii cari ati efectuat reducţiune»'• capitalului sati fusiunea soeietăţel, contravenind disposiţiunilor art. 101 şi 1117;

5. Administratorii şi directorii societăţilor de asigurare asupra vieţeî şi societăţilor administrativ* de tontin», cârî vor fi contravenit disposiţiunilor art. 447;

6. Lichidatorii cari au repărţit activul social între asociaţi, contravenind disposiţiunilor art. 203.

Aceiaşi pede'psă se aplică censorilor cari, în caşurile arătate in numerile 2, 3, 4, 5 şi 6 de sub acest articol, nu ati îndeplinit îndatoririle"ler.« Com. 117, 182,-150,1©* tTSi'180, 183, 200. 260î ital. 247.'

266. Da/că depunerea actului constitutiv şi a statutelor societăţilor în comandită prin acţiuni saii anonime, a actelor cari aduc schimbări dtselor acte, a situaţiunilor lunare şi a bilanţurilor, la tribunalul civil saii« la tribunalul de ctortiereiu, după împrejurări, na s'a făcut în termenele fixate, saii s'a făcutîn mod incomplect, fiecare din persanele cari sunt datare a o face sati de a ordona să se facă, se va pedepsi cu o amendă, caTe va putea să se ridice până la cinci-decl lei pentru fie-care di de întârdiere. Com. 92, 96, 179. 182,ai5; Ital. 248.

267. Administratorii societăţilor cooperative, avend asociaţi cu respon-

«abilitate nemărginită, caiI nu depun la tribunalul de comerciu, la finele fie-că-rul trimestru, lista prescrisă de art 229, şi grefierul care nu va denunţa acesta omisiune procurorului tribunalului in cele dece dile următore, vor fi pedepsiţi cu o amendă până la trei sute leî. Ital. 249,

268. Orl-ce abatere de la dispoziţiunile art. 104, 157, 167 şi 200 şi de la cele d'întâifl. două aliniate ale art, 174, se va pedepsi cu o amendă eare nu va trece peste una sută leî. Ital. 250.

831. Bancrutariî fraudulos! şi cel condamnaţi pentru falş, furt, abuz de încredere, escrocherie şi delapidare de bani publici, du pot obţine reabilitarea.

Cererea de reabilitare este inadmisibilă până la închiderea acţiune! penale.

Bancrutarii simpli na pot fi reabilitaţi de c&t după ce au făcut pedepsa la care au fost condamnat}. P. 112 urm. 140. 306, 334—336. Corn. 826, urm. Ital. 816.

. 841. Dacă cererea de moratoriu nu este admisă, tribunalul, dacă este necesar, fixeză prin aceeaşi sentinţă noul termene pentru verificarea creanţelor.

Dacă după acordarea moratoriului, se descoper, în timpul duratei sale, datorii nedeclarate de falit, sau neexistenţa unora din creanţele declarate, saîi dacă acesta nu îndeplinesce obligaţiunile cari i-au fost impuse în privinţa administraţiuneî şi lichidărel patrimoniului s8u, sau dacă s'a făcut culpabil de fapte de doi ori de rea credinţă, sau daeă activul seci nu mai oferă speranţa platei integrale a datoriilor sale, Tribunalul va putea revoca chiar din oficiu moratoriul, şi prescrie măsurile necesarii pentru continuarea procedureî falimentului. Corn. 704, 834, urm., 862, 943, 839; Ital. 826.

875. Acţiunea penală pentru infraoţiunile coprinse în acest titlu (1) este de ordine publică.

Ea pote fi pusă in mişcare chiar înainte de declaraţiunea de faliment, când încetarea plăţilor este însoţită de faptul de dosire, de ascundere, de închiderea magasine!or,de darea la o parte, sustragerea sati împuţinarea fra-

(11 Titlu VIII din care face parte acest articol coprinde articolele 875—888.



udulosă a patrimoniului îh dauna'creditorilor.

In aceste caşuri, procurorul tribunalului trebue să comunice îndată încetarea plăţilor preşedintelui tribunalului comercial pentru îndeplinirea dispositiurtilor titlului I, al acestel cărţi. Corn. 697,701, 708, 710, 837; 845; pr. pen. 1, 2, 4, *bi9;* Ital. 855).

876. L. 3 Martie 1902. Este culpabil de bancrută simplă comerciantul care a încetat plăţile şi cai*er se găsesce tntr'unul din cas«rile următore:

1. Dac&cheltuelile sale personale sati acelea ale familiei sale avi fost prea mari, în raport eu starea sati eondiţiunea sa economică;

2. Dacă a perdut o mare parte din patrimoniul său în operaţiunî curat de noroc, sau manifest imprudente ;

3. Dacă, în scopul de a'şî întârzia falimentul, a făcut cumpărări cu intenţiunea urmată de fapt de a revinde lucrurile cumpărate cu preţurîsub valorea lor curentă, sati dacă a avut recurs la împrumuturi, girare de efecte sati alte mijloce ruinător© pentru a'şî procura fonduri;

4. Dacă, in urma încetare! plăţilor, a plătit pe verl-un creditor în detrimentul masei.

5. Dacă nu a ţinut de loc registrele prescrise de lege, ori dacă nu le-a ţinut în mod regulat, sati cel puţin registrul jurnal încheiat si vizat conform art. 27.

6. Dacă nu a plătit la epocele stipulate prin concordat, partea promisă creditorilor săi, precum s'a dis Ia art 863 ultim alin. Corni "7, 22; 695, 717, 877 Ital. 856.

877. L. 3 Martie 1902 Este asemenea culpabil de bancrută simplă comerciantul care a încetat plăţile şi care se găsesce în vre-unul din easurile urmat 6re:

1. Dacă nu a făcut în mod exact inventariul anual safi dacă registrele şi inventariile sale sunt incomplecte saii neregulat ţinute, sati nu dafi sema de adevărata stare a activului şi pasivului săti chiar când n'ar fi fraudă;

2. Dacă, avgnd contract de căsătorie, nu s'a conformat dispoziţiunilor art. 19 şi 20;

3. Dacă, în cele treî dile de la încetarea plăţilor, nu a făcut declaraţiunea prescrisă de art. 703, sati dacă fiind vorba de falimentul

unei societăți, declarațiunea făcută nu arată numele tutulor soților solidari; ; .

4. Dacă, fără împedecare legitimă, nu s'a presintat în, persónă înaintea judecătorului-sindie în caşurile şi în termenele prescrise şi dacă presentându-'i-se, a dat informa,țiunî false, safi dacă s'a depărtat fără permsiurie de la domiciliul său în timpul falimentului;

6. Dacă nu a îndeplinit obligațiunile luate întrîun concordat obținut într'un faliment anterior. Com. 22, urm., 71,2, 741, urm., 757, 876 § 6,: 881, P. 346; Ital, 857.

878. Ori-cine exercitând obicinuit profesiunş» de mijlocitor, va fi cădut îa faliment, eculpabilde bancruta ; simplă. Com. 669, 879-883,; o, pen. 348; Ital, 898. ,

879. E culpbabil de bancrută simplă-cemeroiantul care, chiar înainte ide delarațiunea de faliment şi numaî pentru a'şî facilita obținerea i unuî moratoriu, 'şira atribuit, cu bună sciință şi ta contra adevărului, o parte din activ, sau a simulat datorij neexistente, pentru, a, face să intervie îa adunări creditorii în tot safi în parte fictivi. Com. 697, 842, 880, 881,.886,; P. 345;,Ital. 858.

880. E culpabil de bancrută, fraudulosă, comerciantul falit, care a, sustras safi falsificat registrele sale, distras, tăinuit safi disU mulat o parte din activul seu, şi comerciantul care, într'un alt scop de cât cel indicat în articolul precedent, a înfățişai datorii neexistente,; safi, care, în registre, îa;şcripte safi în acte autentice orî private, safi în bilanț,, s'a dat în mod fraudulos dator de sume ce nu datora.

Mai pot.fi declarați bancrutat! frauduloşl comercianții cari, înainte de declararea în falinient, vor fi înstrăinat o- parte însemnată din mărfuri sail activ, pe prețuri reduse, şi mal scădute de cât costul lor, în scopul fraudulos de a frusta pe creditori. Corn. 695, 699, 831, 812, urm.; P. 343; Ital.860.

881. I. 3 Martie 1902. Delictele deibanerută simplă se pedepsesc cu închisore de la 16 dile până Ia 2 anî.

Cel ce se face culpabil de bancruta simplă va putea fijOsebit.de acesta, declarat incapabil de a exercita profesiunea de comerciant şi a i se interdice drepturile de intrare, în localurile de bursă. Com. 876-879, 843; P. 8, 60, 346; ktaL 861.

882i Bancruta fraudulosă SB va pedepsi cu maximul! inchisoreî corecționale şl cu interdicțiunea pe timp mărginit.

Pedepsaînchisorei, chiar când judecata găsesce circumstanțe uşurătore, nu pote fi redusă la mal puțin de un an.

Cel ce este condamnat pentru faptul de bancrută fraudulosă va fi, osebit de acesta, declarat incapabil de a mal exercita profe^ siunea:de comerciant şt i se va interdice dreptul de intrare în localurile de bursă.

Gontra acelora ce vor fi exercitat obicinuit profesiunea de mijlocitori, în cas de bancrută fraudulosă, se va aplica maximul pedepsei. Corn. 880, 943; P. 8, 60,-343, 348; Ital. 861.

883. L. 3 Aprilie 1902. Prepusul safi representantul comerciantului falit care, în gestiunea luî încredințată, s'a făcut culpabil de vre-una din faptele indicate ia No. 2, 3, 4 şi 5 din .ârt. 876, şi la No, 1 din art. 877 sau la art. 880, se va pedepsi conform dispoşițiunilor pentru bancrută fraudulosă. Corn. 392, 401 ; Ital. 862.



884. In cas de faliment al unei societăți, ito; comandită, prin acțiuni saii anonimă, administratorii şi directorii el vor fi pedepsiți după disposițiunile art. 881, dacă falimentul a provenit din culpa lor, safi dacă nu afi tost înde^ plinite disposițiunitei art, 92, 9a, =95, 96j 401;, 104, 142, 146, 147, 148,167,168, 173, 174, 175, 178, 179,182, 183 şi 184, sau dacă sunt cnlpâbill de veeî-unul din faptele arătate la No. i 2, 3, 4 şi 5 ale art. 876 si la No. 1, 3 şi 4 ale art, 817.

EI se vor pedepsi, cu aceeaşl pedepsa dacă sunt culpabili de verî-unul din faptele indicate la art. 880.

Asemenea şi:

1. Dacă a omis cu doi de a. pnfbliea. Contractul social şi schimbările ulteriore în modurile prescris© de lege; •;

2. Dacă afi arătat în mod fals capitalul subscris sau versat;

3. Dacă au distribuit societarilor dividende evident fictive şi, cu chipul acesta, afi micşorat (capitalul social;

4. Daca cu doi afi; făcut preluări mal mari de eât cele permise prin actul social; . . '

5. Dacă afi ocasionat, cu

doi sau prin mijlociri de operațiuni dolose, falimentul societate!. Com. 144, 122,550, 169,265 § 2, 266; Ital. 863,

885 £ 3 Aprilie 1902. .ludecăiorul-sindic al falimentului care se va fi făcut culpabil de malversațiunl în administrațiunea sa, se va pedepsi cu maximul închisorii ; iar dacă paguba causată este mică, închisârea se va putea reduce pană la trei luni.

Disposițiunile acestui articol se vor aplica asemenea auxiliarilor şi celor însărcinați de către judecătorul-sindic cu executarea operațiunilor falimentului. -Com 727, 728, 733, 736; P. 8 346;. Ital. 864.

886. Se vor pedepsi cu maximul Închisorel acel cari, de şi n'ar fl complici în bancrută, se vor dovedi culpabili:

1. Că într'un faliment, cu bună sciință, aii distras, tăinuit sau disimulat, prin declarațiunl publice sau private, bunuri mobile sati imobile de ale falitului;

2. Că, In mod fraudulos, ati produs în faliment creanțe simulate In numele lor propriu sau prin persane interpuse;

3. Că aii săvîrşit verîunul din faptele arătate în art. 880, exercitând comerciul sub numele altuia sau sub nume simulat Aeeeaşl pedepsa se va aplica şi comerciantului care 'şl-a prestat numele

Ascendenții, descendenții, afinii şi soțul falitului carî cu sciință vor fi distras sau tăinuit valori sati alte lucruri aparținând falimentului, se vor pedepsi cu închisore corecțională. Com. 879, 888; P. 8, 48 urm., 53, 307; Ital. 865.

887. Creditorul care va fi stipulat, cu falitul, sati cu altă personă, avantagil în folosul său propriii pentru votul săîi în deliberările falimentului, sau în cererea de moratoriu, sati acela care, prin alte moduri de cât cele prevădute în art. 880, 'şl va fi procurat avantagii în sarcina activului falimentului, se va pedepsi cu închisore până la un an şi cu amendă până la 2000 lei. Corn. 836, 833, 848, urm., 889; P. 347; Ital. 866.

888. In caşurile prevădute de cele două articole precedente, sentința penală de condamnare va trebui să ordone:

1. Reintegrarea, dacă este caşul, la masa creditorilor a bunurilor safi valorilor sustrase şi restituirea celor în drept a sumelor ce ereditarele primise *fhr&* sâ-I fi datorat.

2. despăgubirea daunelor peatru sumele câte s'au constatat, cu rezerva despăgubirel şi a altor daune mal marî dacă s'ar dovedi în urmă;;

3. Anularea în privința tutulor şi chiar a falitului, a convențiunilor particulare ce vor fi fost încheiate pentru a procura creditorilor, avantagiele menționate în articolul precedent.

Dacă cererile pentru obieetele sus indicate nu au fost propuse In instanța penală, sau dacă fiind propuse a intervenit o ordonanță de neurmărire, sau o sentință absolutorie, acele cereri vor putea fi în urmă Introduse şi judecate înaintea tribunalului de comerciti. Com. 998, 886, 887, 890 § 8; Pr. P. 11, 129; Ital. 867.



LEGE ASUPRA PRESEI *)

*Prom. şi publ. la t3 Apr. 1862.*

*Avt* 9 L. 13 Apr. 1885. Fie-care tipograf este obligat a remite din ori-ce carte, broşură, diar sati ori-ce altă tipărire ce se va executa în atelierul şeii câte 3 exemplare bibliotecel centrale din Bucurescî, Bibliotecel Academiei române şi Bibliotecel centrale din Iaşi.

Orl-ce autor saii editor român, care va publica o lucrare din cele pomenite în articolul precedent, este supus la aceiaşi îndatorire.

Orl-ce abatere de la prescripțiunile art. 1 şi 2 din acostă lege se va pedepsi cu amendă de la 100 până la 600 leî.

Suma amendel o fixezâ tribunalul de prima instanță fără apel.

13. Librarul care se va dovedi că ține safi vinde cărți sau aite publicațiunî obscene şi oprite prin disposițiunile articolelor atingătore de jurnale, pentru întâia-şî dată se va osândi Ia o amendă (gWbă) de 2000 (1) lei, a doua oră la o amendă de 40001el, a treia oră la o amendă de 8000 Iei şi va fi tot-d'o-dată dator a se desface de librărie.

16. Tipografiile şi litografiile clandestine sunt oprite; se numesce clandestine totă atelia, care nu va fi declarată mal înainte secretarului de stat saii administrațiunilor pe la ținuturi; pretutindeni

*) \. *legea complectă in ealeciia Hamanffiu p. 1351.*

(1) In legea presei tote amendile, afara de cea prevedută. în art. 9, sunt socotite în leî vechî.

nade asemenea se vor găsi ele vor ti sfărâmate şi stăpânii sau depositaril acestora vor fi supuşi la o amendă, de'2000 lei şi unel închisori de 6 luni la monaetirefl).

17. Fie-care tipograf, saii litograf, este dator a tipări pe orl-ce operă, oare va eşi de sub tescurile sale numele şi domiciliul săii; tot acela ce va călca acesta disposiţiune va fi supus la o amendă de 1000 lei, fiind tras pe lângă acesta şi la răspunderea amendel şi a închisorel statornicită prin legea presei. Când opera publicată de el ar trage după sine urmări penale, tipograful sau litograful, < ce pentru a treia oră va. călca disposiţîunea de mal sus, adiea de a nu-şl pune numele şi domiciliul pe fiecare product al tescurilor sale, va fi dator a se desface de atelia sa.

37. Ori-ce foia periodică e datore a primi în colonele sale însciinţările oficiale ce i se vor trămite de către guvern, avend a le publica in cel d'intâiu număr, cu plata inserţiuHei. iară împărtăşirile oficiale, destinate a rectifica o erore sail a refusa orfalegaţiune ne adevărată, va fi datare a le tipări fără schimbare şi fără plată. '

Fie-care persond care va fi citată într'un jurnal sau prin nume sau indirect, va avea drept ca să cerâ reproduoerea răspunsului ce va socoti de cuviinţă a ee face, cu acesta însă ca să nu prindă mai mult loc de cât îndoit celui ocupat prin articolul care a provocat acest răspuns. Răspunsul acela va fi în al doilea număr, care va eşi de la depunerea la biuroul jurnalului, căci la din contra, pentru fie-care di de întârdiere, redactorul va plăti câte 120 de lei ştraf în folosul personeî citate prin jurnalul săîi şi la împotrivire, redactorul va fi executat de administraţiune la reprodu cerea răspunsului.

43 Dacă vre-un redactor saii garant răspundetor a vre-uneî fol periodice va fi acusat la tribunal pentru vre-un articol şi condamnat, sentinţa ce va da tribunalul competent este dator a o tipări în numărul următor al foii sale, fără plată de inserţiune şj vre-o schimbare.

44.. Acel; earl prin discursuri, prin strigări şi ameninţări rostite în locuri sau adunări publice, saii prin scrieri, prin tipăriri, prin desemnuri, prin gravuri, prin picturi sau embleme (1) vîndute saii distribuite, puse în vîndare saii expuse In loourl şi adunări publice, sail prin plaearde şi afişe expuse la ochii publicului, vor urma în contra disposiţiunilor ce vor fi preoisate prin articolele; următore, sunt supuşi penalităţilor ce prin ele se .vor precisa.

45. Ori-ce atac în contra personeî Domnitorului, în contra drepturilor şi autoritătel sale, în contra drepturilor şi autoritătel corpurilor legiuitore, în contra legilor contitutive ale ţăreî, se vor pedepsi cu închisore de la 2 luni până la 2 ani, şi cu globire de la 300 până la 5000 leî. P. 77.

46. Orî-ce injurii în contra corpurilor legiuitore se va pedepsi cu o închisore de la o lună la I an şi cu globire de la 100 până la 3000 lei. P. 299.

47. Orî-ce atac în contra religiei domnitore şi a celor-lalte rituri recunoscute, precum şi orl-ce atac în contra clerului, în contra principiului proprietăţel şi a drepturilor familiei va fi pedepsit cu închisore de la o lună până la 2 ani, şi cu globire de la 100 până la 3000 leî. P. 181.

48. Orî-care va aţâţa la ură sau la dispreţ în contra guvernului, la ură sau dispreţ,a locuitorilor unora în contra altora, va fi pedepsit cu închisore de la o lună până la 2 anî, şi cu o globire de la 100 până la 4000 lei. P. 181.

49. Ori-ce atac în contra respectului ce se datoresce legilor şi a inviolabilitate! prin ele consfinţită, orî-ce apologie (1) a faptelor calificate de crime sati delicte prin legea : penală vor fi pedepsite cu închisore de la o lună până la 1 an si cu globire de la 50 până la 1000 lei. P.294, 296, 297.

50. Publicarea sati reproducerea făcută cu rea credinţă a unor veşti mincinose, a unor documente închipuite, falsificate, sati pe nedrept atribuite altora, când nisce asemenea

(1) Restricţiunile aduse libertate! comerţului prin acest articol, credem aii abrogate ca incompatibile cu libertatea muncei, comerciuluî şi cu respectul datorit proprietate! consacrate de Constituţiune, şi de fapt, au şicădutîn desuetudine. *Crheţu.*

(1) Emblema <orî-ce semn coprinde'tor de un înţeles care, direct saii indirect, ar coprinde un atac în contra ordinului public) Nota ediţiei oficiale.

(1) Apologie (cuvinte în f;ivor). Nota ediţiei oficiale.

veşti ar fi de natură a turbura linişte publică, sail a vătăma morala publică, sati ar fi de natură a aduce dispreț asupra agenților autoritate! publice, va fi pedepsită cu o închisore de la o lună până la 1 an si cu o globire de la 50 până la 1000 lei.

51. Orî-ce desfăimare în contra depositarilor sati agenților autoritate! publice pentru fapte relative la funcțiile lor va fi pedepsită cu închisore de la 10 dile până la 1 an şi cu globire de la 100 până la 3000 lei.

Legiuirea de față, însă, nu opresce dreptul discuțiuneî acturilor guvernului şi a miniştrilor.

52. Ori-ce atac în contra onoreî şi demnitate! Suveranilor streini, şi a representanților lor, se va pedepsi cu închisore de la 15 dile până la 6 luni si cu globire de la 200 până la 2000 leî. P: 299.

53. Orî-ce defăimare sati injurie în contra fețelor particulare, va fi pedepsită cu închisore de la o lună până la 1 an si cu globire de la 50 până la 2000 leî, safi de una numai din aceste două pedepse după împrejurări.

54. Nimenî nu pote fi tras la răspundere pentru cuvintele rostite In 'sînul corpurilor legiuit6re sati pentru documente reproduse sail alte documente ce sar tipări din ordinul lor

55. Nu se va putea urmări reproducerea exactă a şedințelor publice a corpurilor leginitore, făcută cu bună credință prin jurnale; vor fi însă datori aceî jurnalişti car! vor reproduce desbaterile camerilor înaintea publicare! lor oficiale prin procesele-verbale ale Adunare!, a rectifica întâiti orî-ce neexactitate din partea lor care ar fi injuriosă sail nepotrivită cu cuvintele rostite în Cameră, sati vor atribui unul orator vre-o rostire de natură a-I atrage ura şi dispreţul publicului. Asemenea vor fi datori a publica în acel întâiti No. orî-ce rectificare sar cere de către vre-un orator în conformitatea proccsului-verbal oficial; la din contra urmare din partea lor, pentru întâia oră vor fi pedepsiţi cu globire de la 600 până la 2000 lei; iar pentru a doua oră cu închisore de la 10 dile până la 1 an.

56. Nu va avea loc de urmărire pentru defăimare sati injurie reproducerea cuvintelor rostite sati înscrisurile presintate înaintea tribunalului,

57. Este oprit d'a reproduce desbaterile proceselor pentru defăimări sati injurii, în care procese dovada faptelor defăimător© nu este admisă de lege: căci la din contra, se va aplica penalitatea prevăzută la art. 55.

58. Este oprit de a deschide în public subscripţiun!,care ar avea de scop de a desdauna de globire sad oheltuell sati-pagube ocaşionate de.laaplicaţiunea legiuire! de faţă ; la din contra urmare penalitatea va fi de la o lună de închisore până la 1 an şi o globire dala 100 până 1000 leî.



62. In urmărirea proceselor de defăimare sati de calomnie, nimenuî nu-I este ertat a produce dovedi sprijinitore, de cât numaî în potriva singurilor funcționari publicî în a lor atribuțiune, şi în potriva celor ce vor fi lucrat într'un caracter public. In acest cas faptele imputate vor putea fi dovedite prin disele dovedi înaintea tribunalului competent fără d'a fi împedecat şi pîrîtul a-şî arăta ale sale din contra dovedi tot prin acelaş canal.

Adeverirea faptelor imputate aperă pe autorul imputaților de orî-ce pedepsa, precum şi neadeverirea lor nu '1 scutesce de pedepsele hotărîte în asemenea cas. P. 296.

LEGE ASUFKA PATENTELOR »)

*Prom. şl publ. la 27 Martie I8G?*

18. PatentabiM este dator a înfăţişa patenta sa ori de câte orî va fi cerută de agenţii autorităţilor administrative şi judecătorescl.

1) Nimenea nu va putea formula vre-o cerere nici a face vre-un act judecătoresc relativ la comerciul, industria sati profesiunea sa, până ce maî întâiti nu va înfăţişa patenta la care este imposat.

2) Impiegaţii ce ar contraveni Ia acesta disposiţiune, vor fi supuşi unei amende de la 100 pâiiă la 500 leî (I).

3). Urmărirea acestor amende se va face de către procurori înaintea tribunalului competent.

4). Acela care va exersa comerciul sail industria, fără să plătescă dreptul patentei, precum şi acela care se va servi cu pa-

*) *V. legea complectă în Colecţia Hamangiu p. 1359.*

(Ii Acesta amendă e socotit;! în leî vechi.

tenta altuia, va fi supus la îndoita taxă pentru tote lunile-cari va fi păgubit fiscul.

Aoâsta îndoită taxă nu va putea? covârşi îndoita taxă pe un an.

1*. Patentabilul care va pierde patenta sa, va putea reclama altă duplicată prin prefectura locală cu obligațiunea d'a fi supus la amenda prevădută la art. 2, § 18 (lj în cas d'a se dovedi că a făcut cu cea d'intâiu patentă vre-o întrebuințare păgubit6re fiscului.

LEGE PENTRU CONSILIILE JUDEȚENE »)

*Prbm. şi publ, la 2 Apr. 1864*

26. L. 1 Martie 1883. Nimeni nu,pote, retuşa funcțiunile ;de membru al consiliului județian la care sar alege, nici a se demisiona înaintea termenului mandatului său, de cât pentru cuvintele următore:

*a)* Vîrstă de 60 ani, împliniți;

*b)* Orânduirea îu serviciul Statuluî şi mandatul de deputat sau senator;

(^îndeplinirea anterioră de funcțiunea de consilier

în curs de un termen d'arindul; < ~

*d)* Boia şi infirmitatea corporală sad o altă forță majoră dovedită; '

Consiliul județiatihotăresce asupra admisibilitate! cuvintelor refusului.

Orî-cine fără legiuite cuvinte admise de consiliul județian, ar refusa disele funcțiuni sau s'ar demisiona înaintea termenului mandatului său. ori nu va voi sft păstreze jurămîntul Cerut de art. 37, se va îndatora a plăti o amendă de la 150 până la 600 (1) leî iii folosul județului. ;

Cătimeă atnendel se pronunță de consiliul județian şi încasarea eî se urmăresce de către prefect; e6nform legeî de urmărire.

37 L. 31 Maiu 1894. După verificarea titlurilor, membrii consiliului județian depun următorul jurămînt în manile prefectului:

„Jur credință Regelui şi supunere Constituțiune! şi legilor țăreî mele."

Nici un membru nu pote lua parte la deliberațiunO până a nu depune acest jurămînt

Membru care 'l-ar re-

(1) Art. 2 § 18 nu există, probabil cîl e vorba de art. 18 § 2.

*) V. legea complectă in colecția Haniangiu p. 136S.

-li Acesta amenda e socotita în lei noi.



fusa se-consideră ca demisiooat şi eade sub previsiunile art. 26 din legea de fată, , •

Pentru înlocuirea lui se vaproeede conform art. 80.

42. L. 31 Mai 1894. Tote încheierile se fae cu majoritate absolută q voturilor membrilor present!.

In cas de împărțirea voturilor, propunerea este respinsă.

Când un consilier județian va fi lipsit de la o sesiune ordinară fără scusă legitimă, admisă de consilia,- va fi declarat demisionat de către consiliul județian în prima ședință a sesiune! următore şi i se va aplica amenda prevădută în art. 26 al lege! de fată.

75. L. 31 Mai 1894. Orîce întrunire a consiliurilor județiane carî s'ar constitui şi ar delibera, afară de timpul şi contraria modului arătat de articolele 31,32, 33, 34. 35, 36 şi 37, este nelegalâ.

Ori-ce act saii încheere s'ar face într'o asemenea întrunire se consideră ca neurmat şi nu pot avea nicî un efect.

In asemenea cas, prefectul ia măsurile trebuitore pentru ca adunarea să se despărțescă îndată.

El redige procesul-verbal despre cele întâmplate şi'1 transmite ministerului public spre legiuita urmărire prin canalul judecătoresc.

Consilierii ce vor fi luat parte la întruniri nelegale se vor pedepsi cu Închisore de la o lună până la 2 ani; tot aeea hotărîre 'I pote declara excluşi din consiliu şi neeligibilî în consiliile județiane pe timp până Ia 4 anî, socotiți din diua cohdamnărel.

Pentru consilierii însă cari ar dovedi că, de şi aii asistat la asemenea Întruniri nelegale, nu s'au împărtăşit la încheerl eşite din atribuțiunile consiliului sau vătămătore interesului general, tribunalul va putea admite împrejurări atenuante şi reduce pedepsa.

LEGE PENTRU ADOPTAREA SISTEMULUI METIUC DE MESUUÎ ŞI GREUTĂȚI ÎN ROMÂNIA *)

*Prom. şi publ. la 21 Sept. 18(14.*

22. Agenții însărcinați cu verificările greutăților şi măsurilor, vor confisca tote măsurile şi greutățile cari n'ar avea forma saîi n'ar fi făcute de materiile prescrise; asemenea care vor fi alterate, r6se săîi turtite, precum şi riiăsu-

*) V. Legea complectă in colecția Hamangiu p. 1407.

rile vechi ce se vor în us. Aceste măsuri, dapunendu-le la poliția locală safi la sub-prefectură, se vor strica, şi materialul din care afi fost făcute se va confisca drept amende.

Aceste dispoziţiunl nu vor prejudeca întru nimic pedepsele dictate de legea penală pentru facerea şi întrebuinţarea de măsuri şi greutăţi falşe. P. 394.

LEGE DE EXPKOPKIATinîiE PENTRU CAUSĂ DE UTILITATE PUBLICĂ *}

*Piom. şipubl. la 20 Oct. 1S04.*

9. Comisiunea primesce în curs de 10 dile întregi observaţiunile şi reclamaţiunile interesaţilor ; ÎI chămă de câte ori găsesce de cuviinţă.

După expirarea termenului ea formulează părerea sa.

Ea trebue să-şî termine lucrările în timp de 15 dile de la adunarea sa. Preşedintele comisiunel le va comunica fără întftrdiere prefectului, pe lângă procesul-verbal coprindetor opiniuneî comisiunel. (ntâmplându-se ca membrii comisiunel să nu se întrunescă, sau întrunindu-se să nu-şl termine lucrările în termenul statornicit, atuncî se va trage la sorţi o altă comisiune.

Aceî carî afi motivat numirea unei alte comisiunî neputend justifica absenţa satt nedeterminarea lucrărilor, se vor supune la o amendă de la 100 până la 500 lei (1) Asupra acestui cas, statuiază consiliul permanent al judeţului, cu dreptul de recurs la Consiliul de Stat.

La cas d'a nu se întruni, sail do a nu sfîrşi lucrările nicî acesta a doua comisiune, atunci sub-prefectul în trei dile va constata acesta printr'un proces-verbal, şi va trimite prefecture! procesul-verbal şi tote actele relative, şi va decide comitetul permanent.

45. L 9 Febr 1900. Arbitrul care după ce a primit însărcinarea ce i se încredinţase, va lipsi fără motiv legal, se va supune la o amendă de la 100 până la 600 (2) de leî, care sa va pronunţa de către arbitrul-president.

Arbitrul condamnat are dreptul să facă oposiţie în termen de 8 dile de la notificarea condamnare!.

**) V. legea complectă în colecția Hamangiu p. Ml.*

(1) Ace'stă amendă e socotită în leî vechi.

(2) Acesta amendă e socotita în leî noî.



Acesta oposiţie se j udecă definitiv dc arbitru 1-president.

In cas de lipsă a unu! arbitru, se va procede conform art. 42. aliniatul al 4-lea; putendu-se, în asemenea cas, amâna judecata pentru a doua di de lucru fără alte citaţii.

49. L. 9 Febr. 1900. După cercetarea pricineî arbitral-president ridică şedinţa şi comisia se retrage cu grefierul sau ajutorul luî în camera de chibzuire. Acolo, fără a putea eşi arbitrii hotărăsc în majoritatea de voturi cifra indemnisărel

La cas când fie-care din ceî 3 arbitrii ar fixa o cifră deosebită, cifră intermediară, adică nici cea maî mică, nicî cea maî mare, se va considera ca vot de majoritate. Spre exemplu, arbitrul A fixăză cifra 10, arbitrul li cifra 50, arbitrul C cifra 20, indemnisarea va fi de 20. Hotărîrea va li motivată. Dacă unul din arbitru remâne în minoritate şi el va fi dator a'şî motiva opinia, refusul de a o motiva va fi pedepsit cu amendă de 500 lei, (1) pronunţată de arbitrul-president, fâra ca lipsa de motivare a minorităţeî să p6tă atrage nulitatea decisie! majoritate!.

LEGE PENTRU POLIȚIA RURALA *)

*Prom. şi publ. la 25 Dec. 186i.*

Art, 84. Orî-care locuitor din comună nu va voi a sări să prindă pe făcătorii de rele va plăti o amendă de 20 până la 100 leî noi în folosul păgubaşului; când amenda ar covârşi suma pagubei, prisosul va fi în folosul casei.

Dacă Insă locuitorii vor dovedi, că fără greşelă din parte-le n'au putut prinde de veste despre ivirea făcătorilor de rele, atuncî vor fi apăraţi de răspundere.

85. In cas de foc la case, în sat, Ia bucate încă neadunate de pe câmp, la şire de pae şi altele, păzitorii vor fi datori a da alarma şi sătenii a sări cu toţiî spre a da ajutor la stingere întocmai ca şi la prinderea fâcătrîlor dc rele.

Asemenea maî sunt datori sătenii a cerceta şi a descoperi pe dătătorii de foc.

Orî-care locuitor din comună nu va voi a sări să

*(1) Ace'stă amendă e socotită în leî noî.*

**j V. legea complectă în colecția Hamangiu p. lâOt.*

stingă focul, ca şi pentru nesărirea, la prinderea făcătorilor de rele, va fi supus la amenda prevădută în art. 84 de mai sus, cu esccpțiunea cuprinsă în aliniatul din urmă al acelui articol.

86. Cel ce se vor dovedi că aii cunoscut pe dătătorii de foc şi nu (1; ca complici aî acelora şi vor fi răspundătorl si de paguba către cel ce a suferit.

Prevenitul pentru asemeni tăinuiri va scăpa de pedepsa şi de răspunderea prevădută maî sus, atât în cursul instrucțiune! procesului contra luî cât şi chiar după ce s'a osândit şi trimis la închisore, îndată ce va denunța pe dătătorii de foc.

90. Orî ce proprietar sau posesor de vite va fi dator a face cunoscut primăriei de ivirea bolel între vitele sale sub osândă de o amendă de la 36 până la 60 leî noî.

La asemenea cas proprietarul va fi obligat a determina locul, unde să se închidă vitele bănuite precum şi locul unde să se țină cele contagiate şi a nu le lăsa să comunice cu vitele celor-lalțî.

Iar pentru tăinuirea bolel vitelor cornute, amendile de mal sus vor putea fi îndoite şi chiar a fi schimbate în închisore de la 16 dile până la 3 luni

95. Consilierii comunali co vor ne îngriji aplicarea acelor măsuri şi regulamente se vor pedepsi cu amendă de la 10 până la 50 lei.

103. Deosebit de despăgubirea civilă la care pot fi supuşi pentru pagubele ce vor fi causat, se vor pedepsi şi cu amenda de la unul până la 25 leî (1).

1. Cel ce va aprinde foc prin câmpii, țarini, lived! şi sădiri într'o distanță mai mică de cât de 30 stânjinl de locuință, păduri, pârMge, pometurl, garduri, clăi de grâne, de pae sau de fân;

2. Cel ce 'şî-a luat pe ascuns şi însuşit fără învoirea proprietarului struguri şi orî-ce fel de alte fructe, din vil, grădini, livedl şi pometurl;

3. Cel ce a tăiat sati frânt crăcile arborilor roditorî după proprietatea .iltuia:

4. Cel ce a frânt altoile, sad a jupuit cdja arborilor pe pici6re, după țiroprietatea altora;

5 Cel ce a astupat şanuirile, a dărâmat, ridicat -.au, rupt îngrăditurile, a lâiat mărăcinii gardurilor altora;

0. Cel ce a introdus fără consimțimîntul proprietarului, vite în orl-ce lei de livedl, fâneţe, vil, răsadnițe dt copaci roditori Şi ... asemeni sădiri;

7. Cel ce a stricat, spart, sau ars gardurile şi întinderile comunei sau parliculare;

8. Cel ce a intrat călare sati cu trăsura pe locuri semănate;

S). Cel ce a tăiat saii distrus grâne în spicuri sau alte asemeni producte;

10. Cel ce va ucide cu rea voință pe loc străin, dobitoce de orî-ce fel sau câini de pază;

11. Cel ce va frânge sati sfărâma instrumente de munoă a pămîntului în timpul lucrului;

12. Cel ce vor strica drumuri publice, prin săpături, arături, ridicare de pietre de podinî şi alte asemenea.

109. Urmărirea infracțiunilor rurale, afară de acele anume prevedute de codul penal, se prescriu în termen de o lună de la a lor comitere.

(1) Probabil din erore, aci s'a omis, în M. Of. cuvintele: *ii vor a rata autorităților se cor pedepsi.* Ghețu.

ti) Tote amendile ce se prevєd atât în acesta lege cât şi în cele următore sunt socotite în leî noî.



## LEGE PENTRU ÎNFIINȚAREA DREPTULUI DE LICENȚA ASUPRA COMERCIANȚILOR RECTURILOR SPIRTOASE *)

*Prom. şi publ. la 1 Apr. 1873.*

11. Orî-cine va fi vîndut băuturi spirtose fără a poseda licența pentru exercitarea acestui comerciu, se va pedepsi cu conliscațiunea băuturilor găsite în posesiunea sa şi osebit cu o amendă egală prețului pentru un an al licenței ce ar fi trebuit să posede.

Aceiaşi penalitate se va aplica şi acelor debitanțl cari nu vor întruni una sati mal multe din condițiunile prevădute la art. 8, precum şi acelora carî ar întrebuința sub nume de servitori la vîndarea băuturilor persone cari nu întrunesc condițiunile art. 8.

Pe lângă amendă se va închide şi stabilimentul.

17. Agenții numiți la art. 13 de maî sus sunt responsabili, fie-care în circumscripțiunile în care e-

*) *V. legea complectă in < lecția Hamangiu p. 1534.*

xercită funcţiunile lor, de constatarea la timp a contravenţiunilor la legea de faţă.

Se va pedepsi cu o amendă de la 800 până la 1000 lei agenţii cari vor fi tolerat vîndarea de beuturi spirtose fără cavîndătoril să posedă licenţa cuvenită

Amenda se va hotărî de către ministrul financelor şi se va plăti în termen de 3 dile de In cerere.

LEGE ASUPR4 REGIMUMiT ÎNCHISORILOR *)

*Prom. şi publ. la 1 Febr. 1874.*

TITLUL I

Despre regimul general al închisorilor.

1. *a)* închisorile se împart în închisori de prevenţiune şi închisori de osândă;

6^ închisorile preventive se împarte în două categorii: închisori preventive pentru delicte, închisori preventive pentru crime.

Ele pot fi în acelaşi edificiu;

*c)* închisorile de osândă se împart asemenea în mal multe categorii corespundetore cu pedepsele pronunţate de legea penală şi anume în:

închisori de pedepsa corecţională şi poliţienescă;.

închisori de muncă silnică;

închisori de reclusiune;

nchisorl de detenţiune.

Osândiţi! la închisorea poliţienescă vor putea face osânda lor şi în aresturile preventive. P. 1—26.

2. Tote închisorile vor fi împărţite în divisiunî pentru femeî, bărbaţi majori şi minori, fără comunicaţie între dinşiî, supuse regimului penitenciar celular mixt. Ele sunt puse sub autoritatea directă a Ministerului de Interne, cu o administraţiune centrală specială, având de şei' imediat un director general

3. Modul privegliiereî închisorilor, atribuţiunile respective ale impiegaţilor încliisoreî, ale prefecţilor, ale primarilor, şi a verî-căror altor delegat! de autoritatea administrativă, vor fi hotărîte după propunerea Ministerului de Interne prin regulamente de administraţiune publică, întărite şi promulgate prin ordonanţe princiare

4. Un regulament general şi uniform va regula serviciul şi regimul închisorilor centrale de pedepsă; un alt regulament va aşeda regimul închisorilor preventive.

5. Pe lângă fie-care închisore se va înfiinţa comisiunl de priveghiare şi se vor putea admite ori-ce societăţi de patronare liberă, ce s'ar presinta spre a lucra la reformarea morală a condamnaţilor.

Ministerul de Interne va judeca timpul oportun când asemeni instituţiunî vor putea fi înfiinţate.

Atribuţiunile comisiunilor de priveghere şi admiterea societăţilor de patronagiu se vor regula printr'un regulament de administraţie publică.

Pot fi de drept membri unor asemeni comisiunl: preşedintele şi procurorul general al curţel de casatiune, şi primarul capitalei, pentru închisorile din capitală Pentru închisorile aşedate prin districte: preşedinţii curţilor de apel, procurorul tribunalului, do! membrii din consiliul general al judeţului şi primarul oraşului.

In judeţele car! nu sunt reşedinţa curţilor de apel vor fi de drept membrii al comisiunilor de priveghiare, preşedinţi! tribunalelor de judeţe

6. Toţi agenţii şi funcţionarii însărcinaţi cu administraţiunea şi paza în chisorilor sunt numiţi şi revocaţi de ministrul de interne; funcţionarii cu retribuţiuneamensuală peste 100 lei vor fi confirmaţi prin un decret princiar.

TITLUL II

Despre regimnl închisorilor de preveniţi şi acusaţi.

7. Se va înfiinţa în fiecare reşedinţă de judeţ, treptat şi după mijlocele de cari judeţele vor dispune, câte o închisore de prevenţiune.

8. Preveniţii sau acusaţiî vor trebui să fie în deosebi închişi în chilii singuratice, îndestul de spaţiose, sănătose şi bine aerisite. In timpul dilel cel cari vor voi a lucra, se pot întruni în atelier sau săli comune. Insă sunt învoiţi a lucra în chilia lor toţi carî vor cere acesta

De asemenea, după cererea judelui de instrucţiune, procurorului sau preşedintelui, eî vor putea ti ţinut! la secret în chiliile lor.

După săvîrşirea cercetărilor poliţienesc!, preveniţii trimişi în judecată vor putea comunica cu advocaţii şi apărătorii lor; eî vor putea comunica cu

*) Ace'stă lege, fiind in prea strânsă legătură cu codul penal, o dăm în întregime.

rudele lor cele de apr6pe învoite de regulamente.

Dacă, şeful stabilimentului va-ft găsit de socotinţă, pentru interesul justiţiei, şi siguranţei, să nu învoiâscă asemeni comunicaţiuni verî-unul arestat, el va trebui mal întâiu să-şl supună părerea judecătorului de instrucţiune.

Dacă acest judecător va popri pe t6te sati pe unele persone din cele în drept de a comunica eu arestatul preventiv sati acusat, asemeni comunicaţiunl nu vor putea fi învoite sub nici un pretext pe cât timp proprirea nu va fi revocată, până la terminarea instrucţiunel prin darea definitivei ordonanţe a judecătorului de instrucţiune.

9. Preveniţii şi acusaţiî vor putea să se aplice la tdte meseriile împăcătore cu securitatea şi ordinea închisorilor; preţul prins pe munca lor '1 trag el fără împărţălă. EI vor putea fi întrebuinţaţi numai la lucrări interiore de menagiii în camerele în cari se află închişi.

Eî vor putea fi învoiţi a păstra cărţi şi alte obiecte necesare, permise de regulament.

## TITLUL III

## Despre închisorile de osândiţi şi despre regimul acestor închisori.

### CAPITOLUL I

### *Despre închisorile de osâtidiţl la muncile silnice.*

10. Osândiţi! la munca silnică vor face osânda lor în stabilimente anume înfiinţate pentru închisori de munci silnice. Asemeni închisori se vor aşeda pe lângă salinele în exploatare, mine, porturi saft alte stabilimente de lucrări publice. P. 10 urm

11. Osândiţil vor fi închişi în deosebi prin chilii îndestul de spaţiose, sănătose şi bine aerate. In dilele de lucru el se întrunesc la localul de muncă şi sunt supuşi la regula tăcerel.

Eî vor fi aplicaţi la tăerea sărel şi vor fi feriţi de totă comunicaţiunea cu lucrătorii eel liberi, carl s'ar găsi întrebuinţaţi în exploatare.

Aplicarea lucrare! industriale şi învăţătura meseriilor este de asemenea prescrisă pentru osândiţii, cari ar fi făcut un număr ore-care de anî în extragerea sărei şi care ar fi



în anii de pe urmfc al duratei «sâţideî; Jpr. sRegulamenţul |aeb,işoreî ys hotărît numărul arestaţilor şi condiţiunile lor de admisibilitate la învăţătura meseriilor precum şi natura acestor meserii.

12; Productul muncei osânditulul .este de dsept al Statului, cu; tute acestea o i>arto din acest product, care nu va trece peste trei deciml pentru forţaţi se va lăsa în folosul osânditulul, ;#n «are *o* parte sâ-î, fia pentru îndulcirea traiului luî în închisore şi o parte să-I fie păstrată până la liberare. Partea disponibilă în închisore nu pote trece peste jumătatea legiuită.

Masa sau banii în păstrare pentru timpul liberărel Iul staii ne atinşi în tot timpul înehtsorel lui; aceşti toni se ,vor pune în disposiţiunea liberatului Iti regulii»- prescrise de regulamente, spre a se asigura cât mai bine destinaţiunea lor şi a împiedica cât se pdte de a face o rea întrebuinţare de dînşiî..

18. Osânditul nu va putea primi nimica de din afară; din banii disponibili din preţul muncei lor, el va putea «â-şl îndulcescă traiul, cumpărând obiectele, învoite. ,prin regulamentul închisorel,

### CAPITOLUL II

### *Despre închisorile de reclusiune.*

14 Osândiţil la reclusiunî-vor faae .osânda :10r tu - stabilimente anume înfiinţate pentru închisori de reclusiunî.

Aceste închisori vor, fi aşedate în localurile hotărîte de guvern. P. 15 urm.

15. fie-care. osândit va fi închis într'o chilie îndestul de spaţiosă, sănătosă şi aeratăj în timpul dilel toţi osândiţil vor fi întruniţi şi supuşi la Îndatorirea de a pâdi tăcerea.

Tot osânditul va fi întrebuinţat la lucrări industriale şi de meserii în regulile şi în condiţiunile prescrise de regulamentul închisorel.

Osândiţil la reclusiunî vor face munca lor înăuntrul stabilimentului, afară de un mic mumăr, aleşi din cel mal cu bune purtări, cari pot să fie întrebuinţaţi la cultura grădinilor stabilimentului.

Parte din productul muncei care urmăză a se l&sa reolusionarilor, în termenele art. 12 nu va putea trece peste patru deciml din acel product

16. Osânditul la reclusiune '*hu 'via*' putea nimica p r M i o e «far»,' fără autorisaţiunea şi mijlocirea şefuliilstabilimentului.'. „..-..'..

Din partea disponibilă asupra legiuitei de patru decitnl, arestaţii in reclusiune vor putea cumpăra pentru Îndulcirea traiului lor din înăuntru obiectele învoite de regulamentul închisorilor. ' n-

CAPITOLUL III

*Despre închisorile ele corecţiune.*

<1<7, Osândiţi! la închisore vor primi osânda lor în stabilimentele numite: casa de eorecţiunie. P..24; urm • • ' •

18. Eî vor locui in deosebi prin chilii îndestul de spaţi6se, sănetose şi bine aerate. In dilele de lucru el pot fi întruniţi prin SBle safi ateliere Comune, dar sunt îndatoraţi să se supună, la regula tăcere!. Toţi car! vor preferi a sta deosebit - în timpul dileî, vor putea fi Învoiţi după-cererea lor a lucra în chiliile lor. •

19. OsândiţiI Ja Închisore se vor aplica la lucrări'de meserie compatibilă eu ordinea stabilimentului. Afară de adăsta, se va înfiinţa pe lângă fie-care j casă <Je core6ţiUne *O* ex- J pWătaţie agricolfijth care" VOT fflntrebuinţattideîmaî tineri si cu mal bune purtări.'-' • •• • •

Partea dîh productul muncel care se Va putea lăsa în folosul osânditul ut la corecţiune, nu va trece peste cele 5 ^eciml.

20. Osândiţi! din acesta, eategorte vor putea păstra ia el cârtişi unele'obiecte trebuinei6Be, învoite de regulament.

EI pot încă din porţia productului muncel ce se lasă în folosul lor să-şî îndulcăscă posiţiunea prin cumpărarea unor obiecte învoite de regulament.

CAPITOLUL IV

*Despre închisorile de femei.*

21 Se vor afecta închisori deosebite pentru femeile osândite la munci silnice, pentru!cele de la reclusiune şi pentru cele de la închisore. P. 11,19,26.

22. Pe cât timp'numărullor va fi mic, ele pot fi cuprinse şi într'un singur stabiliment, dar în despărţiturldeosebite, fără de nici o «omunieaţiune şi sub tratamente conform cu cele prescrise în capitolile de mal sus, pentru fie-eare din, categoriile penale, cu excepţie de paragraful 2 din ari. 11.



23. Priveghiarea de pază înteriord a închisorilor de femei se va face de persona de sexul lor.

CAPITOLUL V

*Despre nevârstnicî.*

24. Nevîrstnicil, condamnaţi în virtutea art. 62, 63 şi 65 din codul penal, vor fi închişi în virtutea art. 64. din codul penal , îu ,ca,se speciale, car! vor purta numele de case de educaţiune corecţională; el vor fi supuşi la sistemul celulelor de nopte, se vor întruni diua fără a fi supuşi, la regula tăcereî.

25. (Jopiiî osândiţi se vor întrebuinţa de preferinţă la lucrări agricole, spre acest sfîrşit se va deschide o exploataţie agricolă pe lângă fie-care casă de educaţiune corecţională.

In întrul închisore! se vor înfiinţa ateliere de meserii agricole, cu cari se vor deprinde nevîrstnicil.

După cererea unor particulari, înfăţişând tote garanţiile datorite, li se vor putea încredinţa orî-care din nevîrstnicii deţinuţi cu mal bune purtări.

Aceşti copil vor urma a sta sub priveghiarea .administraţiei.

26. După un ore-care timp de şedere în stabiliment, copiii cari se, vor fi purtat bine, vor putea fi aşedaţî la învăţătură pe lângă cultivatori sail pe lângă meseriaşi, oferind tote condiţiunile de moralitate dorite, păstrând şi administraţia dreptul de a priveghia pe aceşti copii, de a-î retrage şi de a hotărî reaşedarea lor în casa de corecţiune, dacă purtarea lor sail a patronilor lor o va motiva.

27. La eşirea din casa de educaţiune, fie-care nevîrstnic eliberat va căpăta un rind de haine, i se va plăti cheltuiala drumului pân? la locul destinat şi când se întorce în mijlocul familiei Iul ya căpăta şi .o mică sumă de bani pentru înlesnirea aşedăre! lui Regulamentul închisorel va fixa başele după cari vor urma a se elibera aceste obiecte,

TITLUL IV

închisori de recidivă.

28. Toţî individil oari după ce au fost condamnaţi o dată la munci silnice, fie la reclusiune, fie la închisore, vor fi loviţi de o altă osândă, fie la

munci silnice, fie la reclusiune, fie la închisdre se vor Închide în stabilimente anume înființate pentru Închisori de recidivă.

29. Tot osânditul în recidiva va sta închis singur di şi nopte, într'o chilie îndestul de spațidsă, sănetdsă şi bine aerată.

30. EI va fi supus în chilia sa la muncile prescrise de regulamentul închisorel.

El nu va avea dreptul asupra productului muncei lui după cum se rostesce în art. 12, 15 şi *ld,* decât în proporțiunile următore:

Pentru munca silnică două deciml;

Pentru reclusiunî treî deciml;

Pentru închisore patru deciml.

Fie-care osândă anteriorâ va atrage pentru arestat reținerea de o decime din productul muncei, ce i s'ar cuveni în osânda în care se aflä, fără ca acesta reținere să potă coborî legitima productului muncei mal. jpş de o decime.

31 Regulamentul va hotărî obiectele ce fie-care arestat va fi învoit a cumpăra pentru îndulcirea posițiune! sale.

32. Fie-care arestat va fi i visitat o dată pe săptămână j de medic şi institutor. ]

Duhovnicii, membrii co- | misiunilor de priveghiare şi funcționarii închisorii vor avea intrarea în chi- 1 liile osândiților la orele fixate de regulament.

33. Vor putea fi învoiți a visita pe osândiți:

1. Rudele lor;

2. Membrii societăților de caritate şi de patronare, organisate în regulile legale;

3. Maeştrii şi agenții lucrărilor industriale Introduse în închisore;

Orl-ce alte persone carî vor avea învoirea administrației.

Insă şeful stabilimentului, pe răspunderea sa şi pe motive mari de ordine j şi de securitate, va putea : suspenda visilările, cu îndatorire de a încunosciința de îndată pe administrația superioră.

34. Două ore cel puțin pe di vor fi hărăzite osân- i diților pentru şcolă, pen- ] tru visitele autorisate, pentru citirea cărților ce li se | vor da după autorisația administrației superiore.

35. Se va lăsa cel puțin o oră pe di fie-căruStl arestat pentru preumblare | şi exercițiu la aer, dar tot | singur.



36. Arestații în etate de 70 anî în sus nu vor mal ti supuşi la regimul singurătâțel de di şi de nopte.

Vor putea fi întruniți diua, şi se vor putea ocupa la un loc la lucrările ce li se vor rîndui.

## TITLUL V

### Cheltuelile închisorilor

37. Cheltuelile de construirea, de reparații şi de întreținerea închisorilor de munCÎ silnice, de reclusiune şi de corecțiune, cele ale caselor de educațiune corecțională, cele ale închisorilor de recidivă sunt pe sarcina statuluî.

Cheltuelile de eonstrucțiunî, de reparațiunl şi de întreținerea închisorilor de preveniți şi acusațl, aşedate pe lângă fie-care tribunal, precum şi închisorile de prin plăşl şi comune, pentru asigurarea arestațilot în transferarea lor de la o închisore la alta, sunt pe sarcina județului.

Cheltuelile de construcțiune a închisorilor privitore pe Stat, cât şi subvențiunile ce se acordă în virtutea art. 44 consiliilor județene, nu se vor putea face de cât numai cu legi speciale votate de ambele Corpuri Legiuitore, şi acesta numai lâ timp când financele țării vor permite.

38. Cheltuelile ordinare privitore pe închisorile puse în sarcina Statului sunt:

1. Cheltuelile de întreținerea şi reparația binalelor;

2. Cheltuelile de pază de administrație cu cancelaria, de hrană, de mobilare, de curățenie, de încălzire, de îmbrăcăminte şi altele mărunte;

3. Cheltuelile pentru tratamentul arestaților bolnavi.

4. Cheltuelile trebuinciose pentru organisarea lucrului, pentru învățătura elementară şi îmbunătățirea morală a arestaților.

## TITLUL VI

### Dispozițil generale.

39. Osândițil pe mal puțin de trei lunî de închisore vor putea face osînda lor prin districte în casele de aresturi județene, unde li se vor deschide o despărțitură deosebită.

Aceştia sunt liberi de a'şî procura trebuinci6sele de hrană şi de comoditate cu spesele lor proprii, conformându-se regulamentului interior.

40. Prescriptiunile art. 32, 33, 34 şi 35 sunt aplicabile pentru toțî osân-

diţil.. ţa,-. gen«ff9j.wd« tdte categoriile işj,;inj tote închisorile în marginile trase de regul&n^nt.

41' însărcinatul sauşeful administraţiunei închisoXÎlQfy sub titlul de director sau sub orl-care altul, va, fi supus,la îndatoririle prescrise prin art. 579,580. 581, 682,587, 588, şi 592 din, procedura codului penal.

,42. Afară de pedepsele prevădute în art. 181,182, 183, 185, 186, 187 şi 188 din codul penal şi de pedepsa prevedută i. ..t. 178 din acel cod pentru rebeliuni, arestaţilor ce vor comite ameninţări, injurii, nesupuneri sau verî-ce înfrângere la regulile închisore!, pedepsele cari, în conformitate Cu art. 586 din codul de procedură penală, le vor putea fi aplicate de şeful stabilimentului, sunt următorele:

1. Lipsirea de muncă;
2. Postul cu apă şi pâne până la 24 ore;
3. Oprirea de la cumpărarea obiectelor Învoite de regulament;
4 Oprirea de la visitarea rudelor.
5. Reţinerea asupra productului muncel.
6. Chilia întunecosă;
7. Fiare în mâini şi în piciore.

, Acestea tote prin © gradaţiune anume fixată de regulamentul interior.

: 43, Disposiţiunile Acestei legi nusunt,aplicabile indivizilor condamnaţi:

1. Pentru crime sau delicte pedepsite cu pedepsa detenţiune!;
2. Pentru delicte recunoscute politice;
3. Pentrudelicte de presă;
4. Pentru vagabondagiu;

Un regulament, conform prescripHunilor de Ia art. 20 şi 219 din codul penal va stabili regimul acestor închisori.

44. Precum închisorile de preveniţi şi acusaţî sunt cele carî trebue să preocupe mal mult pe guvern administraţiunea se va sîrgui a hotărî cât maî curînd începerea clădirilor preventive de către consiliile judeţene Statul va putea veni în ajutorul judeţelor prin subvenţiune.

45. Se va da în fie-care an camerelor comptul lămurit despre executarea legeî de faţă şi despre resultatele eî.

## TITLUL VII

### Adininistraţinnea, atribuţiunea şi alcătuirea personalului

46. In conformitate cu art. 2, administraţiunea centrală specială se înfiinţeză cu misiunea" de a aplica disposiţiunile legeî de faţă, de a imprima uniformitatea în desvoltdrea sişt'e*fflu< aşedat de ca, cu misiunea de * priveghia şi'• a formă personalul serviciilor acestor închisori, şi de a asigura aplicarea" osândelor penale, îh rostirea sentinţelor judiciare.



47. Acăstă administraţiune Centrală va avea de cap Un înalt funcţionar, purtând numele- "de director general, ales dintre' pWiione cti' cunoscihţe speciale' despre sistemul penitenciar. EI este investit de totă autoritatea trebuinciosă pentru a provoca cu consimţimîntul ministerului modiBcaţiunile, îmbunătăţirile cerute de aplicarea sistemului de faţă, precum şi de a propune budgetul anual, de a face alegerea personalului închisorilor, de a cere destituirea amploiaţilor din motive de incapacitate, de neâupnnere sau infracţiuni grave la disposiţiunea legeî şi a regulamentelor, de a dirigia lucrările comisiunilor de privighere şi de patronare. •"

48. Administraţiunea centrală se va compune preeumurmăzăî- • '-

Un director general şi un sub-director, de 2 biurourî şi ahume'î '

BiiurovH; I concentrând servtoiul comptabilităţei generale şi al lucrului ârestaţilor;'

Riuroui II cu atribuţîu4 nîle lucrărilor atihgătdre de mişcarea personalului de corespondenţă şi de executiunea sentinţelor.

Fie-care din aceste biurourî vor avea câte un ajuţor şi câte 3 copişti.

La biureui If va fi'Încă ah raportor statistic

Registratura şi aroliiva vor avea câte un registrator si un arhivar.

49. Abr. L. 2 Mart. 77.

50. - In capul fle-oârel închisori este b administraţiune specială atârnând de administraţinrieă centrală şi însăreinatA cu'regia, cu dirigeaieă lucrului arestaţilor, cu execuţiunea disposiţiunilor prescrise pentru îmbunătăţirea morală Şi intelectuală a arestaţilor.

51. Administraţiunea specială a uneî închisori este încredinţatăunuî funcţionar care va purta numele de director şi • care va fi ajutat îh cât privesee lucrările industriale

priveghiarea dilnică asupra;.poliţiei §i i tratamentului arestaţilor, de un inspector; Ja,j,«ât,privesce pastr#re%! fondurilor, puse in; ia sa, dispositiune şi ţinerea comptabilitatei, precum şi regularea sentinţelor de un grefier comptabil; in cât. privesce regiaocononiicâ, ţinerea disciplinei, do un intendent şi gardienii ordinari;

Serviciu} medical este executat de un medic chirurg. ... .

.Serviciul religios şi instrucţiune?, religios^ este încredinţată unul .preot duhovnic, care va fi urmat cel puţin, 4 clase de seminar. ;

Pentru Ipy^ţătura scriere! şi; citirei, pretutindeni unde va & ^trebuinţă, se va numi un instructor anumo; acesta este de rigore în penitenciarele de nevârstnici.

52. Toţi aceşti funcţionari sunt aleşi şi propuşi de directorul general. Toţi aceşti funcţionari sunt sub ordinele nemijlocite ale directorului şi datori a se supune la tote prescripţiunile sale . făcute în interesul serviciului.

Raportorul. statistic va mal fi pe lângă acesta supus condiţiunilor de admisibilitate si îndatoririlor., prev*4 te., 4e, legea pentru, orgjanisarea, serviciului,,#tetiştifi general al României.

:Directorul igeseral va puţe% face. permutaţii prpvisoril în personal de la un penitenciar la altul, păstrând posiţiunea sa de înaintea permutare!.

El va putea >suspenda provisoriu cu perderea de leTă pe:,ve.rl-ce funcţionar fie ca pedepsa, fie ca măsură cerută de interesul serviciului,

53. Abr. L, 2 Mart. 77.

.54 Tot impiegatul noii admis în serviciul vre-unel închisori este retribuit după clasa III, nici unul, afară de caşuri de merite excepţionale, nu pote fi înaintat de la o clasă la alta, până ce nu va fi făcut 2 ani de serviciu în clasa în care se află.

55. Afară de durata serviciului se vor lua în consideraţi une purtarea şi meritele funcţionarului, acestea pot exclude do la înaintarea în o clasă superioră, de apuntamente, £şi chiar va putea provoca scoborîrea lui la o, clasă inferioră.

56. Nici un funcţionar nu va putea fi înaintat la o clasă mal înaltă sau eoborît la una mal mică, de cât după propunerea directorului general cu decret • doinneSeV ' :

57.' 'Aslifpr* venitului muncei areBt^ilor -se *m* putea riă&efva o sttmA de^ terminata $e»tra gratrficaţiunsa! ÎBtpiegaţiWi- administrativi; şi de priveghiere, Cari Se vor fi distins în serviciul lor, printr'o purtare deosebită; Ini» părţirea acestei gratificaţi! se va face după propunerea motivată a directorului general.



LEGE SESERALl A VĂMILOR *)

*Prâ'm.'lfi tfuVt. ta'lŞ tuhie iSti.*

48. Orl-ce funcţionar care va eşi din serviciu, fie prin demisiune, fie prin destituţiune, va fi dator să restitue. imediat comisiunea* semnele distinctive şi armele care ;'î vor fi fost încredinţate de administraţiune-. In cas de opunere el va putea fi constrins la. acostai prin închisore de la 1§ dile până ia 6 luni. Inchisorea se va pronunţa, după cererea ministerului financelor, de tribunalul du prima instanţă a cărui sentinţă va li fără apel.

50. L, 17 Martie 1882; Agenţii vamali,: cari vor percepe alte drepturi mal mari de cât acele determinate p>in legi 'Sei vor pedepsi conform dîipMţiunitor codicelul'*ţmtA*; iar aceia carî vot ptlM direct sati indirect vre <»'recompensă, gratîfleaţmwe safi dar se vor oondâtona la pedepsele prevSdUteUecoaiele penai' pehti-u fuflci ţionfcril ettrl primesc mită.

Agenţii vamali şi acel însărcinaţi a4 ajuta în e^ xerciţiul fufteţiunîlor 10r, precuiissi ebnMsiOftatfl, expediWrttV *tia«bri"Oei «tte persone* SeMnd"de îtfteraiedl*tort»rntre «Mtterci- anţl • şi biurourtle vamale; cari se vor 'dovedi ca aii înlesnit contrabande, safi a favorisat prin deClaraţiunl şi verificări falş^*, ori prin alte mijloce, importaţîunl sau exportaţiunlîn frauda drepturilor v&mel, se vor pedepsi:

*a)* Gând importâţlunile sa» exportaţuinile se tor fi făcât ertiâr prin cuprinsul biuroulul, eu închisore de la un aii până Ia 3 ani:

*b)* Gând importaţiunila saii exportaţiuhile se Vor fi făcut prin locuri ascunse, cu maximum al închisorel corecţionale; : '

*c)* Când importaţiunile sau exportaţiunile fraUdu16se, favorîsate de dînşiî, se vor fi făcut prin omeni adunaţi în trupB şl armaţi,

*) *V. tegea complectă în colecţia Hamangiu p. 1640.*

se, vor. pedegsț; cu munca silnjcă,;.pi9, timv* i mărginit, fără pjrsj^aitiuli.altor per deps». awes-ădute: de eodir ce}« .jpenal) r ,

ln tâteițcostecasurî,. oomisiooaril e-xpeditoril sau intermediator!!, vor perde pontru tot-d'auna dreptul de a. mal exercita profesiunea lor,pe lângă oricare biu.rp# vamal, ,P 141.

01. Mferjurile de arl-ce fel, supuse 1%, drepturi de vamă .sau lovite do prohibițiune, n* vor putea, sub pedepsi, de.; «pnfisoațiune şi; de 500,iteJ, amendă, să fia transportate şi să circuleze p> 'distanța Ue 10 kilometri, de la, frontieră în întru de.oât jntre r$săii^l şl^apu.ui Croiul, ala-ră numa,l dacă vorfi însoțite de acte emanând de la biurourile de vamă safi de rl», alte autorități publice ,şi prin mijlociii cărora orl-țee, bănuială dş fraudă să fie înlăturată.

62. In 46te, locurile publice ea mort, hoteluri, hanuri, cafenele şi cârciumi şi în toțe clădirii» isolate pe, distanța, do 10 cliiiometri de la frontieră agenții; vămilor vor putea, la ori-ce oră de di sau de nopte, să ..fad. .pjfchisițiuqi pentru, descoperirea fraudelor. In locuințele particularilor agenții nu se vor putea Insă introduce de «kt cu Asistența ,nnul ropresentanț al autoritate! muniejpale, a locului Jm, potcivkeft, la facerea,, gerchisițMmilor,,6e va pedepsi conform codicelul. pena},

#5. Mărfurile» destinate a fi importate pe u&cat în România, se;vor duce direct de la punctul po unde vor fi trecut frontiera îa biuroulj ide vamă, ceî, maî apropiat. Mărfurile,lOarî se vor introduce în verî-o casă, hotel, han, safi cârciumi maî înainte de a ajunge la biuroti, fără a se opri, vor fi confiscate şi conductorii lor se vor supune tăi amendă;de Ia 100 până la 600 lei.

^Mărfurile carî vor sosi după timpul în care biurourile urmeză a fi deschise vor rămâne în dependințele acestor biurourî până în momentul desehidereî lor. Pentru aeestsfirşit adminjătrațiuheava avea pe cât cu putință, pe lângă disele biiirourl, hangare si curți închisa

67. L. 4 Apr. 18?5. Căpitanul safi patronul care nu va depune manifestul în termenul de 48 de ore, va fi pedepsit cu o amendă deSOtpSnâla 200 leî, acare! cifră se va hotărî de şeful perceptor al biuroului de vamă după importanta încărcămîntulu! vasului: Dn'mineete şi Sărit*-: torite se toi"socoti' in termenul do -48 ofl&).'?.... 1



68. Iii'4'Ap». t87o?Pen* tru bastiment» al' căror întregW'îtKîâTCămînt este destinat unuia din porturile nâstre-, vama va fi în drept de a se încredința, prin viJitasrea vaselor de' către agenții el, dacă înc&roămifrtele corespund indicațiuhitor manifestelor. La casttW de deosebiri între m&riPGWşii manifeste penai I itftWte' furmfttoVe'se Vor aipHdt?'''» '•"•'

Oaeft'coletele se vor-găsi In număr mal mic do cât acel trecut în manifest, căpitanul'Va fi supus la o amendă de 50 leî pentru fie-care leotet lipsind, Amenda se va ridică la 500 lei de djlet | icânfi cbletele lipsind vot fi conținend mărfuri proMfeîte. La Im tâmplare de furt, incendia saft alt eveniment de forță majoră, ivit;după depunerea manifestului, • nici o urmăTireinu seva face în contra căpitanului safi patronului, dacă va justifica legalmente de evonimentul «are sei^a opune la înfățişarea coletelor.

Dacă nutnerwl coletelor va fi maJimarso* dfe cât acel trecut în manifest, coletele prisosind se vor confisca. Când coletele prisosind vor corițitte mărfuri prohibite, capitelul«se «a supune osebit la o amendă de l-aOlelpenttA fie-care COlet. •! ••: • ••'

In ceea <se' privesee efitimea coletelor, daoă nepotrivirea ÎWtre • năirierul celor găsite de agenți* vămei cu cel coprins In tria-' nifest va fi resultatur awnel erori», iăr nu încereăr! de fraudă, penalitățile pre-: vădute îh |§ a« şi'SJal'a- *estuî artiftol «a se Vor ăpliea. .'•''!i;i;S.v.-. ir

• tacas'd«tfontestațlune din partea safi a căpitanului, sati arămiei, tftbu<-naiul civil al'localitate! iva f1 chemat a se pronunța* definitiv şi* fără - apel,' in 24 de ore adapă" prosiirta*rea 'reelâriiaţtnrteî şi sentința dala de dlftSal'' Va fi imediat pusă «îb aplibare:

1 iacă se vOr găsi mărfuri prohiteite' înscrise tti manifest sub alte- denominațiunî, in scop de a;se aseunde natura lor,: aceste mărfuri se vor confisca; şi osebit,• încărcătorul culpabil safi căpitanul, sati paiJ tronul complice,' va fi supus la amendă de* Ia 100 până la 5000' leî pentru fie-care sută de chilograme de marfă. >'

69. Orî-cine va voi să scotă mărfurî din Roma-

nia va fi dator, sub pedepsele hotârite la art. 66 al acestei legi, să le ducă la unul din biurourile de vamă mal Înainte de a le trece, {ieste frontieră sau de a le încărca în vase.

70. J* 4 Apr. 1875 Niel un bastiment încărcat cu mărfuri destinate exporta-, țiunel *m* va putea ,să para-s&sc& *m* pprt sau, schelă fAră a avea un .manifest de încărcămînț, visat de biuroul de vamă şi indicând natura şi cantitatea mărfurilor. Lăpitanul saiî patronul care va contraveni acestei dispositil, va fi pedepsit cu «amendă de 60 până la 200 k«uy pentru a cărei fjxațiune,»e vasițînea s(5»& dWmpprtanța Jncăxcămîntuluî vasului; Hârtiile de bowtoarf', după, regulamentele relative la navigațiune, vor trebui să fie depuse la autoritățile ln< sărcinate cu poliția ; porturilor gaii schelelor, nu se va înapoia de aceste autorități de cât după ce ele se: vor; fi înciedințat că manifestul a fost presintat ța biuroul de vamă şi s'a; visat de acesta. Căpitanii de porturi şi impiegații sub ordinele lor, cari vor călca acesta interdicțiune, se vor pedepsi cu amendă de 500 lei.

71. L. 4 Apr. 1875. Căpitanii saii patroaiî de bastimente • încărcate pentru exportațiune, cari se vor găsi având pes bastimentele kw mărfuri neînsorise în manifestul presentaț biuroulul de vamă, saii înscrise sub o false, denominațiune, se vor pedepsi ou amendă de ,500 până la 5000. ... :

. 'Căpitanii , saii , patronii vor S însă, admişi a justifica, pentru ce privesce*aărfurile înscrise în manifest sub o falşe denominațiune, Intru cât acele mărfuri se vor afla în cole te închise, că nepotrivirile provin din faptul încărcătorilor; In agenienea cas amendile de earl «ăpitanil se vor fi făcut pasibili, se vor aplica Încărcătorilor.

72. L. 4 Apr» 1875. In caşurile de contravențiuni prevădute la art. 67, 68, 70 şi 71 de mal SUB, dacă amendele pronunțate contra căpitanilor saii patronilor bastimentelor nu vor fi consemnate saîi garantate prin cauțiuni solvabile, vama va fi în drept de a reține, pentru asigurarea amenzilor, mărfuri pentru o valore egală ou suma diselor amendl.

74. L. 4 Apr.-1875. Nici o marfă nu se va putea descărca din vase saii încărca în ele de cât în virtutea unei permisiuni liberate de biuroul de vamă şi în presenta agenților vămel. Desoăroările şi încărcările se vor face numai între răsăritul şi apusul sorelul. Contravențiunile la ^ceste. dispozițiunî se vor pedepsi:

Cij^confisca,țiunea mărfel şi ca amendă de 500 lei, dacă marfa va fi prohibită;

Cu confiscațiunea mărfel şi cu amendă de 100 lei, d^că drepturile datorite asupra mărfel fse, vor ridjca la 25 lei saț mal mult; , '

Cu confiscațiunea mărfel numai dacă drepturile datorite vor fi mal mici ca 2p lei;

Numai cu amendă de 50 lei, dacă marfa *va,* fi scutită, de,drepturi.

Dispozițiunile articolului de față se vor aplica şi la transbordamentui în limitele portului ou depunere pe uscat a;mărfurilor venind din străinătate şi destinate a fi reexpediate imediat pentru,, o, altă destinațiune.

Afară de carurile de necesitate urgentă, privitore la siguranța vaselor, vasele se vor pune în descărcare saii încercare pe rînd, după date permisiunilor liberate de biuroul de vamă, şi se vor încărca sau descărca de odată numai atâta yase câte va permite întinderea portului, înlesniri particulare vor putea fi făcute pentru descărcările şi reîncărcările vaselor în tote caşurile bine justificate de opriri silite, atât în porturile unde se vor afla biurouri de vamă, cât şi la ori-cari alte puncte al țărmului român.

85. Deosebirile recunoscute între indicațiunile ulieî declarațiunl şi resultatul verificațiunel se vor considera ca contravențiuni şi vor da loc la aplicați unea penalităților următore :

Dacă coletele se vor,găsi în număr mal mare de cât acel declarat, excedentul se va confisca şi declarantul se, va supune la amendă de 100 lei;

Dacă mărfurile înfățişate vor întrece greutatea, măsura saii numărul declarat, excedentul care nu va fi mal mare de cât 16 la sută se va supune la plata drepturilor îndoite. Excedentul superior la 15 la sută se va confisca; .•

Dacă declarațiunea ,se va dovedi fajşă în ce. privesce felul sau calitatea mărfurilor, mărfurile falşe declarate se vor confisca si declarantul se va su-

pune la amendă de 100 let. OSnd suma drepturilor cii car! declaraţiunea falşă ar fi putut păgubi pe tesaiir Va fi mal mică de cât 20 lei, se va aplica numai amenda de 100 lei;

Dacă mărfuri prohibite sau supuse, In virtutea art. 29 al legeî de faţă, la o restricţiune de intrare sau de ©şire, vor fi fost declarate sub denbmittaţiunî falşe, aceste mărfuri se Vor Confisca şi declaranţii se vor supune la amendă de 500 leî; V

Dacă se vor găsi mal puţine cole te de cât se va fi declarat, declaranţii se vor supune la amendă de 300 lei pentru fie-care Colet' lipsind.

Pedepsele ftotârftb pert-trţideelârâţiune falşa, în ce'privesce felul şl calitatea mărfurilor şi pentru deficit de cdlete nu s6 vor apîiCa în caşurile desabstrtnţlune sau de furt dovedit j'ndîciurmente.

86 t: 4 Apr. 1875.Când impiegaţii vor crede' ci va-I6rea mfâTfiirilor tarifate *aă-mlorem* riutf fost exact declarată, el Vor fi în drept de a adâoga la acesta va-Wre'siimă câ'Cftre Vor judeca că mărfurile ati fost estimate fin mal puţin de către declaranţi. — Dadă declaranţii vor refusa de a consimţi la acesta rectificaţiune! fiscul Va avea facultateade a reţine mărfurile pe sema sa, plătind proprietarilor valorea înscrisă, în declaraţiune, plus a 10 parte din acesta valore, fără ca proprietarii să po"tă exige ceva malmUltpentru apese de transport saii altele.— Reţinerea no va fi supusă la nici o altă forthalitate de cât la constatarea prin proces-verbal a ofertei făcută de impiegaţii vamali de a plăti vaMrea declarată plus a decea parte.— Oferta se va fâee în momentul când impiegaţii vor rejeuhosee eă vaMrea declarata nttestesuficientă şi procesul-verbal pentru constatarea el se va încheia imediat de către şeful perceptor, sail de Către înlocuitorul lui. Copie după acest proces-vetbâ'1 se va remite declarantului şi ministerului finahceiorii- Plata sumei oferite se va Pice în termen de 10 dile cel mult de la înoheerea ţrocesulul-verbal. - Daeă la expirarea acestui termen suma Oferită nu va fi plătită, proprietarul mărfurilor reţinute Vâ putea retrage mărfurile sale, achitând drepturile numai asupra valore! declarate.

90J Drepturile se vor plăti în bani gata chiar la- biurouluj DjdgjiifihldAtiu; nea lor vg,fi,fo^efecti^ţă şi în4*tăidu>pă terminarea acestei lichidaţiuni. gar-furile, mu,: ne», puţşa • sfcşfte *riAic&teiim* oflprinsiuţ biu-rourţlw «ati; lie la locurile de doţbarcare şiîmbarcare când yerifieaţiupefl. tor) se va fi ,/äofttla ja.ee^t^, locari de cât dup|,plat&integra}^ a drepturilor,, Orî-ce; contravenţiune, lăs acesta di·" posţţiunjet,, se., ya,,; pedepsi cu,- Mnfis(ţa4lMue^<mânuri-lorsssşi,*c»r imşkJUi,,* de;', JtQQ

•94,Proprietarii, qpnsiţpv natariî sau conductorii de mârfuri destinate a fi importate cari vor voia uşa de facultatea, lăsată ,lor prip articolul precedent, vor fi datori a.f^ela biuroul de frontieră;0 declaraţiune scrisă şi semnată de dînşiî şi indicând numărul: poleţj8loij, dj9, introdus,; ţelul «mărfurilor , şi marca, numărul'.şi, greutatea fie-io&FuI co.tet, in. parteDedacati^njea ·e, va face pe o forjaiHiă imprimată caro «e va libera gratis idp către feiuroti.

Declaraţiunea j\;a fi, tot-d'auna însoţită de. poliţele de carico şaiiVfie scrisorile de cărat, Iib^ţp.te ,la ,locul de încărcare saii la ultima expediţiune a mărfurilor; lipsa acestor acte va obliga.pe proprietarii, ,consomnatorii.sau .conductorii mărfurilor de a presinta o declaraţiunedeta-i liată. alcătuită precum se prevede la ant.. 77 '.de mai sus, şj, care nu va fi susceptibilă de nici o rectlficaiţiune la bjur.oţil din îatrul ţăreî. .,

. Mărfurile declarate pentru a fi expediate la un biuroii din întrul ţăreî, vor fi [supuse la. biuroul de frontieră uneî verificaţiuni somare care.nu va purta de, cât asupra numărului colitelor şi felului, mareei şi greutate! fie-icăruî cor let. Dacă la acesta verificaţiune coletele se vor găsi în număr mal maro de cât acel declarat, excedentul se va confisca şi ^declarantul se va supune la o- amendă de 100 lei. Deospbirilp.recunioşcuţ.pJiBprir vinţa greutăjel, *»let(jlor nu vor da loc laapUcaţiunea nicî-unel penalităţi; ele se vor menţiona numai în certificatul de, verificaţiune ce impiegatul, însărcinat cu acesta; lucrare, va redacta In. dosul declaraţiunei pentru.a servi la alcătuirea biletului de transport.. ,

05. L. 4 Apr. 1875, CAnd exactitatea declavaţiunei în ce privesce felul mărfurilor, va fi bănuită, biuroul

de frontieră va avea facultatea dei a supune mărfurile la 6 verfScaţiiarne complectă; iar dacă partea interesată ti ţere, eoletele se vor pltfmbui şi, conform regulilor de transit, se vor expeduiia blfirourl din întrul ţărel spre a se verifica. In asemenea cas, infracţiunile ce se vor dovedi se vor constata şi vor da loc lâ penalităţile hotărîte de *kri* 86, pentru falşă declaraţiune a felului mărfurilor.

Aceste penalităţi vOr fi însă aplicate numai dacă infracţiunea ar fi putut pricinuî o pagubă tesauruluî saii înlesni călearea unei probibiţiunl

101. Mărfurile destinate exportăţiufle! pentru cari drepturile vor fi fost plătite la biroul din Intrul ţăreî se vor putea trece peste frontieră, în temeiul actelor doveditore de plata drepturilor, fără alte formalităţi de cât constatarea identitate! mărfurilor prin verificaţiuhea lor de către agenţii blurourilor de frontieră

CftWd asemenea mărfuri vor fl puse în eolete plumbuite la biurourile din întru! ţăreî, biurourile de frontiera se'irbr mărgini a constata buna stare a coletelor şi Integritatea plumbuitului şi nu vor putea proceda-li•o verificaţitine complectă de cât pentru envinte de bânuefl întemeiate.^'

In tote casările de deosebire între indicaţiunile actelor doyedit6re de'phvta drepturilor şî reeditatele verificsiţiuhilor, se vor apîica dispoşiţiunile art. 8» al legeide faţă.

127. Intrepo'sitaril vor fi responsabili' de totalitatea drepturilor' aşwpra<mărfurilOr întrepositate,- după felul, calitatea şi greutatea, măsura, numărul sau valorea recunoscute'lă'intrarea in intrepoşit. OM'ce d&ficitur] constatate asupra 'mărfurilor întrepositate, afară de acelea cari nu vor întrece proporţiunile admise obicinuit pentru pierderile provenind din cause naturale Vor da loc, în ce privesee mărfurile primite în Intrepoşit real, la percepţiunea drepturilor de importaţiune, iar in eeea-ce privesee mărfurile întrepositate nominal, la plata val6reî Cantităţilor găsite lipsă şi la o amendă de la 100 până la 500 lei.

128. Agenţii vămilor vor avea facultatea de a verifica orl-când vor crede de cuviinţă mărfurile intrepositate nominal şi întrepoşitaril vor fi obligaţi de a re'presinta aceste mărfuri ast-fel cum afi fost reicunoştinţe la intrare, fără niel o Wiţiune sati -Sustmcţiime. Dacă mărfurile nu vor fi represintafce la cea d'intâifi rechisiţiune a agenţilor safi daeâ nu vor fi identic aceleaşi cari vdr fi fOsţ recunoscute lâ ădmismn^în-întWpbsit, ihtrepOsîtâril Se vorSupttne la plata vaWrel mărfurilor nerepresratate safi schinlbate si la araelîda-'de la ioo»paflaiia aoijei.""- «»•

182.1. «ApfrIOTS; Rei exportaţiunea' mărfurilor provenind din întrepcsît, se va putea efectua safi pe apă, prin portul unde vor fi fost întrepositate, safi pe uscat, prin «nul din' biurourile de vamă deschise transîtului.

Efectuarea reexportare! pe uscat se va asigura prin sumisiuni garantate, în virtutea cărora proprietarii saii eonsemhăţorll mărfurilor vof fi dbiîgăţl, sub ped6psă dle a fi constrânşi la plata valfirel mărfurilor si la amenda de la 100 pftnft la '600 lei, să presinte, în'termenele hotărite prin permisiunile de reexportare' Ce li se vor libera, certificatele agenţilor serviciului vămilor» carî vor fi 'enh'statat esirea mărfurilor din ţară.

'140. Daeă bileful"de tranzit rev<estît de certiiK catul descăreăţor nu"Vafi înapoiat la b biroul>'<&& «intrare în termenul ' fixat conform art. 142 al legei de faţă, sumisionarul şi garantul: sătt vor ' fi obligaţi solidari a'plfiti:

Când mărfurile vor fi fost din cele prohibite; valorea intrăgă a acestor mărf Url,-du pâ indicaţiuriea, d* sumisiune, si o amendă egală'en'd# :dWă ttrţs a-c^Btft'valore; <»

Când mărfurile Vor fi fost din cele admise la importaţiune,' Val6re» Intrigă a acestor mărfuri ast-fel cum va fi fost stabilită la alcătuirea tarifului drepturilor de vamă şi o amendă de 300 let

Dacă certificatul descarcftter,' dat de biureul d* eşireî asiiprăi biletului de transit • vă avSa de obiect numai' o parte"din mărfurile expediate; penalităţile hotărîte de aoeât? articol nu se vor âpttea de cât în proporţiurteă' aferentă cantităţilor de mărr furl nereexportate. i

155. Mărfurile vor îi,: înainte de încărcarea lor supuse verificaţiunel care se vafaeeîn acelaş inodca pentru mărfurile de importaţiune safi de exportaţîune.

Dapi. aces|ăi.yeri(|pațiune.. va dovedi că cantitatea niărfarilor este cu mal mutt,,^;» 20-a parte inferica acelei înscrise !n deol^rațiune, expeditorul va fi i<)feUg4fc a plâtivalorea cantităților lipsă» și osebit o aniendă de 100; lei.

Dacă mărfurile se vor găsi de. *lt©i feluri, de, cât acele deqlar»te,: jsje sg yor confisca, și pe Iâ,agă acesta expeditorul va fi .obligat a plăti valorea mărfurilor indicate în declarațiune și osebit amenda de jlQO lei.

In cașurile de excedent în greutatea, mes.ura sau numărul mărfurilor declarate, escedentu},mal mare do. cât 5 la swtă.șe; va, «șont fisea>„ ..j, „;\-ţij iii-,- • ;

Pen*litȘ4il«i ihpitărlte, de acast articol, nu *m* vor aplica când declarațiunea falsi, n'ar fi putut #icl să păgubească, pefi%c de;drepturi cuvenite Iul,, njaJ„sâ îniesB^spă călcarea ,unel prphMM&unt, deșire sau 4» integre,;,,. «

• AB9« 45ijetele, de transport relative , 3a,,-mărfuri supuse di:«ptufil«w do exportațiuoejSațjjuBBl prohibițiunl de eșire vor trebui, în termen de.80 dile de la expirațiupefti termenului acordat ipantru efectu-rea transportului,, să fie înapoiate bîurourilor de vaiTOăjcarl to-ati. liberat, reve&tite,, de,; certificatele biurourjlor, de vamă ale locurilor de destinațiune constatând: sosirea , mărfurilor. .. ' ,

„ CAnd aceste ; certificate vor fi presintate în .termenul fixat^saU când, ele yqr fi liberate numai pentru p,.pajto,.a. mărfurilor expediate, sumiși^naril și garanțiilor vor/ |j,,pbliga$-so\idar ,,a, •p}äij„peiitru mărfurile sau-partea de mărfuri a oăror ducere la;•; deștipațkrne rțu yya; fi certificată, de 3 o# drepturile. ,de exp^rtatiuoe, înscris^ |n tarif„8*;% ,n»&r-furilg, fiind din acele pro-hjbjfee .b* ,eșire, valorea integă, înscrisă în ,sumisiuni și amenda de B00 leî

162 Certificatele de sosire a mărfurilor }a destinațiune; nu, .se, vor însorîepe, bilețelele transporți,și nu «e y.or, remite wtokfift drept de, cât după verificațiunea mărfurilor. Dacă, la acesta verificațiune-se vor, găsi alte mărfuri ,4e, cât acele menționate în bileteln * de transport, mărfurile substituite se yor confisca, și , când aceste mărfuri vor fi prohibite la importațiune, se va aplica osebit amenda de 300 leî. Aceste pedepse vor fi independente de acele la cari sumisionarul va fi supus pentru nepresintărea Certificatului de dueetfe'â, mărfurilor la destinafiutfe. Dacă cantitatea mărfurilor va fi inrferiârâ acelei înscrise în biletul de transport, certificatul de ducere la destinațiune se va libera numai pentru cantitatea re-? presinfată'.» Daeft mărfurile vor fi'• tiv cantitate inaî mare de cât acea indicată în biletul de'transport, egJ cedentUl se'*va confisca-și oseSbft, se V8 Wpîîdă amendă de 10Q"lel, eftnd mărfurile vor fi admise la importațiune, și de 300 lei când mărfurile vor fi prohibite.

166. Orî-ce" importațiune sa'â ^exportațîune' sâvîrșită saii' tentată în contra dispdsîțiunilor legfeî de față, fie în scopul de ti nu se plăti- drepturile -cuvenite fiscului,; safl de a se eluda o prohîbițrune,fie mimai pentru a se evita îndeplinireauhorformalltățl, va coustitui un fapt de contrabandă.

167. Contrabanda-avend de obiect mărfuri taHfale saii prohibite, făcută sati tentată în cuprinsul unul port saft unuî biurOTi, prin locuri afectate legalmente !a operațiunile'vamale, se va pedepsi cu co'hfiscațiunea mărfurilor și cu o amendă egală cu jumătate val6rea: acefetor mărfuri, dacă ele vor fi tarifate și cu> valorea Intrigă a lor, dacă'vor fi prohibite.:'

In cas de introducțiune fraudulosă de tutunuri în fol sau fabricate, amenda va ficeaihotărîtă' ide legea-din 6 februarie 1872 penttfu îftftiwțarea rnonopolului tutunurilor.

AmendanU va putea nici odată sa fie mal mică de cât 100'lei pentru măriu-*TM* tărif*te'Și"dfe cât 600 lei pentra mărfurile prohibite, altele de cât tutunurile.

168. L 17 Mart. 1882. Contrabanda 'de mărfuri tarifate saft prohibitei făcute sail tenitată afarăî din cuprinsul> • • unul port sati unul biurotty prin locuri ascunse saft inte¥dise trecereî mărfurilor-, va da loq la aplicațiunea penalităților hotărîte de articolul precedent șî la' cohfiseațiunea mijl6cel0r de transport cari vor aparține contravenientului safi complicilor săli Osebit fraudatorii se vor trimite înaintea tribunalelor pentru a fi condamnați la pedepsa Inchisoreî, după distincțiunile următdre:

*ti)* ©e la 5 dilb până la 3 luni, dacă faptul va fi fost comis de mal puțin de 2 indivizi;-

61- De la 3 luni până la un an, dacă faptul va fi fost comis de 3 safi mat mulţi•, individ] adunaţi în trupă;•

c).D» la 2 până la 6 anî, dacă unul sati maî mulţi din făptuitorii adunaţi în trupă vor fi avut asupra lor arme aparente sau ascunse, pe oarl îţaă nu le vor: fi:întrebuinţat, fără prejudiţiul de alte pedepse mal .grave prevădute de codicele penal pentru crime sau delicte comise de dişil făptuitori

Inchisorea pentru faptul de contrabandă nu^se va confunda nici odată: cu închisorea la care, în oasurile de introduoţiune fraudulosă de. tutunuri,; făptuitorii AIOB putea, conform legeî. constitutive a monopolului tutunurilor, să fie condamnaţi pentru neplata amendeî.

1«9. L. 17 Mart. 1882. Contrabanda săvirsită sau tentată, prin locuri afectate legalmente la operaţiunile vamale, şi având de obiect mărfuri prohibite pentru motive de salubritate orî de siguranţă publică, sau de preservarea agrieulturel sati industriilor din ţară pe de o parte va da loc la aplicaţiunea penalităţilor prevădute de art. 167; iar pe de altă parte, contravenienţii se vor trimite înaintea .tribunalelor, spre a fi pedepsiţi cu tnchisore de la 5 dile până la 3 luni.

Pedepsa cu închisore se va aplica şi agenţilor vamali carî se vor dovedi că, cu bună sciinţă, ati participat sau favorisat, într'un mod ore-care contrabande de asemenea natură, .impiegaţii carî. numai din negligenţă, vor fi lăsat să se strecore asemeni contrabande, se vor pedepsi cu amendă de la 50 până la 500 de lei .„.

; Pentru a înlesni constatarea mărfurilor şi produselor vătămătore salubrităţei publice, se vor institui servicii de analisă pe lângă biurourile vamale.

170. L. 17 Mart 1882. Contrabanda de mărfuri scutite de drepturi se va pedepsi cu amendă de la 25—100 lei, orî-care va fi locul pe unde mărfurile se vor importa sau se vor exporta şi orî-care va fi valorea acestor mărfuri.

171. Orî-cine se va dovedi că a participat ca întreprindător, ca asigurător sati ca interesat într'un mod ore-care la un fapt de contrabanda, va deveni, în calitate de complice, solidar de amenda şi pasibil de închisorea



pronunţată contra făptuitorilor. !.-,

172i Urmărirea faptului de contrabandă saii de participaţiune la contrabandă, se; va prescrie printr'un an de la comiterea acestui fapt.

Agenţii vămilor carî vor dobândi ewttvincţiunea întemei&tă, că un fapt de contrabandă a fost săvîrşit de mal puţin de un an şi «ari vor av^a cuvinte de a .crede oă acest, fapt se ţipate ^cBţstata; jse. vor atJsesx orinişterulul public, pentru a obţine o informaţiune judiciară.

Pentru constatarea faptelor de contrabandă în urma săvîrşireî lor, probele scrise ale' acestor fapte resultând din corespondenţa, din registrele #afl din orî-ce alte hârtii găsite la domiciliul indivizilor bănuiţi de a fi autorii saii complicii faptelor, vor fi suficiente chiar dacă mărfurile introduse fraudulos nu VOT mal fi faţă. In acest cas de lipsă a mărfurilor, confiscaţiunea se va înlocui prin o despăgubire in bani alocată fiscului de către tribunal şi pe care tribunalul o va fixa după suma la oare dînsul va aprecia valorea mărfurilor, ce ar fi trebuit să fie confiscate.

173. Orî-cine se va dovedi că, prin facturi, scrisori de cărat sau poliţe de carice conţinănd indicaţiunl mincinose, a reuşit a surprinde buna credinţă a agenţilor vamali şi a; păgubi pe fisc de o parte din drepturile luî, se va pedepsi cu pedăpşa hotărîtă de codicele penal pentru înşelăciune sau. escrocherie, fără prejudiciu d© şlţe pedepse, jpaj gfiave aplicate pentru, &ls, Prescripţiunea va fi cea hotărîtă de codicele penal. P. 332.

193. Cine va voi să se înscrie in fals contra unul proces-verbal, va trebui, sub pedepsa de a perde dreptul de înscriere în fals. să declare acesta prin cererea sa de apel la tribunal si să arate, prin ;«ps^ cerere, mijlocele ce pi» te invoca pentru dovedirea falsului şi numele şi calităţile martorilor pe oarei pote produce. •

La diua hotărîtă"pentru cercetarea apelului şi dacă apelantul va fi present, tribunalul va examina mal întâiu inscripţiunea în falş şi găsind mijlocele invocate în sprijinirea falsului întemeiate şi admisibile, va ordona suspendarea cercetare! apelului până când jurisdicţiunea crimi-

nală va fi pronunțată asupră aBtiUnet care se va exercita de' n*îrifeterul public .după ccitiunicațiunea ce I se ra fkce de sentința tribunalului admițend inscripțiunea în fals. Dacă inscripțiunea în fals va fi respinsă, se va proceda la cercetarea apelului fără nicî o amânare Inscripțiunea! în fals va fi fnlăturată de către tribunal, fără examen prealabil, dacă apelatttul nu se va alia present Ia înfățişare.

Gând acțiunea publică, exercitata în urma uneî inscripțiuni în fals, se va termina prin condamnațiunea 'funcționarilor acusațl de fals, credința datorită prOCeselor-verbafe. confdrm art. precedenți va încetă de a exista şi> *trU* bunalul va fi în drept de a discuta faptele constitutive ale infracțiune! şl de a primi, în privința âoestor fapte, proba 'prin martori. ^ ^ •'

Acel care se va înscrie în fals şi care va sucomba va fi condamnat la o amendă de 300 lei şi Ia daunele interese Ce se vor cuveni agenților pe nedrept acusațl.

194 Nulitatea niwiî proces-verbal, fie declarată de administrațiunea snperidră a VSfmilor în temeiul art. 187, fie hotărîtă de tribunal, nu'va opri, dacă mărfurile vor fi prohibita la intrare, ca procesul-verbal să aibă efectul său în ce privesce conflsBațiunea; nulitatea va; trage după sine numai scutirea făptuitorilor de amende.

196. Condamnațiunile civile contra mal multor pOrsStte pentru unul şina* celaşl fapt de fraudă, vor fi solidare, atât pentru<res» tituțîonea prețului mărfurilor confiscate cari vor fi fost restituite provisoriu în caşurile prevădtrfe'd® arfe 178 şi 183, cât şi peiuru amendă şi cheltuelîfde!Judecată. »•»»' ••

197. Proprietarii mărfurilor vor li responsabili de faptele factorilor, agenților şi servitorilor'lor, în ce privesce confiscațiuhile. amendile şi cheltuelile de judecată, chiar când condamnațiunile vor fi fost pronunțate ootttra d'şilor factbrly'agenți safi servitori fără ca'proprietarii, de şi cunoscuți, să fi fost puşi în causă.

241 Fraudele tentate, fie la intrare, fie la eşire, prin declărățiunî ;false făcute pentru produsuri provenind după proprietățile limitrofe Bau prin orl-earî alte-mijloce, vor da loc, ca pentru cele-lalte caşuri, la apjicațiuoea penalităților* indicate .la titlurile Il(şî^)^Iegeidţ3fața.

2a?% ^j-o^rietarrl vjtşlpr duse j^nîru,.flăşunare între, linial)jurouriIorşifron-rtieră, raaf,,înjwnte de a se fi dobândit permisiunea vâmel. se vor supune unei amende egale cu suma drepturilor,, de importaliune şi de exportațiune aplicabile după tarii, acelor vite.

, Primarii, consilierii municipalî ^fi) iu ,> ge,ne,re, tşţî impiegații comunelor vor ii obligați, sub pedepsa de a fi urmăriți ca solidari de amenda hotărîtă prin acest articol,, să constate sau, dacă nu vor avea calitatea pentru acesta, să facă a se constata de către funcționarii compgţniţî orî-ce infracțiune }a dispozițiunile privitore hipăşunarea.intre linia biitrourilor şi frontieră.

259. La înapoiarea vitelor de, la păşunar.e se va proceda la verificațiunea felului şi numărul lor în modul prescris prin articolul 255. ,

. Dacă la verificațiune se va dovedi un numer de vite mal mare de cât acel pentru care permisiunea a fost liberată şi dacă excedentul nu ya fi jpsţificat ca provenind din producțiunl în ţlmpui păşur nâreî, acest, excedent' se va confisca,

Dacă numărul vitelor înapoiate va fi mal rnîc S9 ,vor împlini drepturile de exportațiune asupra vitelor cari vorlipsi şia căror pierderi, în timpul păşunăreî, nu se va putea proba prin înfăţişarea pieilor.

Dacă vițele înapoiate ,nu vor fi.identic aceleaşi pentru carî permisiunea a fdşt liberată, capetele substituite se vor confisca şi osebit, se vor împlini drepturile de exportațiune asupra celor ţipsind.

1) Titlul III coprinde fcrt. 65—110 iar titlul VII art. 163-171.



### LE6E PESTBC RECRUTAREA AUJ1ATKI »;

*Prom. şi publ.* foi 5 *Martie 1876.*

8i: t. 21 Sobr. 18ŞŞ. Orl-ce fraudă saiiuneltire prin care uri tînâr's'a omis de pe tabelele de recensâmînt sati de pe listele de tragere, va fi dată In cercetarea tribunalelor ordinare şi pedepsită cu o închisore de la 1 lună până Ia 6 Innl. ,,.

Sunt asemenea trimişi înaintea tribunalelor ordinare şi pedepsiți cu aceiaşi pedepsa: ".'

*) *V. Legea complectă in colecția Hamangiu p. 1728.*

1. Tinerii chemaţi şi cari îri'rno.ţjf fraudulos hnS'âtt înftltSşit'•' înaintea cohsiliufd'i de revisie.

2/ Tinerii' care prin fraude, saii uneltiri au cercat a fi scutiţi, orî dispensat^ de consiliul de revisiune, fără p'rejudiţiul penalităţilor preveijute de leg^ In cas de fals.

flhărul omis, dacă s'a condamnat ca'autor' saii ca complice a sus-diselor fraude Safi uneltiri, se va încorpora, îndată după expirarea pedepsei, în armata permanentă şi va fi dator a servi un an maî mult peste termenul legiuit de serviciu. Aeăstâ dispoziţiune se aplică şi tînăruluî care a încercat a se Scurt sM dispensa prin mijloce fraiuîtilose.

Autorii şi complicii sunt pedepsiţi cu aceleaşi pedepse.

Fraudele comise, în materie de recrutare, ri'afi prescripţiune.

Culpabilul, se trimete, ori când înaintea jiistfţieî; şi după ce'şl va efectua pedepsa, se va încorpora, dacă nu aste trecut de 31) anî.

82. L. 21 Nobr. 1882. Orî-ce recrut, care Va fi primit un ordin de drum şi nu vă fi ajuns la destinaţia sa în termenul fixat prin acel ordin, *după trecerea de 10 dile* şi afară de caşuri de forţă'Majoră biiie constatată,'; vă' depsît ca nesupus ^Oţiform cOduluî de jUstttle mifitară.

83/ 'Otf-fcTiuJ-,* Sciind, va ascunde, săi) Vaiuaitt-serviciul sfiu, pe uH •nesupus sau pe un desertor, se vă pedepsi du închisore de lâ 1 lună până Jâ şese lunî.

Pedepsa pote a se reduce, după circumstanţe, la o amehdă de la 200 până la 600 lei

Orî-cine se va dovedi că a favorisat fuga verlunuî nesupus, va fi pedepsit eu inchis6re de la o lună până Ia 6 luni. saft cu amendă de 200^600 lei.

Aceeaşi pedSpsâ se va aplica *şi acelora carî, prin uneltiri culpabile, Vor fi împedicatsafi întârdiatplecarea recruţilor.

Dacă delicuentul este funcţionar public, pedepsa se pote mâti pînă lâ un an de închisore, saa la o amendă de rXJOpâfiâlalOOOlei:

'84. Tîngrul care la împlinire de 21 ani, nu va face prin el însuşi safi prin părinţii, tutorii ori delegatul sefi, declaraţiunea cerută de art. 6, se va pune la dispoziţiunea autorităţeî militare pentru a faee termenul d«s sercierfi ce datoresce Statului, cu un an mal mult.



85.,iin6ruJ, Revenit d'a se fi făc^b imjoroprlfi serviciului inffiţar, fie ţipţporal, fie^pantin. tot-d'auna, cu; scopuţ, A'a se sustrage deţ.la;,!i^tofîrile. legeî de faţă, va,-fi dat în cercetarea tribunalului civil, după cererea consiliului de revisie sau,din oficiu, şi. de se va recun<5sce culpabil, se va pedepsi cu închisore det o> lună'până la un an.

Se vor da în cercetarea tribunalelor militare şi se vor pedepsi eu aceiaşi pedăpşă,..ţinerii cart, de, la Încheierea contingentului plăşel lor, până la sosirea la corp, vor comite acelaşi delict.

La expirarea pedepsei şi unii şi alţii, sunt puşi la dispoziţiunea Ministerului de Resboifi, pentru a îndeplini termenul de serviciu ce datoresce Statului, şi afară de acesta, pot fi trimişi şi într'o companie de disciplină.

Dacă complicii faptelor pomenite maî sus, sunt medicii, chirurgii, oficeriî sanitari safi farmaciştii, timpul Inchisoreî va fi de 2 lunî, până la 2 ani, afară de o amendă de 200 până la 1000 lei, şi fără prejudiciul pedepselor mal grele prevedute de legea penală.

86. Timpul petrecut în închisore în virtutea unei sentinţe, nu, şe,.va nufljera in durata de, servfc}u, cerută prin lege,

87. Ori-ce. funcţionar, şa,u oficer pub,licîC|yil gaifi Militar, care şub orî-ce,,pretext, ar fi. admis, safi iutorisat, scutiri safi dispense aferă de cele determinate prin acostă. .lege sau care ar, fi dat, arbitrar, o înţinţtere ore-care atât duratei cât şi regulelorşi condiţiunilor chemărel, vor fi, euL pabilî de,,abus âe autoritate şi .pedepsiţi coniform podului penal. P. 158—160.

88. Medicii, chirurgii sau oficeriî sanitari, sunt chemaţi îu consiliul de revisie, a'şî da părerea conform legeî de faţă.

Dacă vor fi primit daruri safi promisiuni pentru a fi favorabili tinerilor ce au a examina, so vor pedepsi cu inchisore de la un an până la 2 ani..

Li se vor aplica aceiaşi pedepsa, atât in caşul când în momentul darurilor, ori făgăduelilor, ,vor fi fost deja numiţi Ia consiliu, cât şi în caşul când aceste, daruri safi făgăduell, le vor fi primit în prevederea că, yor fi chemaţi la acţâstă funcţiune.

89. Autorităţile miiitare. poliţienesc!, safi comunale, sunt în drept a cere la orî-ce epocă, tinerilor, a

justifica ca au satisfăcut la obligațiunile legeî de față, iar descoperind vre-6 abatere, sunt-datori a'llirmări'c^tifoi*'legeî.

90. PSntrii ;t'<5te cașurile ne^evfîdute prin acăstă lege, tribuiiălele civile Și mrfîtare, în limitele coinpetințel lor, vor aplica legile penale militare, delictelor cărora va putea da loc executarea modulul de recrutare determinat prin acesta lege.

91- Acel cari se vor constata că ați primit pe tineri în funcțiune în contră dispositiunilor art. 4-al acestei legi, vor plăti o amendă de 1000 până la 2000 lei.

93. *Iii* 21 Nobr. 1882. Ori-ce om înscris îri'registrele matricole Care na făcut declarația schimbărel de dOmicilifl prescrisă la art. 67, alin. 4 și 6 al acesteilegî, este trimis înaintea tribunalelor ordinare si pedepsit cu amendă de la 10 lâ 200 leî șl pdte încă a fi condamnat și la închisâre de' la 15 dile până la 3 luni.

fn timp de răsboifi pedepsa 'este îndoită. *

94. L. 21 Kobr. 1882. Călărașii (cu schimbul) și părinți! lor sunt scutiți, în timpul anilor de serviciu activ, de darea în natură sau în bani a dilelor de lucru prevedute p<ef târu construcția Și îht*eți*ttej-ea drumurilor Veeiriaie" safi comunale și județeție."

Asenie'nea surit tseutițî părinții câlărașlfof-de darea pentru căile *de comunicație (darea 'personală) pe tot timpul aflărel fiilor lor în serviciul activ al călărașilor.

LEGE ASUPRA ARESTULUI PREVESTIV îs MATERIE DE PRESV *)

*Prom. și publ. la 39 Dec. 1876.*

1. Arestul preventiv, în materie de presă, este și rămâne prohibit, conform CohstîtUțiunei;

2. Verl-cefuncționarsaii agent al forței publice, care se va face culpabil, de o arestațiune preventivă în asemenea materie, se va pedepsi conform art. 149 din codicele penal.

LEGE PENTRU DESFIINȚAREA CONTRIBCȚIUNILOR PERSONALE ȘI DE ȘOSELE *ȘI* ÎNFIINȚAREA UNEI CONTRIBUȚIUM PENTRU CAILE DE COMUNICAȚIUNE •*)

*Prom- și publ. la 18 Mart. 1877.*

5. Primarul, consilierul sau agentul administrativ, dovedit că a scutit fraa-

*, *) V. l*egea complectă în colecția Hamangiu p. 177b. -*
**'*) Idem p. 1777:*



duios vre-unul sau maî mulțiiloouitorî de contribuțiunef pentru căile de comunicațiune, va fi supus la o) (amendă de la 100 până la 600 leî, fără prejudiciuliaplicațiuneî legel penale, în cas când faptele comise de către autor ar constitui un delict prevădut și pedepsit de legea penală.

Constatările fraudelor se vor face de casieri prin agenții lor.

Condamnațiunea. la amendă «e va • pronunța de casierul județului printr'o încheiere.

Nemulțumiții vor putea apela la tribunalul local în termen de 15 dile, socotite de la notificarea îm cheerel către persona condamnată. Tribunalul va judeca de urgență și în ultimă instanță.

La cas de nesolvabilitate, amenda se va înlocui prin închisore, conform dreptului comun.

LEGE PENTRU URMĂRIRI *)

*Prom. și publ. la 24 Martie 1877.*

19. Agenții de urmărire în operațiunile de sequestru și vîndare, de câte ori vor găsi de cuviință, vor cere formal asistența agenților publici administîvl și polițienescl.

Ori-ce cerere înscris din partea agentului de urmărire ca să fie asistat, nesatisfăcută în termen de 48 ore, va atrage, pentru agentul administrativ safi polițienesc, penalitatea amendăreî cu jumătate lăfa pe o lună, reținută imediat de casierul respectiv după aprobarea Ministerului Financelor, basată pe constatarea făcută de inspecto rul financiar, în fața superiorului agentului abătut.

In cas de recidivă, agentul va fi supus și la penalitatea prevădută la art. 190 din codicele penal.

23. Orî-ce negligență din partea agenților (casierul general sau perceptorul), constatată prin aplicarea legeî de față, atrage după sine amendarea agentului cu lefa pe o lună, fără prejudiciul penalităților prescrise prin art. 19 din legea comptabilitățeî generale, în ceia ce privesce pe casier și perceptor.

Aplicarea amend'ilor se va face după o constatare a casierului general pentru perceptori, și a inspectorului financiar pentru casierii generali, aprobate și una și alta de Ministerul Financelor.

**) V. Legea complecta în colecția Hamangiă p. 1778.*

LEGE ASUPRA RECHISIŢIUM-LOR MILITARE *)

*Prom. şi publ. la 24 Apr. 1887.*

39. In caşurile prevedute de al 2-lea paragraf al art. 9 din presenta lege sau când prestaţiunile nu sunt furnisate In termenele prescrise, şi dacă acestă Intârdiere provine din rea voinţă sau din negligenţă municipalităţel, autoritatea militară face din oficiu repartiţiunea între locuitori. In acest cas primarul sau acela care 'I îndeplinesce funcţiunile, pate fi condamnat la o amendă de la 20 până la 200 lei.

Pe timp de pace, oricine va părăsi serviciul pentru care este rechisiţionât personal, este pasibil de o amendă de la 5 la 20 lei.

Perderea cailor şi trăsurilor provenind din deşertare nu va fi in sarcina Statului.

40. Proprietarii de trăsuri, cal, iepe şi alte animale, trebuinciose armatei, care nu se vor conforma cu dispoziţiunile presenteî legi, sunt pasibili de o amendă de la 20 până la 400 leî.

*), V. legea complectă in colecţia Hamangiu p. 1791.

Aceia cari cu sciinţă vor fi făcut declaration! falşe, voi- fi supuşi lâ o amendă de la 100 până la 1000 leî.

Lucrarea prin rechisiţiune se va face fără a aştepta pronunţarea judecatei asupra amendeî.

41. Proprietarii de cal, iepe şi alte animale sail trăsuri, sunt datori să declare mutaţiile provenite în intervalul a doue recensăminte şi în termen de o lună, trăsurile sau animalele ce posed şi cari ati fost clasate sau cari sunt susceptibile de a fi;

In cas când dînşiî nu vor face la timp declararaţiile prevădute în articolul de faţă, vor fi pasibili de o amendă de la 5 la 20 lei.

42. Pronunţarea amendelor prevădute la articolele 39, 40 şi 41 ee preced, se deferă instanţelor judiciare ordinare.

43. Orl-ce militar care în materie de rechisiţiune abusezâ de puterea cel este acordată, sau care refusa de a da chitanţă de cantităţile furnisate, este pedepsit cu pedepsa închisorel, conform celorprevedute Ia art. 187 din codul de justiţie militar, (6 dile la 2 ani închisore).

Orl-ce militar care face rechisiţiunl fără să fi avut calitate, este pedepsit, dacă rechisiţiunile s'a făcui fără violenţă/conform cu cele prevădute la aliniatul 5 al art. 241 din codul de justiţie militară.

Dacă însă rechisiţiunile sunt făcute cu violenţă, el este pedepsit conform cu cele prescrise de art. 243 din aceiaş cod (un an la doi anî.

T6te acestea fără prejudiciţiul restituirel obiectelor la care el p6te fi condamnat.

44. Acăstă lege are a fi aplicată numai în timp de răsboiti.



LEGE ASUPRA MĂRCILOR DE FABRICĂ ŞI DE COMERCIU *)

*Prom. şi publ. la 15- Apr. 1879.*

12. Vor fi supuşi unei amende de 50 până la 2500 lei, şi închisore de 3 luni până la 3 anî, sau numai la una din aceste pedepse:

1. Aceia cari ati contrafăcut o marcă ori aii întrebuinţat o marcă contrafăcută;

2. Aceia cari aii lipit fraudulos pe productele lor, pe obiectele comerciuluî lor o marcă care este proprietatea altuia;

3. Aceia cari au vîndut cu bună sciinţă, saii ati pus în vîndare unul safi mal multe producte revestite cu o marcă contrafăcută saii alipită fraudulos.

*J \'. legea complectă in colecţia Hamangiu p. 1811.'

13. Vor fi supuşi uneî amende de CO până la 1500 lei, şi la o închisore de la o lună până la un an sau numai la una din aceste două pedepse:

1. Aceia cari, deşi n'aa contrafăcut o marcă, ati imitat-o într'un mod fraudulos, aşa în cât să potă înşela pe cumpărător, sad că ati întrebuinţat o marcă imitată fraudulos;

2. Aceia cari ati întrebuinţat o marcă avend pe sine indicaţiunl de aşa fel ca să potă înşela cumpărătorul asupra nature! productului;

3. Aceia cari, cu bună sciinţă, aii vîndut sati aii pus în vîndare, unul sau mai multe produse revestite de o marcă imitată fraudulos, sati avend pe sine indicaţiunl de aşa fel ca să potă înşela pe cumpărător asupra nature! productului

14". Vor fi supuşi la o amendă de 50 până la~1000 lei, şi la o închisore de la 15 di'e până 6 luni, safi numai la una din aceste pedepse:

1. Aceia cari n'aă alipit pe productele lor o marcă declarată obligatorie;

2. Aceia care au vîndut, sau au pus în .vîndare, una sail mai multe producte, cari n'au p» dînsele marca declarată obligatorie pentru ftceştă specie de producte* ....

3. Aceia cari att călcat dispoziţiunile decretelor date pentru executarea art. 3 al legei de faţă.

15. Pedepsele stabilite de către legea de faţă nu pot fi cumulate. Se pronunţă pedepsa cea mal mare pentru tote faptele anteriore celui d'intâiu act de urmărire.

16. Pedepsele prescrise la art. 12, 13 şi 14 se pot îndoi la cas de recidivă. P. 43.

Este recidivă când s'a pronunţat contra prevenitului, în cel 5 ani anteriori, o condamnaţiune pentru unul din delictele prevădute de către legea de faţă.

17. Articolul 60 din codicele penal, pote fi aplicat la delictele prevădute de către legea de faţă.

18. DelicuenţiI pot fi privaţi, pentru un termen, care nu va trece peste 10 ani, de dreptul de a lua parte la alegerile pentru camerile de comerciu şi a altor instituţiunl publice de natură industrială ori comercială pentru oare se face alegeri.

, Tot de-odată, tribunalul pote ordona să se afişeze judecata în locurile ce el va hotărî, cum şi inşerţiunea sa în total sau în extract în diarele ce va determina, tote acestea cu cheltuiala condamnatului

19. Tribunalul pote ordona confiscarea sati distrugerea, atât a productelor a căror marcă va fi recunoscută ca contrară dispoziţiunilor art. 12 şi 13 cum şi a instrumentelor şi uneltelor cari s'au întrebuinţat pentru săvirşirea delictului, acesta chiar în cas de achitare.

Tribunalul pote ordona ca productele confiscate să se dea proprietarului mărcel contra-făcute sati alipite fraudulos, sa& imitată, afară de daune interese, dacă va aprecia.

In tot caşul, prescrie distrugerea mărcilor cari s'aii recunoscut contrarii dispoziţiunilor art. 12 şi 13.

20. In caşurile prevădute la §§ 1 şi 2 ale art 14, tribunalul prescrie în tot-deauna ca mărcile declarate obligatorii să fie alipite pe productele cari sunt supuse la acăstă îndatorire.

Tribunalul pote pronunţa confiscarea productelor dacă prevenitul a fost condamnat, în cel 5 anî mal



d'inainte, pentru delictele prevâdtfte la cele d'int&lu 2 paragrafe ate art 14.

21. "Judecarea acestor infracţiuni te va face de" urgenţa. "

LKt,E ASI FUt RESPOSAMLITĂŢEI MINISTERIALE

*Prom: -n publ: îa 2 Maw f%79.*

CAPITOLUL I.

*Besponsabilita tea.*

1. Tote dispoziţiunile legilor penale ordinare, relative ta infracţiunile comis»», ăti-t de funcţionarii poblret, în exerciţiul funcţiunilor lor, cât şi de particulari, se aplică şi miniştrilor.

2. Afară de caşurile cari intră lh prevederile art. 1 se va pedepsi cu detenţiunea prevedutâ de codicele penal şi ;eu interdicţiunea, de la 3 ani până la maximum totă viaţa, de a ocupa funcţiuni publice, ministrul:

*a)* Care va fi semnat sail contrasemnat dedrete sati va fi luat dispoziţiunl, cari violeză un text expres al Constituţiunel; >

*b)* Care, prin violenţă saii fraudă, ar" împiedica sati ar încerca să împiedice liberul şi sincerul exert citi ti al dreptului" electoral al cetăţenilor, chiar şi în caşul când în asemeni fapte ar fi Obţintrt aprobarea£Ulterîorâ'ă 'Corpurilor ISegiuitore.

3 Se va pedepsi cu interdicţiunea, de lâ 3'Wnl până ia maximum totă viaţa de a mal Ocupa funcţiuni publice, ministrul:

a/Care va fi semnat sati oontra-semnat decrete sau va fi luat dispoziţiunl, cari violeză un text expres al unei legi existente ţ

*b)* Care, cu reacredioţa şi în prejudiciul interesetor • tăriei, : amăgesoe re presentaţhmtfa naţională asupra situaţiunel afacerilor Statului.

4. Ministrul care, Cu rea credinţă va fi causat o daună Statului, saii T va fi expus la daune către particulari, va fi răspunzător civil către Stat, şi* se va, judeca conform- dreptului comun, fiind în acest cas, autorisarea Corpurilor Legiuitâre necesară.

5. Miniştrii sunt responsabili pentru caşurile prevădute în articolele de mal sus; de la depunerea jurămîntul ul până la încetarea lor de fapt din funcţiune. "

6. Membrii unul cabinet sunt solidar respuhdătorl înaintea dispoziţiunilor penale, ale acestei legi; atât pentru faptele sâsrlriîîte în

ţinere intenţionata.

-7.$ste^jj*plj<» alministruluj 4ftt tu judecată,-şi;se pedepsea?©; conform principiilor statjosnicite .peatru complicitate în codicele penal, funcţionarul ţare va fi executat ordinele sau ori-ce dispoziţiunî al oăror obiect şuiera de resortul ministrului, sau a căror ilegalitate era evidentă. P.

8, Judecători? pot aplica în acesta materie beneficiul circumstanţelor, atenuante, conform dreptului comun. P, 60. " .1

CAPITOLUL li:

*Procedura.*

9v Oriai«le şi delictele comise de un ministru, afară din exerciţiul,funcţiunilor sale, se trimet la instanţele ordinarei ,;:

10. Nioi instrucţiunea, nici urmărirea nu se pot începe,fără autorisareaCamerelsauaSenatuluI.după cum ministrul, a c&ruî urmărire se cere,·faee parte din unul s'au cel-lalt din aceste Corpuri. In Cas de a nu fi nici deputat, nici senator, partea oare poruncesce urmărirea, adresează după alegerea sa, cererea de autorisase* Camerei 6&fi.Şena;6ujj$;>,

11. Camera safi Senatul pot tot-deauna a& ordone de oficiu urmărirea,,:pţ!»-tru crimele sati delictele comise-id» un ministru afarădin exerciţiul funcţiunilor sale, trimeţendu-l'tot la instanţele ordinare.

12. Autorisarea de urmărire se da de Corpurile Legiuitore respective cu majoritatea de 2. treimi.

13. Contravenţiunile comise de miniştri se judecă de tribunal, şi în lormele ordinare ca şi delictele, însă fără prealabilă,autorigai'e a anal Corp: Legiuitor.

14- Miniştri nu; se pot da în judecată pentru infracţiunile comise în exerciţiul funcţiunilor, lor, de cât de către Corpurile Legiuitore, împreună saii în parte, sau de;eătre Domn.

Propunerea de darea în judecată trebue sase facă înscris şi subsemnată în Cameră'de 20 deputaţi şi în Senat de 10 senatori; ea va trebui să preciseze infracţiunile pe cari se întemeiază.

15; Preşedintele Camerei sau al Senatului, pune propunerea ia ordinea dilel, peste 5 dile de la presintarea el. In cas de flagrant delict, o pune imediat în desbatere. Afară de acest cas, dtsouţiunea se mărginesce asupracestiunel, dacă Corpul Legiuitor trece la ordinea dilel, saii trimete propunerea în studiul unei comisiunî de informaţiunl prealabile.

Dacă ministrul este present la şedinţă, fie ca ministru în funcţiune, fie ca deputat sati senator, el este ascultat.

Pentru trimiterea Ia comisiunea de informaţiunl, se cere un vot cu majoritatea absolută.

16. In cas de flagrant delict de crimă, de odată cu trimiterea propunerel la comisiunea de iniormaţiunlprealabile, Corpul Legiuitor pote să voteze imediat cu *2* treimi şi arestarea preventivă a ministrului.

17. Comisiunea de informaţiunl prealabile este compusă de 7 membri, cari nu trebue să fie dintre aceia ce ati subscris propunerea de dare în judecată; ea se alege prin vot secret şi procede imediat la constatarea faptelor articulate de propunere, la orî-ce alteinformaţiunlprealabile pdte să adaoge noul fapte la cele denunţate, ascultă pe ministru, dacă el cere să fie «ascultat, şi 10 qtile de la alegerea Ba, trebue să-şl presinte raportul.



Corpul Legiuitor pote să prelungescă acest termen după cererea comisiunel. Subscriitoril propunerel de dare în judecată aii dreptul să asiste la lucrările comisiunel de informaţiunl.

18. Raportul se comunică ministrului odată cu depunerea luî pe biuroul Corpului Legiuitor. Cinci dile după acesta, darea în judecată se pune în desbatere, şi dacă Corpul Legiuitor o admite cu doue treimi, alege imediat un comitet de instrucţiune.

înainte de exprimarea votului, ministrul are dreptul de a'şi presenta apărarea orală saii înscris dinaintea Corpului Legiuitor care '1-a dat în judecată, chiar dacă n'ar mal fi în funcţiune şi n'ar face parte din vre-unul din Corpurile Legiuitore.

19. Dacă mal mulţi miniştrii se pun de odată în acusare, se cere un vot separat pentru fie-care.

20. De odată cu admiterea dărel în judecată ministrul este suspendat din orî-ce funcţiune publică şi din mandatul de deputat sati senator.

21. Darea în judecată se face cunoscută de^ biuroul Corpului Legiuitor care a rostit-o, celuî-alt Corp Le-

giuitor, Domnului şi Curtel de Casaţiune*

22. Corpul Legiuitor stastatorriicesee numărul de membri din carl are a se compune comitetul de instrucţiune, care, în nici un cas, nu va avea maî puţin de 7 membri.

Comitetul alege din sinul seu un preşedinte şi doui secretari.

El 'şî face regulamentul despre modul în care îşî va exercita atribuţiunile.

23 Puterile acestui comitet se continuă, de plin drept, din sesiune îh sesiune, din legislatură, in legislatură, fără privire la prorogaţiune sail disoluţiune, în tot timplul duratei instrucţiune!.

In cas de disoluţiune, acest comitet este învestit de drept şi cu atribuţinnile comitetului de acusaţiune.

24. Membrii Corpului Legiuitor, care a rostit darea în judecată, au drept să asiste la lucrările comitetului de instrucţiuni.

25. Tote puterile acordate judilor instructori şi preşedinţilor Curţilor de juraţi de către codicele de procedură criminală, afară de dreptul de a decreta arestarea preventivă, aparţin comitetului de instrucţiunea şi preşedintelui seu.

26. In orî-ce cas, fie acusaţiunea calificată crimă sati delict, apărarea va fi în drept să invoce probele de orî-ce natură, tară nevoie de inscripţiuneîn fals, în contra proceselor verbale.

27. Martorii experţi şi orl-care alte persone, al căror concurs ar putea să fie cerut în materie criminală, sunt supuşi înaintea comitetului de instrucţiune aceloraşi obligaţiuni ca înaintea judecătorilor instructori şi Curţilor de juraţi, şi pasibili de aceleaşi pedepse, în cas de infracţiune sau de refus.

Funcţionarii chemaţi a depunne sunt scutiţi, cu acesta ocasiune, de secretul oficial

28. Ofensa în contra membrilor comitetului de instrucţiune, şi coruperea de martori sunt pedepsite conform dispoziţiunilorCapitolulul IV, secţiunea II şi VIII, din codicele penal.

Pedepsele statornicite sunt aplicate de tribunalele ordinare, cărora comitetul le va trimite procesele sale verbale constatând delictele.

29. Comitetul de instrucţiune va fi dator a depune pe biuroul corpurilor legiuitore resultatul lucră-



rilor sale, în cursul sesiune! în care s'a rostit darea în judecată, afară de întardier! justificate, pentru cari corpul legiuitor va putea acorda prelungiri până la o altă sesiune.

30. Lucrarea comitetului de instrucţiune se va presinta Corpului Legiuitor. Dacă conclusiunile comitetului de instrucţiune menţin acusaţiunea, nu se urmeză discuţiune, şi nu se cere un nou vot, acusaţiunea este menţinută de plin drept.

Dacă conclusiunile vor fi favorabila acusatulul, sati, dacă în cursul desbaterilor asupră-le, s'ar propune vre-un amendament, în favorea lui, atât conclusiunile favorabile, cât şi amendamentul, nu se vor admite, de cât dacă vor întruni majoritatea de 2 treimi.

La cas ca corpul legiuitor, care a votat darea în judecată, să se fi disolvat mal înainte ca- comitetul de instrucţiune să-şl fi terminat lucrarea, acest comitet 'şl va îndeplini însărcinarea, fără să aibă dreptul de a scote el însuşi pe vre-un prevenit de sub acusaţiune; apoi nu va mal presents lucrarea sa noe! camere* ci va merge d'ă dreptul să susţină aousaţiunea înaintea curţel de casaţiune, în conformitate cu art. 23 de mal sus.

31. Aceiaşi Cameră sau acelaşi Senat, care a dat în judecată un ministru, pote înainte de înfăţişarea procesului, să'l scotă de sub acusare, printr'un vot dat cu doue treimi asupra unei propuneri motivate, presintată de comitetul de acusare, de 20 deputaţi sati de 10 senatori.

32. In cas de a fi înlocuit prin facere de noul alegeri Corpul Legiuitor care a votat darea în judecată, cererea de a se scâte ministrul de sub a • cusare nu se p6te discuta de noul Corp Legiuitor, de cât numai după propunerea comitetului de instrucţiune, şi nu se pote admite de cât cu doue treimi.

33. Mandatul comitetului de instrucţinne, odată terminat în modul prevedut mal sus, Corpul Legiuitor ale,ge un comitet de acusare care va înainta şi susţinea acusaţiunea înaintea înaltei Curţi de Caaţiune.

34 : Ministrul pus sub acusare are dreptul de a-'ş! lua copie după actele instrucţiune!.

Asemenea şi comitetul de acusare are dreptul de a cere prevenitului comu-

nicare după actele <Se au a'l servi la aperare. La cas de refus din parteî-I şi; de a presinta acele acte numai înaintea Curţel pe Casaţiune, comitetul de a ousare este în drept a cere eUrţei o amânare spre a face un supliment de instrucţiune, pe care o va face el însuşi. Curtea nu pote să refuse în acest cas amânarea.

35. înalta Ourte de Casaţiune şi de justiţie judecă în secţiuni unite, numărul membrilor fiind totdeauna cu soţ; paritatea de voturi apără pe acusat.

36. Procedura înaintea Înaltei Curţi de Casaţiune este stabilitădeînsă-şi Curtea, observând dispoşiţiunile procedure! penale, întru cât şi acestea nu ar fi contrari! dispoşiţiunilor le-, gel de faţă.

37. Guvernul, precum şi ori-ce parte lesatâ, «e pote constituipartecivilăilaCurtea de Casaţiune, în tot cursul procesului pornit de Domn saii de Corpurile Legiuitore; după pronunţarea hotărîrel nu va maî putea intenta artţiune de cât la tribunalele ordinare.

38. Instrucţiunea: complicilor ministrului se:va putea delega, de comitetul de instmcţiune, magistraţilor instructori ordinari. Complicii sunt judecaţi de Inalta Curte de Casaţiune şi de justiţie, de odată cu autorul principal.

CAPITOLUL III.

*Despre prescripţhme.*

39. Presciipţiunea pentru crimele, delictele saft contravenţiunile de drept comun comise de miniştri este conform dreptului comun.

Pentru delictele speciale, prevedute de acesta lege prescripţiunea va fi de 5 ani.

In ambele aceste casurî prescripţiunea va curge de la data încetare! de fapt din funcţiune.

40. Dispoşiţiunile dreptului comun, în ceea-ce privesce prescripţiunea, se aplică şi acţiunel civile în contra miniştrilor.

LEGE ASUPRA STREINII/OR

*Prom, şi publ. la 7 Aprilie 1881*

1. Străinul care 'şl are domililiul safi reşedinţa sa în România, şi care prin purtarea sa, în timpul şedere! sale în ţară, ar compromite siguranţa interioră sau exterioră a statului, saii ar turbura liniştea publică, sau ar lua parte, la lucrări având de obiect răsturnarea ordinel politice sati sociale, în ţară



safi îns< străinătate, va putea- fi^oristrîus de guvern, de a -se-depărta din locul în care- se" află, saii de a locui într?un loc anume determinat,' sati chiar de a părăsi ţara.

2i> Decisiunea ministerială de expulsiune, luată de consiliul de miniştri sau aceia prin care se obligă străinul la o reşedinţă determinată, sau : la schimbarea Teşedinţei actuale, se va notifica străinului pe calea administrativă, şirva fliwemotiVata. Ea va arăta termenul în care străinul va trebui să execute ordinul de expulsiune, saii de schimbarea reşedinţei, şi acest termen nu va pu• tea fi mal scurt de 24 ore.

3. Primind ordinul de explusiune, străinul va trebui să arate punctul de la frontieră prin care voiesce să tracă, şi, în caşul acesta i se va remite o fdie de drum prin care Se va regula itinerarul ce va avea sâ'urnuezei şi timpul cât va aveaidreptul să se popreseâ în fie-catB localitate, până ia frontieră;'

In caşul dea«©ntraveni la vre-unadin iaceste dispoşiţiunî, străinul, va fi condus afară din ţară: prin forţa publică.' : '

4v Guvernul va?-ordona expulsiuneâ din ţară a străinului, care va fi părăsit oraşul saii localitatea în care i se va fi prescris anume să locuiască.

5. Străinul oare, in urma expulsiunel sale din ţară, reintră pe teritoriul României, va fi arestat imediat şi tradus, pentru faptul acesta, înaintea poliţiei corecţionale, care '1 va condamna Ia închisore corecţională de ţa 6 dile până la 6 lunî.

După terminarea pedepsei el va fi condus la frontieră prin forţa publică, fără a mal avea dreptul să indice punctul prin care voiesce să iasă din ţară.

6. Străinul, din nofi venit în ţară, şi care nu va avea un domiciliu sau reşedinţă cunoscută, va fi dator, în termen de 40 dile de la sosire, saii de la promulgarea legeî de faţă, să obţină o carte de liberă petrecere de la autoritatea poliţienescă saii administrativă locală, pentru timpul cât va arăta că voiesce să stea sati se călătorescă prin ţară.

Un regulament de administraţiune publică va determina procedura de urmat pentru aplicaţfiinea practică a acestei dispdsiţiunî.

7. Nu va fi considerat ca delict politic, nici ca

fapt conex al unul asemen delict, atentatul în contra persanei şefului unul stat strain safi în contra membrilor familiei sale când acest atentat constitue faptul de omucidere, de asasinat sau de otrăvire.

LEGE ASUPRA BURSELOR, MULOMTMUI;OR DE SCHIMB ŞI MIJLOCITORILOR DE MĂRFURI *)

*Prom. şi publ. la 4 Iulie 1881.*

10. Nici o obligaţiune a vre-unul stat străin, nici o acţiune sau hârtie străină, nu va putea să fie primită la negoţiare în bursele române, făiă autorisaţiunea ministerului comerciuluî, dată după avisul prealabil al comitetului bursei

După admiterea la negoţiare în bursele române, obligaţiunile actuale şi hârtiile de valore străine nu se vor putea vinde şi cumpăra la bursă de cât timbrate.

Ori-ce mijlocitor de schimb va călca acesta disposiţiune, se va pedepsi de către comitetul bursei cu amendă de la 200 până la 2000, lei.

16. Comitetul bursei supraveghiază de apr6pe chipul cum mijlocitorii de mărfuri îşî îndeplinesc misiunea, are dreptul a cita înaintea sa pe ori-ce mijlocitor de schimb şi mijlocitor de mărfuri, spre a'l cere semâ de purtarea sa, şi la trebuinţă a pronunţa censura safi amenda care după gravitatea faptului se va putea urca până la 500 lei în folosul Statului, safi chiar a 'şî da părerea pentru a sa destituire.

încheierile relative la censură şi la amendă sunt definitive şi irevocabile.

Părerea ' de destituire însă se va înainta în 24 ore tribunalului de comerciu, care va cita atât pe mijlocitorul de schimb cât şi pe comitetul bursei. Ambii vor avea dreptul a fi ascultaţi contradictoria, apoî tribunalul va statua asupra destituire! prin ho-

30. L. 12 Martie 1897. Cel se 'şl vor însuşi dreptul de mijlocitor de schimb fără drept, safi a săvîrşi operaţiuni de atribuţiunile mijlocitorilor de schimb se vor padepsi ca usurpătorî de titluri şi funcţiuni conform art. 207: din codicele penal, r

Mijlocitorii de schimb sunt datori a avea deosebit de registrele şnuruite

*) I·. *legea complectă iti colecţia Hamangiu p. 1859.*



şi parafate de tribunalul de comerc'ifi, conform art. 22 şi următorii din codul comercial, Şi un carnet în care vOr înscrie îndată ce încheie vre-o operaţiune, înscriind sumele, nu în cifre, ci în litere.

Acest cai net va fi şi el anumit şi parafat de tribunalul de comercifi.

Sunt dator! a serie pe fiecare di şi după ordinea date! reproducând după carnet, fără răsâturî interliniîsafi transparent şi fără abrevieri, nici {ifre, t6te condiţiunile vinderii, cumpărare!, negoţierei şi în fine tote operaţiunile făcute prin ministerul lor.

Comptabilitatea întregă va fi ţinută după regulele partidei duble.

Registrele şi carnetele trebesc presintate judecătorilor safi arbitrilor orî când ae vor core.

Disposiţiunile acestui articol şi art. 207 din Codul Penal, ca şi cele următore, privitore la usurparea titlului de mijlocitor de schimb, se aplică de o potrivă la orî-ce specie de mijlocitori, fie el de schimb, fie el de mărfuri

35. L. 24 Iuniu 1886. Este interdis mijlocitorilor de schimb de a face operaţiuni pentru comptul lor propriu, sau asociaţilor or! omenilor lor de serviciu, sub pedepsa de destituire.

Mijlocitori! de schimb sunt datori a înscrie în registrul lor jurnal, ţinut conform codicelul de comerciu, operaţiunile ce negociază.

Ori-ce înscriere neexactă, fie ea cifră, fie ca nume, fie în scripte, fie în carnet, va fi considerată ca fals în înscrisuri de comercifi şi va atrage pe lângă urmărirea judiciară, conform legei penale, şi destituirea imediată a mijlocitorului

62. L. 24 Iuniu 1886. Borderourile clienţilor trebue să fie pe hârtie timbrată cu timbru mobil. Taxa timbrului va fi proporţională cu valorea efectivă a negociere! şi se va fixa de camera de comerciu, pentru fie-care circumscripţiune, fără a putea fi mal mare de 5 bani la suta de leî.

Acest timbru va purta marca camerei de comercifi a localitate!.

El se plătesce jumătate de cumpărător şi jumătate de vîndător, şi va forma un fond al camerei de comerciu.

Cel-ce vor contraveni Ia disposiţiunile acestui articol vor fi pasibili de aceleaşl pedepse ca acele

edictate prin legea timbrului; amenda va fi în folosul camerei de comerciu.

•75. Veri-ce intrațiune a presentel legi, din partea mijlocitorilor de schimb, a mandatarilor lor sau a omenilor lor de serviciu, in misiune de mijlocitor, se va pedepsi de către comitetul bursei, prin încheiere neapelativă, la amendă, care, după gravitatea faptului, se va putea urca până la 1500 leî; va putea chiar atrage destituirea.

LEGE PENTRU AŞEZAREA ŞI ADMINISTRAREA IMPOSITULUÎ ASUPRA BĂUTURILOR SPIRTOSE*)-

*Prom. şi publ. la 14 Febr. 1882.*

7. Fabricantul care va începe fabricațiunea fără a îndeplini prescripțiunile art. 5 de maî sus, se va supune amendel de 400 leî.

8. Fabricanții sunt datori a ține registre în regulă pentru operațiunile lor dilniee, după modelele stabilite de administrațiune, sigilate şi parafate de casierul general al districtului.

Contravenienții laacestă dispoşițiune se vor supune unei amende de 400 lei.

*H.* Fabricanții sunt datori a presența registrele lor agenților de orî-ce grad aî fiscului, ori când aceştia vor crede de cuviință a le cere.

In cas de refus, el vor fi supuşi, pentru prima oră, uneî amende de 200 leî; a doua oră în acelaşi an, de'400 lei; iar a treia oră de 600 lei.

10. In tot timpul cât fabricile sunt în lucrare, fabricanții sunt ținuți, sub pedepsa unei amende de 200 lei pentru fie-care infracțiune, să remită la fiecare 10 4·· agenților din localitate al fiscului, un tablou semnat de dînşiî saîi de împuternicițiî lor, şi indicând:

*a)* Tăria în grade şi cantitatea băuturilor fabricate în cursul celor 10 dile;

*b)* Numărul şi capacitatea vaselor în carî se vor fi aşedat băuturile şi locul unde se vor fi depus aceste vase;

*c)* Băuturile eşite din deposit în cursul acelor 10 (Iile, pentru vîndarea în țară şi export şi întrega câtime de beuturi rămasă în deposit

11. Agenții de orl-ce grad al impositulul, agenții de constatare şi urmărire, controlorii; casierii şi inspectori? finaneiar safi delegații tor, sunt în drept a visiră; ori'când vor crede decuviință;'fabricile şi inagasiile irtcari se păstrăză băuturi fabricate pentru a se încredința de exactitatea indîcațiunilor din tabloul de niâî sus, precum şi pentru a'Verifica întregă stare a* depăşitului ••

Eî sunt asemenea în drept de a pune pază la uşile magasiilor în care se păstrăssă băuturi fabricate pentru a împiedica esireft ăcestOr'bătttturî malYiâinte de a se fi'plătit sati consemnat taxele cuvenite asupra lor.

• Autoritățile administrative surrtî ținute a da concursul lor pentru paza magasiilorîn tot-deaunaeând vor fi cerute de agenți.

2R L; 30 Mart. 1884. Băuturile aeî taxate carî se vor sustrage de ia plata taxelor, vasele conținând aceste băuturi, precum şi mijlocele întrebuințate pen tru transportul lor,' sunt supiiseconfiscațiuniîşifăptdităriî fraudei' sunt' osebit p&depsiti' cu amendă de la 25 până la 600 lei

26. L. 1 Apr 1887. Când agenții ministerului de finance vor constata, după regulile dreptului comun, că o cantitate ore-care de băuturi a fost sustrasă de la plata taxelor, fabricanții sati vîndătoril vor fi supuşi la o amendă egală cu îndoitul taxei ce s'ar fi"cuvenit fiscului pentru' băuturile sustrase şi la confiscarea unei cantități de* băuturi echivalentă ou acea constatată ca pusă în consumațiune fără plata taxelor.

Se va pedepsi cu amendă de la 1000 până hv 2000 lei, şi cu confiscarea unei cantități de băuturi echivalentă cu produețiunea medie a unei luni, fabricantul care, prin ori-ce mijloce, va fi fScut ca aparatele de masutfatGre să nu funcționeze sau săîndiee cantități mal tnicî de cât cele fabricate în realitate.

Se vor pedepsi de asemenea cu închiderea stabflimentuluî saii fabrice! pe timp de un an până la cinci anî si cu amendă de la 1000—5000 lei, toți aceî cari se vor' dovedi că aii întrebuințat sulf sail ori ce alte maieriî vetămătore sănătățeî în fermentarea materiilor prime. 'In acelaşi timp fermentațiunea ast-fel preparată Se va distruge.

27. L. 30 Mar. 1886.Sunt supuşi uneî amende de la 200 până la 600 leî, care, în cas de insolvabilitate,

*) *V. legea compl. in colecHa Hamangiu p. 1908.*

se va transforma in închisore, conform art, 28 din codul penal:

*a)* Agenţiiînsărcinaţi cu perceperea jmposituluî, cari ar împlini alte taxe de; cât; acelea prevedute la art. 1, fără prejudiţiul penalităţilor prevedute la art. 141 codul penal:

*b)* Agenţii cari, prin negligenţă sati rea credinţă, au,contribuit a se strecura băuturi în consumaţiune fără a plăti taxele legale.

28. Sunt de drept însărcinaţi cu constatarea contravenţiunilor şi confiscarea băuturilor şi vaselor ce le conţin şi a mijlocelor întrebuinţate la transportul lor, în casurî de fraudă:

*a)* In genere toţi agenţii ministerului de finance, precum: in&pectoriJ, casierii, agenţii de constatare, control şi urmărire, perceptorii, agenţii de suprâveghiare şi agenţii vamali;

*b)* Primarii comunelor urbane şi rurale sau înlocuitorii lor;

*e)* Agenţii poliţiei judiciare.

Agenţii de sub litera c, precum şi inspectorii financiari, pot face confiscări şi afară din circumscripţia reşedinţei lor.

29, Orl-ce confiscare în materie de băuturi spirtose, nu se pote face de cât în urma, unuî proces-verbal de constatarea,contravenţiuneî, sub-scris de agentul constatătpr,. de proprietarul băuturilor sati de representantul sătişide cărăuş, când contraventiunea este dovedită în cursul transportului băuturilor.

Când proprietarul băuturilor saâ representantul seu, ori căriuişuh nu vor fugi, procesul-verbal se va sub-scrie .de douî martori, făcendu-se menţiune despre refusul sati fugirea celor d'intâiu,

In tot-d'auna o copie după procesul-vearbal, certificată de agent* se^aida proprietarului băuturilor, safi; i se va significa în modul determinat prin art. 35, pentru notificarea decisiunilor administraţiune! centrale.

Redactarea « proceselor-verbale, şi tot ce privesce constatarea infracţiunilor la legea de faţă, se pote face la orl-ce oră şi fără excepţiune de sărbători sati Dumineci.

30, Proprietarii băuturilor sunt responsabili de faptele factorilor, agenţilor sati;servitorilor lor, în ce privesce faptele confiscărilor şi amendele la cari sunt supuşi.

31. Procesele-verbale vor arăta:



*a)* Numele, pronumele şi domiciliul agentului care a redactat procesul-verbal;

*b)* Felul şi cantitatea băuturilor găsite în contravenţiune, şi de ce annme tărie.

*c)* Numele, pronumele şi domiciliul proprietarului băuturilor;

*d)* Locul unde s'a sechestrat băuturilor şi în a cui păstrare sunt date;

*e)* Luna şi diua eând s'a încheiat procesul-verbal.

32. Orl-ce băuturi confiscate trebuesc sigilate de agent şi de proprietar; iar eârid acest din urmă ar lipsi s'aii n'ar voi, primarul sati înlocuitorul săti va îndeplini acesta formalitate.

33. Procesele-verbale, cari n'ar fi făcute în formele prescrise de art. 31, sunt lovite de nulitate şi agenţii cari le-aii făcut, rămân responsabili către stat şi către proprietarii băuturilor.

34. Tote procesele-verbale de contravenţiune şi confiscare se vor înainta administraţiune! superiore a impositiuiul, îndată după încheierea lor. care, după oe le va examina va decide dacă le aprobă sail nu.

Prin decisiunea sa administraţiunea superioră, va fixa în limitele art. 25 cifra amendeî la care urmeză a fi supus contravenientul. La fixaţiune se va avea de normă cantitatea băuturilor confiscate şi gravitatea contravenţiune!.

35. Decisiunea administraţiune! centrale se va notifica părţel condamnate prin îngrijirea administraţiunel sail a agenţilor fiscului la domiciliul eî, dacă va avea în comuna unde s'a constatat infracţiunea un domiciliu real sau ales.

Dacă partea condamnată nu va avea domiciliul real sau ales în comuna unde s'a săvîrşit infracţiunea, decisiunea se va comunica prin agenţii administraţiune!, conform regulilor dreptului comun. Pr. 137.

36. In termen de 10 dile libere de la notificaţiunea decisiuneî administraţiunel superidre, partea condamnată va putea apela acăstă decisiune la tribunalul civil al locului unde s'a constatat contraventiunea; tribunalul va fixa înfăţişarea peste 10 ^llle cel mult de la primirea cererel de apel, cu precădere asupra tuturor celorlalte cause.

Administraţiunea centrală se va cita în persona casierului general, care va putea fi asistat safi înlocuit, pentru susţinerea intereselor disel administra-

țiunl, de advocatul Statului, şi, la trebuința, de un alt agent finaneiar.

37. Tribunalul va judeca apelul conform dreptului comun, şi pîrîtul va putea dovedi, prin tdte mijlocele, neexactitățile sati erorile coprinse Sn procesul-verbal.

Pîrîtul pote face oposițiune în termen de 5 d'le şi .recurs în termen de 20 dile libere de la comunicarea sentinței tribunalului. Pr. 729.

38. Tribunalele nu vor putea să micşoreze confiscațiunile şi amendile de câte ori vor fi întemeiate pe dispositiunile legeî, niclsăscuze pe contravenienți pentru er6re sa&ipentru lipsa de intențiune de fraudă,

39. Procesul-verbal, întărit prin deoisiunea aprobativă a administrațiunel superidre, va forma un titlu suficient pentru execuțiune, şi în virtutea lui se va putea păşi fia acesta execuțiune,chiar dacă partea condamnată va urmări în justiție anularea lui.

40. Când justiția va pronunța anularea procesuluî-verbal de confiscațiune băuturile şi obiectele confiscate, orî prețul lor, constatat prin procesul-verbal de licitațiune, se vor restitui proprietarului, plus o desp&gubire. ae nu va trece peste *2b* la sută pe an, socotită de la diua sequestrăreî până la d'" inapoierel. ,

Afară de acesta despăgubire, proprietarii nu vor putea pretinde şl tribunalele nu vor putea acorda nici o altă desdaunare, cu orl-ce titlu ar fi.

41. Condamnatiunile.de amend! în contra malmultor persons pentru ^acelaşi fapt vor fi solidare,

42. împlinirea ori-oăror sume cuvenite administrațiuneî impositulul cu titlul de taxe, da amandl şi cheltuelî de judecată şi, în genere, orl-ce titlu ar!fi, se va fâCeprin aplicațiunea dispositiunilor legeî speciale de urmărire in materie de datorii către Stat, şi tote actele de urmărire se vor putea forma şi significa de către agenții fiscului.

Vîndarea obiectelor confiscate se va face conform aceleaşi legi.

43. Doveditorii băuturilor supuse confiscare! au drept la jumătate din valorea productelor confiscate, constatată prin resultatul vîndărel la licitațiune, după ce justiția va legitima condamnațiunea prin o sentință avend autoritatea lucrului definitiv judecat.



ţ/EGEF PENTRU TOCMBIiH/E RE LTORARI AuRICOfiE *)

*Prom! şt piM. la "1:4 Maiu 1882. Modificată la 28 Mai 1893.*

, 7. .iştumal autoritatea comunală a domiciliului muncitorului contractant este competentă a legalisa şi înregistra contracte de lucrări agricole

Muncitorul agricol, însă, pote încheia contracte agricole şi în altă comună, sub condițiunea de a presenta un certificat de la primarul domiciliului său, că nu are contractată o asemenea lucrare în comuna sa saii că s'a angajat numaî pentru o parte din munca ce pote executa,.

Acest certificat, văjut de primar, rămâne anexat la reg,iştr,ujtocmelilor unde s'a înregistrat actul.

Refusul primarului de a libera un asemenea certificat constitue delictul de refus de serviciu legaimente, datorit, şi şe pedepsesce conform art. 190 din codul, penal. Liberarea unul certificat falş se pedepsesce . conform art. *iî'iS,* din codul penal.

Primarul, cşre . legalisat contractul unuî agricultor din altă comună, este obligat de a comunica, cel mult în termen de 3 diiei primarului comunei unde domiciliază agricultorul, copie legalisată după aeest contract, sub luare de dovadă.

Primarul care va contraveni acestei dispositiunî va fi, în cas de reclamațiune, pasibil de o amendă de la 50 lei la 100 lei.

8. Primarii şi scriitorii comunei, carî vor legalisa tocmeli de lucrări agricole a unor locuitori din altă comună, fără certificatul prevădut la art. 7, vor fi supuşi la o amendă de 50 până la 100 lei, în folosul comunei, şi persona vătămată rămâne în drept a cere despăgubire pe calea ordinară pentru prejudiciul ce ar suferi din faptul primarului şi al scriitor*!iui. •

1(1 Pie-eare registru va coprinde actele încheiate şi legalisate de autoritatea comunală în cursul unui an agricol.

Ele vor purta următoTul titlu:

„Registrul pentru tocmeli agricole . . . .

„Județul . . .

„Plasa sau plaiul. . .

„Comuna . . . . . .

„Anul agricol. , . .

Verl-cerădetură, vărsare de cern61ă. rupere sau

*; V. legea complectă îu colecția Hamamgin p. I(f48.*

**schimbare de rînd şi de numer in aceste registre va aduce primarului şi scriitorului comunei câte o amenda până la 50 lei.**

**La cas de faptă înadins şi cu rea credinţă, pentru schimbarea numărului, modificarea denaturarea cu viclenie, dregerea sau falsificarea actelor de tocmeli, primarul şi scriitorul comunei, pe lângă amendile de mal sus, se vor supune pedepselor prescrise în codul penal. P. 123, 124.**

**29. Se va putea urmări orî-care averea debitorului, afară de casa şi pămîntul dobândite piin legea rurală safi cumpărate în loturi mici în basa legei speciale pentru înstrăinarea bunurilor statului şi a legei pentru regularea proprietăţel imobiliare din Dobrogea, precum şi averea pe care o scutesce legea de urmărire. Vîndarea avereî scutite este nulă de plin drept. Primarul care va săvîrşi o asemenea vîndase se va pedepsi cu închisore corecţională de la 15 dile până la două luni.**

**. 37. Primarul sati locoţiitorul lui, care nu va fi executat dijmuirea în termenii prevăduţl Şi nu va putea proba caşul de forţă majoră, va fi supus la o amendă de 2 lei de fiecare hectar nedijmuit. In cas de insolvabilitate, amenda se va preface în închisore, socotindu- se o di drept 10 lei, fără ca acestă închisore să potă trece peste 30 (iile.**

**41. Primarul şiâjutorele sale cari, cu rea credinţă, vor refusa să procădă la executarea contractelor de munci agrieOle, conform art. 27, 28, 36 şi 38 din legea de faţă, se vor pedepsi cu închisore de Ia 15 dile la 2 luni, îndatOrindu-se a plăti şi daunele isvorîte din acest delict.**

**Iar dacă din parte-le nu va fi fost de cât o simplă negligenţă, atunci vor rămâne răspundătorl numai de daune către partea vătămată.**

**44. Cultivatorul care va fi momit lucrătorii altuia, sau care va fi angajat săteni fără a le cere un certificat de la primăria de unde sunt localnici, prin care să ateste.că el nu Sunt datori, safi că'şl-afi îndeplinit deja datoriile de muncă contractate cu alţii, vor fi pasibili de daune interese către persona lesată, după ce vor li puşi în întârdiere prin primarul local.**

**Primarul care nu va notifica somaţiunea, în termen cel mult de 24 ore de la primire, va fi pasibil de închisore de la 5 până la 30 dile,**



LEGE DE. POLIŢIE SAXIXAEĂ VETERINARĂ *) .

*Prom. şi* ***publ. ia 28 Maiu 1882***

**174. Prefecţii, sub-prefecţil, primarii, medicii veterinari şi în genere toţi agenţii administrativi, poliţienescl şi sanitari, precum şi particularii cari vor călca una sau mal multe, ;dişpoşiţiunI. pre văr dnte In acostă lege. vor fi daţi judecite! „şi se vor pedepsi după înprejurărl, conform art. 378 sau 385, § 10, din codul penal şi art. 90 din legea poliţiei rurale, şe vor aplica asemenea art 37 şi 384 din codul penal.**

**Asemenea se vor pedepsi cu -închisore de 2 până la 6 luni şi cu amendă de 100 până la 1000 lei. v :**

***a)* Acel carî, în contra ordinului de oprire al administraţiuneî, vor fi lăsat animalele lor infectate să comunioe cu cele-lalte;**

***b)* Acel cari vor fi vîndut safi vor fi pus în vîndare animale pe carî le sciati de atacate safi bănuite de a fi atacate de bole contagiose;**

***c)* Aceî care, fără permisiunea autoritate!, vor fi desgropatsafi cumpărat cu cunoscinţă, cadavre sau resturi de animale morte de ori ce bole contagiâse safi ucise ca atacate de pestă bovină, antrax, răpciugă, cârtiţă safi turbare;**

***d)* Aceî cari chiar înaintea ordinului de oprire, vor fi importat în România animale pe earllesciau că sunt atacate de b61e contagiose safi că aii fost expuse contagiunel.**

**175. SeV O J pedepsi cu închisorea de 6 luni până Ia 3 ani si cu amendă de la 1C0—2000 lei.-**

***a)* Acel cari vor fi vîndut safi vor fi pus în vîndare carnea provenită de la animale pe carî le sciafi morte de ori-ce fel de b61e contagiose sau ucise ca atacate de pesta bovină, răpciugă, antrax, cârtiţă şi turbare;**

***b)* Acel cari se vor fi făcut culpabili pentru delictele prevădute la articolele precedente, dacă din aceste delicte a resultat o eontagiune pentru cele-lalte animale.**

**176. Ori-ce întreprindetor de transporturi care va fi contravenit la obligaţiunea dea desinfecta ma-**

****) V. legea complectă în colecţia Hamangiu p. 1UHH.***

0



terialul seu, va fi supusă la o amendă de 100-^1000 lei.

El va fi pedepsit cu închisore de 6 >diie până la 2 luni, dacă din acesta călcare ar TGSulta o contagiune între cele-lalte animale.

177. Ori-ce călcare a legeî de faţă, nespecificată în articolele de maî sus, se vă pedepsi cu amendă de la 16-400 lei.

Contraveniriie la-dispoziţiunile regniamenteiorde administraţiune - publică, date spre executarea legei de faţa, vor fi, după casurî, pedepsite cu amendă de la unul până la 200 l e i pronunţată de judecătorul de ocol.

178. Dacă de Ia data, condamnare! tpentru calcaneal vretuneia: din-dispoziţiumile legelude faţăia trecut mal puţin de un an, sad dacă acesta călcare a fost comisă de prefect sub-prefeet, primar, medic veterinar şi da. ofkerii poliţienescl, sub ori-®eititlu s'ar comite infracţiunea, pedepsele şe pot;ridica la îndoitul maximului fixat de articolele precedente.

LEG8- PENTRU OPUHtEA LOTĂIU1L0R •).:!«:

*Prom. şi publ. la 20 ian: 1883.*

1. Lotăriile de ori-ce fel sunt oprite. Guvernul însă pdte autorisa, după formele hotărîto prin un regulament votat în consiliul de miniştri loterii de obiecte mobile, numaî pentru scopuri de bine-facere sati numaî in vedere de a încuraja artele.

2. Se socotesc loterii şi ca atari sunt interzise: vîndările prin tragere la sorţi de imohile, de mobile saâ de mărfuri; vinderile cari ofer şi prime saft beneficii datorite norocului şi, în genere ori-ce operaţiuni presentate publicului şi cari l'ar face să spere în un câştig datorit norocului.

3. Orl-cfe contravenţiune la cete prohibite prin artieolei« de mal sus se va pedepsi cu pedepsele prevedute in art. 360 din codul penal. Cât îhsă'perttru loteriile de imobile,' confiscările prevădute prin acel articol se vor înlocui, pentru proprietarul imobilului pus in loterie, prin O amendă, care se va putea ridica până la valorea Ia care se va preţui imobilul.

4. Se vor pedepsi cu aceleaşi pedepse din art! 360, din codul penal, autorii, întreprindătoril Sati agenţii de loterii române Ori streine, sati de Operaţiuni ce sunt asemănate cu loteriile.



5. Se pedepsesc cu aceleaşl pedepse prevădute în art. 390, codutpenal:

*a)* Acel carî vor negocia, distribui satt împrăştia' în public; prin ori-ce mîjlfjee, bilete sati liste orî animciurî de loterii neautorisate din ţară sati străinătate;

*b)* Acel cnrî Vor anunţa prin dîăre, prin afişe sau vor veşti în public, în orice mod, finţa saii folosele vre-unel loterii neautorisate din ţară ori din străinătate j,

c),,,icel car! • vor duce/ în totă bilete, V liste sad anunelurl do loterii din străinătate.

6, Dirigintele orî-eărul oficiu postai va Qpri ori-ce bilete, anunciurî sau liste de loterii neautorisate, sub bandă, ori pţicuil deschise şi le va înainţ,Şj;.,procurprul respectiv.

LEGE PENTRU TITLURILE LA PURTĂTOR PIERDTTE, DISTRUSE FURATE P.TP. ')

*Prom. şi publ. ta. St. Ian:'1883*

18. Ce! ce cu sciinţă, vor fi făcut o poprire neîntemeiată; se vor pedepsi cu închisore de la 6 Iun! până la 5 ani, sicuamendă de 200 până îa 3000 lei.

Prescripţiunea acţiuneî publice; în acest cas, va curge huma! din momentul descoperirel delictului. Pr. P. 593, 594.

19. Mijlocitorii desehimfe şi casele sad institutele de bancă sunt îndatorate a. înscrie în registrele lor;

«•) Numărul tuturor titlurilor fel purtător" ce cumpără, vînd, primesc ca amanet şi, în general, t6te titlurile asupra căror fac o operaţiune ore-care;

*b)* Numele,- locuinţa şi profesiunea*'persanelor ea cari atvtrat&ty

*c)* Data Operaţiune!.

Contravenienţi! vor fi pedepsit! cu amendă de. 60 până la 300 lei, fixată de tribunal în prima şi ultima instanţă, fără pre^ judiţitil pedepselor prevădute pentru fals, şi al reparaţiunel daunelor' causate celor interesaţi,' CP. 112 urm:

LEGE ASUPRA ('OMfiRtlULU/i AMBULANT »)

*Prom. şi publ.* tei? *Ma*ti 1S84*

(16, Yerîroe contravenţiune la disposiţiunile art. 1, 2, 3, 4 şi 5 se va pedepsi cu amendă; de la 100—1000 lei.

In cas de recidivă se va aplica maximum amendel,

*) *V. legea eompl. in coler.ţia Hamangiu. p. 2000.*

*) *V: legea câmplecfâ in lee.ţia H«numgiu p. 2034..*

17.. Se vor condamna la amendă de 2'>—500 leî:

*a)* Aeeî carî vor exercita comerciul sati industria în mod ambulant în caşurile permise de lege, fără a fi dobândit; autorisare sau. a avea o cărţulie pe numele săii;

*b)* Aceî earî vor vinde mărfuri prohibile prin legi şi regulamente speciale;.

*c)* Acel cari oedeză cărţulia altora sau cari se folosesc de o cărţulie expirată şi nereîaoită;

*d)* Acel carî vor face comerciu în alte localităţi de cât acele pentru cari li s'a acordat autorisaţiunea;

*e)* Acel oarî se vor folosi de o căruţă, vită trăgătore sau de un toyarăş fără să fie menţionate în cărţulie^ afară,de caşurile de forţă majoră..

In cas de recidivă se va putea aplica maximum amendeî.

18. Amenda se va pronunţa de judele de ocol în circumscripţia căruia s'a constatat contraventiunea

Hotărîrea nu va fi supusă nicî apelului nici recursului, dacă amenda e mal mică de 200 leî noul.

19. In cas de insolvabilitate a condamnatului, amenda s? va transforma în închisore conform art. 28 şi 30 din codul penal. In cas de transformare a amendel, maximul închisoreî va fi de 25; dile.

20. Dispoşiţiunile acestei legi nu se aplică la vîndare de ziare şi imprimate.;

LEGE ASUPRA ÎNSCRIERE! FIRMELOR *)

*Pi om. şi publ. la 18 Martie 1884,*

22. Dacă un comerciant sau o societate comercială operezâ fără a fi cerut înscrierea firmei, precum şi dacă nu s'a cerut înscrierea în registrul firmelor în t6te caşurile prevădute prin acesta lege, tribunalul ya pronunţa o amendă de la 2ă pâttă la 1000 Iei, în raport cu însemnătatea comerciuluî.

"în cas de continuare a contravenţiune! sati de recidivă, tribunalul va pronunţa amenda de la 100 până la 2000 Iei.

Condamnatul va avea dreptul de a face oposiţie şi apel contra sentinţei tribunalului.

23. In cas de faliment, neînscrierea firmei va putea fi asemenea un element pentru a admite bancruta simplă saii frauduloasă.

*"') V. legea compl. in colecţia Hamangiu, pag. 2008.*



LEGE PENTRU COMPLECTAREA LEGEt DIN* 6 DECEMBRIE 1864, RELATIVĂ LA CONSTITUIREA CORPULUI UE ADVOCAT!

*Prom. şi publ. la 8 Iunie 1884.*

4. In cas când înscrierea ar fi recunoscută ca făcută contra legeî şi ar fi declarată nulă, membri consiliului de disciplină saii ai tribunalului cari ati luat parte la dînsa, vor putea fi condemnaţî la o amendă de la 300 la 2000 lei, la interdicţiunea dreptului de a pleda pe termen de o lună până la un an> la perderea călităţel de membru al consiliului de disciplină precum şi la perderea dreptului de a ocupa funcţiuni publice pe termen de la 6 luni până la 2 anî.

LEGE ELECTORALĂ *f)*

*Prom. si puht. la 0 Iunie 1884.*

116. Orî-ce funcţionar administrativ, judecătoresc, comunal saii judeţian, precum şi orî-ce persoană învestită cu yre-una din atribuţiunile putereî publice va neglige de a împlini vre-una din, îndatoririle sau serviciile ce-I sunt impuse prin acăstă lege, se va pedepsi cu amendă de la 200 până la 2000 lei şi cu perderea dreptului d'a malocupa funcţiunlpublice pe termen de douî ani.

117. Cel ce se vor înscrie în listele electorale sub un nume falş, sau în virtutea unor drepturi pe cari sciii că nu le aii, precum şi cel cari cu sciinţă vor fi ascuns vre-o incapacitate din cele prevădute de lege, se vor pedepsi eu amenda de la 500 până la 2000 lei.

Primarul sati consilierii cari vor fi făcut ştergeri saii înscrieri cu rea credinţă sati cari în caşul aliniatuluî 3 de sub articolul 38 vor şterge pe; cel ce erau înscrişi in lista anuluî precedent, fără să fi intervenit în cursul anului vre-un cas care să justifice perderea ealităţel lor de alegători, se vor pedepsi cu închisore de Ia 15 <Jile la 3 luni si cu amendă de la 500 la 2000 lei.

118. Cel ce vor vota în virtutea unei înscrieri făcute în unul din caşurile prevedute în articolil precedenţi, se vor pedepsi cu închisbore de la 15 ^.ile la 3 luni şi cu amendă de la 500 până la 2000 lei. El. 38, 117.

119. Falîţii nereabilitaţî şi toţî ceî preVăduţî la articolul 118 denial sus, carî

**J V. legea compl. în Colecţia Hamangiu, pag. 33.*

vor ivotaiîn, virtutea unei înscrieri făcută înainte de •a. ii perdut exerciţiul drepturilor politice, se vor condamna ou închisore de la 15 dile până 3 luni şi cu amendă ide la 500 pană la iJOOO.lel.

120. Se va pedepsi cu aceeaşi pedepsa:

o) Alegătorul care, profitând de înscrierea sa în mai multe- ootegiurt va vota sau va încerca să voteze de două sati de mal inulte ori;

b) Cel ce se va presinta cu cartea unui alt alegător şi vaivota sau va încerca să voteze precum şi acel care va ajuta să se comită acesta fraudă împrumutând cartă sa. >. t

121 Membri!; iriurouluî cari, cu r»a coedinţă, vor fi refusat de a primi un alegător să voteze, se vor •pedepsi cu perderea dreptului de a vota şi a fi eligibil de la 1 pănâ la 2 anî si cu amendă de la 1000 până la 3000 lei.

122. Membrii birouluî cari, fără motiv justifioat, nu se vor presenta pentru a începe operaţiunile electorale laorafixatădelege se vor pedepsicu amendă de la 500 până la W00 lei.

Dacă, din causa absenţei lor nejustificată, s'a amânat alegerea, pedepsa va fi, inchisorea de la 1 lună pana .la 6 luni şi amendă de la 1000 până la 2000 lei. -

123 Membrii birouluî cari se vor fi întrunit şi vor fi procedat la alegere într'un alt local de cât cel destinat pentru acest scop, se vor pedepsi cu închisore de la'1 lună până la 6 lunî şi cu amendă de la 1000 până Ia 2000 lei.

124 Membrii birouluî cari refusa dt>a subscrie actele alegere!, se vor pedepsi cu perderea dreptului de a vota şi de a fi eligibil de la 1 lună până lâ 6 lunî si cu amendă de la 1000 pâ'nă.la 2000 leî.

125\ Dacă» cel care va fi însărcinat într'o alegere a primi; a număra sati a despuia buletinele, va: fi sustras, adaogat sati alterat buletinele, sati va fi citit alte nume de cât cele scrise într'însele se va pedepsi cţi' Închisore de la i lună până: la'6 lunî şi cu amendă de la 1000 până la 2000 leî] şi cu interdicţie pe timp mărginit.

126. Ceî cari vor intra cu ârme/ln sala alegiereî, se vor pedepsi; cu închisore de la 15 tjile până la 1 lună si cu amendă de la 50 pană la 500 leii

127. Acel care se va dovedi că a cumpărat voturi sati abţineri de la vot precum şi acel ,ce 'şî-ati vîndut votul lor, se vor pedepsi cu Închisore de la 3 luni :la 1 an şi cu amendă de la.600 la 5000 lei, şi cu interdicţia pe timp mărginit



128.. Acel carî, prin lovituri, Violenţe sau ameninţări, vor fi influenţat votul unul alegător sati îl vor fi pus în posiţiune de a se abţine de la vot, se vor .pedepsi cu închisore de la llunăpânăla 3 Juni şi cu amendă de la 500 până la 2000 iei. •

•120. Grî-cine, prin ultragiu saă violenţa asupra birouluî electoral sau asupra unui membru, va fi întârdiat sati împedicat operaţiunile electorale, se va pedepsi cu închisore de la 1 lună până La 6 luni şi su amendă de, la-i-00 până la 1000 leî. "

Dacă scrutinul a fost violat, pedepsa va fi de la 6 luni până la 1 an şi amendă de la < 1000 până la 5000 leî.

130. Răpirea sati furarea urnei care conţine voturi nedespuiate, se va pedepsi cu închisore de la 2 ani până la 6 ani si cu amendă de la 1000 psbiiă la 5000 lei.

131. Violarea scrutinului de către membrii birouluî sati de către agenţii forţei .publice, însărcinaţi cu pada urnei, se va pedepsicu închisore de la 5 până la 10 ani şi cu amendă de la 1000 până la 2000 leî.

132. In tote caşurile prevedute în presenta lege se va putea aplica şi perderea dreptului de a fi alegător şi eligibil până la maximum de 5 ani.

132 Acţiunea publică şi cea privată se prescriu în termen de una lună de la proclamarea, resultatululalegereî.

134, La- cas când ministeruul public nu ar lua iniţiativa, d e alegetorî au dreptul de a intenta şi susţine acţiunea publică pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor.

135. Delictele prevădute prin legea de faţă se vor judeca de către juraţi. Arestul preventiv este interdis în privinţa acestor delicte.

LEGEA SANITARĂ *>

*Prow, si publ. la 3 Apr. *W>. Modificatei la 22 Iuniu 1893.*

113. Orî-cine va exercita ca profesiune, medicina, farmacia, medicina veterinară,, arta dentistică, în contra prescripţiunilor de

**> V. legea rio'mpl. in colech'n Hamangiu p. -20o0.*

mal sus, se va pedepsi cu amendă de la lOOpftnă la 1000 leî saii<i cu închisore corecțională de la 15 dile până la= 6«lunl.

Călcarea legeî şi regulamentelor farmaceutic» «se'va pedepsi cu o amendă de la 100 până la 2000 lei şi cu închiderea farmaciei

La aceiaşi amendă vor fi supus! farmaciştii cari dirigiazâ o farmacie fără autorisâția Ministrului, farmaciştii dirigințl cari vor admite> în farmaciile lor farmacişti sail asistenți fără titluri recunoscute în țară saft elevi nematrieulațl la şcola fde farmacie, precum şi dirigințil de farmacie cari nu ao farmaciile lor aprovislonate cu materiale' de calitatea prescrisă de farmacopee şi hi cantitățile. prescrise de regulamentele farmaceutice.

Aceste pedepse se vor pronunța de autoritatea judiciară.<:•"

Ministrul de Interne, pe basa avisulul consiliului sanitar superior, pote ordonă d'a dresbtul închiderea! unei farlriacil; pentru uri tințp;HtaMț definitiv, dUpă'ijrllvitattea caşurilor"' şi! *Iui-'* urfha uuel anchete, când acesta va fi dirigiatâ de către un farmacist nerecunoscut ca diriginte, sau când nu va fi" înzestrată cu ; medicamentele necesare de calitatea prescrisă *ăb* farmacopee, cu instrumentele uneltele şi droguele necesare.

139. Vîndarea substanțelor medicamentase brute şi a materiilor toxice de către fabricile chimico şi droguişti, este supusă la regulamente speciale.

•Medicamentele compuse străine şi specialitățile farmaceutice străine se pot vinde în țară cu prealabila autorisaținne a ministrului de interne, dată pe basa" avisuiUf consiliului sanitar' superior şi în urmai unei analise, pentru care va plăti 100 lei.

Specialitățile fabricate în țară se pot autorisa fără plata; arialisel. .

Consiliul sanitar superior pote retrage autorisația dată medicamentelor cari tiu ar mal corespunde'modelului depus.

Modelele de medicamente compuse străine şi de specialități farmaceu^ tice. străine, aprobate de consiliul sanitar superior, se vor depune la biurourile vamale spre a servi de control' la importul lor în țeră; la fie-care import de asemenea medicamente se



va prețeojtața biur.QuJi va-mal o..dois^aic6' medioa^ t»entuLpr6vine. de la. fabrica *m* a< obținut autorisația..-„ j„, ,§.„. \

,Cele.iae»prpbate nu se pot importa,in țară -

• :$icți-.un .farmacist sau droguist • nv pote ține;în farmacia safi în.drogueria sa niedioawțenț^. compuse străinejsau specialități farmaceutice .străine• neautorisate de consiliul sanitar superior, sub .pedăpsă de aifi;c©nii6cafe.-,:.;So *u&thmt*

em (ftmeada. \ pjseyedstft „}a ast-i*i* 19.dift-,acostă -lege„

. Prepararea medicamentelor: compuse>după ordonanțe jsedicale^rețțete) nu este! permisă de i. cât farmaciştilor; jaejeii cari, vor contraveni-.-acestor„pr«țSr' cripțiunl suntupasihiliîde penalitățile ,pr#y6duie la arț. 119. •„,!!,;,.•;.

. 146. Contravențiunile in contra prescfiPtvuniloro^p. XVIll al legeî defață precum şi contra regularnentelor basate ne dînsa se vor pedepsi pentru prima oră cu amendă de la 10 leî până la'*00, pentru a 2,-a oră cu amendă de la 50 până la 500 şi pentru a 3a' oră' cu';închiderea stabilimentului pentru un timp limitat.

170. Contravențiunile Ia articolele 164, : 165, 166, 167, şi 168 se. vor cqțțsțața prin proceşrverfeai. al autoritate!, comunale şi sunt pedepsite cu, amendă; de la 5 până îa 500 lei. ,

175. Prefecții, sub-prefecțiî, primarii comunelor urbane şi rurale, inspectorii şamțari^ Jmedic^iprimari de județe, medicii de plăşl, medicii de urbe, medicii de spitale* inspectori! veterinari, veterinari!.;de județe, veterinarii de oraşe veter-inarilde;des.părțiridin zona preventivă, directoril'putttitelbV:de'©liservațiune, dentiştii, rh6şele, s\ib-6hirur^;W de Spitale şi v&ccinatoril 6arIv<or călca acesta legeyS'<Sr Ti pasibil! de amenda* Ia B0 la 1000 leî; şldaeS/dlH'tteglijența lor, a suferit'satiatatea satt chiar viața cetățenilor, el vor fl • pedepsiți'taurinoMsdre cor^țiohăia^'îâlft dile la uri';ăn.^ ; "-'

La aceiekşîipedepsevor ft supuşi a'dnTrtni8tratdriî şî medicii earariținfelorcarl vor călea regulamentele şi instrucțiunile speciale pen tru aşedamintele'Carăntinescl. ' "'-''

Asemenea se vOr supune la aceste penalități fabricanții, comerciaTfțfi şi alte persone private» Câri • vor călca prescripțiunile legeî de față şi ale regulamen-

telor publicate de Ministerul de 1 nterne pe basa eî'

Abaterile comise de farmacişti se vor pedepsi conform art. 119 al legeî de faţă.

Aceste amende vor intra în Casele comunelor respective spre a alimenta fondurile medicamentelor gratuite pentru săraci.

LEGE PENTRU MONOPOLUL CHIBRITURILOR ŞI CĂRŢILOR DE JOC*)

*Prom. şi publ. last Mart. 1886*

16., Importaţiunea chibriturilor şi «ărţilor de joc este prohibită, afară de caşul când .şe va face pe comptul Statului.

17. Importaţiunea şi tentativa de importaţigne frar uduldsăa chibriturilor şi a cărţilor de joc, şe va constata şi pedepsi conform prevederilor legiuirel vamale pentru contrabandă, de mărfuri prohibite.

Pedepsa din art. 169 din legea vămilor este aplicabilă tot-d'auna în acest cas.

18. L. 1 Iul. 1889. Fabrioaţiunea colportarea sau debitul clandestin de chibrituri saii de câştlde joc se va pedepsi ou confiscarea, şi cu o amendă egală cu de 10 orî, preţul cu care vinde regia fabricatele similare. Nici-într'un cas< acesta amendă nu va ft mal mica de 100 lei.

La aceleaşi penalităţi vor fi supuşi şi' toţî aceî, carî ar întrebuinţa; sati în posesiunea căror s'ar afla chibrituri orî Cărţi de joc nerevestite cu mărcile regiei. Amenda însă, în asemeni easuri, se va putea reduce până la minimul de 5 leî. '

Sunt Scutiţi de ori-ce penalităţi călătorii ce vin din străinătate, pentru micile cantităţi destinate usuiuî lor personal, nu însă şi locuitorii fruntariilor, conform dîsHncţiu«ik)fr 'smftilite prin»iBÎrt!'65d]'n legea mohopalnluî tutunurilor.

19. L. 1 Iul 1889 Urmărirea, constatarea şi judecarea contra venţiuniloi* la legea monopolului chibriturilor şi cărţilor de jocse vor face conform prescripţiuhilor stabilite pentru contravenţiile la legea, monopolului ' tutunurilor, (titlul X arfe 73-93).

LEGE PENTRU ALEGEREA COSSILIELOR COMUNALE»)

*Prom. şi publ. la 16 Iunie t&8&*

66 Tdte penalităţile din legea electorală,, prescrise

*)' V. legea complectă în colectici Hamangiu p. 2110.

*J V. legea complectă m colecţia Hamangiu p. 2126.



pentru, dispoziţiunî cari sunt prevădute şi în legea de faţă,, sunt aplicabile.

LEGE PENTRU AUTENTIFICAREA ACTELOR *}

*From, şi publ. la 1 Sept. 1886.*

15 L. Han. 1887. Funcţionarul public care ar libera un act de identitate falş, sati acela care s'ar servi cu asemenea certificate saii cu un certificat care nu este al săti, se va pedepsi conform art. 135 din codul penal.

17. Scriitorul saii martorii cari se vor dovedi că ati făcut o declarare falşe se vor pedepsi ca martori mincinoşi, conform art. 288 din codul penal, fără prejudiţiul altor daune-interese către pârţî şi chiar altor pedepse mat grave, în cas când faptul lor ar însuşi şi elementele delictului de falş în acte publice.

LEGEA MONOPOLULUI TUTUNURILOR **)

*Prom. şi publ. la 28 Febr. 1887.*

34. De odată cu începerea recoltei, agenţii regiei sunt datori a ţine librete cu fie-care cultivator, de numărul şirelor de tutun formate.

In caşul când cultivatorul va fi sustras vre-un şir din cele trecute în librete, va fi supus la confiscaţiunea unul număr egal de şire din tutunurile rămase şi la o amendă de şase leî de fie-care şir găsit lipsă.

Recolta cultivatorului va garanta plata acestei amende.

42. Cultivatorii, fie pentru regie, fie pentru esport, sunt supuşi la revisiile ce agenţii regiei ati dreptul de a face localurilor unde se conservă tutunurile recoltate

Dacă, din tutunurile constatate conform art. 36, la cultivator, ar lipsi o oantitate ore care, deosebit de cea prevădută de art. 37, se va confisca o, cantitate egală din tutunurile rămase în posesiunea lor şi vor fi supuşi la o amendă de cinci leî pentru fie-care chilogram de tutun lipsă-

Acesta amendă se va împlini cu din valorea tutunurilor ce mal rămân cultivatorului, valdre calculată după preţurile ficsate pentru cuniperătorea tutunurilor.

Dacă cantitatea rămasă nu este suficientă pentru

*) V. legea complectă in colecţia Hnmangiu p. 2138.
**) Idem, p. 2170.

acoperirea lipsei, sau dacă tot tutunul a fost înstreinat, confiscațiunea va fi înlocuită, pentru despăgubirea regiei, prin supunerea cultivatorului la plata de şese lei pentru fie-care chilogram de tutun lipsind.

46. Sunt considerate ca cultură ilicită:

1) Tote răsadurile găsite la cultivatorii carî nu posedă permisiunile regiei pentru cultura pe comptul eî sau pentru esport. "ontravenitoriî vor fi supuşi, pe lângă distrugerea acestor răsaduri, şl la o arnendă de douî lei pentru fie-care sută de fire.

Acăstă amendă nu va putea trece nicî odată peste suma de 25 lei.

2) Tdte plantațiunile începute, făcute sail săvîrşite, fără a se fi obținut permisiunea regiei de cultură, fie pentru comptul eî, fie pentru esport.

Contravenitoriî Ia acesta dispoziţiune, vor fi supuşi, pe lângă distrugere safi confiscare, după starea în care s'aii găsit tutunurile şi la o amendă de treî leî noul pentru fie-oare metru pătrat saii cincî bani pentru fie-eare fir.

49 Primarii cari vor fi încredințați că în raionul comunei lor nu se găsesce cultură ilicită, în cas de a se dovedi arătările lor falşe, vor fi supuşi, pe lângă destituire, şi la o amendă de 50 leî nouî.

50. Agenții Statului, civili şi militari, agenții comunelor şi aî districtelor, la carî s'ar găsi cultură ilicită, vor fi condamnați, pe lângă pierderea functiunel lor, si la o amendă de 100 leî. '

61. Debitantul care ar cere prețuri mal ridicate de cât cele cuprinse în tarife, saii care ar schimba marca prețurilor pe pachetele sigilate, va pierde dreptul de brevet şi va S pasibil şi de pedepsele prevgdute de codul penal pentru asemeni fraude.

62. DebitanţiI, carî ar impune publicului, ca pe lângă cumpărarea tutunului, să ia şi hârtie de țigare, sati alte obiecte, vor fi supuşi, pe lângă pierderea dreptului de debitant, şi la o amendă de 50 leî.

66. Căpitanii sau patronii bastimentelor, cari vin într'un port al României pentru a rămânea în acest port maî mult de 24 ore şi pe bordul cărora se găsesc tutunuri în fol sau fabricate, sunt datorî a consemna la vamă orî-ce cantitate de tutun ce trece peste o jumetate de kilo tutun de fumat, 25 ţigări,



sau 50 grame tabac de fiecare din omenii compuind echipagiul bastimentului.

Pentru aoest sfîrşit, în diua chiar a intrărel în port a bastimentului, căpitanul sati patronul bastimentului, remite văme$\hat{\imath}$ o declarațiune indicând felul şi cantitatea tutunurilor aflate pe bordul său şi numărul dmenilor compunând echipagiul.

După verificarea declârațiunel de către agenții regiei şi vămel, tote tutunurile, țigările şi tabacurile întreoend cantitatea îngăduită a rămânea pe bord, sunt descărcate şi depuse în magasinul regiei saîi al văme$\hat{\imath}$, unde stau în păstrare până la plecarea bastimentului.

Regia saii vama sunt datore a da chitanță de tutunurile depuse în magasinele lor.

In caşul când căpitanul sau patronii bastimentelor nu s'ar conforma dispositiunilor prescrise mal sus, în termen de 48 ore de la intrarea în port, el vor fi supuşi, pe lângă confiscaţiunea şi la o amendă de 50 lei pentru fie-care kilo de tutun, țigări saii tabac confiscat.

69. Cultivatorul pentru esportațiunea tutunurilor jjidigene, urmeză a dobândi o prealabilă autorisatiune de la regie.

Acesta autorisatiune se va da cultivatorului după o constatare espresă a cantităţeî şi calităţel făcută de un agent al regiei

Dacă recolta se va găsi intactă în condițiunile art. 37 din legea de faţă, regia va libera un bilet de liberă trecere, conținend tote indicaţiunilor pentru facila recundscere a tutunurilor.

Dacă se vor constata, însă, lipsuri în recoltă, se vor aplica proprietarului tutunurilor, dispoziţiunile prevădute ia art. 44 şi se va libera apoi biletul de liberă trecere, pentru restul ce va resultă.

Biletul de liberă trecere va însoți tutunul în tot cursul transportului.

Regia va pune plumburi asupra tutunurilor destinate esportaţiuneî,

Esportatorul va plăti câte douî bani de fie-care plumb aplicat.

In biletul de liberă,trecere se va indica termenul în care esportațiunea va urma să fie efectuată şi termenul în care exportatorii vor trebui să justifice efectuarea esportațiuneî.

In cas de împiedicare, independentă de voința «sportatorului, de a efectua esportul în, termenul in-

dicat, regia va putea acorda o prelungire a acestui termen;

Justificarea esportațiuneî se va "face prin înapoiarea; la regie a biletului de liberă» trecere, visat de şeful vămeî şi de comandantul punctului de frontieră pe unde tutunul va fi fost esportat.

Dacă îh cursul transportului ar lipsi o cantitate ore-care de tutun se va confisca, la punctul de esport, o cantitate egală din acel rămas.

Dacă cantitatea rămasă nu va fi suficientă pentru acoperirea lipsei, confiscațiunea va fi înlocuită, pentru despăgubirea regiei, prin plata valoreî cantitățeî care lipsesce, după tarifele de vîndare ale regiei. Deosebit de aceste confiscațiunî, proprietarul tutunului va fi supus şi la o amendă de dece lei pentru fie-care kilo lipsă, Lipsa se constată şi despăgubirea şi amenda se pronunță prin proces-verbal.

Se acordă esportatorilor o toleranță de trei la sută dinîntregagreutate a mărfurilor de esportat ca calo de transport: de la locul pornirel la punctul de eşire.

73. Tutunurile fabricate țigări şi tabacuri, precum şi tutunurile în fol, nu pot circula în interiorul țăreî, de cât revestite de» mărcile regiei sau însoțite de un bilet liberat de agenții competenți al regiei.

Sunt exceptate de la acestă regulă micile cantități de tutunuri fabricate destinate usuiuî dilnic al călătorilor, despre cari Se vorbesee la' art. 66 din presenta lege.

Mărcile aplicate de regia română pe fabricatele sale destinate exportațiunel, sunt ne valabile pentru interiorul țăreî.

74. Nimeni nu p6te avea tutunuri în fol sau fabricate streine în cantitate mal mare de o sută grame tutun de fumat, 60 grame tabac, sau 20 țigări safi o sută țigarete, dacă, pentru tutunurile în fol, nu p<5te justifica cu acte ale regiei că este cultivator în drept a reține încă luturile la dînsul; şi, pentru tutunurile fabricate, dacă nu vor fi revestite cu mărcile regiei, sati dacă nu vor dovedi că sunt importate conform art. §53 de mal sus, saii nu se vor presinta chitanțele de plată dreptului hotărît de acel articol.

76. Tutunurile cari s'ar găsi în contravențiune cu dispozițiunile celor douft articole precedente se considerăica contrabandăj se confiscă şi contravenientul este supus la o amendă de 30 lei de fie-care kilogram,> pentru tutunuri indigene brute, şi de o sută lei de fie-care kilogram de tutun de fumat, fabricat sati tabac, sande fie-care o sută țigări saii țigarete de proveninţă indigenă sau streină, sati fabricate de regia română pentru exportațiune.



76. Sunt considerați • ca fabricanți fraudulent particularii la cart s'a* găsi unelte sati diverse maşini din cele ce obicinuit se întrebuințăză la fabricarea tutunului. Uneltele şi maşinele se vor confiscă şi contravenitorul se va supune încă la o amendă de la 50 la 500 tel, deosebit de aceea ce s'arpronuttța conform art. 75.

77 Ver-cine s'ar găsi colportând sau vîndând în locuința sa, or ca colportor, tutun, țigări sati ta^ bacuri de ale regiei,> fără a fi debitant în regolă,:se va pedepsi cu amendă de dece lei, pentru faptul'colportare! saii al vîndărei, fără prejudițiul oOnfiscațfunei cantităților de tutun, țigări, țigarete sati tabacuri găsite ladînsiul.

78. Cultivatorul cădut în contravențiune la 'legea monopolului nu va mai avea dreptul să cultive nici pentru regie, nicî pentru exportațiune; ;

79. Amenda va fi îndoită/ la cas de recidivă, precum şi când cultivatorul va fi unul din agenții însărcinați de lege cu constatarea saii Urmărirea culture! ilicite.

80. Mijlocele ce servesc transportului tutunului în contrabandă, cari aparțin contrabandistului, sunt supuse confiscațiunel, în folosul regiei, şi valorea lor nu pdte servi la acoperirea amendilor.

81. Când sunt mal mulți complici într'o contravențiune, amenda se aplică individual, iar nu colectiv.

82. Sunt în drept a încheia procese-verbale pentru constatarea contraveni țiunilor la presenta lege şi a pronunța confiscațiunea, amenda, distrugerea şi despăgubirea regiei;

1. Agenții regiei;

2. Toți agenții contribuțiunilor directeşi indirecte.

2 Agenții municipalităților; •

•4-i Agenții administrativi şl fiscali «i

5, Toți agenții poliției judiciare

Aceste procese^verbâfo se vor încheia peu hârtie liberă de timbru şi după

formele stabilite prin regulamentul de aplicaţiune al legeî de faţa.

83. Perchisiţiunile domiciliare, pentru constatarea conţravenţiunilor la presenţa lege, nu se vor putea face de cât de agenţii regiei şi de agenţii contribuţiunilor directe şi indirecte, cu autorisaţiunea înscrisă a preşedintelui tribunalului respectiv şi în asistenţa unui comisar de poliţie sau a unui membru al autorităţeî comunale, care va subscrie acel proces-verbal.

Asemenea se va urma şi cu perchisiţiuuile ce se vor face pe vasele plutitore, de ori-ee naţionalitate, carî abordeză pe ţarinii ţereir

Refusul de asistenţă din partea funcţionarilor numiţi mal sus, se va considera şi pedepsi ca refus de serviciu datorit >legalmente, .conform codului penal.

In localităţile cari nu sunt reşedinţe de tribunale autorişaţiunile de perchisiţiune domiciliară se vor putea da şi de către judecătorul de ;oool respectiv.

Autorişaţiunile de perchisiţiune se dau înscrise şi imediat în momentul cererel agentului competent.

Aeest agent îşi pote ataşa ajutorele de care va avea nevoe spre a opera perchisiţiunea.

După dece dile de neîntrebuinţare, autorisaţiunea de perchisiţiune este perimată.

Pentru visitarea şi controlarea magasinelor cu tutunul şi a localurilor de debite, nu va fi trebuinţă de nici o autorisaţie de perchisiţie.

84. In caşurile de contravenţiune cari dau loc la amendă, contravenienţii sunt datori a justifica înaintea agenţilor cari încheie procesB-verbale, că au un domiciliu stabilit cunoscut în ţară şi că sunt in posiţiune a achita amenda.

Solvabilitatea se va aprecia de agentul care constată contravenţiunea.

In lipsa unei asemenea justifioaţiunl, contravenienţii, neputând consemna amenda sau presinta o cauţiune solvabilă pentru plata eî, vor H opriţi provisoriu de către agenţii poliţiei judiciare, cari îî vor înainta imediat procurorului de pe lângă tribunalul respectiv.

Aceşti agenţi remân respundători către regie de amenda ce contravenienţii trebuiau să'plătescă, în cas de a'l libera fară a lua suficiente asigurări pentru presentarea lor la executarea penalitate! aplicate şi plata amendel.

85. Amendile şi tutunurile confiscate aparţin regiei.

Amendile se vor încasa prin casierii general! car! vor avea o remisă de cine! ia sută din valorea încasărilor.

Doveditorii şi constatatorii fraudelor, vor avea drept la primele ce se vor fixa de consiliul de administraţiune prin tarife speciale.

86. Procesele-verbale de constatarea conţravenţiunilor se trimet cel mult în 24 ore, de la încheerea lor, direcţiune! regiei, care decide asupra lor, cel mult în termen de doue dile lucrătore.

87. Procesele-verbale de constatarea., conţravenţiunilor se vor comunica contravenienţilor, însă:

In caşul când contravenientul a fost faţă la încheierea prooesului-verbal şi a fost liberat de sub poprirea provisorie, comunicarea se va face prin primăria comunei in care se află domiciliul sett cunoscut şi prin primăria comunei în jurisdicţiunea căreia s'a constatat contravenţiunea, când domiciliul contravenietului nu este cunoscut.

In caşul când contravenientul s'ar afla deţinut, procesul-verbal i se va comunica prin agentul judecătoresc local, la casa de popreiă.

88 Procesele-verbale pentru constatarea conţravenţiunilor, au caracterul sentinţelor de prima instanţă.

Partea nemulţumită pe dînsele va avea drept de apel către tribunalul locuim, unde s'a constatat contravenţiunea, în termen de 20 dile de la notificare, fără taxe sati timbre.

Tribunalul, în termen de 15 (Jile de la introducerea apelului, va judeca după formele ordinare în materie corecţională. Nicî o amânare nu va fi mal lungă de dece dile.

Sentinţele sale sunt definitive şi executorii din diua pronunţare!.

Procurorul tribunalului căruia se trimete de regie o copie după procesulverbal. va urmări pe contravenient şi va lua conclusiunl înaintea tribunalului.

Regia va fi în drept a se constitui parte civilă.

89, înlocuirea amendel prin închisore, în cas de insolvabilitate, conform art. 28 din codul penal, se va pronunţa de tribunal prin aceiaşi sentinţă prin care

se decide asupra apelului făcut de oontravenitor.

Durata maximum a închisorel nu va trece peste şase luni.

In cas de recidivă, sau când contravenitorul ar fi vre-unul din agenţii însărcinaţi cu prevenirea sati reprimarea infracţiunilor la presenta lege, durata închisoreî va putea fi de un an.

Durata arestului preventiv se va socoti în durata condamnaţiune!.

90. Recursul în casaţiune din partea contravenienţilor contra sentinţelor tribunalelor, pronunţate în urma promulgare! presentei legi, nu va putea fi basat de cât pe incompetinţâ, esces de putere saii violarea legeî.

91. Regia nu va putea în nici un cas să fie supusă la vre-o responsabilitate, de veri-ce natură, către preveniţii de contravenţiune, deţinuţv sau nu, chiar în caşul când procesele verbale, dresate de agenţit seî», ar fi anulate.

92. Contrafacerea mărcilor şi sigiliilor adoptate de regie pentru, închiderea pachetelor, cartdnelor sati cutiilor conţinând tutunurile fabricate, puşe de dînsa în vîndare,- este pedepsită ca contrafacerea sigiliilor Statului. P. 117.

93. împlinirea amendilor şi a diferitelor despăgubiri, prevedute prin legea de faţă, se va efectua, prin mijlocele legeî de urmărire, de către agenţii fiscali.

LEGEA COMUNALA *)

*Prom. şi publ. la 7 Maî 1887.*

93. Ori-ce persona care, fără autorisatiune legală se va fi amestecat la mânuirea fondurilor comunale, se va constitui prin acest fapt comptabil responsabil şi va putea fi urmărit conform art. 207 din codul penal.

107. Tote veniturile şi cheltuelile comunei se înscria în budget conform cu cele prevedute la cap. VIII şi IX şi observându-se regulele de mal jos.

Nici un venit nu se p6te percepe şi nici p cheltuială nu se pote face de cât în marginile cifrelor autorisate prin budget,

. Toţi ceî ce vor călca acestă disposiţiune vor ,fi urmăriţi potrivit art. 140 şi 141 din codul penal.

**) V. legea complectă in colecţia Hamangiu p- 2239,*



LEGS RENTER ÎNSTRĂINARE* BlINllKfeftHttSTATliLii;! -Şi M4H-CUMPERAREA EMBATICU- ; -l < <;#H.0R »J

*Prom. şiipiibl: la 1 Apr. 1889.*

,54. L.5 Mal 1896. Funcţionarii "său agenţii cari nU vor îndeplini dispdsiiţiuTrile acestei legi în ce privesce -publicaţiunite şi adjudeCaţMttile; se vor pedepsi cil amendă de la 500 până Ia 3000 leî, după gravitatea caşului, fără prejudiciul daunelor-interese, eausate Statului Saii* particularilor prin făptui lor. '•

Acel car! în Vederea veri unuî folos se fac mijlocitori promiţând locuitorilor să-î facă a obţine pămlnturî prin influenţa lor saii prirt verî-ce alte mijloce, se vor pedepsi ca escrocul.

Tot asemenea se vor pedepsi primarii, perceptorii fiscali, precum şi verice alţi agenţi administrativi cari vor certifica," fie înscris, fiş, verbal, fapte neadeye^aţ^în şpopul de a induce în erore comisiunile de .vîndare asupra capacijtjăţel locuitorilor înscrişi ,pentru,;.a,.cumpăra pămînt. .

Delegatul ministerului în comisiunea de vinejare constatând asemenea abateri, va încheia de Îndată prdoes-verbal şi*l 'va înainta direct parchetului respective •

55. Oricine va împiedeca sati va turbura libera concurenţă la lieitâţhinî. ori va întrebuinţa veri-o mahoperă cu scop de a specula asupra licitaţiuneî, depărtând pe concurenţi prin daruri, promisiuni-sauorlkje alte mijloce spre'a face să scadă preţurile bunurilor puse în vîndare se va pedepsi conform art. 351 din codul penal.

Autoritatea, înaintea căreia este a se efectua licitaţiunea, va lua de îndată măsurile necesare pentru constatarea delictului'până a nu se pierde urmele sale.

'IuI acest Scop ea va delega, dacă trebuinţa va cere, pe unul din membrii săi, care va constata îndată' faptele audite saii vădute şi va dresa un proces-verbal sub-semnat de el şi de delicuenţî şi persanele carî aii fost faţă; dacă aceştia nu vor sci a subscrie Se va face menţiune în procesul-verbal.

Aceste procese-vetbale fac probe legale în justiţie până Ia înscrierea lor în fals:

**) V. legea cOmplettă In colecţia Hamangiu pi 2332. '•*

**56.** Nimeni nu pote concura în numele altuia de cât în putereaunei procuri legalisate de tribunal sau de comună, în cât se atinge de locuitorii de Ia ţară, care proourâ se va presenţa înainte de a se începe strigările şi se va alătura la lucrările adjudecaţiunel, când ea va rămânea asupra aceluia care. a dat procura.

Orî-cine în urma adjudecaţiunel, va declara că a concurat în numele altuia fără să presinte veri o procură, dacă până în termen de 15 dile nu va aduce o procură în regulă din partea acelui ce l'a împuternicit, va pierde garanţia şi bunul se va pune din nou în vîndare.

**67.** Orî-cine 'şl va împrumuta numele spre a cumpăra, imobile rurale pentru persone ce n'aîi drept după lege, va fi pedepsit cu amendă de 500 — 2000 leî -şi cu închisore corecţională de la 2 până la 6 lunî. . I,

Orî-cine fără (drept ar cumpăra proprietăţi în asemenea condiţiunî, va fi asemenea supus la pedepsa din al. 1.:

Vîndarea va. fi nulă de drept. Nutiliţatea va putea fi invocată nu numai de părţile interesate, ci şi de procuror care va avea acţiune pentru acesta. •

LEGE PENTRU COMBATEREA FILOXEREI »)

*Prom. şi publ. la 7 Iulie 1891.*

**17.** Contravenţiunile la disposiţiunile presenteî legi, la decretele, regulamentele, decisiunile şi instrucţiunile întocmite în temeiul şi pentru aplicarea legeî, vor fi pedepsite cu amendă de la 26 la 500 lei şi cu distrugerea viţelor.

**18.** Contravenţiunile se pot constata de inspectorii generali, judecătorii de ocole, de către agenţii şi funcţionarii serviciului viticol înfiinţat prin presenţa lege, cât şi de către toţi agenţii administrativi poliţienesc! şi vamali

LEGE PENTRU CREDITUL AGRICOL ·*)

*Prom. şi publ. la 2 Iunie 1892.*

**17.** Creditul agricol nu va putea face de cât operaţiunile următdre:

i. A împrumuta cu amanete pe vitele, productele şi instrumentele agricole,'cât şi pe productele şi instrumentele industriilor derivate ale agriculture! ;

*2.* A face avansuri sătenilor pentru cumpărare de vite; seminţe şi instrumente agricole.

Aceste ' avansuri nu se pot facede cât cu semnătura împrumutatului şi cu garanţia â altor 2 locuitori solvabili din comună.

Vitele, seminţele saii instrumentele agricole vor fi considerate ca amanetate creditului din momentul cumpărare! lor. Imprumutatul va fi dator a face formele amanetare! şi intabuiăfei lor până în' termen de cei mult 15 dile de la data împrumutului. In cas contrariu, faptul se va considera ca abus de încredere şi se va pedepsi conform art. 330 din codul penal;

3. A primi în compt-curent sau în deposit economiile agricultorilor sau industrialilor agricoli;

4 A face avansuri aceloraşi persone, pe efecte publice naţionale sau alte valori garantate de Statul român;

6. A face operaţiunile ce 'î-ar putea încredinţa Banca Naţională; până la înfiinţarea din partea acesteia de sucursale în localităţile respective, precum şi a face Operaţiunile ce 'i-ar putea încredinţa societăţile de asigurare, pentru asigurările instrumentelor agricole şi industriale, recoltelor şi productelor industriale agricole ale împrumutaţilor creditului;

6 A împrumuta locuitorilor sumele necesare pentru stabilire, prevădute de art. 3 din legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului şi răscumpărarea embaticnrilor, promulgată Ia ⁷/₁₉ Aprilie 1889.

Suma de 600 leî, prevădută de acest articol 3 al legei din 7 Aprilie 1889, ca maximum al împrumutului, se ridică la suma de 700 lei.

împrumuturile se vor face prin intermediul ministerului de domenii. Pentru a le înlesni creditul agricol va deschide un corupt curent ministerului domeniilor până la concurenta sumei de 500000 leî.

Descărcările parţiale ale acestui compt curent se vor admite în limitele avansurilor făcute şi justificate, ast-fel ca suma de 500000 lei să fie pururea şi integral la disposiţiunea ministerului domeniilor.

Plata acestor din urmă împrumuturi se va face prin anuităţi, ast-fel precum se va stabili prin regulamentul pentru aplicarea legei vîndăreî bunu-

*) V. legea complectă în colecţia Hamangiu, p 2416.
Idem, p. 2492.

rilor Statului din 7 Aprilie 1889. ,•„ M

29. Debitorul ce va aliena, risipi, sustrage, saii cu rea credința va lăsa să piară obiectul amanetat, va fi supus pedepselor prevedute pentru abuz de încredere şi va 6. executat după legea de urmărire asupra celeilalte averi a sa. P. 330- .

36. Perceptorii, primarii şi notarii se vor pedepsi conform art. 123 şi 124 din codul penal, în cas de a comite vre-una din infracțiunile acolo enumerate.

EI vor avea şi răspunderea civilă pentru daunele ce vor fi causat,

Creditul agricol va avea un privilegiu general asupra avereî acestor funcționari, care privilegiu va veni imediat după acela al Statului.

### LEGE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA ŞI ÎNMULȚIREA RASEI CAILOR ÎN ȚARĂ *)

*Propş. fi publ- la H Junie 1892.*

30. Primarii şi notarii cari vcr tolera, în comunele aparținând uneî circumscripțiunl hypice, reproducția neautorisaiă şi lipsită de certificatele prevădute de lege^ de față, vor fi supuşi la o amendă de -200 Iei. In caş de recidivă, eî vor fi pedepsiți cu închisore de 1 a i — 3 luni.

31. Acela care în contradicțiune cu art. 18. va întrebuința reproducători neautorisațî în localitățile unde Statul trimete armăsarii săi, se va pedepsi cu amendă de la 60—200 leî; în cas de recidivă, amenda va fi de la ?00-600 leî.

32. Acela care va confecționa ferul cu care Statul marchăză reproducătorii autarisațî, precum şi proprietarul care va aplica un asemenea fer pe un animal al şeii, sau pe altul străin, spre a elude legea de față, se va pedepsi cu închisore de la 6 luni până la un an.

33. Acela care se va opune la castrarea unuî animal, proprietatea sa, sau va înlesni opunerea la acesta, sau va ascunde un animal declarat impropriii reproducțiuneî, se va pedepsi cu amendă de la 100—300 Iei, şi cu aplicarea art, 28 din codul penal, în cas de inviolabilitate sau neplată.

34. Acela care va vinde un mânz, produs de armăsarii Statului, care. nu va avea < vîrsta de 2 anî împliniți, saâ înainte de a fi fost presintat comisiu-

*) T*. *legea •ibniplectd'Hii colecția Hamangiu p. 200-M .,*

î



nel de i remontă a armatei se va pedepsi cu amendă de Ia 100-200 lei, şi ou aplicarea art 28 din codul penal, în cas de insolvabilitate safi neplată.

35 Veterinarul însărcinat cu aplicarea legeî de față, care va neglija a executa întocmai disposițiunile legeî de față în ceea ce privesee aplicarea măsurilor pentru împedecarea reproducțiunilor prin armă sării ce n'ar în suşi condițiunile cerute pentru o bună reproducțiune, se va pedepsi cu închisore de la 5—30 dile.

36. Autoritatea administrativă, căreia 'I incumbă executarea măsurilor prescrise în acesta lege, este 'n drept a constata, prin procese verbale, contravențiunile găsite, şi a trimite în judecata tribunalelor pe cel ce se vor fi făcut culpabili de asemenea contravențiunî.

### LEGE PENTRU SERVITORI *)

*Prom. şi publ. la 10 Junie 1892.*

13. Contravenienții la disposițiunile acestei legi se vor pedepsi cu amendă de la 5 la 60 lei.

Pentru insolvabili amenda se va transforma în închisdre, socotită â lei diua de închisore. Iar insolvabilitatea se va constata prin procesul-verbal de perceptorul urmăritor.

19. Servitorilor cari vor fi îndurat mal multe amendî într'un an, cari vor avea o purtare rea şi vor fi vicioşl, li se pote ridica condicuța de servitor.

Dacăaceştî servitori sunt străini, el vor putea fi chiar expulsațî din, țară după regulile ordinare. Dacă sunt pămînteni se vor putea trimite la ultimul lor domiciliu.

28. Nimeni nu pote înființa biurourî de servitori, nimeni nu pote pro-, cura servitori la stăpâni, de cât biurourile înființate prin legea de față.

Acel ce se vor abate de la acesta disposițiune se vor pedepsi cu amenda de la 26 -1000 lei şi cu închisore de la 15 ^ile la un an, judecându-se de tribunal de urgență, cu precădere, în ultima instanță, prin sentința executorie.

### LEGE PENTRU 4ŞEZAREA SUPORTURILOR ŞI FIRELOR TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE *)

*Prom. şi publ ia 13 Xbr. 1892.*

4. Suporturile vor fi tot-d'auna accesibile de afară

*) V. legea complectă in tolecția Hamangiu p. 2507.*

*J V. legea complectă în colecția Hamangiu fi. 202.?.*

şi vor fi Instalate ast-fel ca atât ele, cât şi firele, să nu cadă îtt direcţiunea ferestrelor, uşilor sau alte deschideri ale proprietăţii spre a le împiedeca vederea Săti funcţionarea, ferind degradarea ornamentaţiunilor.

Funcţionarii însărcinaţi cu instalaţiunea şi priveghiarea liniilor nu vor putea în nici un cas, face inspecţiunî saureparaţiunl în dreptul uşilor, ferestrelor sau altor deschiderturl prin care ar fi accesibile vederea în interiorul caselor sau altor eonstrucţiunî; vor fi în drept să intre prin ogrădile sati împrejmuirile caselor atuncî când ar fi necesitate de reparaţiunea firelor aeriene; acosta se va face numai în timpul dile! şi cu consimţimintul proprietarului sati locatarului.

In cas de refus din partea acestora, funcţionarii telegrafo-poştali vor putea recurge la judele de pace, care, în termen de 24 ore, va cita pe proprietar sau locatar şi de va stabili necesitatea absolută va da o ordonanţă de Introducere.

Funcţionarii cari vor contraveni acestui articol se vor supune la amenda de la 60 până la 200 lei, pronunţată de judele de pace, fără apel, după cererea proprietarului saii chiriaşului.

LEGE PENTRU DESCOPERIREA MONUMENTELOR PUBLICE*)

*Prom. şi puii. la 24 Nobr. iS92.*

7. Se va pedepsi cu pedepsele prevedute la art. 352 din codul penal oricine va fi distrus obiectele din cele declarate de ministrul instrucţiune! publice ca avend interes istoric sau artistic; se va supune la aceiaşi pedepsa acela care va exporta asemenea obiecte fără autorisarea ministerului.

Acel care vor ascunde sati vor aliena în ţară asemenea obiecte, în contra restricţiuniior prevedute în art. 6, vor fi deposedaţi în favorea Statuluî, carî va putea revandica acele obiecte chiar în mâinile celor de al 3-lea.

In caşul când aceste obiecte nu se vor maî găsi, acela care le-a înstrăinat va fi supus la plata valorel lor către Stat. Vor fi asemenea deposedaţi în favorea Statului cel cari vorîncepea repara obiecte clasate ca istorice sati artistice, fără autorisaţiunea prealabilă a ministrului sau în contra îndicaţiunilor date de el pentru modul de restaurare sati reparare.

**j V. legea complectă in colecţia Hamangiu p. 2626.*



LEGE PENTRU CONSERVAREA ŞI RESTAURAREA MONUMENTELOR PUBLICE *)

*Pi om. şi publ. la 24 Nobr. 92.*

5. Orl-ce restaurare safi reparare întreprinsă fără autorîsarea ministerului, se va pedepsi cu amendă de la 100—50001e! şi cu spesele repunere! monumentului în stare primitivă.

6. Oricine va dârîma saii deteriora un asemenea monument, chiar când este proprietatea sa, se va pedepsi cu penalităţile prevădute de art. 352 din legea penală.

LEGE ASUPRA ÎMVĕTÂ.MÎNTF-LUi PRIMAR ŞI NORMAL. PRIMAR * )

*Prom. si publ. la 23 Mal 1893.*

5. L. 30 Apr. 1896. Listele copiilor de ambe-sexe în etate de şcdlă se vor forma în fie-care an prin recensămînt în .vacanţa de Pasce, pe cătune şi pecircumscripţiunl şcolare.

In comunele: rurale ele se fac de către primari, împreună cu unul din învăţători! din comunăi, safi cu unul din învăţătorii din o comună limitrofi, delegaţi de revisor.

In comunele urbane ele se fac de către primar împreună cu un institutor delegat de revisor pe eircumscripţiune şcolară.

Cheltuelile de transport şi de hrană pentru învăţători! delegaţi în comune mal îndepărtate sunt în sarcina acelor comune şi sa răspund de primarii respectivi.

Listele vor fi înaintate diriginţilor şi directorilor de şcole până la 10 Iunie al fie-cârul an.

In comunele urbane, unde vor fi mal multe circumscripţii şcolare, recensămîntul copiilor în vîrstă de şcolă, se. va face după după 25 Aprilie, iar listele se vor înainta la finele lui Iunie.

Primarul şi învăţătorul safi institutorul, cari nu vor fi făcut sati nu vor fi înaintat listele la timpul hotărît, car! vor fi falsificat sad vor fi lăsat să se falsifice listele, în ori-ee sens ar fi, se vor pedepsi cu o amendă de la 25 — 100 leî în comunele rurale şi de la 100—500 lei în vele urbane.

**), V. legea complectă Ut colecţiei Hamangiu p. 2029.*
***) laem, p. 2742.*

Aceste amende se vor vărsa In casa scotelor.

«. 1. 30»Apr 1896. Institutorul sau învățătorul aviseeă prin scris, şi In comunele rurale şi prin graitt pe'părinții copiilor cu absențe^nejustifloate că, în cas de recidivă, vor fi pedepsiți.

Autoritățile comunale, urbane şi rurale, sunt obllgăte să distribue tote avisurile privitoare la amendl, precum şi cele pre'-. vădute" la art. 6, prin agenții lor, părinților saii representanților legali al copiilor în vîrstă de şcdlă.

In cas de recidivă, representantul legal ai copiluluîva fi pedepsit deministrul instrucțrunel prin delegatul săti, ou o amendă de"10>ban* de absență.

Dacă absențele nemotivațe se repetă, totuşi, în cursul aceluiaşi an şcolar, amenda se p<5te ridica treptat până la maximum de 50 bani de absenții.'

Amenda se pftse aplica în t<H-e gradele sale în cursul unui an; ei pdte fi repetată în anul următor, dar începând- din noii de la-gradul întâiu.

9: Ii. 30 Apr. 1896. Executarea amendel se face de perceptor'Jn termen de 10 dile de Ia primirea comunicărel. Sumele inoasate se varsă.-la casa scalelor. -

10. L. 30 Apr. 1896 Representanțil legali, al căror copil nu se presintă la examenul de finele anului şcolar, vor fi condamnați la o amendă de doi lei.

Dacă copiii nu se presintă la examenul ultimului an şcolar, representanțil lor legali vor fi condamnați la o amendă de ciad lei.

Amendele se execută de perceptor şi se varsă in caşa scalelor.

12. Patronii şi stăpânii sunt supuşi Ja, şcşlgaşl,îndatoriri ca, şi; părinții şi tutorii copiilor. In cas de a contraveni la obligațiunile legeî de față, li se vor aplica amend! întreite de cât cele aplicate părinților în casurî analoge.

74. L. 30 Apr. 1896. Incetâză de a faee parte din corpul didactic învățătorii şi institutorii condamnați pentru c¥ime sa ft delictele următore: falş fort, înşelăciune, abus de încredere, mărturie mincinosă, atentat la bunele moravuri, în caşurile prevădute de art. 262, 26% 264,26î;<â71 -din codul penal, delaipidare: de bani publici, mituire, percepere de taxe ilegale, spargere de sigiliurî, sustrageiieîdp acts;in caşul art. 204 din Codul penal.

In tiaipul:-instrucțiune! si al judecatei,învățătorii şi Institutorii sunt suspendați de drept,



LEGE. ASUPRA CLERULUI MIREAN ŞI SEMIŞARILOR */

*Prom, şi publ. ta 1 Iunie 1893.*

11, Pân,ă ce se va ajunge a nu avea mal mulți preoți de cât numărul fixat prin acesta lege, nu se vor mal face chirț(țppir|; de ,°ât .cel inWț.una. 1^ .patru vacanțe în^.pe-câre ,eparchie.

Când numărul preoților va ajunge la cifra stabilită prin acesta lege, nimeni nu ya putea fi chirofoflit dacă nu' va fi vacant..un lbc.de paroch.

Nici o cliirotonie, afară de cele din monastirile de călugări nu, se pbte face de cât cu autorisația ministerului cîilteîor, care, însă nu o ya putea retuşa de cât dacă este contrarie legilor şi regulamentelor.

Chjroțpni%în contra dispozițiunilqr din acest articol constitue un abus de putere, şi va fi pedepsit conform art. 147 din codjl penal.

48. Cinei ani după promulgarea aceste legi, licențiațil şi doctorii în teologie vor putea, fi chirotonisițl şi peste» regukvfixatâ de art. 11.' s

De asemenea în acelaşi period de timp pentru parochiile din Dobrogea «e va putea, cu autorisarea ministerului cultelor, chirotoni şi seminariştii 'cu patru clase. Acesta însă numai în cas de a nu se găsi candidați cu titlurile conforme cu acesta lege şi cu; condiție ca aceşti chirotoaițl Bă nu potă mai tânjiu trece la veri-o parOohie de dincoce de Dunăre.

*) V. legea complectă in colecția Hamangiu p. 2765.

LEGE ASUPRA COMPT.IBIMTĂȚEÎ PUBLICE *)

*Prom. şi publ. la 8 Oct. 18S3.*

1,2. Comptabilii cari, în exercițiul funcțiuneț lor, vor fi făcut o speculă ,de comerciu saii de Industrie, saii vor fi participat la adjudecațiunile publice într'un mod direct sați indirect, vor fi pasibili de o amendă până la 3000 lei.

16. însărcinații cu mânuirea banilor publici, pu vor putea fi descărcați de deficitul constatat asupra lor, arătând sau pretextând că ar putea avea ordine scrise sau yerbşle sati

*) V.'legea complectă in colecția Hamangin p. 2627.

chiar chitanțe de la osebiți funcționari, fie superiori safi egali.

Ca acte descărcătore nu se vor primi de cât ordiniie, mijlocirile şi recipisele oficiale date în conformitate «u legea.

Funcționarii ce vor fi dat ordine sau resipise, ia scop de a justifica deficitele însărcinaților cu mânuirea banilor publici, se vor considera ca complici şi se vor pedepsi de o potrivă cu aceştia.

Comptabiliî mânuitori de bani publici, găsiți în deficit, vor fi constrânşi, inainte chiar ca curtea de conturi sau autoritatea însărcinată de al judeca să fi pronunțat decisiunea lor, prin apțicarea legeî de urmărire ca să verse provisoriu sumele constatate lipsă, fără judecată şî pe basa numai a constatării făcute de delegații administrațiunilor de care depinde

23. Orî-ce persona alta de cât contabilul, care, cu saâ fără autorisațiune legală se vă fi amestecat în mânuirea banilor publici, 6ste, prin acest singur fapt,' constituit contabil, fără prejudițiul urmăririlor prevădute de art. 207 din codul penal, dacă fără autorisațiune s'a amestecat în funcțiuni pubiioe.

*Gestiunile de fapt* sunt supuse aceloraşi'jurisdicțiunî şi trag'după sine aceiaşl răspundere ea şi gestiunile legale.

26 Contabilii cari vor întârdia cu predarea conturilor şi â actelor justificative, vor fi pasibili de pedepsele prevădute de legi safi regulamente:

Aceleaşi pedepse se aplică şi în casuî când contabilii'vor întârdia a produce justificările complimentare cerute de autoritatea însărcinată cu judecarea conturilor.

38. Este cu desăvîrşire oprită împlinirea' brî-căror contribuțiunî directe sau indirecte, artele de cât acelea carî sunt autOrisate de legile anuale de finance, sub orî-ce tîflu satt sub orî-ce numire ar fi,

Autoritățile carî ar ordona împlinirea lor. funcționarii carî ăr face r.eparttțiune, precum si listele şi tarifele, şi. in'fine, toți agenții carî ar împlini asemenea dări nelegale, se vor da judeeățeî şi se vor pedepsi conform legeî.

Iar personele cari vor fi plătit, dacă nu li se va restitui îndată aceia ce au dat, vor putea, în timp de trei anî, să-şl ceră banii înapoi de la orî-care funeționar public ce va fi ordonat,safi făcut împlinirea, fără a avea trebuință, spre a-şl exercita acțiunea tor înaintea tribunalelor, de nici o prealabilă autorisațiune a guvernului.

44. Şefii de contabilitate al ministerelor sunt respundătorl de sumele ordonanțate fără credit prealabil deschis safi peste creditul acordat. Curteade conturi, constatând asemenea ordonanțărl, va denunța faptul, guvernului, spre a da în judecată pa cel vinovat, care va fi pedepsit cu închisore până la un an si cu amendă de la 1000 până la 5000 lei.

Numai ordinele miniştrilor date în scris apără pe şefii de contabilitate de pedăpsă In asemenea cas, cheltuiala efectuată rămâne Îîn sarcina personală a ministrului care a autorisat-o, fără prejudițiul penalitățilorprevădute în legea pentru răspunderea ministerială.



LEGE PENTRU ÎNFIINȚAREA UNEI 3ANTÎ AțrRR'OLE *;

*Prom. ei publ. ia l Apr. 1894.*

13. L. 1 Apr. 1895. Debitorul care vâ aliena, risipl, sustrage saă va lăsa să piară, prin faptul său, în total safi în parte, obiectul amanetat, după. ce s'a efectuat împrumutul, se va pedepsi ca pentru abus de încredere, Pedepsa va fi minimum de .3 luni şi maximum de 6 luni de închisore şi, prin derogare la art. 60 din codicele penal, tribunalele nu vor putea admite pentru acest delict special circumstanțe atenuante. Constatările se vor face după dreptul comun.

Se vor pedepsi cu aceleaşi pedepse împrumutații cari, cu sciință afi ascuns, în momentul de a contracta împrumuturi la Bancă, existența unor sechestre safi a ori-ce alte sarcini asupra obiectelor oferite ca, gagiu, fără prejudiciul de despăgubirile civile ce va putea, obține Banca.

împrumutatul care, însărcinat ca custode cu conservarea, întreținerea obiectelor safi a vitelor amanetate, nu va îndeplini acesta obligațiune, va pierde imediat beneficiul termenului, de împrumut, punendu-se în vîndare, de către Banca agricolă, obiectele amanetate conform art. 18 şi următorii din presența lege.

*) *V. legea complectă in colecția Hamaugiu p, 3060.*

14. L. 1 App-18»&. T6te litigiurilttisvwrfnd din contractele" 8»'împrumut ale Băncelagdicole, se vor judeca- de ^urgenţă.

^A-ct^anlle-în potriva Bancel *M»>* vor putea intenta şi hv'tribunalul judeţului unde's'a contractat împrumutul, întru cât in acel judeţ: se va afla sucursala.

## LEGE ASBPKA AMENAŢILWt

*Prom. şi publ. la ir, Dec. 1804.*

### SECŢIUNEA I.

*Despre ospiciile de alienaţi şi despre supravegherea lor.*

1. StaMlitnentele destinate la căutarea alienaţilor sunt de doue ifeluri: ospiciile de alienaţi»şî casele de sănătate private.

Locaşurile de monacul şi monache nu mai pot fi autorisate a primi alienaţi.

2. Stabilimentele prevădute la art. 1 pot primi şi epileptici şi idioţi,- până eftnd se vor crea asile şi colonii destinate la adăpostirea acestor categorii de bolnavi.

'3. Orî-cine voesce a descnide'şi a dirige o *casă de"s4ndtuie* privată trebue să'obţină'mal întâiti autorisaţiunea ministerului de interne, care o va acorda numai persanelor presentând garanţii suficiente de moralitate.

Acesta autorisaţiune se va acorda dacălocalul este salubru, dacă are o întindere suficientă, dacă se pote; păstra într'Insul separaţiunea de sexe şi dacă serviciul medical şi regimul interior sunt bine organisate.

Direcţiunea medicală a acestor case va aparţine în tot-deauna' unul doctor în medicină, eare va fi responsabil de bună ţinută a casei şi de păzirea regulamentelor.

Regulamentele interiore ale tuturor ospiciitor; de alienaţi sunt supuse aprobărel ministerului•>a V d n-terne.

4. Nici un individ nu pdte fi isolat şi căutat în domiciliul seu propria safi în acelea a veri uneia din rudele sale, dacă starea sa de alienaţiune mintală n'a fost prealabil constatată prin doi doctori în medicină. Certificatul acestora. împreună cu o declaraţiune scrisă, se va adresa de persona în domiciliul căreia se aflâ bolnavul, către proenrorul tribunalului din judeţul respectiv. In cas când s'ar dovedi că bolnavul nu este de ajuns îngrijit sau este maltratat sail părăsit, procurorul ave dreptul să ordone trasferarea sa într'un



espicift'-dfc alienaţi saa într'o' -efcsflif'de Sănătate; şi deeisiună acăsta se va lua în" faţa tutorelui' sati ă •peraSnei'chemate a îngriji"de alieriat: "

5. Orî-Cfe ospiciu public de alienaţi, *administrat fie de efWl srlft epitropl, fie de judeţe sitii comunei* este pus sub direcţiunea unuî medie; care va fi responsabil in faţa autorităţilor de bună ţinută a ospiciului" şî de păstrarea reguldmenteror • sale.

Menffrul primat' al ospi«fluliil "Vft'fi 'Secundat 'de unul saft mal mulţi modicl-ajutorl, după importanţa serviciului şi numărul alienaţilor.

Medicul-primarşi medicii ajutori sunt recomandaţi ministrului de interne după un«oho«rsţinut după reptilele ţlrevŞdute în legeâ'sanitară; şi numiţi prin decret? regal. Medicul primar va locui în apropiere de ospîcitt.' iar ntedfeil ajutort în" interiorul ospiciuluîv •

6. Ospiciile de alienaţi şi casele de sănătate sUnt supuse supraveghiferel directe â guvernului şi a autorităţilor locale. Ele vor fi inspectate cel puţin *ds* două ori pe an; cele din judeţe de pe^efeetul de judeţ, împreună cu medicul primar ai judeţului; cele din oraşele capitale de judeţ, de primar împreună cu medicul primar al oraşului; odată pe trimestru de proeurorul generai al curţeide apel dineireumscrlpţiunea respectivă; odati peionâ de procurorul tribunalului local şt de câte ori se va crede de trebuinţă deinspectoril sanitari şi de directorul generai aiservieiulnî sanitar.

Atribuţiunile acestor funcţionari sunt: a -dontrola regimul interior al ospifciilOr publice şi private, a cerceta formalităţile şi actele, pe basa cărora o persOliă a fost isolată în ospiciu şi dacă este oportun ca isolarea sa să fie menţinută a primi reclamaţiunile ce li s'ar adresa, fie de către persanele aşeijăte' în ospiciu,~ fie de către altele străine.

### SECŢIUNEA II.

*Despre admisiunea in stabUiHtentele de alienaţi.*

7. Admisiunea în ospiciile de alienaţi se face după cereri particularesati după Ordinul autorităţilor publice.

8 Nici o persoână atinsă de alienaţiune mintală nu va putea fi primită in verî un ospiciu public saii în

veri o casă de sănătate, de cât in puterea următorelor acte. '.

*a)* O cerere în care să se arai© profesiunea, etatea şi domiciliul, aţâţ al personeî care subscrie cererea, cât şi al aceleia care cată să fie aşedată, precum şi gradul de rudenie între aceste două persone. Acăstă cerere ya fi mal întâia vidată de primarul comunei safi de poliţia urbei unde ea domiciliază.

Dacă petiţionarul este tutore al personeî alienate, el cată să presinte o copie a actului de interdicţiune şi a decisiuneî consiliului de familie;

*b)* Un certificat medical vizat de procurorul. tribunalului unde domiciliază alienatul, sau al aceluia unde se află ospiciul, şi subscris de douî medici.

In acest act se vor descrie, pe cât se pdte, simptomele mintala şl corporale ale boleî, căuşele el, timpul de când durăză, mersul ce 1-a avut şi motivele din cari resultă necesitatea ca persdna să fie isolată într'un ospiciu de alienaţî. Acest certificat nu pdte avea o dată mal vechia ca trel-decl ^ile.

Medicii semnatari aî certificatului medical cată să nu fie nici rude cu persona isolată, nicî cu aceia care cere aşedarea ei, nicî medici aî ospiciului unde se va aşeda bolnavul.

In cas da urgenţă, un simplu certificat este de ajuns, insă el se va complecta in primele trei dile după aşedare, printr'un alt act în regulă. De acesta excepţiune nu va putea usa de cât numai autoritatea publică;

*,c).* Qrîrce act prip care se constată identitatea personeî aşedată. Dacă în momentul aşediSrel petiţionarul nu posedă aceste acte, el cată să le compleoteze în prima, săptămână, după ce persona a fost, aşedată.

9. Medicul este obligat a trimite în primele treî dile după aşedarea personeî, copie a petiţiuneî şi actuluî medical procurorului tribunalului judeţului unde se află ospiciul şi procurorului şi prefectului judeţului unde domiciliază persona aşedată.

10. In fie-care ospiciu safi casă de sănătate, există un registru special cu semnătura directorului general al serviciului sanitar şl al procurorului tribunalului respectiv. In acest registru medicul va înscrie:

*a)* Tote aptele arătate în art. 8;



*b)* Observaţinnile ee el şi ajutori* 861 aft fămrt asupm'piersâtieî aşedate'. Aceste-, obset'vBţiunî se fac în fie-care săptămână In cursul primei luni, şi la o lună odată tn cursul şedere! ulteriore a alienatului In ospiciu. •«

*c)* Data eşire! persanei din ospiciu sau data niorţei şi căuşele el.

Acest registru se p6te examina numai de persanele carî aii dreptul a supraveghia ospibial;.

11 NiW'O.petwSiiă'fcşedată Iii osp!cifli după formalităţile prescrise, nu pdte fi reţinută daoă medicul ospiciului declară că este vindecată.

• Medicul va fnsciinţa despre acăsta pe familia individului sad pe tutorele lui, pe primarul comunei, pe procurorul tribunalului din judeţul de unde a venit bolnavul, şi pe procuTOrul tribunalului unde se află ospiciul.

12. Persona aşezată în ospiciu, chiâi* dacă hu este virtdecată, nupoţe fi reţinută dacă ea este reclamată de; tutorele sati curatorele eî, de persona eare a cerut aşedarea eî," de consiliul d'e'ftimilie prin nn delegat" din partea lui.

Dacă, însă, medicul declară că punerea în libertate a acelei persone este perieuîosă eî însăşi şi familiei sale, saă văiemătore SecuTităţel şi ordinel publice, sati recunoscerea că petiţionarul nu pdte procura alimente şi un tratament cuviincios;' va amâna permisiunea *de* 6-şire până va avisa pe procurorul localităţel, sati pe şeful de poliţie al urbei, sati pe prefectul judeţului unde domiciliază alienatul. Dacă procurorul' s&u prefectul mi *-ifBt* fespunde în termenîde 15 *ăite,* că acea persoră trebue să fie deţinută în ospiciu, buletinul de eşire se va semna imediat.

18. In primele 2 d'le după eşirea bolnavului din ospiciu, medicul însciihţeză despre acăsta pe autorităţile cărora li se n tffiease aşedarea luî, conformi art. 9, arătând şi motivele pentru carl persona a fost congediată.

14. In oraşele capitale de judeţe, şeful de poliţie pdte ordona' aşedarea provisorie, într'un local destinat pentru acesta, a oricărei persone interdise safi nu, care prin starea ea de alienaţiune mintală, constatată printr'un proces-verbal că compromite ordinea publică safi este periculosă el însăşi. •

15. In lie-care .capitală $e judeţ; există O secţiune separată, fie într'o casă de sănătate, privată, fie într'un spiwgeneral, destinat^, a .primjiprovisoriu asemenea alienaţi.

16. In oraşele mici, şi în comunele rurale .primarii pot lua mesurile cuvenite în contra unui alienat periculoşi cu condiţiune c», în 24 ore. #& sa- facă cunoscut prefectului de judeţ, care va ordona, imediat să fie transferai în reşedinţa judeţului. • .

• 17. Şeful de poliţie,,care a ordonat internarea provisorie a cuî-va, saii proiectul de judeţ, care a ordonat transferarea unui alienat, într'unul din localurile separate, v& înainta imediat procurorului procesele-verbale şi certificatele şi actele medicale asupra stăreî mintale . a personeî isolate.

,18 O comisiune, raţdicală de cel puţin 2 mediat se va ordpna de procuror spre a etamina pe persona isolatăi provisory şi a raporta, conform art, 8. Kaportul vifjat de procuror, se va înainta prefectului, oare ya avişa la aşedarca bolnavului într'un ospiciu de alienaţi. Et va înainta direcţiunel saâ adniinistraţiunţţl (.ospiciului projţeaele^yepbate,, certificatele şi actele, medicale, şi] autortisaţiuna^ţ,,procurorului ide ,aşedar«a bolnavului. •,,;;;

19. Prefectul, care a ordonat aşedarea unul alienat într'un ospioiu, va notifica imediat acesta familiei sau tutorelui săti, sau dacă alienatul este din; altă localitate, primarului comunei, ..ca, acesta la rîriduli is*fi, să insciinţeze familia.

20. Dispoşiţiunile prescrise în art. It, 12 şi 13 privitore la eşirea alienaţilor vindecaţii Ş0.U,. reclamaţi, ee.i«plici şi personelor a căror aşedare a foat .ordonată de aurorităţile publice.

## SECŢIUNEA III

### *Veniturile şi chelfaielile serviciului de alienaţi.*

21. Ospiciile do alienaţi sunt întreţinute din mai multe fonduri:

*a)* Din veniturile fondurilor lor proprii, constituite prin donaţiuni;

6) Din .şubvenţiunea anuală acordată de Stat;

*c)* DinsubiVenţiunile datorite de autorităţile judeţene sau comunale, pe basa unor înyoell încheiate între eforia sau epitropia de cari depinde, ospipşhil;

^)i(Din plătile de întrer ţinece,.ale bolnavilor par,-ticularl, internaţi pe socotela lor;

22. .Sumele de subvenţiune acordate de Stat sunt mărite saii; micşorate; in proporţiuae ou numărul bolnavilor trataţi în ospiciu şi fixate de ministrul de interne. Sumele subvenţiunilor acordate de judeţe sau comune, prin anume încheieri între acestea şi administraţiunea ospiciului, vori fl asemenea supuse aprobărel ministrului. Plata făcută de particulari, tutore sau familie se va determina de eforia de care depinde ospiciul, conform unui regulament aprobat de ministru. , .j

2â- Şeful poliţiei sau prefectul judeţului,,, care trimite un alienat la ospiciu, va indica, pe ţ&ngă actele arătate la art. 18, că întreţinerea .personeî trimisă este însărcina ju^ deţuluî.

24. Prefectul,ya,percepe de la familia bolnavului .safi, in cas de indigenţă, de la comuna unde aparţine alienatul; piaţa de întreţinere, dispensând pe administraţiunea ospiciulul de a corespunde direct cu familia bolnavului sati pu.jpţim.arul. pomunei. fi j.>:;:;,:::,

, 25., In cas , de, aşedărl de iniţiativă privată:, conform art» 8, tutorele -şau familia varsă iu casa adminiştraţiunel , ospiciulul, în diua, aşef/ârel alienatului, plata ţritne&ţruluî seu anuală, şi se, obligă în cererea sa scrisă, că va continua cu plata eât timp va sta persona) îri ospiciu.

20. Cheltufiliile ocasionate ,cu, înţrietweF^ai ajie,-naţUorîn ospiciu ca nutriment locuinţă, spălat, tratament medical, rul'ări,e. îmbrăcăminte, încălţăminte, precum şi onorariile şi apuntamenteiej personalului medical şi. administrativ sunt fixate de administraţiunea ospiciulul şi supuse aprobărel ministrului de interne, ...

• 27. Veniturile §t obeltuelile ospiciile» de alienaţi fofmeză; un budget cu totul, separat dp .budgetul generat, şl .efprteî sau epitropiei care ,'i administreză. Acesta n'aîi dreptul, în nici nji cas, de a afecta escedentele : veniturilor ospiciulul la alte trebuinţe de cât acelea ale alienaţilor. : •, i

28. Spesele de ' întreţinere a personelor pre^ supuse alienate şî isolate provisoriu în localuri spe-

ciale, pân&'la facerea formalităților necesare'la admisiuneaior regulata in ospicifl', 'şi'acelea ale inculpâțilOr^alienațl de delicte de crime ' şî aşedațî îti ospiciu după cererea proeurbfului general, onorariile medicilor experți şi ale medicului inspector sunt în sarcina Statuluî.

29. Preveniții şi condamnații' la'• închisore de ori-ce natură; cari, dnpă o expertisa medicală, s'ar constata ca sunt atinşi de alieriațiune mintală ' satt de epilepsie, vor fi aşezați pe basaordinuluî procurorului, într'un ospicift', de alienați până la vindecarea lor saîi până la expirarea pedepsei. '

O TsecțraWe! spec*ăl9y şi separat* die' cele-ratte secțiuni, se vacreia în 2 din cele maî mari ospicii din țara, destinata la isolarea alienaților' criminali •

80. Bx^erttsa meaico-!egajhV a^ttprtt toculpătiilul presupus alienat se pŞte face în depoul provisoriu dependințe de prefectura poliției în Bucurescî şi Iaşi, iar în cele-lalte oraşe într'un local separat de spitalul public, fie chiar în ospiciul de alienați, după ce se vor lua'tdte măsurile severe de supraveghiare pentru isolarea lor.

• %lCând se cere eşire din^îasii a' alienatului criminal, aşedat conform art. 29, medical cBtă să declare dacă el este vindecat şi dacă recidiva este posibilă. După avisul medicului; procurorul 'pote ordona eşirea bolnavului. Eşirea, însă, este condițională şi revocabilă. După primele semne de recidivă, reinternarea alienatului în ospiciu se va face imediat.'

• SECȚIUNEA IV

*Dispozițiunî aplicabile persanelor aşedateîri ospiciu. ~*

32. Ori-ce' persónă aşedată lriti*'un ospiciu de aliSnațl, conform dispozițiunilor de maî sug, cată să fie prevădută de un administrator provisoriu, care va gera afacerile până la însănătoşirea sa.

88. Pentru personele cari âu fost aşedate fără ca mal înainte să fie ihterdise Conform art. 435 din codul civil, se va procede de către tribunalul județului unde domiciliază acele persone, la numirea unul administrator după recomandațiunea consiliului de familie a persanei alienate. El pdte fi soțul personeî alienate, saîi părintele, saii fiul, sa& o rudă, sau chiar o persónă străină, care va.fi responsabilă de buna gestiunea averei mobiliare sau imobiliare a .personeî isolate.

34. Numirea'administratorului provjfloriuvafipror vocată de ministerul pur blic când persona isolată nu are rude sau când rudele nu fac nici o cerere,

35. Administratorul provisoriu face orl-ce act pentru conservarea avere! alienatuluî, percepe sumele datorite, achită, datoriile prințeacesafi i»spJng«suc-T cesiunile sau donațiunile după ce va lua avisul consiliului de familie sau al tribunalului, face plățile necesare în casa administrațiunei ospiciului unde se află aşedat alienatul, şi în nicî un cas, nu pote vinde imobilele alienatului fără autorisațiunea tribunalului, care va statua în camera de consiliu, dacă acesta măsură este in interesul însănătoşirel persone! bolnave."

36. Administratorul provisoriQ va presenta tribunalului, la expirarea fiecărui semestru, după aşedarea alienatului în stabiliment, o dare de semă despre gestiunea sa şi situațiunea finaneiară a personeî alienate.



37. Dacă persona,, alienată este un comerciant sau asociată cu o altă persónă într'o afacere comercială şi industrială, tribunaiul pote după cererea soție:sate: saii a personeî asociate, să autorise po acesta cu afacerile sociale. El va fi dator, însă să pfcesinte, la expirarea semestrului, u dare de semă despre situațiunea (financiară a asociațiunel.

38. Rtideîe internatului, după distinoțiunile stabilite în art. 436 şi următorii din codul civil, pofr după internare, prpqede la formalitățile necesare pentru punerea sub ioterdi&țiune a rudei lor şi pentru numirea unul tutor.

39. Funcțiunile administratorului provisoriu încetéză, da fapt i îndată, fi» persona .căutată a părăsit ospiciul vindecată,şi când după un congediu provisoriu acordat de .medicul ospiciului, persona n'a fost reintegrată.

40. Medicul primar al ospiciului pdte acorda, când va crede de cuviință, sub titlu de încercare, alienatului un congediu de 15 dile. Dacă congediul întrece acest timp, el va fi dator a însciința administrațiuneasuperioră de unde

depinde' ospiciul şi pe Şeful'de •ptflitie'safi-pe prefectul de fiWteţii •*•

M. Alienatul care s'a evadat diirîr'tofl^spiciupuWie pdte fi readus în priiirele30'dile dopăe*vasiune: Daca a trecut maî' multj formalităţile prescrise în secţiunea II, despre admisiunea alienaţilor în ospiciii, cată sa fie împlinite din nou. " ' -

• SECTIINEA >.

*Despre penalităţi şi riisposiţit '-• •]' :•generale.*

42i.' Medicul director al uriUI stabiliment de alienaţi public sati Î privat va fi admonestat, saii snspen, dat provTSbrifi din 'funcţiunea sa' daca va reţine în stabiliment•>*" persană vteaema;BttB^ac*'Va refusa4e a libera o' persoană aşedată, când prefectul Sati procurorul o Ordonă, safi cândi veri-una din persanele arătate în art >14 o va cere.

43. Contravenţiunile Ia articolele din secţiunea II, comise de medicul director al unui ospici& public sati al verf-uneî case de sănătate private, «Unt pedepsite ca o-amendă de la 50-1000 leî.

44. Orî-ce persoană Impiegată într'un stabiliment public safi privat şi orî-ce supraveghietor saii infirmier;, *afi ataşat pelăngă un alienat, eaw ademenit culpabil cu sciinţă de loviri şi răniri comise • asupra unui alienat; vă fi pedepsit eonfot» art. 288 şi următori! din codul penai.

45. <Dri-ce persoană culpabilă de un atentat la pnddre, comis cu sati fără violenţă asupra unui alienat de sex bărbătesc sau femefesoy seva pedepsi cU reclusiunea. ,

46. Se acordă ministrului de iuterne un timp de un an, de • ia promulgarea acestei legi, pentru a elabora 'regulamentele privitor» la îndatoririle diferite!or"fu«oţiunl create prin pi*Benta iege, la modul de recrutare al personalului medical şi administrativ al ospiciilor, la învoelile încheiate între comune, consilii judeţiane şi particulare cu epitropia safi eforia cari afi sub administraţiunea lor ospicii de alienaţi şi la organisarea inferior»- a acestor stabilimente.

LEiiE PENTRI PROTRCTIUNEA SEMNELOR GEODESK'E ŞI J)E FRONTIERĂ.

*Prom. şi publ la 21 Apr. 1H9'>.*

1. Cel ce strică piramidele, semnele geodesice şi topografice, colonele şi stâlpii, gropile, movilele de piatră, de zidărie sati de 'pămlnt, secţiunile de păduri sau alte semne şi cote de nivel, precum şi aceî Ce şterge, în total sau în parte, inscripţiunile sati cele-l'alte însemnări dB'pe colanele safi stâlpii geodesicî, precum şi de frontieră, se va pedepsi eu închisore până la şese luni, fără prejudiciul aplicăreî art 321 din codicele penal, unde este caşul "' ". •

<& Se*ă pedepsi cu Închisore pană la trei ani acela care va distruge, va face a nu se mal cunosce safi va muta semnele de frontieră ale ţăreî.



LE6EA -MINELOR *)

*Prom. si publ. la 2l Apr.* 1*B.

85. Abaterile de la preşeripţiunile poUţienescî şi de ordine publică, conţinute în presenta lege, in regulamentele şi decisiunlle privitore-la mine, cariere subterane şi. cariere exploatate sub cer; deschis, vor fi oonstatate prin procese-verbale, dresate in comun acord de către agenţil poliţiei judiciare şi inginerii de mine. iar în lipsa acestora, de gardil, de mine safi orl-ce agent de supravegbiere însărcinat cu administraţiunea minieră, având aceste procese-verbale înaintate justiţiei aceiaş putere ca şi procesele-verbale dresate de agenţii poliţiei j udiciare.

86. Contravenţiunile la disposiţiunile acesteî legi şi a regulamentelor, ce se vor elabora pentru aplicarea eî, se vor pedepsi cu o amendă de 10 până 10 300 lei.

In cas de recidivă, în eele dintâiu 12 lunî, amenda se va îndoi şi se va putea aplica şi închisore de la 6 dile la 3 lunî.

87. Infracţiunile la preseripţiunile poliţienescl şi la cele de ordine publică, eonţinute în legile, regulamentele şi decisiunile aswpra carierelor exploatate subteran, se vor pedepsi cu amendă de un lefi la 20 lei.

In cas de recidivai amenda se îndolesce,» >şi după casurî se pote aplica şi închisore până la o lună.

131. Patronii sunt ţinuţi să aibă registre speciale, atât de numărul lucrătorilor, cât şi de sumele ce plătesc ca salarii.

EI vor reţinea contribuţiunile lucrătorilor şi sunt respundătorl către Stat de întrega sumă.

' *s i'. *legea complectă "ut oolecţia Hamangiu p. 34SÎ.*

Vărsările în întârdiere se vor percepe • ea • şi taxele comunale.

132. Ori-ee patron, care se va surprinde eu registrele în neregulă, va fi pedepsit de către Ministerial: Domeniilor cu o a~mendăde la cinel-decl la trei sute leî.

In cas de recidivă, sau când va-fi; surprins cu registre Jalşe, amenda merge de la trei sute la o mie leî.

Aceste amend! se vor vărsa la fondul casei generale de pensiuni.

133. Accidentele şi „încetările, de viață vor trebui anunțate imediat, de către patroni, administrațiunei minelor şi casei pensiunilor. Pentru ork«e întârdiare de peste cinci dile, patronul se va pedepsi cu cinci sute lei amendă în folosul casei pensiunilor.

134. Oăndise va constata fără îndoială că accidentul a provenit din incapacitatea, neglijența ori încăpăținarea vădită a patronului sau representantuluî, saii nesupunerea lor la prescripțiunile indicate pentru înlăturarea accidentelor, atunel patronul va fi obligat să verse sumele ce se vor calcula pentru a putea complecta lucrătorului, sad moştenitorului lui, lefa întregă pe tot timpul specificat iți acestă lege. •

## LEGE ASUPEA PESCUITULUI

*Prom- şi publ. lă 11, OW. 1890.*

1. Presența lege se aplică la pescuitul în tote apele țăreî,. eât şi la pescuitul pe apele țărmurilor române ale Măiel Negre până la limita Mărel teritoriale. V

2. Prin ,.a pescui", în sensul acestei legi, se înțelege a prinde şi a îşi apropia pescî, raci seoiei, stridiț spongU. şi alte aw male aeuatice, utiligabile, carî vor fi determinate prin regulament.

Ori unde seva întrebuința cuvîntul „pesce" în acestă lege, se înțelege prin el tote aceste animale.

3. Se consideră ca ape închise:

1) Tote eleşteele (iazurile} artificiale, fie ele în contact ca ape naturale sati »u;

2. T6te apele cari; nu staii în verl-un timp al anulUI în legătură cu altă apă, în cât peseil să potă trece dintr'o apă în alta;

3. Bălțile provenite din inundațiunl şi cari se usucă în timpul verel, după ce afi încetat de a mal comUnica'<!fl apa rlulul din care 'şl' ă'tt îttit născare.

Să- 'consideră ca ape deschisa Wfe apele -cari riu 5ntrunesC aceste cond IțiUnI.

4. Măsurile acestei legi nu se'aplică asupra apelor închise, afară de cele p're-VădUte'de''art. 24.'



5. Dreptul 'de pescuit în Dunăre, în Prut şi itt'apele de pe proprietățile Statului, aparține Statului; iar în rlUrile navigabile şi flotabile el se va exercita ca şi până adî. Riveranii aii nrept'ă pescui gratuit 1h' Dunăre'şi Prut pentru hrana lor *ți* a familiei, conformândn-se legei de față.

"6. In t6te rîurile, pâraele şi canalele cari nu intră în iategoria celor din art. 5, dreptul de pescuit este al riveranilor; fie-care avend pe partea sa dreptul de a pescui până Ia mijloculcursuMapel, fără prejUdițiul drepturilor câştigate prin titlu sati prescrîpțiune de Un riveran contra coriveranuhiî săfi.

7. In apele Închise precum şi în bălțile carî sunt îh comunicație cu altă apă, dreptul de"pescuit aparține proprietarului terenului pe care sUnt aşedate acele ape.

8. In tote apele din Dobrogea dreptul de pescuit este al statului.

Locuitorii români de pe Htoraîul Mărei au drept a pescui- gratuit 'iii'Marea teritorială pentru Irrana lor şi a familiei 'lor, conformându-se legei de față.

Guvernul este autorisat a da 'concesiuni de 'pescuire gratuită; atât la pescari' cât şi la grupe de pescari ce se vor stabili pe litoralul Măre! de Ia Capul Midia până la fruntaria Bulgariei.

9. Nimeni nu' va putea pâseni într'o' apă' deschisă fără de 'a avea consimțimîntul Înscris, printr'o carte-de pescuit, de la proprietarul safi arendaşul dreptului de pescuit, în acea apă. "

Acăstă carte pescarul este dator să o p6rte în totd'auna eu el şi să o arate ca act dă Iegitimaținne în fața personalului'de" supra'veghlare şî a-amanților însărcinați cu pohția pescuitului. Pace excepție de la acesta măsură pesouitui în apele flotabile şi navigabile, afară de Dunăre şi Prut.

10 Cărțile de pescuit se eliberezâ de eătre proprietarii sab arendaşii dreptului de pescuit şi se legalisăză de autoritatea locală.

Cărțile sunt personale şi eliberate pentru anumite ape şi pentru un timp ho-

târit. Prin ele se pot stabilii restrițsțiunl; hi privința speciilor.-de^pesee, a felului şi a nuju^ruhiî de instrumente,, cât şi a procedetrrilor cari se vor putea întrebuința la pescuit,

11. Se pdte refusa legalisarea cărților de pescuit saiî chiar retrage cu totul cartea, de către autoritatea locală, personelor cari în timpul celor -din urmă doi ani, aă fost condamnate, de la 4 săptămânlln-chisore în sus, pentru încălcarea măsurilor de, poliție a pescuitului.

12, : Tote instrumentele de pescuit, afară de undița ținută în mână, vor trebui să fie marcate cu un semn .prin care să se potă afla proprietarul lor» chiar în, cşsHlffJând pescarul care le-a aşed«t în apă nu ar fi de față.

13, Comunele sunt instituțiunile cari au un drept de proprietate asupra pescuitului.îutr'o apă deschisă nu vor putea exercita acest drept decât printr'un număr hotărît de pescari anume puşi, sau. arendându-.şî dreptul. A lăsa însă pescuitul liber, este cu desevirşire opTit.

Când arendarea s'ar face pe un termen mai, mic de cât 10 ani, va avea nevoie de încuviințațea mir nisieruluî dometțtilpr.

Primarii oomunelor rurale sunt datori a servi ca agenți intermediari pentru arendarea.. acestor;, disepturl, dacă H şe .y.or.cere.

14. Este; opțit pescuitul cu dinamită, saă ori-ce alt soia de materBespLosibile; asemenea este oprit şi cu materii narcotice saft otrăvitdre, menite de a adormi sau a ucide pescele si țdte oeUv-lalte animale acuatice.

15. Este interdis de a opri o apă naturală descrisă, a o abate sau a o scurge în parte. iŞauiî»; Întregime în scojk de. a pescui. ... • •

,16. Este interdis de -a aşeda în apele curgătdre aparate de pescuit fixe saii mobile, cari, în timpul nivelului ordinar al apel, ar închide mal mult de cât jumătatea-curentului (măsurată prin linia cea maî scurtă între cele două maluri) şi ar împedica -astfel libera trecere a pescilor.

Când se întrebu | nțeză deodată mal multe asemenea aparate, distanța dintre două aparate, aşedate față în față în curmezişul apel, trebue să fie egală cu cel puțin o jumetate din lățimea apei şi distanța dintre aparatele aşedate dea-lungul apelsă fie de cel puțin 50'metri Se exeeptezâ db lâ acăstă măsură gârlele mici carî conduc din Dunăre în bălți, acestea putertd fi îngrădite.



17. Pentru porțiunea de ape care formăzâ frontiera, ministerul domeniilor, dacă vai -crede de cuviință, va putea scote din aplicare, în total safi în parte măsurile prevădute în'acăstă lege, dacă Stalul vecin nu le va tfeepectă şi el.

18: Plasa, năvodul, prostovolul, balăul, vologul, crăsnicul, coşurile, şi celoalte instrumente împletite de pescuit, a căror ochi vor avea mal puțin de 4 centimetri pe lăture, măsurate când sunt scose din apă,' simt oprite." Minis' terni domeniilor: însă va putea reduce prin regulamente ide aplicare a legei în anumite caşuri pentru anumite ape anumite specii de pese! Şi anumite Instrument©,' dimensiunile ochflor, împletiturilor, până la 2MeentrmetH pe lăture.

1». fiste cu desăvîrşire oprită distrugerea icrelor şi pesciiitulpuflordepesce. Se vor putea face excepții numai pSitrii scopuri de piscicultura său" pentru scopuri sciințifice.

20. ' Prin regulamente speciale ministerul aigriculturei, industriei, comerciuluî şi domeniilor; va determina :

1. Epocele şi timpul când pescuitul diferitelor specii de pesce va fi interdis în scop de a cruța reproducerea;

2. Dimensiunile safi greutățile minimale ale diferitelor specii de peseî sub cari prinderea lor va fi interdisă;

• 8. Procedeurile şi ihstrumentele de cari nu va fi permisa se servi la pescuit;

4. Felul (modul de construcție) şi dimensiunile instrumentelor permise şi restricțiunilc eu cari vor putea fi întrebuințate la pescuit;

5. Epocele în cari va fi oprită recoltarea plantelor marine; ; •

6; Ordinea pe'oare vor trebui s'o observe pescarii, spre a nu se împediea întrel el şi a nu se împedica navigabilitatea; asemenea şi regulele ce vor trebui să le urmeze față cu agenții de control aî pescăVieî.

21. Animalele prinse, cari nu ar avea; dimensiunile cerute, saai a' căror pescuire va fi oprită în acel timp, de regulamente, pescarii vor fi datorî a

le arunca imediat în apă.

22. Când o specie de pesci este amenințată ca să dispară cu totul, saii pentru scopul aclimatisărei de pesci noî, ministerul agriculturel, industriei comerciulul şi domeniilor pote să interdică cu totul şi în tot timpul prinderea acelei specii saii gen de pesoe, pe un termen de eel mult 6 ani.

23. Pentru scopuri de piscicultura, astacicultură, ostriculturâ şi orî-ce altă ramură a aquicultureî artificiale, pentru scopuri sciințifîce şi pentru a transporta pescil vil dintr'o apă în alta, ministerul domeniilor va putea dispensa de măsurile prevedute la art. 20, alin. i şi 11, şi art. 21 şi 22.

24. Este oprit a transporta, a vinde, a expune spre vîndare sau a cumpăra, precum şi a servi prin restaurante, pesce prospăt, ori de unde ar proveni el, a cărui greutate sau dimensiune nu corespunde celor cerute de regulament, saii a cărui pescuire este interdisă în acel timp.

Şi în acest cas însă pentru scopurile prevădute în articolul precedent, ministerul domeniilor pote, sub măsuri severe de control, face excepție de la prescripțiunile de mal sus.

Prin cumpărător nu se înțelege acela care cumpără pentru consumațiunea sa şi a casei sale.

25. Pentru pese! răpitori sau alte specii mal puțin folositore, ministerul domeniilor pote, în urma unei cereri a proprietarilor interesați, să permită pescuitul lor în ori-ce timp şi cu ori-ce instrumente,

25. Ministerul domeniilor va putea declara ca regiuni de cruțare:

1. Anumite părți din fluvii, rîurî, canalurî, pâraie, lacuri şi orl-ceape deschise, căt şi do pe lăngă țărmurile Mărel, cari vor fi constatate de omeni competințl ca locurî favorabile pentru reproducțiunea şi desvoltarea pescilor miel (regiuni pentru cruțarea reproducțiunel), afară de pârae şi de ori-ce ape cart sunt pe lângă drumuri, şosele sati căi de comuuicațiune, în apropierea satelor sau comunelor;

2. Părți ale apelor carî predomină trecerea pescilor de Mare în apele dulci saii din Dunăre in bălți (regiuni pentru cruțarea pescilor). „-

In aceste ape ortce gen de pescuit (fie chiar numai cu undița) va fi absolut oprit în tot cursul anuluî.

Marginele lor vor trebui să fie însemnate din tote părțile cu tăblițe.

27. In regiunile de cruțare a reproducerii este oprită ori şi ce operațiune care ar împedica reproducerea sati ar omorî ouăle, ca de exemplu: cosirea stufului şi a ierbeî, sc6terea nisipului, a pietrelor şi a pruntuluî, vînatul, etc.

Asemenea este oprit proprietarilor de animale, ca: gâsce, rațe, etc., să le lase să intre în aceste ape. şi nicî să-şî adape vitele în ele.

28. Se vor alege ca regiuni de cruțare acele părți din ape în cari dreptul de pescuit aparține Statului.

29. Când, pentru scopuri de navigațiune sad industriale, saii agricultură, etc. cine-va ar dori să stabilescă, în apele curgătore carî snntpe proprietatea sa zăgazuri, stavile, popritorl, de apă etc., este dator să construiască, pe socoteia sa proprie, şi trecători pentru pesci.

Froprietaril stabilimentelor de asemenea natură, cari existau deja înainte de a intra acesta lege in vigâre, vor fi dator dacă li se va cere de către proprie-



tarii sati arendaşii dreptului de pescuit, şi dacă ministerul domeniilor va crede că e necesar, să construiască aceste trecători. Cheltuelile pentru stabilirea lor vor privi pe proprietarii saii arendaşii dreptului de pescuit.

30. Trecătdrele de pesci se vor construi în tot-d'auna după avisul ministerului domeniilor, cari va hotărî după trebuință, mărimea, forma, etc., ce vor trebui să o aibă şi să nu întrăcă maî mult de cât e absolut necesar.

In regiunea acestor trecători, cât 30 metri înaintea şi 30 metri înapoia lor, pescuitul este oprit în tot timpul, cu orîce instrument, afară de undița ținută în mână.

31. Este oprit de a arunca, a conduce saii a lăsa să se scurgă în apele deschise resturile de la stabilimentele industriale agricole, etc., cari conțin în ele materii de aşa natură şi în aşa cantități în cât ar produce stricăciuni pescilor.

Totuşi asemenea canale de scurgere vor fi permise, când interesele agriculturel sati industriei ar predomina. Proprietaru 1 acestor stabilimente însă va fi obligat a face, pe

socoteia sa, tot ce este necesar pentru ca răul pe care l-ar produce pescelul aceste scursuri sâ fie redus la minimum.

32. Proprietarii stabilimentelor de asemenea natura, cari existați înainte de a intra acesta lege în vigdre, vor putea fi obligați, în urma cerere! proprietarilor sau arendaşilor dreptului de pescuit, şi daca ministerul domeniilor va crede de cuviința, a lua măsurile de precauțiune necesare pentru a nu se aduce stricăciuni pescuitului. Oheltuelile pentru aceste măsuri de precauțiune vor privi pe proprietarii saâ arendaşii dreptului de pescuit.

33. Pentru a apera pescuitul în contra stricăciunilor ce i se aduc prin turbine, ministerul domeniilor pdte obliga pe orî-cine va face asemenea instalațiunl, după intrarea acestei legi în vigore, să ia măsurile necesare (site metalice în jurul turbinei, etc.), cari să oprescă intrarea pescilor în turbine. Oheltuelile de facerea şi îngrijirea acestor instalațiuni vor privi pe proprietarul turbinei.

Proprietarii turbinelor carî existaâ deja înainte de intrarea acestei legi în vigore vor putea fi obligați, în urma cererei proprietarilor saii arendaşilor dreptului de pescuit, a lua măsurile necesare de precauțiune. Oheltuelile însă vor privi pe proprietarii saii arendaşii dreptului de pescuit.

34. Topirea inului şi a cânepei în apele deschise este oprită. Se pote însă acorda, pentru topirea acestor plante, permisiunea de a se face mici basine (gropi) de derivare, din aceste ape, care însă vor trebui să rămână închise.

De asemenea se vor putea acorda dispense de la acesta prohibițiune de către ministerul domeniilor, cu dreptul însă de a putea fi revocate, numai pentru acele regiuni unde se face o cultură mare a inului şi a cânepei şi unde s'ar dovedi că nu există ape stătătore în carî sase pofă face topirea.

35. Pe una sad mal multe din proprietățile Statului se vor face, de către mi^ nisterul domeniilor, stabilimente de piscicultura artificială, cu scopul de a repopula rîurile din țeră.

36. Se va pedepsi cu o amendă de la 5 până la 100 lei:

1. Orî-cine va fi surpins că pescuesce fără a avea 0 carte de permisiune, 'făcută conform art. 9, 10 şi 11 dini acesta lege;

2. Orî-cine nu se va conformai măsurilor din art. 12 27 şi 34.

37. ;Se va pedepsi cu o amendă de,la 20 până la 500 lei: .

1. Cine nu se va conforma măsurilor cerute de art. 15, 18, 19, 20 şi 21;

2. Cine va pescui în regiunile de crutare sau la trecătorile de pesci;

3. OrJ-elne va ascunde, nimici satr fnra tăblițele prin carî se însamnă regiunile de cruțare.

38. Se va pedepsi cu o amendă de la 30 până la 500 leî orî cine nu se va conforma măsurilor cerute de art. 16 şi 24.

39. Se va pedepsi cn o amendă de oOpână la 1.000 leî, safi cu închisore de la 1 până la trei lunî, oricine va pescui cu materii explosibile, narcotice, safi otrăvitore

40. Pedepsele prevedute la articolele precedente se vor dubla:

1. Dacă delicuentul va fi în stare de recidivă în acehişț an, In virtutea acestel legi;

2. Dacă .a întrebuințat o carte falsă de pescuit;

3< Dacă a comis delictul în timpul nopțeî;



4. Dacă a amenințat sau ultragiat agenții care Iau prins cpmițend actul,;fâră prejudiciul art . ,183, ? 84 din codul p e n a l . , .

41. Ori-ee condamnare atrage după sine şi confiscarea instrumentelor de pescuit, cât şi a pescelul prins.

Pescele confiscat dacă e încă vitt şi nu întrunesce condițiunile prevădute de lege, va fi aruncat înapoi în apă.

Instrumentele confiscate, nepermise, vor fi distruse; iar cele permise vîndute prin licitație publică.

42. Infracțiunile prevedute prin lege se vor proba atât prin procesele-verbale încheiate de procurori şi substituții lor, de agenții domeniall, silvici şi viticoli, de agenții comunali şi administrativi de agenții polițienesc!, de agenții vamali, de păzitorii particulari, recunoscuți de autoritatea comunală înaintea căreia vor presta jurămînt, cât şi prin martori.

Funcționarii pravăduțl prin acest articol sunt datori a urinări din oficia infracțiunile la presența lege. Contra probă va fi tot-dauna admisă,; afară de proceselB'rveEbale ale procurorilor i şi: substituți-

lor lor; caß»='fftc*' credinţă pană la inSeripţtuneîn fals.

43. Gand •'un-particular va denunţa comiterea unor infracţiuni^ prevedute prin acesta >iege, funcţionării prev§d"ţl mal sus, Ia cari se vor fi adresat asemenea denunţări, vor fi datori a încheia procese-verbale, conform legeî, şi a le înainta autorităţilor competinte a judeca asemenea infracţiuni în termen de 24 ore de la a lor redactare.

Partea vătămată se va putea adresa şi direct la autoritetea judecătorăscă chiemată a judeca aceste infracţiuni.

Nici o perchisiţiune domiciliară, pentru constatarea contravenţiunilor prevădute In presenta lege, nu se va putea face de agenţii mal sus notaţi, de cât numaî la birtaşî, negustori de comestibile pre capeţi şi în localurile deschise publicului.

44. Persanelor, ce vor fi prinse comiţând verî-una din infracţiuni la presenta lege, li se vor lua instrumentele ce vor avea cu ele şi se vor depune la primăria comunei celei mal apropiate. • '

Asemenea li se vor confisca şi pescele prins şi se va vinde de îndată.

Din banii obţinuţi se vor scădea cheltuelile ocasionate cu transportul şi vinderea pe piaţă, iar restul se va consemna până la terminarea procesului.

In cas de condamnare, suma consemnată din vîndarea paseelul saii instrumentele depuse la primărie vor deveni proprietatea Statuluî.

45. Tdte infracţiunile la presenta lege se vor judeca de judecătorul de ocol în prima instanţă, cu apel la tribunal.

46. In caşurile neprevădute prin legea de faţă se vor aplica disposiţiile dreptului comun.

47. Orl-ce disposiţie contrarie presenteî legi se abrogă.

48. Un regulament va determina modul de aplicare al disposiţiunilor legeî de faţă.

## LEGE PENTRU REPAOSUL ÎN BILELE l)K DUMINECĂ ŞISRRBATORl *)

*Prom. şi publ. la 6 Mart. 1891.*

10. Orî-ce contravenţiune la disposiţiunile presenter legi se va pedepsi cu amendă de la 6 până la 200 lei, cu aplicarea art. 28 din codul penal. In cas

*J *V. legea complectă m colecţia Hamangiu p. 3749.*



de recidivă amenda se,.va îndoi.

11., Contravenţiunile cu safi,fără denunţare prealabilă iSe vpr constata şi urmări,; in comunele rurale de primar safi de ajutor, în comunele urbane de comisarii şi de inspectorii poliţiei comunale safi administrative.

In comunele urbane procesul-verbal de constatare se va face în presenta a duol martori, comercianţi sau industriali, sub pedepsa de nulitate; proba contrarie este admisă ori de cine ar fi dresat procesul-verbal.

12 Aceste infracţiuni se vor judeca în prima instanţă de judecătorul de ocol, conform dreptului comun.

## LEGE ASUPRA T.VXEl ZAHĂRULUI *)

*Prom. şi publ. la 24 Dec. 1B99.*

10. Fabricantul, care va începe fabricaţiunea fără a îndepţini prescripţiunile de mal sus, se va supune unei amende de. lei 400.

11. Fabricanţii sunt datori- a ţine registre în regulă pentru operaţiunile lor dilnice, după modelele stabilite deîâdDWistraţiu,-nea finăucelor, şi,a.Io,presinta agenţilor de orl-cegrad al fiscului, qrl-când aceştia vor găsi cu cale a le cere.

In cas de refns de presentare, safi când agenţii vor constata că registrele nu se ţin în regulă, fabricanţii vor fi supuşi pentru întâia oră fa o amendă de 200 lei, a doua oră în acelaşi an de 400 lei şi a treia oră de 600 lei.

14. Zaharurile, cari se vor dovedi scdse din depositele fabricelor spre a se pune în consumaţiune fără ca să se fi achitai taxele fiscului, se vor supune confiscărel şi fabricanţii vor fi pedepsiţi cu amenda de la 100 până la 1000 Iei, care rămâne a se fixa de ministerul financelor.

15. Sustracţiunea zaharurilor de la plata taxelor, constatată de agenţii fiscului şi dovedită, conform regulilor dreptului comun, după punerea lor în consumaţiune, va atrage pentru fabricanţi saii vîndătorl o amendă egală cu îndoitul taxei ce se va fi cuvenit fiscului pentru zaharurile sustrase ştia confiscarea unei cantităţi de zaharurl echivalentă cu a-

*) *V. legea complectă .în col. Hamangiu p. 4238.*

ceaWnstitaWpusa'lh'eoh-stimatfurie; ffif» *fmti* taxelor/ wlito-.af.

In'eas ^ftfafl'-'nu se va mai'găsr itt deposit cantitatea de zahăr echivalentă Celei- sustrasă de la plata taxelor, se va aplica amendă egală cu împătritul taxelor ce s'ar fi cuvenit fiscului

24. ©ondamnaţiunile de amend! itt contra maî multor persotte pentru acelaşi fapt vor fi solidare.

LEfiE ASUPRA TAXEl UE COS-SUMAţlCNE A PESROLEliIil'l . ŞIA DERIVATELOR SALE.

*Prom. si publ la 11 Febr. 1900.*

34. Petroleurile aci taxate, care se j vor , descoperi, i sustrase;-.de la iiplatfl taxelor, vasele-. contin&nd aceste petiiOleurî. precum şi mijlocele întrebuinţate pentru transportul lor supt supuse ponfigcaţiuneî şi făptuitorii fraudei- yor fi osebit pedepsiţi cu o amendă de la 25-600 lei, c^ne remâne a. se fixa de miniştetul financelor.

35. .ftând; agenţii ministerului de finanoe vor constata că o cantitate orecare deiP*tr«lieurî a fost pusă în;consumaţiune fără plata, taxelor, şi. vor do-

**) V. legea compl. in colecţia Hamangju p. 4258.*

Vedi ae&rtâ'ffnpa regulile' dreptului comun, vîhde-tOril Safi fabrîdânţil vor fi' supuşi la 0 amendă egală' eu >îndoitul taxei ce s'ar fi Cuvenit fiscului pentru petroieurile sustrase şi la confiscarea uneî cantităţi de petroleurl echivalentă Cu aceea constatată ca pusă în oonsumaţiune fără plata taxelor.

Ih'cas când nu se va maf gHsi îh deposit cantitatea' d*' petrOMurl echivalentă celei sustrasă de la plata taxelor se va apliea amenda egală eu împătritul taxelor'ce s'ar fi cuvenit fiscului.

36. Se vor pedepsi cu amendă 'de la 1000—2000 leî', şi cu confiscarea uneî cantităţi de petroleurl ecliivalentă cu producţiunea medie a uneî lunî, fabricantul Ciire, prin orî-ce mijloce, va fi făcut ca aparatele de control să nu funcţioneze sau să indice cantităţi mal mici de cât cele fabricate în realitate

37. Bunt de drept însărcinaţi cu constatarea contravenţiunilor şi cu. îndeplinirea confiscărilor în casurî de fraudă:

*a) in* genere toţi agenţii mihîsteruluî'de finance, inspectorii şi administratorii financiari, controlul ii fiscali, agenţii de constatare



şiurm&rire.sagenţil-de control- şl«supraveghere, perceptorii fiseali şi • agenţii vamali;

*b)* primarii comunelor urbaşes-şi rurale safi înlocuitorii : lor;

C> agenţii poliţiei judiciare. .;;<,;, 'T-!

38. Orî-ce confiscări nu se pot faee.decât în urma unul proces-verbal de constatarea qontrayenţiunel, care va indica:

' *a)* numele, pronumele şi domieifeul agsentuluî fiscal eaias a• redactat .procesul verbal;;.

*b)* felul şi cantitatea petroleurilor găsite în contravenţiune şi confiscate, cum şi mijlocele de transport; ;;;;'(•'

*e)* numele, pronumele şi domiciliul proprietarului petroleurilor şi mijlocelor de transport;

*d)* locul unde s'a sechestrat .petroieurile şi mijlocele- de. transport-*şi* i in a cui păstrare sunţ date;

, *.e) 4\m**;luna şi aenul când^s'aîîneheiat proc sul-

iProeeselenverbalese vor subscrie de, .agentul constatatori, de proprietarul petroleuritqţ; ;şau- .de representantul Său, şi de cărănşl^.când «untravenţiunea este dovedită in curs de transport.

In oaş când. proprietarul pet*oleuEilpr,!.sau representantul, său, ori căruşul, nu va; voi a subscrie, satt vor fugi, se va face, menţiune despre aceşta şi ele se vor subscrie de doi-martori.

: Peţroleuriie .confiscate trebusso,sigilafce.de agent şi, de proprietar safi representantul săfij iar, în cas când acesta n'ar voi safi ar lips,i, primarul saii în}ocuiţor«l sSii.va îndeplini acesta formalitate,

-Iţi tot-d'a-runa o copie de pe procesul-verbal, certificată de agent, se va da proprietarului petroleurilor, safi i se va comunica în modul determinat prin art 40, pentru notificarea decisiuneî administraţiuneî centrale

39, ;Proprietarii peţroleurilor sunt responsabili de faptele factorilori Şgenţilor satt servitorilor lor, în ce privesee faptele, confiscărilor şi amendele la cari sunt supuşi.

40. Tote .procesele-verbale de contravenţiune se vor înainta. îndată după îneheerea lor, administraţiuneî centrale,; «are ,după ce le va examina, va decide dacă; le aprobă satt nu

Prin decişiunea^sa, administraţhme,a centrală va fixa, în. c^sul; »«t 34, amen-

da la care urmezăa fi supus contraventientul.

La fixare se i*a avea de norma cantitatea petroleurilor Confiscate si gravitatea 'ecfa'traverttiunilor.

Decisiunea administraţiune! ceintrale se va notifica părţel condamnate prin îngrijirea administraţiune! sail 'agenţilor fiscului, daca va avea' în coi miină unde' S'a constatat infracţiunea un domiciliu real sau' aleS; iar dacă nu decisiunea se va comunica prin agenţi! administraţiune! conform regulilor de drept eomun.

41. In termen de 10 dile libere de la notificare, partea condamnată va putea face apel contra decisiuneî âdîriînistraţiuneî centrale la tribunalul civil al localului unde s'a constatat contraventiunea care va fixa înfăţişarea cel mult peste 10 dile de la primirea cererel de apel, cu precădere asupra tuturor celor-lalte cause.

Administraţiunea centrată'se va cita în persoana administratorului financiar, care va putea fi asistat sau înlocuit, pentru susţinerea intereselor fiscului, de advocatul Statutul şi la trebuinţă, de un alt 'agerit financiar.

42. Tribunalul va judeca apelul conform dreptului comun, pufcend părţile să producă ori-ce fel de dovedi în susţinerea causel lor.

Tribunalul nu va putea să micşoreze confiscaţiunile şi amendile de câte ori vor fi întemeiate pe dispoziţiunile legeî, nicî să scuze pe contravenienţi pentru erdre safi pentru lipsa de intenţiune de fraudă.

Părţile pot face oposiţiune, în termen de cinci dile, şi recurs în ' termen de 20 dile libere de la comunicarea sentinţei tribunalului.

43. Procesubvei'bal, întărit- prin decisiunea aprobativă a administraţiuneî centrale, va forma un titlu suficient pentru execuţiune, şi în virtutea lui, se va putea păşi la acăstâ execuţiune, chiar dacă partea condamnată va urmări în justiţie anularea lui.

44. Când justiţia va pronunţi anularea' prOcesuluî-verbal, administraţiunea financelor va restitui petroleurile confiscate ori preţul lor, constatat prin procesul-verbal de licitaţiune, şi tribunalul va putea; dn'pă împregiurări, acorda o despăgubire, ce nu va trece peste 25 la sută pe an, socotită de la diua .sşplîestrărei până la diuatţnapoesel.

4$ Condamnaţiunile de ainendi în contra mol multor persone pentru acelaşi fapt vor fi solidare.

46. împlinirea ori-căror sume.iîicuvenite administraţiune! impozituluî cu titlul de taxe de amendî, de cheltuelî de judecată şi, în genere, orî-ce titlu ar fi, se va face prin aplicaţiunea dispoziţiunilor îegev! speciale de urmărire în materie de datorie- către Stat.

Vîndarea petroleurilor confiscate se va faoe conform aceleiaşi legi.

47. Ministerul financelor are . facultatea să acorde drept primă denunţătorilor sustracţiunilor şi doveditorilor petroleurilor sustrase de le plata taxelor, după ce procesul-verbal de contravenţiune ve rămâne definitiv executoriii, jumetate din valorea petroleurilor confiscate, resultatăla licitaţiuneâ lor; iar în cas când confiscaţiune nu a avut loc, a patra parte din amenda încasată.

48. Agenţii fiscalij şefiî de staţiuni de căi ferate, agenţii >administrativi şi agenţii comunali, carî nu vor fi următori îndatoririlor ce li se impun prin legea de faţă şi regulamentul eî de aplieatiune, sati vor fi tolerat a se fape fraude, vor fi supuşi uneî amende de la 50 la 500 leî,, care se va pronunţa în prim şi ultim resort de ministerul de finance. -



## LEGE ASUPRI MONOPOLULUI HÂRTIEI PENTRU ŢIGARETE *)

*l'iom. şipttbJ. la ÎS Mart. WfJO.*

8 Importâţiunea hârtiei saii altor produse destinate pentru Confecţionarea ţigaretelor, fie în topuri, în cărticele sau suluri, fie în tuburi sail' price altă formă, este prohibită, afară numaî când se face pe comptul Statului.

Hârtia fină, destinată la alte usuri.care se asemenă cu hârtia pentru ţigarete şi care s'ar putea întrebuinţa la confecţionarea acestora, nu se vă mal introduce în ţară pe viitor de cât colorată.

De asemenea este prohibită importâţiunea maşinelor, uneltelor şi oricărora accesorii servind la formarea cărticelelor safi prepararea tuburilor..

Aceste proljibiţiuhj Încep din diua depunerel pro-

*•*) V. legea Complectă în col. Hamangiu p. 1HQ0,*

iectulul legeî de fată, în Adunarea deputaților; pentru hârtia fină de împachetat, însă se vOr permite intrarea eomandelor pe drum până în diua de 20 Februarie anul curent

9. Importâțiunea şi tentativa de importațiune fraudulosă a hârtiei pentru țigarete, şi a celor-lalte produse, sati obiecte enumerate în articolul precedent, se va constata şi pedepsi conform prescripțiunilor legeî generale a vămilor.

Pedepsa prevedută prin art 169 din acesta legiuire, este tot-d'auna aplicabilă în asemenea casurî.

10. Fabricațiunea, colportarea saii debitul Clandestin de hârtie pentru țigarete se va pedepsi cu confiscarea şi cu o amendă egală cu de d··e ori prețul pe care vinde regia fabricatele similare.

Nici într'un cas acăstă amendă nu va fi maî mică de 100 lei.

11. La aceleaşi penalități vor fi supuşi şi toți aceia cari ar întrebuința sau în posesiunea cărora s'ar afla hârtia pentru țigarete sațl alte produse peptru confecționarea țigaretelor. Amenda însă, în asemenea casurî, seva putea reduce până la minimum de 5 lei.

12. Urmărirea, constatarea şi judecarea contravențiunilor la legea de față, se vor face conform prescripțiunilor stabilite pentru contravenţiunile la legea monopolului tutunurilor.

LEGE PENTRU INTERZICEREA IMPORTULUI ZH'HARLNKI *)

*Prom. şi publ. la* S *Aprilie 1900.*

1. Este interdis ori sî cui să importeze din străinătate, în ori cât de minimă cantitate, substanța medicamentosa chemată „zaharină" (ortosulfamină de acid benzoic anhidru), în orl-ce fel de stare, sub orl-ce formă şi sub ori-ce alte denumiri s'ar înfățişa.

Utilisarea zaharinei fiind însă permisă ca medicament pentru tratamentul acelor bolnavi cărora le pote fi de verî-un folos, iar dreptul de a vinde medicamente în detaliu nefiind acordat prin legea sanitară de cât diriginților de farmacie, aceştia singuri aii facultatea de a'şî procura zaharină, dar numai direct din străinătate şi numai în condițiunile fixate prin art. 2 al presentel legi.

5. Dispozițiile de la art. 1 relative la proibirea importului zaharinei, cum şi acelea de la art. 4 prin cari se înterdiee atât vîndarea cât şi întrebuințarea zaharinei în diferite industrii, sunt de o potrivă aplicabile şi când e vorba de cele-alte produse chimice îndulcitore, ca: duloita, zaharosa, țueherosa, sicosa, dulcina şi alte asemenea substanțe.

6. Desemnarea zaharinei sub o falsă denumire într'o declarațiune vamală de import, constituind una din contravențiunile prevedute Ia art. 85 din legea vămilor se va pedepsi cu confiscarea mărfel şi cu o amendă de 500 leî, conform alin. *d,* de sub disul articol.

7. Contrabanda de zaharină săvîrşită sau tentată prin locuri ascunse saii interdîse trecerel mărfurilor va atrage după sine confiscațiunea mărfel şi o amendă egală cu Intriga el valdre, dar nu mal mică de 500 lei, osebit de pedepsa închisorel la care vor fi condamnați făptuitorii, după distlnețiunile din art. 168 al legeî vămilor.

8. Contrabanda de zaharină săvîrşită sati tentată prin locuri legalmente afectate la operațiunile vamale Va da loc la aplicațiunea pedepselor prescrise prin art. 169 din legea vămilor, pentru contrabandă avend de obiect mărfuri proibite din motive de salubritate saii de siguranță publică, orî de preservare a agriculture! sail industriilor din țerfi.

9. Diriginții de farmacie cari Se vor dovedi că aă contravenit dispoștiilor proibitive din art. 3, 2 şi 3 ai presentel legi, vor fi pasibili de urmâtdrele penalități:

*a)* Ceî ce 'şl vor fi procurat pastile de zaharină alt-fel de cât în modul prescris de lege, sau se vor fi aprovisionat cu acest medicament în proporțiunl superi6re trebuințelor normale ale farmaciei lor, se vor pedepsi cu confiscațiunea întregeî cantități de zaharină ce se va găsi la dînşiî şi cu o amendă de la 50 până la 1 000 leî;

*b)* Cel ce se vor dovedi că 'şî-ati cedat cum-va altora, în total saft în parte, pastilele de zaharină cu carî erați aprovisionâțî, sau că le-au debitat fără o ordonanță medicală orî în dose mal marî de 10 grame, saft că hu 'şî-ati îndeplinit îndatoririle ce le sunt impuse -prin ultimul aliniat al ârt. 3, se

**) V. legea complectă în co-. lecția Hamangiu p'. i436.*

vor. pedepsLi,^ confiseațiui^ea zahârinet şi cu ainandă d&la 100 până la 2.000 Joi.

In tote caşurile de re, cidiya, contravenienților li se va, aplica maximul &mendilor prevădute la a-: lin. *ii* şi, *b* de mal sus, iar pe de altă parte, li, se va ridica dreptul d'a mal puteadehitaacesțăsuhştanță medicamentosa,

1Q. Aceia carî se vor dovedi că fără să fie dirigințî de farmacie se află totuşi aprovisionațî cu pastițe de zaharină, se vor pedepsi numaî cu confiscațiunea mărfel; iar dacă se va dovedi că 'şi vînd din acest medicament, fie. cu ridicata fie în detaliu, li,,şe va aplica tot-de-odată si o amendă de la 200 până la 3.000 leî.

In cas de recidivă, contravenienții vor fi supuşi la maximul amendel şi, osebit, vor fi trimeşl înaintea tribunalului de prima instanță, spre a fi pedepsiți -cu închisore de la b dile până la 3 lunî..„

11* Oricine se va constata că vinde, sau că păstreză ,in • (deposit, sau că numai 'şl-a procurat yerîocantitate ,prl-cât de mică de zaharină în- granule, înripraf .sau în, orl-ce alt chip de cât în mici pas^tile comprimate, ,şe. va pedepsi cu confiscarea aceleî zaharine şi cu o amendâ de la &00, până, )a 5.000 leî; iar în cas dc recidivă, pe lângă că ya fi supus la maximul amendeî, făptuitorul va fi țotd'a-una trămis înaintea tribunalului, spre a fi pedepsit şi cu închisore de la 3 luni până la 1 an.

Când o infracțiune d acesta natură se ya fi săvîrşit de către verl-un diriginte de farmacie, pe de o parte i se ya aplica penalitățile prescrise dc aliniatul precedent, iar pe de altă parte i se va închide, farmacia, conform disposițiilor din art. 119 al legeî sanitare, ridicându-i-se pentru un timp mărginit dreptul de a maî dirige o farmacie, sau — după gravitatea faptelor comise^chiar şi dreptul de a-,şl exercita arta sub conducerea unuî alt far, macist, potrivit art. 134 din aceeaşi lege

13. Toți cei ce se vor dovedi că, cu înfrîngerea disposițiilor prohibitive din legea şi regulamentele sanitare, aii dat zaharinei o întrebuințare ilicită, servindu-se de acesta substanță la fabricarea, prepararea ori numaî îndulcirea diferitelor alimente, băuturi safi a orî-căror altor produse industriale, vor fi pedepsiți cu confiscarea atât a zaharinei ce Se va găsi încă neîntrebuințată, cât şi ă cantităților de fabricate în carî se va fi constatat ptesența zaharinei, si cu o amendă de îa 1.000 până la 10.000 lei iar in cas de recidivă, eî se vor supune la maximul amendel şi se vor trimete înaintea tribunalului, spre a fi pedepsiți cu închisorea de la 6 luni până la 2 ani.

Independent de pedepsele mal sus prevădute, orl-ce infracțiune de asemenea natură va atrage după sine, în tot eaSttl, îndhtderea pentru un timp maî mult safi mal puțin îndelungat, a stabilimentului în care se vor fi găsit produse conținând zaharină.

13. Dispozițiile de la art. 6, 7 şi 8 pentru pedepsirea impbrtațiilor frandulose 'de '• iaharină, cum si disposlțiile de li art. l'l şi 1£ pentru' pedepsirea celor ce 'şl procură, orî vînd. ort întrebuînțăkă «ahatină îh mod îficit; sunt de b potrivă 'aplicabile şi când e vorba de ce!e-altfe produse chimice îndulcltdre, de felul celor menționate la ari. 5, '



LEG'E PBNTRI' ÎNFÎtKȚAREA (RKDITIUFf .JODBTBAN-ŞI (.'«- •JflBJAL>*>. ••

*rroi». şi piibi. la 13 Apr. 1900.*

10. Administratorii cari vor ordona şi mânuitorii de fonduri cari vor întrebuința veniturile Urmărite de creditul județian şi comunal, spre acoperirea altor cheltuelî, sunt vinovați de abus de încredere şi se vor pedepsi conform art. 330 din codul penal.

LECEĂ TELEGRAFICĂ, TELEFONICĂ SI POŞTALĂ

*Pronl. şi publ. Iu 19 Tul, 1892.*

*8.* Este oprit a se servi de poştă pentru transportarea obiectelor cari ar fl expuse fermentațlunel (ferhere) safiputrediciunei, a se inflama sau face explozie, precum, de exemplu: praful de puşcă,' fulminante, chibriturl,i etc.

Orî-cine va expedia prin poştă un asemenea' obiect, fără a-I fi declarat conținutul, osebit de: penalitățile prevădute de lege, va fi respundător • şi de stricăciunile ce ar result*.

16. Direcțiunea centrală este dațorea pune, la prima cerere, la dispcsițiunea tri-

*•*) V.-lțpea, compUcfă, f» .col,, Ilamclkgiit'p. 4'478.*

bun sleit* j «decătorescî j u-decâtorilor de instrucţie şi procurorilor; telegramele private şi corespondenţele poştale deschise ce s'ar socoti necesare la descoperirea crimelor saii delictelor.

43. L. 1 Mart. 1900. Este cu desăvârşire oprit de a se introduce in scrisori, fie simple, fie recomandate, bani, valori în hârtii .saft ohiecte preţiose de ori-ce natură,

Când se descoperă asemenea obiecte se taxeză şi expediază la destinaţie ca mesagerii, fără a se scădea Valârea timbrelor aplicate^ iar contravenienţii vori fii supuşii la o, a<-mendă do ia 10—100 -tal.

101; li. 1 Martie 1900. In;oas de contravenire la disposiţiunile acestor doue articole de mal sas, contravenienţii vor fi pasibili de o amendă până la 100 le$Wj JiilHW f.'t •••. .H : j<

111vli; ;1 Mart.(1900. In afaceri doservicifi, numai autoritatea teilegipafo-po.ş-tală est» în drept a cerceta cohtravenţiiuiile personahilul. •>!•.

• Actele dresate de Jnspeatotrit ! telegrafn-poştali, precum;. Mi • ale • S <agenţilor desemnaţi de Direcţiunea resp&cfivă.f&r face" probă în justiţie.

114. L 1 Mart. 1900. Orî-cine va aduce stricăciuni liniilor telegrafice saii materialului întrebuinţat pentru aceste liuiî, orî-cine ar sustrage obiecte safi material de linii, independent de despăgubirea la care va fi supus a o plăti după devisul administraţiunel poştelor, va fi pedepsit cu amendă de la 5—200 lei, şi chiar cu închisore, conform prevederilor codului penal.

Comunele sunt responsabile pentru ori ce furturi sau stricăciuni aduse liniilor telegrafice în tot cuprinsul lor,

*12».* Personalul telegrafo-postal de orl-c.e grad, este dator a păstra secretul terlegramelor şi corespondenţei poştale, sub penalitatea prescrisă de lege.

126. L. 1 âtoi-t 1900. Ori-ce funcţionar sau impiegat telegrafo-postal va fi destituit, şi.în casurî, grave va fi condamnat la amendă şi închisore, prevedută la art- 156 din-codul penal. .

.a). Dacă,,;pţ'mtr'un mij-loc dre-care,ia-cunoscinţă de pe conţinutul unei seri», sori sau unuî.: pachet şi-., gilat;, '.,

*M).* Dacă va înlesni orI-cui de a sustrage un obiect încredinţat poştei, satt de a iha cunoscinţă despre conţi neTea sa.

c/Dacă va sustrage o scrisore satt ori-ce alt o-uîect.

*d)* Dacă va spune Ia o a treia personă că douB persdne corespund între ele prin poştă:

*e)* Dacă va comunica conţinutul unei telegrame la orî-care personă streină către care nu este adresată precum şi dacă cu îhtenţiUne va'suprima satt modifică tn transihitere textul Uneî"telegrăhie; '

*f)* Dacă vă face divulgări aSuprâ unei convorbiri telefonice.

127. Particularii cari cu intenţiune vor viola secretul scrisorilor Vor fi pedepsiţi cu amendă şi închisorea prevfidută de art. 156 din codul penai: -

128. Sunt şupti^f* la penafităţiie p'revSdute în codul penal (cap. li art. 140 şi următoriîlf functioriai!! şî impiegaţii MeŞrafo-poşî-tall cari vor cădea it) UhUl din caşurile* următdre:

*a)* Dacă pentru împlinirea datoriilor lor vor primi bani'satt alte folosO cari nu-I sunt datorite sati dacă vor percepe' taxe, emolumente satt alţi; bani pentru tarifele legale;'

*b)* Dacă vor destăinui la orî-cine: comunicaţii! hî verbale satt conţinutul' unor lucrări despre ettrt aii ă~vut cunosiiihţa prin funcţiunile lor şl ăl' căror secret le-a fost prescrij;'

*c)* Dacă vor luă, p'e faţa satt în secret, parte în afacerile de drept satt de interes a căror negocîare conclUsiune safi priveghere privesee servfciul lor, fie Singur, fie m unire <Ji alţi funcţionări;" 'S' "' -

<î/î)âeă va Viola bii intenţiune datoriile puse in sarcina sa.

129. L. 1Martie 1900. Orî-cine va sustrage tacsele poştale, în total; şâlti în parte, se vâ suptme la taxa întreită a obi'ectoiui; orî-cine va face declaraţiunî falşe asupra Conţinutului obiectelor 'predate poştei şi ăl e&roT transport va' .fi prohibit, yoţ ft suptişî iâ b amendă' 'dş l-'50'lei'de bttdătă. ' ' "

Orl-eiria va declara o valore superidră valorel reale safi b valore inferioră a umil grop, casete cu bani, precum şi a Unei' scrisori de valore, în cas'/ de constatare, pe lângă că HU are drept la. despăgubire pentru diferenţa dintre> valorea» reală constatată şî declarată în mod fraudulos superioră m cas de per-

dere^dar.j^e, va supune la o'ajneffi$b.x%.Şj$S lei de bucajtjă, . ...

]>ste,;.^empi}ea fraudă când se profită de facultatea şcpfo^tăi (jiarei.or„tîpâ>iiju,rilor, probelor de mărfuri etc.. prin reducerea taxei, pentru a se ascunde şi corespondenţele cu intenţiune dea le sustrage de la taxele cuvenite,

VjMfO, ţt\ i Martie .1900! Amenzile prevăzute; prin apestă ,lege se pronunţă de. Direcţiunea/, Generală a Telegrafelor şi poştelor

genţiî .flşpaM după legea du urmărire. .. ,

„fi31.',J<,' ţ Martie 1900. Cel,ce yadovedi că,ţi.ne up. şeryiciţi'jolandeştjn„de

rnend^panjya ,1500„Ici, sau cu incţiisore papa la 2 lunî. V " •

^lBi^^îHartie 1900: După cererea admjnistraţiungl (ie^egr^fo-poştaip„ agentjl., adminiştra,ţieî,' aş poli^eî;,saft al , finunpelpr, sunt d^tprl, a cpopep., la ferireişi descoperire^ prevaricaţiunjldr poştale, împlinţrea .-taxelor şi aţnendilor, prşş'crise, de .laiîe.

,183;^.'»; Martie, 1900. S,e yorjpejepsica, autori de falsifie^re publică, conform dispoşiţiuniloi-, codului, penal: aceî cari ,ypr fabrica, vor vinde, yo,r, cplporta sau distribui yighete şi timbre..poştale îp, uş în serviciul poştal cotitra-ţăcute saii imitatele cât ar putea fi copfţindâte cu vigneţele şi, timbrele poştale emise de .Statul român sau de un altul pâre face parte din, uniunea poştală univerşa&f. , ,'.

.Asemenea se. vor pedepsi, conform art* ; 129, pentru întrebuinţare fraudulosă, acei ce se vor seryi la franparea corespondenţelor eu timbre poştale contrafăcute, şap cari, ar mal fi fost întrejmjnţaţe.

158. Abonaaişntufi şdă dreptul ^'bonatujiii şă cpnvqrbfccă cu toţi abonaţii aceleaşi reţele în timpul orelor de serviciu stabilite de Direcţiunea Generală a Telegrafelor şl 1'oştulor.

Orî-cine fiind abo.£t la telefon va percepe vre-o tajfă.cât„de mică. pjntr.u a,lăsa ,să yorbescă o altă perenă Ia aparatul său, va plăti ,ca despăgubire Direcţiune! poştelor şi telegrafelor o sumă până la 5Q0 leî, care se va hotărî de Direcţiune eu dreptul de recurs la Ministerul de Intern?;,şi •care' şe vş, incasa prin legea,do urmărire. ; ...



LEGE PENTRU CONMTIUNILE ÞK ÎNTREBUINŢARE ALE OĂRffILOR DE tm.

*pmtH. şi ,puu. m 3i Mămime*

Art.^', Conţrayşnţiunea la dispoşiţiunile arţ.,A tjŞ* 2,. dă„dr§pt regiei, monopnluluXiStatiUui,*; aplica an,en$I de Ja' 3W.-1Q0P lei,: prî.de câ^e.orl.yaconţsţaţa,.eă"nu se, întrenuin.; teză eă>ţfcdp jocheii; ,$n£ Urnţ spefitaJ .al.,#rcurflor.

ă. Vînda^a s0, colportarea >de„ «ârg, u,şate„ de yerirce, ,ftftt«4«', m-. W$$& sesce .cu, confopaiiea„ai eu amenda, egală, cu„de ;dece oripre,ţul cu.care Ştafyd vinde acele cărţi.

LI.GE4 ASIPItl TV\FLOR DE TIMBRU ST IVRUGISTjmtF.

*Prom-tgi ţvţl- ta 24 Febr.,im>.*

77. Orl-ce funcţionar public; "de drT-ce categorie, care va 'da curs unui act netvftVbrat, saii eu timbru infenficient,'sati lipsit de viza de înregistrare, sati pentru Care s'ar fi plătit o taixă de îttregisffare'nial mică de cât cea legiuită, sau care va adeveri, va transcrie satî înscrie un asemenea act, ori vă face asupra Ini •orî-ce fel de lucrare, se va pedepsi pentru prima oră, dacă valorea taxei de timbru şl înregistrare nu trece peste 200 lei, ctt amend*'de 100 lei, şi în căs'tfe» recMivă, cu amendă ImioUă; iar dacă valorea tă^el ee; ar fi trebuit «ă se plăf^Scă fiscului va ti măi mare'de 200 lei, atunci amenda'va fi,"m tttte caşurile, cât cifra întibifâ a acestei; Văleffi MittikteruPflriăflcelof Va putea;' apreCT&nd" făptefe, să reducă satî să facă remisa integral* a ămendilc-f.

78 AdminisMţiunea timbnMtffyţirfii agenţii! de legaţi cu constatarea edntraVenţltfnilor; aie'dreftttl ă cere, "<Je fleicare" «in cel obligaţi a ţ«e registre, presîntateă ăemo^registre. • "'••'•"!- »> '^

In căs de nep6seoăre sati refus, v®r ft sbpttŞI osebit de penalităţile prevedute de codul comercial, Ia - o amendă ltt«'foN*W« Statu!ui egaiă cu tax% patehteltpe tin'kh." "'' •••ey

•'79. Orl-ceperadha Căre; In transactiunile Indicate îh presenta lege; fie Civile, fie comerciale, satî pentru ebnfeetiortârea'âietolor coprinse întFensa,' nu'se va servi cu hârtie paf tftnd -..timbrul legal 'Wm de la formarea actului;' stfti se Va servi bu aii iSnVb'r'a inferior'că acers«âbiIWa"4 lege. în cas de descbperite, se va pedepsi cu o amendă compusă din cifra în'decită

a valoreî ţimbr,ujul legal, sau a diferente! pe,ar exista între ţimfojeul ysat şi valorea timbrului legal.

80>. Comercianţii şi, în genere, tog acel cari vor uşa de , registre, saii vor libera facturi, compturî, chitanţe, zapise, poliţe, bilete la ordine, acţiuni, obligaţiunl sau cupone supuse I» timbru, fără ca dişele B§g | ftţ?e, facturi, comprtur}, chitanţe, :zapise,, poliţe, feilete la ordine, acţiuni, .obligaţiuni saft cupone. .»£ porte timbrul cur venit, şe V O T pedepsi, osebit de amenda prevedută la articolul precedent, cu o amendă specială de 50 lei.

81. Se va pedepsi eu amendă de ia 500 până la 20M)Jţel, sau,cu Încasare de la 3 luni până la un an, acela care cu bună-voinţă se va servi cu un timbru sau cu o hârtie timbrată oare a mal fost o-dată întrebuinţată ; se ya aplica aceiaşi pedepsa vîmjătorului unei asemenea.hârtii.

Contravenţiunea prevedutăşi pedepsită printr'acest- articol se va putea constata atât de agenţii e^umer*ţl, pfin art. 71, cât şi ds.or.I-ce alt oficer al poliţiel:judecătorescJ. Pedepsa însă se sa pro nunta de tribunalele,corecţionale, carî vor judeca conform regulelor procedure! penale în materie de delicte. :

8!'. Acel cari 'vor vinde mărcile timbrului mobil saii hârtie cu timbru incrustat fără ă poseda vre-o autorisaţiune specială, şi acel rarii s'ar descoperi că vfhd timbre' pe un preţ mar mare de cât valârea lor nominală, chiar când acele persone yor fi a Vend autoriSaţiUttea de' 'ă vinde timbre, ^or fi supuşi pehtrU oprimă orâV'-'la plata unei amende de 100 leî şî confiscarea timbrelor şi hârtiei timbrate găsită'la el, şi, în cas de recidivă, la O amendă de 500 lei şi confiscarea timbrelor.

83. AcşI car! vor încerca saft vor contraface ,, săti vor falsifica timbrele Statului, precum şi acel Cari vor participa la contrafacere, ori vor introduce în ţară timbre falsificate, orî le vor pune in circulaţie, se vor pedepsţ cu închisore corecţională de ia douî, până, la cinci ani,

84. Cel carî nu vor plăti taxele dreptului de înregistrare în modul şi în termenele prescrise prin presenţa. lege, yor plăti ca amendă, taxa; îndoită, fără ca amenda să potă fi mal mică de 25 lei

85. Când, pentru actele supuse timbrului proporţional şa.ft taxei de înregistrare, vor exista contra-înscrisurl cari vor coprinde? un preţ maî mare de câţ cei coprins în actul timbrat safi înregistrat, saii s'şr descoperi fraudă prin alt chip, autorii contra-înscrisurilor se vor supune la plata unel amende de o valore întreită, a ţaxeşl cei,ar fi trebwţ să,:plăiescă pentru guma cuprinsă în contra-înşeris, fără ca amenda sâ pată fi mai ţnică de 100 lei.

. 84: jQr |-ce. plată de aineudâ nu dişpensţăxă pe contravenient de plata ta^xglor de timbru sau înregistrare stabilite prin Ierge do faţă.

87.int9ţeeasuriledecontravenţinnl la legea timbrului nu se va ş percepe .da. cât o,singură, amendă, | ori-care^r fi;num&rul contravenieflţilor, Acesta aroendă însă se va putea urmări într'un mod solidar de la fie-care , contravenient, rem&w'nd celui urmării dreptul de'refiurs în contra codelicuenţilor sei.

' 88.' €ftnd o iftohtravenţie a fost se^îrşiiă; cu participarea unei autorităţi chemată a taxa, a legalisa sati a lua în orl-oe mod parte la formarea actului, funcţionarul singur devine pasibil de anjendă iar părţile; sunt: respundeiore numai ,de..taxe... „:,-,



In casui, însă,, când-se constată că:: părţile .au. indus în erdre pe. funcţionar ele devin pasibile şi de amendă.

89. Ori-ce agent- fiscal, ori-ce funcţionarpiubiie are datoria de;a denunţa ministerului financelor, administratorului financiar sati agenţilor însărcinaţi cu constatarea conţravenţiunilor, pe aceî cari se servesc cu aote netimbrate sau lipsite de viză pentru taxele de înregistrare.

90. Numai inspectorii financiari au faeultatea de a face inspecţiunl şi a constata contravenţiunile făcute la tribunale şi curţi.

Aceste inspecţiunl nu se vor face de cât cu incunosciinţarea făcută preşedintelui.

LEGE ASIPK.I TAXEI PF. <iRAD A ALCOLl'HILOIi. *}

*Prom. şi publ. la li h'tibr. lflOS.*

3. Taxa pe hectar nu este datorită, întru cât produsele livedflor de prunî şi al viilor nu se vor întrebuinţa la fabricare de rachiuri. ,• '.

Proprietarii sau cultivatorii, carî, până la 1 Ia-

*j T.' *it&M' •eompkttă in «oleotia Hamangiitp.* 1"*

nuarie, vor *făt®'* tieelerați* une la primăria' -Ittcaîa, îfi-dicftfld lăiflBrit HVeŞîleaau viile ' d i * a că*or' recoîtă viittoe • *m- etr-* va fabrica rachiuri; *'boi?' ti* Scutiți tfe taxa pe hectar pentru a-n«l- firiaiWi&r ce urmeză.

Dedatațiunile se vpf for-ma pe** hftriie l i b e r a i '

Proprietarii sail cultiva-torii, cărî se vot dovedi ci n'aft r«<fipe«tat deehwatttr-neaf dâtă; 8e vorpedeftsi:

*a)* Oând'Vof fiSurprinşiîn momeMttPfeTmentaril pru-nelor,, tescovinei satt droj-diilor de Vîn, eu o amenda egala'du îhdouituf taxei pe hectar^'datorită pe ah pen-tru livedîle Safi viile 16r;*

*b)* G&nd Vor fi consta*-tați că a« {BatfrSinat prtirte, tescovina 8SH drojdia de vin, ferHieniaW, cil'd &-mehdâ «irală cu întreitul taxeî pe hectar, datorită pe an pentru livedile sau viile lor; iar acel cari vor fi cumpărat asemenea pro-duse fermentate, cu amen-da de Ia 50-200 leî. ,.

In t<5te aceste caşuri, con-travenienții vor plăti deo-sebit, pentru rachiurile fa-bricate, taxa de 10 bani pe grad. '

4. Acel cari nu sunt pro-prietari sau cultivatori de vil sunt îndatorați a cere autorisarea adniinistrați-unel financiare pentru a fabrica rachiu din vin si drojdii de Vin, 'care l u t o-risare li se va libera' nu-mai după ce 61 for dWedî că produsele, dm câW vo-eso a prepara rachiul, au plătit taxa ;pe heetars '

In i caşul când,: pfehtru vln'ulşi drojdla'de' vin ce se destină la' fabricarea rachiului, riu se pdfaj face dovadă că s'a plătit taxa pe hectar, ste Va'dătotuşi aUfoMsarea, cil 'c^rrdițiiine îns& de 'âfse achita','după fabricare, taxi de 10 bani pe grad şi sub sancțiunile pîeveijtitW de ai-t: 2 S şi 2 6 din legea impoSitulul asu-pra boțiturilor spirttfoW. pentru / sustiragCTile 'de' hi plata acestei taxe. '

• Acel cari,' afi;Vnd«-se în aSsemenea conrlițiunl.ar în-treprinde fabrtcafiurtea fă-ră autoritare, 'Se vor depsi cu amenda de la 100^ 400 lei, fâră preju-diciul pedepselor 'mențio-nate în aliniatul precedent, in cas când se vor dovedi că aO şi pustn consumați-une • rachiurile faoricâtei

LEGEA ASI'I'RI IMPOSITUIs.il MOBILELOR IUIBANE NEINCHI-KI.1TR *)

*Pfom. şi pitbl. la 7 Fehr. 1003-*

4. Proprietarii cari se vor dovedi, că afi benefi-

**) V. letjea complsetă in Co-lecția Hamangiu p. 4o63,*



ciat pa nedrept de redu-cerea de impDsit» se vor <xindama*a de ministerul fi-nancelor, :,pe ;basa, proce-selor-iverbttlo de- contra-vențiune, înohaiatu.de a-gențti fiscului de oii-ee gradj la întreitul imposi-tuluî de la plata căruia s'aft sustras , :

Cel interesat au dfepr tul de apel la tribunalul ju-dețului : în- termen do dece dile libere. îde> la comuni-carea decisiunel ministe-rului, şi <te recurs îa ca-sație: a aiterm«n de doue-decl dilei liberei de la co-municarea sentinței tribu-nalului. ;•;!<.

Prp«ed«ra> este gratuită şi scutită, de timbru.

LEGEA «EIVJSRALĂ *DE* T E J -.,

. .'; . sii7>i*» _ '

*ffr<m< ții* PHW -2â J'*!*- i(«2.

P ^ ^ p ț u t l a 'j j e n-sîe, fie c^'şunf Sau nu în-scrişi: '"

*a)* Cel cari perd calita-tea de românj

*b)* Ce.tcb^Sămtțațl pen-tru crime; ' \\

*cj* Cel cQudainnațî pen-tru delicte carJ, după drep-tul penal,, atrag' perderea dreptului! 1" J)ehsfe;

*(l)i* Cgl coji^,nina'H 'la închisore. **pentru** ,fprt, es-crocherie.}nş«lăciuue,,,der lapidare de bani publici, fals şi abus de încredere.

In.t4te îCasurile deținal sus, dreptul'de "pensiune se perde în virtutea legeî, chiar dacă n'ar fi preye-d«t în hOtărîrea de Con-damnare. '•

Celor eoatiarnnâțîla în-chisftre pentru aite de-licte de eât cele arătate mal sus, se suspendă drep-tul la pensie îti -timpul condatonăfel. Po?is#le lor se fac venit • Casei pensii-lor. -'••">[ •;•

**)-Y. legea cd'kptietă în co-lecția Hvtnatigiiip. iWi:-*

LIÎ(;E PEXTRl' P1XABEA TE»'I-

STATtLLI UE E^pRClfltL

*Prow, şi.pubi. la. i-Hțîavf,* 1962.

11. Este cu' deSăvîrâirp Oprită împlinirea Otl-căror cohtrlbuțlanl directe, ori-căror *t&ke* şî venitft'rl. al-tele de cftteele trucate în budgetul veniturilor şi autorisate prin legea* de față, sub orl-ce ttllu şi sub orî-ce numire ar fi,-afară numai de aefele- întpOSte ce s'ar crea prin legî'spe-ciale. i " - '-•

Autoritățile cari ai- or-dona împlinire» hw, func-ționarii cart *r face repar-tîțiunea; şi în fihe, tOțî a-genții' c i i I ar fmpHhi'ase-menea dări nelegale, se vor da judecatei şi se vor

pedepsi conform legilor în vigore.

I,B«EPENTRr»R(iASW4KEV ,JIESKR1U0« »)

rV»*M.- 48 *pttbl, la* fi *Mart: 11102.*

79. Pentru ori-ce abatere de la lege, regulamente sau statute, se pote da. avertismente orl-căruî meseriaş de comitetul corporaţiupievjiar comifcetulpl corporaţii!nel de Camera de comercjtt şi industrie şi de .ministrul agriculture!, industrie! comerciulu! şi domeniilor.

80. *i Sa; vot* ipedepsi cu anfe'nfla' ,de %, 3. iei, toţi acela., şarl se vor abate de. la* art. 4, 5. 12, 16, 26, 27, 29, 36, 36 şi 37.

Asemenea se va pedepsi cu aceiaşi ampndă ţii luciâ torul care «.părăsit fără just motiv pe patron şi 'I-a lăsat lucrul în suferinţă. ' .

81. Se vor pedepsi cu amendă de la'60—30Q *le/l* toţi aceia cari se vor abate de la art. 8, 24, 25 şi 34.

82. Afară de pedepsa amende!, autorităţile administrative, după cererea comitetului corporaţiunel, vor opri 4e a exercita meseria pe aceia cari nu vor avea brevetul de maestru prevMut de art. 8/ satt carnetul de iucBă*or;=prevgdut de art,-'12.. •>

83i< Patronilbr' «ari vor fi condamnaţi pentru a» baterile prevădute di»; art. 26 s&tt 27, Camera deco* mereifi şi Industrie le va putea ridica pe timp mărginit dreptul de a avea elevi sati» lucrătorii minorii.

84. In cas când •comitetul 'eorpb raţiune!; eonii» siunea de arbitri- satt orlee alt organ al' corporaţiunel nu se conformai legel, regulamentelor şi Stetutelor, ministrul agrioul» turei, industriei, comerciului şi domemiilor, ascultând «Tisul Camerei de comerciii şi industrie, le p<5te flisolva. In asemenea caşuri, se Va procede la noi alegeri, iar până la alegerea comitetelor se, va numi unulprbvisoriti, conform art. 69, aliniatul ultim.

El pote include orî-ce adunare generală a corporaţiunilof pentru aceleaşi abateri.

In castirile de mal sus el piîte disolva, după împregîurări, însăşT corporaţiunea, avend Insă avisul conform al Camerei de comerciîi şl industrie.

In cas de disolvare a corporaţiunel, averea va trece la comuna unde se află reşedinţa corporaţiunel. Venitul va aparţine comunei până se va putea reînfiinţacorporaţiunea disolvată spre a'ş! relua averea.

85. Orl-cine nu s'ar supune la disolvarea, închiderea sau suspendarea prevedute în articolul precedent, se va pedepsi cu amendă de la 200-1000 lei, afară de pedepsele prevedute de alte legi pentru faptele sevîrşite.

86. Amendile pronunţate în basa acestei legi se vor versa la casa corporaţiunel.

87. Judecătoriile de octile judecă contravenţiunile prevedute de art. 80 în primă şi ultimă instanţă, iar cele prevedute de art. 81 şi 85 cu drept de apel.

88. Acţiunea publică se pote exercita de ce! interesaţi, saii de comitetul corporaţiunel, satt de comisarul guvernului.

Asemenea şi apelul.

Acţiunea publică se stinge prin împăciuirea părţilor în ori-ce stare ar fi procesul pendinte.

89. Acţiunea publică, pentru urmărirea faptelor prevedute prin acesta lege, se prescrie în patru Iun! de Ia sfivîrşirea lor.

'*) *V. legea 'complectă in colecţia Hatncttigiu p. 4.18B.*

# DISPOSIȚIUNILE PENALE

DIN

# REGULAMENTELE LEGILOR SPECIALE.

# DISPOSIȚIUNILE PENALE

, . . . ., , .    DIN

# REGULAMENTELE LEGILOR SPECIALE.

Ke*nl»m«nt pentru rănirea si executarea hotitriileiHor *)

***Prom. şi publ. la 28 Febr.*** X88S.

15, L. **10** iunie **1897).** In cas când verî-unul din vecini nu va voi eă'şl formuleze pretenţîunite, nicî. a presinta docu. mente, inginerul va face hotâi"-nicia in lip^a lut, îngrijind .a explica motivul j>entru care a fâcut hotărnicia fără, conctir-sul vecinilor chemați, ((eslufinil cu deamăruntul posesiunea ce a găsit, şi cdnfotftaându-se în-tru, t<5te preseripţiunilor regulamentului de față.

Vecinul care i\'a trâmis inginerului hotarnic .pană la termenul chemăreî, în cas .de nevenire, actele ce jva. fi avend sau copil de pe dînseje,,.şe va pupune la o amenda de la **50—500** leî în favorea fiscului, daca se va servi cu acele acte înaintea trihunalului care va judeca hotărnicia şi nu ya justifica netrimiterea lor, :

Ace'stă amendă se va pronunța de către tribunal tot în momentul când se ya pronnnța şi asupra hotărniciei.

17, Ceî ce vor strica, desființa, ort. vor mutai cu premeditare in mod neîegâl muşur6e, pietre, bpurî, movile, brasd^ sau orî-**ce** alte **semne** desp&rţitore între proprietăți, se vor pedepsi în modul prevgrjut de art. **321** din codul penal.

Deosebit de acesta, vor **mai** fi supuşi la daunele-intercsr aljț perjilor lesate prin fapta ipf,.";

***j V. regulamentul complect în colecția Hamangiu p. 14G6.***

Rcfrnlanifiit general pentru arestele preventive.

***Prom. şi publ-*** *la ii* **Aț<»»** *iSii.*

1. Închisorile preventive se împart în doue categorii!

*aj* închisori preventive, .pentru delicte sau casa. de ,arest ;

***b)*** închisori preventive pentru crime sau casă de oprelă-

, 2. Tot individul ,afl»ț sub un mandat de depunere sag arestare va fi transportat în casa de arest. ,

Individul, în"contra căruia există o deciaiune a qamereî de punere sub acusațiune, va fi transferat tn casa de oprelă.

3, Nimeni nu pote fi pus la închisore de cât numai în puterea unuî mandat de depunere saii arestare liberat dupe formele şi în caşurile prevedute de procedura codului penal; pentru preveniţi, în virtutea uneî decisiunî a camerei de acu-.saţiune; pentru acusat, în puterea uneî sentinţe judecătoresc] de condamnare şi numaî după ce se va inse-rîe ;iiţtr'tm registru înfiinţat în acest scop actul care ordonă închisorea.

La din contra urmare, directorul va fi urmărit şi pedepsit ca culrgabj,! de ajwatare ilegalii.;

cedură penală, categoriile arestelor de districte sunt:

1. Arestul preveniţilor sau casa de arest;.

Aratul ncUsâţilor saii casa de oprejă ; "

3. 'Are^tul^emidâmnaţnor eorecţionalt sâii' t$asa de corecţinne; " ?'

4. Arestul condamnaţilor trecetorî în apel •

5. Arestul C6na>mna(iîbr dfefhlitivî trecători cîţtre îi^ţsorile centrale; '...."*..

6. AresţuT ctfnd*ninaţîlbr Ia închisore pbHţ.ene*9cîi;

7. €asa arestaţilor pentrti turburărî eausate în sala şedinţelor tribunalelor şi curţilor.

5. Aceste categorii coprinse într'o singură înehia6re. vor ocupa io,calurî deosebite şi câ,t se va pfutea despărţite, până la înfiinţare de noul închisori/după sîsteniul celular.

Osândiţil ... aft a se trimite la autorităţi rn apel, vor ii trecuţt tn o^sţfă'rţirea preveiriţrîbr sati'TH câfsJa de corecţiune,

Osftndiţţr trecători către caisele ceritraîe de pede'psă vor fi puşi în odae detyaebită, până la'înaintarea lor şi nicî într'un chip nu vor putea comunica cu ceî'lâlţî ai*estanţT.

Dacă nume"ruî femeilor arestate de t6te categoriile este prea mic şi încăperea închisoreî nu permite a se deschide câte o osebită odaie de fie-care categorie pentru sexul acesta, vor putea n puse într'o singură despărţitură arestatele de tote categoriile.

Osândiţi! la închisore poliţienescă 'şî vor face pede'psă într'un local deosebit sau chiar şi în aresturile preventive.

Arestanţiî pentru turburăr^x causat© îrt sala şedinţelor vor fl puşî în casa închisoreî poliţienesc!.

6. Osândiţi! pe maî puţin de 3 lunî de închisore vor pute» face «sânda^Jor -areşWle judeţene undei H se târJâfechide o despărţitură deosebită, iar toţî ceî-la)ţî cu termenî lungi se vor tritnite Ia penitenciarele centrale respective.

•7.'- Directorul ţinenitregistru de încarcerare (model 1>, pentru fie-care categorie şi anume:

0 condică pentru- casa de arest saii preveniţiţ înaintea Judecătorului. de' înrtrtrcţlifctne;

O cbridîca p'critytt" casă de oprelă «airâCtî^atTl înaintea caiiierM fle actt'satiurîe.

O condicii pentru casa de cnrccţîuiie sau osântflţîî corecţionali ce a i i face osânda Iii acel arest.

Pentru trefcetdriî către casele centrale de pedepsa va ţine un registru (madef 2).

Acest registru va fl sub-semnat si parafat pe tote paginile de judecătorul de Instrocţhine pentru casele de arest, de preşedintele curţei de juraţi pentru casele* de opreTa,şi de prefect 'pentru îucnisorile pedepsitftre; .<•.•••

8. Directorul îîbcrează adeverinţa de primirea unuî areistat celuî care îl aduce şî transcrie îndată ' mandatul de arestare în condica de încarcerare.

t*; Directorul încă ţine o situaţie dilnică de mişcarea poporaţicîcuţifre, împărţite după categoriile arătate maî sus (model 31.



10. Tot tratamentul sau,totă inibr,&căniirite^ jee tinde la un earac'te-t batjocoritor,, precum: rasul, îmbrăcatul bu dou.e 'culori, ţinere> în fiare diua precum- şî n6pţea este, cui/totul

11. Nicî Un arestat nu va fi încarcerat şi ţinut în fiară cu deosebire de caşurile următore:

Pentru pedepsa disciplinară şi osânda pronunţată *ae* sentinţă.

12- Arestaţii Ia intrarea.lor vor fi, căutaţi prin haine şi pe dînşii» 'bartit ce Se vor găsi la eî se ia dV director, nicî un instrument nu 11 se lasă pe mână.

13. îndată dună intrare arestaţi? Vor fi curăţiţi, chiar apelaţi dacă "trebuinţa cere, tunşî dacă "afi'pSruJl prea^ lung şi raşî lăsănHu^H-se fr^mâţ mustăţile. Dacă lialriele' lor,surit ninrdore, li se dă Cămăşi ismene, eeghie de aJeJnchlsdreT pârijî ce se vor spălat curaţi şi repara pe ale lor; dacă hainele lor sunt sdrenţuite şî farâ de a inaî putea n curăţite saii reparate, îi se vor lăsa jpe cele aic închisoreî până când de va avea mijloce arestatul Işî vă primi pe aJe Sâ!e de la casa sa.

14, Lucrurile luate de 7a afe'stat'î Intratse curăţă, se îiftpâchere'iă şi se etfchete"za, punŞndu-se ja nn îdc unde nu pot flvătUniate de uihedelă şi necurăţenie. ,' '

15. 'Dih' IjanlV ^ se găsesc la arestaţi, directorul nu păitr^ză la sine de câţ până la 5 lef din fle-pare deposit, pe ceîTa'f^T'ca anume listă 'I ţrlmete casierului general pe comptul caseî de dcpţmere spre a sta îh depositpahă ia"eşirea arestatului.'

J6. Tot arestatul ee intră este de îndată rîtiduit şi băgat în despărţitură Vateg'priei penala in tare'este picat spre a'l împiedeca de orî-ce contact cu arestaţii de o '^Ită categorie.

l*f. Directorul îricarcerează şi regul^ză mişcarea arestaţilor pe categorii, pe tehîcful ordinelor şi înCUnbseiinţărilor directe ale autofiiăţei judiciare pentru pr^evertiţî, ţicjisaţî şî osânditL .

18. Lai afie^-careialuntţ directorul presintă proc.uroruîvii o listă de areştaţiî cârorg.'li. sc împlinesc termenul în. luna aceea, spre a se încredinţa (^acS osânda a Fost jbine cafcUlatŞ; cu. o $ înainte de a se împlini ierrrieiiul de dsînaă a unuî coridainnat,face raport prefectului.

19-. Pjpcfectul ia măsuri şi regulcză în rînduri transferarea arestaţilor fOcaiî sau trec^torî, fix^ză <JiUaşi numele, arestaţilor ee au ase potui în iie-care rlnd şi dă în cttnosUntă ordinile sale dirçctorufuT..

20. Transferarea unuî arestat se eiecutâ numaî pe tei»eiu\ uneî cereri din partea justiţiei sau a Uneî sentinţe.

Transferarea pţeveniţUor eelor cu hotărîri'de, osânde nedefinitive de, iâiigă o înstărită judiciară pe lângă o altă cerată de procedura penală, sc execută de prefectură pe temeiul uneî mijlncîrî a instân.ţeî judiciare sub a căreia jUrîdlcţjujie se^ă: sesce şau a s*tat ?n »te^ţui-districtulu't; ' " ' ' • ' ",.

22. 'Trimiterea oepdîţll^'.ia cis^le' centrale de .ped^pisa st; îrideplînesHe' pe' tcmelur uhuT extract dc ^eii^inţH,' ţirjini^' Ia prefecţuţadiştriţt.uluT, tu,al căruia arest se găsesce la popre*lă bsAridittU. '

23. Din prefebt|avăio prefectură piină *ik* îocW deHt.ui^ţieî lor, arestaţii de categoria prev^dufă' la ăft. 5T'se fr^inftajft — ... :..„, *indtunihr* 'litdînîgoria ae ia an. oo.se. iiwHioia *Bpţk* casele centrale cîi UU ordin deschis (model 41 şj cu extractul de sentinţăiji alăturarea Extractul se lasă'de ee^ după urmă escort^tiutorităţeî Şucfiisoreî unde s^â 'îndreptat 'ă'res-

tatul, iar ordinul deschis cu adeverinţa de primirea arestatului ae trimite la cea din urmă prefectură (districtul în care se găsesce închisorea) la cea dlntâiii de unde s'a trimes.

24. Escortarea arestaţilor din district în district sail de la reşedinţa unuî district la reşedinţa altuia se va face cu călăraşii puşi în serviciul activ al fie-căruî district şi după instructive ce afi de la ministerul de resbel. .

25. Directorul este dator la orî-ce orii de la 5 dimineţa până la 5 sera., în timpul vereî şi de Ia 7 până ia 3 după amiadi, în timpul erneî, sâ încredinţeze pe arestaţii însemnaţi pentru întâiul transport escortei ce i se înfăţişază cu rinduire în transferare de la comandantul călăraşilor.

26. Este oprit directorului să pornească pe ]os nicî cu trăsura arestaţi bolnavi, femeî cu copil mic la sân sau grea de copil, până ce nu va consulta pe medic şi nu va lua certificatul sau în$ ris că sănătatea arestatului nu va suferi cu transferarea, îh tot caşul însă raporte*ză prefectuluî.

27. Directorul încredinţeză şefului escortei şi o listă de lucrurile şi banii hotărîţî pentru hrana arestatului transferat pe drum până la reşedinţa celuilalt judeţ, iar banii, capitalul seTi aflat în depositul direcţiune!, se trimit prin expediţia poştală autoritate! închisore! unde este îndreptat.

2$. La cas când un arestat more,, directorul transcrie certificatul ce va lua de la medic în condica de încarcerare la marginea drc"ptă,raporteză prefectului cu certificatul în copie, arătând tot o dată şi avutul rSmas de Ia arestat în închisore.

EI raporte*ză de asemenea autoritate! judiciare respective pentru tot prevenitul sau acusatul mort.

29. In cas de evadare a Vre unul arestat, directorul rapbrteză de 'îndată prefectuluî care ia grabnice m&surî de urmărire, încunoaciînţe'ză prin tot districtul s8u pentru prinderea luî şi prefecţii districtelor megiaşe, raportând şi direcţiune! generale.

HO. Numai arestaţii de aceeaşi categorie pot fi împreună la preumblare, Ia masă, Ia ateliere şi când nu este de Cât o curte şi un refectuar comun pentru Mte despărţiturile, atuncî arestaţii es pe rînd.

31. Toţî arestaţii au 3 ore pe di pentru şc61ă, pentru visitfle autorisate, pentru citirea cărţilor învoite, pentru preumblare şi exerciţii şi anume: 1V, dupe prânzul dintâiu şi restul după prânzul de al doilea.

32. Afară de o specială învoire din partea prefectului, sau directorului prefecture! în lipsa celui dintâifl, ceî ce vin de visite*ză arestul nu vor putea Comunica, cu vre-un arestat de cât la vorbitor saiî în localul care obicinuit slujesce şi de vorbitor, în presenţa unuî gardian şi cu restricţia preve'cjută la aliniatele al 2, 3, 4 şi 5 de sub art. 8 din lege. Nicî într'un cas ceî c- vin ga visiteze nu pot să bea şi să mănânce cu arestaţii.

Durata visitelor precum .şi dilele de visitare vor fi fixate prin regulamentul local al arestuluî de prefect.

33. Nu vor putea comunica cu arestaţii de cât părinţii, femeile, bărbaţii, fraţiî, surorile, unchii şi epitropiî Jor. Advocaţii recunoscuţi aperătorî după alegerea dm lista de advocaţi şi după declararea arestatului vor putea comunica tot-d'auna cu clienţii lor cu reservă prevedută la art. 75, când arestatul este pus sub pedepsa sau la secret.

34. Totă vîndarea şi tot darul fie sub orî-ce titlu, este oprită între arestaţi.



35. Fie-care arestat este dator să 'şî ţîuă patul şi prin prejurul locului seu tot-d'auna curat.

Dormitorele şi coridârele vor fi măturate şi spSlate de arestaţi, se vor rîndui pe rîndurî toţî arestaţii din o categorie pentru serviciul curăţeniei din despăvţitura lor.

Osândiţi! vor fi rînduiţî iaTăşî pe rînd în serviciile exteriore ale închisore!, pentru serviciul economic sau pentru cel de curăţenie şî de salubritate.

36. Jocurile de tot soiul sunt oprite.

37. Nicî un arestat nu va putea păstra instrumente ascuţite fără p autorisaţie specială dată de prefect.

38. Cântecîle, răcnetele sunt oprite; de asemenea totă vorba vuetore, totă întrunirea sgomotosă şi totă cererea sau rociamaţiunea colectivă. Tăcerea este îndatoritâîn timpul prânzului, lucrului şi prin dormit6re.

39. Preveniţii şi acusaţiî sunt liber! Je a'şî alege apărătorii lor.

Un tablou de advocaţii locali, redjgiat de prefectură, se va păstra tot-d'auna în cancelaria închisore!, spre a li se înfăţişa de câte ori vrie-unuiva arăta dorinţa de a numi un advocat.

*40.* Arestaţii vor putea să primescă scrisori şi ajutore de afară în marginile disposiţiunilor prescrise Ia art* 77.

Arestaţii preventivi pot primi de la. casele lor obiecţ&de îmbrăeăbiinţe. de curăţenie şi chiar de, pi^ncarej arestaţii osândiţî yor putea sa *şl procure pentru,îmbunătăţirea sorteî lor, din partea lor disponibilă, afară de porţialuîlegiuită, următ0rele alimente.:.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Pâine până la | 200 | dramuri. | |
| Carne | „ | " ..100".' | „ |
| Cartofi | „ | 2U0 | „ |
| Brânză* | „ | 100 | |
| JJvt , | .„ | 100 | „ |
| Fructe | „ | 100 | „ |

Acesta, însă cu, învoirea directorului, carele singur le va comisiona şi da arestaţilor.

41· Pentru totă călcarea de regulă, ameninţări, injurii, nesupuneri, arestaţii vor fi supuşi la pedepsele disciplinare prevedute la art. 43 din lege, iar pentru incorigibili, se va raporta prefectului ca şi el supunând caşul direcţiune! generale sâ se p6tă avisa asupra disposiţiunilor ce ar trebui să se ia.

42. Un preot va fi însărcinat de protoereu sâ facă serviciul cultului în închisore, el va veni odată pe septăroâna, va sânţi apa, va face rugăciuni într'un loc unde vor asista toţi arestaţii.

El visiteză tote încăperile închisoreî, împrăscie cuvintele sale mângăctore şi povăţuitore şi primesce comuuicaţiunile ce arestaţii ar voi să'î facă în interesul lor, propriu sau cele al familie! lor şi el le transmite verbul prefectului de socoteşte că merită a le da ascultare.

43. De doue" orî pe an 5n posturile Crăciunului şi al Pasceluî, preotul spovedesce pe arestaţiî de ritul ortodox.

44. Este permis preoţilor riturilor străine să visiteze pe coreligionarii J o r, aă'î grijescă.

45. Preotul va, fi chemat de câte or,î un bolnav F ar cere, va primi dorinţele luî cele din urmă prin înscris şi le va transmite prefectului.

El va fi Insciinţaţ de mortea unui arestat spre a'l da cele de pe urma grijirl bisericesc!, Ia ultima oră a vieţei/precum şi după morte. .

43). Preotul va putea procura duţft. cer'erea arestaţilor şi autorisarea prefectuluî eărţî^ religiose şi de morala din băniilor.

Va avea îngrijire de a cumpăra pe qpmptuî stabilimentului câte-va căr^î de. rugăciune elementară spre a se .împărţi prîh închisore pe Sa aceî ce sciu a citi, ca şa îuveţe pe cel ce nu cunosc rugăciunile.

47. Șe va căuta a se organisa lucrul iii fie-care închisâre, la care vor fl supuşi toţî condamnaţii/

O ordonanţă a prefectuluî va hotărî modul organisaţirineî lucrului ţi ai comptâbilităţeî, dară care nu se va pune în âplicaţie de cât după aprobarea ministerului.

48. Tot osânditul care fără scuae valabile va refusa să lucreze, va fi pus pe pâine şi pe apă, fără scutire de alte pedepse, dacă va fi căs.

49. Din produsul muncel ce vor face arestaţii osândiţi, fie bărbaţi, fie femei, vor trage iară cei eu recidivă Vio-

50. Pot fi învoiţi a lucra în ateliere arestaţit în preveriţiune, în asemenea cas produsul muncel te române în'folosul lor fără împărţe'ia.

51. In Cas când arestaţii a cărora osândă urmeză a 'şî-o face în penitenciarele centrale, dară carî din felurite împrejurări s'ar afla petrecând proVisoriii tn arestul ju'deţian, el vor ti supuşi de asemenea muncel în atelier) p&rfiea lor însă din produs vafi'acea stipulată prin lege şi anume :

Cel osândiţi la reclusiune Vio ceî cu recidivă'³/₁₀;

Ceî osîndiţtmiiupeîsilnicea/,,, cel cu recidivă 2/₁₀.

52. Toţî arestaţii?, afară de (Ji.lele de posturf, capătă carne câte 60 de dramuri de individ; dni ie^gjnroe: fâisole; linte câte 00 dralntirî, vierzb de la So pftna lâ 70 c'ipâţinî pentru suta de arestaţi, sfecle, ricicbî d§'iarjiă câte una fle Individ, eepii, piper şi tote .cele ttebuirieiose pentril prepararea bucateloi'tn vasele şî cu lemnele stabilimentului.

58. In fote (Jilele trei litre pâine safi trei lîtiîe mălâiii (fă-înS de_|)BpuşV)î) de individ.

54l Conform Sr*- 39 diri lege, preveniţii acusaţl şi osftnrt'ţil pot să 'ŞI aducă de âc&să şi a 'şl procura prin rilîjloceje lor proprii trebuincioşelc de hrană conî'ormându-se regulilor prescrise.

Dacă se îngrijesc singu^î de hrana lor, încefoă de a fl hrăniţi din întru.

55. Vinul, raqhiul şi tote beuturile spirtose sunt oprite atât preveniţilor cât şi oaîhdiţilor, afară numaî de o învoire specială.

In tot caşul însă, asemenea beuturî introduse nu vor putea trece maximul de 100 dramuri pe rjî.

56. Preveniţii şi acusaţiî vor păstra hainele lor pe câtă vreme acestea pot fl păstrate în stare de curăţenie, eî Vor putea sâ 'şî aducă de afară pe sema lor hainele de cari vor avea trebuinţă.,

57. Osândiţi! corecţionali cari 'şî fac osânda lor în arestele judeţene Vor fi siliţi sâ porte îmbrăcămintea încliisoreî.

58. îmbrăcămintea fie-căruî arestat se compune

1. De o zeghie (sucman), o pereche nădragi (uernevicl) şî de o căciulă;

2. De doue cămăşi şi o pereche ismene; "

3. De câte o pereche opinci la fie-care 3 luni.

59. îmbrăcămintea femeilor se va compune pe Lingă dele de maî sus, în loc de pantaloni, o fustă de stambă sau de altă materie de bumbac cu putinţă de a fi spfdată.

60. A'drhiriist^aţia vă putea, învoi' bsâritiiţilor din motivnl sănătăţii, întrebuinţarea unor haine eăldurAse pe lângă cele ale îrichisoreî, care n'ar sdHirrtba întru nimica imbVăc&rn'mţea; inchisoreî. "' '•"

61. In fle-câre Sâmbitta arestaţii 'şî spală rutele'lor'un loc şi fie-care categorie în 'parte, pentru acesta se vor brâridui pe rînd şi vor primi tote Cele trebuinciâse: caz**n, lemne, precum şi săpun cqmptat • catş S draniurî de fie-câte' Individ. In fie-care duminecă toţî arestaţii se schimbă de rufe.

62. Arestaţii se culcă pe paturi lungi >şi ridicat» de la păinînt, pentru aşternut vor avea o rogojiâiă. şi câte: o perină; rogojinile şi paele din perine vor fi reînoite de trei ori pe an.

63. Preveniţii şi acusaţiî specialmente autorisaţî desprefeet vor putea sâ 'şî aducă aşternutul lor.

64. Incăldirea şi iluminarea stabilimentelor se. face în modul preseria.prin regulamentul general al penitenciarelor oen-

65. Personalul arestelor preventive districtuale caută să ne compus de un director, un ajutor, medio un preot şi guardienî, după lege, . <

La arostele a cărora populaţiune va trece numărul de 100 arestaţi, se va adăoga un ajutor directorului.

66. Numerul impiegaţilor şi celor-lalţl agenţi precum şi salariile lor sunt regulate prin bugetul consiliului judeţian.

67. Salariile acelor agenţi nu pot fi maî mari de cât cele fixate pentru impiegaţii penitenciarelor centrale prevedute la art. W di» lege. , . . . . -.

08. Directorul este numitiprin decret Domnese după recomandaţia prefectului oâtre minister, basată pe avisul comitetului permanent. . .

Cel-lalţl amploiaţi al cărora salariu este mal mic de 101) leî, sunt numiţi de minister după avisul ,şi recomandaţia comitetului permanent prin prefectură.

69. Directorul şi ceî-lalţl amploiaţi sunt revocaţi de prefect după avisul prealabil şi motivat al comitetului permanent, socotindu-şeînsă definitivă ace'stă revocare numaî după aprobarea niinisterulul în urma raportului ee prefectul este dator a supune în asemenea cas.

70. Prefectul pote suspenda pe un director când .siguranţa şi moralitatea serviciului ar putea -să sufere prin*.prelungirea exerciţiului fuacţiunel lui, tosă în cele 8* ore V* raporta ministerului de împrejurări, cari vor tvebui să fie bine întemeiate, si va aştepta hotărîrea sa.

71. Numeruldorobanţilor.pentru privigherea externă se va hotărî, după propunerea prefectului, de ministerul de interne prin ministrul de resbel.

72. Directorul este însărcinat cu executarea legeî şi regulamentului de faţă, el este responsabil înaintea administraţiei centrale 4e neţregularităţâie serviciului închisorilor precum şi tote necuviinţele contra ordine! morale ce s'ar putea ivi din neprivegherea sau negligenţă sa.

78. Directorul intră în fiecare dimine'ţă prin toto odăile arestului şi se încredinţeză despre nevâtămarea soliditate! luî, de buna ordine în timpul nopţeî trecute, stărue şi privighiază ca rînduiala de curăţenie să se îndeplinească , cu exactitate; întreţinerea curăţeniei este:reK3Quiandatâ.mal eu deosebire directorului şi «eelijarea acestei îndatoriri e»to dontul de a motiva depărtarea,lut.

74. Col puţin odijtă pq n8ptftmână fane o revisie .tfenet'auî şi de apro,pc .In. Inţrul încliisoreî, caută pe arestaţi şi prin îmbrăcămintea lor, se asigură că nu se află pe nicăieret» ceva care ar vătăma curăţenia, securitate.*, precum şi ordinea morală. ; ;

75. Xicî o. persoņă-străină administraţ'mnel închisore; sau priveghere! leşrale (judeci.are) asupra arestaţilor nu va putea visita închisorea sau po verîun arestat* fără de învoire a prefectului saflja, directorului prin înscris a prefecture! şi fârşă ca aeestă învoire să. fie .visată de judecătorul de instrucţiune

pentru preveniţi aee'sta învoire va fi un ordin obligator pentru director, afară dacă arestul înseninat în bilet s ar găsi în pede'psă disciplinară şi afară dacă el ar li pus la se^cret de judecătorul de instrucţiune, procurorul sau de preşedintele tribunalului

76. Nieî un lucru de orî-ce natură nu pote să lie introdus în închisore sau să esă din închis6ro, dc cât după ce a fost vedut şi observat de director, se înţelege eă aee'sta privighere we întinde şi asupra lucrurilor ce primesc areslaţiî de din afară.

77. Directorul examineză corespondenţa arestaţilor şi nu lasă sa iesă nicî o scrisore ce ar putea fi contra moralităţeî şî contra securitate?; el dă în cunoscinţa prefectului nisce asemenea corespondenţe cuiele intenţiunî.

Ou tote acestea se acordă inviolabilitatea secretului pentru tote scrisorile ce arestaţii ar voi să adreseze autorităţeî administrative sau autorităţeî judiciare.

78. Scrisorile adresate de preveniţi advocaţilor şi sprijinitorilor ce ar fi însărcinaţi cu aperarea lor nu se vor putea libera de cât după visa procurorului respectiv.

79. Directorul aplică pedepsele disciplinare prescrise la art. 76, însă pentru tote pedepsele acestea raporte*ză prefectului în totă sera care le aprobă sau le preschimbă după gravitatea caşului', el ţine un registru de pedepse unde trece motivele fie-căreia.

80. Directorul va putea avea locuinţa sa în întrul stabilimentului, însă cu desăvîrşire despărţită de închisore, unde femeia şi copiî luî nu vor intra.

81. Este oprit cu totul directorului:

1. Să ocupe arestaţii pentru serviciul seu particular fără plată;

Să primescă verî-un present de la eî sau de la rudele lor;

Să Ie vîndă fie orî-ce sau sa le facă verî-un comision;

Să înlesneseă corespondenţa lor sail să introducă demâncărî, băuturi, în fine orî-ce objecte oprite de regulament;

Să caute să înrîureze direct sau indirect asupra preveniţilor şi acusaţilor în alegerea apărătorilor lor;

Să bea sau să mănânce, cu arestaţii sau cu rudele lor fără excepţie de posiţiunea acestora;

Să întârdie prin fav6re pornirea unuî condamnat însemnat de prefectură a se transfera la întâiul rînd către scene saiî către penitenciarele centrale de osîndă, în fine să întreţină un raport de familiaritate cu verî-un arestat.

82. Directorul care se va dovedi culpabil de verî-una din faptele oprite dc articolul denial sus, va putea fi depărtat, afară dacă prefectul având încredere de îndreptare în pers6na luî va socoti a încerca să-l pedepsescă cu suspendare pe timp de o lună din serviciu, cu perderea lefeî; însă în cas de recidivă nicî o consideraţiune nu'l pote scuti de a fi depărtat.

83. Guardieniî sunt puşî sub ascultarea directorului, eî nu pot lipsi odată toţî din arest, nu pot să iasă nicî unul fără învoirea directorului.

84. Neregularităţile dorobanţilor în serviciul guardeî exteriore, carî cer înfrânare, se vor încunosciinţa prefectului spre a regula prin comandantul lor pedCpsa meritată, însă la cas când verî-unul s'ar dovedi că întreţine relaţiunî cu verî-un arestat, prefectul depărteză pe acest dorobanţ de la arest şi va cere de îndată înlocuirea luî, aee'sta nu'l scutesce de urmărire în judecată când este cas.



Directorul nu pote întrebuinţa pentru sine nici un dorobanţ.

85. Pe fie-care nopte directorul face cel puţin o revisie prin totă încăperea închisoreî, spre a se încredinţa de linişte, buna ordine şi privigherea sentinelelor.

86. Directorul are asupra sa întreţinerea arestului, ia mesurî dară pentru asigurarea şi cumperarea objectelor de hrană, îmbrăcăminte, iluminare, incăldire, reparaţii etc, după ordinile şi încuviinţările comitetului permanent, el ţine în sfîrşit com.ptabilitai.ea materială şi financiară prescrisă la § H.

87. El este respundetor de bunele calităţi ale materialului, de distribuire şi păstrarea luî.

El are asemenea îngrijire şi de objectele depositate ale arestaţilor, la intrare să fie maî întâiu curăţite, spălate, reparate, apoî strânse bine, etichetate şi din când în când aerisite.

88. In fie-care seră directorul numeră arestaţii dimpreună cu şeful guardeî, asistă la culcarea lor, încue uşile şi încredinţeză cheile comandantului corpului de paza, care adeveresce în o condică anume pentru acest sfîrşit; apoi merge de raporteză verbal prefectului de starea arestuluî şi de numerul arestaţilor aflaţi şi predaţi în paza guardeî; asemenea urmare o păzesce şi a doua di Ia deschiderea arestului spre a seîncredinţa dacă toţî arestaţii sunt faţă.

89. Directorul înfăţişeză în fie-care seră prefectului raport de starea poporaţiuneî (model 5) şi supune tot odată la încuviinţarea luî un buletin de consumaţie (model 6) prin care se arată cu preţurile lor câtimele şi natura materialurilor trebuinciose de pus în consumaţie dilnică pe a doua di" distribuirea câtimilor se va face potrivit regulilor arătate mal jos.

90. In mesură cum face cumpĕrăturile directorul statornicesce fatuřî (model 7) în'numer îndoit, unul pentru comitet şi altul pentru prefect, unde neguţătorul adeveresce maî întâia de furnitura materialului şi de preţul arătat în ea; aceste faturî le presintăla lichidare Comitetului care mandatează pentru achitarea lor de le găsesce în regulă. La primirea nanilor ceî îndrituiţi adeveresc In latură.

91. Totă fatura pentru casă fie plătită de Comitet, va fi verificată de prefect sau de director în îîpsă'î, ca basate pe învoirile sale de consumaţie; pentru tote cele-alte cheltuelî extra-ordinare saă de aprovisionare, va trebui pe lângă acesta să însemne ordinul de autorisare al comitetului, în fine ea va trebui să parte adeverirea vîndetoruluî şi a directorului de conformă sumelor sale.

92. Directorul va căuta să'şî deschidă credit la câţi-va furnisorî pentru obiectele trebuinci6se arestului, ţinând cotnpturl deschise fie-căreia în anume registru, însă la finitul fie-căreia lunî încheie coruptu-rile cu faturî şi cere achitarea lor la Comitet.

93. Comitetul pote elibera directorului rîndurî, rîndurî câte un acompt pentru cumperăturile diinice şi mărunte, însă acesta trebue să le justifice până la finitul lunci.

Acompturl se elibereza directorului maî ales asupra creditului de hrană, pentru *cA* să aibă tot-d'auna să elibereze banii arcstaţilortransfieraţi câte 25 bani de poştă.

94. Spre justifica*'*» banilor liberaţi arestaţilor pentru hrana lor pe drum până la prefectura următ6re, el trebue să alătureze Comitetului copie după or-

dinul p^efect^uxei de pornire, şi copaie dup& adeverinţa şefului escorteideprimireia arestaţilor.

. Comitetul primescc odată cu compturile de la director tablou de mişcare diluica a poporaţieî (model 8), *şi* lista noininala de cei aflaţi faţă (model 9). Acestea la un loc cu comptabiliiatea financiară se trimite direcţiune! generale a închisorilor spre verificare.

96. Directorul maî ţine:

O condică cu tulpină de primiri ţmodel io).;

O condică jurnal dc cheltuell (model 11);

Un inventaria de obiectele mobiliare;

O condică.dc ohjectele depuse de arestaţi la intrare ;

O condică de banii depuşi de arestat! la intrare pe partid».

El dă la finitul iie-eăreia trei lunî un îndoit tablou statistic (model 12), diu care un exemplar se depune la biuroul statistic, iar altul se trimite la direcţiunea generală a penitenciarelor.

97. Directorul care 'şî primesce de la primăria comunei locale la fie-care 15 dile un exemplar de preţurile ce au urmat în piaţă asupra osebitelor obiecte ce intră în întreţinerea arestului. Acest exemplar '1 trămite comitetului odată cu compturile, pe temeiul cărora se face verificarea.

98. Serviciul sanitar e făcut de medicul de oraş, şi în cas de absenţă de cel ce'l înlocuesce iu postul seu.

Medicul de oraş va face în tote dilele o visită la infirmeria Inchisoreî.

99. Ordonanţele doctorului sunt făcute tot-deauna prin înăcri*. Aceste ordonanţe se trimet de director cu visa sa la farmacistul. însărcinat cu furnitura medicamentelor care le reproduce tot-deauna pe lângă compui său la .cererea de plată

100. Medicul primar al judeţului visiteză închisorea, atelierele, dormitorele, locurile de pede"psă, etc., cel puţin la 15 *Şiie.* El propune mesurile de salubritate de câte orî socotesco de trebuinţă. El înscrie observaţiile sale în o,anume condică.

101. Dacă nu va fl cu putinţă de a se aşeda în închisore o infirmerie, arestaţii loviţi de bole grele vor fi transferaţi sub pază şi căutaţi într'o sală specială la spitalul târgului unde se află închisorea, pe comptul comitetului.

102, Ordinul de transferare la spital va fi eliberat de prefect după cererea înscrisă a medicului cu cousimţimîntul procurorului pentru arestaţii preveniţi, şi cu scirea preşedintelui tribunalului pentru arestaţiî acusaţî.

103- La finitul fie-căruî an, medicul oraşului face un raport prefectului asupra boleî care a predominat în închisore şi asupra căuşelor lor; raportul se transmite de prefect direcţiune! generale aînchisorilor.

Ace'stă nu scuteseepc medic de raportul seu către direcţiunea generală a serviciului sanitar.

104- Tratamentul spitalului încliisoreî va fi acela care urmeză în spitalurile civile de sermani liberi pentru hrana, pentru aşternut şi pentru îmbră căminte.

105. Prefectul va veriSca în tote dilelc buletinele dilnice, de consumaţie în distribuirea hranei şi a altor materialurî şi va căuta să fie câtimea prescrisă prin acest dc fuţă regulament şi îu limitele preţurilor pieţei.

Pentru verificarea pieţuriior se pote orienta după exemplarele municipale ce urmeză a i se comunica din 15 în 15 dile, avend acest drept.şi chiar datori a face acesta şi membrii comitetului permanent în orî-ce timp.

106. Prefectul va visita cel puţin odată pe lună arestul. Directorul prefecture! în totă septămîna odată; eî se vor încredinţa de curăţenie, de buna rînduială şi disciplina arestului eî vor inspecta condica pedepselor şi vor însemna In anume condică observaţiunile lor, iar în cas de neajunsuri sau necesitate a se lua ore-care disposoţiî de îmbunătăţire de interesul stabilimentului, va lua înţelegere şi stărui la comitet pentru executarea lor.

107. Reparaţiile periodice ale arestului cerute de curăţenie şî buna întreţinere se fac de către comitetul permanent din fondurile ee-î sunt asigurate prin budget pentru asemenea sfîrşit iar pentru reparaţiunî extraordinare sau îmbunătăţiri, se consultă architectul oraşului, care maî întuiu face devis.

Prefectul este dator să raporteze ministerului, când comitetul a rneglija asemenea lucrări.

108. Afară de prescripţiunile acestui regulament se vor putea face instrucţiî speciale pentru ordine, curăţenie şi salubritate recomandate de disposiţiunea specială a localurilor şi de împrejurări particulare localitate!, însă înainte de a se pune în aplicare, se vor supune la aprobarea ministerului.

109. Regulile disciplinare vor ii prescrise şi afişate pe pereţii închisore!, în fie-care despărţi tură.

110. Prefectul nu va putea delega nimenuî îndatoririle sale prin acest regulament şi autoritatea sa asupra arestului.

Regulamentul asupra loteriilor cu scop de bine-facere sau pentru încurajarea artelor *)

From, *şipubt. la 20 Febr. 1883.*

13. Membrii comisiunel vor examina actele jjufliiflcate presintate de organisatori loteriei, vor lua tote informaţiunile ce vor crede de cuviinţă pentru a se convinge de exactitudinea celor eoprinse într'însele şi, găsinndu-le în regulă, vorînch«ia proces-verbal constatator că scopul loteriei a fost întocmai împlinit şi vor da certificat despre acesta celor în drept.

In cas contrariu însă, vor însciinţa parchetul tribunalului, care va urinări pe delicuenţî ca abusătorî de încredere.

*) *V. regulamentul complect în colecţia Hamangiu p. 2Q0b.*



Regulamentul pentru aplicarea lei?eî impositnlui asupra beutu* rilor spirtose *)

*Prom. şi publ la 30 Iulie*

93. Fabricantul, care va începe fabricaţiunea fără a fi făcut deciaraţiunea prevSdută la art. 5 şi 13 din acest regulament, se va supune la o amenda do 400 leî.

La aceiaşi amendă se vor supune fabricanţii cari nu vor ţine sau vor ţine în neregală registrul prescris de art. 8 din lege şi 79 din acest regulament.

94. Fabricanţii sunt datori a presenţa registrele lor agenţilor de ori-ce grad ai fiscului, orî-când aceştia vor găsi cu cale a le cere.

In cas de refus, el vor fi supuşi prima oră la o amendă de 200 lei; a 2-a oră, în acelaşi an, de 400 leî, iar a 3-a oră de tioo leî.

Fabricanţi!, carî nu vor preda agenţilor de control tablourile prevedute de art. 13 şi 105 din acest regulament, se vor supune la, 2oo lei amendă pentru iie-care infracţiune.

95. Băuturile de orî-ce fel» car! se vor surprinde c& s'au sustras de la plata, taxelor, precum şi vasele ce le vor conţine şi mijlocele întrebuinţate

*) *V. regulamentul complect în colecţia Hamangiu p. 2264.*

pentru transportul lor, se vor confisca în profitul fiscului; iar făptuitorii fraudelor vor fi pedepsiţi cuamenda de la 25 până Ia 6(10 lei.

96. Aceî cari se vor dovedi că, contrariu declaraţiuneî lor, au întrebuinţat prune, tescovină, viii sau drojdii de vin la fabricaţiune de rachiuri, saii avi înstrăinat tescovină, drojdii de vin, sau prune în fermentaţie suni pasibili de aceleaşi pedepse prevedute îu contra acelora ce sc surprind susträgend băuturi de 1» plata taxelor; iar fabricanţii beufcurilor produse din aceste materii vor plăti taxa de 8 bani de grad.

97. Când agenţii ministerului de finance vor constata, după regulile dreptului comun, că o cantitate dc băuturi a fost sustrasă de la plata taxelor, fabricanţii saii vîndotorii vor fi supuşi la o amendă egală cu îndoitul taxei ce s'ar fi cuvenit fiscului pentru băuturile sustrase şi la confiscarea uneî cantităţi de băuturi echivalentă cu acea constatată ca pusă în consumaţie fără pata taxelor.

* 98. Se va pedepsi cu amende de îa 3000 până la 2000 lei. şi cu confiscarea unei cantităţi de beuturî, echivalentă cu producţiunea medie a uheî luni, fabricantul care, prin orî-ce mijloce, vă fi făcut ca aparatele de mesurătore să nu funcţioneze sau să indice cantităţi maî mici de cât cele fabricate în realitate, prin alterarea safi distrugerea mesurilor de siguranţă, preveddte de flH. 7 din presenţ^ulregulaTnent.în acest cas* fabricile se Vor opri imediat din 'lucru T*fciiă la aducerea îri^taŢeâ^de-mai înainte a mesurilor de Siguranţă menţionate tfiaî 'sus. *

t)9. Se vor pedepsi Cu închiderea stabilimentului sau fabrice! pe timp de 1 an până la 5 şi CU' amenda de Ja looo-Moo leî, toţi acei carî se vor dovedi că au întrebuinţat sulf sau or! ce alte materii vetămătore sănătate! în fermentarea"'materiilor prime. In acelaşi timp fermentaţia ast-fel preparată se va distruge.

1€0. Sunt supuşi uneî amende de la 200 până la 500 leî, care, în cas de insolvabilitate, se va transforma în închisore conform art. 28 din codul penal:

<&) Agenţii însărcinaţi cu perceperea impositului carî ar împlini alte taxe de cât acelea prevedute la art. 1 din lege şi regulament, fără prejudiciul penalităţilor prevedute la art. J41 din codul penal;

• *hj* -Agenţii carî prin negligenţă sau rea credinţă au contribuit a se strecura beuturî în consumaţie fără a se plăti taxele legale.

Retrtihunelit pentrn constatarea, perceperea şl urmărirea veniturilor comnnale. *

*Poom. $!• publ. la 28 Apr. 1887.*

38. Pentru constatarea operaţiunilor făcute de perceptori, eî vor ţine registrele următore:

*a) Vn* registru de chitanţe cu matcă;

*bj-Vn* registru recapitulativ compus din 2 părţi: partea 1-a casa banilor, şi partea 2-a, debitul şi creditul;

*cj* l'n registru de urmărire indicând numele eontribuabilor urmăriţi, sumele datorite, timpul datoriei, averea sequestrată şi termenul de vîndare.

Aceste registre se vor confesţiona de primărie ; ele vor fi numerotate filă cu filă> sigilate şi parafate de către administraţiunea comunei.

Pentru comunele rurale tipărirea registrelor necesare serviciului de percepere al veniturilor comunale se va face de

**) V. regulamentul complect tn colecţia Hamangiu, p. 2192.*



tipografia Statuluî, sau în cas de trebuinţă la tipografii particulare, însă în acest cas numai cu autorisarea şi sub controlul comitetului permanent.

Orl-ce deposit particular de condici de chitanţe pentru contribuţiunî comunale puse în comerciu va fi supus confiscare! urmărindu-se făptuitorii conform art. 8D5 şi 396 din codul penal (art. 7 din legea de urmărirea.

43. Agenţiî autorităţilor poliţienesc!, carî vor neglija safi vor refusa de a da la timp concursul şi asistenţa cerută în mod formal, se vor pedepsi, pentru prima 6ră, cu jumătate lCfa, pe o lună, pe basa uneî constatări făcute de delegatul primarului în asistenţa şefului agentului poliţienesc. In cas de recidivă, agentul poliţienesc se va destitui şi se va da în judecată conform art. 120 codul penal (art. 02 din legea de percepere şi art, 19 din legea de urmărire).

Afară de acesta, şefiî autorităţilor de carî depinde aceî funcţionari, vor putea lua şi orî-ce alte măsuri disciplinare în urma mijlocire! autorităţeî comunale.

44. Perceptori! şi agenţiî lor nu pot, sub pedepsa prevădută de codul penal, exercita nicî un comerciu şi nicî să fie în comerciul cuî-va.

45. Pentru orî-ce negliegnţă safi întârdiere în împliniri safi în facerea vărsărilor, perceptorii vor putea fi amendaţi cu 25 până la 300 leî.

Ca aceeaşi amendă sc vor pedepsi şi perceptorii carî vor negligea de a adiţionaregistrele de chitanţe, d'a trece sumele împlinite în registrele respective şi d'a descărca d^ı›*› î° roluri la partid a contribuabililor sumele percepute.

46. Perceptorii carî nu vor preda la termenile prevădute compturile de gestiune, sau cari nu vor încheia şi preda imediat după încetarea lor din funcţiune compturile şi actele gestiuneî lor se vor pedepsi cu amendă de la 50 până la 500 leî.

Acăstă amendă şe va pronunţa de primar şi se vaaproba de antoritatea comunală. In cas dc insolvabilitate, amenda se va înlocui prin închisâre pronunţată de tribunalul competinte.

Dacă perceptorul persistă în refuBul de a-şî preda compturile şi actele serviciului, ele se vor încheia de către un agent al fiscului în asistenţa unuî delegat comunal (art. 66 1. p.)

47. Orî-ce mânuitor de bani pubblicî, care va fi comis sustrageri safi delapidări de bani în paguba comunei, va fi urmărit pentru despăgubire în orîce avere fără nici un fel de jumaţiune safi chemare în judecată, ci numai în virtutea actelor de constatare şi cu dreptul de preferinţă conform art. 32 de maî sue, fără prejudiţiul pedepselor prevădute de codul penal pentru asemenea fapte.

48. Constatarea delapidărilor se va face de către controlorii comunali sau de alţi delegaţi aî comunei şi de către orî-care funcţionar public al comunei sau al Statului.

Procesele-verbale dresate de aceşti agenţi faţă cu partea interesată (perceptorul safi garantul), sau după chemarea luî în regulă, vor face probă legală în justiţie şi nu vor putea fi atacate de cât prin înscriere. în fals sau pentru motive de erore bine constatată conform procedure! penale (art. 112 legea comptabiiitaţeî generale).

49- Orî-ce mânuitor de bani publici aî comunei nu va putea ti descărcat de deficitul constatat asupră-î sub nicî un cuvînt, nicî chiar sub acela că i s'a furat sail că a perdut banii de nu va justifica că perderea a provenit dintr'o forţă majoră

bine constatată şi că s'au luat t6te precauţiunile prescrise de lege pentru încasarea banilor.

Însărcinaţi cu mânuirea banilor publicî nu vor putea fi descărcaţi de deficitul constatat asupra lor, arătând sau pretextând că ar putea avea ordine scrise sau verbale, sau chiar recepise de la osebiţi funcţionari, fie superiori sau egalî, pentru întrebuinţarea banilor constataţi lipsă în casă.

Ca acte descărcătore nu se vor ţine în semă de cât mandatele şi recipisele oficiale liberate în conformitate cu legea comptabilităţeî generale.

Funcţionarii carî vor fi dat ordine saîi recepise ilegale se vor considera ca complici şi ca atari se vor urmări în justiţie.

64. Deosebirile recunoscute între indicaţiunile uneî declaraţiunî şi resultatul verificaţiuneî se vor considera ca contravenţiunî şi vor da loc la aplicarea pedepselor următore.

*a)* Dacă coletele se vor găsi în numer maî mare de cât acelea declarate, excedentul se va confisca şi declarantul se va supune la amendă de 50 leî în comunele urbane reşedinţe de districte, de 25 lei în cele-lalte comune urbane şi de 10 lei în comunele rurale;

*b)* Dacă mărfurile înfăţişate vor întrece greutatea, măsură sau numerul declarat, excedentul care nu va fi mal mare de cât 15% se va supune la plata drepturilor îndoite; iar excedentul superior la 15% se va confisca;

*c)* Dacă declaraţiunea se va dovedi falsă în ce privesee felul sau calitatea mărfurilor, mărfurile false declarate se vor confisca şi declarantul se va supune la amendă de 50 leî în comunele urbane reşedinţe de districte, de 25leî cele-l-alte comune urbane şi de 10 lei în comune rurale.

Când suma drepturilor cu care declaraţiunea falsă ar fi putut păgubi pe comună va fi maî mică de cât 20 de lei, se va aplica numaî amenda de 50 leî în comunele urbane reşedinţe de districte, de 25 leî în cele-l'alte comune urbane şi de 10 leî în comunele rurale.

*d)* Dacă mărfurile proibitesau supuse larestricţiune de intrare în virtutea vre-unor legale disposiţiunî speciale, vor fi declarate sub denumiri false, aceste mărfuri se vor confisca şi declaranţii se vor supune la o amendă de 250 leî în comunele urbane reşedinţe de districte, de 125 leî în cele-l'alte comune urbane şi de 50 leî în comunele rurale.

*e)* Dacă se va găsi maî puţine colete de cât se va fi declarat, declaranţii se vor supune la amenda de 150 leî pentru fie-care colet lipsă în comunele reşedinţe de districte, de leî 75 în cele-l'alte comune urbane şi de leî 35 în comunele rurale.

Pedepsele hotărîte pentru declaraţiunea falsă în ce privesee felul şi calitatea mărfurilor şi pentru deficit de colete nu se vor aplica în caşurile de substituţiune sau de furt dovedit judecătoresce (art. 95 legea vămilor şi art. 8 legea percepere! taxelor comunale.

94. Dacă biletul de transit revestit cu certificatul descărcător, nu va fi înapoiat administraţiei comunale în termenul fixat de art. 93, atuncî proprietarul mărfeî va perde garanţia depusă după art. 81 şi va fi supus la o amendă de 150 leî în comunele urbane reşedinţe de districte, de 75 leî în cele-l'alte comune urbane şi de 30 leî în comunele rurale.

Dacă certificatul descărcător dat de biuroul de eşire asupra biletului de transit va avea de obiect numaî o parte din mărfurile expediate, penalităţilehotărîte de acest articol nu se vor aplica de cât în proporţiunea aferentă cantităţilor de



mărfurilor neeşite din raza comunei (art. 149 legea vămilor şi art 8 legea percepere! taxelor comunale.

96. Ori-ce introducere de mărfuri sau producte săvîrşită sau tentată contra disposiţiunilor legilor privitore la aşedarea şi perceperea taxelor de accise şi regulamentuluî de faţă, în scop a nu se maî plăti drepturile comunei sau de a se eluda o prohibiţiune, saii numaî pentru a evita îndeplinirea uneî formalităţi, va constitui un fapt de contrabandă (art. 166 legea vămilor şi art. 8 legea percepere! taxelor comunale.

97. Contrabanda avend de obiect mărfuri ***tarifate*** sau prohibite, făcută sau ten ată prin locurile sautrecetorele afectate legalmente operaţiunilor de perceperea acciselor,se va pedepsi cu confiscarea mărfurilor şi cu o amendă egală cu un sfert din valorea acestor mărfuri, dacă ele vor fi ***tarifate,*** şi egală cu jumătatea din vaJ6rea lor, dacă vor fl ***prohibite.***

La determinarea valore! mărfurilor se va lua de basă preţurile curente din localitate a obiectelorprinse în contrabandă

Amenda nu va putea nicî odată să fie maî mică de 50 lei pentru reşedinţele de districte de 25 leî pentru cele-l'alte eomune urbane şi de 10 lei comunele rurale, pentru mărfurile ***tarifate;*** şi de câte 250 leî pentru cele ***prohibite*** pentru reşedinţele de districte, 125 leî comunele urbane şi 50 leî comunele rurale (art. 167 legea vămilor şi art. 8 legea percepereî taxelor comunale.

98. Contrabanda de mărfuri tarifate sau prohibite, făcută sau tentată prin locurî ascunse saii interdise pentru trecerea mărfurilor supuse acciselor va da loc la aplicaţiunea pedepselor hotărîte de articolul precedent şi la confiscarea mijlocelor de transport.

Osebit fraudatorii se vor trimete înaintea tribunalelor pentru a fi condamnaţi la pedepsa inchisoreî, după distincţiunile următ6re:

*a)* De la 5 dile până la 3 lunî, dacă faptul va fi fost comis de maî puţin de treî indivizi ;

6) De la 3 lunî până la un an dacă faptul va fi fost comis de 3 saîi mai mulţi individî adunaţi în trupă;

c) De la 2 până la 5 anî, dacă unul sau maî mulţî făptuitori adunat! în trupă vor fi avut asupra lor arme aparente sau ascunse pe carî însă nu le vor fi întrebuinţat, fără prejudiţiul altor pedepse maî grave prevădute de codicele penal, pentru crime saîi delicte comise de dişiî făptuitori (art. 168 legea vămilor şi art. 8 legea percepere! taxelor comunale).

99. Contrabanda de mărfuri sau producte scutite de drepturi se ve pedepsi cu amenda de la 12i/,—60 lei în comunele reşedinţe de districte, de leî 6 ban! 25—25 leî în cele-l'alte comune urbane şi de 2Va până la 10 leî în comunele rurale, orî-care va fi locul pe unde mărfurile sati produsele se vor introduce în oraş, şi orî-care va fi val6rea aoestor mărfuri.

Nu intră în prevederile acestui articol introducerile de obiecte dispensate de obligaţiunea înfăţişare! la biurourile de accise prin art. 54 al acestui regulament (art. 170 legea vămilor şi art. 8 legea percepere! taxelor comunale).

100- Orî-cine se va dovedi că a participat ca întreprindător, ca asigurător sau ca interesat într'un mod 6re-care, la un fapt de contrabandă, va deveni în calitate de complice, solidar de amendă şi pasibil de Închis6rea pronunţată contra făptuitorilor (art. 171 legea vămilor şi art. 8 legea percepere! taxelor comunale).

102. Ori-cine se va dovedi că

prin facturi, scrisori de cărat sau alte acte conținând indicațiunl mincin6se, a reuşita surprinde buna credință a agenților accisuluî şi a păgubi pe comună de o parte din drepturile sale, se va pedepsi cu pedepsa hotărîtă de codicele penal pentru înşelăciune sau excrocherie fără prejudițiul altor pedepse maî grave aplicate pentru fals.

Prescripțiunea va fi cea hotărîtă de codicele penai (art. 173 legea vămilor şi art. 8 legea perceperei taxelor comunale).

121. Cine va voi să se înscrie în fals contra unuî proces-verbal va trebui, sub pede'psă d'a perde dreptul de înscriere în fals, să declare acesta prin cererea sa de apel la tribunal sau judecătorul de ocol şi să arate prin disă cerere mijlocele ce p6te invoca pentru dovedirea falsului şi numele şi calitățile martorilor pe carî 'î pote produce. La diua hotărîtă pentru trecerea apelului, şi dacă apelantul va fi present, tribunalul sau judecătoria de ocol va examina maî întâiu inscripțiunea în fals şi, găsind mijlocele invocate în sprijinirea falsului întemeiate şi admisibile, va ordona suspendarea ccrcetăreî apeluluî până când jurisdicțiunea criminală va fi pronunțat asupra acțiuneî care se va exercita de Ministerul public după comunîcațiunea ce i se va face de sentința tribunalului, admițând inscripțiunea în fals.

Dacă inscripținnea în fals va fi respinsă, se va procede le cercetarea apeluluî fără nicî o amânare. Inscripțiunea în fals va fi înlăturată de către tribunal sau de judecătorul de ocol fără examen prealabil, dacă apelantul nu se va afla present Ia înfățişare. Când acțiunea publică, exercitată în urma uneî inscripțiunl în fals, H& va termina prin condamnațiunea funcționarilor acusațî de fals, atuncî crec'ința datorită proceselor-verbale, conform articolului precedent, va înceta d'a exista şi tribunalul va fi în drept de a discuta faptele constitutive ale infracțiunel şi d'a primi, îu privința acestor fapte, probă, prin martori. Acela care se va înscrie în fals şi care va sucomba va fi condamnat Ia o amendă de 150 leî şi la daunele interese ce se vor cuveni agenților pe nedrept acusațî (art. 193 legea vămilor şi art. 8 legea perceperei taxelor comunale).

180. Perceptorii, casierii comunali şi agenţiî auxiliar! de urmărire în operațiunile de sequestru şi vîndare, de câte ori vor găsi de cuviință, vor cere formal asistența agenților publici, administrativi şi polițienesc!.

Orl-ce cerere în scris din partea agentului de urmărire ca să fie asistat, nesatisfăcută în termen de 48 ore, va atrage pentru agentul administrativ sau polițienesc, penalitatea amendăreî cu jumetate lăfa pe o lună. In cas de recidivă, agentul abătut va fi supus şi la penalitatea prevedută la art. 390 codul penal. Constatarea acestor abateri se va face încheere de procese-verbale de către delegatul autoritate! comunuale, în presenta delegatuluî superior agentului abătut şi se va aproba pentru capitală de prefectul poliţiei şi în județe de prefecții de județe.

Amendile pronunțate se vor urmări şi se vor încasa în folosul Statuluî.

### Regulamentul pentru preventiunca bulelor infecțiose (moUpsitore) desvoltător art. 9, 12, 13, 128, 129 şi 130 din legea sanitară *)

*Prom. si publ. la 8 Dec. 1891.*

111. Funcționari! publici carî vor călca acest regulament, vor

*) V. regulamentul complect in colecția Hamangiu p. 2426.*



fi pasibil! de penalitățile prevăzute de legea sanitară (art. 175) şi de codul penal.

### Regulamentul pentru aplecarea art. 3 din le^ea pentru înstrăinarea bunurilor Statului şi rescnmperarea embatiew-rilor *)

*Prom. si publ. la 2 Apr. 1893.*

6. Cumpărătorii de loturi cărora se vor fi încuviințat avansuri sunt obligați a le întrebuința la destinațiunea pentru care le-a fost acordate.

Contravenirea la acesta obligațiune se va considera ca abus de încredere şi se va pedepsi conform art. 330 din codul penal.

27. Membrii comisiunilor prevăduțî la art. 10, cari vor contraveni la disposițiunile regulamentului de față, constatând fapte ne adeverate, sau afirmând drept adeverate fapte mincinose, atât în privința împrumutatului, câtşi garantului, se vor pedepsi în conformii ate cu art. 123 şi 124 din codul penal.

Eî vor avea şi respunderea civilă pentru daunele ce vor fi causat.

28. Primarii şi perceptorii fiscali se vor pedepsi de asemenea, conform art. 123 şi 124 din codul penal, în cas de a comite veri una din infracțiunile acolo enumerate, fiind tot-d'odată răspundetorî de orî-ce daune eausate Statuluî.

### Regulament pentru vaccinare şi revaccinare **)

*Prom. si publ. la 10 Sept. 1893.*

45. Toțî locuitorii țăreî, părinții copiilor, tutorii minorilor, curespondențiî şcolarilor, directorii şi directorele şcolelor publice şi private, ale internatelor şi pensionatelor publice şi private, ale asilelor, ale grădinilor de copii, rectorii seminarilor, directorii stabilimentelor industriale, aî diverselor fabrici şi ateliere, învățătorii şi învățătorele scalelor rurale, cari nu se vor conforma prescripțiunilor acestui regulament sunt pasibili de penalitate prevădută la art. 175 din legea sanitară.

4G, Organele admistrative şi sanitare cari se vor abate de la prescripțiunile regulamentului de față vor fi pasibili de pedepsa prescrisă la art. 375 din legea sanitară; afară de acCsta funcționari! administrativi abătuți vor fi pasibili de penalitățile prescrise prin legea de organisare a autorităților administrative, iar ceî sanitar! de penalitățile prescrise de art. 42 din legea sanitară.

47. La aceiaşi penalitate ca medicii şi vaccinator!! vor fi supuşi şi directorii institutelor de limfă vaccinală şi ajutorii lor, carî cu negligență vor fi recoltat limfa vaccinală purulentă, safi vor fi debitat limfa alterată, prin inocularea căreia s'aii produs erisipe.Ie, flegmâne adeno-Iimfagite şi alte complicații ale procesului vaccinai.

### Regulament pentru consiliile de igienă şi salubritate pnblicS.

*Prom. si publ. la 7 Oct. 1B93.*

62. Membri! consiliului de igienă, funcționari ai Statuluî, ai județelor şi comunelor, carî vor lipsi nemotivat de la şedință, vor fi amendați cu câte 20 leî de fie-care absentare nejustificată.

Amenda se va vărsa la casa autoritate! de care depinde funcționarul amendat.

63. Toțî funcționarii publici

*) V". regulamentul complect în colecția Hamangiu p. 2734.*
***j Idem, p. 2813.*

şi orî-care persană particulară carî va călca verî-una din disposiţiunile acestui regulament se vor pedepsi conform art. 175 din legea sanitară.

Regulament pentru cpitropiile bisericesc! *)

***Prom. şi publ. 14 Ianuarie 1894***

42. Epitropiile bisericesc! fiind, nisce mici administraţiunî publice, risipa saii reaua întrebuinţare a averilor bisericesc! se vor considera ca risipe şi deturnări de ban! publici şi culpabiliî vor fi urmăriţi conform legeî penale.

De asemenea orî-ce abateri a epitropului de la disposiţiunile acestui regulament, va avea drept resultat revocarea luî.

Regulament pentru alinierea satelor şi pentru construirea locuinţelor ţărănesc! **).

***Prom. şi publ. la 14 Iun. 1894.***

11. Nu se permite cu nici un preţ topirea cânepei, inului sau a teiului în lacuri, gârle sau puţuri din interiorul satelor; acolo unde se va constata una ca acesta, contravenientul se da în judecată, conform art. **375** alin. IX din codul penal, confiseându-se şi cânepa, inul sau teiul găsit.

Se pote permite topirea cânepei, inului şi teiului în depărtare dc 100 metri de la sat lângă apele curgătore, la nisce basine sau gropi speciale, legate cu apa curgăt6re printr'un mic canal precum şi în lacuri situate în aiară de sat, car! basine, gropi, lacuri se vor împrejmui pentru ca să nu se apropie vitele de ele.

****) V. regulamentul complect în colecţia Hamangiu p. 3022.***
*****) Idem, p. 3112.***

21. Orî-cine nu se va conforma cu acest regulament, va fi pedepsit, conform articolelor 385 şi 388 din codul penal, iar subprefecţiî şi primari! după art. 175 din legea sanitară.

Regulament pentru serviciul sanitar de judeţe *)

***Prom. şi publ. la 12 Aug. 1894***

35. Prefecţii, sub-prefecţiî, primarii comunelor urbane şi rurale, carî vor călca disposiţiunile legeî sanitare şi se vor abate de la prescripţiunile acestuî regulament, vor fi pasibili de penalităţile prescrise la art. 37 din legea pentru organisarea serviciului administraţiuneî centrale şi la art. 175 din legea sanitară.

La aceleaşi pedepse se vor supune fabricanţii, comercianţii şi alte persone private carî vor călca prescripţiunile legeî sanitare şi ale regulamentelor publicate de ministerul de interne pe basa eî.

Afară de acesta, funcţionarii administrativi abătuţi, vor mai fi pasibili de penalităţile prescrise prin legea de organisare a autorităţilor administrative (art. 36, 37 şi 38).

Amendile vor intra în casele comunelor respective spre a alimenta fondurile medicamentelor gratuite pentru seracî,

119. Medici! primari de judeţe, medicii de plăşî, medicii de urbe, agenţii sanitari şi m6şele carî vor călca disposiţiunile legeî sanitare şi se vor abate de la precripţiunile acestui regulament, vor fi pasibili de amende de la **50** până la 1000 leî, şi daca din negligenţă lor a suferit sănătatea sau chiar viaţa cetăţenilor, eî vor fi pedepsiţi cu închisore corecţională de la 15 dile până la **1** an.

****> V. regulamentul complect în colecţia Hamangiu p. 3195.***



Amendele vor intra în casele comunelor respective, spre a alimenta fondurile medicamentelor gratuite pentru săraci.

Regulament pentru industriile insalubre *)

***Prom. şi publ. la 24 Sept 1894.***

101. Contravenţiunile în contra prescripţiunilorpresentuluî regulament ae vor pedepsi pentru prima oră cu o amenda de la **10 -- 100** leî, pentru a doua 6ră cu o amendă de la **30—500** leî şi pentru a treia oră cu închiderea stabilimentului pentru un timp limitat, conform art. 146 din legea sanitară.

Regulament pentru exploatarea carierilor din proprietăţile Statului *•)

***Prom. şi pnbl. la 10 Maiu 1895.***

53. Abaterile de la acest regulament cad în prescripţiunile art. **85,** »6 şi 87 din legea minelor.

Regulament pentru punerea în aplicare a legei minelor, privitor la titlurile i, 11. IV, V, VI, VII, X, XI, XII, XII, XIII, XV, XVII ***)

***Prom. şi publ. la 10 Maiu 1895***

52. întreţinerea cablurilor pentru translaţi unea personelor în puţuri e supusa condiţiunilor următore:

***a)*** Coliviile vor fi pe cât posibil construite ast-fel în cât să se evite căderea lucrătorilor şi a-î pune la adăpost de loviturile pietrelor ori altor obiecte ce s'ar desface de pe pereţi, etc., şi ar cădea în puţ.

****J V. regulamentul complect în colecţia Hamangiu p. 3274.***
*****) Idem, p. 3520.***
***Idem, p. 3501.***

Dacă coborîrea se va face în but6ie, acestea trebue să fie strânse cu cercuri de siguranţă, purtând un fel de copac, pentru a împedeca căderea corpurilor grele în capul lucrătorilor;

***b)*** Numărul personelor carî se vor introduce într'o colivie sau într'un butoiiî, precum şi iuţela de translaţiune vor fi fixate de direcţiunea minei şi făcute cunoscut inginerului de mine respectiv;

***c)*** Coliviile ori but6iele nu vor putea primi sub nicî un pretext o altă greutate suplimentară atuncî când numărul de persone determinat va fi luat loc în ele;

***d)*** La plecarea şi sosirea coliviilor sau butâielor, fie la suprafaţă, fie la diferitele caturi, mişcarea maşineî se va face încet şi cu precauţiune; aceleaşi precauţiunî se vor lua la întâlnirea coliviilor sau but6ielor când circulaţiunea se va face într'un puţ sau compartiment nedespărţit;

***e)*** La orî-cnre înălţime d'asupra gureî puţului, ghidi! vor fi apropiaţi şi întăriţi cu tachete de siguranţă pentru a împedeca coliviile saii butâiele de a se înălţa accidental până la moletc. In lipsă de apropierea ghidilor ge vor institui „evite moletes";

***f)*** Maşina de extracţie va trebui să fie prevedută ... frâu puternic şi dispus ast-fel ca maşinistul să-1 potă manipula cu înlesnire, fără ca să se mai deplaseze.

Ea va fi de asemenea prevedută cu un aparat representativ al mersului coliviei în puţ. o sonerie automatică va anunţa sosirea lor la suprafaţă. Direcţiunea minei va trebui să întocmescă un sistem de semnale bine tletcrminate pentru anunţarea diferitelor manevre ce se vor opera în serviciu;

***g)*** Disposiţiunl speciale trebuesc luate de direcţiune pen-

tru a putea scâte personele în cașul când coliviile sau but6-ele s'ar opri în coborîrea sau urcarea lor ;

*h)* Disposițiunî speciale trebuesc luate pentru a se asigura o ordine perfectă la coborîrea și urcarea lucrătorilor. Orî-ce neregularitățî, orî cât de inofensive, vor fi pedepsite, cu amend!, conform art. 18fi din lege.

95. Contravențiunile la disposițiunile din acest regulament sc vor pedepsi chiar când n'ar fi urmat un accident, conform titlului *XII* din legea de față.

Regalanaentul pentru exercițiul chirurgiei dentis'ticc *)

*Prom. și publ. la 27 Ian. 1896.*

10. Sub-chirurgiî, dentiștii de clasa II, dentiștii cu diplome în chirurgia dentară (dentiști! de clasa î și doctori! în medicină, dentiști, carî se vor abate de la dispos țiile legeî sanitare și ale regulamentului de față, întru cât privesce exercițiul profesiuneî lor, vor fi pasibili de penalitățile prevăzute ]. ..t. 113 și 175 din legea sanitară.

Regulament pentru liberarea certificatelor de proveniență și de sănătate pentru animale și pentru productele animale brnte **)

*Prom. și publ. la 12 Sept. 1896.*

56. Aceî care vor contraveni prescripțhmilor acestui regulament vor fi dațî judecate! spre a fi pedepsiți conform art. 174

**) V. regulamentul co^nplect în colecția Hamangiu p. 3583.*
***J Idem, p. 3697.*

și următori! din legea de poliție veterinară.

Regulament al legeî asnpra alienaților *)

*Prom. și publ. la 13 Nobr. 96.*

82- Medicul director al unul stabiliment de alienați public sau privat va fi admonestat saii suspendat provisoriu din funcțiunea sa, dacă va reține în stabilimente o persónă vindecată, sau dacă va refusa de a libera o persónă aședată, când prefectul sau procurorul ordonă -saiî când verî-unadin personele arătate în în art. 11 o va cere.

88. Contravențiunile la articolele din secțiunea I și II comise de medicul-director al unuî ospiciu public, sau al verluneî case de sănătate private, sunt pedepsite su o amendă de la 50 până la 100(1 leî.

84. Orî-ce persona impiegată într'un stabiliment public sau privat, și ori-ce supraveghetor sau infirmier, saii atașat pe lângă un alienat, care a devenit culpabil, cu sciință de loviri și rănirî comise asupra unuî alienat, va fi pedepsit conform art. 238 și următorii din codul penal.

85. Orî-ce persónă culpabilă de un atentat Ia pud6re, comis cu sau fără violență asupra unuî alienat de sex bărbătesc sau femeesc, se va pedepsi cu reclusiunea.

86. Orî-ce altă abatere de Ia legea asupra alienaților și de la acest regulament care nu este anume menționată în art. precedente se va pedepsi în conformitate cu prescripțiunile codului penal.

**) V. regulamentul compl. în colecția Hamangiu p. 3720.*



Regulament pentru gerviciul de maleinîsare (morvinisare) **)

*Prom. și publ. la 27 Nobr. 96.*

53. Aceî cari se vor opune de a se maleinisa solipedele, care după acest regulament trebue a fi maleinisate sau remaleinisate, saii acei cari vor sustrage animalele de sub observație, se vor pedepsi conform art. 177 din legea de poliție sanitară-vetermară; iar când vor înstrăina animale, pede'psă va fi cea prevădută de art. 174, aliniat 5, din aceeași lege.

Tot-d'odată, după casurî, se va putea aplica și art. 178 din citata lege.

Regulament pentru mesurile de aperare senătațel publice, față de exploatările de petroleu *)

*Prom. si publ. la 21 Oct, 1899.*

12. Contravențiunile în contra prescrierilor regulamentului de față se vor pedepsi, pentru prima 6ră, cu amendă de 100 le! și cu suspendarea exploatare! pană la îndeplinirea ameliorărilor; pentru a doua oră aceașî suspendare, plus amendă de 500 lei, iar a treia oră cu închiderea stabilimentului pe timp limitat, pe basa art. 146 din legea sanitară.

**) V. regulamentul complect în colecția Hamangiu p. 3734.*
***j Idem, p. 4125*

Regulament peutru vîndarea substanțelor medicamentase brute (drogue) și a materiilor toxice »)

*Prom. și publ. la 9 Ian. 1900.*

26. Abaterile de la acest regulament se vor pedepsi în conformitate cu art. 175 din legea sanitară, țmându-se samă de gravitatea lor, cu r

1) Observațiunî; 2) Cu închiderea drogueriei pe un timp determinat sau definitiv; 3) Cu retragerea matriculeî.

Aceste pedepse se vor pronunța de ministerul de interne în urma avisuluî conform, dat de comisiunea farmaceutică și consiliul sanitar superior.

Farmaciștii carî vor contraveni disposițiunilor coprinse în art. 2 din acest regulament, se vor pedepsi cu suspendarea din funcțiunea lor și cu ridicarea dreptului de a profesa, pe timp mărginit, arta farmaceutică.

Regulament pentru acordarea dreptului de a căuta și exploata petrol pe moșiile Statuluî *)

*Prom. și publ. la 30 Apr. 1900.*

52. Abaterile la prescripțiunile din regulamentul de față vor fi pedepsite conform disposițiunilor art. 86 din legea minelor.

**) V. regulamentul complect în colecția Hamangiu p. 4243.*
***) Idem, p. 4437.*

# TABLĂ GENERALĂ DE MATERII *)



*) A se vedea *Indexul alfabetic general* la începutul volumului.